

New Testament

Mampruli Language

Mampruli - Bible - New Testament

Matiyu	3	
Maaki	70	
Luuki	111	
Gyoni	182	
Tuumudima Tuma	236	
Room Dima	305	
1 Kōrinti Dima	335	
2 Kōrinti Dima	364	
Galeseaa Dima	381	
Efesusi Dima	392	
Filipaai Dima	402	
Koloosi Dima	409	
1 Tesalōnika Dima	416	
2 Tesalōnika Dima	422	
1 Timoti	426	
2 Timot	435	
Taituusi	441	
Failiimōn	445	
Hibruu Dima	447	
Gyeemsi	470	
1 Piita	478	
2 Piita	486	
1 Gyoni	491	
2 Gyoni	499	
3 Gyoni	500	
Gyuuda	502	
Kasigri	505	

Mampruli - Bible - New Testament

Matiyu

Matiyu 1

- ¹Yisa Masiya daa yi la NaaDauda naam tunɗu za'anɔri ni na, ɗon NaaDauda muna n daa nye ti zaa yaaba Ibrahim ya'aɗɗa: ka Yisa yaadima yela nɗa:
- ²Ibrahim daa do'ai biiya, ka u bii mun yuuri Yisahaaku; ka Yisahaaku bii n daa nye Yaakubu, ka Yaakubu mun biisi daa nye Gyuuda ni u tunzɔppa.
- ³Gyuuda biisi daa nye Perɛzi ni Zeera, ba ma Tamaara ɗon daa do'ai seeba n-ti u la, ka Perɛzi mun bii daa nye Hezɔn, ka Hezɔn bii daa nye Raam.
- ⁴Raam bii n daa nye Aminadaba, ka Aminadaba mun bii daa nye Neeseon, ka Neeseon bii daa nye Salimoon.
- ⁵Salimoon bii n daa nye Bo'azi, Reehabu ɗon daa do'ai n-ti u la, ka Bo'azi ni u po'a Ruuta bii mun daa nye Oobedi, ka Oobedi bii daa nye Gyɛsi,
- ⁶ka Gyɛsi mun bii daa nye NaaDauda. To; NaaDauda bii n daa nye NaaSulemaana - po'aso ɗon daa danɗi n-niɗi Yuraaya po'a la daa do'ai u n-ti u.
- ⁷Ka NaaSulemaana bii daa nye NaaRehobo'am, ka NaaRehobo'am mun bii daa nye NaaAbaigya, ka NaaAbaigya bii daa nye NaaEesa;
- ⁸NaaEesa bii daa nye NaaGyihoosafatti, ka NaaGyihoosafatti mun bii daa nye NaaGyooram, ka NaaGyooram bii daa nye NaaYuzaaya.
- ⁹NaaYuzaaya bii daa nye NaaGyootam, ka NaaGyootam mun bii daa nye NaaEehazi, ka NaaEehazi bii daa nye NaaHezikaaya;
- ¹⁰NaaHezikaaya bii daa nye NaaManasa, ka NaaManasa mun bii daa nye NaaEemon, ka NaaEemon bii daa nye NaaGyoosaaya.
- ¹¹Ka ɗon NaaGyoosaaya biisi n daa nye NaaGyɛkɔnaaya ni u tunzɔppa: lala saha ka ba daa gbaasi ba n-kyanɗi Babelon.
- ¹²To; ka Babelon kyenni saha la nyaanɗa, ka NaaGyɛkɔnaaya daa do'ai biiya, ka u bii mun yuuri Seaalitiyeli, ka Seaalitiyeli bii daa nye Zerubabeli;
- ¹³Zerubabeli bii daa nye Abaayuda, ka Abaayuda mun bii daa nye Ilayakiyim, ka Ilayakiyim bii daa nye Eezɔr;
- ¹⁴Eezɔr bii daa nye Zeedokku, ka Zeedokku mun bii daa nye Eekyim, ka Eekyim bii daa nye Ilayuuda;

¹⁵Ilayuuda bii daa nye Eliyeeza, ka Eliyeeza mun bii daa nye Matan, ka Matan bii daa nye Yaakubu so.

¹⁶Ɗon Yaakubu maa bii n daa nye Gyoosefi; ka Gyoosefi mun daa nye Mariama sira - ƙon Mariama mun daa do'ai Yisa, so ban boonni 'Kirisita, Masiya' la.

¹⁷To; ka dinƙona Ibrahim saha zaƙƙi nti paai NaaDauda saha ba kaanni la yaadima piiya ni anaasi; ka NaaDauda saha zaƙƙi nti paai ban daa gbaasi ba n-kyanƙi Babelon sahaseaa la, ba kaanni la yaadima piiya ni anaasi yaasa; ka Babelon kyenni saha la zaƙƙi nti paai Yisa Masiya mun gba saha la, ba kaanni la yaadima piiya ni anaasi yaasa m-paasi.

¹⁸To. Ban daa do'ai Yisa Masiya seem nƙo:- Sahaseaa ban daa zaƙƙi u ma Mariama n-ti Gyoosefi, ka na bu taasi u la, di saha ka ba daa yi nya ka Naawunni Sii Kasi yiiko daa pun kye ka po'asariga maa mari puuwa.

¹⁹U sira Gyoosefi daa nye la ninvugsunƙu pam, ka dizugu u daa yeli, ni, u ya so'ai n-za'asi u ka niriba bu ya banƙi di gbinni: ni, "M bu boori ni ba ti diisi u vi."

²⁰Ɗon daa na kur teesiri lala yela maa, ka u daa zaasi zaasimni, ka ti Dugma malaaka daa kye u saani na n-yeli u, "Nyini Gyoosefi ƙon nye NaaDauda ya'anna wa, di zori dabeem ni i kye ka ba taasi Mariama i yiri na, dama ƙon mari puseaa maa yi la Naawunni Sii Kasi yiiko ni na.

²¹U nin ti do'ai bidibga, ka i purim u yuuri Yisa, dama u nin ti tiligi u niriba ba tumbeeri taalli zaa ni."

²²Dinƙo zaa daa niƙi ni di kye ka anabi maa yeligu ti niƙi yelimaƙi - ti Dugma ƙon daa pun kye ka anabiso daa yeli seem la, ni:

²³"Po'asariso nin ti gbaai puuwa n-do'ai bidibga, Ka ba ti booli u yuuri Imanuel." (ka gbinni nye la 'Naawunni be la ti saani')

²⁴To, ka sahaseaa Gyoosefi ƙon daa neaai goom ni la, u daa niƙi hoo ti Dugma malaaka maa ƙon sa yeli u seem maa, ka kye ka ba taasi u po'a maa na n-ti u.

²⁵Amaa ba daa bu la'am taaba n-dooni halli ka Mariama ti do'ai u po'asarido'am, bidibga; ka Gyoosefi daa puri u yuuri Yisa.

Matiyu 2

¹Ban daa ti do'ai Yisa Betlehem timpuuni n-naai, Meegyai daa yi wuntampusiri tinwa'aligu ziiya n-kye Gyerusalem na - ban n daa nye ninvugseeba ban banƙi sanmariwuu yela, ni bamsim pam m-paasi. Di saha maa Betlehem daa be la Gyuudiiya naam suulinsi ni, ka NaaHeroodi mun daa di lala tingbanƙu naam maa.

²Ka Meegyai maa daa kur boosiri, ni, "Yeni ka ba do'ai Izraeli dima naaba la? Ti daa nya u sanmariwuu maa wuntampusiri lugri ni, dizugu ka ti kye na ni ti gyeem u."

³Ka NaaHeroodi n̄n daa wum ba lala boosigu maa, di daa gyeri u pampam - n̄n ni u niriba ban be Gyerusalem zaa - ka ba sufu daa sa'am.

⁴Di saha ka u la'asi Izraeli dima kamma ban nye Naawunni Gyeen̄u Toondaandima, ni zaaligu ban̄niba la, m-boosi ba zaŋŋi n-kyan̄ŋi Naawunni n̄n ya tum so na ni u ti tiligi niriba n-naayi di naam la; ka yeli, ni, "Tinkani ka di wulisi, ni, ba nin ti do'ai Masiiya la?"

⁵Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, Betlehem tin̄a kan be Gyuudiiya suulinsi ni la ka ba nin do'ai u. Ni, dama anabidima daa sobi n-zaali, ni:

⁶"Nyin Betlehem tin̄a wa, Nyin be Gyuudiiya suulinsi ni la, I bu poora Gyuudiiya nabiisi sunsukkuni; Naso m be ni n̄n ti ya n-guri ya - Ya Izraeli dima maa - Hoo ban guri bunkobri seem la: Donwa ti ya n-yi nyin Betlehem saani na."

⁷Ka NaaHeroodi daa booli Meegyai maa asiiri ni, m-maali m-boosi ba, ni, "Bon saha deede ka san̄mariwuu maa daa pusi saazugu na?" Ka ba daa wulisi u di saha n̄n be seem.

⁸Ka u daa yeli ba, "Ya kyem Betlehem nti bo bii maa lahabaari. Ka ya yi ti paai n-nya u, ya tumma yooma na n-yeli ma, ka man gba nin kyan̄ŋi nti gyeem u."

⁹Ka ban daa wum Naaba n̄n daa yeli ba seem la, ba daa yi n-lu Betlehem soori yaasa, ka san̄mariwuu maa daa gaari ba tooni ka ba daa do'a - ban daa pun nya seaa wuntampusiri zii la - halli nti paai n-zaani saazugu n-wulisiri bii maa n̄n daa be seela.

¹⁰Ba sufu daa maaya pam, san̄mariwuu maa zugu.

¹¹Ba daa ku mari la lala halli n-ti paai bii maa n̄n daa be luginseaa maa, ka daa kpe yiri maa ni - Mariama ni u bii maa n̄n daa be seela. Ka ba daa gbaani n-gyeem bii maa, ka daa lorigi ba neema n-yiisi piini n-tisi u - salima n daa be ni, ni turaali zum ban daa zaŋŋi bunseebu n-nyoori n-gyeemni Naawunni la, ni kpaseebu bun mari toom ka bu ligri zaaai pam.

¹²To; ka Naawunni daa kye ka ba zaasi zaasimni m-bugsi ba, ni, ba di naa n-labi NaaHeroodi saani, ka dizugu ba daa lokki soseaa n-labi n-kuli ba tin̄a.

¹³Ban daa ti gaari n-kuli n-naai, Gyoosefi daa zaasi zaasimni n-nya ka ti Dugma malaaka daa kyan̄ŋi u saani na nti yeli u, ni, "Doaama n-zaŋŋi bii maa ni u ma la n-zo n-kyan̄ŋi Igyipti. See ka ya kpalim m-be beni halli ka man ti laa n-ti ya kukori; dama NaaHeroodi ya boori la bii maa ziiya ni u gbaai u n-ku."

¹⁴Ka u daa doaaai yun̄u n-zaŋŋi u po'a ni bii maa n-yisigi n-kyan̄ŋi Igyipti.

¹⁵Ba daa kpalim la beni halli ka NaaHeroodi ti kpi. Ka din̄o n daa kye ka di siri nin̄i hoo ti Dugma n̄n daa pun kye ka u anabiso ti do'asi anabitiri ni, ni:- "N daa booli m bii maa Ka yiisi u Igyipti tingban̄u la ni na."

¹⁶Ka NaaHeroodi n̄n daa ti ban̄ŋi, ni, Meegyai maa yomsu u ka so'ai n-kuli, u sufu daa yisigiya pam. Ka u daa zaali zaaligu, ni, ba kyan̄ŋi Betlehem, ni tinkpanseesi an be gyilagyila la ni, nti ku biisi maa - bidibseeba ban do'ai ka ba nye dahinyinni halli nti

paai yuuma ayi biisi la zaa. U lala zaaligu maa daa dolisi la sahaseaa Meegyai maa ḡon daa wulisi u la.

¹⁷Di saha di siri daa niḡi hoo Anabi Gyerimaaya ḡon daa tɔ'asi anabitiri yeliseelli, ni:

¹⁸"Raama ka kukɔri maa yi na, Kunkuma ni fabligu pam n nye di. Reekyel n kumni u biisi zugu Halli ka sɔ ka ni n-nin toaai n-goaai u; Dama u biisi maa zaa na ka ni."

¹⁹Tɔ. Ka NaaHeroodi kum nyaanḡa, Gyoosefi daa zaasi zaasimni, ka ti Dugma malaaka daa laa n-kye u saani na

²⁰nti yeli u, ni, "Doaama n-zanḡi bii maa ni u ma la n-labi Izraeli tingbanḡu ni, dama ninvugseeba ban daa boori ba ku bii maa la kpiya."

²¹Ka dizugu u daa doaai n-zanḡi bii maa ni u ma la n-labi Izraeli tingbanḡu ni.

²²Amaa ḡon daa ti wum, ni, NaaHeroodi bii Arikyileesi n diri u ba Heroodi naam n-su Gyuudiiya maa, dabeem daa gbaai u ni u kyanḡi beni. Ka u daa zaasi zaasimni ka di wulisi u, ni, u kyem Galilii tingbanḡu ni nti zinni beni.

²³Ka u daa doaai n-kyanḡi n-ti zinni Nazareti tinḡa ni. Ka dinḡɔ daa kye ka di siri daa niḡi hoo anabidima ḡon daa tɔ'asi seem n-zaali la, ni :- "Ba ti ya m-boonni u la Nazareti nira."

Matiyu 3

¹Di saha maa ka Gyɔni daa be ni, dɔsɔ ḡon daa suuri niriba Naawunni koom la; ka ḡon Gyɔni Kɔsuura daa doaai m-be yoo ni, Gyuudiiya tingbanḡu maa ni. U daa be beni m-moonna,

²n-yetti, ni, "Ya kyeli ya teesibeeri ni ya tumbeeri zaa, dama Arizana naam be la ya saani."

³Dama ḡonḡɔ yela ka Anabi Aizaaya daa pun tɔ'asi, n-yeli, ni :- "Ya wumma! Sɔ m be moo ni n-tasira, Ni, 'Ya maalim ti Dugma palli n-ti u, Ya se'asim u soya zaa ka a tuusi kyappi!' "

⁴Dɔn Gyɔni daa yeeri la arakoomi kɔbri bunyeerigu, ka daa mari gbanḡu n-loori u seaa, ka u bundirigu daa nye toori, ni siiri.

⁵Ka daadam pam daa la'am n-yi n-kye u saani na; ba daa yi la Gyuudii tingbanḡu ni na, ni Gyerusalem tinḡa ni, halli ni tinseesi zaa an be Gyɔdin mɔ'ari duuri m-paasi.

⁶Ka ba daa paai u na ka wulisiri ban tum tumbeseesi maa, ka u daa su ba tumbeeri kye-m-peḡḡi kɔsuubu, Gyɔdin mɔ'ari la ni.

⁷Dɔn daa nya ka Farisii dima ni Saddusii dima pam gba daa kyenni na ni u ti su ba Naawunni koom; ka u daa yeli ba, ni, "Ya bunkyɔ'ama wa! Ya kur ḡmani la hoo wa'abeeri! Dɔni n wulisi ya Naawunni ḡon ya namsi ya seem ka ya yenni, ni, ya nin zɔ n-yi namsigu maa ni?"

⁸See ka ya tum tunseesi an wulisi, ni, ya pun takki ya halibeoo ni ya teesibeeri zaa, hoo tisunḡu ḡon wannu walisuma seem la.

⁹Yan di nyuuri bara n-yetti taaba, ni, 'Ibrahim ya'ansi n nye ti!'; ya bu baḡḡi Naawunni yela, bee? Ni, u nin toaai n-zanḡi halli kuga wa gba m-maali ya'ansi n-ti Ibrahim?

¹⁰Pampaḡḡo ka Naawunni nin namsi tumberi dima hoo nira ḡon maali u leefu siri ni u ḡma tiseaa kan bu wannu sunḡasunḡa seem. U nin ḡma ka n-lusi n-zanḡi ka n-losi bugum ni.”

¹¹Ka daa laa n-yeli, ni, "Koom ka man mari n-suuri ya wa, ni ya takki ya halibeoo ni ya teesibeeri tuma: amaa so m be n nyaanḡa n-kyenni na, ḡon nin zanḡi Sii Kasi ni bugum n-suuri ya. Doḡa n kpeem n-gaari ma halli ka mani bu sumsi ni m kpikkri u namna n-ti u gba.

¹²U kyenni na; ka pun maali u neema siri ni u pii u kabuubu tampii maa ka ka niḡi kasikasi. Ka u nin yeeli u kyi maa n-yiisi wuurigu la ka kye kabeelim. Kasuma maa ka u nin la'asi n-su kusokku maa ni, ka naayi zanḡi wuurigu maa zaa n-vaai m-basi bugunseebu bun ka kpiisigu puuni.”

¹³Di saha maa ka Yisa daa yi Galilii tingbaḡḡu ni na, ka daa paai Gyodini mo'ari ni nti kye Gyoni saani na ni u ti kye ka Gyoni su u koom maa.

¹⁴Amaa Gyoni daa bu sakki, ka yeli u, "Mani n da naa n-kye ka nyini su ma koom, ka nyin laa n-kyenni n saani na, bee?"

¹⁵Ka Yisa daa gyerigi n-yeli u, ni, "Kur kye ka di niḡi lala pampaḡḡo. Dama di sumsi ni ti tumni bunseelli kam zaa la Naawunni ḡon zaali n-ti ti seem maa." Ka di saha maa ka Gyoni daa sakki ka daa su u koom maa.

¹⁶Ka Yisa ḡon daa ti deaai Naawunni kosuubu n-naai ka daa ti yi koom maa ni na, di saha maa ka sangbana daa yoaai ka u daa nya ka Naawunni Sii daa sigri u zugu na; Sii maa mun daa ḡmani la hoo nanḡmani ḡon nye seem.

¹⁷Ka ba daa wum Naawunni kukori saazugu na, n-yetti, ni, "M bii ḡḡo, ka n wuri u ni pam. N nini n tigi u."

Matiyu 4

¹To. Di saha ka Naawunni Siiya Vuusim Kasi daa zanḡi Yisa n-taasi yoo ni, ka Sintaani daa zamsi u.

²Ka u daa be beni n-loori noori dapisinaasi, wuntaḡḡa ni yunḡu zaa, ka di dabsa maa daa ti gaari ka kom wum u.

³Ka Sintaani, yomsigu daana, daa kye u saani na n-yeli u, ni, "I yi siri nye la Naawunni biiya, i ku kye ka kuga wa leebi bundira?"

⁴Ka u daa labsi n-yeli, ni, "Di pun sobi n-dɔya, ni :- 'Pa bundirigu kɔkɔ zugu ka ninsaala be ni, Amaa yetto'a zaa an yiiri Naawunni noori ni na - Anɔ zugu ka u be ni.' "

⁵Ka Sintaani daa laa n-zanɔi Yisa n-taasi Gyerusalem tinkasi la ni, n-zanɔi u n-du n-tɔm Naawunni Gyeenɔ Yiri saazugu sa.

⁶N-yeli u, ni, "I yi siri nye la Naawunni biiya, i ku zanɔi i maɔna m-basi tinɔa? Di sobi n-dooli, ni :- 'Naawunni nin yeli i yela n-ti u malaakadima maa, Ni, ba zanɔma ba nuusi n-teebe i saazugu Ka i napɔnɔ ku tuui kugri zaa.' "

⁷Ka Yisa daa yeli u, ni, "Ka di laa n-sobi m-paasi, ni, nyin di zamsi i Dugma Naawunni!"

⁸Di nyaanɔa ka Sintaani daa zanɔi u n-kyanɔi n-duusi n-tɔm zɔwa'alli saazugu m-bulisi u duniya puuni tinsi zaasa, ni a gyirima maa.

⁹Ka yeli u, ni, "I yi ti gbaani tinɔa n-gyeem ma Naawunni gyeenɔ, n nin zanɔi anɔ zaa n-ti i."

¹⁰Ka Yisa yeli u, ni, "Kyema sa, Sintaani! Di pun sobi n-dɔya, ni :- 'Naawunni yinni kɔkɔa, Ɗɔn nye ya Dugma la, Ɗɔn sumsi gbaanigu ni gyeenɔ.' "

¹¹Ka Sintaani nɔn daa yi zamsi u n-naai maa, u daa bakki ni ka kye u, ka malaakadima daa kye na n-guri u.

¹²Ka Yisa nɔn daa ti wum, ni, ba gbaai Gyɔni n-kpɔri, u daa bakki n-kyanɔi m-paai Galilii tingbanɔu ni.

¹³U daa bu kpalim Nazareti tinɔa, amaa u daa kyanɔi nti be Kapirinyum tinɔa ni, tinseaa kan ze mɔ'ari gbiriɔnɔu ni, Zebulon ni Naftaali tingbana ziiya.

¹⁴Dinɔ daa kye ka anabi Aizaaya nɔn daa yeli seem la ninɔi yelimanɔi, ni :-

¹⁵"Zebulon tingbanɔu, wumma! Naftaali tingbanɔu, wumma! Yan be teeku la soori maa, Yan be Gyɔdin mɔ'ari ya'ari sa :- Yan be Galilii, saamma tinɔa la ni, gba, wumma! :-

¹⁶Ya nye la ban daa zi zibsim ni, Amaa pampanɔ ya be la neesim ni, nyain! Ya daa zi la kum tinɔa libilibi, Amaa neesim doaaya, ka di neaari ya zugu."

¹⁷Di saha maa zanɔi n-kyenna ka Yisa daa gbaai mooligu n-tɔ'asiri Naawunni yela n-yetti, ni, "Ya takkma ya beebu ni ya teesibeeri! Dama Arizana naam la be la ya saani."

¹⁸Ka Yisa daa kyenni n-dɔli la Galilii mɔ'ari duuri la nti nya niriba ayi, Saimoon ni u tunzo Anduru, ka ba daa ɔbri ba laama mɔ'ari maa ni, dama ba daa tumni la zingbaariba tuma.

¹⁹Ka u daa yeli ba, "Ya dɔli ma na! N nin kye ka ya leebi ninsaaligbaariba."

²⁰Ka ba daa basi ba laama maa yoomyooma ka dɔli u.

²¹Ɖɔn daa yi beni n-kyanɔɔi tooni, u daa nya niriba ayi yaasa m-paasi, Gyeemsi, Zebidii biiya, ni u tunzo Gyɔni; ka ban ni ba ba Zebidii daa be nyariɔɔu ni m-maanni ba laama. Ka Yisa daa booli ba ni ba dɔli u na.

²²Di saha ka ba daa bakki ka kye nyariɔɔu maa, halli n-kye ba ba Zebidii gba, ka kyanɔɔi n-dɔli Yisa nyaanɔɔa.

²³Ka u daa gyiligi Galilii tinsi zaa n-kpeeri ba la'anɔɔu duri ni n-wulisiri ka moonni lahabasunɔɔu zanɔɔi n-kyanɔɔi Arizana naam yela, ka tibri niriba ban daa beeri zaa beni ka dooru balimbalim m mari ba, bee, ban koɔɔni yaa ni alaafea.

²⁴Tɔ; ka lahabaari zanɔɔi n-kyanɔɔi u yela daa paai halli Siriiya tingbanɔɔu ni sa, ka niriba daa mari ba baaridima zaa n-kye u saani na, dooru ni beerim kam zaa ɔɔn mari seeba la, ni arizimbeeri ɔɔn daa kpe seeba, ni kpisinkpiiri ɔɔn daa gbaai seeba, ni ban nuusi bee ban gbaya n daa kpi la. Ka Yisa daa tibi ba zaa.

²⁵Ka Galilii dima daadam pam daa yi na n-dɔli u, ni Tinsi Piiya tingbanɔɔu dima, ni Gyerusalem tinɔɔa, ni Gyuudii tingbanɔɔu dima, ni tingbanseaa zaa an be Gyɔdin m'ari ya'ari wa sa.

Matiyu 5

¹Tɔ. Yisa ɔɔn daa nya niriba maa, u daa kyanɔɔi nti du zoori la ni. U daa zinni beni ka u nyaandɔliba daa kye u saani na.

²Ka u daa gbaai ba wulisigu n-yeli, ni :-

³"Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban nye faradima ba sufu ni, dama Arizana naam nye la ba dinni.

⁴Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban sufu n sa'amna, dama Naawunni nin kye ka ba sufu maai.

⁵Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban sigsi ba mansi, dama ba nin di faari n-su duniya wa.

⁶Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban boori Naawunni yela hoo nira ɔɔn boori bundira ni bunnyuura seem, dama Naawunni nin diisi ba ban boori diseesi ka ba ti tigi.

⁷Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban zori niriba namboo dama Naawunni nin zo ba gba namboo.

⁸Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban mari sufu yinni, dama ba nin ti nya Naawunni.

⁹Zugsunɔɔu be ni n-ti ninvugseeba ban zori sindaani m-maari zaba ni nangbankpeemni yela, dama Naawunni nin booli ba u biisi.

¹⁰Zugsunɔɔu be ni n-ti ban namsiri seeba Naawunni soori maa zugu la, dama Arizana naam nye la ba dinni."

- 11** Ka Yisa daa laa n-yeli, "Zugsunṅu be ni n-ti ya, sahanseaa niriba yi tuuri ya, ka katti ya m-basira, ka ma'ari ziri n-yetti yelibeeeri pam n-tiri ya, ka ba niṅi lala man zugu.
- 12** Ya kye ka ya sufu maai m-peligi pam dizugu, dama ya laara zoaaya pam arizana ni. Ya bu nya? - lala ka ba daa danṅi n-niṅi anabidima la."
- 13** Ni, "Ya ḡmanni la yaarim, ni duniya zaa ti nya'asa. Amaa yaarim nya'asim yi ti yi ka kye di, di laa n-ya n-niṅi la wula ka di nya'asim maa labi na yaasa? Di saha maa di laa n-ka anfaani, ka ba yi zaṅṅi di ni m-basi samanni ni, ka niriba yi kyenni n-noori di.
- 14** Yaasa, ya ḡmanni la neesim, ni duniya zaa ti neaai sunṅa. Tinseaa yi me n-ze zoori zugu, ka ku toaai n-laa n-so'ai.
- 15** So na zi n-nyoaai firila n-zaṅṅi ka n-so'ai luginseaa, bee n-zaṅṅi kuriba m-pili ka; see ka u na'a yi zaṅṅi ka ni, n-tom bunseelli zugu ni ban kam zaa be duu maa ni nin nya kan neaai seem maa.
- 16** Dizugu ya kye ka ya neesim neaai halli ka sokam zaa nya; ka ba nin ti nya ya tunsuma ka ti pe'ai ya Ba ḡon be arizana ni di zugu."
- 17** Ka Yisa daa laa n-yeli, "Ya di teesi, ni, n kyenni na ni n ti sa'am Musa zaaligu ni anabidima la bulisigu yela. Ay! N bu kye na ni n ti sa'am a ni, amaa ni n ti kye ka a niṅi yelimanṅi.
- 18** Yelimanṅi ka n yetti ya wa, sahanseaa arizana ni duniya wa yi na kpalim m-be ni, ba ku yiisi halli yelifiṅ bee yetto'abila gba zaaligu maa ni m-basi, halli ni a seelikam zaa naari.
- 19** Dizugu ninvugso ḡon za'asiri zaaligu wa bumbila fiṅ m-basi, ka laa m-bulisi niriba lala, ba nin ti booli lala nira, ni, Arizana naam nyaanṅa daana. So mun ḡon sakkri zaaligu wa bumbila m-bulisira, ḡon mun ka ba nin booli Arizana naam toondaana.
- 20** Dama man ya n-yeli ya wa, ni, di yi ti pa la ya doli Naawunni soori sunṅa n-gaari zaaligu karimbadima ban doli seem maa, ni Farisidima ḡon doli seem maa, ya ku nya soseaa yan nin zaṅṅi n-kpe Arizana naam ziiya."
- 21** Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "To; ya pun wum, ni, ba daa yeli ti yaadima, ni, 'Di ku ninsaala.', ka so ḡon ku nin ti be sariya karibu yetto'a ni.
- 22** Amaa man yetti ya wa, ni, ḡon suuri yisigi n-niṅi u mabiiya, u be la sariya karibu ni. Ka ḡon mun ti laa n-yeli u mabiiya, 'Nyin bunkyo'aṅṅu wa!', ba nin boosi u boosa gyintooriba duu maa ni. Ka ḡon mun ti laa n-yeli u mabiiya, 'Nyin gyerigu wa!', u nin di wahala bugum ni.
- 23** Dizugu i yi ti mari i piini n-kyanṅi nti paai maaligu ziiya, di yi pa seem ka beni ka i ti teaai, ni, i niṅi i mabiso taalli.
- 24** Di yi be lala, see ka i kye i piini maa n-dooli maaligu zii la ni ka kyanṅi m-maali yetto'a maa ka nyin ni i mabii maa nya nangbanyinni poi, ka naayi labi na n-tisi.

- ²⁵M-paasi, nyin ni so yi mari sariya karibu yetto'a ka nyin ni non ti be soori ni n-kyenni sariya karibu ziiya, kur kpannma i manna n-kye ka ya maali yetto'a maa yooma, lala saha maa; di yi pa lala u nin zanni i n-ni sarikatta nuu ni, ka non mun nin zanni i n-ni pirinsi nuu ni, ka ba nin kpari i dansarika duu ni.
- ²⁶Yelimanni ka n yetti i wa, i ku laa n-yi beni na see ka i ti yo i samni maa zaa n-naai, halli ka kobu yinni bu kpalim gba.”
- ²⁷Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "To; ya pun wum, ni, ban daa yeli, 'Di tum zina.’
- ²⁸Amaa man yetti ya wa, ni, non gosiri la po'aso korisi gosibu, di daama sufu teesa puuni ka u pun zanni po'a maa n-tum zina.
- ²⁹Dizugu i nudirigu nimbiri yi kye ka i tum tumbeoo, nyin lukkma ka m-basi. I yi konni nimbiri yinni ka mari nyovuri, di yi so ni ba ti zanni i ningbina zaa nti keesi wahala ni, bugum ziiya.
- ³⁰Ka i nudirigu yi kye ka i tum tumbeoo, nyin zannma ka m-basi. I yi konni nuu yinni ka mari nyovuri, di so ni ba ti zanni i ningbina zaa nti keesi wahala ni, bugum ziiya.”
- ³¹Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Ba daa yeli, ni, 'Doso yi ya n-kari u po'a, see ka u sobi po'akaribu gbanju n-ti u.’
- ³²Amaa man yetti ya wa, ni, nonkam kari u po'a, di yi pa la po'a maa non tum zina zugu, di daama pun kye ka po'a maa tum zina, ka doso non di lala po'a gba tum zina.”
- ³³Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "M-paasi yaasa, ya pun wum, ni, ba daa yeli ti yaadima, ni, 'Di po noori ka yi di nyaanna; i yi ti po, ni, i zanni bunseelli n-ti Naawunni, see ka i siri zanni n-tisi.’
- ³⁴Amaa man yetti ya wa, ni, yan di po noori halli beela. Di po arizana, dama Naawunni naam zizii nla.
- ³⁵Mun di po tingbanju, dama Naawunni naponomnigu nla. Di laa m-po Gyerusalem, dama Naaba Yiikodaana maa tinna nla.
- ³⁶Di po halli i mantoori zugu gba, dama i ku toai n-kye ka ka zobgu yinni ti peligi, bee, n-sobgi.
- ³⁷Kur to'asiri n-yetti 'Ii, ii!', bee, 'Ay, ay!', dama din paasi lala zugu yi la Yelibeeri Daana la saani na.”
- ³⁸Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "To; ya pun wum, ni, ba daa yeli, ni, 'So yi ti sa'am i nimbiri, soori be ni ni i gba sa'am u nimbiri; u yi ti nma i nyinni muna, soori be ni ni i ti nme u gba nyinni di zugu.’
- ³⁹Amaa man yetti ya wa, ni, yan di zabi ni ya ta'ai ya taalli daana tuma; faasee ka so yi lobi i tampekka, nyin nmaligma kanla gba m-paasi u.
- ⁴⁰So yi ti ya taasi i kootu ni n-deaai i bunyeerigu, ka laa m-boori i kyinkyinni m-paasi, nyin di manni u.

⁴¹Ka so yi ya mugsu i, ni, i zi u neema n-kyanji maalli yinni, nyin ziima a n-kyanji abayi n-ti u.

⁴²Ninvugso yi ti susi bunny i saani, zanjma n-ti u. So mun boori ni i penji u bunseelli, nyin di manji u.”

⁴³Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "To; ya pun wum, ni, ba daa yeli, ni, i wuri i zo ka yaai i dindaana.

⁴⁴Amaa man yetti ya, ni, ya wura ya dindaandima, ka susiri Naawunni n-tiri ban namsiri ya.

⁴⁵Lala ka ya nin ti leebi bisuma n-ti ya Ba non be arizana ni. Nona n nye so non kye ka wuntanpa pusiri n-neaari ninvugbeeri m-paasi ninvugsuma zugu; ka laa n-kye ka saa miiri n-ninji ban deaari u yela ni ban za'asiri u yela m-paasi.

⁴⁶Ya yi wuri la ban wuri ya, ya nin nya laara di zugu? Ay! Halli lampodeaariba gba ninji la lala - bee, m ma'ari ni?

⁴⁷Ka ya yi puusiri la ya mabiisi koka, tunsunju bo ka ya tumna? Halli ban pa Izraeli dima gba ninji lala, bee, m ma'ari ni?

⁴⁸Ay! See ka ya kye ka ya tuma n nye an veela zaa, kaman ya Ba non be arizana ni tuma non veela zaa seem la."

Matiyu 6

¹Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Ya mira ka ya di tumni ya wungyeenju tuma paalu ni, ni niriba ti nya yan non tumni seem. Ya yi ninji a lala paalu ni, ya ku nya bunseelli Naawunni saani - Naawunni non nye ya Ba m-be arizana ni.

²I yi ti sunji non ka seelli ka susira, n-tiri u bunny, nyin di nme lunpa m-mooli di yela, hoo birikonsi dima non ninji seem maa; ba ninji lala ba la'anju duri maa ni, ni daasi ni; ba boori niriba nya ka pe'ai ba. Yelimanji ka n yetti ya, lala niriba pun nya ba laara zaa n-naai.

³Nyin muna, i yi ya sunji non susira, di kye ka ba banji di yela, halli ni i nuzaa di banji i nudirigu non tumni seem.

⁴I yi so'ai n-tumni tunsuma, i Ba non nyari yeliso'ara zaa nin yo i.

⁵I yi ya puusi Naawunni, di ninji hoo birikonsi dima: ba boori ba ze saazugu m-puusiri gyeenju duri ni, ni sokyira ni, ni niriba ti nya ba. Yelimanji ka n yetti ya wa, ba pun deaai ba laara zaa n-naai.

⁶Nyin muna, i yi ya puusi Naawunni, nyin kpeem i duu puuni n-yo kyeburu la ka so'ai m-puusi n-ti i Ba. Ka i Ba non nyari yeliso'ara zaa nin yo i.

⁷Tɔ: ya yi ya m-puusiri Naawunni, di mari yetto'ayɔna pam hoo ban pa Izraeli dima ɲɔn niɲni seem. Dama ba teesi, ni, ba yi ti tɔ'asi n-yuui, ni, Naawunni nin wum n-ti ba dizugu.

⁸Yarima muna, yan di ɲmanni bana. Dama ya Ba pun mi yan boori seelli poi, ka ya naayi susi.

⁹Dinɲɔ ka ya nin puusi, ni :- "Ti Ba, nyin be la arizana ni, Kye ka i yuuri du.

¹⁰Kye ka i naam kye na; Kye ka ba tumni i yuubu yela N-niɲi duniya wa ni, Hoo ban niɲni arizana ni seem.

¹¹Tim ti zuna ti beoo kam bundirigu;

¹²Ka kyeri ti taalli m-peɲɲi ti, Hoo tin kye seeba ban niɲi ti taalli la.

¹³Ka di kye ka ti nya zamsigu din nin nyaɲɲi ti. Amaa yiisima ti Yelibeeeri Daana nuusi ni.'

¹⁴Dama ya yi kye ya taaba tumbeeri taalli m-peɲɲi ba, ya Ba ɲɔn be arizana la gba nin kye ya mammansi taalli m-peɲɲi.

¹⁵Amaa ya yi bu kye ya taaba taalli m-peɲɲi, dinɲɔna ya Ba maa gba ku kye ya mammansi taalli m-peɲɲi."

¹⁶Ni, "Ya yi ti gbaai noori loobu sahanseaa, yan di miisi ya nindaa hoo birikɔnsi dima wa ɲɔn niɲni seem la. Ba yi kye ka ba nini n da'ai ni sokam ti nya ka baɲɲi, ni, ba loori la noori. Yelimaɲni ka n yetti ya wa, ba pun deaai ba laara zaa n-naai.

¹⁷Nyin muna, i yi ya gbaai la noori loobu, see ka i peaa i nini ka saasi i zugu,

¹⁸ka lala ka ninsaalidima ku baɲɲi i noori loobu yela, see ka i Ba ɲɔn be la ziso'arli maa ni nin baɲɲi. Di saha ka i Ba ɲɔn nyari yeliso'ara nin yɔ i."

¹⁹Ka Yisa daa laa n-yeli, "Ya di la'asi ya neema n-tiri ya mansi n-niɲi ya arizikki duniya wa ni, dama beni ka leelisi nin ɲɔbri a ni, bee, a nin nyaamna, ka naayi sa'am, halli ka na'ayigsi kabri n-kpeeri na n-zuuri gba.

²⁰Amaa ya la'asim neenseesi an nin zaali arizana ni n-niɲi ya arizikki maa; beni ka leelisi ku ɲɔbi a, bee, a ku nyaamna, ka na'ayigsi mun gba ku toaai n-kabri n-zuuri a.

²¹Dama i sufu kur ya be la i arizikki ɲɔn be seela."

²²Ni, "I nini n niɲi hoo i ningbina firila: i nini yi neaai sunɲa, i ningbina zaa mari la neesim, nyain!

²³Amaa i nini yi sa'amna, i ningbina zaa be la zibsim ni. Tɔ - ka neesim din be i ni maa yi nye la zibsim, di nin zibgi halli nti laa n-ya'ai."

²⁴Ni, "Ninvugyinni ku toaai n-leebe daabri n-ti dugmadima ayi: see ka u za'asi yinni yela ka wuri yinni la, bee u tibgi yinni la, ka laa n-zeem ɲɔnla. Ya ku toaai n-kye ka Naawunni su ya yela ka kye ka ligri gba su ya."

²⁵Ni, "Dizugu ka n ya yeli ya, ni, yan di zaŋŋi yela m-mugsi ya mansi zaŋŋi n-kyanŋi ya nin niŋi seem n-nya bundirigu n-di, bee n-nya situra n-yea - yan di fabli anŋo zaa yela; dama nyɔvuri gaari bundirigu, ka ningbina gaari bunyeerigu, bee m ma'ari ni?"

²⁶Ya gɔsim niinsi ban be saazugu la; ba bu butta, ba mun bu la'asiri bundirigu n-niŋni napaari ni, amaa ya Ba ŋɔn be arizana ni la diisiri ba ni: ka yan mun mari bukaata n-gaari ba, bee m ma'ari ni?"

²⁷Ya sɔ nin toaai n-zaŋŋi u nyɔvuri yela m-mugsi u maŋŋa halli nti yakki u nyɔvuri tariga m-paasi dabsiri yinni gba?"

²⁸Ka wula zugu ka ya zaŋŋi bunyeera yela m-mugsiri ya mansi? Ya banŋma pɔ'a-veelli-ku-siisi-koom la yela: gɔsim n-nya kan zoari seem moo ni, ka bu tumni n-waanni gumni.

²⁹Amaa n yetti ya wa, ni, halli NaaSulemaana ni u naam gyirima zaasa gba daa na zi m-bɔbi suturiveela kaman mɔpuuma wa yinni veelim ŋɔn nye seem.

³⁰Ka Naawunni yi zaŋŋi veelim wa tataabu n-niŋi mɔseesi an be ni zuna ka beoo ka a sa nin nyɔ bugum m-basi maa, wula zugu ka u ku yeeli yarima sutura? - Ya yedda koŋŋniba wa!

³¹Dinzugu yan di fabinna, bee n-teesiri, ni, 'Bɔ ka ti ya di?', bee, 'Bɔ ka ti ya nyu?', bee, 'Bɔ ka ti ya yea?'

³²Ninvugseeba ban bu mi Naawunni la be la anŋo zaa nɔba karibu ni. Amaa yarima mari ya Ba ŋɔn be arizana ni maa, ka u mi halli, ni, ya boori la anŋo zaa.

³³Ay, see ka ya danŋi n-zaŋŋi ya Ba naam yetto'a, ni u yela zaa, m-mugsi ya mansi pɔi, ka ŋɔn nin naayi zaŋŋi bunseelli din kpalim zaasa m-paasi ya.

³⁴Di fabinni beoo yela zuna, see ka i kye ka beoo maa sa ya fabli ka maŋtoori yela. Zuna mun mari la ka toori yelimugsa ka a sakki."

Matiyu 7

¹Yisa daa laa n-yeli ba, "Ya di teesiri taaba yela, ka Naawunni ku ti teesi ya gba yelibeeru.

²Ka yan ma'asiri n-tiri ya taaba seem, lala ka Naawunni nin ti ma'asi n-ti ya gba."

³U daa laa m-boosi ba, ni, "Ni wula ka i nya muŋŋa i mabii nimbiri ni ka zaantoliga dee n-sa i maŋtoori dinni ni ka i bu nya ka?"

⁴Bee wula ka i nin toaai n-yeli i mabiiya, ni, u kye ka i yiisi munseaa kan be u nimbiri ni, ka zaantoliga maa kpalim m-be i maŋtoori dinni ni?"

⁵Nyin birikonsi daana wa! Nyin danŋma n-voaai i nimbiri ni zaantoliga maa m-basi ka nyari suŋŋa pɔi, ka naayi yiisi munseaa kan be i mabii nimbiri ni!"

- ⁶Ni, "Ya di zaŋŋi bunni din nyɛ kasi n-tiri baasi, ba nin ŋmaligi n-dum ya. Di zaŋŋi buna an veela n-dooli kurikyuudima tooni, ba nin nɔ a ni n-sa'am."
- ⁷Ka Yisa daa laa n-yeli, "Ya susima ka nin deaai yan susi seelli maa; ya booma ka nin nya yan boori seelli maa; ya kpaasima ka ba nin yoai kyɛburu maa n-ti ya.
- ⁸Dama ŋɔnkam susira deaari ni; ŋɔnkam boora nyari ni; ka ŋɔnkam kpaasira, ba nin yoai n-ti u.
- ⁹Sɔ m be ya puuni ka u biiya nin susi paanu ka u mɔŋŋi, ka zaŋŋi kugri n-ti u? - Ay!
- ¹⁰Bee, u yi ti susi ziŋŋa ka u mɔŋŋi ka zaŋŋi waafu n-ti u? - Ay!
- ¹¹Tɔ! ya nyɛ la ninvugseeba bam mari teesibeeri ya beebu ni, ka halli yarima gba yi mi yan zaŋŋi piinisuma n-tiri ya biisi; ka dinŋɔna ya Ba ŋɔn be saazugu ku zaŋŋi u piinisuma n-ti ban susiri u?"
- ¹²Ni, "Dinŋɔna yan boori ni niriba niŋi seem n-ti ya zaa, see ka ya niŋi lala n-ti ba gba. Zaaligu yela maa zaa nla, ni anabidima maa bulisigu m-paasi."
- ¹³Ni, "See ka ya doli la za'anɔbila maa n-kpea. Dama za'anɔri be ni n-yelima, ka sɔsunŋu gba be ni, ka a mun wa la bugum ni sa'anŋu ziiya - halli niriba pam n doli anŋɔ maa!
- ¹⁴Sɔseaa n be ni, ka ka za'anɔri poora, ka soori maa bu yelima; ka mun wa la nyɔvuri ziiya, amaa niriba ban nya ka n-dola bu zoai."
- ¹⁵Ni, "Ya baŋŋma, ka ziri anabidima m be ni. Ba ŋmani la kunduna ban yeeri peesi gbana, ni ba ti la'am ni peesi maa n-gbaai ba.
- ¹⁶Ba wala nin kyɛ ka ya baŋŋi ba. Goaa bu wanni sisibi ka kpikpaliga mun ku toai n-wali kinkama.
- ¹⁷Tiseaa kan mari alaafɛ wanni la walisuma. Tiseaa kan ka alaafɛ muna - walibeeri ka ka nin wali.
- ¹⁸Tiseaa kan mari alaafɛ ku toai n-wali walibeeri, halli ka kan ka alaafɛ ku toai n-wali bunsuma.
- ¹⁹Tiseelli kam kan bu wanni walisuma, ba nin ŋmaai ka m-basi, ka zaŋŋi ka n-niŋi bugum ni.
- ²⁰Lala zugu ka n yeliya, ni, ba wala - di nyɛ la ba tuma maa - nin kyɛ ka ya baŋŋi ba."
- ²¹Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Pa seeba ban booni ma, ni, 'N Dugma, n Dugma' zaa n nin kpe arizana naam ziiya, amaa seeba ban tumni m Ba ŋɔn be arizana ni la yuubu maa nin ti kpea.
- ²²Dabsiri maa yi ti paai na, niriba pam nin ti yeli ma, ni, 'Ti Dugma, ti Dugma! I yuuri ni ka ti daa yeli anabitiri yela; i yuuri ni ka ti daa kari arizimbeeri m-basi; i yuuri ni ka ti daa tum alahazibu tuma pam! Bee, ti ma'ari ni?"

²³Di saha maa ka n nin mooli n-yeli ba, ni, 'Man zi ya kɔtaa! Ya zɔma ka kyɛ ma, yan tumbeeri dima wa!' “

²⁴Ni, "Dizugu ɲɔnkam zaa wum n yeligu ka dɔli ka, u ɲmanni la yam daansɔ ɲɔn daa mɛ u yiri n-tɔm tampii zugu.

²⁵Saa daa mi pam, ka mɔ'a daa paali n-yakki m-pɔbri na, ka pɛbsigu daa dam pam. Ka di zaa yɔri, yiri maa daa bu lu, ka nyeeba ɲɔn tɔm tampii maa ni zugu.

²⁶Ɖɔnkam zaa mun wum n yeligu ka bu dɔli ka, u ɲmanni la gyɛrigu sɔ ɲɔn daa mɛ u yiri n-tɔm tambisigu ni.

²⁷Saa daa mi pam, ka mɔ'a daa paali n-yakki m-pɔbri na, ka pɛbsigu daa dam pam. Ka yiri maa daa lu zaa, ka ka luuwa daa bu veela gba.”

²⁸Tɔ: ka Yisa ɲɔn daa yeli anɲɔ zaa n-naai maa, di daa niɲi daadam maa alahazibu pam u yettɔ'a maa zugu.

²⁹Dama u daa tɔ'asi yettɔ'amaɲni, ka u bu birisira halli beela; ni, di pa la kaman ba zaaligu baɲɲniba la ɲɔn yi wulisiri seem la.

Matiyu 8

¹Tɔ; ka Yisa ɲɔn daa yi zoori zugu n-sigri na, niriba pam daa dɔli u.

²Di saha ka kɔnsɔ daa be ni, ka u kyɛ Yisa saani na n-sɔmni u tooni n-yeli u, "N daana, i yi da sakki, i naa kyɛ ka n kɔmni wa naai ka n kpe n-taabi ni.”

³Ka Yisa daa teaai u nuu n-siisi u, ka yeli, "N sakkiya, di naama!" ka di saha maa ka u kɔmni maa daa basi u ka u daa niɲi kasi.

⁴Ka Yisa daa yeli u, ni, "Di yeli sɔ zaa. Kur dɔli Musa ɲɔn daa zaali piiniseesi zanɲi n-kyanɲi tippu ni maa n-kyanɲi n-wulisi i maɲɲa n-ti maalimaanna la, ka di nin kyɛ ka ba baɲɲi, ni, i siri nya tippu.”

⁵Sahanseaa Yisa ɲɔn daa kyɛnni la Kapirinyum tinɲa, ka soogyadima toondaansɔ daa tuusi u soori ni n-susiri u

⁶n-yetti, ni, "N daabri n beera; u dɔ la yiri ni n-kɔɲɲi doaari, ka di mugsu u pam.”

⁷Ka Yisa daa yeli u, "Tɔ! N nin kyɛ i yiri maa ni na n-tibi u.”

⁸Ka doo maa daa labsi n-yeli u, ni, "Ay, n Daana! Man poora ni i kyɛ n yiri ni na; nyin kur yelima yeliseesi nyin ya yeli la, ka n baara maa kpaɲɲi.”

⁹Ni, dama ɲɔn gba nyɛ la ban su ninvugso, ka u mun gba su soogyaseeba fukumsi ka nin toaai n-yeli ba yinni, ni, u kyɛm luginseaa ka u kyanɲi, bee n-yeli sɔ, ni, u kyɛm na ka u kyɛ na, ka nin toaai n-yeli u daabri, ni, u tumba nɲɔ ka u tum di.

- 10**Tɔ; ka Yisa ɲɔn daa wum toondaana maa ɲɔn daa yeli seem maa ka di daa gyeri u pam, ka u yeli ban daa dɔli u maa, ni, "Yelimaɲni ka n ya yeli ya, halli Izraeli dima ni gba n na zi n-nya sɔsɔ ɲɔn niɲi yedda hoo doo wa ɲɔn niɲi seem!"
- 11**Ni, "N yetti ya wa, niriba nin ti yi wuntampusiri n-kye na, ni wuntanluri gba, nti la'am ni Ibrahim, ni Yisahaaku, ni Yaakubu m-paasi, n-zinni ba ziziisi ni, Arizana naam kyuu diibu maa saha.
- 12**Halli ka seeba ban nye naam zuliya dima maa, ba nin yiisi ba m-basi, ni ba ti paai wa'aligu ya'aseelli ban ɲɔn be zibsim ni n-kumna ka ɲɔbri ba nyina."
- 13**Di saha ka Yisa daa yeli toondaana maa, ni, "Kulim yiri ni; nyin niɲi yedda seem maa, lala ka i nin nya!" Ka u daabri maa daa nya tippu lala saha maa deede.
- 14**Tɔ: Yisa daa kyaɲɲi nti kpe Saimoon yiri, ka daa nya Saimoon deemma ka waari daa mari u, ka u dɔya n-gyigra.
- 15**Ka u daa zaɲɲi u nuu n-siisi pɔ'a maa n-sunɲi u ka u doaai n-zaani. Ka u dooru daa basi u, ka u daa yi na n-tum n-ti ba.
- 16**Di daari zaanɔyɲɲu, ba daa mari niriba pam ka arizimbeeri be ba zugri ni, n-kye u saani na; ka u daa yeli u yeligu kɔkɔa, ka di katti arizimbeeri maa m-basira, ka tibri baaridima zaasa.
- 17**U daa niɲi dinɲɔ ni u kye ka anabi Aizaaya yeligu maa ti niɲi yelimaɲni, ni :- "U mammaɲna daa deaai ti yaa kɔɲɲsim, Ka daa zaɲɲi ti dooribeeri maa N-ziili u maɲna."
- 18**Tɔ: ka sahanseaa Yisa ɲɔn daa nya daadam ban zoaai n-gyiligi u maa, u daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, ba lɔɲɲma mɔ'ari maa ya'ari sa.
- 19**Ka zaaligu karimbaso daa kye u saani na nti yeli u, "N daana, n nin dɔli i n-kyenni luginseelli kam zaa."
- 20**Ka Yisa yeli u, "Yɔbaasi la mari la vɔya n-kpeera, ka niinsi mun mari teeri n-tɔmna, amaa man Ninsaala Biiya ka luginseaa man nin zaɲɲi n zugu n-dooli gba."
- 21**U nyaandɔliso mun daa yeliya, ni, "Kur kye ka n kuli ka m ba yi ti kpi ka n sɔ'ai u pɔi ka naayi kye na n dɔli i."
- 22**Amaa ka Yisa daa yeli u, "Kye ka kpiimma sɔ'ari ba kpiintaaba, nyin muna - dɔli ma!"
- 23**Tɔ; ka di saha maa ka u daa kpe nyariɲɲu puuni, ka u nyaandɔliba daa dɔli u n-kpea.
- 24**Ka pesitoo daa doaai mɔ'ari ni n yi zeeri ni, halli ka koom ti kpeeri nyariɲɲu maa puuni. Yisa mun daa gbisiri ni.
- 25**Di saha ka ba daa kye Yisa saani na n-neaai u goom ni n-yeli u, ni, "Tuligma ti, ti Dugma! - ka ti zaa kpiiri ni pesigu wa zugu!"

- ²⁶Amaa ñon mun daa yeli ba, ni, "Ya yedda koññiba wa! Wula ka ya mari dabeem lala?" Ka u daa doaa n-tasi pesigu maa, ni mo'ari la, ka di lu n-fo surimm!
- ²⁷Ka di daa gyeri ba pam, ka ba yi to'asiri n-tiri taaba ka boosiri, ni, "Bo nira ñoa? - halli ka u mari yiiko n-toaai n-tasiri pesigu ni mo'ari gba ka a wumna!"
- ²⁸To: Ka ba daa du mo'ari maa duuri m-paai Gadara dima tingbanju maa ni. M-paai beni ka doppa ayi daa yi gbala zii maa na nti tuusi u, ka arizimbeeri daa daamni ba halli nti yakki, ka dizugu niriba daa bu laa n-toaai n-doli lala soori maa.
- ²⁹Di saha ka ba daa tasi n-yetta, "I ya niñi ti la wula, nyin Naawunni Don Ka Kpeaa biiya? I kye kpa na ni i ti namsi ti, halli ka di saha maa na bu paai, bee?"
- ³⁰To, ka di saha maa kurikyuudima pam gba daa be la wa'aligu n-dira,
- ³¹ka arizimbeeri daa susi Yisa n-yeli, "I yi ya kari ti m-basi, nyin kye ka ti kyanñi nti la'amni ni kurikyuudima wa n-kpe ba ni."
- ³²Ka Yisa daa yeli ba, "To, ya kyema!", ka arizimbeeri maa daa yi doppa maa ni n-kyanñi nti kpe kurikyuudima maa, ka ba zaa daa vaai n-guui halli nti lu mo'ari ni n-kpi.
- ³³To; ka ninvugseeba ban daa guri kurikyuudima maa daa zo n-kyanñi m-paai timpuuni nti tisi lahabaari zaññi n-kyanñi ban nya seem, ka laa n-yeli arizimbeeri ñon daa mari ninvugseeba maa yela.
- ³⁴Ka timpuuni niriba zaa daa yi na nti tuusi Yisa soori ni. Ka ban daa paai na n-nya u maa, ba daa yeli u, ni, u kyema n-gaari ka kye ba.

Matiyu 9

- ¹Di saha ka Yisa daa laa n-kpe nyarinju maa ni n-labi n-kuli u toori tinja.
- ²Di saha ka ninvugseeba daa mari ba baarisoo ñon daa gbarigi n-do bundooa ni, n-taasi Yisa saani na. Yisa ñon daa nya ka ba niñi yedda pam maa, u daa yeli baara maa, ni, "M biiya, kur mari sufukpeemni! n kye i taalli m-peññi i."
- ³Ka karimbaseeba daa boosiri ba sufu ni teesa, ni, "U zaññi u manja n-zaantiri Naawunni zaaziiya!"
- ⁴Ka Yisa daa banji ban teesiri seem, ka daa yeli ba, ni, "Wula ka ya teesiri teesibeeri?"
- ⁵Yela ayi wa sunsukkuni, kani m bu toa - i yi yeli soa, ni, u nya u taalli kye-m-peññi, bee i yi yeli soa, ni, u doama n-kyanñi?"
- ⁶Ni, "Amaa m boori la ni ya banji, ni, ba pun ti man Ninsaala Biiya soori ni n kyeri niriba taalli m-peññi ba, duniya wa puuni." Di saha maa ka u ñmaligi n-yeli baara maa, "N yetti i ni, ni, i doama ka kpikki i bundooa wa n-kuli!"
- ⁷Ka doo maa siri daa doaa ka vaai n-kuli.

- ⁸Ka niriba maa ḡon daa nya lala, dabeem daa gbaai ba, ka ba daa pɛ'ai Naawunni ḡon zaḡḡi yiiko lala taabu n-ti ninsaalidima.
- ⁹U daa yi beni n-gatta, ka naayi nya karikyiso, ka u yuuri boonni Matiyu, ka u daa zi ba lampoo tuma ziiya n-tumna. Ka Yisa yeli u, "Doaama n-doli ma!" Ka u daa doai n-doli u.
- ¹⁰Ka ba daa kyaḡḡi nti kpe yiri maa ni, ka Yisa nyaandoliba daa paasi ba zugu. Di saha ka lampodeaariba ni ala'akyi dima pam gba daa doli ba n-kpea. Ba daa la'am nti di bundirigu.
- ¹¹Ka baseeba ban daa doli Farisidima soori la daa nya lala, ka ba daa boosi u nyaandoliba maa, ni, "Wula ka ya karimba ni ninvugbanḡo taabu la'amni n-dira?"
- ¹²Ka ḡon daa wum ban tɔ'asiri seem maa ka yeli, "Ninvugseeba ban mari alaafɛ bu boori tiimaraana, na'ala ban beeri m boori u.
- ¹³Ya kyema nti baḡḡi dinḡo gbinni, ni, 'Sufubaalim ka n boora, pa bunkɔbri sara maaligu.' Pa tunsuma dima ka n kye na ni m booli, amaa tumbeeri dima ka m boonna."
- ¹⁴Tɔ. Di saha maa ka Gyoni Kɔsuura nyaandoliseeba daa kye Yisa saani na, m-boosi u, ni, "Bɔ n niḡi ka tirima ni Farisidima maa loori noori ka nyin nyaandoliba mun bu loora?"
- ¹⁵Ka Yisa labsi n-yeli ba, ni, "Dɔsɔ yi ti di pɔ'apaalli ka ba mari la deema di zugu; ammi, pɔ'apaalli maa sira yi ti be u saamma sunsukkuni, ba sufu nin sa'am di saha maa, bee? Ay! Amaa sahanseaa kyenni na ka ba nin ti yiisi amriya doo maa ba saani - di dabsa maa puuni ba nin ti la."
- ¹⁶Ni, "Sɔ na zi n-zaḡḡi kyinkyimpaalli tanni n-ligi bunyeerikurigu. Dama tampaalli maa nin yiisi kan ligi seela maa ka kyeaai bunyeerigu la, ka ka maali n-sa'am m-paasi.
- ¹⁷Bee, ya teesim daam yela: ba mun ku laa n-sakki n-zaḡḡi dapaalli n-le daga'akura ni. Ba yi niḡi lala, ga'akura maa nin ḡma, ka daam maa yuuli m-basi, ka ga'a maa gba sa'am. Ay! Ga'apaala ka ba zaḡḡi n leeri dapaalli n-niḡi a ni, lala ka abayi maa zaa nin kpalim sunḡa."
- ¹⁸Yisa ḡon daa kur yetti ba dinḡo maa, kpeenso daa kye u saani na n-gbaani u tooni ka yeli u, "M bipumbila kpiya ni." ni, "Amaa kyem na n-zaḡḡi i nuusi m-pa u zugu, ka u nin ti nya u nyovuri."
- ¹⁹Ka Yisa daa yisigi n-doli u, ḡon ni u nyaandoliba maa.
- ²⁰Ka pɔ'asɔ daa kyenni n-doli Yisa nyaḡḡa, pɔ'asɔ ḡon daa soori halli yuuma pii ni ayi ka ziim bu goara. Ka pɔ'a wa daa tabli na n-kpaḡḡi u maḡḡa n-siisi Yisa bunyeerigu,
- ²¹dama u daa yetti u sufu ni, ni, "N yi kur siisi u bunyeerigu maa n nin nya alaafɛa."

²²Ka Yisa daa ηmaligi n-nya u ka yeli, "M biiya, kur mari sufukpeemni! I niŋi la yedda ka dizugu i nya tippu." Ka di saha maa zaŋŋi n-kyenna ka pɔ'a maa daa nya alaafɛa.

²³Ka Yisa daa kyaŋŋi nti paai kpeema maa yiri na. Ɖɔn daa ti paai, u daa gɔsi n-nya, ka ba daa ηmeeri kuyiri bunηmeera ka di kur nye la basaa ni. Ka dizugu u daa yeli,

²⁴"Ya sɔkam zaa yima! Bipuŋŋa wa bu kpi, amaa u gbisiri ni." U daa tɔ'asi lala ka di ku ba la laari.

²⁵Amaa ηɔn daa kari daadam n-yiisi kpaŋŋa maa, u daa kpe bipumbila maa ηɔn daa do seelli maa ka daa gbaai u nuu, ka bii maa di doai.

²⁶Di saha ka di lahabaari maa daa mooli n-gyili tingbaŋŋu maa zaa.

²⁷Ka Yisa ηɔn daa kye beni maa, ka daa kyenni soori zugu, zoomma ayi daa dɔli u nyaŋŋa. Ba daa kur tasiri n-yetti, "Nyin NaaDauda bii wa, zɔm ti namboo!"

²⁸Ka Yisa ηɔn daa kpe yiri ni la, zoomma wa daa kye u saani na; ka Yisa daa boosi ba, ni, "Ya niŋi yedda, ni, n nin toai n-tibi ya?" Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "Ii!"

²⁹Di saha ka Yisa daa siisi ba nini maa ka yeli, "Kye ka di niŋi hoo yan niŋi yedda seem maa!"

³⁰Ka ba nini maa daa neai di saha maa. Ka Yisa daa kpaam ba, ni, ba di kye ka sɔsɔ baŋŋi.

³¹Amaa ba daa yi na ka daa moonni u yela n-gyinni tingbaŋŋu maa zaa.

³²Ka dɔppa wa ηɔn daa bakki n-kyanŋi maa, ninvugseeba daa mari dɔsɔ ηɔn nye mukka n-kpe Yisa saani na. Arizimbeoo daa be doo maa ni, ka dizugu u daa kɔŋŋi yettɔ'a.

³³Ka Yisa ηɔn daa kari arizinni maa n-yiisi mukka maa ni maa, doo maa daa piili n-tɔ'asira. Ka di daa niŋi sɔkam alahazibu. Zama maa daa yetti, ni, "Ti na zi n-nya ηɔ taabu Izraeli tingbaŋŋu wa ni!"

³⁴Amaa Farisidima maa daa yeli, "Arizimbeeri Naaba ti u soori ni u katti arizimbeeri maa."

³⁵Ka Yisa daa gyiligi tinsi maa zaa, ni tinkpansi maa gba, n-wulisiri ba la'aŋŋu duri puuni, ka moonni lahabasunŋu zaŋŋi n-kyanŋi Naawunni naam yela, ka tibri ban daa beera ka dooru balimbalim m mari ba, bee, ban kɔŋŋi yaa ni alaafɛ zaa.

³⁶Ka ηɔn daa ti nya daadam maa, u sufu daa zɔ ba namboo, dama ba daa ηmani la peesi ban ka ηɔn guri ba, ka di mugsɪ ba ka sa'am ba sufu.

³⁷Dizugu u daa yeli n-ti u nyaandɔliba maa, ni, "Ya kyi ηmaabu tuma wa zoaaya pam, amaa ka ya tuntumniba maa mun bu zoaai;

³⁸dizugu ya susim ti Dugma ηɔn nye puu daana wa, ka u tum niriba na m-paasi ka ba ηmaara."

Matiyu 10

¹Ka u daa ti booli u nyaandoliba piiya ni ayi na ka daa ti ba yiiko ni ba katti arizimbeeri m-basira ka tibri dooru balibu kam zaa ni baaridima zaa.

²U tuumudima pii ni ayi wa yuya nḡa :- ḡon danḡi tooni n daa nye Saimoon, so ban daa pa yupaa, ni 'Piita' la, ni u tunzo Anduru; ka Gyeemsi, Zebidii bii la, n daa be ni, ni u tunzo Gyoni;

³ni Filipi, ni Baatolomiyu, ni Tomaasi ni Matiyu lampoo karikyɪ la; ni Alifiisi Gyeemsi, ni Taddiyusi,

⁴ni Saimoon Kyena'an doowa, ni Gyuudasi Isikariyoti (ḡon mun daa ti figsi Yisa n-ti u dindaandima maa).

⁵To, ka niriba pii ni ayi wa ka Yisa daa tum, ka kpaasi ba zugu ni n-yeli, ni, "Ya di kyanḡi ban pa Yehudiyadima maa saani, ya mun di kpe Samerii dima tinseelli ni.

⁶Amaa ya kyema Izraeli dima ban borigri hoo peesi la saani.

⁷Ka ya yi kyenna, ya moolima n-yetti, ni, Arizana naam be la ba saani.

⁸Ya tibma baaridima, ka kye ka kpiimma neaai, ka konsi kpanḡi. Ya karima arizimbeeri gba m-basira. Ya bu nya? yarima daa deaai di la yori, ka ya gba tisima di yori."

⁹Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Ya di mari ligri n-suuri gyefa ni, la'akara halli ni la'abisi gba.

¹⁰Yan di zaḡi booriga m-paasi ya kyenni maa ni, bee bunyeera ayiyi bee namna, halli zangbeaa gba. Dama tuntumna zaa sumni ni ba ti u u bundirigu."

¹¹Ni, "Ya yi ti kpe tinḡa bee tinkpanḡa ni, ya boosima n-nya ninvugsunḡu ziiya n-kpe u yiri m-be ni halli ni ya ti yi tinḡa maa ni.

¹²Ya yi ti kpe yiriseelli, ya puusim ba puusisunḡu.

¹³Ka yiri maa yi nye yirisunḡu, yan kye ka ya puusigu sufudoaa kpalim m-be beni; amaa ka yi pa la yirisunḡu, ya nin kye ka ya puusigu sufudoaa maali n-labi ya mammagḡa saani.

¹⁴Ka so yi bu ti deaai ya, bee, n-za'asi ya yeligu wumpu, ya yi ti ya yi yiri maa ni, bee, tinḡa maa ni, ya kpaasim ya napona tankpoo m-basi.

¹⁵Yelimagḡi ka n yetti ya wa, ni, toom seebu Sodoom ni Gomora tinsi ninvugbeeri ḡon nin ti nya Zaadaari maa ku ti ḡmanni lala tinḡa niriba toom maa ḡon nin nye seem."

¹⁶Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya bu nya? - n tumni ya, ni ya kyanḡi nti ḡmanni la peesi ban be kunduna sunsukkuni seem la. Dizugu ya mari yam hoo wugi la ḡon mari seem, ka be baalimm hoo nanḡmana la ḡon be seem maa.

- ¹⁷Amaa ya gbaam ya mansi ninsaalidima saani: ba nin ti gbaai ya n-taasi ba kootudima ni, ka feebe ya ba la'anḡu duri ni.
- ¹⁸Ba nin zaḡḡi ya n-taasi gōmnadima ni nadima saani, man zugu; ka lala nin ti wulisi yelimaḡḡi yela n-tiri ba, ni tinsi zaa niriba m-paasi ba zugu.
- ¹⁹Dizugu ban ti ya gbaai ya n-taasi sariya karibu ziiya, yan di kye ka ya sufu birisiri yan ye ti yeli seem, bee, n-to'asi seem zugu: dama di saha maa yi ti paai ya nin ti baḡḡi yan ye n-yeli seem.
- ²⁰Dama di pa yarima n ya n-to'asi amaa ya Ba Naawunni Sii maa nin be ya saani n-to'asira.
- ²¹Doṣeeba nin gbaai ba mabiisi n-tisi ka ba ku ba, bee ba nin gbaai ba biisi, ka biisi mun nin yisigi n-zabi ba badima ni ba madima halli nti ku ba gba.
- ²²Ba zaa nin yaai ya man yuuri zugu, amaa so zaa ḡōn nin kpaḡḡi u maḡḡa m-bari n-zaani halli nti paai yela wa tariga maa nin nya tiliginsim.
- ²³Ba yi ti mugsu ya tinseaa ni, ya kur yima n-zō n-kyanḡḡi tinseaa yaasa. Dama yelimaḡḡi ka n yetti ya wa, ni, ya na ku kyanḡḡi n-dōli Izraeli tingbaḡḡu tinsi zaa n-naai ka Ninsaala Bii ti kye na.
- ²⁴Ya bu nya? - karimbii bu gatti u karimba, ka daabri bu gatti u dugma.
- ²⁵Karimbii yi ti paai u karimba tataabu, di nin sakki u ni. Ka daabri yi paai u dugma saani gba, di sakkiya. Ba yi zaḡḡi Arizimbeeri Naa yuuri m-pa yiriseaa yiridaana, ni, Biyelizibuli n nye u, ba bu ya booli u yiri maa dima lala? - halli ni yuseesi an be n-gaari lala.”
- ²⁶Ka u daa laa n-yeli ba yaasa, ni, "Dizugu yan di kye ka dabeem mari ya ninsaalidima zugu. Bunseelli zaa kan pili ka bu nyara, ba nin piligi ka ka sokam ti nya; ka yetto'aso'ara zaasa muna - sokam nin baḡḡi a gbinni ḡōn nye seem.
- ²⁷Man so'ari zibsim ni n-to'asiri n-tiri ya yetto'aseesi zaasa, ya kye ka ba wum a la wuntampeeliga; man kpe duu puuni ka waasiri n-yetti ya yeliseesi la, yan duum saazugu m-mooli a ka sokam zaa wum.”
- ²⁸Ni, "Yaasa, yan di zōri ninvugseeba ban kuuri niriba ningbina, ka ku toaai n-kuuri ba siisi m-paasi. Amaa ya zōm so ḡōn nin toaai n-sa'am ningbina ni siisi zaa ka zaḡḡi a n-ḡōsi bugum ni la.
- ²⁹Ba bu zaḡḡi la'abila yinni n-daari niimbisi ayi? Amaa din zaa yōri, niimbila yinni ku toaai n-lu tiḡḡa ka di pa la ya Ba maa yuubu ni.
- ³⁰Yarima muna, Naawunni mi halli ya zōbri gba yela, ka baḡḡi a zaa yinni yinni kaaligu ḡōn nye seem maa.
- ³¹Dizugu yan di zōri dabeem, dama yarim mari bukyi pam n-gaari niinsi maa zaa.”
- ³²Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Doṅkam zaani niriba tooni n-yeli, ni, u nye la man dinni, man gba nin ti zaani m Ba tooni arizana ni, n-yeli, ni, ḡōn nye la n dinni.

- ³³Ka ḡonkam mun yi za'asi ma niriba tooni, man gba nin za'asi u m Ba tooni arizana ni.”
- ³⁴Ni, "Ya di teesi, ni, m mari la nangbanyinni beesigu n-kye duniya wa na. Ay! M bu kye na ni m mari nangbanyinni yela na, see zaba.
- ³⁵N kye na ni n tugli la doowa ni u ba, ni bipuḡḡa ni u ma gba, ni bii pɔ'a ni u dinyaampɔ'a m-paasi, ka ba zabi.
- ³⁶Lala ka nira yi ti mari dindaana, u toori yiri puuni ka di daama nin be ni.
- ³⁷Ḋon wuri u ba, bee, u ma, n-gaari ma, di daama bu sumsi ni u be n saani; ka ḡon laa n-wuri u biiya, doo bee pɔ'a, n-gaari ma, ḡon gba bu sumsi ni u be n saani.
- ³⁸Halli ḡon mun ku sakki n-zanḡi u kum dɔpulli n-dɔli n nyaanḡa, ḡon gba bu sumsi ni u be n saani.
- ³⁹Ḋonkam zaa yi boori u nyɔvuri maa nin kɔḡḡi ka; ḡon mun yi sakki ni u kɔḡḡi u nyɔvuri, mani zugu, ḡona n nye sɔ ḡon nin nya nyɔvuri.”
- ⁴⁰Ka u daa laa n-yeli ba, "Ḋonkam zaa gyaari ya, mani ka u gyaari. Ka ḡonkam gyaari ma, Naawunni ka u gyaatira, dama ḡon Naawunni n tum ma na.
- ⁴¹Ḋonkam zaa gyaari anabi ḡon nye anabi maa zugu, ḡon gba nin deaai laara seaa kan nye anabi dinni. Ka ḡonkam mun gyaari yelimaḡni daana ḡon nye yelimaḡni daana maa zugu, ḡon gba nin deaai laara seaa kan nye yelimaḡni daana dinni.
- ⁴²Halli ḡonkam zaa mun yi ti zanḡi kɔmaasim n-ti n nyaandɔliso ni u ti nyu, ḡon nye n nyaandɔla maa zugu, yelimaḡni ka n yetti ya wa, di daama gba ku toaai n-kɔḡḡi u laara.”

Matiyu 11

- ¹Tɔ: ka Yisa ḡon daa kpaam u nyaandɔliba pii ni ayi maa n-naai, u daa kyanḡi tinkpanseesi an daa tabi beni maa n-wulisiri m-moonni yeligu maa n-tiri niriba.
- ²Di saha ka Gyɔni daa be dansarika ni - Gyɔni sɔ ḡon daa su niriba Naawunni koom la. U daa ti wum Yisa ḡon daa tumni seem, ka daa tum u nyaandɔliba Yisa saani na,
- ³ni, "Nyin n nye ḡon ya kye na la, bee ti na gosim di daama soori?"
- ⁴Ka Yisa daa labsi n-yeli Gyɔni niriba wa, ni, "Ya labma nti yeli Gyɔni yan wumni ka nyari seela:
- ⁵ni, zoomma nini neaara, ka gbarisi kyenna, ka ban mari kɔmni nyari alaafea, ka tubkpira daandima wumna, halli ka ban kpi gba neaari kum ni; ni, ka lahabasunḡu ka ba moonni n-tiri faradima.”
- ⁶Ka laa n-yeli ba, "Ḋonkam bu birisiri n yela zugu mari zugsunḡu!"

⁷Gyoni nyaandoliba maa daa bakki n-kyan̄ɲi, ka Yisa mun daa piili n-to'asiri n-ti daadam maa zan̄ɲi n-kyan̄ɲi Gyoni yela, ka boosiri ba, ni, "Bo ka ya daa kyan̄ɲi mooni ni ya ti nya? Kyimnigu ka pepsigu zeera, bee?"

⁸Bee bo ka ya daa lee n-kyan̄ɲi ni ya ti nya? Ninvugso ɲon bobo sun̄ɲa? Ya bu nya? - ninvugseeba ban yeeri bunveela n kur be nadima yiya ni.";

⁹ka laa m-boosi ba n-yeli, "Ka bo zugu ka ya daa lee n-kyan̄ɲi? - ni ya ti nya anabiso, bee? Yelimaɲni ka n ya yeli ya, ni, halli u gaari anabi gba.

¹⁰Ɔona n nye ban daa sobi so yela la, ni, Naawunni yeliya:- 'Nnya, n tuumu ɲɔa; N tumni u ni u ti dan̄ɲi i tooni: Ɔona nin maali i kyenni maa soori n-ti i.'

¹¹Amaa yelimaɲni ka n ya yeli ya, ni, Gyoni Kɔsuura gaari bidibseeba po'aba ɲon pun do'ai la zaa; amaa ka n ya yeli ya yaasa, ni, ninvugso ɲon poora zaa ka be Naawunni naam ni, di daama yi gaari ɲona."

¹²Ka Yisa daa laa n-yeli, "Sahanseaa ka Gyoni daa mooli u mooligu la, halli nti paai zuna, arizana naam yela ka ba moori n-gbaari ni nimbirimooa.

¹³Anabi dima la soɲpu, ni Musa zaaligu la, daa wulisiri anabitiri yela m-mari yaa, halli nti paai sahanseaa ka Gyoni daa ti kye na.

¹⁴Halli ya yi ti sakki n-deaai n yeligu wa, n ya yeli ya, ni, Gyoni nye la Ilaygya - so ban daa yeli u yela, ni, u nin labi na la.

¹⁵Ɔonkam mari tuba n nin wum, ɲon wumma!"

¹⁶Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Ka bumbo ka n ya zan̄ɲi n-ɲmansi zuna niriba wa? - Ba ɲmani la hoo biisi ban zi daa ni m-boonni taaba n-yetti,

¹⁷ni, 'Ti peebe yiya n-ti ya ka ya za'asi waa, ka ti laa m-maanni la kuuri n-ti ya ka ya bu sakki n-kaasira!'

¹⁸Dinɲona Gyoni daa kye na ka u ba'a ka diibu ni nyuubu yela ni, ka ya yeli, ni, arizimbeoo n zi u zugu ni.

¹⁹Ka man mun Ninsaala Bii ti kye na ka man ni niriba la'amni n-dira ka nyuura, ka ya yeli, ni, 'Ya bu nya doo wa ɲon nye beem daana ni danyuura seem? - ka u laa n-lo zoori ni lampodeaariba ni ala'akyi daandima.' Amaa Naawunni yam tumni n-wulisiri kamaɲɲa yela."

²⁰Di saha ka Yisa daa gbaai tinsi maa galin̄ɲu - tinseesi ɲon daa pun be ni n-tumni u alahazibu tuma ba saani la; ka di zaa yori ba daa za'asi, ni, ba ku wum u yeligu n-kye ba tumbeeri ni ba teesibeeri yela.

²¹Ni, "Zugubeoo ka ya nin nya, yarima Kɔreezini dima ni Betsaida dima wa! Dama ba yi di daa tum tunkara Taaya ni Saidoon tinsi ni hoo man tumni aseesi ya tinsi maa ni la, ban tumbeeri daandima wa daa naa m-pun ye tankyera n-zinni m-bugi tampe'alim n-wulisiri ba sufusa'an̄ɲu ɲon nye seem, ka takki ba halibeoo beebu la ka di daa yuui.

²²Amaa n yetti ya, ni, Zaadaari halli Taaya ni Saidoon ninvugbeeri wahala gba ku paai ya dinni.

²³Yarima muna, ya Kapirinyum dima wa, ya bu duusiri la ya mansi m-paai arizana ni? Amaa ba nin sigsi ya kpiimma tiɲɲa ni sa. Dama alahazibu tunseesi an daa tum i saani maa yi daa tum la Sodoom tiɲɲa puuni, ka daa naa n-kpalim m-be ni, halli ni zuna.

²⁴Amaa n yetti ya, ni, Zaadaari halli Sodoom ninvugbeeri wahala gba ku paai ya dinni.”

²⁵Di saha maa Yisa daa yeliya, "M Ba Naawunni, nyin ɲɔn su arizana ni duniya wa, m pe'ari i ni, dama nyin zaɲɲi yela wa zaa n-so'ai ka kye yam dima ni baɲɲniba, ka laa n-kasigi a n-wulisi n-ti bileesi.

²⁶Ii, m Ba, yelimaɲni lala veela i saani.

²⁷Bunseelli kam zaa ka m pun deaai m Ba nuu ni. So ka ni m-mi Bii maa na'ala u Ba maa m mi u; ka so mun gba ka ni m-mi m Ba maa na'ala mani u Bii maa m mi u; m-paasi sokam man u Bii maa ɲɔn nin sakki n-kasigi m Ba maa yela n-wulisi n-ti u la.”

²⁸Ni, "Ya ninvugseeba ban zi zikara n-gye zaa, ya kyema n saani na, ka n nin kye ka ya vuusi.

²⁹Kye ka man ni yarim la'am n-tumna: di ɲmani la hoo nigi ayi ɲɔn darigri na'adoo seem, ya nin ti bamsi tuma man saani, dama ninvugmaɲni n nye ma, ka laa m-mari sufubaalim. Ya nin vuusi ni sufudoaa.

³⁰Dama n na'adoo wa ku ɲmaari ya, ka n ziya maa fa'asi ni."

Matiyu 12

¹To, ka lala saha maa ka Yisa daa doli puri ni n-gatta, Vuusim dabsiseaa ni. U nyaandoliba n daa doli u, ka kom daa mari ba ka ba daa kabri kasana maa n-ɲobra.

²Ka Farisidima daa nya lala, ka yeli u, "Nyama! I nyaandoliba wa tumni la puri tuma. Ba galimni zaaligu maa zaɲɲi n-kyanɲi Vuusim Dabsiri wa.”

³Ka Yisa yeli ba, "Ammi, ya na zi n-karim NaaDauda yela maa? Ni, ɲɔn ni u taaba daa be ni ka kom daa gbaai ba,

⁴ka u daa kpe Naawunni gyeenɲu zii maa, n-zaɲɲi boroboro n-ɲobi. Pa boroboro anɲo taabu ka ba dooli Naawunni tooni ka a kyisiri ni? Ii! A kyisiri n-tiri u taaba - halli n-tiri u mammanɲa gba - see maalimaanniba kɔkɔ n ɲobri a.

⁵Bee, ya na zi n-karim Musa zaaligu yela? Ni, maalimaanniba tumni la ba tuma Naawunni Gyeenɲu Yiri puuni Vuusim Dabsiri. Ban n tumni la Vuusim Dabsiri maa ka bu deaari taalli di zugu.

⁶Man yetti ya wa, ni, bunseelli n be kpa n-gaari Gyeenɲu Yiri maa.

⁷Soppu la yeliya, ni, 'Man Naawunni bu boori ni ya maanni m-maanni bunkɔbri wa, amaa m boori ya zɔri niriba namboo.' Ya siri da mi dinɔo gbinni, ya naa n-ku galim niriba ka ba bu niɔi taalli halli beela.

⁸Dama man Ninsaala Bii n su Vuusim Dabsiri fukumsi gba.”

⁹Ka Yisa daa bakki beni n-kyanɔi nti kpe ba la'anɔu duu ni.

¹⁰Ka dɔsɔ ɔɔn nuu kpi daa be beni. Ka ba daa boosi Yisa n-yeli, ni, "Ammi, soori be ni ni ba tibi niriba Vuusim Dabsiri maa ni?" - Dama ba daa boori daliiri ni ba galim u.

¹¹Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya ninvugso peoo yi ti lu bo'azuliɔɔni ni, ka di nye la Vuusim Dabsiri daari, u nin yiisi u na, bee, u nin kye u?"

¹²Ka ninsaala bu gaari peoo? Dizugu soori be ni ni ti tum tunsuma Vuusim Dabsiri daari.”

¹³Di saha ka u yeli nukpiɔɔni daana maa, ni, "Teaam i nuu maa!" Ka u daa teaai ka u nuu maa daa nya ni ba ku Yisa.

¹⁴Ka Farisidima daa doaai ya'abi, n-yi duu maa ni nti ɔmeeri taaba saawara m-boori soseaa ba nin nya ni ba ku Yisa.

¹⁵Yisa ɔɔn daa ti wum lala, u daa bakki n-kyanɔi mo'ari ni, ka niriba pam daa doli u. U daa tibi ba baaridima zaa,

¹⁶amaa ka daa kpamsi ba, ni, ba di yeli daadam maa ɔɔn nye soa.

¹⁷Dinɔo daa niɔi ni di kye ka seelikam siri ti niɔi hoo anabi Aizaaya ɔɔn daa pun yeli seem la: ni :

¹⁸"Naawunni yeliya, ni :- 'N bii ɔɔa, mani n yiisi u: N wuri u, ka n sufu laa m-peligi u zugu. N nin zanɔi n Sii Kasi n-niɔi u ni, U nin wulisi n sariya karibu yela N-ti tinsi zaa niriba maa.

¹⁹U ku ɔme nangbankpeemni, Bee, u tasiri pampam. U ku kye ka ba wum u kukori, Bee, n-to'asi pampam timpuuni.

²⁰U ku kabi kika'ari kan mari daalimni; Bee, n-kpiisi firila gaariga kan bu sakki nyoaari suna. U nin kpalim m-be lala Halli ka yelimanɔi ti nyanɔi zaa.

²¹Tinsi zaa niriba nin ti wum u yuuri, Ka zanɔi ba tama n-danni u.' “

²²Di saha ka ninvugseeba daa zi dɔsɔ ɔɔn nye zooma ka bu toaai n-to'asiri n-kye Yisa saani na; doo maa daa be lala dama arizimbeoo daa be u ni. Ka Yisa daa tibi zoligu wa ka kye la u laa n-to'asiri ka nyari yaasa.

²³Di daa gyeri zama maa pam, Yisa ɔɔn tum seem maa. Ba daa yetti taaba, ni, "Pa NaaDauda ya'anɔa maa ɔɔa? - Pa tin guri so kyenni na la nla?"

²⁴Amaa Farisii dima maa daa wum lala ka daa yeli, "U zanɔi ArizinNaaba yiiko n-katti la arizimbeeri maa. Ii! - Biyelizibuli n siri mari u.”

- ²⁵Ka Yisa daa mi ba n daa teesiri seem, ka di zugu u daa yeli ba, ni, "Tinseelli kam zaa kan timbiisi yi purigi n-zabri taaba la nin sa'am zaa. Bee, tinseaa, bee, yiriseaa, m be ni kan niriba yi purigi n-zabri taaba, lala tiŋŋa, bee, yiri, ku toaai n-zaani.
- ²⁶Dizugu Sintaani muna, u yi ti katti u mammaŋŋa niriba n-zabri ba, ŋon gba suulinsi ya niŋi la wula n-zaani?
- ²⁷Ni, n zaŋŋi la Biyelizibuli yiiko n-katti arizimbeeri maa, ka dinŋona ya karimbiseeba ban katti ba la - ba zaŋŋi ŋoni dinni n-katti ba? Dizugu ban nin ti di ya yetto'a wa sariya n-lusi ya.
- ²⁸Ka m mun zaŋŋi la Naawunni Siiya n-katti arizimbeeri n-yiisiri niriba ni, dinŋona Naawunni naam danŋi m-paai ya na.
- ²⁹Ka ba ya niŋi la wula n-kpe yaa daana yiri n-zu u neema maa ka di pa la ba danŋi n-lo lala yaa daana maa ka naayi nyaŋŋi n-fa u yiri ni buna zaasa?
- ³⁰Ka ninvugso ŋon ku sakki ni u ze n nyaanŋa, ŋona n za'asi ma n-yi n nyaanŋa; bee so yi ku suŋŋi ma ni ti la'asi bunwurima, u wurimni a m-basira.
- ³¹Dinzugu ka n yetti ya maa, niriba yi tum tumbeeri, bee ba yi sa'am Naawunni yuuri, Naawunni nin kye lala ala'akyi taalli zaa m-peŋŋi ba, amaa ba yi ti sa'am Sii maa yuuri, kye-m-peŋŋi ka ni.
- ³²Halli ŋon to'asi yetto'abeeri n-galim man Ninsaala Bii maa gba, u nin toaai n-nya kye-m-peŋŋi; amaa ŋon mun yeli seelli n-galim Sii Kasi maa, di daama ŋon kur ku nya u taalli kye-m-peŋŋi, zuna halli ni sahaseelli zaa."
- ³³Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Ya kye ka tiseaa nye tisunŋu, ka ka nin wanni walisuma. Di yi pa lala, tibeoo n nye ka, ka ka nin wanni walibeeri. Ba gosiri la tii kam zaa wala ni ba ti banŋi tii maa ŋon be seem.
- ³⁴Ya bunkyo'ama wa! Ya kur ŋmanni la wa'abeeri! Ya ya niŋi la wula n-yetti din veela, ka ya mammansi n nye ninvugbeeri? Dama dinkam be ninsaala sufu ni nti paali ka, dina ka u yiisiri u noori ni na.
- ³⁵Bunsuma yi be ninvugsunŋu puuni m-paali u, bundaana n nye u, ka u nin yiisiri bunsuma maa na n-tisira; ka ninvugbeoo ŋon mun yi paali ni bumbeeri yiisiri la bumbeeri n-tisiri na.
- ³⁶Man yetti ya wa, ni, sariya karibu Zaadaari ba nin boosi sokam boosa zaŋŋi n-kyanŋi yetto'ayoya kam zaa ŋon daa to'asi.
- ³⁷Dama i noori yeligu zugu ka ba nin yiisi i na, ni, yelimaŋni daana; ka i noori yeligu zugu yaasa ka ba nin lusi i m-basi."
- ³⁸Di saha maa ka karimba dimseeba daa to'asi n-ti u, ni Farisii dimseeba m-paasi, n-yeli, ni, "Ti Karimba, ti boori la i tum alahazibu tunseaa n-wulisi ti."

³⁹Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Zuna niriba wa nye la ninvugbeeri ban boori zina. Ba kur be la alahazibu nyaabu ni, ni ba ti banji yela, amaa ba ku ti nya seseelli m-paasi Anabi Gyoona alahazibu yela maa.

⁴⁰Gyoona non daa be zintitaari maa puu ni n-niji daba ata ni yunsi ata maa, lala ka man Ninsaala Bii maa gba nin be tingbanju puuni n-niji daba ata ni yunsi ata beni.

⁴¹Niniva dima gba daa wum Gyoona wa'azu yiisigu la ka daa kye ba tumbeeri m-basi ka niji tuuba, ka dizugu ba nin doaa n-galim zuna niriba wa Zaadaari maa, dama non gaari anabi Gyoona be la kpa zuna ka ba bu ya wum.

⁴²Po'a-naaba so non daa su nudirigu luga tinseaa la daa yi wa'aligu n-kye na ni u ti wum NaaSulemaana yam yetto'a maa, ka dizugu u nin doaa n-galim zuna niriba wa Zaadaari maa, dama non gaari NaaSulemaana be la kpa zuna ka ba bu ya wum."

⁴³Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "To; ka arizimbeseo n daa be ni, ka u daa kpe dso puuni n-su u. Ka ba daa yiisi u non daa be dso puuni maa ni n-kari m-basi. Ka u daa yi n-kyanji n-gyinni yoo ni, m-be kukoo ni m-boori vuusim ziiya, halli nti gyee.

⁴⁴Di saha maa ka u daa yeli, ni, 'See ka n labi n doo maa saani - yiri seaa man daa yi ka kye la ni!' Ka u daa ti labi na n-nya ka soso ka beni ka ba pun pii yiri maa n-se'asi ka kasikasi ka ka veela;

⁴⁵ka dizugu u daa labi n-kyanji n-zanji u arizintaaba ayopoi seeba ban be n-gaari u mammanna, ni ba ti paasi u zugu, ka ba daa kpe nti be beni. Di saha maa ka di daama beesigu daa be pam n-gaari din daa danji m-be seem. Ka di kur be la lala zuna niriba saani."

⁴⁶Ka Yisa non daa na to'asiri n-tiri zama maa, u ma ni u tunzoppa daa paai na n-zaani samanni, ni, ba boori n-to'asi yetto'aseaa n-ti u.

⁴⁷Ka ninvugso daa yeli u, ni, "I ma ni i tunzoppa be samanni m-boori n-to'asi yetto'aseaa n-ti i."

⁴⁸Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "M ma n nye noni? ni, n tunzoppa n nye bandima?",

⁴⁹ka daa teaai u nuu m-bugsi u nyaandoliba maa ka daa yeli, "Nnya ba! M ma ni n tunzoppa maa nja!

⁵⁰Donkam zaa tumni m Ba non be arizana ni la yuubu nye la n tunzoa, bee n tunzop'a, bee m ma."

Matiyu 13

¹Di daari maa ka Yisa daa yi yiri maa ni na n-kyanji nti zinni mo'ari maa gbiringu.

²Daadam pam daa la'am u saani na, ka dizugu u daa kpe nyaringu puuni nti zinni. Nyaringu maa daa be la koom puuni ka daadam maa daa ze mo'ari maa gbiringu.

- ³Ka u daa tɔ'asi n-tiri ba n-nyesiri ba nyesa yela pam; ni, "Dɔsɔ n daa kyaŋŋi u puu, ni u ti waali u bumbura;
- ⁴ka ŋɔn daa waanni maa, a seesi daa lu sɔkpaŋŋa ka niinsi daa kyɛ na n-di a zaa.
- ⁵Ka u bumburiseesi mun daa lu kuga ziiya ka beni tanni daa bu zoaai, ka a daa tɔ bula yoomyooma dama tanni maa daa pɔsigi a.
- ⁶Amaa wuntaŋŋa ŋɔn daa ti bi, a bula maa daa gyekki n-kpi, dama a nya'a maa daa bu sigi wa'aligu.
- ⁷Ka seesi gba daa lu goosi ni, ka goosi maa daa zoaai na m-mugsi n-gabi kabula maa.
- ⁸Amaa kaburiseesi daa lu tam ziiya n-tɔ bula, n-zoaai, ka daa dɔ'ai kyɛ, halli n-ŋiŋi beelim kɔbkɔbga, ni pisiyooyoobu, ni pisitata.
- ⁹Tɔ: ŋɔnkam mari tuba n nin wum, ŋɔn wumma!"
- ¹⁰Di saha ka u nyaandɔliba daa kyɛ u saani na nti boosi u, ni, "Bɔ n kyɛ ka i tɔ'asiri yettɔ'anyesa wa n-tiri ba?"
- ¹¹Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Dama Naawunni siri ti yarima soori ni ya baŋŋi u naam yelisɔ'ara ŋɔn nyɛ seem, amaa ban kpalim la ku nya lala soori.
- ¹²Sɔkam zaa ŋɔn mari seelli nin nya m-paasi halli ka di ti zoaai, amaa ŋɔn ka seelli maa ŋɔna, halli ŋɔn mari seelli fiŋ maa gba, ba nin ti fa a ka kyɛ u yori."
- ¹³Ni, "Dinzugu n tɔ'asiri yela zaa yettɔ'anyesa ni n-tiri ba, ka lala nin kyɛ ka ba nin gɔsiri ka ku nya seela: ba nin wumna, amaa ka ku baŋŋi seela.
- ¹⁴Dizugu anabi Aizaaya yelisim maa daa yeli n-ti la bana, ni :- "Ti Dugma yeliya, ni :- "Ya nin wum, m-maali n-wum, Amaa ya ku baŋŋi di gbinni. Ya nin gɔsi m-maali n-gɔsi, Amaa ya ku nya di.
- ¹⁵Dama n niriba wa muna - Ba sufu ni teesa bu zulima, Ba ligi la ba tuba, Ba mumni ba nini: Dama di yi pa lala Ba nini naa n-nyara, Ba tuba naa n-wumna, Ba sufu ni teesa naa n-neaara, Ka ba ti labi n saani na Nti nya tippu n saani." ' ' “
- ¹⁶Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Ya nini ŋɔn nyari wa zugu ka ya mari la zugsuŋŋu! - Ni ya tuba ŋɔn wumni maa zugu gba.
- ¹⁷Dama n yetti ya la yelimɔŋŋi, ni, sahaseaa din gaari ka anabidima ni ninvugsuma pam daa boori ba da nya yan nyari bunseesi wa, ka mun bu nya a; ka daa laa m-boori ba wum yan wumni seelli wa, ka daa bu wum."
- ¹⁸Ka u daa yeli ba, ni, "Ya wumma! - ka baŋŋi bumbura nyesiri maa gbinni.
- ¹⁹Sɔkam ŋɔn wum Naawunni naam lahabaari maa ka bu baŋŋi di gbinni maa ka Yelibeerɛ Daana maa kyɛ na n-fa yeligu maa u sufu ni, ŋɔna n ŋmani la bumburiseesi an lu sɔkpaŋŋa.
- ²⁰Ninvugso mun ŋɔn ŋmani la bumbura an lu kuga zugu la n nyɛ sɔ ŋɔn yi wum yeligu maa sahanseaa la, u yi deaai ka la ni sufupeelli;

- ²¹amaa ka di bu kpe u sufu ni ni yelimaŋni, ka u nya'a kaalinsi zugu u bu yuura: dizugu yelibeeo bee volisigu yi ti kye na Naawunni yeligu maa zugu, u yi labi la nyaanŋa yooma.
- ²²Ninvugso ŋon ŋmanni bumbura an lu goosi ni la n nye so ŋon yi wum yeligu maa poi, ka laa n-zaŋŋi duniya wa yela m-mugsi u maŋŋa, ni bundaantirigu yela gba; ka dizugu ka Naawunni yeligu bu toaai m-bunni u sufu ni nti zoaai na n-wanni tunsuma wala.
- ²³Amaa ninvugso ŋon ŋmanni la bumbura an lu tam zii la n nye so ŋon wum lahabaari maa ka baŋŋi di gbinni la, ŋona n nye so ŋon nin wanni tunsuma wala - halli kobkobga, bee pisiyooyoobu, bee pisitata.”
- ²⁴Ka Yisa daa yeli ba nyeseiseaa m-paasi, ni, "Arizana naam maa ŋmanni la ŋoɔa :- Dɔso n daa be ni ka u daa buri bumburisuma u puu.
- ²⁵Ka yunseaa, sokam zaa ŋon daa ti gbisi, ka u dindaana daa kyaŋŋi nti buri niimbeŋni n-niŋi puu maa bumbula maa sunsukkuni, ka bakki.
- ²⁶Ka bumbula maa ŋon daa ti zoaai ka kyi maa daa ti ya niŋi n-yirigi, di saha maa ka niimbeŋni gba daa ti bunni na.
- ²⁷Ka yiri maa daana tuntumniba daa kye u saani na nti yeli u, ni, 'Ti dugma, pa bumburisuma ka i daa buri i puu maa ni? Ka niimbeŋni wa yi la yani?'
- ²⁸Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, 'N dindaanso n niŋi lala maa.' Ka ba daa boosi u, ni, 'Dinŋona ti kyema n-vo niimbeŋni maa m-basi?'
- ²⁹Ka u daa yeli ba, ni, 'Ay! Dama yan la'asiri niimbeŋni maa, pa seem ya nin ti dari n-vo kyi la gba m-paasi.
- ³⁰Ya kur kye ka kyi maa ni niimbeŋni maa zaa la'am n-zoaai halli ni kaŋmaa saha. To, ka n nin yeli ban ŋmaari a maa, ni, ba voaama niimbeŋni maa poi n-lo a gbilagbila n-nyoɔa, ka naayi ŋma kyi maa n-la'asi n-zaŋŋi n-niŋi n napoo ni.' “
- ³¹Ka Yisa daa yeli ba nyeseiseaa m-paasi, ni, "Arizana naam ŋmanni la hoo zinzambeelli nira ŋon zaŋŋi m-buri u puu ni.
- ³²Ka nye la bunseelli bumbura kam zaa ŋon galisi n-gaari ka; amaa kan daa ti zoaai n-niŋi buntitaari n-gaari zeeri bumbula zaa, ka daa leebi hoo tiya, halli ka niinsi daa te ba teeri ka zugu ka nyari ka vaari maasim.”
- ³³Ka u daa laa n-yeli ba nyeseiseaa, ni, "Arizana naam ŋmanni la dabinseesi po'aso ŋon daa zaŋŋi n-gyeri zum ni, ni u ti se paanu. U daa zaŋŋi dabina beela n-niŋi zum pam puuni - hoo zum kuriba ata - ka a dola, halli nti kye ka zum maa zaa ti du n-fuusi.”
- ³⁴To. Anŋo zaa ka Yisa daa to'asiri n-tiri niriba la, ka daa kur zaŋŋi ma'asa ni nyesa n-to'asira. U daa bu to'asi yetto'aseelli ka ma'asa ka di ni.

³⁵Lala daa kye ka anabi la yeligu la ti niŋi yelimani, ni :- "N nin to'asi n yetto'a n-tiri ba - Yetto'anyesa ka n nin to'asira: N nin kasigi yeliso'ara n-ti ba Ba na zi m-banŋi yeliseesi, Halli duniya naanŋu saha zanŋi m-paai zuna."

³⁶Yisa ŋon daa ti kyeoosi zama maa n-ti ba soori ni ba bakki, u daa kyanŋi nti kpe yiri maa ni. U daa be beni, ka u nyaandoliba maa daa kye u saani na nti yeli u, "Yelima ti niimbeŋi an be puu ni la nyesiri la gbinni!"

³⁷Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "To; dɔsɔ ŋon buri bumburisuma la n nye man Ninsaala Biiya.

³⁸Puu maa n nye duniya wa, ka bumbulisuma maa n nye ninvugseeba ban su naam maa beebu soori, niimbeŋi bumbulibeeri mun n nye ninvugseeba ban be Yelibeeeri Daana la suulinsi ni.

³⁹Dindaansɔ ŋon daa buri bumbeeri la nye la Sintaani; kaŋmaa saha n nye duniya wa naari, ka ban ŋmaari maa n nye malaakadima.

⁴⁰Niimbeŋi la ŋon la'asi n-nyɔ seem la, lala ka di ti ya niŋi duniya naari Zaadaari maa.

⁴¹Lala saha ka Ninsaala Bii maa nin ti tum u malaakadima ka ba zanŋi bankam zaa daa kye ka niriba tum tumbeeri, ni bankam zaa daa niŋi yelibeeeri, n-la'asi n-yiisi u naam maa ni m-basi.

⁴²Ka ba nin ti zanŋi ba n-losi bugum ni, ya'aseaa ban nin be ni n-kumna ka ŋobri ba nyina.

⁴³Di saha ka Naawunni niriba nin nya'ara, hoo wuntaŋa ŋon nya'ari seem maa, m-be ba Ba naam maa ni. Donkam mari tuba n nin wum, ŋon wumma!"

⁴⁴Ni, "Arizana naam ŋmanni la ŋɔa :- di daa niŋiya ni, ka dɔsɔ daa kyanŋi nti nya arizikki kan pi tiŋa, ka u gbi tanni n-labsi m-pi ka. Ka daa kuli nti koosi u marigu zaa n-labi na nti da lala tingbanni maa."

⁴⁵Ni, "Arizana naam laa n-ŋmanni la ŋɔa :- walima daansɔ n daa be ni, ka u daa goori m-boori kugsuma, bumpeela nyain, an ligri daa zoaai pam.

⁴⁶Don daa ti nya seaa ka ka veeli n-gaari a zaa, u daa labi yiri ni nti koosi u marigu zaa n-kyanŋi nti da ka."

⁴⁷Ni, "Arizana naam laa n-ŋmanni la ŋɔa :- zingbaariba daa lobi ba laama mo'ari ni n-gba zaasim balibu kam zaa.

⁴⁸Laanŋu maa daa paali la ni zaasim. To, ka ba darigi ka n-du mo'ari gbiriŋu nti yiisi a n-gamsi. Ba daa zanŋi bunsuma la n-niŋi ba peeri ni; ka daa zanŋi bunseesi an bu veeli la n-lobi m-basi.

⁴⁹Lala ti ye nye di duniya naari daari; malaakadima la nin gamsi ninvugbeeri la ninvugsuma la puuni

⁵⁰n-zanŋi ba n-losi bugum ni, ya'aseelli ban nin kumni ka ŋobri ba nyina la."

⁵¹Ka Yisa daa boosi ba, ni, "Ammi, ya banji anjo zaa gbinni, bee?" Ka ba daa labsi n-yeli u, "Ii."

⁵²Di saha ka u daa yeli ba, ni, "Dinjo wulisiri, ni, zaaligu karimbaso non labgi Arizana naam yela nyaandola nmanni la yiridaana non kpeeri u neema duu ni n-yiisiri bumpaala na, ka yiisi bunkura na m-paasi."

⁵³Yisa non daa yeli ba nyesa wa n-naai, u daa bakki beni

⁵⁴n-labi u manoori tinja. U daa be la ba la'anju duu maa ni nti wulisi ba. Ka alahazibu daa gbaai ba, ka ba daa boosiri taaba, ni, "Yani ka doo wa lee n bamsi u yela wa zaa, ka laa n-nya yiiko n-tumni tunkara wa?"

⁵⁵Pa kampinta bii maa njoa? Pa u ma n nye Mariama? - ka u tunzoppa n nye Gyeemsi, ni Gyoosefi, ni Saimoon, ni Gyuudasi la?

⁵⁶U tunzoppo'aba zaa gba bu be la ti saani? Ka yani ka u lee n-nya anjo zaa?"

⁵⁷Lala zugu ba daa bu boori u yela halli beela. Di saha ka Yisa daa yeli ba, "Anabi kam nyari gyirima luginseelli kam zaa ni, na'ala u mammanja tinja niriba ni u yiri dima saani."

⁵⁸Ka u daa bu tum tunkara pam beni, ban daa bu niji Naawunni yedda maa zugu.

Matiyu 14

¹Di saha ka NaaHeroodi Tetirakyi la daa ti wum Yisa damni,

²ka to'asi n-ti u kpambaya, ni, "Gyoni so non daa suuri niriba koom la njoa, nona n doai kum ni; lala zugu n kye ka u mari yiiko n-tumni alahazibu tuma wa."

³Ka di gbinni n-daa njoa: Po'aso n daa be ni ka u yuuri booni Heroodiyasi. Don Heroodiyasi daa nye la NaaHeroodi beeri, Filipi, po'a, ka Naaba daa fa u n-di u. Dizugu ka Gyoni daa yeli Naa maa, ni, "Di ka soori ni i di po'a maa!" Ka u po'a Heroodiyasi zugu daa kye ka NaaHeroodi daa tum n-gbaai Gyoni m-ba u kutti ka kpeesi u dansarika.

⁵Dizugu ka Heroodi daa boori u ku Gyoni, amaa ka zori zama maa dabeem dama ba zaa daa sakki, ni, anabi n nye Gyoni.

⁶Ka NaaHeroodi do'am dabsiri daari kyuu daa ti paai, ka Heroodiyasi bipunja daa wa niriba tooni halli ka Naaba sufu daa ti maai.

⁷Ka dizugu u daa po noori ka yeli u, ni, u nin ti u non boori seelli kam zaa.

⁸Ka bii maa ma daa wulisi u non ya n-yeli seem, ka u daa susi Naaba, ni, u boori la Gyoni Kosuura zugu, ka ba fikki ka n-niji laa ni m-mari na n-ti u.

⁹Ka di daa niji Naaba maa sufusa'anju, amaa u daa pun po noori n-ti bii maa u saamma tooni, ka di zugu u daa yeli, ni, ba mari na n-ti u.

- 10** Ka u daa kye ka ba kyanɲi dansarika ni n-fikki Gyɔni zugu beni,
- 11** ka zaɲɲi ka n-niɲi laa ni m-mari na nti ti bipuɲɲa maa, ka u daa mari n-kyanɲi n-ti u ma la.
- 12** Ka Gyɔni nyaandɔliba daa kye na nti zaɲɲi u ningbiɲɲu maa n-kyanɲi nti so'ai, ka naayi kyanɲi n-yeli Yisa.
- 13** Ka Yisa ɲɔn daa ti wum Gyɔni yela maa, u daa kpe nyariɲɲu n-kpa luginseelli so ɲɔn ka ni, ɲɔn ni u nyaandɔliba kɔkɔa. Ka niriba maa daa wum lala ka daa yi tinsi zaa ni n-kyanɲi n-dɔli mɔ'aduuri maa ka kari u nɔba.
- 14** Ka Yisa ɲɔn daa ti yi nyariɲɲu maa puuni na, u daa laa n-nya daadam maa, ka u sufu daa zo ba namboo, ka u daa tibi ba baaridima maa.
- 15** Zaanoori saha ka u nyaandɔliba maa daa kye na nti yeli u, "Saha pun gaari, ka kpa wa laa n-nye la luginseelli so ɲɔn ka ni: tim niriba maa soori ni ba wurigi n-kpe tinkpansi maa ni, n-da diibu n-di."
- 16** Ka Yisa labsi n-yeli ba, "Ba ku kyanɲi seela. Ya tim ba seelli ka ba di."
- 17** Ka ba daa yeli u, ni, "Ti ka diibu kpa, m-paasi paanu bunkpila anu, ni zaasim ayi kɔkɔa."
- 18** Ka Yisa daa yeli ba, ni, ba mara a na n-ti u.
- 19** Di saha ka Yisa yeli niriba maa, ni, ba zinma moori la zugu. Ka u daa zaɲɲi paanu anu ni zaasim ayi maa n-gɔsi saazugu m-puusi Naawunni ka ɲmaai paanudima maa n-zaɲɲi n-ti u nyaandɔliba maa ni ba deaai n-ti zama maa.
- 20** Di saha maa ba zaa daa di n-tigi, ka ba daa la'asi dikyeɓa an kpalim la m-paali peeri piiya ni ayi.
- 21** Ninvugseeba ban daa di lala diibu maa mun daa nye la dɔppa tusa anu, m-paasi pɔ'aba ni biisi.
- 22** Di nyaanɲa ka Yisa daa kye ka u nyaandɔliba kpe nyariɲɲu puuni n-danɲi tooni n-lɔɲɲi mɔ'aduuri, ka ɲɔn mammaɲɲa daa kpalim n-kyeɔsiri niriba maa.
- 23** Ka ɲɔn daa kyeɔsi ba n-naai, u daa kyanɲi n-du zoori zugu, ni u ti be beni u kɔkɔ m-puusi Naawunni. Yuɲɲu ɲɔn daa ti ya zibi, ka Yisa daa kpalim m-be beni, u kɔkɔa.
- 24** Ka nyariɲɲu maa daa pun kyanɲi tooni wa'aligu, m-be la mɔ'ari sunsukkuni. Ka pesigu daa zeeri ba tooni n-nyanɲi nyariɲɲu maa koom maa ni, ka di daa mugsu ba pam.
- 25** Ka din daa pɔri bekyikyeeo, ka Yisa daa kye ba saani maa na n-kyenni koom maa zugu.
- 26** Amaa u nyaandɔliba daa nya u ka u kyenni koom zugu, ka di daa gyeri ba pam, ka ba yeli, ni, kpiinyisigi n nye u, ka daa ɲme kuɲɲa dabeem zugu.

- ²⁷Ka Yisa daa tɔ'asi n-ti ba, n-yeli ba, "Ya mari sufukpeemni ka di kye ka dabeem mari ya! Ka mani nla!"
- ²⁸Dinsaha ka Piita daa yeli, "N dugma, di yi siri nye la nyini, nyin kye ka n kyanɲi koom wa zugu n-kye i saani na."
- ²⁹Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Tɔ, kyem na!" Ka Piita daa yi nyariɲu maa ni n-tɔm koom maa zugu ka gbaai kyenni ni u ti paai Yisa ɲon daa be seela.
- ³⁰Amaa Piita ɲon daa ti nya pesigu ɲon zeeri seem la, dabeem daa gbaai u ka u daa piili n-simni koom maa ni. U daa kaasi n-yeli, "Faam ma, n dugma!"
- ³¹Ka Yisa daa teaai u nuu yooma n-gbaai Piita, ka yeli u, ni, "Nyin yeddakɔɲɲa wa, wula zugu ka i birisira?"
- ³²Ka ba daa kpe nyariɲu maa ni ka pesigu maa daa kye zeebu.
- ³³Ka u nyaandɔliba ban daa be nyariɲu maa ni daa gyeemni Yisa n-yetti, ni, Naawunni bii n siri nye u.
- ³⁴Tɔ; ka ban daa lɔɲi mɔ'ari maa ba daa ti paai Gyenesareti tiɲɲa.
- ³⁵Ka beni niriba maa ɲon daa ti banɲi, ni, Yisa n nye u, ba daa tum nti yeli tinkpansi zaa an daa gyiligi beni maa, ka ba daa mari ba baaridima zaa n-kye u saani na.
- ³⁶Ka ba daa susi u, ni, u kur kye ka ba siisi u kparigu nangbanni, ka ban daa siisi zaa daa nya alaafea.

Matiyu 15

- ¹Di saha ka Farisii dimseeba daa yi Gyerusalem n-kye Yisa saani na, ban ni zaaligu karimbaseeba. Ka ba daa yetti,
- ²ni, "Bɔ n niɲi ka i nyaandɔliba maa sa'amni la ti yaadima kaari? Dama ba bu peaari ba nuusi ka diri bundirigu."
- ³Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Ka bɔ n niɲi ka yarima za'asiri Naawunni zaaligu, ya yaadima kaari dɔligu zugu?"
- ⁴Naawunni daa pun bu yeli ya lala? - ni, 'Tim i ba ni i ma gyirima'; ni, 'ɲon tɔ'asi bumbeoo zaɲi n-kpa u ba bee u ma, ya nin kye ka u kpi.'
- ⁵Ya mun yetti, ni, sɔ yi ti yeli u ba, bee, u ma, ni, 'Yan da naa n-nya seelli n saani ka n pun zaɲi n-ti Naawunni.'
- ⁶Ni, lala zugu di bu laa n-kpa ni di daama gyeemni u ba ni u ma yaasa. Di zugu ka ya niɲi ka ya ba'a laa n-ka Naawunni zaaligu ni, ya yaadima kaari dɔligu zugu."
- ⁷Ni, "Ya birikɔnsi daandima wa! Anabi Aizaaya daa pun mari yelimaɲi ɲon daa bugi n-yeli ya yela seem la, ka daa sobi, ni, Naawunni yeliya, ni :

- ⁸Niriba wa gyeemni ma la ni ba nangbana. Ba sufu mun ka n saani, ka kpalim n-wɔ'a;
- ⁹Ba gyeemni ma la yori: Ban wulisiri la zaaliseaa maa pa la bunseelli zaa Na'ala ninsaala yeligu kɔkɔa.' “
- ¹⁰Ka Yisa daa booli niriba maa u saani na n-yeli ba, "Ya wumma! Ya banɲma!
- ¹¹Di pa la din kpeeri ninsaala noori ni n-kye ka u leebi da'ari daana Naawunni saani. Amaa bunni din yiiri nira noori ni na n kye ka u leebi da'ari daana.”
- ¹²Ka u nyaandɔliba maa daa kye u saani na nti boosi u, ni, "Ammi, i mi, ni, nyin yeli seem la bu niɲi Farisidima maa nya'asim?”
- ¹³Ka Yisa daa gyerigi n-yeli ba, "M Ba ɲɔn be arizana ni wa yi bu sa tiseaa, ba nin vukki lala tii maa n-lusi.
- ¹⁴Ya kyeli ba! Dama ba nye la zoomma, ka zooma yi ya n-dari u zoontaraana, ba zaa ya n-lu la bɔ'ari ni.”
- ¹⁵Di saha ka Piita daa yeli u, "Kur wulisim ti nyesiri wa gbinni.”
- ¹⁶Ka u daa yeli, ni, "Ya gba yam na bu gaari ban dinni maa?
- ¹⁷Ya bu mi di gbinni? - ni, bunseela an kpeeri ninsaala noori, u puuri ka a kpeera, ka gatti n-yi bangyira zii la ni.
- ¹⁸Amaa din yiiri ninsaala noori ni na, u sufu ni na ka di yiira, ka din mun nin toaai n-sa'am ninvugkasi.
- ¹⁹Dama teesibeeri zaa yiiri ninsaala puuni, ni u sufu ni na; an kye ka u tumni tumbeeri - n-kuuri niriba, n-tumni la zina, m-boori seeba pɔ'aba, n-zuura, m-ma'ari ziri n-lusiri niriba kootu ni; ka tuuri ninsaala ni Naawunni.
- ²⁰Yelibeeeri anɲɔ taabu zaa n kye ka ninsaala leebi da'ari daana, amaa nira yi bu peaa i nuusi ka di bundirigu, lala ku toaai n-kye ka u leebi da'ari daana.”
- ²¹Yisa daa yi beni m-bakki n-kyanɲi tinseaa kan pɔri Taaya ni Saidoon tinsi ni.
- ²²Ka Kyena'ampɔ'asɔ ɲɔn daa yi lala tinsi maa na daa fabinni pampam, ni, "N daana, nyin NaaDauda bii wa, zom ma namboo! Arizimbeoo n kur mugsiri m bipumbila ka di bu veeli gba!”
- ²³Yisa mun daa bu labsi u seela. Ka u nyaandɔliba daa kye u saani na nti susi u, ni, "I bu ya kari u? - Dama u kur katti ti noba n-fabinni pampam.”
- ²⁴Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Ba daa bu tum ma na faasee ni n kye Izraeli dima ban borigri hoo peesi la saani na.”
- ²⁵Pɔ'a maa mun daa kye u saani na n-gbaantiri n-ti u n-yetta, "N daana, kur sunɲma ma!”
- ²⁶Amaa Yisa daa labsi n-yeli u, "Kye ka ti danɲi n-diisi biisi la. Di bu tu ni ti zanɲi biisi bundirigu maa m-basi babisi la.”

²⁷Ka pɔ'a maa daa yeliya, ni, "Yelimaṅni, n Daana, amaa babisi la gba ku koṅṅi ba piisi ban su ba la sa'akyeba an luri tiṅṅa la."

²⁸Ka Yisa daa labsi n-ti u, ni, "Mboo! Pɔ'a, i mari la yedda pam gba! Di nin ninji nyin boori seem n-ti i." Ka u bipuṅṅa maa daa nya tippu lala saha maa.

²⁹Di saha ka Yisa daa bakki n-kyanṅi n-doli Galilii mo'ari kpaṅṅa, nti du zoori zugu n-zinni beni.

³⁰Ka niriba pam daa mari ba baaridima n-kyenni u saani na, gbarisi ni woḅsi n daa be ni, ni zoomma ni tubkpira dima, ni banṅo taabu pam. Ba da zaṅṅi ba m-basi Yisa nɔba ziiya, ka u daa tibi ba zaa.

³¹Ka di daa ninji daadam maa alahazibu, dama ba daa nya ka mugsu to'asira, ka woḅsi nyari tippu, halli ka gbarisi ti doari n-kyenni ka zoomma gosiri n-nyari gba. Ka ba daa pe'ai Izraeli dima Naawunni di zugu.

³²Yisa mun daa booli u nyaandoliba maa u saani na nti yeli, "N sufu bu maai niriba wa yela zugu, dama ba be n saani ka di paai dabsa ata ka ka seelli ni ba di. M bu boori n kye ka ba kuli yori, baseeba nin ligi soori ni."

³³Ka u nyaandoliba maa daa yeli u, ni, "Yani ka ti nin nya bundirigu n-diisi niriba wa zaa moo wa ni?"

³⁴Ka Yisa daa yeli ba, "Boroboro abala ka ya mara?" Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "Abayɔpoi ka ti mara, ni zaasim beela."

³⁵Ka ṅon daa kye ka niriba maa zini tiṅṅa maa,

³⁶u daa zaṅṅi boroboro ayɔpoi ni zaasim maa n-tisi Naawunni pe'abu ka ṅmaasi n-tisi u nyaandoliba maa, ka ba daa zaṅṅi n-tori daadam maa.

³⁷Ka sokam zaa daa di n-tigi; doppa maa daa paai tusa anaasi, m-paasi pɔ'aba ni biisi maa. Ba daa ṅobi ka kyɛa, ka u nyaandoliba maa daa vaai dikyeba la m-paali peeri ayɔpoi.

³⁹Ka Yisa ṅon daa kyeoosi ba ka ba kyanṅi maa, ṅon ni u nyaandoliba maa daa kpe nyariṅṅu n-kyanṅi Magyada tiṅṅa ziiya.

Matiyu 16

¹Di saha ka Farisii dimseeba, ni Saddusii dima daa ti kye u saani na. Ba daa boori la ba beri u, lala zugu ka ba daa yeli u, ni, u niṅma makkri tumni ka ba nya, ka di wulisi, ni, Naawunni mi u yela.

²Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya bu nya? - zaanoori saha ka ya gosiri saazugu n-yetti, ni, sangbana moaaya, saa bu ya mi:

³asusuba muna ka ya yetti, ni, saa ku n-sɔbgi vilim, saa nin mi. Tɔ - sangbana gɔsibu ŋɔn nye seem ka ya mi sunŋa, ka mun na zi pampaŋŋɔ saha ŋɔn wulisiri makkri yela seem. Ka wula nla?

⁴Zuna niriba wa n nye ninvugbeeri ban boori zina. Ba kur be la alahazibu nyaabu ni ba ti baŋŋi yela, amaa ba ku ti nya seseelli m-paasi la anabi Gyoona alahazibu yela maa." Ka u daa bakki ka kye ba.

⁵Di saha ka ba daa kpe nyariŋŋu maa ni ni ba ti loŋŋi mɔ'ari maa, ka u nyaandɔliba maa daa tam ka bu mari boroboro.

⁶Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ya gbaam ya mansi sunŋa zaŋŋi n-kyanŋi Farisii dima dabina la, ni Saddusii dima dinni gba."

⁷Ka ba daa piili n-tɔ'asiri ni taaba, ni, "U yetti la lala tin ka boroboro la zugu!"

⁸Ka Yisa daa mi ban tɔ'asiri seelli maa, ka dizugu u daa yeli, ni, "Ya yeddakɔŋŋniba wa! Wula ka ya tɔ'asiri taaba, ni, yan ka boroboro zugu?"

⁹Ya na bu mi, bee, bu laa n-teaai boroboro anu an tɔri n-ti niriba tusa anu la yela? Ka an daa kpalim la peeri ala ka ya daa vaai?

¹⁰Ka boroboro ayɔpɔi n-tisi niriba tusa anaasi la yela muna, peeri ala ka ya daa vaai, an daa kpalim la?

¹¹Tɔ: ka dinŋɔna wula zugu ka ya bu mi, ni, pa boroboro yela ka n tɔ'asi ka yeli, ni, ya gbaam ya mansi sunŋa zaŋŋi n-kyanŋi Farisii dima dabina la, ni Saddusii dima dinni gba?"

¹²Ka lala saha maa ka ba daa baŋŋi, ni, pa boroboro dabina yela ka u tɔ'asiri n-tiri ba, amaa wulisigu yela, Farisii dima ni Saddusii dima ban daa wulisiri seem la, ka u tɔ'asira.

¹³Ka Yisa daa kyanŋi nti paai tinkpanseesi an pɔri Filipi Sizarii la ni. Ka u daa boosi u nyaandɔliba maa, ni, "Niriba maa yetti, ni, man Ninsaala Bii maa nye la ŋɔni?"

¹⁴Ka ba yeli u, ni, "Baseeba ban yetti, ni, Gyɔni Kɔsuura n nye i; seeba mun yetti, ni, Ilaygya; ka seeba mun yetti, ni, Gyerimaaya, bee, kurimbuni sa anabisɔa."

¹⁵Ka u daa yeli ba, ni, "Ka yarima muna? Ya yetti la wula?"

¹⁶Ka Saimoon Piita daa labsiya, ni, "I nye la Masiiya Kirisita, sɔ Naawunni ŋɔn tumni na nti tiligi ti: Naawunni ŋɔn nye Nyɔvuri Daana Bii n nye i."

¹⁷Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "Mboo! Zugsunŋu be ni n-ti nyini, Saimoon, nyin Gyoona bii wa! Dama pa ninsaala n wulisi i lala maa, amaa m Ba ŋɔn be la arizana ni maa - ŋɔna n wulisi i.

¹⁸Man mun yetti i wa, ni, i yuuri booni la Piita, ka di gbinni nye la 'tampiiya': tɔ, n niriba nin la'am n-tɔm tampii wa zugu, ka Sintaani suulinsi ku toaai n-zabi ba n-nyanŋi.

¹⁹N nin zaŋŋi Arizana naam saafibiisi n-ti i, ka nyin kpari bunseelli duniya wa ni, lala bunni nin ti kpari arizana ni gba, halli ka nyin kparigi bunseelli duniya wa ni, lala bunni nin ti kparigi arizana ni gba.”

²⁰Di saha maa ka u daa kpaam ba, ni, ba di yeli soa, ni, ɲona n nye Masiya maa.

²¹Ka lala saha maa zaŋŋi n-kyenna ka Yisa Kirisita Masiya daa piili n-wulisiri u nyaandoliba maa, ni, u nin namsi pam kamma maa nuusi ni, ban ni zaaligu karimbadima ni gyeenɲu toondaandima zaa. Ni, ba nin ku u, amaa dabsa ata daari u nin yisigi n-labi u nyovuri ni.

²²Ka Piita daa mari u n-labi kpaɲɲa m-piili n-kpaamni u, ni, "Ay, n dugma! Di ku toaai n-niɲi i lala!”

²³Yisa mun daa ɲmaligi n-yeli Piita, ni, "Bakkma ka kye ma, nyin Sintaani wa! I ta'ari la n soori.", ni, "I teesa wa bu yi Naawunni saani na, amaa a kur nye la ninsaala teesa.”

²⁴To; ka Yisa daa yeli u nyaandoliba maa zaa, ni, "Donkam boori u kye n saani na, see ka u za'asi u mammanɲa, ka kpikki u kum dopulli n-doli ma.

²⁵Donkam zaa yi boori u nyovuri maa nin koŋɲi ka; ɲon mun yi sakki ni u koŋɲi u nyovuri, mani zugu, ɲona n nye so ɲon nin nya nyovuri.

²⁶Ninvugso yi ti deaai duniya wa zaasa ka koŋɲi u nyovuri, nyobo ka u nya? Seelli mun ka ni ka ninsaala nin zaŋŋi u nyovuri n-takki ka.

²⁷Ya bu nya? - Ninsaala Bii maa siri nin zaŋŋi u Ba Naawunni gyirima ka kye ka Naawunni malaakadima doli u ka u kye na: lala saha maa ka u nin yo sokam samni hoo di daama tuma ɲon daa be seem la.”

²⁸Ni, "Yelimaɲni ka n yetti ya wa, ninvugseeba m be kpa, ban ku kpi halli ka ti nya ka Ninsaala Bii maa kye na ni u naam yiiko.”

Matiyu 17

¹Dabsa ayoobu ɲon daa ti gaari, Yisa daa zaŋŋi Piita ni Gyeemsi ni u tunzo Gyoni n-zi ba n-gaari tooni n-kyanɲi n-du zotitaari zugu ka ba daa ti be ba koka.

²Ban daa gosiri maa, ba daa ti nya ka Yisa takki ni, ka u nindaa daa ti nya'asiri hoo wuntaɲa la, ka u neema daa peligi nyain!

³Dinsaaha u nyaandoliba ata maa daa nya ka Musa ni anabi Ilaygya daa be ni ka ban ni ɲon daa sosira.

⁴Ka Piita daa yeli Yisa, ni, "Ti Dugma, ti kpa wa beesigu veela! I yi boori lala, n nin ti suga ata, i dinni yinni, ni Musa dinni, ni Ilaygya mun dinni!”

- ⁵Ka Piita noori ñon na bu lu tinja, sangbampeelli daa ligi ba na, ka kukori daa to'asiri sangbanju maa ni n-yetti, ni, "M bii maa njaa, ka n wuri u: n nini tigi u pam: ya wumma u yeligu!"
- ⁶Yisa nyaandoliba maa ñon daa wum lala maa, dabeem daa gbaai ba. Ba daa sunni tinja dabeem maa zugu.
- ⁷Ka Yisa daa kye na nti siisi ba ka yeli ba, "Ya yisigma! Yan di zori dabeem."
- ⁸Ba daa wukki ba zugri saazugu, amaa ba daa bu nya soa; kulla Yisa koko n daa zeya.
- ⁹Ka ban daa ti yi zoori maa zugu n-sigri na, Yisa daa kpaamni ba n-yeli, ni, "Ya di yeli so yan nya seem wa, halli ka man Ninsaala Biiya ti doaa kum ni."
- ¹⁰Ka u nyaandoliba maa daa boosi Yisa, ni, "Wula zugu ka ti karimbadima yetti, ni, Ilaygya nin danji n-kye na poi, ka Masiya naayi paai na?"
- ¹¹Ka u daa labsi n-yeli ba, "Ilaygya n siri ya n-kye na n-se'asi buna kam zaa.
- ¹²Man mun yetti ya wa, ni, Ilaygya pun kye na ka ba daa bu banji u, ka daa ninji u ban daa boori seem. Lala ka man Ninsaala Bii gba ya n-di wahala ba nuu ni."
- ¹³Di saha maa ka u nyaandoliba maa daa ti banji, ni, Gyoni Kosuura maa yela ka u to'asiri ba maa.
- ¹⁴Yisa ni u nyaandoliba ata wa daa sigi na nti paai daadam saani na. Ka zama maa puuni dso daa kye Yisa saani na nti somni u tooni
- ¹⁵n-yeli, ni, "N daana, zom n bidibga wa namboo! Kpisinkpiiri ñon mari u n-namsiri u pam. Di kur lusiri u bugum ni, bee, koom ni sahakam.
- ¹⁶Ka n mari u n-kye i nyaandoliba wa saani na, ka ba bu nyaaji n-tibi u."
- ¹⁷Ka Yisa gyerigi n-yeli, "Ah! Ya zuna niriba wa n kur nye bungolima ka ku sakki yedda ninbu! N ya yuui la wula ya saani? Bee man nin di sugru ya saani ka di yuui wula? To, yan mari bii maa n-kye kpa na!"
- ¹⁸Ka Yisa daa tasi arizimbeoo maa, ka u zo ka kye bii maa, ka bii maa di kpanji zaa.
- ¹⁹To; ka di nyaanja Yisa nyaandoliba maa daa kye u saani na nti so'ai n-yeli u, ni, "Bo n ninji ka tirima guui arizimbeoo maa karibu?"
- ²⁰Ka u yeli ba, "Di nye la ya yedda poorim zugu. Yelimañni ka n yetti ya wa, ni, ya yi da mari yedda ka di sa'ai zinzam beelli, ya naa n-toaai n-yeli zoori wa, ni, ka doaa m-bakki n-kyanji beni sa, ka ka ninji lala. Halli seseelli ku konji ninbu ya saani."
- ²²Ban daa goori n-gyinni Galilii tingbanju ni sahanseaa, Yisa daa yeli ba, ni, "Ba nin zaji man Ninsaala Bii n-ti ninvugseeba nuusi ni,
- ²³ka ba nin ku ma. Ka Ninsaala Bii maa kum maa nyaanja di nin paai dabsa ata ka u nin laa n-doaa." Ka ba sufu daa sa'am pam di zugu.

²⁴Ban daa paai Kapirinyum tinna sahanseaa, ninvugseeba daa kye ba saani na ni ba ti toosi Gyerusalem Gyeenhu Yiri lampoo ligri maa. Ba daa yeli Piita, ni, "Ammi, ya karimba bu yoori ti lampoo la?"

²⁵Ka u labsi n-yeli ba, ni, "Ay! U yoori, walla!" Ka ban daa ti paai yiri maa ni, Yisa daa yeli Piita, ni, "N zo Saimoon, i teesi la wula? - Duniya wa nadima maa, bandima saani ka ba deaari lampoo ni piini? Ba timbiisi saani, bee, tinzundima saani?"

²⁶Ka hon daa labsi n-yeli, ni, tinzundima maa saani, Yisa daa yeli u, ni, dizugu timbiisi ka samni.

²⁷Ni, "Amaa ti bu boori ni ti daamni ba sufu, ka dizugu kur kyema mo'ari ni n-lobi zingooa; i yi danji n-gbaai zinseaa, zannma u n-yaam u noori ka i nin nya lampoo buyi la'afu: kana ka i nin zannji n-yo man ni nyin samni."

Matiyu 18

¹Di saha maa ka Yisa nyaandoliba maa daa kye u saani na ka boosi u, ni, "Doni n nye ninvugtitaari n-gaari zaa Arizana naam maa ni?"

²Ka u daa booli bii yinni n-zaali ba tooni,

³ka yeli ba, "Yelimañni ka n yetti ya wa, so yi bu takki n-leebi hoo bibila hon be seem, u ku toai n-kpe Arizana naam maa ni.

⁴So hon sigsi u manna ka nmanni bibila wa - hona n nye hon galisi n-gaari sokam zaa Arizana naam ni.

⁵So yi gyaari bibila wa taabu man yuuri zugu, mani ka di daama n gyaari."

⁶Ni, "Amaa so yi yomsu bibisi wa yinni ka kye ka u bu laa n-ninji ma yedda ka za'asi ma, lala nira nin ti nya ka ba yi da zannji netitaari n-lo u nangoori ni ka zannji u n-losi mo'azulinhu ni, di naa n-so u beesigu.

⁷Sufusa'anhu m be duniya wa ni, yomsigu zugu, ni yedda kohnsim zugu. Soori ka ni ka yomsigu ku kye na, amaa sufusa'anhu m be ni n-ti ninvugso hon yomsira ka kye ka niriba kye ba yedda ninbu!

⁸Dizugu i nuu, bee, i gbari, yi yomsiri i ka kye ka i kohnji yedda, nyin nmaam ka m-basi. I yi mari nuu yinni, bee, gbari yinni, ka mari nyovuri, di so i mari nuusi ayi, bee, gbaya ayi, ka kpe bugum bun bu kpiiri halli sahakam maa ni.

⁹I nimbiri yi yomsiri i ka kye ka i kohnji yedda, nyin lukkma ka n-lobi. I yi mari nimbiri yinni n-kpe nyovuri ni, di so i mari nini ayi ka kpe bugum wahala ni."

¹⁰Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Nyama! Yan di zeem bibisi wa yinni yela. N yetti ya, ni, ba malaakadima m be arizana ni n-gyeemni m Ba Naawunni."

¹²Ni, "Ya teesi la wula? - Doso yi mari u peesi kobga ka yinni ti borigi, u bu ya bo u ziiya? Ay! - u nin kye u peesi kobga-yinni-ka la ka ba kpalim m-be zoori zugu, ka kyanji nti bo yinni maa ziiya.

¹³Ka u yi ti nya u, n yetti ya wa, ni, u sufu nin maai peoo yinni maa zugu n-gaari peesi kobga-yinni-ka ban bu borigi la.

¹⁴Lala n nye di ya Ba saani arizana ni: u gba bu boori u bibisi wa yinni basi yori."

¹⁵Ka u daa yeli, "I mabii yi tum i taalli, kur kyema nti nya u, nyin ni non koka, n-wulisi u u taalli non nye seem. U yi ti wum n-ti i, i labsi u n-lo mabiitiri nangbanyinni yaasa.

¹⁶Amaa u yi ku sakki n-wum n-ti i, zanma ninvugyinni, bee, babayi m-paasi i manja zugu ka ya kyanji nti to'asi n-ti u. Lala ka ya nin kye ka 'sehara dima ayi-ata noori ni ka yetto'a yelimaji nin yi paalu'.

¹⁷Ka u yi ku sakki n-wum n-ti ya yaasa, ya kye ka ya mabiisi zaa la'am n-wumna. U yi ku sakki n-wum la'ajju maa noori, ya gosima u hoo non pa la Naawunni nira, bee, non nye lampodeaara."

¹⁸Ni, "N yetti ya ni, ni, yan lo bunseelli duniya wa ni, dina n lo Arizana ni gba; yan mun lorigi bunseelli duniya wa ni, dina n lorigi Arizana ni gba.

¹⁹Ka n yetti ya yaasa, ni, niriba ayi yi gbaai seelli duniya wa ni ka susi Naawunni di zugu, dina ka m Ba so non be arizana ni nin ti niyi n-ti ba.

²⁰Niriba ayi-ata yi ti la'am taaba man yuuri maa zugu, n nin be ba saani."

²¹Ka Piita daa kye Yisa saani na nti boosi u, ni, "N dugma, m mabii yi ti tum ma taalli, napombula ka n nin kye u taalli m-peji u? Napombuyoi, bee?"

²²Ka Yisa daa yeli u, "Pa la napombuyoi, amaa naponju pisiyoi zii buyoi."

²³Ka Yisa daa yeli, ni, "Dama arizana naam yela nmani la nja :- Naso n daa be ni, ka u daa ye go si u kamma non mari u ligri n-tumni seem.

²⁴U daa piili lala laasaabu, ka ba daa zi so n-kpe na, ka u daa di Naa maa samni salima ligri tusatusa.

²⁵Ka doo maa daa bu nyaji n-yo lala samni maa, ka Naaba daa yeli, ni, ba koosima u ni u po'a ni u biisi ni u marigu zaa n-ya.

²⁶Ka doo maa daa gbaanni Naa maa tooni ka belimni u, ni, u dim sugru ka u nin yo samni maa zaa.

²⁷Ka Naaba maa sufu daa sa'am pam ka u daa zo u namboo ka kye u samni zaa m-peji u.

²⁸To; ka Naaba kpeema wa daa yi n-kyenna, nti paai u kpeemtaraanso non daa nye u sandaana, amaa u samni daa bu zoai. Ka u daa gbaai di daama n-diisi u nangoori n-yeli u, ni, u yooma u samni maa zaa.

²⁹Ka doo maa daa gbaanni u tooni ka belimni u, ni, u dim sugru ka u nin yɔ samni maa zaa.

³⁰Amaa u daa za'asi ka zaŋŋi u n-taasi dansarika ni, halli ka u ti yɔ samni maa.

³¹Ka ba taaba maa ŋɔn daa nya ka u niŋi u seem maa, di daa dam ba sufu ka ba daa kyaŋŋi nti pooti n-ti Naaba ŋɔn tum seem maa.

³²Ka Naa maa daa booli u na n-yeli u, 'Nyini ninvugyɔri wa! N da kye i samni zaa m-peŋŋi i, nyin da susi ma zugu.

³³Ka dizugu di bu sumsi ni i zɔ i taraana namboo? - kaman man zɔ i namboo seem maa.'

³⁴Ka Naaba maa sufu daa yisigi m-basi doo maa, ka ba daa zaŋŋi u n-kpari dansarika duu ni halli ni u ti yɔ u samni maa.

³⁵Tɔ: ka lala ka m Ba ŋɔn be arizana ni gba nin niŋi ya, ya sɔkam yi ku siri zaŋŋi u sufu n-kye u mabii taalli zaa m-peŋŋi u."

Matiyu 19

¹Yisa ŋɔn daa naai yetto'a wa, u daa yi Galilii tingbanŋu ni n-kyanŋi Gyuudii tingbanŋu ya'ari, halli nti loŋŋi Gyɔdin mo'ari la.

²Ka zama pam daa doli u, ka u daa tibri ba beni.

³Ka Farisii dimseeba daa kye u saani na ni ba da u gbinni. Ba daa boosi u n-yeli, ni, "Yelim ti: ammi, doo mari soori ka u nin toaai n-yiisi u po'a daliiri kam zaa zugu?"

⁴Ka Yisa daa labsi m-boosi ba, ni, "Ya bu karim Litaafi la? Ni, Naawunni ŋɔn daa piili duniya naanŋu la, u daa naam ba doowa ni po'a,

⁵ka daa yeli ba, ni, dinŋɔ zugu doo nin kye u ba ni u ma ka ŋɔn ni u po'a la'am n-tabli taaba. Ni, babayi maa nin la'am m-be ni kaman bunyinni.

⁶Dizugu ba laa m-pa niriba ayi amaa bunyinni. Dinŋɔna Naawunni ŋɔn la'am bunseesi ni a leebi bunyinni maa, ninsaala di woligi a."

⁷Ka Farisii dima la daa boosiya, ni, "Ka di niŋi la wula ka Musa daa zaali zaaligu la, ni, so nin toaai n-za'asi u po'a? - ni, u zaŋŋma po'aza'asigu gbanŋu n-ti u poi, ka naayi kye ka u bakki."

⁸Ka u daa yeli ba, ni, "Ya tuppuwunni la zugu ka Musa daa ti soori, ni, ba niŋma lala. Amaa di daa pa lala piiligu saha la.

⁹Amaa man yetti ya wa, doowa yi kari u po'a ka po'a maa bu tum la zina, ka doo maa ti laa n-di po'aso, u niŋi zina."

¹⁰Ka u nyaandoliba daa yeli u, "Di yi nye lala ŋɔna, zaŋŋi n-kyanŋi doo ni u po'a yela, dinŋɔna di sum ni nira di laa n-di po'a."

- ¹¹Ka Yisa daa yeli ba, "Wulisigu wa muna - pa sokam zaa nin toaai n-doli dinjo maa, na'ala seeba Naawunni non pun zanji n-ti ba la.
- ¹²Dizugu yela pam m be ni n-kye ka doo ku toaai n-di po'a :- baseeba m be ni ka ba madima daa do'ai ba lala, ka baseeba ninsaala daa nihi ba lala, seeba mun nihi la lala ba mammansi, Arizana naam maa zugu. Kye ka so non nin toaai n-deaai wulisigu wa deaai di."
- ¹³Di saha maa ka ba daa mari bibisi n-kye Yisa saani na ni u zanji u nuusi m-pa ba zugri n-susi Naawunni n-ti ba. Ka u nyaandoliba maa daa nyikki ba di zugu.
- ¹⁴Yisa mun daa yeli ba, "Ya kyeli bibisi maa, yan di ta'ari ba ni ba di kye n saani na! Dama banjo taabu n su Naawunni naam la."
- ¹⁵Ka u daa zanji u nuusi m-pa biisi maa zugri, ka daa doaai m-bakki beni.
- ¹⁶Ka dso daa kye Yisa saani na nti yeli u, ni, "N Karimba, tunsunjo bo ka n nin tum ka deaai nyovuri kan ka naari?"
- ¹⁷Ka u daa yeli u, "Wula ka i boosi ma bunsuma yela? Naawunni koko n nye bunsunjo. I yi boori i kpe nyovuri, see ka i doli zaaligudima la."
- ¹⁸Ka doo maa daa labsi m-boosi u, ni, "Zaaligu bo n nye a?" Ka Yisa daa yeli, "Ni, 'Di ku ninsaala.', 'Di tum zina.', 'Di zu.', 'Di di ziri sehara n-lusi i kpeaa u yelli ni.',
- ¹⁹"Tim i ba ni i ma gyirima.', ni, 'Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammanja seem la.' "
- ²⁰Ka na'akyimbila maa yeli, "Anjo zaa ka n daa pun dola. Bumbo m posigi ma yaasa?"
- ²¹Ka Yisa daa yeli u, ni, "I yi boori n-nihi seelikam sunja deede, kyema nti koosi i marigu zaa n-zanji n-tori faradima, ka i arizikki maali n-zoai Naawunni saani. Ka kye na n-doli ma."
- ²²To, ka na'akyimbila maa non daa ti wum lala u daa bakki ni sufusa'anjo, dama u daa nye la bundaana ni yelimani.
- ²³Ka Yisa daa yeli u nyaandoliba maa, ni, "Yelimani ka n yetti ya wa, ni, di to pam ni bundaana kpe Arizana naam ni.
- ²⁴Ka n yetti ya yaasa, ni, halli arakoomi nin ti kpe seeriga voori ni m-puligi n-yi ka bundaana na ku toaai m-ma'asi ni u kpe Naawunni naam ni."
- ²⁵Ka u nyaandoliba non wum lala di daa gyeri ba pam, ka ba boosi, ni, "Ka noni n lee n-nin tiligi?"
- ²⁶Yisa daa gosi ba ka yeli, "Dinjo to pam ninsaalidima saani, amaa Naawunni ku konji bunseelikam nijbu."
- ²⁷Dinsaha ka Piita daa yeli u, "Nyama, tirima n nye seeba ban kye yelli kam m-basi ka doli i! To - bo ka ti nin mari di zugu?"

²⁸Yisa daa yeli, "Yelimaŋni ka n yetti ya wa, yaseeba ban pun doli man nyaanŋa la, ni, Ninsaala Bii maa yi ti zi u naam zizii maa ni, ka di be la duniya paalli din kye na la puuni - lala saha maa ka ya niriba pii ni ayi wa nin ti zini naam gbana zugu n-katti Izraeli za'anɔya pii ni ayi niriba sariya.

²⁹Ka so yi be ni ka u kye u yiri, bee u babiisi ni u mabiisi, u ba ni u ma, bee u biisi bee u puri, man yuuri zugu, di daama nin deaai a taabu pampampam, ka u nin ti nya nyɔvuri kan ka naari m-paasi.

³⁰Amaa ban danŋi tooni nin ti kpalim nyaanŋa, ka ban kpalimni nyaanŋa mun nin ti danŋi tooni."

Matiyu 20

¹Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Arizana naam yela ŋmanni la ŋɔa :- Yiridaansɔ n daa be ni, ka u daa danŋi asuba n-doaai n-yi na, ni u ti bo tuntumniba ni ba tum u puu tuma n-ti u.

²U daa nya seeba, ka daa sakki ni u nin yo ba sokam dabsimunni tuma ligri, ka daa kye ka ba kyanŋi u puu ma ni.

³Ka u daa laa n-yi na kurigu awai saha nti kpe daa ni n-nya ninvugseeba ka ba kpalim n-zeya n-ka tuma.

⁴Tɔ, ka u daa yeli ba, ni, ba gba kyema nti tum u tuma maa, ka u ti yo ba din tuusi.

⁵Ka ba daa sakki ka kyanŋi. Ka u daa laa n-yi na agbaa saha, ni kurigu ata saha yaasa, n-niŋi lala.

⁶Di daa ti paai kurigu anu saha, ka u daa laa n-yi na n-kpe daa ni ka seeba kpalim n-zeya ka ka tuma. Ka u daa yeli ba, ni, 'Bo n niŋi ka ya kpalim n-ze kpa yoriyori, halli ni zaanoori saha wa?'

⁷Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, 'So na bu zanŋi ti ni ti tum.' Ka u yeli ba, 'Tɔ! Ya gba kyema m puu ni nti tum ka n nin yo ya.'

⁸Ka zaanɔyuru saha ŋɔn daa ti paai, puu maa daana daa yeli u tuma zuguraana, ni, u kyema nti booli u tuntumniba na ka u ti yo ba ba ligri. Ni, u danŋma m-piili ban kpalim nyaanŋa la halli nti paai asuba dima maa.

⁹Ka dizugu baseeba ban daa kyanŋi kurigu anu saha la daa kye na nti deaai dabsimunni tuma ligri.

¹⁰Tɔ; ka di daa ti paai asuba dima maa, ka ba daa teesi, ni, ba nin deaai ligri n-gaari banla dina, amaa ba gba daa deaai dabsimunni tuma yoori.

¹¹Ka ban daa deaai lala maa, ba daa nyurimni ba kparima n-niŋi puu maa daana,

- ¹²n-yetti, ni, 'Ban kpalim nyaan̄ɔ wa bu tum hoo tirima ɔn tum seem la. Saha beela kɔkɔ ka ba tum, ka tirima mun tum asuba halli ni yuɔɔ saha wa ka di wum ti pam; ka ti zaa deaai yoori yummu!'
- ¹³Ka u daa labsi n-yeli ba ninvugso, ni, 'N zɔa, wumma! M bu yɔmsiri i ni. I da bu sakki, ni, i ya deaai dabsimunni tuma ligri?
- ¹⁴Zaɔɔma i ligri n-kyan̄ɔ! M boori n zaɔɔ n-tisi ɔn kpalim nyaan̄ɔ wa hoo man zaɔɔ n-ti i.
- ¹⁵Mani n su ligri maa. I bu sakki ni n zaɔɔ m mammantoori bunni n-niɔi man boori seem? Bee, i zabri ma nyuuri n nirilim tuma zugu?' "
- ¹⁶Ka Yisa daa yeli, "Dizugu ban daɔɔi tooni nin ti kpalim nyaan̄ɔ, ka ban kpalimni nyaan̄ɔ mun nin ti daɔɔi tooni."
- ¹⁷Yisa ɔn daa ti wa Gyerusalem, u daa zaɔɔi u nyaandɔliba pii ni ayi maa n-yi kpaɔɔ n-yeli ba,
- ¹⁸ni, "Ya wumma: ti wa la Gyerusalem tin̄ɔ, beni ka ba nin ti zaɔɔi man Ninsaala Bii n-niɔi gyeen̄ɔ toondaandima ni karimbadima nuusi ni. Ban nin ti kari n sariya n-zaɔɔi ma taalli, ni, n sumni kum,
- ¹⁹ka naayi zaɔɔi ma n-niɔi ban pa ti butiri niriba la nuu ni, ni ba maali ansarisi, ka feebi ma ka ku ma. Amaa daba ata daari n nin yisigi kum ni."
- ²⁰Ka Zɛbidii pɔ'a daa mari u biisi, Gyeemsi ni Gyɔni, n-kye Yisa saani na nti gbaani n-ti u ka susiri bunseelli u saani.
- ²¹Ka u daa boosi u, ni, "Bumbo n nye di?" Ka pɔ'a maa yeli u, "Ni, i kye ka m biisi ayi wa ti zinni n-tabli i tooni, i nudirigu ni i nuzaa ziiya, i naam zɔɔɔ puuni."
- ²²Ka Yisa daa labsi n-yeli, ni, "Ya bu mi yan susiri seelli maa. Ya nin toaai n-nyu wahala kɔbeseaa ka man ya n-nyu wa?" Ka ba labsi n-yeli u, ni, ii, ba nin nyaɔɔi.
- ²³Ka u yeli ba, "Ya siri nin ti nyu n wahala kɔbeaa la, amaa mani bu su noori ni n wulisi ban nin zinni n nudirigu bee n nuzaa zii maa. Di nye la : m Ba Naawunni n ya n-yiisi niriba maa, ka u pun maali ba ziziisi siri n-zaali ba."
- ²⁴Tɔ, ka u nyaandɔliba ban kpalim piiya la ɔn daa ti wum lala, ba suuri daa yisigi n-niɔi mabiisi ayi wa, Gyeemsi ni Gyɔni.
- ²⁵Dizugu Yisa daa booli ba ni ba la'amma taaba na, ka yeli ba, "Ya mi ninvugseeba ban bu gyeemni Naawunni la yela, ni, ba saani ka ban su ba fukumsi mari la yiiko ka niɔni putoo n-tiri ba, ka ba kpamma su ba yela ni kpeɔɔɔ.
- ²⁶Amaa di pa lala ya saani. Ya so yi boori tibsimsim, see ka u tumni n-tiri ya daadam wa zaa.
- ²⁷Ya so yi boori ni u leebi toondaana, see ka u leebi ya zaa daabri.

²⁸Kaman man Ninsaala Bii bu kyε na ni ba tumni n-sunɲni ma, amaa n kyε na ni n ti tumni n-sunɲni niriba, ka zaɲɲi n nyɔvuri m-pa talima ka niriba pam nya tiliginsim.”

²⁹Yisa ni u nyaandɔliba maa ɲɔn daa ti ya yi Gyerekoo tinɲa maa, daadam pam daa dɔli ba.

³⁰Di saha ka zoomma ayi daa zi soori maa gbiriɲɲu, ka daa ti wum, ni, Yisa n gatta, ka ba daa tasi n-yeli, ni, "Nyin NaaDauda bii wa, zɔm ti namboo!”

³¹Ka daadam maa daa nyikki ba n-yeli, ni, ba sina ba vuuri. Amaa ba daa laa n-tasi pampam m-paasi, ni, "Nyin NaaDauda bii wa, zɔm ti namboo!”

³²Ka Yisa daa zaani, ka booli ba na, nti boosi ba, ni, "Bɔ ka ya boori ni n niɲi n-ti ya?”

³³Ka ba daa yeli u, ni, "Ti Bapira, ti boori la i neaai ti nini wa ka ti nyara.”

³⁴Ka Yisa daa siisi ba nini maa, ka di saha ka a daa neaai ka ba nyara, ka ba daa dɔli Yisa di daari maa.

Matiyu 21

¹Ka Yisa ɲɔn daa kyenni m-potti Gyerusalem tinɲa maa, u daa paai tinkpanseaa ban boonni Betfeegyɪ la, kan zε ɔlivii zoori kpaɲɲa. Di saha ka Yisa daa danɲi n-tum u nyaandɔliba ayi ni ba gaari tooni,

²ni, "Ya kyem ti tooni nti kpe tinkpanseaa kan zε ya tooni sa. Beni ya nin ti nya bunnyaanɲa n-lɔ n-zeya, ni u bumbila u saani; ya lɔrigma ba m-mari na.

³Ka sɔ yi ya boosi ya seelli, yan yelim u, ni, ya Dugma m boori ba ni, ka mun nin labsi ba na yooma.”

⁴Dinɲɔ daa niɲiya, ni anabi maa yelisim niɲi yelimaɲni, ni:

⁵"Ya tɔ'asima n-ti Zayɔn tinɲa wa, Hoo yan nin tɔ'asi n-ti pɔ'asariga, Ni, 'Nyama, i Naaba n kyenni i saani na wa! U sigsi u maɲɲa baalimm Ka baari buɲɲa, Halli bumbila ka u baara.' “

⁶Tɔ; ka nyaandɔliba ayi maa daa kyaɲɲi nti tum Yisa ɲɔn daa wulisi ba seem la.

⁷Ban daa mari buɲɲa ni u bii maa na, ba daa zaɲɲi ba kyinkyina m-pa bunsɪ maa nyaanɲa ka Yisa daa m-ba n-kyanɲi.

⁸Daadam ban daa dɔli u maa seeba daa zaɲɲi ba kyinkyina n-yeligri soori maa ni, ka seeba mun daa kabi n-kabi tiisi wula, n-daa dooli n-dooli soori maa ni.

⁹Ninvugseeba ban daa be tooni, ni seeba gba ban daa be nyaanɲa n-dɔli maa daa piili n-kpalimna n-yetti, ni :- "Hoosana! Tiliginsim daana! NaaDauda Biiya! Zugsunɲu be ni n-ti ɲɔn zaɲɲi ti Dugma yuuri na! Tiliginsim daana gyirima be la zugsaa!”

- 10**Yisa n̄on daa ti kpe Gyerusalem timpuuni la, tin̄a maa zaa daa damni n-vuura, ka ba boosiri taaba, ni, "Ɖoni n-lee n-nye u?"
- 11**Ka ban daa ɔli Yisa la daa labsi n-yeli ba, ni, "Anabi Yisa nla: u yi la Nazareti na, Galilii tingban̄u maa ni."
- 12**Ka Yisa daa paai Naawunni Gyeen̄u Yiri maa nti kpe beni n-katti ban daa koosiri ka daari neema Yiri maa puuni la n-yiisiri ba. Baseeba daa takkri ligri beni, ka u daa daai ba tebulidima m-basi, ni n̄mankoosiriba kugsi m-paasi.
- 13**Ka yeli ba, ni, "Di s̄obi n-zaali, ni, 'Ba nin booli n Yiri wa, ni, Wunsusigu Yiri.', amaa ya zan̄i ka n-labgi la 'ta'ayigsi n̄on s̄'ari seela.' "
- 14**Zoomma ni k̄nsi daa kye u saani na, Naawunni Gyeen̄u Yiri puuni, ka u daa tibi ba.
- 15**Ka gyeen̄u toondaandima, ni karimbadima maa sufu daa yisigi zan̄i n-kyan̄i alahazibu tunseesi Yisa n̄on daa tumni la; ni biisi ban daa be Gyeen̄u Yiri maa ni n-tasiri n-yetta, "Hoosana! Tiliginsim daana! NaaDauda Biiya!"
- 16**Din̄o zugu ba daa boosi Yisa, ni, "I bu wum ban yetti seem wa?" Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Ii, n wumiya. Ammi, ya na bu karim Soppu maa yela? - ni, ba pe'ari Naawunni, ni, 'Nyin, Naawunni, bamsi la biisi - halli bileesi gba - ni ba tiri pe'abu.' "
- 17**Din̄o nyaan̄a ka Yisa daa kye ba m-bakki n-yi Gyerusalem timpuuni n-kyan̄i nti paai Betani tinkpan̄a n-gbea.
- 18**Beoo n̄on daa neaai asusuba, ka Yisa n̄on daa kyenni n-labri timpuuni na, k̄m daa ti mari u.
- 19**Ka u daa ḡosi n-nya ka kinkan̄a n ze s̄okpan̄a sa; ka u daa kyan̄i m-paai ka ni, amaa n̄on daa ti paai tii maa na, u daa bu nya seseelli na'ala vaari k̄k̄oa. Ka Yisa daa yeli kinkan̄a maa, ni, "I ku laa n-wali walli yaasa!" Ka tii maa daa gbirigi n-kuui di saha maa.
- 20**Ka u nyaand̄oliba maa n̄on daa ti nya lala, di daa gyeri ba pam. Ka ba boosiri n-yetti, "B̄o n nīi ka tii maa gbirigi n-kuui lala yooma?"
- 21**Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Yeliman̄i ka n yetti ya wa, ni, ya yi mari yedda, ka bu birisira, ya nin toaai n-nīi man nīi kinkan̄a wa seem. Ka pa din̄o k̄k̄oa, amaa halli ya yi ti yeli zoori wa, ni, ka doama n-lobi ka man̄a m-basi teeku puuni, di nin nīi.
- 22**Ya yi susi Naawunni bunseelli kam zaa, ka nīi yedda, ya nin nya."
- 23**Ka Yisa daa kyan̄i Naawunni Gyeen̄u Yiri maa, ni u ti wulisiri niriba la. Ka gyeen̄u toondaandima daa kye u saani na, ban ni tin̄a maa kamma la, m-boosi u, ni, "Ɖoni n ti i soori ni i tum i lala tuma maa, bee, yiiko b̄o ka i mara?"
- 24**Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "N gba ya boosi ya la boosigu yinni. Ya yi yeli ma poi, ka man gba nin naayi labsi ya ya boosigu wa.

25Tɔ: ɲɔni n daa ti Gyɔni soori ni u suuri niriba Naawunni koom la, bee, u yiiko yi la yani? Di daa yi la Naawunni saani, bee, ninsaalidima saani?" Ka ba daa piili n-ɲmeeri nangbankpeemni n-tiri taaba, ni, "Ti ya yeli la wula? Ti yi yeli, ni, Naawunni saani, u nin boosi ti, ni, bozugu ka ti daa bu niɲi Gyɔni yedda?"

26Ka ti yi sakki n-yeli, ni, ninsaalidima saani...? - Ay! ti zɔri la niriba, dama sokam sakkiya, ni, Gyɔni Kɔsuura daa nye la anabi."

27Dizugu ba daa labɔ n-yeli Yisa, ni, "Ti bu mi." Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Dinɲɔna n gba ku yeli ya ɲɔn ti ma soori ni n tumni anɲɔ zaa."

28Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Tɔ; ka ya teesiri la wula? - Dɔsɔ n daa be ni m-mari u bidibsi ayi. Ka u daa kyaɲɲi u bii yinni saani nti yeli u, ni, 'Kyema nti tum tiisi puu maa tuma zuna.'

29Ka bii maa daa labɔ n-yeli, ni, 'Ay! - N ku kyaɲɲi.', amaa di nyaanɲa u daa laa n-takki u teesa ka kyaɲɲi.

30Di saha ka u daa paai u bii ɲɔnla, ka yeli ɲɔn gba, ni, u kyema nti tum, ka ɲɔn mun sakki n-yeli, ni, 'Tɔ, n wumiya.', amaa u daa bu kyaɲɲi.

31Tɔ, ka babayi wa saani, ɲɔni n daa tum u ba ɲɔn boori seem?" Ka ba labɔ n-yeli u, "Dɔn daɲɲi tooni la." Ka u daa yeli ba, "Yelimaɲɲi ka n yetti ya wa, ni, ban deaari lampoo ni ban goori gye'amiru la nin gaari yarima tooni n-kpe Arizana naam ni.

32Dama Gyɔni daa kye na ni u ti wulisiri ya yelimaɲɲi soori, ka yarima daa bu niɲi u yedda, amaa ka lampodeaariba ni gye'amirudima daa niɲi u yedda. Ka yarima muna, halli ni yan daa nya lala zaa, ya daa bu takki ya teesa n-naayi niɲi u yedda."

33Ka u daa gbaai yettɔ'a n-yeli ba nyeseesea yaasa, ni, "Yiri daansɔ n daa be ni n-daa sa u tiwana puu. U daa me la goomni n-gyili puu maa, n-gbi bokku ba n soorigri tiwala maa seela, ka laa n-ti sugri puu maa puuni. U daa maali di zaa ka zaɲɲi puu maa n-niɲi ninvugseeba nuu ni ni ba tumma puu maa tuma n-tiri u: ka u daa naayi kyaɲɲi n-gɔa.

34Tɔ, ka tiisi maa wala saha ɲɔn daa ti pɔri, u daa tum u daaba ni ba kyaɲɲi tuntumniba maa saani nti deaai u puu maa diibu na n-ti u.

35Amaa tuntumniba maa daa gbaai ba yinni m-bu u, ka sɔ mun ka ba daa ku, ka daabsɔ yaasa ka ba daa lɔbi kuga.

36Ka puu maa daana daa laa n-tum seeba, daaba pam gba n-gaari banla, ka tuntumniba maa daa niɲi ba zaa lala.

37Ka u daa naayi tum u toori biiya ba saani, dama u daa teesiya, ni, 'Ba nin ti m maɲtoori bii maa gyirima.'

38Amaa tuntumniba maa ɲɔn daa nya puu maa daana bii la, ba daa yeli n-ti taaba, ni, 'Dɔn nin di puu maa daana faari la nɲɔa. Ya kye ka ti ku u, ka mari u faari maa.'

39Ka lala zugu ba daa gbaai u n-zaɲɲi u m-basi puu maa kpaɲɲa n-ku u.

⁴⁰Tɔ: ka puu maa daana yi ti paai na, u nin niɲi tuntumniba wa wula?"

⁴¹Ka ba daa labasi n-yeli u, ni, "U nin ku tuntumniba wa zaa ka ba kum nin ti be halli. Ka u nin zaɲɲi puu maa n-ti tuntunseeba ban nin sakki n-zaɲɲi u wala maa n-ti u, a walibu saha yi ti paai."

⁴²Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ammi, ya na bu karim Soppu la? - ni :- 'Kugseaa tammeeriba ɲɔn daa za'asi la Kana daa leebi kan gbaai nyeebri maa, N-gbaari ka zaa ni kpeeɲɲu; Ti Dugma tuma maa nla, Ka di nye la alahazibu n-ti ti.' - ya bu baɲɲi lala soppu maa?"

⁴³Ni, "Dinɲɔna man yetti ya ni, ni, ba nin fa Naawunni naam yela ya saani nti zaɲɲi n-ti tingbanseaa niriba, ban tuma sumsi ni ba deaai."

[⁴⁴Ni, "Ɔɔnkam zaa lu kugri maa zugu nin kabi m-basi, amaa kugri maa ɲɔn lu so zugu ka nin ɲmerigi u zaa."]

⁴⁵Di saha ka gyeɲɲu toondaandima ni Farisii dima maa daa wum lala ka daa baɲɲi, ni, nyesiri maa galimni la bana.

⁴⁶Ka ba daa boori soori ni ba gbaai u; amaa ba daa zɔri la daadam la dabeem, dama zama maa daa yenni, ni, anabi n nye u.

Matiyu 22

¹Yisa daa laa n-tɔ'asi daadam maa, nyesiri puuni, ni,

²"Arizana naam yela ɲmanni la ɲɲɔ :- Nasɔ n daa be ni, ka u daa se'asi pɔ'adiri kyuu n-ti u biiya.

³U daa tum u daaba ni ba kyaɲɲi nti booli ɲɔn pun zuusi seeba maa, ni, ba kyem na. Amaa ba daa bu sakki n-kye na.

⁴Dizugu u daa laa n-tum seeba yaasa ni ba ti yeli ba, ni, 'Kyuu maa saha paaya. N maali kyuu maa yela zaa siri n-naai. M pun kori nigi ni bunkɔbkara la, ka di zaa niɲi la siri. Ya kyem pɔ'adiri kyuu maa na!'

⁵Amaa ba ba'aba daa ka u ni, ka ba zaa daa bakki n-kyaaɲɲi ba kyenni. So daa kyaɲɲi la u puu, so mun daa kyaɲɲi daa:

⁶ka seeba mun daa gbaai u daaba maa n-diisi ba vi, halli nti ku ba gba.

⁷Dinɲɔ n daa kye ka Naa maa suuri yisigi pam, ka u daa tum u soogyadima ni ba ti ku ninvugkuuriba wa ka nyoaai ba tiɲɲa maa bugum.

⁸Tɔ; di nyaanɲa ka u yi daa booli u niriba maa na nti yeli ba, ni, 'Kyuu maa saha paaya, amaa man daa zuusi seeba la bu sumsi ni ba di kyuu maa.

⁹Dinzugu ya kyema n-dɔli tiɲɲa wa pala ni sɔkara nti zuusi yan nya seeba zaa, ni, ba kyem pɔ'adiri kyuu maa na.'

- 10**Tɔ: ka daaba wa daa yi n-dɔli soya maa n-la'asi ban daa nya seeba zaa na - ninvugsuma halli ni ninvugbeeri zaa gba - halli ka duu maa ti paali.
- 11**Amaa Naa maa nɔn daa kpɛ, ni u ti nya ban daa la'am na la, u daa nya dɔsɔ ka u bu ye pɔ'adiri kyuu neema.
- 12**Di saha ka u daa boosi u, ni, 'N zɔa, i ninji la wula n-kpɛ na ka bu ye kyuu maa neema?' Ka doo maa kur fɔ surimm ka bu yeli u seelli.
- 13**Tɔ; ka Naaba daa yeli u niriba maa, ni, 'Ya gbaama u n-lɔ u nuusi ni u gbaya ka zaŋŋi u n-yi m-basi zibsim ni sa. Beni ka ba kur kumna, ka nɔbri ba nyina.' “
- 14**Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Niriba pam ka ba booli, amaa ban gamsi ninvugseeba la bu zoaai.”
- 15**Di nyaanɔa ka Farisiseeba daa la'am taaba n-gbaai gbaari zaŋŋi n-kyanɔi ba nin ninji seem n-gbaai Yisa u yetto'a puuni.
- 16**Ka ba daa tum ba nyaandɔliseeba, ni NaaHeroodi niriba, ni ba kye Yisa saani na nti yeli u, ni, "Ti Karimba, ti mi halli, ni, i nye la ninvugsunɔu, ka i kur wulisiri Naawunni soori ni yelimaɔni: halli i ba'a ka niriba yela ni ka bu zɔri ninsaala nini.
- 17**Tɔ, ka dinɔna yelim ti: i yeli la wula - di tuya ni ba yoori lampoo n-tiri Room NaaTitaari, bee, di bu tuusi?”
- 18**Ka Yisa daa banɔi ba teesibeeri nɔn nye seem, ka yeli ba, ni, "Yan birikonsi daandima wa! Wula zugu ka ya gbiiri m bo'a?
- 19**Ya tim ma lampoo la'afu na ka n nya." Ka ba daa zaŋŋi la'afu n-ti u na,
- 20**ka u yi boosi ba, ni, "Dɔni makkri m be la'afu maa ni wa? - ni nɔni yuuri n sobi m-be ka ni?”
- 21**Ka ba yeli, "NaaTitaari dinni." Di saha ka Yisa laa n-labsi n-yeli ba, "Dizugu ya zaŋŋma din nye Naaba dinni n-ti Naaba maa, amaa ka zaŋŋma din nye Naawunni dinni n-ti Naawunni.”
- 22**Ka ban daa wum lala maa, di daa gyeri ba pam u zugu. Ka u daa bakki ka kye ba.
- 23**Tɔ; ka lala saha maa ka Saddusidima - ban yetti, ni, kum yisigri ka ni la - ba gba daa kye na nti boosi u boosa.
- 24**Ba daa yeli u, ni, "Ti Karimba, Musa daa yeli, ni, dɔsɔ beeri yi ti kpi ka u ka biiya, nɔn dim u beeri pukoori maa n-dɔ'ai biisi n-ti u beeri maa.
- 25**Tɔ; ka mabiisi bayɔpɔi n daa be ti tinɔa wa. Ka ba kpeema n daa di pɔ'a ka kpi ka bu dɔ'ai biiya, ka kye u pɔ'a maa n-ti u nyeeri la.
- 26**Ka nɔn pa buyi daana la daa di pɔ'a maa ka kpi ka bu dɔ'ai biiya, ni buta daana maa gba daa ninji lala, halli nti paai buyɔpɔi daana la gba.
- 27**Di nyaanɔa ka pɔ'a maa gba kpi.

- 28Tɔ: ka dinɔna Zaadaari, niriba yi ti yisigi kum ni, babayɔpoi wa puuni ɔni n nin nye pɔ'a maa sira, dama ba zaa daa di u ni?"
- 29Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya burigi soori ya ziilinsi zaɔɔi n-kyanɔi Naawunni Sɔppu maa zugu, ni zaɔɔi n-kyanɔi ɔn Naawunni ɔn mari yiiko seem la gba.
- 30Zaadaari kum yisigri saha ba ku ti laa n-diri pɔ'aba bee n-kunni dɔppa, ba ti ya n-ɔmanni la hoo arizana malaakadima la.
- 31Amaa zaɔɔi n-kyanɔi ban kpi kum yisigri la yela, ya bu karim Naawunni ɔn daa yeli seem? - ni,
- 32'Mani n nye Naawunni ka i badima gyeemni ma. Halli Ibrahim Naawunni n nye ma, ni Yisahaaku Naawunni, ni Yaakubu gba.' - ya bu wum lala? U siri pa la ninvugkpimmma Naawunni amaa ninvugvuya Naawunni."
- 33Ka niriba maa ɔn daa ti wum dinɔa, di daa gyeri ba, u wulisigu wa zugu.
- 34Farisii dima maa ɔn daa ti wum Yisa ɔn daa kye ka Saddusidima sini ba noori seem la, ba daa la'am n-kye u saani na.
- 35Ka ba ninvugso ɔn daa nye Naawunni zaaligu banɔna daa ti boori ni u zamsi Yisa yam, ka doai n-zaani m-boosi u, ni,
- 36"N Karimba, Naawunni ɔn daa zaali zaaligu maa zaa puuni, kani n lee m-mugsi ka kpa n-gaari zaa?"
- 37Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Ni, 'Zaɔɔma i sufu n-wuri i Dugma Naawunni, ni i siiya, ni i teesa zaa.'
- 38Kan mugsi n-kpa n-gaari zaaligu kam zaa nla.
- 39Kan paasi buyi daana ɔmanni la kana: ka nye la, ni, 'Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammanɔna seem la.'
- 40Musa zaaligu la zaa, ni anabidima wulisigu zaa gba, be la abayi wa puuni."
- 41Farisii dima maa ɔn daa la'asi taaba, Yisa daa boosi ba,
- 42ni, "Bɔ ka ya ya n-yeli zaɔɔi n-kyanɔi Masiiya maa yela? - Naawunni ɔn ya tum so na ni u ti di naam n-fa u niriba m-basi. Ni, naam za'anɔri kani ka u ti ya n-yi na?" Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "NaaDauda dinni."
- 43Ka Yisa yeli ba, ni, "Ka dinɔna, wula zugu ka NaaDauda daa tɔ'asi Masiiya maa yela, n-tɔ'asiri Naawunni Siiya yiiko ni, m-boonni u, ni, u Dugma. Dama u daa yeli:
- 44'Ti Dugma daa yeli n-ti n Dugma maa, Ni, "Kyem n nudirigu zii na n-zinni, Halli ka n zaɔɔi i dindaandima zaa N-niji i nuusi ni." ‘
- 45Ka di yi nye la dina, ka NaaDauda booli ɔn Masiiya maa, ni, u Dugma, ka wula ka Masiiya maa nin toai m-be NaaDauda za'anɔri ni?"

⁴⁶Tɔ: ka di saha sɔ daa bu nyanɲi n-labsi Yisa seela, halli sɔ daa bu laa m-boosi u boosa yaasa, lala dabsiri maa zanɲi n-kyenna.

Matiyu 23

¹Di saha ka Yisa daa tɔ'asiri n-tiri daadam maa, ni u nyaandɔliba gba,

²ka yeli ba, ni, "Musa zizii maa ni ka Farisii dima zintira, ban ni karimbadima maa.

³Dizugu ban yetti ya maa zaa, ya tumba a ni, ka ya dɔli ba wulisigu la sunɲa; amaa ba tuma muna, yan di dɔli anɲɔ, halli beela! Dama ba tɔ'asira, ka bu tumna.

⁴Ba loori la zitibsa n-ziinni niriba, ka ba sɔ mun pun ku wukki ziiri maa halli beela n-sunɲi ba.

⁵Ba tumni la ba tuma zaa ni ba ti kye ka niriba gosiri a; ba mari la sabkara m-pitta, ni saariveela ka ba paari ka puusira.

⁶Deema ziiya ka ba boori la ba be tooni, halli la'anɲu duri puuni gba ba zi la sɔkam zaa tooni.

⁷Ba boori ni sɔkam zaa puusiri ba daasi puuni, ka gyeemni ba m-boonni ba, ni 'Rabbi!', ni, 'N Karimba!'

⁸Yarim muna - yan di kye ka ba boonni ya, ni, 'Rabbi'. Karimba yinni m be ni n-ti ya zaa, ka ya mun zaa be ni hoo mabiisi n-ti taaba.

⁹Di laa m-boonni sɔ ya Ba, duniya wa puuni: ya Ba yinni m be ni n-ti ya, ka ɲɔn mun be la saazugu.

¹⁰Yan di laa n-kye ka ba boonni ya ba toondaandima: ya toondaana be ni n-ti ya, ka ɲɔn mun n nye Masiiya maa.

¹¹Yarim saani, ya kye ka ya ninvugtibsiri leebi sɔkam daabri.

¹²Ninvugso ɲɔn duusi u manɲa, ba nin sigsi u; amaa ɲɔn sigsi u manɲa muna, ba nin duusi lala nira maa pam.

¹³Zugbeo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikɔnsi dima wa! Dama ya kpari la bamsim bamsigu za'anɔri, ka niriba ku toaai n-kpea. Yarima mammansi ku sakki n-kpea, ka laa n-ta'ari ban kpeeri la soori.

¹⁵Zugbeo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikɔnsi dima wa! Dama ya kyenni n-gyinni teeku ni tingbanɲu ziisi zaa ni ya ti nya ya nyaandɔla yinni; yan mun yi ti nya sɔa, ya yi kye ka u leebi Sintaani dinni n-gaari ya mammansi ɲɔn nye seem napombuyi.

¹⁶Zugbeo be la yarima zugu, yan wulisiri niriba soori ka ya mun nye zoomma! Dama ya yetti, ni, ninvugso yi ti pɔ Naawunni Gyeenɲu Yiri, di pa seelli; amaa ɲɔn mun yi pɔ Yiri maa salima maa - ohoo! di nin dɔli u!

- 17Yan gyera wa! Ni yan zoomma wa! Abayi wa puuni, kani n tibsā n-gaari? - Salima la n gaari? - bee, Gyeenḡu Yiri kan kyē ka salima maa leebi Naawunni dinni kasi?
- 18Ni, ninvugso yi ti pō sara maaligu bimbinni la, di pa seela, amaa ḡon mun yi pō piiniseaa kan pa bimbinni maa zugu - ḡhoo! di nin doli u!
- 19Yan zoomma wa! Abayi wa puuni, kani n tibsā n-gaari? - Piini la gaari? - bee, maaligu bimbinni kan kyē ka piini maa leebi Naawunni dinni kasi?
- 20Dinḡona ninvugso ḡon pō maaligu bimbinni maa, bimbinni maa ka u pōa, ni bunseesi zaa an pa ka zugu gba.
- 21Ka ninvugso ḡon pō Gyeenḡu Yiri maa, Yiri maa ka u pōa, ni ḡon su Yiri maa m-be ni gba.
- 22Ka ḡon mun pō saazugu, Naawunni naam ziziiya ka u pōa, ni ḡon zi beni gba.
- 23Zugbeoo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikōnsi dima wa! Dama ya yiisiri la naanzuuwa ni kpeligu ni zinzam zaa zakka, amaa ka lee n-kye an mugi n-kpa n-gaari lala maa m-basira - di nye la yelimaḡni tumpu, ni nambozoobu, ni yedda niḡbu. Ya yi ti teaari anḡo ka bu laa m-pōsigi anla, di naa n-soa.
- 24Zugbeoo be la yarima zugu, yan wulisiri niriba soori ka ya mun n nye zoomma! Ya teeri n-yiisiri saliga ya bunnyuura ni, ka mun nyuuri bun mari arakoomi n-vōnna.
- 25Zugbeoo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikōnsi dima wa! Kōbeesi ni dugri nyaansi ka ya peara, amaa ka a puuni na paali ni da'ari ni ta'ayigsi tuma.
- 26N zo Farisidoowa, nyin zooma wa! See ka i danḡi m-peaai kōbeaa maa puuni pōi, ka ka nyaanḡa gba nin naayi peaai kasi.
- 27Zugbeoo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikōnsi dima wa! Dama ya ḡmanni la hoo gbala ka ba zanḡi tampeelli n-ta a ka a veela, amaa a puuni na paali ninvugkpiimma kōba ni da'aseesi an kyisiri zaa.
- 28Lala ka yarima siri ḡmanni la yelimaḡni dima, niriba nini ni, amaa ya sufu puuni ka ya na paali birikōnsi ni tuppuwumni.
- 29Zugbeoo be yarima karimbadima ni Farisidima zugu! Yan birikōnsi dima wa! Dama ya maanni la gbala n-tiri anabidima, ka kur kyē ka ninvugsuma dabōya veela,
- 30n-yetti, ni, 'Tirim yi daa be ni ti badima saha, ti daa bu naa n-ze ba nyaanḡa n-ku anabidima wa.'
- 31Lala zugu ka ya wulisiri ya mansi halibeeo, ni, ya badima daa nye ninvugseeba ban daa ku anabidima maa.
- 32Halli, ya badima maa ḡon daa pōsigi tumbeseesi la, yarim mun tumni a n-tiri ba.
- 33Yan bunkyo'ama wa! Ya kur ḡmanni la hoo wa'abeeri! Ya ya niḡi la wula n-zō n-yi Bugum ni namsigu la ni?

³⁴Dinɔ zugu n nin tum anabidima ya saani na, ni banɔniba, ni karimbadima; ka ya nin ku baseeba, ka kpaasi baseeba n-tabli dɔpula zugu ni ba ti kpi, baseeba muna ka ya nin feebi ya la'aɔɔ duri ni, ka kari ba nti yi tinseaa n-gaari tinseaa.

³⁵Dizugu ya nin ti zi taalli zaɔɔi n-kyanɔi ban daa ku yelimaɔni dima zaa zugu, duniya wa piiligu ni la sa, m-piili Eebli kuubu, ɔn daa nye yelimaɔni daana, halli nti paai Zakariya, Barakaaya bii la, ban daa ku sɔ Naawunni Gyeenɔ Yiri puuni, sara maaligu zii maa ni Dutitaari la sunsukkuni.

³⁶Yelimaɔni ka n yetti ya wa, ni, Naawunni nin kye ka ba kum taalli be ya zuna niriba wa zugu ni.”

³⁷Ka u daa gbaai kunkuma Gyerusalem zugu, ni, "Gyerusalem, Gyerusalem! Waay, waay, waay! Nyin ɔn kuuri anabidima ka zaɔɔi tuumuseeba ban daa tum i saani maa n-lɔbri ba kuga wa! N da kur boori la n la'asi i niriba luginyinni kaman nɔnyaanɔ ɔn la'asi u biisi ka yirigri u kpunkpama n-ligri ba seem la; amaa ya bu sakki n-ti ma.

³⁸Ya gɔsima! Ya Gyeenɔ Yiri maa yi kpalim la daboo.

³⁹Dinzugu ka n yetti ya wa, ni, ya ku laa n-nya ma yaasa, zuna zaɔɔi n-kyenna, halli ka ya ti yeli 'Zugsunɔ be n-ti ɔn zaɔɔi ti Dugma yuuri na!' "

Matiyu 24

¹Yisa ɔn daa yi Gyeenɔ Yiri maa ni n-kyenni la, u nyaandɔliba maa daa kye u saani na n-yeli u, ni, u gɔsim Gyeenɔ Yiri duri ni gooma meebu ɔn veeli seem.

²U mun daa labi n-yeli ba, ni, "Ya bu nya anɔ zaa? Yelimaɔni ka n yetti ya wa, ni, a seaa ku kpalim n-tɔm ka kugkpeaa zugu, amaa a zaa nin ti ɔm n-wurim n-lu tinɔ na.”

³Di nyaanɔ u daa zintiri ɔlivii Zoori zugu, ka u nyaandɔliba daa kye u saani na nti sɔ'ai m-boosi u, ni, "Yelim ti wula saha ka dinɔ nin niɔi. Ka bumbɔ n ti ya niɔi n-wulisi, ni, i ya n-labi ni na, ka duniya wa ti ya paai ka saha tariga?”

⁴Yisa daa labi n-yeli ba, ni, "Ya banɔma sunɔ ka di kye ka sɔ yɔmsi ya.

⁵Niriba pam nin zaɔɔi n yuuri n-kye na, ni, 'Mani n nye Masiiya maa!' ka ba nin yɔmsi niriba pam m-basi.

⁶Ya nin wumni tɔppu damni, bee di lahabaya; ya gɔsima! - yan di kye ka yam-ɔmaa gbaai ya, dama lala nin niɔi pɔi, amaa pa naari maa nla.

⁷Tinsi dima nin yisigi n-tuusi taaba tɔppu, ni nadima gba nin tuusi taaba. Kɔm nin ti lu, ka tingbanɔ maa nin damni kpa, ka nin damni kpa;

⁸anɔ zaa ti ya m-be ni hoo pɔ'a pudaana wɔlisigu piiligu beerim ɔn be seem.

- ⁹Di saha ba nin ti gbaasi ya ka zaŋŋi ya n-niŋi seeba nuusi ni, ka ba namsi ya ka ku ya. Ban pa Yehudiya dima maa zaa nin yaai ya man yuuri zugu.
- ¹⁰Di saha maa ka niriba pam nin ti birisi ka labi nyaanŋa, ka seeba mun figsiri taaba ka yaai taaba.
- ¹¹Ka ziri anabidima pam gba nin ti yi na ka yomsiri niriba pam.
- ¹²Ban za'asiri soori la nin ti maali n-zoai, ka di zugu niriba pam ku laa n-wuri taaba suŋŋa.
- ¹³Amaa so zaa ŋon nin kpaŋŋi u maŋŋa m-bari n-zaani halli nti paai yela wa tariga maa nin nya tiliginsim.
- ¹⁴Ka ba nin ti mooli Arizana naam lahabasuŋŋu wa ka tinkam zaa niriba baŋŋi di yela suŋŋa, halli nti paai duniya wa lugri kam. Ba nin niŋi lala poi, ka bunseelikam naayi ti naai.
- ¹⁵Ya nin ti nya bumbeseelli kan kyisiri la - anabi Daniyeli ŋon daa to'asi seaa yela nla - ka ba zaŋŋi n-zaali luginseaa kan nye Naawunni bunkasi la ni, n-sa'amna [kye ka ninvugso ŋon karimni anŋo baŋŋi suŋŋasuŋŋa].
- ¹⁶To: ya yi ti nya lala, di saha maa yan kye ka ban be Gyuudii tingbaŋŋu la ni maa zo n-du zoya ni.
- ¹⁷Yan di kye ka ban be pii zugu ti sigi tiŋŋa na n-zaŋŋi yiri puuni seseela;
- ¹⁸ka seeba ban be puri ni di labi nyaanŋa nti zaŋŋi ba kpari.
- ¹⁹Di saha maa di nin ti kpeem pam n-tisi po'apuusi dima ni po'aseeba ban mari biisi ka ba na mo'ara.
- ²⁰Dizugu ya susim Naawunni ka yan zori sahanseaa wa bu kye na waari saha, bee, Vuusim Dabsiri maa ni.
- ²¹Dama di saha maa ka mugsu nin ti be ni pam, ka a taabu n na zi n-niŋi duniya piiligu saha halli ni zuna, ka ti ku laa n-nya lala taabu yaasa.
- ²²Ka ba yi daa bu ŋmaai dabsa maa n-gyiŋŋi, saalibii n daa ka ni n-da naa n-nya tiliginsim, amaa Naawunni ŋon daa yiisi seeba la zugu ka ba siri daa ŋmaai dabsa maa.
- ²³Ka di saha maa, so yi ti yeli ya, ni, 'Nyama, Masiya maa be la kpa.' bee 'Kpa sa ka u be ni.' yan di niŋi ba yedda.
- ²⁴Seeba nin ti doai na m-ma'ari ziri, ni, ban n nye Masiya, bee, ban n nye anabidima; ba nin tum alahazibu tunkara ni ba ti yomsu niriba m-basi, halli ni Naawunni ŋon yiisi seeba maa gba, amaa Naawunni ku sakki lala.
- ²⁵Ya bu nya? - man pun daŋŋi n-yeli ya seelli kam zaa.
- ²⁶Niriba yi ti yetti ya, ni, 'Ya gosima, u be la yoo ni!', yan di kyaŋŋi; bee, ni, 'Ya gosima, u be la duu puuni!', yan di niŋi lala yedda.

²⁷Dama Ninsaala Bii kyenni na dabsiri maa yi ti paai, u nin nmani hoo saa nɔn yi nya'asira, n-neai sangbana gbinni n-yi wuntampusiri ya'ari wa zaŋŋi n-kyanŋi wuntanluri ya'ari wa sa.

²⁸Tɔ: bunkpiinŋu nɔn be seela, beni ka zuusi nin ti la'am taaba.”

²⁹Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Amaa wahala maa nyaanŋa, di saha maa deede, ni :- 'Wuntanŋa nin ti zibgi zimm! Ka namboaa la ku laa m-peligi: Saŋmariwuusi nin ti yi saazugu n-lu na, Ka arizana yiiko daandima zaa nin damna.’

³⁰Di saha ka makkri nin ti niŋi sangbana ni n-wulisi Ninsaala Bii maa yela, ka ninsaalidima ban be duniya wa ni maa nin ti kumna - lugri kam, ni butiri kam, dima - ba yi ti nya 'so ka u nmani ninsaala, bee, Ninsaala Biiya ka u potti na, ka sangbana gyiligi u' ka u ti mari yiiko ni gyirima veelim pam.

³¹Ka u nin ti kye ka ba peebi kikaa pampam poi, ka u naayi tum u malaakadima maa ka ba yi na m-paai duniya wa lugri kam zaa n-nya nɔn yiisi seeba la, ka la'asi ba taaba na.”

³²Ni, "Ya kye ka kinkanŋa yela wulisi ya di gbinni nɔn nye seem: ya yi ti nya ka lala tii maa wula na bu kpanŋi ka a pusiri la vapaala, ya nin banŋi, ni, siga saha m potta.

³³Ka di be la lala: ya yi ti nya yela wa zaa, ya nin banŋi, ni, saha maa poriya.

³⁴Yelimanŋi ka n yeli ya wa, ni, zuna niriba zaa ku gaari, see ka dinŋo zaa naayi niŋi.

³⁵Saazugu ni tingbanŋu nin gaari, amaa man yetto'a wa ku gaari.”

³⁶Ni, "Amaa di daari maa, bee di saha, nɔn ya m-paai sahanseaa la ka soso bu mi deede, halli malaakadima ban be arizana ni la bu mi, Naawunni Bii maa gba bu mi, na'ala ti Ba maa koko m mi.

³⁷Hoo din daa kur niŋni seem Nuhu saha la, lala ka di ti ya n-niŋi Ninsaala Bii gba kyenni na saha maa.

³⁸Koom nɔn na bu kye na n-di ba sahanseaa la ka niriba daa diri ni ka nyuura, ka diri po'aba ka zaŋŋi ba bipunsi n-tiri doppa, halli nti paai Nuhu nɔn daa ti kpe nyarintitaari maa ni dahinseaa maa.

³⁹Amaa ni dinŋo zaasa, ba daa bu mi din ya n-niŋi, halli ka koom maa daa ti di ba zaa n-kyanŋi. Tɔ: di nin ti nye la lala Ninsaala Bii maa nɔn ye n-ti kye na sahanseaa la.

⁴⁰Di saha dappa ayi nin ti be ba puu ni n-tumna, ka Naawunni kpikki yinni ka kye yinni.

⁴¹Ka po'aba ayi nin ti la'am n-neemni ba kyi neeri zugu, ka Naawunni kpikki yinni ka kye yinni.

⁴²Yan di gbisi yaa! dama ya bu mi sahaseaa ka ya Dugma maa ti ya n-kye na.

⁴³Ya banŋma dinŋo: ni, yiddaanso yi da mi sahanseaa na'ayiga nɔn ya kye u yiri na, u naa n-ku gbisiri goom ka kye ka u kabi n-kpe u yiri maa ni na.

⁴⁴Dinɔ zugu ya gba niɲma siri, dama sahanseaa yan bu teesiri u yela maa, lala saha ka Ninsaala Bii maa ti ya kye na.”

⁴⁵Ka Yisa daa laa n-yeli "Ninvugɲoni n lee n-nye daabsɔ ɲon mari yam ni yedda? - ka u dugma zaɲɲi u yiri biisi maa fukumsi n-niɲi di daama nuu ni, ni u tiri ba diibu, mɔnni basibu saha maa.

⁴⁶Pa ɲona n nye daabsɔ ɲon nin nya sufupeelli, dama u dugma kuli na m-paai u, u lala tuma maa ni?

⁴⁷Yelimaɲni ka n siri yetti ya, ni, u nin ti zaɲɲi u bunseelli kam fukumsi n-niɲi lala daabri nuu ni.

⁴⁸Amaa daabsɔ yi be ni n-nye ninvugbeoo, ka ti yeli u sufu ni, ni, u dugma maa yuuya pam ni u kulibu na,

⁴⁹ka dizugu ka u piili m-buuri u daabtaaba, ka dira, ka nyuuri daam danyuuriba saani m-bugra;

⁵⁰u dugma maa yi ti paai dahinseaa daabri maa ɲon bu teesiri u yela, bee sahanseaa ɲon bu mi u yela maa,

⁵¹ka u dugma maa nin ti darigi u tubri ka ɲmaasi u bisibisi ka nin ti zaɲɲi u m-paasi birikɔnsi dima maa zugu: beni ka ba kur kumna ka ɲɔbri ba nyina."

Matiyu 25

¹Yisa daa laa n-yeli, ni, "Dirindaari maa ka Arizana naam yela nin ti ɲmanni ɲɔa :- Pɔ'asara piiya n daa be amriya kyuu tuma ni; ba zaa daa zaɲɲi ba firiladima n-guusiri amriya doo maa yiri, ni ba ti yi na n-tuusi doo maa soori, u yi ti taasi pɔ'apaalli maa n-kunni na.

²Tɔ; ka babanu maa daa mari yam, babanu ban kpalim la mun daa gyɛrigiya ni.

³Ban gyɛrigi la daa mari ba firiladima maa, amaa ba daa bu niɲi kpaam ga'a ni m-mari m-paasi.

⁴Yam daandima maa mun daa mari kpaam ba ga'a ni m-paasi.

⁵Tɔ, ka amriya doo maa daa yuui paari na, dizugu daa kye ka goom mari pɔ'asara wa zaa ka ba ti gbisi.

⁶Ka yuntasuusi ka ba daa wum niriba damni, ka ba kaasiri n-yetti, ni, 'Doo maa paai na: ya doai n-yi na nti tuusi u!'

⁷Di saha ka pɔ'asara la daa doai m-maali m-maali ba firiladima maa.

⁸Ka ban daa kɔɲɲi yam la daa ti yeli ba taaba, ni, 'Ya ku ti ti kpaam ka ti niɲi ti firiladima maa ni? - Dama ti dina n kpiira.'

- ⁹Ka yam dima maa daa labsi n-yeli, ni, 'Ay! Mma! - ti ku tisi. Ti gba kpaam ku paai ti. Ya mammansi kyema ban koosiri bu saani nti da na.'
- ¹⁰Dinzugu ka gyera maa daa bakki n-kyan̄ni ni ba ti da kpaam na; amaa ban daa kyenni maa, amriya doo dima maa daa paai na. Di saha ka pɔ'asariseeba ban daa maali siri la daa doli n-kpe pɔ'adiri kyuu duu maa ni. Ka ba daa yɔ dunoori maa n-kpari.
- ¹¹Tɔ: ka di nyaan̄na ka pɔ'asaribanla daa paai na, nti yeli, 'Ti Bapira, ti Bapira! I ku kye ka ti kpe na?'
- ¹²Ka n̄n mun daa labsi n-yeli ba, ni, 'Mma! Yelimañni ka n yetti ya, ni, man bu mi ya.' "
- ¹³Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Tɔ! Ka dizugu yan di kye ka goom mari ya! Dama ya bu mi dabsiri maa paari na saha deede."
- ¹⁴Tɔ: ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Di n̄manni la n̄ɔa : dɔsɔ n daa be ni, ka u boori ni u kyan̄ni soori, ka u daa booli u toori daaba u saani na n-zan̄ni u marigu n-nin̄i ba nuusi ni.
- ¹⁵U daa zan̄ni n-ti ba, sɔkam hoo n̄n nin toaai m-mari yam seem zan̄ni n-kyan̄ni a gɔsibu. U daa zan̄ni la'aboorisi anu n-ti sɔa, ka sɔ mun daa deaai abayi, sɔ yaasa daa deaai la'abooriga yinni. Ka doo maa naayi gɔ u goorim. Di saha
- ¹⁶ka n̄n daa deaai la'aboorisi anu la daa zan̄ni a n-walim, ka daa nya abanu m-paasi a zugu.
- ¹⁷La'aboorisi ayi daana la gba daa tum lala nti nya la'aboorisi ayi m-paasi.
- ¹⁸Amaa n̄n mun daa deaai la'abooriga yinni la daa mari u ligri maa n-kyan̄ni n-gbi bɔ'ari m-pi u daana maa n̄n zan̄ni seelli n-ti u maa.
- ¹⁹Di nyaan̄na ka daaba wa dugma la daa kuli na, ka yeli, ni, ba nin̄ma ligri maa laasaabu ka u nya.
- ²⁰Ka n̄n daa deaai la'aboorisi anu la daa kye na m-mari a na, ni abanu yaasa m-paasi a zugu, ka yeli, ni, 'M Ba, I daa bu zan̄ni la la'aboorisi anu n-ti ma? Tɔ - nnya abanu m-paasi a zugu: man nya nyoori seelli m-paasi nla.'
- ²¹Ka u dugma daa yeli u, ni, 'Mboo! Daabsun̄nu ni yedda daana n nye i! Nyin n̄n su yettɔ'abisi fukumsi n-ze yimmu maa, n nin zan̄ni bunkara fukumsi n-ti i ka i mara. Dizugu kyem na ti di n nya'asim maa.'
- ²²Ka la'aboorisi ayi daana la gba daa kye na nti yeli, 'M Ba, i daa bu zan̄ni la la'aboorisi ayi n-ti ma? Tɔ - nnya abayi m-paasi a zugu: man nya nyoori seelli m-paasi nla.'
- ²³Ka u dugma daa yeli u, ni, 'Mboo! Daabsun̄nu ni yedda daana n nye i gba! Nyin n̄n su yettɔ'abisi fukumsi n-ze yimmu maa, n nin zan̄ni bunkara fukumsi n-ti i ka i mara. Dizugu kyem na ti di n nya'asim maa.'

- ²⁴Ka ɲɔn daa deaai la'abooriga yinni la naayi kyɛ na nti yeli, 'M Ba, n daa mi halli, ni, putoo daana n kur nyɛ i, ni, i boori ni i nya bunseelli kam zaa yɔri, ka kyeeri nyin daa bu buri seelli.
- ²⁵Ka dabeem daa mari ma dizugu, ka n daa kur zaɲɲi i ligri maa n-sɔ'ai; dinzugu deaam i ligri.'
- ²⁶Ka u dugma daa yeli u, 'Nyin bibeoo wa! Nyin bunkyɔ'aɲɲu wa! Ni, i daa mi, ni, mani n nyɛ sɔ ɲɔn boori buna yɔri, ka kyeeri man bu buri seelli, fa?
- ²⁷Tɔ! Ka bɔ n daa lee n-niɲi i ka i daa bu zaɲɲi n ligri maa n-dooli bankyi dima maa nuu ni, ka man da kuli na wa, n naa n-kur nya nyoori m-paasi n la'adaya maa zugu?'
- ²⁸- Ka daa yeli u niriba maa, ni, 'Ya deaam ligri maa u saani n-zaɲɲi m-paasi sɔ ɲɔn mari la'aboorisi piiya maa.
- ²⁹Sɔkam zaa ɲɔn mari seelli, ba nin zaɲɲi n-ti u ka u nya m-paasi halli nti zoaai, amaa ɲɔn ka seelli maa ɲɔna, halli ɲɔn mari seelli fiɲɲ maa ka ba nin ti fa ka kyɛ u yɔri.'
- ³⁰Ni, 'Ka bunkyɔ'aɲɲu wa muna - ya gbaama u ka zaɲɲi u n-yi m-basi zibsim ni sa. Beni ka ba kur kumna ka ɲɔbri ba nyina.' “
- ³¹Ni, "Dama Ninsaala Bii ɲɔn ya zaɲɲi u gyirima neesim n-kyɛ na sahanseaa la, ka malaakadima zaa ɲɔn nin la'am n-dɔli u, di saha u nin zini u naam ziziveelli zugu.
- ³²Ka ba nin la'asi duniya wa niriba zaa u saani na. Dɔn mun ti ya wɔligi ba taaba, hoo bunkɔbgura ɲɔn wɔligri u bunkɔbri seem, nti kyɛ ka peesi m be kpa, buusi mun be la kpa.
- ³³Ka u nin kyɛ ka peesi gaari nti zɛ u nudirigu ziiya, buusi mun zɛ la u nuzaa ziiya.
- ³⁴Di saha maa ka Naa maa nin ti tɔ'asi n-ti baseeba ban zɛ u nudirigu zii la n-yeli, ni, 'Ya kyɛm na, yan zugsuɲɲu daandima wa, m Ba saani! Ya ti deaai naam maa, dama ba daa pun maali ka siri ni ka ti nyɛ ya dinni, halli duniya wa piiligu saha.
- ³⁵Dama kɔm ɲɔn daa mari ma sahanseaa la, ya daa zaɲɲi diibu n-diisi ma; kɔnyuuri gba ɲɔn daa mari ma, ya daa zaɲɲi koom n-ti ma ni n nyu: n daa yi tinseaa ni n-goora, ka ya daa deaai ma hoo ya saana n-kpeesi ya yiya ni.
- ³⁶Halli n daa ka kparigu ka kyɛnni yɔri, ka ya daa yeeli ma kyinkyina; ban mun daa gbaai ma n-kpari dansarika duu, ka ya daa kaai ma beni.'
- ³⁷Ka ninvugsuma wa nin labsi n-yeli u, ni, 'Ti Dugma, bɔn daari ka ti daa nya i ka kɔm mari i ka ti suɲɲi i? Bee, kɔnyuuri m mari i ka ti ti i koom ni i nyu?
- ³⁸Bɔn daari ka ti daa nya i ka i goora ka daa deaai i, bee, i daa kyɛnni yɔri ka ti yeeli i kparigu?
- ³⁹Bee, bɔn daari ka ti daa nya i ka i ka alaafɛa, bee, n-kpari la duu, ka ti daa kyɛ i saani na n-suɲɲi i di zugu?'

⁴⁰Di saha ka Naaba nin labasi n-yeli ba, ni, 'Yelimaṅni ka n yetti ya wa, ni, yan daa niṅi lala n-ti m mabiisi wa yinni, halli ṅon poora zaa, mani ka ya daa sunṅni maa.'

⁴¹Tɔ: ka di saha maa u nin ti tɔ'asi n-ti baseeba ban zε u nuzaa zii maa, ni, 'Ya kyema sa! Zugbeoo bε ya zugu, ya kyem Bugum bun bu kpiira ziiya, dama ba maali bu siri n-ti Sintaani ni u tuntumniba zaa.

⁴²Dama kom ṅon daa mari ma sahanseaa la, ya daa bu zaṅṅi diibu n-diisi ma; konyuuri gba ṅon daa mari ma, ya daa bu zaṅṅi koom n-ti ma ni n nyu:

⁴³n daa yi tinseaa ni n-goora, ka ya daa bu deaai ma hoo ya saana n-kpeesi ya yiya ni; n daa kyenni yori, ka ya daa bu ti ma kparigu; n daa ka alaafaa, ka ba daa kpari ma dansarika, ka ya daa bu sunṅi ma.'

⁴⁴Ka niriba wa gba nin labasi n-yeli u, ni, 'Ti Dugma, bɔn daari ka ti daa nya i ka kom bee konyuuri m mari i, bee, i daa ka beebu ziiya, bee kparigu, bee n-kɔṅṅi alaafaa, bee n-kpari duu, ka ti daa bu sunṅi i?'

⁴⁵Di saha ka u nin labasi n-yeli ba, ni, 'Yelimaṅni ka n yetti ya wa, ni, yan daa bu niṅi lala n-ti banṅo yinni, halli ṅon poora zaa, mani ka ya daa mɔṅṅi sunṅsim maa.'

⁴⁶Ka lala niriba nin ti kyaṅṅi namsigu din ka naari ziiya, ka banṅo muna, ninvugsuma la, ba nin paai nyɔvuri kan ka naari ziiya."

Matiyu 26

¹Yisa ṅon daa ti wulisi yela wa zaa n-naai, u daa yeli u nyaandɔliba maa,

²ni, "Ya mi halli, ni, di kpalim la dabisa ayi ni Yakki-n-Gaari Kyuu." (kyuseaa ni ban diri bundiripaala - seesi an ka dabinni la) "Di saha ka ba nin zaṅṅi man Ninsaala Bii maa n-tisi ni ba kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu."

³Dinsaaha ka gyeenṅu toondaandima ni Izraēli kamma maa daa la'am Kayafasi yiri - so ṅon daa di gyeenṅu suulinsi la.

⁴Ba daa ṅmeeri taaba saawara m-boori sɔseaa ban nin zaṅṅi n-sɔ'ai n-gbaai Yisa n-ku u.

⁵Ni, "Ti di niṅi lala kyuu maa zama sunsukkuni, mira ka niriba maa nin zabi di zugu."

⁶Yisa mun daa bε la Betani tinkpaṅṅa; u daa kpe la Saimoon yiri, ṅon daa nye kunkɔṅṅa la.

⁷Ka ban daa ti dira, pɔ'asɔ daa mari turaali kɔlɔba n-kpe na, turaali kpaam din mari nyunya'asiri ka di ligri zaaai pam n-daa la, m-paai na nti kpaai kpaam maa n-saari Yisa zugu.

⁸Ka u nyaandɔliba maa sufu daa yisigi, ka ba tɔ'asiri n-tiri taaba, ni, "Bɔzugu ka u sa'am buna lala?"

- ⁹Ba yi da zaɗɗi bu n-koosi, ligri pam naa n-yi na ka lala ligri naa n-toaai m-puri n-tori n-ti faradima!”
- ¹⁰Ka Yisa yeli ba, "Ya kyel u! Wula ka ya daamni po'a maa? U tum la din veela n-ti ma.
- ¹¹Ya kur nin mari faradima ya saani sahakam. Amaa ya ku mari mani sahakam.
- ¹²Ɗon niɗi seem maa nye la :- ni, u kpaai bunnyuuma maa n-saari n ningbinɗu, ka di gbinni nye la n kum so'abu siri maaligu.
- ¹³Yelimaɗni ka n yetti ya, ni, ba yi ti mooli lahabasunɗu wa, duniya maa ya'aseelli zaa, ba nin teaai u yela n-to'asi n-wulisi ɗon niɗi seem wa.”
- ¹⁴Ka Gyuudasi Isikariyoti, ɗon daa nye Yisa nyaandoliba pii ni ayi maa yinni la, daa bakki n-kyanɗi gyeenɗu kpambaya maa saani,
- ¹⁵ka yeli ba, ni, "N yi zaɗɗi Yisa n-figsi n-ti ya, bo ka ya ye ti ma?" Ka ba daa kaali anzulifa ligri pisita n-zaɗɗi n-ti u.
- ¹⁶Dizugu Gyuudasi daa piili m-boori sosunseaa ɗon nin niɗi n-zaɗɗi Yisa n-ti ba.
- ¹⁷Kyuu maa dahinyinni, Yisa nyaandoliba daa kye u saani na m-boosi u, ni, "Yeni ka i boori ni ti kyanɗi n-se'asi i kyuu diibu siri n-ti i?"
- ¹⁸Ka u daa yeli ba, ni, ba kpeema timpuuni m-paai za'ala saani nti yeli u, ni, "Ti Karimba maa yeli yaa! - 'N saha maa potti na; man ni n nyaandoliba maa ya di Kyuu maa i yiri.' “
- ¹⁹Ka ba daa niɗi hoo ɗon pun yeli ba seem maa, ka daa se'asi kyuu maa siri.
- ²⁰Zaanoori ɗon daa paai, Yisa ni u nyaandoliba pii ni ayi maa daa la'am n-zini.
- ²¹Ka ban daa ti dira, u daa yeliya, "Yelimaɗni ka n yetti ya wa, ya yinni nin figsi ma n-ti n dindaandima maa.”
- ²²Ba sufu daa sa'am pam, ka ba daa yetti yinni yinni, "N dugma, ka mani bee?"
- ²³Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Di nye la man ni so ɗon la'amni n-sugri diibu laa yinni ni - ɗona n nye n figsira.
- ²⁴Ninsaala Bii maa nin bakki hoo din pun sobi n-zaali u zugu seem la. Amaa ɗon mun figsi Ninsaala Bii maa n-kye ka ba gbaai u - di ku veeli u zugu. Ba yi daa kye di daama do'am, di naa n-soa.”
- ²⁵Di saha ka Gyuudasi, so ɗon ya figsi u la, daa to'asi n-yeli u, ni, "N Karimba, ka mani, bee?" Ka Yisa daa yeli u, ni, "Nyin yeli!"
- ²⁶To; ka ban daa ti diri maa, Yisa daa zaɗɗi diseebu m-puusi Naawunni pe'abu ka ɗmaai n-zaɗɗi n-tisi u nyaandoliba, ka yeli, "Ya deaama n-ɗobi; n ningbina nla.”
- ²⁷Ka laa n-zaɗɗi ko'beaa m-puusi Naawunni ka zaɗɗi n-ti ba, ni, "Ya zaa nyuum ka puuni.

- 28**N ziim nla. N ziim wa nin ti yi na, ka di yiibu na nin sunji niriba pam ka kye ka nangbanyinni zaalipaalli ti zaani n-tiri ba, tumbeeri taalli kye-m-peŋŋi zugu.
- 29**Dama n yetti ya, n ku laa n-nyu tiwala daam wa taabu yaasa, halli ni dindahinseaa man ni yan ŋɔn ti ya nyu di bumpaalli, m Ba naam beesigu ni.”
- 30**Ka ba daa yuum yuuma m-pe'ari Naawunni. Ban daa yuum n-naai ba daa yi beni n-kyanŋi nti paai ɔlivii Zoori lugri ni.
- 31**Ka Yisa daa yeli ba, "Zuna yunŋu wa ya zaa nin wurim ka kye ma, vi zugu. Di bu sobi n-dooli lala? - ni, 'N nin ŋme pɛgura maa ka u peesi maa wurim.’
- 32**Man mun yi ti doaa kum ni, n nin danŋi ya tooni n-kyanŋi Galilii tingbanŋu ni.”
- 33**Ka Piita daa labsi n-yeli u, "Ba zaa yi ti wurim ka kye i, vi zugu, man ku kye i saha kam!”
- 34**Ka Yisa yeli u, "Yelimanŋi ka n yetti i wa, zuna yunŋu wa ka nyin mammanŋa nin kyiisi, ni, i zi ma, m-maali n-yeli lala napɔŋu buta pɔi, ka nɔroo naayi kum.”
- 35**Ka Piita labsi n-yeli ni nimmoaa, ni, "Halli di yi zaan kum ni, n ku kyiisi i." Ka u nyaandɔlitaaba zaa gba daa yeli lala.
- 36**Ka Yisa daa kyanŋi, ŋɔn ni u nyaandɔliba maa, nti paai ya'aseelli ban boonni Gyetisamanni. Ka Yisa yeli u nyaandɔliba maa, "Ya zinma kpa ka man kyanŋi sa n-susi wunsusigu ka kye na.”
- 37**U daa zanŋi la Piita ni Gyeemsi ni Gyɔni ka ba dɔli u, ka sufusa'anŋu ni beerim daa gbaai u ka di daa wum u pam.
- 38**Ka u daa yeli ba, "Beerim din be n sufu ni wa zoaaya pam, n-ŋmanni din ya ku ma. Ya kpalimma kpa ka man ni yarim ti guusira.”
- 39**U daa kyanŋi tooni beela m-paasi nti zanŋi u manŋa n-gbaani tinŋa ka susi, ni, "M Ba, di yi ti nyaŋi n-ninji, n susiri i, ni, nyin kye ka namsigu kɔbeaa wa gaari ka kye ma: di kye ka n nyu di! Amaa di pa la man ŋɔn boori seem la amaa nyin ŋɔn boori seem, di niŋma.”
- 40**U daa labi nyaandɔliba la saani na ka nya, ka babata maa zaa daa gbisiri ni; ka u booli Piita, ni, "Saimoon, ni wula? I naa n-ku toaai n-gali goom halli hawa yinni n-ti ma?”
- 41**Ka laa n-yeli ba zaa, ni, "Ya guusima ka susi Naawunni ka lala nin kye ka ba di zamsi ya halli ka ya ti lu. Ya sufu boori sakkri amaa ya ningbina ka yaa ka za'asiri ni.”
- 42**Ka u daa laa m-bakki yaasa n-kyanŋi ka laa n-susiri, ni, "M Ba, soori yi ka ni ka namsigu kɔbeaa wa nin gaari ka kye ma see ka n nyu di, tɔ! di pa la man ŋɔn boori seem la amaa nyin ŋɔn boori seem, di niŋma.”
- 43**Ka u daa laa n-labi m-paai na ka ba gbisiri ni, dama ba nini daa mumsiri ni.

- ⁴⁴Ka Yisa daa laa n-kyan̄ɲi ka kye ba, din daa paasiri buta. U daa laa n-susiri n-yetti lala.
- ⁴⁵Ka u daa labi u nyaandɔliba maa saani na n-yeli ba, "Ya na kpalim n-gbisiri ni ka vuusira?". Ni, "Saha maa paaya. Ya nyama, ba pun yi n nyaan̄ɲa ka figsi man Ninsaala Biiya n-niɲi ala'akyi dima nuu ni.
- ⁴⁶Ya doaama ka ti kyan̄ɲi! Minaafikka maa n kyenni na wa."
- ⁴⁷Ɔɔn daa na kur tɔ'asiri maa, nnya Gyuudasi ɲɔn paari na, sɔ ɲɔn daa nye u nyaandɔliba pii ni ayi la ni yinni. Niriba pam daa dɔli u: ba daa yi la gyeɛɲɲu kpambaya ni Izraeli kpamma saani na, ka ba daa mari ba takoobidima ni dɔya na.
- ⁴⁸Minaafikka maa daa pun wulisi u nyaan̄ɲa ɲɔn ya n-niɲi seem n-kye ka ba ban̄ɲi Yisa, ni, "N yi ti puusi sɔ sun̄ɲasun̄ɲa, ɲɔna ɲɔa. Yan gbaam u!"
- ⁴⁹Ka dizugu Gyuudasi daa kyan̄ɲi yooma m-paai Yisa saani, ka yeli u, "N Karimba, an̄ɲwula!" ka daa puusi u sun̄ɲasun̄ɲa.
- ⁵⁰Ka Yisa daa yeli u, "N zɔa, niɲma nyin ya niɲi seem la!" Tɔ, ka ba daa paai na n-gbaai Yisa ba nuusi m-bibgi u kirikiri.
- ⁵¹Ka ban daa dɔli Yisa maa sɔ daa foaai u takoobi n-kye kpambaya maa bisɔ n-fikki u tubri m-basi.
- ⁵²Ka Yisa daa yeli u, ni, u zan̄ɲma u takoobi maa n-labsi n-su ka teoo la ni, ni, "Bankam zaa zan̄ɲi takoobi n-zabra, ban ka ba nin zan̄ɲi takoobi n-zabi n-ku ba.
- ⁵³Ammi, ya bu mi, ni, n da naa n-toaai m-booli n-susi m Ba ka u sun̄ɲi ma, ka u daa naa n-ti ma malaakadima sun̄ɲsim yoomyooma? - halli malaaka tɔbbiisi tusa ayoobu napɔɲɲu pii ni ayi gba, u naa n-ti ma na.
- ⁵⁴Amaa di yi niɲi lala, Sɔppu la ya niɲi la wula n-niɲi yeliman̄ɲi - ban daa sɔbi, ni, lala n sumsi ni di niɲi la?"
- ⁵⁵Di saha ka Yisa daa boosi ba, ni, "Ammi, n nye la ban zabra ka faari neema ninvugso, bee wula? - ka ya mari takoobidima ni dɔya n-yi na ni ya gbaai ma dizugu? Beoo kam ka n daa yi zi Gyeɛɲɲu Yiri maa n-wulisiri niriba, ka ya daa bu gbaai ma.
- ⁵⁶Amaa an̄ɲɔ zaa niɲiya, ni di siri niɲi hoo Naawunni anabidima maa sɔppu Litaafi ɲɔn daa yeli seem maa." Ka u nyaandɔliba zaa daa zɔ ka kye u.
- ⁵⁷Tɔ. Ba daa gbaai Yisa m-mari n-kyan̄ɲi Kayafasi, Gyeɛɲɲu Toondaana la, yiri; beni ka karimbadima maa ni kpamma maa zaa daa pun la'am na.
- ⁵⁸Ka Piita daa sɔ'ai n-dɔli Yisa nyaan̄ɲa sa, halli n-kpe Toondaana maa dundɔɲɲu ni. U daa zi beni, m-be soogyadima maa sunsukkuni, ni u ti nya di naari ɲɔn ya nye seem.
- ⁵⁹Kpamma maa, ni la'an̄ɲu dima zaa, daa moori la ni ba nya ziri sehara n-galim Yisa ka ku u.

- ⁶⁰Amaa ba daa bu nya lala sehara, halli ni niriba pam daa yi na ni ba ma'ai ziri n-galim u. Ka niriba ayi daa naayi doaai n-zaani na,
- ⁶¹ni, "Doo wa yeliya, ni, u nin sa'am Naawunni Gyeenju Duu ka zaŋŋi daba ata m-me seaa."
- ⁶²Di saha ka Gyeenju Toondaana maa daa doaai m-boosi u, ni, "I ka labsigu? Bumbo njo ka ba yetti yetto'aseesi m-paasiri i wa?"
- ⁶³Ka Yisa ŋon daa sina, Toondaana maa daa laa m-boosi u n-yeli, "Naawunni Nyovuri Daana zugu n nin zaŋŋi i n-niŋi nangbampori ni - yelima ti :- nyin nye Masiya ŋon ya fa ti m-basi ka leebi naaba? Nyini n nye Naawunni bii la?"
- ⁶⁴Ka Yisa daa labsi n-ti u, ni, "I yeliya; amaa n yetti ya, ni, zuna zaŋŋi n-kyenna :- 'Ya nin nya Ninsaala Bii maa' 'Ka u zi Naawunni Yaadaana maa nudirigu ya'ari' 'Ka kyenni na ka saazugu sangbana gyiligi u.' "
- ⁶⁵Ka Toondaana maa suuri daa yisigi, halli ka u daa toaai u maŋtoori sutura dizugu ka yeli, "Ah! U tuuri la Naawunni! Ti bu laa m-boori seharadima yaasa, bee bo'a? Ya pun wum ŋon to'asiri yetto'aseesi an kyisira.
- ⁶⁶Ya gbaai la wula?" Ka ba zaa daa labsi n-yeli, ni, "U niŋi taalli - taalli kan sumni la kuubu."
- ⁶⁷Baseeba daa piili n-tusiri nantoori n-niŋi Yisa nini, ka daa lobri u tampe'asi ka daa buuri u
- ⁶⁸ka boosiri u, ni, "Nyin Masiya, nyin anabi wa, bugma m-baŋŋi ŋon ŋme i wa!"
- ⁶⁹To; ka Piita daa na be la tiŋni dundonju maa puuni, ka Gyeenju Toondaana yiri bipunsi so daa kpe na nti yeli u, ni, "Nyin gba yi be la Yisa, Galilii nira wa, saani!"
- ⁷⁰Amaa ŋon mun daa kyisi ba zaa tooni, ni, "M bu baŋŋi nyin to'asiri yetto'aseesi wa!"
- ⁷¹Ka daa yi n-kpe bunzonju ni. Ka po'asariso daa nya u n-yetti dappa ban be beni maa, ni, "Donjo n daa doli Yisa, Nazareti doo la!"
- ⁷²Ka Piita daa kyisi yaasa, ni, "M po la noori, ni, m bu mi doo wa!"
- ⁷³Din daa paasi beela, ban daa ze beni maa daa laa n-yeli Piita, ni, "I ku toaai n-kyisi, ni, i pa ba nyaandola, dama i gba to'asiri la Galiliitiri ka ti baŋŋi i yela di zugu."
- ⁷⁴Ka Piita daa maali m-poori n-yetti yelikyo'ama, ni, "M poya, ni, n yeli la yelimaŋni. M bu mi doo maa!" Di saha maa ka nroo daa kum,
- ⁷⁵ka Piita teaai Yisa ŋon daa yeli u seem, ni, "I nin kyisi ma naponju buta poi, ka nroo naayi kum." Ka u daa zo n-yi samanni ka kumni kunkuma.

Matiyu 27

- ¹Ka beoo ñon daa ti kaai, gyeenñu toondaandima ni tinkpamma maa zaa daa la'asi n-gbaai gbaari zaññi n-kyaññi ban nin ku Yisa seem.
- ²Ka ba daa ba Yisa bansi n-zaññi u n-kyaññi n-niñi Gõmna Pailiti nuu ni.
- ³Gyuudasi muna, so ñon daa yi Yisa nyaañña la, ñon daa ti wum, ni, Yisa galinsi maa sum la ni kuubu, u sufu daa sa'amiya; ka u daa ya lugi anzulifa pisita la ni u ti ti Gyeenñu Toondaandima ni kpambaya la.
- ⁴Nti yeli ba, ni, "Man galimiya! Dõso ñon bu tum taalli ka n zaññi n-figsi n-ti ya, ka ba ti ye n-ku u." Ka ba daa labsi n-yeli u, "Ka ti ba'a bõ m be ni? Ay - nyin yetto'a maa n kur nye di."
- ⁵Di saha ka Gyuudasi daa zaññi anzulifa ligri maa n-lobi m-basi Gyeenñu Yiri puuni, ka daa bakki. Ka di nyaañña u daa kyaññi nti yuli u mañña n-kpi.
- ⁶Ka gyeenñu toondaandima maa daa zaññi ligri maa ka yeli, "Ligri zaññi n-kyaññi so kum yela ñña: ti mun kaya nin ta'ai, ni, di bu sumsi ni ziim ligri wa taabu ti paasi ti Gyeenñu Yiri wa ligri ni."
- ⁷Ka ba zaa daa la'asi n-gbaai gbaari, ni, ba zaññma ligri maa n-da paaluseaa dugmeeriba la ñon daa su la, ni ba ti mari n-so'ari tinzundima beni.
- ⁸Lala zugu daa kye ka ba boonni beni, ni, 'Ziim Paalu', halli ni zuna.
- ⁹Di saha di siri daa niñi hoo Anabi Gyerimaaya ñon daa to'asi anabitiri yeliseelli la, ni :- "Ba nin zaññi anzulifa pisita la, Izraeli dima maa ñon daa sakki ni ba yo seesi la, Ni, ba baññi, ni, u ligri ñon nye seem nla."
- ¹⁰Ni :- "Ba zaññi a n-da dugmeeriba paalu. Ti Dugma ñon daa yeli ma seem la nla."
- ¹¹To: ka Yisa daa zaani Gõmna maa tooni, ka u daa boosi u, ni, "Nyini n nye Izraeli dima Naaba la?", ka Yisa daa yeli u, "Nyin ñon yeli seem maa n nye di."
- ¹²Ka gyeenñu toondaandima ni kpambaya maa ñon daa galimni u la, u daa bu yeli seelli.
- ¹³Di saha ka Pailiti daa yeli u, ni, "I bu wumni ban galimni i seem wa?"
- ¹⁴Ka Yisa daa bu gyerigi, halli yelli yinni gba, ka di daa gyeri Gõmna maa pam.
- ¹⁵To, ka Kyuu saha kaari soori n daa nye di, ni, niriba daa yi wulisi dansarika niriba ninvugso ban boora, ka Gõmna maa ti yiisi di daama n-kye u ka u kyaññi.
- ¹⁶To: lala saha maa ka dõso n daa be sarika maa ni, ka u yuuri boonni Barabasi, ka sokam zaa daa mi u yela.
- ¹⁷Ka daadam ñon daa ti la'am na, Pailiti daa boosi ba, ni, "Ya boori ni n zaññi Barabasi m-basi ya, bee, Yisa ban boonni so Masiya, Naaba, la?"
- ¹⁸- dama u daa mi halli, ni, nyuuri zugu ka ba daa zaññi Yisa n-ti u la.

- ¹⁹Tɔ: ka Pailiti daa na kur zi la sariya karibu zɔŋɔ maa ni, ka u pɔ'a daa tum u saani na nti ti u lahabaari, ni, "Di niŋi yelimaŋni daana wa seelli! Dama n zaasa puuni, yuŋɔ la, ka n sa namsiya pam u yetto'a zugu."
- ²⁰Di saha ka Gyeɛŋɔ Toondaandima ni kɔamma maa daa kur tɔ'asiri n-tiri zama maa n-kpaasiri ba zugri, ka naayi kye ka ba sakki ni ba ti susi Gɔmna maa, ni, u yiisima Barabasi n-ti ba na, ka kye ka Yisa baasi yɔri.
- ²¹Dizugu Gɔmna maa ŋɔn daa boosi ba, ni, "Niriba ayi wa puuni, ya yiisima yan boori soa!", ba daa labsi n-yeli u, ni, "Barabasi ka ti boora!"
- ²²Ka Pailiti daa laa n-yeli ba, ni, "Ka Yisa, ban boonni sɔ Masiiya Naaba la, muna? - Ya boori ni n niŋi u la wula?" Ka ba zaa yeli, "Kye ka ba kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu!"
- ²³Ɔɔn mun daa boosi ba, ni, "Ka taalli bɔ ka u daa tum?" Ka ba daa maali n-tasi pam n-yetti, ni, "Ba kpaasim u!"
- ²⁴Ka Pailiti ŋɔn daa ti nya, ni, u yetto'a seseelli ku toaai m-maali yelli maa, halli u tuma maa zaa yɔri ka niriba maa maali n-vuuri nti yakki, u daa zaŋɔ koom m-peaai u nuusi daadam maa tooni. Ni, "Man nuu ka doo wa kuubu ni! Ya tuma nla."
- ²⁵Di saha ka zama maa zaa daa la'am n-yeli, "Tɔ! Kye ka u ziim taalli kɔalim n-nye tirima dinni, ni ti biisi la dinni gba!"
- ²⁶Di saha ka u daa yiisi Barabasi m-basi n-ti ba, ka daa feebe Yisa muna, ka zaŋɔ u n-tisi ni ba kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu.
- ²⁷Gɔmna soogyadima maa daa zaŋɔ Yisa n-kpe Baarikyi maa ni, ka booli ba taaba ni ba la'am na.
- ²⁸Ba daa yeaai u neema maa ka daa zaŋɔ naam kparizeoo n-yeeli u.
- ²⁹Ka daa zaŋɔ goosi m-paam m-pili u zugu hoo naam zupiliga, ka zaŋɔ kika'ari n-gibli u nudirigu hoo naam damni; ka daa gbaantiri u tooni m-maanni u ansarisi, ni, "Ndana, m Ba Izraeli Naaba!"
- ³⁰Ba daa laa n-tusi nantoori n-niŋi u, ka zaŋɔ u kika'ari la n-kpaasiri u zugu ni.
- ³¹Ban daa deem u lala n-naai ba daa yeaai ba kparigu maa ka labsi u maŋtoori neema n-yeeli u. Ka daa mari u n-yi ni ba kyaŋɔ nti kpaasi u.
- ³²Ka ban daa ti kyenni maa, ba daa nya Sairiini tingbaŋɔ dɔsɔ, ka u yuuri boonni Saimoon. Ɔɔna ka ba daa gbaai n-kye ka u zaŋɔ Yisa dɔpulli daari maa n-ziiri n-dɔli Yisa nyaŋɔ.
- ³³Tɔ; ka ban daa ti paai luginseaa kan yuuri boonni 'Gɔligotta', ka di gbinni nye la "Zuguŋmaŋɔ Zii la",
- ³⁴ba daa zaŋɔ daam bun gyeri ni titoori, ni, u nyuuma! Amaa ŋɔn daa lam bu, u daa bu sakki n-nyu bu.

- ³⁵Ka ba daa kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu, ka zaŋŋi ka n-sa. Di saha ka ba daa puri u sutura n-tɔri taaba, n-toori tete ni ba ti nya a puribu soori.
- ³⁶Di nyaanŋa ba daa zinni beni ka gɔsiri u ni.
- ³⁷Ka ba daa sɔbi bunny n-galimni u, ka zaŋŋi ka n-tabli dɔpulli maa saazugu, ni, "Yisa, Yehudiyadima Naaba la, nŋa.""
- ³⁸Di saha maa ka ba daa kpaasi na'ayigsi ayi gba: ka daa sa ba yinni u nudirigu ya'ari, ni nŋnla u nuzaa ya'ari.
- ³⁹Niriba ban daa gatti daa lɔbri ba zugu ka tuuri Yisa,
- ⁴⁰ni, "Ɔhɔ! Nyini n daa yenni, ni, i nin daai Gyeenŋu Yiri la n-lusi, ka laa n-zaŋŋi daba ata m-mɛ ka la yaasa! Tɔ, ka pampaŋŋɔ, i yi siri nye la Naawunni biiya, nyin sigma dɔpulli maa zugu na n-fa i maŋŋa m-basi!"
- ⁴¹Lala ka gyeenŋu kpamma, ni karimbadima ni tinkpamma maa gba, daa laari Yisa ka yetti taaba,
- ⁴²ni, "U daa faari la niriba m-basira, amaa ka bu toaai n-fa u maŋŋa m-basi! Ni, Izraeli Naaba n nye u, fa! - tɔ, kye ka u yi dɔpulli maa zugu n-sigi na ka ti niŋi u yedda!"
- ⁴³Ka ba daa laa n-yetti, ni, "U niŋi la Naawunni yedda, ka yeli, ni, u nye la Naawunni biiya: tɔ, ka dinŋɔna nŋn Naawunni yi siri boori u, nŋn faam u m-basi ka ti nya!"
- ⁴⁴Ka na'ayigsi ayi seeba ban daa kpaasi n-sa Yisa ya'a ayi maa gba daa tuuri u.
- ⁴⁵Ka agbaa saha zaŋŋi n-kyenna, tingbanŋu maa zaa daa sɔbgi zimm, ka zibsim daa ligi ya'ari kam zaa n-yuui m-paai zaanoori hoo kurigu ata saha.
- ⁴⁶Di saha maa Yisa daa kaasiya pam, ni, "Ilayi, Ilayi, lima sabakyitani?" - di gbinni n nye 'N Naawunni, n Naawunni, wula ka i kye ma m-basi?"
- ⁴⁷Niriba ban daa ze beni maa seeba daa ti wum u yettɔ'a maa ka yeli, ni, "Ya wumma! U boonni la Ilaygya!"
- ⁴⁸Di saha ka ba ninvugyinni daa kyaŋŋi nti bɔ sɔ'asu n-zaŋŋi n-niŋi damiisiri ni, ka mari na n-zaŋŋi n-kusi kika'ari zugu n-duusi m-paai Yisa ni u ti nyu.
- ⁴⁹Ka banla daa yeli, ni, "Kyela! Kye ka ti nya Ilaygya nin kye na n-fa u m-basi, bee?"
- ⁵⁰Ka Yisa daa laa n-tasi pampam ka naayi ti ka ni.
- ⁵¹Ka pateesa kan daa ya'ai Gyeenŋu Yiri Dutitaari puuni maa daa toaai buyi, ka saazugu zaŋŋi n-sigri tiŋŋa ni; ka tingbanŋu maa daa damni ka tampiisi bɔkki.
- ⁵²Ka gbala daa yaamna, ka Naawunni niriba kpiimma pam daa doaa na.
- ⁵³Ka Yisa nŋn daa yisigi kum ni n-naai, lala kpiimma pam daa yi gbala la ni na n-kpe Naawunni tiŋŋa la timpuuni, ka niriba pam daa nya ba.

⁵⁴Soogyadima toondaana maa ni u niriba daa guri Yisa; ka ban daa nya tingbanju non daa damni seem maa, dabeem daa gbaai ba pam, ka ba daa yeli, ni, "Doo wa siri daa nye la Wumbiia."

⁵⁵Ka pɔ'aseeba daa be kpanja ka gosiri na - pɔ'aseeba ban daa doli u n-yi Galilii na ni ba ti sunnji u la n daa nye ba.

⁵⁶Mariama non daa yi Magdala na n-daa la, ni Mariama so non daa nye Gyeemsi bila ni Gyoosefi ma, ni Zebidii pɔ'a gba.

⁵⁷Tɔ. Bundaanso n daa be ni non yuuri daa boonni la Gyoosefi: Arimatiiya tinja nira n daa nye u, ka u daa doli la Yisa. Di saha, zaanori non daa ti maai, non Gyoosefi daa kyanji m-paai Gomna Pailiti na nti susi u soori ni u kye ka u zanji Yisa ningbinju nti so'ai. Ka Pailiti daa yeli, ni, to, ba zanjma n-ti u.

⁵⁹Ka Gyoosefi daa deaai ningbinju maa ka zanji kasinveelli n-vili.

⁶⁰Ka zanji u n-niji gbalipaali ban kyibi seaa tampii ni, ka daa bilim kugtitaari n-ligi ka noori ka naayi bakki.

⁶¹Mariama, Magdala tinja pɔ'a la, ni u to'ama, daa zintiri n-tuusiri tampifeoo gballi la dunoori ni.

⁶²N-neaai beoo - Vuusim Dabsiri daari maa n-daa la - ka Gyeenju Toondaandima daa la'am Gomna Pailiti saani na, ban ni Farisidima maa m-paasi.

⁶³Nti yeli u, ni, "Ti wumiya, ziridaana wa non daa na be ni maa, ni, u yetti, ni, u nin niji dabsa ata poi ka naayi doai.

⁶⁴Tɔ; ka dinnona kye ka soogyadima kyanji nti guri u tampifeoo gballi maa n-niji dabsa ata la. Dama di pa seem u nyaandoliba nin zu u n-yiisi na, ka yeli niriba, ni, u doai la kum ni. Di yi be lala, di naari nin niji yomsigu n-gaari danji dinni non daa be seem la."

⁶⁵Ka Pailiti daa yeli ba, "Ya mari la ya mantoori tobbiisi; to - kur kyema n-niji yan nin nyanji seem n-guri ka sunjasunja."

⁶⁶Ka ba daa kyanji nti guri gballi maa, ka daa zanji bunni n-tabli kugbilinju maa, ka laa n-zaali tobbiisi ni ba gura.

Matiyu 28

¹Alahadaari, bekyikyeoo, ka Mariama, Magdala tinja pɔ'a la, ni u to'ama la, daa kyanji ni ba ti gosi tampifeoo gballi maa.

²Di daa bu yuui ka tingbanju daa vibgi pam, ka ti Dugma malaaka daa yi arizana ni n-sigi na n-vuui gballi dunoori kugbilinju maa m-biligi ka n-yi kpanja n-zinni ka zugu.

³Ka u nindaa nya'ari ni n-nmanni hoo saa non yi nya'asi seem la, ka u neema peligi hoo gumni.

- ⁴Dabeem daa gbaai gbaliguriba maa, halli ka ba ningbina kpi m-maai hoo kum la.
- ⁵Ka malaaka maa daa tɔ'asi n-yeli pɔ'aba maa, ni, "Ya di kyɛ ka dabeem mari ya. M mi halli, ni, ya boori la Yisa ziiya, Nazareti dɔsɔ ban daa kpaasi la.
- ⁶U laa n-ka kpa. U yigsiya hoo nɔn daa pun yeli seem. Ya kyɛm na n-nya, nɔn daa dɔ seela nɔa!
- ⁷Amaa ya kyɛm yooma n-yeli u nyaandɔliba, ni, u neaai kum ni ka u nin danɔi ya tooni n-kyanɔi Galilii. Beni ka ya nin ti nya u. Ya nyama, m pun yeli ya ni."
- ⁸Di daa gyɛri pɔ'aba maa pam; dabeem daa mari ba, ni sufumaasim gba. Ka dizugu ba daa zɔ yooma n-kyanɔi nti yeli u nyaandɔliba maa.
- ⁹Di saha maa ka Yisa daa tuusi ba soori ni m-puusi ba, ni, alaafɛa? Ba daa pɔri u saani na n-gbaani u tooni m-bɔbli u nɔba ka gyeemni u.
- ¹⁰Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ya di zɔri dabeem. Ya kyɛma nti yeli m mabiisi la, ni, ba kyɛm Galilii tingbanɔu ni - beni ka ba nin nya ma."
- ¹¹Tɔ: ka pɔ'aba maa nɔn daa ti yi soori, tɔbbiisi la seeba ban daa guri gballi maa daa labi timpuuni nti yeli Gyeɛnɔu Toondaandima la seelli zaa din niɔi.
- ¹²Ka Toondaandima la daa la'asi kpamma zaa na nti zinni n-nɛmɛ taaba saawara ka gbaai gbaari. Ba daa zanɔi la ligri pam n-da tɔbbiisi maa noori
- ¹³ka yeli, ni, sɔ yi ti boosi ba Yisa yɛla, ban yɛlima, ni, ba daa gbisiri ni yunɔu ka Yisa nyaandɔliba la kyɛ na n-zu Yisa ningbinɔu la u tampifeoo gballi maa ni.
- ¹⁴Ni, "Gɔmna maa yi ti wum lala, ti nin tɔ'asi n-ti u, ka kyɛ ka taaliseaa zaa ku gbaai ya."
- ¹⁵Ka tɔbbiisi maa daa deaai ba ligri ka daa tum ban daa bulisi ba seem la. Di zugu lahabaari kanɔ na bɛ Yɛhudiya dima maa saani halli ni zuna.
- ¹⁶Yisa nyaandɔliba piiya ni yinni maa mun daa kyanɔi nti paai Galilii. Ba daa du zɔseaa Yisa nɔn daa pun wulisi ba ka yɛla maa zugu,
- ¹⁷ka beni ka ba daa nya u. Di saha ba daa gyeemni u ni, amaa baseeba daa birisiri ni.
- ¹⁸Yisa daa paai ba na ka yeli ba, ni, "Ba ti ma la yiiko zaa duniya wa ni, ni arizana ni gba.
- ¹⁹Dizugu ya kyɛma n-yi m-paai duniya wa lugri kam zaa n-wulisiri tinsi zaa niriba. Ya deaama ba n-su Naawunni koom ya Ba Naawunni yuuri zugu, ni u Biiya, ni u Siiya Vuusim Kasi yuuri zugu gba.
- ²⁰Ya wulisima ba, ni, ba dɔla man zaali ya noori seem maa zaa. Ka ya banɔma, ni, n nin bɛ ya saani, halli ni duniya wa saha maa naari."

Maaki

Maaki 1

- ¹Dinɔ n nye lahabasuŋɔ maa, zaŋɔ n-kyanɔ Yisa Kirisita Masiiya, Naawunni Bii maa. Di piili la kpa.
- ²Dinɔna Naawunni daa pun kye ka Anabi Aizaaya sobi, ni: "Nnya n tuumu maa nɔ, N tumni u ni u ti danɔ i tooni: Ɖɔna nin maali soori maa n-ti i."
- ³ni, "Ya wumma! So m be moo ni n-tasira, Ni, 'Ya maalim ti Dugma palli n-ti u, Ya se'asim u soya zaa ka a tuusi kyippi!' "
- ⁴Tɔ; ka dizugu dɔsɔ n daa be ni, ka u yuuri Gyɔni - nɔn daa suuri niriba Naawunni koom la n-daa la. U daa be la moo ni m-moonna n-yetti, ni, "Ya kyeli ya tumbeeri m-basi, ka lala zugu ya kyem na ka n su ya Naawunni koom, ka nɔn Naawunni nin kye ya taalli zaa m-peŋɔ ya."
- ⁵Ka daadam daa la'am n-yi u saani na pam; ba daa yi la Gyuudii tingbanɔ ni na, ni Gyerusalem tinɔ m-paasi. Ka ba daa paai u na ka wulisiri ban tum tumbeseesi maa, ka u daa su ba tumbeeri kye-m-peŋɔ kosuubu, Gyɔdin mɔ'ari la ni.
- ⁶Ɖɔn Gyɔni mun daa ye la arakoomi kobri kparigu, ka daa mari gbanɔ n-loori u seaa, ka u diibu daa kur nye la toori, ni siiri.
- ⁷Tɔ; ka Gyɔni daa moonni, ni, "So nin kye n nyaanɔ na n-kpeem n-gaari ma, halli ka mani bu sumsi ni n kuntiri m-pirigi u namna n-tiri u.
- ⁸Ya nyama! - koom ka mani zaŋɔni n-suuri ya wa, amaa nɔn mun nin zaŋɔ Sii Kasi Vuusim n-suuri ya."
- ⁹Di daa niɔiya ka Yisa daa yi Nazareti, tinseaa kan be Galilii tingbanɔ ni la, ka daa kye na nti kpe Gyɔdin mɔ'ari maa ni n-su koom Gyɔni nuu ni.
- ¹⁰Ɖɔn daa ti yi koom maa ni na, u daa nya ka sangbana n bokki ka Sii maa daa sigri u zugu na. U daa gosi ka Sii maa gosibu daa nmani hoo nanmanni nɔn be seem la.
- ¹¹Ka ba daa wum Naawunni kukɔri saazugu ni na, ni, "M bii n nye i, ka n wuri i ni pam. N nini n tigi i."
- ¹²Di saha ka Naawunni Siiya Vuusim Kasi daa zaŋɔ u n-taasi yoo ni.
- ¹³Ka u daa be beni dapisinaasi, ka Sintani daa zamsiri u. U daa kpalim la beni, ka mooni bunkobri kokɔ n daa be u saani, ka malaakadima daa guri u.
- ¹⁴Ka Naaba nɔn daa gbaai Gyɔni n-kpari sahanseaa la, di saha ka Yisa daa kyanɔ m-paai Galilii tingbanɔ ni n-tɔ'asiri Naawunni lahabasuŋɔ maa yela.
- ¹⁵Ni, "Saha maa paaya; Naawunni naam la be la ya saani. Ya takkma ya beebu, ni ya teesibeeri, ka niɔni lahabasuŋɔ maa yedda."

- ¹⁶Ka u daa kyaŋŋi n-dɔli Galilii mɔ'ari duuri la nti nya Saimoon ni u sunzo Anduru, ka ba daa lobri laaŋŋu mɔ'ari maa ni, dama ba daa tumni la zingbaariba tuma.
- ¹⁷Ka Yisa daa yeli ba, "Ya dɔli ma na! N nin kye ka ya leebi ninsaaligbaariba."
- ¹⁸Yoomyooma ka ba daa basi ba laama maa ka dɔli u.
- ¹⁹Ɖɔn daa kyaŋŋi tooni beela maa, u daa nya Gyeemsi, Zebidii biiya, ni u sunzo Gyɔni, ka ba daa be nyariŋŋu ni m-maanni ba laama.
- ²⁰Ka u daa booli ba, ni, ba dɔli u na, ka ba daa doai n-kyaŋŋi n-dɔli u nyaaŋŋa, ka bakki ka kye ba ba Zebidii, ni u tuntumniba, ka ba daa kpalim m-be nyariŋŋu maa ni.
- ²¹Ka ba daa kyaŋŋi nti paai Kapirinyum. M-paaya, ka Vuusim dabsa maa ni ka Yisa daa la'amni ni Kapirinyum dima n-kpeeri wumpuusigu la'aŋŋu duu maa ni nti wulisiri ba.
- ²²Di daa niŋi ba alahazibu pam ŋɔn daa tɔ'asiri yetto'amanni zugu, ka u bu birisira halli beela; ni, di pa la kaman zaaligu baŋŋniba la ŋɔn yi wulisiri seem la.
- ²³Di saha maa ka dɔso daa be la'aŋŋu duu maa ni, ka arizimbeoo daa kur be u ni; di daama daa kaasi
- ²⁴ka yeli, "Yisa nyin Nazareti doo wa! Wula ka i ya mukki ti? I kyenni na ni i ti sa'am ti, bee? M mi nyin ŋɔn nye soa: ni, nyin nye la ŋɔn nye bunkasikasi ka yi Naawunni saani na!"
- ²⁵Amaa Yisa daa nyikki u, ka tasi u n-yeli, ni, "Sina i vuuri ka yi na ka kye u!"
- ²⁶Ka arizimbeoo maa daa dam doo maa n-lusi kyirigiligi, ka kaasi pam m-bakki ka kye doo maa.
- ²⁷Ka di daa gyeri ba zaasa, ka ba yi yetti taaba, "Bɔ ŋɔa? Wulisigu paalli ŋɔa! U tɔ'asiri la ni yiiko, halli u yetti arizimbeeri gba ka ba sakkri u noori."
- ²⁸Ka lahabaari wa daa gyiligi tiŋŋa maa yoomyooma, ka u yetto'a n daa be Galilii tinsi zaa ni.
- ²⁹Ɖɔn daa yi la'aŋŋu duu maa, u daa kyaŋŋi n-ti kpe Saimoon ni Anduru yiri ni, ŋɔna ni Gyeemsi ni Gyɔni.
- ³⁰Di saha ka waari n daa mari Saimoon deempɔ'a ka u ningbina daa bii, ka u doya. Ka ba daa yeli Yisa u yela.
- ³¹Ka u gaari tooni n-gbaai pɔ'a maa nuu n-suŋŋi u ka u doai n-zaani, ka u dooru daa basi u, ka u daa yi na n-tum n-ti ba.
- ³²Di daari zaanoyuŋŋu, wuntaŋŋa ŋɔn daa ti luri maa, ba daa mari seeba ban beera, ni arizimbeeri ŋɔn daa be seeba zugri la, n-kye u saani na;
- ³³ka tiŋŋa maa niriba zaa daa la'asi na nti mugi yiri maa za'anɔri.

³⁴Ka u daa tibi ba dooribeeri maa zaa ka kari arizimbeeri pam n-yiisi niriba saani. U daa bu sakki ni arizimbeeri maa to'asira, dama ba daa mi non nye soa.

³⁵Ka din daa kaai beoo asuba pinipini, u daa yisigi n-yi. U daa kyanji nti kpe moo ni nti be u koko m-puusiri Naawunni.

³⁶Amaa Saimoon ni u taaba maa daa bo m-bo

³⁷nti nya u, n-yeli u, ni, "Ba zaasa boori la i ziiya."

³⁸Ka non mun daa labsi n-yeli ba, "Ya kye ka ti gaari n-kyanji tingbanju wa tinkpanseesi ni, beni gba ka n ya mooli lahabaari maa: dama dinjo zugu ka n yi na."

³⁹Lala ka u daa yi n-gyiligi Galilii tinsi zaa n-yiisiri wa'azu ba la'anju duri ni, ka katti arizimbeeri daadam saani.

⁴⁰To: ka konsa daa ti kye u saani na n-gbaani u tooni n-susiri u; u daa yeli, ni, "I yi da sakki, i naa n-kye ka n komni wa naai ka n kpe n-taabi ni."

⁴¹Ka Yisa daa zo u namboo ka daa teaai u nuu n-siisi u, ka yeli, "N sakkiya, di naama!"

⁴²Ka di saha maa ka u komni maa daa basi u ka u daa nihi kasi.

⁴³Ka Yisa daa kpaamni u ni nimmoaa n-kyeosi u:

⁴⁴ka yeli, ni, "Di yeli seelli n-ti so zaa. Kur kyem nti zanyi i manja n-wulisi maalimaanna ka maali sariseesi Musa non daa sobi n-zaali zanyi n-kyanji komni tippu zii la; dina n nin kye ka ba banji, ni, i siri nya tippu."

⁴⁵Amaa doo maa daa yi n-kye ka sokam zaa wum lahabaari maa, halli ka di ti nihi ka Yisa daa bu nyanji n-kpe tinja kam puuni ka ba nya u, amaa u daa kpalim m-be la moo ni. Amaa di zaa yori, niriba daa yiiri la lugri kam n-kyenni u saani na.

Maaki 2

¹Di daa nihi dabsa ka Yisa daa labi n-kuli Kapirinyum na n-kpe yiri ni, ka u lahabaari daa paai sokam zaa, ni, u kuli na.

²Ka niriba pam daa la'am halli ka paalu beela daa ka duu maa ni; yiri maa samanni gba daa ka paalu halli beela. Ka Yisa daa to'asiri yetto'a maa n-tiri ba.

³Di saha ka niriba anaasi daa zi gbariga m-paai na.

⁴Ka daadam non daa zaaai seem maa zugu ba daa bu nyanji m-mari ba baara maa n-kpe Yisa saani na. Lala maa zugu ba daa du pii maa zugu nti kyibi voori n-nihi sunsukku, Yisa non daa be seela maa deede. Ban daa kyibi n-naai la, ba daa kye ka gbariga ni u soju maa zaa sigi na nti dooni Yisa tooni.

⁵To, ka Yisa non daa nya ban nihi yedda seem maa, u daa yeli baara maa, ni, "M biiya, n kye i taalli m-peji i."

- ⁶Ka karimbaseeba daa zi beni m-boosiri ba sufu ni teesa, ni,
- ⁷"Bɔ ka doo wa tɔ'asiri n-yetti wa? - lala ka u zaŋŋi u maŋŋa n-zaantiri Naawunni zaaziiya! Ɗɔni n-lee n-toaai n-kye niriba taalli m-peŋŋi ba? Ka pa ni Naawunni kɔkɔa?"
- ⁸Yooma ka Yisa daa baŋŋi ba sufu ni teesa maa zaa, ka boosi ba, ni, "Bɔ zugu ka ya birisiri ya sufu ni teesa puuni lala?"
- ⁹Yela ayi wa sunsukkuni kani m bu tɔ - i yi yeli gbariga, ni, ba kye u taalli m-peŋŋi u, bee i yi yeli u, ni, u doaama ka zaŋŋi u soŋŋu la n-kyanŋi?"
- ¹⁰Ka u daa laa n-yeli ba, "Amaa m boori la ya baŋŋi, ni, ba pun ti man Ninsaala Biiya soori ni n kyeri niriba taalli m-peŋŋi ba duniya wa ni." Di saha maa ka u ŋmaligi n-yeli baara maa,
- ¹¹ni, "N ya yeli i ni, ni, i doaama ka kpikki i soŋŋu wa n-kuli!"
- ¹²Ka doo maa daa siri doaa n-zaŋŋi u soŋŋu maa n-yi, ba zaa tooni. Ka di daa niŋi ba zaa alahazibu ka ba daa pe'ari Naawunni n-yetta, "Ti na zi n-nya lala taabu, halli fiin gba!"
- ¹³Yisa daa laa n-labi n-dɔli mɔ'aduuri maa ni. Ka niriba zaa daa kye u saani na ka u daa piili n-wulisiri ba.
- ¹⁴U daa kyenni n-gatta, ka naayi nya karikyiso, Alifiisi bii Liivai, ka u daa zi ba lampoo tuma ziiya n-tumna. Ka Yisa yeli u, "Doaama n-dɔli ma!" Ka u daa doaa ka dɔli u.
- ¹⁵Ka ba daa kyanŋi nti kpe ŋɔn Liivai yiri maa, ban ni Yisa nyaandɔliba. Ka lampodeaariba ni ala'akyi dima pam daa dɔli ba n-kpea, ka ba zaa daa la'am nti di bundirigu, dama lala niriba daa zoaaya, ka daa dɔli Yisa.
- ¹⁶Ka karimbadima maa, baseeba ban daa dɔli Farisii dima maa soori la, daa nya ka Yisa la'amni ni lampodeaariba ni ala'akyi dima n-dira, ka ba daa boosi u nyaandɔliba maa, ni, "Wula ka ŋɔn ni ninvugbanɔ taabu n la'amni n-dira?"
- ¹⁷Ka Yisa daa wum ban tɔ'asi seem maa ka labsi n-yeli ba, ni, "Ninvugseeba ban mari alaafe bu boori tiimaraana, na'ala ban beeri m boori u. Pa tunsuma dima ka n kye na ni m booni ba, amaa tumbeeri dima ka m boonna."
- ¹⁸Tɔ. Di saha maa ka Gyɔni Kɔsuura nyaandɔliba ni Farisii dima daa ti loori noori, ka ninvugseeba daa kye Yisa saani na m-boosi u, ni, "Bɔ n niŋi ka Gyɔni nyaandɔliba maa loori noori, ban ni Farisii dima maa, ka nyin mun nyaandɔliba bu loora?"
- ¹⁹Ka Yisa labsi m-boosi ba, ni, "Ɗɔɔ yi ti di pɔ'apaalli ka ba mari la deema di zugu, ammi, pɔ'apaalli maa sira yi ti be u saamma sunsukkuni, ba nin lɔ noori di saha, bee? Ay! Pɔ'apaalli daana yi ti kpalim m-be ba saani ba ku toaai n-lɔ noori.
- ²⁰Amaa sahanseaa kyenni na ka ba nin ti yiisi amriya doo maa ba saani - di dabsa maa puuni ba nin ti loa."

²¹Ka u daa laa m-paasi ba nyesiri n-yeli, "So na zi n-zan̄ṅi kyinkyimpaalli tanni n-se n-ligi bunyeerikurigu. U yi nīṅi lala, tampaalli maa yi yiisi kan ligi seela maa ka kyeaai bunkurigu la, ka ka maali n-sa'am m-paasi.

²²Bee, so mun ku laa n-sakki n-zan̄ṅi dapaalli n-le daga'akura ni. U yi nīṅi lala, daam maa nin ṅma ga'akura maa ka sa'am m-basi, ka ga'a maa gba sa'am. Ay! ga'apaala n zan̄ṅi dapaalli."

²³Di daa nīṅi ka Vuusim dindahinseaa ka Yisa daa dōli puri ni n-gatta. U nyaandoliba n daa kyenni n-dōli u, ka ba daa kabri kasana maa.

²⁴Ka Farisii dima daa yeli u, "Nyama! Wula ka ba tumni puri tuma wa? Ba galimni zaaligu maa zan̄ṅi n-kyan̄ṅi Vuusim Dabsiri wa."

²⁵Ka Yisa yeli ba, "Ammi, ya na zi n-karim NaaDauda yela maa? Ni, Abiyaata ṅon daa di maalimaanniba zuguraana saha maa, ka bukaata daa dooni ṅon NaaDauda zugu ka u daa be ni, ṅon ni u taaba; ka kom daa gbaai ba,

²⁶ka u daa kp̄e la Naawunni gyeen̄ṅu zii maa n-zan̄ṅi boroboro n-ṅobi. Pa boroboro an̄ṅo taabu ka ba dooli Naawunni tooni ka a kyisiri ni? - na'ala maalimaanniba k̄oko n-ṅobri a ni. Halli ka u daa laa n-tisi u taaba maa ka ba daa ṅobi."

²⁷Ka Yisa daa naa n-yeli ba, "Vuusim dabsiri ka ba daa zaali ninsaala zugu, pa la Vuusim Dabsiri zugu ka ba daa maali ninsaala.

²⁸Dizugu man Ninsaala Bii n su Vuusim Dabsiri fukumsi gba."

Maaki 3

¹Ka Yisa daa laa n-kp̄e la'an̄ṅu duu la ni, ka dōso nukpiin̄ṅu daana n daa be beni.

²Ka ninvugseeba n daa be beni m-paasi, ka ba daa boori daliiri ni ba galim Yisa. Ka dizugu ba daa gōsiri u ni, ni ba ti nya u nin tibi so Vuusim Dabsiri daari, bee?

³Di saha ka Yisa daa yeli doo maa, "Doaam n-zaani sunsukkuni!",

⁴ka laa n-yeli ba zaa, "Vuusim Dabsiri muna, soori be ni, ni, nira tum tunsuma di dabsiri maa, bee tumbeeri ka u nin tum? M-paasi yaasa, u tiligma so nyovuri, bee u sa'am di ni?" Ka niriba maa daa kur kpalim surimm.

⁵Ka u daa gōsi n-gyiligi ba zaa ka u suuri daa yisigi ka u sufu sa'am ba zugkpeen̄ṅu ṅon zoaai maa zugu, ka naayi yeli nukpiin̄ṅu daana maa, ni, "Teaam i nuu maa!" Ka u daa teaai, ka u nuu maa daa nya tippu.

⁶Ka Farisii dima daa doaai ya'abi, ban ni NaaHeroodi nyaan̄ṅa dima, n-yi duu maa ni nti ṅmeeri taaba saawara m-boori sōseaa ba nin dōli n-ku Yisa.

⁷To. Di nyaan̄ṅa ka Yisa ni u nyaandoliba maa daa bakki n-kyan̄ṅi mo'ari ni, ka Galilii dima pam daa yi na n-dōli ba. M-paasi lala, niriba pam gba daa yi Gyuudii tingban̄ṅu ni n-kye u saani na, ban daa wum ṅon pun tumni tunseesi maa zugu, ni Gyerusalem

tingga niriba, ni Idumiya tingbanngu dima, ni tingbanseaa zaa kan be Gyodin mo'ari ya'ari wa sa; halli seeba daa yi Taaya ni Saidoon tinsi ni gba n-kye na.

⁹Lala zama maa zugu ka Yisa daa yeli u nyaandoliba maa ni ba boom nyariṅṅu m-maali siri ni ba deaai u, ni, niriba maa ṅon kur gyiligri m-mugri u pam.

¹⁰Dama u daa tibi niriba pam, ka dizugu baaridima zaa kur daari ni n-kyenni tooni ni ba ti siisi u.

¹¹Arizimbeeri daandima maa muna ṅon daa yi nya u, ba daa yi gbaani tingga u tooni ka tasi n-yeli, "Naawunni Bii n nye i!"

¹²Amaa u daa kpamsi ba pam, ni, ba di yeli daadam maa ṅon nye soa.

¹³Di saha ka Yisa daa du zoori zugu, ka booli ṅon boori seeba ka ba daa kyanṅi nti paai u saani na.

¹⁴U daa yiisi niriba piiya ni ayi, ni ba ti kpalim n-doli u nyaanṅa, ka u tum ba ni ba ti yi u saani n-kyanṅi nti moonni lahabaari maa,

¹⁵ka mari yiiko n-katti arizimbeeri m-basira.

¹⁶Piiya ni babayi ka u daa yiisi maa, ka ba yuya ṅṅoa :- u daa pa Saimoon yupaa, ni 'Piita' (di gbinni nye la "Tampiiya"),

¹⁷ni Gyeemsi, Zebidii bii la, n daa be ni, ni u sunzo Gyoni - ban ka u daa pa ba yupaa, ni 'Bo'anerigyeesi' (di gbinni nye la "Satasinṅa Dima"),

¹⁸ni Anduru ni Filipi, ni Baatolomiyu, ni Matiyu ni Tōmaasi ni Alifiisi Gyeemsi, ni Taddiyusi ni Saimoon Kyena'an doowa,

¹⁹ni Gyuudasi Isikariyoti (ṅon mun daa ti leebi ṅon figsi Yisa n-ti u dindaandima maa).

²⁰Tō; ka Yisa daa kyanṅi nti kpe yiri ni, ka daadam daa laa n-la'amni na halli ka ṅon ni u nyaandoliba maa daa bu nyanṅi n-di bundirigu gba.

²¹U niriba ṅon daa ti wum dinṅoa, ba daa yi na ni ba kyanṅi n-goaa u, ni, "U zugu n labgi."

²²Di saha maa ka karimbaseeba daa pun yi Gyerusalem n-sigi na, ka ba daa be beni n-yetti, ni, "Biyelizibuli m mari u. Ii! - ArizinNaaba yiiko ka u zanṅi n-katti arizimbeeri maa."

²³Ka Yisa daa booli ba na ka zanṅi nyesa n-to'asi n-ti ba, ni, "Sintaani ya n-niṅi la wula ni u yiisi Sintaani m-basi?"

²⁴Tinseaa yi be ni ka ka timbiisi yi purigi n-zabri taaba, lala tingga ku toaai n-zaani.

²⁵Bee yiriseaa yi be ni ka ka yiri dima yi purigi n-zabri taaba, lala yiri ku toaai n-zaani.

- ²⁶Dizugu Sintaani muna, u yi ti za'asi u mammaŋa n-zabra, ŋɔn gba ku toaai n-zaani, u yela zaa naari nla.
- ²⁷Yelimaŋni, so ku toaai n-kpe yaa daana yiri n-zu u neema maa ka di pa la u danŋi n-lo lala yaa daana maa ka naayi nyaŋŋi n-fa u yiri ni buna zaasa.
- ²⁸Yelimaŋni ka n yetti ya maa, Naawunni nin kye ninsaalidima ala'akyi taalli zaa m-peŋŋi ba; halli nira yi tum tumbeeri, bee u yi sa'am Naawunni yuuri gba:
- ²⁹amaa ŋɔn sa'am Sii Kasi yuuri maa, u ku nya kye-m-peŋŋi halli saha kan ka naari, ka u nin di la saha din ka tariga taalli.”
- ³⁰- Ban daa yetti, ni, u mari la arizimbeoo, dizugu ka u daa yetti anŋo maa.
- ³¹Ka Yisa ma, ni u sunzɔppa, daa paai na n-zaani samanni ka tum so ni u kpe m-booli u na.
- ³²Daadam mun n daa zi n-gyiligi u, ka ba daa yeli u, ni, "I ma ni i sunzɔppa be samanni m-boori i ziiya.";
- ³³ka u daa labsi n-yeli ba, "M ma ni n sunzɔppa n nye bandima?",
- ³⁴ka daa goosi ban zi n-gyiligi u maa ka daa yetti, "N-nya ba! M ma ni n sunzɔppa maa nŋɔa!
- ³⁵Ɔɔnkam tumni Naawunni yuubu tuma nye la n sunzɔ, bee n sunzɔɔ'a, bee m ma."

Maaki 4

- ¹Tɔ; ka Yisa daa laa n-gbaai yetto'a n-wulisiri niriba, Galilii mo'ari kpaŋŋa. Niriba ban daa la'am u saani maa daa zoaaya pam, dizugu u daa kpe la nyariŋŋu puuni nti zinni. Nyariŋŋu maa daa be la koom puuni ka daadam maa daa kpalim mo'ari maa gbiriŋŋu n-wumna.
- ²Ka u daa nyesi ba nyesa ka a wulisi ba yela pam;
- ³ka daa laa n-yeli ba, "Ya wumma! Ɖoɔɔ n daa kyaŋŋi puu, ni u ti waali u bumbura;
- ⁴ka ŋɔn daa waanni maa, a seesi daa lu la soƙpaŋŋa, ka niinsi daa kye na n-di a zaa.
- ⁵Tɔ, di saha maa ka u bumburiseesi daa lu kuga ziiya ka tanni ka ni see beela fiin, ka daa to bula yooma dama tanni maa daa bu zoaai;
- ⁶amaa wuntaŋŋa daa bii ka ka bula maa daa gyekki n-kpi, dama a nya'a daa bu sigi wa'aligu.
- ⁷Ka seesi gba daa lu la goosi ni, ka goosi maa daa zoaai na n-gabi kabula maa ka a daa koŋŋi do'abu.
- ⁸Amaa kaburiseesi daa lu la tam ziiya n-to bula, n-zoaai, ka daa do'ai n-niŋi kyi, seesi daa niŋi m-paai kabeelim pisitata, seesi pisiyooyoobu, seesi mun koƙkoɔbga.”

- ⁹Tɔ; ka Yisa nɔn daa ti ya n-naai u yetto'a maa u daa yeli ba, "Ɖonkam mari tuba n nin wum, nɔn wumma!"
- ¹⁰Ka Yisa nɔn daa ti ziya u kɔkɔa, ninvugseeba ban daa wum u lala yetto'a maa daa dɔli u tuumudima piiya ni ayi la n-kye u saani na nti susi u, ni, u wulisim ba nyesiri wa gbinni nɔn nye seem.
- ¹¹Ka u daa yeli ba, ni, "Yarim muna - Naawunni siri ti ya soori ni ya banɔi u naam yeliso'ara nɔn nye seem zaa. Amaa ban kpalim la nin wum yela zaa ka a be nyesa ni.
- ¹²Ni :- 'Ba nin gɔsi m-maali n-gɔsi, Amaa ba ku nya seela: Ba mun nin wum m-maali n-wum, Amaa ba ku banɔi di gbinni. Di yi pa lala, ba da naa n-labi Naawunni saani na, Ka u da kye ba taalli m-penɔi ba.' "
- ¹³Di saha Yisa daa boosi ba n-yeli, "Ya bu banɔi nyesiri wa gbinni? Ka ya ya niɔi la wula m-banɔi nyesa zaa gbina?"
- ¹⁴Tɔ, ya wumma: nɔn butti kyi la n nye hoo nɔn moonni Naawunni yeligu.
- ¹⁵Ninvugseeba ban nmani la bumbura an lu soori ni la n nye seeba ban yi wum yeligu maa pɔi, ka di bu yuui ka Sintaani naayi kye na n-fa yeligu maa ka kye ba.
- ¹⁶Ninvugseeba muna ban nmani la bumbura an lu kuga zugu la n nye seeba ban yi wum yeligu maa sahanseaa ba yi deaai ka ni sufupeelli;
- ¹⁷amaa di bu kpe la ba sufu ni ni yelimannɔi, ka ba nya'a kaalinsi zugu ba bu yuura: dizugu yelibeeo bee volisigu yi ti kye na Naawunni yeligu maa zugu, ba yi labi la nyaanɔa yooma.
- ¹⁸Ninvugseeba muna ban nmani la bumbura an lu goosi ni la n nye baseeba ban yi wum yeligu maa pɔi,
- ¹⁹ka naa n-zanɔi duniya wa yela m-mugsi ba mansi, ni bundaantirigu ni sufuyuubu yela n yi ti ta'ai ka ba ku toaai n-wumni yeligu maa, dizugu ka Naawunni yeligu bu toaai m-bunni ba sufu ni nti zoaai na n-wanni tunsuma wala.
- ²⁰Amaa ninvugseeba ban nmani la bumbura an lu tam ziiya la n nye baseeba ban wumni Naawunni yeligu maa ka deaari ka, ka laa n-wanna: baseeba pisitata, seeba pisiyooyoobu, seeba mun kɔbkɔbga."
- ²¹Ka Yisa daa laa n-yeli, "Sɔ na zi n-nyoaai firila n-zanɔi kuriba m-pili ka, bee u zanɔi ka n-so'ai gadu lɔnɔi. Ay! U yi zanɔi ka n-tɔmni la saazugu.
- ²²Bunso'ariseaa ka ni, ka ka ku ti yi paalu na; bee asiiri seaa ka ni ka ka ku yi na ka ba banɔi ka.
- ²³Ɖonkam mari tuba n nin wum, nɔn wumma!"
- ²⁴U daa laa n-yeli ba, ni, "Ya kpasim sunɔa ya wumpu ziiya! Yan ma'asiri seem n-tiri niriba, lala ka ba nin ma'asi n-ti ya gba, halli ba nin paasi ya lala.

²⁵Ninvugso ḡon mari seelli ya n-nya m-paasi, amaa ḡon ka seelli maa ḡona, halli ḡon mari seelli fiij maa ka ba nin ti fa ka kye u yori.”

²⁶Ni, "Naawunni naam ḡmani la ḡḡa :- Doso n daa be ni n-daa yaam bumbura u paalu ni n-naai;

²⁷di nyaanḡa u daa doontiri yunḡu n-neaari beoo, n-doontira, n-neaara, ka lala saha zaa ka u bumbura maa bunni n-zoari tanni puuni, amaa ḡon daa bu banḡi din niḡi seem.

²⁸Ay! - Tanni maa daa tumni ka manḡoori tuma n-kye ka kyi maa ti niḡi: a daa danḡi m-buli m-pusi n-d'ai, halli nti piri.

²⁹Ka kyi maa yi ti kuui, doo maa nin zanḡi u suuwa n-yi na n-ḡma a ni, dama kyi ḡmaabu saha paaya.”

³⁰Ka Yisa daa boosi ba, ni, "Ti nin yeli, ni, Naawunni naam ḡmani la boa? Ma'asiri bo ka ti nin zanḡi n-wulisi di gbinni? To: di ḡmani la ḡḡa:

³¹Doso n daa be ni n-zanḡi zinzambeelli, m-buri ka tinḡa ni. To, bumbilifiij nla, ka bumbura kam zaa n galisi n-gaari ka.

³²Ka ka daa buli, n-zoai n-niḡi buntitaari n-gaari zeeri bumbula zaasa, ka daa to wula, halli ka niinsi daa te ba teeri a zugu ka nyari ka vaari maasim.”

³³To. Ka Yisa ḡon daa to'asiri u yeligu wa n-tiri niriba la, u daa kur zanḡi ma'asa ni nyesa anḡo taabu n-to'asira. Lala ka di daa paai ba zaa yinniyinni bamsim ḡon sa'ai seem.

³⁴U daa bu to'asi yetto'aseelli ka ma'asa ka di ni, amaa ḡon daa ti be ni, ḡon ni u nyaandoliba koka, sahanseaa la u daa yi wulisiri ba la yetto'anyesa maa gbinni ḡon nye seem.

³⁵Di daari zaanoori maa ka Yisa daa yeli u nyaandoliba la, ni, "Ya kye ka ti lonḡi mo'ari wa ya'ari sa.”

³⁶Ka ba daa zanḡi u ḡon daa pun be nyariḡḡu seaa la ni, ka bakki n-kye zama maa mo'aduuri ni. Ka nyarinseesi gba daa doli u m-paasi.

³⁷Di daa bu yuui ka pebsititaari daa ti yisigi ka daa mari nyariḡḡu maa n-laantiri ni, halli ka koom daa ti kpe ka ni.

³⁸Yisa daa be la nyariḡḡu maa nyaanḡa ziiya n-kukki dafeeru n-gbisira. Ka ba daa neaai u ka yeli u, "Ti Karimba, di bu mugsu i tin ya kpi wa zugu?”

³⁹Ka u daa neaai ka tasi pebsigu ni koom maa, ni, "Ya sina! Kur kyela!", ka a daa siri kyeya, ka di lu n-fɔ surimm!

⁴⁰Din saha ka Yisa daa yeli u nyaandoliba maa, ni, "Bozugu ka dabeem gbaai ya lala? Ammi, ya na bu niḡi yedda, bee?”

⁴¹Ka dabeem pam daa maali n-gbaai ba, ka ba daa tɔ'asiri n-tiri taaba, ni, "Bɔ nira nɲɔa? - halli ka u mari yiiko n-toaai n-tɔ'asiri pɛbsigu ni mɔ'ari gba ka a wumna!"

Maaki 5

¹Ka ba daa du mɔ'ari maa duuri m-paai Gyerasa dima tingbanɲu maa ni.

²Ka Yisa nɲɔn daa yi nyarinɲu maa ni maa, arizimbeoo daansɔ daa yi gbala zii la ni n-kye u saani na.

³Gbala zii wa ni ka u daa kur be ni; ba daa bu nyanɲi n-gbaai u m-ba, halli kyɔrimi gba.

⁴Halli ba daa pun zanɲi kutti m-ba u nuusi ni u nɔba, amaa u daa kur kyisiri a ni - sɔsɔ daa ka yaa n nin toaai n-gbaai u sunɲa.

⁵Lala zugu u daa kpalim m-be gbala maa ni, ni zɔya zugu, wuntaɲa ni yunɲu zaa. U daa kaasira, ka mari kuga n-ɲmaari u maɲɲa.

⁶Tɔ; doo wa daa pun be wa'aligu n-nya Yisa,

⁷ka daa zɔ na n-tuusi u soori nti gbaanni u tooni ka tasi n-yeli kpeɲɲa, ni, "I ya niɲi ma la wula, Yisa nyin Naawunni Dɔn Ka Kpeaa biiya? Poom noori n-ti ma, ni, i ku namsi ma!"

⁸Yisa daa pun yeli u, ni, arizimbeoo maa yim na ka kye u, ka lala zugu daa kye ka u yeli lala.

⁹Yisa daa boosi u, ni, u yuuri? ka u yeli, ni, u yuuri booni la 'Zama', ni, "Ti bɔbɔg u nye ti."

¹⁰Ka u yi susiri u, ni, u di kari ba n-yiisi tinɲa maa ni.

¹¹Tɔ, ka di saha maa kurikyuudima pam gba daa be la kunkunni lugri ni n-dira.

¹²Ka arizimbeeri maa daa susi Yisa n-yeli, "Kye ka ti kyanɲi nti kpe kurikyuudima wa ni."

¹³Ka u daa ti ba soori, ka ba daa yi n-kyanɲi n-kpe kurikyuudima maa ni - kurikyuudima maa mun daa paai tusa ayi - ka ba daa vaai n-guui halli nti lu mɔ'ari ni ka koom daa di ba.

¹⁴Tɔ; ka ninvugseeba ban daa guri kurikyuudima maa daa zɔ la yoomyooma n-kyanɲi m-paai timpuuni niriba, ni ban tumni puri ni la, nti tisi lahabaari zanɲi n-kyanɲi ban nya seem maa.

¹⁵Ka niriba daa yi na ni ba ti nya yettɔ'aseaa kan niɲi maa. Ban daa paai na maa, ba daa nya arizindima nɲɔn yi ka kye dɔsɔ la, ka u zi la sunɲa ka ye u sutura ka yettɔ'aseaa ka u.

- ¹⁶Di daa gbaai ba dabeem pam. Ka baseeba ban nini nya maa daa yeli daadam maa Yisa ḡon kari arizimbeeri n-tibi doo maa seem, ni kurikyuudima yela gba.
- ¹⁷Ka ba daa gbaai yetto'a n-susi u, ni, u kyema ka kye ba tinḡa maa.
- ¹⁸Ka Yisa ḡon daa ti kpe nyariḡḡu maa ni m-bakki, arizimbeeri ḡon daa mari doḡo maa daa susi u soori ni u doḡi u n-kyanḡi.
- ¹⁹Yisa mun daa bu sakki lala, amaa ka yeli u, ni, "Kulima i toori niriba saani n-yeli ba ti Dugma ḡon zo i namboo ka tum seem n-ti i."
- ²⁰Ka doo maa daa bakki n-kyanḡi nti piili n-gyinni Tinsi Piiya tingbanḡu maa ni n-yetti Yisa ḡon niḡi seem n-ti u maa, ka alahazibu daa gbaai ba zaa.
- ²¹To. Yisa ḡon daa kpe nyariḡḡu maa n-du mo'ari maa duuri sa maa, daadam pam n daa la'am n-kye u saani na. Ka ḡon daa na be mo'ari maa gbiriḡḡu la ni,
- ²²ba la'anḡu duu kpeenso daa kye na ka nya u - doo maa yuuri daa booni Gyayiruusi.
- ²³Ḋona n daa zo na n-gbaani u tooni n-susi u n-yeli, "M bipumbila n ya n-kpi," ni, "Kur kyem na n-zanḡi i nuusi m-pa u zugu, ka u nin nya nyovuri ni alaafea."
- ²⁴To; ka lala zugu ka Yisa daa doḡi u n-kyanḡi, ka niriba pam gba daa doḡa m-mugri u soori ni.
- ²⁵Di saha maa gba ka po'aso daa be ba sunsukkuni, ka u daa soori halli yuuma piiya ni ayi ka ziim bu goaara.
- ²⁶U daa pun zo n-gyili tiima dima saani halli nti gyea, ka di u marigu zaa ka bu nya tippu. Di zaa puuni u dooru maa daa bu baligra, amaa ka lee n daa paasiri ni.
- ²⁷Po'a wa daa wum niriba ḡon daa to'asiri Yisa yela seem maa, ka lala zugu u daa la'am ni zama maa n-doḡi u nyaanḡa nti tabli n-siisi u bunyeerigu,
- ²⁸dama u daa yetti, ni, "N yi siisi u bunyeerigu n nin nya alaafea."
- ²⁹Ka di saha maa u soobu maa siri daa ḡmaai, ka u mammanḡa daa banḡi, ni, u dooru basiya ka u nya alaafea.
- ³⁰Di saha ka Yisa gba daa banḡi, ni, yiiko yi la u saani n-kpe soa, ka u ḡmaligi daadam maa ni m-boosi, ni, "Ḋoni n siisi n neema?"
- ³¹Ka u nyaandoliba maa daa yeli u, "Nyam daadam ḡon daari taaba seem, ka i laa m-boosi, ni, 'Ḋoni n siisi ma?' fa?"
- ³²Amaa ḡon mun daa na gosiri n-gyinna, ni u ti nya ḡon siisi u.
- ³³Di saha ka po'a maa daa gyigri ni dabeem ka mun mi din niḡi u seem, ka u daa kye na nti gbaani Yisa tooni ka yeli u din niḡi u maa zaa kasi.
- ³⁴Ka Yisa daa yeli u, "M biiya, kyema ni alaafea. I yedda zugu ka i nya tippu."
- ³⁵Ka u daa na be la yetto'a ni, ka ba daa yi kpeema maa yiri ni na nti yeli kpeema maa, ni, "I bii maa kpiya; wula zugu ka i laa m-mukkri ti karimba maa yaasa?"

- ³⁶Yisa daa wum ba lahabaari maa, ka yeli kpeema la, ni, "Di kye ka dabeem mari i, kur niɲma yedda!"
- ³⁷U daa bu sakki ni soso doli u n-kyanɲi na'ala Piita, ni Gyeemsi ni u sunzo Gyoni.
- ³⁸Ba daa paai kpeema maa yiri ka di kur nye la basaa ni, ni kunkuma ni fabla.
- ³⁹Ka Yisa kpe nti yeli, "Wula ka di nye basaa ni kunkuma? Bii wa bu kpi, amaa u gbisiri ni."
- ⁴⁰U daa tɔ'asiya lala ka di ku ba la laari; amaa u daa kari niriba maa zaa n-yiisi, ka zaɲɲi la bii maa ba ni u ma m-paasi u nyaandoliba ata la zugu ka ba kpe bii maa ɲon do seela la.
- ⁴¹Di saha ka u daa gbaai bii maa nuu ka yeli u, "Talitta kuumi!", din gbinni nye "Biiya, n yetti i wa, ni, i doaama!"
- ⁴²Yoomyooma ka bipumbila maa daa doaai n-zaani n-kyenni n-gyinna: - u daa nye la yuuma piiya ni ayi biiya. Nɲo maa daa niɲi ba alahazibu ni sufupeelli pam.
- ⁴³U daa kpaam ba, ni, ba di kye ka soso wum din niɲi maa, ka laa n-yeli ba ni ba zaɲɲma diibu n-ti bii maa ka u di.

Maaki 6

- ¹Ka Yisa daa doaai beni n-labi n-kuli u maɲtoori tiɲɲa, ka u nyaandoliba daa doli u n-kyanɲi.
- ²Ka Vuusim Dabsiri daari daa ti paai, ka u kyanɲi la'aɲɲu duu maa ni nti gbaai wulisigu. Niriba pam daa be beni: ban daa wum u yela maa, di daa kye ka alahazibu gbaai ba ka ba daa boosiri taaba, ni, "Yani ka doo wa lee m-bamsi u yela wa zaa? Yam bo ka ba zaɲɲi n-ti u? - halli n-ti u yiiko ka u tumni tunkara wa?"
- ³Pa kampinta maa nɲo? - Mariama bii la? - Ka u sunzoppa n nye Gyeemsi, ni Gyoosefi, ni Gyuudasi, ni Saimoon la - halli u sunzoppo'aba gba be la ti saani!" Lala zugu ba daa bu boori u yela halli beela.
- ⁴Ka Yisa daa yeli ba, "Anabi kam nyari gyirima luginseelli kam zaa ni, na'ala u mammanɲa tiɲɲa niriba, ni u do'ariba, ni u yiri dima maa saani ka u bu nyara."
- ⁵Ka u daa bu nyanɲi n-tum tunkara beni, di daa pa la u daa zaɲɲi u nuusi m-pa baaridima beela zugri ni, ka ba daa nya alaafɛa.
- ⁶Ban daa bu niɲi Naawunni yedda seem la n daa gyeri u pam. Ka Yisa daa gyili tinkpansi maa zaa n-daa wulisiri niriba.
- ⁷Ka u daa ti booli u nyaandoliba piiya ni ayi na nti tum ba babayiyi. U daa ti ba yiiko ni ba katti arizimbeeri m-basira.

- ⁸Ka yeli ba, ni, ba di zaŋŋi seelli m-mari m-paasi ba kyenni maa ni, na'ala zangbeaa: ni, ba di zaŋŋi bundirigu, bee booriga, bee n-suuri ligri gyefa ni.
- ⁹Ba pirim pa'atipa'ati amaa ba di zi bunyeerigu m-paasi ban ye seaa la zugu.
- ¹⁰Ka u daa laa n-yeli ba, "Ya yi ti paai yiriseaa, ya kpeema ka be beni halli ka ya ti yi tinŋa maa ni.
- ¹¹Ya yi ti paai tinseaa ka ba ku sakki n-deaai ya, ka za'asi ya yetto'a wumpu, ya yim tinŋa maa ni ka kpaasi ya naƆna tankpoo m-basi n-niŋi tinŋa wa ni, ka lala nin leebi din wulisiri ba halibeoo ŋon nye seem."
- ¹²To; ka ba daa ti yi n-to'asiri Naawunni yeligu, ni, niriba takkma ba beebu ka zo n-yi ba tumbeeri ni.
- ¹³Ka ba daa katti arizimbeeri pam m-basira, ka daa zaŋŋi kpaam n-soosiri ban daa ka alaafe maa ka tibri ba.
- ¹⁴Di saha ka NaaHeroodi daa wum lala, dama Yisa yuuri daa mooliya, ka seeba daa yetti, ni, "Gyoni ŋon daa suuri niriba koom la n nye u, n-doaai kum ni n-labi na; lala zugu n kye ka u mari yiiko n-tummi alahazibu tuma wa."
- ¹⁵Seeba mun daa yetti, ni, "Ay, Ilaygya n nye u.", ka seeba mun daa yetti, ni, "U nye la anabi, hoo kurimbuni sa anabidima ŋon daa be seem la."
- ¹⁶Amaa NaaHeroodi ŋon daa ti wum di, u daa yeliya, "Gyoni Kɔsuura n nye u, mani n daa fikki u zugu, amaa u laa n-doaai kum ni na!"
- ¹⁷Ka di gbinni n-daa nɔa: NaaHeroodi daa pun tum n-gbaai Gyoni m-ba u kutti ka kpeesi u dansarika. Heroodiyasi zugu ka u daa pun niŋi lala: ŋon mun Heroodiyasi daa nye la u beeri Filipi po'a, ka Heroodi daa fa u n-di.
- ¹⁸Dizugu Gyoni daa yeliya, "Di ka soori ni i di po'a maa: i beeri po'a n nye u!"
- ¹⁹Di daa nye la lala zaa zugu ka Heroodiyasi daa gye suuri n-niŋi Gyoni, ka daa boori ni u ku u; amaa ka u daa bu nyaŋŋi, NaaHeroodi zugu.
- ²⁰Dama Naaba maa daa zori Gyoni pam ka guri u sunŋa, ŋon daa mi u yela zugu, ni, u nye la ninvugsunŋu ka zori Naawunni maa. Gyoni ŋon daa to'asi yetto'aseesi la daa kye ka NaaHeroodi birisi pam u sufu ni, amaa di zaa yori u daa wumni u yela maa ni sufupeelli.
- ²¹To; ka dahinseaa daa ti paai ka NaaHeroodi daa diri u do'am dabsiri kyuu n-tiri u kamma ni u toppu toondaandima, ni Galilii tingbanŋu ninvugtibsa zaa. Lala ka Heroodiyasi maa daa nya soori ni u tum u yuubu,
- ²²ka u daa kye ka u bipunŋa kpe na n-wa waa n-ti ba, ka di daa niŋi Naaba ni u saamma maa nya'asim pam. Ka NaaHeroodi daa boosi bipunŋa maa, ni, "Bo ka i boora? Nyin boori seelli zaa n nin zaŋŋi n-ti i."
- ²³Ka u daa po noori ka yeli u, "N nin ti i nyin boori seelli kam zaa halli di yi nye n naam tingbanŋu maa purigri."

- ²⁴Ka bipuŋŋa maa daa yi m-boosi u ma, ni, "N susim bumboa?", ka u ma labsi n-yeli u, "Susim Gyoni Kɔsuura zugu!"
- ²⁵Ka bipuŋŋa maa daa labi yooma n-kpe Naaba saani nti susi n-yeli, "Zaŋŋma Gyoni zugu n-niŋi laa ni n-ti ma na ya'abi!"
- ²⁶Ka di daa niŋi Naa maa sufusa'aŋŋu, amaa u daa bu boori ni u moŋŋi bii la, ŋon daa pun pɔ noori n-ti u u saamma tooni zugu.
- ²⁷Ka dizugu u daa tum u gbandaso ni u kyem m-mari Gyoni zugu maa na. Ka gbandaari la daa kyaŋŋi ya'abi n-kpe dansarika maa ni nti fikki Gyoni zugu,
- ²⁸ka zaŋŋi ka n-niŋi laa ni m-mari na. Ka Naaba daa deaai ka n-zaŋŋi n-ti bii maa, ka bii maa daa mari n-kyanŋi n-ti u ma la.
- ²⁹Ka Gyoni nyaandɔliba ŋon daa ti wum lala, ba daa kye na nti zaŋŋi kum maa m-mari n-kyanŋi nti so'ai.
- ³⁰Yisa nyaandɔliba maa ŋon daa labi u saani na maa, ba daa yeli u ban tum tunseesi zaa seem la, ni ba wulisigu yela. Di saha ka niriba pam daa kyenni Yisa saani na ka labra;
- ³¹lala maa zugu Yisa ni u nyaandɔliba maa daa bu nya saha halli n-di bundirigu. Dinŋona u daa yeli ba, "Ya kye ka ti bakki n-yi n-kyanŋi luginseelli so so ŋon ka ni, m-be ti kɔkɔa, ka ya vuusi."
- ³²Ka ba daa doaai n-kpe ba nyariŋŋu la n-kpa luginseelli so ŋon ka ni, ba kɔkɔa.
- ³³Amaa ban daa kyenni maa, niriba pam daa nya ba m-baŋŋi ban nye ninvugseeba. Dizugu ka ba daa yi tinsi zaa n-kyanŋi ba nɔba n-zɔ n-danŋi Yisa ni u nyaanŋa m-paai ba paari ziiya.
- ³⁴Ka Yisa ŋon daa ti yi nyariŋŋu maa puuni na, u daa laa n-nya daadam pam, ka u sufu daa zɔ ba namboo, dama ba daa ŋmani la peesi ban ka ŋon guri ba, ka u daa gbaai yetto'a n-wulisiri ba yela pam.
- ³⁵Ka saha ŋon daa pun yuui ka yuŋŋu zibri maa, u nyaandɔliba maa daa kye na nti yeli u, "Saha pun gaari, ka kpa wa laa n-nye la luginseelli so ŋon ka ni.
- ³⁶I bu ya ti niriba maa soori ka ba kyanŋi? Ba nin wurim n-kpe tinkpanseesi an gyiligi kpa maa ni, ni tiŋŋa maa zaa ni, n-da bundirigu n-di."
- ³⁷Ka Yisa labsi n-yeli ba, "Ya tim ba bunseelli ka ba di." Ka ba labsi m-boosi u, ni, "Ammi, i boori la ti kyanŋi nti da ligri pam paanu na n-diisi ba, bee? Ay! - ti ligri ku paai lala!"
- ³⁸Ka u daa boosi ba n-yeli, "Paanukpila ala ka ya mara? Ya kyem nti nya!" Ban daa gɔsi n-nya maa, ba daa labi u saani na nti yeli u, ni, "Paanukpila anu ka ti mara; ni zaasim ayi."
- ³⁹Di saha ka Yisa naayi yeli u nyaandɔliba maa, ni, ba kye ka niriba maa puri ba mansi n-zinni moomaasa la zugu.

- ⁴⁰Ka ba daa zinni kpa sa ni kpa sa, kɔbɔbɔga bee pisinunu n-tɔŋɔŋi taaba.
- ⁴¹Ka Yisa daa zaŋɔŋi paanu anu ni zaasim ayi maa n-gɔsi saazugu m-puusi Naawunni, ka purigi paanudima maa, ni zaasim maa m-paasi, ka yi zaŋɔŋi di n-ti u nyaandɔliba maa ni ba tɔri n-ti ba.
- ⁴²Di saha maa ba zaa daa di n-tigi,
- ⁴³ka nyaandɔliba maa daa la'asi dikyeba an kpalim la, ni zaasikyera la, m-paali peeri piiya ni ayi.
- ⁴⁴Ninvugseeba ban daa ŋɔbi lala paanu maa mun daa nye la dɔppa tusa anu.
- ⁴⁵Di nyaanŋa, sahanseaa u mammanŋa ŋɔn daa kpalim n-kyeosisiri niriba maa, Yisa daa kye ka u nyaandɔliba kpe nyariŋɔŋu puuni la n-danŋi tooni n-lɔŋɔŋi mɔ'aduuri sa n-kyanŋi tinseaa ban boonni Betsaida la.
- ⁴⁶Ka ŋɔn daa kyeoosi ba n-naai, u daa kyanŋi n-du zoori zugu ni u ti puusi Naawunni.
- ⁴⁷Yunŋu ŋɔn daa ti ya n-zibi la, nyariŋɔŋu maa daa be la mɔ'ari maa sunsukkuni, ka Yisa daa kpalim m-be mɔ'aduuri ni u kɔkɔa.
- ⁴⁸Di saha ka pebsigu daa zeeri ba tooni n-nyanŋi nyariŋɔŋu maa koom maa ni, n-ta'ai ba kyenni, ka di daa mugsu ba pam; ka Yisa daa nya lala. Di daa paari bekyikyeoo saha, ka u daa kye ba saani na n-kyenni koom maa zugu, ka daa ya yakki ba n-gaari.
- ⁴⁹Amaa ba daa nya u ka u kyenni koom zugu, ka ba zaa daa yeli, ni, kpiinyisigi n nye u, ka daa ŋme kuŋŋa.
- ⁵⁰Ban daa nya u ka di gyeri ba maa, Yisa daa tɔ'asi n-ti ba, n-yeli ba, "Ya mari sufukpeemni ka di kye ka dabeem mari ya! Ka mani nla!"
- ⁵¹Ka u kpe nyariŋɔŋu maa ni ka pebsigu maa daa kye zeebu. Ka di laa n-gyeri ba, halli nti yakki.
- ⁵²Ba daa na bu banŋi ŋɔn diisi niriba tusa anu maa gbinni ŋɔn nye seem: ka di zugu ba sufu maa daa bu zuligi na.
- ⁵³Tɔ; ka ban daa lɔŋɔŋi mɔ'ari maa, ba daa ti paai Gyenesareti tinŋa na, ka daa nya nyarima loobu ziiya beni, n-lɔ ka yi na.
- ⁵⁴Ban daa yi nyariŋɔŋu maa ni la, beni niriba maa daa banŋi ya'abi, ni, Yisa n nye u,
- ⁵⁵ka ba daa zɔ n-gyili tingbanŋu maa zaa ka gbaai baaridima ziibu na. Ba daa doonni ba bundoosi zugu n-ziiri n-kyenni ban daa wum, ni, u be seela zaa.
- ⁵⁶Yisa ŋɔn daa kyanŋi nti kpe tinkpanseaa, bee tinseaa puuni, halli m-be puri ni gba, ba daa zaŋɔŋi ban daa ka alaafe la n-dooli daasi ni nti susi u, ni, u kur kye ka ba siisi u kparigu nangbanni, ka ban daa siisi zaa daa nya alaafea.

Maaki 7

- ¹Di saha ka Farisiisi maa seeba daa yi Gyerusalem na, ban ni zaaligu karimbaseeba.
- ²Niriba wa ḡon daa la'am Yisa saani na la, ba daa nya ka u nyaandoliba maa seeba daa diri diibu ni 'nuda'ari' - di gbinni nye la ba daa bu peari ba nuusi hoo Farisii dima kaari ḡon daa nye seem la.
- ³Ban mun yi bu doli ba soori m-peaai ba nuusi ni nimmoaa, ba ku sakki n-di bundirigu;
- ⁴ka ba yi yi daa na see ka ba peaai ba mansi lala poi ka naayi di: ka ba yaadima kaari laa m-paasi pam, hoo ban peari kobeesi ni dugri ni tasilaasi seem.
- ⁵Tɔ, ka lala niriba daa boosi Yisa, ni, "Wula ka i nyaandoliba maa bu doli ti yaadima kaari la, amaa ka diri ni nuda'ari?"
- ⁶Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Anabi Aizaaya daa pun mari yelimanni ḡon daa bugi n-yeli ya biriko'anu dima yela seem la; ka daa sobi, ni, Naawunni yeliya, ni :- 'Niriba wa gyeemni ma la ni ba nangbana. Ba sufu mun yi n saani Ka kpalim n-wɔ'a;
- ⁷Ban wulisiri la zaaligu wa, Ba gyeemni ma la yori; Di pa la bunseelli zaa Na'ala ninsaala yeligu kɔkɔa.' - Dama ya kye Naawunni zaaligu ka doli saalidima kaari."
- ⁸Ka Yisa daa yeli ba m-paasi, ni,
- ⁹"Yarima muna - ya za'asiri Naawunni soori, ni ya ti doli ya mammaḡa kaari maa: yam nla, bee?
- ¹⁰Ay! - Musa daa pun bu yeli ya lala? - ni, 'Tim i ba ni i ma gyirima', ni, 'ḡon tɔ'asi yetto'abeoo zaḡḡi n-kpa u ba bee u ma, yan kuum u!'
- ¹¹Amaa yarima wulisiri, ni, nira ḡon laa n-zaḡḡi bunseelli n-sunḡi u ba ni u ma, u yi ti yeli ba, ni, 'Bunni maa nye la "Kɔribaani" ', bee 'Naawunni dinni',
- ¹²ka mḡḡi u ba ni u ma dizugu, ni, u ka taalli.
- ¹³Sokanḡo n nye wulisiseesi yan mari n-wulisiri seeba n-kpiisiri Naawunni zaaligu. Ka yela pam anḡo taabu be ni ka ya niḡna."
- ¹⁴Ka Yisa daa laa m-booli niriba maa u saani na nti yeli ba, ni, "Ya wumma! Ya zaa baḡḡma!
- ¹⁵Seelli ka ni din nin kpe ninsaala puuni ka kye ka u leebi da'ari daana Naawunni saani. Amaa bunni din yiiri nira puuni na n kye ka u leebri da'ari daana."
- ¹⁷Ka ḡon daa bakki ka kye daadam maa n-kpe yiri maa ni maa, u nyaandoliba daa susi u, ni, u wulisim ba yetto'a maa gbinni.
- ¹⁸Ka u daa yeli ba, ni, "Ya gba yam bu gaari niriba wa dinni maa zugu, fa? Ya bu baḡḡi di gbinni? Ni, bunseelli din kpe ninsaala puuni ku toaai n-kye ka ninvugkasi leebi la da'ari daana.

- ¹⁹Dama lala buna bu kpeeri u sufu ni; ay! - u puuri ni ka a kpeera, ka gatti n-yi u ningbina maa, bangyira ziiya." Dinŋo ka Yisa daa zaŋŋi n-wulisi, ni, bundirigu zaa sumni diibu ka bu kyisira.
- ²⁰Ka laa n-yeli ba m-paasi, ni, "Din yiiri ninsaala puuni na muna, dina n sa'amni ninvugkasi maa.
- ²¹Dama teesibeeri zaa yiiri ninsaala puuni, ni u sufu ni, na; ana n kye ka u tumni tumbeeri zaa - u tumni zina, n-faara, n-zuura, n-kuuri niriba, m-boori seeba pɔ'aba;
- ²²m-mari beem, ni zinsuŋŋu, ni putoo; m-ma'ari ziri nti yɔmsi niriba, ka kur doli u maŋtoori sufu yuubu; n-tuuri ninsaala ni Naawunni, m-mari karimbaani ni gyɛrilim.
- ²³- Yelibeeri anŋo taabu zaa yiiri la ninsaala puuni na n-kye ka u leebi da'ari daana."
- ²⁴Yisa daa yisigi n-yi beni n-kyanŋi tinseaa kan pɔri Taaya tiŋŋa la. U daa kpe yiri ni ka bu boori ni sɔsɔ baŋŋi, ni, u be beni. Amaa u daa bu nyanŋi n-sɔ'ai.
- ²⁵Pɔ'aso n daa be beni ka mari bipuŋŋa ka arizimbeoo daa be u ni. Ba daa dɔ'ai pɔ'a wa Fɔnisii tingbaŋŋu maa ni, ya'aseaa kan be Siriiya naam fukumsi ni, u pa Izraeli pɔ'a. Lala pɔ'a maa daa wum Yisa lahabaari ka daa yi yooma n-kye u saani na nti gbaani m-puusi u, ka daa susi u, ni, u karim arizimbeoo maa n-yiisi ka kye u bii maa.
- ²⁷Amaa Yisa daa yeli u, "Kye ka ti danŋi n-diisi biisi la. Di bu tu ni ti zaŋŋi biisi bundirigu maa m-basi babisi la."
- ²⁸Ka pɔ'a maa daa labsi n-yeli, ni, "Yelimanŋi, n Daana, amaa babisi ban dɔya ku kɔŋŋi ba piisi biisi sa'akyeba an luri tiŋŋa la."
- ²⁹Ka Yisa yeli u, "Mboo! Labsigu seaa nyin labsi wa zugu, kur labma n-kuli; i nin paai n-nya ka arizinni maa yiya, ka kye i bipuŋŋa maa!"
- ³⁰Ka dizugu u daa kuli nti nya u bii maa ka u dɔ la gadu zugu; ka arizimbeoo maa siri pun yi ni ka kye u.
- ³¹Di saha ka Yisa daa yi Taaya n-doli Saidoon tiŋŋa n-kyanŋi, ka daa kyenni n-doli Tinsi Piiya tingbaŋŋu maa puuni soori ni u ti paai Galilii mɔ'ari zii maa na.
- ³²Ka dɔsɔ daa be beni ka u tuba daa bu wumna, ka u bu laa n-nyanŋi n-tɔ'asiri suŋŋa: ba daa mari lala doo maa n-zi u m-paai na nti susi Yisa, ni, u zaŋŋi u nuusi m-pa u zugu.
- ³³Ka Yisa daa zaŋŋi u n-yi kpaŋŋa sa u kɔkɔ ka kye zama maa, ka zaŋŋi u nubisi n-tum doo maa tuba ni; ka tusi nantoori n-zaŋŋi n-siisi doo maa zulimni.
- ³⁴Ka daa gɔsi saazugu n-nyurim u lɔŋŋu ni, ka yeli doo maa, ni, "Efatta'a!" - dinŋo gbinni nye la "Yoaama!"
- ³⁵Ka doo maa daa piili n-wumna; ka din daa ta'ari u yettɔ'a maa gba daa lakki, ka u daa gbaai yettɔ'a kasikasi.

³⁶Ka Yisa yeli ba, ni, ba di yeli lahabaari zaŋŋi n-kyanŋi din niŋi maa n-ti soa; amaa ŋon daa kur yetti ba nimmoaa seem maa zaa yori, ba daa yetti niriba m-paasira.

³⁷Ka ban daa wum lala lahabaari maa muna, di daa niŋi ba zaa alahazibu ka ba daa yetti, ni, "U tumni seelli kam zaa la sunŋa.", ni, "U toaai n-kye ka tubkpiradima wumna, ka mugsu ni zolisi gba to'asira!"

Maaki 8

¹Di daa bu yuui ka daadam pam daa laa n-la'am Yisa saani na yaasa, ka daa ka seelli ni ba di. Ka Yisa daa booli u nyaandoliba maa u saani na n-yeli ba,

²ni, "N sufu bu maai niriba wa zugu, dama ba be n saani ka di paai dabsa ata ka ka seelli din di.

³N yi kye ka ba kuli yori, baseeba nin ligi soori ni, dama baseeba yi la wa'aligu na."

⁴Ka u nyaandoliba maa daa labsi m-boosi u, ni, yani ka so nin nya bundirigu moo wa ni n-diisi niriba wa zaa?

⁵Ka Yisa daa boosi ba n-yeli, "Ya mari la boroboro abala?" Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "Abayopoi ka ti mara."

⁶Ka u daa kye ka niriba maa zini tinŋa ka daa zaŋŋi boroboro ayopoi maa ka daa pe'ai Naawunni ka ŋmaasi a n-tisi u nyaandoliba maa ni ba zaŋŋi n-tori daadam maa. Ka ba daa niŋi lala.

⁷Ba daa mari zaasim beela m-paasi, ka u daa puusi anŋo gba zugu ka daa yeli, ni, ba deaama n-tori.

⁸Ka sokam zaa daa di n-tigi; niriba maa mun daa paai tusa anaasi. Ba daa ŋobi ka kye, ka u nyaandoliba maa daa vaai bunkyeba la m-paali peeri ayopoi. Ka Yisa daa kyeoosi niriba maa ka ba kyanŋi.

¹⁰Ka ŋon ni u nyaandoliba maa daa kpe nyariŋŋu n-kyanŋi Dalimanuuta tinŋa ziiya.

¹¹Di saha ka Farisiseeba daa ti yi n-kye na nti ŋmeeri nangbankpeemni ni Yisa. Ba daa boori la ba beri u, lala zugu ka ba daa yeli u, ni, u niŋma sisiri ka di wulisiri, ni, Naawunni mi u yela.

¹²Yisa daa nyuusiya pam sufusa'anŋu zugu, ka yeli, "Wula ka zuna niriba wa kur boori alahazibu sisiri? Ay! Yelimaŋni ka n yetti ya wa, ni, ya ku nya lala sisiri."

¹³Ka u daa basi ba ka labi n-kpe nyariŋŋu maa ni, ni u ti lonŋi mo'ari maa ya'ari sa.

¹⁴Di saha ka u nyaandoliba maa daa tam ka bu mari boroboro n-kpe nyariŋŋu maa ni, kulla boroboro yinni koko n daa kpalim m-be nyariŋŋu maa puuni.

¹⁵Ka Yisa daa kpaamni ba n-yeli, "Ya gbaam ya mansi sunŋa zaŋŋi n-kyanŋi Farisii dima dabina la, ni NaaHeroodi dinni gba."

- 16** Ka ba daa piili n-tɔ'asiri ni taaba, ni, u yetti la lala ban ka boroboro la zugu.
- 17** Amaa Yisa daa mi ban tɔ'asiri seelli wa, ka dizugu u daa boosi ba, ni, "Wula ka ya tɔ'asiri, ni, yan ka boroboro la zugu? Ammi, ya na bu mi, bee, m-baŋŋi di gbinni? Ya yam maa na bu neaai, bee wula?"
- 18** Ya nye la seeba ban mari nini ka bu nyara; m-mari tuba ka bu wumna! Ammi, ya bu teaai
- 19** man ŋɔn daa ŋmaasi boroboro anu n-tɔri niriba tusa anu la? Ka an daa kpalim la muna - peeri ala ka ya daa vaai?" Ka ba labsi n-yeli u, ni, piiya ni ayi.
- 20** Ka u laa m-boosi ba, ni, "Ka man daa ŋmaasi boroboro ayɔpɔi n-tisi niriba tusa anaasi la, peeri ala ka ya daa vaai, an daa kpalim la?", ni, abayɔpɔi.
- 21** Ni, "Ka ya na bu baŋŋi, fa?"
- 22** Ba daa kyaŋŋi nti paai Betsaida, beni ka niriba daa mari zoonsɔ n-kye Yisa saani na ka belim u, ni, u siisi u.
- 23** Ka Yisa daa gbaai zooma maa nuu m-mari u n-yi tinkpaŋŋa maa ni na ka daa tusi nantoori n-niŋi doo maa nini pɔi, ka laa n-zaŋŋi u nuusi m-pa u zugu ka naayi boosi u, ni, "I nya seela?"
- 24** Ka doo maa daa wukki n-gɔsi ka yeli, "Ii! N nyari niriba, amaa ba ŋmanni la tiisi n-kyenni n-gyiligra."
- 25** Tɔ, ka Yisa daa laa n-zaŋŋi u nuu m-pa doo maa nini ni yaasa. Dinŋɔna doo maa daa gbaai la gɔsibu ni nimmoaa, ka u nini maa daa neaai ka u daa nyari suŋŋa.
- 26** Yisa daa yeli u, ni, u kulima yiri ni, ka yeli u, "Di labi n-kpe tiŋŋa maa puuni."
- 27** Ka Yisa ni u nyaandɔliba maa daa yi beni n-kyanŋi ni ba ti paai tinkpanseesi an pɔri Filipi Sizarii tiŋŋa la ni. Ka ban kpalim m-be soori ni la, u daa boosi ba, ni, "Niriba maa yetti, ni, n nye la ŋɔni?"
- 28** Ka ba labsi n-yeli u, ni, "Baseeba yetti, ni, Gyɔni Kɔsuura n nye i; seeba mun yetti, ni, Ilaygya; ka seeba mun yetti, ni, kurimbuni sa anabisɔ n nye i."
- 29** Ka u daa maali m-boosi ba, ni, "Ka yarima muna? Ya yetti la wula?" Ka Piita daa labsiya, "I nye la Masiiya Kirisita, Naawunni ŋɔn tumni sɔ na nti di naam ka tiligi ti."
- 30** Di saha ka Yisa daa yeli ba nimbirimooa, ni, ba di yeli u yela lala n-ti sɔsɔa.
- 31** Yisa daa piili n-wulisiri ba, ni, Ninsaala Bii nin namsi pam, ka kamma nin ti za'asi u, ban ni zaaligu karimbadima ni gyeenŋu toondaandima zaa. Ni, ba nin ku u, amaa dabsa ata daari u nin yisigi kum ni.
- 32** Ka daa tɔ'asi lala kasikasi ka di ka sɔ'abu. Lala zugu ka Piita daa mari u n-labi kpaŋŋa m-piili n-kpaamni u, ni, u di tɔ'asiri lala.

³³Yisa mun daa ḡmaligi n-gɔsi u nyaandɔliba la ka tasi Piita n-yeli, "Bakkma ka kye ma, nyin Sintaani wa!", ni, "I teesa wa bu yi Naawunni saani na, amaa a kur nye la ninsaala teesa."

³⁴Tɔ; ka Yisa daa booli daadam, ni, ba la'am na, ban ni u nyaandɔliba maa zaa, ka yeli ba, "Ɖɔnkam boori u kye n saani na, see ka u za'asi u mammaḡḡa yela, ka kpikki u kum dɔpulli m-mari n-dɔli ma.

³⁵Ɖɔnkam zaa yi boori u nyɔvuri maa nin kɔḡḡi ka; ḡḡon mun yi sakki ni u kɔḡḡi u nyɔvuri, mani zugu, ni lahabasunḡu maa zugu, ḡḡona n nye sɔ ḡḡon nin nya nyɔvuri.

³⁶Ninvugso yi ti deaai duniya wa zaasa ka kɔḡḡi u nyɔvuri, nyoori bɔ ka u nin nya?

³⁷Seelli mun ka ni ka ninsaala ya zaḡḡi u nyɔvuri n-takki ka.

³⁸Ninvugso yi ti kpalim m-be zuna niriba wa sunsukkuni n-zɔri vi n yela zugu, ni n wulisigu zugu gba, ba tumbeeri ni ba yedda kaalinsi zugu, di daama muna - Ninsaala Bii yi ti kye na sahanseaa la, ḡḡon gba nin ti zɔ vi u yela zugu; dama ḡḡon Ninsaala Bii siri nin zaḡḡi u Ba Naawunni gyirima ka kye ka Naawunni malaakadima n dɔli u ka kye na."

Maaki 9

¹Ka laa n-yeli ba, ni, "Yelimaḡḡi ka n yetti ya wa, ninvugseeba be kpa, n-ku kpi halli ka ba ti nya Naawunni naam kyenni na ni yiiko."

²Dabsa ayoobu ḡḡon daa ti gaari, Yisa daa zaḡḡi Piita ni Gyeemsi ni Gyɔni n-zi ba n-kyanḡḡi n-du zɔtitaari zugu ka ba daa ti be ba kɔkɔa. Ban daa ti gɔsiri maa, ba daa ti nya ka Yisa takki ni,

³ka u neema daa peligi m-peligi nyain! - n-gaari ninsaala ḡḡon nin toaai m-peaai neema ka a peligi seem.

⁴Dinsaha ka u nyaandɔliba ata maa daa nya anabi Ilaygya, ni Musa, ka ba daa be ni n-sɔsiri ni Yisa.

⁵Ka Piita daa yeli Yisa, ni, "Ti Karimba, ti kpa wa beesigu veela! Kye ka ti ti suga ata - i dinni yinni, ni Musa dinni, ni Ilaygya mun dinni!"

⁶Dabeem daa gbaai Piita ni u taaba halli, ka u daa bu mi ḡḡon yetti seem.

⁷Di saha ka sangbanḡḡu daa sigi na nti ligi ba, ka kukɔri daa tɔ'asiri sangbanḡḡu maa ni, ni, "M bii maa ḡḡoa, n wuri u ni: ya wumma u yeligu!"

⁸Ka lala saha deede ka ba daa gɔsi n-gyili ban daa ze seelli maa zaa, amaa ba daa bu nya sɔa; kulla Yisa kɔkɔ n daa ze ba saani.

⁹Ka ban daa ti yi zoori zugu n-sigri na, u daa kpaamni ba, ni, "Ya di yeli sɔ yan nya seelli wa, see ka man Ninsaala Biiya ti yisigi kum ni.

- ¹⁰Dizugu ba daa deaai u noori wa ka daa bu yeli soa, amaa ka kur boosiri taaba zaŋŋi n-kyanŋi 'kum yisigri' gbinni ŋon nye seem."
- ¹¹Ka ba daa boosi Yisa, ni, "Wula zugu ka ti karimbadima yetti, ni, Ilaygya ya n-danŋi n-kye na poi, ka Masiiya naayi paai na?"
- ¹²Ka u daa yeli ba, ni, "Ilaygya siri ya danŋi n-kye na n-se'asi buna kam zaa. Amaa wula zugu ka Litaafi maa yeli, ni, Ninsaala Bii nin di wahala pam, ka ba laa n-zeem u m-paasi?"
- ¹³Amaa n yetti ya ni, ni, Ilaygya pun kye na ka ba daa niŋi u ban daa boori seem, hoo Litaafi maa ŋon daa pun sobi u yela seem la."
- ¹⁴Ka ban daa ti paai Yisa nyaandoliseeba la ŋon daa be seela, ba daa nya ka daadam pam gyiligi ba, ka karimbaseeba daa ŋmeeri nangbankpeemni n-tiri nyaandoliba maa.
- ¹⁵Ka niriba maa ŋon daa ti nya Yisa, di daa niŋi ba alahazibu ka ba daa zo n-kyenni u saani na nti puusi u.
- ¹⁶Ka Yisa daa boosi ba, ni, "Nangbankpeemni bo ka ya ni ban ŋmeeri maa?"
- ¹⁷Ka daadam maa puuni doo daa labsi n-yeli, "N Karimba, m bii wa mari la arizimbeoo ŋon kye ka u bu to'asira;
- ¹⁸dizugu ka m mari u n-kye i saani na. Halli arizimbeoo maa yi ti yisigi u ka yi zaŋŋi u m-basi la tinŋa, ka nantofufugri yiiri u noori ni na, ka u dumni u nyina, ka u ninŋa zaa kpaŋŋi. N da yeli i nyaandoliba wa, ni, ba karim arizinni maa m-basi amaa ba da bu nyaŋŋi n-kari u."
- ¹⁹Yisa daa yeli ba, "Ah! Ya yedda koŋŋniba wa! N ya n-yuui la wula ya saani? Bee man nin di sugru ya saani ka di yuui wula? Yan mari bii maa n-kye n saani na!"
- ²⁰Ka ba daa mari u n-kye u saani na. Arizimbeoo maa ŋon daa nya Yisa, u daa lusi bii maa hoo kpisinkpiiri, ka bidibga maa daa lu tinŋa m-bilimna, ka nantofufugri yiiri u noori ni.
- ²¹Ka Yisa daa boosi bii maa ba, ni, "Dooru wa piili u ka di yuui, bee?" Ka u daa labsi n-yeli u, ni, "Di daa piili ka u na nye la bibila.
- ²²Napɔŋŋu paai seem ka arizinni maa zaŋŋi u m-basiri bugum ni, bee koom ni, ni u ya ku u. Zom ti namboo ka suŋŋi ti, di yi nin toaai n-niŋi!"
- ²³Ka Yisa daa yeli u, "Ni, di yi ti toaai, walla!", ni, "Bunseelli kam nin toaai n-niŋi yedda daana saani."
- ²⁴Ka bii maa ba tasi yooma n-yeli, "N niŋi yedda, amaa n yedda maa bu zoaai ni. Kur suŋŋma ma ka n yedda paasira!"
- ²⁵Ka Yisa daa baŋŋi, ni, daadam maa ya n-lim ba na, ka dizugu u daa yeli arizimbeoo maa, ni, "Nyin arizinni tubkpira ni zoligu daana wa, yim na ka di laa n-kpe bidibga wa yaasa!"

- ²⁶Arizinni maa daa yisigiya ka kye ka bii maa daa kaasi pampam ka lu kpisinkpiiri; ka arizinni maa daa yi ka kye u, halli ka bii maa daa kpalim n-doya hoo kum, ka niriba maa pam daa yeli, ni, u kpi ni.
- ²⁷Amaa Yisa daa gbaai bii maa nuu n-sunji u ka u daa doai n-zaani.
- ²⁸Di nyaannga Yisa daa ti be duu ni, ka u nyaandoliba maa daa kpe na nti so'ai m-boosi u, ni, "Bo n niŋi ka tirima guui arizimbeoo maa karibu?"
- ²⁹Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Seelli ka ni n nin toaai n-kari arizinni wa taabu na'ala wunsusigu koka."
- ³⁰Di saha maa ka Yisa ni u nyaannga daa yi beni nti goori n-dola Galilii tingbanju soya. Yisa daa bu boori ni so banji ŋon be seela,
- ³¹dama u daa wulisiri u nyaandoliba la; ka yetti ba, ni, "Ninsaala Bii n nye ma, ka ba nin zanji man Ninsaala Bii n-niŋi ninvugseeba nuu ni ni ba ti deaai ma n-ku ma. N kum maa nyaannga di nin paai dabsa ata ka n nin laa n-doai."
- ³²Amaa ba daa bu banji u yetto'a wa gbinni, ka dabeem mun daa mari ba ni ba boosi u di gbinni yaasa.
- ³³Ban daa ti paai Kapirinyum la ba daa be la duu ni ka Yisa daa boosi u nyaandoliba maa, ni, "Nangbankpeemni bo ka ya da ŋmeeri soori ni la?"
- ³⁴Amaa ba so so daa bu labsi u seelli, dama soori maa ni ka ba yi ga'ari ni zanji n-kyanji ba taaba kpamni.
- ³⁵Yisa daa zini tinnga ka booli u nyaandoliba piiya ni ayi la na nti yeli ba, "So yi boori ni u leebe toondaana, see ka u sigsi u mannga n-leebe sokam daabri."
- ³⁶Ka u daa yiisi bii yinni n-zaali ba tooni.
- ³⁷U daa zanji u nuusi n-gobi bii maa ka yeli ba, "So yi gyaari bibila wa taabu man yuuri zugu, mani ka di daama n gyaari. So mun yi gyaari ma, pa man koka ka u gyaari, amaa u gyaari la Don tum ma na la gba."
- ³⁸Ka Gyoni daa yeli u, "Ti Karimba, ti da nya la doko ka u zanji i yuuri n-katti arizimbeeri, ka ti da yeli u, ni, u di laa m-paasi lala yaasa, dama u bu doli ti."
- ³⁹Ka Yisa daa yeli ba, "Ya di goari u, dama so yi ti tum tunkarigu man yuuri zugu, di daama ku laa n-ŋmaligi ya'abi ka tu ma.
- ⁴⁰So yi bu yi ti nyaannga, di daama nye la ti nira.
- ⁴¹Yelimanni ka n yetti ya wa, so yi zanji koom n-ti ya, yan nye man Masiiya la niriba zugu, di daama ku konji u tuma laara.
- ⁴²Amaa so yi yomsa bibisi wa yinni ka u kye u yedda niŋbu ka za'asi ma di zugu di bu veeli gba. Lala nira nin ti nya ka ba yi da zanji netitaari n-yeeli u nangoori ka daai u m-basi mo'ari ni, ni, di nin ti so u beesigu.

⁴³Dizugu i nuu yi yɔmsiri i ka kye ka i koŋŋi yedda, nyin ŋmaam ka m-basi. I yi mari nuu yinni ka mari nyɔvuri, lala veela n-gaari ni i mari nuusi ayi ka kpe wahala ni, bugum bun bu kpiiri ziiya.

⁴⁵I nɔbri yi kye ka i tum tumbeoo, nyin ŋmaam ka m-basi. I yi mari napɔŋŋu yinni ka mari nyɔvuri, lala veela n-gaari ni i mari napɔna ayi ka kpe wahala ni.

⁴⁷I nimbiri yi yɔmsiri i ka kye ka i koŋŋi yedda, nyin lukkma ka m-basi. I yi mari nimbiri yinni ka kpe Naawunni naam ni, lala veela n-gaari ni i mari nini ayi ka kpe wahalaseaa kan ka naari,

⁴⁸seelli ka bugum bu kpiira, ka zunzuya kur kpalim n-ŋɔbra.

⁴⁹Bugum nin maali sɔkam zaa tuma hoo yaarim ŋɔn maanni zeeri seem la.

⁵⁰Yaarim nya'asa, amaa ka biim maa yi ti yi ka kye ka, bɔ n nin laa n-toaai n-kye ka ka mari biim yaasa? Ya sɔkam mari yaarim nya'asim maa taabu ya beebu ni, lala ka ya nin la'am m-be ni ka yetto'aseaa ka ni."

Maaki 10

¹Di saha ka Yisa daa bakki beni n-kyanŋi Gyuudii tingbanŋu ya'ari, halli nti yakki Gyɔdin mɔ'ari la m-be ni. Ka zama daa la'am n-kye u saani na yaasa, ka u daa wulisi ba hoo ŋɔn daa yi pun wulisiri ba seem la.

²Ka Farisiseeba daa kye u saani na ni ba ti da u gbinni. Ba daa boosi u, ni, "Yelim ti: ammi, doo mari soori ni u nin toaai n-kari u pɔ'a n-yiisi, bee?"

³Ka Yisa labsi m-boosi ba, ni, "Wula ka Musa daa zaali n-ti ya?"

⁴Ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "Musa daa ti ti soori ni doo nin toaai n-sɔbi gbanŋu n-ti u pɔ'a ka di wulisi, ni, u yiisi u."

⁵Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Ya tuppuwumni la zugu ka Musa daa sɔbi zaaligu wa n-ti ya maa.

⁶Amaa duniya piiligu ni, buna zaa naanŋu la saha, Naawunni daa naam ba la doowa ni pɔ'a, hoo Litaafi ŋɔn yeli seem la.

⁷Ni, 'dinŋɔ zugu ka doo nin kye u ba ni u ma, ka di pɔ'a, ka ba la'am m-be ni

⁸kaman bunni yinni.' Dinzugu ba laa m-pa niriba ayi amaa hoo bunni yinni.

⁹Dinŋɔna Naawunni ŋɔn la'am bunseesi ni a leebi bunyinni maa, ninsaala nira di woligi a."

¹⁰Ka ban daa ti labi n-kpe yiri maa ni, u nyaandɔliba maa daa boosi u yelli wa gbinni.

¹¹Ka Yisa daa yeli ba, "Doo yi yiisi u pɔ'a ka laa n-di pɔ'asɔ, u tum zina n-nya taalli u pɔ'akurigu saani.

- ¹²Lala yaasa, pɔ'a gba yi za'asi u sira ka yi n-kuli dɔsɔa, pɔ'a maa gba tum taalli.”
- ¹³Sahanseaa yaasa ka ba daa mari bibisi n-kye Yisa saani na ni u zanɗi u nuusi n-siisi ba, ka u nyaandɔliba maa daa nyikki ba di zugu.
- ¹⁴Yisa mun ɗɔn daa ti banɗi lala maa, u sufu daa bu maai; ka u daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, "Ya kye ka bibisi maa kye n saani na, yan di ta'ari ba! Dama Naawunni naam nye la banɗo taabu dinni.
- ¹⁵Yelimanni ka n yetti ya wa, ni, so yi bu sakki Naawunni naam yeligu maa hoo bibila ɗɔn sakkri seem la, u ku toaai n-kpe naam maasim maa ni.”
- ¹⁶Dinsaha ka u daa zanɗi u nuusi n-gɔbi biisi maa ka daa susi Naawunni n-ti ba.
- ¹⁷Ka Yisa ɗɔn daa ya n-kyanɗi u kyenni maa yaasa, dɔsɔ n daa zo n-kye u saani na nti gbaani u tooni ka boosi u, ni, "N Karimbasunɗu! N ya ninji la wula n-nya nyɔvuri kan ka naari?”
- ¹⁸Ka Yisa daa yeli u, ni, "Wula ka i booli ma, ni, ninvugsunɗu? So n ka ni n-nye bunsunɗu, na'ala Naawunni kɔkɔa.
- ¹⁹Tɔ; ka i mi zaaligu maa ɗɔn nye seem: ni, 'Di ku ninsaala.'; ni, 'Di tum zina.'; ni, 'Di zu.'; ni, 'Di di ziri sehara n-lusi i kpeaa u yelli ni.'; ni, di yɔmsi niriba n-di ba neema; ni, 'Tim i ba ni i ma gyirima'. “
- ²⁰Ka doo maa yeli, "N Karimba, anɗo zaa ka n daa pun dɔli ka na nye na'akyimbila.”
- ²¹Ka Yisa daa gɔsi doo maa ni sufumaasim, ka yeli u, "Yelli yinni kɔkɔ n kpalim ka i kɔɗɗi: kyema nti koosi i marigu zaa n-zanɗi n-tɔri faradima, ka i arizikki maali n-zoaai Naawunni saani. Ka kye na n-dɔli man nyaanɗa.”
- ²²Tɔ, ka Yisa ɗɔn daa ti yeli lala maa, doo maa daa miisi u nindaa, ka daa bakki ni sufusa'anɗu, dama u daa nye la bundaana ni yelimanni.
- ²³Yisa daa ɗmaligi n-gɔsi u nyaandɔliba maa ka yeli ba, "Di siri nin tɔ pam ni bundaana kpe Naawunni naam ni!”
- ²⁴Ka yetto'a anɗo daa kpeesi u nyaandɔliba maa alahazibu, amaa Yisa daa laa n-yeli, "M biisi, di tɔ pam ni nira ti kpe Naawunni naam maasim ni!
- ²⁵Halli arakoomi nin ti kpe seeriga vɔbila ni m-puli n-yi ka bundaana na ku toaai m-ma'asi ni u kpe Naawunni naam ni.”
- ²⁶Di daa gyeri u nyaandɔliba maa pam yelli wa zugu, ka ba daa boosiri taaba, ni, "Ka ɗɔni n nin toaai n-tuligi?”
- ²⁷Yisa daa gɔsi ba ka yeli, "Dinɗo tɔ pam ninsaalidima saani, amaa Naawunni saani di bu tɔa. Dama Naawunni ku kɔɗɗi bunseelikam ninɗu.”
- ²⁸Dinsaha ka Piita daa yeli u, "Nyama, tirima nye seeba ban kye bunseelikam m-basi ka dɔli i!”

²⁹Ka Yisa daa yeli ba, "Yelimaŋni ka n yetti ya wa, so yi be ni n-kye u yiri, bee u babiisi ni u mabiisi, bee u ba ni u ma, bee u biisi, bee u puri, man zugu, ni Naawunni yeligu wa zugu,

³⁰di daama nin ti nya bunseesi an gaari anɔ zaa pampanɔ saha - u nin nya yiya kɔbkɔbga, ni mabiisi ni babiisi, ni madima ni badima ni biisi, ni puri kɔbkɔbga m-paasi - amaa ka u nya wahala ni volisa gba: ka saha din kyenni na u nin ti nya nyovuri kan ka naari.

³¹Amaa ban danɔni tooni muna - ba pam nin ti kpalim nyaanɔ, ka ban kpalimni nyaanɔ mun nin ti danɔni tooni."

³²Yisa ni u nyaandɔliba daa be la soori ni n-wa Gyerusalem. Yisa daa gaari tooni, u nyaandɔliba mun daa doli u nyaanɔ ka di daa gyeri ba pam; halli dabeem daa gbaai ninvugseeba ban daa doli ba zaa. Yisa daa laa n-zanɔni u nyaandɔliba pii ni ayi maa n yi kpanɔ ba kɔkɔ nti yeli ba yeliseesi an ti ya paai u.

³³U daa yeli ba, "Ya wumma: ti wa la Gyerusalem tinɔ, beni ka ba nin zanɔni man Ninsaala Bii n-ti gyeenɔ toondaandima ni karimbadima nuusi ni. Ban nin ti kari n sariya n-zanɔni ma taalli, ni, n sumni kum, ka naayi zanɔni ma n-ninɔ ban pa ti butiri niriba la nuu ni,

³⁴ni ba maali ma ansarisi, n-tusi nantoori n-ninɔ ma, n-feebe ma ka ku ma. Amaa daba ata daari n nin yisigi kum ni."

³⁵Ka Zebidii biisi, Gyeemsi ni Gyoni la, daa kye Yisa saani na nti yeli u, "Ti Karimba, ti kye la i saani na, ni, bunseelli m be ni ka ti boora, ammi i nin ninɔ n-ti ti, bee?"

³⁶Ka u daa boosi ba, ni, "Bumbo n nye di? Ni, bumbo ka n ninɔma n-ti ya?"

³⁷Ka ba daa labsi n-yeli u, "I naam gyirima saha yi ti paai na, ni, ti boori ni ti zini n-tabli i, yinni i nudirigu, ni yinni i nuzaa ziiya."

³⁸Ka u daa yeli, "Ya bu mi yan susiri seelli maa. Ammi, ya nin toaai n-nyu wahala kɔbeseaa man ya n-nyu wa? Bee man ya n-su tumbeeri kye-m-penɔni koom ka ya gba nin su lala maa?"

³⁹Ni, "Ii! Ti nin nyaanɔni." Ka Yisa mun yeli ba, "Ya siri nin ti nyu n wahala kɔbeaa la, ka su n lala koom maa,

⁴⁰amaa man bu su soori ni n wulisi ban nin zinni n nudirigu bee n nuzaa zii maa. Naawunni pun maali ziziisi wa siri n-zaali n-ti nɔn ganɔni ninvugseeba la."

⁴¹Tɔ, ka u nyaandɔliba piiya ban kpalim la nɔn daa ti wum lala maa, ba suuri daa yisigi n-ninɔ Gyeemsi ni Gyoni.

⁴²Dizugu Yisa daa booli ba, ni ba la'amma taaba na, ka yeli ba, "Ya mi ninvugseeba ban bu gyeemni Naawunni la yela, ni, ba yetti, ni, ninvugseeba ban su ba fukumsi mari la yiiko ka tumni ba putoo, ka ba kamma su ba yela ni kpenɔni.

⁴³Amaa di pa lala ya saani. Ya so yi boori kpeema tibsimsim, see ka u tumni n-tiri ya zaa.

⁴⁴Ka so yi boori ni u leebi toondaana, see ka u leebi ya zaa daabri.

⁴⁵Dama man Ninsaala Bii bu kye na ni ba tumni n-sunɲni ma; ay! - n kye na ni n tumni n-sunɲni niriba, ka zaɲɲi n nyovuri m-pa talima ka niriba pam nya tiliginsim.”

⁴⁶To; ka ba daa paai Gyelikoo tinɲa n-kpe beni. Ka Yisa ɲon daa naayi yi tinɲa maa ni, ɲon ni u nyaandɔliba ni zama pam, ka zoonso daa zi soori kpaɲɲa m-maanni bara, doo mun yuuri daa booni Baatimeeyusi, ni, Timeeyusi biiya.

⁴⁷Ɔna daa ti wum, ni, di nye la Yisa, Nazareti doo la, n-gatti maa, ka u daa tasi, n-yeli, "Yisa, NaaDauda biiya, zom ma namboo!”

⁴⁸Ka niriba pam daa nyikki u n-yeli, ni, u sina u vuuri. Amaa u daa laa n-tasi pampam, ni, "Yisa, NaaDauda biiya, zom ma namboo!”

⁴⁹Ka Yisa daa zaani, ka yeli, "Ya boolim u na!", ka ba daa booli zooma maa na, ka yeli u, "Mari sufupeelli, dooam na! Ka u booni i maa.”

⁵⁰To, ka zooma maa daa yisigi n-zaani, ka yeaai u waari kparigu m-basi, ka vaai n-zo n-kyanɲi Yisa saani.

⁵¹Ka Yisa daa boosi u, ni, "Bo ka i boori ni n niɲi n-ti i?" Ni, "N Karimba, m boori ni n nyari yaasa.”

⁵²Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "Kyema! - i yedda maa taasi la sookyi na n-ti i." Ka di saha maa u nini maa daa neaai, ka u daa dooai n-doli Yisa ka ba kyenna.

Maaki 11

¹Ka Yisa ni u nyaanɲa ɲon daa kyenni m-potti Gyerusalem tinɲa maa, ba daa paai tinkpanseesi an booni Betfeegy ni Betani la, seesi an ze Ɔlivii zoori kpaɲɲa. Di saha ka Yisa daa daɲɲi n-tum u nyaandɔliba ayi ni ba gaari tooni,

²ni, "Ya kyem nti kpe tinkpanseaa kan ze ya tooni wa. Ya yi ti paai beni, ya nin nya ka buɲɲa lo n-zeɣa, bumbiliso ban na zi m-ba u; yan lorigma u m-mari na.

³So mun yi boosi ya, ni, ni wula ka ya lorigri u? yan yelim u, ni, ya Dugma m boori u, ka mun nin labsi u na yooma.”

⁴Ka ba daa kyanɲi nti nya bumbila maa ka u lo n-ze samanni ni n-tabɪ yiri la za'anori kpaɲɲa. Ban daa yi ya lorigi u maa,

⁵ninvugseeba ban ze n-tabɪ beni daa nya ba ka boosi ba, ni, "Bo ka ya niɲni maa, bumbila maa ka ya lorigri wa?”

⁶Ka ba daa labsi n-yeli ba Yisa ɲon pun yeli ba seem maa, ka dooppa maa daa kye ka ba lorigi u n-kyanɲi.

⁷Ban daa zaɲɲi buɲɲa maa n-kye Yisa saani na maa, ba daa zaɲɲi ba kyinkyina m-pa buɲɲa maa nyaanɲa ka Yisa ba n-kyanɲi.

⁸Niriba pam gba daa yeaai ba sutura n-yeligi n-dooli soori maa zugu, ka seeba mun daa nma tiisi wula puri ni n-zan̄ni a gba n-yeligi n-dooli soori maa ni.

⁹Ninvugseeba ban daa be tooni, ni seeba gba ban daa be nyaan̄na n-doli maa, daa piili n-kpalimna n-yetti, ni :- "Hoosana! Tiliginsim Daana! Zugsun̄nu be n-ti n̄on mari ti Dugma yuuri na!

¹⁰Ti yaaba Naadauda naam labri n-kyenni na: tabarikala! Tiliginsim Daana gyirima be la saazugu! Hoosana!"

¹¹Tɔ; lala ka Yisa daa kpe Gyerusalem timpuuni m-paai Naawunni Gyeen̄nu Yiri. U daa gɔsi n-gyiligi zii kam, amaa yun̄nu n̄on daa pun ya zibi maa zugu u daa yi n-labi n-kyan̄ni Betani tinkpan̄na maa ni, n̄on ni u nyaandoliba pii ni ayi la.

¹²Beoo n̄on daa neaai maa, ba daa yi Betani n-labri timpuuni na. Di saha ka kom daa mari Yisa,

¹³ka u daa gɔsi u tooni sa n-nya kinkan̄na, ni ka vaari, ka ka zibgi. Ka u daa kyan̄ni m-paai ka na, ni u ti nya ka waliya? Amaa n̄on daa ti paai tii maa ni, u daa nya vaari kɔkɔa, dama pa kinkama walibu saha n-daa la.

¹⁴Ka Yisa daa yeli kinkan̄na maa, ni, "Sɔ ku laa n-di i wala yaasa, halli walli yinni gba!" Ka u nyaandoliba maa daa wum n̄on yeli seem wa.

¹⁵Ban daa ti paai Gyerusalem la, Yisa daa kyan̄ni Gyeen̄nu Yiri maa ni, n-daa ti piili n-katti ban daa daari ka koosiri beni maa. U daa labgi n-labgi ninvugseeba ban daa takkri ligri tebulidima, ni n̄mankoosiriba kugsi,

¹⁶ka u daa bu sakki ni ba ziiri ziya ni neema n-doli Gyeen̄nu Yiri maa n-gatta.

¹⁷Di saha ka u daa wulisi niriba maa, ni, "Di pun sobi n-zaali Naawunni Litaafi maa ni, ni, 'N Yiri wa ka ba nin booli, ni, "Wunsusigu Yiri" n-ti duniya dima zaa.' Amaa ya zan̄ni ka n-leebi "ta'ayigsi n̄on sɔ'ari seela".' "

¹⁸Ka Gyeen̄nu Toondaandima ni tin̄na maa karimbadima daa wum lala lahabaari, ka di saha ka ba daa piili m-boori sɔseaa ban nin nya n-ku Yisa. Dabeem daa gbaai ba, dama di daa gyeri daadam maa zaa Yisa wulisigu maa zugu.

¹⁹Tɔ, ka zaanoori n̄on daa ti paai, Yisa ni u nyaandoliba maa daa yi tin̄na maa ni.

²⁰Beoo n̄on daa ti neaari asusuba maasiri ka ba daa doaai n-yi na. Ka ba daa kyenni soori zugu nti nya kinkan̄na maa ka ka pun gbirigi n-kuui n-kpi zan̄ni m-paai ka nya'a ni.

²¹Ka Piita daa teaai Yisa n̄on sa yeli seem la ka yeli u, "N Karimba, gɔsima! Tiseaa nyin sa tɔ'asi n-yeli ka yelibeeo la na pun kpi ni!"

²²Yisa n̄on labsi n-yeli ba, "Ya nīnma yedda n-ti Naawunni."

²³ni, "Yelimāni ka n yetti ya wa, ni, ya sɔ zaa yi yeli zoori wa, ni, ka doaam saazugu n-lobi ka mān̄na m-basi teeku ni, ka lala nira ka zilisigu u sufu ni, ka nīni yedda, ni, n̄on yeli seem wa nin nīni, di siri nin nīni n-ti u.

- ²⁴Dinɔ zugu n ya yeli ya ni, ni, ya yi puusi Naawunni ka susi seelli, ka niɔi yedda, ni, ya nin nya ka, ya nin nya yan susi bunseelli maa.
- ²⁵Ya mun yi zaani m-puusiri Naawunni, see ka ya teaai ninvugso ɔn tum tumbeoo zaa n-ti ya la yela, ka kye u taalli m-peɔɔni u; ka ti Ba ɔn be arizana ni gba nin kye ya mammanɔa tumbeeri m-peɔɔni ya.”
- ²⁷Ka Yisa ni u nyaandoliba maa daa laa m-paai Gyerusalem timpuuni na. Ka Yisa daa kyaɔɔni Naawunni Gyeɔɔni Yiri maa ni n-gyinni beni, ka gyeɔɔni toondaandima ni tiɔna maa karimbadiima ni kpamma maa daa kye u saani na
- ²⁸m-boosi u, ni, "Ɖɔni n ti i soori ni i tum i lala tuma maa? Bee, yiiko bo ka i mara?"
- ²⁹Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "N nin daɔɔni m-boosi ya gba boosigu yinni kɔko poi; ya yi ti labsi ma ka n nin naayi labsi n-ti ya yan boosi seem la.
- ³⁰Tɔ: ka ɔni n daa ti Gyɔni soori ni u suuri niriba Naawunni koom la? Di daa yi la Naawunni saani bee ninsaalidima saani? - Ya labsim n-yeli ma!"
- ³¹Ka ba daa piili n-ɔmeeri nangbankpeemni n-tiri taaba, ni, "Ti ya yeli la wula? Ti yi yeli, ni, Naawunni saani, u nin boosi ti, ni, bozugu ka ti daa bu niɔi Gyɔni yedda?;
- ³²ka ti yi sakki n-yeli, ni, ninsaalidima saani ...?" (Ba daa zori la niriba, dama sokam daa sakkiya, ni, Gyɔni Kɔsuuri Daana daa nye la anabimaɔni.)
- ³³Dizugu ba daa labsi n-ti Yisa, ni, "Ti bu mi." Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ka dinɔna man gba ku yeli ya ɔn ti ma soori ni n tumni anɔ zaa."

Maaki 12

- ¹Ka u daa gbaai yetto'a n-yeli ba nyesa ni, ni, "Ɖoso n daa be ni n-daa sa u tiwana puu. U daa me la goomni n-gyiligi puu maa, n-gbi bokku tiɔni, ban ɔmakri tiwala maa seela n-nya a koom, ka laa n-ti sugri puu maa puuni. U daa maali di zaa ka zaɔɔni puu maa n-ti ninvugseeba, ni ba tumma puu maa tuma n-ti u; ka u daa naayi kyaɔɔni n-gɔa.
- ²Tɔ, ka tiisi maa wala saha ɔn daa ti paai, u daa tum u daabsɔ ni u kyaɔɔni tuntumniba maa saani, nti deaai puu maa diibu na.
- ³Amaa ba daa gbaai daabri maa m-bu u ka kari u n-labsi yori na.
- ⁴Ka puu maa daana daa laa n-tum so, ka ba gbaai ɔn gba m-bu n-ɔme u zugu ka zeem u.
- ⁵Ka u daa laa n-tum so, amaa ba daa ku ɔna. U daa tum niriba pam ka ba daa bu baseeba, ka ku seeba.
- ⁶Ninvugyinni n daa kpalim ni u tum, u toori biiya ɔn daa wuri so pam la. Ɖona ka u daa naayi tum, dama u daa teesi, ni, 'Ba nin ti m maɔtoori bii maa gyirima.'

⁷Amaa tuntumniba maa daa yeli n-ti taaba, ni, 'Ɗon nin di puu maa daana faari la nɗa. Ya kye ka ti ku u ka faari maa nin kpalim ti dinni.'

⁸Ka lala zugu ba daa gbaai u n-ku n-zanɗi u n-lobi puu maa kpaɗɗa.

⁹Tɔ; ka wula ka puu maa daana nin niɗi? U bu ya n-kye na nti ku tuntumniba maa zaa? Ka u nin zanɗi puu maa n-ti tuntunseeba.

¹⁰Ammi, ya na bu karim Sɔppu la? - ni :- 'Kugseaa tammeeriba nɗon daa za'asi la Kana daa leebi kan gbaai nyeebri maa, N-gbaari ka zaa ni kpeenɗu;

¹¹Ti Dugma tuma maa nla, Ka di nye la alahazibu n-ti ti.' - ya bu banɗi lala sɔppu maa?"

¹²Di saha ka kpamma maa daa boori la soori ni ba gbaai u, ban daa mi, ni, nyesiri maa galimni la ban zugu; amaa ba daa zori la daadam maa dabeem, dizugu ka ba daa kye u ka bakki.

¹³Di nyaanɗa ba daa tum Farisiseeba ni NaaHeroodi niriba ni ba ti kye Yisa saani na n-gbaai u u yetto'a puuni.

¹⁴Ban daa ti paai na maa, ba daa yeli u, "Ti Karimba, ti mi halli, ni, i nye la ninvugsunɗu; i ba'a ka niriba yela ni, ka bu zori ninsaala nini, amaa ka kur wulisiri Naawunni soori ni yelimaɗni.

¹⁵Tɔ, ka dinɗona yelim ti: di tuya ni ba yoori lampoo n-tiri Room NaaTitaari, bee di bu tuusi? Ti yooma, bee ti di yaa?" Ka Yisa daa banɗi ba peemsi-ka-nyii nɗon nye seem la, ka yeli ba, ni, "Wula zugu ka ya gbiiri m bo'a? Ya tim ma la'afu na ka n nya."

¹⁶Ka ba daa zanɗi la'afu n-ti u na, ka u yi boosi ba, ni, "Ɗoni fotoo m be la'afu maa ni wa, ni nɗoni yuuri n sobi m-be ka ni?" Ka ba yeli, "NaaTitaari dinni."

¹⁷Ka Yisa laa n-labsi n-yeli ba, "Dizugu din nye Naaba dinni yan zanɗma n-ti Naaba maa, ka zanɗi din nye Naawunni dinni n-ti Naawunni." Ka di daa gyeri ba pam nɗon yeli seem maa.

¹⁸Di nyaanɗa ka Saddusidima - ban yetti, ni, kum yisigri ka ni la - ba gba daa kye na nti boosi u boosa. Ba daa yeli u,

¹⁹ni, "Ti Karimba, Musa daa sobi n-ti ti n-wulisi, ni, doɗo beeri yi ti kpi ka kye u po'a, ka u na bu do'ai biiya n-ti u, see ka u di u beeri pukoori maa n-do'ai biisi n-ti u beeri maa.

²⁰Tɔ; ka mabiisi ayɔpoi n daa be ni. Ba kpeema maa daa di po'a ka kpi ka bu do'ai biiya.

²¹Ka u nyeeri la di pukoori maa, n-gba kpi ka bu do'ai. Ka di daa nye la lala n-ti buta daana gba.

²²Yelimaɗni babayɔpoi maa zaa daa kpiya ka bu do'ai biiya ni po'a maa. Di nyaanɗa ka po'a maa gba kpi.

- ²³Tɔ: dinɔna Zaadaari, dɔppa wa zaa yi ti yisigi kum ni, ba ɔni n nin nyɛ pɔ'a maa sira, dama babayɔpɔi zaa daa di u?"
- ²⁴Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Lala n nyɛ di! Ya burigi soori ya ziilinsi zaɔɔni n-kyanɔni Naawunni Sɔppu maa zugu, ni zaɔɔni n-kyanɔni ɔn Naawunni ɔn mari yiiko seem la gba.
- ²⁵Yelimanɔni ba yi ti yisigi kum ni sahanseaa, ba ku laa n-diri pɔ'aba bee n-kunni dɔppa; ba nin ti ɔmani la hoo arizana malaakadima la.
- ²⁶Amaa zaɔɔni n-kyanɔni kum yisigri la yela, ya bu karim Musa bukku la? Dɔn daa sobi bugum ni tutuuri yela Suuriseaa ni ka u daa yeli, ni, Naawunni daa yeli, 'Mani n nyɛ Naawunni ka i badima gyeemni ma. Halli Ibrahim Naawunni n nyɛ ma, ni Yisahaaku Naawunni, ni Yaakubu gba.'
- ²⁷U siri pa la ninvugkpimmma Naawunni amaa ninvugvuya Naawunni. Ya burigi pam di zugu!"
- ²⁸Ka karimbaso daa kyɛ na nti wum ba nangbankpeemni ɔmeebu maa. Dɔn daa banɔni, ni, Yisa daa labsi ba sunɔna maa, u daa boosi u, ni, "Naawunni ɔn daa zaali zaaligudima maa zaa puuni, kani n lee n-danɔni m-mugsi ka kpa n-gaari zaa?"
- ²⁹Ka Yisa daa labsi u, ni, "Kan mugsi ka kpa pam nyɛ la, ni, 'Ya Izraeli dima, ya wumma! - Ti Dugma Naawunni nyɛ la Naawunni yinni;
- ³⁰dizugu zaɔɔni i sufu zaa n-wuri i Dugma Naawunni, ni i siiya zaa, ni i teesa zaa, ni i yaa zaa.'
- ³¹Kan paasi buyi daana mun nyɛ la, ni, 'Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammanɔna seem la.' Zaaligu seaa laa n-ka ni n-gaari anɔna."
- ³²Ka doo maa daa labsi n-yeli u, "Mboo! N Karimba, di veela. Di nyɛ la yelimanɔni nyin yeli, ni, kan kpa nyɛ la, ni, Naawunni nyɛ la bunyinni,
- ³³ka wunsɔ laa n-ka ni m-paasi yaasa na'ala u kɔkɔa. Ni, i yi zaɔɔni i sufu zaa n-wuri u, ni i teesa, ni i yaa zaa, ka laa n-wuri i taraana hoo i mammanɔna - lala mari anfaani n-gaari sara maaligu zaa, bee, i kuuri bunkɔbri n-tiri Naawunni."
- ³⁴Ka Yisa ɔn daa nya ka doo maa labsigu maa nyɛ labsisunɔnu, u daa yeli u, ni, "I bu wɔ'a ni Naawunni naam maa ni." Di nyaanɔna vi daa gbaai ba, ka sɔ zaa daa bu laa m-boosi u boosiseaa yaasa.
- ³⁵Tɔ; ka Yisa ɔn daa be Gyeenɔnu Yiri maa ni n-wulisira, u daa yeliya, ni, "Masiiya maa muna - Naawunni ɔn ya tum sɔ na ni u ti di naam n-fa u niriba m-basi - wula zugu ka karimbadima la yetti, ni, lala Masiiya maa nyɛ la Naadauda ya'anɔna?
- ³⁶Amaa Naadauda mammanɔna daa tɔ'asi Masiiya maa yela, n-tɔ'asiri Naawunni Sii Kasi yiiko ni, ni :- 'Ti Dugma daa yeli n-ti n Dugma maa, ni, "Kyem n nudirigu zii na n-zinni, Halli ka n zaɔɔni i dindaandima zaa N-niɔni i nuusi ni." ‘

³⁷Tɔ, ka NaaDauda mammaŋa boonni ŋɔn Masiya maa, ni, u Dugma: ka wula ka ŋɔna nin toaai n-nye u ya'aŋa?" Daadam maa daa wumni u yetto'a maa ka di daa niŋi ba nya'asim pam.

³⁸Ɖɔn daa wulisiri ba maa, Yisa daa yeliya, "Ya baŋma ninvugseeba ban wulisiri zaaligu la yela! Ba boori ba yeeri kparikara n-gyinna, ka sokam zaa puusiri ba daasi ni.

³⁹La'aŋu duri puu ni ba boori la ba zi sokam zaa tooni, halli deema gba ziiya ba be la tooni.

⁴⁰Ba faari la pukɔya yiya poi, ka naayi wulisiri ba maŋa Naawunni puusigu maa ni, dama ba yuui puusigu ni. Lala niriba maa nin ti nya galiŋu pam."

⁴¹Yisa daa zinni Gyeenju Yiri puuni, ban daa toosiri piini duseaa la tooni. U daa gosiri daadam maa zaa ŋɔn zaŋi piini seesi n-niŋi na. Bundaandima pam daa zaŋi ligri pam n-niŋi.

⁴²Amaa pukɔɔ daa kpe na, ŋɔn daa nye faradaana, ka daa zaŋi ligri fiŋ, kulla la'abisibisi ayi, n-niŋi.

⁴³Ka Yisa daa booli u nyaandoliba la na n-yeli ba, ni, "Yelimaŋi ka n yetti ya wa, pukoori faradaana wa tisi n-gaari sokam zaa;

⁴⁴dama ban zaa yiisi la ba marigu pam puuni seelli n-toosi, amaa pukoori wa ŋɔna, u marigu zaa seelli ŋɔn da ya m-mari n-diri la ka u zaŋi n-toosi."

Maaki 13

¹Yisa ŋɔn daa kyenni n-yiiri Gyeenju Yiri maa ni na la, u nyaandoliba yinni daa yeli u, "N Karimba, gosim kugnyalima wa ŋɔn be seem, ni ban daa zaŋi a m-me duri ni gooma seem!"

²Ka Yisa daa yeli u, "I bu nya mekara wa? Tɔ: dahinseaa kyenni na ka a kugseaa ku kpalim n-tɔm ka kugkpeaa zugu, amaa a zaa nin ti ŋme n-wurim n-lu tiŋa na."

³Di nyaanŋa u daa zini Olivii Zoori zugu, Gyeenju Yiri maa ya'ari sa, ka Piita ni Gyeemsi ni Gyɔni ni Anduru daa kye u saani na nti so'ai m-boosi u, ni,

⁴"Yelim ti wula saha ka dinjo nin niŋi. Ka bumbo nin ti niŋi n-wulisi, ni, anjo zaa ya paai a tariga?"

⁵Di saha ka Yisa daa yeli ba, "Ya baŋma suŋa ka di kye ka so yɔmsi ya.

⁶Niriba pam nin zaŋi n yuuri n-kye na, ni, 'Mani nla!' ka ba nin yɔmsi niriba pam m-basi.

⁷Ya yi ti wumni toppu damni, bee di lahabaya, yan di kye ka yam-ŋmaa gbaai ya, dama lala nin niŋi poi, amaa pa naari maa nla.

⁸Tinsi dima nin yisigi n-tuusi taaba tɔppu, ni nadima gba nin tuusi taaba. Tingbanju maa nin damni kpa, ni kpa, ni kpa sa; ka kɔm nin ti lu; amaa anɔ zaa ti ya be ni hoo pɔ'apudaana wɔlisigu piiligu beerim ɔn be seem la.

⁹Amaa ya gbaam ya mansi, dama ba nin ti mari ya n-niɔi kootu dima nuu ni, ba nin ti bu ya la'anju duri ni, ka ba nin kari ya sariya gɔmnadima ni nadima tooni. Di zaa nin niɔi man zugu, ka lala nin kye ka ba banju sunja.

¹⁰See ka lahabasunju maa danji m-paai tinsi kam zaasa.

¹¹Ba yi ti mari ya n-yi sariya karibu ziiya, yan di danji n-fabinni yan nin tɔ'asi yettɔ'aseesi zugu: ya tɔ'asim yettɔ'aseesi an be ya sufu ni di saha maa, dama di pa yarima n ya n-tɔ'asi amaa Naawunni Sii Kasi maa nin tɔ'asi.

¹²Dɔseeba nin gbaai ba mabiisi n-tisi ka ba ku ba, bee ba nin gbaai ba biisi, ka biisi mun nin yisigi n-zabi ba badima ni ba madima halli nti ku ba.

¹³Ba zaa nin yaai ya man yuuri zugu, amaa sɔ kam zaa ɔn nin kpanji u manja m-bari n-zaani halli nti paai yela wa tariga maa nin nya tiliginsim.

¹⁴Ya nin ti nya ka ba zanji bumbeseelli kan kyisiri la n-zaali luginseaa kan bu sum ni ka zeya, n-sa'amni yela. [Kye ka ninvugɔ ɔn karimni anɔ banji sunjasunja.] Tɔ: ya yi ti nya lala, di saha maa ya kye ka ban be Gyuudii tingbanju ni la zɔ n-du zɔya ni.

¹⁵Yan di kye ka ban be pii zugu ti sigi tinja na nti kpe duu puuni n-zanji seseelli,

¹⁶ka seeba ban be puri ni di labi nyaanja nti zanji ba kpari la.

¹⁷Di saha maa di nin ti kpeem pam n-tisi pɔ'apuusi dima ni pɔ'aseeba ban mari biisi ka ba na mɔ'ara.

¹⁸Dizugu ya susim Naawunni ka dinjo di kye na waari saha,

¹⁹dama di dabsa maa ka wahala nin be ni pam, wahalaseaa ban na zi n-nya Naawunni ɔn daa naam duniya wa sahanseaa zanji n-kyanji zuna, ka ku laa m-maali n-nya lala taabu yaasa.

²⁰Ka ti Dugma maa yi daa bu nmaai dabsa maa gyinja, saalibii n daa ka ni n-da naa n-nya tiliginsim, amaa ɔn daa yiisi seeba la zugu ka u siri daa nmaai dabsa maa.

²¹Ka di saha maa, sɔ yi ti yeli ya, ni, 'Nyama, Masiya maa be la kpa.' bee 'Kpa sa ka u be ni.' yan di niɔi ba yedda.

²²Seeba nin ti doaai na m-ma'ari ziri, ni, ban n nye Masiya, bee, ni, ban n nye anabidima; ba nin tum alahazibu tuma ni ba ti yɔmsi niriba m-basi, halli ni Naawunni ɔn yiisi seeba la gba, amaa Naawunni ku sakki lala.

²³Ya gbaam ya mansi, dama m pun danji n-yeli ya seelli kam zaa.”

²⁴Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Amaa di saha, wahala maa nyaanja, ni :- 'Wuntanja nin ti zibgi zimm! Ka namboaa ku laa m-peligi:

- ²⁵Saɲmariwuusi nin ti yiiri saazugu n-luri na, Ka arizana yiikodaandima zaa nin damna.'
- ²⁶Di saha ka ba nin ti nya 'Ninsaala Bii maa ka u potti na, ka sangbana nin gyiligi u', ka u ti mari yiiko pam ni gyirima veelim.
- ²⁷Di saha maa ka u nin ti tum malaakadima maa ka ba yi na m-paai duniya wa lugri kam zaa n-zaɲɲi ɲɔn yiisi seeba la ka la'asi ba taaba."
- ²⁸Ni, "Ya kyɛ ka kinkaɲɲa yela wulisi ya di gbinni ɲɔn nyɛ seem: ya yi ti nya ka lala tii maa yiisiri wuliɲmeena ka pusiri vapaala, ya nin baɲɲi, ni, siga saha potta.
- ²⁹Ka di be la lala: ya yi ti nya ka yela wa zaa niɲna, ya nin baɲɲi, ni, saha maa pɔriya.
- ³⁰Yelimaɲni ka n yeli ya wa, ni, zuna niriba zaa ku gaari see ka dinɲɔ zaa niɲi.
- ³¹Saazugu ni tingbaɲɲu nin gaari, amaa man yetto'a wa ku gaari."
- ³²Ni, "Amaa di daari maa, bee di saha, ɲɔn ya paai sahanseaa la ka sɔsɔ bu mi deede, halli malaakadima ban be arizana ni la bu mi, Naawunni Bii maa gba bu mi, na'ala ti Ba maa mi.
- ³³Dizugu ya gura, yan di gbisira, dama ya bu mi di saha maa.
- ³⁴Di ti ya n-nyɛ la hoo dɔsɔ ɲɔn daa wa goorim ka puri u yiri tuma n-tisi u tuntumniba seem, sɔkam zaa ni u tuma. Ka yeli ɲɔn guri u yiri za'anɔri maa, ni, u di gbisi.
- ³⁵Dizugu ya gura suɲɲa, dama ya bu mi yiri maa daana lappu saha na - ammi, zanoori, bee yuntasuusi, bee bekasigri, bee asuba?
- ³⁶Ya se'asima, ka di kyɛ ka u paai na n-libgi ya ka ya na gbisira.
- ³⁷Ka man yetti yarima seem wa, n yetti la sɔkam zaa, ni, ya se'asima n-gura."

Maaki 14

- ¹Di daa kpalim la dabsa ayi ni Yakki-n-Gaari Kyuu, kyuseaa ban diri bundiripaala maa - seesi an ka dabinni la. Ka gyeɲɲu kpambaya ni zaaligu karimbadima maa daa boori sɔseaa ban nin zaɲɲi n-sɔ'ai n-gbaai Yisa n-ku.
- ²Ni, "Ti di niɲi lala Kyuu maa zama sunsukkuni; tin mira ka niriba maa nin zabi."
- ³Yisa mun daa be la Betani tinkpaɲɲa; u daa kpe la Saimoon yiri, ɲɔn daa nyɛ kunkɔɲɲa la. Ka ban daa ti dira, pɔ'asɔ daa mari turaali kɔlɔba n-kpe na, turaali kpaam n-daa la, ka bu mari la nyunya'asiri ka bu ligri zoaai pam. U daa ɲma kɔlɔba maa n-kpaai kpaam maa n-saari Yisa zugu.
- ⁴Ka ban daa be beni maa seeba sufu daa yisigi, ka ba to'asiri n-tiri taaba, ni, "Bozugu ka u sa'am turaali wa?"

- ⁵Ba yi da zaɗɗi bu n-koosi, ligri pam naa n-yi na ka lala ligri naa n-toaai m-puri n-ti faradima!" Ka ba daa nyikki u lala.
- ⁶Ka Yisa yeli ba, "Ya kyel u! Wula ka ya daamni u? U tum la din veela n-ti ma.
- ⁷Ya kur nin mari faradima ya saani sahakam. Ya yi boori ya sunɗi ba, ya nin nya soori. Amaa ya ku mari mani sahakam.
- ⁸Pɔ'a maa mun niɗi la hoo ŋɔn nyaɗɗi seem; u zaɗɗi turaali kpaam wa hoo ŋɔn danɗi n-saari n niɗa n-se'asiri zaɗɗi n-kyanɗi n kum so'abu saha seem la.
- ⁹Yelimaɗni ka n yeli ya, ni, ba yi ti mooli lahabasunɗu maa duniya wa lugri kam zaa, ba nin teaai pɔ'a wa yela n-tɔ'asi n-wulisi ŋɔn niɗi seem maa."
- ¹⁰Ka Gyuudasi Isikariyɔti, ŋɔn daa nye Yisa nyaandɔliba pii ni ayi maa yinni la, daa bakki n-kyanɗi gyeenɗu kpambaya maa saani ni u ti figsi Yisa n-ti ba.
- ¹¹Ba sufu daa maaya ŋɔn daa yeli ba lala yettɔ'a maa zugu, ka ba daa ti noori, ni, ba nin ti u ligri. Dizugu Gyuudasi daa piili m-boori so'sunseaa ŋɔn nin niɗi n-zaɗɗi Yisa n-ti ba.
- ¹²Kyuu maa dahinyinni, peesi koribu daari maa, ka Yisa nyaandɔliba daa boosi u, ni, "Yeni ka i boori ni ti kyanɗi n-kpe m-maali Kyuu diibu siri n-ti i?"
- ¹³Ka Yisa daa tum babayi, n-yeli ba, "Ya kpeem timpuuni. Ya yi ti kpeeri timpuuni maa, do'so nin paai ya na n-ziiri koom. Yan dɔla u nyaanɗa
- ¹⁴n-kyanɗi yiri seaa ŋɔn nin kpe la ni, ka kpe n-yeli yiri maa daana, ni, ya Karimba maa nin ti boosi u, ni, dukani ka ŋɔn ni u nyaandɔliba ya kpe n-di ba Kyuu bundirigu?"
- ¹⁵Ka u nin wulisi ya dutitaari gyirambisa zugu ka ba pun maali ka siri n-zaali. Ya se'asima beni ka guri ti."
- ¹⁶Ka nyaandɔliba ayi maa daa yi n-kyanɗi timpuuni, ka di daa niɗi ba hoo ŋɔn pun yeli ba seem maa, ka ba daa se'asi Kyuu maa siri.
- ¹⁷Zaanoori ŋɔn daa ti paai, Yisa ni u nyaandɔliba pii ni ayi maa daa paai na.
- ¹⁸Ka ban daa ti dira, Yisa daa yeliya, "Yelimaɗni ka n yetti ya wa, ya yinni nin figsi ma n-ti n dindaandima - ti ban la'am n-diri wa yinni."
- ¹⁹Ba sufu daa sa'amiya, ka ba daa boosiri u yinniyinni, "Mani, bee?"
- ²⁰Ka u daa yeli, "Di nye la ya pii ni ayi wa yinni, man ni ŋɔn la'amni n-sukkri laa yinni ni.
- ²¹Ninsaala Bii maa nin bakki n-gaari hoo din pun sobi n-zaali u zugu seem la. Amaa ŋɔn mun figsi Ninsaala Bii maa n-kye ka ba gbaai u - di tɔ n-ti u! Ba yi daa kye di daama dɔ'am, di naa n-so'a."
- ²²Tɔ; ka ban daa ti diri maa, u daa zaɗɗi diseebu m-puusi Naawunni pe'abu ka ŋmaai n-zaɗɗi n-tisi ba ka yeli, "Ya deaama; n ningbina nla."

- 23** Ka laa n-zan̄ṅi kobeaa m-puusi Naawunni ka zan̄ṅi n-ti ba, ka ba zaa daa nyu ka puuni.
- 24** U daa yeli ba, "N ziim nla. N ziim wa nin ti yi na, ka di yiibu na nin kye ka nangbanyinni zaalipaalli ti zaani, n-tiri niriba pam.
- 25** Yelimaṅni ka n yetti ya, n ku laa n-nyu tiwala daam wa taabu yaasa, halli ni dindahinseaa man nin nyu di bumpaalli, Naawunni naam beesigu ni."
- 26** Ka ba daa yuum yuuma m-pe'ari Naawunni. Ban daa yuum n-naai maa, ba daa yi beni n-kyan̄ṅi nti paai ɔlivii Zoori kpaṅṅa.
- 27** Ka Yisa daa yeli ba, "Ya zaa nin wurim ka kye ma, vi zugu. Pa lala ka di daa sobi n-dooli? - ni, 'N nin ḡme pegura maa ka peesi maa wurim.'
- 28** Amaa man yi ti doaai kum ni n nin dan̄ṅi ya tooni n-kyan̄ṅi Galilii tingban̄ṅu."
- 29** Ka Piita yeli u, "Ba zaa yi ti wurim ka kye i, vi zugu, man ku niṅi lala!"
- 30** Ka Yisa yeli u, "Yelimaṅni ka n yetti i wa, zuna yun̄ṅu wa i mammaṅṅa nin kyiisi, ni, i zi ma; i nin ti yeli lala napoṅṅu buta poi, ka nɔroo naayi kum buyi."
- 31** Ka Piita labsi n-yeli ni nimmoaa, ni, "Halli di yi zaan kum ni, n ku kyiisi i." Ka u taaba maa zaa gba daa yeli lala.
- 32** Ka ba daa kyan̄ṅi m-paai ya'aseelli ban booni Gyetisamanni. Ka Yisa yeli u nyaandoliba maa, "Ya zinma kpa ka n kyan̄ṅi n-susi Naawunni ka kye na."
- 33** U daa zan̄ṅi la Piita ni Gyeemsi ni Gyoni ka ba doli u, ka di daa mugsu u pam ka beerim daa gbaai u ka di daa wum u pam. Ka u daa yeli ba, "Beerim din be n sufu ni wa zoaaya pam, n-ḡmanni din ya ku ma. Ya kpalimma kpa ka gura."
- 34** Sufusa'an̄ṅu ni beerim daa gbaai u ka di daa wum u pam, ka u daa yeli ba, "Beerim din be n sufu ni wa zoaaya pam, n-ḡmanni din ya ku ma. Ya kpalimma m-be kpa ka gura."
- 35** U daa kyan̄ṅi tooni beela m-paasi nti zan̄ṅi u maṅṅa n-gbaani tin̄ṅa ka susiri n-yetti, ni, di yi nin toaai, ni, namsigu wa ḡon gaari ka kye u.
- 36** Ka susi, ni, "Abba, m Ba, seelikam bu gaari i. Kye ka namsigu kobeaa wa gaari ka kye ma: di kye ka n nyu di! Amaa di pa la man ḡon boori seem la, see nyin ḡon boori seem maa niṅma."
- 37** U daa labi na n-nya, ka babata maa zaa daa gbisiri ni; ka u booli Piita, ni, "Saimoon, i gbisiri ni? I na'a ku toaai n-gali goom halli saha beela?"
- 38** Ka laa n-yeli ba zaa, ni, "Ya gura, ka susiri Naawunni ka lala nin kye ka ba di zamsi ya halli ka ya ti lu. Ya sufu boori sakkri amaa ya ningbina ka yaa ka za'asiri ni."
- 39** Ka u daa laa m-bakki n-kyan̄ṅi n-laa n-susiri lala yaasa.
- 40** Ka ḡon daa laa n-labi m-paai na, ba daa gbisiri ni, dama ba nini daa mumni ni, dizugu ba daa bu mi ban ya labsi n-yeli u seem.

⁴¹Ɖɔn daa kyaŋŋi ka labi na napɔmbuta la, u daa yeli ba, "Ya na kpalim n-gbisiri ka vuusira?". Ni, "Di sakkiya! Saha maa paaya. Ya nyama, ba pun yi n nyaanŋa ka figsi man Ninsaala Biiya n-ti ala'akyi dima.

⁴²Ya doaama ka ti kyaŋŋi! Minaafikka maa n kyenni na wa."

⁴³Ɖɔn daa na kur tɔ'asiri maa, Gyuudasi daa paai na, ŋɔn daa nyɛ u nyaandɔliba pii ni ayi la yinni yinni. Niriba pam daa dɔli u: ba daa yi la gyeenŋu kpambaya ni karimbadima ni kpamma saani na, ka ba daa mari ba takoobidima ni dɔya na.

⁴⁴Minaafikka maa daa pun wulisi u nyaanŋa maa ŋɔn ya n-niŋi seem n-kyɛ ka ba banŋi Yisa, ni, "Man nin puusi sɔ sunŋasunŋa la, ŋɔna nla. Ya gbaam u m-mari sunŋa n-kyanŋi."

⁴⁵Ka dizugu Gyuudasi daa paai na nti kyaŋŋi yooma m-paai Yisa saani, ka yeli u, "N Karimba!" ka daa puusi u sunŋasunŋa.

⁴⁶Ka ba daa gbaai u kirikiri.

⁴⁷Ka ban daa zɛ n-tabɪ beni maa sɔ daa foaai u takoobi n-kyɛ kpambaya bisɔ n-ŋmaai u tubri m-basi.

⁴⁸Ka Yisa daa boosi ba, ni, "N nyɛ la ban zabra ka faari neema la sɔ, bee wula? - ka ya mari takoobidima ni dɔya wa n-yi na ni ya gbaai ma dizugu?

⁴⁹Beoo kam n daa yi bɛ la ya saani, n-daa zintiri Gyeenŋu Yiri maa ni n-wulisiri niriba, ka ya daa bu gbaai ma. Amaa see ka di siri niŋi hoo Naawunni Litaafi ŋɔn daa yeli seem maa."

⁵⁰Ka ba zaa daa zɔ ka kyɛ u.

⁵¹Ka na'akyimbilisɔ n daa bɛ beni, u mun daa gɔbi kyinkyinni kɔkɔ n-dɔli Yisa nyaanŋa.

⁵²Ka ba daa gbaai bii wa, amaa u daa zɔ m-bakki yɔri ka u kyinkyinni maa kpalim ba nuu ni.

⁵³Ba daa mari Yisa n-kyanŋi Gyeenŋu Toondaana saani, beni ka gyeenŋu kpambaya ni kpamma ni karimbadima maa zaa daa la'am na.

⁵⁴Ka Piita daa sɔ'ai n-dɔli Yisa nyaanŋa sa, halli nti kpɛ Toondaana maa dundɔŋu ni. U daa la'am la soogyadima maa saani n-zi beni n-wuusiri bugum.

⁵⁵Kpamma maa, ni la'anŋu dima zaa, daa moori la ni ba nya sehara n-galim Yisa ka ku u, amaa ba daa bu nya lala sehara.

⁵⁶Seharadima pam daa yi na m-ma'ai ziri, amaa a daa bu dɔli taaba.

⁵⁷Ka baseeba daa doaai n-naai noori ni ba ti ma'ai ziri anŋɔ taabu, ni ba ti kpeesi u yela ni,

⁵⁸ni, "Ti daa wum ka u yeli, ni, u nin sa'am Gyeenŋu Duseaa ninsaalidima ŋɔn me maa, ka zanŋi daba ata m-mɛ seaa niriba nuusi ŋɔn ku toaai m-mɛa."

⁵⁹Ni di zaa ba sehara daa bu doli taaba deede.

⁶⁰Di saha ka Gyeenju Toondaana maa daa doai ba zaa tooni m-boosi Yisa, ni, "I ka labsigu zanji n-kyanji ban tiri yetto'aseesi m-paari i wa?"

⁶¹Ka Yisa n̄n daa sina ka daa bu labi n-yeli u seelli maa, Toondaana maa daa laa m-boosi u n-yeli, "Nyini n nye Masiiya n̄n ya fa ti m-basi ka di naam la? Nyini n nye Naawunni bii la?"

⁶²Ka Yisa daa labi, ni, "Mani nla; ka :- 'Ya nin nya Ninsaala Bii maa' 'Ka u zi Naawunni Yaadaana maa nudirigu ya'ari' 'Ka kyenni na ka saazugu sangbana gyiligi u.' "

⁶³Ka Toondaana maa suuri daa yisigi, halli ka u daa toai u mammanja sutura dizugu ka yeli, "Ti bu laa m-boori seharadima yaasa, bee bo?"

⁶⁴Ya bu wum n̄n to'asiri yetto'aseesi an kyisiri wa? Ya teesi la wula?" Ka ba zaa daa yi Yisa nyaan̄n, ni, u niŋi taalli - taalli kan sumni la kuubu.

⁶⁵Ba ninvugseeba daa piili n-tusiri nantoori n-saatiri Yisa, ka ba daa zanji bunni n-vili u nini ka daa l̄bri u tampekka ka boosiri u, ni, "Nyin anabi wa, bugma m-ban̄ji n̄n n̄m̄e i wa!" Ka soogyadima maa daa daai u ka gba n̄m̄e u.

⁶⁶To; di saha ka Piita daa na kpalim m-be tiŋi dundon̄ju maa puuni. Ka Gyeenju Toondaana yiri maa po'asariso daa kpe na

⁶⁷n-nya u ka u wuusiri bugum maa. Ka po'asariga maa daa yeli "Nyin gba yi be la Yisa, Nazareti nira wa, saani!"

⁶⁸Amaa u mun daa kyisiya; ka daa yeli, ni, "M bu mi! - M bu ban̄ji nyin to'asiri yetto'aseesi wa gbinni!" Ka daa yi n-kpe bunzon̄ju ni. Di saha maa ka n̄roo daa kum.

⁶⁹Ka po'asariga maa daa nya u beni ka daa laa m-piili yaasa n-yetti n-tiri ban ze beni maa, ni, "Donwa nye la niriba wa yinni."

⁷⁰Ka Piita daa kyisi yaasa. Din daa paasi beela, ban daa ze beni maa daa laa n-yeli Piita, ni, "I ku toai n-kyisi, ni, i pa ba nyaandola, dama i gba yi la Galilii na."

⁷¹Ka Piita daa piili m-poori noori n-yetti yelikyo'ama, ni, "M poya, ni, n yeli la yeliman̄ni. M bu mi doo yan to'asiri u yela maa!"

⁷²Di saha maa ka n̄roo daa kum m-paasi buyi, ka Piita teaai Yisa n̄n daa yeli u seem la, ni, "I nin kyisi ma napon̄ju buta poi, ka n̄roo naayi kum buyi." Ka u daa zo n-yi ka kumna.

Maaki 15

¹Ka beoo n̄n daa ti kaai, gyeenju kpambaya maa daa la'am, ban ni kamma ni karimbadima maa - halli ba sariya karibu dima zaa. Ba daa la'asi n-gbaai ba gbaari. Ba daa ba Yisa bansi n-zan̄ji u n-kyan̄ji n-niŋi Gomna Pailiti nuu ni.

- ²Ka Pailiti daa boosi u, ni, "Nyini n nye Izraeli dima Naaba la?", ka Yisa labsi n-yeli u, "Nyin yeli seem maa n nye di."
- ³Ka kamma maa daa galim u zaŋŋi n-kpa yela pam zugu,
- ⁴ka Pailiti daa boosi u yaasa, ni, "I bu ya labsi? Wumma ba galinsi maa zaa ŋon be seem."
- ⁵Ka Yisa daa bu laa n-gyɛrigi u seelli yaasa, ka di daa niŋi Pailiti alahazibu.
- ⁶Tɔ, ka di daa nye la kaari soori, ni, Kyuu maa saha niriba daa yi wulisi dansarika niriba ninvugso ban boora, ka Gɔmna maa ti yiisi di daama sarika ni na n-kye m-basi ka u kyaŋŋi.
- ⁷Di saha maa ka dɔso ŋon yuuri boonni Barabasi daa be sarika ni: ŋona ni u taaba daa pun zabi Gɔmnanti dima maa n-ku niriba di zugu, ka ba daa gbaai ba n-niŋi sarika ni.
- ⁸Ka daadam maa daa la'am na nti susiri Pailiti, ni, u doli lala Kyuu soori la n-yiisi so n-ti ba na;
- ⁹ka u daa labsi m-boosi ba, ni, "Ya boori ni m basi Izraeli dima Naaba wa n-ti ya na?"
- ¹⁰- dama u daa banŋi, ni, nyuuri zugu ka kamma maa daa zaŋŋi Yisa n-ti u.
- ¹¹Ka gyeɛŋu kamma maa daa figsi niriba maa n-kye ka ba yeli Pailiti ni u basim Barabasi n-ti ba, ka kye Yisa.
- ¹²Ka Pailiti laa n-yeli zama maa, ni, "Ka ninvugso ban boonni Izraeli Naaba la muna? - Ya boori ni n niŋi u la wula?"
- ¹³Ka ba tasi n-labsi, ni, "Kpaasim u n-tabli dɔpulli zugu!"
- ¹⁴Pailiti daa boosi ba, ni, "Taalli bo ka u lee n-tum?" Ka ba daa maali n-tasi pam, ni, "Kpaasim u!"
- ¹⁵Tɔ, ka Pailiti daa boori ni u maai daadam maa sufu, ka dizugu u daa yiisi Barabasi m-basi n-ti ba, ka daa kye ka ba feebe Yisa ka zaŋŋi u n-tisi ni ba kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu.
- ¹⁶Di saha ka soogyadima maa daa zaŋŋi Yisa n-kpe zɔŋŋu maa ni - ban boonni 'Baariyi' seela maa - ka booli ba taaba ni ba ti la'am na.
- ¹⁷Ba daa zaŋŋi naam kparigu n-yeeli Yisa, ka paam goosi m-pili u zugu hoo naam zupiliga
- ¹⁸ka yi piili m-puusiri u, ni, "Ndana, m Ba Izraeli Naaba!"
- ¹⁹Ba daa zaŋŋi kika'ari n-feebe u zugu, n-tuusi nantoori n-niŋi u, n-gbaantiri u.
- ²⁰Ka ban daa maali u ansarisi lala n-naai maa, ba daa yeaai ba kparigu maa ka labsi u maŋtoori neema n-yeeli u. Ka daa zaŋŋi u n-yi ni ba ti kpaasi u.

- 21**Ban daa yi soori ba daa paai dɔsɔ nɔn yuuri boonni Saimoon. Dɔn daa kpeeri timpuuni ka ba daa mugsɩ u ka u zi Yisa dɔpulli daari maa. (Saimoon nɔnwa daa nye Sairiini tingbanɔn nira: Alekzanda ni Ruufusi ba nla.)
- 22**Ba daa zaɔɔni Yisa n-kyanɔni Gɔligotta ziiya (dinɔɔ gbinni nye la, 'Zugunmaanɔn Ziiya').
- 23**Beni ka ba daa mari daam ka niɔni tiim n-niɔni, n-zaɔɔni n-ti u ni u nyu; amaa u daa bu sakki.
- 24**Ka ba daa kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu, ka zaɔɔni ka n-sa. Ka ba daa puri u sutura ni ba tɔri taaba, n-toori tete ni ba nya nɔn ya deaai.
- 25**Di daa nye la hoo asuba kurigu awai, nonyeesiri saha, ban daa kpaasi u maa.
- 26**Ban daa sobi seelli n-galimni u ni maa daa nye la, ni, "Yehudiyadima Naaba la nɔɔa."
- 27**Beni maa ka ba daa kpaasi na'ayigsi ayi gba: ka daa sa ba yinni u nudirigu ya'ari, ni yinni u nuzaa ya'ari.
- 29**Niriba ban daa gatti daa lobri ba zugu ka tuuri Yisa, ni, "ɔho! Nyini n daa yetti yetto'ayɔya wa - ni, i nin wurim Gyeenɔn Yiri la n-lusi, ka zaɔɔni daba ata m-mɛ ka la yaasa!
- 30**Pampanɔn yim dɔpulli maa zugu n-sigi na n-fa i manɔn m-basi!"
- 31**Lala ka gyeenɔn kpamma maa daa laari Yisa, ban ni karimbadima maa gba, ka yetti taaba, ni, "U daa faari la niriba m-basira, amaa ka bu nyaɔni n-fa u manɔn m-basi!"
- 32**Kye ka ti nya Masiya maa, Izraeli Naa maa, ka u yi dɔpulli maa zugu n-sigi na ka ti niɔni u yedda!" Ka niriba ayi seeba ban daa kpaasi n-sa Yisa ya'a ayi maa gba daa tuuri u.
- 33**Agbaa saha nɔn daa paaya, tingbanɔn maa zaa daa niɔni zimm, ka zibsim daa ligi zaa n-yuui m-paai zaanoori hoo kurigu ata, wuntankabri saha.
- 34**Di saha maa ka Yisa daa kaasi pampam, ni, "Elooyi, Elooyi, lama sabakyitani?" - dinɔɔ gbinni nye la, 'N Naawunni, n Naawunni, wula ka i kye ma m-basi?"
- 35**Niriba ban daa ze n-tabɩ beni maa seeba daa wum u yetto'a maa ka yeli, ni, "Ya wumma! U boonni la Ilaygya!"
- 36**Ka ba ninvugyinni daa zo na ni so'asu n-sukki damiisiri ni n-zaɔɔni n-kusi kika'ari ni n-zaɔɔni n-duusi m-paai ni Yisa ti nyu, ni, "Kyela! - ka ti nya Ilaygya nin kye na n-sigsi u na, bee?"
- 37**Ka Yisa daa tasi pampam ka kpi.
- 38**Ka pateesa kan daa ya'ai Gyeenɔn Yiri Dutitaari puuni maa daa toaai buyi, n-yi ka saazugu zaɔɔni n-sigri tiɔni.

³⁹Soogyadima kpeenso n daa ze dopulli maa tooni: ka non daa nya Yisa non kpi seem maa, u daa yeli, ni, "Doo wa siri daa nye la Wumbiia."

⁴⁰Ka po'aseeba daa be kpanna sa ka gosiri na. Mariama non daa yi Magdala na n daa be ba sunsukkuni, ni Mariama non daa nye Gyeemsi bila ni Gyoseesi ma, ni Saloomi.

⁴¹Ban n daa pun doli Yisa non daa na be Galilii tingbanju saha la, ka daa sunni u. Po'aba pam ban daa doli u Gyerusalem na gba daa be beni.

⁴²To. Doso n daa be ni non daa nye gyirima daana kamma maa sunsukkuni, ka daa guusiri Naawunni naam kyenni na m-paasi. U yuuri daa booni la Gyoseefi, ka u daa yi Arimatiiya tinna ni na. Di saha ka zaanori daa ti maai Se'asigu daari maa - Vuusim Dabsiri siri maaligu dabsiri nla - ka non Gyoseefi daa mari u sufukpeemni n-kyanji m-paai Gomna Pailiti na nti susi u soori ni u kye ka u zanji Yisa ningbinju nti so'ai.

⁴⁴Ka Pailiti non daa wum, ni, Yisa pun kpi la, di daa gyeri u pam,

⁴⁵ka u daa booli soogyadima kpeema maa na nti boosi u, ni, Yisa pun kpi ka di yuui, bee? Ka Pailiti non daa wum kpeema maa lahabaari maa n-naai u daa zanji ningbinju maa yela n-niji Gyoseefi nuu ni.

⁴⁶Ka Gyoseefi daa da kasiinna ka sigsi kum maa na n-zanji kasiinna maa n-vili u n-zanji u n-niji gbaliseaa ban pun kyibi ka tampifeoo ni. Ka ba daa bilim kugtitaari n-ligi ka noori.

⁴⁷Mariama Magdalapo'a la, ni Gyoseesi ma Mariama, daa gosiri ni, ka nya ban daa zanji Yisa ningbinju n-so'ai seela.

Maaki 16

¹Vuusim Dabsiri maa non daa ti gaari ka Mariama, Magdala tinna po'a la, ni Mariama Gyeemsi ma la, ni Saloomi, daa da kpanyuuma ni ba kyanji nti soosi Yisa ningbinju.

²Alahari daari bekyikyeeo ka ba daa kyenni Yisa gballi maa ziiya.

³Ba daa be soori ni ka daa boosiri taaba, ni, "Doni n ya m-biligi kugri la gballi maa noori ni n-ti ti?"

⁴Amaa ba daa gosi n-nya, ka kugri maa pun biligi ni. Kugtibsiri n daa nye ka.

⁵Ba daa kpe gballi maa puuni, ka daa nya na'akyimbilisoo, ka u ye neempeela faratiti n-zi gballi maa ni, ba nudirigu ya'ari, ka di daa gyeri ba pam.

⁶Ka u daa yeli ba, ni, "Ya di kye ka dabeem mari ya.", ni, "Ya boori la Yisa ziiya, Nazareti doso ban daa kpaasi la. U yigsiya. U laa n-ka kpa. Ya nyam ban daa dooli u seela nna!"

⁷Amaa ya kyema n-yeli u nyaandoliba, ni Piita, ni, u danji ba tooni n-kyanji Galilii. Beni ka ba nin nya u, hoo non daa pun yeli ba seem la."

- ⁸Di daa gyeri pɔ'aba maa pam n-ɲma ba yam; ka dizugu ba daa zɔ n-yi gballi maa ni na. Dabeem ɲɔn daa mari ba pam la zugu, ba daa bu yeli sɔ seelli.
- ⁹U daa yisigi Alahari daari asuba pinipini, ka di dabsiri maa u daa daɲɲi n-kye ka Mariama Magdala pɔ'a la n nya u, pɔ'asɔ ɲɔn daa kari arizimbeeri ayɔpɔi u zugu ni la.
- ¹⁰Mariama daa yi beni n-kyanɲi Yisa nyaandɔliseeba la saani, ka ba daa zi la ni sufusa'anɲu n-kumna; ka u daa yeli ba di lahabaari maa.
- ¹¹Ban daa ti wum, ni, Yisa be u nyɔvuri ni ka pɔ'a maa pun nya u, ba daa bu niɲi lala yedda.
- ¹²Di nyaanɲa ka ba niriba ayi daa kyenni ba nɔba m-potti moo ni, ka Yisa beesigu daa takki ka u yi ba saani.
- ¹³Ba daa labi nti yeli ban kpalim la, amaa ba daa bu niɲi ba gba yeligu maa yedda.
- ¹⁴Tɔ. Ka u daa naayi zaɲɲi u maɲɲa n-wulisi u nyaandɔliba pii ni yinni la, ban daa ti diri diibu sahanseaa la, ka daa terisi ba pam ba yedda kaalinsi maa zugu, ni ba tuppuwumni zugu, dama ba taaba la daa nya u u kum yisigri maa nyaanɲa ka ban mun daa bu niɲi ba yeligu maa yedda.
- ¹⁵Ka u daa yeli ba, ni, "Ya kyam nti gyili duniya lugri kam zaa m-mooli lahabasunɲu wa yela n-ti Naawunni ɲɔn naam sɔ zaa.
- ¹⁶Ka ɲɔnkam niɲi yedda n-su Naawunni koom nin nya tiliginsim, amaa ɲɔnkam za'asi ka bu niɲi yedda nin baasi yɔri.
- ¹⁷Ka tunkara anɲɔ nin be yedda dima saani: n yuuri maa ni ka ba nin kari arizimbeeri n-yiisi niriba ni, ba nin tɔ'asi yettɔ'a balibubalibu,
- ¹⁸ba yi ti gbaai wugi ni ba nuusi, bee, n-nyu tibeoo, di bu ya niɲi ba seseelli; ba nin zaɲɲi ba nuusi m-pa baaridima zugri ka ba nya alaafɛa.”
- ¹⁹Tɔ. Ti Dugma Yisa ɲɔn daa tɔ'asi dinɲɔ zaa n-ti ba n-naai, Naawunni daa zaɲɲi u n-duusi arizana ni ka u zini ɲɔn Naawunni nudirigu ziiya.
- ²⁰U nyaandɔliba mun daa yi n-kyanɲi ya'ari kam zaa nti mooli lahabaari maa. Ka ti Dugma daa be ba saani n-tumna, ka u daa wulisi, ni, ba yelisim nye la yelimaɲni, u tunkara seesi an daa dɔli ba maa zugu. Ammi.]]

Luuki

Luuki 1

- ¹M Ba Tiyoofiluusi :- Niriba pam daa kpaŋŋi ba mansi n-sobi lahabaari zaŋŋi n-kyanŋi din daa niŋi ti saani.
- ²Ba daa sobi yetto'a maa hoo niriba ŋon daa yeli ti seem maa, ninvugseeba ban daa be di piiligu ni ka nya din daa niŋi la, nti leebi ban moonni lahabaari maa.
- ³Lala zugu man gba daa teesi, ni, di sumni ni n sobi yela maa deede n-ti i. Man pun doŋi bunseelli kam zaasa balabala halli nti kye ka i baŋŋi din siri nye yelimaŋŋi zaŋŋi n-kyanŋi yeliseesi ban daa wulisi i la zaa.
- ⁵To. Sahanseaa ka NaaHeroodi ŋon daa nye Gyuudii tingbaŋŋu naaba la, doŋo n daa be ni, ka u yuuri boonni Zakariiya. Ban maanni maaligu n-tiri Naawunni la yinni n daa nye u, ka daa yi la maalimaanniba zuliyaseaa ban daa boonni Abaigyadima la ni na. Ka u po'a gba daa nye la Aruuna za'anori ni po'a, ka u yuuri boonni Ilizabeti.
- ⁶Ka babayi maa zaa daa nye la ninvugsuma Naawunni saani, ka daa doŋi ti Dugma Naawunni zaaligu soori ni u kaya zaa, ka ka galinsi.
- ⁷Amaa ba daa ka biiya, dama Ilizabeti daa nye la kundɔ'ara. M-paasi yaasa, babayi maa zaa daa laa n-kurigi ni pam.
- ⁸Dahinseaa ka di daa ti paai ŋon Zakariiya ni u ya'ari dima ni ba tumni ba tuma n-tiri Naawunni ba maalimaanniba soori ni, ka ba daa yiisi u ni u kpe ti Dugma Naawunni Gyeenŋu Duu maa ni, ni u ti nyoaai turaali zum.
- ¹⁰Ka daadam maa zaa daa ze dundonŋu maa ni n-susiri Naawunni lala turaali zum nyoaari saha maa.
- ¹¹Ka ti Dugma malaaka daa yi Naawunni saani na, nti ze turaali zum maa nyoaari zii nudirigu ya'ari.
- ¹²Ka Zakariiya ŋon daa nya malaaka maa, u daa yirigi ni, ka dabeem gbaai u.
- ¹³Ka malaaka maa daa yeli u, "Zakariiya, di zori dabeem, dama Naawunni daa pun wum i susigu, ka i po'a Ilizabeti nin ti do'ai bidibga n-ti i, ka i nin ti puri u yuuri Gyoni.
- ¹⁴I nin ti mari sufupeelli ni sufumaasim pam i bii wa zugu, ka niriba pam gba nin ti mari sufupeelli u do'am maa zugu.
- ¹⁵Dama u nin ti niŋi ninvugtitaari ti Dugma Naawunni soori ni. Ka u ku ti nyu dazeoo bee dapeelli, ka Naawunni Vuusim Sii Kasi nin ti kyenni u zugu ni na halli u do'am saha zaŋŋi n-kyenna.
- ¹⁶U nin ti kye ka ya Izraeli dima pam nin ti ŋmaligi n-labi ya Dugma Naawunni saani. Ka u nin mari siiya ni yiiko hoo anabi Ilaygya ŋon daa mari seem la,

¹⁷nti zaŋŋi anabi Ilaygya sii maa ni u yiiko gba n-danŋi Naawunni tooni na. U nin kye ka yaseeba ban nye yaadima la sufu ti labi m-peligi ba ya'ansi zugu, ka kye ka tuppuwunni dima ti takki n-nya yem hoo ninvugseeba ban wunni Naawunni noori ŋon mari seem la, ka laa n-kye ka niriba maali siri n-guri ti Dugma.”

¹⁸Ka Zakariiya daa yeli malaaka maa, "N kurigiya ni, ka m po'a gba kurigi. Ka wula ka n nin toaai n-niŋi dinŋo yedda?"

¹⁹Ka malaaka maa daa labi n-yeli u, "Mani n nye Gyeebriyeli, so ŋon be Naawunni tooni la. Ka ŋon Naawunni n tum ma na, ni n ti to'asi i ka zaŋŋi lahabasunŋu wa n-ti i. N yetto'a maa saha yi ti paai, di nin niŋi lala. Amaa i bu niŋi di yedda,

²⁰ka dizugu i ya leebi la zoligu zuna wa, ka ku laa n-to'asi halli ka di saha maa ti paai.”

²¹Ka niriba maa daa guusiri Zakariiya, ka di ti gyeri ba ŋon yuui Naawunni Duu maa ni zugu.

²²Don daa ti yi na, u daa bu nyaŋŋi n-to'asi n-ti ba. Ka ba baŋŋi, ni, ŋon be Duu maa ni maa, u nya la zii. Ka u yi mari la u nuusi n-to'asiri m-bugsiri ba, ka yi kpalim n-konŋi yetto'a.

²³Ka di daa niŋi dabsiseesi ka u maaligu tuma dabsa daa ti naai, ka u daa kuli u yiri.

²⁴Dinŋo nyaŋŋa ka u po'a Ilizabeti daa gbaai puuwa, n-so'ari u manŋa niriba saani halli nti paai u goya anu daari,

²⁵n-yetti, ni, "Pampaŋŋo ti Dugma yi teaai n yela, ka niŋi ma nŋoa, ni u yiisi ma vi ni niriba saani.”

²⁶To; ka Ilizabeti puu maa goya ayoobu saha, Naawunni daa tum u malaaka Gyeebriyeli maa ka u kyaŋŋi tinseaa kan be Galilii tingbaŋŋu ni, ka ka yuuri boonni Nazareti la.

²⁷Ka u kyaŋŋi po'asariso saani, ka po'a maa mun yuuri boonni Mariama. Po'asariga maa daa na zi n-dooni ni doowa, amaa ba daa pun basi nangbambasiri, ni, u nin kuli doo ŋon yuuri boonni Gyoosefi, ka u mun nye NaaDauda za'anori biiya.

²⁸Ka malaaka maa daa ti paai Mariama saani na, nti yeli u, ni, "M puusiri i ni, nyin po'aso Naawunni ŋon sunŋi pam wa! Ti Dugma Naawunni be i saani.”

²⁹Don daa puusi u seem maa daa gyeri u pam, ka u birisiri di gbinni ŋon nye seela.

³⁰Ka malaaka maa daa yeli u, "Mariama, di zori dabeem, ka i nya zugsunŋu Naawunni saani.

³¹Wumma! I nin gbaai puuwa n-do'ai bidibga, ka i nin ti puri u yuuri Yisa.

³²U nin ti mari tibsini, ka ba nin ti boonni u la Naawunni Don Ka Kpeaa biiya. Ka ti Dugma Naawunni nin ti zaŋŋi naam n-diisi u, u yaaba NaaDauda ŋon daa di naseebu la.

- 33Ka u nin ti di naam n-su ya yaaba Yaakubu butiri, halli ni saha din ka toriga, ka u naam maa ku ti mari naari.”
- 34Ka Mariama daa yeli malaaka maa, "N na zi n-dooni ni doowa. Ka wula ka dinjo nin toaai n-ni?"
- 35Ka malaaka maa daa labsi n-yeli u, "Naawunni Sii Kasi Vuusim nin sigi i zugu na, m-be i ni, ka Naawunni Don Ka Kpeaa wa yiiko nin ti be i saani. Dizugu nyin ti ya do'ai bikasi so maa, ba nin ti booni u la, ni, 'Naawunni Biiya'.
- 36Banjama i do'ara Ilizabeti yela: ammi, ba daa bu booni u, ni, kundo'ara? To: non mun mari bidibga puuwa, ni non kurigi maa zaa yori, ka ka goya ayoobu njoa.
- 37Dama seseelli bu to n-nyanji Naawunni yiiko.”
- 38Ka Mariama daa yeli u, "Ti Dugma n su ma. Kye ka di nihi ma hoo nyin non yeli seem maa." Ka malaaka maa daa bakki n-kyanji ka kye u.
- 39To. Di saha maa ka Mariama daa yisigi n-kyanji yoomayooma n-kyanji zoya ni, nti paai tinseaa kan be Gyuudii tingbanju ni la.
- 40M-paai beni nti kpe Zakariya yiri m-puusi Ilizabeti.
- 41Ilizabeti non daa wum Mariama puusigu maa, bii maa daa damni u puuri ni, ka Ilizabeti paali ni Naawunni Sii Kasi.
- 42Ka u daa tasi n-yeli pampam, ni, "Nyini m mari zugsunju n-gaari po'aba zaa, ka biso non be i puuri ni maa gba mari la zugsunju!
- 43M mun nye la noni, halli ka n Dugma maa ma kye n saani na wa?
- 44Man non kur wum i puusigu maa, biso non be m puuri ni wa damni ni sufupeelli zugu.
- 45I nihi yedda, ni, ti Dugma non to'asi seelli n-ti i la siri nin nihi yelimañni, ka di zugu nyini n nye sufumaasim daana.”
- 46Ka Mariama yeli :- "N tibgri ti Dugma n sufu ni,
- 47Ka Naawunni non tuligi ma la zugu ka n sufu peligi pam.
- 48Dama u teaai u daabri tarintiri yela. Ka zuna zanji n-kyenna, Zamaana zaa nin ti booni ma sufumaasim daana;
- 49Dama Yiiko Zaa Daana tum tunkara n-ti ma, Ka u yuuri n nye kasi.
- 50Ka ban zori u la muna - Ban ka non mun zori ba namboo saha kam.
- 51U zanji u nuu ni yiiko n-nme karimbaani dima maa - Ba teesibeeri nin wurim m-basi.
- 52U yiisi la nadima ba naama ni, Ka tibgri tarimma.

- 53U zaŋŋi bunsuma n-diisi kom ŋon mari seeba maa, Ka kari bundaandima ka ba bakki ni nuzaala.
- 54U sunŋi u daaba Izraeli dima, Ka teaai ti yela n-zo ti namboo;
- 55Hoo ŋon daa yeli ti yaadima seem la. U zo Ibrahim ni u nyaanŋa dima namboo Halli ni saha din ka naari.”
- 56Ka Mariama daa kpalim m-be Ilizabeti saani n-niŋi kaman goya ata, ka laa n-labi n-kuli u yiri.
- 57Ka Ilizabeti do'am saha ŋon daa ti paai, u daa do'ai bidibga.
- 58Ka u ziziitaaba ni u do'ariba daa wum, ni, ti Dugma zo u namboo pam, ka ŋon ni ban zaa daa mari sufupeelli.
- 59Bii maa dabsa anii daari ka ba daa la'am na ni ba gunni u ka puri u yuuri. Ba daa ya zaŋŋi la u ba Zakariiya yuuri m-puri u,
- 60ka u ma Ilizabeti mun daa za'asi ka yeli, ni, "U yuuri nin boonni Gyoni.”
- 61Ka ba daa labi n-yeli u, ni, "Ay! - I do'arisoso ka ni ka u yuuri boonni Gyoni.”
- 62Ka daa mari ba nuusi m-bugsiri m-boosiri u ba, ni, u boori bii maa yuuri boonni la wula?
- 63Ka u daa susi bunny n-sobi, ni, "Bii maa yuuri nye la Gyoni.”
- 64Ka di daa gyeri ba zaa. Di saha maa ka Zakariiya zilimni daa di lakki ka u yi to'asiri m-pe'ari Naawunni.
- 65Ka dabeem daa gbaai ba ziziitaaba maa zaa, ka niriba zaa daa kur diri taaba azama n-to'asiri yela wa Gyuudii zoya tinsi zaasa ni.
- 66Donkam zaa daa wum yela maa daa zaŋŋi a n-niŋi u sufu ni ka teesiri, ni, "Bii wa lee n ti ya nye la ninvugboa?" Dama Naawunni yaa n daa be u ni.
- 67Ka u ba Zakariiya daa paali ni Vuusim Kasi maa, ka to'asi anabitiri ni, n-yetta:
- 68"Ti pe'ari ti Dugma, Izraeli Naawunni, Dama u sunŋi ti n-yiisi ti wahala ni.
- 69Ka u daa bo tuliginsim daana n-ti ti na, Dauda za'anori biiya - Naawunni ŋon daa su NaaDauda maa.
- 70Naawunni daa pun wulisi ti u yela, U daa kye ka u anabidima daa yeli ti, Yuuma an gaari la ni - Ninvugsuma n daa nye ba!
- 71Ni, u nin tuligi ti ti dindima ni, Ka yiisi ti ban yaai ti zaa nuu ni.
- 72Naawunni n daa po noori n-ti ti yaaba Ibrahim, Ni, u nin yiisi ti ti dindima nuusi ni, Ka kye ka ti gyeemni u ka dabeem ka ti: Ka ti niŋi ninvugsuma m-be u tooni kasikasi, Halli ni ti nyovuri toriga. Dizugu ka u daa zo ti yaadima namboo, Ka daa bu tam u yelisunŋu ŋon nye seem maa.

⁷⁶M biiya, ba nin ti boonni i la Anabi - Anabi n-ti Naawunni Ɗɔn Ka Kpeaa. Dama i nin ti danɗi ti Dugma Naawunni tooni M-maali u soya n-ti u.

⁷⁷I nin wulisi u niriba yem, Ni ba nin banɗi tuliginsim ɗɔn nye seem: Ni, Naawunni nin kye ba taalli m-peɗɗi ba,

⁷⁸Dama Naawunni zo ti namboo pam. Ka u kye ka neesim yi saazugu n-kye ti saani na,

⁷⁹N-neaai tirim ban be zibsim ni, ni kum puuni, Ka zaɗɗi nangbanyinni ni sufudoaa soori N-wulisi ti noɓa.”

⁸⁰To. Ka bii maa daa zoaai na, m-mari sufukpeemni, m-be moo ni halli ni dahinseaa ɗɔn daa ti zaɗɗi u manɗa n-wulisi n-ti Izraeli dima la.

Luuki 2

¹To. Di daa niɗi lala, ka saha kanɗona ka Room NaaTitaari Agasitisi daa tisi noori ni ba ti sobri u suulinsi ni niriba zaa yuya.

²(Niriba maa danɗni yuya soppu n-daa la, sahaseaa Kuriniyusi ɗɔn daa nye Siriiya tingbanɗu Gɔmna la.)

³Ka sokam zaa daa kunni u toori tinɗa ni ba ti sobi u yuuri.

⁴Ka Gyoosefi gba daa yi Nazareti, Galilii tingbanɗu ni, nti sigi n-kyanɗi Betlihem, Gyuudii tingbanɗu ni. Ban daa do'ai NaaDauda tinseaa nla; Gyoosefi daa nye la NaaDauda za'anɔri nira, dizugu ka u daa kyanɗi beni ni u ti sobi u yuuri.

⁵Ɗɔn ni Mariama n daa la'am n-kyanɗi, dama Mariama daa pun basi nangbambasiri, ni, u kuli u. Di saha maa ka Mariama daa mari pukarigu.

⁶Ban daa paai beni m-be ni maa, u do'am saha daa ti paai.

⁷Ka u daa do'ai u po'asarido'am bidibga, ka zaɗɗi tana n-vili u, n-dooli bunkɔbri diibu bunni ni, dama ba daa bu nya doaa ziiya saamma yiri maa ni.

⁸To; ka peguriba daa be tinɗa maa moo ni yunɗu, n-guri ba peesi.

⁹Ka ti Dugma malaaka daa yi ba saani na, ka ti Dugma gyirima neesim daa neaai n-gyiligi ba, ka dabeem daa kpe ba pam.

¹⁰Ka malaaka maa daa yeli ba, "Ya di zori dabeem! Ka n zi la lahabasunɗu na ni n ti ya, ka ka mari sufupeelli pam, ka nye sokam zaa dinni.

¹¹Dama ba da do'ai ya Tuligra zuna yunɗu wa. NaaDauda tinɗa ka ba da do'ai u. Ɗɔna n nye Masiiya, Naawunni ɗɔn daa basi nangbambasiri, ni, u zaɗɗi so n-tum na, ka u nye ti Dugma la.

¹²Amaa dinɗo nin kye ka ya banɗi, ni, n yeligu wa nye la yelimaɗni: ya nin ti nya bileaa maa ka ba vili u tana n-dooli bunkɔbri diibu bunni puuni.”

- 13**Di saha maa ka malaaka bobgu daa yi arizana n-kye na, m-paasi malaaka yinni maa zugu, ka ba yuumni m-pe'ari Naawunni n-yetta:
- 14**"Naawunni ngon be saazugu mari gyirima pam, Ka daadam ban be duniya wa ni nya sufudoaa ni nangbanyinni, Naawunni ngon wuri ba zugu!"
- 15**Malaakadima maa ngon daa basi ba ka labi arizana ni maa, peguriba maa daa yetti la taaba, ni, "Dinɔna, ti kyem Betlehem nti nya bunseelli din niɔi maa, ti Dugma ngon wulisi ti seelli la."
- 16**Ka ba daa kyanɔi yooma, m-paai m-bo n-nya Mariama ni Gyoosefi, ni bileaa maa, ka u do bunkobri diibu bunni maa puuni.
- 17**Ban daa nya lala maa, ba daa yeli malaaka ngon daa to'asi bii maa yela seem la n-ti ba.
- 18**Donkam zaa daa wum peguriba maa lahabaari maa, di daa yi niɔi ba la alahazibu.
- 19**Mariama mun daa zaɔi yela maa zaa n-niɔi u sufu ni, n-kur teesiri a yela.
- 20**Ka peguriba maa daa labi n-tiri Naawunni gyirima ni pe'abu ban daa wum ka nya seelli maa zugu. Ka di siri daa nye la hoo malaaka maa ngon daa yeli ba seem la.
- 21**To; ka bii maa dabsa anii daari ngon daa ti paai, ba daa gunni u ka puri u yuuri Yisa, dama ban daa na bu gbaai u puu saha seaa la, malaaka maa daa pun yeli, ni, ba boolim u yuuri lala.
- 22**To. Di nyaanɔa ka saha daa ti paai ni Gyoosefi ni Mariama kyanɔi nti tum kaman Musa zaaligu ngon yeli seem, ni, ba maalim Mariama do'am kasitiri maaligu. Ka ba daa zaɔi bii maa n-kyanɔi Gyerusalem, ni ba ti zaɔi u n-ti ti Dugma.
- 23**Ba daa niɔi kaman din sobi n-yeli ti Dugma zaaligu ni seem, ni, ba zaɔima ba bikpamma, bidibsi la, n-tisi ti Dugma.
- 24**Ka daa maali maaligu maa kaman ti Dugma zaaligu ngon yeli seem la, ni, ba korim nmanzeesi ayi bee nmambisi ayi m-maali maaligu.
- 25**To; doo n daa be Gyerusalem, ka u yuuri boonni Simiyon, ka doo wa daa zori Naawunni ka doo u zaaligu sunɔa: ka guusiri Izraeli dima tuligra soori; ka Naawunni Vuusim Kasi daa be u ni.
- 26**Sii Kasi daa pun kasigi n-yeli u, ni, faasee ka u ti nya ti Dugma Masiiya poi ka naayi kpi.
- 27**Ka Naawunni Sii maa daa kye ka u kyanɔi Naawunni Gyeenɔu Yiri maa ni. Di saha maa ka Gyoosefi ni Mariama daa mari Yisa n-kpeeri na ni ba ti niɔi u hoo zaaligu kaari ngon nye seem maa.
- 28**Ka Simiyon daa deaai bii maa n-zali, ka pe'ari Naawunni n-yetta:
- 29**"Dizugu, n Dugma, zuna zaɔi n-kyenna, I nin kye ka m bakki duniya wa ka kyanɔi ni sufudoaa; Hoo nyin ngon daa basi nangbambasiri n-ti ma seem la.

- ³⁰Dama n nini nya i Tuligra maa,
- ³¹nyin daa zaŋŋi so n-ti butiri kam zaa wa.
- ³²Ɔona n nye neesim din ya neaai tinzundima M-bugsi ba i soori; Ka i niriba muna, Izraeli dima - I nin taasi gyirima na n-ti ba.”
- ³³Tɔ; ka Simiyon non daa to'asi bii maa yela maa, di daa niŋi bii maa ba ni u ma alahazibu.
- ³⁴Ka Simiyon daa susi Naawunni susisuma n-niŋi ba zugu, ka yeli u ma Mariama, ni, "Dinjo ka Naawunni zaali, ni bii wa nin kye ka Izraeli dima pam ti sigsi ba manna ka laa n-du yaasa. U nin ti laa n-leebe non ya wulisi niriba tuliginsim soori, ka baseba nin za'asi u yela.
- ³⁵Ka i gba sufu nin sa'am di zugu, kaman takoobi non kusi nira seem la. Ka yeliso'ara nin ti yi niriba pam sufu ni na.”
- ³⁶Ka po'aso gba daa be ni, n-nye anabi, ka u yuuri booni Anna. Ka nye Fanuweli biiya, Aseeri za'anori ni nira. U daa kurigi pam,
- ³⁷dama u daa zinni doo yiri la yuuma ayopoi, ka daa zinni pukotiri muna halli ni yuuma pisinii ni anaasi. U daa kur be la Naawunni Gyeenju Yiri ni, yunju ni wuntanŋa saha zaa, n-gyeemni Naawunni ni wunsusigu ni noori loobu.
- ³⁸Ka po'a wa daa kye na di saha maa, m-pe'ari Naawunni, ka to'asiri bii maa yela n-tiri ninvugseeba ban daa guusiri Gyerusalem tuliginsim dabsiri la zaa.
- ³⁹Tɔ; ka ban daa tum ti Dugma zaaligu non nye seem zaa n-naai, ba daa labi n-kuli Galilii, m-paai ba toori tinŋa Nazareti.
- ⁴⁰Ka bii maa daa zoaai na, m-mari yem ni yaa, ka Naawunni wurilim be u ni pam.
- ⁴¹Yuumni kam Yisa ba ni u ma daa yi kyenni la Gyerusalem nti diri Yakki-n-Gaari Kyuu.
- ⁴²Ka bii maa non daa ti paai yuuma pii ni ayi maa, ba daa kyanŋi n-di kyuu maa hoo ban diri ka yuumni kam seem. Ka kyuu maa dabsa non daa ti naai ka ba labri n-kunni la,
- ⁴³Yisa daa kpalim la Gyerusalem. Ka u ba ni u ma bu mi, dama ba daa teesi, ni, u be la daadam maa ni.
- ⁴⁴Ka dizugu daa kye ka ba kyanŋi la dabsimunni kyenni; di nyaanŋa ka ba daa naayi boori u ziiya ba do'ariba ni ba zodima saani.
- ⁴⁵N-daa bo u n-konŋi beni, ka labi Gyerusalem nti boori u ziiya.
- ⁴⁶Di dabsa ata daari ka ba daa nya u Naawunni Gyeenju Yiri ni, ka u zi karimbadima saani, n-wumsiri ba yetto'a, ka boosiri ba boosa.
- ⁴⁷Ɔonkam zaa daa wum u yetto'a maa, di daa niŋi ba la alahazibu u yem gyerigri zugu.

⁴⁸Ban daa nya u maa di daa gyeri ba ni, ka u ma boosi u, ni, "M biiya, wula ka i niɲi ti seem wa? Man ni i ba yi boori la i ziiya ni sufusa'aŋɲu."

⁴⁹Ka u daa labsi n-yeli ba, "Bo n niɲi ka ya boori n ziiya? Ammi, ya bu mi, ni, di kpa la talasi ni m be m Ba tuma maa ni?"

⁵⁰Ka ba daa bu mi ɲɔn yeli ba seem maa gbinni.

⁵¹Ka u daa doɓi ba n-labi n-kuli Nazareti, ka deaari ba noori. Ka u ma daa zaɲɲi yela maa zaa n-niɲi u sufu ni.

⁵²Ka Yisa bamsim ni u yem daa paasira, ka u mari zugu pam Naawunni ni ninsaaliidima saani.

Luuki 3

¹Yuunseaa n daa paai, zaɲɲi n-kyanɲi yuuma piiya ni anu NaaTaibiriyusi ɲɔn daa zinni Room NaaTitaari naam gbana zugu la. Di saha maa ka Pɔntiyusi Pailiti daa nye Gyuudiiya tingbaɲɲu Gɔmna, NaaHeroodi mun daa di Galilii naam, ka u beeri Filipi mun daa di Ituriiya ni Tirakɔnaati m-paasi, ka Laasanyasi mun daa di Abiliini naam.

²Saha kanɲɔ yaasa ka Annasi ni Kayafasi daa di Izraeli dima gyeenɲu suulinsi. Di daa nye la saha kanɲɔ ka Naawunni daa to'asi n-ti Gyɔni, so ɲɔn daa nye Zakariiya bii la, yoo ni sa.

³Dizugu ka Gyɔni daa kyanɲi n-gyinni Gyɔdin mo'ari ziiya gyilagyila ni, m-moonni n-yetti, ni, "Ya kyeli ya teesibeeri, ni ya tumbeeri tuma, m-basi. Ka lala zugu ya kyem na ka man nin su ya Naawunni koom, ka Naawunni nin kye ya taalli zaa m-peɲɲi ya."

⁴Di zaa daa nye hoo Anabi Aizaaya ɲɔn pun soɓi u bukku maa puuni n-yeli seem la. U daa yenni, ni :- "Ya wumma! So m be yoo ni n-tasira, Ni, 'Ya maalim ti Dugma palli n-ti u, Ya se'asim u soya zaa ka a tuusi kyappi;

⁵Baa kam zaa nin ti nyeri, Ka zo'ya ni kunkuna zaa nin birigi n-sigi; An goɓim zaa nin teaai, Ka so'gbiragbira la mun leebi boliboli;

⁶Ka ninsaala zaa nin ti nya M-baɲɲi Naawunni ɲɔn nin tuligi u niriba seem la.' "

⁷To; ka daadam daa la'am Gyɔni saanni na pam, ni u su ba Naawunni koom. Ka u daa yeli zama maa, ni "Ya bunkyo'ama wa! Ya kur ɲmani la hoo wa'abeeri! Do'ni n wulisi ya Naawunni ɲɔn ya namsi ya seem ka ya yenni, ni, ya nin zo n-yi namsigu maa ni?

⁸See ka ya tum tunseesi an wulisi, ni, ya pun takki ya halibeeo ni ya teesibeeri zaa, kaman tisunɲu ɲɔn wannu walisuma seem la. Yan di yetti taaba, ni 'Ibrahim ya'ansi n nye ti!'; ya bu baɲɲi, ni, Naawunni nin toaai n-zaɲɲi halli kuga wa gba m-maali ya'ansi n-ti Ibrahim?

- ⁹Pampanjo ka Naawunni nin namsi tumbeeri dima hoo nira non maali u leefu siri ni u nma tiseaa kan bu wanni sunna seem. U nin nma ka n-lusi, ka zanji ka n-losi bugum ni.”
- ¹⁰Gyoni non daa to'asi lala maa, ka zama maa niriba daa boosi u, ni "Ka dizugu ti ya nihi la wula?"
- ¹¹Ka u labsi n-yeli ba, ni, "Don mari kpari ayi non yiisim yinni n-tisi non pun ka halli yinni. Bee non mari bundirigu gba non purim di lala.”
- ¹²To; ka lampodeaariba gba daa kye Gyoni saanni na, ni u su ba Naawunni koom maa. Ba daa boosi u, ni, "Ti Karimba, ka wula ka tirima ya nihi?"
- ¹³Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya di deaari n-yakkri ban wulisi ya seem maa.”
- ¹⁴Soogyadima gba daa boosi u m-paasi, ni, "Ka tirima nona?" Ka u daa yeli ba, "Ya di mugsiri so n-deaari ligri bee n-galimni sokam yoriyori; ka ya kye ka ya nini tigi ya yoori non n-nye seem maa.”
- ¹⁵To; ka bana, ni Izraeli dima maa zaa, daa kur guusiri Naawunni non ya n-tum so na n-ti ba, ni u ti su ba naam fukumsi la. Ba daa puri lala naaba yuuri, ni, 'Masiya', bee 'Kirisita'. Dinnona Gyoni non daa to'asi u yetto'a seem maa, ba daa birisiri ni m-boosiri taaba, ni, "Ammi, Masiya na'a non, bee?"
- ¹⁶Amaa Gyoni daa tasi n-yeli ba zaa, ni, "Koom ka mani zaji n-suuri ya wa, amaa so kyenni na non nin zaji Sii Kasi ni bugum n-suuri ya. Non n kpeem n-gaari ma halli ka mani bu sum ni m pirigi u namna n-ti u.
- ¹⁷U kyenni na, ka pun maali u neema siri ni u pii u kabuubu tampii maa n-nihi ka kasikasi. U nin yeeli u kyi maa n-yiisi wuurigu la ka kye kabeelim. Kasuma maa ka u nin la'asi n-su u kusokku maa ni, ka naayi zaji wuurigu maa zaa n-vaai m-basi bugunseebu bun ka kpiisigu puuni.”
- ¹⁸To; ka Gyoni daa kpamsiri niriba lala, ka paasiri ba yeligu pam zaji n-kyanji Naawunni lahbasunju maa ni.
- ¹⁹To; ka NaaHeroodi daa pun fa u manoori beeri po'a la - po'a maa mun yuuri daa booni Heroodiyasi - ka anjo zaa nyaanja ka Gyoni daa galim Naaba maa dizugu, ni, Naaba galimiya pam, m-paasi non daa pun tum tumbeseesi la zugu.
- ²⁰Dinzugu NaaHeroodi daa laa n-tum tumbeseaa kan gaari non pun tum tunseesi la zaa ka kye ka ba gbaai Gyoni n-kpari dansarika ni.
- ²¹To; amaa ban daa na bu gbaai Gyoni sahanseaa la, ka non daa na suuri daadam zaa Naawunni koom maa, ka Yisa gba daa su. Ban daa su Yisa koom n-naai ka u daa puusiri Naawunni la, di saha ka saazugu sangbana daa yoai
- ²²ka Naawunni Sii Kasi daa yi na n-sigi u saanni na: Sii maa mun daa nmani la hoo nanmanni. Ka ba daa wum Naawunni kukori saazugu na ka yenni, ni, "M bii n nye i, ka n wuri i pam; n nini n tigi i.”

- ²³Tɔ; ka dinɔna Yisa mammanɔa ɔn daa ti ya piili u tuma maa, u yuuma n daa nye kaman yuuma pisita. Niriba daa teesi, ni, u nye la Gyoosefi biiya. Gyoosefi mun daa nye la Heeli biiya,
- ²⁴Heeli Mattaati biiya, Mattaati Liivai biiya, Liivai Melikyii biiya, Melikyii Gyannai biiya, Gyannai Gyoosefi so biiya,
- ²⁵Gyoosefi Matatayasi biiya, Matatayasi Eemosi biiya, Eemosi Neehum biiya, Neehum Esili biiya, Esili Nagyeaai biiya,
- ²⁶Nagyeaai Maati biiya, Maati Matatayasi so biiya, Matatayasi Semeeyini biiya, Semeeyini Gyoosekyi biiya, Gyoosekyi Gyooda biiya,
- ²⁷Gyooda Gyɔ'anan biiya, Gyɔ'anan Reesa biiya, Reesa Zerubabeli biiya, Zerubabeli Seaalitiyeli biiya, Seaalitiyeli Neeri biiya,
- ²⁸Neeri Melikyii biiya, Melikyii Addi biiya, Addi Koosaam biiya, Koosaam Elimadam biiya, Elimadam Yeeri biiya,
- ²⁹Yeeri Gyɔsuuwa so biiya, Gyɔsuuwa Eliyeeziri biiya, Eliyeeziri Gyoorim biiya, Gyoorim Mattaati biiya, Mattaati Liivai biiya,
- ³⁰Liivai Simiyon biiya, Simiyon Gyuuda biiya, Gyuuda Yisifu biiya, Yisifu Gyoonan biiya, Gyoonan Ilayakiim biiya,
- ³¹Ilayakiim Miliya biiya, Miliya Menna biiya, Menna Matata biiya, Matata Neetan biiya, Neetan NaaDauda biiya,
- ³²NaaDauda Gyɛsi biiya, Gyɛsi Oobedi biiya, Oobedi Bɔ'azi biiya, Bɔ'azi Seaala biiya, Seaala Neeseoon biiya,
- ³³Neeseoon Aminadaba biiya, Aminadaba Arimin biiya, Arimin Aani biiya, Aani Hezron biiya, Hezron Perezi biiya, Perezi Gyuuda biiya,
- ³⁴Gyuuda Yaakubu biiya, Yaakubu Yisahaaku biiya, Yisahaaku Ibrahim biiya, Ibrahim Teera biiya, Teera Neehoori biiya,
- ³⁵Neehoori Serugu biiya, Serugu Reoo biiya, Reoo Peligi biiya, Peligi Hibri biiya, Hibri Seela biiya,
- ³⁶Seela Kyeenan biiya, Kyeenan Aafaksaddi biiya, Aafaksaddi Seemi biiya, Seemi Nuhu biiya, Nuhu Lamɛkyi biiya,
- ³⁷Lamɛkyi Metusala biiya, Metusala Inɔkyi biiya, Inɔkyi Gyereedi biiya, Gyereedi Mahalaleelli biiya, Mahalaleelli Kyeenan biiya,
- ³⁸Kyeenan Inosi biiya, Inosi Setti biiya, Setti Adam biiya; ɔn Adam muna, Naawunni bii n daa nye u.

Luuki 4

- ¹Yisa daa ti ya yi Gyɔdin mɔ'ari n-labi na la, ka Naawunni Sii Kasi pun paali u ni.
- ²Ka Sii maa daa zaŋŋi u n-taasi yoo ni sa ni u ti niŋi dapisinaasi; ka Sintaani daa zamsi u. Di saha maa u daa bu di bunseela halli ka kɔm ti naayi wum u yoo maa ni.
- ³Ka Sintaani daa yeli u, ni, "I yi siri nyɛ la Naawunni biiya, i ku kye ka kugri wa leebi bundirigu?"
- ⁴Ka Yisa labsi n-yeli u, ni, "Di pun sɔbi n-dɔya, ni, pa bundirigu kɔkɔ zugu ka ninsaala be ni."
- ⁵Di nyaanŋa ka Sintaani daa zaŋŋi u n-kyanŋi n-duusi saazugu n-wulisi u duniya puuni tinsi zaasa yooma.
- ⁶Ka Sintaani yeli u, ni, "I bu banŋi, ni, mani n su anɔ zaa fukumsi? Ka man boori so nuu ni ka n ya n-zaŋŋi a n-niŋi.
- ⁷Dizugu i yi sakki n-gbaani n-gyeem ma Naawunni gyeenŋu, n nin zaŋŋi anɔ zaa ni a bunveela zaa fukumsi n-ti i, ka a ti nyɛ i dina."
- ⁸Ka Yisa labsi n-yeli u, "Di pun sɔbi n-dɔya, ni :- 'Naawunni yinni kɔkɔ N sumsi gbaanigu ni gyeenŋu. Ka Dɔna n nyɛ ya Dugma.' "
- ⁹Ka Sintaani daa laa n-zaŋŋi u n-kyanŋi Gyerusalem timpuuni ka zaŋŋi u n-du n-tɔm Naawunni Gyeenŋu Yiri saazugu sa, ka Sintaani yeli, "I yi siri nyɛ la Naawunni biiya, i ku zaŋŋi i manŋa m-basi tiŋŋa?"
- ¹⁰Di pun bu sɔbi n-dɔya, ni, Naawunni nin kye ka u malaakadima kye na n-guri i?
- ¹¹Ka laa n-sɔbi, ni, 'I yi ya lu, ba nin teebi i saazugu ba nuusi ni ka i napɔŋŋu ku tuui kugri.' "
- ¹²Ka Yisa labsi n-yeli u, ni, ba yeliya, ni, "I di zamsiri i Dugma Naawunni."
- ¹³Ka Sintaani ŋɔn daa yi zamsi u n-naai maa, u daa bakki ni ka kye u saha beela.
- ¹⁴Tɔ; ka di nyaanŋa ka Sii Kasi kpeenŋu daa paali Yisa maa ni, ka u labi Galilii tingbanŋu ni na. Ka beni tinkpansi maa, ni an zɛ gyilagyila zaa, daa wum u lahabaari maa.
- ¹⁵U daa kpeeri ba la'anŋu duri ni n-wulisiri ba, ka ba zaa daa tiri u gyirima u yetto'a zugu.
- ¹⁶Ka Yisa daa paai Nazareti - ban daa wubsi u tinseaa la nla - ka Vuusim Dabsiri daari daa ti paai, ka u daa kpɛ ba la'anŋu duu ni hoo u soori ŋɔn daa kur nyɛ seem.
- ¹⁷N-kpɛ beni, ka u daa yisigi n-zaani ka ba zaŋŋi Anabi Aizaaya bukku la n-ti u na ni u karim. Ka u daa lakki bukku maa ni u karim n-ti ba. Dɔn daa lakki ka maa, u daa bɔ ya'aseaa kan daa wulisi, ni:
- ¹⁸"Ti Dugma Sii maa be man saani, Dama Dɔna n yiisi ma ni m mooli N-wulisi u lahabasunŋu maa n-ti faradima. Ka laa n-tum ma ban gbaasi seeba saani Ni n ti yeli

ba, ni, ban nin yiisi ba m-basi. Ni n kyem zoomma gba saani N-yeli ba, ni, ba nini nin neaai. Ni, ban mugsiri seeba yaasa nin nya soori Ni ba ti su ba mansi.

¹⁹Lala maa n ya wulisi, Ni, ti Dugma sahasunju maa paaya.”

²⁰Don karim lala n-naai maa, u daa labsi n-kpabi bukku maa ka zanji ka n-tisi ka laa n-zini. Ka ban daa zi duu maa ni maa zaa kur be la u gosibu ni.

²¹Ka u daa piili n-yeli ba, ni, "Zuna, yan da wumni yela wa sahanseaa la, yela maa da kur niɲni yelimaɲni.”

²²Ka sokam zaa daa pe'ari u, ka ɲon zanji yem ni nya'asim n-to'asiri u yetto'a maa seem n daa niɲi ba alahazibu pam. Baseeba boosiri taaba, ni, "Pa Gyoosefi bii n-kur ɲaa?”

²³Ka dizugu ɲon mun daa labsi n-yeli ba, "Man kur mi halli, ni, ya nin teaai ma nyesiseaa yela - kan yetti, ni, 'Nyin tiimaraana wa, kur tibma i maɲɲa!', ni, 'Tin daa wum ka i tum seem Kapirinyum tiɲɲa ni la, see ka i tum lala i mammaɲɲa tiɲɲa wa puuni!' “

²⁴Ka u daa laa n-yeli ba, "Yelimaɲni ka n yetti ya wa, anabi zaa maɲtoori timbiisi n nye ban bu sakki n-deaari u.

²⁵Amaa yelimaɲni ka n ya yeli ya, Izraeli pukɔya daa zoaai pam Anabi Ilaygya saha la, wari ɲon daa zaani yuuma ata ni goya ayoobu ka kom lu.

²⁶Amaa Naawunni daa bu tum Ilaygya ni u kyaɲɲi pukɔya wa soso saani, amaa pukoso ɲon daa be Zarifaati tiɲɲa saani ka u daa tum u - tiɲɲa wa n kur be Saidoon tingbanju ni.

²⁷Yaasa m-paasi: Gyuudii tingbanju ka konsi daa zoaai pam Anabi Ilayseaa saha la, amaa ba soso daa bu nya tippu, amaa Na'aman so ɲon daa nye Siriiya nira la ka ba daa tibi.”

²⁸To; ka ban daa wum u yetto'a wa la'anju duu maa ni, ba zaa sufu daa yisigi ni

²⁹ka ba daa zanji u n-yiisi ba tiɲɲa maa ni, m-mari u halli ni zoɲiisi zugu ni ba daai u n-lusi n-ku u,

³⁰amaa u daa doɲi ba sunsukkuni n-yi n-kyanji ka kye ba.

³¹To; ka Yisa daa kyanji n-sigi m-paai Kapirinyum - Galilii tingbanju tinseaa n nye ka. U daa paai m-be ni, ka daa la'amni ni Kapirinyum dima n-wulisiri ba, Vuusim Dabsiri kam zaa.

³²Di daa niɲi ba alahazibu pam ɲon daa to'asiri yetto'amaɲa la zugu, ka u bu birisiri halli beela.

³³Ka doso daa be la'anju duu maa ni ka arizimbeoo daa kur be u ni. Ka u daa kaasi pampam, ni,

³⁴"Aah! Yisa, nyin Nazareti doo wa! Wula ka i ya m-mukki ti? I kyenni na ni i ti sa'am ti, bee? M mi nyin nye sɔa: ni, i nye la ŋɔn nye bunkasikasi ka yi Naawunni saani na!"

³⁵Amaa Yisa daa nyikki u ka yeli, "Sina i vuuri ka yi na ka kye u!" Ka arizimbeoo maa daa tɔ doo maa n-lusi u tiŋŋa, ba zaa sunsukkuni, ka yi na ka kye u, ka sɛseelli bu niŋi doo maa.

³⁶Ka di daa yi gyɛri ba zaasa ka ba yi yetti taaba, ni, "Ka yeligu bɔ ŋɔa? U kur zaŋŋi yaa n-tɔ'asiri u yettɔ'amaŋni n-yetti arizimbeeri, ni, ba yim na, ka ba siri yiiri na, fimm!"

³⁷Ka ŋɔn daa niŋi seem maa daa mooli n-gyili beni tinsi maa ni, ni a tinkpansi zaa.

³⁸Ka u daa yi la'aŋŋu duu maa ni n-kpe Saimoon yiri. Di saha maa Saimoon deemma ka waari daa mara, ka u dɔya n-gyigra, ka ba daa tɔ'asi n-ti Yisa m-boosi u zaŋŋi n-kyanŋi pɔ'a maa yela.

³⁹Ka u daa kpe n-zaani u saani ka tasi dooru maa ka di yi ka kye pɔ'a maa ka u daa doaai yooma n-yi na n-tum n-ti ba.

⁴⁰Tɔ; ka wuntaŋŋa ŋɔn daa ti lura, ka niriba pam daa zi ba baaridima n-kye u saani na, ka u zaŋŋi u nuusi m-pa sɔkam zaa zugu, ka tibi ba.

⁴¹Ka arizimbeeri daa yi na ka kye niriba pam, ka kur tasiri n-yetti, ni, "Nyini n nye Naawunni bii la!", amaa u daa nyikki ba ni, ka bu sakki ni ba tɔ'asiri lala, dama ba daa baŋŋiya, ni, ŋɔna n nye Masiya, Naawunni ŋɔn tum sɔ la.

⁴²Tɔ; ka beoo ŋɔn daa ti neaai, u daa yi timpuuni n-kpe moo ni. Ka ba zaa daa bɔ m-bɔ nti nya u, ka susiri u n-yenni, ni, u di laa n-kyanŋi seela ka kye ba;

⁴³amaa u daa yeli ba, "Di nye la talasi ni m mooli Naawunni naam lahabasunŋu n-gyili, ka tinseesi an kpalim la zaa gba wum: dizugu ka Naawunni tum ma na."

⁴⁴Ka u daa doaai n-kyanŋi Gyuudii tingbaŋŋu ni nti kpe ba la'aŋŋu duri ni n-yiisiri wa'azu.

Luuki 5

¹Tɔ; ka dahinseaa ka Yisa daa ti zɛ Gyenesareti mɔ'ari la noori ni, ka niriba pam kpa'ari n-kyenni u saani na ni ba ti wum Naawunni yeligu maa.

²Ka u daa nya nyarima ayi seesi an daa kpalim n-dɔya mɔ'aduuri la ni; ka zingbaariseeba ban daa su a maa mun daa kye a n-dooli ka kyanŋi ni ba ti peaa ba laama.

³Ka Yisa daa kpe nyarinseaa ni, nyariŋŋu maa mun daa nye la Saimoon dinni, ka dinŋɔna u daa belim Saimoon, ni, u tugsim ka n-kpe koom maa ni n-zaali tooni beela. Ka Yisa daa zini nyariŋŋu maa puuni n-wulisiri niriba maa.

- ⁴Ɗon daa ti wulisi ba n-naai, u daa yeli Saimoon, "Kyema nti paai mo'ari wa kɔzulinɗu ni sa, n-lobi ya laama maa n-gbaai zaasim."
- ⁵Ka Saimoon labsi n-yeli u, "N Daana, ti sa pun lobi a yunɗu la n-neaai beoo, ka mun bu gbaai halli yinni gba; amaa nyin ɗon yeli seem wa zugu, n nin lobi."
- ⁶Ka ban daa siri niɗi lala ba daa gbaai zaasim pam, halli ka ba laama maa ti boori a kyeesi.
- ⁷Ka ba daa booli ba zingbaaritaaba ni ba zaɗɗma nyarinseaa la n-kye na n-sunɗi ba. Ka ba daa kye na nti sunɗi ba ka yiisi zaasim maa m-paali nyarima ayi maa zaa, halli ka a ti ya sim koom maa ni.
- ⁸Saimoon Piita ɗon daa nya lala maa u daa gbaani tinɗa Yisa tooni ka yeli u, "N Dugma, kyema ka kye man tumbeeri daana wa m-basi. M bu sumsi m-pori i saani na."
- ⁹To; ka ban daa gbaasi zaasim seem maa zugu di daa gyeri Saimoon ni bankam daa be u saani maa pam.
- ¹⁰Ka di daa niɗi Zebidii biisi Gyeemsi ni Gyoni ban daa nye Saimoon tuntuntaaba la gba alahazibu. Ka Yisa daa yeli Saimoon "Di zori dabeem! I yi gbaari la zaasim halli ni zuna; amaa zuna zaɗɗi kyaɗɗi i ya leebi la ɗon gbaari ninsaaliidima n-tiri Naawunni."
- ¹¹Ban daa ti zaɗɗi ba nyarima maa na nti dooli duuri ni, ba daa kye ba bunseelli kam zaa m-basi ka yisigi n-doli Yisa.
- ¹²To; ka Yisa ɗon daa ti be tinseaa ni maa, doɗo n daa be ni ka komni daa ti wali u ningbina zaa. Doo maa daa kye Yisa saani na nti kuntiri u tooni m-belimni u n-yetta, "N daana, i yi da sakki lala, i naa kye ka n komni wa naai ka n kpe n-taabi ni."
- ¹³Ka Yisa daa teaai u nuu n-siisi u ka yeli, "N sakkiya: di naama!" Ka u komni maa daa siri basi u lala saha maa.
- ¹⁴Ka Yisa daa kpaam u n-yeli, "Di yeli soa, amaa kur kyem nti zaɗɗi i manɗa n-wulisi maalimaanna ka maali sariseesi Musa ɗon daa sobi n-zaali zaɗɗi n-kyanɗi komni tippu zii la; dina nin kye ka ba banɗi, ni, i siri nya tippu."
- ¹⁵Amaa Yisa yuuri daa maali n-du pam n-kyanɗi halli, ka daadam pam daa la'am na ni ba ti wum u yetto'a, ka laa n-kye ka u tibri ba dooru balibu kam la.
- ¹⁶Ka Yisa mun daa yisigri n-kyenni moo ni, ni u ti be u kɔkɔ m-puusiri ka susiri Naawunni.
- ¹⁷Dahinseaa ka Yisa daa laa n-kpe duu ni n-wulisiri niriba, ka Farisii dima ni Naawunni zaaligu karimbadima seeba daa kpe duu maa na n-zintiri n-wumni u yetto'a maa; ba daa pun yi Gyerusalem tinɗa ni, ni Galilii ni Gyuudii tingbana ni m-paasi n-kye na. Di saha maa ka Naawunni yiiko daa be u ni n-kye ka u tibri niriba.
- ¹⁸Ka ninvugseeba daa zaɗɗi ba baarisɔ ka u gbaya ayi zaa daa kpi, n-niɗi u soɗɗu ni n-zi u na; n-kye na nti boori soori ni ba zaɗɗi u n-kpe n-dooli Yisa tooni

- ¹⁹ka kɔŋŋi, daadam maa ŋɔn daa zoaai m-mugsiri u maa zugu. Dinŋɔ zugu ba daa zaŋŋi u n-du la yiri maa pii saazugu nti kyiihi voori n-yoaai n-sigsi u, ŋɔn ni u sɔŋŋu maa zaa, voori maa ni, halli nti paai tiŋŋa; ka ba daa zaŋŋi u n-dooli Yisa tooni lala.
- ²⁰Yisa ŋɔn daa nya ban niŋi u yedda seem maa zugu, u daa yeli baara maa dizugu, ni, "N zɔsɔŋŋu, n kye i taalli m-peŋŋi i."
- ²¹Ka karimbadima ni Farisii dima maa daa boosiri ba sufu ni, n-teesiri n-yetta, "Bɔ n niŋi ka doo wa zaŋŋi u maŋŋa n-zaantiri Naawunni zaaziya seem wa? Ɖɔni n lee n-toaai n-kye niriba taalli m-peŋŋi ba? Ka pa ni Naawunni kɔkɔa?"
- ²²Ka Yisa daa baŋŋi ba sufu ni teesa maa zaa, ka boosi ba, ni, "Bɔ zugu ka ya birisira?"
- ²³Yela ayi wa sunsukkuni, kani m bu tɔa - i yi yeli sɔ, ni, ba kye u taalli m-peŋŋi u, bee i yi yeli sɔ, ni, u doaama n-kyanŋi?"
- ²⁴Ka laa n-yeli ba, "Amaa m boori ni ya baŋŋi, ni, ba pun ti man Ninsaala Biiya soori ni n kyeri niriba taalli m-peŋŋi ba, duniya wa puuni." Di saha maa ka u ŋmaligi n-yeli baara maa, "N ya n-yeli i, ni, doaama n-zaŋŋi i bundoaa wa n-kuli!"
- ²⁵Ka doo maa daa siri doaa n-zaŋŋi u bundoaa maa ba zaa nini ni m-pe'ari Naawunni ka va n-kuli.
- ²⁶Ka di daa gyeri ba zaa pam; ka ba pe'ari Naawunni n-yetta, "Ti siri nya alahazibu tuma zuna!"
- ²⁷Tɔ. Ka dinŋɔ nyaanŋa ka Yisa daa yi nti nya lampodeaariso ŋɔn yuuri daa boonni Liivai. Ɖɔŋŋɔ mun daa zi ba lampoo tuma ziiya n-tumna, ka Yisa yeli u, "Doaama n-doli ma!"
- ²⁸Ka u daa doaa n-kye u bunseelli kam zaa ka doli u.
- ²⁹Ka ŋɔn Liivai daa dugi diibu u yiri maa ni, ka daa booli Yisa n-zuusi u ni u kyem na n-di. Ka lampodeaariba ni daadam pam daa paasi u zugu n-la'am na nti dira.
- ³⁰Lala zugu ka Farisii dima ni karimbadima ban daa be beni maa daa galim Yisa nyaandoliba maa ka boosiri ba, ni, "Wula ka yarima ni lampodeaariba ni tumbeeri dima la'amni n-dira ka nyuura?"
- ³¹Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ban mari alaafe bu boori tiimaraana, na'ala ban beeri m-boori u.
- ³²Pa tunsuma dima zugu ka n kye na, ni m boonni, amaa tumbeeri dima ka m boonni ni ba kyem na n-takki ba beebu, ni ba sufu ni teesibeeri zaa."
- ³³Ba mun daa labsi n-yeli u, "Seeba ban doli Gyɔni maa loori la noori sahakam ka puusiri aduuwa, ka Farisii dima nyaandoliba gba n niŋni lala, amaa nyini mun nyaandoliba wa n kur diri ni ka nyuura."
- ³⁴Ka u daa boosi ba, "Ɖɔsɔ yi ti di pɔ'apaalli ka ba deemni dizugu, ammi, pɔ'apaalli sira maa yi ti be u saamma sunsukkuni ba nin lɔ noori di saha maa, bee? Ay! Ba bu ya la.

³⁵Amaa sahanseaa kyenni na ka ba nin ti yiisi amriya doo maa ba saani - di dabsa maa puuni ka ba nin lo noori."

³⁶Ka u daa laa m-paasi ba nyesiri n-yeli, "So na zi n-toaai bunyeeripaalli tanni n-ligi bunyeerikurigu. U yi niŋi lala u nin sa'am bumpaalli maa, ka tampaalli maa ku ŋmani bunkurigu la.

³⁷So mun ku laa n-sakki n-zanŋi dapaalli n-le daga'akurigu ni. U yi niŋi lala, daam maa nin ŋma ga'akurigu maa ka yuuli m-basi, ka ga'ari maa gba sa'am.

³⁸Ay! Ba zanŋma ga'apaala n-leeri dapaalli n-niŋi a puuni.

³⁹Ninvugso ŋon nyu daam m-miili mun bu boori dapaalli; amaa u yeli, ni, dakurigu kɔkɔ n nya'asa u saani."

Luuki 6

¹Ka Vuusim dindahinseaa ka Yisa daa doli puri ni n-gatta, ka u nyaandoliba daa piili n-kabri kasana n-ŋmeemni ba nuusi ni n-ŋobri kabeelim maa.

²Ka Farisiseeba n daa boosi ba, ni, "Wula ka ya tumni puri tuma wa? Ya galimni zaaligu maa zanŋi n-kyanŋi Vuusim Dabsiri wa!"

³Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Ya na zi n-karim NaaDauda yela wa? Ni, ŋon ni u taaba n daa be ni ka kom daa gbaai ba,

⁴ka u daa kpe Naawunni gyeenŋu zii maa n-zanŋi boroboro n-ŋobi ka laa n-tisi u taaba maa, ka ba gba daa ŋobi. Pa boroboro anŋo taabu ka ba zanŋi n-doontiri la Naawunni tooni? - ka a kyisiri ni, di yi pa la maalimaanniba kɔkɔ ŋobri a?"

⁵Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Man Ninsaala Bii n su Vuusim Dabsiri fukumsi gba."

⁶Ka Vuusim dahinseaa yaasa ka Yisa daa laa n-kpe la'anŋu duu ni n-wulisiri ba; ka dɔɔo n daa be beni ka u nudirigu daa pun kpi ni.

⁷Ka Farisii dima ni karimbadima maa daa boori sɔseaa ni ba galim u; dizugu ba daa gosiri u ni, ni ba nya u nin tibi so Vuusim Dabsiri, bee?

⁸Amaa Yisa daa mi ba sufu ni teesa ŋon be seem, ka u daa yeli nukpiinŋu daana maa, ni, "Doaama n-zaani sunsukkuni!", ka u doaa n-zaani.

⁹Ka Yisa yeli ba, "M boosiri ya ni: Vuusim Dabsiri muna, soori be ni ni nira tum tunsuma di dabsiri maa, bee tumbeeri? M-paasi yaasa, u tuligma so nyovuri, bee u sa'am ka?"

¹⁰Ka u daa gosi n-gyiligi ba zaa na, ka yeli doo maa, "Teaam i nuu maa!", ka ŋon daa niŋi lala, u nuu maa daa nya tippu.

¹¹Amaa ba sufu daa yisigi pam ka ba to'asiri ni taaba ba nin niŋi Yisa seem.

- ¹²Tɔ. Ka di saha maa ka Yisa daa yi n-kyan̄ɲi n-du zoori zugu ni u ti susi Naawunni, ka daa kur kpalim m-be ni yun̄ɲu maa zaa n-susiri Naawunni.
- ¹³Beoo ɲon daa ti neaai, u daa booli u nyaandɔliba zaa ni ba la'am na, ka u daa gan̄ɲi ba puuni ninvugpiiya ni bayi, ka daa laa m-booli ba, ni, 'Tumudima' la.
- ¹⁴Ba yuya ɲɔa :- Saimoon (ɲon muna ka Yisa daa pa u yupaa ni, 'Piita'), ni u tinzo Anduru; Gyeemsi, Gyoni, Filipi, Baatɔɔmiyu,
- ¹⁵Matiyu, Tɔmaasi, Alifiisi Gyeemsi, ni Saimoon sɔ (ɲona ka ba daa boonni 'Zeloti'),
- ¹⁶ni Gyeemsi Gyuudasi, ni Gyuudasi Isikariyɔti (ɲon mun daa ti leebi ɲon figsi Yisa n-niɲi u dindaandima nuu ni la).
- ¹⁷Ka ɲon ni u tuumudima wa n daa yi zoori maa zugu n-sigi na, ka u nyaandɔliseeba pam daa la'am na, ka daadam daa zaaai m-paasi ba zugu; baseeba ban daa yi Gyuudiiya na, ni Gyerusalem, ni tinseesi an be teeku duuri ziiya hoo Taaya ni Saidoon. Ba zaa daa kye na ni ba ti wum u yettɔ'a maa ka tibi ba dooru balibu kam la.
- ¹⁸Ka arizimbeeri ɲon daa mugsii seeba maa zaa daa nya tippu,
- ¹⁹ka niriba maa zaa daa kpan̄ɲi ba mansi ni ba paai Yisa saani n-siisi u, dama yiiko n daa yiiri u ni na n-tibri ba zaa.
- ²⁰Ka u daa ɲmaligi n-gɔsi u nyaandɔliba maa ka yeli :- "Zugsun̄ɲu be ni n-ti yaseeba ban nye faradima, dama Naawunni naam nye la ya dinni.
- ²¹Zugsun̄ɲu be ni n-ti yaseeba kɔm ɲon mari pampan̄ɲɔa, dama ya nin ti di n-tigi. Zugsun̄ɲu be ni n-ti yaseeba ban kumni pampan̄ɲɔa, dama ya nin ti laara.
- ²²Zugsun̄ɲu be ni n-ti ya, sahanseaa niriba yi yaai ya, ka kari ya m-basi, ka tuuri ya ka za'asiri ya yuya, ni, a nye la yubeeri, ka ba niɲi lala man Ninsaala Bii zugu.
- ²³Di nin wulisi, ni, ya laara zaaaya pam arizana ni; ka dizugu ya kye ka ya sufu peligi dindaari maa, ka ya waam sufumaasim waa. Ya bu nya? - lala ka ba badima n daa niɲi anabidima la."
- ²⁴Ka laa n-yeli, ni, "Amaa :- Zugbeoo be ni n-ti yaseeba ban nye bundaandima, dama ya pun deaai ya nya'asim la.
- ²⁵Zugbeoo be ni n-ti yaseeba ban diri ya yuubu pampan̄ɲɔa, dama kɔm nin ti gbaai ya. Zugbeoo be ni n-ti yaseeba ban laari pampan̄ɲɔa, dama ya nin ti kaasiri ka kumna.
- ²⁶Zugbeoo be ni n-ti ya, sahanseaa niriba zaasa yi tiri ya yusuma; ba badima daa pun niɲi lala n-ti ziri anabidima la - Bee, m ma'ai ni?"
- ²⁷Ni, "Amaa n yetti ya ban wumni n yeligu maa, ni: Ya wura ya dindaandima; ya tumma din veela n-tiri ban namsiri ya.
- ²⁸Ya susim bunsuma n-niɲi ban yetti ya zulima, ka laa n-susi Naawunni n-tiri ban tuuri ya gba.

- ²⁹So yi lobi i tampekka, nyin ḡmaligma kanla gba m-paasi u. So mun yi fa i bunyeerigu ka boori i kyinkyinni m-paasi, nyin di mɔḡḡi u.
- ³⁰Ɖonkam susi i bunseelli, nyin zaḡḡma n-ti u, ka so mun yi kpikki i neema, nyin di laa m-boosi u a yela.
- ³¹Dinḡona ya yi boori ni niriba niḡi seelli n-ti ya, ya niḡma lala n-ti ba gba.”
- ³²Ka u daa laa n-yeli ba, "Ya yi wuri seeba ban wuri ya, ba nin pe'ai ya di zugu? Ay! Halli ala'akyi dima gba niḡni lala.
- ³³Ka ya yi niḡni din veela n-tiri ban niḡi ya suḡḡa maa, ba nin pe'ai ya di zugu? Ay! Halli ala'akyi dima gba niḡni lala.
- ³⁴Ya yi mari ya buna m-peḡḡni n-tiri ninvugseeba yan yenni, ni, ba siri nin yo n-labsi n-ti ya, ba nin pe'ai ya di zugu? Ay! Halli ala'akyi dima gba peḡḡni n-tiri ba ala'akyi daantaaba ni ba nin ti labsi n-ti ba bummunni yaasa.
- ³⁵Amaa see ka ya wuri ya dindaandima ka tumni tunsuma ka peḡḡni ya buna n-tiri niriba kam, ka bu teesiri, ni, ya ti laa n-deaai a yaasa. Din saha maa ka ya laara nin zoaai pam, ka ya nin leebi Naawunni Ɖon Gaari Zaa la biisi. Pa ḡon Naawunni n kur niḡni nirilim n-ti halli ban bu puusiri u, ni tumbeeri dima maa, gba?
- ³⁶Dinzugu ya zom taaba namboo, hoo ya Ba Naawunni ḡon zori namboo seem la.”
- ³⁷Yisa daa laa n-yeli ba, "Ya di teesiri taaba yela, ka Naawunni ku ti teesi ya gba yelibeeeri; yan di zaḡḡni taaba taalli, ka Naawunni ku ti zaḡḡi ya gba taalli. Ya kyeri ya taaba taalli m-peḡḡi ba, Ka Naawunni nin ti kye ya taalli m-peḡḡi ya gba.
- ³⁸Ya zaḡḡma piini n-ti niriba, ka Naawunni ti ti ya gba, ka yan ti ya deaai seelli maa nin ti paali ya nuusi halli nti yaamna; dama yan ma'asiri n-tiri ya taaba seem la, lala ka Naawunni nin ti ma'asi n-ti ya gba.”
- ³⁹Ka u daa laa n-nyesi ba nyesiri wa, ni: "Zooma nin toaai n-dari u zoontaraana, bee? Ba bayi maa zaa ku lu bo'ari ni?
- ⁴⁰Karimbiiya bu gatti u karimba, amaa karimbii ḡon nya wulisigu suḡḡa, u bamsim ni u karimba bamsim nin ti sa'ai taaba.”
- ⁴¹U daa laa m-boosi ba, ni, "Ni wula ka i nya muḡḡa i mabii nimbiri ni, ka zaantoliga deen sa i maḡtoori dinni ni ka i bu nya ka?
- ⁴²Wula ka i nin toaai n-yeli i mabiiya, ni, u kye ka i yiisi munseaa kan be u nimbiri ni, ka deen bu nyara zaantoliseaa kan be i maḡtoori dinni ni? Nyin birikonsi daana wa! Daḡḡma n-voaai i nimbiri ni zaantoliga maa m-basi ka yi nyari suḡḡa poi, ka naayi yiisi munseaa kan be i mabii nimbiri ni!”
- ⁴³Yisa daa naa n-yeli ba, "Tisuḡḡu bu wanni walibeeri, ka tibeoo mun bu wanni walisuma.
- ⁴⁴Ba ḡosiri tikam zaa maḡtoori wala maa nti baḡḡi bumbo tii n nye ka. Dama nira zi n-tosi kinkama goaa zugu, ka so mun zi n-tosi sisibi purinkpaḡḡu zugu.

⁴⁵Bunsuma yi be ninvugsunḡu sufu ni m-paali ka, u nin yiisiri bunsuma u sufu maa ni na; ka ninvugbeoo ḡon mun sufu paali ni bumbeeri yiisiri la bumbeeri na, dama dinkam be ninsaala sufu ni m-paali ka, dina ka u yiisiri u noori ni na.”

⁴⁶Ka Yisa daa laa m-boosi ba, ni, "Wula ka ya boonni ma, ni, 'N Daana, N Daana' ka lee m-bu tumni tunseesi man yetti ya, ni, ya tumma maa?"

⁴⁷Ḍonkam zaa kye n saani na nti wum n yeligu, ka doli di, n nin wulisi ya lala nira ḡon ḡmani soa:

⁴⁸u ḡmani la hoo tammeeriso ḡon daa gbi tinḡa n-nyeebi u yiri n-tom tampii zugu; ka koom daa ti kpe n-gyiligi yiri maa ka bu nyanḡi n-dam ka, dama ka daa me sunḡasunḡa.

⁴⁹Amaa ḡonkam mun wumni n yeligu maa ka bu doli di, di nira ḡmani la hoo tammeeriso ḡon daa bu gbi tinḡa n-nyeebi, amaa u kur me n-tom la tambisigu zugu, ka koom daa ti kpe n-gyiligi yiri maa, ka ka daa di lu zaa, ka ka luubu maa daa be pam!"

Luuki 7

¹Yisa ḡon daa to'asi niriba maa yetto'a wa zaa nti naai, u daa kyanḡi la Kapirinyum.

²Ka soogyadima toondaanso n daa be beni ka u daabwuttigu daa beera, halli ka dooru maa ti wum u halli ka u ti pori kum.

³Di saha maa ka toondaana wa daa wum Yisa yela ka daa tum Izraeli dima kpamseeba ni ba ti susi u ka u kye na nti tibi u baara maa n-ti u.

⁴Ka ba daa paai u saani na nti belim u n-yetta, "Soogyadima toondaana maa sum ni i sunḡi u,

⁵dama u wuri ti zuliya wa halli, ka u me la'anḡu duu n-ti ti ni ti kpeeri m-puusiri Naawunni gba.”

⁶Ban daa ti ya labi n-kunni na ka Yisa daa doli ba n-kyanḡi. Ḍon daa ti kyanḡi m-pori toondaana maa yiri, ḡonwa daa laa n-tum u zodima Yisa saani na, ni, u di mugsu u manḡa; ni, ḡon toondaana maa poora ni Yisa kye u yiri ni na;

⁷ni, ka mun bu laa n-sum ni u gba kye Yisa saani na. Amaa u kur yelim yetto'aseesi ḡon ya yeli, ka u baara maa kpanḡi.

⁸Ni, dama ḡon gba nye la ban su ninvugsoa, ka u mun gba su soogyaseeba fukumsi ka nin toaai n-yeli ba yinni, ni, u kyem luginseaa ka u kyanḡi, bee n-yeli so, ni, u kyem na ka u kye na, ka nin toaai n-yeli u daabri, ni, u tumma ḡo ka u tum di.

⁹To; ka Yisa ḡon daa wum soogyadima toondaana maa ḡon daa yeli seem maa, di daa gyeri u pam: ka u ḡmaligi n-yeli daadam ban daa doli u maa, ni, "Yelimanḡi ka n ya n-yeli ya, halli Izraeli dima ni gba n na zi n-nya soḡo ḡon niḡi yedda hoo doo wa ḡon niḡi seem!"

- ¹⁰Ka toondaana maa ŋɔn daa tum ninvugseeba maa daa labi yiri maa ni na nti nya ka daabri maa pun kpaŋŋi zaa.
- ¹¹Di nyaanŋa ka Yisa daa kyaŋŋi tinseaa kan yuuri boonni Neeni la, ka u nyaandɔliba ni zama pam daa ɔli u.
- ¹²Ɖɔn daa ti pɔri tinŋa maa kpeebu, tinŋa maa ni na'akyimbiliso kpi ka ba ziiri u n-yiiri na, ka tinŋa maa niriba kabri n-ɔla. Ɖɔn daa kpi maa ma daa nye la pukoori, ka daa ka biso m-paasi ŋɔn kpi maa.
- ¹³Ka ti Dugma daa nya pukoori maa ka di niŋi u namboo, ka u yeli u, "Di kumna!"
- ¹⁴Ka Yisa daa kyaŋŋi nti siisi ban daa mari bunseaa n-ziiri kum maa, ka ban daa ziiri u maa kpalim n-zaani, ka u tasi m-booli kum maa, ni, "Na'akyimbila, n ya yetti i ni, ni, i doaama!"
- ¹⁵Ka kum maa daa siri neaai u kum ni n-doaai n-zini m-piili yetto'a, ka Yisa daa zaŋŋi u n-ti u ma maa.
- ¹⁶Ka dabeem daa gbaai sokam ka ba pe'ari Naawunni n-yetti, ni, "Anabititaari kye duniya wa ni na, ni u ti be ti saani!", ka laa n-yeli, ni "Naawunni gosi u niriba yela maa."
- ¹⁷Ka Yisa ŋɔn daa niŋi seem maa zugu, lahabaari maa daa mooli n-gyili Gyuudii tingbanŋu ni tinseesi an gyiligi beni maa zaa.
- ¹⁸Tɔ. Ka Gyɔni nyaandɔliba daa kye u saani na nti yeli u Yisa ŋɔn daa niŋni seelli kam zaa maa yela.
- ¹⁹Ka u daa yiisi ba niriba ayi n-tum ba ti Dugma Yisa saani ni ba ti boosi u, ni, "Nyin n nye ŋɔn ya kye na la, bee ti na gosim di daama soori?"
- ²⁰Ka tuumudima babayi maa daa ti paai Yisa saani na nti yeli u, "Gyɔni ŋɔn suuri niriba Naawunni koom la n tum ti i saani na ni ti boosi i, ni, nyini n nye ŋɔn ya kye na la, bee, ti na gosim di daama soori?"
- ²¹Di saha ka Yisa daa tibri baaridima pam, ni ninvugseeba dooribeeri ŋɔn daa mari zaa, ka katti arizimbeeri niriba zugu m-basira, ka neaari zoomma pam nini n-tiri ba.
- ²²Ka Yisa daa labsi n-yeli Gyɔni niriba, ni, "Ya labma nti yeli Gyɔni yan nyari ka wumni seela: ni, zoomma nini neaara, ka wɔbsi kyenna, ka ban mari komni nyari alaafea, ka tubkpiradima wumna, halli ka ban kpi gba neaari kum ni; ni, ka lahabasunŋu maa moonni n-tiri fara dima."
- ²³Ka laa n-yeli ba, "Ɖɔnkam bu birisiri n yela zugu mari la zugsunŋu!"
- ²⁴Tɔ; ka dinŋona Gyɔni tuumudima daa doaai n-kuli, ka Yisa mun daa piili n-tɔ'asiri n-tiri daadam maa zaŋŋi n-kyanŋi Gyɔni yela, ka boosiri ba, ni, "Bɔ ka ya daa kyaŋŋi mooni ni ya ti nya? Kyimmigu pɛbsigu ŋɔn zeera, bee?"

- ²⁵Bee bo ka ya daa lee n-kyan̄ni ni ya ti nya? Ninvugsō n̄on bobi neensuma? Ay! - ya bu nya? - ninvugseeba ban yeeri bunveela ka diri bunnyasa n kur be nadima yiya ni.";
- ²⁶ka laa m-boosi ba n-yeli, "Ka bo ka ya daa lee n-kyan̄ni ni ya ti nya? Ya ya n-nya la anabisō, bee? Yelimañni ka n ya n-yeli ya, ni, halli u gaari anabi gba.
- ²⁷Ɔna n nye ban daa sobi sō yela, ni, Naawunni yeliya: 'Ya nyama! - N tuumu n̄o; N tumni u ni u ti dan̄ni i tooni: Ɔna nin maali i kyenni maa soori n-ti i.'
- ²⁸Amaa n ya n-yeli ya, ni, Gyoni gaari po'aba n̄on pun do'ai bidibseeba zaa; amaa ka n ya yeli ya yaasa, ni, halli n̄on poora zaa m-be Naawunni naam ni gba yi gaari n̄ona."
- ²⁹To; ka zama kam ban daa be beni n-wumni Yisa n̄on yeli seem maa - halli lampodeaariba gba - ba zaa daa pe'ari Naawunni, ni, u soori n nye yelimañni soori, dama ba zaa daa pun deaai Naawunni kosuubu Gyoni saani.
- ³⁰Amaa Farisii dima ni karimbadima mun daa bu deaai kosuubu maa, ka dizugu ba daa za'asi Naawunni n̄on zaali ba seem.
- ³¹Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Ka bumbō ka n ya n-zan̄ni n-n̄mansi zuna niriba wa? Ba lee n-n̄manni la bo?
- ³²Ba n̄mani la hoo biisi ban zi daa ni m-boonni taaba n-yetti, ni, 'Ti peebi yiiya n-ti ya ka ya za'asi waa, ka ti laa m-maanni kuuri n-ti ya ka ya bu sakki n-kumna!'
- ³³Dama Gyoni Kosuura la daa kye na ka u ba'a ka bundira diibu, bee bunnyuura nyuubu, yela ni, ka ya yeli, ni, arizimbeoo n zi u zugu ni.
- ³⁴Ka man mun Ninsaala Bii ti kye na ka man ni niriba la'amni n-dira ka nyuura, ka ya yeli, ni, 'Ya bu nya doo wa n̄on nye beem daana ni danyuura seem? - ka u laa n-doli zoori ni lampodeaariba ni ala'akyi dima.'
- ³⁵Amaa Naawunni yem wulisi kamañja la ban deaai ka zaa saani."
- ³⁶To. Ka Farisii dima dōso daa booli Yisa ni u kye u yiri na ka ba la'am n-zini bundirigu zii ni ba di.
- ³⁷Ka Yisa n̄on daa kpe na n-zini sahaseaa la, tin̄ja maa ni po'a tumbeeri daanso daa ti wum, ni, Yisa be la Farisii maa yiri n-diri bundirigu. Po'a maa daa zan̄ni kolobaveelli kan paali turaali kpaam
- ³⁸n-kyan̄ni n-kpe n-ze Yisa nyaan̄ja ka gbaai kunkuma, ka u nintam to'ari n-luri Yisa noba ni m-peaari a, ka u mari u zobwo'ala n-nyeesiri a, ka bobli a, ka zan̄ni turaali maa n-soosi Yisa noba.
- ³⁹Ka Farisiō n̄on daa booli Yisa na maa daa nya lala; ka yeli u sufu ni, ni, doo wa yi da siri nye la anabi, u naa m-ban̄ni po'asō n̄on siisiri u wa n̄on be seem, ka mi, ni, tumbeeri daana n nye u.
- ⁴⁰Ka Yisa daa labsi n-yeli u "Saimoon! M mari yetto'aseaa ni n yeli i."; ka Saimoon labsi n-yeli u, "Ndana, yelim ma."

- ⁴¹Ka Yisa yeli u, "Doppa ayi n daa be ni, n-daa pen̄ni dɔsɔ ligri. Ka ba yinni maa samni daa gaari u taraana samni maa kaman napɔŋɔ pɔiya.
- ⁴²Ka babayi maa zaa daa ka ligri n-nin yɔ n-labsi sandaana wa, ka u daa kye u sama maa n-ti niriba ayi maa zaa. Tɔ, ka dinɔna niriba ayi wa sunsukkuni, ba ɔni nin lee n-wuri ligri maa daana n-gaari u kpeaa?"
- ⁴³Ka Saimoon yeli, ni, "N teesiya, ni, ɔn samni daa galisi pam la." Ka Yisa daa yeli u, "I siri ban̄niya!",
- ⁴⁴ka ɔmaligi n-gɔsi pɔ'a maa ka yeli Saimoon "I nya pɔ'a wa? Man da kpe i yiri wa ni na, i da bu ti ma koom ka m peaa n nɔba: pɔ'a wa mun zan̄ni u nintam m-peaari n nɔba ka zan̄ni u zɔbri n-nyeesi a.
- ⁴⁵Ka nyin da bu puusi ma ka mɔ'asi n kparima." - ba tin̄na puusigu kaari nla - "Amaa man kpe i yiri wa na halli wayoo ka pɔ'a wa na bu kye n nɔba bɔbligɔ.
- ⁴⁶Din paasi yaasa, i bu nin̄i kpaam n-soosi n zugu, amaa pɔ'a wa ɔn zan̄ni turaali kpaam n-soosi n nɔba.
- ⁴⁷Dizugu n ya yeli i, ni, ba kye pɔ'a wa taalli din galisi pam m-pen̄ni u, u wurilim ɔn galisi pam zugu; amaa ninvugɔ taalli din bu galisi ka ba kye di m-pen̄ni u, di daama wurilim gba bu ya galisi."
- ⁴⁸Ka ɔmaligi n-yeli pɔ'a maa, "N kye i taalli maa m-pen̄ni i."
- ⁴⁹Ka ninvugseeba ban daa la'amni ni Yisa n-diri maa daa nyurimni ba kparima ni n-yetti taaba, ni, "Dɔni mun n lee nɔa? - halli nti kyeri niriba taalli m-pen̄ni ba!",
- ⁵⁰Di saha la ka Yisa laa n-yeli pɔ'a maa "Kyema ni sufudooa; i yedda nin̄bu n tuligi i."

Luuki 8

- ¹Di saha maa Yisa daa gyiligi tinsi maa zaa ni a tinkpansi nti yiisi wa'azu ka yeli ba Naawunni naam lahabasun̄ɔ maa ɔn nyɛ seem.
- ²Ka u nyaandɔliba pɔiya ni ayi la daa dɔli u m-be u saani. Pɔ'aseeba gba daa dɔla, baseeba Yisa ɔn daa pun tibi ba dooribeeri ka kari arizimbeeri ni ba yi ka kye ba. Pɔ'aba maa yinni n daa nyɛ Mariama ɔn daa yi Magdala tin̄na ni na, ka ɔna ka arizimbeeri ayɔpɔi daa yi u ni n-kyɛ u la:
- ³Gyeoowana gba daa be ni, ɔn sira n daa nyɛ NaaHeroodi yiri kpeema, ka u yuuri daa boonni Kyuuzaa; ni Suzanna, ni pɔ'aba pam m-paasi ba zugu. Ba zaa daa dɔli Yisa ni u nyaan̄na n-sun̄ni ba, ka mari ba maŋtoori neema n-diisiri ba.
- ⁴Tɔ, daadam n daa yi tinsi ni n-la'asi n-kyɛ Yisa saani na ka u daa tɔ'asi yettɔ'anyesiri n-ti ba, ni,
- ⁵"Pukpaarisɔ n daa kyan̄ni puu, ni u ti waali u bumbura. Ka ɔn daa waanni maa, a seesi daa lu la sɔkpan̄na, ka niriba nɔ n-nɔ a, ka niinsi gba daa nya a n-di a zaa.

⁶Tɔ, di saha maa bumburiseesi daa lu la kuga ziiya; ka an daa ti buli sahanseaa la, kuga maa daa kye ka a bu nyaŋŋi n-zoaa ka a gba daa gyekki n-kpi, an daa koŋŋi tammaasiri maa zugu.

⁷Tɔ, ka a seesi gba daa lu goosi ni, ka goosi maa daa doaa n-gabi a ka a kpi.

⁸Amaa bumbura maa seesi daa lu la tansuŋŋu ziiya. Dizugu a daa nobi suŋŋa ka laa n-do'ai pam ka u ŋma n-nya kpalankɔbsi." Tɔ; ka ŋon daa to'asi n-naai, ka u daa yeaai u noori n-yeli pampam, ni, "Donkam mari tuba n nin wum, ŋon wumma!"

⁹Tɔ; di nyaanŋa u nyaandɔliba la daa boosi u la nyesiri maa gbinni;

¹⁰ka u yeli ba, "Yarima ka ŋon Naawunni pun ti ya soori ni ya baŋŋi u naam yeliso'ara an nye seem; amaa seeba saani di to pam ni ba baŋŋi nyesiri gbinni, halli ba gosiri n-gosiri gba ka ku nya, ka ba wumni gba ka bu ya m-baŋŋi di gbinni.

¹¹Tɔ; nyesiri maa gbinni nŋɔa :- Bumbura maa nye la Naawunni yeligu.

¹²Bumburiseesi an daa lu sokpaŋŋa ni la wulisiri la ninvugseeba ban wum yeligu maa ka Sintaani laa n-yiisi ka ba sufu ni ka kye ba: ka ba koŋŋi tuliginsim, yedda kaalinsi zugu.

¹³Tɔ; ka kuga zugu dina la mun nye la ninvugseeba ban wum yeligu maa, ka deaai ka ni sufumaasim; amaa ban ka nya'a zugu di bu yuura, dama sahasuŋŋu ka ba niŋi Naawunni yedda; amaa di yi to sahanseaa, ba nin labi la nyaanŋa m-basi.

¹⁴Goosi ni dina la mun nye la ninvugseeba ban wum yeligu maa ka ba teesa na kur be duniya wa yela ni la, ni ka neema ni ka bunnya'asa ni la m-paasi. Lala zugu ka yeligu maa bu mari nyoori ba sufu ni.

¹⁵Amaa tansuŋŋu dina la nye la ninvugseeba ban wum yeligu maa ka deaai ka ni yelimaŋŋi n-niŋi ba sufu ni; ka ba mari nyoori pam di zugu - ba sufu puu antaam nla."

¹⁶Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "So bu nyoaari firila ka laa m-mari laa m-pinni ka, bee n-zanŋi n-zaali gadu loŋŋi; ay! - ba tomni ka la saazugu ka ban kpeeri na maa nyari kasi.

¹⁷Bunso'ariseaa ka ni ka ba ku baŋŋi kan be seem zaa.

¹⁸Dizugu ya kpasim suŋŋa ya wumpu ziiya, dama ninvugso ŋon mari seelli ya n-nya m-paasi, amaa ŋon ka seelli maa ŋona, halli ŋon teesiri, ni, u mari seelli fiin maa ka ba nin ti fa ka kye u yori."

¹⁹Tɔ; ka Yisa ma, ni u tinzɔppa, daa kye u saani na ka bu toaai n-nya u, daadam ŋon daa zoaai la zugu.

²⁰Ka ba daa yeli Yisa, ni, "I ma ni i tinzɔppa be samanni m-boori ni ba nya i."

²¹Amaa u daa labsi n-yeli ba, ni, "Ninvugseeba ban wum Naawunni yeligu maa ka sakki u noori la n nye ban nye m ma ni n tinzɔppa."

²²Dahinseaa ka Yisa ni u nyaandɔliba daa paai mo'ari ni nti kpe nyariŋŋu ni. Ka u yeli ba, "Ya kye ka ti kyanŋi nti du mo'ari wa duuri sa."

²³Tɔ, ka ba daa piili n-kyenni koom maa zugu halli ka Yisa ti gbisi. Di saha ka pesititaari daa do'ai mɔ'ari maa ni n-zeera. Ka daa zε ni halli ka nyariŋŋu maa ti ya paali ni koom.

²⁴Ka dabeem yi gbaai u nyaandɔliba maa ka ba daa ne'ai Yisa u goom ni ka yeli, "Eeh, Ti daana! Ti zaa kpiiri ni, pesigu wa zugu!" Ka ŋɔn daa ne'ai, u daa tasi pesigu maa ni kɔmiisi la. Ka di lu n-fɔ surimm.

²⁵Di saha ka u yi boosi ba, ni, "Ya yɛdda la lee?", ka dabeem maali n-gbaai ba. Di daa gyeri ba pam, ka ba yi tɔ'asiri n-tiri taaba ka boosiri, ni, "Bɔ nira n nye ŋɔnŋɔ? - halli ka u mari yiiko n-to'ai n-tasiri pesigu ni kooma gba ka a wumna!"

²⁶Tɔ; ka ba daa laa n-kyanŋi halli nti paai Gyerasa tingbanŋu maa ni (i yi ti yi Galilii n-du mɔ'ari ni, lala tiŋŋa be la i tooni ya'ari wa sa).

²⁷Tiŋŋa maa ni ka arizimbeeri daa daamni dɔsɔa, ka lala doo maa daa bu yeeri kparigu ka laa m-bu soori kuriga, ka u daa pun be lala n-yuui. U daa bu gbeeri yiri ni, amaa u daa be la gbala zii ni n-gyinna. Ka Yisa ŋɔn daa yi nyariŋŋu maa ni sahaseaa la, arizinni daana wa daa yi u zugu na.

²⁸Tɔ; ŋɔn daa ti nya Yisa, u daa gbaani tiŋŋa ka tasi pampam, ni, "I ya niŋi ma la wula? - Yisa nyin Naawunni Dɔn Ka Kpeaa wa biiya! N susiri i ni, ni, nyin di namsi ma!"

²⁹Dɔn Yisa daa pun tasi arizimbeoo maa, ni, u yim ka kye doo maa, ka dizugu ka arizinni maa daa tɔ'asi lala. Arizimbeoo maa daa yi ti lusi doo maa la sahaseaa, ba daa yi zanŋi kutti m-ba u nuusi ni u nɔba n-dooli u ka u kur kyisiri a ka arizinni maa kye ka u zɔ n-kpe yoo ni; ka di daa pun yuui lala.

³⁰Tɔ; ka Yisa daa yi boosi u yuuri ka u yeli, ni, u yuuri booni la 'Zama', dama arizimbeeri pam n daa la'asi m-be u ni.

³¹Arizimbeeri maa yi susiri u ni, ni, u di katti ba n-yiisiri n-tasiri ba bɔ'azuliŋŋu ni.

³²Tɔ; ka di saha maa kurikyuu bɔbgu gba daa be la kunkunni lugri ni n-dira, ka arizimbeeri maa daa susi soori, ni, Yisa sakkma ka ba yi n-kpe kurikyudima maa ni.

³³Ka u daa ti ba lala soori. Ka arizindima maa daa yi doo maa ni n-kpe kurikyudima maa ni, ka ba vaai n-guui halli nti lu mɔ'ari ni ka koom di ba.

³⁴Tɔ; ka ninvugseeba ban daa guri kurikyudima maa ŋɔn daa nya lala, ba daa zɔ yoomyooma n-kyanŋi m-paai timpuuni niriba, ni seeba ban daa tumni puri ni gba,

³⁵nti tisi lahabaari zanŋi n-kyanŋi ban nya seem maa. Ka niriba pam daa siri yi na ni ba nya yettɔ'aseaa kan niŋi maa. Ban daa paai na, ba daa nya doo maa, ka arizimbeeri yi ka kye u, ka u zi la Yisa tooni ka ye u sutura ka yettɔ'aseaa ka u. Di daa gbaai ba dabeem pam.

³⁶Ka ban nini daa nya maa daa yeli daadam maa Yisa ŋɔn tibi arizimbeeri daana maa seem.

- ³⁷Niriba ban daa yi Gyerasa tinkpansi zaa maa daa yeli u, ni, u kyema ka kye ba, dama di kpeesi ba dabeem pam. Ka Yisa daa siri laa n-kpe nyariṅṅu maa ni, ni u labi.
- ³⁸Di saha maa ka Yisa ṅon tibi dɔsɔ maa daa susi soori ni u doli u n-kpalim m-be u saani; amaa Yisa daa yeli u, ni, u kulima u tiṅṅa
- ³⁹nti wulisi Naawunni ṅon tum seem n-ti u. Ka u daa siri kyaṅṅi n-gyili tiṅṅa maa zaasa nti mooli Yisa ṅon tibi u seem.
- ⁴⁰Tɔ. Yisa ṅon daa labi la, niriba pam pun guri u, ni ba gyaari u.
- ⁴¹Ka dɔsɔ daa be beni ka u yuuri daa boonni Gyayiruusi; ba tiṅṅa wunsusigu la'ṅṅu duu kpeema n daa nye u. Tɔ, ka ban daa kur gyaari u n-naara, Gyayiruusi gba yi na n-gbaani u tooni,
- ⁴²ka yeli u, ni, u bipunganṅa ka dooru mukki u yiri ni, bii maa mun yuuma daa paai hoo yuuma piiya ni ayi. Ni, u susiri Yisa, ni, u kyem yiri maa ni na dama bii maa pɔri kum. Ka Yisa ṅon daa sakki lala ka be soori ni n-kyenni la, niriba kur be la kpa'abu ni m-mugsiri u, ka daari taaba ni ba nya u.
- ⁴³Di saha maa gba ka pɔ'asɔ daa be ba sunsukkuni, ka u daa soori halli yuuma piiya ni ayi ka tiimadima sɔsɔ daa bu nyaṅṅi n-tibi u - u ziim daa bu ṅmaara:
- ⁴⁴ka pɔ'a wa daa tabli na n-kpanṅi u maṅṅa n-siisi Yisa bunyeerigu, ka ziim maa daa di ṅmaai kyiribbi!
- ⁴⁵Tɔ; din daa niṅi maa zugu Yisa daa boosi, ni, "Ḍoni n da siisi ma la?" Ka niriba maa zaa kyiisi n-naai, ka Piita gba yeli, ni, "N Daana, daadam maa ṅon zoaai m-mugri i seem wa, ka sɔ siisi i?"
- ⁴⁶Amaa Yisa daa bu sakki, ka yeli "Ay, amaa sɔ n siisi ma, dama m banṅiya, ni, yiiko yi n saani n-kpe sɔ ni."
- ⁴⁷Ka pɔ'a maa daa nya ka di ka sɔ'abu, ka dizugu u daa kye Yisa saani na, halli ka dabeem daa gbaai u gba, ka gbaani u tooni ka yeli ba daliiriseaa kan kye ka u siisi u, ni u siisigu maa ṅon tibi u dooru yoomyooma seem; ka ba zaa daa wumna.
- ⁴⁸Di saha maa ka Yisa yi yeli u, "M biiya, kyema ni alaafea. I niṅi la yedda, di zugu ka i nya tippu."
- ⁴⁹Ka u daa kur be la yettɔ'a ni, ka dɔsɔ yi kpeema maa yiri ni na nti yeli u, ni, u bii maa kpiya, ni, dizugu u di laa m-mukkri karimba maa u bii maa zugu.
- ⁵⁰Amaa Yisa ṅon daa wum lala, u daa labsi n-yeli doo maa, ni, "Di kye ka dabeem mari i, kur niṅma yedda ka u nya alaafea."
- ⁵¹Tɔ; ṅon daa mari nti paai yiri maa ni, u daa bu sakki ni sɔsɔ kpe duu maa ni, na'ala Piita ni Gyoni ni Gyeemsi, m-paasi bii maa ba ni u ma zugu.
- ⁵²Di saha maa ka yiri maa ni niriba zaa daa kur be la kunkuma ni, ka kaasiri bii maa zugu; amaa Yisa daa yeli ba, "Ya di kumna; u bu kpi, amaa u gbisiri ni."

⁵³U daa tɔ'asi lala, ka di ku ba la laari, dama ba daa pun koaai bii maa tama zaa.

⁵⁴Tɔ; di saha ka u gyi bii maa nuu ka yeli, "Biiya, doaama!"

⁵⁵U yeligu daa bu lu tinɲa ka bii maa siiya pun labi na ka u daa doaai n-zaani ya'abi; ka Yisa yeli ba, ni, ba zaɲɲma diibu na n-ti bii maa ka u di. Ka dinɲɔ daa niɲi doo maa ni u pɔ'a alahazibu pam,

⁵⁶amaa u daa kpaam ba, ni, ba di yeli n-ti sɔsɔ din niɲi seem.

Luuki 9

¹Tɔ. Sahanseaa Yisa ɲɔn daa ti booli u nyaandɔliba piiya ni ayi la n-la'am taaba, u daa ti ba soori ni ba mari yiiko ni fukumsi zaɲɲi n-kyanɲi arizimbeeri yela, ka tibri dooru balibu kam.

²U daa tum ba ni ba yi nti mooli Naawunni naam lahabaari, ka tibi baaridima.

³Ka u daa yeli ba, ni, "Ya di zaɲɲi bunseelli ya sɔkyenni maa ni: yan di zaɲɲi zangbeaa bee booriga, bee bundirigu, bee ligri, bee bunyeera ayiyi.

⁴Ya yi kur ti paai yiri seaa, ya kpeema ka be beni halli nti yi tinɲa maa ni.

⁵Niriba yi bu deaai ya, yan yiiri tinɲa maa sahanseaa la, ya kpaasim ya napɔntam m-basi, ka di leebi din wulisiri ban be seem n-gyanni ba."

⁶Ka dizugu ba daa yi soori n-kyanɲi n-gyili tinkpansi ni, m-moonni lahabasunɲu maa ka tibri dooru balibu kam, lugri kam zaa.

⁷Ka dizugu niriba daa yetti, ni, Gyɔni Kɔsuura n neaai kum ni, ka seeba yetti, ni, Ilaygya n labi na, halli seeba gba daa yetti, ni, kurimbuni sa anabisɔ n labi u nyɔvuri ni na. Ka NaaHeroodi Tetirakyi la ɲɔn daa baɲɲi lala, ka wum dinkam zaa niɲni maa, di daa gyeri u pam ka u daa yeli, "Man daa fikki Gyɔni zugu, ka ɲɔni yela ka n laa n-wumni wa?", ka u daa kur kpaɲɲni u maɲɲa ni u ti nya u.

¹⁰Tuumudima maa ɲɔn daa ti labi na, ba daa yeli Yisa ban daa niɲi seem zaa. Ka u daa zaɲɲi ba ka ba foaai ba mammansi n-kyanɲi tinseaa ban boonni Betsaida la.

¹¹Amaa zama maa daa baɲɲi ɲɔn be luginseaa ka dɔlisi u nɔba. Ka Yisa daa deaai ba ka tɔ'asi n-ti ba zaɲɲi n-kyanɲi Naawunni naam maa yela. U daa laa n-tibi bankam zaa daa boori tippu.

¹²Tɔ; ka wuntaɲɲa ɲɔn daa ti kabgi u nyaandɔliba piiya ni ayi maa daa kye u saani na n-yeli u, "Tim niriba maa soori ka kye ka ba wurim n-kpe tinkpanseesi an gyiligi kpa maa ni, ni tinɲa maa zaa ni, nti bɔ bundirigu n-di, ka nya goom ziiya, dama moo ni ka ti be ni maa."

¹³Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya tim ba bunseelli ka ba di."; ka ba labsi n-yeli u, "Ti ka diibu m-paasi paanukpila anu, ni zaasim ayi kɔkɔa. See ka ti kyanɲi nti da

bundirigu na n-ti niriba pam wa zaa." Zama maa ni dɔppa mun daa paai niriba tusa anu.

¹⁴Ka Yisa daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, "Kye ka niriba maa zinni ninvugu pisinunu."

¹⁵Ka ba daa ninji lala, ka sokam zaa zinni tinja.

¹⁶Ka u zanji paanu anu ni zaasim ayi maa n-gɔsi saazugu ka puusi Naawunni ka purigi bundirigu maa. Ka yi zanji di n-tiri u nyaandɔliba maa ni ba tɔtti niriba maa.

¹⁷Di saha maa ba zaa daa diya n-tigi, ka nyaandɔliba maa daa la'asi dikyeba an kpalim la m-paali peeri piiya ni ayi.

¹⁸Tɔ. Dindahinseaa Yisa daa ti be ni, nɔn ni u nyaandɔliba maa, ka u daa susiri la Naawunni u kɔkɔa; ka u daa boosi u nyaandɔliba maa, ni, "Ba yetti, ni, man nye la nɔni?"

¹⁹Ka ba labsi n-yeli u, ni, "Ninvugseeba yeliya, ni, i nye la Gyɔni Kɔsuura; ka baseeba mun yeliya, ni, i nye la Ilaygya, halli ka seeba mun yeli, ni, i nye la kurimbuni sa anabisɔ nɔn labi u nyɔvuri ni na."

²⁰Ka Yisa labsi m-boosi ba yaasa, ni, "Ka yarima mun teesiya, ni, n nye la nɔni?"; ka Piita gyerigi n-yeli, "I nye la Masiya - sɔ Naawunni nɔn tum na la."

²¹Ka Yisa daa kpamsi ba pam ni ba di yeli sɔ, ni, u nye la Masiya maa.

²²U daa laa n-yeli ba m-paasi, ni, "See ka man Ninsaala Biiya di wahala pam. Tinja wa kamma maa nin za'asi ma, ban ni gyeenju toondaandima ni karimbadima gba. Ba nin ku ma, ka daba ata daari n nin neaai kum ni n-labi n nyɔvuri ni."

²³Ka Yisa daa yeli ba m-paasi, ni, "Dɔnkam boori ni u dɔli ma, see ka u za'asi u manja ka zanji u kum dɔpulli n-ziiri beo kam n-dɔli ma.

²⁴Dama nɔnkam zaa yi boori u nyɔvuri maa nin kɔnɔni ka; nɔn mun yi sakki ni u kɔnɔni u nyɔvuri, mani zugu, nɔna n nye sɔ nɔn nin nya nyɔvuri.

²⁵Nira yi di duniya zaa ka kɔnɔni u nyɔvuri, bee sa'amni ka, di sunji u la wula?

²⁶Ninvugso yi zɔri vi man ni n yeligu maa zugu, nɔna zugu Ninsaala Bii maa nin ti zɔ vi, sahanseaa u yi mari u gyirima n-kye na, ni u Ba gyirima, ni malaakadima zaa m-paasi u zugu.

²⁷Yelimanni ka n yeliya, ni, ninvugseeba be yarima ban zeya wa ni ka ku kpi pɔi, ka naayi nya Naawunni naam."

²⁸Tɔ. Yisa nɔn daa tɔ'asi lala nyaanja, di daa ninji kaman daba anii ka u daa zanji Piita, ni Gyɔni, ni Gyeemsi m-paasi u zugu, ka ba daa du zoori maa zugu ni ba ti susi Naawunni.

²⁹Ka Yisa nɔn daa ti susiri maa, u nindaa daa takkiya, ka u sutura neaai, nyain, kaman saa nya'asigu.

- ³⁰Ka ba daa nya ka dɔppa ayi daa yi na n-la'am n-tɔ'asiri ni Yisa - Musa ni Ilaygya n daa nyɛ ba.
- ³¹Ba daa neaari ni veelim ni gyirima pam, ka ba yettɔ'a daa nyɛ la zaŋŋi n-kyanŋi Yisa ŋɔn nin paai Gyerusalem nti ka ni seem yela.
- ³²Di saha maa ka goom daa gbaai Piita ni u taaba maa: amaa ban daa ti neaai, ba daa nya Yisa gyirima veelim; ka nya dɔppa ayi maa, ka ba kpalim n-zɛ u luga ni.
- ³³Ka niriba ayi maa ŋɔn daa ti ya n-ŋmaligi n-kyanŋi ka kye Yisa sahaseaa maa, Piita daa yeli u, "N Daana, ti kpa wa beesigu veela! Kye ka ti ti suga ata - i dinni yinni, ni Musa dinni, ni Ilaygya mun dinni yinni." (Piita daa bu mi ŋɔn yetti seem maa gbinni).
- ³⁴Ka Piita ŋɔn daa kur kpalim n-tɔ'asiri lala maa sangbana di sigi na n-lim ba, ka dabeem daa gbaai ba pam ban daa kpeeri sangbana maa ni zugu.
- ³⁵Ka kukɔri daa yi sangbana puuni na n-yetti, ni, "M bii nŋɔ, ŋɔna ka n gaŋŋi: ya wumma u noori!"
- ³⁶Ka kukɔri maa ŋɔn daa ti tɔ'asi n-naai, ba nya ka Yisa kɔkɔ n kpalim n-zeya. Ka ba daa zaŋŋi yelli maa n-sina, ka daa bu yeli ban daa seelli maa yela n-ti sɔa.
- ³⁷N-neaai beo ka ba daa sigi zoori maa zugu na, ka daa paai zama pam ziiya.
- ³⁸Ka niriba maa ni doo yinni daa kaasi m-booli, ni, "N Karimba! N susiri i ni, ni, i gɔsi m bii wa n-ti ma, dama n ka bisɔ m-paasi u zugu.
- ³⁹I bu nya arizimbeo ŋɔn zi u zugu n-yisigri u seem? U yi ti bɛ m-bɛ n-kaasi pam, ka arizinni maa darigi u halli ka nantoori fufukku ti yiiri u noori ni na, n-kur mugsiri u ka ku sakki ni u basi u.
- ⁴⁰Ka m pun susi i nyaandɔliba wa, ni, ba karima arizimbeo maa m-basi, ka ba bu nyaŋŋi."
- ⁴¹Ka Yisa gyerigi n-yeli, "Ah! Ya zuna niriba wa n kur nyɛ bungɔlima, ka ku sakki yedda niŋbu! Daba ala ka mani ni yarima nin la'am m-bɛ ni, bee daba ala ka n ya toaai n-di ya sugru? Mari i bii maa n-kyɛ kpa na!"
- ⁴²Ka ŋɔn daa mari bii maa n-kyɛnni Yisa saani na, arizimbeo maa daa lusi u tiŋŋa ka darigi u. Ka Yisa daa tasi arizinni maa zugu ka kye ka bii maa kpaŋŋi, ka u zaŋŋi u n-labsi n-ti u ba maa.
- ⁴³Ka di daa niŋi niriba maa alahazibu zaŋŋi n-kyanŋi Naawunni ŋɔn galisi seem.
- ⁴⁴Tɔ; ka zama maa ŋɔn daa kur teesiri Yisa ŋɔn daa tumni alahazibu tunseelikam zaa yela maa, u daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, "Ya kye ka yettɔ'aseaa man ya tɔ'asi wa kpe ya tuba ni sunŋa: ba nin zaŋŋi man Ninsaala Biiya n-niŋi ninsaalidima nuu ni."
- ⁴⁵Amaa ba daa bu baŋŋi Yisa ŋɔn daa yeli seem maa gbinni, ka di daa sɔ'ai ni ba saani, ka ba daa kɔŋŋi di baŋŋi zaa. Ka ba mun daa bu boosi u m-baŋŋi, dabeem ŋɔn daa mari ba maa zugu.

- 46 Yisa nyaandɔliba maa daa ti ŋmeeri la taaba nangbankpeemni ni ba baŋŋi ŋɔn gaari u kpeaa ba puuni.
- 47 Ka Yisa daa baŋŋi ba sufu ni teesa, ka u booli bibila na n-zaŋŋi u n-zaali n-tabli u mammaŋŋa, ka yeli ba, ni,
- 48 "Ɖɔnkam deaari bibila wa tataabu man yuuri zugu deaari la mani, ka ŋɔnkam mun deaari ma deaari la Ɖɔn tum ma na maa. Dinŋɔna ŋɔn poora ya zaasa ni, di daama gaari ya zaa."
- 49 Ka Gyɔni daa yeli Yisa, "N Daana, ti da nya sɔ ka u mari i yuuri n-katti arizimbeeri, ka ti bu sakki ni u tum lala, ŋɔn bu tabli ti la'aŋŋu n-dɔla zugu."
- 50 Amaa ka Yisa yeli u, ni, "Di za'asiri u, dama ŋɔnkam bu zabri ya n nye ŋɔn ze ya nyaanŋa."
- 51 Tɔ. Yisa saazugu lappu saha ŋɔn daa ti paai na, u daa gbaai la Gyerusalem kyenni ni nimbiri moaa.
- 52 Ka u daa tum tuumudima ni ba danŋma u tooni. Ka dizugu u tuumudima maa daa paai Samerii tinkpanseaa puuni nti maali siri zaa n-guri u.
- 53 Ka tinkpaŋŋa maa dima daa ti za'asi, ni, ba ku deaai u, ŋɔn be soori n-kyenni Gyerusalem maa zugu.
- 54 Ka u nyaandɔliba wa, ban yuya boonni Gyeemsi ni Gyɔni la, ŋɔn daa wum lala maa, ba daa boosi Yisa, ni, "Ti Dugma, i boori ni ti kye ka bugum yi saazugu na nti di ba, bee?"
- 55 Ka Yisa daa ŋmaligi n-tasi ba zugu;
- 56 ka ba daa doaai n-gaari m-paai tinkpanseaa nti gbɛ beni.
- 57 Yaasa, Yisa ni u nyaandɔliba maa ŋɔn daa ti be soori zugu n-kyenna, dɔsɔ kye na nti yeli u, "N nin dɔli i n-kyenni luginseelli kam zaa."
- 58 Ka Yisa yeli u, "Yɔbaasi mari la vɔya n-kpeera, ka niinsi mun mari la teeri n-tɔmna, amaa man Ninsaala Biiya ka luginseaa man nin zaŋŋi n zugu n-dooli gba."
- 59 Ka Yisa daa laa n-yeli dɔsɔ, ni, "Dɔli ma!", ka di daama yeli u, ni, "Kur kye ka n kuli ka m ba yi ti kpi ka n sɔ'ai u pɔi ka naayi kye na n dɔli i."
- 60 Amaa ka Yisa daa yeli u, "Kye ka kpiimma sɔ'ari ba kpiintaaba: nyin muna - kyema nti moonni Naawunni naam mooligu."
- 61 Ka sɔ mun daa ti laa n-kye na nti yeli Yisa, ni, "N Daana, n nin dɔli i, amaa kye ka n kuli n-kyeosi n yiri dima pɔi, ka naayi kye na n-dɔli i."
- 62 ka Yisa yeli u, ni, "Ninvugɔ ŋɔn zaŋŋi u nuu n-gbaai kuuri ka laa n-gɔsiri u nyaanŋa bu sumni Naawunni naam beebu ni."

Luuki 10

¹Dinɔɔ nyaanɔa ka ti Dugma Yisa daa yiisi ninvugpisiyɔɔɔi ni ayi m-paasi ka puri ba niriba ayiyi n-tum ba ni ba daɔɔi u tooni n-kyanɔi tinseesi zaa u mammanɔa gba ɔɔn ya kyanɔi.

²Ka yeli ba, ni, "Ya kyi ɔmaabu tuma wa zoaaya pam, amaa ka ya tuntumniba maa mun bu zoaai; dizugu ya susim ti Dugma ɔɔn nye puu wa daana, ka u tum niriba na m-paasi ba ɔma.

³N tumni ya ni ya yim soori n-kyanɔi, amaa ya banɔma, ni, ya nye la kaman pebiseeba ban be kunduna sunsukkuni.

⁴Yan di mari baagyɔi bee booriga bee namna n-kyanɔi; ya mun di puusiri sɔ soori ni.

⁵Ka ya yi ti paai n-kpe yiri seaa zaa ya yelima, ni, Naawunni nin taasi u sufudoaa n-niɔi yiri wa ni na:

⁶ka sufudoaa daana yi siri be beni, dinɔɔna ya gba sufudoaa nin be u saani. Amaa di yi pa lala, di nin labi ya saani na.

⁷Ya kpalimma yiri maa ni n-diri ka nyuuri bunseelli kam zaa ba yi ti nyanɔi n-ti ya, dama di sumsi ni tuntumna deaari u yoori. Yan di laa n-yiiri yiri seaa n-lɔɔɔni yiri seaa.

⁸Ya mun yi paai tinseelli kam ka ba sakki n-deaai ya, ya dim bundiriseelli zaa ban nin zanɔi n-ti ya,

⁹ka tibi baariseeba ban be tinɔa maa ni ka ba kpanɔi, ka yeli daadam maa, ni, Naawunni naam paari ba na.

¹⁰Amaa ya yi ti kpe tinseaa ka ba bu sakki ni ba deaai ya, ya dɔli lala tinɔa maa soya n-yetta,

¹¹'Halli ya tinɔa wa tankpɔseesi an pirigi ti nɔba wa gba ti nin pisigi m-basi ya zugu, amaa see ka ya laa m-banɔi, ni, Naawunni naam paari ya na.'

¹²Ka n yeli ya, ni, Zaadaari yi ti paai, di nin tɔ n-tiri lala tinɔa dima n-gaari din ti ya n-tɔ n-tiri ninvugbeeseeba ban daa be Sɔdoom tinɔa ni seem la gba."

¹³Ka Yisa daa laa n-yeli, "Zugubeoo ka ya nin nya, yarima Kɔreezini dima ni Betsaida dima wa! Dama ba di yi daa tum tunkara Taaya ni Saidoon tinsi ni hoo man tumni seesi ya tinsi maa ni la, ban tumbeeri dima wa daa naa n-ye tankyera n-zinni m-bugi tampe'alim n-wulisiri ba sufusa'anɔu ɔɔn nye seem, ka takki ba halibeoo beebu la: m-pun niɔi lala ka di daa naa n-yuui.

¹⁴Amaa Zaadaari halli Taaya ni Saidoon ninvugbeeri wahala gba ku paai ya dinni.

¹⁵Yarima muna, ya Kapirinyum dima wa, ya bu duusiri la ya mansi m-paai arizana ni? Amaa ba nin sigsi ya kpiimma tinɔa ni sa.

- 16**M biisi, ñonkam sakki n-wum ya noori wumni la mani, ka ñonkam za'asi ya noori wumpu za'asiri la mani; ka ñonkam mun za'asi ma za'asiri la Dɔn tum ma na la.”
- 17**Ka Yisa ñon daa tum ninvugpisiyɔpɔi ni ayi seeba la n daa ti kyaŋŋi ka labi u saani na ni sufupeelli, nti yeli u, ni, "Ti Dugma, halli arizimbeeri gba ka ti nyaŋŋi i yuuri zugu!”
- 18**Ka u yeli ba, "N gɔsi n-nya ka Sintaani mammaŋŋa yi saazugu n-lu na kaman saa ñon yi nyakki seem la!", ni,
- 19**"Ya nyama, n ti ya soori ni ya nin toaai n-nɔ wugi ni nansi yoriyori, ka nyaŋŋi ti Dindaana maa kpeeŋŋu zaa, ka bunseelli kam ku toaai n-niŋi ya seela.
- 20**Amaa dinŋɔ zaa yori, yan di kye ka ya sufu peligi ni yan nyaŋŋi arizimbeeri maa zugu, amaa ya kye ka ya sufu peligi ban pun sobi ya yuya arizana ni maa zugu.”
- 21**Di saha maa ka Naawunni Sii Kasi daa kye ka Yisa sufu peligi pam, ka u yeli, "M Ba Naawunni, nyin ñon su arizana ni duniya wa, m pe'ari i ni, dama nyin zaŋŋi yela wa zaa n-sɔ'ai ka kye yem dima ni baŋŋniba ka laa n-kasigi a n-wulisi bileesi. Ii, m Ba, yelimaŋŋi lala veela i saani.
- 22**Bunseelli kam zaa ka m pun deaai m Ba nuu ni. Sɔ ka ni m-mi Bii maa ñon nye sɔ, na'ala u Ba maa m mi u; ka sɔ mun gba ka ni m-mi m Ba maa ñon nye sɔ, na'ala mani u Bii maa m mi u; m-paasi sokam man, u Bii maa, n nin sakki ni n kasigi m Ba maa yela n-wulisi u.”
- 23**Di nyaŋŋa u daa ŋmaligi kpaŋŋa n-tɔ'asi n-ti u nyaandɔliba kɔkɔ n-yeli ba, ni, "Ninvugseeba ban nya yan nyari bunseesi wa mari la zugsuŋŋu!
- 24**Dama n yetti ya, ni, sahaseaa din gaari, anabidima ni nadima pam daa boori la ba da nya yan nyari bunseesi wa ka mun bu nya a; ka daa laa m-boori la ba wum yan wumni seelli wa ka daa bu wum.”
- 25**Tɔ; ka Naawunni zaaligu baŋŋnisɔ daa ti boori ni u zamsi Yisa yem, ka doaai n-zaani m-boosi u, ni, "N Karimba, wula ka n ya n-niŋi n-nya nyɔvuri kan ka naari?”
- 26**Ka Yisa yeli u, "Wula ka di sobi Naawunni zaaligu ni? I Litaafi kariŋŋu wulisiri i la wula?”
- 27**Ka u daa labi n-yeli, "Ni, 'I zaŋŋma i sufu zaa n-wuri i Dugma Naawunni, ni i siiya zaa, ni i kpeeŋŋu ni i teesa zaa.', ni, 'Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammaŋŋa seem la.' “
- 28**Ka Yisa yeli u, "Mboo! I labi suŋŋa pam: dizugu niŋma lala ka i nin nya nyɔvuri maa.”
- 29**Ka u mun daa bu boori ba galim u u boosigu maa zugu, ka dizugu u daa laa m-boosi, ni, "Ka ñoni n nye n lala 'taraana'?”
- 30**Ka Yisa daa labi n-yeli u, ni, "Dɔsɔ n daa be ni, ka u daa yi Gyerusalem n-kyenni ni u ti paai Gyerikoo tiŋŋa. Ka u na kyenni n-sigri zoori, ka sɔguriba daa luri u soori maa

zugu m-pirigi u sutura zaa, ka bu u halli ka u ti gyea, ka kye u n-dooli sokpanja ka u daa potti la kum.

³¹Ka di daa bu yuui ka maalimaannisɔ ti doli soori maa na nti nya u, ka lokki n-gaari ka kye u.

³²Lala gba ka Liivai za'anori dɔsɔ gba daa ti doli soori maa na nti nya u, ka nɔn gba daa lokki n-gaari ka kye u.

³³Amaa ka Samerii dɔsɔ gba daa ti doli soori maa na nti paai beni n-nya doo maa, ka di daa niɔi u namboo pam.

³⁴Ka u daa kyanɔi m-paai doo maa saani n-zanɔi daam m-peaai u dansi maa, ka boaa kpaam n-niɔi, ka zanɔi tana n-lo u yuuma maa. U daa zanɔi u n-ziili u mammanja bumbaarigu zugu n-kyanɔi nti kpe saamma kpeebu yiri m-mari u sunja.

³⁵Tɔ, ka beoo nɔn daa ti neaai ka Samerii doo wa yi ya kyanɔi u kyenni la, u daa yiisi ligri n-ti u yikpedaana maa ka yeli u, ni, u gosim u baara wa sunja halli ka u ti labi na. Ni, ligri maa yi ti pɔsigi ka u labi na, u nin yɔ ka samni maa an kpalim n-ti u dirindaari maa.

³⁶Tɔ: ba niriba ata maa sunsukkuni, ba nɔni n zanɔi doo maa n-leebi u taraana?" Ka u labi n-yeli u, ni, "Dɔsɔ nɔn daa zɔ u namboo la."

³⁷Ka Yisa yeli u, "Gba kyema nti niɔi lala!"

³⁸Tɔ; ka Yisa ni u nyaandoliba daa ti paai tinkpanseaa, ka pɔ'asɔ nɔn yuuri daa booni Maata zanɔi u nti kpeesi u yiri.

³⁹Ka Maata tinzɔ, nɔn yuuri daa booni Mariama la, daa kyanɔi nti zinni Yisa tooni n-wumni u yetto'a,

⁴⁰amaa Maata nɔn daa kur be la bundirigu dugbu ni. Ka Maata daa kye Yisa saani na nti boosi u, ni, "N Daana, i ba'a na'a ka ni n tinzɔ wa yela ni? - dama u kye tuma maa zaa n-gyeeli ma. Yelim u, ni, u sunjma ma!"

⁴¹Ka Yisa yeli u, "Eeh, Maata! I zanɔi la yela pam m-mugsi i mammanja nimmoosi,

⁴²amaa bunyinni kɔkɔ n kpa talasi, dizugu Mariama n yiisi bunsunju, sɔ mun ku toaai n-deaai di u saani."

Luuki 11

¹Dahinseaa ka Yisa daa ti be luginseelli n-susiri Naawunni; ka nɔn daa ti susi n-naai, u nyaandolisɔ daa yeli u, "Ti Daana, wulisim ti Naawunni susigu soori hoo Gyɔni nɔn daa wulisi u nyaandoliba seem la."

²Ka Yisa daa labi n-yeli ba, "Ya yi ti susi Naawunni, ya susim nɔja :- 'Ti Ba, kye ka i yuuri du, Ka i naam kye na.

- ³Tim ti dabsiri zaa ti beoo kam bundirigu;
- ⁴Ka kyeri ti tumbeeri m-peŋŋi ti, Dama ti gba kyeri ban tum ti taalli tumbeeri m-peŋŋi ba: Ka di kyε ka ti nya zamsigu nti lu.' “
- ⁵Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya bu nya, nyin yi mari i zɔa, ka u kyε i saani na yuntasuusi nti yeli i, 'N zɔa, zaŋŋma paanukpila ata n-ti ma.
- ⁶N saansɔ n yi wa'aligu m-paai ma na yuŋŋu wa, m mun ka bundirigu n nin ti u.'
- ⁷Ka nyini mun kpalim m-be duu puuni n-gyerigi u, ni, 'Di daamni ma! Man ni m biisi pun kpe la doaa ziiya, n ku toaai n-doaai n-ti i bunseelli zaa!'
- ⁸N yeli ya, ni, halli ni i ku doaai n-ti u ŋɔn nye i zɔ maa zugu, amaa doo maa ŋɔn kpalim n-susiri i la zugu i nin doaai n-ti u ŋɔn boori seem maa.
- ⁹Dinzugu ka n yetti ya, ni, ya susima ka ya nin deaai yan susi seelli maa; ya booma ka ya nin nya yan boori seelli maa; ya boolima ka ba nin yoai kyεburu maa n-ti ya.
- ¹⁰Dama ŋɔnkam susira deaari ni, ŋɔnkam boora nyari ni, ka ŋɔnkam boonna ba nin yoai n-ti u.
- ¹¹Yaseeba ban mari ya biisi wa, n ya boosi ya, ni, i bii yi ti susi ziŋŋa i saani, i nin zaŋŋi waafu n-ti u, bee?
- ¹²Bee u yi ti susi gyelli, i nin ti zaŋŋi naŋŋa n-ti u? - Ay, i ku niŋi lala!
- ¹³Tɔ! ya nye la ninvugseeba ban mari teesibeeri ya beebu ni, ka ni di zaa yori halli yarima gba mi yan zaŋŋi piinisuma n-tiri ya biisi: dinŋɔna ya Ba ŋɔn be arizana ni bu ya zaŋŋi u Vuusim Kasi maa n-ti ban susiri u?"
- ¹⁴Tɔ; ka Yisa daa ti katti arizimbeoo sɔ saani ka arizinni wa daa kyε ka doo maa kpalim n-nye zɔligu. Ka arizinni maa ŋɔn daa yi na ka kyε u maa, zɔligu maa daa tɔ'asiri ni, ka di daa niŋi zama maa alahazibu.
- ¹⁵Amaa niriba maa seeba daa yeliya, "Biyelizibuli m mari u: u zaŋŋi ArizinNaaba yiiko n-katti la arizimbeeri maa."
- ¹⁶Baseeba mun daa zamsi u n-susiri u, ni, u kyε ka alahazibu tunseelli yi saazugu na ka ba nya.
- ¹⁷Yisa daa mi ba sufu ni teesa ŋɔn nye seem, ka dizugu u daa yeli ba, "Tinseelli kam zaa kan timbiisi ŋɔn yi purigi n-zabri ni taaba nin sa'am zaa, bee yiri dima yi zabri ni taaba, lala yiri maa nin ti lu.
- ¹⁸Dizugu ŋɔn Biyelizibuli muna, u yi ti za'asi u mammaŋŋa, ŋɔn gba ku toaai n-zaani. Dama ya yeliya, ni, Biyelizibuli yiiko ka n zaŋŋi n-katti arizimbeeri.
- ¹⁹Ka dinŋɔna n yi zaŋŋi la Biyelizibuli yiiko n-katti arizimbeeri maa, ka ya karimbiseeba ban katti ba la zaŋŋi ŋɔni dinni n-katta? Dizugu ban nin ti kari ya yetto'a wa sariya n-lusi ya.

- ²⁰Ka m mun zaŋŋi la Naawunni yiiko n-katti arizimbeeri n-yiisiri niriba ni, dinŋona Naawunni naam pun danŋi m-paai ya na.
- ²¹Yaa daana yi ti mari u toppu neema n-guri u yiri, soŋo ku niŋi u marigu seela.
- ²²Amaa ninvugso ŋon mari yaa n-gaari u yi ti tuusi u n-nyaŋŋi u, u faari la u toppu neenseesi ŋon niŋi yedda maa, ka fa u yiri puuni buna zaa m-paasi, n-zaŋŋi a n-tisi u nyaŋŋa dima.
- ²³Ka ninvugso ŋon ku sakki ni u ze n nyaŋŋa, ŋona n za'asiri ma n-yi n nyaŋŋa; bee so yi ku suŋŋi ma ni ti la'asi bunwurima, u wurimni a ni m-basira.”
- ²⁴Tɔ; ka arizimbeso n daa be ni, ka u daa kpe doŋo puuni n-su u. Ka ba daa yiisi u ŋon daa be doŋo puuni maa n-kari u m-basi. Ka u daa yi n-kyenni n-gyinni yoo ni, tinkuuma maa ni, m-boori vuusim ziiya, halli nti gyɛa. Ka u daa yeli, ni, 'See ka n labi n doo maa saani - yiri seaa man daa yi ka kye la ni!'
- ²⁵Ka u daa ti labi na n-nya ka ba pun pii yiri maa kasikasi n-se'asi ka suŋŋa.
- ²⁶Dizugu u daa labi n-kyanŋi n-zaŋŋi u arizintaaba ayɔpɔi seeba ban be n-gaari u mammanŋa, ka ba daa kpe nti be beni. Di saha maa ka di daama beesigu daa be pam n-gaari din daa danŋi m-be seem maa.”
- ²⁷Tɔ; ka Yisa ŋon daa kur yetti anŋo maa, ka pɔ'aso daa be zama maa puuni n-tasi m-booli, ni, "I ma so ŋon daa do'ai i, ka daa mo'asi i maa - ni u zugsuŋŋu!”
- ²⁸Ka u labsi n-yeli u, "Di pa lala. Zugsuŋŋu dima n nye baseeba ban wum Naawunni yeligu ka sakkri n-dɔla.”
- ²⁹Sahanseaa ka zama pam daa la'am na m-maali n-zoari pam, ka Yisa daa gbaai yetto'a n-yeli ba, ni, "Zuna niriba wa n nye ninvugbeeri. Ba ba'a kur be la alahazibu nyaabu ni, ni ba ti banŋi yela, amaa ba ku nya seseelli m-paasi la Gyoona alahazibu yela zugu.
- ³⁰Ya nyama: Niniva dima ŋon daa nya Anabi Gyoona yela ka di daa niŋi ba alahazibu seem la, lala ka zuna niriba nin nya man Ninsaala Bii yela ka di nin niŋi ba alahazibu.
- ³¹Pɔ'a-naaba so ŋon daa su nudirigu lugri tinseaa la daa yi wa'aligu n-kye na ni u ti wum NaaSulemaana yem yetto'a maa, ka dizugu u nin doaa n-galim zuna niriba wa Zaadaari, dama ŋon gaari NaaSulemaana be la kpa zuna ka ba bu ya wum.
- ³²Niniva dima gba daa wum Gyoona wa'azu yiisigu la ka daa kye ba tumbeeri m-basi ka niŋi tuuba, ka dizugu ba nin doaa n-galim zuna niriba wa Zaadaari, dama ŋon gaari anabi Gyoona be la kpa zuna ka ba bu ya wum.”
- ³³Yisa daa laa n-yeli, "So na zi n-nyoaa firila n-zaŋŋi kuriba m-pili ka, amaa u zaŋŋi ka n-tɔm la bunseelli zugu ni ban kam kpeeri na zaa nin nya neesim maa.
- ³⁴Nira nini n nye hoo u ningbina firila: i nini yi neaai suŋŋa, i ningbina zaa mari la neesim, nyain! Amaa a yi ti sa'amna, i ningbina zaa be la zibsim ni.
- ³⁵Dizugu di kye ka neesim din be i ni maa ti leebi zibsim.

- ³⁶Ka i ningbina zaa yi neaai sunɗa, halli ka zibsim ka di ni halli beelabeela, dinɗona di nin neaari ni zaa, kaman firila ɗon neaari seem la.”
- ³⁷Tɔ; Yisa ɗon daa be yetto'a maa ni ka Farisiso daa zuusi u, ni u kye u yiri maa na ka ba ti la'am n-di bundirigu: ka u daa kyaɗɗi ka ba daa ti zinni ni ba di.
- ³⁸Ka di gyeri Farisii maa ɗon daa nya ka Yisa bu daɗɗi m-peaai u nuusi ka zinni ni u di maa zugu.
- ³⁹Ka ti Dugma daa yeli u, "Yarima Farisii dima peari la koɓeesi ni laasi nyaɗɗa, amaa ka ya puuni na paali ninvugfaabu ni yelibeeru.
- ⁴⁰Yarim gyera wa! Pa Naawunni ɗon daa maali nyaɗɗa la n daa maali puuni maa gba?
- ⁴¹Dizugu ya zaɗɗa din be laasi maa puuni n-tiri faradima, ka bunseelli kam zaa nin leebi kasi n-ti ya.
- ⁴²Zugbeo be yarima Farisii dima zugu! Dama ya yiisiri la naanzuuwa ni kpaligu ni zevaari zaa zakka, amaa ka lee n-kyeri yelimaɗɗi tumpu zaɗɗi n-kyanɗi niriba, ni wurilim zaɗɗi n-kyanɗi Naawunni, m-basira. Ya yi ti teaari anɗo ka bu laa n-tam seesi la, di yi soa.
- ⁴³Zugbeo be yarima Farisii dima zugu! Dama ya boori la tooni ziziisi ya yi ti la'am Naawunni la'aɗɗu duri maa ni, ka na boori ni sokam zaa puusiri ya daasi puuni.
- ⁴⁴Zugbeo be ya zugu! Dama ya ɗmani la hoo gbala seesi niriba ɗon noori n-gatta ka bu mi, ni, gballi nla.”
- ⁴⁵Tɔ, ka di saha maa ka Naawunni zaaligu baɗɗnisɔ daa labi n-yeli Yisa, ni, "N Karimba! i yi to'asiri nɗo, i tuuri la tirim gba m-paasira.”
- ⁴⁶Ka Yisa gyerigi u, ni, "Yarima gba ban nye zaaligu baɗɗniba, zugbeo be ya zugu! Dama ya zaɗɗi la zitibsa n-ziinni niriba, ziseesi ban ku toaai n-zi, ka ya so mun pun ku wukki ziiri maa halli beela n-sunɗi ba.
- ⁴⁷Zugbeo be ya zugu! Dama ya maanni la gbala n-tiri anabidima, amaa ya yaadima n daa nye ban daa ku ba.
- ⁴⁸Lala zugu ya wulisiri, ni, ya nini tigi ya yaadima ɗon daa niɗi seem la - ni, ban daa ku ba, ka yarima mun n maanni ba gbala.
- ⁴⁹Dinɗo zugu ka Naawunni yem yela puuni ba daa pun yeli, ni, Naawunni nin tum anabidima ni tuumudima na, ka ya nin ku baseeba ka kari baseeba nti namsi ba pam.
- ⁵⁰Dizugu zuna niriba nin ti zi taalli zaɗɗi n-kyanɗi ban daa ku anabidima zaa yela maa, duniya piiligu ni la sa,
- ⁵¹n-yi Eebli kuubu ni, halli nti paai Zakarii ban daa ku so Naawunni Gyeenɗu Yiri puuni, Dutitaari ni saramaaligu zii maa sunsukkuni la. Yelimaɗɗi ka n yetti ya, Naawunni siri nin zaɗɗi ba taalli n-ziili zuna niriba wa.

⁵²Zugbeoo be ya zaaligu banɲniba wa zugu! Dama ya zaɲɲi la bamsim bamsigu za'anɔri saafibii m-basi. Yarima mammansi ku sakki n-kpea, ka ya ta'ari ban kpeeri soori.”

⁵³Tɔ: ka Yisa ɲɔn daa ti yi beni, Farisii dima ni zaaligu karimbadima daa piili m-boosiri u boosa ni ba lugsu u noori ni.

⁵⁴Ba daa guusiri ni ba gbaai u, u yetto'a puuni.

Luuki 12

¹Ka niriba tusa tusa ɲɔn daa kur la'amni Yisa saani na halli nti mugi taaba - halli nti noori taaba gba - Yisa daa daɲɲi n-tɔ'asi n-ti u nyaandɔliba ni ba gbaam ba manɲa sunɲa zaɲɲi n-kyanɲi Farisii dima dabina yela - di nye la ba birikɔnsi.

²Ka u daa laa n-yeli ba yaasa, ni, "Bunseelli zaa kan pili ka bu nyara, ba nin piligi ka ka sokam nya; ka yetto'aso'ara zaasa muna - sokam nin banɲi a gbinni ɲɔn nye seem.

³Ya yi ti so'ai zibsim ni n-tɔ'asi yetto'aseesi zaasa, ba ya n-wum a la wuntampeeliga; yan kpe duri puuni ka waasi n-yeli yeliseesi la, ba nin ti du saazugu m-mooli a ka sokam zaa wum.”

⁴"N ya yeli ya ni, yarim ban nye n zɔdima la, ni, yan di zɔri ninvugseeba ban kuuri niriba ningbina, ka ku laa n-toaai n-niɲi ba seelli m-paasi.

⁵Amaa n nin wulisi ya din sumsi ni dabeem yi mari soa: ya zom so ɲɔn nin toaai n-zaɲɲi ya, ya kum nyaanɲa, n-losi bugum ni. Ya niɲma ma yedda, ni, ɲɔna ka di kpa talasi ni ya zɔri u.

⁶Ammi, ya bu nya ka ba la'asiri niimbisi anu n-koosiri la'abisi ayi? Amaa Naawunni na zi n-tam halli niimbila yinni yela.

⁷Halli ya zɔbri muna, Naawunni mi a gba yela, ka banɲi a zaa yinni yinni kaaligu ɲɔn nye seem. Yan di zɔri dabeem, dama ya mari bukyi pam n-gaari niinsi maa zaa.”

⁸Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Yelimaɲni ka n ya n-yeli ya, ni, ɲɔnkam zaani niriba tooni n-yeli, ni, u nye la n dinni, man Ninsaala Bii gba nin ti zaani Naawunni malaakadima tooni n-yeli, ni, u nye la man gba dinni.

⁹Ka ɲɔnkam mun yi za'asi ma niriba tooni, man gba nin za'asi u Naawunni malaakadima tooni.

¹⁰Ka ninvugso ɲɔn tɔ'asi yetto'abeeri n-galim man Ninsaala Biiya, u nin toaai n-nya kye-m-peɲɲi; amaa ɲɔnkam tɔ'asi yetto'abeeri n-galim Naawunni Sii Kasi maa, di daama ɲɔn kur ku nya u taalli kye-m-peɲɲi.

¹¹Ba yi ti zaɲɲi ya n-taasi la'aɲɲu duri ni, bee nadima saani, yan di boosiri ya sufu ni yan ya labsi seem bee yan ya gyerigi seem,

- ¹²dama ba boosa maa saha ka Naawunni Vuusim Kasi nin ti wulisi ya yan ya labsi seem.”
- ¹³Tɔ; ka dɔsɔ daa zɛ zama maa sunsukkuni n-yeli Yisa, ni, "N Karimba, yelim m beeri wa ka u purigi ti ba faari n-ti ma, ti ba nɔn daa kpi ka kye u arizikki la tɔrli kan nye n dinni!”
- ¹⁴Ka Yisa daa labsi n-yeli doo maa, "N zɔa, nɔni n lee n-zanɔi ma n-niɔi ya sarikatta bee ya faariputta?”
- ¹⁵Di saha maa ka u daa yeli ba, ni, ba gbaam ba mansi ka di boori ligri nti yakki, dama ninsaala nyɔvuri bu bɛ la u marigu nɔn nye seem ni kɔkɔa.
- ¹⁶Ka u daa nyɛsi ba nyɛsiri, ni, "Bundaansɔ n daa bɛ ni, n-kɔ n-nya bundirigu pam;
- ¹⁷ka daa yeli u sufu ni, ni, 'Wula ka n ya n-niɔi, dama n ka luginseelli man ya n-zanɔi m bundirigu wa n-kpeesi?’
- ¹⁸Ka yeli, 'Man nin niɔi seem nɔɔa: n nin wurim n napaari wa ni m buya zaa ka takki m-me bunkara ka a gaari a, n-zanɔi m bundira wa zaa n-niɔi.
- ¹⁹Lala zugu n nin yeli n sufu ni, ni, m mari bundira ni neema pam din nin mari ma yuumbɔbɔgu, dinzugu din yi kpalim n-ti ma yi nye la n-ziya n-vuusira ka dira ka nyuura ka bɔbri n yuubu ka mari sufupeelli!’
- ²⁰Amaa ka Naawunni yeli u, 'Nyin gyɛrigu wa! Yuɔɔu wa zaazaa ka n nin deaai i nyɔvuri, ka bunseelli zaa nyin mari n-kuunni maa nin leebi nɔni dinni?’
- ²¹Lala n nye di n-tiri ninvugso zaa nɔn kur gɔsiri u ligri, ka ka seelli Naawunni saani.”
- ²²Ka Yisa daa laa n-yeli u nyaandɔliba, ni, "Dinzugu n ya yeli ya, ni, yan di zanɔi yela m-mugsi ya mansi zanɔi n-kyanɔi ya nin niɔi seem n-nya bundirigu n-di, bee n-nya sutura n-yea, - yan di fabli anɔ zaa yela;
- ²³dama nyɔvuri gaari bundirigu, ka ningbina gaari bunyeerigu.
- ²⁴Ya gɔsim niinsi ni luya; ba bu butta, ba mun ka napaari ni buya, amaa ti Dugma Naawunni diisiri ba ni: ka yarima mari la bukaata pam n-gaari niinsi la.
- ²⁵Ya sɔ nin toaai n-zanɔi u nyɔvuri yela m-mugsi u manɔa nti yakki u nyɔvuri tɔriga m-paasi halli dabsiri yinni gba?
- ²⁶Tɔ; ka ya yi ku toaai n-niɔi yetto'abila dinɔ taabu, wula zugu ka ya zanɔi yeliseesi an kpalim maa m-mugsiri ya mansi?
- ²⁷Ya teesima pɔ'a-veelli-ku-siisi-koom yela: ya gɔsim n-nya kan zoari seem, ka bu tumna, ka mun bu waanni gumni, bee, n-wugri tana n-seera, amaa n yetti ya ni, ni, halli NaaSulemaana ni u naam gyirima zaasa gba daa na zi m-bɔbi suturiveela kaman mɔpuuma wa yinni veelim nɔn nye seem.

²⁸Ka Naawunni yi zaŋŋi veelim wa tataabu n-niŋi mooseesi an be moo ni zuna ka beoo ka a sa nin nyo bugum m-basi, wula ka u ku yeeli yarima sutura? Yarim yedda koŋŋniba wa!

²⁹Dinzugu yan di fabinna, bee n-teesiri yan ya di seelli yela, bee yan ya n-nyu seelli.

³⁰Duniya wa ninvugseeba ban bu mi Naawunni la be la anŋo zaa noba karibu ni - bee, m ma'ai ni? Amaa yarima mari ya Ba Naawunni, ka u mi halli, ni, ya boori anŋo zaa.

³¹Ay, see ka ya zaŋŋi Naawunni naam yela m-mugsi ya mansi, ka u nin zaŋŋi bunseelli din kpalim zaa m-paasi ya."

³²Ni, "Yarima n bibisi wa, yan di kye ka dabeem mari ya, dama ti Dugma Naawunni yuubu nye la ni u zaŋŋi u naam maa beebu n-ti ya.

³³Ya koosim ya neema zaa ka zaŋŋi lala ligri maa n-ti faradima. Ya maalim la'abooriseesi an bu kpiiri n-ti ya mansi, ka zaŋŋi a n-su ya arizana ni arizikki n-dooli: beni ka a ku fiilim, dama na'ayigsi ku toaai m-paai a, ka leelisi gba ku toaai m-paai a n-ŋobi.

³⁴Dama ya sufu kur ya be la ya arizikki ŋon be seela."

³⁵Ni, "Dinŋona ya barim n-zaani: ya bobma ka nyoaai ya firiladima m-maali siri,

³⁶hoo daaba ŋon maanni siri seem, ba yi ti guri ba dugma ŋon ya yi amriya kyuu ni n-labi na. Ka u yi ti paai na m-booli za'anori maa ni, ba nin guuri yoomyooma n-yoaai n-ti u."

³⁷Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Daabseeba ban bu ti gbisira, ka ziya n-guri ba dugma halli ka u ti paai na - ay! ba nin ti mari sufupeelli pam." Ni, "Yelimaŋni ka n ya n-yeli ya wa, ni, u nin yeaai u kparigu maa ka kye ka ba zinni ka u gyeemni ba.

³⁸U yi ti yuui halli ni yuntasuusi bee bekyikyeeoo saha ka kuli na ka ba niŋi siri n-guri u lala, ba siri nin nya sufupeelli pam.

³⁹Ya baŋŋma, ni, yiddaana yi da mi sahanseaa na'ayiga ŋon ya kye u yiri ma na, u naa n-guri ka ku kye ka u kabi n-kpe u yiri maa ni na.

⁴⁰Dizugu ya gba niŋma siri, dama Ninsaala Bii maa nin ti kye na sahanseaa yan bu teesiri u yela."

⁴¹Di saha ka Piita daa boosi Yisa, ni, "N Dugma, tirim ka i nyesi nyesiri wa n-tiri ti, bee sokam zaa?"

⁴²Ka Yisa daa gyerigi n-yeli "Ninvuŋŋoni n lee n-nye daabsɔ ŋon mari yem ni yedda? - ka u dugma zaŋŋi u yiri maa fukumsi n-niŋi u nuu ni, ni u basiri mɔnni n-tiri ba, mɔnni basibu saha.

⁴³Ɖona n nye daabsɔ ŋon nin nya sufupeelli, dama u dugma kuli na m-paai u u lala tuma maa ni: bee, pa ŋona?

- 44 Yelimaŋni ka n yetti ya, ni, u nin ti zaŋŋi u bunseelli kam fukumsi n-niŋi lala daabri nuu ni.
- 45 Amaa daabsɔ nin ti teesi u sufu ni, ni, u dugma maa yuuya pam ni kulibu na, ka dizugu u piili m-buuri u taaba, dɔppa ni pɔ'aba, ka dira, ka nyuuri daam m-bugra.
- 46 Di daama dugma maa nin ti paai na dahinseaa daabri maa ŋɔn bu teesiri u yela, bee sahanseaa ŋɔn bu mi u yela. Di saha ka u dugma maa nin ti darigi u tubri ka ŋmaasi u bisibisi, ka nin ti zaŋŋi u m-paasi ninvugseeba ban ka yedda maa zugu.”
- 47 Ni, "Amaa daabsɔ ŋɔn mi u dugma yuubu ŋɔn nye seem ka ku sakki ni u maali siri n-niŋi di, ŋɔn nin ti nya buuri pam:
- 48 ka daabsɔ ŋɔn bu mi u dugma yuubu ka tum din sumsi la buuri, ŋɔn mun buuri maa nin baala. Ban ti tisi ninvugso pam, ŋɔn saani ka ba nin ti laa m-boosi pam yela. Ka ninvugso ban zaŋŋi tuma pam fukumsi n-niŋi u nuu ni, ŋɔn gba saani ka ba nin ti boori ni ba wum u tuma pam tuma lahabaari.”
- 49 Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Bugum zugu ka n kye na, ni n zaŋŋi di n-to n-niŋi duniya wa puuni, ka n sufu boori di da pun nyoaai.
- 50 N yela laa n-ŋmani hoo kɔsuubu, ka a na zeya n-guri ma, ka di nye la din kye ka n sufu bu dɔya see ka a ti niŋi n-naai.”
- 51 Ka boosi ba, ni, "Ammi, ya teesiya, ni, n kyenni na ni n ti zaŋŋi nangbanyinni n-ti duniya wa dima? Ay! - n yetti ya, ni, nangbankpeemni ka n taasiri na.
- 52 Pampaŋŋɔ zaŋŋi n-kyenna, yiri puuni niriba anu nɔya nin ti wɔligi taaba: ba niriba ata nin naai noori n-za'asi babayi la, ka babayi gba nin ti za'asi babata maa.
- 53 Doo ni u bii nɔya nin ti wɔligi taaba, ka laa n-za'asi taaba; ka pɔ'a ni u bipuŋŋa nin ti za'asi taaba, halli pɔ'a ni u bii pɔ'a nin ti za'asi taaba gba.”
- 54 Ka Yisa daa ti yeli zama maa, ni, "Ya yi ti nya ka sangbana doaari n-yiiri gbinni ya'ari na, ya yetti, ni, saa nin mi, ka ka siri nin mi.
- 55 Ka ya yi ti nya ka pɛbsigu zeeri n-yiiri nuzaa ya'ari na, ya nin yeli, ni, wɔligu nin niŋi, ka di siri nin niŋi.
- 56 Yarima birikɔ'anu dima wa! Di kyaŋŋi la wula ka ya baŋŋi duniya wa ni sangbana an wulisiri seem, ka ku laa n-toaai m-baŋŋi zuna saha wa gbinni ŋɔn nye seem?”
- 57 Ni, "Bɔ n lee n-niŋi ka ya mammaŋŋa bu baŋŋi din tuusi? Sɔ yi ya zaŋŋi i n-taasiri sarikatta saani, ka nyin ni ŋɔn na be soori zugu n-kyenna, see ka i kye ka ya naai noori m-maali yetto'a maa; ka di yi pa lala u nin zaŋŋi i n-kyanŋi sarikatta maa saani, ka sarikatta maa ti zaŋŋi i n-niŋi dansarika gura nuu ni, ka gura maa mun naayi zaŋŋi i n-kpeesi dansarika duu.
- 59 N ya yeli i ni, ni, i ku toaai n-yi beni na see ka i yɔ i samni maa n-naai, halli ka la'afu yinni gba ku kpalim."

Luuki 13

¹Tɔ. Din saha maa ka ninvugseeba ban daa be beni daa tɔ'asiri Galilii dimseeba yela: ba daa yeli Yisa, ni, Gɔmna Pailiti daa ku ba, ban daa maanni ba sara sahanseaa la, ka ba ziim ni bunkɔbri ziim maa daa gyetti taaba.

²Ka Yisa daa labsi m-boosi ba, ni, "Kala, ya teesiya, ni, Galilii dima wa n daa nye ninvugbeeri ni ala'akyi dima n-gaari ba Galilii taaba zugu ka ba daa namsi ba dinɔ maa?"

³N yetti ya, ni, Ay! Amaa faasee ka ya zaa takki ya teesibeeri ka kye ya tunkyo'ama zaa: di yi pa lala ya gba nin baasi yɔri hoo ban daa baasi seem maa.

⁴Bee, ninvugpiiya ni anii nɔna, seeba ban daa be Sailɔ'am fɔnɔ ni ka gyirambisa la daa lu n-ku ba la: ya teesiya, ni, ban daa mari taalli pam n-gaari Gyerusalem dima zaa?"

⁵N yetti ya, ni, Ay! Faasee ka ya takki ya teesibeeri ka kye ya tunkyo'ama maa: di yi pa lala ya gba nin baasi yɔri hoo ban daa baasi seem maa."

⁶Di saha maa ka u yi yeli ba yetto'anyesiri, ni, "Dɔsɔ n daa be ni, m-mari u tiwanni u gaadi puuni. U daa ti kyaɔɔɔ ni u tɔsi tii maa wala ka bu nya halli tiwalli yinni.

⁷Ka u daa yeli ninvugso nɔn tumni u gaadi maa tuma n-tiri u la, ni, 'Yuuma ata nɔ ka n kyenni na m-boori tii wa wala ka bu nyara. Dmaam ka n-lusi tinɔa! Ni, 'Wula ka ka kur diri tingbaɔɔ wa tam yɔriyɔri?"

⁸Ka doo maa daa labsi n-yeli u, 'M Bapira, kyeli ka yuumni yinni m-paasi yaasa, ka n nin gbi n-gyiligi ka, n-niji tam n-niji ka, ka yuundaari ka ka ti wali wala, tɔ!

⁹Ka mun yi na bu ti wali, dinɔna nyin nmaama ka m-basi.' "

¹⁰Tɔ. Ka Vuusim Dabsiri dahinseaa Yisa daa ti be la'aɔɔ duu maa ni n-wulisiri ba,

¹¹ka pɔ'asɔ daa be ni m-mari arizimbeoo nɔn daa kye ka u kɔɔɔ yaa halli nti paai yuuma piiya ni anii. Pɔ'a maa daa kuntiri ni ka bu nyaɔɔ n-doaari n-zaantiri kyippi.

¹²Yisa nɔn daa nya pɔ'a maa, u daa booli u na n-yeli u, "M ma, i dooru laa n-ka i ni!",

¹³ka daa zaɔɔ u nuusi m-pa u zugu. Ka pɔ'a maa daa di teaai u maɔɔ n-doaai n-zaani sunɔa, ka gbaai Naawunni pe'abu.

¹⁴Tɔ, ka la'aɔɔ duu zuguraana la sufu daa yisigi pam, Yisa nɔn daa tibi pɔ'a maa Vuusim Dabsiri maa zugu, ka u yeli niriba maa, ni, "Dabsa ayoobu m be ni, ni ba zaɔɔ n-tum tuma: dizugu lala dabsa maa puuni ya kyem na nti tibi, ka pa ni Vuusim Dabsa."

¹⁵Ka ti Dugma labsi u, ni, "Yarima biriko'anu dima wa! Vuusim Dabsiri daari maa ni ka ya nira zaa bu lɔrigri ya naafu bee ya buɔɔ n-kyenni n-nyuusiri ba koom?"

- ¹⁶Amaa pɔ'a wa ŋona, Ibrahim bii n nyɛ u, ka Sintaani daa ba u bansi yuuma piiya ni anii. Di bu sumni ni ni u bansi wa kabi m-basi ka kye u Vuusim Dabsiri daari maa ni?"
- ¹⁷Ɖɔn daa yeli dinŋɔ n-naai, vi daa gbaai ban za'asiri u yɛla maa zaa, amaa zama maa daa mari la sufupeelli zaŋŋi n-kyanŋi Yisa ŋɔn daa tum tunveela maa.
- ¹⁸Tɔ; ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Ka Naawunni naam maa yɛla muna - a ŋmani la boɔ?"
- ¹⁹- A ŋmani la hoo zinzambeelli nira ŋɔn zaŋŋi m-buri u puu ni; ka ka buli na n-leebe hoo tiya, ka niinsi tɔmni ka wula maa zugu."
- ²⁰Ka daa laa m-boosi ba, ni, "Bo yaasa ka n nin zaŋŋi Naawunni naam yɛla maa m-ma'asi?"
- ²¹Di ŋmani la dabinseesi pɔ'a ŋɔn zaŋŋi n-gyɛri zum ni, ni u ti se paanu. U zaŋŋi dabina beela n-niŋi zum pam, hoo kuriba ata, puuni, amaa a dɔli halli nti doaai zum maa zaa n-fuusi."
- ²²Tɔ: Yisa daa yi beni n-kyanŋi n-dɔli tinsi ni tinkpansi n-wulisira; ka gatti n-wa Gyɛrusalem.
- ²³Ka dɔsɔ daa boosi u, ni, "M Bapira, niriba beela n nyɛ ban nin tuligi, bee?" Ka u labsi n-yeli ba,
- ²⁴"Ya kpaŋŋma ya mansi n-kpɛ za'anɔmugriga maa ni, dama niriba pam nin boori ni ba kpɛ, ka ku nyaŋŋi."
- ²⁵Ni, "Yiri maa daana yi sarigi n-doaai n-zaani ka kpari za'anɔri maa, ya nin zaani za'anɔri tooni sa m-boonna ka kpaasira, ka nin susiri, ni, 'Ti daana, yoaam n-ti ti!'; amaa u nin labsi n-yeli ya, ni, 'M bu mi yan yi seela na!'"
- ²⁶Ka ya nin yeli u, ni, 'Tirima ni nyini n daa la'am n-dira, ka nyuura, halli ka i daa dɔli ti tinŋa soya n-wulisira.'
- ²⁷Ka u nin labsi n-yeli ya, 'M bu mi yan yi seela na. Ya kyɛma sa, yarim tumbeeri dima wa!'"
- ²⁸Ka ya nin paai ya'aseelli niriba ŋɔn bɛ ni n-kumna ka ŋɔbri ba nyina la. Ka ya nin ti nya Ibrahim ni Yisahaaku ni Yaakubu, m-paasi anabidima maa zaa, ka ba ti bɛ Naawunni naam ziiya, ka ba zaŋŋi yarima n-yiisi m-basi sa.
- ²⁹Niriba nin ti yi wuntampusiri n-kyɛ na, ni wuntanluri, ni nudirigu ni nuzaa luga zaa, nti zinni ba ziziisi ni, Naawunni naam kyuu diibu maa ni."
- ³⁰Ni, "Yelimaŋni, ninvugseeba m bɛ ni n-kpalim nyaanŋa ka nin ti leebe ban danŋni tooni, ka ban mun danŋi tooni la nin ti kpalim nyaanŋa!"
- ³¹Tɔ. Di saha maa ka Farisiseeba daa kye Yisa saani na nti yeli u, "I bu ya yi kpa na n-gaari n-kyanŋi luginseaa? Dama NaaHeroodi boori ni u ku i."

³²Ka Yisa labsi n-ti ba, ni, "Yɔbaa n kur nye u! Ya kyema nti yeli u, ni, zuna ni beoo n na kur nin katti arizimbeeri n-yiisiri niriba ni, ka tibri baaridima, ka daba ata daari n nin paai n tuma zaa toriga.

³³Amaa di kpa ma la talasi ni n siri yi soori zugu zuna ni beoo ni daari, dama di ku toaai n-niɲi ni ba ku anabiso kam zaa tinseelli ni, ka di pa la Gyerusalem timpuuni."

³⁴Ka u daa gbaai kunkuma Gyerusalem zugu, ni, "Gyerusalem, Gyerusalem! Waay, waay, waay! Nyin ɲon kuuri anabidima ka zaɲɲi ban daa tum tumudimseeba i saani maa n-lɔbri ba kuga wa! N da kur boori la n la'asi i niriba lugri yinni ni, kaman nonyaanɲa ɲon la'asi u biisi ka yirigri u kpunkpama n-ligri ba seem la; amaa ya bu sakki n-ti ma.

³⁵Ya gosima! Ya Gyeenɲu Yiri maa yi kpalim la daboo. Dinzugu n yetti ya ni, ni, ya ku laa n-nya ma yaasa halli ka ya ti yeli 'Zugsunɲu be n-ti ɲon zaɲɲi ti Dugma yuuri na! "

Luuki 14

¹Tɔ. Di daa ti lu la Vuusim Dabsiri daari, ka Yisa kyaɲɲi Farisii dima kpeenso yiri, ni ba ti la'am n-di bundirigu. Ka Farisidoo maa daa kur gosiri u.

²Ka ba nya ka baariso daa be Yisa tooni, ka u ningbina zaa daa kur fuusi u dooru maa zugu.

³Ka Yisa daa boosi zaaligu baɲɲniba ni Farisii dima, ni, "Di tuusiya ni nira kye ka baara kpaɲɲi Vuusim Dabsiri daari, bee di bu tuusi?"

⁴Ka ba zaa daa sini u. Ka Yisa daa tibi doo maa, ka ti u soori ni u labi n-kuli.

⁵Di saha ka Yisa daa laa m-boosi ba, ni, "Ya ɲoni n lee nin mari u biiya - bee, halli u naafu gba - ka u ti lu buliga ni Vuusim Dabsiri daari, ka u ku kyaɲɲi nti yiisi u yoomayooma?"

⁶Ka ba daa koɲɲi u labsigu.

⁷Ka Yisa daa gosi n-nya ban daa booli ninvugseeba ni ba la'am na nti di maa, ka ba kur boori gyirima ziziisi n-zintira. Ka daa yeli ba yetto'anyesiri, ni,

⁸"Ba yi ti booli i ni i kyem amriya kyuu diibu ni na, di daɲɲi n-kyaaɲɲi n-zinni gyirima zizii ni, dama di pa seem ɲon mari gyirima pam n-gaari i nin ti kpe na,

⁹ka ninvugso ɲon booli ya bayi maa na nin ti yeli nyini, ni, i doaama ka kye zizii maa n-ti u. Di saha maa vi nin ti gbaai i, ka i doaa ni zinni tarimma ziziiya.

¹⁰Ay! amaa ba yi booli i, see ka i daɲɲi n-kyaaɲɲi nti zinni tarimma zizii ni, ka ɲon booli i nin kye na nti yeli, 'N zosunɲu, dooam na n-du n-zinni toonni zizii wa ni!' Di saha maa ka i nin nya gyirima i taaba maa saani.

- 11** Yelimaṅni, ninvugso ḡon duusi u maṅṅa, ba nin sigsi u; amaa ḡon sigsi u maṅṅa muna, ba nin duusi lala nira pam.”
- 12** U daa laa n-yeli doṣo ḡon booli ba maa, ni, "I yi ti boonni niriba ni ba kye i yiri na n-di kyuu bundirigu, di booli i zoḡima, bee i do'ariba, bee i zizii kpeseeba ban nye bundaandima. Lala niriba nin ti booli i gba ba maṅṅoori kyuuṣi diibu ni, ka lala ka ba nin yo i samni maa.
- 13** Amaa i yi ya di kyuu, boolim faradima, ni gbarisi, ni woḡsi, ni zoomma.
- 14** I yi niṅi lala i nin nya laara. Lala niriba ku nyaṅṅi n-labsi n-yo i. I nin nya zugsuṅṅu, dama Naawunni nin ti labsi n-yo i, ninvugsuma yi ti neaai kum ni sahanseaa maa.”
- 15** To, ka ninvugso n daa be ban la'amni n-zintiri maa sunsukkuni, ka daa wum lala, ka u daa yeli u, "Zugsuṅṅu be ni n-ti ninvugso ḡon la'am n-ḡiri kyuu maa diibu, Naawunni naam kyenni saha na!”
- 16** Amaa ka Yisa daa yeli u, ni, "Wumma! Doṣo n daa be ni, n-ya di u kyutitaari, ka tum m-booli niriba pam.
- 17** To, ka kyuu maa diibu daari ḡon daa ti paai, u daa tum u daabso ni u kyaṅṅi m-booli ḡon pun zuusi ninvugseeba la, ni, ba kyem na, ni, di zaa siri biya.
- 18** Amaa ba zaa yinni yinni daa susiri u soori, ni, ba ku nyaṅṅi n-kye na. Doṅ daa daṅṅi m-booli so maa daa yeli u, ni, u da la puu ka di kpa la talasi ni u kyaṅṅi nti kaai ka; ni, 'N susiri i ni: n ku toaai n-kye na.’
- 19** Ka ba yinni gba laa n-yeli, ni, u da la na'akoora piiya ka u ya n-kyanṅi nti nya ban tumni seem maa; ni, 'Dizugu n susiri i ni: n ku toaai n-kye na.’
- 20** Ka ba so gba laa n-yeli, ni, u di la po'a, ka dizugu ḡon gba ku toaai n-kye na.
- 21** Dizugu ka daabri maa daa labi na nti yeli u dugma ba zaa ḡon yeli seem maa. Ka yiri wa daana sufu daa yisigi pam, ka u daa yeli u daabri maa, ni, 'Zom yooma n-yi n-kpe tiṅṅa wa puuni m-paai soḡyira, ni daasi ni, nti booli faradima ni gbarisi ni zoomma ni woḡsi, n-zuusi ba na.’
- 22** Ka daabri maa daa kyaṅṅi ka labi na n-yeli u, 'N dugma, n niṅi nyin yeli seem maa, amaa paalu na kur kpalim ni.’
- 23** Ka u dugma maa daa yeli u, 'Yim yaasa n-doḡi soḡisi ni tiisi gbina nti mugsu niriba ni ba kye na ka n yiri wa paali zaa.
- 24** N ya n-yeli ya ni, ni, ninvugseeba ban daa daṅṅi n-zuusi maa zaa - ba soṣo ku lam n kyuu bundirigu maa, halli beela! “
- 25** To; ka zama pam daa la'asi n-doḡi u, ka u daa ḡmaligi n-yeli ba,
- 26** "So yi ti kye n saani na, ka bu yaai u toori ba, ni u ma, u po'a ni u biisi, u beya ni u tinzoppa ni u tinzoppo'aba, halli ni u mammantoori nyovuri gba, di daama ku toaai n-niṅi n nyaandola.”

²⁷Ni, "Ninvugso ḡon ku sakki n-kpikki u toori kum dɔpulli n-dɔli n nyaanḡa ku toaai n-niḡi n nyaandɔla.

²⁸So yi ti be ya saani n-teesiri, ni, u nin me gyirambisa yiri, u nin danḡi n-zinni n-zamsi lala tuma ligri ḡon ya lu seem, n-nya u yi mari ligri an nin toaai m-me ka n-naai: bee, m ma'ai ni?

²⁹Di yi pa lala, u nin ti piili ka nyeebri, ka ku toaai n-naai ka zaa,

³⁰ka ninvugseeba zaa ban ḡosi n-nya ka piiligu la nin ti maali u ansarisi n-yetta. 'Doo wa piili u yiri meebu ka koḡi ka naari!'

³¹Bee, nasɔ yi ti be ni m-boori ni u tuusi u nataraansɔ tɔppu, u nin danḡi n-zinni m-mari u sufu ni laasaabu n-nya u langyima maa nye la babala: bee, di pa lala? Ba yi ti paai tusipiiya ka u dindaana mari la tusa pisi, u nin boosi u maḡa, ni, u niriba maa nin toaai n-nyanḡi ban zoaai n-gaari ba buyi lala, bee?

³²U yi ku nyanḡi, u nin danḡi n-tum biiya ka u kyanḡi naa ḡonla saani n-susi u, ni, ba maalim ba yetto'a maa.

³³Dizugu ninvugso zaa ḡon bu za'asi u seelikam zaasa yela ku toaai n-niḡi man nyaandɔla."

³⁴Ni, "Yaarim nya'asa, amaa yaarim nya'asim yi ti yi ka kye di, di laa n-ya n-niḡi la wula ka di nya'asim maa labi na yaasa? Di laa n-ka bukyi: ba bu ya zanḡi di n-niḡi puri ni bumbura,

³⁵halli n-niḡi binduuri gba, see ka ba kur ya zanḡi di m-basi di yori." Ni, "Donkam mari tuba n nin wum, ḡon wumma!"

Luuki 15

¹Sahanseaa ka lampodeaariba pam daa kyenni Yisa saani na, ni ala'akyi dima gba, ni ba ti wum u yetto'a.

²Ka Farisii dima ni karimbadima daa nyurimni yetto'ado'asa, ni, "Doo wa deaari la ala'akyi dima ka ḡon ni ban la'amni n-dira."

³Tɔ, ka Yisa daa yeli ba yetto'anyesiri wa, ni,

⁴"Ya ninvugso yi mari la u peesi koḡga ka ba yinni ti boḡi, u bu ya m-bo u ziiya? Ay! - u nin kye u peesi koḡga-yinni-ka la ka ba kpalim m-be moo maa ni ka kyanḡi nti gyili m-bo pesɔ ḡon boḡi ziiya halli nti nya u.

⁵Ka u yi ti nya u, u nin zanḡi u m-bugi u bo'ari zugu ni sufupeelli m-mari u n-kuli yiri ni.

⁶U yi paai yiri ni na, u nin booli u zɔdima ni u kpeerintaaba ni ba la'amma na, ka yeli ba. 'Ya paasim n zugu m-mari sufupeelli, dama n nya m pesɔ ḡon daa boḡi la.' "

- ⁷Ni, "N yetti ya ni, ni, lala gba ka ba mari sufupeelli arizana ni pam, ala'akyi daana yinni zugu, u yi ti takki u teesibeeri tuma n-niɲi tuuba sahanseaa la: ka di gaari ban mari sufupeelli seem maa zaɲɲi n-kyanɲi ninvugsuma pisiwai ni awai seeba taalli ɲon bu doɓi ni ba niɲma tuuba."
- ⁸Ka u laa n-yeli ba, "Bee, yaasa: pɔ'a yi be ni m-mari u anzulifa ligri piiya ka a la'afu yinni loɓɓi n-lu: u bu ya n-nyoaaɓi firila ka gbaai duu maa zaa piiri ni nimmoaa, ni u ti bo ka ziiya; halli nti nya?"
- ⁹Ka u yi ti nya ka n-naai, u nin booli u zoɗima ni u kpeerintaaba ni ba la'am na, ka yeli ba, 'Ya paasim n zugu m-mari sufupeelli, dama n nya n la'aseaa kan da boɓɓi la!'
- ¹⁰Ka n yetti ya, ni, lala gba n nye di Naawunni malaakadima saani: ba mari la sufupeelli, ala'akyi daana yinni zugu, so ɲon takki u teesibeeri tuma n-niɲi tuuba maa."
- ¹¹Ka Yisa daa laa n-yeli ba m-paasi, ni, "Doɓo n daa be ni m-mari u bidibsi ayi.
- ¹²Dindahinseaa ka doo wa bisaani maa daa ti yeli u, 'M ba, tim ma n faari toɓɓi!' Ka u ba daa puri ɲon ni u beeri faari n-ti ba.
- ¹³Di daa bu yuui ka bisaani maa daa la'asi u marigu zaa n-yi n-kpa n-kyanɲi tinwa'aligu. Beni ka u daa ti be yoriyori n-sa'am u marigu zaa.
- ¹⁴Ka ɲon daa ti di ɲon mari seelli kam zaa n-naai sahanseaa la, kom daa lu tingbanɲu maa ni, ka u yi leebi ɲon koɲɲi bundira.
- ¹⁵Dizugu u daa kyanɲi tinɲa maa ni doɓo saani ni u tim u tunseaa; ka u daa zaɲɲi u n-kye ka u be moo ni n-goɓiri u kurikyuudima n-ti u.
- ¹⁶Ka u daa yi ti boori la u di kurikyuu diibu maa, ka so bu tiri u bunseelli.
- ¹⁷Di saha maa ka u yem daa ti zuligi na, ka u daa teesi u sufu ni n-yeli, 'M ba yiri tuntumniba be ni m-mari diibu halli n-diri ka kyeeri gba, ka man mun be kpa wa ka kom kuuri ma wula?"
- ¹⁸N nin yi n-labi m ba saani n-yeli u, "M ba, n tum Naawunni taalli ni nyin gba taalli, m bu laa n-sumni ni n nye i biiya:
- ¹⁹kur zaɲɲma ma n-leebe i yiri tuntumna." ' Ka u daa doaaɓi n-kyanɲi u ba saani.
- ²⁰Amaa ɲon daa na be wa'aligu n-kyenni na maa, u ba daa nya u ka namboo daa gbaai u, ka u zo n-tuusi u bii maa soori, ka zaɲɲi u nuusi n-goɓi u ka puusi u sunɲasunɲa.
- ²¹To, ka bii maa yi yeli u, 'M ba, n tum Naawunni taalli ni nyin taalli gba, m bu laa n-sumni ni n nye i biiya ...', amaa ka u ba daa yeli u tuntumniba, ni,
- ²²'Ya kyem yooma! Ya kyema nti zaɲɲi kparisunɲu na n-yeeli u, ka zaɲɲi nuntuuwa m-piri u nubila, ka zaɲɲi namna na m-piri u noɓa ni!
- ²³Ka kyanɲi n-gbaai na'asunɲu la n-koɓɓi m-maali ka ya ti la'am n-di sufupeelli kyuu.

²⁴Dama m bii wa daa kpi ni, ka laa n-vu yaasa; u daa borigi ni, ka n laa n-nya u.' Ka ba zaa sufu daa peligi pam di zugu.

²⁵Ka ban daa diri kyuu maa sahanseaa maa, doo maa bikpeema daa be la puu ni. Don daa ti doaa n-kunni na, m-potti yiri maa ni na, u daa wum bunmeera ni waasi damni,

²⁶ka daa booli yiri maa biso nti boosi u, ni, 'Bo n nihi?'

²⁷Ka u labi n-yeli u, ni, 'I tinzɔ la n kuli na, ka i ba gbaai na'asunju la n-korigi, non labi na ni alaafe la zugu.'

²⁸Ka bikpeema maa daa gye suuri ka za'asi, ni, u ku kpe dundonju maa ni. Ka u ba maa daa yi na nti belim u.

²⁹Amaa ka u labi n-yeli u ba, ni, 'Gosima! Yuunseesi an gaari wa zaa mani n kur namsira, n-tumni tunkpeema n-tiri i, ka mun na zi n-za'asi i noori halli yummu; amaa di zaa yori i na zi n-gbaai halli bubila gba n-ti ma ni n deaama ka mani ni n zodima la'am n-di kyuu.

³⁰Amaa i biso non sa'am i marigu ni po'agoora wa non ti go n-labi na, i gbaai na'asunju la n-korigi n-ti u! Lala ka soori!'

³¹Ka u ba maa yeli u, 'M bisunju, nyin kur be la n saani saha kam, ka man mari bunseelli kam zaa nye la i dinni.

³²Amaa di kpa la talasi ni ti di kyuu wa ka mari sufupeelli: dama i tinzɔ wa daa kpi ni, ka laa n-vu yaasa; u daa borigi ni, ka ti nya u yaasa.' "

Luuki 16

¹To; ka Yisa daa laa n-yeli u nyaandoliba maa, ni, "Bundaanso n daa be ni, m-mari u tuntunso non daa su u arizikki tuma fukumsi zaa. Ka ba daa kye bundaana wa saani na nti wulisi u, ni, u tuntumna maa diri la u ligri maa yoriyori.

²Dizugu ka bundaana maa daa booli u na n-yeli u, 'Ka bo yetto'a ka n wumni zanji n-kyanji i saani wa? Kyema nti sobi laasaabu gbanju zanji n-kyanji n yeliseesi an be i nuu ni la zaa, ka mari na n-ti ma; ka i ku laa n-su n tuma maa fukumsi yaasa!'

³Ka doo maa daa yeli u sufu ni, ni, 'N yi ya nihi la wula, n daana non ya yiisi ma u tuma maa ni wa? N ka yaa di nin toai n-koa; di mun laa m-mari ma vi ni m maanni bara.', ni,

⁴To! M banjiya man nin nihi seem din nin kye ka niriba nin deai ma ba yiya ni, ba yi ti kari ma n kpa wa tuma wa ni m-basi sahanseaa la!'

⁵Ka dizugu u daa la'asi la ninvugseeba ban di u daana sama maa zaa, yinniyinni: ka danji m-boosi tooni daana maa, ni, u daana samni ala m be u saani?

⁶- ka u daa labi n-yeli, ni, kpanmana kobga; ka u daa yeli u, 'To, deaam i samni gbanju ya'abi n-takki n-sobi, ni, kpanmana pisinu!'

⁷Ka daa laa m-boosi ñon pa tooni daana maa zugu gba, ni, u daana samni ala m be u saani? ka u labsi n-yeli, ni, kabootu kɔbga; ka u daa yeli u, 'Deaam i samni gbanju ya'abi n-takki n-sɔbi, ni, bootu pisinii!'

⁸Ka u daana ñon daa banji tumbeeri daana wa ñon niñi seem wa, u daa yeli, 'Wooy! U mari la yem pam!' Dama duniya wa ninvugbeeri mari la yem zañji n-kyañji ba duniya wa yela n-gaari ban doli neesim soori maa ñon mari seem."

⁹Ni, "N ya yeli ya ni, ni, duniya wa ligri nye la bunyɔya: ya zañjma a m-bo niriba zoori, ka lala nin kye ka a yi ti gaari ka kye ya sahanseaa maa, ya zɔdima nin zañji ya n-niñi ba yiri maasim ni, saha din ka toriga.

¹⁰Dama ba yi kye ka ninvugso su yetto'abisi fukumsi ka u ze yimmu, ba yi ti kye ka u su yetto'akara gba u nin ze yummu. Amaa ninvugso ñon su yetto'abisi ka ka yedda a puuni, ñon nin laa n-konji yedda yetto'akara gba puuni.

¹¹Dizugu ya yi bu ze yimmu zañji n-kyañji duniya wa la'ayɔya yela, ñoni nin lee nin sakki n-zañji arizikki mañni n-niñi ya nuu ni.

¹²Bee ba yi zañji so bunni n-niñi ya nuu ni ka ya bu ze yimmu, ñoni n lee nin zañji ya mammanja dinni n-ti ya?

¹³Ninvugyinni ku toaai n-leebe dugmadima ayi daabri: see ka u za'asi yinni yela ka wuri yinni la, bee u tibgi yinni la, ka zeem ñonla. Ya ku toaai n-kye ka Naawunni su ya yela ka laa n-kye ka ligri gba su ya."

¹⁴Tɔ; ka Farisii dima daa nye ban wuri ligri pam: ba daa wum Yisa ñon daa yeli seem maa ka ba daa maanni u ansarisi.

¹⁵Ka u yeli ba, "Yarima n nye ban boori ni ninsaala nya ya yela n-yeli, ni yelimañni niriba n nye ya; amaa Naawunni ñon mi din be ya sufu puuni. Ninsaalidima ñon tibgri bunseelli pam la nye la Naawunni ñon kyisiri seelli."

¹⁶Ni, "Musa zaaligudima ni anabidima soppu yela n daa pun be ni, halli ka Gyoni ti kye na; amaa di saha zañji n-kyenna ba na kur moonni Naawunni naam lahabasunju ka sokam zaa zañji kpeenju m-moori ni u kpe di maasim ni."

¹⁷Ni, "Musa zaaligu muna - arizana ni duniya zaa yi ti gaari m-basi, di bu tɔa; amaa zaaligu bumbila fiij gba basibu tɔ ni halli nti yakki."

¹⁸Ni, "Donkam kari u po'a ka laa n-di po'aso tumni la zina, ka dɔso ñon di lala po'a maa gba tumni la zina."

¹⁹Ka Yisa daa laa n-yeli, "Bundaanso n daa be ni, n-yeeri kparikara ni bunyeerisuma zaa, ka diri u sufu yuubu bundira dabsiri kam zaa.

²⁰Ka faradaanso mun gba daa be ni, ka u ningbina zaa daa niñi nɔra: doo wa yuuri daa booni la Lazarusi. Ka beoo kam ka ñon Lazarusi daa yi kyenni bundaana wa yiri za'anori ni na n-do beni.

- ²¹U daa yi doya m-boori la bundaana maa bundirikyeba ti lu tinja ka u piisi n-di, ka baasi kur kyenni na n-leenni u nora maa.
- ²²Tɔ, di daa niɲi lala, ka faradaana maa daa ti kpi, ka malaakadima zaɲɲi u n-taasi ti yaaba Ibrahim saani. Ka bundaana maa gba daa ti kpi, ka ba so'ai u.
- ²³Ka ɲon mun daa kyaɲɲi nti be kpiimma ɲon be seela n-nyari wahala la, ka daa wukki u zugu n-gosi saazugu n-nya ti yaaba Ibrahim wa'aligu sa, ka Lazarusi be u saani.
- ²⁴Ka bundaana maa daa tasi n-yeli, 'Ti Yaaba Ibrahim, zom ma namboo, ka tum Lazarusi ka u zaɲɲi u nubila n-tum koom ni n-tokki n-niɲi n zilimni wa ni na, ka ka maai; ka n diri wahala pam bugum wa puuni.'
- ²⁵Ka Ibrahim yeli u, 'M biiya, teaam nyin daa be i nyovuri sahanseaa la yela, ni, i daa nyari i sufu yuubu, sahanseaa ka Lazarusi mun daa nyari wahala. Amaa pampaɲɲo ɲon sufu maaya, ka nyin mun gba yi be wahala ni.
- ²⁶Din paasi dinɲo zugu, bo'atitaari n doya tirim ni yarima sunsukkuni, ka so ku toaai n-yi ti saani n-yakki ka m-paai ya saani sa, ka so mun gba ku toaai n-yi beni n-kye ti saani na.'
- ²⁷Di saha ka bundaana maa daa yeli, 'M Ba! N susiri i ni, ni, i tum Lazarusi ni u kyaɲɲi m ba yiri ni,
- ²⁸dama m mabiisi anu na be ni, ka u kyaɲɲi nti se'asi ba ni ba di kye na n-kpe man ɲon be wahala seaa wa ni.'
- ²⁹Ka Ibrahim daa labsi n-yeli u, ni, 'Musa soɲpu, ni anabidima dinni, be la ba saani, dizugu ba wumma ba yeligu ka se'asi ba mammansi.'
- ³⁰Ka bundaana maa laa n-yeli, 'N Yaaba Ibrahim, pa lala. Amaa so mun yi da neaai kum ni n-kyaɲɲi ba saani nti yeli ba, ba da naa n-takki ba beesigu n-niɲi tuuba.'
- ³¹Ka u yeli u, 'Ba yi ku niɲi Musa ni anabidima yeligu yedda, halli so yi neaai kum ni n-kyaɲɲi nti yeli ba, ba ku niɲi u gba yeligu maa yedda.' "

Luuki 17

- ¹Ka Yisa daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, "Di ku toaai n-niɲi ka yetto'abeeri bu paari ya na, yetto'aseesi an lusiri niriba n-kpeesiri tumbeeri ni. Amaa ninvugso ɲon taasi a na muna - waay, waay, waay!
- ²Ba yi da zaɲɲi neeri n-lo di daama nangoori ni ka zaɲɲi u n-losi mo'azuliɲɲu ni, di da so u zugu n-gaari u kye ka bibisi wa yinni lu n-kpe tumbeeri ni."
- ³Ni, "Ya gbaam ya mansi sunja! I mabiiya yi tum i taalli, nyin se'asim u; ka u yi deaai u galinsi maa, nyin kyeri u taalli m-peɲɲi u.

- ⁴Halli u yi ti tum i taalli napombuyɔpɔi dahinyinni ka ɲmaligi buyɔpɔi n-yeli i, ni, 'N galimiya.' nyin kyeri u taalli m-peɲɲi u."
- ⁵Tɔ, ka tuumudima maa daa yeli ba dugma, ni, "Paasim ti yedda!"
- ⁶Ka u daa labɔi n-yeli ba, "Ya yi mari yedda ka di sa'ai hoo zinzam beelli, ya nin toaai n-yeli kinkaɲɲa wa, ni, ka voaama ka zaazii wa ni n-kyanɲi nti sa m'ari puuni, ka di nin niɲi lala."
- ⁷Ka Yisa daa boosi ba, ni, "Ya puuni ɲɔni n lee m-mari u daabri ka u koora, bee, ka u guri la bunkɔbri, ka u ti yi moo na ka u di yeli u, 'Kyem na nti zinni n-di bundirigu.'
- ⁸Kala, i ku yeli u, ni, u kyem na n-dugi bundirigu na nti zaali ka i di ka nyu pɔi, ka u mun naayi kyanɲi nti maali u siri n-zinni n-di ka nyu?
- ⁹Ka daabri maa ɲɔn tum lala maa, i nin puusi u dizugu? Ay! ban zaali u tunseesi maa nla.
- ¹⁰Dizugu lala n nyɛ di :- ya gba yi niɲi ban zaali ya ni ya niɲi seem maa zaa, ya yelima, ni, 'Ti bu sumni pe'abu, dama ti tum la ti tuma ɲɔn nyɛ seelli kɔkɔa.' "
- ¹¹Tɔ: ka Yisa ɲɔn daa ti yi soori zugu n-wa Gyerusalem, u daa dɔli Samerii ni Galilii tingbana sunsukkuni n-gatta.
- ¹²N-kpeeri tinkpanseaa ni, ka kɔnsi piiya daa ti kyirigi u.
- ¹³Ba daa zɛ la wa'aligu sa ka tasi pampam n-yeli u, "Ti Ba Yisa, zɔm ti namboo!"
- ¹⁴Ka Yisa ɲɔn daa nya ba lala maa, u daa yeli ba, "Ya kyema nti zanɲi ya mansi n-wulisi maalimaanniba." Ban daa ɲmaligi n-kyenni maa, ba daa nya alaafɛ zaa.
- ¹⁵Ka ba ninvugyinni ɲɔn daa ti nya ka u kpanɲi maa n-naai,
- ¹⁶u daa ɲmaligi n-labi Yisa saani na, ka kur kaasiri pampam m-pe'ari Naawunni,
- ¹⁷halli nti sɔmni Yisa tooni m-puusiri u. Doo maa mun daa nyɛ la Samerii nira. Di saha ka Yisa boosi u, ni, "Pa ya niriba piiya n da kpanɲi maa?"
- ¹⁸Ka niriba awai la kpalim m-be la yani? Bee sɔsɔ bu labi na ni u ti pe'ai Naawunni na'ala tinzunɲu nira wa kɔkɔa?"
- ¹⁹Ka ɲmaligi n-yeli u, "Doaama! Ka i yedda niɲbu zugu ka i kpanɲi."
- ²⁰Farisiseeba daa ti boosi Yisa, ni, "Bɔ saha ka Naawunni naam maa ti ya m-piili?" Ka u gyerigi n-yeli ba, "Naawunni naam piiligu pa la niriba ɲɔn gɔsiri n-nyari bunseelli.
- ²¹Bee, sɔ di yeli, 'Nyama, di be kpa wa!', bee, 'Di be kpa sa!' Dama Naawunni naam pun be la ya saani."
- ²²Ka Yisa daa yeli u nyaandɔliba maa, ni, "Saha kyenni na ka ya nin ti boori ni ya nya man Ninsaala Bii saha wa dabsiri yinni gba, ka ku nya ka.

- ²³Niriba nin ti yeli ya, ni, 'Nnya kpa sa!', bee, 'Nnya kpa wa!' - yan di kyaŋŋi, ya mun di doli ba.
- ²⁴Dama Ninsaala Bii dabsiri maa yi ti paai, u nin ŋmani hoo saa ŋon yi nya'asiri la, n-neaaɪ sangbana gbinni n-yi ya'ari wa zaŋŋi n-kyanŋi ya'ari wa sa.
- ²⁵Amaa faasee ka u danŋi n-di wahala pam poi, ka zuna niriba ti za'asi u yela ka zeem u.
- ²⁶Ka din daa kur niŋi seem Nuhu saha la, lala ka di ti ya niŋi Ninsaala Bii gba dabsiri maa daari.
- ²⁷Niriba daa diri ni ka nyuura di dabsiri maa, ka diri po'aba ka zaŋŋi ba bipunsi n-tiri doɓpa, halli nti paai Nuhu ŋon daa ti kpe nyarintitaari maa ni dahinseaa maa. Di nyaanŋa ka koom daa kye na nti di ba zaa.
- ²⁸Loti saha la gba daa nye la lala. Ba daa kur diri ni ka nyuura, ka daara, ka koosira, ka butti bumbura, ka meeri yiya;
- ²⁹halli nti paai Loti ŋon daa yi Sodoom tinŋa na dahinseaa maa, ka bugum daa yi saazugu na, ni farinwuta bugum, n-laŋŋi n-di ba zaa.
- ³⁰Lala ka di nin ti niŋi Ninsaala Bii gba dabsiri maa yi ti yi paalu.
- ³¹Dindaari maa ka ninvugso ŋon ti be piiya duu zugu ka u neema kpalim m-be duu puuni, u di yeli, ni, u sigi na n-kpe n-zaŋŋi a. Ka ŋon mun be puu ni, ŋon di labi u nyaanŋa n-kuli.
- ³²Ya teaama din daa niŋi Loti po'a seem la.
- ³³Donkam boori ni u tuligi u nyovuri nin ti sa'am ka m-basi, ka ŋonkam sakki ni u nyovuri sa'amna, ŋon mun nin ti nya nyovuri ni yelimaŋni.
- ³⁴N yetti ya wa, ni, di daari maa ka niriba ayi nin ti la'am n-do bundoaa yinni zugu yunŋu, ka Naawunni nin ti kpikki ninvugyinni ka kye ŋonla.
- ³⁵Ka po'aba ayi nin ti la'am n-neemni ba kyi neeri zugu, ka Naawunni kpikki yinni ka kye ŋonla.”
- ³⁷Ka u nyaandoliba maa boosi u, "Ti dugma, yani zii nla?" Ka u yeli ba "Bunkpiinŋu ŋon be luginseaa, beni ka zuusi la'amni taaba m-be ni."

Luuki 18

- ¹To; ka Yisa daa to'asi ba yetto'anyesiri din wulisiri, ni, di sumni niriba susiri Naawunni saha kam, ka ba di gye ka kye susigu.
- ²U daa yeli ba, ni, "Sarikattiso daa be tinseaa. U daa bu zori Naawunni ka mun bu laa n-kye ka u ba'a be ninsaalisɔ kam yelli ni.

- ³Tɔ, ka pukɔsɔ daa bɛ lala tinɲa maa ni, ka u kur zɛya n-kyenni doo maa saani na, ni, u tɔ'asim u yettɔ'a maa n-fa u u dindaana nuu ni.
- ⁴Ka sarikatta maa daa yuui beela ka bu sakki ni u fa u m-basi. Ka di daa niɲi lala ka u daa yɛli u sufu ni, ni, 'Halli ni m bu zɔri Naawunni ka m ba'a ka ninsaala yɛla ni la zaa yɔri,
- ⁵amaa pukoori wa ɲɔn kur mugsiri ma maa zugu, n nin kari u sariya ka fa u m-basi, ka di yi pa lala u sahakam kyenni na wa nin ti ɲmɛ n nyɔya.' “
- ⁶Ka ti Dugma daa laa n-yɛli, "Ya wumma sarikatta tumbeeri daana ɲɔn yɛli seem la.
- ⁷Kala, ya teesiya, ni, Naawunni ku ti wum ninvugseeba ban kummi m-paari u wuntanɲa ni yuɲɲu, ni, u suɲɲma ba maa ka zɔ ba namboo, ka fa ba m-basi?
- ⁸N ya yɛli ya, ni, u nin fa ba m-basi yoomyooma. Ka di zaa yɔri, man Ninsaala Bii yi ti labi duniya wa ni na, n nin nya ban mari yɛdda bɛni, bee? - Ay, m bu ya nya!”
- ⁹Tɔ. Yisa daa tɔ'asi yettɔ'anyesiri n-ti ninvugseeba ban gɔsi ba mansi, ni, ninvugsuma, ka mun gɔsiri ba taaba n-zeemni ba. Ka nyɛsiri daa bɛ ni, ni,
- ¹⁰"Niriba ayi n daa bɛ ni, n-kyanɲi Naawunni Gyeɲɲu Yiri ni ba ti gyeem Naawunni; ba yinni mun daa nyɛ la Farisii, ka ɲɔnla mun daa nyɛ lampodeaara.
- ¹¹Ka Farisii maa ɲɔn daa zɛ saazugu m-puusi u wumpuusigu n-ti u maɲɲa, ni, 'Naawunni, m pɛ'ari i pam man pa la hoo niriba zaa m bɛ seem maa, dama ba zuura ka tummi taalli, ka faari taaba pɔ'aba - halli m pa la hoo lampodeaara wa ɲɔn bɛ seem.
- ¹²Dama n loori noori dabsa ayi bekwai kam, ka yiisiri man nyari bunseelli kam zaa zakka.’
- ¹³Amaa ka lampodeaara ɲɔn daa zɛ u kɔkɔ kpaɲɲa sa. Vi ɲɔn daa gbaai u zugu u daa zɔri dabeem ka bu wukki u zugu n-gɔsi saazugu, ka daa kur mari u nuusi m-buuri u maɲɲa sufusa'ɲɲu zugu, ka yetta, 'M Ba Naawunni, zɔm man tumbeeri daana wa namboo!' “
- ¹⁴Ka Yisa daa ɲmaligi n-yɛli ba, "N ya yɛli ya ni, ni, di daa nyɛ la lampodeaara maa ɲɔn daa yi n-kuli ka yi taalli ni, pa ɲɔnla. Dinzugu ɲɔnkam tibgri u maɲɲa nin fiilim, ka ɲɔnkam mun sigsi u maɲɲa nin nya tibsimsim.”
- ¹⁵Ba daa mari bileesi n-kyɛ Yisa saani na ni u zaɲɲi u nuusi n-siisi ba, ka u nyaandɔliba maa daa nya ban niɲni seem ka daa nyikki ba di zugu.
- ¹⁶Yisa mun daa booli bibisi na ka yɛli u nyaandɔliba maa, ni, "Ya kye ka bibisi maa kye n saani na, yan di ta'ari ba! Dama banɲɔ taabu n su Naawunni naam la yɛla.
- ¹⁷Yɛlimanɲi ka n yɛli ya wa, sɔ yi bu sakki Naawunni naam yɛligu maa hoo bibila ɲɔn sakkri seem la, u ku toai n-kpɛ Naawunni naam maasim maa ni.”
- ¹⁸Tɔ; ka toondaansɔ daa boosi u, ni, "N Karimbasuɲɲu! N ya niɲi la wula n-nya nyɔvuri kan ka naari?”

- ¹⁹Ka Yisa labsi m-boosi u, ni, "Wula ka i booli ma, ni, bunsunḡu? Sɔ n ka ni n-nye bunsunḡu, na'ala Naawunni kɔkɔa.
- ²⁰Tɔ; i mi zaaligu yela maa an nye seem: ni, 'Di tum zina.'; ni, 'Di ku ninsaala.'; ni, 'Di zu.'; ni, 'Di di ziri sehara n-lusi i kpeaa u yelli ni.'; ni, 'Tim i ba ni i ma gyirima.' "
- ²¹Ka doo maa daa yeli, "Anḡo zaa ka n daa pun dɔli ka na nye na'akyimbila."
- ²²Ka Yisa wum lala ka yeli u, "Yelli yinni n kpalim m-pɔsigi i; see ka i koosi i marigu zaa n-zanḡi n-tɔri faradima, ka i arizikki maali n-zoaa Naawunni saani. Ka kye na n-dɔli ma."
- ²³Tɔ, ka doo maa ḡɔn daa ti wum lala u sufu daa sa'am pam, dama u daa nye la bundaana ni pam.
- ²⁴Ka Yisa daa ḡɔsi u ka yeli, "Yelimaḡni, di nin tɔ pam ni bundaana kpe Naawunni naam ni!
- ²⁵Halli arakoomi nin ti kpe kparipiim voori ni m-puli n-yi, ka bundaana ku toaai m-ma'asi ni u kpe Naawunni naam ni."
- ²⁶Ka ban daa wum ḡɔn yeli seem maa daa boosi u, ni, "Ka ḡɔni n nin tuligi?"
- ²⁷Ka u yeli ba, "Yetto'aseesi an tɔ pam ninsaaidima saani maa pa la an tɔ Naawunni saani."
- ²⁸Di saha ka Piita daa yeli Yisa, ni, "Nyama, tirima kye ti bunseelli kam ka dɔli i maa!"
- ²⁹Ka u yeli ba, "Yelimaḡni ka n ya yeli ya, ḡɔnkam kye u yiri, bee u pɔ'a, bee u babiisi ni u mabiisi, bee u ba ni u ma - halli u maḡtoori biisi gba - Naawunni naam maa zugu,
- ³⁰di daama nin ti nya laara n-gaari anḡo zaasa pampanḡo; ka saha din kyenni na u nin ti nya nyɔvuri kan ka naari."
- ³¹Ka u daa laa n-zanḡi u nyaandɔliba pii ni ayi maa n-yi kpanḡa nti yeli ba, "Ya wumma, ti wa la Gyerusalem; ka anabidima ḡɔn daa sɔbi seelikam zanḡi n-kyanḡi man Ninsaala Bii yela la nin ti paai a naari.
- ³²Ba nin zanḡi ma n-niḡi ban pa ti butiri niriba la nuu ni, ni ba maali ansarisi n-zeem ma,
- ³³ka tusi nantoori n-niḡi ma, ka naayi feebe ma ka ku ma. Amaa daba ata daari n nin yisigi kum ni."
- ³⁴Amaa ba daa bu banḡi ḡɔn daa yeli ba yetto'aseesi maa zaasa gbinni; di daa nye la yetto'asɔ'ara ba saani, ka ba daa bu banḡi di gbinni.
- ³⁵Yisa ḡɔn daa kyenni n-ti paai Gyerikoo tinḡa, zoonsɔ zi soori gbirinḡu m-maanni bara;
- ³⁶ka ti wum daadam ḡɔn daa gatti la damni ka boosi ni u banḡi din niḡna.

- ³⁷Ka ba yeli u, ni, di nye la Yisa, Nazareti doo la, n-gatti maa.
- ³⁸Amaa u daa n-tasi pampam n-yeli, "NaaDauda biiya, zom ma namboo!"
- ³⁹Ka ban daa be tooni maa daa nyikki u n-yeli, ni, u fooma u vuuri. Amaa u daa laa n-tasi pampam, ni, "NaaDauda biiya, zom ma namboo!"
- ⁴⁰Ka Yisa kpalim n-zaani ka yeli, ni, ba zaŋŋma u na. Ka ŋon daa ti pori ba saani na, Yisa boosi u, ni,
- ⁴¹"Bo ka i boora ni n niŋi n-ti i?" Ni, "M Bapira, m boori n laa n-nyari yaasa."
- ⁴²Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Neaama ka nyari yaasa! I yedda maa kye ka i nini neaaya."
- ⁴³Ka u nini maa daa neaai ya'abi ka u gyeemni Naawunni ka doli Yisa ka ba kyenna. Ka zama maa zaa daa nya din niŋi maa ka daa pe'ari Naawunni.

Luuki 19

- ¹Yisa daa ti paai Gyerikoo n-kpe timpuuni n-gatta.
- ²Ka dɔsɔ daa be beni ka u yuuri booni Zakyeoosi. Bundaana n daa nye u, ka u daa su tiŋŋa maa lampodeaari tuma fukumasi.
- ³U daa boori la u baŋŋi Yisa ŋon nye soa, amaa niriba maa ŋon daa zoaai pam maa zugu u daa koŋŋi la u nyaabu, dama u daa nye la ninvuggyiŋŋa.
- ⁴Lala zugu u daa zo n-gaari ba tooni nti du kinkaŋŋa ni u ti nya u, dama Yisa daa ya doli la beni soori maa n-gaari.
- ⁵Ka Yisa ŋon daa ti paai tii maa gbinni na, u kpalim n-zaani ka gosi tii maa saazugu ka yeli, "Zakyeoosi, sigma na yoomyooma, dama di kpa ma talasi ni n gbe i yiri ni zuna!"
- ⁶Ka Zakyeoosi daa sigi na yoomyooma n-gyaari Yisa ni sufupeelli.
- ⁷Tɔ, ka niriba maa zaa daa nya Yisa ŋon kyaŋŋi nti kpe Zakyeoosi yiri maa, ka nyurimni ba kparima ni, n-yetta, "U kyaŋŋi nti kpe tumbeeri daana wa yiri!"
- ⁸Amaa ka Zakyeoosi daa ze ti Dugma tooni n-yeli u, ni, "Nyama, pampaŋŋɔ n nin zaŋŋi n neema purigri n-ti faradima, ka n yi daa fa so buna yori, n nin laa n-labsi di daama buna zii bunaasi zugu n-ti u."
- ⁹Ka Yisa daa yeli u, "Zuna dabsiri wa tuliginsim paai i yiri wa ni na, dama nyin gba nye la Ibrahim biiya.
- ¹⁰Dama man Ninsaala Bii daa kye na ni m bo n-nya ban boŋigi m-basi la ka tuligi ba."

- 11**Tɔ; ka ban daa wum lala maa, Yisa daa tɔ'asi yetto'anyesiri wa m-paasi ba. Ba daa potti la Gyerusalem, ka niriba maa daa teesiri, ni, u ya kye ka Naawunni naam maa piili la yooma.
- 12**Ka dizugu u daa yeli ba, ni, "Nabiso n daa be tinseaa puuni, ka u daa ya doaa n-kyanɲi tinwa'aligu sa n-di naam ka labi na.
- 13**Ka dizugu u daa booli u daaba piiya na n-zanɲi ligri n-tori n-ti ba sokam u torli, ka yeli ba, 'Ya zanɲma ligri wa n-walimni n-ti ma, halli ni n ti yi n goorim maa n-labi na.'
- 14**Tɔ, ka u daa kyanɲi u kyenni; amaa u tinɲa maa niriba daa bu boori u, ka ba daa tum niriba nti yeli, ni, ba di diisi nira wa naam maa. Di zaa yori, u daa di naam maa.
- 15**Ɔn daa di naam maa n-naai la, u daa labi n-kuli na, ka daa tum m-booli ɲon daa zanɲi ligri n-ti daabseeba maa na, nti boosi ba ni u banɲi ban daa zanɲi ligri maa n-tum n-nya nyoori seem.
- 16**Tɔ, ka ɲon danɲi tooni maa daa kpe na nti yeli, 'N daana i ligri la nobi ni m-paasi a taaba napɔmpiiya!'
- 17**Ka u yeli u, 'Mboo! Daabsunɲu n nye i! Nyin su yetto'abisi fukumsi n-ze yimmu maa, n nin zanɲi tinsi piiya fukumsi n-niɲi i nuu ni'.
- 18**Tɔ, ka ɲon pa u zugu la kpe na nti yeli u dugma maa, ni, 'N daana, i ligri la nobi ni m-paasi napɔmbunu.'
- 19**Ka u yeli ɲon mun gba, ni, 'I nin ti su tinsi anu fukumsi.'
- 20**Tɔ, ka sɔ kye na yaasa, ni, 'N daana, nnya i ligri la nɲoa. N daa zanɲi bobga m-pɔbi a n-dooli, dabeem ɲon daa mari ma la zugu.
- 21**Dama halibeoo daana n nye i; i boori ni i nya bunseelli kam zaa yori, ka kyeeri nyin daa bu buri seelli.'
- 22**Ka u yeli u, 'Nyin bibeoo wa! I mammanɲa noori ni yetto'a ka n zanɲi n-lusi i! Ni, i daa mi, ni, n nye la halibeoo daana, fa! - m-boori buna yori, ka kyeeri man bu buri seelli!
- 23**Tɔ! Ka bɔ n daa lee n-niɲi i ka i daa bu zanɲi n ligri maa n-dooli bankyi ni? - ka man da kuli na wa, n naa n-kur nya nyoori m-paasi n la'adaya maa zugu!'
- 24**- Ka daa ɲmaligi n-yeli ban ze beni maa, ni, 'Ya deaam ligri maa u saani n-zanɲi m-paasi sɔ ɲon danɲi tooni na maa.'
- 25**Ka ba yeli u, 'Ti daana, u ligri napɔmpiiya pun be la u saani!'
- 26**Ka u yeli ba, ni, 'N yetti ya ni, ninvugso ɲon mari beela ya n-nya m-paasi, amaa ɲon ka seelli ɲona, halli ɲon mari seelli fiɲɲ maa ka ba nin ti ya fa ka kye u yori.'
- 27**Ni, 'Amaa n dindaandimseeba ban daa bu boori ni n di naam n su ba la, ya zanɲma ba zaa na n-ku ba ka n nini nya.' “

- 28Tɔ; ka Yisa ɲɔn daa nyesi ba nyesiri wa n-naai, u daa doaai n-gaari ba tooni n-kpa Gyerusalem soori.
- 29Ka ɲɔn daa ti potti tinkpanseesi an boonni Betfeegyɪ ni Betani la, seesi an zɛ ɔlivii Zoori la lugri na, u daa tum u nyaandɔliba ayi, ni,
- 30"Ya kyem ti tooni nti kpɛ tinkpanseaa kan zɛ ya tooni sa la. Ya yi ti paai beni, ya nin nya bunɲa ka u lo n-zeya, bumbiliso nira ɲɔn na zi m-ba; ya lorigma u m-mari na.
- 31So mun yi ya yeli ya, ni, wula zugu ka ya lorigri u? yan yelim u, ni, ya Dugma m boori u."
- 32Ka ɲɔn daa tum ninvugseeba maa daa kyaɲɲi nti nya ɲɔn yeli ba seem maa.
- 33Ka ban daa lorigri bunɲa maa sahanseaa ka ninvugseeba ban daa su u la daa boosi ba, ni, "Wula zugu ka ya lorigri u ni?"
- 34Ka ba daa labsi n-yeli ba, ni, "Ti Dugma boori u ni."
- 35Ka ba daa mari u m-paai Yisa saani na, nti yeaai ba kyinkyina m-pa bunɲa nyaanɲa maa, ka daa kyɛ ka Yisa ba u.
- 36Ka ɲɔn daa ba u n-kyenna, niriba maa daa na zaɲɲi la ba kyinkyina n-yeligri soori maa zugu.
- 37Ka ɲɔn daa ti paai luginseelli soori maa ɲɔn daa zuligri n-sigri ɔlivii Zoori la, u nyaandɔliba maa zaa daa piili n-tasira pampam m-pe'ari Naawunni. Sufupeelli pe'abu ka ba daa moonna, ban daa nya alahazibu tunkariseesi ɲɔn tum la zugu.
- 38Ka yetta :- "Zugsuɲɲu m be n-ti naso ɲɔn zaɲɲi ti Dugma yuuri na! Sufudoaa m be arizana ni! Naawunni ɲɔn be saazugu mari gyirima pam!"
- 39Tɔ; ka Farisiseeba ban daa be zama maa ni daa yeli Yisa, ni,
- 40"Karimba! Kpaasim i nyaandɔliba maa zugu!" Ka Yisa labsi n-yeli ba, "N yetti ya ni, ba yi pun sini vuuri, halli kuga wa gba naa n-tasi n-yeli."
- 41Ka Yisa ɲɔn daa ti potti Gyerusalem n-gɔsi n-nya tiɲɲa maa, u daa kum ka zugu, ni,
- 42"Yarima Gyerusalem dima, zuna ya yi da kur baɲɲi din nin ti ya sufudoaa, di naa n-sɔa amaa pampanɲɔ ya be la zibsim ni zaɲɲi n-kyanɲi di zii ni!"
- 43Ni, "Dama saha kyenni na ka ya dindaandima nin ti gbi tanni n-dooli n-gyiligi ya tiɲɲa maa zaa, ka ta'ai ka sɔya zaa, ka di mugsɪ ya pam.
- 44Ba nin ti daai ya gooma n-lusi yarima ni ya biisi zugu, halli ni kugri yinni gba ku laa n-kpalim m-pa ka kpeaa zugu, dama ya daa bu baɲɲi Naawunni ɲɔn kye na nti fa ya m-basi sahanseaa maa."
- 45Ka Yisa daa paai Naawunni Gyeenɲu Yiri maa ni nti kpɛ beni m-piili n-katti ban daa koosiri neema Yiri maa puuni n-yiisiri ba.

⁴⁶Ka yeli ba, ni, "Di sobi n-zaali, ni, 'N Yiri wa nye la Wunsusigu Yiri.', amaa ya zaŋŋi ka n-labgi la 'ta'ayigsi ŋɔn so'ari seela.' "

⁴⁷Beoo kam zaa ka Yisa daa kpeeri Naawunni Gyeenŋu Yiri maa ni n-wulisiri niriba, ka Gyeenŋu Toondaandima ni karimbadima maa daa boori soseaa ba nin nya n-ku u, ban ni tinŋa maa ni kpamma maa.

⁴⁸Amaa ba daa bu mi ban ya niŋi seem, dama sokam zaa ba'a daa kur be la u wulisigu maa ni.

Luuki 20

¹Dindahinseaa yaasa ka Yisa daa ti be Naawunni Gyeenŋu Yiri maa ni n-wulisira niriba ka moonni lahabasunŋu yela maa n-tiri ba. Ka gyeenŋu toondaandima ni tinŋa maa karimbadima ni kpamma maa daa la'am taaba n-kye u saani na nti boosi u, ni,

²"Ɖɔni n ti i soori ni i tum lala tuma maa? Yelim ti! Bee, yiiko bo ka i mara?"

³Ka u daa labsi n-yeli ba, ni, "N gba ya boosi ya la boosigu yinni. Ya yelim ma,

⁴ŋɔni n daa ti Gyɔni soori ni u suuri niriba Naawunni koom? Di daa yi la Naawunni saani bee ninsaalidima saani?"

⁵Ka ba daa piili n-to'asiri taaba, ni, "Ti ya yeli la wula? Ti yi yeli, ni, Naawunni saani, u nin boosi ti, ni, bozugu ka ti daa bu niŋi Gyɔni yedda?"

⁶Amaa ka ti yi sakki n-yeli, ni, ninsaalidima saani, niriba maa nin ti lobi ti kuga, dama sokam sakkri ni Gyɔni daa nye la anabimaŋni."

⁷Dizugu ba daa labsi n-yeli Yisa, ni, ba bu mi.

⁸Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Dinŋɔna n gba ku yeli ya ŋɔn ti ma soori ni n tumni anŋɔ zaa."

⁹Ka u daa gbaai yetto'a n-yeli ba nyesiri, ni, "Ɖoso n daa be ni, n-daa sa u tiwanaa puu, ka zaŋŋi ka n-niŋi ninvugseeba nuu ni, ni ba tumni puu maa tuma n-ti u, ka u daa go ni n-yuui beela.

¹⁰To, ka sahasunŋu maa u daa tum u daabsɔ ni u kyaŋŋi tuntumniba maa saani nti deaai puu maa diibu na n-ti u. Amaa tuntumniba maa daa gbaai daabri maa m-bu u ka kari u n-labsi yɔri.

¹¹Ka puu maa daana daa laa n-tum so, ka ba zaŋŋi ŋɔn gba m-maali u ansarisi m-bu u ka kari u n-labsi yɔri.

¹²Ka u daa laa n-tum so m-paasi ata, ka ba pa u danŋa ka kari u m-basi.

¹³Ka puu maa daana daa yeli, 'N yi ya niŋi la wula? - See ka n tum m mammantoori biyya man wuri so la. Di pa seem ka ba ti ŋɔn gyirima!'

- 14Amaa tuntumniba maa ḡon daa nya ka u kyenni na, ba ḡme taaba saawara n-yeli, ni, 'Ḍon nin di puu maa daana faari la ḡḡa. Ya kye ka ti ku u ka faari maa nin leebi ti dinni!'
- 15Ka ba daa gbaai u, n-zaḡḡi u n-lobi m-basi puu maa kpaḡḡa sa nti ku u.
- 16Tḡ; ka dinḡḡona wula ka puu maa daana nin niḡḡi? U bu ya n-kye na nti ku tuntumniba wa zaa? Ka zaḡḡi ka n-ti tuntunseeba?" Ka daadam maa ḡon daa wum lala maa, ba daa yeli, ni, "Naawunni tuligma ti ni dinḡḡ taabu!"
- 17Ka Yisa daa ḡosi ba ka boosi ba, ni, "Ka dinḡḡona yettḡ'aseaa kan daa sobi n-dooli la gbinni nye la wula? - ni :- 'Kugseaa tammeeriba ḡon daa za'asi la Kana daa leebi kan gbaai nyeebri maa, N-gbaari ka zaa ni kpeḡḡu.'
- 18- Ḍonkam zaa lu kugri maa zugu nin kabi m-basi, amaa kugri maa ḡon lu sḡ zugu ka nin ḡmerigi u zaa."
- 19Di saha ka karimbadima ni gyeḡḡu toondaandima maa daa baḡḡi, ni, Yisa nyesiri galimni la bana, ka dizugu ba daa boori la ba gbaai u, amaa ba daa zḡri la daadam maa dabeem.
- 20Ka ba daa ḡosiri u yela, ni ba pigsu n-gbaai u, u yettḡ'a puuni. Ba daa tum ninvugseeba na ni ba yḡmsiri u, ni, ba nye la yedda dima.
- 21Amaa ba daa boori ni ba zaḡḡi u n-niḡḡi Ḡḡma nuu ni. Ba daa boosi u, ni, "Ti Karimba, ti mi, ni, i yettḡ'a ni i wulisigu kur dḡli la soori deede; i ba'a ka niriba yela ni, ka i bu zḡri ninsaala nini, amaa ka i kur wulisiri la Naawunni soori ni yelimḡḡi.
- 22Tḡ, dinḡḡona yelim ti: di tuya ni ba yoori lampoo n-tiri Room NaaTitaari, bee di bu tuusi?"
- 23Ka Yisa daa baḡḡi ba teesibeeri maa ḡon nye seem ka labsu n-yeli ba,
- 24"Ya tim ma la'afu na ka n nya. Tḡ, ka ḡoni makkri m be la'afu wa ni wa, bee ḡoni yuuri n sobi m-be ka ni?" Ka ba yeli, "NaaTitaari dinni."
- 25Ka Yisa laa n-labsu n-yeli ba, ni, "Dizugu ya zaḡḡma din nye Naaba dinni n-ti Naa maa, ka zaḡḡma din nye Naawunni dinni n-ti Naawunni."
- 26Ka ba daa kḡḡi u yettḡ'a maa gbaari, ḡon daa tḡ'asi seem zama maa ni maa, ka u labsigu maa daa gyeri ba pam ka ba daa bu laa n-yeli seelli.
- 27Tḡ; ka Saddusidima - ban yetti, ni, kum yisigri ka ni la - ba gba daa kye na nti boosi u boosa.
- 28Ba daa yeli u, ni, "Ti Karimba, anabi Musa daa sobi n-ti ti n-wulisi, ni, dḡsḡ beeri yi ti kpi ka kye u pḡ'a ka u na bu dḡ'ai bii n-ti u, see ka u di u beeri pukoori maa n-dḡ'ai biisi n-ti u beeri maa.
- 29Tḡ; mabiisi ayḡḡi n daa be ni, ka ba kpeema daa di pḡ'a ka kpi ka ka biiya.
- 30Ka ḡon pa buyi, ni buta daana gba, daa di u,

- ³¹halli ka babayɔpɔi maa zaa daa di u ka kpi ka bu dɔ'ai biiya.
- ³²Di nyaanɗa ka pɔ'a maa gba kpi.
- ³³Tɔ: ka dinɗɔna, Zaadaari, dɔppa wa zaa yi ti yisigi kum ni, ba ɗɔni n nin nye pɔ'a maa sira? - dama babayɔpɔi zaa daa di u.”
- ³⁴Di saha ka Yisa daa yeli ba, "Zuna niriba wa diri la pɔ'aba ka kunni dɔppa;
- ³⁵amaa ninvugseeba ban sumni ni ba ti neaai kum ni m-paai nyɔvuri kan ka toriga ziiya maa muna - ban ku laa n-diri pɔ'aba bee n-kunni dɔppa,
- ³⁶dama ba bu ti ya n-kpi yaasa: ay! - ba nin be ni la hoo malaakadima ɗɔn be seem. Ba ti ya n-leebe la Naawunni biisi, ban nye kum ni neaari biisi la zugu.
- ³⁷Amaa zaɗɗi n-kyanɗi kum yisigri yela, halli Musa daa sobi n-yeli - suura seaa kan tɔ'asiri tutuuri la yela la ni - ni, Naawunni daa yeliya, 'Mani n nye Naawunni ka i badima gyeemni ma. Halli Ibrahim Naawunni n nye ma, ni Yisahaaku Naawunni, ni Yaakubu gba.’
- ³⁸U pa la ban kpi Naawunni, amaa ban vu Naawunni, dama sokam zaa nye la ninvugvuri u saani.”
- ³⁹Ka karimbaseeba daa gyerigi n-yeli, "Ti Karimba, i yeli sunɗa!”
- ⁴⁰Ka dinɗɔ nyaanɗa sɔ daa bu laa n-nya sufukpeemni ni u boosi u boosa yaasa.
- ⁴¹Tɔ; ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Masiiya maa muna - sɔ Naawunni ɗɔn ya n-tum na ni u ti di naam ka fa u niriba m-basi - wula zugu ka ba yetti, ni, lala Masiiya maa nye la NaaDauda ya'anɗa?”
- ⁴²NaaDauda mun daa tɔ'asi Masiiya maa yela n-sobi Yuuma bukku maa ni, ni :- "Ti Dugma daa yeli n Dugma maa, ni, "Kyem n nudirigu zii na n-zinni,
- ⁴³Halli ka n nin zaɗɗi i dindaandima zaa N-niɗi i nuusi ni." ‘
- ⁴⁴Tɔ; ka NaaDauda yi boonni ɗɔn Masiiya maa, ni, u Dugma, ka wula ka u nin toaai n-nye u ya'anɗa?”
- ⁴⁵Ka niriba maa ɗɔn na kur wumni u wulisigu maa, Yisa daa yeli u nyaandɔliba maa, ni,
- ⁴⁶"Ya banɗma seeba ban wulisiri zaaligu maa yela! Ba boori ba yeeri kparikara n-gyinna, ka sokam zaa puusiri ba daasi ni. La'anɗu duri puuni ka ba boori la ba be tooni.
- ⁴⁷Ba faari la pukɔya yiya pɔi, ka naayi wulisiri ba manɗa m-puusiri Naawunni n-yuuri puusigu maa ni. Lala niriba maa nin ti nya galinɗu pam.”

Luuki 21

- ¹Tɔ; ka Yisa daa ti gɔsi n-nya bundaandima nɔn daa be Naawunni Gyeenju Yiri n-zanɔni ligri pam n-niɔni aduuwa seem.
- ²Ka nya pukɔsɔ nɔn daa nye faradaana gba nɔn daa zanɔni u ligri fiin, kulla la'abisibisi ayi, n-niɔni aduuwa.
- ³Ka Yisa yeli, "Yelimanɔni ka n ya n-yeli ya, pukoori faradaana wa tisi n-gaari ba zaa,
- ⁴dama ba sɔkam yiisi la u marigu pam puuni n-tisi, amaa pukoori wa nɔna - u zanɔni la nɔn mari seelli zaasa n-tisi ka kpalim yɔri."
- ⁵Ka ninvugseeba daa tɔ'asiri zanɔni n-kyanɔni Gyeenju Yiri maa meebu nɔn veela seem, ni, kugveela m be ni, ni niriba nɔn tisi bunsuma zaa m-paasi.
- ⁶Ka Yisa yeli ba, ni, "Yan gɔsiri bunseesi wa zaa maa muna - dahinseaa kyenni na ka a zaa nin ti wurim m-basi halli ka kugseaa ku kpalim n-tɔm ka kpeaa zugu."
- ⁷Ka ba daa boosi u, ni, "Ti Karimba, wula saha ka dinɔɔ nin niɔni? Bee bumbo nin ti niɔni n-wulisi, ni, anɔɔ zaa ya m-paai ti na?"
- ⁸Ka u yeli ba, "Ya banɔma sunɔa, ka di kye ka ba yɔmsi ya. Niriba pam nin zanɔni n yuuri n-kye na, ni, 'Mani n nye u!' bee 'Saha maa paaya!' Yan di doli ba nyaanɔa!
- ⁹Ya yi ti wumni toppu damni, bee zaba yela, yan di kye ka dabeem mari ya, dama see ka anɔɔ taabu danɔni pɔi, amaa dinɔɔ na bu wulisi, ni, naari paaya."
- ¹⁰Ka u daa laa n-yeli ba, "Tinsi dima nin yisigi n-tuusi taaba toppu, ka nadima gba nin tuusi taaba.
- ¹¹Tingbanɔni maa nin damni kpa, ka ka nin damni kpa; ka kɔm nin ti lu, ni dooru m-paasi; ka ba nin nya bunnyaara saazugu sangbana ni, ka a nin ti kpeesiri dabeem pampam.
- ¹²Amaa ba nin danɔni n-kari ya nti gbaai ya n-taasi ba la'anɔni duri ni, ka kpari ya duu. Ba nin zanɔni ya n-niɔni nadima nuusi ni, ni gɔmnadima nuusi ni: man yuuri zugu ka ba nin niɔni ya lala.
- ¹³Ka anɔɔ nin ti kye ka ya wulisiri ba yan mi n yeliseesi."
- ¹⁴Ka yeli ba, ni, "Ya kpanɔma ya sufu n-ze yimmu, ba ti boosi ya boosa sahanseaa la; yan di kye ka di mugsɔ ya zanɔni n-kyanɔni ya nin ti labsi ba seem.
- ¹⁵Dama mani nin ti ti ya yem, ni yettɔ'aseesi yan nin labsi ba; ka ba ku toaai n-za'asi bee n-tɔ'asi n-lusi ya.
- ¹⁶Ya badima ni ya madima nin ti zanɔni ya n-niɔni ya dindaandima nuu ni, ka ya mabiisi gba nin ti niɔni lala, ni ya dɔ'ariba ni ya zɔdima. Ba nin ti ku yaseeba.
- ¹⁷Ba zaa nin ti yaai ya, man yuuri zugu:
- ¹⁸amaa halli ya zɔbgu yinni gba ku ti sa'am m-basi.
- ¹⁹Ka yan kpanɔni ya mansi m-bari n-zaani maa zugu ya nin nya nyɔvuri."

- ²⁰Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya yi ti nya ka tɔbbiisi ziintiri n gyiligri Gyerusalem tinɔa, yan baɔɔma, ni, tinɔa maa sa'annu saha paaya.
- ²¹Di saha maa ya kye ka ban be Gyuudii tingbaɔɔ la ni maa ti zo n-du zɔya ni; ka ban ti be Gyerusalem puuni, ban zɔma n-yi ka ni, halli tinkpansi dima mun di kpe ka puuni na.
- ²²Dama 'tubdarigri saha' n nye di, hoo ban daa pun sobi n-dooli seem, sahasea kan gaari la.
- ²³Di saha maa nin ti kpeem pam n-tisi pɔ'apuusi dima ni pɔ'aseeba ban mari biisi ka ba na mɔ'ara. Dama namsigu pam nin niɔi duniya wa ni, ka Naawunni sufu nin ti yisigi m-basi tinɔa wa dima zugu.
- ²⁴Ba nin ti zaɔɔi takoobi n-ku ba, ka gbaasi ban kpalim ka ba leebi daaba zuliya kam dima nuusi ni. Ka ban pa Izraeli dima nin ti deaai Gyerusalem tinɔa n-noori n-gyinna halli ti paai ba yuuma tɔriga - yuunseesi Naawunni ɔɔn pun zaali ni ba su ka maa."
- ²⁵Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Ba nin ti nya alahazibu bunnyaara wuntaɔɔ ziiya, ni gɔri puuni, ni saɔmariwuusi ni. Wahala nin ti be tinsi zaa puuni ka sokam sufu nin ti tulim teeku zugu, ni ka koɔbana la vuuri pam.
- ²⁶Ka dabeem nin ti kpe niriba pam halli ka ba ligi dizugu, dama arizana yiiko daandima zaa nin ti damna ka niriba zɔri bunseesi an paari duniya wa na.
- ²⁷Di saha ka ba nin ti nya 'Ninsaala Bii maa ka u potti na, ka sangbana nin gyiligi u', ka u nin ti mari yiiko ni gyirima veelim pam.
- ²⁸Anɔo zaasa yi ti piili n-niɔna, di saha ya wukkma ya zugri n-gɔsi saazugu, dama ya tuliginsim saha yi paari ya na."
- ²⁹Ka Yisa daa nyesi yetto'anyesiri n-ti ba, ni, "Ammi, ya bu baɔɔi kinkaɔɔ ni tiisi zaa yela?
- ³⁰Yan yi nya ka a pusiri vamaasa, ya yi baɔɔi, ni, siga saha potta.
- ³¹Ka di be la lala: ya yi ti nya ka yela wa zaa niɔna, ya nin baɔɔi, ni, Naawunni naam saha maa bu ya n-yuui.
- ³²Yelimaɔɔni ka n yeli ya wa, ni, zuna niriba zaa ku gaari see ka anɔo zaa niɔi.
- ³³Saazugu ni tingbaɔɔ nin gaari, amaa man yetto'a ku gaari."
- ³⁴Yisa daa laa n-yeli "Amaa yan di kye ka ya koɔribeeri ni ya danyuubu ni duniya wa ni yela ti diisi ya n-dooli tinɔa, halli ka di daari maa ti gbaai ya
- ³⁵hoo kye'ariga: dama di nin ti paai ɔɔnkam be duniya wa ni zaasa.
- ³⁶Dizugu yan di gbisiri sahakam, ka ya susiri Naawunni; di nin kye ka ya nya kpeɔɔni n-tuligi n-yi din ti ya niɔi maa zaa ni, ka naayi zaani Ninsaala Bii maa tooni."
- ³⁷Di saha maa ka Yisa daa kur be la Naawunni Gyeɔɔni Yiri n-wulisiri niriba beoo kam, amaa yuɔɔni ɔɔn daa ti paai u daa du Olivii Zoori n-gbe beni.

³⁸Ka niriba zaa daa danɗi n-kyanɗi Naawunni Gyeenɗu Yiri maa ni, ni ba ti wum u yetto'a maa.

Luuki 22

¹Tɔ. Bundiripaalli Kyuu saha daa potta, ban boonni Yakki-n-Gaari la.

²Ka gyeenɗu kpambaya ni zaaligu karimbadima maa daa boori soseaa ban nin zanɗi n-gbaai Yisa, amaa ba daa zori zama maa dabeem.

³Di saha ka Sintaani daa kpe Yisa nyaandoliso sufu ni. Nyaandoliba piiya ni ayi maa ni yinni n daa nye u, ka u yuuri boonni Gyuudasi Isikariyoti.

⁴Ka u daa kyanɗi gyeenɗu kpambaya maa ni Gyeenɗu Yiri Pirinsi toondaandima saani nti to'asi ɗon nin niɗi seem n-figsi Yisa n-niɗi ba nuusi ni.

⁵Ba sufu daa maaya ɗon daa yeli ba lala yetto'a maa zugu, ka ba daa sakki ni ba ya n-ti u la ligri dizugu.

⁶Ka Gyuudasi daa sakki lala, ka daa piili m-boori soseaa ɗon nin doli n-zanɗi Yisa n-ti ba, ka di be luginseaa ka zama maa ɗon ka ni.

⁷Kyuu maa dabsiri daa paai na, peesi koribu dabsiri maa,

⁸ka Yisa daa tum Piita ni Gyoni n-yeli ba, "Ya kyam nti se'asi Yakki-n-Gaari Kyuu diibu yela n-ti ti ka ti di."

⁹Ka ba labsi m-boosi u, ni, "Yeni ka i boori ni ti kpe n-se'asi?"

¹⁰Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, "Nyama ya yi kur ti kpeeri timpuuni, doo nin paai ya na - dɔso ɗon ziiri koom la: ya dola u nyaanɗa n-kyanɗi n-kpe ɗon kpeeri yiri seaa ni,

¹¹ka yeli yiri maa daana, ni, ya Karimba la ya m-boosi u m-banɗi dukani ka ɗon ni u nyaanɗa ya n-kpe n-di ba kyuu bundirigu maa?

¹²Ka u nin wulisi ya dutitaari gyirambisa zugu ban pun se'asi seaa n-zaali. Ya se'asim n-ti ti beni."

¹³Ka ban daa kyanɗi maa, di daa niɗi ba hoo ɗon pun yeli ba seem maa, ka ba daa se'asi kyuu maa siri.

¹⁴Tɔ; ka kyuu saha ɗon daa ti paai na, Yisa ni u nyaandoliba daa la'am n-zinni.

¹⁵Ka u daa yeli ba, ni, "Nimmoaa ka m pun boori ni mani ni yarima la'am n-di Yakki-n-Gaari Kyuu wa poi ka n wahala diibu saha naayi paai.

¹⁶N yetti ya ni, ni, n ku laa n-di ka yaasa, halli ni Naawunni naam saha, ka kyumanɗi maa ti di."

¹⁷Ka u daa zanɗi bunnyuura kobee la m-puusi Naawunni ka yeli "Ya deaam n-nyu, ka ti taaba!

- ¹⁸Dama n yetti ya ni, ni, zuna zaŋŋi n-kyenna n ku laa n-nyu tiwala daam wa taabu halli ka Naawunni naam ti kye na.”
- ¹⁹Ka u daa zaŋŋi diseebu m-puusi pe'abu ka ŋmaai n-zaŋŋi n-tisi ba, ka yeli, "N ningbina nla. N zaŋŋi a m-pa talima yarima zugu; lala ka ya niŋma ka teaari n yela.”
- ²⁰Ka bundira maa diibu nyaanŋa ka u daa laa n-zaŋŋi kobeaa n-niŋi lala yaasa, ka yeli, "Nangbanyinni zaalipaalli maa nla; n ziim ŋon nin yi na, ka di nin maali lala zaaligu maa n-ti ya.”
- ²¹Ka laa n-yeli ba, ni, "Ya nyama! Mani ni doŋo ŋon ya n-yi n nyaanŋa la n la'amni n-diri kpa wa.
- ²²Man Ninsaala Bii maa nin bakki n-kyanŋi kaman din pun lo seem, amaa ŋon mun yi n nyaanŋa n-figsi ma n-ti n dindaandima maa - di daama yela to ni!”
- ²³Ka ba daa piili m-boosiri taaba, ni, "Doŋi n lee n-nye u?”
- ²⁴To; di saha ka Yisa nyaandoliba maa daa ŋmeeri taaba nangbankpeemni ni ba nya ŋoni n-gaari u kpeaa ba puuni.
- ²⁵Ka Yisa yeli ba, "Ban bu gyeemni Naawunni la saani, ba nadima n su ba yela ni kpeeŋu. Ba ninvugseeba ban su fukumsi maa n niŋni ba putoo, ka ba booni ba, ni, 'Sunŋniba'!
- ²⁶Amaa yarim saani di pa lala, see ka ya kye ka ŋon nye ya zaa kpeema leebi ya biiya, ka ya zuguraana leebi ŋon tumni bii tuma n-tiri ya zaa.”
- ²⁷Ka boosi ba, ni, "Ammi, ŋon ziya ka ba kpukkri bundira na n-tiri u, ni ŋon kpukkri bundira na n-tiri ŋon ziya la, ba ŋoni n lee n-gaari u kpeaa? - Pa ŋon ziya maa n gaari? Amaa man be la ya saani kaman ŋon kpukkri bundira n-tiri ya.
- ²⁸Ka yarima mun nye ban pun kpalim m-be n saani, n wahala diibu ni, halli ni zuna.
- ²⁹Dizugu m Ba Naawunni ŋon zaali ma naam seem la, lala ka n gba zaali ya naam.
- ³⁰Mani ni yarima nin ti la'am n-zinni n naam zii maa ni, n-diri ka nyuura. Di saha ya nin ti zinni naam gbana zugu n-katti Izraeli za'anoya pii ni ayi niriba sariya.”
- ³¹Ni, "Nyin Saimoon, nyama! Sintaani boori ni u zamsi ya hoo ban yeeli kyi n-nya kasuma seem la.
- ³²Amaa m pun susi Naawunni n-ti nyini, ni, i yedda di fiilim. Ka i yi ti ŋmaligi n-labi n saani na yaasa, nyin kpamsim i mabiisi wa gba yedda.”
- ³³Ka u daa labsi n-yeli u, ni, "N Dugma, m maali siri ni n doŋi i halli nti kpe sarika duu ni, halli nti kpi gba!”
- ³⁴Ka Yisa yeli u, "Yelimaŋni ka n yeli i wa, nroo bu ya n-kum zuna yunŋu wa halli ka i ti kyiisi napombuta, ni, i zi ma.”

- ³⁵Di saha ka u daa boosi ba zaa, ni, "Man ñon daa tum ya ka ya bu zi baagyi bee la'abooriga bee namna sahanseaa la, seelli daa p̄sigi ya?" Ka ba daa gyeri n-yeli u, ni, "Ay."
- ³⁶Ka u labsi n-yeli ba, "T̄; pampaññ̄ ñona, ñon mari baagyi ñon zaññma ka, ka ñon mari la'abooriga gba zaññma ka; halli ñon ka takoobi ñon koosim u kparigu n-da.
- ³⁷Dama di sobi n-dooli, ni, 'Ba zaññi u n-kye ka u la'am m-paasi tumbeeri dima ziiya.', ka lala m-paari ma na. Yelimañni n yela zaa naari ni maa."
- ³⁸Ka u nyaandoliba maa yeli u, "Ti Dugma, nyama, takoobidima ayi ñña!"; ka u yeli ba, "T̄. Di sakkiya!"
- ³⁹T̄; ka u daa yi n-kyaññi òlivii Zoori ziiya hoo u yuññu kam soori ñon daa be seem la, ka u nyaandoliba maa daa òli u.
- ⁴⁰Ñon daa ti paai beni, u daa yeli u nyaandoliba maa, ni, "Ya susim Naawunni ka lala nin kye ka ba ku zamsi ya halli ka ya ti lu."
- ⁴¹Di saha maa ka u tugi tooni beela - n-sa'asi hoo kugri loppu w̄'alim,
- ⁴²ka gbaani tiñña n-susi Naawunni n-yeli, "M Ba, di yi nye la i yuubu ñon be seem, kye ka namsigu k̄beaa wa gaari ka kye ma: di kye ka n nyu di! - Amaa di pa man ñon boori seem la niñma, amaa nyin ñon boori seem maa niñma!"
- ⁴³Ka malaaka yi arizana ni n-kye u saani na n-kpamsiri u.
- ⁴⁴Ka u sufu ñon daa sa'am pam zugu, u daa laa n-gbaai u wunsusigu ni nimmoaa, halli ka u w̄ligu ti pusiri n-ñmanni hoo ziim n-t̄'ari n-luri tiñña.
- ⁴⁵T̄, ka ñon daa doai wunsusigu maa ni, u daa labi u nyaandoliba maa saani. N-daa paai, ka ba daa gbisiri la ba sufusa'aññu zugu.
- ⁴⁶Ka u boosi ba, ni, "Wula ka ya gbisira? Ya doama n-susi Naawunni ka lala nin kye ka ba ku zamsi ya halli ka ya ti lu."
- ⁴⁷T̄; ka ñon daa na kur t̄'asiri sahanseaa maa, niriba pam daa kye u saani na. Ka òso ñon yuuri boonni Gyuudasi, so ñon daa nye u nyaandoliba pii ni ayi maa yinni, daa be ba tooni. Ka u daa paai Yisa saani na ni u ti puusi u suññasunña,
- ⁴⁸ka Yisa boosi u, ni, "Gyuudasi, i nin kye ka i puusigu la figsi ma n-niñi n dindaandima nuusi ni, bee wula?"
- ⁴⁹Ka u nyaañña dima daa baññi din ya n-niñi, ka daa yeli, "Ti Dugma, ti zaññma takoobi n-kye ba, bee?";
- ⁵⁰ka ba yinni daa zaññi u takoobi n-kye kpambaya bis̄ n-fikki u nudirigu tubri m-basi:
- ⁵¹amaa ka Yisa yeli ba, "Ya di niñni lala!", ka daa siisi doo maa tubri maa n-tibi u.
- ⁵²Di saha maa ka Yisa t̄'asi gyeenñu toondaandima ni Gyeenñu Yiri Pirinsi zuguraandima, ni kamma maa, bankam zaa yi na ni ba ti gbaai u, m-boosi ba, ni, "N

nye la ban zabri ka faari neema maa ninvugso, bee wula? - ka ya mari takoobidima ni dɔya n-yi na?

⁵³Beoo kam n daa be la ya saani Naawunni Gyeenɔɔ Yiri maa ni, ka ya daa bu zaɔɔni ya nuusi n-gbaai ma. Amaa saha wa nye la ya dinni, ni zibsim yiiko gba!"

⁵⁴Tɔ; ka ba daa gbaai u n-zaɔɔni u n-kyanɔɔni Gyeenɔɔ Toondaana la yiri. Ka Piita daa so'ai n-dɔli Yisa nyaanɔa sa.

⁵⁵Ka ban daa maali bugum dundɔɔɔni sunsukkuni ka la'am n-zi beni maa, Piita gba daa zi ba saani.

⁵⁶Ka pɔ'asariso nya ɔɔn zinni bugum maa ni maa, ka gɔsi u ka yeli ba, "Doo wa gba daa dɔli la Yisa!"

⁵⁷Amaa ka Piita kyiisi n-yeli, "Nyin pɔ'asariga wa, n zi u!"

⁵⁸Ka di toaai beela ka so gba laa n-nya u ka yeli u, "I gba nye la niriba wa yinni!" Ka Piita yeli u, "N zɔa, m pa ba yinni."

⁵⁹Ka di daa yuui beela, hoo hawa yinni, ka dɔso gba daa ti tɔ'asi nimmoosi n-yeli, ni, "Yelimanɔni doo wa gba daa dɔli u, dama u gba nye la Galilii nira."

⁶⁰Amaa ka Piita yeli "N zɔa, m bu mi nyin tɔ'asi so maa yela." Ka ɔɔn daa kur be ni n-tɔ'asiri maa, nɔroo kum.

⁶¹Ka ti Dugma Yisa ɔmaligi n-gɔsi u, ka Piita daa teaai Yisa ɔɔn daa pun yeli u seem la, ni, "I nin kyiisi ma napɔmbuta pɔi, ka nɔroo naayi kum."

⁶²Ka Piita zɔ n-yi samanni ka kummi kunkuma.

⁶³Di saha maa ka ninvugseeba ban daa mari Yisa maa daa maanni u ansarisi ka buuri u;

⁶⁴ka zaɔɔni bunni n-vili u nini ka boosi u, ni, "Nyin anabi wa, bugma m-banɔni! Dɔni n ɔme i wa?"

⁶⁵Ka ba daa tɔ'asi yetto'a pam n-gyenni u ka tuuri u.

⁶⁶Tɔ; ka beoo ɔɔn daa ti neaai, Izraeli dima kɔamma zaa daa la'amiya, halli ba gyeenɔɔ toondaandima ni karimbadima zaa gba, ka zaɔɔni Yisa n-taasi ba la'anɔɔni maa na.

⁶⁷Ka yeli u "I yi siri nye la Masiiya ɔɔn ya fa ti m-basi ka leebi naaba la, nyin yelim ti!" Amaa ka u labsi n-yeli, "Halli n yi ti yeli ya, ya ku niɔi yedda.

⁶⁸M mun yi na boosi ya boosigu, ya ku gyerigi ma.

⁶⁹Amaa pampanɔɔ zaɔɔni n-kyenna Ninsaala Bii maa ya n-zinni Naawunni Dɔn Su Yiiko nudirigu ya'ari."

⁷⁰Ka ba daa daa boosi u, ni, "Dinɔɔna, Naawunni Bii n nye i?"; ka u yeli ba, ni, "Tɔ, ya yeliya!"

⁷¹Ka ba yeli, "Ti bu laa m-boori seharadima yaasa, bee boa? Ti mammansi pun wum u noori ni yetto'a!"

Luuki 23

¹Ka niriba maa zaa daa doaa n-zan̄ji Yisa n-taasi Gɔmna Pailiti saani;

²ka daa gbaai u figsigu ka samni u, ka yetta, "Ti nya ka doo wa boori la u lusi ti butiri wa yela zaa ka wulisiri ti niriba din bu tuusi; u ku sakki ni ti yo lampoo n-ti Room NaaTitaari, ka laa n-yeli, ni, ɲona n nyɛ Masiya - Naaba nla."

³Ka Gɔmna Pailiti daa boosi Yisa, ni, "Nyini nyɛ Izraeli dima Naaba la?" Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Nyin yeli seem maa n nyɛ di."

⁴Tɔ; ka Gɔmna Pailiti daa yeli gyeɛɲɲu toondaandima ni zama maa, ni, "M bu nya doo wa taalli."

⁵Amaa ka toondaandima nini kur moaai ka ba maali n-yetta. "U wulisiri niriba Izraeli dima tinsi zaa, n-daa piili la Galilii halli nti paai kpa na, ka daamni niriba sufu pam."

⁶Tɔ; ka Gɔmna Pailiti ɲon daa wum lala maa, u daa boosi, ni, asee Yisa nyɛ la Galilii nira, fa? NaaHeroodi mun daa be la Gyerusalem lala saha maa, ka dizugu Pailiti ɲon daa ban̄ji, ni, Yisa yi la Naaba suulinsi tin̄ɲa na maa, u daa kyɛ ka ba zan̄ji u n-taasi NaaHeroodi saani.

⁸Ka Naaba maa ɲon daa ti nya Yisa, di daa nīji u nya'asim pam, dama u daa pun wum u yela ka di yuui, ka u daa boori ni u nya u. U daa laa n-teesiri, ni, di pa seem u nin tum alahazibu tunseaa ka u nya.

⁹Lala zugu ka u daa boosi Yisa boosa pam, amaa Yisa daa bu gyerigi u seela.

¹⁰Ka gyeɛɲɲu toondaandima ni karimbadima daa kur ze beni n-samni u ni nimmoaa.

¹¹Ka NaaHeroodi ni u kambonsi daa fiilim Yisa ka maanni u ansarisi; ka daa zan̄ji kpariveelli n-yeeli u ka naayi kyɛ ka ba zan̄ji u n-labsi Gɔmna Pailiti saani.

¹²Naaba ni Gɔmna Pailiti daa pun mari la nangbankpeemni ni taaba, amaa di daari maa zan̄ji n-kyɛna ba daa la'ai taaba zoori.

¹³Tɔ. Gɔmna Pailiti daa booli gyeɛɲɲu toondaandima ni kpamma, halli ni daadam zaa, ni, ba la'amma na, nti yeli ba,

¹⁴"Yarima n zan̄ji doo wa n-taasi n saani na, ni, u burigri niriba zaa. Tɔ: ka n viisi u yela ya zaa tooni, ka bu nya u taaliseesi yan samni u n-yetti seem maa zaa.

¹⁵Halli NaaHeroodi gba da bu nya u taalli, dama u kyɛ ka ba zan̄ji u n-labsi ti saani na. Ya nyama, u bu tum tumbeseaa din sumsi ni kum.

¹⁶Dinzugu n nin kyɛ ka ba feebe u, ka kyɛ u m-basi."

- 18**Ka ba zaa daa duusi ba kukɔya maa n-yeli pampam, ni, "Zaŋŋma ŋɔŋɔ n-ku u! Yiisim Barabasi n-ti ti na!"
- 19**- Ɖɔn Barabasi mun daa nyɛ ɔɔɔ ŋɔn taasi mansuulinsi zaba tiŋŋa maa ni ka laa n-ku niriba, dizugu ka ba daa pun gbaai u n-kpeesi dansarika duu.
- 20**Gomna Pailiti daa boori la ni u basi Yisa, ka u daa laa n-labi n-tɔ'asiri ba di yelli maa;
- 21**amaa ka ba daa kur moaai nini n-vuuri n-yetta, "Kpaasim u n-tabli ɔɔpulli zugu! Kpaasim u!"
- 22**Ka u daa maali m-boosi ba m-paasi buta, ni, "Bɔzugu? Tumbɛɔ ka u lee n-tum? M bu nya ka u tum tumbɛseelli din sum ni kum. Dinzugu n nin feebi u ka basi u ka u kyaŋŋi."
- 23**Ba daa kur tasiri pampam ni nimmoaa, ni, u kpaasim u n-tabli ɔɔpulli zugu. Ka ba kukɔri daa nyaŋŋi Gomna Pailiti ka u daa wum n-ti ba.
- 24**U daa basi noori n-ti niriba maa ni ba yuubu maa nin zaani.
- 25**Ka daa yiisi zama maa ŋɔn daa boori ɔɔɔ m-basi n-ti ba - ɔɔɔ ban daa kpeesi dansarika duu ni daabriya ni ninvugkuubu zugu. Ka daa zaŋŋi Yisa n-niŋi u ban daa boori seem.
- 26**Tɔ. Ka ban daa ti zaŋŋi Yisa n-kyenni maa, ba daa tuusi Sairiini tingbaŋŋu ɔɔɔ soori ni, ka u yuuri booni Saimoon. Ɖɔna n daa kpeeri tiŋŋa maa ni na, ka ba daa gbaai u n-zaŋŋi Yisa ɔɔpulli daari maa n-ziili u, ni u ziiri a n-ɔɔli Yisa nyaŋŋa.
- 27**Ka daadam pam daa ɔɔli Yisa nyaŋŋa, ka pɔ'aseeba daa be beni n-kummi ka fabinni u zugu.
- 28**Amaa ka Yisa daa ŋmaligi n-yeli ba, "Yan Gyerusalem pɔ'aba wa, yan di kummi man zugu, amaa ya kumma ya mansi ni ya biisi zugu.
- 29**Ya nyama! - dabsa yi kyenni na ka ba nin ti yeli, ni, pɔ'aseeba ban na zi n-ɔɔ'ai biisi la mari la zugsuŋŋu, ban ni pɔ'a kundo'ariba ni pɔ'aseeba ban ka bileesi.
- 30**Di saha maa: 'Ba nin ti yetti n-ti zɔya, Ni, a mulimma ba na! Ka mun yeli kunkuna, Ni, a sɔ'am ba!' "
- 31**Ka daa nyɛsi ba yettɔ'anyesiri, ni, "Yɛla anŋɔ taabu zaa yi ti niŋi daari an maasa saha la ni, a yi ti kuui, di ya niŋi la wula?"
- 32**Ka ba daa mari niriba ayi ban nyɛ tumbɛtumniba ni ba ti ku ba, m-paasi Yisa zugu.
- 33**Tɔ; ka ban daa ti paai luginseaa kan yuuri booni 'Zuguŋmaŋŋu Ziiya' la ka ba daa kpaasi Yisa n-tabli ɔɔpulli maa zugu, ka zaŋŋi ka n-sa. Ka ba daa kpaasi tumbɛtumniba ayi maa gba n-tabli ɔɔpula, n-zaŋŋi yinni n-sa Yisa nudirigu ya'ari, ka zaŋŋi ŋɔnla muna n-sa u nuzaa ya'ari.

- ³⁴Ka Yisa daa yeli, "M Ba Naawunni, ba bu mi ban niɲni seem maa gbinni, dizugu kyeri ba taalli m-peɲɲi ba!" Ka ba daa puri Yisa sutura n-tɔri taaba, n-toori tete ni ba ti nya sokam ɲɔn ya n-deaai a yinni yinni.
- ³⁵Ka daadam daa ze kpaɲɲa ka gosiri u. Amaa ka tinɲa maa ni kpamma daa maanni u ansarisi, n-yetta, "Ni, u faari la niriba m-basira; tɔ, u faam u maɲɲa gba m-basi - u yi siri nye la Naawunni ɲɔn gamsi sɔ n-diisi Masiya maa!"
- ³⁶Ka soogyadima maa gba daa maanni u ansarisi, ka zaɲɲi damiisiri n-ti u na ni u nyu;
- ³⁷ka yetti, ni, "I yi siri nye la Izraeli dima Naaba, nyin faam i maɲɲa m-basi!"
- ³⁸Dama ba daa pun sobi bunni n-tabli u dɔpulli maa saazugu, ni, "Yehudiyadima Naaba la ɲɔa".
- ³⁹Ka ban daa kpaasi tumbetumniba ayi maa yinni daa tuuri Yisa n-yetti, "Pa Masiya n nye i? Faam i maɲɲa m-basi, ka fa ti gba m-paasi!"
- ⁴⁰Amaa ka u taraana daa nyikki u, ka boosi u, ni, "I bu zɔri Naawunni? Kala, i bu nya ka ba kuuri tin ni ɲɔna zaa?"
- ⁴¹Man ni nyini mun sumsi lala, ti daa tum tumbeeri ka ba namsiri ti dizugu, amaa doo wa bu tum taaliseaa zaa."
- ⁴²Ka ɲmaligi n-yeli Yisa, ni, "I yi ti paai i naam ziiya, teaam n yela!"
- ⁴³Ka Yisa yeli u, "Yelimaɲɲi ka n yetti i wa, zuna dabsiri wa i nin ti be n saani zisuɲɲu ziiya."
- ⁴⁴Tɔ. Agbaa saha daa pun paai, ka tingbaɲɲu maa zaa daa niɲi zimm, ka zibsim daa ligi zaa n-yuui m-paai zaanoori hoo kurigu ata saha,
- ⁴⁵ka wuntaɲɲa daa bu neaai. Ka pateesa kan daa ya'ai Gyeenɲu Yiri Dutitaari puuni maa daa toaai m-purigi buyi.
- ⁴⁶Di saha maa Yisa daa kaasi pampam n-yeli, "M Ba Naawunni, n zaɲɲi n siiya n-niɲi i nuu ni!" Dɔn daa yeli lala maa n-naai, u daa kpiya.
- ⁴⁷Ka soogyadima toondaansɔ ɲɔn daa ze beni maa daa nya din daa niɲi seem maa, ka pe'ai Naawunni n-yeli, "Yelimaɲɲi doo wa siri nye la ɲɔn ka taalli."
- ⁴⁸Ka daadam pam daa la'am n-ze beni ni ba gosi din ya n-niɲi seem: ba zaa daa nya din daa baasi seem maa, ka daa labi n-kuli ni sufusa'aɲɲu pam.
- ⁴⁹Ka Yisa ɲɔn daa mi seeba daa ze kpaɲɲa sa, ban ni pɔ'aseeba ban daa dɔli u n-yi Galilii na. Ba gba daa nya din daa niɲi maa zaa.
- ⁵⁰Tɔ: dɔsɔ n daa be ni ka u yuuri boonni Gyoosefi. U daa yi la Izraeli dima tinseaa kan yuuri boonni Arimatiiya ni na. U daa guri Naawunni naam kyenni na. Tinkpamma maa yinni n daa nye u, amaa u daa nye la dɔsuɲɲu, ni yelimaɲɲi daana, ka daa bu la'am ni u taaba ban daa lɔ ba nin niɲi Yisa seem sahanseaa la.

⁵²Ɔona n daa kyaŋŋi Gɔmna Pailiti saani nti susi u soori ni u kyɛ ka u zaŋŋi Yisa ningbiŋŋu nti so'ai.

⁵³Ka Gyoosefi daa sigsi Yisa ningbiŋŋu maa na n-vili kasiŋŋa ka zaŋŋi u n-dooli gballi ni - gbaliseaa ban daa pun kyiiɓi ka tampii ni, ka ba na zi n-so'ai so beni.

⁵⁴Di daari maa daa nye la Kyuu maa siri maaligu daari, Vuusim Dabsiri siri maaligu daari, ka Vuusim Dabsiri maa ya kpea.

⁵⁵Ka po'aseeba ban daa doɓi Yisa n-yi Galilii na maa daa doɓi n-kyaŋŋi nti nya m-baŋŋi tampifeoo maa, ni ba n ya n-so'ai u seem la;

⁵⁶ka daa labi n-kuli nti bo turaali ni kpanyuuma n-zaali. Ba daa vuusi Vuusim Dabsiri daari maa kaman zaaligu ŋon daa wulisi seem.

Luuki 24

¹Ka bekwai maa piiligu dabsiri, Alahari daari maa, po'aba maa daa doai asuba pinipini, ka zaŋŋi turaaliseebu ban pun da n-zaali la m-mari n-kyaŋŋi gballi maa ziiya.

²Ban daa paai beni maa, ba daa nya ka kugseaa ban daa zaŋŋi n-ligi gballi maa noori la daa pun bilim n-yi kpaŋŋa ka kyɛ ka.

³Ka ban daa kpe gballi duu maa puuni, ba daa bu nya ti Dugma Yisa ningbiŋŋu maa.

⁴Ka di daa gyeri ba pam. Di saha ka doɓpa ayi di yi na n-zaani n-tabli ba, ka ba sutura nya'ari nyain.

⁵Ka dabeem daa gbaai po'aba maa pam, ka ba sunni ba zugri tiŋŋa. Ka doɓpa maa daa boosi ba, ni, "Wula ka ya boori nyovuri daana kpiimma ziiya?"

⁶U laa n-ka kpa, u yisigiya. Ya teeam ŋon daa yeli ya seem, ŋon daa na be Galilii tingbaŋŋu sahanseaa la.

⁷U daa yeli ya, ni, di kpa la talasi ni ba zaŋŋi Ninsaala Bii maa n-niŋi ala'akyi dima nuusi ni, ka ba kpaasi u n-tabli doɓpulli zugu, amaa ka u nin ti neai kum ni daba ata daari."

⁸Di saha ka po'aba maa daa siri teaai Yisa ŋon daa pun yeli ba seem maa,

⁹ka daa labi n-kuli yiri ni, ni ba ti yeli Yisa nyaandoliba pii ni yinni maa, ni ba taaba zaa.

¹⁰Mariama, Magdala tiŋŋa po'a la, n-daa la, ni Gyeoowana, ni Mariama Gyeemsi ma la, ni po'aseeba m-paasi ba zugu. Ka ba daa kyaŋŋi nti mooli yela wa zaa lahabaari n-ti Yisa tuumudima maa.

¹¹Amaa ba yetto'a maa daa ŋmanni la yetto'ayoya n-ti ba, ka ba daa bu niŋi ba yedda.

- ¹²Amaa Piita mun daa doai n-zo n-kyan̄ni nti paai gballi maa ni, n-sunni n-gosi ka puuni n-nya tampeela maa kɔkɔ ɲon doya. Ka u daa labi n-kuli, ka di nīni u alahazibu din nīni maa zugu.
- ¹³Tɔ. Di daari maa ka ba niriba ayi daa kyan̄ni tinkpanseaa. Tin̄ɲa maa yuuri daa boonni la Imeeyusi: ka nye la maala ayɔpɔi zan̄ni m-paai Gyerusalem.
- ¹⁴Ka ban daa be soori maa, ba daa diri azama n-to'asiri taaba zan̄ni n-kyan̄ni bunseesi an daa nīni maa yela.
- ¹⁵Ka ban daa kyenni n-sosiri sahanseaa maa, Yisa paai ba saani na. U daa paasi ba zugu ka ba bata zaa la'am n-kyenna.
- ¹⁶Amaa ba daa bu nyan̄ni m-ban̄ni u.
- ¹⁷Ka u boosi ba, ni, "Azambo ka ya diri ni taaba ya soori wa ni?" Ka ba kpalim n-zaani, ka ba sufu na kur sa'am ni.
- ¹⁸Ka ba yinni, ɲon yuuri boonni Kliyɔpaasi la, daa gyeri n-yeli u, ni, "Saanseeba zaa ban be Gyerusalem puuni maa m mi din nīni daba ayi wa puuni, di yi pa la nyin kɔkɔ, fa?"
- ¹⁹Ka u boosi ba, ni, "Bumbo yela?" Ka ba labi n-yeli u, "Yisa ɲon daa nye Nazareti nira la yela ka ti to'asira. Anabi n daa nye u, ka u daa tum tunkara ka to'asi yetto'aseesi an daa wulisi u yaa ɲon be seem maa, Naawunni saani ni niriba gba saani.
- ²⁰Ni, ti gyeen̄ɲu toondaandima ni ti kɔpamma maa zan̄ni u n-tisi ka ba kari u sariya ka kpaasi u n-tabli dopulli zugu n-ku u.
- ²¹Amaa tirim daa mari la tama, ni, ɲona n ya fa Izraeli dima m-basi. Ka din paasi din̄ɲo zugu, zuna nye la daba ata daari yela wa ɲon nīni maa.
- ²²Yaasa, pɔ'aseeba ban be ti saani n kur kye ka di gyeri ti, dama ba da dan̄ni n-kyan̄ni gballi maa ni zuna asuba wa, ka bu nya u ningbīɲu maa;
- ²³ka labi na n-yeli ti, ni, ba nya malaakadima ka ba yeli ba, ni, u neaaya.
- ²⁴Ka ti ninvugseeba gba doai n-kyan̄ni gballi maa ni, ni ba nya; ka di nye la hoo pɔ'aba maa ɲon da kur yeli seem. Amaa ba gba da bu nya Yisa."
- ²⁵Ka ɲona n daa yeli ba, ni, "Yarima yamkɔɲɲniba wa! Ya bu wumni anabidima ɲon daa pun to'asi yetto'aseesi la, ka bu sakki n-nīni a yedda yooma!
- ²⁶Ammi, di daa bu kpa talasi ni Masiya maa nya lala namsigu maa pɔi ka naayi kpe u naam gyirima ziiya?"
- ²⁷Di saha ka u daa gbaai u yetto'a m-piili n-wulisiri ba u mamman̄ɲa yela Naawunni Litaafi ni. U daa piili la Musa soppu ni, halli nti paai anabidima ban daa dōli u nyaan̄ɲa.
- ²⁸Tɔ, ka ba daa ti pɔri tinkpanseaa ban daa kyenni maa, u nīni hoo ɲon ye n-gaari la tooni.

- ²⁹Amaa ka ba goaai u n-yeli, "Kpalimma ti saani, dama wuntaŋa luya ka yunŋu zibra." Ka u daa kpe, ni u ti gbe ba saani.
- ³⁰Ka bundirigu saha ŋon daa ti paai maa, ba daa la'am taaba ni ba di, ka u daa zaŋŋi la diibu n-susi Naawunni n-niŋi ka, ka ŋmaasi n-ti ba.
- ³¹Di saha ka ba nini di neaai ka ba baŋŋi u, amaa ŋon mun lili ka kye ba.
- ³²Ka ba yeli taaba, "Ti sufu da bu peligi ŋon da to'asiri n-ti ti soori ni la? - ŋon da wulisi Litaafi maa gbinni la."
- ³³To: ka ba yisigi di saha maa n-labi n-kyanŋi Gyerusalem. Ba daa paaya, ka nyaandoliba piiya ni yinni maa, ni ninvugseeba ban daa be ba saani la, la'am n-ziya.
- ³⁴Ka ba yeli ba, ni, "Ti Dugma siri neaaya ka Saimoon nya u!"
- ³⁵Di saha maa ka Imeeyusi dima maa daa yeli ba din niŋi ba soori ni. Ka laa n-yeli ba ŋon ŋmaasi diibu n-ti ba ka ba baŋŋi u seem.
- ³⁶Ka ban daa kur to'asiri maa, Yisa mammaŋa di zaani ba sunsukkuni ka puusi ba.
- ³⁷Amaa dabeem daa gbaai ba pam. Ba daa teesi, ni, ba nya la kpiinyisigi.
- ³⁸Ka u boosi ba, ni, "Bo n niŋi ka di mugsu ya, ka ya birisiri ya teesa ni maa?"
- ³⁹Ya nyam n nuusi, ni n noba wa; mani nla! Ya siisim ma n-nya! Siiya ka numni ni koba hoo man mari seem wa."
- ⁴⁰Ka ŋon daa yeli ŋo n-naai la, u daa wulisi ba u nuusi ni u noba.
- ⁴¹Amaa ba sufu ŋon daa peligi seem maa zugu ba daa bu nyaŋŋi n-niŋi lala yedda, ka di daa gyeri ba pam. Ka u boosi ba, ni, "Ya mari diseebu kpa?"
- ⁴²Ka ba daa zaŋŋi zinseerigu beela n-ti u
- ⁴³ka u deaai ka n-ŋobi ba tooni.
- ⁴⁴Di saha maa ka u yeli ba, "Yetto'a wa ka n daa pun to'asi ya, man ŋon daa na be ya saani sahanseaa la. N daa yeli ya, ni, yetto'a pam pun sobi n-dooli zaŋŋi n-kyanŋi n yela Musa zaaligu maa ni, ni anabidima yela ni, halli Yuuma soppu maa ni gba. Di kpa la talasi ni anŋo zaasa ŋon wulisi seem la nin baasi n-niŋi."
- ⁴⁵Ka u neaai ba yem ni ba ti baŋŋi Naawunni yeligu maa gbinni,
- ⁴⁶ka yeli ba, "Di sobiya, ni, Naawunni ŋon ya n-tum Masiso na maa nin nya namsigu lala poi, ka naayi neaai kum ni daba ata daari.
- ⁴⁷Ni, ba nin zaŋŋi Masiiya yuuri m-piili Gyerusalem timpuuni m-moonni lahabaari maa n-ti duniya wa zaa niriba, ni, ba ŋmaligma ka kye ba tumbeeri tuma, ni ba ti nya ba taalli kye-m-peŋŋi.
- ⁴⁸Yarima n nye ban nye buna wa zaa sehara dima maa.

⁴⁹Ya nyama, n nin tum so na hoo m Ba Naawunni non daa pun basi nangbambasiri n-ti ya seem maa. Yarima muna - ya kpalimma Gyerusalem halli ka ya ti deaai yiiko din yi saazugu ni na.”

⁵⁰U daa zaŋŋi ba n-yi halli nti paai Betani; ka daa duusi u nuusi saazugu n-susi Naawunni alibarika yelisuma n-niŋi ba.

⁵¹Ka non daa na kur susiri n-niŋni ba sahanseaa maa, u du n-kyanŋi saazugu ka kye ba.

⁵²Ka ba mun daa gyeem u ka nmaligi n-labi Gyerusalem ni sufupeelli pam.

⁵³Ka kur be Naawunni Gyeenju Yiri maa ni m-puusiri Naawunni.

Gyoni

Gyoni 1

- ¹Duniya piiligu ni ka ban boonni so 'Yeligu' maa daa pun be ni. Yeligu maa daa be la Naawunni saani, halli ka Naawunni n daa nye u gba.
- ²Di piiligu saha ka ngon Yeligu maa daa be la Naawunni saani.
- ³Don saani ka Naawunni daa naam seelikam zaa; halli bunseelli ka ni ka Naawunni daa naam, ka ngon Yeligu maa daa ka beni.
- ⁴Yeligu maa ni ka nyovuri daa yi na, ka lala nyovuri daa taasi neesim na nti neaai n-ti ninsaala.
- ⁵Neesim maa muna - di neaari la zibsim ni, ka zibsim maa mun na zi n-nyanji di, bee, m-banji di gbinni gba.
- ⁶Doso n daa be ni, ka Naawunni daa tum u na; ngon yuuri n daa boonni Gyoni la.
- ⁷U daa kye na ni u ti moonni neesim maa yela n-tiri niriba, ka ba zaa ti wum, ka laa n-niji yedda u mooligu zugu.
- ⁸Pa neesim maa manja n daa nye u, amaa ka u daa kye na ni u ti mooli neesim maa yela.
- ⁹Neesimanji n-daa la; din neaari n-ninji ninsaalidima zaa. Lala saha maa ka neesim maa daa kyenni duniya wa na.
- ¹⁰U daa be la duniya wa puuni. Amaa halli ni u saani ka Naawunni daa naam duniya maa gba, di zaa yori duniya dima daa bu banji u.
- ¹¹U daa kye u mammantoori tingbanju na, amaa u mammantoori niriba maa daa bu deaai u.
- ¹²Amaa ba zaa daa bu za'asi u, ka baseeba ban daa sakki n-deaai u, ka niji u yuuri yedda maa, ban ka u daa tisi soori ni ba ti leebi Naawunni biisi.
- ¹³Di pa la kaman ninsaala ngon do'ari biisi seem, pa ningbinju korisi zugu, bee, doso yuubu zugu, amaa ba do'am yi la Naawunni mammanja saani na.
- ¹⁴To: ka Yeligu maa daa ti labgi la ninsaala. U daa be ti saani, ka veelim ni yelimanji daa be u ni n-gaari sokam. Tirima n daa nya u gyirima ngon be seem maa; u Ba Naawunni ka biiya m-paasi u zugu, ka biganja gyirima n nye u dinni.
- ¹⁵Gyoni daa to'asi u yela. U daa tasi n-yeli, "Donjo ka n daa to'asi u yela, ni, 'U paari la n nyaanja amaa u pun gaari n tooni gba.', dama u daa pun danji m-be ni ka ba naayi do'ai ma."
- ¹⁶Veelim ni yelimanji an be u ni maa, ana ka ti deaara. U veelim zugu ka ti siri nya veelim sunja.

- ¹⁷Musa saani ka Naawunni daa kye ka u zaaligu maa daa paai ti na, amaa Yisa Kirisita Masiya saani ka ti nya veelim ni yelimaŋni.
- ¹⁸Soso na zi n-nya Naawunni. Amaa Naawunso ŋon be u Ba Naawunni saani u koka, ŋona n nye so ŋon kye ka ti zaa baŋŋi u.
- ¹⁹To: Gyoni mooligu lahabaari nŋoa :- Dindahinseaa ka Izraeli dima kamma daa tum maalimaanniseeba ni ba sunŋniba, ka ba daa yi Gyerusalem na, ni ba ti boosi Gyoni boosa. Ba daa yeli u, ni, "Nyini n nye ŋoni?"
- ²⁰Ka Gyoni daa bu kyiisi, ka daa labsi yelimaŋni yetto'a paalu ni n-yeli ba, ni, u pa la Naawunni ŋon ya n-tum so ni u ti su ba naam fukumsi la, ni, "Man pa la Masiya maa."
- ²¹Ka ba daa maali m-boosi u, ni, "Ka dinŋona, i nye la ŋoni? Ilaygya bee?"; Ka u labsi n-yeli ba, ni, "Ay, pa mani nla.": ni, "Anabi maa n nye i, fa?", ka u labsi n-yeli "Ay!"
- ²²Ka ba naayi boosi u, ni, "Ka dinŋona yelima ti nyin ŋon nye soa. Ka ti kyaŋŋi nti yeli ban tum ti na maa. I mammaŋŋa yetti, ni, i nye la ŋoni?"
- ²³Ka Gyoni daa labsi n-yeli ba hoo anabi Aizaaya ŋon daa pun yeli seem la, ni, "Mani n nye :- 'So m be yoo ni n-tasira, ni, "Ya se'asima ti Dugma soya zaa Ka a tuusi kyippi!" ' "
- ²⁴To; ka Farisii dimseeba gba ka ba daa tum na,
- ²⁵ka ban n daa boosi Gyoni, ni, "I yi pa la Masiya maa, i pa Ilaygya, i mun pa anabi maa, wula zugu ka i suuri niriba Naawunni koom wa?"
- ²⁶Ka Gyoni daa labsi n-yeli ba, ni, "Man n suuri niriba Naawunni koom wa, amaa ninvugso n ze ya sunsukkuni, halli ya na bu baŋŋi u gba;
- ²⁷ŋona n nye so ŋon pa man nyaanŋa n-kyenni na, amaa man bu sumsi ni n tum u daabri tuma ka lorigi u namtiri n-ti u."
- ²⁸To; anŋo zaa daa niŋi la Betani tiŋŋa maa ziiya, tinseaa kan be Gyodin mo'ari ya'ari sa; beni ka Gyoni daa be ni lala saha maa, ka daa suuri niriba Naawunni koom.
- ²⁹Beoo ŋon daa ti neaai, Gyoni daa nya Yisa ka u kyenni u saani na, ka yeli, "Ya nyama! Naawunni Pebila maa nŋoa! Don zanŋni duniya tumbeeri taalli m-basira.
- ³⁰Donŋo ka n daa to'asi u yela, ni, 'U paari la n nyaanŋa, amaa u pun gaari n tooni, dama u daa pun danŋi m-be ni ka ba naayi do'ai ma.'
- ³¹Halli man daa bu mi ŋon nye ninvugsoa, amaa ŋon zugu ka n kye na ni n ti suuri niriba koom - ni n ti kye ka Izraeli dima ti baŋŋi u."
- ³²Ka Gyoni daa yeli ŋon daa pun nya bunseesi yela, ni "N daa gosi n-nya, ka Sii maa daa yi arizana ni n-sigri na hoo nanmanni nti tom u zugu n-kpalim m-be u ni.
- ³³Di saha maa man daa na bu baŋŋi, ni, ŋona nla. Amaa Naawunni ŋon daa tum ma ni n ti kye na n-suuri niriba koom, ŋona n daa laa n-yeli ma, ni, 'I yi ti nya ka Sii maa sigi

na n-tom dɔɔ zugu n-kpalim, ɲona n nye sɔ ɲon nin mari Sii Kasi maa n-suuri niriba koom'."

³⁴Ka Gyoni daa laa n-yeli, ni, ɲona n nya u, ni, "Mani n yetti ya wa, ni, u siri nye la Naawunni Biiya."

³⁵Beoo ɲon daa neaai yaasa, ka Gyoni daa laa n-zeya ni - ɲon ni u nyaandoliba ayi.

³⁶N-daa nya, ka Yisa kyenni la u kyenni n-gatta; ka u yeli, "Ya nyama! Naawunni Pebila maa ɲɔa!"

³⁷Ka u nyaandoliba ayi maa daa wum u yetto'a maa ka daa doaai n-kari Yisa nɔba.

³⁸Ka Yisa daa ɲmaligi n-nya ka ba katti la u nɔba, ka u daa boosi ba, ni, "Bo ka ya boora?"; ka ba daa labsi n-yeli u, ni, "Rabbi, " (di gbinni n nye 'Ti Karimba'), "yani ka i kpeera?"

³⁹Ka u daa yeli ba, ni, "To! Ya kyem na nti nya!"; ka ba daa doli u nti banɲi u yirikpeetiri ɲon be seela. Ka ba daa kpe n-gbe u saani, dama zaanoori saha daa pun paai.

⁴⁰To; ka niriba ayi wa daa wum Yisa yela Gyoni saani, ka laa n-doli u nyaanɲa. Ba yinni n daa nye Anduru: Saimoon Piita sunzo maa nla.

⁴¹Ka dizugu u daa danɲi m-bo u beeri Saimoon ziiya nti yeli u, ni, "Ti nya la Masiiya maa!" (di nye la tiligra, bee, 'Kirisita'),

⁴²ka daa mari u n-taasi Yisa saani na. Ka Yisa daa gɔsi u ka yeli, "Saimoon, Gyoni biiya, n nye i: to! ba nin booli i 'Siifasi' " (di nye la 'Piita' ka di gbinni n nye "tampiiya").

⁴³Beoo ɲon daa laa n-neaai, Yisa daa yeli, ni, u ya doaai n-kyanɲi Galilii tingbanɲu maa ni. Di saha ka u daa nya Filipi, n-yeli u, ni, "Kyem na n-doli n nyaanɲa!"

⁴⁴(Don Filipi daa yi la Betsaida tinɲa na, kan nye Anduru ni Saimoon gba tinɲa maa.)

⁴⁵Ka Filipi mun daa nya Nataniyeli n-yeli u, "Ti nya la Musa ɲon daa sobi sɔ lahabaari n-dooli zaaligu gbanɲu ni la, ka anabidima gba daa sobi u yela. Yisa nla, Gyoosefi biiya, ka u yi Nazareti tinɲa ni na!"

⁴⁶Ka Nataniyeli daa yeli u, ni, "Nazareti fa! Bunsunɲu nin toaai n-yi tinkyo'anɲu wa na, bee?" Ka Filipi daa labsi n-yeli u, "Kyem na n-nya!"

⁴⁷Ka Yisa ɲon daa ti nya Nataniyeli ka u kyenni u saani na, ka u daa to'asi u yela, ni, "Ya nyama! Izraeli nira ni yelimanɲi ɲɔa. Ziri halli beela ka u ni!"

⁴⁸Dizugu ka Nataniyeli daa boosi u, ni, "I mi ma la yani?"; ka Yisa labsi u, ni, "N daa nya i ka i zi la kinkanɲa la gbinni poi, ka Filipi naayi booli i."

⁴⁹Di saha ka Nataniyeli daa gyerigi n-yeli, "Rabbi, i siri nye la Naawunni biiya! N-laa n-nye Izraeli dima naaba!"

⁵⁰Ka Yisa daa yeli u, ni, "I kur niŋi ma la yedda man yeli i lala zugu, bee? Ni, n daa nya i kinkanŋa maa gbinni? I siri nin nya yeliseesi an gaari lala pam!"

⁵¹Ka laa n-yeli u, ni, "Yelimanŋi ka n yetti ya wa, ya nin nya ka arizana za'anoya yi yoai ka Naawunni malaakadima duuri ka sigri man zugu, man ŋon nye Ninsaala Bii maa."

Gyoni 2

¹Ka di daa niŋi daba ata ka ba daa ti ya puusi amriya kyuu Galilii tingbanŋu tinkpanseaa kan yuuri boonni Kanna la. Yisa ma gba daa be la amriya maa ni.

²Tɔ; ka ba daa booli Yisa ni u nyaandoliba gba ni ba be amriya maa ni.

³Ka amriya yiri dima bunnyuuriseelli ban daa nyuuri maa daa ti pɔsigi. Ka Yisa ma daa yeli u, ni, ba laa n-ka daam.

⁴Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "M ma, n nuu be la i yetto'a wa ni? Ay! - n saha na bu paai."

⁵U ma mun daa yeli yiri maa biisi, ni, "U yi ti yeli ya, ni, ya niŋi seem, ya niŋma lala."

⁶Tɔ, ka Yehudiya dima zaaligu daa wulisi, ni, ba mari koom n-zaali ba wungyeenŋu kaari ningbimpeaari zugu; ka lala zugu kɔsinsi ayoobu daa zɛ beni, bunkara.

⁷Di saha ka Yisa daa ti yeli yiri maa biisi, ni, ba gbeaama koom na m-paali sinsi maa. Ka ba daa gbeaai na m-paali a zaa.

⁸Ka u yeli ba, ni, "Tɔ, pampanŋɔ ya gbeaam m-mari n-kyanŋi n-ti ŋon su kyuu yela maa." Ka ba daa niŋi lala.

⁹Ka kyuu maa daana daa deaai n-nyu beela, ka di daa pun labgi daam; doo maa daa bu banŋi daam maa ŋon yi seelli na, amaa biseeba ban daa gbeaai bu na la daa mi. Di saha ka kyudaana maa daa booli pɔ'apaalli sira maa na

¹⁰nti yeli u, ni, "I niŋi la wula? Dama niriba yi danŋi n-yiisiri daseebu bun nya'asa n-tisiri zama maa pɔi, ka naayi yiisi bumpetti n-ti ba, ban pun nyu n-tigi sahanseaa la. Nyin mun na bu yiisi bunsunŋu wa na halli ni pampanŋɔa."

¹¹Dinŋɔ n nye alahazibu tunseelli Yisa ŋon daa danŋi n-tum n-wulisi u yiiko ŋon daa nye seem la. Galilii tingbanŋu tinkpanseelli kan boonni Kanna ka u daa tum alahazibu tumni maa. Ka u nyaandoliba daa ti niŋi u yedda di zugu.

¹²Di nyaanŋa ka Yisa daa doaai n-kyanŋi Kapirinyum, ŋon ni u ma, ni u sunzɔppa, ni u nyaandoliba. Ka ba daa paai nti niŋi dabsa ayi beni.

¹³Sahanseaa ka di daa ti potti Yehudiyadima maa Yakki-n-Gaari Kyuu puusigu la saha, ka Yisa daa kye Gyerusalem na

¹⁴nti kpe Gyeenɔ Yiri maa ni n-nya ban daa diri daa beni. Baseeba daa koosiri nigi ni peesi ni nmana, maaligu zugu, ka seeba mun daa zintiri n-takkri ligri, lampoo maa zugu.

¹⁵Di saha ka u daa zaɔɔ miisi m-mili a taaba ka mari n-feebrɔ ba zaa n-katti n-yiisiri Gyeenɔ Yiri maa ni. Ka laa n-kari ba bunkɔbri, ka daai la'atakkriba tebulidima ka kye ka ba ligri maa zaa kpaai m-basi.

¹⁶Ka daa yeli nmankoosiriba, ni, ba mari anɔ zaa n-kyanɔ, ni, "Ya di kye ka m Ba Naawunni Yiri leebi daa!"

¹⁷Ka u nyaandɔliba daa teaaya din daa sobi n-dooli seem, ni, "Nimbirimoaa i Yiri maa zugu mari ma n-daamna."

¹⁸Di saha maa ka Yehudiya dima maa daa yeli u, ni, "Alahazibu tumni bɔ ka i nin tum n-wulisiri ti, ni, soori be ni, ni i niɔni anɔ zaa?"

¹⁹Ka Yisa daa labɔ n-yeli ba, ni, "Tɔ, ya wurimma Yiri wa m-basi, ka n nin laa n-labi m-me ka n-zaali, daba ata saha."

²⁰Ka ba daa yeli, ni, "Yuuma pisinaasi ni ayoobu ka ba daa zaɔɔ m-me Gyeenɔ Yiri wa, ka nyin ti yeli, ni, i nin me ka dabsa ata saha, fa?"

²¹Amaa u ningbina yela ka u daa yetti maa, n-nmansɔ hoo Naawunni Gyeenɔ Yiri la.

²²Ɖɔn daa ti neaai kum ni la nyaanɔ sahanseelli la ka u nyaandɔliba daa naayi teaai, ni, u daa pun yeli ba yelli wa n-zaali. Ka dizugu ba daa ti niɔni yedda zaɔɔ n-kyanɔ din daa sobi n-dooli, ni nɔn Yisa nɔn daa yeli seem la.

²³Yisa nɔn daa be Gyerusalem timpuuni, Yakki-n-Gaari Kyuu puusigu saha la, niriba pam daa niɔni u yedda, ban daa nya alahazibu tunseesi nɔn daa wulisiri la zugu.

²⁴Yisa mun daa bu niɔni ba yedda, dama u daa banɔni ba zaa yela.

²⁵U daa bu sakki m-basi u manɔ n-ti ba, dama u daa pun mi din be ninsaala kam sufu ni, ka pa ni sɔ yeli u.

Gyɔni 3

¹Yehudiya dima toondaansɔ n daa be ni, ka u yuuri boonni Nikodiimusi; u daa dɔli la Farisidima maa soori la.

²Tɔ, ka nɔnwa daa kye Yisa saani na yunɔ, nti yeli u, "M Ba Rabbi, ti mi, ni, i nye la karimba, ka Naawunni tum i na; dama sɔsɔ ku toaai n-niɔni alahazibu tunseesi nyin niɔni maa, di yi pa la Naawunni m be u saani."

³Ka Yisa daa labɔ n-yeli u, ni, "Yelimanɔni ka n yetti i wa, ni, sɔ ku toaai n-nya Naawunni naam maa, di yi pa la ba maali n-dɔ'ai u yaasa."

- ⁴Ka Nikoḍiimusi daa yeli, "Ba laa n-ya n-niḅi la wula n-nyanḅi n-do'ai bunkurigu yaasa? U ku toaai n-labi n-kpe u ma puu ni ka ba maali n-do'ai u!"
- ⁵Ka Yisa daa labsi n-yeli, ni, "Yelimaḅni ka n yetti i ni, ni, so ku toaai n-kpe Naawunni naam ni, ba yi bu doḅi koom suubu soori n-do'ai u, ni Naawunni Sii Vuusim soori gba.
- ⁶Ninsaala ningbiḅḅu ḅon do'ai seelli nye la ninsaala, ka Naawunni Siiya mun ḅon do'ai seelli nye la siiya.
- ⁷Dizugu di kye ka di niḅi i alahazibu, man ḅon yeli i seem, ni, see ka ba maali n-do'ai so yaasa.
- ⁸I bu nya? - Pesigu maa yi zeeri n-zeera, i mun wumni ka vuuri maa, amaa i ku baḅḅi kan yiiri ya'aseaa na, bee, kan kyenni ya'aseaa. To, ka Naawunni Vuusim ḅon do'ai seeba saani di be la lala."
- ⁹Ka Nikoḍiimusi daa labsi m-boosi u, ni, "Wula ka anḅo zaa nin toaai n-niḅi?"
- ¹⁰Ka Yisa daa yeli u, "Nyini n nye karimba n-tiri Izraeli dima, ka i na zi anḅoa, fa?"
- ¹¹Yelimaḅni ka n yetti i wa, ni, tirima n to'asiri tin mi seelli, ka tisiri lahabaari zanḅi n-kyanḅi tin na mi n-nya; ka di zaa yori yarima soḅo ku sakki n-deaai ti lahabaari maa.
- ¹²N yetti ya duniya wa yela ka ya ku sakki n-niḅi ma yedda; ka dinḅona ya ya niḅi la wula n-niḅi ma yedda, man yi ti yeli arizana yela n-ti ya?"
- ¹³Ni, "Ka so mun na zi n-du m-paai arizana ni, na'ala ninvugso ḅon pun yi arizana ni n-sigi na - Ninsaala Bii maa nla.
- ¹⁴Kaman hoo Musa ḅon daa zanḅi tasiri kutti m-maali waafu maa n-kpaasi n-tabli doo zugu seem maa, ka zanḅi ka n-sa yoo puuni la, lala ka di niḅi talasi ni ba zanḅi Ninsaala Bii maa gba n-sa saazugu,
- ¹⁵ka sokam ḅon niḅi u yedda la, di daama nin mari la nyovuri kan ka tariga.
- ¹⁶Naawunni wurilim daa be la duniya wa dima maa pam, halli nti zanḅi u biganḅa n-tisi, ni sokam yi niḅi u yedda u ku baasi yori amaa u nin mari nyovuri kan ka tariga.
- ¹⁷Dama Naawunni daa bu tum u Bii maa ni u kye duniya wa ni na nti kari duniya wa dima sariya, amaa u tum u na ni duniya dima maa ti nya tiliginsim u zugu."
- ¹⁸So ḅon niḅi Naawunni Bii maa yedda zaa, u ku mari sariya; ḅon mun bu niḅi yedda zaa ka ba pun kari u sariya n-lusi u, ḅon bu niḅi Naawunni Biganḅa maa yedda zugu.
- ¹⁹Sariya karibu gbinni nḅoa: neesim maa daa pun kye duniya wa ni na, amaa ninsaalidima maa daa boori zibsim maa ka kye neesim, ba tuma ḅon be pam zugu.
- ²⁰Dama so yi niḅni tumbeeri, u nin gye neesim maa ka ku sakki ni u kye neesim maa saani na, dama u tumbeeri nin yi paalu na.
- ²¹Amaa so ḅon niḅni yelimaḅni tuma, ḅona nin kye neesim maa saani na, ni u tuma ti yi paalu na ka ba baḅḅi, ni, Naawunni zugu ka u daa niḅi a.

²²Dinjo nyaan̄a ka Yisa ni u nyaandoliba daa kyan̄ji Gyuudii tingban̄ju la ni, ka beni ka n̄on ni ban daa yuui beela n-suuri niriba Naawunni koom.

²³Di saha ka Gyoni gba daa suuri niriba: u daa be la Aynon ziiya, ka di bu wo'a ni Saalim tin̄ja. Koom daa zoaai beni, ka niriba daa kyenni u saani na ka u tiri ba kosuubu.

²⁴(Di saha maa ka ba daa na bu gbaai Gyoni n-kpari duu.)

²⁵Ka Gyoni nyaandoliba daa piili n-n̄meeri nangbankpeemni ni Yehudiya ninvugso zan̄ji n-gbaai suubu ni peari kaari yela.

²⁶Ka ba daa kye Gyoni saani na nti yeli u, ni, "Ti Ba Rabbi, ti ya boosi i zan̄ji n-kyan̄ji d̄oso n̄on daa be i saani Gyodin mo'ari zii la - nyin daa to'asi so lahabaari n-ti ti la. To, n̄ona n suuri niriba Naawunni koom, ka sokam zaa kyenni u saani."

²⁷Ka Gyoni daa labsi, ni, "So ku toaai m-mari seelli, di yi pa la Naawunni n̄on zan̄ji bunseelli maa n-ti u.

²⁸Ya mammansi daa pun wum man daa yeli seem la, ni, man pa Masiya maa, amaa Naawunni n tum ma ni n ti dan̄ji Masiya maa tooni na.

²⁹Ya bu nya? - Ba yi maali amriya kyuu sahanseaa la, d̄oso n̄on mari po'apaalli maa nye la amriya doo maa; u zo n̄on ze u saani n-wumni muna, n̄ona n nye so n̄on sufu yi maai amriya doo maa kukori wumpu zugu. Lala ka man gba sufu maai pam maa.

³⁰Di sumni, ni, n̄ona m paasira, ka man mun fiilimna."

³¹Don yi saazugu ni na gaari sokam zaa. Don mun yi duniya wa ni na nye la duniya wa nira, ka to'asiri la duniya wa yela; amaa n̄on yi arizana ni na gaari sokam zaa.

³²Donwa wulisiri n̄on pun nya ka wum yela maa lahabaari; amaa di zaa yori, so ku sakki n-deaari u yeligu maa.

³³Amaa n̄onkam yi sakki n-deaai u yeligu maa, di daama nin diisi n-tabli, ni, Naawunni nye la yelimañni daana.

³⁴Naawunni n̄on tum d̄oso maa to'asiri la Naawunni yeligu, dama Naawunni bu ma'asiri u Sii maa beelabeela n-tiri u.

³⁵Naawunni Bii maa muna - u Ba siri wuri u, ka zan̄ji bunseelikam n-niñi u nuu ni.

³⁶Donkam yi niñni Naawunni Bii maa yedda nin nya nyovuri kan ka tariga. Donkam mun bu sakki n-niñi u yedda ku nya nyovuri, halli Naawunni sufugyeeaa kpalim m-be u zugu.

Gyoni 4

¹Ka Farisidima maa daa ti wum, ni, Yisa la'amni la nyaandoliba pam ka suuri ba Naawunni koom, halli nti gaari Gyoni n̄on daa la'am seeba la.

- ²(Amaa pa Yisa mammanna n suuri ba, amaa u nyaandoliba maa n daa suura.)
- ³Dizugu Yisa non daa wum ban daa to'asiri seem la, u daa yi Gyuudii tingbanju n-labi n-kyanji Galilii tingbanju ni.
- ⁴Ka u soori maa ni u daa kyanji n-doli n-yi la Samerii tingbanju ni.
- ⁵Ka non daa be Samerii tingbanju maa ni la, u daa kyanji nti paai tinseaa kan yuuri boonni Sikaari la. Beni maa daa bu wo'a ni paaluseaa ka Yaakubu daa pun zanji n-ti u bii Yisifu sahanseaa sa la.
- ⁶To; ka Yaakubu buliga daa be beni; ka Yisa non daa kyanji u soori maa nti gyea, u daa kyanji nti zinni la buliga maa ziiya - agbaa saha n-daa la.
- ⁷U nyaandoliba maa daa gaari n-kyanji timpuuni ni ba ti da bundirigu na. Ka Samerii po'aso daa sigi buliga maa ni na ni u ti gbeaai koom, ka Yisa daa yeli u, ni, u tim u koom ka u nyu.
- ⁹Ka po'a maa daa labi n-yeli u, "I nye la Yehudiya nira ka man mun nye Samerii po'a, dizugu wula ka i nin toaai n-susi koom man saani?" (Ya banjma, ni, Yehudiya dima daa bu sakki ni ban ni Samerii dima la'amni taaba n-dira, bee, n-nyuura.)
- ¹⁰Ka Yisa yeli u, ni, "I yi da banji la Naawunni non tisiri seela, ka mi noni n to'asiri n-tiri i m-boori koom wa, i da naa n-yeli u ka u ti i kosunju ni yelimanni."
- ¹¹Ka po'a maa daa labi n-yeli u, "M Bapira, i ka guuga ni i zanji n-gbeaai koom, ka buliga wa mun zulim pam. Ka, i ya niji la wula n-nya kosunju wa?"
- ¹²Ni, "Ti yaadoo Yaakubu daa ti ti buliga wa; non ni u biisi ni ba bunkabri zaa daa nyuuri ka koom. Nyini n-gaari Yaakubu, bee?"
- ¹³Ka Yisa daa labi n-yeli u, ni, "Ninvugso non nyu koom wa, konyuuri nin laa n-gbaai u.
- ¹⁴Amaa ninvugso non nyu koseebu man ye n-zanji n-ti u maa muna - konyuuri ku laa n-gbaai di daama yaasa. Lala koom maa ye n-leebe la din bunny u puuni, halli nti kye ka u nya nyovurisunju din ka tariga."
- ¹⁵Ka po'a maa daa yeli, "To, m Bapira, kur zanjma lala koom n-ti ma na, ka konyuuri ku laa n-gbaai ma yaasa halli ka n ku laa n-sigri kpa na n-gbeaari koom."
- ¹⁶Ka Yisa yeli u, "To; ka dinnona kyema nti booli i sira maa na ka labi na."
- ¹⁷Ka po'a maa labi n-yeli u, ni, "N ka sira.", ka Yisa yeli u, ni, "I yeli la yelimanni, ni, i ka sira.
- ¹⁸I na mun kuli doppa anu, halli nyin ni doso non na be ni maa gba pa la i sira: i yeli ma la yelimanni."
- ¹⁹Ka po'a maa daa yeli, "Mma, m Bapira! N banjiya, ni, anabi n nye i.

- ²⁰Tɔ: kyɛ ka n boosi i bunseelli - ti Samerii yaadima daa gyeemni Naawunni zoori wa zugu, amaa ya Yehudiya dima maa yenni, ni, Gyerusalem tiɲɲa koko n nyɛ Naawunni gyeɲɲu ziiya ni yelimaɲni.”
- ²¹Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Pɔ'a, kur niɲni ma yɛdda; saha kyenni na ka ya yi ya gyeemni ti Ba Naawunni, di ku nyɛ la zoori wa zugu, bee, Gyerusalem timpuuni yettɔ'a.
- ²²Yarima Samerii dima kur bu baɲɲi yan gyeemni sɔa, ti mun Yehudiya dima mi tin gyeemni sɔa, dama tiliginsim yi la Yehudiya dima maa saani na.
- ²³Amaa saha kyenni na, halli ka pun paai na gba, ka ban gyeemni ti Ba Naawunni ni yelimaɲni la nin dɔli Sii Kasi soori n-gyeemni u, ni yelimaɲni soori gba. Lala soori ka Naawunni boori ni ba dɔli n-gyeemni u.
- ²⁴Naawunni nyɛ la siiya, ka dizugu see ka ban ya gyeemni u dɔli la siiya soori maa n-gyeemna, ni yelimaɲni soori gba.”
- ²⁵Ka pɔ'a maa daa labsi n-yeli u, ni, "M mi halli, ni, ba n booni sɔ Masiya, bee Kirisita, la nin kyɛ na, ka u yi ti kyɛ na u nin wulisi ti bunseelli kam zaa.”
- ²⁶Ka Yisa yeli, "Mani nla - man ɲɔn tɔ'asiri n-tiri i wa.”
- ²⁷Di saha maa ka Yisa nyaandɔliba la daa labi na, ka ban daa nya u ka ɲɔn ni pɔ'a maa diri azama maa, di daa gyeri ba pam. Amaa ba sɔ daa bu boosi pɔ'a maa, ni, "I boori la bɔa?", bee, m-boosi Yisa, ni, "Bɔ n kyɛ ka nyin ni pɔ'a wa diri azama?”
- ²⁸Ka pɔ'a maa daa kyɛ u kɔyuuri maa ka labi n-kyanɲi timpuuni nti yeli niriba maa,
- ²⁹ni, "Ya kyem na nti nya dɔsɔ ɲɔn yeli ma man daa pun tum tunseesi zaa. Pa ɲɔna n nyɛ Masiya maa?”
- ³⁰Ka niriba maa daa yi tiɲɲa maa ni na, ni ba kyɛ Yisa saani na.
- ³¹Di saha maa ka Yisa nyaandɔliba daa belim u, ni, "Ti Ba Rabbi, deaama diibu n-di!”
- ³²Ka ɲɔn mun daa labsi n-yeli ba, "M mari la bundirigu ni n di, ka ya ka di lahabaari maa.”
- ³³Ka ba daa ɲmaligi m-boosi taaba, ni, "Ka sɔ n zi bundirigu na n-ti u, bee?”
- ³⁴Ka Yisa yeli, "Man bundirigu maa nyɛ la ɲɔa :- n niɲni Dɔn tum ma na la yuubu yɛla, ka laa n-tumni u tuma zaa nti naai.
- ³⁵Ya bu nya? - ya yetti, ni, gɔya anaasi na kpalim ni kyi kyeebu saha, bee, m ma'ari ni? Amaa n ya yeli ya ni, ni, ya wukkma ya nini n-gɔsi puri maa sunɲa - kyi maa pun bi n-sakki kyeebu. Ni, pampaɲɔ
- ³⁶ka ɲɔn kyeeri kyi maa deaari la u tuma ligri, ka la'asiri la kyi maa n-dooni n-guri nyɔvuri kan ka tariga; lala ka ɲɔn daa buri a maa, ni ɲɔn kyeeri maa gba, nin la'am taaba n-di nya'asim.
- ³⁷Lala ka yeligu maa niɲni yelimaɲni, ni, 'Ninvugɔ n butta, ka sɔ mun n kyeera.’

- ³⁸Yarima muna - n daa tum ya ni ya kpe puseaa yan na bu tum ka tuma la ni, ni ya ti kyeeri kyi. Ninvugseeba pun tum ka tuma, ka ya mun deaari ba n-nyari anfaani.”
- ³⁹Tɔ, ka tiŋŋa wa Samerii niriba pampam daa niŋi Yisa yedda pɔ'a maa lahabaari zugu, dama u daa yeli ba, ni, "U yeli ma man daa pun tum tunseesi zaa.”
- ⁴⁰Dizugu Samerii dima maa ŋɔn daa kyɛ u saani na maa, ba daa susi u, ni, u kpalimma m-be ba saani. Ka Yisa siri daa kpalim beni n-niŋi daba ayi.
- ⁴¹Ka ba daadam pam m-paasi niriba wa zugu daa wum u toori yeligu ka niŋi u yedda di zugu.
- ⁴²Ka daa yeli pɔ'a maa, ni, "Pampaŋŋɔ di pa la nyin ŋɔn yeli seem maa zugu ka ti niŋni yedda, amaa ti mammaŋŋa n wum u noori nti baŋŋi, ni, u siri nye la duniya dima Tiligra maa.”
- ⁴³Yisa ŋɔn daa niŋi u daba ayi beni n-naai, u daa doaai n-kyanŋi Galilii tingbaŋŋu ni.
- ⁴⁴Yisa mammaŋŋa daa pun yeli, ni, anabi ka gyirima u mammaŋŋa tiŋŋa.
- ⁴⁵Ka ŋɔn daa ti paai Galilii la, niriba maa daa deaai u ni, dama ba gba daa kyanŋi la Gyerusalem nti puusi kyuu maa ka nya ŋɔn tum seem zaa kyuu maa ni.
- ⁴⁶Ka Yisa daa naa n-labi Galilii Kanna tinkpaŋŋa ni, beni ka u daa pun kyɛ ka koom la labgi daam. M-paai beni ka Naaba kpambari sɔ n daa be ni, ka u bii daa be la Kapirinyum m-beera.
- ⁴⁷Ka doo maa ŋɔn daa ti wum, ni, Yisa yi Gyuudiiya m-paai Galilii na, u daa doaai n-kye u saani na nti yeli u, ni, u kyema Kapirinyum na nti tibi bii maa, ni, di kur kpalim la beela ni u kpi.
- ⁴⁸Yisa mun daa yeli u, ni, "Ya yi bu nya alahazibu tunkara, ya sɔ ku sakki n-niŋi yedda.”
- ⁴⁹Ka kpambari maa daa labsi n-yeli u, "Ay, n daana! Kur kyem na ka m bibila maa di kpi.”
- ⁵⁰Ka Yisa daa yeli u, ni, "Kyema! I bii maa ku kpi." Ka doo maa daa niŋi Yisa yeligu maa yedda ka daa labi n-kuli.
- ⁵¹Ɖɔn daa labri n-kunni maa, u daa tuusi la u daabseeba soori ni, ka ba daa ti u lahabaari, ni, u bii maa mari alaafɛa.
- ⁵²Ka u daa boosi ba m-baŋŋi, ni, saha kani ka bii maa nya sookyi? - ka ba daa labsi, ni, "Soosa la wuntaŋŋa, kurigu yinni saha, ka u ningbimbiisim maa sa basi u.”
- ⁵³Ka doo maa daa teaai, ni, lala saha deede ka Yisa sa yeli u, ni, "I bii maa ku kpi." Di zugu ŋɔn ni u yiri dima zaa daa niŋi Yisa yedda.
- ⁵⁴Makkri tunkanŋɔ daa paasi la buyi ka Yisa daa tum, ŋɔn daa yi Gyuudiiya n-kye Galilii tingbaŋŋu na maa.

Gyoni 5

¹Dinjo nyaan̄a Yehudiya dima kyuseaa n daa be ni, ka Yisa daa ti kyan̄ji Gyerusalem.

²Tɔ, ka Gyerusalem timpuuni, za'anɔtitaari m be ni, ka ba boonni ka 'Peesi Za'anɔri' la: ka za'anɔri wa kpān̄a ka been̄ju be ni, ka Hibruu dima boonni ka 'Betzaata', ka ka mari luffadima abanu.

³A puuni ka zoomma, ni gbarisi, ni nukpiima dima, ni gbarikpiima dima, ni dooru baligu kam dima zaa doya.

⁵Tɔ, ka dōso n daa be beni ka dooru daa mari u halli di yuumpisita ni anii.

⁶Yisa daa nya u ka u dō beni ka daa bān̄ji, ni, dooru maa daa pun mari doo wa ka di yuui; ka u daa boosi u, ni, "Ammi, i boori i nya tippu?"

⁷Ka dooru daana maa labsi n-yeli, "M Ba, man ka sōso kpa wa ka u nin zān̄ji ma n-nīn̄i been̄ju wa puuni. Koom maa yi ti damni sahanseaa la; n yi ti kpān̄ni la n man̄ja ni n sigi di ni, so n yi pun ti dān̄ji ma n-sigi di puuni."

⁸Ka Yisa yeli u, "Doaama n-zaani saazugu, ka kpikki i sōn̄ju maa n-kyan̄ji."

⁹Lala saha maa ka doo maa da nya tippu; u daa kpikki u sōn̄ju ka piili n-kyenna. Dindahinseaa lala n̄on daa nīn̄i maa daa nye la Vuusim Dabsiri daari,

¹⁰ka di zugu Yehudiya kpambaya maa daa yeli doo n̄on nya tippu la, ni, "Zuna nye la Vuusim Dabsiri, nyin nya'ai i sōn̄ju wa di galim la ti zaaligu."

¹¹U daa labsi n-yeli ba, "Dōso n̄on tibi ma maa n yeli ma, ni, n zān̄ma n sōn̄ju maa n-kyan̄ji."

¹²Ka ba boosi u, ni, "Dōni n nye dōso n̄on yeli i, ni, i nīn̄ma n̄jo maa?"

¹³Amaa dōso n̄on daa nya tippu wa daa bu mi Yisa n̄on daa nye sōa, dama daadam n daa be beni maa pam, ka Yisa daa so'ai baalimm m-bakki n-kyan̄ji kpān̄a.

¹⁴Di nyaan̄a ka Yisa daa ti nya doo maa Gyeen̄ju Yiri maa ni ka daa yeli u, ni, "Wumma, i yi kpān̄niya pampān̄joa, dinzugu kyeli tumbeeri tumpu: ka di yi pa lala, bunseela din be n-gaari zaa nin ti nīn̄i i yaasa."

¹⁵Ka doo maa daa di bakki n-kyan̄ji nti yeli Yehudiya kpambaya maa, ni, Yisa n nye n̄on daa tibi u maa.

¹⁶Ka ba daa piili m-mugsiri Yisa, n̄on daa tibri niriba Vuusim Dabsiri daari maa zugu.

¹⁷Yisa daa labsi n-yeli ba, "M Ba kur tumni ni saha kam zaa, ka man gba tumna."

¹⁸Yelli wa daa kye ka Yehudiya kpambaya maa daa di maali n-lo la niya ni ba ku u; di mun pa la n̄on daa burigi Vuusim Dabsiri daari zaaligu zugu kɔkɔa, amaa n̄on daa yeli,

ni, Naawunni nye la u mammantoori ba zugu m-paasi; ni, u zaŋŋni u maŋŋa m-ma'asiri la Naawunni.

¹⁹Ka Yisa labsi n-yeli ba, "Yelimaŋni ka n yetti ya: Bii maa ku toaai n-niŋi bunseela u mammantoori; u niŋni la u yi nya u Ba ŋon niŋni seelli la kɔkɔa. U Ba maa ŋon tumni seem, lala ka Bii maa gba tumna.

²⁰Dama u Ba maa wuri la Bii maa ka wulisiri u ŋon niŋni seelikam zaasa. Halli gba u nin ti wulisi u tunkara n-gaari nŋɔa, ka di nin ti niŋi ya zaasa alahazibu.

²¹Kaman u Ba maa ŋon kur neaari kpiimma ka tiri ba nyɔvuya seem la, lala taabu ka Bii maa gba zaŋŋni nyɔvuri n-tiri ŋon boori seeba.

²²M-paasi lala, u Ba maa mun bu katti sariya u mammaŋŋa. U tisi u Bii maa la soori ni yelimaŋni ni u kari sariya,

²³din nin kye ka sokam zaa tibgi Bii maa kaman ban tibgri u Ba maa seem. Ɗon kam zaa bu tibgi Bii maa bu tibgi u Ba so ŋon tum u na maa gba."

²⁴Ni, "Yelimaŋni ka n yetti ya wa, ni, ŋon kam zaa wum n yetto'a wa ka niŋi ŋon tum ma na maa yedda, di daama mari nyɔvuriseaa kan ka naari. Ba bu ti ye kari u sariya, amaa u pun yi kum ni n-kpe nyɔvuri ni.

²⁵Yelimaŋni ka man yetti ya, ni, saha kyenni na, saha maa pun paai na gba, kpiimma ŋon ti ye wumni Naawunni Bii maa kukɔri, ka ninvugseeba ban ti wum maa nin ti be nyɔvuri ni.

²⁶Ti Ba Naawunni mammaŋŋa ŋon mari nyɔvuri u saani seem, lala ka u zaŋŋi n-ti u toori Biiya ni u mari nyɔvuri u saani.

²⁷Ka laa n-ti u yiiko ni u kari sariya m-paasi, ŋon nye Ninsaala Bii maa zugu.

²⁸Yan di kye ka dinŋɔ zugu gyeri ya yam, dama saha kyenni na ka ninvugseeba ban be ba dabɔya ni zaasa nin ti wum Ninsaala Bii maa kukɔri.

²⁹Di saha ka ba nin yi na: ka ban daa tum tunsuma la nin ti doaai kum ni n-nya nyɔvuri, ka ban mun daa tum tumbeeri la nin ti doaai nti nya tubdarigri.

³⁰Man ku toaai n-niŋi seelli m mammaŋŋa yiiko ni, see ka man wum poi, ka naayi doli man wum seem n-kari sariya maa. Ka man sariya karibu wa nye la din tuusi, dama m bu boori la m mammantoori yuubu, amaa ŋon tum ma na yuubu maa ka n boora."

³¹Ka Yisa daa laa n-yeli, "N yi di sehara n-ti m mammaŋŋa yetto'a, lala sehara maa ku niŋi yelimaŋni.

³²Ay! - So m be ni n-diri sehara n-tiri n yetto'a maa; ka man gba baŋŋi, ni, ŋon niŋi ma seharaseelli maa nye la yelimaŋni.

³³Ya daa tum Gyoni saani ni ya ti baŋŋi, ka ŋon Gyoni daa di sehara n-ti yelimaŋni yela.

- ³⁴Halli m bu deaari ninsaala sehara gba, n yetti Gyoni yela dama m boori la ya wum ka nya tiliginsim.
- ³⁵Gyoni muna - u daa nye la bugum firila n-nya'asira, ka ya daa sakki ni ya paai u neesim maa na, ka di daa niɲi ya nya'asim ni sufupeelli ka daa yuui beela.
- ³⁶Amaa m mari sehara seaa din gaari Gyoni - tunseesi ka m Ba ɲon zaɲɲi n-ti ma ni n ti tum n-naai maa nla: lala tuma maa siri diri la sehara n-ti ma, ni, m Ba maa daa tum ma na.
- ³⁷M-paasi lala, m Ba so ɲon tum ma na maa n nye n sehara daana. Yarima mun na zi n-wum u kukori, bee, ya baɲɲi ɲon nye seem.
- ³⁸Ka u yeligu maa mun bu laa n-kpalim ya saani, dama ya bu niɲi ɲon tum so na maa yedda.
- ³⁹Ya karimni Naawunni Litaafi la n-viisira, ni, ka puuni ka ya nin nya nyɔvuri kan ka tariga; to - ana n nye an diri sehara n-tiri man yela.
- ⁴⁰Di zaa yori, ya mun ku sakki ni ya kye n saani na n-deaai nyɔvuri.”
- ⁴¹Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Man bu deaai gyirima ninsaalidima saani.
- ⁴²Amaa m mi ya yela, ni, ya ka Naawunni wurilim ya sufu ni.
- ⁴³To: m Ba yuuri zugu ka n kye kpa na, ka ya ku sakki n-deaai ma; amaa so yi ti kye na u mammaɲɲa yuuri zugu, ɲona ka ya nin deaai.
- ⁴⁴Ya nin niɲi wula n-niɲi yedda, sahanseaa ka ya na boori gyirima ya taaba saani ka ku sakki ni ya boori gyirima Naawunni ɲon Ka Kpeaa saani.
- ⁴⁵To: yan di teesiri, ni, man nin zaɲɲi ya taalli n-ti m Ba maa; so be ni n nin zaɲɲi ya taalli n-ti u na - halli Musa, yan gosi so n-yetti, ni, ya tama kur be u ni la.
- ⁴⁶Amaa ya yi daa siri niɲi ɲon Musa yedda, ya da naa n-niɲi man gba yedda, dama Musa daa sobi man yela n-ti ya.
- ⁴⁷Amaa yan ɲon bu niɲi Musa soppu yela la yedda, ya ya niɲi la wula n-niɲi man yetti ya yeliseesi wa yedda?"

Gyoni 6

- ¹Di nyaanɲa, Yisa daa kyaɲɲi n-yakki Galilii mo'ari la, seaa kan yuuri laa m-boonni Taibiriyasi mo'ari la.
- ²Ka daadam pam daa doli u, dama ba daa nya ka u tum alahazibu tuntumsa n-tibri baaridima la.
- ³Yisa daa du zoori zugu nti zini beni, ɲon ni u nyaandoliba maa.
- ⁴Di daa bu yuui ka Yehudiya dima maa ya puusi ba Yakki-n-Gaari Kyuu la.

- ⁵Ka Yisa daa ti gɔsi n-nya ka daadam pam daa kyenni u saani na, ka u daa boosi Filipi, ni, "Ya'akani ka ti ye nya bundirigu n-da n-diisi daadam pam wa zaasa?"
- ⁶(U daa yeli lala ni u zamsi Filipi n-nya; amaa yelimaɲni, u daa pun mi ɲɔn ye niɲi seem zaa.)
- ⁷Ka Filipi daa yeli u, ni, "Halli ti yi ye da bundirigu ka sɔkam zaa deaai beelabeela gba, di nin gaari anzulifa la'akɔba kɔbsiyi."
- ⁸U nyaandɔliba maa ni sɔa, Anduru, ɲɔn nye Saimoon Piita sunzɔ la, daa yeli u, ni,
- ⁹"Bidibbila m be kpa m-mari boroboro kpila abanu ni zimi abayi, amaa a mun pun ku sakki niriba wa zaa."
- ¹⁰Ka Yisa yeli ba, "Ya kye ka niriba maa zinni tiɲɲa." (Mɔmaasa mun daa be beni pam). Ka daadam maa zaa daa zinni tiɲɲa; ba daa nye la kaman ninvugtusa anu laasaabu.
- ¹¹Yisa daa zaɲɲi boroboro maa, ka puusi Naawunni, ka yi puri a n-tɔri n-tɔri daadam seeba ban daa zi tiɲɲa maa. Lala ka u daa niɲi zaasim maa gba, ka ba zaa daa di nti sakki ban boori seem.
- ¹²Ba zaasa ɲɔn daa ti di n-tigi, Yisa daa yeli u nyaandɔliba, ni, ba la'asim dikyeɓa an kpalim zaa, ni ba di kye ka halli beela gba basi.
- ¹³Ka ba daa la'asi bunkyeɓa seesi m-paali peeri pii ni ayi - ban di boroboro kpila abanu maa ni ka kye dikyeɓa maa.
- ¹⁴Ka niriba ban daa be beni maa daa nya Yisa ɲɔn tum makkri tuntumsa wa seem la, ka daa yeli, ni, "Yelimaɲni anabisɔ ɲɔn daa ye kye duniya ni na la ɲɲɔa."
- ¹⁵Yisa daa pun mi, ni, ba nin kye na m-mugsi u n-diisi u naam; dinzugu u daa bakki ka laa n-kyanɲi n-du zoori maa u kɔkɔa.
- ¹⁶Zaanoori ɲɔn daa ti paai, Yisa nyaandɔliba maa daa labi n-kyanɲi n-sigi mɔ'ari la ni,
- ¹⁷n-kpe nyariɲɲu, n-yakkri mɔ'ari maa n-kpa Kapirinyum ya'ari sa. Ka yuɲɲu mari nti zibi ka Yisa na bu kye ba saani na.
- ¹⁸Lala saha maa, pesigu n daa zeera n-damni koom maa pam.
- ¹⁹U nyaandɔliba maa daa duusi nyariɲɲu maa n-kyanɲi la kaman maala ata-anaasi laasaabu, ka yi ti nya ka Yisa tɔm koom maa zugu n-kyenni m-potti nyariɲɲu maa na, ka dabeem daa gbaai ba.
- ²⁰Ka Yisa yeli ba, ni, "Ya di kye ka dabeem mari ya, ka mani nla!"
- ²¹Dizugu ba daa sakki n-zaɲɲi u n-kpeesi nyariɲɲu maa puuni; ka nyariɲɲu maa ɲɔn kur ti siisi tingbanɲu, ba daa di paai la ban daa wa ya'aseelli maa ni.
- ²²Ka beoo ɲɔn daa neaai, daadam ban daa kpalim mɔ'aduuri la sa daa nya ka nyariɲɲu yinni kɔkɔ n sa be ni. Ba daa mi sunɲa, ni, Yisa sa bu la'am n-kpe nyariɲɲu maa u nyaandɔliba saani, kulla nyaandɔliba maa n sa kpe m-bakki.

- ²³Amaa pampaŋɔ nyarinseesi n daa yi Taibiriyasi tinɔa n-kye na, halli nti paai hoo ban sa be ya'aseaa la ni, sahanseaa ka Yisa sa puusi Naawunni boroboro maa zugu n-ti ba ka ba ɔɔbi la.
- ²⁴Ka zama maa ɔɔn daa ti baŋɔi, ni, Yisa ka beni, ɔɔn ni u nyaandɔliba gba, ba daa kpe la lala nyarima maa n-kyanɔi Kapirinyum m-boori Yisa ziiya.
- ²⁵Ka ban daa ti paai u ka u be mo'ari ya'ari sa maa, ba daa boosi u n-yeli, ni, "Ti Ba Rabbi, boɔn saha ka i paai kpa na?"
- ²⁶Ka Yisa daa labɔi n-yeli ba, ni, "Yelimaŋni ka n yetti ya wa, ni, di pa la yan sa nya makkri tunkarigu m-baŋɔi ka gbinni maa zugu ka ya boori n zii maa, amaa yan sa ɔɔbi paanu maa n-tigi la zugu ka ya boori ma.
- ²⁷Yan di tumni m-boori bundiriseelli din bu yuura, amaa ya tumba m-bo bundiriseelli din nin kpalam m-paai nyɔvuri kan ka tariga. Lala bundirigu maa ka Ninsaala Bii maa nin zaŋɔi n-tisira. Dama ɔɔna n nye so ti Ba Naawunni ɔɔn pun daalim n-wulisi, ni, u nye la u dinni."
- ²⁸Ka ba daa boosi u, ni, "Ka ti ya niŋi la wula n-tum Naawunni ɔɔn boori ni ti tum seem?"
- ²⁹Ka Yisa labɔi n-yeli ba, "Naawunni ɔɔn boori yan tum seem nɔɔa :- ya niŋma yedda n-niŋi ninvugso ɔɔn daa tum na maa."
- ³⁰Ka ba daa yeli u, "Alahazibu bo ka i ya tum ka ti nya ka niŋi i yedda? Bo ka i ya tum?"
- ³¹Ti yaadima ban daa be yoo ni sahanseaa la, ba daa diri la manna - kaman Litaafi ɔɔn yeli seem, ni, 'U daa kye ka paanu yi arizana ni na ka ba di.' "
- ³²Ka Yisa yeli, "Yelimaŋni ka n yetti ya wa, ni, di pa la Musa n daa ti ya arizana ni paanu maa, amaa di nye la m Ba Naawunni n tiri ya arizana ni paanu ni yelimaŋni maa.
- ³³Naawunni ɔɔn tisiri paanuseelli maa nye la ninvugso ɔɔn yi arizana ni na n-zaŋɔi nyɔvuri n-tiri duniya dima maa."
- ³⁴Ka ba daa susi u, ni, "Ka dinɔɔna, ti Bapira, kur zaŋɔma paanu wa n-ti ti sahakam!"
- ³⁵Ka Yisa yeli, "Mani n nye paanu wa kan tiri nyɔvuri la. Donkam kye n saani na - kom ku laa n-gbaai u; ka ɔɔnkam mun niŋi ma yedda - konyuuri ku laa n-gbaai u yaasa.
- ³⁶Amaa m pun yeli ya, ni, ya pun nya ma amaa ya ku sakki n-niŋi ma yedda.
- ³⁷M Ba ɔɔn zaŋɔi so zaa n-ti ma la nin kye n saani na. Man mun ku kari so zaa ɔɔn kye n saani na;
- ³⁸dama man bu yi arizana ni n-sigi na ni n tum la m maŋtoori yuubu, amaa Don tum ma na la yuubu ka n tumna.

- ³⁹Ka Ɖɔn tum ma na la yuubu maa nɔɔa :- ni, m mari Ɖɔn ti ma bunseelikam; ni, n di kye ka sɔ zaa baasi yori, amaa ka n kye ka sɔkam yisigi kum ni na Zaadaari maa.
- ⁴⁰Yaasa, Ɖɔn tum ma na la yuubu maa nɔɔa :- ni, nɔnkam nya Naawunni Bii maa ka niɔi u yedda la nin nya nyɔvuri kan ka tariga, ka n nin kye ka u yisigi kum ni na Zaadaari maa.”
- ⁴¹Ka Yehudiya dima wa daa piili n-nyurimni ba kparima n-niɔni u, u yeligu zugu, nɔn yeli, ni, u nye la paanuseelli din yi arizana ni n-sigi na maa.
- ⁴²Ka ba yetti taaba, ni, "Pa Gyoosefi bii Yisa n nye u? Ti mi u ba ni u ma - ka wula ka u yetti, ni, u yi la arizana ni na?"
- ⁴³Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Ya kyeli ya kparima nyuringu wa!
- ⁴⁴Sɔ ku toaai n-kye n saani na, di yi pa la m Ba nɔn tum ma na maa ti booli u n-ti ma na, ka n nin kye ka u yisigi kum ni na Zaadaari maa.
- ⁴⁵Anabidima maa sɔppu ni di daa sɔbiya, ni, 'Naawunni n ye wulisi sɔkam zaa.' Ɖɔn kam zaa wum n-tisi u Ba Naawunni ka banɔi u wulisigu wa gbinni nin kye n saani na.
- ⁴⁶Dinɔ bu wulisi, ni, sɔ na mi n-nya Naawunni ti Ba maa; nɔn be Naawunni saani la kɔkɔ n na mi n-nya u Ba maa.
- ⁴⁷N yetti ya la yelimaɔni: nɔn kam zaa niɔi yedda mari nyɔvuriseaa kan ka tariga.
- ⁴⁸Mani n nye nyɔvuri boroboro.
- ⁴⁹Ya yaadima daa di la manna maa yoo la ni, amaa ka daa kpiya.
- ⁵⁰Amaa boroboroseaa kan yi arizana ni n-sigi na maa nɔɔa; nɔn kam zaa nɔbi ka ku kpi yaasa.
- ⁵¹Mani n nye nyɔvuri boroboro kan yi arizana ni na maa. Ɖɔn kam zaa nɔbi lala boroboro maa, u nin be ni halli saha kan ka naari. Boroboroseaa man nɔn tisiri maa nye la n ningbiɔni, ka n zanɔni n-tisira, din nin kye ka duniya wa dima ti nya nyɔvuri.”
- ⁵²Dinɔ n daa kye ka Yehudiyadima maa piili la sugyaa nangbankpeemni ba sunsukkuni. Ka ba boosiri taaba, ni, "U ya niɔi la wula n-zanɔi u ningbina n-ti ti ka ti nɔbi?"
- ⁵³Ka Yisa yeli ba, "Man yetti ya la yelimaɔni: ya yi bu nɔbi Ninsaala Bii ningbiɔni numni ka nyu u ziim la, ya ku nya nyɔvuri ya mammansi ni.
- ⁵⁴Ɖɔn kam zaa nɔbi n ningbiɔni numni ka nyu n ziim maa mari nyɔvuri kan ka naari, ka n nin kye ka u yisigi kum ni na Zaadaari maa.
- ⁵⁵Dama n ningbina n nye bundirimaɔni; ka n ziim maa nye bunnyuurimaɔni.
- ⁵⁶Ɖɔn kam zaa nɔbi n ningbiɔni wa ka nyu n ziim wa, di daama be la ma ni ka man gba be u ni.

⁵⁷M Ba so ñon vu maa n tum ma na, u zugu ka n be n nyovuri ni. Ka lala n nye di n-ti ninvugso ñon ñobi n ningbiññu maa - ñon gba nin be u nyovuri ni man zugu.

⁵⁸Tɔ, kanjo nye la boroboroseaa kan yi arizana ni n-sigi na; di pa la ya yaadima ñon daa ñobi boroboro ka daa kpi la taabu. Ìon kam ñobi boroboro wa nin be ni halli saha kan ka naari.”

⁵⁹Yisa ñon daa ti wulisiri Kapirinyum la'aññu duu la ni, ka u daa tɔ'asi dinñoa.

⁶⁰U nyaandoliba maa pam daa wum dinño ka yeli, ni, "Wulisigu wa kpeema pam nti ya'ai. Ìoni n ye n-toaai n-wum n-ti ka?"

⁶¹Ba daa bu yeli u, amaa Yisa daa pun mi, ni, ba nyurimni la u yetto'a wa zugu, ka u daa yeli ba, ni, "Kala, dinño zugu ka ya gba boori ya labi nyaanña?"

⁶²Tɔ, ka ya yi da nya ka Ninsaala Bii labri ñon daa pun be ya'aseaa la, fa?

⁶³Bunseelli din tisiri nyovuri nye la Naawunni Siiya Kasi: ninsaala yiiko ka tunseseaa halli beela. Yetto'aseesi man tɔ'asi n-ti ya maa nye la Sii maa yela n-tiri nyovuri na.

⁶⁴Amaa ni di zaa yori ya seeba bu niñi yedda." (Yisa daa pun mi sunña ban ti ya za'asi yedda niñbu, ni ñon ti ya figsi u maa.)

⁶⁵Ka u daa laa n-yeli m-paasi, ni, "Nño zugu ka n yeli ya, ni, soso ku toaai n-kye n saani na ka di pa ni m Ba maa n tisi soori ka u niñi lala.”

⁶⁶Dinño nyaanña ka u nyaandoliba maa pam daa ñmaligi n-kyanñi n-labi ka bu laa ndoli u yaasa.

⁶⁷Ka Yisa daa boosi u nyaandoliba piiya ni ayi la, ni, "Ka yarima muna, ya nin boori ya gba bakki?"

⁶⁸Ka Saimoon Piita yeli, ni, "N dugma, ñoni saani ka ti ya kyanñi? Nyini m mari yeliseesi an tisiri nyovuri kan bu naara.

⁶⁹Ka tirim mun yi niñi yedda m-baññi, ni, nyini n nye ninvugkasiso ñon yi Naawunni saani na.”

⁷⁰Ka Yisa yeli, ni, "Mani n gamsi yarima ninvugpiiya ni ayi wa, bee m ma'ai ni? Di zaa yori, ya yinni nye la Sintaani nira!"

⁷¹U daa tɔ'asiri la Saimoon Isikariyoti bii Gyuudasi yela. Dama, halli ni ñon daa nye Yisa nyaandoliba maa ni yinni maa zaa yori, ñona n daa nye ñon ti ya figsi u maa.

Gyoni 7

¹Dinño nyaanña Yisa daa go n-gyiligi Galilii tingbaññu ni. U daa bu boori u go n-gyiligi Gyuudii tingbaññu ni, dama Yehudiya dima maa daa boori la ba ku u.

²Yehudiya dima Suga Kyuu saha daa ti potta,

- ³ka Yisa sunzɔppa maa daa yeli u, ni, "Kur kyeli nyin be ya'aseaa wa ka kyaŋŋi Gyuudii tingbaŋŋu ni; lala ka i nyaandoliba maa nin nya tunseesi nyin yi niŋni maa.
- ⁴Ninvugso yi boori ni niriba baŋŋi u yela, u bu so'ari n-tumna. I yi ya tum anŋo taabu, kur kyɛ ka duniya zaa nya."
- ⁵Halli u sunzɔppa maa soso daa bu niŋi u yedda gba.
- ⁶Dizugu ka Yisa daa yeli ba, ni, "N saha maa na bu paai. Yarima muna - sahaseaa zaa niŋi la deede n-ti ya.
- ⁷Duniya maa ku toaai n-yaai ya; amaa man mun ka duniya maa yaai, dama man yi yetti ka, ni, ka soya bu veeli maa.
- ⁸Tɔ, ka dizugu ya kyema Kyuu maa ni. Man bu wa Kyuu wa ni, dama saha maa bu paai ma na."
- ⁹U daa yeli nŋɔa, ka daa kpalim m-be Galilii tingbaŋŋu ni.
- ¹⁰Amaa u sunzɔppa maa ŋɔn daa ti gaari Kyuu maa ni, Yisa gba daa kyaŋŋiya. U daa bu yi paalu ni, amaa ka so'ai ni.
- ¹¹Tɔ; ka Yehudiya dima maa daa boori u ziiya Kyuu maa ni, ka daa boosiri taaba, ni, "U lee?"
- ¹²Ka daadam maa daa so'ai n-to'asiri taaba n-yetti u yela halli n-ŋmeeri taaba nangbankpeemni, dama baseeba daa yetti, ni, u nye la ninvugsuŋŋu, ka seeba mun yetti, ni, "Ay! Di pa lala - u yomsiri la niriba."
- ¹³Amaa soso daa bu yi paalu na n-to'asi u yela, dama ba daa zori la Yehudiya dima maa dabeem.
- ¹⁴Kyuu maa dabsa purigri daa na paai na poi, ka Yisa naayi kyaŋŋi Gyeenŋu Yiri maa ni nti piili bulisigu.
- ¹⁵Ka di daa niŋi Yehudiya dima maa alahazibu, ka ba yeli, "Di niŋi la wula ka doo wa mi bukku pam lala, ka so mun na zi n-wulisi u?"
- ¹⁶Yisa mun daa labsi n-yeli ba, ni, "Man n bulisiri seela pa la m mammaŋŋa bulisigu, amaa di yi la ɔɔn tum ma na la saani na.
- ¹⁷ɔɔn boori ni u niŋi Naawunni ŋɔn boori seela maa, ŋɔna nin baŋŋi man bulisiri seelli maa yela, ni, di yi la ŋɔn Naawunni saani na, bee, n to'asiri la m maŋtoori yiiko.
- ¹⁸Ya bu nya? - ninvugso ŋɔn to'asiri ni u toori yiiko nye la ŋɔn boori pe'abu ni gyirima n-tiri u maŋŋa. Amaa ŋɔn boori pe'abu ni gyirima n-tiri ŋɔn tum u maa nye la yelimaŋŋi daana, ka galinsi ka u saani.
- ¹⁹Ammi, Musa daa ti ya zaaligu maa, bee, u daa bu tisi? Amaa ya soso bu sakki n-doli zaaligu maa: wula zugu ka ya boori ni ya ku ma?"
- ²⁰Ka zama maa daa labsi, ni, "I mari la arizimbeoo i ni! ɔɔni n boori ni u ku i?"

- ²¹Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Vuusim dabsiri maa ni ka n daa tum makkri tumni yinni ka di daa niŋi ya alahazibu.
- ²²Amaa Musa daa ti ya bidibsi gunibu kaari - halli di daa pa la Musa n daa piili di, amaa ya yaadima maa - ka di zugu ya zaŋŋni biisi n-guntira, halli Vuusim Dabsiri daari gba.
- ²³Tɔ: ka ba yi guni biiya Vuusim Dabsiri daari maa, ni, ba di burigri Musa zaaligu yela maa, wula ka ya suuri yisigri n-niŋni mani, man ŋɔn kye ka nira nya alaafe zaa Vuusim Dabsiri daari ni?
- ²⁴Ya kyeli birikonsi sariya karibu din doli ya nini gosibu ŋɔn nye seem la, ka katti sariyamajni."
- ²⁵Ka Gyerusalem niriba seeba daa yeli, ni, "Pa doo wa ka kpambaya boori ni ba ku la?"
- ²⁶Nyama, u be la zama ni n-tɔ'asira ka ba bu yeli seseela n-galim u! Kala ba siri mi, ni, ŋɔna n nye Masiiya maa?
- ²⁷Amaa Masiiya maa yi ti kye na, sɔsɔ n bu ti ye baŋŋi ŋɔn yi ya'aseaa na. Tirima mun zaasa mi doo wa ŋɔn yi ya'aseelli ni na."
- ²⁸Yisa ŋɔn daa ti wulisiri Gyeenŋu Yiri maa ni la, u daa tɔ'asi ni kukɔtitaari n-yeli, ni, "Kala ya siri mi ma ka baŋŋi man yi ya'aseelli na? N bu kye na m mammantoori yiiko puuni. Dɔn tum ma na maa nye la yelimajni daana. Yarima bu mi u,
- ²⁹amaa man mi u, dama n yi la u saani na, ŋɔna mun daa tum ma na."
- ³⁰Ba daa boori la ba gbaai u, amaa sɔsɔ daa bu zaŋŋi u nuu n-siisi u, dama u saha daa na bu paai.
- ³¹Amaa daadam maa puuni niriba pampam daa niŋi u yedda ka daa yeli, ni, "Kala Masiiya maa yi ti kye na, u nin ti toaai n-tum alahazibu tuma n-gaari doo wa ŋɔn tum seem wa?"
- ³²Farisii dima maa daa wum daadam maa ŋɔn daa waasiri n-tɔ'asiri Yisa yela seem maa. Dinzugu Farisii dima maa ni gyeenŋu toondaandima maa daa tum ba Pirinsi ni ba ti gbaai Yisa.
- ³³Yisa daa yeliya, ni, "N ye be ya saani la saha beela kɔkɔa, ka n nin ti laa m-bakki n-labi Dɔn daa tum ma na maa saani.
- ³⁴Ya nin ti bɔ n ziiya, amaa ya ku ti nya ma, dama ya ku toaai n-kyanŋi man ti ye m-be seela maa."
- ³⁵Yehudiya dima maa daa yeli taaba, ni, "Ya'akani ka u wa ka ti bu ye nya u? U ti ye n-kyanŋi la ti niriba ŋɔn be Griika tinseesi la ni n-wulisiri ban, bee?
- ³⁶U yeliya, ni, ti nin ti bɔ u ziiya ka ku nya u; ni, ti mun ku toaai n-kyanŋi ŋɔn ti ye be seela maa. Di wulisi la wula?"

³⁷Kyuu maa naari ni - ka dabsitibsiri maa daari nla - Yisa daa doaa saazugu n-tɔ'asi ni kukɔtitaari n-yeli, ni, "Kɔnyuuri yi mari sɔ zaa, u kyem n saani na nti nyu.

³⁸Kaman Litaafi ɛn pun yeli zaɲɲi n-kyanɲi ɛnɲkam niɲi ma yedda, ni, 'nyɔvuri kɔpɔbrim nin buli n-yi u sufu ni na.' "

³⁹Yisa daa tɔ'asi n-kpa Sii Kasi yela, ni, ban niɲi u yedda la nin ti ye deaai Sii maa. Lala saha maa Sii Kasi maa daa na bu kye na, dama Yisa daa na bu paai naam gyirima neesim maa ni.

⁴⁰Daadam maa ni ninvugseeba daa wum ɛn daa tɔ'asi seem maa ka daa yeli, ni, "Doo wa siri nye la anabi maa!"

⁴¹Ka seeba daa yeli, ni, "Dɔna n nye Masiiya la!" Amaa ka seeba mun yeli, ni, "Masiiya maa bu ye yi Galilii na.

⁴²Litaafi yeliya, ni, Masiiya maa ye yi la NaaDauda za'anɔri ni na, ka u ti yi Betlihem tinɲa ni na, tinseaa NaaDauda ɛn daa be ni la."

⁴³Dinzugu nangbanwala daa be daadam maa puuni Yisa zugu.

⁴⁴Ba seeba daa boori la ba gbaai u, amaa sɔsɔ daa bu zaɲɲi u nuu n-siisi u.

⁴⁵Pirinsi ɛn daa ti labi gyeenɲu toondaandima maa ni Farisii dima maa saani na, ba daa boosi ba, ni, "Wula ka ya bu mari u na?"

⁴⁶Ka Pirinsi maa labsi n-yeli ba, ni, "Sɔ na zi n-tɔ'asi hoo doo maa yettɔ'a wa taabu!"

⁴⁷Ka Farisii dima maa boosi ba, ni, "U na'a yɔmsi ya gba ni?"

⁴⁸Ya na mi n-nya ka kpambaya, bee, Farisii dima ninvugyinni n niɲi u yedda?

⁴⁹Ay! - Amaa daadam wa zaa bu mi Musa zaalikpana la ɛn nye seem, dinzugu ba be la mbusu ni!"

⁵⁰Ninvugtibsɔ wa yinni ɛn daa be beni daa nye la Nikɔdiimusi - dɔsɔ ɛn daa pun kyanɲi nti nya Yisa la. U daa yeli u taaba maa, ni,

⁵¹"Ti zaaligu soori puuni, ti ku toaai n-tu sɔ pɔi ka naayi yi wum u yettɔ'a, bee, ka naayi boosi m-banɲi ɛn niɲi seela maa."

⁵²Ka ba daa yeli, ni, "Eeh! - i gba yi la Galilii na, bee? Kur gɔsim Litaafi maa sunɲa: i nin banɲi, ni, anabisɔ bu ye yi Galilii na."

[[⁵³Tɔ, ka ba sɔkam zaa daa kuli u yiri.

Gyɔni 8

¹Amaa Yisa ɛn daa kyanɲi nti paai Olivii Zoori luga ni.

²Asuba bekyikyeeo ka Yisa daa laa n-labi n-kyanɲi Gyeenɲu Yiri maa ni. Ka niriba maa zaa daa la'asi n-gyiligi u na, ka u daa zinni tinɲa m-piili n-wulisiri ba.

- ³Di saha ka zaaligu karimbadima ni Farisii dima daa pun gbaai pɔ'aso ka u be zina tumpu ni. Ka ba daa mari pɔ'a maa n-kye na, ka zaali u ba zaasa tooni.
- ⁴Ka ba daa yeli Yisa, ni, "Ti Karimba, nyama! Pɔ'a wa ka ba gbaai ka u be zina tumpu ni.
- ⁵Ti zaaligu la puuni, Musa yeliya lala taabu pɔ'a yela, ni, ba zaɗɗma kuga n-lɔbi u nti ku u. Ka nyin mun yeli la wula?"
- ⁶Ba daa yeli lala ni ba zamsi Yisa n-nya yetto'aseaa din nin kye ka ba galim u. Amaa ka Yisa daa sunni u zugu ka mari u nubila n-sɔbri n-niɗni tiɗɗa.
- ⁷Ban daa ze beni ka boosiri u boosa maa, u daa wukki u zugu ka yeli ba, ni, "Ya ninvugso ɗɔn na zi n-tum ala'akyi zaa, di daama ɗɔn danɗma tooni n-zaɗɗi kugri n-lɔbi u."
- ⁸Tɔ, ka u daa laa n-sunni u zugu yaasa ka sɔbri n-niɗni tiɗɗa.
- ⁹Ban daa ti wum dinɗɔa, ba zaa daa bakkiya n-kyanɗi kpaɗɗa, halli ka ba kamma maa n daa danɗi bakkri. Di daa kpalim la Yisa kɔkɔa, ka pɔ'a maa na kur kpalim n-ze beni.
- ¹⁰Ka u daa wukki u zugu ka boosi pɔ'a maa, ni, "Ba lee? Sosɔ bu laa n-kpalim ni u galim i?"
- ¹¹Ka pɔ'a maa yeli, ni, "M Ba, sɔ bu kpalim." Ka Yisa yeli u, ni, "Man gba bu ya n-galim i. Kyema, amaa di laa n-tumni tumbeeri yaasa."]]
- ¹²Yisa daa laa n-tɔ'asi n-ti niriba maa yaasa, ni, "Mani n nye duniya wa neesim. Don kam zaa doli ma nin ti nya nyɔvuri neesim, ka ku laa m-be zibsim puuni n-kyenna."
- ¹³Farisii dima maa daa yeli u, ni, "Ay! Nyin mammantoori sehara ka i dira; nyin ɗɔn tɔ'asi seem wa ka gbinni."
- ¹⁴Ka Yisa yeli ba, ni, "Ay! Halli man yi pun diri m mammantoori sehara maa zaa yori, man yetti seem maa nye la yelimaɗni, dama m mi man yi ya'aseelli na, ni man wa ya'aseela. Yarima mun bu mi man yi seelli na, bee, man wa seela.
- ¹⁵Ya katti la sariya n-doli la ya ninsaala soori; man mun bu katti sɔ sariya.
- ¹⁶Amaa n yi da ya n-kari sariya, n sariya karibu maa da ye nye la yelimaɗni, dama pa la n kɔkɔ m-be kpa wa; m Ba daa tum ma na, ka ɗɔna n be n saani.
- ¹⁷Di mun pun sɔbi ya zaalikpana la ni, ni, niriba ayi yi di sehara ka ba yela doli la taaba deede, dinɗɔna ban yeli seem la nye la yelimaɗni.
- ¹⁸Tɔ: ka mani mammanɗa n nye n sehara daana, ka M Ba sɔ ɗɔn tum ma na maa gba nye n sehara daana yinni."
- ¹⁹Ka ba boosi u, ni, "I ba maa lee?" Ka Yisa labsi n-yeli ba, ni, "Ya bu mi ma, ya mun bu mi m Ba maa. Ya yi da mi ma, ya da naa m-banɗi m Ba maa gba."

- 20**Yisa daa tɔ'asi dinɔ maa zaa Gyeenju Yiri puuni, duseaa piini adakka la ɔn daa zeya la ni. Sɔsɔ mun daa bu gbaai u, dama u saha maa daa na bu paai.
- 21**Yisa daa laa n-yeli ba yaasa, ni, "N nin ti bakki kpaɔɔ ka kye ya; ya nin boori n ziiya, amaa ya nin ti kpi ya mammantoori tumbeeri tumpu puuni. Ya ku nyaɔɔ n-kyanɔɔ man wa ya'aseaa maa."
- 22**Tɔ, ka Yehudiya dima maa daa yeli, ni, "Ni, ti ku toaai n-kyanɔɔ ɔn wa ya'aseelli maa. Dinɔ wulisiya, ni, u ye n-ku la u mammanɔɔ, bee?"
- 23**Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya nye la tiɔni wa dima, amaa man yi la saazugu sa na. Yarima yi la duniya wa ni na, amaa man mun bu yi duniya wa ni na.
- 24**Lala zugu ka n pun yeli ya, ni, ya ti ya n-kpi la ya tumbeeri tumpu puuni. Ya yi bu ti niɔi yedda, ni, 'Mani n nye Man ɔn m Be Ni maa', ya siri nin ti kpi ya tumbeeri puuni."
- 25**Ka ba daa boosi u, ni, "Nyini n nye ɔni?" Ka Yisa yeli ba, ni, "Man n daa yeli ya seem maa n-yi piiligu la ni na.
- 26**Ya zugu m mari yela pampam n ya n-tɔ'asi, m mari la yela pam ni n galim ya. ɔn tum ma na maa nye la yelimaɔni daana, ka n yetti la man wum seem u saani maa n-tiri duniya wa dima."
- 27**Ba daa bu baɔni, ni, Yisa yetti la u Ba yela.
- 28**Dinzugu u daa yeli ba, ni, "Ya yi zaɔni man Ninsaala Bii maa n-duusi saazugu, ya nin baɔni, ni, n nye la 'Mani n nye Man ɔn m Be Ni maa'; di saha maa ka ya nin ti baɔni, ni, n bu niɔni bunseseela m mammantoori yiiko ni, amaa n yetti la yettɔ'aseesi m Ba maa ɔn wulisi ma ni n yelim seem maa.
- 29**ɔn tum ma na la be la n saani; u bu kye ma m-basi n kɔkɔa, dama n tumni n-tigri la u nini saha kam zaa."
- 30**Niriba pam ban daa wum Yisa ɔn daa yeli seem wa daa niɔi u yedda.
- 31**Yisa daa tɔ'asi n-ti ban daa niɔi u yedda maa n-yeli, ni, "Ya yi sakki n-deaai n wulisigu maa, ya siri nye la n nyaandɔliba.
- 32**Ya nin baɔni yelimaɔni maa, ka yelimaɔni maa nin ti kye ka ya ti su ya mansi."
- 33**Ka ba daa yeli, ni, "Ti nye la Ibrahim butiri dima; ti na zi n-niɔi daaba n-ti sɔsɔa. I wulisi la bɔa? - nyin ɔn yetti, ni, 'Ya nin ti su ya mammansi.' "
- 34**Yisa daa yeli ba, ni, "N yetti ya la yelimaɔni: ɔn kam zaa tumni tumbeeri nye la daabri n-ti tumbeeri maa. Ala'akyi n su u.
- 35**Daabri pa la ɔn ya n-kpalim n-kur be yiri maa ni, amaa yiri biiya mun nye la ɔn ya n-kpalim n-kur be yiri maa ni halli sahakam.
- 36**Ka Bii maa yi ti ti ya mansuulinsi, dinɔna ya siri kur nye la ban su ba mansi ni yelimaɔni.

- ³⁷M mi halli, ni, ya nyɛ la Ibrahim butiri ni dima. Amaa di zaa yɔri ya boori la ya ku ma, dama ya bu boori ya sakki n-deaai n yɛligu.
- ³⁸N tɔ'asiri la man daa nya m Ba saani yɛliseesi maa, ni ɲɔn wulisi ma seem; amaa ya mun tumni la yan ɲɔn daa wum seem ya toori ba la saani.”
- ³⁹Ka ba daa labsi n-yɛli u, ni, "Ti ba n nyɛ Ibrahim." Ka Yisa daa yɛli ba, ni, "Ya yi da siri nyɛ Ibrahim biisi, ya naa n-niɲi ɲɔn daa niɲni seem maa.
- ⁴⁰Man yetti ya seem la zaa kur nyɛ la yɛlimanseaa man wum Naawunni saani la, amaa di zaa yɔri, ya boori la ya ku ma. Ibrahim daa bu niɲi ɲɔ taabu!
- ⁴¹Ay! - Ya niɲni la ya ba ɲɔn niɲni seem la." Ka ba daa yɛli, ni, "Naawunni mammamɲa kɔkɔ n nyɛ ti Ba, ka ti gba siri nyɛ u biisi - ti pa la ban ka daandima!"
- ⁴²Yisa daa yɛli ba, ni, "Naawunni yi da siri nyɛ ya Ba, ya naa n-wuri ma, dama n yi la Naawunni saani na, ka yi bɛ kpa wa pampaɲɔ maa. N daa bu kye na la m mammantoori yiiko puuni, amaa ɲɔna n daa tum ma na.
- ⁴³Bɔ n taasi ka ya bu baɲɲi man yetti seem maa gbinni? Di nyɛ la yan bu boori ni ya wum n lahabaari maa zugu.
- ⁴⁴Ya nyɛ la ya ba Sintaani biisi, ka ya dɔli la ya ba maa sufu yuubu ɲɔn boori seem zaasa. Piiligu ni sa u daa pun nyɛ la ninvugkuura, ka daa na zi n-labi yɛlimaɲni ya'ari na, dama yɛlimaɲni ka u ni. U naaɲu pun nyɛ u ma'ai ziri, dama ɲɔna n-nyɛ ziridima zaa ba.
- ⁴⁵Amaa man tɔ'asiri la yɛlimaɲa, dinzugu ka ya bu niɲi ma yɛdda maa.
- ⁴⁶Ya ɲɔni n nin toaai n-wulisi n ala'akyi galinsi ɲɔn nyɛ seem? Ka n yi tɔ'asi yɛlimaɲni, wula zugu ka ya bu niɲni ma yɛdda?
- ⁴⁷Ninvugso ɲɔn yi Naawunni saani na la - di daama n wumni Naawunni yɛla. Amaa yarima mun bu yi u saani na, ka lala maa zugu kye ka ya za'asi wumpu.”
- ⁴⁸Ka ba daa boosi Yisa, ni, "Kala di daa bu dɔli soori tin daa yɛli, ni, i nyɛ la Samerii nira ka arizimbeoo bɛ i ni la?”
- ⁴⁹Ka Yisa daa labsi n-yɛli ba, ni, "Arizimbeoo ka ma ni. N tibgri la m Ba maa, amaa yarima n bu tibgri ma.
- ⁵⁰Man bu boori la m mammantoori tibsimsim. Amaa ninvugso n bɛ ni m-boori n tibsimsim, ka ɲɔna n nyɛ sarikatta maa.
- ⁵¹Yɛlimaɲni ka n yetti ya wa, ni, ɲɔn kam zaa sakki n-deaai n wulisigu maa ku kpi halli saha kan ka naari.”
- ⁵²Ka ba daa yɛli u, ni, "Pampaɲɔ ti yi baɲɲiya, ni, i mari la arizimbeoo i ni! Ibrahim daa kpiya, ka anabidima gba daa kpi; ka nyin yetti, ni, ɲɔn kam zaa sakki n-deaai i wulisigu maa kur ku kpi halli saha kan ka naari, fa!

⁵³Ti ba Ibrahim daa kpiya, ka anabidima gba daa kpi. Ni, nyini n gaari Ibrahim, bee? Nyin teesiya, ni, i nye la ḡoni?"

⁵⁴Ka Yisa daa yeli ba, ni, "N yi da ye tibgi m maḡḡa, lala tibsīm maa da ye nye la yori. Dɔn kur tiri ma tibsīm nye la m Ba maa, ninvugso yan yeli, ni, u nye ya Naawunni la.

⁵⁵Ya na zi m-baḡḡi u, amaa man ḡon mi u. N yi yeli, ni, n zi u, dinḡona n leebi la ziri daana kaman ya taabu. Amaa m mi u, ka sakkri n-deaari u yela.

⁵⁶Ya ba Ibrahim sufu daa maaya pam, ni, ḡon ya nya n saha maa; u siri daa nya di ka daa mari sufupeelli pam."

⁵⁷Ka ba daa yeli u, ni, "Halli i na bu paai yuumpisinu gba, ka yeli, ni, i daa nya Ibrahim?"

⁵⁸Ka Yisa daa yeli ba, ni, "N siri yetti ya la yelimḡni, ni, poi ka ba daa do'ai Ibrahim, ni, 'Mani n nye Man Dɔn m Be Ni maa.' "

⁵⁹To, ka ba daa di piisi kuga ni ba lobi Yisa, amaa ka Yisa daa so'ai u mammaḡḡa m-bakki n-yi Gyeenḡu Yiri maa ni.

Gyoni 9

¹Yisa ḡon daa kyenni maa, u daa ti nya doso ban daa do'ai ka u pun nye zooma.

²U nyaandoliba daa boosi u n-yeli, ni, "Ti Karimba, ḡoni tumbeeri n-kye ka ba do'ai u zooma wa? Di daa nye la u mammantoori tumbeeri, bee, u ba ni u ma tumbeeri zugu?"

³Yisa daa labsi n-yeli, ni, "Dɔn n zoom seem maa pa la u tumbeeri zugu, ka laa m-pa la u badima tumbeeri zugu. Ay! - Dɔn zoom maa muna - din nin kye ka Naawunni yiiko ti yi paalu u zugu.

⁴Din na nye wuntaḡḡa saha wa, faasee ka ti tum n-tisi Dɔn tum ma na maa; yunḡu yi ti zibi soso ku ti laa n-toaai n-tum.

⁵Man ḡon na be duniya wa ni maa, mani n nye duniya neesim."

⁶Dɔn daa ti yeli ḡo maa nyaḡḡa, Yisa daa tusi nantoori m-basi tinḡa ka gyeri n-gyeri tanni ni nantoori maa. U daa zaḡḡi tanni maa n-tari n-tari doo maa nini

⁷ka yeli u, "Kyema nti peai i nindaa Sailo'am beenḡu la ni." ('Sailo'am' gbinni nye la "Tumpu"): ka doo maa daa kyaḡḡi nti peai u nindaa maa ka labi na ka u nini nyara.

⁸To, ka u ziziitaaba daa ti nya u, ban ni niriba ban daa pun nya u ka u daa susira poi ka dinḡo daa ti niḡi maa. Ka ba daa boosi, ni, pa doo wa n yi zi tinḡa n-susiri la?

⁹Seeba daa yeliya, ni, "Dona nla, " amaa ka seeba mun daa yeli, ni, "Ay, pa ḡona nla; u kur ḡmani u ni." Ka doo maa mammaḡḡa daa ti yeli, ni, "Ay! - Mani nla."

¹⁰Ka ba daa boosi u, ni, "Ka di kyaḡḡi la wula ka i nini yi ne pampaḡḡa?"

- 11** Ka u daa labsi n-yeli, ni, "Dɔsɔ ban boonni Yisa la n daa niɲi tanni n-tari n-tari n nimbiya ka yeli ma, ni, n kyema nti peaaɪ n nindaa Sailo'am beɲɲu la ni. Ka n daa kyaɲɲi, ka man daa ti peaaɪ n nindaa maa n-naai, n di neaaɪ ni."
- 12** Ka ba boosi u, ni, "U be la yani?" Ka u labsi n-yeli, ni, "N bu mi."
- 13** Tɔ, ka ba daa zi dɔsɔ ɲɔn daa nye zooma maa n-kyanɲi Farisii dima saani.
- 14** Dindahinseaa Yisa ɲɔn daa niɲi tanni n-tibi doo la zoonsi maa daa nye la Vuusim Dabsiri daari.
- 15** Tɔ, ka Farisii dima daa laa m-boosi u ɲɔn niɲi seem ka u nini maa ti nyara maa yaasa. U yeli ba, ni, "U daa niɲi la tanni n-niɲi n nimbiya ni; ka n peaaɪ n nindaa maa, ka yi di nyara pampaɲɲɔa."
- 16** Farisii dima seeba daa yeliya, ni, "Dɔsɔ ɲɔn niɲi ɲɔ maa ku toaaɪ n-yi Naawunni saani na, dama u bu dɔli la Vuusim Dabsiri zaaligu." Ka seeba daa yeli, ni, "Bɔ zugu ka dɔsɔ ɲɔn nye ala'akyi daana ti tum alahazibu ɲɔ taabu?" Ka ba noya daa di wali.
- 17** Ka Farisii dima daa laa m-boosi doo maa yaasa, ni, "I yeliya, ni, u tibi la i zoonsi maa: tɔ, ka nyin teesiya, ni, u nye la ɲɔni?" Ka doo maa labsi n-yeli, ni, "Anabi n nye u."
- 18** Halli gba Yehudiya kpambaya maa daa na bu boori ni ba niɲi yedda, ni, u daa nye la zooma ka pampaɲɲɔ n yi nyara, halli ka daa ti booli u ba ni u ma na
- 19** nti boosi ba, ni, "Ya bii ɲɔa? Ya yeliya, ni, ya daa pun dɔ'ai u la zooma; tɔ, ka pampaɲɲɔ di kyaɲɲi la wula ka u nini yi nyara?"
- 20** U ba ni u ma maa daa labsi n-yeli, ni, "Ti mi, ni, u nye la ti biiya, ka ti laa m-mi, ni, ti daa pun dɔ'ai u la zooma.
- 21** Amaa ti bu baɲɲi pampaɲɲɔ ɲɔn yi niɲi seem nti nyaɲɲi n-yi nyara maa, ti mun bu mi ɲɔn tibi u zoonsi maa. Boosim u; u pa bibila, u mammanɲa nin toaaɪ n-tɔ'asi n-labsi!"
- 22** U ba ni u ma maa daa yeli lala dama ba daa zɔri la Yehudiya kpambaya maa dabeem maa, dama ban daa pun naai taaba noori n-yeli, ni, sɔ zaa yi ti sakki n-yeli, ni, u niɲi yedda, ni, Yisa nye la Masiya maa, ba nin ti yiisi di daama ba la'aɲɲu duu maa ni m-basi.
- 23** Lala maa zugu ka u ba ni u ma maa daa yeli, ni, u pa bibila; ni, ba boosim u maa.
- 24** Ba daa laa m-booli ban daa pun dɔ'ai dɔsɔ ka u nye zooma maa ni u ti kye na napɔmbuyi daana yaasa, n-yeli u, "Yelim Naawunni zugu, ni, i nin tɔ'asi yelimanɲi! Ti pun mi, ni, dɔsɔ ɲɔn tibi i maa nye la ala'akyi daana."
- 25** Ka doo maa labsi n-yeli, ni, "Man bu mi, ni, u nye la ala'akyi daana, bee, u pa ala'akyi daana. Yelli yinni ka man kur mi: n daa zoomna, ka pampaɲɲɔ n mun nini yi nyara."

- ²⁶Ba daa boosiya, ni, "Bo ka u daa dee n-ninji i? U daa dee n-tibi i zoonsi maa la wula?"
- ²⁷U daa labsi n-yeli ba, ni, "N daa pun yeli ya, ka ya daa za'asi wumpu. Wula zugu ka ya laa m-boori ya wum ka yaasa? Bee, ya gba boori la ya ninji u nyaandoliba?"
- ²⁸Ka ba daa di gbaai u tuuri ka yeli u, "Nyini n nye lala doo maa nyaandola; amaa tirima non mun nye la Musa nyaandoliba.
- ²⁹Ti mun mi, ni, Naawunni daa to'asi n-ti Musa; amaa lala doo maa nona, halli ti bu mi non yi ya'aseaa na."
- ³⁰Ka doo maa labsi n-yeli, ni, "Mma! - alahazibu nona! Ya bu mi non yi ya'aseaa na, amaa u mun tibi ma n zoonsi ni!
- ³¹Ti mi, ni, Naawunni bu wumni n-tiri ala'akyi dima, u wumni n-tiri la ninvugseeba ban tiri u gyirima ka ninji non boori ba tum seem.
- ³²Ti na zi n-wum, ni, so so neaai ban pun do'ai so zooma nini duniya piiligu ni sa.
- ³³Di yi da pa ni doo maa yi la Naawunni saani na, u naa n-ku nyaonji n-ninji non taataabu wa."
- ³⁴Ka ba labsi, ni, "Ba daa do'ai i ka i zoaai la ala'akyi ni, ka i mun ti laa m-boori i wulisi tirima?" Ka ba daa kari u n-yiisi la'onju duu maa ni.
- ³⁵Yisa non daa ti wum bunseela din daa ninji maa, u daa bo doo maa ziiya nti boosi u, ni, "Kala i ninji Ninsaala Bii maa yedda?"
- ³⁶Ka doo maa labsi n-yeli, "M Bapira, yelim ma non nye ninvugsoa, ka n nin ninji u yedda!"
- ³⁷Ka Yisa yeli u, "I daa pun nya doo maa, halli ka mani, ninvugso non to'asiri n-tiri i wa pampanon, nla."
- ³⁸Ka doo maa daa di gbaani tinja Yisa tooni ka yeli, ni, "N ninji yedda, n dugma!"
- ³⁹Yisa daa yeliya, ni, "N kye duniya wa na ni n ti di la sariya, ka zooma nini neaai ka ban nini nyari mun leebi zooma."
- ⁴⁰Farisii dima seeba daa be beni ka daa wum non yeli seem maa, ka ba boosi u, ni, "Yelimaonni, i bu wulisi, ni, tirima gba nye la zooma, bee?"
- ⁴¹Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya yi da nye la zooma dinnona ya da bu tum taalli; amaa yan yetti, ni, ya nini ne wa nona, di wulisiya, ni, ya na be taalli ni."

Gyoni 10

¹Ka Yisa daa yeli, ni, "Yelimaonni ka n yetti ya wa, ni, ninvugso non bu doli zampakka maa za'anori ni n-kpea, amaa u ba ya'aseaa zaa n-kpea, lala doo maa nye la na'ayiga ni fafaara.

- ²Doso mun yi doli zampakka za'anori ni n-kpeera, nona n nye peesi maa pegura.
- ³Za'anogura maa nin yoaai za'anori n-ti u, ka bunkobri maa nin wum u kukori maa. U nin booli u mantoori peesi ba yuya ni, ka ba nin doli u ka yi na.
- ⁴Ba yi doli u n-yi na n-naai, u nin be ba tooni, ka bunkobri maa doli u, ba m mi u kukori la zugu.
- ⁵Ba ku doli so m-paasi u zugu: ban na zi doso yi ti kpe na, ba nin zo ka kye u, dama ba bu mi u kukori.”
- ⁶Yisa daa yeli yetto'a wa n-ti ba, amaa ba daa bu wum di gbinni non nye seem.
- ⁷Ka Yisa daa laa n-yeli ba, "Yelimañni ka n yetti ya wa, ni, man nye la za'anota'ariga n-ti peesi maa.
- ⁸Sokam zaa non pun danji ma na muna - na'ayigsi n daa nye ba, ni fafaariba, amaa peesi maa daa bu wum n-ti ba.
- ⁹Mani n nye za'anori maa. Sokam yi doli man saani na n-kpe nin nya tiliginsim. U nin kpeeri ka laa n-yiiri na n-nya moori n-ñobra.
- ¹⁰Na'ayiga maa muna - non yi kpeeri ni na ni u ti zu peesi maa, ka kori ba ka sa'am. Man mun kyenni na ni ya ti nya nyovuri - nyovuri din gaari zaa.
- ¹¹Mani n nye pegurisunnu maa, ka nin zanji n nyovuri n-takki m peesi maa dina.
- ¹²Ba yi ti yo tuntumniso ni u tum pegura tuma, amaa u pa la peguriso non su peesi maa la, di daama yi nya ka kundunnu kyenni na, u nin kye peesi maa ka zaa. Ka kundunnu maa nin gbaai bunkobsa, ka kye ka ban kpalim maa zo n-wurigi.
- ¹³Doo wa tumni la tuma maa ligri zugu, ka u ba'a ka peesi maa yela ni, di zugu ka u nin zo ka kye ba.
- ¹⁴Mani n nye pegurisunnu maa. M mi man su seeba maa, ka ba gba mi ma; hoo m Ba Naawunni non mi ma sunna, ka man mun mi u gba. Ka man nin zanji n nyovuri n-takki m peesi dina.
- ¹⁶Halli peseeba m be ni n-nye n dina, amaa ka ba ka zampakka wa puuni. Faasee ka m mari ba na m-paasi, ka ba nin ti wumni n kukori maa, ka ba zaa la'am m-be luginyinni ka ba pegura yinni koko n su ba.
- ¹⁷Lala zugu ka m Ba wuri ma, dama n sakki ni n zanji n nyovuri n-dooli, ni n ti deaai di yaasa.
- ¹⁸So bu faari n nyovuri n saani: man zanji ka n-tisi, ka man nin laa n-toaai n-deaai ka yaasa. Non ka m Ba pun zaali ma ni n niñi.”
- ¹⁹To; ka nangbanwala daa laa m-be niriba maa sunsukkuni yaasa, Yisa yeligu wa zugu.
- ²⁰Baseeba n daa yetti, ni, u mari la arizimbeoo ka yinyaari gbaai u, ni, "Wula zugu ka ya laa n-wumni u yeligu?"

- ²¹Baseeba mun daa yetti, ni, "Arizimbeoo daana ku toaai n-tɔ'asiri n̄ɔa! Arizimbeoo ya niŋi la wula n-kyɛ ka zoomma nini laa n-neaara?"
- ²²Di daa nyɛ la Gyɛrusalem Gyeeŋɔ Yiri Piiligu Kyuu, ka ba puusi ka waari saha maa.
- ²³Di saha ka Yisa daa bɛ la Gyeeŋɔ Yiri la ni, n-gyinni NaaSulemaana Leeŋɔ la puuni.
- ²⁴Di saha maa ka niriba maa daa gyiligi u ka boosi u, ni, "Bɔn saha ka i nin yiisi ti birisigu ni? Kur yelim ti paalu ni, nyin nyɛ la Naawunni n̄ɔn ya tum sɔ na ni u ti di Masiya naam ka fa ti m-basi, bee?"
- ²⁵Ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "M pun yeli ya, amaa ya ku sakki n-niŋi ma yedda. Halli tunseesi man zaŋŋi m Ba yuuri n-tumni maa, ana n wulisiri n yela.
- ²⁶Amaa ya ku sakki n-niŋi ma yedda, dama ya pa la n peesi maa.
- ²⁷M peesi la n wumni n kukɔri maa; m mi ba, ka ba yi dɔli ma.
- ²⁸N tiri ba nyɔvuri kan ka naari, ka ba ku baasi yori halli saha kan ka tariga, ka sɔsɔ ku toaai n-fa ba man saani.
- ²⁹M Ba maa pun zaŋŋi ba n-ti ma, ka n̄ɔna n galisi n-gaari seelikam, ka sɔsɔ ku toaai n-fa ba m Ba saani.
- ³⁰Man ni m Ba maa - ti nyɛ la yimmu."
- ³¹Lala saha ka niriba maa daa laa m-piisi kuga ni ba lɔbi Yisa.
- ³²Ka u daa yeli ba, ni, "N daa niŋi alahazibu tunsuma pam, ka ya nini nya, tunseesi ka m Ba Naawunni daa zaŋŋi n-ti ma ni n tumni a ni. Tunsuma wa muna - kani zugu ka ya boori ni ya lɔbi ma kuga?"
- ³³Ka ba daa labsi n-yeli u, "Pa bunsunseaa zugu ka ti ya lɔbi i, amaa nyin n̄ɔn tu Naawunni zugu. Ninsaala n kur nyɛ i, ka i boori la i zaŋŋi i maŋŋa n-labgi Naawunni!"
- ³⁴Ka Yisa labsi ba n-yeli, ni, "Di sɔbi n-dooli ya mammaŋŋa zaaligu sɔppu ni, ni, Naawunni yeliya, ni, ya nyɛ la Naawuna; bee, m ma'ari ni?"
- ³⁵Tɔ; ti mi halli, ni, kariŋŋu maa yi yeli seelli, di siri nyɛ la yelimani zaŋŋi n-kyenna: ka Naawunni daa tɔ'asi n-ti baseeba ban daa deaai u yeligu la, ni, Naawuna n nyɛ ba.
- ³⁶Ka man n̄ɔna - m Ba maa n yiisi ma ka tum ma ni n kyɛ duniya wa ni na: ka man n̄ɔn yetti, ni, Naawunni Bii n nyɛ ma, wula ka ya nin toaai n-yeli, ni, n tuuri la Naawunni?
- ³⁷N yi bu tumni tunseesi m Ba n̄ɔn boori ni n tumna - tɔ, din̄ɔna yan di niŋi ma yedda.

³⁸Amaa n yi tumni a ni, halli ya bu niɲni ma yedda, ya nin toaai n-niɲi tuma maa yedda, ka lala zugu ka ya nin mi ka baɲɲi di gbinni, ni, m Ba maa be la n saani, ka man gba be u saani.”

³⁹Ka dizugu ba daa laa m-boori ni ba gbaai u, amaa u daa liisi n-yi ba nuusi ni yaasa.

⁴⁰Yisa daa laa n-labi n-yakki Gyɔdin mɔ'ari la yaasa, nti paai ya'aseaa Gyɔni ɲon daa yi daɲɲi m-be ni n-suuri niriba Naawunni koom la. Beni ka Yisa daa kpalim n-gbea.

⁴¹Ka niriba pam daa kye u saani na ka yeli, ni, "Gyɔni daa bu tum alahazibu tunseelli, amaa ɲon daa pun yeli yeliseesi zaɲɲi n-kyanɲi doo wa yela daa nye la yelimaɲni!”

⁴²Ka niriba pam daa niɲi u yedda beni.

Gyɔni 11

¹Dɔsɔ n daa be ni, ka u yuuri booni Lazarusi; Betani nira n daa nye u. Ka lala saha maa u daa beeri ni. Betani wa ka Mariama ni u beeri Maata gba daa be ni.

²Mariama mun daa nye la Lazarusi sunzɔpɔ'a: halli, pɔ'asɔ ɲon daa niɲi turaali n-yɔ'asi ti dugma Yisa gbaya la, ka laa n-zaɲɲi u zɔbwɔ'ala n-nyeesi - ɲon Mariama n-daa la.

³Tɔ: ka pɔ'aba ayi wa n daa tum Yisa saani na, nti yeli u, ni, "Ti dugma, i zɔ maa beeri ni.”

⁴Ka Yisa ɲon daa ti wum lala, u daa yeli, "Ay! Dooru wa ku toaai n-nye u kum dooru; dinɲɔ niɲiya ni di kye ka Naawunni yuuri ti du, dama Naawunni Bii maa nin nya gyirima di zugu.”

⁵Yisa daa wuri Maata ni u sunzɔ la, ni ba sunzɔdoo maa m-paasi.

⁶Amaa ɲon daa wum, ni, Lazarusi ka alaafe maa, u daa kpalim ɲon daa be luginseelli maa n-niɲi la daba ayi yaasa.

⁷Ka daa naayi yeli u nyaandɔliba, ni, "Ya kye ka ti labi Gyuudiiya.”

⁸Ka u nyaandɔliba maa daa labsi u, ni, "Ti Karimba, saha beela din daa gaari la ka beni niriba maa daa ya lobi i la kuga. Kala! I na boori la i labi beni?”

⁹Yisa mun daa yeli ba, ni, "Wuntaɲɲa ni ka neesim be ni n-niɲi hawa pii ni ayi, bee wula? Dizugu ɲonkam kyenni wuntaɲɲa ni bu tuura, dama u nini n nya duniya wa neesim maa.

¹⁰Ɖɔn mun kyenni yunɲu saha, u tuuri ni maa, dama neesim ka u saani.”

¹¹Ka laa n-yeli ba, ni, "Ti zɔ gbisiri ni, see ka ti kyanɲi ni ti neaai u.”

¹²U nyaandɔliba mun daa yeli u, "Ti dugma, u yi gbisira, u nin nya alaafɛa, bee bɔa?”

¹³Tɔ: Yisa daa wulisiya, ni, Lazarusi kpi ni; ba mun daa mi, ni, u tɔ'asiri la hoo sɔ n gbisiri gɔmaɲni la.

- ¹⁴Dizugu Yisa daa kasigi n-yeli ba, ni, Lazarusi kpi ni;
- ¹⁵ni, "Amaa yarima zugu ka n sufu maai pam, tin daa ka u saani maa zugu, dama lala zugu nin kye ka ya niŋi yedda. Tɔ - ti doaama n-kyanŋi u saani!"
- ¹⁶Ka Tɔmaasi, ban daa boonni so 'Gyee la', daa yeli u nyaandɔlitaaba maa, ni, "Tɔ! - ka dinŋɔna ti dɔla n-kyanŋi, ka tin ni ŋɔna nin la'am n-kpi!"
- ¹⁷Yisa ŋɔn ti paai na maa, ba daa yeli u, ni, ba pun so'ai Lazarusi di daba anaasi.
- ¹⁸Tɔ: Gyerusalem zanŋi n-kyanŋi Betani bu paai maala ayi,
- ¹⁹ka Yehudiya dima pam daa kye na ni ba ti kaai Maata ni Mariama ka kpamsi ba sufu zanŋi n-kpa ba sunzɔdoo maa kum zugu.
- ²⁰Maata ŋɔn daa ti wum, ni, Yisa wa ni na, u daa doaaya n-yi n-tuusi u soori, amaa Mariama ŋɔn daa kpalim m-be la yiri maa ni.
- ²¹Maata daa yeli Yisa, ni, "N dugma, i yi daa da be kpa, n sunzɔdoo maa naa n-ku kpi!"
- ²²Amaa n pun mi, ni, halli pampanŋɔ gba Naawunni nin tum nyin susi u bunseelli kam zaasa n-ti i."
- ²³Yisa daa yeli u, ni, "I sunzɔdoo maa nin yisigi kum ni n-labi nyɔvuri ni yaasa."
- ²⁴Ka u yeli, ni, "M pun mi, ni, Zaadaari ka u nin ti yisigi u kum ni."
- ²⁵Ka Yisa daa yeli u, ni, "Mani n-nye ŋɔn neaari kum; nyɔvuri gba n nye ma. Dɔn kam zaa niŋi ma yedda na nin be ni, halli u yi pun kpi gba;
- ²⁶ka ŋɔn kam zaa be ni ka niŋi ma yedda ku kpi halli saha kan ka naari. Ammi, i niŋi dinŋɔ yedda?"
- ²⁷Ka u yeli u, ni, "Ii, n dugma! N niŋi yedda, ni, nyini n-nye Masiya - Naawunni biso ŋɔn daa ye kye duniya wa ni na nla."
- ²⁸Maata ŋɔn daa yeli wa n-naai, u daa labi nti booli u sunzɔpɔ'a Mariama kpanŋa n-yeli u, ni, "Ti Karimba la kyenni na, ka boosiri i yela."
- ²⁹Mariama ŋɔn daa ti wum di, u daa doai saazugu n-kyanŋi yoomayooma n-yi ni u ti tuusi u soori.
- ³⁰(Yisa daa na bu paai tinŋa maa puuni na, amaa u daa na be la ya'aseaa Maata ŋɔn daa tuusi u maa ni.)
- ³¹Tɔ, ka niriba pam daa be yiri maa ni n-kpamsiri Mariama sufu maa, ka ba daa ti nya ka u doai yooma n-yi, ka ba gba daa doai n-dɔli u n-yi na. Ba daa teesiya, ni, u wa la gballi maa ni, ni u ti kum.
- ³²Mariama daa paai Yisa ŋɔn daa be ya'aseaa maa, ka ŋɔn daa ti nya u, u daa gbaani tinŋa Yisa nɔba ni ka yeli, ni, "N dugma, i yi daa da be kpa, n sunzɔdoo maa naa n-ku kpi!"

- 33 Yisa daa nya Mariama ka u kumna, ka niriba ban paasi u zugu maa gba daa kumna; ka di daa niŋi Yisa yori ka u sufu sa'am.
- 34 Ka Yisa boosi ba, "Ya'akani ka ya so'ai u?" Ka ba yeli Yisa, ni, "Ti Bapira, kyem na nti nya!"
- 35 Yisa daa kumiya.
- 36 Ka niriba maa yeli, ni, "Nyama ŋon wuri Lazarusi seem!"
- 37 Amaa ka ba seeba daa yeli, ni, "U daa neaai zoomma nini, bee, u daa bu niŋi lala? Kala u naa n-ku toaai n-tuligi Lazarusi kum maa ni?"
- 38 U sufusa'anggu maa puuni, Yisa daa kyanŋi gballi maa ni, ka ka daa nye la tampifeoo ka ba zaŋŋi kugri n-ligi ka noori.
- 39 Yisa daa yeliya, ni, "Ya yiisima kugri maa kpaŋŋa!" Ka Maata, doo ŋon daa kpi maa sunzo'p'a la, daa labi n-yeli, ni, "N dugma, poosigu nin be ni, ban so'ai u di daba anaasi nŋa!"
- 40 Ka Yisa yeli u, ni, "N da pun bu yeli i, ni, i yi niŋi yedda i nin nya Naawunni naam gyirima ŋon nye seem?"
- 41 Ba daa biligi kugri maa n-tiili kpaŋŋa. Ka Yisa gosi saazugu ka yeli, ni, "M Ba, n puusiri i, nyin pun wum n-ti ma zugu.
- 42 M mi, ni, i wumni n-tiri ma saha kam, amaa n to'asi dinŋo la niriba ban ze kpa wa zugu, din ye kye ka ba niŋi yedda, ni, nyini n siri tum ma na."
- 43 Don daa to'asi wa n-naai maa, u daa tasiya ni kukotitaari m-booli, ni, "Lazarusi, yim na!"
- 44 Ka u daa yi na, ka kasiŋŋa vili n-vili u nuusi ni u gbaya, ka tanseaa mun vili u nindaa ni. Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Lorigma u ka kye ka u kyanŋi!"
- 45 Niriba pam ban daa kye na ni ba ti kaai Mariama maa daa nya Yisa ŋon daa niŋi seem maa, ka ba daa niŋi u yedda.
- 46 Amaa ba seeba daa labi nti yeli Farisii dima Yisa ŋon daa niŋi seem.
- 47 Dizugu Farisii dima ni gyeenŋu toondaandima maa daa zini n-to gyina ka yeli, ni, "Ti ye niŋi la wula? Nyama alahazibu tuntunseesi doo wa ŋon tumna!"
- 48 Ti yi kye ka u na kpalim n-tumni lala, sokam zaa nin ti niŋi u yedda, ka Room dima nin ti sa'am ti Gyeenŋu Yiri maa, ni ti tiŋŋa wa zaa, m-basi!"
- 49 Ba puuni, doo n daa be ni, ka u yuuri n daa boonni Kayafasi. Dɔna n daa nye Gyeenŋu Toondaana lala yuumni maa ni. Donŋo daa doai n-yeli, ni, "Yan gyera wa, wumma!"
- 50 Ya bu mi di n be seem maa? - ni, ya yi kye ka ninvugyinni kpi n-ti niriba di so ya kye ka ti butiri zaa sa'am m-basi."

⁵¹Yelimaɓni, u daa bu tɔ'asi di la u mammantoori; amaa ɗon daa nye Gyeenɗu Toondaana di yuumni maa zugu, u daa tɔ'asi anabitiri yela, ka di gbinni nye la : ni, see ka Yisa kpi n-ti Yehudiya niriba;

⁵²ka di pa la ba butiri maa kɔkɔ zugu, amaa ka di la'am Naawunni biisi ban wurigi m-be tinsi tinsi zaa ni la m-paasi.

⁵³Dirindaari maa ka Yehudiya kpambaya daa di lo niya ni ba ku Yisa.

⁵⁴Dinzugu Yisa daa bu laa n-goore paalu ni Gyuudiiya tingbanɗu ni, amaa ka daa bakki n-kyanɗi m-potti ziseaa niriba ɗon daa ka ni la, m-paai tinseaa kan yuuri boonni Efirayim la ni. Beni ka ɗon ni u nyaandoliba daa be ni.

⁵⁵Kyuu la n daa ti potta, ka niriba pampam daa yi tinkpansi maa ni n-kyanɗi Gyerusalem ni ba ti maali ba mansi siri kasikasi poi ka Yakki-n-Gaari Kyuu maa naayi paai.

⁵⁶Ba daa boori la Yisa ziiya, ka ban daa ti la'asi m-be Gyeenɗu Yiri ni la, ba daa boosiri la taaba, ni, "Ya teesi la wula? Ni, u nin kye kyuu wa ni na, bee, u ku kye na?"

⁵⁷Ka gyeenɗu toondaandima maa ni Farisii dima daa yeli, ni, ɗon kam zaa mi Yisa ɗon be ya'aseaa, ɗon tisim ba lahabaari, din nin kye ka ba gbaai u.

Gyoni 12

¹Di daa kpalim dabsa ayoobu poi, ka ba ya di Yakki-n-Gaari Kyuu la. Di saha ka Yisa daa kye Betani tinkpanɗa na, tinseaa Lazarusi yiri ɗon daa be ni, Lazarusi so Yisa ɗon daa pun neaai kum ni la.

²Di zugu ba daa dugi bundira n-ti Yisa, ka ɗon ni Lazarusi daa la'am n-dira, ban ni daadam pam: ka Maata daa gyeemna.

³Di saha ka Lazarusi sunzɔpɔ'a Mariama la daa zaɗɗi ga'ari ni turaali kpaam, bun mari nyunya'asiri ka bu ligri zoaai pam, m-mari na nti soosi Yisa nɔba, ka laa n-zaɗɗi u zɔbwɔ'ala n-nyeesiri a. Ka yiri maa ni sokam daa ti wumni turaali maa nyunya'asiri maa.

⁴Gyuudasi Isikariyoti muna, Yisa nyaandolisɔ ɗon daa ya figsi u la, daa yeli,

⁵ni, "Wula zugu ka turaali wa bu koosi? Ba yi da koosi bu, ligri pam da naa n-yi na ka lala ligri naa n-toaai m-puri n-tori n-ti faradima maa."

⁶Ɗon daa yeli lala maa gbinni daa pa la u ba'a m be faradima maa yela ni, amaa ligri yela ni, dama u daa guri la ba la'abooriga, ka mun daa zuuri ka puuni la'aseesi.

⁷Amaa Yisa daa labsi n-yeli, "Ay, kyel u! U zaɗɗi turaali kpaam wa n-zaali, see ka n so'abu daari ti paai.

⁸Ya kur nin mari faradima ya saani sahakam. Man mun ku kpalim m-be ya saani sahakam."

⁹Yehudiya dima daadam pam daa ti wum, ni, Yisa daa be beni. Dizugu ba daa la'asi na ni ba ti nya u, ka di pa lala zugu kɔkɔa, amaa ni ba ti nya Lazarusi gba, Yisa ɛn daa yisigi sɔ kum ni la.

¹⁰Lala zugu ka gyeɛnɛnɛn toondaandima daa ɛmɛ taaba saawara ni ba ti baɛɛni ba nin niɛni seem n-ku Lazarusi gba.

¹¹Dama ɛn Lazarusi yela zugu daa kye ka Yehudiyadima pam daa niɛni la Yisa yedda.

¹²N-neaai beo ka Yisa daa lu soori, ni u kyaɛɛni Gyerusalem. Ka tiɛɛna maa puuni zama pam daa ti wum lala,

¹³ka daa zaɛɛni tiisi wula n-yi na ni ba ti tuusi u soori. Ka ba daa ɛmeeri kpaliɛɛna n-tasiri n-yetti, ni :- "Hoosana! Zugsunɛn be ni n-ti u - N-ti sɔ ɛn zaɛɛni ti Dugma yuuri n-kyenni na! Zugsunɛn n-ti Izraeli Naaba!"

¹⁴Yisa mun daa nya buɛɛna m-ba, hoo din sobi n-dooli seem la, ni:

¹⁵"Di zɔri dabeem, nyin pɔ'asariga wa, Nyin Zayɛn tiɛɛna wa! Nyama, i Naaba n kyenni i saani na wa! U sigsi u maɛɛna baalimm, Ka baari bumbila n-kyenni na."

¹⁶Lala saha maa ka u nyaandɔliba daa bu baɛɛni anɛn gbinni; amaa Yisa ɛn daa kpe u gyirima zii la n-naai maa ba daa naayi teaai yela wa zaa m-baɛɛni, ni, ba daa danɛni n-sobi Yisa yela lala.

¹⁷Di saha ka niriba pam daa dɔli Yisa n-kyenni na. Ba daa dɔla m-moonni Lazarusi yela, ni, ɛn Yisa n daa booli u, ni, u yim gballi maa ni na, ka daa neaai u kum ni.

¹⁸Yetto'a wa zugu gba ka niriba pam daa yi na ni ba ti tuusi u, ɛn daa tum makkri tumni wa zugu.

¹⁹Ka dinɛnɛna Farisii dima maa daa fabinni n-tiri taaba, ni "Ya bu nya? - Ti zabri u n-gyea! Duniya wa dima maa zaa yi na ni ba ti dɔli u nyaɛɛna!"

²⁰Ninvugseeba daa be la timpuuni, ka ba daa yi Griika dima tinsi na ni ba ti di Kyuu maa.

²¹Ka Griika dima wa seeba daa kye Filipi saani na, nyaandɔliso ɛn daa yi Betsaida na - tinkpanseaa kan ze Galilii tingbaɛɛni ni. Ba daa yeli u, ni, "Ti Bapira, ti boori ti nya Yisa."

²²Filipi mun daa paai Anduru saani na ka ba daa la'am m-bo Yisa ziiya nti yeli u.

²³Di saha ka Yisa daa labsi n-yeli ba, ni, "Tɔ! Saha maa paai na: sahanseaa ba nin zaɛɛni gyirima n-ti Ninsaala Bii maa.

²⁴Yelimaɛni ka n yetti ya wa, ni, kaburli yi bu buri tiɛɛna n-kpi, ka kpalim la ka kɔkɔa; amaa ka yi ti kpi muna, ka nin buli n-niɛni sunɛnasunɛna.

²⁵Di wulisiya, ni, sɔ yi ti boori u nyɔvuri pam, u nin kɛɛni ka; sɔ mun yi bu boori u nyɔvuri lala, duniya wa puuni, di daama nin guri di m-mari halli saha kan ka naari.

²⁶Ninvugso ḡon boori u tumni n-tiri ma, kye ka u doli n nyaanḡa: ka man ḡon ya be seela maa, beni ka n tuntumna wa nin ti be ni. Ka ḡon tumni n-tiri ma la, m Ba Naawunni nin ti di daama gyirima.”

²⁷Ka Yisa daa laa n-yeli, ni, "Pampaḡḡo ka n sufu sa'am: n ya n-yeli la wula? - N nin yeli, ni, 'M Ba, fa ma m-basi saha wa yelimugsa wa puuni.', bee? Ay! dama yelimugsa wa zugu ka n daa kye na nti paai saha wa na.

²⁸N nin yeli, ni, 'M Ba, kye ka i yuuri nya pe'abu!', bee?" Ka di saha ka kukori n daa to'asi saazugu na, ni, "N siri pun kye ka n yuuri nya pe'abu, ka ka nin laa n-nya pe'abu yaasa.”

²⁹Zama maa ni ninvugseeba daa ti wum lala ka yetti taaba ni, "Saa tasiya!" Ka seeba mun daa yetti, ni, "Ay! Amaa malaakasɔ to'asi n-ti u!"

³⁰Yisa daa yeli ba, ni, "Pa man zugu ka kukori wa to'asi n-yi na, amaa yarima zugu.

³¹Pampaḡḡo ka ba katti duniya wa sariya. Ka ḡon su duniya wa fukumsi la muna - ba nin lusi u n-kari m-basi kpaḡḡa sa.

³²Man muna, ba yi ti zaḡḡi ma n-sa n-ya'ali saazugu maa n nin kye ka sokam kyenni n saani na.”

³³Don daa yeli lala maa, u daa wulisiri ḡon ya n-kpi seem maa.

³⁴Ka daadam daa yeli, ni, "Ba daa pun yeli ti ti zaaligu ni, ni, Naawunni yi ti kye ka Masiiya maa kye na n-di naam n-tuligi ti, u nin kpalim m-be ni sahakam; to, ka nyin mun yetti, ni, Ninsaala Bii maa nin ti 'sa n-ya'ali saazugu'. Dinḡona, ḡoni n lee n-nye 'Ninsaala Bii' wa?"

³⁵Ka Yisa daa yeli ba, ni, "Saha beela yaasa ka neesim maa nin kpalim m-be ya saani. To; yan mari neesim sahanseaa la, see ka ya kyenni suḡḡa ka zibsim di gbaai ya. So yi ti kyenni zibsim ni, di daama bu mi ḡon kyenni seela.

³⁶Yan mari neesim maa sahanseaa la, see ka ya niḡi neesim maa yedda, ka ya nin leebi neesim maa niriba." Yisa daa yeli lala n-naai, ka daa kyaḡḡi nti so'ai ka kye ba.

³⁷Halli ḡon daa pun tum alahazibu tuma ni makkri tuma ka ba nini nya maa zaa yori, ba daa bu sakki n-niḡi u yedda.

³⁸Di daa niḡi lala ka anabi Aizaaya ḡon daa yeli seem siri daa ti niḡi lala, ni :- "Ti Dugma, ḡoni n daa niḡi tin moonni seem la yedda? Naawunni ḡon wulisiri u yiiko maa, ḡoni mun n nyara? Ay! - so ka ni.”

³⁹Di wulisiya, ni, ba ku toaai n-niḡi yedda. Aizaaya mun daa maali n-yeli, ni:

⁴⁰"U kye ka ba nini n zoomna, Ka ba sufu ku sakki n-wumna. Di yi pa lala ba nini nin neaai n-nyara, Ka ba sufu nin wumni n-takkra, Nti nya tippu n saani.”

⁴¹Aizaaya ḡon daa to'asi lala, u na pun nya Naawunni gyirima di saha maa, ka daa to'asi u yela maa.

⁴²Halli kpamma maa pam daa niŋi Yisa yedda, amaa ba daa bu kye ka so baŋŋi, dama ba daa zori Farisii dima maa dabeem, ni, di pa seem ba nin kari ba n-yiisi ba la'aŋŋu duri ni.

⁴³Di wulisiya, ni, ba daa boori ni ninsaadima ti pe'ai ba, pa ni Naawunni pe'ai ba.

⁴⁴Yisa mun daa tasi pampam n-yeli, ni, "So kam n niŋni ma yedda, pa mani ka u niŋi yedda maa, amaa So ŋon daa tum ma na la ka u niŋna.

⁴⁵Ninvugso ŋon nyari ma la gba nyari la So ŋon daa tum ma na maa.

⁴⁶Man kyenni na hoo neesim, ni ŋonkam niŋi ma yedda la ku ti kpalim zibsim ni.

⁴⁷Ninvugso mun ŋon wumni n yela wa n-tummi lala maa, n ku kari u sariya n-lusi u: dama n daa bu kye duniya wa na ni n ti kari ka sariya, amaa n kye na ni n ti tiligi duniya maa.

⁴⁸Ninvugso mun yi zeemni ma ka bu sakkri n-tiri n yeligu maa, di daama sarikatta m be ni: man ŋon yeli yeliseelli - kana n ya kari u sariya n-lusi u, Zaadaari maa.

⁴⁹Pa m mammantoori yela ka n yetta. Ay! - m Ba daa tum ma na ka daa zaali ma man ya yeli yeliseesi, ni man ya to'asi seem.

⁵⁰M mi halli, ni, ŋon zaaligu maa nye la nyovuri kan ka tariga. Man ŋon yetti yeliseesi muna, hoo m Ba ŋon daa to'asi n-ti ma seem la, lala ka man gba to'asira."

Gyoni 13

¹Ban daa ti piili m-puusi Yakki-n-Gaari Kyuu maa sahanseaa la, Yisa ni u nyaandoliba n daa be ni: u daa baŋŋiya, ni, saha maa paaya ni u bakki ka kye duniya wa n-kyanŋi u Ba saani. Ka ŋon daa pun wuri u niriba wa seem la - baseeba ban ya kpalim m-be duniya wa puuni maa - u daa na wuri ba halli ni u yaa tariga.

²Di saha ka Sintaani daa kpe Gyuudasi sufu ni, ŋon Saimoon Isikariyoti bii la, ni u ti kye ka u zanŋi u sufu ni teesibeeri n-gbaai Yisa figsigu la. U daa pun niŋi lala poi, ka ba naayi la'am ni ba ti di.

³Yisa mun daa mi halli, ni, u Ba Naawunni pun zanŋi bunseelikam zaa n-tisi u nuu ni; ka laa m-mi, ni, u daa yi ŋon Naawunni saani na ka ya labi n-kyanŋi u saani yaasa.

⁴Ka dinŋona u daa doai bundira diibu zii la ni n-zaani nti yeaai u kparigu ka zanŋi boduuwa n-lo u seaa ni.

⁵Ka naayi zanŋi koom n-niŋi tasilaa la ni n-gbaai u nyaandoliba noba peari; ka u daa zanŋi boduuwa la n-nyeesi n-nyeesi a n-ti ba.

⁶U daa niŋi lala nti paai Saimoon Piita saani na: ka ŋon Piita daa yeli u, ni, "Kala, n dugma, i ya peai la man noba bee?"

- ⁷Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "Man ñon niñni seem maa muna, i ku toaai m-bañji di gbinni pampañña; di nyaañña ka i nin ti bañji."
- ⁸Ka Piita yeli, "Ay, n ku sakki ni i peaa i n noba la, halli sahakam!" Ka Yisa yeli u, ni, "N yi bu peaa i, i nuu laa n-ka n yela ni."
- ⁹Ka ñon Saimoon Piita daa yeli, ni, "Tɔ, n dugma! Ka dinñona pa n noba kɔkɔ ka i ti ya peaa i - see ka i peaa i n nuusi ni n zugu m-paasi!"
- ¹⁰Ka Yisa yeli, ni, "Ninvugso ñon pun su koom, di daama bu laa m-boori suubu yaasa, amaa u peaa i u noba kɔkɔa. Lala nin kye ka u leebi bunveelli kasi zaa." Ni, "Ii, ya siri nye la ninvugseeba ban peaa i kasikasi. Amaa pa ya zaa."
- ¹¹(U daa pun bañji dɔsɔ ñon ya figsi u la yela, ka lala zugu ka u daa yeli, ni, pa ba zaa n nye ninvugveela kasikasi.)
- ¹²Tɔ: ka ñon daa peaa i ba zaa n-naai maa, u daa maali n-ye u kparigu n-labi bundira diibu ziiya. Di saha ka u daa yeli ba, ni, "Ammi, ya bañji man ñon niñi ya seem maa?"
- ¹³Tɔ, di gbinni ñña :- Ya boonni ma la, ni, ya karimba ni ya dugma, bee m ma'ai ni? Ka yan yetti seem wa, di mari soori, dama man nye la lala n-ti ya.
- ¹⁴Tɔ, ka mani, ya karimba ni ya dugma la, n peaa i ya noba n-ti ya - ka di gbinni nye la : see ka yarim zaa gba ti peaa i ya taaba noba n-tiri ba.
- ¹⁵N tum tuma wa n-ti ya ni n ti wulisi ya ya tunsunñu soori ñon nye seem la, ka ya gba ti tumni lala.
- ¹⁶Yelimañni ka n yetti ya wa, ni, daabri bu kpeem u dugma, bee, tuumu n-kpeem ñon tum u.
- ¹⁷Anñɔ zaa ka ya pun bañji: tɔ, zugsunñu nin be ni n-ti ya, ka di nye la yan wumni a n-doli a maa.
- ¹⁸Pa ya zaa yela ka n yetti maa: man mi man gamsi ninvugseeba la. See ka din daa sobi n-dooli maa siri nin ti niñi lala, ni: 'Man ni ninvugso ñon la'amni n-diri diibu ni taaba, di daama yi la n nyaañña nti sa'am n yela.' "
- ¹⁹Ni, "Pampañña n dañji n-wulisiri anñɔ zaa n-tiri ya pɔi, ka a ti naayi niñi. Ka dizugu a yi ti siri niñi lala, ya nin bañji n-niñi yedda, ni, 'mani n nye Man Ìon Be ni maa'.
- ²⁰Yelimañni ka n yetti ya wa, ni, ninvugso ñon ya n-deaa i n tuumusɔ sunña, mani ka u deaara; halli ni ninvugso ñon deaari ma muna - So ñon tum ma gba ka u deaara."
- ²¹Yisa ñon daa yeli dinñɔ n-naai maa, sufusa'anñu daa ti gbaai u, ka u daa yeli u noori yelimañni zaa, ni, "Ya so n ye koosi ma n-figsi ma."
- ²²Ka u nyaandoliba maa sufu daa gyetta, ka ba gosiri taaba m-birisiri ni ba ti bañji so maa.
- ²³Ka Yisa nyaandolisɔ daa pɔri n-tabli u saani; ñon daa wuri pam so n-daa la.

- ²⁴Ka Saimoon Piita daa bugsi n-yeli doo wa, ni, u boosima Yisa m-ban̄ɲi ɲɔn tɔ'asiri sɔ yela maa.
- ²⁵Di saha ka nyaandɔla maa daa vuui m-paai Yisa n-sɔ'ai m-boosi u, ni, "Ɖɔni nla, n dugma?"
- ²⁶Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "I yi ti nya ka n ɲmaai diibu n-sugi laa ni n-zan̄ɲi n-ti sɔa - tɔ, ɲɔna nla." Ka u daa ɲmaai n-sugi ka zan̄ɲi n-ti Gyuudasi, Saimoon Isikariyɔti bii la.
- ²⁷Ka Gyuudasi ɲɔn daa deaai diibu la n-naai, di saha ka Sintaani daa kpe u sufu ni. Ka Yisa yeli u, "Nyin ɲɔn ya tum seelli maa, tumma yooma!"
- ²⁸U nyaandɔliba maa mun daa bu mi u yeligu wa gbinni.
- ²⁹Halli Gyuudasi daa su ba la'abooriga yela, ka baseeba daa yetti, ni, Yisa tɔ'asiri ligri yettɔ'a n-ti u, ni, u kyema nti da ba kyuu neema an kpalim na, bee, n-yiisi zakka n-ti faradima.
- ³⁰Tɔ, ka Gyuudasi daa deaai diibu la ka doaai yooma n-yi. Di saha ka yun̄ɲu daa zibi zimm.
- ³¹Gyuudasi ɲɔn daa bakki n-naai la, Yisa daa yeli ba, ni, "Pampaɲɲɔ ka Ninsaala Bii maa gyirima ye yi paalu. Ka Naawunni gba gyirima yi paalu u saani na.
- ³²Ka din be la lala zugu, dinɲɔna Naawunni nin kasigi ka u gyirima ti yi paalu Ninsaala Bii la saani, halli yoomyooma ka u nin niɲi lala."
- ³³Ni, "M biisi, n ku laa n-yuui ya saani: di kpalim la beela ka ya nin ti bɔ m-bɔ n ziiya n-gyɛa. Man daa pun yeli lala n-ti Yehudiya dima maa, ni, man wa seelli maa, ya ku toaai m-paai beni: tɔ, ka pampaɲɲɔ n yetti lala n-tiri ya gba.
- ³⁴N zaanni la zaalipaalli n-tiri ya, ni, ya wuri taaba; hoo man daa wuri ya seem la, yan mun wuri taaba lala.
- ³⁵Ya yi siri ye wuri taaba lala, dinɲɔna sɔkam zaa nin ban̄ɲi, ni, ya nye la n nyaandɔliba."
- ³⁶Ka Saimoon Piita daa boosi u n-yeli, "Yani ka i wa, n dugma?" Ka Yisa daa gyɛrigi u, ni, "Man n wa seelli maa, i ku toaai n-dɔli ma m-paai beni pampaɲɲɔa: amaa i nin ti naayi dɔli n nyaan̄ɲa m-paai sahanseaa."
- ³⁷Ka Piita daa laa n-yeli u, ni, "N dugma, bɔ n lee n-kyɛ ka n ku toaai n-dɔli i pampaɲɲɔa? N se'asiya ni n kpi n-ti i."
- ³⁸Ka Yisa labsi n-yeli u, ni, "Ni, i se'asiya ni i kpi n-ti ma, bee? Ay! - yelimaɲni ka n yetti i wa, ni, nɔroo sa ku ti kum ka di pa la ka nyin sa nin pun kyiiisi napɔmbuta, ni, i bu mi ma."

Gyɔni 14

- ¹Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya di kyɛ ka ya sufu sa'am. Ya niɲma Naawunni yedda, tɔ - ka niɲi man gba yedda.
- ²Duri pam m be m Ba yiri maa ni, ka n wa ni n ti maali beebu ziiya siri n-zaali ya. Di yi da pa lala, n naa n-ku yetti ya, ni, lala n nye di. M bu ma'ari ya la ziri.
- ³Ka man kyaɲɲi m-maali ya beebu zii n-naai, n nin labi na nti zaɲɲi ya n-kyaɲɲi, ka man ni yarima la'am m-be ni.
- ⁴Ya mi man wa luginseaa maa soori."
- ⁵Ka Tomaasi daa yeli u, "Ay, n dugma, ti bu mi nyin wa luginseaa maa; ti ya niɲi la wula m-baɲɲi soori m-paai beni sa?"
- ⁶Ka Yisa labsi n-yeli u, ni, "Mani n nye soori maa; mani n nye yelimaɲni gba, ka mani n nye nyɔvuri m-paasi. So ku toaai n-kyaɲɲi m-paai ti Ba Naawunni saani faasee ka u dɔli ma n-kyaɲɲi.
- ⁷Yan yi baɲɲi ma wa, ya nin baɲɲi m Ba gba; ka pampaɲɲo zaɲɲi n-kyenna ya yi baɲɲi u, ka laa n-nya u."
- ⁸Ka Filipi daa yeli u, "N dugma, wulisim ti i Ba maa - lala yi sakki ti!"
- ⁹Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "N zo Filipi, man ni yan zaa kpeya n-yuui pam, ka i na bu mi ma, fa? Ɗonkam pun nya ma pun nya m Ba maa gba. Ka wula ka i yeli lala? - ni, 'Wulisim ti i Ba maa.'
- ¹⁰I bu niɲi yedda, ni, m be la m Ba saani, ka m Ba mun be la man saani? Yetto'aseesi man tɔ'asi n-ti ya maa pa la seesi an yi m mammaɲɲa saani na. Ay - m Ba ɲon be n saani maa - ɲona n tumni tuma maa.
- ¹¹Ya niɲma ma yedda, ni, m be la m Ba maa saani ka m Ba gba be man saani. Di yi pa lala, ya niɲma ma yedda n tuma maa zugu.
- ¹²Yelimaɲni ka n yetti ya wa, ni, ɲonkam niɲi ma yedda nin tum kaman man tumni seem maa. U nin tum halli tunkpeema n-gaari lala gba, dama man wa la m Ba maa saani.
- ¹³Ka ya yi ti susi bunseelikam zaa n yuuri zugu, n nin tum lala, ka lala yi kyɛ ka m Ba gyirima ti yi paalu, man u Bii maa zugu.
- ¹⁴Ya yi susi ma bunseelikam n yuuri zugu, n nin niɲi di."
- ¹⁵Ka Yisa daa laa n-yeli ba, ni, "Ya yi wuri ma, ya nin sakki n noori zaaligu maa.
- ¹⁶Ka n nin susi m Ba Naawunni, ka u nin ti ya sunɲnisɔ yaasa, ka ɲon Sunɲna maa nin be ya saani halli saha din ka tariga.
- ¹⁷Naawunni Sii nla, yelimaɲni daana. Duniya wa dima ku toaai n-deaai u, dama ba bu nya u, bee, m-baɲɲi u. Yarima mun mi u, dama u kpalim la ya saani ka u nin ti be ya ni.

¹⁸N yi ti kyaŋŋi, ya ku kpalim ya kɔkɔa, hoo kpibisi ŋɔn kpalim seem. Ay! - N nin labi ya saani na.

¹⁹Di kpalim la beela ka duniya dima ku laa n-nya ma, amaa yarima nin nya ma; ka man ŋɔn vu maa zugu, ya gba nin vu.

²⁰Dabsiri maa yi ti kye na, ya nin baŋŋi, ni, m be la m Ba maa saani, ka ya mun be n saani, halli ka man gba be ya saani.

²¹Ɖɔnkam deaai la n noori zaaligu ka sakkri n-tumni lala, ŋɔna n nye sɔ ŋɔn wuri ma. Ka ŋɔnkam wuri ma muna - m Ba nin wuri di daama, ka man gba nin wuri u, ka nin kasigi m maŋŋa n-wulisi u.”

²²Di saha ka Gyuudasi bila daa yeli (pa Gyuudasi Isikariyɔti ŋɔn daa figsi Yisa nla, amaa u tɔ'ama), ni, "N dugma, i ya niŋi la wula n-kasigi i maŋŋa n-wulisi ti, ka duniya dima maa ku nya i?"

²³Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "Ɖɔnkam wuri ma nin deaai n yeligu, ka m Ba nin wuri u, ka man ni m Ba nin kye u saani na ka ti la'am m-be ni.

²⁴Ɖɔnkam mun bu wuri ma ku deaai n yeligu maa, halli ka yeligu maa pa la n dinni, yeliseaa yan pun wum la, amaa m Ba ŋɔn daa tum ma na yeligu n nye ka.”

²⁵Ni, "Dinŋɔ ka m pun yeli ya ka man kur be la ya saani maa.

²⁶Suŋŋna maa muna, u yi ti paai na, ŋɔn nin wulisi ya bunseelikam, ka teaari ya man ŋɔn pun yeli ya seem maa zaa. Ɖɔna n nye Sii Kasi maa, ka m Ba Naawunni nin tum u na man yuuri zugu.

²⁷Sufudoaa ka n tiri ya; di nye la m mammaŋŋa sufudoaa ka n zaŋŋi n-tiri ya. Pa duniya dima maa ŋɔn mari sufudoaa seem maa tataabu ka n zaŋŋi n-tiri ya. Yan di kye ka ya sufu sa'am, ya mun di kye ka dabeem mari ya.

²⁸Ya pun wum man yeli ya seem, ni, n wa ni maa, ka n nin laa n-labi ya saani na. Tɔ, ya yi siri wuri ma, ya sufu nin maai dizugu, dama n wa la m Ba saani maa, dama ŋɔna n gaari ma.

²⁹N ya n-yeli ya ni poi, ka di zaa naayi niŋi; ka di yi ti niŋi, ya nin mari yedda di zugu.

³⁰N ku laa n-toaai n-tɔ'asiri n-tiri ya, bee, n-diri azama, ka di ti yuui, dama ŋɔn su duniya wa fukumsi la kyenni na. U bu su la mani,

³¹amaa di niŋi lala nti kye ka duniya dima nin baŋŋi, ni, n wuri la m Ba maa, ka lala zugu n tumni la bunseelikam zaa ŋɔn zaali ma seem." "Tɔ: ya doaama ka ti kyaŋŋi!"

Gyɔni 15

¹Ka Yisa daa laa n-yeli ba yettɔ'anyesiri zaŋŋi n-kyaŋŋi ban zaŋŋi tiseaa wala koom m-maanni ba daam la: ni, "Mani n nye tiwanni maa ni yelimaŋŋi, ka m Ba mun nye la tii maa daana.

- ²Wuliseaa kan be ma ni ka bu wanni wala, m Ba nin n̄maai ka m-basi; amaa wuliseaa kan wanni walisuma, u nin ḡosi ka sun̄na n-waasi, ka ka nīni kasi, ni ka ti maali n-wanni pam.
- ³T̄o; yarima muna - ba pun ḡosi ya sun̄na ka ya yi nīni kasi, ka di nye la yett̄o'aseesi man t̄o'asi n-ti ya wa zugu.
- ⁴Ya kpalimma m-be man saani, ka n gba kpalim m-be ya ni. Tiwulli ku toaai n-wali wala ka toori yiiko ni, faasee ka ka kpalim m-be tii maa yiiko ni: lala ka ya gba ku toaai n-nīni seelli, see ka ya kpalim man saani ka man ti ya yiiko.
- ⁵Mani n nye tii maa, ka ya mun n nye ka wula. Ya s̄o n̄on kpalim m-be ma ni ka n gba kpalim m-be u ni, di daama nin toaai n-wanni wala pam, amaa man yi ka ya saani ya ku toaai n-nīni seelli.
- ⁶D̄onkam zaa bu kpalim m-be ma ni, ba nin n̄maai di daama m-basi, hoo wuliseaa kan bu wanna, ka ba basi ka, ka ka kuui; ka ba la'asi an̄o taabu nti nȳo, ka a di bugum.
- ⁷Ya yi kpalim m-be ma ni, ka n yeligu maa kpalim m-be ya ni, ya yi ti susi bunseelli kam zaa, ya nin nya di.
- ⁸M Ba yuuri nin nya pe'abu din̄o zugu, ni, ya wanni la wala pam, ka ya leebi n nyaand̄oliba.
- ⁹M Ba n̄on wuri ma seem, lala ka n gba wuri ya; ya kpalimma m-be n wurilim maa ni.
- ¹⁰Ya yi deaai n zaaligu la ya nin kpalim m-be n wurilim maa ni; hoo man daa deaai m Ba zaaligu la ka kpalim m-be u wurilim maa ni la.”
- ¹¹Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "N t̄o'asi yett̄o'a wa n-ti ya, ni n sufupeelli la ti kpalim ya saani ka ya sufupeelli zoaai.
- ¹²Man zaaligu n̄o :- ni, ya wuri taaba hoo man wuri ya seem wa.
- ¹³Ninsaala ku toaai m-mari wurilim n-gaari n̄o, ni, s̄o n zan̄ji u nȳovuri m-pa talima u z̄odima zugu.
- ¹⁴Yarima mun n nye n z̄odima. Ya yi sakki n-tumni man boori seem, n z̄odima n nye ya.
- ¹⁵N ku laa m-booli ya n daaba yaasa, dama daabri zaa bu mi u dugma n̄on tumni seela. Ay! M booni ya la n z̄odima, dama n zan̄ji man wum yeliseesi m Ba saani zaa n-wulisi ya.
- ¹⁶Pa yarima n daa yiisi ma, amaa mani n daa yiisi ya, ka tum ya ni ya yima n-wanni wala pam ka ya wala nin ti yuui. Ka lala zugu nin kye ka ya yi boori seelli m Ba saani, man yuuri zugu, n̄on nin zan̄ji n-ti ya.
- ¹⁷Din̄o zugu ka n yetti ya, ni, see ka ya wuri taaba.”
- ¹⁸Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Duniya dima yi yaai ya, yan ban̄ma ka ba pun yaai mani poi, ka naayi yaai ya.

¹⁹Ya yi da nyɛ la duniya wa maŋtoori niriba, duniya wa da naa m-boori ya yɛla; amaa yan pa duniya wa niriba zugu, man ŋɔn gamsi ya n-yiisi duniya wa yɛla ni zugu, lala ka duniya wa yaai ya.

²⁰Ya teaam man ŋɔn daa yɛli ya seem la, ni, daabri bu gaari u dugma. Ba yi da tum ma putoo, ya gba ka ba nin niŋi ya putoo. Ban mun yi deaai n noori, ba nin deaai ya gba noori.

²¹Anŋɔ zaa ka ba nin niŋi ya man zugu, dama ba bu mi m Ba ŋɔn daa tum ma na maa.

²²N yi daa bu kyɛ na n-tɔ'asi n-ti ba, ba daa naa n-ku deaai taalli; amaa pampaŋŋɔ ba ku laa n-toaai n-kyiisi n-yi ba taalli maa ni.

²³Ɖɔn yaai ma zaa, m Ba gba ka u yaai maa m-paasi.

²⁴N yi daa bu wulisi ba tunseesi an na zi n-tum, ba daa naa n-ku deaai taalli; amaa pampaŋŋɔ ba pun nya ma ka laa n-yaai ma, n-tabɪ m Ba gba.

²⁵Di bɛ la lala ni di kyɛ ka ba zaaligu yeligu la niŋi yelimaŋni, ni, 'M bu niŋi ba seela ka ba yaai ma yɔri.'

²⁶Saawara Daana maa mun ya n-kyɛ na, man ŋɔn ya n-tum sɔ maa ni u yi m Ba saani m-paai ya na - Naawunni Sii nla, ka u nyɛ la yelimaŋni daana, ka yiiri m Ba saani na. U yi ti kyɛ na, u nin zaŋŋi n yɛla n-wulisi ya, dama n sehara daana n nyɛ u.

²⁷Ka di sumsi ni ya gba di n sehara n-wulisiri niriba, dama ya daa bɛ n saani, halli piiligu ni sa."

Gyɔni 16

¹Ka Yisa daa laa n-yɛli ba, ni, "Dinŋɔ ka n yɛli ya, ni, yan di kyɛ ka ya yɛdda maa nyɛŋi ya.

²Ba nin ti kari ya n-yiisi ba la'aŋŋu duri maa ni, ka saha nin ti kyɛ na ka ninvugso ŋɔn ti ku ya nin ti teesi, ni, u gyeemni la Naawunni di zugu.

³Niriba nin ti niŋni anŋɔ n-tiri ya, dama ba bu mi m Ba maa, bee, mani.

⁴Amaa n yɛli ya dinŋɔa ni di kyɛ ka saha maa yi ti paai na, ya nin teaai man daa yɛli ya seem ŋɔa." Ka u laa n-yɛli ba, ni, "N daa bu daŋŋi n-yɛli ya dinŋɔ piiligu ni, man daa na bɛ la ya saani maa zugu.

⁵Amaa pampaŋŋɔ ka n kyenni la Ɖɔn tum ma na la saani, ka din zaasa yɔri ya sɔ bu boosi ma man ya n-kyanŋi seela.

⁶Amaa man ŋɔn yɛli ya lala zugu ka sufusa'aŋŋu yi mari ya zaa.

⁷Amaa n yetti ya la yelimaŋni, ni, di kpa ni n nin bakki ka kyɛ ya, dama n yi bu kyanŋi, Sunŋna maa ku kyɛ na. Man mun yi ti kyanŋi, n nin tum u ya saani na.

- ⁸Ka u yi ti kye na, u nin kasigi n-ti duniya wa niriba ba tumbeeri taalli yela, ni ba yelimaɓni kaalinsi yela, ni Naawunni sariya karibu yela.
- ⁹U nin wulisi ban tum taalli seem yela, dama ba bu niɓi ma yedda;
- ¹⁰u nin wulisi ban ka yelimaɓni seem yela, dama n kyenni la m Ba saani ka ya ku laa n-nya ma yaasa;
- ¹¹u nin laa n-wulisi, ni, ba nin ti nya sariya karibu ni yelimaɓni, dama ba pun kari duniya wa Daana maa sariya n-lusi u.
- ¹²Tɔ. N na mari yela pam ni n yeli ya, amaa di nin zoaai pam n-gaari ya.
- ¹³Amaa Sii Kasi maa nin ti kye na n-kasigi Naawunni yelimaɓni maa zaa n-ti ya. U bu ti ya zaɓɓi u toori yiiko n-tɔ'asi n-ti ya, amaa u ya tɔ'asi la ɗon wum seelli, ni bunseesi an nin ti kye na yela m-paasi.
- ¹⁴U nin ti ti ma gyirima, dama u ti ya deaai la man ɗon yeli u seem la n-yeli ya.
- ¹⁵M Ba ɗon mari seesi - a seelikam zaa nye la n dinni, lala zugu ka n yeli, ni, Sii Kasi maa nin ti zaɓɓi n seelikam zaa n-yeli ya.”
- ¹⁶Ni, "Di nin ti niɓi saha beela ka ya ku laa n-nya ma, ka saha beela yaasa ya nin nya ma.”
- ¹⁷U nyaandɔliseeba daa yeli taaba, "Bumbo ka u yetti ti wa? - Ni, 'Saha beela ya ku nya ma, ka saha beela ka ya nin nya ma yaasa.', ni, 'Di nye la n kyenni m Ba saani.' “
- ¹⁸Ka ba yeli, "Bɔ ka u wulisiri, ni, 'saha beela'? - Ay! ti ku toaai m-baɓɓi di gbinni!”
- ¹⁹Ka Yisa daa mi, ni, ba boori ba boosi u, ka u daa yeli ba, ni, "Dinɗo ka ya boosiri taaba wa, bee boɔ? - ni n wulisiri, ni, saha beela ka ya ku laa n-nya ma, ka saha beela ya nin nya ma yaasa?
- ²⁰Yelimaɓni ka n yetti ya wa, ni, ya nin ti kum ka fabli, amaa ka duniya wa dima nin ti di nya'asim; ya sufu nin sa'am, amaa ya sufusa'aɓɓu maa nin ti takki sufudoaa.
- ²¹Pɔ'a pudaana yi ya dɔ'ai, u mari sufusa'aɓɓu, dama u beerim saha paai u lala; amaa u yi ti dɔ'ai n-naai sahaseaa maa, u ku laa n-teaari beerim maa yaasa: ay! - u mari sufudoaa, dama u baɓɓiya, ni, u dɔ'ai bii la ka u be ni.
- ²²Ka sufusa'aɓɓu mari ya pampaɓɓo, amaa ya nin ti nya ma yaasa ka ya mari sufumaasim ni sufudoaa, ka so ku laa n-fa ya sufudoaa wa ya saani.
- ²³Dirindaari maa di pa la ya nin ti susi bunseelli man saani: yelimaɓni ka n yetti ya wa, ni, ya yi susi seelli zaa m Ba saani u nin ti ya, man yuuri zugu.
- ²⁴Halli ni pampaɓɓo ya na bu susi seela n yuuri zugu: susima ka ya nin nya, ka ya nin nya sufudoaa pam.
- ²⁵N daa zaɓɓi yettɔ'anyesa n-yetti ya dinɗo, amaa saha kyenni na ka n ku ti tɔ'asi ya nyesa ni, amaa n nin kasigi n-yeli ya m Ba yela.

²⁶Di daari ya nin ti susi n yuuri zugu, ka di pa la n yetti ya, ni, man nin susi m Ba n-ti ya;

²⁷ay! - m Ba maa mammanja wuri ya, dama ya gba wuri ma ka niñi yedda, ni, n yi la ñon Naawunni saani na.

²⁸N siri yi la m Ba saani n-kye duniya wa na; ka n nin laa n-yi duniya wa ni n-labi m Ba saani yaasa.”

²⁹Di saha ka u nyaandoliba daa yeli u, ni, "Tɔ! Pampanjo i kasigi n-yeli ti, pa nyesa ni yaasa.

³⁰Pampanjo ti yi mi, ni, i mi seelli kam; ka i karimba so ku laa m-boosi i boosa n-wulisiri i maa. Dinjo zugu ti banjiya, ni, i siri yi la Naawunni saani na.”

³¹Ka Yisa daa boosi ba n-yeli, ni, "Ya siri niñi yedda, fa?

³²Ya bu nya? - saha kyenni na, halli m-pun paai na gba, ka ya nin ti wurim; ya sokam nin zo n-kuli u yiri ka kye ma n kokoa - amaa n siri pa n kokoa, dama m Ba maa be la n saani.

³³N yetti ya anjoa, ni di ti kye ka ya mari sufudooa n saani. Duniya wa ni ya mari yela, amaa ya mari sufukpeemni dama m pun nyañi duniya maa.”

Gyoni 17

¹Ka Yisa ñon daa yeli anjo n-naai, u daa wukki u nini n-gosi saazugu m-puusi Naawunni n-susi, ni, "M Ba, saha maa paaya. Tima i Bii gyirima, ni i Bii maa gba ti zañji gyirima n-ti i.

²Dama i pun zañji yiiko n-ti u, ni u ti su sokam yela ka zañji nyovuri kan ka tariga n-ti baseeba nyini, m Ba, ñon daa ti u la zaa.

³Nyovuri kan ka tariga wa njoa: ni, ba ti banji nyini, m Ba, ni, nyin koko n nye Naawunni yinni ni yelimañi; ka laa m-banji Yisa Kirisita, nyin ñon tum so la na.

⁴Tɔ: n tum tunseesi nyin ñon daa ti ma ni n ti tum la, halli nti naai: ka lala ka n zañji gyirima n-ti i, duniya wa puuni.

⁵Ka dinjona pampanjoa, m Ba, tim ma gyirima i saani hoo man daa nya gyirima seem poi ka duniya wa naayi piili la.

⁶N yiisi i yela n-wulisi seeba nyin ñon daa yiisi duniya wa ni n-ti ma la. I manoori niriba n nye ba, ka i daa zañji ba n-ti ma ka ba deaai i noori.

⁷Pampanjo ba banjiya, ni, seelikam nyin ti ma la yi la i saani na.

⁸Dama n daa zañji yetto'aseesi nyin daa ti ma la n-ti ba, ka ba deaai a. Ba daa mi sunjasunja, ni, n yi la i saani na, ka laa n-niñi yedda, ni, nyini n daa tum ma na.

- ⁹Ban ka n susiri i zaŋŋi n-kyanŋi ba zugu. M bu susiri n-tiri la duniya wa dima, amaa seeba nyin ŋon daa ti ma la zugu ka n susira, dama ban n nye i niriba.
- ¹⁰Halli man mari seela zaa nye la i dinni, ka nyin ŋon mari seela n nye n dinni - ka niriba wa zugu ka n nya gyirima.
- ¹¹Man ku laa m-be duniya wa ni, amaa ban na kpalim m-be la duniya ni, ka man mun kyenni i saani na. M Ba Kasi, guri ba suŋŋa i yuuri yiiko la zugu - yuseaa ka i daa zaŋŋi n-ti ma la - ni ba ti be yimmu hoo man ni nyin nye yimmu seem la.
- ¹²Man ŋon daa be ba saani sahanseaa la, n daa zaŋŋi la yuseaa nyin ŋon daa ti ma la n-guri ba. Ka ba be ni ka ba soso bu baasi yori, ka di yi pa la baasiyori daana la koka, ni din daa sobi n-dooli la siri ti niŋi lala.
- ¹³N kyenni la i saani na pampaŋŋa, amaa anŋo ka n yetta, man na be duniya wa puuni maa, ni di kye ka ba ti nya n sufupeelim zaa ka bu posigi seela.
- ¹⁴N zaŋŋi la i yeligu n-ti ba, ka duniya dima kur yaai ba di zugu, dama ba pa la duniya wa niriba, hoo man gba ŋon pa duniya wa nira seem.
- ¹⁵N susigu pa la, ni, i yiisi ba duniya wa ni, amaa, ni, i ta'ai Sintaani Yelibeeru Daana ka kye ba.
- ¹⁶Pa duniya wa niriba n nye ba, hoo man gba ŋon pa duniya wa nira seem.
- ¹⁷I yeligu nye la yelimaŋni; dinŋona kur kye ka yelimaŋni wa mari ba, ni ba ti leebi i niriba kasikasi.
- ¹⁸Hoo nyin daa tum ma duniya wa ni na seem la, lala ka n gba tumni ba duniya ni.
- ¹⁹Ban zugu ka n zaŋŋi m maŋŋa n-ti i; ni ba gba nin ti zaŋŋi ba mansi n-ti i, yelimaŋni maa zugu.
- ²⁰Pa niriba wa koka zugu ka n susiri n wunsusigu wa: n susigu laa m-be ni n-tiri ninvugseeba zaa ban nin niŋi ma yedda zaŋŋi n-yi ba lahabaari mooligu maa.
- ²¹Ii, m Ba, lala nin kye ka ba zaa leebi yimmu kaman nyini m be ma ni la, ka man gba be i ni: lala ka ba gba nin be ti ni, ka di nin kye ka duniya wa dima baŋŋi, ni, nyin daa tum ma na, ka ba niŋi lala yedda.
- ²²Man mun deaai la gyirimaseaa nyin ŋon daa zaŋŋi n-ti ma la ka laa n-ti n niriba wa. Di nin kye ka ba be yimmu, kaman man ni nyini, m Ba, ŋon be la yimmu seem la.
- ²³Ka n nin be ba ni, ka nyin mun be ma ni. Kye ka ba be ni ni nangbanyinni, ka lala nin kye ka duniya wa dima baŋŋi, ni, nyin daa tum ma na ka man mun wuri niriba wa kaman nyin ŋon wuri ma seem.
- ²⁴M Ba, ninvugseeba nyin zaŋŋi n-ti ma la - m boori ba be n saani man ŋon be seela zaa, ka ba nin nya n gyirima - nyin ŋon daa zaŋŋi gyirimaseaa n-ti ma la. Ka di nin wulisiri, ni, i daa wuri ma poi ka daa naayi naam duniya wa.

²⁵M Ba yelimaɲni daana, halli ni duniya wa dima na zi i yela, man mun mi i, ka n niriba wa gba mi, ni, i tum ma na.

²⁶N gba pun kye ka ba baɲɲi i, ka kur kye ka ba baɲɲi nyin ɲɔn nye soa. Di nin kye ka wurilim be ba saani, ka di nye wurilim seaa nyin mari zaɲɲi n-ti ma; ka man gba nin be ba saani."

Gyɔni 18

¹Tɔ: ka Yisa ɲɔn daa puusi Naawunni n-naai, ɲɔn ni u nyaandɔliba daa doaai n-kyanɲi nti yakki Kyiddirɔn kuliga baa ni. Beni ka tiisi puu daa be ni, ka ɲɔn ni u nyaandɔliba maa daa paai nti kpe ka ni.

²Ka dɔso ɲɔn ya figsi u maa, Gyuudasi la, daa mi beni, dama ba zaa daa kyenni tiisi puu maa ni sahakam ni ba ti diri taaba azama.

³Dizugu ɲɔn Gyuudasi daa mari soogyadima, ni ninvugseeba ban daa nye gyeɲɲu toondima ni Farisii dima niriba, ka ba daa kyanɲi beni. Ba daa mari ba toppu neema ni bugum mɔkpala ni firiladima n-kyanɲi nti paai puu maa ni.

⁴Yisa mun daa pun baɲɲi bunseelikam din ya niɲi u, ka u daa yi na nti boosi ba, ni, "Dɔni ka ya boora?"

⁵Ka ba daa labsi n-yeli, ni, "Yisa ziiya ka ti boora, Nazareti doo la." Ni, "Mani nla." Halli Gyuudasi gba, minaafikka la, daa be la ba saani n-zea.

⁶Ka Yisa ɲɔn daa yeli, ni, "Mani nla." maa, ba zaa daa labi ba nyaanɲa n-lu la tiɲɲa.

⁷Ka Yisa daa maali m-boosi ba yaasa, ni, "Dɔni ka ya boora?"; ka ba yeli u, ni, Yisa zii ka ba boora, ni, Nazareti doo la.

⁸Ka u labsi n-yeli ba, ni, "M pun yeli ya, ni, mani nla; dinɲɔna di yi nye la mani ka ya boora, ya kur kye ka niriba wa bakki n-kyanɲi."

(⁹Lala daa kye ka ɲɔn pun yeli seem maa siri ti niɲi, ni, "M Ba, ninvugseeba ka i zaɲɲi n-ti ma la, m bu kye ka ba soso ti baasi yɔri.")

¹⁰Ka Saimoon Piita daa mari takoobi, ka u daa foaai ka ka kye dɔso nudirigu tubri n-fikki m-basi. Doo maa daa nye la Gyeɲɲu Toondaana la daabsɔa, ka u yuuri boonni Malikyisi.

¹¹Ka Yisa daa yeli Piita, ni, u zaɲɲi u suu maa n-labsi n-su ka teoo maa ni, ni, "M Ba zaali soori wa n-ti ma, hoo kɔbeaa ka u zaɲɲi n-ti ma bunnyuura ni n nyu - ka n ya niɲi la wula n-za'asi ka nyuubu?"

¹²Di saha ka soogyadima maa, ni ba zuguraana, ni Yehudiya dima maa Pirinsi la m-paasi, daa gbaai Yisa n-lo u.

¹³N-daa di zaɲɲi u n-daɲɲi n-kyanɲi Annasi saani - Kayafasi deema n-daa la, ka ɲɔn mun Kayafasi daa di Gyeɲɲu Toondaana lala yuumni maa.

- ¹⁴Ɖɔn Kayafasi muna, u daa nye ɔsɔ ɲɔn daa pun ɲmɛ u saawara n-ti Yehudiya dima maa, ni, ba yi ti kye ka ninvugyinni ti kpi n-ti niriba maa zaa, di nin sɔa.
- ¹⁵Tɔ; di saha ka Saimoon Piita daa kari Yisa nɔba n-dɔla - ɲɔn ni Yisa nyaandɔliso m-paasi. Ba daa paai Anaasi yiri maa na, ka lala yiri dima maa daa mi nyaandɔliso la yela sunɲa, ka di zugu ba daa kye ka u kpe dundɔɲɲu maa ni.
- ¹⁶Piita mun daa kpalim n-zɛ samanni maa ni, amaa u taraana la daa labi na n-yeli pɔ'asariga la, za'anɔgura maa, ka mari u n-kpɛa.
- ¹⁷Ka pɔ'asariga la daa yeli Piita, ni, "Ammi, nyin gba pa la doo wa nyaandɔla?" Ka u daa labi n-yeli u, ni, "Ay! Pa mani."
- ¹⁸Waari saha n-daa la, ka dundɔɲɲu ni dima maa - daaba ni Pirinsi la - daa pun la'asi saala n-nyoai bugum, ka ba daa zɛ ni n-wuusira. Ka Piita gba daa la'am ba saani n-wuusiri bugum maa.
- ¹⁹Gyeɲɲu Toondaana maa daa boosi Yisa u nyaandɔliba yela ni u wulisigu.
- ²⁰Ka Yisa daa labi n-yeli u, ni, "N kasigi n-yeli paalu ni n-ti duniya dima maa zaa: saha kam ka n wulisiri la la'ɲɲu duri ni, bee Naawunni Gyeɲɲu Yiri ni, luginseesi ka Yehudiya dima maa zaa n la'amni taaba. N daa bu sɔ'ai n-yeli seela.
- ²¹Bɔ zugu ka i boosiri la mani? See ka i boosi baseeba ban daa wum maa m-baɲɲi man daa yeli ba seem. Ban m mi man ɲɔn daa yeli seem n-ti ba."
- ²²Ka ɲɔn daa yeli lala n-naai, sapaasinsɔ ɲɔn daa zɛ n-tabi beni daa ɲmɛ Yisa ka yeli u, ni, "Lala ka i labi Gyeɲɲu Toondaana maa, bee?"
- ²³Ka Yisa daa labi n-yeli, ni, "Man yi tɔ'asi n-kyirim, see ka i di n kyirinɲu wa sehara. Amaa n yi yeli sunɲa, wula ka i ɲmɛ ma?"
- ²⁴Di saha ka Annasi daa kye ka ba lɔ u n-zi n-taasi Kayafasi saani, Gyeɲɲu Toondaana maa n daa nye u gba.
- ²⁵Lala saha maa ka Saimoon Piita daa kpalim n-zɛya n-wuusiri u maɲɲa. Ka ba yeli u, ni, "Pa nyin gba n nye u nyaandɔliba yinni?" Ka u daa kyisiya ka yeli, ni, "Ay! pa mani!"
- ²⁶Ka Gyeɲɲu Toondaana daabsɔ gba daa yeli u, ni, "N da bu nya i tiisi puu maa ni, ɲɔn Yisa saani?" - daabri wa daa nye la ɔ'ara n-ti Piita ɲɔn fikki ɔsɔ tubri la.
- ²⁷Piita daa kyisiya yaasa, ka di saha ka nɔroo daa kum.
- ²⁸Bekyikyeoo saha ka ba daa zaɲɲi Yisa n-yi Kayafasi yiri ni n-kyanɲi Baarikyi yiri ni. Ba mammansi daa bu kpe Baarikyi puuni, ni ba di di kyisigu taalli ka kɔɲɲi Yakki-n-Gaari Kyuu maa diibu di zugu.
- ²⁹Dinzugu Gɔmna Pailiti daa yi ba saani na, m-paai ba nti yeli, ni, "Taalli bɔ ka ya zaɲɲi n-galim doo wa?"

- ³⁰Ka ba daa labsi n-yeli u, "Doo wa yi da pa la tumbeeri daana, ti naa n-ku zaɗɗi u n-tisi."
- ³¹Pailiti daa yeli ba, ni, "Tɔ, ya zaɗɗma u n-kari u sariya zaɗɗi n-kyanɗi ya toori kaari zaaligu yela." Ka Yehudiya dima wa daa labsi n-yeli u, ni, "Ay! - soori ka ni ka ti nin kari so sariya n-lusi u n-ku u."
- ³²(Lala daa kye ka Yisa yeligu siri ti niɗi yelimaɗni ɗɔn daa pun wulisi ba u kum soori la.)
- ³³Di saha ka Pailiti daa laa n-kpe Baarikyi puuni ka booli Yisa na nti yeli u, ni, "Nyini n nye Izraeli dima Naaba la?"
- ³⁴Ka Yisa daa labsi n-yeli u, "I yetti la lala i maɗtoori noori ni, bee, seeba n yeli lala n-ti i?"
- ³⁵Ka Gɔmna Pailiti daa yeli u, "Yehudiyadoo n nye ma? - Ay! i maɗtoori butiri niriba maa zaɗɗi i n-ti ma na - halli ya Gyeenju Toondaana gba. Tumbɛɔ ka i daa tum?"
- ³⁶Ka Yisa daa labsi n-yeli u, ni, "N naam pa la duniya wa puuni naam. Di yi pa lala, n nyaandɔliba da naa n-zabi n-ta'ai ma ka so ku zaɗɗi ma n-niɗi Yehudiya dima maa nuu ni. Man mun naam suulinsi bu yi la duniya wa ni na."
- ³⁷Ka Pailiti yeli, "Asee i nye la naaba, fa?" Ka Yisa daa labsi, ni, "Nyini n nye ɗɔn yeli, ni, naaba n nye ma. Dinɗo zugu ka ba daa dɔ'ai ma, ni n di sehara n-tiri yelimaɗni yela. Dɔnkam nye yelimaɗni daana wumni n kukori maa."
- ³⁸Ka Gɔmna Pailiti daa labsi n-yeli u, ni, "Bumbo n nye yelimaɗni wa?" Ka Pailiti ɗɔn daa yeli lala n-naai, u daa laa n-yi Yehudiya dima maa saani nti yeli ba, ni, "M bu nya taalli doo wa saani."
- ³⁹Amaa ya kaari m be ni, ni, n zaɗɗi dansarika daana so n-yiisi n-ti ya na, ya Yakki-n-Gaari Kyuu wa zugu. Tɔ, ya boori n yiisi Yehudiya dima Naaba wa n-ti ya na, bee?"
- ⁴⁰Amaa ba daa laa n-kaasi pampam n-yetti, ni, "Pa doo wa, see Barabasi!" (Dɔn Barabasi mun daa nye la fafaara.)

Gyɔni 19

- ¹Di saha ka Gɔmna Pailiti daa zaɗɗi Yisa n-tisi ka ba zaɗɗi daari n-feebe u.
- ²Ka soogyadima maa daa zaɗɗi goosi m-paam, ka yetti, ni, naam zupiliga n nye ka. Ba daa zaɗɗi ka m-pili u zugu, ka zaɗɗi naam kparizeoo n-yeeli u.
- ³Ba daa kyenni u saani na nti maanni u la ansarisi, ni, "Ndana, m Ba Izraeli Naaba!", ka lobri u pe'asi.
- ⁴Pailiti mun daa labi n-yi n-yeli daadam maa, ni, "Tɔ! m mari u na nti ti ya, ni ya banɗi, ni, man bu nya u taaliseaa."

- ⁵Ka Yisa daa yi na, ka u na pinni la goosi zupiliga maa, ka ye kparizeoo la. Ka Pailiti daa yeli ba, ni, "Nnya doo maa!"
- ⁶Gyeenju kamma maa mun daa nya u, ban ni ba Pirinsi dima maa, ka daa gbaai tasibu, ni, "Ya kpaasim u n-tabli dopulli zugu! Kpaasim u!" Pailiti mun daa gyerigi n-yeli, ni, "Tɔ: ya deaam u n-kpaasi ya mammansi! Man mun bu nya u taaliseaa ni n galim u."
- ⁷Yehudiyadima maa daa labsi n-yeli "Ti mari la ti zaaligu ka di wulisi, ni, di sum ka u kpi, dama u zanji u manja n-yetti, ni, Naawunni bii n nye u."
- ⁸Ka Gomna Pailiti non daa ti wum lala maa, dabeem daa kpa u m-paasi.
- ⁹Ka u daa mari Yisa n-labi n-kpe Baarikiyi zonju maa puuni m-boosi u, ni, "Yeni ka i yi na?"; ka Yisa daa bu labsi u seela.
- ¹⁰Ka u daa laa n-yeli u, "I ku t'asi n-ti ma? I bu mi, ni, m mari yiiko ni n kye ka ba basi i, bee, ba kpaasi i n-tabli dopulli zugu n-ku i?"
- ¹¹Ka Yisa yeli u, "I ka yiiko n nin toaai, di yi pa la yiiko maa yi Naawunni saani na. Dinzugu ninvugso non figsi ma n-ti i la nin deaai taalli n-gaari i."
- ¹²Di saha zanji n-kyenna ka Pailiti yi boori soseaa non nin doli m-basi Yisa. Amaa Yehudiyadima maa daa tasiri n-yetta, ni, "I yi basi doo wa di wulisiya, ni, i pa la Room NaaTitaari maa zaa! ninvugso non yenni, ni, u nye la naaba - tɔ! di daama za'asiri NaaTitaari la naam maa!"
- ¹³Gomna Pailiti non daa wum lala, u daa mari Yisa n-yi na, ka daa zini u sariya karibu bimbinni maa zugu. Beni ka ba daa boonni, ni, 'Litositoota' la, ka ka yuuri Hibruuli ni daa nye la 'Gabbata' - ka di gbinni "Kuga Ziiya" maa.
- ¹⁴Di saha maa n daa nye Yakki-n-Gaari Kyuu siri maaligu daari, ka di daa paai agbaa saha ka Pailiti daa yeli Yehudiyadima maa, ni, "Ya nyama, ya Naa maa njoa!"
- ¹⁵Ban mun daa tasi pampam n-yeli, ni, "Mari u m-bakki! Kpaasim u n-tabli!" Ka Pailiti daa boosi ba, ni, "Ammi, ya bu boori n ku ya Naaba maa?" Di saha ka gyeenju kamma maa daa labsi n-yeli, "Ay! - Ti ka Naaba, m-paasi Room NaaTitaari maa zugu!"
- ¹⁶Di saha ka Pailiti daa zanji Yisa n-tisi ni ba ti ku u. Dinzugu ba daa zanji Yisa
- ¹⁷n-kye ka u bugi u mantoori kum dopulli daari n-kyanji nti paai ya'aseaa ban boonni "Zugunmanju Ziiya", di n nye, Hibruuli ni, 'Goligotta' la.
- ¹⁸Beni maa ka ba daa kpaasi u n-tabli dopulli maa zugu ka zanji ka n-sa, ka laa n-kpaasi niriba ayi m-paasi u zugu, n-zanji ba yinni dopulli n-sa Yisa ya'ari wa sa, ka zanji kanla muna n-sa u ya'ari wa sa, ka Yisa daa be ba sunsukkuni.
- ¹⁹Gomna Pailiti daa pun sobi bunny n-tabli dopulli maa saazugu, ni, "Yisa, Nazareti doo la, njoa: Yehudiyadima Naaba."

20Yehudiya niriba pam daa karim lala soppu maa, dama ban daa kpaasi Yisa seela ni Gyerusalem timpuuni daa bu wɔ'a; halli ba daa sobi ka Hibruuli yetto'a, ni Room yetto'a ni Griiktiri gba.

21Yehudiya gyeenju toondaandima maa mun daa yeli Pailiti ni, "Ay! di sobi, ni, 'Yehudiyadima Naaba' amaa, ni 'U yeli u mammanja yela, ni, "Yehudiyadima Naaba n nye ma." ' "

22Ka Pailiti daa labsi n-yeli ba, ni, "Man nɔn sobi seem la, di sobiya!"

23Soogyadima anaasi maa nɔn daa kpaasi Yisa n-naai, ba daa deaai u situra m-puri bunaasi n-tɔri taaba. U waari kparigu mun n daa nye bunsunju, ka ba wugi ka bummuni ka bu se ka tanni:

24ka ba daa yeli taaba, ni, "Ya di kye ka ti toaai ka n-tɔri see ka ti tɔ tete m-banji nɔn ya deaai!" Lala ka din daa sobi n-dooli siri daa niɔi, ni :- "Ba zanji n situra n-tɔri n-ti taaba Ka tɔ la tete n kyinkyinni zugu." Tɔ: soogyadima maa nɔn daa tum seem nla.

25Tɔ, ka pɔ'aba daa ze n-tabli Yisa dɔpulli ziiya: u ma Mariama n daa be ni, ni nɔn Mariama sunzo la; ni u tɔ'ama, Klɔpaasi pɔ'a; ni Mariama Magdala tinja pɔ'a la gba.

26Ka Yisa daa nya ka u ma n zeya, nɔn ni u nyaandolisɔ nɔn daa wuri pam la gba. Ka u yeli u ma maa, ni, "Nyama, m ma, i bii njoa."

27ka laa n-yeli doo maa, ni, "Nyama, i ma njoa." Ka di saha zanji n-kyenna u nyaandola wa daa deaai Yisa ma u toori yiri maa ni.

28Tɔ: di daa niɔi lala, ka Yisa daa naayi ti banji, ni, u tum bunseelikam zaa n-naai. Di saha ka u daa yeli, "Kɔnyuuri m mari ma!" - ka yeligu wa gba doli la din daa pun sobi n-dooli Litaafi maa ni seem la.

29Di saha ka damiisiri n daa be dukku ni n-ze beni. Ka ba daa zanji sɔ'asu n-niɔi daam maa ni n-kusi ka n-tabli buni zugu n-duusi m-paai u noori, ni, u nyuuma.

30Ka Yisa nɔn daa nyu n-naai maa, u daa yeli, ni, "Di naaya!", ka daa sunni u zugu n-leebi buni din ka ni.

31Dirindaari maa daa nye Kyuu maa siri maaligu dabsiri, ka lala zugu ka Yehudiyadima maa daa bu boori la niriba n kpalim n-tabli dɔpula maa ni ba ti kpi ka di be la Kyuu la Vuusim Dabsiri maa ni, dama dabsitibsiri daari n-daa la. Ka ba daa susi Gɔmna Pailiti, ni, u kye ka ba kabsi niriba maa gbaya ka ba kpi yooma ka ba sigsi ba na.

32Di zugu ka soogyadima maa daa paai ba saani n-kabsi doo yinni gbaya, ni nɔnla gba gbaya - dɔseeba ban daa la'am n-kpaasi Yisa saani la.

33Amaa ban daa paai Yisa saani na nti nya ka u pun kpi ni maa, ba daa bu kabsi u gbaya.

34Amaa ba ninvugso daa zanji u kpanni n-kusi Yisa pulugri ka ziim daa toosi n-yi na, ni koom m-paasi.

³⁵[Tɔ, ya bu nya? - ɲɔn yetti lahabaari wa n daa be beni ka u nini nya. U lahabaari yeligu wa nye la yelimaɲni: u mammaɲɲa mi halli, ni, yelimaɲni n nye di, ni ya gba ti niɲi yedda di zugu.]

³⁶Anɲɔ zaa daa niɲi lala ni di kye ka din daa sobi n-dooli siri niɲi yelimaɲni, ni, "U kɔba muna - aseaa zaa ku kabsi."

³⁷Ka di laa n-sɔbi yaasa, ni, "Ba nin gɔsi n-nya ban daa kusi sɔ la."

³⁸Tɔ: dɔsɔ n daa be ni ka u yuuri boonni Gyoosefi, ɲɔn daa yi Arimatii tiɲɲa la na. Ka ɲɔn Gyoosefi daa nye sɔ ɲɔn daa dɔli la Yisa, amaa u daa sɔ'ai n-dɔli ni, Yehudiyadima maa dabeem zugu. Ka Yisa kum nyaanɲa u daa kye Pailiti saani na nti susi u, ni, u kye ka u deaai Yisa ningbiɲɲu la n-sɔ'ai. Ka Pailiti daa sakki n-ti u. Ka Gyoosefi daa kyaɲɲi nti deaai ningbiɲɲu maa m-bakki n-kyanɲi.

³⁹Nikɔdiimusi gba daa dɔli ɲɔn Gyoosefi n-kye na, ka u daa mari turaaliseesi ni kpanyuuma an mari nyunya'asa ka a ligri zoaai. U daa mari a pam gba. Nikɔdiimusi ɲɔn daa pun kye Yisa saani na yunɲu la n-daa la.

⁴⁰Ba daa zaɲɲi Yisa ningbiɲɲu maa n-vili n-vili tampeela n-niɲni turaali dima wa, hoo ba Yehudiyadima kum sɔ'abu kaari ɲɔn daa nye seem.

⁴¹Ka gaadi daa be beni, ziseaa ban daa ku Yisa la ni, ka gaadi maa puuni ka ba daa pun kyiibi tampifeoo gballi duu, amaa ka na bu zaɲɲi sɔ n-sɔ'ai ka puuni.

⁴²Beni ka ba daa zaɲɲi Yisa n-dooli, dama ka daa bu wɔ'a: ba daa na kur teesiri la Yehudiyadima Kyuu maa siri maaligu dabsiri yela.

Gyɔni 20

¹Din daari asuba pinipini - Alahadaari n-daa la - halli beoo ɲɔn daa na bu neaai la, Mariama, Magdala tiɲɲa pɔ'a la, daa kyaɲɲi dabɔri maa ni. Ka u daa ti nya ka kugri maa laa n-ka dabɔri maa noori ni.

²Ka u daa zɔ n-labi Saimoon Piita saani na, ɲɔn ni Yisa nyaandɔla sɔa, dɔsɔ Yisa ɲɔn daa wuri pam la. M-paai ba na nti yeli ba, ni, "Ba zaɲɲi ti Dugma n-yiisi u dabɔri maa ni na, ka ti bu mi ba n zaɲɲi u n-niɲi seela!"

³Ka Piita ni nyaandɔla wa daa doaai n-kyanɲi dabɔri maa ni.

⁴Ba bayi maa daa zɔra, ka ɲɔnla daa zɔ n-gaari Piita n-danɲi u tooni m-paai dabɔri maa na.

⁵U daa kunni n-nya tampeela maa ɲɔn dɔya, amaa u daa bu kpe dabɔri duu maa ni.

⁶Di saha ka Piita daa kari u nɔba ka naayi paai na nti kpe dabɔri duu maa ni. Dɔn gba daa gɔsi n-nya tampeela ka a dɔya,

⁷ka daa laa n-nya kyinkyinseaa ba n daa zaɲɲi m-pili Yisa zugu la - kana mun daa kpabi ni n-dɔ kpaɲɲa sa, ka daa ka tampeela maa ziiya.

- ⁸Di saha maa ka nyaandola la gba daa kpea - so ngon daa danji tooni m-paai beni la. Don mun daa gosi n-nya, ka daa niyi yedda.
- ⁹(Ya bu nya? Ba daa na kur bu banji Litaafi maa ngon daa yeli seem la, ni, see ka u doai kum ni.)
- ¹⁰Ka ba bayi maa daa labi n-kuli.
- ¹¹Mariama mun daa kpalim n-ze la dabari maa zii n-kumna. U daa kur kpalim n-kumni maa, ka kumni n-gosi dabari duu maa puuni
- ¹²nti nya malaakadima ayi ka ba ye neenpeela n-zi n-tabii Yisa ningbinju maa ngon daa do seela. Ba yinni n daa zi Yisa zugu ya'ari ni, ka ngonla mun daa zi u gbaya ya'ari.
- ¹³Ka ba daa boosi Mariama n-yeli, "Po'a, bo n niyi ka i kumna?"; ka u daa labi n-yeli ba, ni, "Ba zanyi la n Dugma, ka m bu mi ba n zanyi u n-niyi seela."
- ¹⁴Di saha ka u daa nmaligi u nyaanja nti nya Yisa ka u zeya, amaa u daa bu banji, ni, Yisa nla.
- ¹⁵Ka Yisa daa boosi u, ni, "M ma, bo n niyi ka i kumna? I boori la so ziiya, bee?": ngon mun daa teesi, ni, gaadi maa daana n nye u, ka dizugu u daa yeli u, ni, "M Bapira, nyin yi zanyi u m-bakki, nyin wulisi ma ka n kyanji nti zanyi u."
- ¹⁶Ka Yisa daa yeli u, "Mariama!", ka ngon mun daa nmaligi u saani nti yeli u, ni, "Rabooni!" (Hibruuli nla, ka di gbinni n nye, ni, 'N Karimba!').
- ¹⁷Ka Yisa daa yeli u, ni, "Di siisiri ma, dama n na bu labi m Ba maa saani. See ka i kyanji nti yeli m mabiisi maa, ni, n doaya ka n ya n-labi m Ba Naawunni saani, ka u nye la ba gba Ba Naawunni."
- ¹⁸Di saha ka ngon Mariama Magdala la daa kyanji nti yeli Yisa nyaandoliba maa, ni, "Mani n nya ti Dugma!", ni, u daa yeli anjo zaa n-ti u.
- ¹⁹Di dabsiri maa, Alahadaari maa, zaanoori saha, ka Yisa nyaandoliba maa daa la'am taaba n-kpe duu ni nti kpari dunoori maa, dama ba daa zori la Yehudiya dima maa dabeem. Di saha ka Yisa daa kpe na nti zaani ba sunsukkuni m-puusi ba.
- ²⁰Ka ngon daa puusi ba n-naai maa, u daa zanyi u nuusi ni u pulugri n-wulisi ba. Di saha ka u nyaandoliba maa sufu daa maai pam, ni, ba nyaya, ni, ba Dugma nla.
- ²¹Ka Yisa daa laa m-puusi ba yaasa, ka daa yeli ba, ni, "M Ba ngon daa tum ma na seem la, lala ka n ya n-tum yarima gba."
- ²²Di nyaanja ka u daa vuusi vuusim n-ti ba ka yeli, "Ya deaam Sii Kasi la.
- ²³Ya yi ti kye so tumbeeri taalli m-penji u, di daama siri nin nya kye-m-penji: ka yan mun yi kye ka so taalli ti kpalim n-doli u, di daama nin kpalim m-mari taalli."
- ²⁴To, ka Tomaasi daa ka beni, ban daa pa so yupaa, ni, 'Gyee la': Yisa ngon daa kpe ba saani na sahanseaa la u daa ka ba saani.

²⁵Sahanseaa ka u nyaandolitaaba daa ti nya u nti yeli u, ni, "Ti nya ti Dugma!", ñon Tōmaasi daa gyerigi n-yeli, "M mammanna yi bu nya u nuusi ka kpaasi daalima m be a ni, halli n-laa n-zanji n nubila wa n-tum u nuusi dansi wa ni, ka zaji n nuu n-kpeesi u pulugri la danja ni gba - ay! di yi pa lala n ku niñi yetto'a maa yedda."

²⁶Ka di daa niñi dabsa anii ka ba daa maali n-la'am n-kpe duu ni, ka Tōmaasi mun gba daa be ba saani. Ba daa laa n-kpari dunoori, ka Yisa daa laa n-kpe na nti zaani ba sunsukkuni m-puusi ba.

²⁷Di saha ka u daa yeli Tōmaasi, ni, "Tō! zaji i nubila n-tum na n-nya n nuusi, ka zaji i nuu n-kpeesi n pulugri wa danja wa ni! Ka di laa n-za'asiri yedda niñbu, amaa ka niñi yedda."

²⁸Ka Tōmaasi daa labsi n-yeli u, ni, "Nyin n nye Naawunni n-ti ma: n Dugma n nye i!"

²⁹Yisa mun daa yeli u, "I nini n nya maa, ka di zugu ka i niñi yedda, bee? Zugsunju siri nin be ni n-tiri seeba ban bu nya amaa ka niñi yedda!"

³⁰Tō: di nye la yelimañi - Yisa siri daa tum tunkara ni makkri yela pampam m-paasi anjo zugu, ka daa wulisi u nyaandoliba maa. Pa anjo yela zaa n sobi n-niñi bukku wa puuni.

³¹Aseesi mun sobi n-dooli kpa, ni ya ti niñi yedda ka banji, ni, Yisa nye la Masiiya maa, Naawunni ñon tum so na ka diisi u naam la - halli Naawunni Bii n nye u gba. Ka anjo sobiya, ni ya ti niñi lala yedda ka lala zugu ya nin ti nya nyovuri ñon Yisa yuuri zugu.

Gyoni 21

¹Yela wa zaa nyaanña ka Yisa daa maali n-wulisi u manña n-ti u nyaandoliba maa yaasa, ka ba daa be Taibiriyasi mo'ari ziiya. Di daa niñi njoa:

²Yisa nyaandoliseeba daa la'am m-be ni: Piita daa be ni, ni Tōmaasi, ban daa pa so yupaa, ni, 'Gyaaa la' maa, ni Nataniyeli ñon daa yi Kanna ni na, tinseaa kan ze Galilii tingbanju maa ni; ka Zebidii biisi maa daa paasi ba zugu, ni niriba ayi yaasa.

³Di saha ka Saimoon Piita daa yeli, ni, "N wa la zaasim gbaabu tuma ni." Ka ba zaa yeli u, ni, "Tō! Ti gba ya doli i n-kyanji." Ka ba daa yi n-kyanji mo'ari la ziiya n-kpe nyarinju n-du. Ka ba daa tum halli ka beoo neaai, n-wolim n-gyaa. Ba daa bu gbaai halli zinja yinni.

⁴N-neaai beoo asuba pinipini ka Yisa daa ze mo'agbirinju ni. Amaa u nyaandoliba maa daa bu banji, ni, ñona nla.

⁵Ka u daa tasi n-yeli ba, ni, "M biisi, yee! Ammi, ya gbaai la bundira?", ka ba labsi n-yeli u, ni, "Ay!"

⁶Ni, "Tɔ: see ka ya zaŋŋi laaŋŋu maa n-lobi nyariŋŋu maa nudirigu lugri ziiya! Lala ka ya nin ti nya." Ka ba daa niŋi lala. Ka ba daa yeli, ni, ba ya voaai laaŋŋu maa n-niŋi nyariŋŋu puuni, ka vaai n-kɔŋŋi, dama zimi pampam daa be ka ni, ka ba daa bu nyaŋŋi n-voaara.

⁷Di saha ka nyaandɔliso Yisa ŋɔn daa wuri pam la daa ti yeli Piita, ni, "Ti Dugma nla!" Ka Saimoon Piita ŋɔn daa wum lala maa, u daa ye u kparigu - dama u daa pun yeaai ka, ni u tumna - ka yikki n-lu mɔ'ari koom maa ni.

⁸Ka u nyaandɔlitaaba daa duusi nyariŋŋu maa n-dɔli u nyaanŋa: ba daa mari laaŋŋu maa, ni zimi maa, n-darigri halli nti paai mɔ'aduuri maa na: di daa bu wo'a gba.

⁹Ba daa paaya, nti nya bugunsaala, ka zaasim beela ni paanu daa tɔm ka zugu n-seera.

¹⁰Ka Yisa daa yeli ba, "Ya zaŋŋi yan na pun gbaai zinseesi la na!"

¹¹Di saha ka Saimoon Piita daa labi n-kpe nyariŋŋu maa ni nti gbaai laaŋŋu maa n-darigi n-niŋi tinkuumni maa ni. Zimi pam n daa be ka puuni, bunkara zaa, ka a daa paai zinkɔbga ni pisinu ni ata: ka di zaa yɔri, laaŋŋu maa daa bu sa'am a tibsims zugu.

¹²Ka Yisa daa yeli ba, ni, "N zuusi ya! Ya kyem na n-su noori!" Ka vi daa mari ba ka ba daa bu boosi u, ni, "Nyin n nye ŋɔni?", dama ba daa mi, ni, ti Dugma n-daa la.

¹³Ka Yisa daa zaŋŋi paanu maa n-ti ba na, ni zinseera gba.

¹⁴Tɔ: Yisa ŋɔn daa wulisi u maŋŋa n-ti u nyaandɔliba, ni, u yisigi kum ni na, zii napɔmbuta n-daa la.

¹⁵Ka ban daa di n-naai maa, Yisa daa yeli Saimoon Piita, ni, "Saimoon, nyin Gyɔni bii wa, i wuri ma n-gaari niriba wa, bee?" Ka u daa yeli, "Ii, n Dugma, i mi, ni, n nye la i zɔa." Ka u yeli u, ni, "Wubsima n pebisi wa."

¹⁶Ka u daa maali n-yeli u yaasa, ni, "Saimoon, nyin Gyɔni bii wa, i wuri ma, bee?" Ka u daa yeli, "Ii, n Dugma; i mi, ni, n nye la i zɔa." Ka u yeli u, "Kur guri n peesi."

¹⁷Ka u maali n-yeli u napɔmbuta daana, ni, "Saimoon, nyin Gyɔni bii wa, ammi, i siri nye la n zɔa?" Di saha ka Piita sufu daa bu maai, Yisa ŋɔn boosi u di napɔmbuta wa, ni, u zɔ n nye u, bee? Di zugu u daa labsi n-yeli u, ni, "I mi n yela halli zaa, n Dugma; ka banŋi, ni, n nye la i zɔa." Ka Yisa yeli u, "Kur wubsiri n peesi maa."

¹⁸Ni, "Yelimaŋŋi ka n yetti i wa, ni, nyin ŋɔn daa nye na'akyimbila, i daa bobɔi i maŋŋa n-kyanŋi i sufu yuubu kyenni, amaa nyin yi ti kurigi maa i nin teaai i nuusi ka ba nin yeeli i n-taasi i ya'aseaa i sufu ŋɔn bu boora."

¹⁹Yisa ŋɔn daa yeli u lala, u daa wulisiri la u kum soori yela n-tiri u, ni, lala ka u nin ti ti Naawunni gyirima. Ka naayi yeli u, ni, "Kur dɔli n nyaanŋa."

²⁰Di saha ka nyaandɔliso Yisa ŋɔn daa wuri pam la daa be beni, ka Piita daa ŋmaligi n-gɔsi n-nya nyaandɔla wa ka u dɔli la ŋɔn ni Yisa nyaanŋa ka ba sɔsira: dɔsɔ ŋɔn daa pɔri n-tabli Yisa saani yuŋŋu Kyuu bundira diibu saha nla, sahanseaa ka u daa vuui m-paai Yisa saani m-boosi u, ni, "Ni, ti ninvugso ya figsi i - ka ŋɔni nla, n dugma?"

- ²¹Ka Piiya daa nya u ka daa boosi Yisa n-yeli, ni, "N Dugma, ka n̄on̄o fa?"
- ²²Ka Yisa daa labi n-yeli u, "Halli n yi ti boori ni u kpalim m-be ni halli ni n ti labi na, pa i yelli nla: nyin mun ka n yetta - kur doli ma!"
- ²³Lala maa zugu ka ninvugseeba daa yetti taaba, ni, nyaandola wa ku kpi: amaa Yisa daa bu yeli, ni, u ku kpi; u daa yeli Piita, ni, "Halli n yi ti boori ni doo wa kpalim m-be ni halli ni n ti labi na, pa i yelli nla."
- ²⁴[Ɔona n nyɛ Yisa nyaandolisɔ n̄on daa nya an̄o zaa n-sobi n-ti ti la; ka tin mun mi, ni, n̄on wulisi seem wa zaa nyɛ la yelimaɲni.]
- ²⁵Tɔ; ka Yisa daa tum tuntumsa pam m-paasi an̄o zugu. A zaa yi ti sobi n-dooli yinniyinni, n bu teesi, ni, paalu naa m-be duniya wa zaa puuni ni ba ti mari lala litaafidima maa n-su.

Tuumudima Tuma

Tuumudima Tuma 1

¹M Ba Tiyoḥfiluusi: N piiligu gbaṅṅu maa ni, n daa sobi bunseelli kam zaa Yisa ḅon daa niṅi ka wulisi, sahanseaa ḅon daa piili u tuma maa la.

²N daa sobi di zaa yela, halli nti paai dabsiseaa ban daa zaṅṅi u n-duusi arizana ni la. N daa wulisi i, ni, ba daa namsi u n-ku u, amaa di nyaaṅṅa u daa wulisi u maṅṅa u tuumudima saani - ḅon daa pun yiisi seeba la. Ni, u daa niṅi lala dabsa pisinaasi puuni ka tum tuma pam n-kye ka ba baṅṅi, ni, u laa m-be u nyovuri ni; ka diri azama zaṅṅi n-kyanṅi Naawunni naam yela. Ni, u daa kpaam ba, Naawunni Siiya Vuusim Kasi yiiko ni, ka Naawunni naayi zaṅṅi u n-duusi arizana ni.

⁴Tɔ; lala dabsa maa, sahanseaa ban ni ḅona ḅon daa la'am n-diri maa, u daa yeli ba u kpaṅṅu maa puuni, ni, ba di yi Gyerusalem timpuuni, di yi pa ni ba ti nya piiniseaa ḅon daa yeli ba la, piiniseaa u Ba ḅon daa pun tisi noori, ni, u nin ti ba maa.

⁵Ni, "Gyoni mun daa zaṅṅi koom n-su ya, amaa dabsa ayi saha ya nin deaai Vuusim Kasi suubu."

⁶Sahanseaa yaasa, Yisa nyaandoliba zaa daa la'am u saani na, ka ba daa boosi u, ni, "Ti Dugma, pampaṅṅo ka i nin zaṅṅi naam suulinsi la nti labi n-niṅi Izraeli dima nuu ni yaasa, bee?"

⁷Ka Yisa daa labi n-yeli ba, "Di zaa be la m Ba nuu ni; ḅona nin zaali saha ni seelli kam zaa ti niṅi. Dizugu di bu kpa ni yarima baṅṅi dabsa bee saha maa yela ḅon nye seem.

⁸Amaa Sii Kasi maa yi ti kye ya saani na, yiiko nin kpe ya sufu ni n-kye ka ya niṅi sehara dima m-mooli man yela Gyerusalem timpuuni, ni Gyuudii ni Samerii tinsi zaa, halli nti paai duniya wa lugri kam zaa."

⁹Tɔ: ḅon daa t'asi n-naai, ba daa nya ka u duuri la saazugu nti kpe sangbana ni, ka sangbaṅṅu maa daa ligi u ka ba daa bu laa n-nya u yaasa.

¹⁰Ba daa kur gosiri ni, halli ka u ti kpe sangbana ni. Di saha maa ka niriba ayi daa gbirigi n-zaani ba saani, niriba maa mun neema daa peligiya ni, nyain!

¹¹Ba daa yeli nyaandoliba maa, ni, "Yan Galilii dima wa, wula zugu ka ya kpalim n-zeya n-gosiri sangbana ni? Ya pun nya ka Yisa da du m-paai arizana ni; tɔ, ka ḅon Yisa siri nin labi na, hoo yan nya u ka u du arizana seem la."

¹²Tɔ. Ka di nyaaṅṅa Yisa nyaandoliba daa doaai n-yi Olivii Zoori maa zugu n-labi n-kyanṅi Gyerusalem; lala tiṅṅa maa ni zoori maa daa bu wo'a.

¹³Ba daa kpe tiṅṅa maa ni m-paai yiri la, n-du n-kpe gyirambisa duseaa ban daa gbe la. Ba daa nye la Piita ni Gyoni, ni Gyeemsi, ni Anduru, ni Filipi, ni Tomaasi, ni Baatobmiyu, ni Matiyu, ni Alifiisi Gyeemsi, ni Saimoon so ban daa booni 'Zeloti' la, ni Gyeemsi Gyuudasi.

- ¹⁴Banḡo zaa nini n daa moaai n-la'amni taaba m-puusiri Naawunni, ban ni pɔ'aba maa, ni Mariama, Yisa ma la, ni Yisa mabiisi.
- ¹⁵Tɔ; ka di dabsa maa dahinseaa ka nyaandɔliba maa zaa daa la'am taaba, m-paai niriba kɔbga ni pisi. Di saha maa ka Piita daa doaa n-zaani n-tɔ'asi, ni,
- ¹⁶"M mabiisi, Naawunni Vuusim Kasi daa kye ka NaaDauda daa pun yeli Gyuudasi yela - Gyuudasi sɔ ḡɔn daa beeli ninvugseeba ban daa gbaai Yisa la - ka di sobi n-dooli. Dinḡona, soori ka ni see ka u yeligu maa siri niḡi hoo ban daa yeli seem wa.
- ¹⁷Ni, ḡɔn Gyuudasi nye la ti la'aḡḡu wa nira, ka u nuu be ti tuma wa zaa ni."
- ¹⁸[Banḡma, m Ba Tiyɔfiluusi, ni, ḡɔn Gyuudasi daa deaai ligri u tumbeoo zugu, ka daa zaḡḡi a n-da puu, ka u daa lu tiḡḡa u nindaa zugu n-kpi. U puuri daa tasi, ka u puuri ni nyoori daa yi na m-basi.
- ¹⁹Gyerusalem niriba zaa daa wum di yela, ka dizugu ba daa booli puu maa, ni, 'Akyelidama' - di gbinni nye la 'Ziim Ziiya'.]
- ²⁰Ka Piita daa laa n-yeli ba, "Dama di sobiya Yuuma gbaḡḡu ni, ni :- 'U yiri nin labgi daboo, Sɔ ku laa m-be ka ni.' ka di laa n-sobi, ni :- 'Kye ka sɔ deaai u ziiya n-tumna!'
- ²¹Dizugu di sumni ni ninvugsɔ ti ya la'am ni ti, ni u ti niḡi sehara, ni, u daa siri nya ka baḡḡi, ni, ti Dugma Yisa daa yisigi kum ni. U nin nye la dɔsɔ ḡɔn daa pun be ti saani sahanseaa ti Dugma Yisa ḡɔn daa be ni ka ti daa la'amni n-tabinni u saani maa, n-yi Gyɔni ḡɔn daa piili n-suuri niriba Naawunni koom la, halli nti paai dabsiseaa Yisa ḡɔn daa du arizana ni la."
- ²³Ka ba daa yiisi lala niriba ayi: Gyoosefi ḡɔn yuuri daa boonni Baasabasi la, ka ba daa pa u yupaa, ni, 'Gyasitisi' la; ka ḡɔn paasi buyi mun yuuri n daa boonni Matayasi.
- ²⁴Dinḡona ba daa susi Naawunni, ni, "Ti Dugma, nyini mi sokam zaa sufu ni teesa, ka dizugu wulisim ti niriba ayi wa puuni nyin, Naawunni, ḡɔn boori sɔ,
- ²⁵ni u ti zaani Gyuudasi zaaziiya n-tumni i tuma maa. Gyuudasi mun daa bakki nti kyaḡḡi u maḡtoori zii la ni."
- ²⁶Ka ba daa tɔ la tete ni ba yiisi ba yinni, ka Matayasi daa di tete maa, ka ba daa zaḡḡi u m-paasi tuumudima piiya ni yinni la ni.

Tuumudima Tuma 2

- ¹Tɔ. Ka Pentikoosi (bee, DaPisinu Daari) Kyuu maa ḡɔn daa ti paai na, Yisa nyaandɔliba maa zaa daa la'am m-be duu yinni puuni.
- ²Ba daa zinni, ka di daa bu yuui ka ba daa wum ka bunseelli niḡi vuuri ka di ḡmanni pɔsigu titaari n-yiiri saazugu n-sigri na, ka di daa kye na m-paali duseaa ban daa be ni la.

- ³Ka ba daa nya ka bunseelli gba daa kpe duu maa ni na, n-ɲmanni bugum zilima. Neesim din daa ɲmanni bugum zilima maa daa purigi n-zinni ba zaa yinni yinni zugu.
- ⁴Ka Naawunni Siiya Vuusim Kasi daa kpe ba zaa ka ba daa piili n-tɔ'asiri yetto'a balibubalibu. Sii Kasi maa ɲɔn daa ti ba yetto'a seem, lala ka sɔkam daa tɔ'asira.
- ⁵Di saha maa Yehudiyadima pam n daa pun la'am m-be Gyerusalem tiɲɲa puuni; ninvugsuma n daa nye ba, ka ba daa yi duniya zaa tinsi maa ni na.
- ⁶Lala niriba maa daa wum vuuri maa, ka dizugu daa kye ka ba daa la'am yiri maa ni na. Ka di daa gyeri ba pam, ban daa ti wum ka Yisa nyaandɔliba maa tɔ'asiri n-tiri ba, ba yinni yinni yetto'a puuni.
- ⁷Di daa niɲi ba zaa alahazibu pam, ka ba daa boosi taaba n-yeli, ni, "Yelimaɲni, niriba ban tɔ'asiri wa pa la Galilii niriba?"
- ⁸Ka di niɲi la wula ka ti zaa yinni yinni wumni di gbinni u mammantoori yetto'a puuni?
- ⁹Ti seeba bu yi Paatiya na, ni Midiya, ni Elaam m-paasi? Ti seeba mun bu yi Mesɔpoteemiya na, ni Gyuudiiya, ni Kappadɔsiiiya, ni Pɔntusi ni Eseea?
- ¹⁰Yaasa m-paasi, ti seeba yi la Firigyiiya na, ni Pamfiliya ni Igyipti, ni Sairiini tiɲɲa kan be Libii tingbanɲu ya'ari sa - halli ti seeba nye la Room tiɲɲa saamma ka kye na.
- ¹¹Yehudiyadima n nye ti, ni seeba ban ɔli Yehudiyadima kaari: Kyiriti dima n nye ti, ni Arabii dima m-paasi. Ka ti sɔkam zaasa wumni ka ba tɔ'asiri Naawunni ɲɔn tum tunkara seesi n-ti ti, ti toori yetto'a puuni!"
- ¹²Di daa gyeri daadam maa pam, ka ba daa boosiri taaba n-yetta, "Bɔ ka dinɲɔ wulisira?"
- ¹³Baseeba mun daa tuuri ba n-yetta, "Ba nyuuri la daam m-bugi!"
- ¹⁴Di saha maa ka Yisa tuumudima piiya ni ayi la zaa daa yisigi; ka Piita daa be ba tooni, n-tasi pampam m-booli zama maa n-yeli, "Yarima n Yehudiyataaba wa, ni ya zaa ban be Gyerusalem puuni, ya banɲma dinɲɔ gbinni ɲɔn nye seem, ka wum n yeligu wa!
- ¹⁵Niriba wa bu nyuuri la daam m-bugi, hoo yan teesiri seem la; di na kur nye la asuba paalli!
- ¹⁶Ay! Dinɲɔ ka anabi Yɔweelli daa wulisi, ni:
- ¹⁷Naawunni yeliya :- "Di nin niɲi Dabsiri maa daari - N nin zaɲɲi n Vuusim Kasi n-kpeesi nira kam zaa ni; N nin kye ka ya biisi nin tɔ'asiri man Naawunni yeligu - ɔppa ni pɔ'aba zaa. Ya na'akyimbisi nin ti nyari din nin ti niɲi, ka ya ninvugkura nin ti zaasiri zaasimaɲa.
- ¹⁸Yelimaɲni, n nin teaai halli n daaba gba yela - ɔppa ni pɔ'aba zaa - ka n nin zaɲɲi n Sii maa n-ti ba, Ka u nin kye ka ba tɔ'asiri man Naawunni yeligu.

- ¹⁹N nin wulisi n kpeeṅṅu sangbana ni, ka n nin zaṅṅi di n-wulisi tingbaṅṅu ni gba, kaman ziim ni bugum ni nyoosi.
- ²⁰Wuntaṅṅa maa nin zibgi limm, Namboaa maa mun nin moaai hoo ziim. Ka dinṅo zaa nyaṅṅa ya Dugma Dabsiri maa nin ti paai na, dabsititaari n nye ka, ni bunveelli.
- ²¹Ka ṅonkam zaa mi ti Dugma yuuri nti susiri u, nin nya tuliginsim." ' ‘
- ²²Ka Piita daa laa n-yeli ba, "Ka dinṅona, ya Izraeli niriba, ya wumma n yetto'a wa! N to'asiri Yisa ṅon nye Nazareti nira la yela, so Naawunni ṅon daa yiisi la. Ka ya gba baṅṅi u yela, Naawunni ṅon daa kye ka u daa tum alahazibu tuma ya sunsukkuni maa zugu.
- ²³Ka di zaa nyaṅṅa di daa niṅi hoo Naawunni ṅon daa pun teesi n-zaali seem la; ka ba daa zaṅṅi ṅon Yisa n-niṅi ya nuu ni, ka ya mun daa deaai u n-tisi ninvugbeeri ka ba daa kpaasi u n-tabli doṅpulli zugu n-ku u.
- ²⁴Amaa Naawunni daa neaai u kum ni, n-tiligi u kum wahala puuni, dama soori daa ka ni ni kum kpalim m-mari u.
- ²⁵NaaDauda daa bu to'asi u yela? Ni :- 'N daa daṅṅi n-nya ka baṅṅi, ni, n Dugma nin be n tooni saha kam; Doṅa n ze n nudirigu ziiya ka n ku laa n-damna.
- ²⁶Lala zugu ka n sufu daa maai, ka n zulimni to'asiri nya'asim pam: Ka m mari la tama zaṅṅi n-kyanṅi n ningbiṅṅu yela.
- ²⁷Nyin, Naawunni, ku basi n siiya n-ti kpiimma tiṅṅa, Bee, i kye ka i bisuṅṅu maa nya poaari.
- ²⁸Nyini n wulisiri ma i beesigu soori, Ka kye ka n be i tooni ka nya sufupeelim pam.'
- ²⁹To; dizugu, m mabiisi, ya kye ka n yeli ya paalu ni, ni, ti yaaba NaaDauda daa ka ni, ka ba so'ai u, ka u gballi na kpalim m-be kpa, halli nti paai zuna dabsiri wa.
- ³⁰Amaa ṅon Dauda daa yeli, ni, Naawunni po noori n-ti u, ni, ṅon nin zaṅṅi u za'anori biso n-diisi u u naam maa. Ka yeli m-paasi, ni, Naawunni ku basi u siiya n-ti kpiimma tiṅṅa, bee, n-kye ka u ningbiṅṅu maa nin poaai la; ṅon daa yeli lala maa, u daa to'asi la anabi yeligu, ka daa daṅṅi n-to'asiri la Masiiya la kum yisigri la yela.
- ³²Tirima muna zaa daa pun baṅṅi, ni, Naawunni daa yisigi ṅon Yisa kum ni, ka ti to'asiri n-tiri ya, ni, u siri yisigiya.
- ³³Ka u naayi doaai n-du saazugu n-zi u zizii kan be Naawunni nudirigu maa ni: n-ziya, ka niṅi ṅon daa pun tisi noori ni u nin niṅi seem la, ka daa deaai Vuusim Kasi maa u Ba saani ka tum u ti saani na. Ka yan nyari ka wummi seelli wa zaa yi la ṅon Vuusim saani na.
- ³⁴Ya bu nya? - di daa pa la Dauda mammaṅṅa n daa du arizana ni, amaa u daa yeli, ni :- "Ti Dugma daa yeli n-ti n Dugma maa, Ni, "Kyem n nudirigu zii na n-zinni,
- ³⁵Halli ka n nin zaṅṅi i dindaandima zaa N-niṅi i nuusi ni." ‘

³⁶Lala zugu ya kye ka ya Izraeli niriba zaa sakki ka banji, ni, halli ni ya daa zanji Yisa n-ku u maa zaa yori, Naawunni daa zanji u n-kye ka u ti niñi ti Dugma, ni Masiiya ti Tuligra.”

³⁷Tɔ; ka ban daa wum yetto'a wa n-naai la, ba sufu daa sa'amiya pam, ka ba daa boosi Piita ni u taaba maa, ni, "Ti mabiisi, wula ka ti ya n-niñi?"

³⁸Ka Piita daa labsi n-yeli ba, "Tuuba! Ya kyeli ya tumbeeri tuma m-basi, ka ya sokam zaa yinni yinni deaai Naawunni koom suubu, Yisa Masiiya Tuligra yuuri zugu. Ka Naawunni nin kye ya taalli zaa m-peñji ya, ka ya nin deaai piini Naawunni saani, piini maa mun nye Naawunni Sii Kasi kpeebu ya sufu ni.

³⁹Dama Naawunni n daa pun pɔ noori maa n-ti yarima, ni ya biisi maa; n-ti seeba ban be wa'aligu ni seeba zaa ti Dugma ñon ti ya m-booli la.”

⁴⁰Tɔ; ka Piita daa to'asi yetto'asuma pam m-paasi ba, ka laa n-kpamsi ba nimmoaa, n-yeli, ni, "Ya tuligma ya mansi n-yi zuna niriba wa sunsukkuni na, dama bumpoosa n kur nye ba!"

⁴¹Ka zama maa ni seeba ban daa niñi yedda n-niñi u yeligu maa daa deaai Naawunni koom suubu. Di dabsiri maa ka ba ninvugtusa ata n daa paasi Yisa nyaandoliba maa ni.

⁴²Ka ba daa zanji ba mansi n-wumni Yisa tuumudima wulisigu maa ni nimbiri moaa, ka la'amni ni ban n-diri diibu ka puusiri Naawunni ni taaba.

⁴³Tɔ; ka dabeem daa sigi sokam zaa zugu na, ka Naawunni daa kye ka u tuumudima tumni tunkara ni alahazibu yela.

⁴⁴Ka ban daa niñi Yisa yedda maa daa la'am m-be ni, ka daa sakki n-yetti, ni, ba zaa marigu nye la yimmu.

⁴⁵Ba daa koosiri ban mari neenseesi la m-putti ligri maa n-tiri taaba, hoo sokam bukaata ñon daa be seem la.

⁴⁶Ba daa la'am m-be ni dabsiri kam zaa Naawunni Gyeenju Yiri maa ni, ka laa n-la'amni taaba n-diri diibu ba mammantoori yiya ni. Ba daa diri nya'asim pam ka ba sufu daa maai zaa.

⁴⁷Ba daa pe'ari Naawunni, ka niriba zaa mun daa boori ba yela. Ka beoo kam zaa ti Dugma daa kye ka niriba daa nya tuliginsim n-la'amni na m-paasiri ba zugu.

Tuumudima Tuma 3

¹Dahinseaa ka Piita ni Gyoni ti kyenni Naawunni Gyeenju Yiri wuntanña kurigu ata saha, din nye Yehudiyadima Naawunni susigu saha la.

²Ka ninvugseeba daa zi gbariga na - ninvugso ban pun do'ai u lala u biilim ni, nti dooli Gyeenju Yiri za'anoseaa ban daa booni 'Za'anoveelli' la ziiya. Ba daa yi pun ziiri u la

lala na nti doontiri beni dabsa zaa, ka u maanni bara zama maa saani, ban daa yi kpeeri Yiri maa ni sahanseaa la.

³Tɔ; barimaanna wa n daa nya ka Piita ni Gyɔni ya n-kpɛ Naawunni Gyeɛŋɔ Yiri maa ni na, ka u maanni ba bara.

⁴Ka Piita mirigi u nini n-kpa u, ni Gyɔni gba m-paasi, ka yeli u, "Gɔsim ti!"

⁵Ka u wukki u zugu n-gɔsiri ba, ka teesiri, ni, ba ya ti u seelli.

⁶Ka Piita yeli u, "N ka la'afu ni n ti i, amaa n nin ti i man mari bunseelli: Yisa Masiiya yuuri zugu, sɔ ŋɔn daa nyɛ Nazareti tiŋɔ nira la, doaam saazugu n-zaani ka leebi ŋɔn kyenna!"

⁷N-daa yeli lala, ka daa gbaai doo maa nudirigu n-sunɔni u ni u doaai na. Di saha ka u naɔna ni u naɔnkpaaasi daa kpaŋɔni zaa,

⁸ka u doaai n-zaani n-kyenna, ka dɔli ba halli nti kpɛ Yiri maa puuni. Ka kur gbaai kyenni ka yikkri m-puusiri ka pe'ari Naawunni.

⁹Ka sokam daa nya u kyenni maa ka pe'ari Naawunni,

¹⁰ka baŋɔni, ni, ŋɔna n yi nyɛ gbariga n-zintiri Naawunni Gyeɛŋɔ Yiri Za'anɔveelli ziiya m-maanni bara la. Ka din daa niŋi doo maa daa gyɛri ba ka daa niŋi ba alahazibu pam.

¹¹Tɔ; gbariga maa daa kur vili Piita ni Gyɔni m-mari ba kirikiri, ka daadam zaa daa kabi n-zɔri n-dɔli ba, halli nti la'am Yiri maa maasim ziseaa ban daa boonni 'NaaSulemaana Leeŋɔ' la ni.

¹²Piita ŋɔn daa nya lala, u daa boosi ba n-yeli, "Yan Izraeli dima wa, bɔ n niŋi ka yelli wa niŋi ya alahazibu? Bee wula ka ya ti gɔsiri ti hoo tirima mammanɔni yiiko zugu n kye ka gbariga wa doaai n-kyenni wa? - bee, ti mammanɔni ban nyɛ ninvugsuma zugu?"

¹³Ka daa laa n-yeli ba, ni, "Ay! Naawunni tuma nla - Naawunni ŋɔn daa nya pe'abu ti yaadima saani: Ibrahim daa gyeem u, ni Yisahaaku, ni Yaakubu - ŋɔn Naawunni n daa pun duusi u yiribii Yisa yuuri: amaa yarima daa zaŋɔni ŋɔn Yisa n-taasi Gɔmna Pailiti saani nti kari u sariya, ka Gɔmna ŋɔn daa boori ni u basi u sahanseaa la ya daa za'asi u yela.

¹⁴Ii! - Ninvugsunɔni sɔ ŋɔn daa laa n-nyɛ Naawunni nirimani ka ya daa za'asi, ka daa laa n-kyɛ ka Gɔmna zaŋɔni ninvugkuurisɔ m-basi n-ti ya,

¹⁵ka ku Nyɔvuri Daana maa. Naawunni mun daa neaai u kum ni. Tirima n daa nya ka baŋɔni, ni, lala n nyɛ yelimani.

¹⁶Ɖɔn Yisa yuuri zugu da kye ka gbariga wa kpaŋɔni, u yuuri yedda niŋbu zugu. Ya nyari doo wa ka mi u; ŋɔn niŋi Yisa yuuri yedda maa kye ka u nya alaafɛ zaa pampaŋɔa, ka ya mamansi nini nya."

¹⁷Piita daa laa n-yeli ba, ni, "M mabiisi, m banjiya halli, ni, ziilinsi zugu ka ya daa niŋi Yisa lala, yan ni ya kpamma zaa.

¹⁸Naawunni mun daa pun kye ka u anabidima zaa to'asi u Masiya yela, ni, Naawunni ya n-tum Masiɔ na ni u ti su ti naam fukumsi la: ka kye ka ba yeli m-paasi, ni, ŋon Masiya maa nin ti di wahala pam. To: yan daa niŋi Yisa seem maa zugu, di daa siri niŋi lala.

¹⁹Dizugu ya niŋma tuuba ka ŋmaligi n-kye ya tumbeeri tuma zaa, ka Naawunni nin deaai ya taalli zaa sindaani.

²⁰Dama dinŋo nin kye ka ti Dugma nin taasi maasim saha na n-ti ya, ka naayi tum ŋon pun yiisi Masiɔ nti diisi naam fukumsi maa, ŋon Yisa nla, ka kye ka u labi na n-di di zaa.

²¹Ɔona n nye ŋon nin laa n-kpalim m-be arizana ni, halli ka Naawunni ti kye ka seelli kam zaa nin ti siri maali n-niŋi hoo ŋon boori seem. Sahanseaa kan gaari la sa u daa tisi lala noori ka kye ka u ninvugsuma ni anabidima daa wulisi ti lala.

²²Musa daa yeliya: 'Ti Dugma Naawunni nin ti yiisi so ya mabiisi puuni n-kye ka u niŋi anabi, kaman ŋon daa yiisi ma seem la.', ni, 'U yi ti yeli ya seelli kam, ya doli ka lala.

²³Ka so kam zaa ŋon nin ti za'asi lala anabi yeligu maa wumpu, ŋona nin ti ya m-baasi yori.' "

²⁴Ka Piita daa laa n-yeli ba, "Yelimani, anabidima zaa - n-yi Samuweli halli ni zuna - ba zaa daa to'asi zanji n-kyanji ti zuna saha wa yela.

²⁵Ya gba nye la anabidima wa ya'ansi, ka ya su nangbambasiseelli Naawunni ŋon daa basi n-ti ya yaadima maa. U daa yeli ti yaaba Ibrahim, ni, u biisi zuliya zugu ka duniya wa niriba zaa nin nya zugsunju.

²⁶Dizugu u daa yiisi u yiribii maa n-tum u na, ni u ti kye ka yarima danji n-nya lala zugsunju maa. Ya beesigu takkri zugu ka ya zaa nin yi ya tumbeeri ni."

Tuumudima Tuma 4

¹To. Piita ni Gyoni daa na kur be ni n-to'asiri ni n-tiri zama maa, ka maalimaanniba daa kye na, ni Gyeenju Yiri Pirinsi toondaana, ni Saddusidima maa m-paasi.

²Ban daa ti paai ba saani na la, ba sufu daa yisigiya pam dama Yisa nyaandoliba maa daa to'asiri ka wulisiri zama maa, ni, niriba nin ti yisigi kum puuni hoo Yisa ŋon daa pun yisigi seem la.

³Ka dizugu ba daa gbaai Piita ni Gyoni n-kpeesi sarika duu ni, ka guri ba ni beoo neaai, din daa pun zibgiri maa zugu.

⁴Dinjo zaa yori, dama niriba pam ban daa wum Piita ni Gyoni yetto'a la daa sakki ba teesa puuni n-ti Yisa. Seeba ban zaa daa niŋi Yisa yedda maa daa nye la dɔppa tusa anu.

⁵Tɔ; ka beoo ŋɔn daa ti neaai, ba daa mari ba Gyerusalem timpuuni m-booli zuguraandima ni ba kyam na n-tɔ'asi yetto'a maa - ban ni tinkpamma ni karimbadima maa zaa.

⁶Annasi sɔ ŋɔn daa nye Yehudiyadima Gyeɛŋɔ Toondaana gba daa la'am m-be beni, ni Kayafasi ni Gyoni ni Alekzanda ni ba dɔ'am kpamma zaa.

⁷Ba daa zaali Piita ni Gyoni kpamma maa tooni, ka boosi ba n-yenni, ni, "Ya zaŋŋi la kpeeŋɔ bɔa, bee ŋɔni yuuri ka ya mara, n-niŋi dinjoa?"

⁸Beni ka Naawunni Sii daa suŋŋi Piita ka u labsi n-yeli ba, "Toondaandima wumma! Kpamma wumma!"

⁹Ya kur moaai la nini m-boosiri ti zuna zaŋŋi n-kyanŋi bunsunseaa din sa niŋi ka gbariga wa nya tippu:

¹⁰tɔ! - ya baŋŋma, halli Izraeli tinŋa niriba zaasa baŋŋma, ni, di nye la Nazareti doo la, Yisa Masiiya, yuuri zugu n kye ka gbariga wa zaani ya tooni zuna ka mari alaafe wa. Dɔn Yisa ka ya daa kye ka ba gbaai u n-kpaasi n-tabli dɔpulli zugu, amaa Naawunni daa kye ka u daa yisigi u kum puuni.

¹¹Di daa nye la Yisa ka Naawunni Litaafi la daa yetti u yela, ni :- 'Tammeeriba, ya wumma! Yan daa za'asi kugseaa la - Kana daa leebi kan gbaai nyeebri maa, N-gbaari ka zaa ni kpeeŋɔ.'

¹²Yisa kɔkɔ nin ti fa ya m-basi, dama Naawunni daa bu kye ka ninvugso be duniya wa ni ka nira yi ti booli u yuuri ka u fa u m-basi, m-paasi ŋɔn Yisa yuuri zugu."

¹³Ka di daa nye la alahazibu n-tiri ban daa la'am m-be beni maa, Piita ni Gyoni ŋɔn daa tɔ'asiri ni sufukpeemni seem ka daa bu mari dabeem ba yetto'a maa puuni zugu. Ni, ba pa la karikyidima, amaa zugsabilli dima n kur nye ba. Ka ba daa baŋŋi, ni, ba nye la ninvugseeba ban daa dɔli Yisa.

¹⁴Dinjo zaa yori, ba daa bu nyanŋi n-yeli seelli, dama ba nini daa nya ka dɔsɔ ŋɔn daa nye tippu la daa be ba saani n-zeya.

¹⁵Di saha ka ba yeli ba, ni, ba yim duu maa ni n-gura, ka daa naayi piili n-tɔ'asi taaba zaŋŋi n-kyanŋi ba yela,

¹⁶ni, "Ti ya niŋi dɔppa wa la wula? Ninvugseeba zaa ban be Gyerusalem timpuuni mi halli, ni, ba tum tunkarigu. Ti ku toaai n-yeli, ni, di pa lala.

¹⁷Tɔ - ya kye ka ti kpaamni ba, ni, ba di laa n-zaŋŋi Yisa yuuri n-tɔ'asi n-ti sɔsɔa. Lala nin kye ka yetto'a wa ku laa m-moonni n-tiri niriba."

¹⁸Ka ba daa laa m-booli ba ni ba kpɛ na, ka yeli ba, ni, sɔseaa laa n-ka ni ka ba nin toaai n-zaŋŋi Yisa yuuri n-tɔ'asi niriba, bee, n-wulisi niriba.

- ¹⁹Amaa Piita ni Gyoni daa labsi n-yeli ba, ni, "Ya ganɲma ya mammansi din tuusi Naawunni saani: ti sakkma n-ti ya noori la, bee, ti sakkma n-ti Naawunni noori?"
- ²⁰Tirima muna - soori ka ni ka ti ku tɔ'asi zaɲɲi n-kyanɲi tin daa nya ka wum bunseesi la."
- ²¹Ka kpamma daa maali n-kpaamni ba, ka daa zaɲɲi ba m-basi ni ba kyanɲi. Ka daa bu nyanɲi n-namsi ba, dama daadam zaa daa pe'ari Naawunni, din daa niɲi seem maa zugu.
- ²²Dɔsɔ ɲon daa nya tippu n-wulisi Naawunni gyirima ɲon nye seem maa muna - ba daa dɔ'ai u ka di paai yuuma pisinaasi.
- ²³Tɔ. Ka ban daa zaɲɲi Piita ni Gyoni m-basi la, ba daa labi ba taaba saani nti yeli ba, ka daa kye ka ba banɲi gyeenɲu toondaandima ni kpamma maa ɲon daa yeli seem maa zaa.
- ²⁴Ka ba zaasa ban la'amni m-be ni maa daa pe'ai Naawunni, ni, "Ti Daana Naawunni, nyini n nye sɔ ɲon daa naam saazugu ni tingbanɲu maa, ni teeku gba, ni seelikam zaa an be a puuni.
- ²⁵I daa kye ka i Vuusim Kasi sunɲi i yiribii la, ɲon nye ti yaaba Dauda, ka u daa yeli :- 'Bɔzugu ka tinzundima nyuuri bara? Bɔzugu ka tinsi pam niriba teesiri teesiyɔya?"
- ²⁶Duniya wa nadima la'am la taaba, - Zuguraandima la'asi m-be luginyinni, Ni ba ti tuusi ti Dugma ni u Masiiya maa tɔppu.'
- ²⁷Yelimaɲni ka ba daa siri la'am taaba tiɲɲa wa puuni, ni ba ti tuusi Yisa: ɲon mun nye la i bisunɲu sɔ nyin daa diisi Masiiya maa, ka Pɔntiyusi Pailiti, ni NaaHeroodi - halli tinzundima ni Izraeli tiɲɲa niriba zaa - daa la'asi na n-tuusi u.
- ²⁸Ba daa tum seela zaa nyin, Naawunni, ɲon daa pun teesi n-zaali seem maa.
- ²⁹Amaa pampayɲɔ, ti Dugma, wumma ban yeli ti seem, ni, ba nin namsi ti. Tim ti sufukpeemni ni ti ti tɔ'asi i yela,
- ³⁰ka kye ka i nuu yaa be ti saani, ni ti tibi baaridima ka tumni tunkara ni alahazibu tuma i maɲtoori bii Yisa yuuri ni."
- ³¹Ka ban daa puusi lala n-naai sahanseaa maa, luginseaa ban daa la'am m-be ni la daa miimni pam. Naawunni Sii Kasi daa kpe ba n-ti ba yaa, ni ba ti tɔ'asiri Naawunni yeligu nimmoosi, ka bu mari dabeem.
- ³²Di saha maa ka ninvugseeba zaa ban daa sakki n-ti Yisa la daa mari nangbanyinni ni sufu yinni. Ba sɔsɔ daa bu yeli, ni, u marigu kam zaa nye la ɲon kɔkɔ dinni: ba daa la'amni n-totti seelikam zaa n-tiri taaba.
- ³³Yisa tuumudima la daa tɔ'asi Naawunni yela ni yaa, n-yetti niriba, ni, ti Dugma Yisa yisigi kum ni ka ba mammansi nini nya. Ka Naawunni daa kye ka ba zaa mari sufumaasim pam,

³⁴ka fara daa laa n-ka ba soa. Dama seeba zaa ban daa mari puri bee yiya la daa yi koosiri a ni m-mari ligri maa na

³⁵nti ti tuumudima la, ka ba tori n-ti so zaa non mari bukaata.

³⁶Di daa niŋi lala; ka doo daa beni ka u yuuri boonni Gyoosefi, amaa Yisa tuumudima maa daa pa u yupaa, ni, 'Baanabasi' - di gbinni nye la "Saawaradaana". Liivai za'anori nira n daa nye u, ka ba daa do'ai u Saapirusi tingbanŋu maa ni.

³⁷Doo wa daa koosi u tingbanni ka daa mari ligri maa na n-ti tuumudima maa.

Tuumudima Tuma 5

¹To. Ka doo n daa be ni ka u yuuri boonni Ananayasi, ka u po'a mun yuuri Safayira. Dɔna n daa koosi u tingbanseaa,

²ka non ni u po'a daa niŋi nangbanyinni ka u so'ai ligri maa seesi n-ti u manŋa, ka daa zaŋŋi an kpalim m-mari na n-dooli tuumudima maa tooni.

³Ka Piita daa yeli, "Ananayasi! Wula ka Sintaani paali i sufu ni, halli ka i ma'ai ziri n-ti Sii Kasi maa, ka zaŋŋi la'aseesi nyin daa deaai i tingbanni zugu maa n-yiisi aseesi n-so'ai m-mara?"

⁴Tingbanni maa daa pa la i dinni? Ka nyin daa koosi ka maa, i daa bu su ligri maa? Bo n kye ka i niŋi lala? I bu ma'ai n-ti la ninsaala, amaa Naawunni."

⁵Ananayasi non daa wum non maa, u daa lu tinŋa n-kpi. Ka dabeem pam daa gbaai ban daa wum din daa niŋi maa zaa.

⁶Ka na'akyimbisi maa daa doai m-pili u ka zaŋŋi u n-zi n-yi nti so'ai.

⁷To, ka di daa yuui beela ka u po'a daa kpe na, ka daa bu mi din pun niŋi.

⁸Piita daa boosi u, ni, "Yelima! la'aseesi ban daa yo n-ti nyin ni Ananayasi tingbanni maa zugu la zaa non?" Ka u daa sakki, ni, "Ii, ka ligri maa nla."

⁹Ka Piita daa yeli u, "Wula ka ya niŋi nangbanyinni ni ya zamsi ti Dugma Sii maa? Gosima! ninvugseeba ban da zaŋŋi i sira n-so'ai la noba na be la za'anori ni wa, ka ba nin zi i gba n-yi."

¹⁰Di saha ka non gba daa lu tinŋa Piita tooni ka kpi. Ka na'akyimbisi maa daa labi n-kpe na, n-nya u ka u kpi, ka ba daa zaŋŋi u n-zi n-yi n-so'ai u sira maa lugri.

¹¹Dabeem pam daa gbaai Yisa nyaandoliba ban daa la'amni taaba maa, ni ninvugseeba ban daa ti wum lahabaari maa zaa m-paasi.

¹²To; ka Naawunni daa kye ka tuumudima maa daa tumni alahazibu tuma pam niriba maa saani n-wulisiri u gyirima. Ba zaa daa kur la'amni la NaaSulemaana Leenŋa maa maasim ni.

- ¹³Soso daa ka sufukpeemni din nin toaai n-kye ka ba la'am n-tabli ba saani, halli ni nyaandoliba maa daa mari gyirima niriba maa saani pam.
- ¹⁴Ni di zaa yori, doppa ni po'aba pam daa niɲni ti Dugma yedda m-paasira nyaandoliba ban pun be ni maa zugu.
- ¹⁵Lala maa zugu ka niriba daa ziiri ba baaridima n-kyenni sokpanɲa n-doontiri gadu ni sona zugu, ni, Piita yi ti gatta, baseeba di yi ti kpe halli u sisii maasim ni gba.
- ¹⁶Zama daa la'am tinkpansi maa ni, n-kyenni Gyerusalem na n-ziiri ba baaridima maa na, m-paasi baseeba arizimbeeri ɲon daa daamni maa, ka ba zaa daa nya tippu.
- ¹⁷Ka Gyeenɲu Toondaana maa ni u taaba ban daa doli Saddusidima soori la daa doai n-zabri ba nyuuri pam.
- ¹⁸Ba daa gbaai tuumudima maa n-kpeesi sarika duu ni.
- ¹⁹Amaa yunɲu daa ti paai ka ti Dugma malaaka daa yoai sarika maa dunoya maa ka daa yiisi ba na,
- ²⁰ni, "Ya kyema nti zaani Gyeenɲu Yiri maa puuni n-yeli niriba maa lahabaari maa zaa zaɲɲi n-kyanɲi beesigu paalli wa ni."
- ²¹To; beoo ɲon daa ti neai, ba daa kpe Gyeenɲu Yiri maa ni, ka daa piili n-wulisiri niriba hoo malaaka maa ɲon yeli ba seem la. Ka Gyeenɲu Toondaana ni u nyaanɲa ɲon daa ti paai kootu duu ni ka daa booli kpambaya maa ni Izraeli kamma zaa ni ba la'am na, ba daa tum sarika maa ni m-boori tuumudima maa.
- ²²Amaa Pirinsi maa ɲon daa paai sarika maa ni, ba daa bu nya ba beni, ka daa labi na n-tisi lahabaari,
- ²³ni, "Ti nya ka dunoya maa kpari ni sunɲa, ka ban guri maa ze za'anoya maa ni, amaa tin yoai ti bu nya so duu maa puuni."
- ²⁴Ban daa wum lahabaari maa, di daa gyeri Pirinsi toondaana ni gyeenɲu kpambaya maa pam, ka ba daa birisiri, ni, anɲo ya n-naai la wula?
- ²⁵Di saha maa ka so daa kpe na n-yeli, "Ya gosima! Yan sa zaɲɲi doseeba n-niɲi dansarika duu ni la - ba ze la Gyeenɲu Yiri maa ni n-wulisiri niriba maa."
- ²⁶Ka Gyeenɲu Yiri Pirinsi toondaana maa daa doai n-zaɲɲi u nyaanɲa n-kyanɲi nti zi tuumudima maa na; amaa ba daa bu zaɲɲi yaa n-gbaai ba, dama ba daa zori la zama maa dabeem, ni, di pa seem ba nin lobi ba kuga.
- ²⁷Ban daa zi ba na sahanseaa la, ba daa kye ka ba zaani la'annu maa puuni, ka Gyeenɲu Toondaana maa daa boosi ba, ni,
- ²⁸"Ti daa bu zaali ya zaalikpeemni, ni, yan di laa n-wulisiri yuuri wa zugu?", ni, "Amaa ya mun daa pun kye ka yeligu wa yeligi m-paali Gyerusalem tinɲa zaa. Halli ya boori ni ya kye ka doo wa kum taalli tabli ti gba."

- ²⁹Ka Piita ni u taaba daa labsi n-yeli, "Ti nin sakki la Naawunni noori, ka pa ninsaala noori.
- ³⁰Naawunni, so ti badima non daa gyeem maa: nona n daa neaai Yisa kum ni. Yarima muna daa pun zanji u n-kpaasi n-yuli doo zugu ka ku u.
- ³¹Don ka Naawunni mun daa duusi n-ziili u nudirigu ya'ari ziziiya, hoo nabiiya ni tuligra. U nin ti kye ka Izraeli dima takki ba halibeoo n-kye ala'akyi, ka Naawunni naayi kye ba tumbeeri taalli m-peñji ba.
- ³²Tirima n nye ban nya ka wum anho zaa non daa niñi seem la, ka ti yetti niriba lala; ka yetti zanji n-kyanji Naawunni Vuusim Kasi yela, so Naawunni non zanji n-ti seeba ban deaai u yeligu maa."
- ³³Ban daa wum dinho maa, suuri daa ku ba, ka ba daa boori ni ba ku tuumudima maa.
- ³⁴Amaa Farisiso non yuuri daa boonni Gameeliyeli daa doaai ni u to'asi la'anju maa ni. U daa nye zaaligu la karimbaso daadam maa zaa non daa tisiri gyirima n-gaari karimbadima zaa. U daa yeli, ni, ba yiisim niriba maa beela,
- ³⁵ka u daa to'asi n-ti ba n-yeli, ni, "Ya Izraeli dima wa, ya teesim sunna m-banji yan ya n-zanji doppa wa n-niñi seem maa.
- ³⁶Ya bu nya? - sahanseaa la ka Tiyudaasi daa yi na n-yeli, ni, u nye la ninvugtibsisoa, ka niriba kobsinaasi daa doli u; amaa ba daa ku u, ka non ni ban yela zaa daa yi naai la yori.
- ³⁷Donho nyaanjo ka Gyuudasi, Galilii nira la, gba daa yi na, niriba kaaligu la saha, ka daa zanji ninvugseeba ka ba daa bu sakki Gonnanti yeligu. Ba daa ku u gba ka u nyaandoliba zaa daa wurigi.
- ³⁸Dizugu, yetto'aseaa kan zeya wa ni, man ya n-kpaamni ya, ni, ya kyeli doppa wa m-basi, ka ba kyanji. Dama ba yeligu, ni ba tuma maa, yi nye la ninsaala dinni, a nin lu.
- ³⁹Amaa a yi yi la Naawunni saani na, ya ku toaai n-goai niriba wa. Di ya n-kye ka ya zabri ni Naawunni!" Ka u yetto'a wa daa kye ka ba takki ba teesa.
- ⁴⁰Ka ba daa booli tuumudima maa na n-feebe ba, ka daa yeli ba, ni, ba di laa n-to'asi Yisa yuuri yela, ka daa kye ka ba bakki n-kyanji.
- ⁴¹Ba mun daa yi la'anju maa ni ni sufumaasim, dama ba daa sumsi ni ba diisi ba vi Yisa yuuri maa zugu.
- ⁴²Beoo kam ba daa be Gyeenju Yiri maa ni, ni niriba yiya puuni, ka daa bu kye wulisigu; ba daa na kpalim m-moonni la lahabasunju, ni, Yisa n nye Masiya - Masiso Naawunni non tum na ka laa n-diisi u naam.

Tuumudima Tuma 6

- ¹Sahanseaa Yisa nyaandoliba maa ḡon daa zoaari m-paasiri la, nangbankpeemni n daa lu ba puuni; di daa nye la seeba ban tɔ'asiri Griiktiri la ni ban tɔ'asiri Hibuuli la sunsukkuni. Griiktiri dima maa daa galimni la Hibuuli dima maa, ni, "Ban yi totti diibu n-tisiri dabsa zaa la, ti pukɔya bu nyari ba tɔrli."
- ²Lala zugu ka tuumudima piiya ni ayi la daa booli nyaandoliba zaa ni ba la'amma taaba, ka yeli ba, ni, "Tirima kyeli Naawunni yeligu tuma ka ḡsiri diibu yela, bee? Ay! - lala ka soori!
- ³Dizugu, ti mabiisi, ya yiisim ya niriba ayɔpɔi, seeba ban be ninvugsuma m-mari Naawunni Sii Kasi yiiko, ni yem; ka ti ti kye ka ba su diibu tuma maa.
- ⁴Ka tirima mun zaḡḡi ti sufu zaa n-niḡḡi Naawunni puusigu ni lahabasunḡu wulisigu ni."
- ⁵Ka ba zaa daa sakki n-ti yeligu wa, ka daa yiisi Sitiivin ḡon daa mari yedda pam ni Vuusim Kasi yiiko la, ni Filipi ni Pirɔkyɔrusi, ni Nikanoori, ni Taimoon, ni Paamenaasi, ni Nikolaasi ḡon daa yi Antiyɔkku ni na la, ka daa pun yi Griika dima gyeenḡu soori la ni, ni u ti doli Yehudiya dima dinni.
- ⁶Niriba wa ka ba daa zaḡḡi n-wulisiri tuumudima maa, ka ba daa susi Naawunni n-ti ba ka zaḡḡi ba nuusi m-pa ba zugri n-diisi ba tuma maa.
- ⁷Tɔ; ka di nyaanḡa ka Naawunni wulisigu wumpu maa daa kur yeligri ni, ka ban daa doli Yisa soori maa kaaligu daa nobi Gyerusalem puuni, halli ka Yehudiyadima maalimaanniba pam daa sakki n-deaai Yisa yedda.
- ⁸Sitiivin muna - Naawunni daa zaḡḡi gyirima ni yiiko n-ti u, ka u daa tum alahazibu tunkara ka Yehudiyadima niriba daa nya.
- ⁹Amaa ninvugseeba daa doaai n-ḡme nangbankpeemni ni Sitiivin. Ninvugseeba ban daa la'amni ban daa booni 'Sumanḡa La'aḡḡu Duu' la ni maa n daa nye ba, ni Sairiini dima ni Alekzandiriya dima, ni seeba ban daa yi Silisii na, ni Eseea.
- ¹⁰Amaa ba daa bu nyaḡḡi Sitiivin, dama Naawunni Siiya yem daa be u yettɔ'a maa ni.
- ¹¹Dizugu ba daa bɔ dɔseeba ni ba yelima, ni, ba wumiya ka Sitiivin tɔ'asiri n-galimni Musa yela, halli ni Naawunni yela gba.
- ¹²Ban daa tɔ'asi ba ziri yettɔ'a lala maa, ba daa kye ka niriba zaa daa doaai n-gbaai Sitiivin, ban ni ba kpamma ni ba karimbadima maa m-paasi, m-mari u n-kyanḡi tinḡa maa kpambaya saani ni ba kari u sariya.
- ¹³Ba daa kye ka ninvugseeba kpe na n-tɔ'asi m-ma'ai ziri, ni, "Doo wa kur tɔ'asiri ni n-galimni Naawunni Gyeenḡu Yiri la, ni zaaligu maa.
- ¹⁴Ti wumiya ka u yeli Yisa ḡon daa nye Nazareti nira la yela, ni, ḡona nin sa'am Naawunni Gyeenḡu Yiri wa, ka takki ti kaya seesi Musa ḡon daa zaḡḡi n-ti ti la."
- ¹⁵Ka seeba ban daa zi sariya karibu zii la ni zaa nini daa ḡsiri la Sitiivin la, ka ba daa ti nya u nindaa maa, ka ka ḡmanni la hoo malaaka dinni.

Tuumudima Tuma 7

¹Ka di saha maa ka Gyeenju Toondaana maa daa boosi Sitiivin, ni, "Di zaa nye la yelimajni, bee?"

²Ka Sitiivin daa gyerigi n-yeli, "M badima, ni m mabiisi, ya wumma! Ti yaaba Ibrahim non daa be Mesopoteemiya tingbanju ni la, ka na bu yisigi n-kyanji Kyaraani tinja - di saha ka Naawunni, Gyirima Daana, daa kasigi u manja n-wulisi u lala saha maa,

³nti yeli u, ni, 'Kyel i tingbanju wa, ni i do'am zaa, ka bakki n-kye tingbanseaa man ya wulisi i maa na.'

⁴Di saha u daa kye u tinja maa, Kalidii dima tinja la, ka daa kyanji nti be Kyaraani tinja. U ba non daa ti kpi, Naawunni daa kye ka u yi beni ka gaari m-paai la tingbanseaa yan na be ni la.

⁵Ka daa bu ti u tingbanseaa zaa ni u be ni n-su ka, halli beela; amaa ka daa yeli u, ni, u nin zanji tingbanju maa n-ti u ni u nyaanja zaa, ka ba nin ti di ka faari n-su, halli ni di saha maa ti yaaba Ibrahim daa ka biya.

⁶Naawunni daa yeli kanjo yetto'a, ni, u ya'ansi nin ti be tinseelli ni, ka tinja maa niriba nin zanji ba n-kye ka ba leebi ba daaba n-niji ba wahala yuuma kobsinaasi.

⁷Ka laa n-yeli Ibrahim, ni, 'Amaa man nin ti kye ninvugseeba ban su ba maa saani na ka darigi ba tuba poi, ka naayi kye ka i niriba maa yi na m-be kpa n-gyeemni ma.'

⁸Ka Naawunni daa zaali doppa gunibu kaari, ni di ti wulisi non ni Ibrahim non loori la taaba nangbanyinni seem. To - ka dizugu ban daa do'ai Ibrahim bii Yisahaaku sahaseaa la, ba daa guni u daba anii daari maa; Yisahaaku bii mun daa nye Yaakubu, ka Yaakubu mun daa do'ai u bidibsi pii ni ayi la, tin boonni seeba Izraeli za'anoya kpamma maa.

⁹Ka kpamma maa daa ti zabi nyuuri n-niji ba tinzo Yisifu, n-daa ti zanji u n-koosi n-ti Igyipti dima. Amaa Naawunni daa zaani u nyaanja Igyipti tingbanju maa ni,

¹⁰n-yiisi u wahala zaa puuni; ka laa n-ti u bamsim, ka kye ka u nya gyirima Igyipti naaba NaaFirawuna saani. Ka Naaba daa kye ka u su non NaaFirawuna yiri zanji n-tabli Igyipti tingbanju maa zaa.

¹¹Di saha ka kom daa ti lu Igyipti ni Kyena'an tingbana zaa ni, ka daa ti niji ba wahala pam; ka ti yaadima maa daa boori bundirigu ka konji.

¹²To, ka di saha maa ka ti yaaba Yaakubu daa ti wum, ni, kyi be Igyipti tingbanju ni; ka u daa danji n-tum ti yaadima maa, ni ba kyanji Igyipti nti da a na.

¹³Di nyaanja ka ba daa ti laa n-doaai n-kyanji buyi kyenni. Di saha maa ka Yisifu daa zanji u manja n-wulisi u beya dima ka ba daa banji u, ka NaaFirawuna gba daa banji Yisifu beya maa non nye seeba.

- 14Tɔ, ka dizugu Yisifu daa tum, ni ba booli u ba Yaakubu ni u yiri dima zaa na - ba daa paai ninvugpisiyɔpɔi ni anu.
- 15Ka Yaakubu daa yisigi n-kyan̄ɔni nti zinni Igyipti, halli ka ɲɔn ni ti yaakpamma zaa daa ti ka ni.
- 16Ka ba daa zi ba n-labi Sɛkyeem tin̄ɔna na, nti sɔ'ai ba ba gbala ziseaa ni, Sɛkyeem ziseaa ka ti yaaba Ibrahim ɲɔn daa zan̄ɔni anzulifa n-da Heemɔri biisi saani la.
- 17Tɔ. Ka Naawunni ɲɔn daa pun yeli Ibrahim, ni, u nin sun̄ɔni u seem la, ka di saha daa naayi pɔtta; di saha maa ka ba zuliya maa daa nɔbi n-zoaa pam Igyipti tingban̄ɔnu maa ni,
- 18halli ka dɔsɔ ɲɔn daa zi Yisifu yela daa ti di Igyipti naam,
- 19ka daa zan̄ɔni u teesibeeri n-namsiri ti yaadima ka mugsiri ba. U daa kye ka ba zan̄ɔni ba bileesi m-basira, ni ba ku laa n-nya biisi ban vu yaasa.
- 20Di saha ka ba daa dɔ'ai Musa, ka u daa veeli pam ka Naawunni nini tigi u yela; ka u ba ni u ma daa mari u duu ni halli nti paai gɔya ata u ba yiri.
- 21Di nyaan̄ɔna ka sahanseaa daa ti paai ni ba zan̄ɔni bii maa m-basi, ka NaaFirawuna bipun̄ɔna daa piisi u nti wubsi n-zan̄ɔni u, ni u leebi u mammann̄ɔna biiya.
- 22Ka Musa daa bamsi Igyipti dima bamsim zaa nti leebi yaa daana u yettɔ'a zugu ni u tuma zugu m-paasi.
- 23Tɔ: Musa ɲɔn daa ti paai u yuuma pisinaasi, ka di daa kye u sufu ni na, ni, u kyem nti kaai u dɔ'ariba, Izraeli dima la.
- 24Ka u daa kyan̄ɔni nti nya ka Igyipti dɔsɔ ɲɔn mugsiri ɲɔn Musa dɔ'ariba maa yinni ka di daa bu dɔli soori, ka u daa ɲmɛ Igyipti doo maa n-ku u.
- 25U daa teesiya, ni, u mabiisi nin ban̄ɔni, ni, Naawunni n tum u na ni u ti fa ba m-basi, amaa ba daa bu ban̄ɔni lala.
- 26Ka dizugu beoo ɲɔn daa ti neaai ka Musa laa n-yi nti nya Izraeli dima maa niriba ayi ɲɔn zabra. Ka u kyan̄ɔni ni u ti goaai ba ka yeli, 'M mabiisi, ya ban̄ɔnma, ni, ya nye la mabiitiri yinni dima; ka wula ka ya ɲmaligi n-zabra?'
- 27Amaa ɲɔn daa niɲni u kpeaa putoo maa daa gye la suuri n-niɲi Musa ka boosi u, ni, 'Dɔni n lee n-zan̄ɔni nyini n-leebe ti toondaana, bee, ti sarikatta?'
- 28ni, 'I boori la i ku ma, hoo nyin sa ku Igyipti doo la seem maa, bee?'
- 29Tɔ; ka Musa ɲɔn daa wum lala maa, ka u daa zɔ n-kyan̄ɔni Midiyan tingban̄ɔnu ni. Beni ka u daa kpalim m-be ni, halli nti dɔ'ai u bidibsi ayi.
- 30Di yuuma pisinaasi nyaan̄ɔna ka malaaka daa pusi n-yi Musa zugu na, yoo kan yuuri boonni Sainayi la ni, n-ɲmanni hoo bugum n-diri tutuuri puuni.
- 31Ka Musa ɲɔn daa nya lala ka di gyeri u, ka u vuui m-paai beni ni u ti gɔsi sun̄ɔna. Di saha ka u daa wum ti Dugma kukɔri, ka u tɔ'asiri n-tiri u, ni,

³²'Mani n nye Naawunni ka i badima gyeemni ma. Halli Ibrahim Naawunni n nye ma, ni Yisahaaku Naawunni, ni Yaakubu gba.' Ka dizugu dabeem daa gbaai Musa ka u ningbiŋŋu daa gyigra; ka u daa bu laa n-sakki n-gɔsiri beni.

³³Ka ti Dugma daa laa n-yeli u, ni, 'Pirigma i namna maa, dama nyin ŋɔn zɛ seela maa nye la din bɛ kasi n-ti ma!'

³⁴Ni, 'M pun nya n niriba ŋɔn diri wahala seelli Igyipti dima nuu ni, ka laa n-wum ba fabla zaa; lala zugu ka n sigi na ni n ti fa ba m-basi.' Ka yeli, ni, 'Ka dizugu kyem na ka n taasi i Igyipti tingbanŋu ni.'

³⁵Dinŋɔna - ya bu nya? - ŋɔn Musa sɔ Izraeli dima ŋɔn daa za'asi n-yeli u, ni, 'Ɖɔni n lee n-zanŋi i n-leebe toondaana bee, ti sarikatta?', ŋɔna ka Naawunni daa tum na ni u ti leebe ba toondaana ni ŋɔn nin fa ba m-basi. U daa niŋi lala, malaaka sɔ ŋɔn daa pusi n-yi u zugu tutuuri maa puuni la sunŋsim zugu.

³⁶Ka u siri daa fa ba n-yiisi ba na, ka daa tumni alahazibu tuma ni tunkara pam Igyipti puuni, zanŋi n-kyanŋi TeekuZeoo ziiya, halli yoo ni gba, ban daa goori beni sahasea yuuma pisinaasi la.

³⁷Tɔ; ŋɔn Musa daa nye dɔsɔ ŋɔn daa yeli Izraeli dima, ni, 'Naawunni nin yiisi sɔ ŋɔn nye ya dɔ'ara, n-kye ka u niŋi anabi hoo mani ŋɔn bɛ seem la.'

³⁸Ɖɔna n daa nye sɔ ŋɔn daa zaani ti Izraeli badima ni malaaka sunsukkuni. Dama ba daa la'am yoo ni, ka malaaka maa daa tɔ'asi n-ti ŋɔna, Sainayi zoori zugu, ni u ti yeli n-ti ba. Beni maa ka u daa deaai Naawunni yeligu din tiri nyɔvuri maa yela n-wulisiri n-tiri ti na.

³⁹Amaa ti yaadima maa daa za'asi u noori ka waligi ba mansi ka kye u, ka boori Igyipti lappu:

⁴⁰ka daa yeli Aruuna, ni, u zanŋma salima m-maali wuna n-ti ba, wunseesi ŋɔn nin kyanŋi ba tooni n-guri ba yela, ni, 'Ɖɔn Musa muna - sɔ ŋɔn daa yiisi ti Igyipti ni na la - ti bu laa m-mi din niŋi u.'

⁴¹Di saha ka ba daa maali bunni hoo na'abila, ka kɔri bunkɔbri m-maali ka, ka ba sufu peligi pam ban daa zanŋi ba nuusi m-maali bunseelli maa zugu.

⁴²Ka dizugu Naawunni daa yiisi u nuu ka kye ba, ka ba daa susiri la sanmariwuusi: lala zugu ka anabisɔ daa sobi n-dooli Bukku maa puuni, ni :- 'Ya Izraeli dima wa! Yan daa be yoo ni maa - Halli nti paai yuuma pisinaasi la - Lala saha maa zaa, yan daa kɔrigri bunkɔbri maa Man Naawunni ka ya daa kɔrigri n-ti ma, bee?

⁴³Ay! Ya daa ziiri ya wunseesi duri - Wunseaa yan booni "Mɔlɔkyi" la, Ni ya sanmariwuseaa yan booni "Rɛfan" la. Ya daa maali buna ni ya puusiri a ni: Dizugu man nin zanŋi ya nti basi, N-taasi ya Babelɔn tinŋa tooni sa.'

⁴⁴Tɔ, ka ti yaadima ŋɔn daa be yoo ni la, ba daa mari la Naawunni tanti duu; kana ka ba daa maali, ka ka daa ŋmanni la hoo Naawunni ŋɔn daa tɔ'asi Musa n-wulisi u seem maa.

45Tɔ; ka ti yaadimseeba ban daa pa nyaan̄a la daa deaai duu maa m-mari ka n-zi na - ban ni Gyɔsuuwa daa nīni lala. Di daa nye la ban daa katti niriba burabura la saha, ninvugseeba Naawunni n̄on daa yiisi m-basi ka kye ka u niriba kpe na. Ka ba daa kpalim m-be lala, halli nti paai NaaDauda saha.

46Dɔn Dauda ka Naawunni nini daa tigi u yela, ka dizugu u daa susi soori Naawunni saani ni u ti bɔ gyeen̄u ziiya n-ti u yaaba Yaakubu yiri dima.

47Amaa u bii NaaSulemaana maa n daa ti me Naawunni Gyeen̄u Yiri maa.

48Amaa din̄ɔ zaa nye la yɔri, dama Naawunni Dɔn Ka Kpeaa bu kpeeri nuusi n̄on me duseaa puuni m-be ni. Ka dizugu anabisɔ n daa yeli, ni:

49'Din̄ɔ ka ti Dugma yetta: "Arizana nye la n naam ziziiya, Tingban̄u maa mun nye n gbaya n̄on tɔmni seela: Ka yiri bɔ ka ya lee n-ya m-me n-ti ma? Bee, luginseelli m be duniya wa ni Ka n nin zinni n-vuusira?"

50Pa mani n daa zan̄i n nuusi m-maali an̄ɔ zaa?" ' ‘

51Tɔ; ka Sitiivin daa laa n-yeli ba, ni, "Tɔ, yan tuppuwumni dima wa! Ya nye la seeba ban za'asiri yelimāni, hoo tinzundima ban bu guni la n̄on be seem la! Saha kam ka ya zabri Naawunni Siiya Vuusim Kasi maa. Yan nīni seem la, ya yaadima soori ka ya doli maa!

52Anabisɔ n daa be ni ka ya yaadima daa bu namsi u, halli yinni gba, bee? Ba daa bu ku Naawunni tuumudima maa? - Naawunni n̄on daa pun tum tuumuseeba maa ni ba dan̄i m-moonni Yelimāni Daana n̄on ya n-kye na la yela maa. Ka pampan̄ɔ yarima mun gbaai la Yelimāni Daana mamman̄a n-yi u nyaan̄a ka ku u.

53Ya daa deaai Naawunni zaaligu malaakadima saani, amaa ka lee m-bu doli ka halli beela.”

54Tɔ; ka Sitiivin yeligu wa n̄on daa lu ba tuba ni, ba sufu daa doaai pam, halli ka ba nyurimni ba kparima n-nīni u.

55Amaa Naawunni Sisun̄u daa paali Sitiivin ni, ka u wukki u zugu n-gɔsi saazugu n-nya Naawunni gyirima veelim, ka nya ka Yisa ze Naawunni nudirigu ziiya.

56Di saha ka Sitiivin daa yeli, "Ya nyama! N nya ka arizana lakkri ni, ka Ninsaala Bii maa ze la Naawunni nudirigu ziiya!”

57Ka ba zaa daa gbaai kaasigu n-nyeri ba tuba ka zɔ n-la'am n-gyiligi u na.

58Ka daa gbaai u n-yiisi ba tin̄a maa toriga ni nti lobi u kuga. Ka ban daa di sehara n-galim u ka laa n-lobi u maa daa yeaai ba bunyeera nti dooli na'akyimbilisɔ tooni, ka u yuuri booni la Sɔla.

59Ban daa lobri Sitiivin kuga sahanseaa maa, u daa susi la ti Dugma n-tɔ'asiri, ni, "N Dugma Yisa, deaam n nyɔvuri!”

60Ka gbaani tin̄a n-kaasi n-yeli, "N Dugma, di zan̄i ba tumbeoo wa taalli n-ziili ba!" Ka n̄on daa yeli lala n-naai, u daa ti leebi Naawunni dinni.

Tuumudima Tuma 8

¹Ka Sola gba daa be ni n-sakkri ban daa ku Sitiivin yela maa. Ka Sitiivin non daa kpi la, ninvugsunseeba daa kpikki u n-kyanji nti so'ai, ka daa fabli pam u kum zugu. To: ka di saha maa ba daa piili n-namsiri Yisa nyaandoliseeba ban daa la'amni Gyerusalem timpuuni maa. Dizugu ba daa zo n-yirigri zaa, n-kyanji Gyuudii tingbanju ni Samerii tingbanju; kulla Yisa tuumudima koko n daa kpalim timpuuni.

³Sola mun daa kpalim n-dola Yisa niriba maa ni nimmoaa, ni u ti sa'am ba yela. U daa doli la yiri yiri n-gbaasiri ba, doppa ni po'aba zaa, baseeba ban doli Yisa soori la, m-mari ba n-kyenni n-kpatti dansarika ni.

⁴To; ka baseeba ban daa zo n-yirigi lala maa daa doli la tinsi tinsi n-to'asiri Naawunni lahabasunju n-tiri niriba.

⁵Filipi mun daa kyanji Samerii timpuuni. Non daa ti paai la, u daa gbaai mooligu zanji n-kyanji Masiiya maa yela.

⁶Di saha ka daadam pam daa la'am na, ka daa wumni Filipi yetto'a la ni nimbiri moaa, ka nyari tunkariseesi non daa tumna. Ba daa yoai ba tuba n-wumsi non yeli seem zaa.

⁷Dama arizimbeeri daa kaasi ka yi ninvugseeba ban mari ba ni, ka wobsi ni gbarisi gba daa nya tippu;

⁸ka di daa mari sufupeelim n-tiri ninvugseeba ban daa be Samerii timpuuni maa.

⁹Daso n daa be tinja wa ni ka u yuuri boonni Saimoon. U daa nijni la tiim tuma, ka di daa mari alahazibu n-tiri ninvugseeba ban be tinja maa ni la. U mun daa laa n-duusi u manja, ni, u nye la ninvugtitaari.

¹⁰Nira kam, bibila halli ni ninvugkurigu gba, daa maai ba mansi n-wum Saimoon yetto'a maa, ka yetti, ni, "Naawunni kpeenju daanso ban boonni, ni, 'Buntitaari' la n kur nye u."

¹¹Din daa kye ka niriba maa daa boori u yela maa daa nye la : u daa pun tum u tiima tuma ba saani ka di daa yuui pam.

¹²Amaa niriba non daa ti sakki n-ti Filipi yetto'a maa, ni lahabasunju zanji n-kyanji Naawunni naam soori la, ni Yisa Masiiya yuuri yela, ba zaa daa deai Naawunni koom suubu - doppa ni po'aba zaa.

¹³Saimoon mammanja gba daa sakki lala, ka ba daa su u gba koom. U daa zanji u mammanja n-tabli Filipi ni nimbirimooa, ka daa nya Filipi non daa nijni tunkara ni alahazibu tunseesi, ka di daa gyeri u pam.

¹⁴To; di nyaanja Gyerusalem ni tuumudima maa ban daa ti wum, ni, Samerii dima sakki n-ti Naawunni yelisuma la, ba daa tum Piita ni Gyoni ba saani na.

¹⁵Piita ni Gyoni non daa paai na la, ba daa susi Naawunni n-tisi seeba ban pun sakki n-ti Yisa, ni, Naawunni Vuusim Kasi nin sigi ba saani na.

- 16**Dama ba daa na kur deaai la koom suubu ti Dugma Yisa yuuri zugu, ka Naawunni Sii Kasi la na bu be ba saani.
- 17**Di saha ka Piita ni Gyoni daa zaŋŋi ba nuusi m-pa niriba maa zugri ka Naawunni Sisunŋu daa kye ba saani na.
- 18**Ka Saimoon daa nya Naawunni tuumudima maa ŋon zaŋŋi ba nuusi m-pa niriba zugri ka Sii maa kye ba saani na seem maa, ka u daa zaŋŋi ligri ni u ti ti Piita ni Gyoni,
- 19**ka yeli ba, ni, "Ya tim man gba yaa kanŋo taabu, ka ninvugso zaa man ti zaŋŋi n nuu m-pa u ni, Naawunni Vuusim Sunŋu maa nin kye di daama saani na."
- 20**Ka Piita daa labsi n-yeli u, ni, "I nin kpi n-sa'am m-basi, nyini ni i ligri maa zaa! - nyin teesi, ni, i nin toaai n-zaŋŋi ligri n-da Naawunni piini maa zugu.
- 21**I ka yetto'aseaa dinŋo puuni; i nuu ka ti faari diibu yela ni, dama i sufu bu ze yimm sunŋa Naawunni saani.
- 22**Dizugu kyeli i tumbeoo ni i teesibeeri wa zaasa, ka susi ti Dugma; pa seem u nin di sugru n-ti i, i sufu ni teesa nyin teesi seem la zugu.
- 23**Dama n nya ka i ze la tumbeeri toom ziiya, ka ba pun zaŋŋi ala'akyi kutti m-ba i!"
- 24**Di saha ka Saimoon daa labsi n-yeli u, ni, "Ya belimma ti Dugma Naawunni n-ti ma, ni, nyin yeli seem la di paai ma na!"
- 25**Ban daa yeli Saimoon dinŋo maa, ba daa yi n-to'asi Yisa yela n-tisi niriba maa ka wulisiri ba, ka daa labi n-kuli Gyerusalem. Ban daa be soori zugu n-kunni maa, ba daa to'asi Yisa lahabasunŋu maa n-tisi Samerii dima tinkpansi pam puuni.
- 26**To: ka Filipi muna - Naawunni malaaka daa to'asi n-ti u ka yeli u, ni, "Maalim siri n-doli nuzaa lugri soori, soseaa kan yi Gyerusalem n-kpa Gaza tiŋŋa ni la." - Don daa yeli soseaa la, yoo ni soori n nye ka.
- 27**Ka Filipi daa doaai n-kyanŋi. Di saha maa ka Itioppiya doo daa doli soori maa zugu n-kunna. Itioppiya tingbanŋu Naaba kpeema, namo'aliga, n daa nye u - po'aba naam n-daa la, ka ba booni di, ni, 'Kandaasi'. Don n daa su Po'a-naaba maa tuma n-gosiri u neema ni u ligri yela zaa n-ti u. U daa pun kyanŋi Gyerusalem nti puusi Naawunni ka daa naai,
- 28**ka kpe u tarokku ni n-zinni, ka wuri datti u n-kyenna. Don daa be soori n-kunni maa, u daa karimni la anabi Aizaaya bukku la puuni.
- 29**Ka Naawunni Siiya daa yeli Filipi, ni, "Kyem nti paai tarokku wa!"
- 30**Ka Filipi daa zo m-paai beni ka wum, ka doo maa karimni la Aizaaya bukku la puuni; ka u boosi u, ni, "Ammi, i banŋi nyin karimni seelli wa gbinni?"
- 31**Ka doo maa daa labsi n-yeli u, "So yi bu wulisi ma, man mammanŋa ya niŋi la wula n-toaai m-banŋi di gbinni?", ka daa naayi yeli Filipi, ni, u duum na n-zinni u tarokku maa puuni.

³²Tɔ, ka Aizaaya gbanɔu maa puuni luginseaa ka u daa karimni maa n-daa nɔɔ :- "I yi mari peoo n-wa ni i ti ku u, U yi be la baalimm, ka bu yigra; Bee pebila nɔn ku kaasi U kɔrigri ziiya - Lala ka di daama gba daa bu yeli seelli.

³³Ba daa zeem u ka di u sariya ba yuubu: Sɔsɔ ku toaai n-yeli u nyaanɔa dima yela, Dama u laa n-ka duniya wa ni."

³⁴Tɔ, ka Itiɔpii doo maa daa yi boosi Filipi, ni, "Tɔ, ka dinɔɔna yelim ma: nɔni yela ka anabi la tɔ'asiri wa? U daa tɔ'asiri u mammannɔa, bee, sɔ mun sa?"

³⁵Ka Filipi daa gbaai u yettɔ'a maa ka piili luginseaa doo maa nɔn daa karimni ni la, n-wulisi u lahabasunɔu maa zanɔi n-kyanɔi Yisa yela.

³⁶Ban daa be soori zugu n-kyenni la, ba daa ti paai la bɔ'aseaa ka koom daa be ka ni. Ka Itiɔpii doo maa yeli Filipi, ni, "I bu nya koom wa? Seelli be ni din nin ta'ari ma, ni, n ku toaai n-deaai Naawunni koom suubu, bee?"

³⁸Ka yeli sɔ nɔn duusiri tarɔkku maa, ni, u zaanma, ka ba daa zaani. Ka nɔn ni Filipi daa sigi na n-kyanɔi bɔkku maa puuni, ka Filipi daa naayi su u Naawunni koom maa.

³⁹Ka ban daa ti yi koom maa puuni na, ti Dugma Vuusim daa fa Filipi n-kyanɔi, ka Itiɔpii doo maa daa bu laa n-nya u yaasa, amaa u daa dɔli u soori n-kyenni ni sufupeelim.

⁴⁰Ka Filipi mun daa ti be Azootisi tinɔa, ka u daa dɔli la beni tinsi maa m-moonni Yisa lahabasunɔu n-tiri ba, halli nti paai Sizariiya timpuuni.

Tuumudima Tuma 9

¹Di saha maa ka Sɔla daa boori la nimmoaa nɔn nin niɔi seem n-ku Yisa nyaandɔliba. U daa kyanɔi Gyeenɔu Toondaana la saani

²nti susi gbanseesi ka ba sɔbi n-ti la'anɔu duri an be Damasikusi tinɔa niriba la, ni, u yi ti nya ninvugseeba ban dɔli Yisa soori beni, dɔppa ni pɔ'aba, ni, u mari la soori ni u gbaasi ba n-lɔ m-mari ba n-labi Gyerasalem na.

³Tɔ: ka nɔn daa ti wa u Damasikusi maa ka daa ti potti beni, ka neesim nyakki n-yi saazugu na nti gyiligi u.

⁴U daa lu la tinɔa, ka wum ka kukɔri tɔ'asiri n-tiri u, ni, "Sɔla, Sɔla, bɔ zugu ka i namsiri ma?"

⁵Ka Sɔla daa boosi n-yeli, "Dɔni nla, n dugma?", ka u labsi n-yeli. "Mani Yisa: mani ka i namsiri maa."

⁶Ni, "Doaam saazugu yooma n-kyanɔi nti paai Damasikusi. Ba nin ti yeli i nyin ya n-niɔi seem."

⁷Ninvugseeba ban daa dɔli Sɔla maa daa wum kukɔri maa, amaa ba daa bu nya sɔa; ka ba daa kɔnɔi yeligu di zugu.

- ⁸Sola mun daa doaa saazugu n-lakki u nini, amaa u daa zoomiya ka ban daa doli u maa daa dari u n-kyanji m-paai Damasikusi.
- ⁹Sola daa zoomiya daba ata ka koom bee diibu daa bu gaari u noori ni.
- ¹⁰To; ka nyaandolisɔ n daa be Damasikusi tinja, ka u yuuri boonni Ananayasi. U daa zaasi zaasimni, ni, ti Dugma to'asi n-yeli u, ni, "Ananayasi!", ka u daa sakki, "Naa! Mani nja, n Dugma!"
- ¹¹Ka ti Dugma daa yeli u, ni, "Kyem sɔseaa kan boonni 'Sotuusiri' la ni nti kpe Gyuudasi yiri m-boori Taasusi dɔsɔ nɔn yuuri boonni Sola la ziiya. Pampajjo u na puusiri ni.
- ¹²U pun nya zaasimni, ni, dɔsɔ nɔn yuuri boonni Ananayasi kpe u saani na nti siisi u, ni u nini maa ti neaai yaasa."
- ¹³Ananayasi nɔn daa ti wum lala maa, u daa yeliya, "Mma, n Dugma! Niriba pam pun ti ma doo wa lahabaari, ni, nɔn daa niɔi i niriba putoo Gyerusalem timpuuni,
- ¹⁴halli ni u deaai soori gyeenju kamma maa saani, ni, u mari la soori ni u kye na n-gbaasi ninvugseeba ban gyeemni i la."
- ¹⁵Ka ti Dugma daa labi n-yeli u, "Ni dinjo zaa, kur kyema! Dama doo maa nye la n tuntunso nɔn ya mari n yuuri nti ti ban pa Yehudiyadima, ni ba nadima, ni Yehudiyadima maa m-paasi.
- ¹⁶N nin wulisi u nɔn nin di wahala seem n yuuri zugu."
- ¹⁷Di saha ka Ananayasi daa yi n-kyanji. U daa kpe yiri maa ni n-zanji u nuusi m-pa Sola zugu ka yeli, "M mabii Sola, ti Dugma Yisa nɔn zaji u manja n-wulisi n-ti i soori maa zugu la, nɔna n tum ma i saani na, ni n kye na nti neaai i nini la ka kye ka Naawunni Vuusim Kasi be i saani ni kpeenju."
- ¹⁸Dinsaha maa ka bunseesi an daa nmanni hoo pe'ari n yi Sola nini ni n-lu tinja, ka Sola daa laa n-neaai. Di saha ka Ananayasi daa su Sola Naawunni koom.
- ¹⁹U daa di diibu ka u yaa daa labi u na. To: Sola daa kpalim m-be Yisa nyaandoliseeba ban daa be Damasikusi timpuuni saani n-yuui beela.
- ²⁰U daa piili n-yiisiri wa'azu tinja maa la'anju duri ni, ni, Yisa nye la Naawunni biiya.
- ²¹Di daa gyeri ban wumni maa zaa, ka ba daa to'asiri taaba, ni, "Yelimanji, pa dɔsɔ nɔn daa kye ka ba gbaasiri lala yuuri nyaandoliba maa la nja? Ka u daa niɔi lala Gyerusalem timpuuni poi, ka naayi kye kpa na ni u ti gbaasi ba n-lo n-taasi beni n-niɔi gyeenju kamma maa nuu ni. Pa nɔna nja?"
- ²²Sola mun daa kpanji u manja ni nimmoaa n-wulisiri, ni, yelimanji Yisa siri nye la Masiso Naawunni nɔn tum na la. Dizugu Yehudiyadimseeba ban daa be Damasikusi daa konji yelli, ni ba lusi u u yetto'a maa ni.
- ²³Saha daa ti paai ka Yehudiyadima maa daa la'am taaba ni ba ti banji ban nin niɔi seem n-ku Sola.

- ²⁴Amaa lala lahabaari daa paai Sola na. Ba daa yeli, ni, ba nin guri tin̄ṅa maa za'anoya wuntan̄ṅa ni yun̄ṅu saha zaa, ni ba gbaai u n-ku u.
- ²⁵Amaa dindahinseaa, yun̄ṅu ṅon daa ti sobgi sahanseaa la, u nyaandoliba daa du tin̄ṅa maa goomni zugu ka zan̄ṅi la kusokku n-lo ka miisi n-kye ka u sigi ka puuni, ka din̄ṅona ba daa sigsi u tin̄ṅa maa kpan̄ṅa.
- ²⁶Tɔ; ka din̄ṅona Sola daa labi n-kyan̄ṅi Gyerusalem. Ka ṅon daa ti paai beni, u daa boori ni u paasi la Yisa nyaandoliba la saani; amaa dabeem daa mari ba. Ba daa bu basi yem, ni, u doli la Yisa ni yeliman̄ṅi.
- ²⁷Di saha ka Baanabasi daa zan̄ṅi Sola n-kyan̄ṅi nti puusi Yisa tuumudima maa. U daa wulisi ba din daa niṅi Sola soori maa ni seem maa, ni, ti Dugma daa kye ka Sola nya u ka daa tɔ'asi n-ti u. Halli ni Sola ṅon daa be Damasikusi timpuuni seem n-tɔ'asiri paalu ni, ni sufukpeemni, zan̄ṅi n-kyan̄ṅi Yisa yela ka u daa wulisi ba gba.
- ²⁸Di nyaan̄ṅa ka Sola daa paasi ba zugu ka ba gyinni Gyerusalem timpuuni, ka u daa wulisi niriba zaa ni sufukpeemni, Yisa yuuri zugu.
- ²⁹Amaa ṅon ni Griika dima ṅon daa ti di azama halli nti ṅme nangbankpeemni la, ba daa boori ni ba gbaai u n-ku u.
- ³⁰Ka u Yisa nyaandolitaaba ban daa ti ban̄ṅi lala maa, ba daa mari u n-kyan̄ṅi Sizarii tin̄ṅa n-zaali u soori, ni u kuli Taasusi tin̄ṅa.
- ³¹Tɔ; di saha ka Yisa niriba daa laa n-ka daan̄ṅu Gyuudii tingban̄ṅu zaa ni, halli Samerii tingban̄ṅu ni Galilii gba ba daa bu nya yettɔ'aseaa. Ba daa nobri ni, n-tumni ti Dugma ṅon boori seem, ka be ni Naawunni Sii Kasi sufukpeemni zugu.
- ³²Piita daa gyinni n-kaari la tinsi halli nti paai Naawunni niriba ban be Lidda tin̄ṅa ni.
- ³³U daa ti nya dɔsɔ ṅon yuuri boonni Iniyasi; gbariga n daa nye u ka kur kpalim n-dɔya, ka di paai yuuma anii.
- ³⁴Piita daa yeli u, "Iniyasi, Yisa Masiiya n tibi i, doaama n-kpabi i bundoaa wa!" Tɔ, ka Iniyasi di va n-doaai.
- ³⁵Ka niriba ban daa be Lidda tin̄ṅa ni, ni Searon tingban̄ṅu dima maa zaa daa nya u n-niṅi yedda n-ṅmaligi n-doli ti Dugma.
- ³⁶Tɔ; ka pɔ'aso n daa be Gyoppa tin̄ṅa, Yisa nyaandoliba sunsukkuni, ka u yuuri boonni Tabita, bee Dookasi (di gbinni n nye, ni, 'Kparibuuwa'). U pupeelim ni u tunsuma daa ka toriga.
- ³⁷Amaa saha daa ti kye na ka u beeri halli nti kpi. Ba daa peai u kobeoo, ka mari u n-du n-kpe gyirambisa duseaa n-dooli.
- ³⁸Tɔ, ka ba tin̄ṅa Gyoppa ni Lidda tin̄ṅa daa bu wɔ'a, ka dizugu nyaandoliba maa ṅon daa pun wum, ni, Piita be Lidda, ba daa tum niriba ayi beni ni ba ti booli u nimbirimoaa na. Ni, ba susim u, ni, "Kur kpan̄ṅma i man̄ṅa n-kye yooma na!"

³⁹Piita ñon daa wum lala, u daa doaa n-doli ba yooma. Ìon daa ti paai na, ba daa mari u n-du saazugu n-kpe duu maa ni, ka pukɔya maa zaa daa gyiligi u na, n-kumna; ka ba daa wulisiri u neenseesi Dookasi ñon daa se n-ti ba, u nyɔvuri saha la.

⁴⁰Piita daa kye ka ba zaa yi duu maa ni. U daa gbaani tinna ka susi Naawunni poi, ka naayi ñmaligi n-kpa kum maa ka yeli, "Tabita, doaa n-zaani!" Ka u daa neaai u nini n-gosi Piita ka doaa n-zinni.

⁴¹Piita daa sunji u ka u doaa n-zaani saazugu, ka daa booli Yisa nyaandoliba ni pukɔya maa ni ba kpeem na, nti wulisi ba, ni, po'a maa nya nyɔvuri.

⁴²Gyɔppa dima maa zaa daa wum lahabaari maa, ka ba pam daa niñi ti Dugma yedda.

⁴³Piita mun daa kpalim Gyɔppa ka di yuui beela. U daa gbeeri la Saimoon, gbanzaba so, yiri ni.

Tuumudima Tuma 10

¹Ɔso n daa be Sizarii tinna ka u yuuri booni Koniiliyusi. U daa nye la toondaana so ñon daa su soogya kobga fukumsi, ka u soogyadima daa nye ban booni 'Italii Dima' maa.

²Ìon ni u yiri dima zaa daa dola Naawunni ni yelimañni. U daa sunji Yehudiya faradima maa ka susiri Naawunni saha kam.

³Di daa niñi dahinyinni, zañni n-kyañni hoo wuntanña kurigu ata saha, ka doo wa daa nya zii. U daa kur nya Naawunni malaaka ka u kpe u saani na nti yeli u, ni, "Koniiliyusi!"

⁴Ka Koniiliyusi daa gosi u sunna ka dabeem daa gbaai u; ka u daa sakki, ni, "Naa, n dugma! Bo n nye di?" Malaaka maa daa labsi n-yeli u, ni, "I wunsusigu yela ni i tunsuma n-tiri faradima zaa naayi paai la Naawunni teaari, ka u sufu maai i zugu.

⁵Ka dizugu pampanno tumma niriba ni ba kyañni Gyɔppa m-bo Saimoon ziiya - ban pa so yupaa, ni, 'Piita' la –

⁶ka ba mari u na. U gbeeri la Saimoon so, gbanzaba, saani; u yiri maa ze la teeku gbiriñu ziiya.”

⁷To, ka malaaka maa ñon ti u lahabaari wa n-naai, u daa bakki ka kye u. Ka Koniiliyusi daa booli u yiri niriba ayi ni u soogyadima yinni ñon gba daa doli Naawunni soori ni nimmoaa ka be u yiri la ni.

⁸U daa yeli ba seelli kam din niñi maa, ka daa tum ba Gyɔppa.

⁹To; beoo ñon daa ti neaai ka ban daa ti kyenni m-potti Gyɔppa na, Piita daa du yiri la pii maa zugu, agbaa saha, ni u ti puusi Naawunni.

¹⁰Di saha ka kom daa ti gbaai u, ka u boori seelli ni u di; ka ban daa maanni diibu sahanseaa maa, u daa nya zii.

- 11**U daa nya ka sangbana yoaa ka bunseelli daa sigri na, ka ka ḡmanni hoo tanti gbantitaari ban lo ka tuba anaasi n-sigsiri ka tinḡa na.
- 12**N-nya, ka bunkobri daa be ka puuni - bunkyenna ni bunvuura, halli niinsi gba.
- 13**Ka u wum kukori, ni, "Piita, dooam n-korigi n-ḡobi!"
- 14**Ka Piita daa labi n-yeli, ni, "Ay, n Dugma! N na zi n-di bunseelli kam kan kyisiri, bee, kan mari da'ari."
- 15**Ka kukori maa maali n-yeli u, ni, "Naawunni ḡon tisi bunseelli, ni, 'bunsunḡu', nyin di kyisiri ka, ni, 'da'ari!'"
- 16**To, ka di daa niḡi lala napombuta, ka bunni maa naayi labi n-du saazugu.
- 17**Piita ḡon daa kur teesiri yelli wa zugu ka di gyeri u pam, lala saha ka doseeba Koniiliyusi ḡon sa tum la gba daa pun baḡḡi Saimoon yiri maa ziiya m-paai na n-ze samanni.
- 18**Ka ba daa booli m-boosi n-nya saana ḡon yuuri booni Saimoon Piita la be la yiri maa ni, bee?
- 19**Piita daa na kur teesiri ḡon nya seesi maa yela, ka Naawunni Sii maa ti yeli u, "Doppa ata m boori i ziiya;
- 20**dizugu dooama n-sigi tinḡa ni sa! See ka i doli ba n-kyanḡi, ka di kye ka i sufu gyeri i di zugu. Man Naawunni n tum ba na."
- 21**Ka Piita daa sigi n-yeli niriba maa, ni, "Mani ka ya boori maa. Dinḡona, bo zugu ka ya kye kpa na?"
- 22**Ka ba daa labi n-yeli u, ni, "Naawunni malaaka ḡon sa wulisi Koniiliyusi seem la zugu. Don Koniiliyusi mun nye la soogya toondaana, ka u doli la soori ka gyeemni Naawunni, ka Yehudiyadima zaa tiri u gyirima. Malaaka maa sa yeli u, ni, u kye ka nyin kye u yiri maa na ka u ti wum yetto'aseesi nyin mari n-yeli u maa."
- 23**Ka Piita daa zi ba n-kpe ni ba ti gbɛ u saani. To; ka beoo ḡon daa ti neai u daa niḡi siri ka ḡon ni ban n kyanḡi. Ka Gyoppa ninvugseeba ban doli Yisa gba daa doli ba n-kyanḡi.
- 24**Ka beoo ḡon daa ti neai yaasa, ba daa paai Sizarii tinḡa. Koniiliyusi daa pun booli u do'am ni u zodima zaa, ni, ba la'amma na, ka daa guusiri ba soori maa zugu.
- 25**Piita ḡon daa ya kpe yiri maa ni, Koniiliyusi daa paai u beni n-gbaani u tooni.
- 26**Ka Piita daa yeli u, "Dooama! Man gba nye la ninsaala!"
- 27**Ka ba daa gbaai sosiga ni taaba ka kpeera, halli nti paai daadam zaa la'anḡu.
- 28**Ka Piita daa yeli ba, ni, "Ya mi halli, ni, soori ka ni n-ti Yehudiya ninvugso ni u ti la'am ni ninvugso ḡon pa Yehudiya nira, bee, n-kpe u yiri ni. Amaa Naawunni wulisi ma, ni, n di kyisi ninsaalisɔ yela, ni, 'da'ari daana n nye u'.

- ²⁹Dizugu, yan daa booli ma sahaseaa maa, n daa doai n-kye na ka bu guusi. Tɔ, ka dinɔna, ya bu ya n-kye ka n baɲɲi bunseelli zugu yan booli ma na maa?"
- ³⁰Ka Kɔniiliyusi daa labsi n-yeli, "Di dabsa anaasi nɔ ka n daa be n yiri wa ni, saha hoo kanɔa, wuntaɲa kurigu ata saha, n-susiri Naawunni. Ka dɔsɔ nɔn bɔbi suturinya'ara daa pusi ya'abi n tooni na,
- ³¹ka yeli, 'Kɔniiliyusi, i wunsusigu yela ni i tunsuma n-tiri faradima zaa naayi paai Naawunni teaari ka u sufu maai i zugu.
- ³²Ka dizugu pampanɔ tumma niriba ni ba kyaɲi Gyɔppa m-bɔ Saimoon ziiya - ban pa sɔ yupaa, ni, 'Piita' la - ka ba mari u na. U gbeeri la Saimoon sɔ, gbanzaba, saani: u yiri maa zɛ la teeku gbiriɲu ziiya.'
- ³³Dizugu ka n daa tum yooma m-booli i maa, ka i gba niɲi sunɲa n-kye na wa. Pampanɔ ti zaa be la Naawunni tooni ni ti ti wum Naawunni nɔn ya n-zanɲi yetto'aseaa n-ti i ni i ti yeli ti."
- ³⁴Tɔ; ka Piita daa gbaai u yetto'a n-yeli, "Pampanɔ n yi baɲɲiya, ni, di nye la yelimɲi, ni, Naawunni bu gamsira,
- ³⁵amaa u daari butiri kam niriba ban gyeemni u ka tumni din tuusi seem la.
- ³⁶Yetto'a maa nye la Naawunni nɔn zanɲi lahabasunɲu n-ti Izraeli dima, ni, ba nin nya sufudooa Yisa Masiya zugu; ni, nɔn Yisa siri nye la sɔkam zaa Dugma maa.
- ³⁷Ya zaa mi halli din daa piili n-niɲi Galilii tingbanɲu maa ni, sahanseaa Gyɔni nɔn daa mooli Naawunni koom suubu yela, halli nti paai Gyuudii tingbanɲu zaa.
- ³⁸Yisa, Nazareti doo maa yela nla: Naawunni nɔn daa kye ka u Vuusim Kasi ni u yiiko be u ni seem la, ka lala ka Naawunni daa wulisi, ni, u diisi u naam. Ni, u daa gyili n-tumni tunsuma ka tibri Sintaani nɔn daa daamni seeba zaa, Naawunni nɔn daa be u saani zugu.
- ³⁹Tɔ. Ka dinɔna tirima n nye u sehara dima; ti yetti, ni, ti siri daa be ni n-nya nɔn Yisa nɔn daa niɲi seem Yehudiyadima tingbana zaa ni, halli Gyerusalem timpuuni gba. Ni, ba daa kpaasi u n-tabli doo zugu n-ku u;
- ⁴⁰amaa Naawunni daa doai u kum ni di daba ata daari, ka kye ka niriba nya u.
- ⁴¹Pa sɔkam n daa nya u, amaa tirima - Naawunni nɔn daa pun yiisi seeba ni ti niɲi u sehara dima maa - tin daa nya u. Tin ni nɔna n daa la'am n-di ka nyu, u kum yisigri nyaanɲa maa.
- ⁴²U daa kpamsi ti, ni, ti wulisim niriba ka laa n-di sehara, ni, nɔna ka Naawunni yiisi ni u ti niɲi sɔ nɔn nin kari niriba kam zaa sariya - ban na nea, ni ban pun kpi zaa m-paasi.
- ⁴³Halli nɔn Yisa yela ka anabidima zaa daa tɔ'asiri n-diri sehara, ni, nɔn yuuri zugu ka nira kam zaa nɔn niɲi u yedda nin nya u tumbeeri kye-m-peɲɲi."

⁴⁴Ka Piita ḡon daa na kur tɔ'asiri yettɔ'a wa, Naawunni Sii Kasi maa daa kpɛ ban wumni u yela maa zaa sufu ni.

⁴⁵Ka Yisa nyaandɔliseeba ban doli Piita na daa nya lala: Yehudiya niriba n daa nyɛ ba, ka di daa gyeri ba pam, dama halli ban pa Yehudiyadima gba ka Naawunni tisi u piini, ni, u Sii Kasi maa kpaai m-paali ba.

⁴⁶Dama ba daa wum ka ba tɔ'asiri yettɔ'azuna balibubalibu m-pe'ari Naawunni. Di saha ka Piita daa boosi n-yeli,

⁴⁷ni, "Sɔ nin toaai n-ta'ai niriba wa ni ba di su Naawunni koom? Ba deaai la Naawunni Vuusim Kasi maa hoo tin gba ḡon daa deaai u seem la."

⁴⁸Dizugu u daa ti noori ni ba suum ba Naawunni koom Yisa yuuri ni. Ka di nyaanḡa ba daa susi u, ni, u kpalimma m-be ba saani n-niḡi dabsa ayi.

Tuumudima Tuma 11

¹Tɔ. Yisa tuumudima ni ba nyaandɔlitaaba, seeba ban daa be Gyuudii tingbanḡu maa ni la zaa, daa ti wum, ni, ninvugseeba ban pa Yehudiyadima daa deaai Naawunni yeligu maa.

²Ka Piita ḡon daa kyanḡi Gyerusalem sahanseaa la, baseeba ban daa doli Yehudiyadima kaari ni nimmoaa la daa ḡme nangbankpeemni n-galimni u,

³ka yetti, ni, "I kpɛ la yɔkɔla dima yiya ka nyin ni ban n di."

⁴Dizugu Piita daa piili yettɔ'a n-yeli ba din daa niḡi seem zaa deede,

⁵ni, "Man daa be Gyɔppa timpuuni, ka daa puusiri Naawunni; ka di daa niḡi ma hoo goom ka n gbisiri n-zaasira, ka n daa nya zii, ni, n daa nya ka bunseelli daa sigri na, ka ka ḡmanni hoo tanti gbantitaari ban lɔ ka tuba anaasi n-sigsiri ka halli nti paai man saani na.

⁶Ka n daa ḡosi sunḡa m-banḡi din be ka ni, n-nya ka bunkɔbri daa be ka puuni - bunkyenna ni bunvuura, halli ni niinsi gba.

⁷Ka n daa wum kukɔri, ni, 'Piita, doaama n-kɔrigi n-ḡɔbi!'

⁸Ka n daa labsi n-yeli, ni, 'Ay, n Dugma! N na zi n-di bunseelikam kan kyisira, bee, m-mari da'ari.'

⁹Ka kukɔri maa maali n-yeli ma, ni, 'Naawunni ḡon tisi bunseelli, ni, "bunsunḡu", nyin di kyisiri ka, ni, "da'ari"!'

¹⁰Tɔ, ka di daa niḡi lala napɔmbuta, ka bunni maa naayi labi n-du saazugu.

¹¹Di saha maa ka niriba ata daa paai na, n-zaani yiri seaa tin daa be ni maa tooni, ni, ba tum ba la Sizariiya, ni ba kye man saani na.

- ¹²Naawunni Sii Kasi daa yeli ma, ni, n di guusi ka doli ba n-kyanji. M mabiisi bayoobu wa gba daa doli ma n-kyanji, halli nti paai n-kpe doo maa yiri.
- ¹³U daa yeli ti non daa be u yiri maa puuni ka daa nya malaaka seem, ka u yi na nti yeli u, ni, 'Tumma Gyoppa m-booli Saimoon na - ban pa so yupaa, ni, "Piita" la.
- ¹⁴U nin to'asi yetto'aseesi n-ti ya, an nin kye ka nyin ni i yiri zaa nya tuliginsim.'
- ¹⁵To; man daa piili n-to'asi sahanseaa maa, Naawunni Vuusim Kasi daa kye ba zugu na hoo non daa pun kye ti zugu na piiligu ni seem la.
- ¹⁶Di saha ka n daa teaai ti Dugma non daa yeli seem, ni, 'Gyoni daa zanji koom n-su ya, amaa yarim mun nin deaai Vuusim Kasi suubu.'
- ¹⁷Dizugu Naawunni daa pun ti ba lala piini hoo piiniseaa non daa ti ti, sahanseaa tin daa danji n-niji ti Dugma Yisa yedda la. Ka mani n nye noni ka nin ta'ai Naawunni non tum seem?"
- ¹⁸Ban daa ti wum dinjo maa, ba daa bu laa n-ga'ai, ka daa gbaai Naawunni pe'abu n-yetti, ni, "Ban pa Yehudiyadima gba ka Naawunni ti soori ni ba takki ba teesibeeri n-niji tuuba ni ba ti nya nyovuri!"
- ¹⁹To. Sitiivin kuubu nyaanja ka Yisa nyaandoliba daa nya namsigu pam Yehudiyadima tinsi la ni, ka ba pam daa wurim n-kyanji tinseesi, halli ka baseeba daa paai Fonisii tingbanju ni, ni Saapirusi tingbanju ni, ni Antiyokku tinja. Ba daa bu to'asi Naawunni yeligu n-ti so na'ala Yehudiyadima koka.
- ²⁰Amaa baseeba daa be ni, ban daa yi la Saapirusi ni Sairiini tingbana la ni na, ka ba daa kyanji Antiyokku ka daa piili n-to'asiri n-tiri Griikadima maa gba, n-yetti ti Dugma Yisa lahabasunju yela maa.
- ²¹Ka Naawunni nuu daa be ba saani, ka niriba pam daa niji yedda ka takki ba beebu n-deaai ti Dugma maa.
- ²²Dinjo lahabaari maa daa ti paai Yisa niriba la'anju dima Gyerusalem timpuuni, ka ba daa tum Baanabasi ni u kyanji Antiyokku.
- ²³Don daa paai beni nti nya Naawunni non daa pun tisi piinisuma n-tiri beni niriba maa, u sufu daa maaya: ka u daa kpamsi ba, ni, ba kpanjma ba mansi n-ze ti Dugma maa nyaanja ni nimbirimooa.
- ²⁴Dama dosunju n daa nye u, ka Sii Kasi daa be u ni, ka u yedda gba zoaai. Di saha ka niriba pam daa la'am m-paasi ban daa doli Naawunni soori maa zugu.
- ²⁵To, ka dinzugu Baanabasi daa yisigi n-kyanji Taasusi tinja ni u ti bo Sola ziiya.
- ²⁶Ka non daa ti nya u, u daa zi u n-labi n-kye Antiyokku na. Ka Baanabasi ni Sola daa la'am ni Naawunni niriba beni n-niji yuummuni zaa, n-wulisiri niriba pam. Antiyokku ka ba daa piili m-boonni Yisa nyaandoliba, ni, 'Kirisita niriba' la.
- ²⁷Di saha maa ka anabiseeba daa yi Gyerusalem n-kye Antiyokku na.

²⁸Ba yinni ñon yuuri boonni Agabusi la daa doaa, ka Naawunni Vuusim Kasi maa daa kye ka u wulisi ba, ni, kom nin ti lu tinsi zaa ni. (Dinno siri daa niñi la Klodiyusi naam saha.)

²⁹Ka dizugu Yisa niriba maa daa ñme saawara n-gbaai gbaari, ni, ba ya n-sunji la ba mabiseeba ban be Gyuudiiya la, sokam ni u yaa toriga.

³⁰Ba daa niñi lala, ka kye ka Baanabasi ni Sola deaai ba piini maa n-zi n-kyanji kamma maa saani.

Tuumudima Tuma 12

¹Di saha maa ka NaaHeroodi daa piili n-gbaari ninvugseeba ban daa la'amni taaba n-doli Yisa soori maa n-niñi ba putoo.

²U daa kye ka ba zanji takoobi n-ku Gyoni beeri Gyeemsi la.

³Ka ñon daa ti nya ka lala niñi Yehudiyadima la nya'asim maa, u daa gbaai Piita gba - dinno daa niñi la Yakki-n-Gaari Kyuu la saha –

⁴n-gbaai u n-kpeesi sarika duu ni. Soogyadima piya ni ayoobu n daa guri u: ba daa puri ba la banaanaasi, ni ba deaari taaba n-guri u. Dama Naaba daa yenni, ni, Yakki-n-Gaari Kyuu ñon ti ya n-gaari la, u nin yiisi u na n-ti zama maa.

⁵Dizugu Piita daa kpalim m-be sarika duu maa ni, amaa Yisa nyaandoliba daa kur la'amni n-susiri la Naawunni n-tiri Piita ni nimbirimooa.

⁶To; ka saha maa ñon daa ti paai, kaman beoo ka Heroodi ya yiisi Piita sarika maa ni na n-ti niriba maa. Ka lala saha maa, yunju, Piita daa gbisiri ni; ka ba daa zanji kyorimi n-ga u n-tabli soogyadima ayiyi u ya'a ayi zaa, ka daa guri u lala. Ka soogyaseeba daa ze n-guri sarika za'anoro maa m-paasi.

⁷Di saha ka ti Dugma malaaka gbirigi n-yi beni na, ka neesim daa neaai sarika duu maa ni. U daa gbaai Piita bokku n-neaai u, ka yeli u, "Doaam yooma!" Ka kyorimidima maa daa yi Piita nuusi ni n-lu tinja.

⁸Malaaka maa daa yeli u, ni, "Loom i selooriga yooma ka piri i namna!", ka u daa niñi lala. Ka u daa laa n-yeli "Zanma i kparigu n-ye ka doli ma!"

⁹To, ka Piita daa doli u n-yi duu maa ni, ka bu banji, ni, malaaka maa yela ñon niñi seem maa zaa nye la yelimañni; u daa teesi, ni, u zaasiri ni.

¹⁰Ka ba daa kyanji n-yakki soogyadima zaaziisi buyi, nti paai kutti za'anosea kan yiiri timpuuni maa. Ban daa ti paai sahanseaa la, kyeburu maa daa yoaai ka toori, ka ba daa yi. Ba daa doli la soro n-kyenna, ka malaaka maa ti kye Piita m-basi ka kyanji.

- 11**Di saha ka Piita daa ti banɗi din daa niɗi, ka yeli, "M banɗiya! Di nye la yelimanɗi. Naawunni n siri tum u malaaka ni u kye na n-tiligi ma NaaHeroodi nuu ni, ni Yehudiyadima ɗon yeli, ni, ban nin niɗi ma seem la ni zaa."
- 12**Ka u teesi m-banɗi, ka kyanɗi Mariama yiri, ɗon bii daa nye Gyoni, so ban daa boonni 'Maaki' la; beni ka niriba pam daa la'am n-susiri Naawunni.
- 13**Ka ɗon daa ti paai beni, u daa kpaasi za'anori kyeburu maa, ka boonna; ka po'asariso ɗon yuuri daa boonni Rooda daa kye na ni u ti banɗi din be ni.
- 14**U daa banɗi kukori maa, ni, Piita n nye u, ka u sufu daa maai pam; halli ka u bu yoai n-ti u, amaa u daa zo n-kpe nti yeli ba, ni, Piita ze la samanni.
- 15**Ka ba daa yeli u, "Gyerigu wa!", amaa u daa kur to'asiri ni nimmoaa, ni, di nye la yelimanɗi. Ka ba daa labsi n-yeli u "U malaaka n nye u."
- 16**Di saha maa ka Piita daa kpalim n-kpaasiri ka boonna, ka ba daa naayi yoai kyeburu maa n-nya u, ka di daa niɗi ba alahazibu.
- 17**Ka u daa zanɗi u nuu m-bulisi ba, ni, ba kyeli ba vuuri, ka to'asi n-wulisi ba ti Dugma ɗon niɗi seem n-yiisi u sarika ni na. Ka laa n-yeli, ni, ba yelim dinɗo n-ti Gyeemsi ni ba mabiisi zaa; ka naayi bakki n-kyanɗi seela.
- 18**To; ka beoo ɗon daa ti neaai, di daa gyeri soogyaseeba ban daa guri Piita maa pam, ka ba daa boosiri taaba, ni, Piita be la yani?
- 19**Ka NaaHeroodi daa yeli, ni, ba yiisim u na, ka ba daa bo u zii n-konɗi. Ka u daa boosi soogyadima maa boosa, ka tisi noori, ni, ba kuum ba. Di nyaanɗa NaaHeroodi daa yi Gyuudiiya n-kyanɗi Sizariiya nti niɗi dabsa ayi beni.
- 20**To; ka NaaHeroodi sufu daa yisigi n-niɗi Taaya ni Saidoon niriba ka ba daa la'am taaba n-kye na ni ba ti nya u. Ba daa kur to'asiri n-tiri Bilasitusi - ɗon daa gosiri Naaba duu yela n-tiri u la - halli ka u ti sakki ni u nin zo ba sindaani Naaba maa saani. Ba tinsi maa ɗon daa deaari ba bundira Naa maa tingbana ni la zugu n-daa la.
- 21**Ba daa zaali yetto'a maa dabsiri: ka dabsiri maa ɗon daa ti paai, NaaHeroodi daa bobi u naam kpariveela ka zinni bimbinni maa zugu, ka to'asi ba yetto'anya'asa.
- 22**Ka zama maa daa tasi n-yeli, "Haaya! Di pa la ninsaala n to'asiri wa, amaa Naawunni n to'asiri maa!"
- 23**Di saha ka Naawunni malaaka daa ɗme Heroodi ya'abi n-dooli, ɗon daa bu tiri Naawunni gyirima zugu. U daa poai n-yiiri zunzuya, halli nti kpi.
- 24**Naawunni lahabaari maa daa yeligiya ni ka mari yaa.
- 25**Di saha ka Baanabasi ni Sola daa tum ba tuma Gyerusalem timpuuni n-naai, ka daa labi Antiyokku tinɗa na. Ka Gyoni soa, ban daa pa yupaa, ni, 'Maaki' la, daa doli ba n-kye na.

Tuumudima Tuma 13

¹Ninvugseeba ban daa la'am n-doli Yisa soori Antiyokku tin̄ṅa maa ni la sunsukkuni ka karimbadima ni anabidima daa be ni. Baanabasi daa be ni, ni Simiyon, so ban boonni Naagya, bee Dɔsabilli, la, ni Luusiyusi, so ṅon yi Sairiini tingban̄ṅu ni na, ni Mane'an - ṅona ni NaaHeroodi Tetirakyi la daa la'am m-be ni, halli ni Heroodi naam diibu saha - ni Sola gba.

²Ban daa gyeemni ti Dugma ka loori noori sahanseaa la, Naawunni Sii Kasi maa daa yeli ba, ni, "Ya yiisim Baanabasi ni Sola n-zaali n-ti ma, ka ba tum man yiisi ba ni ba ti tum tunseesi la."

³Dizugu ba daa puusi Naawunni ni noori loobu poi, ka naayi zan̄ṅi ba nuusi m-pa ba zugri ka zaali ba soori.

⁴Tɔ; ka Naawunni Sii Kasi ṅon daa tum Baanabasi ni Sola maa, ba daa kyan̄ṅi la Selusii tin̄ṅa n-kpe nyarin̄ṅu n-du n-kyan̄ṅi Saapirusi tingban̄ṅu.

⁵Ban daa ti paai beni n-sigi Salamiisi tin̄ṅa, ba daa be beni n-kpeeri Yehudiyadima la'an̄ṅu duri ni, nti moonni Naawunni yeligu. Ka Gyoni gba daa doli, n-sun̄ṅni ba.

⁶Saapirusi tingban̄ṅu muna - ka be la teeku kooma sunsukkuni; ka ba daa kyan̄ṅi n-gyili ka tinsi zaa, nti paai Pafoose tin̄ṅa. Beni ka ba daa nya tiimaraansɔ, ka u yuuri boonni Baa Yisa. U daa nye la Yehudiya nira, ka zan̄ṅi u mamman̄ṅa n-leebe anabi,

⁷ka daa be Segyeoosi Pola yiri ni, so ṅon daa di Gomna n-su Saapirusi tingban̄ṅu zaa fukumsi la. Dɔn Pola daa mari la yem pam: u daa booli Baanabasi ni Sola ka ba kye na, ṅon daa boori ni u wum Naawunni yeligu zugu.

⁸Amaa ṅon Elimasi muna - lala ka ba daa takki tiimaraana maa yuuri - Elimasi daa kyiisi la yeligu maa, ka daa kpan̄ṅni u man̄ṅa n-ta'ari Gomna maa ni u di nīṅi Yisa yedda.

⁹Di saha ka Naawunni Vuusim Kasi yiiko daa paali Sola - so ban pa u yupaa, ni, 'Pola' la - ka u daa gosi tiimaraana maa sun̄ṅa

¹⁰ka yeli u, ni, "Nyin Sintaani bii wa! I nye la yelisuma zaa dindaana. I mari la yomsibeeri, ka boori ni i zan̄ṅi ti Dugma yeliman̄ṅi n-leebe ziri! Ay - nyin kyel lala!

¹¹Ti Dugma nin zan̄ṅi u nuu n-ṅme i pampan̄ṅɔ. I nin ti leebe zooma, ka ku laa n-nya wuntan̄ṅa neesim ka di paai sahaseaa!" Ka di saha ka Elimasi daa ti nya ka zibsim kpe u nini ni, ka u daa tuutiri n-gyinna, m-boori so ṅon nin datti u n-kyenna.

¹²Ka Gomna maa ṅon daa ti nya lala, ka wum ban daa tɔ'asiri Naawunni yela seem, di daa nīṅi u alahazibu, ka dizugu u daa nīṅi ti Dugma yedda.

¹³Tɔ; ka Pola dima daa laa n-kpe nyarin̄ṅu n-yi Pafoose tin̄ṅa n-du n-kyan̄ṅi Periga, tinseaa kan be Pamfilii tingban̄ṅu ni. Beni ka Gyoni Maaki daa basi ba ka labi n-kuli Gyerusalem.

- 14**Pɔla dima mun daa yi Pɛriga n-gaari tooni n-kyan̄ɲi nti paai Antiyokku tinseaa, kan be Pisidii tingban̄ɲu la ni. Ka Yehudiyadima Vuusim Dabsiri daari ɲɔn daa ti paai, ba daa kyan̄ɲi nti kpe la'an̄ɲu duu ni n-zinni.
- 15**Ka ban daa karim Musa soppu kariɲɲu maa n-naai la, ni anabidima soppu kariɲɲu gba, la'an̄ɲu kpamma maa daa tum ba saani na, ni, "Ti mabiisi, ya yi mari lahabaseaa kan nin kpamsi niriba wa, ti boori ni ya tɔ'asi n-ti ti."
- 16**Ka dizugu Pɔla daa yisigi n-zaani, n-gaasi u nuu, ka daa piili n-tɔ'asiri, ni, "M mabiisi, ya Izraeli dima, ni ban dɔli Izraeli dima soori n-gyeemni Naawunni, ya wumma!
- 17**Naawunni n su Izraeli dima yela: u daa yiisi ti yaadima ka kye ka ba daa zoaai ka ba yuuri du, ban daa nye saamma Igyipti tingban̄ɲu maa ni sahanseaa la. Tɔ, ka di nyaan̄ɲa u daa zan̄ɲi u yiiko ni kpeeɲɲu n-yiisi ba na,
- 18**ka daa gosiri ba yela yuuma pisinaasi yoo ni;
- 19**m-paai Kyena'an tingban̄ɲu na. Beni ka u daa sa'am bura ayɔpɔi ka daa zan̄ɲi ba tin̄ɲa maa n-ti u niriba.
- 20**Din̄ɲɔ zaa daa paai yuuma kɔbsinaasi ni pisinu ziiya. Din̄ɲɔ ɲɔn daa gaari maa, Naawunni daa yiisi kpambaya n-ti ba, halli ka anabi Samuweli saha daa ti paai na."
- 21**Ni, "Ka lala saha maa ba daa susi ti Dugma, ni, ba boori la naaba, ka u daa zan̄ɲi la Sɔla, Kyiisi bii la, n-ti ba - sɔ ɲɔn daa nye Bengyamin za'an̄ɔri nira la. U daa di la naam ka di paai yuuma pisinaasi.
- 22**Ka di nyaan̄ɲa Naawunni daa basi Sɔla ka yiisi Dauda, Gyɛsi bii la, ka u leebi ba naaba. Naawunni daa tɔ'asi Dauda yela ɲɲɔa: 'N nya ka Gyɛsi bii Dauda n nye man boori sɔa: ninvugso ɲɔn nin tum man boori seem n nye u!'
- 23**Tɔ, ka din̄ɲɔna di daa nye ɲɔn NaaDauda za'an̄ɔri dɔsɔa, Yisa, ka Naawunni daa yiisi, hoo ɲɔn daa pun tisi noori seem la, ni u ti leebi ɲɔn nin fa Izraeli dima m-basi.
- 24**Yisa ɲɔn daa ti ya piili u tuma maa, Gyɔni daa pun dan̄ɲi tooni m-moonni n-tiri Izraeli dima, ni, ba kyeli ba tumbeeri ka takki ba beebu, ka su Naawunni koom.
- 25**Ka sahanseaa Gyɔni ɲɔn daa ya paai u tuma naari, u daa yeli, 'Ya teesiya, ni, n nye la ɲɔni? M pa la yan guri sɔ maa. Amaa ya wumma! U be la n nyaan̄ɲa n-kyenni na, ka man bu sumni m-pirigi u namna n-ti u!' "
- 26**Ka Pɔla daa laa n-yeli ba, ni, "Tɔ, m mabiisi, yarima ban yi Ibrahim butiri ni na, ni seeba ban be ya saani n-gyeemni Naawunni la, tirima saani ka tuliginsim lahabasun̄ɲu wa paai na.
- 27**Gyerusalem niriba ni ba toondaandima daa bu ban̄ɲi anabidima soppu yela gbinni, halli ni ba karimni a ni Vuusim Dabsiri kam zaa maa zaa yori: ka dizugu ba daa kye ka lala yela maa daa niɲi lala; ka daa kari ɲɔn Yisa sariya n-yeli, ni, u luya ni.

28Halli ba daa bu nya daliiri seelli din wulisi, ni, di sumni ni ba ku u gba, ni di zaa yori ba daa susi Pailiti, ni, u kye ka ba ku u.

29Ba daa tum anjo zaa hoo Soppu maa non daa pun wulisi u yela seem la; ka tum lala n-naai. Ka di nyaanja ba daa sigsi u kum dopulli maa zugu na n-zanji u n-so'ai gballi ni.

30Amaa Naawunni daa neaai u kum ni.

31Ka di daa niji dabsa pam ka u daa zaji u manja n-wulisiri n-tiri ninvugseeba ban daa pun doli u n-yi Galilii n-kye Gyerusalem na. Ban mun niji u seharadima, moonni ban nya ka wum yetto'aseesi n-tiri Naawunni niriba maa, halli ni zuna.

32Dizugu tirima gba be la kpa wa, ni ti yeli ya lahabasunju maa, ni, Naawunni non daa tisi noori n-ti ya yaadima la,

33lala ka u siri tum n-ti ti, tin nye ba ya'ansi la; ka u yisigi Yisa kum ni. Dina ka ba daa sobi Yuuma bukku maa ni, yuumni ayi daana puuni la, ni :- 'M bii n nye i; Zuna dabsiri wa ka n do'ai i.'

34N-laa m-paasi, ni, nona nin yisigi u kum ni, ka ku laa n-nya poosigu yaasa: u daa yeli njoa :- 'N nin zaji bunsunseesi Dauda non daa deaai la, Ka a nye la bunveela Ka birisigu laa n-ka a puuni la, M-mari na n-ti i.'

35Ka di daa laa n-wulisi luginseaa ni, n-yeli, ni :- 'I ku kye ka i mantoori ninvugsunju nin leebi bumpoosiri.'

36To, ka NaaDauda non daa tum Naawunni yuubu u duniya wa ni beebu saha halli nti naai maa, u daa ti ka ni, m-paai u yaadima saani. Ammi, di saha u ningbina daa bu poaai? Ay - a poaaya!

37Amaa Naawunni non daa yisigi so u kum ni la - non mun daa bu poaai.

38To; ya banjma, ni, di nye la nona zugu ka ba moonni n-tiri ya, ni, Naawunni nin kye ya taalli m-pejji ya. Ka lala taalli maa muna - Musa non daa wulisi kaari maa daa bu nyanji n-yiisi ya ka puuni.

40Pampanjo ya banjma sunja, ka di ti nya wahala hoo anabidima non daa wulisi seem la, ni:

41'Ya nyam dinjoa, yarima bunyaarisi wa! Di nin ti gyeri ya pam: ya kyema sa! Ka banji, ni, n tumni n tuma ya dabsa wa ni - Alahazibu tunseaa ya ku sakki n-niji ka yedda, Halli ba yi ti wulisi ya ka yela gba.' "

42To: Ka ban daa puusi n-naai ka daa yiiri la'anju duu maa ni na, ba daa yeli Pola ni Baanabasi, ni, ba labma na Vuusim Dabsiri kan kyenni na nti tugi yetto'a maa.

43Ka niriba maa non daa wurigi n-naai, Yehudiyadima maa pam, ni seeba ban daa doli ba Naawunni soori la, daa doli Pola ni Baanabasi; ka ba daa to'asi n-ti ba, n-kpaamni ba, ni, ba mari Naawunni piiniseaa ban deaai la sunjasunja.

⁴⁴Ka Vuusim Dabsiri maa ḡon daa paai na la, tiḡḡa maa niriba zaa daa la'amiya, ni ba ti wum Naawunni yeligu maa.

⁴⁵Ka Yehudiyadima maa ḡon daa ti nya daadam wa, nyuuri daa wum ba pam, ka ba daa gbaai kyiisigu, ni, Pɔla ḡon wulisiri yetto'aseesi la pa la yelimaḡni, ka tuuri u tupeela.

⁴⁶Amaa Pɔla ni Baanabasi daa zaḡḡi ba sufukpeemni n-labsi ba, n-yeli, "To! Ti yi da bu daḡḡi n-kye ka yarima wum Naawunni lahabasuḡḡu maa, di naa n-ku mari soori. Amaa yan za'asiri maa ka yenni, ni, ya bu sumsi ni ya nya nyovuri kan ka naari maa; to, ti nin labsi ti zikki la ban pa Yehudiyadima la saani.

⁴⁷Dama lala ka Naawunni daa zaali ti noori, ni :- 'N yiisi i, ni i ti leebi neesim, N-neaa n-ti tinzundima ban pa ya niriba; Ka laa n-leebe tuliginsim soori N-tiri duniya wa lugri kam zaa dima.' “

⁴⁸Ka ninvugseeba ban pa Yehudiyadima la ban daa ti wum lala, ba mari la sufupeelli pam m-pe'ari ti Dugma yeligu maa. Ka ba seeba daa nye seeba ban ya n-nya nyovuri kan ka naari, ka daa niḡi Yisa yedda di zugu.

⁴⁹Ka Naawunni lahabasuḡḡu daa gyili m-paai beni tingbaḡḡu maa zaa.

⁵⁰Amaa Yehudiyadima daa kpa'atiri la po'aseeba ban daa doḡi ba Naawunni soori ka nye tiḡḡa maa ninvugtibsala, ni tinkpamma m-paasi, halli ka di ti paai ni ba zabri Pɔla ni Baanabasi n-niḡi ba putoo tuma, ka kari ba n-yiisi ba tingbaḡḡu maa ni.

⁵¹Lala zugu ka Pɔla dima daa kpaasi ba napontam m-basi, n-wulisi, ni, ba za'asiri ba ni; ka doaa n-kyanḡi Aikoonyum tiḡḡa.

⁵²Ka ninvugseeba ban daa deaa lahabasuḡḡu maa ka niḡi yedda la daa mari sufupeelli, ka Naawunni Sii Kasi daa be ba saani.

Tuumudima Tuma 14

¹To; ka Pɔla ni Baanabasi ḡon daa paai Aikoonyum tiḡḡa, di daa kur niḡi lala yaasa. Ba daa kpe Yehudiyadima la'aḡḡu duu maa ni n-to'asi lala, halli ka Yehudiyadima ni tiḡḡa maa niriba pam daa niḡi yedda.

²Amaa Yehudiyadimseeba ban daa za'asi yedda niḡbu la daa tugli ban pa Yehudiya niriba la n-kye ka ba suuri yisigi, ka ba daa zabi ni yeddaniḡniba maa.

³Ka Pɔla ni Baanabasi daa yuui beni ka daa be ni n-to'asiri ni nimmoaa n-wulisiri ti Dugma yela; ka ti Dugma Naawunni daa ze ba nyaanḡa, ka daa ti ba yiiko n-kye ka ba tumni alahazibu tuma, din wulisi, ni, ba yetto'a maa nye la yelimaḡni, ni, ḡon Naawunni nye la Wurilim Daana.

⁴Dizugu tiḡḡa maa niriba daa puri la buyi: baseeba daa ze la Yehudiyadima maa nyaanḡa, ka seeba mun daa ze Yisa tuumudima maa nyaanḡa.

⁵Ka Yehudiyadima maa ni buriseesi niriba daa la'am ni tinja maa toondaandima, ni ba teesi ba nin niŋi tuumudima maa putoo seem ka lobi ba kuga.

⁶Ka Pola ni Baanabasi daa ti baŋŋi niriba maa teesa ŋon nye seem, ka daa zo n-kyanŋi Lisitira ni Deribee - tinseesi an be Likawonii tingbanju ni. Ba daa kpalim m-be lala tinsi, ni a tinkpansi zaa ni,

⁷m-moonni Naawunni lahabasunju n-tiri ba.

⁸To; Lisitira timpuuni ka doo daa be ni n-nye gbariga: ba daa do'ai u la lala, ka u daa na zi n-kyanŋi halli ni di dabsiri maa.

⁹U daa zi ni n-wumsiri Pola yetto'a maa; ka Pola daa nya u, ka gosi u sunja m-banji, ni, yedda daa be gbariga maa ni, ka u nin toaai n-nya alaafaa.

¹⁰Ka dizugu u daa tasi pampam n-yeli u, "Doaam saazugu n-zaani i gbaya zugu, kyappi!" Ka doo maa daa yisigi n-zaani n-kyenni n-gyinna.

¹¹To, ka zama maa ŋon daa nya Pola ŋon daa niŋi seem maa, ba daa piili n-to'asiri pampam ba manoori yetto'a ni, ni, "Ti tingbanju wa buga maa labgi la ninsaala n-sigi ti saani na!"

¹²Ka dizugu ba daa booli Baanabasi la, ni, 'Zeوسي' - ba buga zaa naaba yuuri n-daa la; Pola mun yuuri ka ba daa booni, ni, 'Herimiisi' - ba bugseaa ŋon daa nye u bugtaaba wuddaana maa yuuri n-daa la - Pola ŋon daa nye yetto'a toondaana maa zugu.

¹³Zeوسي gyeenju yiri daa ze la tinja maa kpanja; ka dizugu tindaanso ŋon daa su Zeوسي maaligu yela la daa zanji na'araari ni tiisi puum n-kye tinja maa za'anori zii na, ni ŋon ni niriba maa ya maali la sara hoo ba tinja kaari ŋon nye seem.

¹⁴Amaa Pola ni Baanabasi ŋon daa ti baŋŋi ban daa teesi, ni, ba ya n-niŋi seem maa, ba daa toosi ba sutura sufusa'anju zugu, ka vaai n-zo n-kpe zama maa sunsukkuni, ka tasi

¹⁵n-yeli, "Zama! Bo zugu ka ya lee n-niŋi lala? Tirima gba nye la ninsaalidima hoo yan nye seem wa! Halli dinjo zugu n daa kye ka ti kye na m-moonni Naawunni lahabasunju maa n-tiri ya, ni ya ti kye bunkyo'ama wa gyeenju ka labi na n-tabli Naawunni Nyovuri Daana saani. Dɔna n daa naam arizana ni duniya wa ni teeku zaa, m-paasi bunseelli kam din be a ni.

¹⁶Saha din gaari sa halli ni zuna, u daa kye ka sokam zaa niŋi la u sufu yuubu ŋon nye seem,

¹⁷amaa u daa bu kye ka ba konji yeliseesi an wulisiri ba u yelimanji ŋon nye seem la, dama u daa zanji u mammanja tunsuma n-ti ya. Seo ni saha ka u tiri ya saa, ka tiri ya agazeeri saha m-paasi ni ya ti nya ya puri antaam. U tiri ya bundirigu ka kye ka ya mari sufumaasim."

¹⁸Ni ba yetto'a wa zaa yori, di daa to pam ni ba kye ka daadam maa bu maali ba hoo ban maanni ba buga seem.

- ¹⁹Di nyaan̄na ka Yehudiyadimseeba daa yi Antiyokku Pisidii tin̄na na, ka seeba daa yi Aikoonyum na. Ba daa to'asi niriba maa n-kye ka ba deaai ba noori, ka zan̄ji kuga n-lɔbi Pɔla halli nti yeli, ni, u kpi ni; ka vuui u n-yiisi tin̄na maa kpan̄na ka kye u.
- ²⁰Amaa ban daa nīji Yisa yedda maa n̄on daa yi na n-ze n-gyiligi u, u daa doaai n-labi n-kpe tin̄na maa puuni. Ka beoo n̄on daa ti neaai, n̄ona ni Baanabasi daa yi beni n-kyan̄ji Deribee.
- ²¹To; ka ba daa ti mooli Naawunni lahabasun̄nu n-ti tin̄na wa niriba, ka daa kye ka niriba pam daa nīji Yisa nyaandɔliba. Ka di nyaan̄na ba daa labi n-dɔli Lisitira, ni Aikoonyum, halli nti labi m-paai Antiyokku.
- ²²Ba daa kaai Yisa nyaandɔliseeba ban be lala tinsi maa ni n-kpamsiri ba, ni, ba kpan̄nma ba mansi m-bari n-zaani ni sufukpeemni, dama din be seem maa, faasee ka ti nya namsigu pam pɔi ka naayi paai Naawunni naam beebu.
- ²³Ya'aseaa zaa Yisa nyaandɔliba n̄on daa la'am m-be ni, Pɔla dima daa zan̄ji ba nuusi m-pa seeba zugri ni ba diisi ba Yisa tuma kamma. Ba daa lo la noori n-susi Naawunni, ni, u gɔsi ban daa nīji u yedda maa ka guri ba yela sun̄na.
- ²⁴Di nyaan̄na ba daa dɔli Pisidii tingban̄nu nti paai Pamfiliya.
- ²⁵Ka beni ba daa kpe Periga timpuuni nti to'asi Naawunni yeligu pɔi, ka naayi kyan̄ji Ataliiya, tinseaa kan ze teeku gbirin̄nu la.
- ²⁶Beni ka ba daa kpe nyarin̄nu puuni n-du n-kyan̄ji n-labi n-kuli Antiyokku, dama beni niriba daa dan̄ji n-susi Naawunni wurilim tunsuma n-ti ba, ni ba deaai tuntumsi maa, ka pampan̄no ba daa tum n-naai.
- ²⁷Ka ban daa paai na, ba daa la'am ni Yisa nyaandɔliba la'an̄nu dima zaa, ka daa wulisi ba Naawunni n̄on daa tum seem n-ti ba maa, ni, "Naawunni yoaa la soori, ni ban pa Yehudiyadima la gba ti dɔli ka nīni Yisa yedda."
- ²⁸Ka ba daa be beni nyaandɔliba maa saani n-yuui beela.

Tuumudima Tuma 15

- ¹To. Ninvugseeba daa yi Gyuudii tingban̄nu ni n-kye Antiyokku tin̄na na. Lala niriba daa wulisiri ninvugseeba ban dɔli Yisa la, ni, see ka ba guni hoo Musa n̄on daa zaali seem la; ni, di yi pa lala ba ku toaai n-nya tuliginsim.
- ²Ka Pɔla ni Baanabasi daa n̄me ba nangbankpeemni pam yetto'a wa zugu. Ka dizugu ba daa bo niriba m-paasi Pɔla ni Baanabasi zugu n-tum ni ba kyan̄ji Gyerusalem n-nya Yisa tuumudima ni kamma maa, lala yetto'a maa zugu.
- ³To; ka Yisa nyaandɔliba la'an̄nu dima n̄on daa tum ba maa, ba daa dɔli Fonisii ni Samerii tingbana n-to'asiri n-tiri ba nyaandɔlitaaba n-wulisiri ba ninvugseeba ban pa Yehudiyadima la n̄on nīni tuuba seem maa. Ka di daa nīji ba nya'asim pam.

- ⁴Ka ban daa ti kpɛ Gyerusalem timpuuni maa, ba daa paai yeddaniɲniba ni tuumudima ni kpamma saani na. Ka ban daa gyaari ba n-naai maa, ba daa piili ba yetto'a n-yeli ba Naawunni ɲɔn daa kye ka ba tum seem.
- ⁵Amaa Yisa yeddaniɲniseeba ban daa doli Farisii dima soori maa daa doai n-zaani n-to'asi zaɲɲi n-kyanɲi ban pa Yehudiyadima maa yela. Ba daa yeli, ni, di sumsi ni ba guni ba, ka kpamsi ba, ni, ba doli Musa zaaligu yela zaa.
- ⁶To; ka din daa toaai beela, tuumudima ni kpamma maa daa la'am, ni ba ti to'asi lala yetto'a maa n-nya a soori ziiya kasi.
- ⁷Ka ba daa ti ɲmɛ nangbankpeemni dinɲɔ zugu n-yuui, ka Piita naayi doai n-yeli ba, ni, "M mabiisi, ya mi halli, ni, mani ka Naawunni daa daɲɲi n-yiisi, ni n kye ka ban pa Yehudiyadima la wum lahabasunɲu wa man noori ni ka niɲi yedda.
- ⁸Ka Naawunni ɲɔn mi din be ninsaala sufu ni la daa wulisi, ni, ba niɲi yedda ni yelimaɲɲi; dama u daa ti ba u Sii Kasi hoo ɲɔn daa pun ti ti gba seem la.
- ⁹Naawunni bu wulisi, ni, ti be ti kɔkɔ ka kye ba, dama ba gba yedda niɲbu zugu ka u kpiisi la ba sufu ni taalli n-ti ba.
- ¹⁰Ka pampaɲɲɔ, bɔ n niɲi ka ya ɲmeeri nangbankpeemni ni Naawunni? - ka zaɲɲi zitibsa n-ziili ban ya n-doli u la zugu, ziseesi tirima ɲɔn bu nyaɲɲi n-zi - halli ti yaadima gba daa bu nyaɲɲi.
- ¹¹Ay! Amaa tirima niɲni yedda, ni, ti Dugma Yisa wurilim tuma zugu ka u kye ka ti nin tuligi, ka lala n nye di n-tiri ban gba."
- ¹²Di saha maa ka daadam maa zaa daa sini vuuri ka wumni Pɔla ni Baanabasi yetto'a, ka ba daa wulisi ba Naawunni ɲɔn daa kye ka ba tum tunkara ni alahazibu yela seem maa, ban pa Yehudiyadima la saani.
- ¹³Ban daa ti to'asi n-naai maa, ka Gyeemsi daa to'asi n-yeli, ni, "M Mabiisi, ya wumma!
- ¹⁴Simiyɔn na pun wulisi ti Naawunni ɲɔn daa daɲɲi n-yiisi ban pa Yehudiyadima ninvugseeba seem, ni ba ti leebi ɲɔn Naawunni niriba.
- ¹⁵Ka ɲɔn yeli seem ni anabidima yeligu maa doli taaba, dama ba daa sobi n-dooli, ni:
- ¹⁶'Nyama! NaaDauda naam suulinsi pun fiilim; Kaman sugri kan wurim n-lu. Amaa di nyaanɲa man Naawunni nin ti labi na Ni n ti laa m-paasi ka yaasa, Ka maali ka sunɲa.
- ¹⁷Ba nin bɔ ba Dugma ziiya dizugu - Ban kam kpalim nyaanɲa maa; Ni tinsi zaasa niriba ban kpeeri n yuuri maasim ni maa. Man Naawunni yeli lala, ka mun nin niɲi:
- ¹⁸Sahaseaa an gaari sa ka ba daa pun banɲi lala.' "
- ¹⁹Ka Gyeemsi daa laa n-yeli, ni, "Man teesa nye la ɲɲɔa: ninvugseeba ban pa Yehudiyadima la yi ti niɲi tuuba n-doli Yisa, di bu sumni ni ti daamni ba yelimugsa.

²⁰See ka ti sobi gbanju n-ti ba, ni, ba di njobi numda'aseesi ban korigi m-maanni ba'a ni buga la, bee, a seesi an bu korigi, bee, an na mari ziim; ka ba di tum tumbeeri zanji n-kyanji dogoora ni po'agoora yela.

²¹Dama ba daa kur to'asiri Musa yela ti yaadima saha halli ni zuna; ba karimni a ni tinsi kam zaa puuni, ka moonni a Vuusim Dabsiri kam, la'anju duri puuni."

²²To; ka ba zaa daa la'am taaba - tuumudima maa, ni kpamma, zanji n-kyanji ban niyi Yisa yedda maa zaa - ka daa gbaai ba gbaari, ni, ba ya n-yiisi la ba ninvugseeba n-tum ba Antiyokku, ban ni Pola ni Baanabasi. Ka dizugu ba daa yiisi la Gyuudasi (ban daa boonni so 'Baasabasi' la), ni Sailasi; ban mun daa be la Yisa nyaandoliba toondaandima sunsukkuni.

²³Ban ka ba daa tolim gbanju maa, ni :- "Nnya, tirima, ya mabiseeba ban nye Yisa tuumudima ni kpamma la, m puusiri ya: yaseeba ban nye ti mabiisi, halli ka ya pa la ti Yehudiyataaba la, ka be la Antiyokku tinja, zanji n-kyanji Siriiya ni Silisii tingbana la zaa.

²⁴Ti wumiya, ni, seeba daa yi ti saani m-paai ya na - tirima mun daa bu tum ba - ka daa daamni ya n-sa'amni ya sufu ni yetto'aseesi ban yetti maa.

²⁵Dizugu ka ti la'am taaba n-sakki n-gbaai, ni, ti yiisi ninvugseeba n-tum ya saani na, m-paasi Pola ni Baanabasi zugu. Halli ni Pola ni Baanabasi gba nye la ti zosuma,

²⁶ka daa zanji ba nyovuya m-pa talima ti Dugma Yisa yuuri maa zugu.

²⁷Dizugu ti tumni la Gyuudasi ni Sailasi ni ba zanji yetto'a m-paasi tin sobi seelli wa, n-wulisiri di gbinni.

²⁸To: Naawunni Siiya Vuusim Kasi non gbaai n-zaali seem njoa - ka ti gba sakki lala: ni, ti di daamni ya m-paasi yetto'akpana ayi-ata wa:

²⁹ni, ya di njobi numda'aseesi ban korigi m-maanni ba'a ni buga la, bee, seesi an bu korigi, bee, an na mari ziim; ya di tum tumbeeri zanji n-kyanji dogoora ni po'agoora yela ni. Ya yi gbaai ya mansi ka kye anjo maa, ya nin niyi sunja. Naawunni paasim ya goom."

³⁰To; ka doppa maa daa kyanji m-paai Antiyokku na, ka daa la'asi yedda dima maa zaa nti ti ba gbanju maa.

³¹Ban daa karim ka maa, di daa niyi ba sufumaasim ka laa n-kpamsi ba sufu pam.

³²Gyuudasi ni Sailasi gba daa nye la anabidima, ka ba daa to'asi yetto'anya'asa pam n-kpamsiri ba mabiisi maa.

³³Ban daa niyi saha beela beni, Yisa nyaandoliba maa daa zaali ba soori, ka taaliseaa ka ni. Ba daa labi n-kuli ban daa tum ba maa saani.

³⁴Pola ni Baanabasi mun daa kpalim m-be Antiyokku timpuuni, ka ban ni ba taaba pam daa wulisiri Naawunni yeligu ka moonni lahabasunju maa.

³⁶Tɔ. Saha ɲɔn daa ti gaari beela, Pɔla daa yeli Baanabasi, ni, "Kye ka ti labi n-kaai tinseesi tin daa pun kyaŋɲi n-wulisi Naawunni yetto'a maa, n-nya ti mabiisi maa ɲɔn be seem."

³⁷Ka di saha ka Baanabasi daa boori ni u zaŋɲi Gyɔni, sɔ ɲɔn boonni Maaki la, ka ba kyaŋɲi.

³⁸Amaa Pɔla daa bu sakki ni ba zaŋɲi u, ɲɔn daa bakki ka kye ba Pamfilii tingbaŋɲu ni maa zugu, ka daa bu laa n-dɔli ba n-la'amni n-tumna.

³⁹Ka ba daa ɲmɛ nangbankpeemni dizugu, halli ka daa wɔligi ka kye taaba. Ka dinzugu Baanabasi daa zaŋɲi Maaki ka ba kpe nyariŋɲu n-du n-kyaŋɲi Saapirusi.

⁴⁰Pɔla mun daa zaŋɲi la Sailasi m-bakki; nyaandɔliba maa daa zaŋɲi ba n-ɲiɲi Naawunni nuu ni ka kyeoosi ba.

⁴¹Ka ba daa dɔli la Siriiya ni Silisiiya n-kpamsiri ban ɲiɲi yedda n-la'amni n-gyeemni Yisa maa.

Tuumudima Tuma 16

¹Ka Pɔla daa gɔ n-gɔ, halli nti paai Deribee ni Lisitira tinsi. Beni ka Yisa nyaandɔliso daa be ni, ka u yuuri boonni Timɔti. U ma gba daa ɲiɲi Yisa yedda, ka mun daa nye Yehudiyapɔ'a, amaa u ba daa nye la Griika doowa.

²Di saha maa ka yeddaniɲniba ban be Lisitira ni Aikoonyum la daa yetti, ni, Timɔti nye la ninvugsuŋɲu.

³Pɔla daa boori ni Timɔti dɔli u ka ba kyaŋɲi. Ka lala zugu u daa guni u. Yehudiyadima ban daa be beni zugu ka u daa ɲiɲi lala, dama ba zaa baŋɲi, ni, Timɔti ba daa nye la Griika nira.

⁴Tɔ; ka ba daa dɔli tinsi maa, ka daa yeli Yisa niriba, ni, ba kpaŋɲma ba mansi n-sakki zaaliseesi tuumudima ni kpamma ban be Gyerusalem maa ɲɔn daa zaali n-ti ba la, ka dɔli a sunɲasunɲa.

⁵Dizugu ban daa la'amni n-dɔli Yisa maa daa mari yaa ni yedda, ka ba daa zoaari m-paasiri sahakam.

⁶Tɔ: ka ba daa gɔ n-dɔli Firigyii ni Galeseaa tingbana dama Naawunni Sii Sunɲu daa bu ti ba soori ni ba tɔ'asiri lahabaari maa Eseaa tingbaŋɲu maa ni.

⁷Lala zugu ba daa dɔli nti paai Misii tingbaŋɲu maa toriga. Ba daa yenni, ni, ba nin kpe Bitinii tingbaŋɲu maa ni, amaa Yisa Siiya daa bu sakki lala n-ti ba.

⁸Lala zugu ba daa lɔkki n-gaari Misiiya nti paai Tirɔ'asi tinɲa.

⁹Di daari yuŋɲu maa Pɔla daa zaasi zaasimni, n-nya Masidoonya nira ɲɔn zeya m-belimni u, ni, "Kyem Masidoonya na nti sunɲi ti!"

- 10**Ka Pɔla ɲɔn daa nya zaasimni kanɲɔa zugu, ti daa se'asi ya'abi ni ti yi beni n-kyanɲi Masidoonya tingbanɲu, dama ti daa teesi, ni, Naawunni n daa booli ti ni ti mooli lahabasunɲu maa n-tisi beni niriba maa.
- 11**Ka dizugu ti daa kpe la nyariɲɲu n-yi Tiro'asi n-du n-lɔɲɲi m-paai Samotreesi, ka beoo ɲɔn daa ti kaai ti daa gaari m-paai Niyapolisi tinɲa.
- 12**N-daa yi beni n-kyanɲi m-paai Filipaai - kana n nye Masidoonya ya'ari wa tinsi toondaana, ka nye la Room dima suulinsi tinɲa. Beni ka ti daa yuui beela.
- 13**Ka Vuusim Dabsiri daari maa, ti daa yi tinɲa maa puuni n-kyanɲi kuliga ya'ari; beni ka ti daa teesi, ni, Yehudiyadima maa daa la'amni n-gyeemna. Ti daa zinni beni n-tɔ'asiri n-tiri pɔ'aseeba ban daa la'am beni maa.
- 14**Ka pɔ'aso daa be beni ka u yuuri boonni Liidiya. U daa yi la Tayatayira tinɲa ni na, ka daa koosiri kyinkyinsuma an ligri daa zoaai. Pa Yehudiyapɔ'a n daa nye u, amaa u daa doli Yehudiyadima soori n-gyeemni Naawunni. Naawunni daa kye ka u nini neaai, ka u daa wum Pɔla yettɔ'a maa ka sakki.
- 15**Ka ɲɔn ni u yiri dima zaa daa deaai Naawunni koom suubu, ka u daa susi ti, ni, ti kyem na nti be u yiri. Ni, "Ya yi siri banɲi, ni, n nye la yedda daana n-ti ti Dugma, yan kyem na." Ka ɲɔn daa belim ti lala zugu daa kye ka ti sakki lala n-kyanɲi.
- 16**Dindahinseaa ka ti daa ti wa puusigu ziiya, ka daa ti tuusi pɔ'asariso ɲɔn daa nye daabri, ka daa mari arizinni ɲɔn daa nye ba'akoligu dinni ka daa kye ka pɔ'a maa bugri m-banɲni yela. Lala tuma zugu ka baseeba ban daa su pɔ'a maa daa nyari ligri pam u bugbu maa ni.
- 17**Ka pɔ'a wa daa doli Pɔla nyaanɲa n-kaasiri n-yetta, "Niriba wa nye la Naawunni ɲɔn nye yiiko zaa daana la tuntumniba. Ba yetti ya la yan nin niɲi seem n-nya tuliginsim!"
- 18**U daa kpalim n-dɔla, ka daa kur tɔ'asiri lala dabsa pam. U daa ka'ali Pɔla pam, halli ka u daa ɲmaligi n-yeli arizinni maa, ni, "Yisa Masiiya yuuri zugu ka n yetti i - yim na ka kye u!" Ka arizinni maa daa siri yi na ya'abi.
- 19**Tɔ, ka ban daa su pɔ'asariga maa ɲɔn daa ti banɲi, ni, ba ku laa n-toaai n-nya u bugbu ligri la, ba daa gbaai Pɔla ni Sailasi n-daai ba n-kyanɲi timpuuni nti niɲi tinɲa zuguraandima nuu ni.
- 20**Ba daa taasi ba sariya karibu ziiya la, ka yeli, "Niriba wa nye la Yehudiyadima, ka mari nangbankpeemni n-daamni ti tinɲa wa yela.
- 21**Ba wulisira soseesi an bu sumni ni ti wumna, bee, ti dɔla; dama Room niriba n nye ti."
- 22**Di saha ka daadam pam daa la'am n-galimni Pɔla ni Sailasi, ka tinɲa maa sariyakattiba daa zanɲi ba n-toaai ba kpari n-yeaai ka kye ka ba feebe ba daari.
- 23**Ka dizugu ba daa bu ba pam, ka zanɲi ba n-niɲi sarika ni; ka yeli sarikadaana maa, ni, u kparim ba sunɲa.

- ²⁴Ka sarikadaana ḡon daa wum lala, u daa deaai ba n-zanḡi n-niḡi sarika dutoonni la ni, ka ba ba noba ni datibsiri.
- ²⁵Tɔ; ka yuntasuusi ka Pɔla ni Sailasi daa puusiri Naawunni ka yuumni yuuma n-tiri u, ka ba dansarikataaba daa wumsira.
- ²⁶Di saha ka tiḡḡa maa daa dam, ka dansarika yiri maa daa miimna, halli ni ka nyeeba maa gba. Ka ka duri maa za'anɔya maa daa yoosi, ka ban daa ga ba noba kyɔrimidima la zaa daa gaasi n-lu.
- ²⁷Ka dansarikadaana maa ḡon daa neaai goom ni n-nya ka duri maa za'anɔya la zaa daa yoosi, u daa teesi, ni, dansarika dima maa zaa zɔya, ka dizugu u daa foaai u takoobi, ni u ku u maḡḡa.
- ²⁸Amaa Pɔla daa tasi pampam n-yeli, "Di niḡi i maḡḡa seelli! Ti zaa na be kpa!"
- ²⁹Tɔ, ka dansarikadaana maa daa booli, ni, ba mari bugum na, ka daa kpe yooma na. U daa zɔri dabeem n-gyigra, ka gbaani tiḡḡa n-ti Pɔla ni Sailasi.
- ³⁰Ka u daa mari ba n-yi na; ka boosi ba, ni, "M Badima, n ya n-niḡi la wula n-nya tuliginsim?"
- ³¹Ka ba daa yeli u, ni, "Niḡma ti Dugma Yisa yedda, ka i nin nya tuliginsim - nyin ni i yiri dima zaa."
- ³²Di saha ka ba daa tɔ'asi Naawunni yela maa n-tisi ḡon ni u yiri dima maa.
- ³³Ka dirindaari maa yuḡḡu ka dansarikadaana maa daa zanḡi ba m-peaai ba nɔra la n-ti ba, ka ḡon ni u yiri dima zaa daa deaai Naawunni koom suubu.
- ³⁴Ka daa mari Pɔla ni Sailasi n-kpe u yiri maa na nti ti ba bundirigu ka ba di: ka ḡon ni u yiri dima zaa daa mari sufupeelim pam ba Naawunni yedda niḡbu zugu.
- ³⁵Ka beoo ḡon daa ti neaai, tiḡḡa maa zuguraandima daa tum pirinsi na ka yeli, ni, "Ya yiisim niriba wa m-basi!"
- ³⁶Dizugu dansarikadaana maa daa yeli lala n-ti Pɔla, ni, "Zugudaandima maa yeliya, ni, ti yiisim nyin ni Sailasi m-basi; dizugu ya kyema, ka Naawunni nin paasi ya sufumaasim."
- ³⁷Amaa Pɔla daa labsi n-yeli ba, ni, "Halli ba sa bu tɔ'asi ti yeligu gba amaa ba sa bu ti zama maa tooni, tirima mun nye la Room suulinsi niriba, ka sa zanḡi ti n-kpeesi dansarika ni. Ka zuna ba yi boori la ba sɔ'ai m-basi ti baalimm, fa! Ti ku sakki, walla! Faasee ka ba mammansi kye na n-yiisi ti m-basi."
- ³⁸Tɔ; ka pirinsi maa daa labi nti yeli lala n-ti zuguraandima maa. Ka ban daa wum, ni, Pɔla ni Sailasi nye la Room suulinsi niriba la, dabeem daa gbaai ba.
- ³⁹Lala zugu ba daa kye na ni ba ti zɔ ba mammantoori sindaani Pɔla dima saani na, ka daa mari ba n-yi dansarika maa ni na, n-susi ba, ni, ba yim ba tiḡḡa maa ni.

⁴⁰Ka ba daa yi dansarika maa na n-kyan̄ɗi Liidiya yiri n-nya yeddaniɗniba maa, ka to'asi kpamsigu yetto'a n-ti ba poi, ka naayi bakki n-kyan̄ɗi.

Tuumudima Tuma 17

¹To: ka Pola dima daa kyan̄ɗi n-doli Amfipolisi ni Apoloonya tinsi n-yakki n-gaari nti paai Tesalonika tin̄ɗa, tinseaa Yehudiyadima la'an̄ɗu duu ɗon daa be ni la.

²Dizugu ka Pola daa doli soseaa ɗon daa yi doli sahakam la, ka daa ti kpe ba la'an̄ɗu maa ni Vuusim Dabsiri daari. U daa niɗi lala ka di daa paai Vuusim Dabsa ata, ka ɗon ni niriba diri azama. Ka u daa teaari ba Naawunni Litaafi yela

³zan̄ɗi n-kyan̄ɗi Naawunni ɗon ya tum tuligra so na n-diisi u Masiya naam la. Ka u daa wulisiri ba di gbinni, ni, lala Masiya maa soori nye la wahala diibu soori, ka di nyaan̄ɗa kum neari nin be ni. Ni, dizugu Masiya maa n nye ɗonɗo, ni, "Yisa so man moonni u yela n-tiri ya maa."

⁴To, ka Yehudiyadimseeba daa deaai u yeligu maa ka daa paasi Pola ni Sailasi zugu; ka Griika dimseeba ban puusiri Naawunni la, ba bobgu, ni po'akpamma gba daa bu koɗɗi paasigu.

⁵Amaa Yehudiyadima maa daa zabi la nyuuri, ka daa booli ninvugkyo'ama seeba ban daa guusi n-guusiri daa puuni, ka ti la'asi zama pam n-daamni tin̄ɗa maa niriba. Ka ba daa kyan̄ɗi n-zaani Gyeesoni yiri tooni, Pola ni Sailasi ɗon daa kpe seelli la, ni, u yiisim ba n-ti ba na.

⁶Amaa ban daa bu ti nya ba maa, ba daa gbaai Gyeesoni ni ninvugseeba ban daa niɗi Yisa yedda la, n-darigi ba n-kyan̄ɗi tin̄ɗa maa tinkpamma saani. Ba daa kur tasiri n-yetta, "Ninvugseeba ban sa'amni duniya zaa yela maa paai ti na!

⁷Ba kye ti tin̄ɗa wa na, halli ka Gyeesoni deaai ba n-kpeesi u yiri ni. Ba galimni la NaaTitaari zaaligu la, dama ba yeliya, ni, Naso m be ni, ka u yuuri boonni Yisa."

⁸Ban daa yetti lala yetto'a maa, ba daa ka'ali la zama ni tinkpamma maa pam.

⁹Ka kpamma maa daa zaali Gyeesoni ni u taaba samni ka yeli ba, ni, ba di laa n-zaali yetto'aseaa, ka naayi basi ba.

¹⁰Ka baseeba ban daa niɗi Yisa yedda maa daa doaai di dabsiri maa yun̄ɗu, n-zaali Pola ni Sailasi soori, ni ba kyan̄ɗi nti paai Beriya. Ban daa ti paai lala tin̄ɗa maa, ba daa kpe la Yehudiyadima la'an̄ɗu duu la ni.

¹¹Beni niriba maa sufu daa neaai n-gaari Tesalonika dima dinni. Ba daa deaai Naawunni yeligu maa ni nimmoaa, ka daa gbaai Naawunni Litaafi kariɗɗu dabsa kam, ni ba ti ban̄ɗi di siri be lala, bee?

¹²Ba pam daa niɗi Yisa yedda, ni Griika po'akpamma m-paasi, ka ba dooppa gba daa bu koɗɗi yedda niɗu.

- 13**Amaa Yehudiyadimseeba bam be Tesalonika la non daa ti wum, ni, Beriiya gba ka Pola moonni Naawunni yeligu maa, ba daa kye na n-daamni daadam maa ka ka'anni ba.
- 14**Dinzugu di daa bu yuui ka yeddaniqniba daa zanni Pola n-taasi halli nti paai teeku gbiriŋgu; Sailasi mun daa kpalim m-be Berii timpuuni, non ni Timoti gba.
- 15**Tɔ; ka ninvugseeba ban daa zaali Pola soori maa daa mari u n-kyanŋi halli nti paai Ateensi tinŋa. Beni ka Pola daa tolim ba Sailasi ni Timoti saani, ni, ba yelim ba, ni, ba kpanŋma ba mansi n-kye u saani na yooma. Ka ba naayi labi n-kuli Beriiya.
- 16**Pola non daa be Ateensi n-guri Sailasi ni Timoti maa, u sufu daa bu doya, non daa kur gosiri n-nyari ba'a ni buga non daa zaaai beni seem maa zugu.
- 17**Ka dizugu u daa kpe la'anŋu duu maa ni, nti to'asi yetto'a maa n-tiri Yehudiyadima maa ni baseeba ban daa doli ba soori la, ka laa n-kpeeri daa puuni dabsa kam nti to'asiri n-tiri ban daa gatti beni zaa.
- 18**Karimbadima n daa be beni, baseeba ban daa doli Epikuruusi soori, ni seeba mun daa doli Sitoowa dima soori. Lala karimbadima ni Pola n daa mari nangbankpeemni, ka ninvugseeba daa boosiri n-yeli, "Yetto'ayoya daana wa yetti la wula?"; baseeba mun daa yetti, ni, "Asee u to'asiri wumpaala yela." Pola non daa to'asiri 'Yisa' yela, ni 'kumyisigri' yela maa zugu ka ba daa yetti lala maa.
- 19**Ba daa la'amni la Ariyopagusi kunkunni zugu nti to'asi ba yetto'a maa, ka dizugu ba daa taasi Pola n-du beni ka daa yeli u, "I ku kye ka ti banŋi wulisigu paaliseaa nyin wulisiri wa?"
- 20**Ti na zi n-wum yetto'aseesi nyin to'asiri wa taabu, ka ti boori ni ti banŋi a gbinni non nye seem."
- 21**Ba daa yeli lala, dama Ateensi tinŋa niriba ni ba saamma ban be beni daa ka sufupeelli tuma di yi pa la ba gyinni n-to'asiri ka wumni lahabaseaa kan nye bumpaalli.
- 22**Tɔ; ka Pola daa doai n-zaani kunkunni zugu la'anŋu dima maa tooni ka yeli, "Ya Ateensi dima, wumma! M pun gosi m-banŋi, ni, ya doli la ya ba'a ni buga yela zaa, halli ni nimmoosi.
- 23**Dama man daa goori n-gosiri ya bungyeemna, ka nya wumpuusigu bimbinseaa ka ba daa boai n-sobi ka yela ka saazugu, ni, 'Kanŋo nye la wunso dinni, amaa ti na zi u.' Tɔ, ka dinŋona ya puusiri u ni ka na zi u, man mun moonni la u yela n-tiri ya.
- 24**Naawunni n nye u: u daa naam duniya wa, ni seelli kam zaa an be ka ni. Dona n su saazugu ni tingbanŋu zaa. Ammi, lala Naawunni nin kpeeri la ninsaala non me gyeenŋu duri seesi n-gbea?
- 25**Bee, u koŋŋni bunseelli ka ninsaala nin mari ka na n-ti u? Ay! di pa lala. Dama non mammanŋa mari nyovuri ni alaafe ni bunseelli kam zaa n-tisira.

²⁶U daa kye ka ninsaalidima butiri kam zaa daa yi ninvugyinni ni na, ni ba ti yeligri m-be duniya wa luga zaa puuni; ka daa zaali ba yinni yinni ba saha yela, ka laa n-zaali ba tinsi torisi ngon be seela.

²⁷U daa niŋi lala ni ba ti boori u yela ngon be seem, ka kyenni tooni beelabeela ni ba ti banŋi u - halli ni anŋo zaa, u siri bu wo'a ti sokam saani.

²⁸Dama ngon zugu ka ti be ni, ka kyenna, ka mari nyovuri. Ya timbiseeba daa bu yuumni lala? Ba daa yeliya, ni :- "Ti gba nye la u biisi."

²⁹To, ka ti yi siri nye u biisi maa, ti di teesiri, ni, wummaŋni be la hoo salima, bee anzulifa, bee kugveela, bee bunseelli kam tuma banŋniba ngon zaŋni n-tumni la.

³⁰Sahanseaa din gaari la Naawunni daa pun di sugru zaŋni n-kyanŋi ninsaalidima tuma la ni, dama ba daa na zi u yela. Amaa pampaŋŋo u kpaamni la nira kam zaa, ban be seelikam zaa maa, ni ba takkma ba teesibeeri ka kye ba ala'akyi tuma.

³¹Dama u na pun zaali dabsiri, dabsiseaa ngon ya n-zaŋni u yelimaŋni maa n-kari duniya zaa niriba sariya. Ka di nin doli dɔso yeligu - dɔso ngon Naawunni ngon pun yiisi di zugu la. U daa pun wulisi ti zaa, ni, di siri nin niŋi, ka daa zaŋni di daama n-kye ka u neaai u kum nyaanŋa."

³²To; ka ban daa ti wum Pɔla ngon to'asiri kum neaari yeliseesi la, baseeba daa maali u la ansarisi, amaa baseeba mun daa yeliya, "Ti boori la i laa n-to'asi lahabaari wa yela n-ti ti yaasa."

³³Di nyaanŋa ka Pɔla daa bakki n-yi la'anŋu maa ni.

³⁴Ka ninvugseeba daa paasi u zugu ka niŋi yeligu maa yedda. Diyɔnisusi n daa nye ba yinni, so ngon daa nye ba tinkpamma maa ni yinni, ni po'aso ngon yuuri daa boonni Damerisa, ka ninvugseeba daa paasi ba zugu yaasa.

Tuumudima Tuma 18

¹Dinŋo nyaanŋa ka Pɔla daa yi Ateensi n-kyanŋi nti paai Korinti tinŋa.

²U daa nya Yehudiyadɔso beni ngon yuuri daa boonni Akwila la, ka u nye la Pɔntusi tingbanŋu nira, ngon ni u po'a Prisila. Ba daa pun yi la Italii tingbanŋu ni na, NaaKlɔdiyusi ngon daa kari Yehudiyadima zaa ni ba yi ni Room tinŋa la zugu. Pɔla daa kyanŋi nti kaai ba,

³ka naayi kpe ba yiri nti gbea; ka ngon ni ban la'am n-tumna, dama ba zaa daa seeri la gbana ni tantidima.

⁴Vuusim Dabsiri zaa u daa kpeeri la Yehudiyadima la'anŋu duu nti diri azama n-tiri Yehudiyadima ni Griika dima zaa, m-boori ni ba sakki n-deaai yeligu maa.

⁵Tɔ; ka Sailasi ni Timoti nɔn daa yi Masidoonya tingbanɔu na, Pɔla nini daa moaai la Naawunni yeligu yela ni kɔkɔa, n-wulisiri Yehudiyadima maa, ni, Yisa n siri nye Naawunni nɔn tum sɔ na ni u ti di Masiiya la.

⁶Amaa Yehudiyadima maa nɔn daa kyiisi u, ka tuuri u maa, u daa pisigi u sutura n-wulisi ba, ni, u za'asiri ba yela, ka yeli "Tɔ, ka dizugu ya yi ti kpi, ya yela kpalim m-be ya mammanna zugu ni. Man yiisi n nuu zaɔɔi n-kyanɔi din sumsi ni n tum seem n-ti yarima maa ni. Pampaɔɔ zaɔɔi n-kyenna n ya n-kyanɔi la ban pa Yehudiyadima saani."

⁷Ka u daa gaari n-kyanɔi nti kpe yiri seaa kan daa pɔri la'anɔu duu maa ziiya; yiri maa daana yuuri n daa booni Titiyusi Gyasitisi, u mun daa nye la nɔn dɔli Naawunni soori hoo Yehudiyadima maa nɔn dɔli seem la.

⁸Di saha maa Krispusi - la'anɔu duu maa kpeema n-daa la - daa ti niɔi ti Dugma yedda, nɔn ni u yiri dima zaa. Ka Kɔrinti dima maa pam ban daa wum yeligu maa daa niɔi Naawunni yedda ka ba daa su ba Naawunni koom.

⁹Di saha maa ka Naawunni daa kye ka Pɔla zaasi zaasimni u yunɔu goom puuni, ka daa yeli u, "Di kye ka dabeem mari i. Kpalimma n-tɔ'asira, di kye yettɔ'a maa!"

¹⁰Dama m be i saani ka sɔ ku toaai n-zabi n-sa'am i yela. Nyama! - m mari n niriba pam tinɔa wa puuni."

¹¹Dizugu ka Pɔla daa kpalim m-be ni, n-niɔi yuumni ni purigri, n-wulisiri ba Naawunni yettɔ'a maa.

¹²Tɔ: ka di daa niɔi lala ka Galeoo daa di Akaaya tingbanɔu Gɔmna. Di saha maa Yehudiyadima maa daa la'am n-zabi Pɔla ka daa zi u n-kyanɔi kootu ni.

¹³Ka yetti, ni, "Doo wa belimni niriba n-nyanɔna, ni, ba dɔli sɔseaa kan pa ti zaaligu soori n-gyeemni Naawunni."

¹⁴Ka Pɔla nɔn daa ya n-tɔ'asi sahanseaa la, Galeoo mun daa yeli Yehudiyadima maa, ni, "Ya yi da galimni u la zaɔɔi n-kyanɔi taalli, bee, tumbeeri niɔbu zugu, di naa m-mari soori ni n wum n-ti ya.

¹⁵Amaa di nye la boosa zaɔɔi n-kpa noori yettɔ'a ni, ni yuya, ni ya zaaligu wa yela - ay, ya mammansi maalim a! N ku sakki n-leebe sarikatta anɔu yela zugu."

¹⁶Ka daa kye ka ba kari ba n-yiisi kootu duu maa ni.

¹⁷Ka ba zaa daa tuligi n-zaɔɔi Sositeniisi - sɔ nɔn daa nye la'anɔu duu la kpeema maa - m-bu u kootu maa tooni. Amaa ka Galeoo ba'a daa ka lala maa ni.

¹⁸Di nyaanɔa ka Pɔla daa kpalim m-be Kɔrinti n-niɔi dabsa ayi, ka naayi kyeoosi u mabiisi maa ka daa kyanɔi Kyenkyiriiya - tinseaa kan ze teeku gbiriɔu ni nla - nti kpe nyariɔu ni, n-du ni u ti kyanɔi Siriiya tingbanɔu; ka Prisila ni Akwila daa dɔli u n-kyanɔi. Kyenkyirii maa ni ka u daa puni u zugu, nɔn daa pun pɔ noori la zugu.

¹⁹Tɔ, ka ba daa kyaŋŋi n-gaari nti paai Efesusi tiŋŋa, ka u daa kye ba beni. U mammanŋa daa kyaŋŋi nti kpe Yehudiyadima la'aŋŋu duu maa, ni u ti di azama n-ti ba.

²⁰Ba daa susi u, ni, u kpalimma ba saani dabsa beela m-paasi; amaa u daa bu sakki lala.

²¹U daa susi soori n-kyeooosi ba ka yeli, "Naawunni yi ti ti ma soori, n nin labi na.", ka naayi bakki ka kyaŋŋi.

²²Ɔn daa yi Efesusi ni maa, u daa kpe nyariŋŋu n-kyanŋi nti paai Sizariya ka sigi n-kpe tiŋŋa maa puuni ni u ti puusi Naawunni yeddaniŋniba maa. Ka daa yi beni n-kyanŋi Antiyokku tiŋŋa.

²³N-niŋi dabsa ayi beni, ka laa n-yi tiŋŋa wa ni n-gaari n-doli tinseesi an be Galaseaa tingbanŋu ni, ni Firigyii tingbanŋu, n-kpamsiri Yisa nyaandoliba maa zaa.

²⁴Tɔ: ka dɔsɔ n daa be ni, ka u yuuri booni Apoloosi. Yehudiyadoo n daa nye u, ka u daa yi Alekzandiriya tiŋŋa ni na, ka daa mari yem pam, halli nti mi Naawunni Bukku yela zaa. Ɔna daa ti paai Efesusi di saha maa.

²⁵Ba daa pun wulisi u Naawunni soori, ka u daa tɔ'asiri ni nimmoaa n-wulisiri Yisa yela ŋon nye seem maa deede, amaa u daa mi la Gyoni kosuubu kɔkɔa.

²⁶Ka u daa piili n-tɔ'asiri ni nimmoaa la'aŋŋu duu maa puuni. Ka Akwila ni Prisila ŋon daa ti wum u yettɔ'a maa, ba daa booli u ni, ni, u kyam ba saani na, ka daa wulisi u, m-paasi u Naawunni soori maa yela sunŋasunŋa.

²⁷Di nyaanŋa ka Apoloosi daa boori ni u bakki n-kyanŋi Akaaya tingbanŋu maa ni. Ka ti mabiisi daa kpamsi u, ka daa sobi gbanŋu n-ti ba mabiseeba ban be beni maa, ni, ba kpanŋma ba mansi n-deaai u. Ka ŋon daa ti paai beni, u daa la'am ni ninvugseeba Naawunni ŋon pun kye ka ba niŋi u yedda maa, ka daa sunŋi ba pam.

²⁸Dama Yehudiyadima ŋon daa ŋme nangbankpeemni sahanseaa la, u daa zanŋi Naawunni Bukku yela n-tɔ'asi n-nyanŋi ba niriba tooni, n-wulisiri, ni, Naawunni Masiiya maa nye la Yisa.

Tuumudima Tuma 19

¹Tɔ; ka Apoloosi ŋon daa be Korinti tiŋŋa la, Pola daa doli soseaa kan daa du tingbanŋu puuni la, nti paai Efesusi na. Beni ka u daa paai Yisa nyaandoliseeba,

²ka daa boosi ba, ni, "Ammi, ya daa deaai Sii Kasi maa, yan daa niŋi yedda sahaseaa la?" Ka ba daa labi n-yeli u, ni, "Ay! - ti na zi n-wum Sii Kasi yela."

³Ka u daa boosi ba n-yeli, "Ka Naawunni kosuubu bɔ ka ya daa deaai?" Ka ba daa labi n-yeli u, ni, "Gyoni kosuubu."

⁴Pɔla daa yeliya, ni, "Gyɔni kɔsuubu gbinni n daa nyɛ la : ni, ninvugso yi takki u beebu n-kyɛ tumbeeri tuma zaa ka ŋmaligi n-teesi teesisuma; amaa Gyɔni mammangɔ daa yeli niriba maa, ni, ba niŋma yɛdda nti ninvugso ŋɔn nin dɔli u nyaangɔ la, ka ŋɔna n nyɛ Yisa."

⁵Ka ban daa ti wum dinɔɔa, ba daa su Naawunni koom maa, ti Dugma Yisa yuuri ni.

⁶Ka Pɔla daa zaŋɔni u nuusi m-pa ba zugri, ka Naawunni Sii maa daa paali ba na, ka ba daa tɔ'asi yettɔ'azuna balibubalibu, ni anabitiri yɛla.

⁷Ba zaa daa nyɛ la kaman dɔppa piiya ni ayi.

⁸Pɔla daa kpalim m-be beni halli gɔya ata saha, ka daa kpeeri la'angɔ duu maa ni n-tɔ'asiri ni sufukpeemni zaŋɔni n-kyanɔni Naawunni naam beebu, ni u ti kyɛ ka ba sakki u yɛla maa.

⁹Amaa baseeba mun daa mari la zugkpeɛŋɔ, ka daa za'asiri yɛdda niŋbu ka sa'amni Yisa soori maa yɛla paalu ni. Dizugu ka Pɔla daa kyɛ ba, ka daa zaŋɔni baseeba ban daa dɔli Yisa nyaangɔ maa n-wɔligi n-yi ba saani. Ka beoo kam ba daa kpeeri Tiranusi kariŋɔ duu la ni, n-tɔ'asiri ka diri azama zaŋɔni n-kyanɔni Yisa yɛla.

¹⁰Ba daa niŋni ŋɔɔa, halli yuuma ayi, ka Eseea tingbanɔni dima zaa, Yehudiyadima ni Griika dima gba, daa ti wum ti Dugma yɛligu maa.

¹¹Lala saha maa ka Naawunni daa kyɛ ka Pɔla daa tumni alahazibu tunkara pam.

¹²Ba daa zaŋɔni kpakyeesa ni antikyidima an daa siisi u, n-zi n-kyanɔni n-ti baaridima ka ba nya alaafɛa, ka arizimbeeri daa zɔ ka kyɛ ba.

¹³Yehudiyadimseeba ban daa gyinni n-katti arizimbeeri n-yiisiri niriba ni maa daa mɔya ni ba zaŋɔni Yisa yuuri n-katti ba. Ba daa yi yenni, ni, "Yisa sɔ Pɔla ŋɔn moonni u yɛla la - ŋɔna yuuri zugu ka n yeli, ni, i yim na!"

¹⁴Ba sunsukkuni seeba n daa nyɛ Yehudiyabiisi ayɔpɔi, seeba ban daa nyɛ Sikyiiva - gyeɛŋɔ toondaansɔ - biisi.

¹⁵Amaa arizimbeoo maa daa labsi n-yeli, "M mi Yisa, ka mi Pɔla gba, amaa bandima n nyɛ yarima?"

¹⁶Ka dɔsɔ arizinni ŋɔn daa be u ni maa daa gbaai ba ni n-nyanɔni ba zaa ka pa ba dansi, ka ba naayi zɔ n-yi yiri maa ni n-kyanɔni yɔri hoo ban daa dɔ'ai ba seem.

¹⁷Ka Yehudiyadima ni Griika dima ban daa be Efesusi la zaa ŋɔn daa ti wum lahabaari kanɔɔa, dabeem daa gbaai ba, ka ba daa tisi ti Dugma Yisa yuuri gyirima pam.

¹⁸Ka di saha ka niriba pam ban daa niŋi yɛdda daa kyɛ na n-yeli ba taalli ni ba tumbeeri yɛla paalu ni.

¹⁹Halli baseeba ban daa tumni tibeeri tuma, ni ba'akɔligu dima gba, daa la'asi ba tiima gbana n-nyoaa a bugum zama maa tooni. Ban daa kaali m-banɔni lala gbana maa laasaabu ligri maa, ba nya ka a zaa la'am n-zoaa pam, hoo ba tinɔna anzulifa la'aseesi tusa pisinu.

- ²⁰Lala daa kyɛ ka Naawunni yɛligu maa daa kyenni tooni m-paari niriba pam, ka mari yiiko.
- ²¹Dinŋo zaa nyaanŋa ka Pɔla daa gbaai kyenni, ni u ti dɔli Masidoonya ni Akaaya tingbana, ka gaari halli nti paai Gyerusalem. Ni, "N yi kyaŋŋi n kyenni wa n-naai, see ka n kyaŋŋi Room tinŋa gba."
- ²²U daa kpalim Eseea tingbanŋu n-yuui beela m-paasi, ka daa tum u sunŋniba ayi - Timoti ni Erasitusi - ni ba danŋi u tooni n-kyaŋŋi Masidoonya.
- ²³Tɔ; ka zanŋi n-kyaŋŋi lala saha maa ka daanŋu pam daa doaai niriba maa ni, Yisa soori maa zugu.
- ²⁴Anzulifa mankyeeriso n daa bɛ ni, ka u yuuri boonni Dimitiriyusi la. U daa maanni buga gyeenŋu neema n-tiri ba bugseaa kan yuuri boonni Atemisa la, ka daa ŋmanni la pɔ'a. Ka lala tuma zugu ka anzulifa tuma banŋniba daa ti nya ligri pam.
- ²⁵Tɔ, ka ŋona Dimitiriyusi daa booli baseeba zaa ban daa tumni lala tuma taabu maa, ni, ba la'amma na, ka yeli ba, "N zɔdima! ya mi halli, ni, ti nyari arizikki pam ti tuma wa zugu.
- ²⁶Ka ya nyari ka wumni doo wa, Pɔla, yɛla: u tɔ'asiri n-nyanŋi niriba pam Efesusi tinŋa wa puuni, ni Eseea tingbanŋu zaa. U yetti, ni, ninsaala ŋon maali wunseesi pa la Naawunni ni yelimanŋi, ka ba sakkri lala n-ti u.
- ²⁷Dizugu di pa seem ni ti tuma wa nin ti kɔŋŋi ka yusunŋu; ka din paasi lala zugu, ti gyeenŋu duu maa, ni ti bugri tibsigu daana Atemisa sɔ ŋon bɛ ka puuni la gba nin ti kɔŋŋi gyirima. Pampanŋo ka Eseea dima zaa - halli duniya wa dima zaa gba - gyeemni u ni. Amaa di zaa yɔri, ba nin ti tam u yɛla, Pɔla yetto'a zugu!"
- ²⁸Ban daa wum dinŋoa, ba sufu daa yisigiya, ka ba daa piili n-tasiri pampam, ni, "Efesusi dima bugri! Atemisa, yiiko daana!"
- ²⁹Ka di daa bu yuui ka tinŋa maa zaa daa damni n-vuura. Niriba maa daa gbaai Gayusi ni Arisitaakusi, baseeba ban daa dɔli Pɔla n-yi Masidoonya ni na la, ka daa vaai n-guui hoo ninvugyinni nti paai deema ziiya n-kpe beni.
- ³⁰Pɔla daa boori la u yi daadam maa tooni na, amaa u karimbiisi daa bu ti u soori.
- ³¹Halli beni tinkpamma maa seeba gba ban daa di Pɔla zoori daa tum u saani na n-susiri u, ni, u di kpe deema zii maa ni.
- ³²La'anŋu maa daa mari la nangbanwala. Seeba n daa tasiri la yelli yinni, ka seeba mun tasiri yeliseaa. Ka niriba maa pam daa bu mi la'anŋu wa gbinni ŋon bɛ seem.
- ³³Yehudiyadima maa mun daa kyɛ ka Alɛkzanda kyaŋŋi tooni, ka zama maa puuni ninvugseeba daa tasiri n-yetti u ŋon nin niŋi seem. U daa zanŋi u nuusi n-wulisi ba, ni, ba kyeli ba vuuri ka u tɔ'asi n-wulisi ba ŋon ni u taaba ŋon ka taalli seem.

³⁴Amaa ban daa ti banji, ni, u nye la Yehudiya nira, ba zaa daa la'am n-tasiri, ni, "Efesusi dima bugri! Atemisa, yiiko daana!"; ka kpalim n-tasiri lala halli nti yuui hoo hawa ayi saha.

³⁵Di nyaanja ka tinja maa Sakatiri daa naayi kye ka ba sini ba vuuri, ka yeli, ni, "Ya Efesusi dima, wumma! Efesusi tinja wa puuni ka ti guri la Atemisa yiikodaana, ni u gyeenju duu maa, ni u ba'akugri kan daa yi arizana n-sigi na la. Duniya wa zaa puuni, ninvugso m be ni non bu banji lala? Ay! - so ka ni.

³⁶To, ka dinjo zugu, yela anjo zeya ka so ku toaai n-kyiisi a wa; di bu sum ni ya fo surimm? - ka ku gyigi n-niji seelli.

³⁷Ya zi niriba wa n-kye kpa na, amaa ba bu zuuri gyeenju duri neema, ba mun bu tuuri ka galimni ti bugri maa.

³⁸To, ka dizugu Dimitiriyusi ni u tuntuntaaba yi nya la taaliseaa so zaa saani, kootudima m be ni, ni gomnadima gba be ni: ba nin toaai n-galim lala nira ba saani.

³⁹Di yi ti nye la yetto'aseaa m-paasi ka ya boori ya yiisi paalu, di sumsi ni ya mari ka na tinja maa la'anju dabsisunju maa daari.

⁴⁰Din nye seem maa, di bu ya'ai ni ba zanji ti yetto'a n-kyanji n-galim ti, zuna daanju yela maa zugu. Di yi ti be lala, ti ku toaai n-wulisi din taasi zuna yetto'a maa na, dama daliiri sunju din taasi ka na ka ni."

⁴¹Don daa yeli njo n-naai, u daa kye ka zama maa doai n-wurigi n-kuli.

Tuumudima Tuma 20

¹To; ka niriba daanju maa non daa naai la, Pola daa booli Yisa nyaandoliba maa na, ni u ti kpamsi ba. Ka non daa kpamsi ba n-naai, u daa kyeoosi ba ka daa kpa n-wa Masidoonya.

²U daa go n-doli beni tinsi maa zaa n-to'asiri pam ka kpamsiri niriba, halli nti paai Griika tingbanju,

³n-daa be beni goya ata. U daa ti ya kyanji Sirriya, amaa lala saha maa ka Yehudiyadima daa gbaai gbaari, ni, ba ti daam u, ka dizugu u daa nmaligi n-labi n-doli Masidoonya.

⁴Ninvugseeba ban daa doli u n-kyanji la daa yi la u tuma tingbana zaa ni na; ba mun yuya njoa: Pirusi bii Soopata la, so non daa yi Berriya ni na; Arisitaakusi ni Sekundusi mun yi Tesalonika ni na; Gayusi mun yi Deribee ni - m-paasi Timoti zugu; Tikyikusi ni Tirofimus ni mun yi Eseea ni na.

⁵Banjo zaa daa danji tooni n-guri ti, Tiro'asi tinja maa ni.

⁶Tirima mun daa yuui beela, halli ka Boroboropaalli Kyuu daa ti gaari poi, ka ti naayi kpe nyariŋŋu n-yi Filipaai tiŋŋa; ka daba anu nyaanŋa ti daa ti paai ba la Tiro'asi na. Ti daa be beni dabsa ayɔpoi.

⁷Ka Alahadaari ŋɔn daa ti paai, ti daa la'am taaba ni ti puri taaba paanu. Pɔla daa tɔ'asi n-ti niriba maa n-yuui, halli ni yuntasuusi, dama u daa boori ni, beoo yi ti neaai, u nin bakki.

⁸Ti daa la'am la gyirambisa duseaa ni, ka firiladima pam n daa be beni;

⁹ka dizugu goom daa mari na'akyimbilisɔ ŋɔn yuuri daa booni Yutikusi. U daa zinni n-tabli la takoro ni. Ka Pɔla ŋɔn daa tɔ'asiri n-yuui maa, Yutikusi daa gbisi n-zɔkki, n-yi gyirambisa maa, kan tɔm buta zugu, n-lu tiŋŋa na. Ba daa sigi na n-kpikki u, ni, u kpiya.

¹⁰Amaa Pɔla mun daa sigi na n-dooni bii maa zugu n-gɔbi u, ka yeli ba, "Ya di kye ka dabeem mari ya. U ne ni maa!"

¹¹Ka ti daa laa n-du saazugu, nti ŋmaai paanu m-puri n-ti taaba n-di; Ka Pɔla daa laa n-gbaai u yetto'a maa, halli ka beoo ti neaai, ka naayi bakki.

¹²Na'akyimbila la muna - ba daa mari u n-kuli ka u mari alaafɛa; ka di daa niŋi ba sufumaasim pampam.

¹³Tɔ; Pɔla daa pun yeli, ni, u ya kyaŋŋi la nɔba m-paai Asɔsi tiŋŋa, ka dizugu tirima mun daa kpe nyariŋŋu n-kyanŋi beni ni ti ti tuusi u.

¹⁴Ka ŋɔn daa ti paai ti Asɔsi na maa, u daa kpe nyariŋŋu maa na ka ti daa du n-kyanŋi m-paai Mitiliini tiŋŋa.

¹⁵Ka beoo ŋɔn daa ti neaai, ti daa paai Kyiyɔsi tingbanŋu zii sa. Ka beoo ŋɔn daa ti laa n-neaai ti daa loŋŋi n-kyanŋi Samɔsi ya'ari: n-neaai beoo yaasa ka ti daa paai Miliitusi tiŋŋa.

¹⁶Tɔ; ka Pɔla daa boori ni u ti gaari yooma m-paai Gyerusalem, ka Pentikoosi Kyuu dabsa ku ti gaari; dizugu u daa bu boori ni u ti yuui Eseea tingbanŋu ni, see ka u kpalim m-be nyariŋŋu maa ni n-yakki n-gaari Efesusi tiŋŋa.

¹⁷Ka dizugu ŋɔn daa be Miliitusi maa, u daa tum Efesusi m-booli Yisa nyaandɔliba kamma maa na.

¹⁸Ban daa ti paai u na, u daa yeli ba, ni, "Ya mi halli m beesigu ŋɔn daa be seem, man daa be ya saani sahanseaa la; man daa piili m-be Eseea tingbanŋu maa ni halli nti yuui.

¹⁹N daa gyeemni Naawunni ni mansigsigu, ni kunkuma; halli ni Yehudiyadima ban daa boori ni ba tum ma tumbeeri zaa.

²⁰Ya mi, ni, n daa bu koŋŋi wa'azu yiisigu zanŋi n-kyanŋi bunseelli kam din nin sunŋi ya, ka wulisiri a n-tiri ya paalu ni, ka laa n-gyinni yiri yiri n-tɔ'asiri maa.

²¹N yeli Yehudiyadima ni Griika dima zaa, ni, ba ŋmaligma n-kye Naawunni saani na, ka niŋi ti Dugma Yisa yedda.

- ²²Tɔ; ka pampaŋɔ ka Sii Kasi m mari ma n-wa Gyerusalem: m mun bu mi din ya n-niŋi ma beni.
- ²³Man mi seaa nyɛ la, ni, tiŋa kam zaa puuni ka Naawunni Vuusim Kasi maa yetti, ni, m baŋma, ni, n nin nya sarika duu yela ni wahala.
- ²⁴Amaa m ba'a ka m maŋtoori nyɔvuri maa ni, see ka n doli n beebu soori nti paai ka naari; ka ti tum tunseaa ti Dugma Yisa ŋɔn zaali ma zaa, halli nti wulisi Naawunni piinisuma lahabaari ŋɔn nyɛ seem zaa.
- ²⁵Tɔ; ka pampaŋɔ m mi, ni, ya sɔ ku ti laa n-nya ma yaasa; ya saani ka n daa bɛ ni n-gyinni m-moonni Naawunni naam yela n-ti ya zaa.
- ²⁶Di zugu n yeli ya zuna, ni, ninsaala kam kum taalli bu doli ma.
- ²⁷Halli m bu kɔŋɔ ni m mooli Naawunni ŋɔn teesi, ni, u nin niŋi seem zaa n-ti ya.
- ²⁸Dizugu, m Badima, n susiri ya, ni, ya gɔsim ya mansi, ka laa n-guri ninvugseeba Sii Kasi maa ŋɔn zaŋɔ n-niŋi ya nuusi ni ni ya gɔsiri ba maa, hoo ban guri peesi seem mooni la. Naawunni niriba n nyɛ ba, ŋɔn daa zaŋɔ u maŋtoori ziim n-yɔ seeba samni, ni ba ti nya nyɔvuri.
- ²⁹M mi halli, ni, n yi ti bakki, di nin ti bɛ kaman kunduna putoo dima nin ti kpɛ na, ka ba ku ti zɔ bunkɔbri maa namboo halli beela.
- ³⁰Di pa seem, halli yarima puuni gba seeba nin ti doaai n-ŋmaligi yelimɔŋni maa ka kye ka nyaandɔliba maa ti doli ba m-burigi n-yi sɔsuŋu maa ni.
- ³¹Dizugu ya guusima sahakam! Ya teaama n yela, ni, yuuma ata an gaari wa n daa bu kye ya kpamsigu ni nintam, wuntaŋa ni yuŋu zaa.
- ³²Tɔ; ka pampaŋɔ n nin zaŋɔ ya n-niŋi Naawunni nuusi ni, ni u piinisuma yela an nin toaai m-maali ya yela suŋa, ka kye ka ya di ya faari tɔrli Naawunni mammantoori niriba zaa sunsukkuni.
- ³³N kɔrisi daa ka sɔsɔ ligri ni, bee, u sutura ni.
- ³⁴Ya zaa mi, ni, n daa tumni n nuusi tuma wa, ni n ti ku m bukaata zaa, ni n taaba dinni gba.
- ³⁵Ka n daa niŋi lala, ni n ti wulisi ya, ni, di sumni ni ya gba tumni lala ka di nin kye ka ya nin toaai n-suŋni ban ka yaa la. Yan di tam ti Dugma Yisa yeligu la, ni, 'piini tisibu mari anfaani n-gaari piini deaari.' “
- ³⁶Tɔ; ka ŋɔn daa yeli ŋɔ n-naai, u daa gbaani tiŋa n-susi Naawunni, ŋɔna ni ban zaa.
- ³⁷Ka ba zaa daa kumna, ka gɔbri u m-puusiri u suŋasunŋa.
- ³⁸Din daa niŋi ba sufusa'aŋu pam daa nyɛ la ŋɔn yeli ba seem maa, ni, ba ku laa n-nya u nindaa yaasa. Di nyaanŋa ka ba daa beeli u m-paai nyariŋu maa ni.

Tuumudima Tuma 21

¹Tɔ; ka tin daa ti basi ba maa, ti daa kpe nyariŋɔ maa n-du n-kyanɔi kyippi m-paai Koosi tinɔ. Ka beoo ɔn daa ti neaai, ti daa kyanɔi la Roodisi tinɔ, n-yi beni n-kyanɔi nti paai Patara tinɔ.

²Beni ka ti daa nya nyarinseaa kan wa Fɔnisiiya, ka dinzugu ti daa kpe ka ni.

³Ti daa nya Saapirusi tingbanɔ n-kye ka ti nuzaa ya'ari ka gaari n-kyanɔi Siriiya nti sigi Taaya tinɔ maa ni. Beni ka ba daa ti ya yiisi nyariŋɔ maa neema.

⁴Tirima mun daa bɔ Yisa nyaandɔliba maa ziiya, n-nya ba. Di saha ka ti daa be ba saani n-ninɔi dabsa ayɔpɔi; ka Naawunni Sii maa daa kye ka ba yeli Pɔla, ni, u di kyanɔi Gyerusalem.

⁵Ka ti dabsa ɔn daa ti naai maa, ba daa yi na ni ba zaali ti soori. Nyaandɔliba maa zaa ni ba pɔ'aba ni biisi daa beeli ti, halli nti yi tinɔ maa kpanɔ, ka ti daa gbaani teeku duuri n-susi wunsusigu,

⁶ka daa kyeoosi taaba beni. Ka tirima naayi kpe nyariŋɔ maa ni, ka ba mun daa labi n-kuli.

⁷Ti daa yi Taaya n-du m-paai Tɔlimeesi tinɔ, n-sigi m-puusi ti mabiisi la, ka daa be ba saani dabsiri yinni.

⁸Ka beoo ɔn daa ti neaai, ti daa laa n-du m-paai Sizarii tinɔ nti kpe Filipi yiri, sɔ ɔn daa nye tuntumniba ayɔpɔi la ni yinni, ka daa yiisiri lahabasunɔ maa wa'azu.

⁹Tɔ; ka Filipi daa mari u bipunsi, pɔ'asara anaasi ban be u yiri maa ni, ka ban ka Naawunni daa tiri anabitiri yettɔ'a ni ba tɔ'asira.

¹⁰Ti daa be ba saani n-yuui beela pɔi, ka anabisɔ ɔn yuuri boonni Agabusi daa yi Gyuudii tingbanɔ ni n-kye na.

¹¹Ka u daa kye ti saani na n-zanɔi Pɔla selooriga n-lɔ u mammanɔ gbaaya ni u nuusi; ka yeli, ni, "Naawunni Sii Kasi yeliya: 'Lala ka Yehudiyaseeba ban be Gyerusalem maa nin ti lɔ selooriga wa daana, n-zanɔi u n-ninɔi u ban pa Yehudiyadima maa nuusi ni.' "

¹²Tin daa wum nɔɔa, tin ni ti niriba ban daa be beni maa zaa daa belim Pɔla, ni, u di kyanɔi Gyerusalem.

¹³Amaa Pɔla daa yeli ti, di saha maa, ni, "Wula zugu ka ya ninɔi lala? Ya kumni n-sa'amni la n sufu. Man mun ninɔi siri ni n kyanɔi Gyerusalem ka ba ti zanɔi ma n-lɔ - halli ba yi ku ma gba - n Dugma Yisa yuuri zugu."

¹⁴Ka tin daa kpamsiri u n-gye maa, ti daa sini ka yeli, "Naawunni yuubu ninɔi!"

¹⁵Tɔ. Ka lala dabsa ɔn daa ti naai, ti daa se'asi n-kyanɔi Gyerusalem.

¹⁶Ka nyaandɔliseeba ban be Sizariiya la daa dɔli ti n-zi ti n-kyanɔi Mineeson yiri, ni ti kpe u saani - u nye la Saapirusi tingbanɔ nira ka daa pun yuui Yisa dɔligu ni.

- ¹⁷Di nyaan̄a ka ti daa paai Gyerusalem na, ka ti mabiisi maa daa deaai ti ni sufumaasim.
- ¹⁸Ka beoo n̄on daa ti neaai, P̄ola daa zi ti n-kpe Gyeemsi saani ka kamma maa zaa gba daa la'am m-be beni.
- ¹⁹Ka tin daa puusi ba n-naai maa, P̄ola daa yeli ba u tuma zaa yinni yinni - tunseesi Naawunni n̄on daa zaŋŋi u n-tum n-ti ban pa Yehudiyadima maa.
- ²⁰Ban daa wum lala, ba daa pe'ai Naawunni, ka laa n-yeli P̄ola, ni, "Ti mabiiya, i bu nya? Niriba tusatusa be la ti saani ban nye Yehudiyadima ka niŋi Yisa yedda. Ka ban̄o zaa nye la ban boori ni ba na kpalim n-doli ba zaaligu kaari maa.
- ²¹T̄o, ka ba wum i yela maa, ni, i wulisiri Yehudiyaseeba ban be tinzuna tinsi zaa ni, ni, ba kyeli Musa zaaligu yela; yaasa, ni, i yetti ba, ni, ba di laa n-guni ba biisi n-doli kaari maa.
- ²²Dizugu ti ya niŋi la wula? Ba nin baasi n-wum, ni, i kye kpa na.
- ²³T̄o; wumma! Ti nin wulisi i, nyin nin niŋi seem. Ti mari la ti d̄oppa anaasi ban pun doli ti kaari m-p̄o noori.
- ²⁴Din̄ona zaŋŋma lala niriba maa ka se'asi i maŋŋa kasikasi n-doli ba n-yo ba nangbamp̄ori sama zaa n-ti ba, ka ba nin toaai m-puni ba zugri ka naayi naai ba yela zaa. Ka dina nin kye ka sokam zaa ban̄i, ni, ban yetti yetto'aseesi zaŋŋi n-kyan̄ŋi i yela maa, ni, lala yetto'a maa ka gbinni, amaa i mamman̄a gba tumni la kaari ni ta'ara n̄on zaali seem maa.
- ²⁵Amaa zaŋŋi n-kyan̄ŋi ninvugseeba ban pa Yehudiyadima ka niŋi Yisa yedda muna - ti daa pun sobi gban̄u n-ti ba n-yeli tin daa gbaai seem, ni, ba mari ba mansi suŋŋa ka di n̄obi numda'aseesi ban k̄origi m-maanni ba'a ni buga la, ni seesi an bu k̄origi, bee, an na mari ziim: ka di tum tumbeeri zaŋŋi n-kyan̄ŋi d̄ogooa ni p̄o'agoora yela."
- ²⁶T̄o; ka beoo n̄on daa ti neaai, P̄ola siri daa zaŋŋi niriba maa ka daa se'asi u maŋŋa; ka n̄on ni ban zaa daa kpe Naawunni Gyeen̄u Yiri maa ni, ni u yeli n-ti maalimaanniba n-zaali ba mans̄e'asigu naari dabsiri maa, di nye la dabsiseaa ban ya maali maaligu maa ba zaasa zugu n-naai ba nangbamp̄ori yela.
- ²⁷T̄o; ka dabsa aȳōp̄oi maa daari n̄on daa ti paari na, Yehudiyaseeba ban yi Eseea tingban̄u ni na daa ti nya P̄ola, ka u be Gyeen̄u Yiri maa ni. Ka ba daa dam zama maa ka daa gbaai u.
- ²⁸Ka tasiri n-yetta, "Yarim Izraeli dima, ya ku suŋŋi ti? Doo wa n nye d̄ōo n̄on wulisiri niriba ya'ari kam, ka tuuri ti butiri, ni ti zaaligu, ni ti Yiri wa! Halli u zi la Griika dima gba n-kpe Gyeen̄u Yiri wa na, n-kye ka ka da'ai zaa."
- ²⁹Ba daa pun nya Tir̄ofimusi - Efesusi nira la - P̄ola saani, ka ba be la timpuuni; lala zugu ka ba daa ti teesi, ni, n̄ona ka P̄ola zi n-kpe Gyeen̄u Yiri maa na.
- ³⁰Ka tin̄ŋa maa zaa daa doaai, ka niriba maa daa zo n-la'am n-gbaai P̄ola n-darigi u n-yiisi Gyeen̄u Yiri maa ni, ka daa yo Yiri maa za'an̄oya yoomyooma.

³¹Ka ban daa moori ni ba ku u sahanseaa la, lala lahabaari daa paai langyima kpeema maa saani, ni, Gyerusalem zaa be la zaba ni.

³²Di saha u daa doaai ya'abi n-zan̄ɲi langyima ni ba toondaanseeba n-zɔ n-kyan̄ɲi nti paai beni. Ka zama maa ɲɔn daa ti nya kpeema maa ni langyimadima maa, ba daa kye Pɔla buubu.

³³Ka kpeema maa daa kye ka ba gbaai u, n-lɔ u kutti ayi. Ka daa boosi, ni u ban̄ɲi ɲɔn nye sɔa, ni ɲɔn niɲi tumbeseelli.

³⁴Ka zama maa seeba daa tasiri n-yetti kookooba ka daa bu yetti yelli yinni, ka u daa bu nyan̄ɲi m-ban̄ɲi di gbinni ni yelimaɲni, ba vuuri maa zugu. Ka dizugu u daa yeli, ni, ba zan̄ɲma u m-mari n-kye Baarikiyi yiri maa na.

³⁵Ka ɲɔn daa ti paai dɔliga maa ni, langyima maa daa kpikki u n-zi, niriba ɲɔn kpa'ari n-daamni seem la zugu.

³⁶Ka zama maa daa kur dɔli ba n-tasiri pampam, ni, "Ya kye ka u ban̄ɲi!"

³⁷Tɔ; ka ban daa ti ya zan̄ɲi Pɔla n-kpeesi Baarikiyi yiri maa ni, u daa boosi kpeema maa n-yeli, ni, "Soori be ni, ni, n yeli seelli n-ti i?"; ka u daa labsi m-boosi u, ni, "I wum la Griiktiri, fa?"

³⁸Ka dinɲɔna i pa la Igyipti nira la? - Dɔsɔ ɲɔn daa dam dɔppa tusa anaasi ni ba za'asiri gɔmnanti noori n-yi n-kpe yoo ni n-kuuri niriba la?"

³⁹Ka Pɔla daa gyerigi n-yeli u, ni, "Ay! Yehudiya nira n nye ma, ka n yi la Taasusi ni na, tinseaa kan ze Silisii tingban̄ɲu ni la. Tinseaa kan bu kɔɲɲi gyirima suulinsi nira n siri nye ma, walla! Dizugu n susiri i, ni, i ku kye ka n tɔ'asi n-ti niriba wa?"

⁴⁰Ka ɲɔn daa ti u soori maa, Pɔla daa zaani dɔliga maa saazugu ka wukki u nuu n-gaasi n-wulisi zama maa; ka din daa fɔ surimm, u daa gbaai yettɔ'a ba maɲtoori yettɔ'a, Hibuuli, ni; n-yetti, ni,

Tuumudima Tuma 22

¹"M Badima, ya wumma! M mabiisi, ya wumma! N ya tɔ'asi n-wulisi n yela yelimaɲni ɲɔn nye seem."

²Tɔ, ka ban daa ti wum ka u tɔ'asiri ba maɲtoori yettɔ'a n-tiri ba maa, ba daa kye ba vuuri ka fɔ surimm. Ka Pɔla daa gbaai yettɔ'a n-yeli ba, ni,

³"N nye la Yehudiyadoowa, ka ba daa dɔ'ai ma Taasusi, Silisii tingban̄ɲu ni; amaa Gyerusalem wa ka ba daa mari ma ka n zoaai na. Kpa wa ka n karimba Gameeliyeli daa wulisi ma; n daa bamsi ti yaadima yela zaa ni nimbirimooa, ka n daa zan̄ɲi m maɲɲa n-ti Naawunni hoo yarim ban la'am la kpa zuna wa ɲɔn zan̄ɲi ya mansi n-tiri u seem la.

⁴Man daa namsiri la ninvugseeba ban doli Yisa soori wa, halli nti ku baseeba. N daa gbaasi ba, dɔppa ni pɔ'aba, n-zanɔɔi ba n-niɔi dansarika duu ni.

⁵Ya yi ti boosi ya Gyeenɔɔ Toondaana maa, ni kɔpamma la'anɔɔu dima zaa, ba nin sakki, ni, n daa niɔi lala. Halli ka ba mammansi daa sɔbi gbana n-ti ma, ni, m mari n-kyanɔɔi n-tisi ti mabiseeba ban daa be Damasikusi tinɔɔa la, ni, n gbaam Yisa niriba maa n-zi n-kye Gyerusalem na, ka ba darigi ba tubri.”

⁶Ni, "Man nɔɔn daa ti wa beni maa ka daa ti pɔtti tinɔɔa maa ni, wuntanɔɔa agbaa saha, neesim pam daa nyakki n-yi saazugu na n-gyiligi ma.

⁷N daa lu la tinɔɔa, ka wum ka kukɔri tɔ'asiri n-tiri ma, ni, 'Sɔla, Sɔla, bɔ zugu ka i namsiri ma?’

⁸Ka n daa boosi n-yeli, 'Dɔni nla, n dugma?', ka u labsi n-yeli ma, ni, 'Mani Yisa, Nazareti nira la: mani ka i namsiri maa.’

⁹Ninvugseeba ban daa doli ma maa daa nya neesim maa, amaa ba daa bu wum kukɔri maa nɔɔn tɔ'asi ma seem.

¹⁰Ka n daa gyerigi n-yeli, 'Ka dinɔɔna, n Dugma, n niɔma wula?'; ka u yeli, 'Doaam saazugu n-kyanɔɔi nti paai Damasikusi. Ba nin ti yeli i man pun gbaai, ni, i niɔi seem.’

¹¹N daa zoomiya, neesim nɔɔn daa neaai pampam la zugu, ka n nyaandɔliba maa daa dari ma n-kyanɔɔi nti paai Damasikusi.

¹²Di saha ka Ananayasi daa kye n saani na - beni dɔsɔ nɔɔn daa doli Naawunni zaaligu ni nimmoaa nla, ka tinɔɔa maa Yehudiyadima zaa daa tiri u gyirima.

¹³U daa kpe na n-zaani n-tabli ma, ka yeli, 'M mabii Sɔla, neaam i nini n-nyara!' Di saha maa n daa neaai n nini n-wukki n-gɔsi u.

¹⁴Di saha ka u daa yeli ma, ni, 'Naawunni, sɔ ti yaadima maa nɔɔn daa gyeemni la - nɔɔn Naawunni n yiisi i, ni i ti banɔɔi nɔɔn boori seem, ka laa n-zanɔɔi u Yelimanɔɔni Daana n-wulisi i, ka kye ka i wum yettɔ'a u mammanɔɔa noori ni.

¹⁵U daa niɔi lala, ni i ti niɔi sehara daana n-tɔ'asiri n-tiri sɔkam zaa nyin nya ka wum bunseesi zaa yela.

¹⁶Dinɔɔna bɔ zugu ka i laa n-guusira? Doaam saazugu nti su Naawunni koom: boolim u yuuri ka u peai i tumbeeri da'ari zaa m-basi.’ “

¹⁷Ka u daa laa n-yeli ba, ni, "Tɔ; ka di nyaanɔɔa n daa labi la Gyerusalem na, nti kpe Gyeenɔɔu Yiri maa ni, ni n ti puusi Naawunni. Ka man daa puusiri sahanseaa maa, di daa niɔi ma hoo man zaasiri ni;

¹⁸ka n daa nya, ka Naawunni daa tɔ'asiri n-tiri ma, ni, 'Doaam yooma n-yi Gyerusalem tinɔɔa wa ni, dama kpa wa niriba ku sakki n-niɔi i yettɔ'a zanɔɔi n-kyanɔɔi n yela maa yedda.’

¹⁹Ka n daa labsi n-yeli u, 'N Dugma, ba mi halli, ni, n daa kpeeri la'anɔɔu duri ni n-gbaasiri ninvugseeba ban niɔi i yedda maa, ka kpatti ba duu ni ka buuri ba.

- ²⁰M-paasi, ba mi, ni, ban daa ku i seharadaana Sitiivin sahanseaa la, ni, n daa be beni n-kpamsiri ba ka guri ba neema.'
- ²¹Amaa u daa yeli ma, ni, 'Kur kyema! Dama n nin tum i, halli ban pa Yehudiyadima maa saani.' "
- ²²Tɔ; ka zama maa daa kur wumsiri la Pɔla noori, halli ka u ti yeli lala maa; amaa di saha ka ba daa gbaai tasibu n-yetti, ni, "Ya mari u n-kyanɲi! N-ku u gba! Lala nira bu sumsi ni duniya wa beebu!"
- ²³Ba daa damni la ba mansi, n-gba'atiri ba neema, ka yeenni tanni.
- ²⁴Ka dizugu langyima kpeema maa daa yeli u niriba, ni, ba mari Pɔla n-kpe ba Baariyki yiri nti boosi u boosa ka feebe u, ni ba ti banɲi daliiriseaa din kye ka Yehudiyadima maa zeesiri ba mansi n-niɲi u lala.
- ²⁵Amaa ban daa loori u feebugu zii maa ni sahanseaa la, u daa tɔ'asi n-ti ba toondaansɔ ɲɔn daa ze beni maa, ni, "Ammi, ya nin zanɲi Room suulinsi nira n-feebe? Halli ka bu kari u yettɔ'a maa sariya m-banɲi u taalli - di mari soori?"
- ²⁶Ka toondaana maa ɲɔn daa ti wum lala maa, u daa kyanɲi langyima kpeema maa saani nti boosi u, ni, "Bɔ ka i ya n-niɲi? Doo maa nye la Room suulinsi nira!"
- ²⁷Ka kpeema maa daa kyanɲi Pɔla saani nti boosi u n-yeli, "Room suulinsi nira n siri nye i?"; ka u labsi n-yeli u ni, "Ii!"
- ²⁸Ka kpeema maa yeli u, "Man daa yɔ la ligri pam ka naayi deaai lala suulinsi beebu maa."; ka Pɔla labsi n-yeli u, ni "Man muna - ba daa dɔ'ai ma la lala suulinsi ni."
- ²⁹Dinzugu langyinseeba ban ya boosi u boosa la daa labi ba nyaanɲa, ka dabeem daa gbaai ba kpeema maa, dama u daa pun lɔ doo maa, ka naayi banɲi, ni, Room suulinsi nira n nye u.
- ³⁰Tɔ; ka langyima kpeema maa daa kpalim m-boori ni u banɲi yettɔ'a maa yelimanɲi ɲɔn nye seem, ni wula zugu ka Yehudiyadima daa ya galimni u. Ka dizugu beoo ɲɔn daa ti neaai u daa yiisi Pɔla na, ka zaali noori, ni, gyeenɲu toondaandima la'asima ni kamma zaa, ka kye ka Pɔla kpe na n-zaani ba tooni.

Tuumudima Tuma 23

- ¹Pɔla ɲɔn daa zanɲi u nini n-kpa kpamma la'anɲu dima maa, u daa gbaai u yettɔ'a n-yeli, "M mabiisi, n nyɔvuri puuni halli ni zuna, m beesigu nye la bunkasi Naawunni tooni."
- ²Di saha ka Gyeenɲu Toondaana Ananayasi daa yeli ban zeya la, ni, ba ɲmeem u noori u yelisim maa zugu.
- ³Ka Pɔla daa labsi n-yeli "Naawunni nin ti ɲme i gba! I ɲmani la hoo goonkuriseaa ban zanɲi titaari n-ta, ka ka gosibu veela, amaa ka puuni bu zaani sunɲa. I zinni n-katti

ma sariya Naawunni zaaligu zugu, ka i mamman̄a sa'amni zaaligu maa ka yetti, ni, ba n̄meem ma!"

⁴Ka ban daa z̄eya la daa yeli u, ni, "Ammi, i tuuri la Naawunni Gyeen̄u Toondaana maa lala?"

⁵Ka u labsi n-yeli ba, "M mabiisi, ya gaafara! N da bu mi, ni, Gyeen̄u Toondaana n nye u. Ba daa bu sobi lala, Naawunni yeligu maa ni? Ni, 'I di yeli yetto'abeoo n-tiri n̄on su i butiri fukumsi.' "

⁶T̄o; ka P̄ola daa ban̄niya, ni, kamma maa purigri daa d̄oli la Saddusii soori, ka seeba mun d̄oli Farisii dinni. Ka dizugu u daa tasi pampam la'ān̄u maa puuni n-yeli, "M mabiisi, ya wumma! N nye la Farisii doo, ka m badima gba daa d̄oli Farisii soori maa. Yetto'aseaa tin la'amni na ni ti t̄'asi nye la yetto'a zan̄ni n-kyan̄ni man mari tama seelli kum yisigri ni."

⁷Ka n̄on daa yeli lala maa, Farisii dima ni Saddusidima maa noya daa w̄oliya, ka la'ān̄u maa purigi buyi.

⁸Nangbankpeemni wa gbinni nye la n̄ōa: Saddusidima daa yetti, ni, ninvugseeba ban kpi la ku laa n-yisigi, bee, n-neaai kum ni; ni siisi ni malaakadima yela pa la yelimāni: Farisii dima mun daa sakkri n-tiri kum yisigri, ni siisi ni malaakadima yela zaa.

⁹Ka dinzugu vuuri pam daa doaaya, ka seeba ban daa nye zaaligu karimbadima ka be la Farisii dima ya'ari la daa yi paalu na n-yetti, ni, "Ti bu nya doo wa taaliseaa; di bu ya'ai malaaka bee siiya n t̄'asi n-ti u maa."

¹⁰Sugyeaa maa daa paasiri ni, ka dabeem daa gbaai langyima kpeema maa, ni, ba nin bu P̄ola n-toosi u; ka dizugu u daa yeli u langyimadima maa, ni, ba kpeem na n-gbaai P̄ola n-yiisi n-yi daadam maa sunsukkuni, ka mari u n-labi n-kyan̄ni Baarikyi yiri ni.

¹¹T̄o; ka dirindaari maa, yun̄u, ka ti Dugma daa zan̄ni u mān̄a n-wulisi P̄ola, ka yeli, "Mari i dabl̄im maa! Nyin pun t̄'asi n yela sun̄a Gyerusalem timpuuni seem la, lala ka i nin laa n-t̄'asi Room timpuuni gba."

¹²Ka beoo n̄on daa ti neaai, Yehudiyaseeba daa la'am taaba m-p̄o noori, ni, ba ku di diibu, bee n-nyu seelli, na'ala ba ti ku P̄ola n-naai.

¹³Ban daa la'am m-p̄o lala noori maa daa gaari niriba pisinaasi.

¹⁴T̄o; ka dizugu ba daa kyan̄ni Gyeen̄u Toondaana ni kamma maa saani nti yeli, "Tirima la'am taaba m-p̄o noori, ni, ti ku laa n-lam diibu, na'ala ti ku la P̄ola.

¹⁵T̄o, ka din̄ona see ka yarima ni kamma maa zaa ti susi langyima kpeema maa, ni, ya ya maali n-viisi doo maa yetto'a maa sun̄a, ka dizugu ba mari u n-kye ya saani na. Tirima muna nin maali siri ni ti ku u p̄oi ka u ti paai kpa na."

¹⁶Amaa P̄ola t̄inz̄ō'a bis̄o daa wum ban gbaari seem maa, ka daa kyan̄ni Baarikyi yiri maa ni, nti kpe n-yeli P̄ola.

- ¹⁷Ka di saha Pɔla daa booli langyima toondaansɔ na nti yeli u, ni, u zaŋŋma bii wa n-kpe kpeema maa saani, ni, u mari la lahabaseaa ni u ti u.
- ¹⁸Ka u daa mari u n-kpe kpeema maa saani n-yeli, "Pɔla sɔ ban kpari dansarika duu ni la m booli ma n-yeli, ni, m mari na'akyimbila wa n-kye i saani na, ni, u mari la bunseelli ni u yeli i."
- ¹⁹Ka langyima kpeema maa daa gbaai bii maa nuu n-kye ka ba labi kpaŋŋa sa, ka boosi u, ni, "Bumbo ka i mari ni i yeli ma?"
- ²⁰Ka u daa yeli, "Yehudiyadima maa gbaari la gbaari, ni, ba yelim i, ni, i sa nin zaŋŋi Pɔla beoo asuba m-mari u n-kyanŋi ba kpamma la'aŋŋu maa ni, ni, ba ya maali n-viisi la u yetto'a maa suŋŋa.
- ²¹Di wum n-ti ba! Dama baseeba nin ti gu u soori zugu - ba gaari ninvugpisinaasi. Ba sa pɔ la noori, ni, ba ku ti di diibu, bee n-nyu seelli, na'ala ba ku la Pɔla n-naai. Ba pun se'asi, ka kur guusiri la din ya yi i saani na."
- ²²Ka kpeema maa daa kpamsi u, ni, u di kye ka sɔ banŋi, ni, u pun yeli u lala lahabaari maa, ka basi u ka u bakki.
- ²³Di nyaanŋa ka langyima kpeema maa daa booli u toondaandima ayi na nti ti zaali ba noori, ni, "Ya se'asim langyima kɔbsiyi, ni wuribaariba pisiyɔpɔi, ni kpana dima kɔbsiyi m-paasi, ni ba maali siri n-kyanŋi Sizariiya zuna yuŋŋu wa, sahanseaa din yi ti zibi suŋŋa.
- ²⁴Ka bɔ bumbaarigu n-ti Pɔla gba, ka u ba, ka ti taasi u Gɔmna Filiksi saani ni alaafɛa."
- ²⁵Ka u daa sɔbi gbanŋu n-ti Gɔmna maa, ni:
- ²⁶"Man Klɔdiyusi Lisiyasi n sɔbri gbanŋu wa m-puusiri m Ba Gɔmna Filiksi, sɔ yuuri ŋɔn du tingbanŋu maa ni.
- ²⁷Doo wa ka Yehudiyadima daa gbaai ka daa boori ni ba ku u; amaa n daa banŋiya, ni, Room suulinsi nira n nye u, ka daa zaŋŋi n langyinseeba n-fa u ba saani.
- ²⁸N daa boori ni m banŋi ban gbaai u seelli zugu, ka n daa zaŋŋi u n-kyanŋi ba kpamma la'aŋŋu ni;
- ²⁹ka n ti banŋi, ni, galimni maa nye la seelli din yiiri ba zaaligu yela ni na, amaa ba daa bu wulisi u kum taalli ŋɔn nye seem, halli dansarika taalli gba.
- ³⁰Di nyaanŋa ka n daa wum lahabaari, ni, ba ya sɔ'ai n-ninji la doo maa yetto'abeoo, ka dizugu n kye ka ba taasi u i saani na. Ban galimni u maa muna - n yeli ba, ni, ba mari ba yetto'a maa m-paai i saani na."
- ³¹Tɔ; ka langyimadima maa daa tum hoo ŋɔn yeli ba seem maa, ka mari Pɔla n-kyanŋi yuŋŋu maa, halli nti paai Antipatirisi.
- ³²Ka beoo ŋɔn daa kaai maa, ban daa kyenni nɔba la daa ŋmaligi n-labi ba Baarikyi ni, ka kye ka wuribaariba maa mari Pɔla, halli nti paai ba kyenni maa tɔriga.

³³Ba daa paai la Sizariya n-zan̄ɲi gban̄ɲu maa n-ti Gɔmna maa, ka daa zan̄ɲi Pɔla gba n-nin̄ɲi u nuu ni.

³⁴Tɔ, ka Gɔmna maa daa karim gban̄ɲu maa, ka boosi Pɔla ɲɔn yi tingban̄ɲeaa na, ka ban̄ɲi, ni, Silisiya;

³⁵ka u yeli u, ni, "Ban n galimni i maa yi ti paai na, n nin wum i yettɔ'a maa." Ka u daa kyɛ ka ba zan̄ɲi u n-kpeesi NaaHeroodi naam yiri kurigu ni duseaa n-guri u.

Tuumudima Tuma 24

¹Dabsa anu nyaan̄ɲa ka Gyeen̄ɲu Toondaana Ananayasi daa paai na, ni kpamseeba m-paasi u zugu, n-taasi Teritulusi ba yettɔ'ato'asira na; ka ba daa wulisi Gɔmna n-yeli ban galimni Pɔla seem.

²Ka ba daa booli Pɔla na, ka Teritulusi daa gbaai yettɔ'a ni u ti galimni u, ni, "Ti Ba gyirimadaana, Filiksi, wumma! Di nye la i yiiko ni ka ti mari sufudoaa; ka di laa n-nye la i yuubu ni ka ti tingban̄ɲu wa maali, ka takki n-nye bunsun̄ɲu.

³Seelikam zaa, ni ya'ari kam zaa, ti deaari i lala sun̄ɲsim maa; ka dizugu ti puusiri i la wurilim puusigu.

⁴Tɔ, ka ti bu boori ni ti sa'am i saha yaasa, amaa ti susiri i ni, i sufubaalim zugu, ni, i wum ti yelli beela.

⁵Dama ti nya ninvugkyɔ'an̄ɲu wa, ka u nye la sɔ ɲɔn daamni Yehudiyadima maa duniya wa ya'ari kam zaa, ka ba zabra; ka u nye la toondaana n-ti Nazareti woligri soori dima wa.

⁶Halli u daa ya sa'am Naawunni Gyeen̄ɲu Yiri maa n-kyɛ ka ka da'ai zaa, ka dizugu ti daa gbaai u. [[Ti daa yetti, ni, ti nin dɔli ti soori n-kari u sariya;

⁷amaa langyima kpeema maa, Lisiyasi, daa kpe na n-zabi ni kpeen̄ɲu ka fa u n-yiisi ti nuu ni.

⁸Di saha ka ɲɔn Lisiyasi daa yeli, ni, baseeba ban ya galim u, see ka ba kyɛ i saani na.]] Tɔ, ka i yi ti viisi m-boosi u lala boosa, i mammann̄ɲa nin toaai n-wum u saani bunseesi zaa tin galimni u a zugu maa."

⁹Ka Yehudiyadima maa zaa daa la'am n-galimni u m-paasi, n-yetti, ni, an̄ɲɔ zaa nye la yelimann̄ɲi.

¹⁰Tɔ; ka Gɔmna maa ɲɔn daa wulisi u, ni, u tɔ'asima maa, Pɔla daa yeliya, "M mi halli, ni, i pun katti sariya tingban̄ɲu wa puuni n-yuui; ka dizugu n sufu maaya pam din̄ɲɔ zugu, ni, di nye la nyini tooni ka n ya tɔ'asi n yettɔ'a wa.

¹¹I nin toaai m-boosi m-ban̄ɲi i mammann̄ɲa, ni, di bu gaari dapiiya ni ayi man daa kyɛ Gyerusalem na ni n ti gyeem Naawunni.

- ¹²Ba daa bu nya ka man ni so ŋme nangbankpeemni Gyeenŋu Yiri maa ni, ba mun daa bu laa n-nya ka n damni daadam maa, la'aŋŋu yiya ni bee timpuuni.
- ¹³Ba mun ku toaai n-wulisi i, ni, yelimaŋni be ban yetti n-galimni ma bunseesi wa ni, halli beela.
- ¹⁴Kulla dinŋo ka n sakki n-ti i, ni, di nye la yelimaŋni: n gyeemni la ti yaadima Naawunni n-doli ban boonni soseaa, ni, 'wɔligri soori' la. Amaa lala soori doligu puuni ka n laa n-niŋni yedda n-niŋi din be Naawunni zaaligu puuni zaa, ni anabidima ŋon daa sobi seem zaa m-paasi;
- ¹⁵ka laa m-mari tama Naawunni zugu, ni, ninvugsuma ni ninvugbeeri zaa nin ti doaa kum ni, ka lala tama ka ninvugseeba ban galimni ma la gba mara.
- ¹⁶Lala zugu ka n kur moori saha kam ni nimbirimooa, ni n sufu ni teesa ku diisiri ma galinseelli zaa vi, zaŋŋi n-kpa Naawunni, ni ninsaaliidima ni.
- ¹⁷Tɔ; ka di nyaanŋa ka yuunseesi daa gaari, ka pampaŋŋo n daa kye na ni n ti tisi piini n-tiri faradima m butiri taaba sunsukkuni, ni n Naawunni piini m-paasi.
- ¹⁸Man daa niŋni lala maa zugu, n daa se'asi m maŋŋa kasikasi n-kpe Naawunni Gyeenŋu Yiri ni, ka ba daa nya ma beni. Di saha ka zama daa bu doli ma, man mun daa bu daamni soa.
- ¹⁹Amaa Yehudiyaseeba ban daa yi Eseaa tingbaŋŋu ni na n daa be ni - halli ba yi daa nya taaliseaa n saani, di sumni ni ban da be la kpa wa n-galimni ma.
- ²⁰Tɔ; ka ninvugseeba ban zeya wa, see ka ba yeli ban daa nya n taaliseaa, man daa ze ba la'aŋŋu maa ni sahanseaa la.
- ²¹Ay! Taalli ka ni, di yi pa la yetto'a yinni man daa ze ba tooni n-kaasi n-yeli seaa la, ni, 'Yetto'aseaa tin to'asiri kpa wa zuna, nye la yetto'a zaŋŋi n-kyanŋi kum yisigri yela.'
- “
- ²²Tɔ; ka Gɔmna Filiksi daa nye la so ŋon mi Yisa soori yela an be seem maa deede; ka dizugu di saha maa u daa zaŋŋi yetto'a maa n-zaali dabsiri. Ni, "Langyima kpeema Lisiyasi yi ti paai na sahanseaa, n nin kari ya sariya maa.”
- ²³U daa yeli langyima toondaana maa, ni, ba zaŋŋma Pɔla n-kpɔri, amaa ba kye ka u nya paalu beela, ka ba di za'asi u zɔdima kpeebu na ni ba ti suŋŋi u.
- ²⁴Di daa niŋni dabsa beela ka Gɔmna Filiksi daa kye na, ŋon ni u pɔ'a Diruusila, so ŋon daa nye Yehudiyapɔ'a la; ka u daa tum m-booli Pɔla na, ni ba ti wum u yetto'a zaŋŋi n-kyanŋi Yisa Masiya yedda niŋbu.
- ²⁵Amaa ŋon daa paai u kpaamni yela zaŋŋi n-kyanŋi ninvugmaŋni tunsuma ŋon nye seem la, ni manse'asigu yela, ni Naawunni ŋon ya kari niriba sariya la, di saha ka dabeem daa gbaai Filiksi ka u daa yeli, "Kyela ka kyanŋi pampaŋŋo! N yi ti nya dahama n nin booli i na yaasa.”

²⁶U daa laa n-teesi m-paasi, ni, Pɔla ya n-ti u la ligri, ka dizugu u daa kur boonni u na sahakam, ni ba diri azama.

²⁷Amaa yuuma ayi n̄on daa gaari, Pɔrikyuusi Fesitusi daa deaai Filiksi; ka Filiksi mun daa boori ni u maai Yehudiyadima maa sufu, ka dizugu u daa kye ka ba kpalim n-kpatti Pɔla.

Tuumudima Tuma 25

¹Tɔ; ka Fesitusi n̄on daa ti di Gɔmna fukumsi maa sahanseaa la, u daa ninji dabsa ata Sizariiya timpuuni pɔi, ka naayi yi beni n-kyan̄ji Gyerusalem.

²Ka Yehudiyadima gyeen̄ju toondaandima ni ba kamma maa daa paai u na nti galimni Pɔla

³ka susiri Gɔmna maa, ni, u kpan̄jma u man̄ja n-sun̄ji ba yetto'a maa ni, ka kye ka ba taasi Pɔla Gyerusalem na. Ba daa susi u lala dama ba daa boori ni ba so'ai n-guri soori ka yi ya'abi na n-ku u.

⁴Amaa Gɔmna Fesitusi daa gyerigi n-yeli ba, ni, Sizarii tin̄ja ka ba daa pun guri Pɔla, halli ni u mamman̄ja ya n-labi n-kyan̄ji beni ka u kyenni saha bu ya yuui.

⁵Ni, "Ka din̄jona ya kye ka ya zuguraanseeba doai n-doli ma n-kyan̄ji beni, ka taaliseaa yi be doo maa saani, ya nin toai n-galim u n-wulisi lala."

⁶Tɔ; ka Gɔmna maa daa kpalim m-be Gyerusalem n-ninji daba anii-awai ka naayi bakki n-kyan̄ji Sizariiya. Ka beoo n̄on daa ti neai, u daa zi kootu ni ka kye ka ba mari Pɔla na.

⁷Ka n̄on daa ti kpe na maa, Gyerusalem dima daa kye na n-zaani n-gyiligi u n-galimni u yetto'abeeri ni taalitibsa yela; amaa ba daa bu nyan̄ji n-wulisi an̄jo zaa yeliman̄ji n̄on nye seem.

⁸Ka Pɔla mun daa gyerigi n-yeli, ni, "M bu tum taaliseaa n-galim Yehudiyadima zaaligu, bee ba Gyeen̄ju Yiri, yetto'aseelli ni; halli n-galim Room NaaTitaari yela gba."

⁹Amaa Gɔmna Fesitusi daa boori ni u sun̄ji Yehudiyadima maa m-maai ba sufu; ka dizugu u daa yeli Pɔla, ni, "Ammi, i nin sakki, ni, i kyan̄ji Gyerusalem, ka n nin to'asi i yetto'a wa beni?"

¹⁰Ka Pɔla daa labi n-yeli u, "N ze la NaaTitaari kootu ni, ka beni ka di sumni ni ba kari n sariya. I mi halli, ni, n na zi n-tum taaliseaa n-galim Yehudiyadima maa.

¹¹Halli n yi da tum tumbeseaa kan sumsi ni kum, n ku za'asi, ni, ba ku ma dizugu. Amaa ba yi galimni ma yoriyori n ku sakki, ni, so zan̄ji ma n-ninji ba nuu ni. Dizugu n susi, ni, i zan̄ji n yetto'a wa n-zaali n-ti NaaTitaari saani."

- ¹²Di saha ka Fesitusi ni u kpamma maa daa ŋme saawara; ka naayi sakki, ni, "I susiya, ni, ti zaŋŋi yetto'a wa n-zaali n-ti NaaTitaari. Tɔ; NaaTitaari saani ka i siri nin kyaŋŋi."
- ¹³Di daa niŋi dahinseesi ka NaaAgrippa ni u pɔ'a Beriniisi daa ti paai Sizarii na, ni ba ti puusi Gɔmna Fesitusi.
- ¹⁴Ba daa yuui beni beela, ka Fesitusi daa zaŋŋi Pɔla yela n-wulisi n-ti Naaba maa, ni, "Gɔmna Filiksi daa kye ka dɔsɔ kpalim la dansarika duu ni;
- ¹⁵ka man daa kyaŋŋi Gyerusalem la, gyeenŋu toondaandima ni kpamma maa daa kye n saani na ni ba ti tɔ'asi lala doo maa yela, ni, n kpaŋŋma m maŋŋa n-tɔ'asi u yetto'a n-lusi u n-ti ba.
- ¹⁶Man mun daa gyerigi n-yeli ba, ni, di pa la ti Room dima kaari ni ti lusi sɔa, see ka ti danŋi n-kye ka ŋɔn ni ban galimni u la ti kpe na n-tɔ'asi taaba yetto'a maa yela, ka u mari kukɔri n-kyiisiri ba galiŋŋu maa.
- ¹⁷Tɔ, ka ba daa dɔli ma n-kye kpa na; man mun n daa bu zaali yetto'a maa dabsiri, amaa beoo ŋɔn daa ti neaai, n daa zini kootu ni, n-kye ka ba mari doo maa na.
- ¹⁸Ka baseeba ban daa galimni u yela maa ŋɔn daa ti zaani ni ba ti tɔ'asi, ba daa bu wulisi tumbeseesi man daa teesi, ni, ba naa m-mari n-zaali u.
- ¹⁹Amaa di daa nye la nangbankpeemni zaŋŋi n-kyanŋi ba maŋtoori wungyeenŋu yela, ni dɔsɔ ŋɔn booni Yisa la, ni, u kpiya; Pɔla mun yeli, ni, u na be la u nyɔvuri ni.
- ²⁰Dizugu n daa bu banŋi man ya n-gbaai yetto'a maa seem, ka daa boosi u, ni, u nin sakki, ni, ti kyem Gyerusalem n-tɔ'asi yetto'a maa, bee?
- ²¹Amaa u mun daa susiya, ni, ti zaali yetto'a maa, halli ni u ti kyaŋŋi ti Ba NaaTitaari saani n-kari sariya maa. Ka dizugu n daa kye ka ba na guri u dansarika duu ni, see ka n nya soori ni ti zaŋŋi u n-taasi ti Dugma Naaba saani."
- ²²Ka NaaAgrippa daa labsi n-yeli u, ni, "M boori ni n wum doo maa yetto'a m mammamaŋŋa." Ka Fesitusi daa yeli u, ni, "Beoo i sa nin wum u yela."
- ²³Tɔ; ka beoo ŋɔn daa ti neaai, NaaAgrippa ni Beriniisi daa yi na ni ba naam gyirima pam, ka kye na nti kpe kootu dutitaari maa ni, ban ni soogyadima kpamma maa ni tinŋa maa ninvugtibsaa zaa. Ka Gɔmna Fesitusi daa kye ka ba zaŋŋi Pɔla m-mari u n-kpe na.
- ²⁴Di saha ka Gɔmna maa daa yeli, "M Ba NaaAgrippa, wumma! Zama, ya wumma! Ya gosim doo wa! Dɔnŋɔ yela zugu ka Yehudiya sɔkam zaa daa kye n saani na Gyerusalem timpuuni, ka laa n-kye kpa na yaasa, ka tasiri pampam, ni, di bu laa n-sumsi ni doo wa kpalim u nyɔvuri ni.
- ²⁵Man mun daa viisi u yela, ka daa bu nya tumbeseaa u saani kan sumsi kum. Amaa u daa susi yetto'a zaaligu n-ti ti Ba NaaTitaari, ka dizugu n daa gbaai u yela lala, ni, n nin tum u Naaba saani.

²⁶Amaa n na ka bunseelli ka n nin toaai n-sobi u yetto'a maa yela yelimaṅni maa deede n-tolim n-ti Naaba. Ka dizugu, NaaAgrippa, n kye ka u kye i tooni na, ni yarima zaa tooni, ni ti ti viisi u yela; nti nya yetto'aseaa man nin ti sobi n-tolim.

²⁷Dama di bu doli la soori ni n tum yetto'adaanso Naaba saani ka na ka yetto'aseaa, ni n wulisi Naaba din kye ka ba galimni u."

Tuumudima Tuma 26

¹Di saha ka NaaAgrippa daa yeli Pōla, ni, "Tō, i mari kukōri ni i ti wulisi ti i yela ṅon nye seem." Pōla mun daa zaṅṅi u nuu m-bugsi n-ti ba, ka gbaai u yetto'a.

²Ni, "M Ba NaaAgrippa, n yetti, ni, m mari zugsuṅṅu zaṅṅi n-kyanṅi n zuna yetto'a wa yela. Dama di nye la nyini tooni ka m mari la kukōri ni n gyeregri n-kyiisiri ban galimni ma yela zaa.

³M mi halli, ni, i baṅṅi ti Yehudiyadima kaya ni ti nangbankpeemni yela zaa. Dizugu n susiri i, ni, i kur di sugru n-wum n yetto'a wa.

⁴Tō; ka Yehudiyadima zaa mi m beebu yela ṅon daa nye seem, ni, n na'akyimni saha halli ni zuna n daa be la m maṅtoori timbiisi saani poi, ka naayi kye Gyerusalem na nti be beni.

⁵Ba daa mi n yela ka di yuui: ba yi sakki n-yeli yelimaṅni, ba nin yeli, ni, n daa doli la ti zaaligu nimmoosi soori maa, di nye la Farisii dima dinni.

⁶Ka pampaṅṅo ba zaṅṅi ma n-zaali kpa wa la ti yaadima tama maa yela zugu, Naawunni ṅon daa ti noori, ni, u nin ti ba maa; ka dinṅo zugu ka ba galimni ma, walla!

⁷Lala yela maa ka ti za'anoya pii ni ayi niriba zaa guri ni tama ni nimmoaa, ni ba ti nya lala yela maa. Ka dizugu ba kur gyeemni la Naawunni, wuntaṅṅa ni yuṅṅu zaa. Naaba wumma - di nye la lala Naawunni noori yeligu maa zugu ka ba galimni ma, halli ni ban nye Yehudiyadima gba!

⁸Bozugu ka ya ku nyanṅi n-niṅi yedda, ni, Naawunni siri neaari la niriba kum ni?

⁹Tō; ka dizugu man gba daa teesi, ni, di sumni ni n kpanṅi m maṅṅa n-zabi ban doli Yisa, Nazareti doo la, yedda soori maa.

¹⁰Ka n daa niṅi lala n-namsiri ba Gyerusalem timpuuni: n daa gbaasi Naawunni niriba pam n-kpari duu ni, dama gyeenṅu toondaandima daa ti ma soori, ni, n tum lala. Halli ban daa ku ba sahanseaa la, n daa bu yiisi n nuu ba yela maa ni.

¹¹Yinyaari daa kpe ma lala, halli ka la'aṅṅu duri zaa puuni ka n daa darigri ba tuba ka mugsiri ba, dama n daa boori ni ba ti za'asi Yisa yela; halli n daa kyanṅi tinseesi gba m-paasi, ni n ti namsiri ba.

¹²Ka lala zugu n daa deaai gyeenṅu toondaandima yiiko ka yi soori ni n kyanṅi Damasikusi tiṅṅa.

13Ka di daa paai wuntaŋŋa agbaa saha, ka neesim pam daa nyakki n-yi saazugu ni na nti gyiligi man ni ninvugseeba ban daa doli ma la zaa. Lala neesim maa daa gaari wuntaŋŋa neesim ŋon nyɛ seem.

14Ti zaa daa lu la tinŋa, ka n wum ka kukori to'asiri n-tiri ma, Hibruuli yetto'a maa ni, ni, 'Sola, Sola, bozugu ka i namsiri ma? I ŋmani la na'aso ŋon koori ka za'asira, ka ba feebri u.'

15Ka n daa boosi n-yeli, 'Doŋi nla, n dugma?', ka u labsi n-yeli ma, ni, 'Mani Yisa: mani ka i namsiri maa.

16Amaa doaam n-zaani saazugu! Man wulisiri la m mammaŋŋa n-tiri i, ni n zaŋŋi i n-leebi n tuntumna. I nin ti yeli niriba nyin nya yetto'aseesi zuna wa, ka laa n-yeli ba lala bunseesi nyin nin nya yaasa.

17N nin fa i m-basi Yehudiyadima nuu ni, ni ban pa Yehudiyadima nuu ni gba, dama ban saani ka n ya tum i.

18I nin kye ka ba nini neaai; i nin kye ka ba ŋmaligi ka kye zibsim maa, n-kye neesim maa ni na; i nin kye ka ba ŋmaligi n-yi Sintaani fukumsi ni m-paai Naawunni saani na, ka ba nin ti niŋi ma yedda halli nti nya ba taalli zaa kye-m-peŋŋi, ka la'am Naawunni niriba sunsukkuni.'

19To, NaaAgrippa, kur wumma! Di zugu n daa bu za'asi Naawunni ŋon daa wulisi ma zii yela maa.

20Ay! - n daa daŋŋi n-kyanŋi m-paai Damasikusi m-mooli n-ti ba, ni, ba kyeli ba teesibeeri ni ba tumbeeri yela m-basi ka ŋmaligi n-kye Naawunni saani na ka tumni lala tunsuma maa. Ka di nyaanŋa n daa kye Gyerusalem na m-moonni lala, ni Gyuudii tingbaŋŋu maa ni m-paasi, ka naayi kyanŋi ban pa Yehudiyadima maa tinsi gba n-wulisiri ba yetto'a wa yela.

21Ka anŋo zaa zugu ka Yehudiyadima daa gbaai ma Gyeenŋu Yiri maa puuni n-yeli, ni, ba ku ma.

22Amaa Naawunni ŋon daa ti suŋŋi ma zugu, n na be ni halli ni zuna; ka n zeya n-wulisiri niriba wa zaasa, birikyindima ni tarimma zaa; m bu yetti seseela na'ala anabidima ŋon daa pun yeli, ni, di nin niŋi seem, ni Musa gba daa yeli lala.

23Di nyɛ la : ni, Naawunni ŋon diisi so Masiya la nin ti di wahala; ni din paasi lala, ni, u nin leebe ŋon daŋŋi tooni n-yisigi kum ni, ka dizugu u nin ti kye ka neesim neaai n-tiri u maŋtoori niriba, ni ninvugseeba ban paasi ba zugu maa zaa."

24To; ka Pola ŋon daa to'asi u yela lala n-naai, Fesitusi daa tasi pampam n-yeli, ni, "N zo Pola, i zugu sa'amiya! I kariŋŋu pam ni i bamsim zugu n kye ka yinyaari kpe i."

25Ka Pola daa labsi n-yeli u, ni, "Ay, n zugu bu sa'am. I bu nya, m Ba Fesitusi, ni, n to'asiri hoo ninvugmaŋŋi ŋon to'asiri seem, n-wulisiri yelimaŋŋi yela?"

²⁶N tɔ'asiri yela maa zaa ka bu sɔ'ari seelli, man tɔ'asiri Naa maa tooni zugu; ka di pa la u na zi n-wum anɔ zaa lahabaari. U mi man tɔ'asiri yeliseesi maa gbinni sunɔa, dama ba daa bu sɔ'ai n-tum anɔ zaa.

²⁷M Ba NaaAgrippa, i niɔi anabidima yela maa yedda? - Ii! M mi halli, ni, i niɔiya!"

²⁸Ka Naa maa daa gyɛrigi n-yeli u, ni, "Dinɔna, i teesiya, ni, di ku yuui ka i kyɛ ka n leebi Kirisitadoowa, bee?"

²⁹Ka Pɔla daa labsi n-yeli, ni, "Di yi yuui, bee, di yi bu yuui, n siri boori ni nyini, ni seeba zaa ban wumni n yetto'a zuna wa m-paasi i zugu, nin ti leebi hoo man ɔn be seem la - amaa pa la ban lo ma kyɔrimi wa taabu!"

³⁰Tɔ; ka di saha Naaba daa yisigi n-zaani saazugu, ɔn ni Gɔmna ni Beriniisi ni ba taaba ban zintiri bimbinni zugu la zaa.

³¹Ka ban daa doaai n-kyɛnni maa, ba daa sɔsiri n-yetti taaba, ni, "Doo wa bu tum seseelli din sumni kum, halli din sum ni dansarika duu kparibu gba."

³²Ka NaaAgrippa yeli Fesitusi, ni, "U yi da bu zaali u yetto'a NaaTitaari saani, u naa n-toaai n-yi n-kyanɔi yori."

Tuumudima Tuma 27

¹Tɔ; ka ban daa ti gbaai ti Room kyɛnni yela maa, ni, ti kpeem nyariɔɔu n-dɔli teeku koom n-kyanɔi, ba daa zanɔi Pɔla ni ban daa be dansarika duu ni m-paasi u zugu la, n-niɔi langyima toondaansɔ nuu ni. Toondaana maa yuuri daa booni Gyuliyusi: u daa su la langyinseeba fukumsi ban daa booni 'NaaAgasitisi Dima' la.

²Ka ti daa nya nyarintitaseaa kan yi Addiramitiyum tinɔa ni na, ka ka ya kyanɔi Eseea tingbanɔu ya'ari sa. Ti daa kpe ka ni, tirim ni Arisitaakusi, ɔn daa yi Tesalonika ni na, kan nye Masidoonya tingbanɔu ni tinseea.

³Ka beoo ɔn daa ti neaai, ti daa paai Saidoon tinɔa. Beni ka Gyuliyusi daa ti Pɔla soori ni u sigi n-kyanɔi nti kaai u zɔdima, ni ba gɔsi u yela; dama Gyuliyusi daa nye la nirilim daana.

⁴Tin daa yi beni sahanseea maa, ti daa du m-burigi n-gaari Saapirusi tingbanɔu nyaanɔa sa, dama pesinɔu daa bu zeeri sunɔa n-ti ti.

⁵Ka ti daa kyanɔi tooni n-yakki teeku ziseaa kan be Silisii ni Pamfilii tingbana ya'ari maa, halli nti paai Maayira tinɔa kan ze Lisii tingbanɔu ni.

⁶Beni ka toondaana maa daa nya nyarinseea kan yi Alɛkzandiriya tinɔa ni na, ni ka ti kyanɔi Italii tingbanɔu ni, ka daa kyɛ ka ti kpe kana.

⁷Ti daa du n-kyanɔi; ka di daa niɔi lala, ka ti kyɛnni daa mukki ti pam, ka ti kyɛnni beelabeela ka naayi paai Kunidoosi tinɔa. Di saha ka pesinɔu daa tuusi ti, ka dizugu ti

daa ηmaligi n-yakki nti doli Kyiriti tingban̄u ni. N-kyenni n-kye ka tin̄a wa be ti nudirigu ya'ari sa, n-kyan̄i n-gaari Salimooni tin̄a;

⁸n-doli beelabeela ka naayi paai ya'aseaa ban boonni Nyarima Ya'aveelli la - beni ni Lasaya tin̄a daa bu wo'a.

⁹Ti daa yuui beela beni, ka saha daa bu laa n-veeli ni ba kyenni teeku maa ni, dama Yehudiyadima nol̄ori saha daa pun gaari. Dizugu ka Pɔla daa kpamsi ba

¹⁰n-yeli, ni, "N zɔdima, m mi halli, ni, ti yi ti kyan̄i tooni yaasa di nin kye ka ti yela sa'am zaa - pa nyarin̄u ni neema kɔkɔa, amaa ni ti nyovuya gba."

¹¹Di zaa yori, dama langyima toondaana maa daa nin̄i nyarin̄u daana maa ni u nyarinduusira yela yedda, n-deaai ba yeligu ka za'asi Pɔla dinni.

¹²Ban daa be seelli maa pa la zaazisūn̄u, dama waari saha ka pesin̄u nin zeeri n-kpeeri beni n-daamni ba. Dizugu ba niriba pam daa ηme saawara n-gbaai, ni, ba bakkma beni n-du n-kyan̄i; ni, di bu ya'ai ni ba ti paai Kyiriti tin̄seaa ban boonni Fiiniksi la, dama beni ba nin toaai n-kpe ya'aseaa kan veeli n-ti nyarima, waari saha maa, halli ni kan be seem maa ku kye ka lala pesima ti kpe na.

¹³Tɔ; ban daa ti nya ka pesisūn̄u daa zeeri n-yiiri ba nyaan̄a na, ba daa teesi, ni, ba nin toaai n-kyan̄i ba kyenni ban daa gbaai seem la, ka daa foaai buntibsiri kan ta'ari kyenni la, n-du n-doli Kyiriti tingban̄u gbirin̄u ziiya.

¹⁴Amaa di daa bu yuui ka pesinkpeen̄u daa yisigi Kyiriti tingban̄u ya'ari sa, n-ze n-daai ti, ni ti yi tingban̄u maa ziiya n-kyan̄i teeku sunsukkuni. Ba boonni lala pesin̄u, ni, 'Dirinyaan̄a' la. Ti daa bu nyan̄i n-tuusi pesin̄u maa, ka kur kye ka ka daari ti n-kyenna.

¹⁶Ti daa ti paai tingbambila kan ze teeku kooma sunsukkuni, ka ka yuuri boonni Kɔdaa la. Ka daa gaari ka nyaan̄a, ka moori n-nyari wahala pam n-darigri nyarimbila maa n-kpeesiri buntitaari la puuni n-lo ka sūn̄a; ka laa n-nyan̄i n-zan̄i mikara n-lo n-gyiligi nyarintitaari maa sunsukka, hoo selooriga ηon loori nira seaa seem. Dabeem daa mari ba, ni, di pa seelli ti nin paai zibeseaa ban daa boonni Siritisi la. Dizugu ba daa sigsi nyarin̄u tantiseaa kan daa kye ka ka kyenni la, ka kye ka pesin̄u zeeri ka daari ti yori.

¹⁸Di daa nin̄i dabsiri yinni yaasa ka ti daa diri wahala pesin̄u maa zugu, ka dizugu ba daa gbaai la neema maa basibu.

¹⁹M-paai dabsa ata daari ka ba zaa daa zan̄i ba nuusi n-yiisi nyarin̄u maa neema zaa m-basira.

²⁰Di daa yuui lala ka ti daa bu nya wuntan̄a neesim, bee san̄mariwuusi; ka pesibeoo daa kpalim n-zeeri ti, ka ti daa laa n-ka tama, ni, ti nin tuligi halli beela.

²¹Tɔ; ka tin daa bu di diibu ka di yuui la, Pɔla daa ze saazugu ba zaa sunsukkuni n-yeli, "N zɔdima, ya yi daa wum n noori la ka daa bu yisigi Kyiriti tin daa be seela maa, di naa n-sɔa. Lala yisigri zugu ka ti yela sa'am maa.

- ²²Amaa pampanḡo n kpamsiri ya, ni, ya kye ka ya sufu dɔya; ya so ku basi yɔri, kulla nyariḡu maa kɔkɔa.
- ²³Dama n sa zaasi zaasimni ka malaaka yi Naawunni saani na - man gyeemni Naawunni so ka u su n yela zaa. Ka malaaka maa sa ze n-tabli n saani na,
- ²⁴ka yeli ma, ni, 'Pɔla, di zɔri dabeem! See ka i nin ti ze NaaTitaari tooni: ka dizugu Naawunni zanḡi la ninvugseeba ban la'am m-be i saani nyariḡu wa puuni zaa n-ti i.'
- ²⁵Dizugu, n zɔdima, ya kye ka ya sufu dɔya. N niḡi Naawunni yedda, ni, u nin tum hoo ḡon sa yeli ma seem la.
- ²⁶Ti nin baasi m-paai tingbanseaa kan be teeku kooma sunsukkuni maa ni.”
- ²⁷Tɔ: di daa niḡi lala, halli nti paai dapiiya ni anaasi daari, yuḡu: ti daa kur kyenni ka labri na Addiriya teeku maa puuni. Di dabsiri yuntasuusi saha maa ka nyariḡu dima maa daa teesi, ni, ti ti potti tinseaa zii na.
- ²⁸Ba daa ma'asi m-banḡi koom ḡon zulim seem, ka di na zulim pam. Ka kyanḡi tooni beela ka laa m-ma'asi n-nya, ni, di bu laa n-zulim hoo ban daa danḡi m-ma'asi seem la.
- ²⁹Di saha ka dabeem daa gbaai ba, ni, di pa seem ba nin ḡme n-firi luginseelli din bu veeli puuni, ka dizugu ba daa zanḡi buntibsa anaasi n-lo miisi n-lo nyariḡu nyaanḡa n-sigsi koom maa ni, ni a ti ta'ai nyariḡu kyenni; ka naayi kpalim n-susiri wunsusigu n-guri bekyikyeoo saha.
- ³⁰Di saha ka nyariḡu dima daa yetti, ni, ba ya zo ni ka kye ti; dizugu ba daa lorigi nyarimbila maa n-sigsiri ka n-niḡni teeku koom maa ni; ka ma'ari ziri, ni, ba ya sigsi buntibsa tooni sa m-paasi an be nyaanḡa zugu.
- ³¹Amaa Pɔla daa yeli toondaana maa ni u niriba maa, ni, "Bana yi bu kpalim m-be nyariḡu maa ni, ya so ku ti tuligi.”
- ³²Ka langyimadima daa ḡmaai nyarimbila miisi maa ka kye ka ka lu m-basi.
- ³³Ka beoo ḡon daa ti ya neaai, Pɔla daa tɔ'asi n-ti niriba maa, ni, ba kpanḡma ba mansi n-di diibu beela, ni, "Ya loori la ya noya ka di paai dabsa piiya ni anaasi, ka kur guusiri ka bu diri seela.
- ³⁴Ya bu ya di diibu pampanḡa? Lala nin sunḡi ya, ka ya ti yi ya wahala wa puuni ni alaafea. Ya so so ku basi yɔri - halli ni ya ninvugso zobgu yinni gba.”
- ³⁵Ka ḡon daa yeli lala n-naai maa, u daa zanḡi diibu m-puusi Naawunni di zugu ba zaa tooni, ka ḡmaai n-ḡɔbi.
- ³⁶Di saha ka ba zaa sufu daa kpanḡi, ka ba gba daa deaai diibu n-di.
- ³⁷Ti daa nye la ti niriba kɔbsiyi ni pisiyɔpɔi ni ayoobu nyariḡu maa puuni.
- ³⁸Ka ban daa di diibu n-naai, ba daa zanḡi kyi an daa be nyariḡu maa puuni n-yiisi m-basi koom maa ni, ni di kye ka nyariḡu maa ku laa n-tibsa pam.

³⁹Ka beoo ñon daa ti neaai, ti daa nya ka tingbanju be ni, amaa ba daa bu banji ka. Amaa ba nya ya'aseaa ban teesi, ni, mo'abisigu m be ni ka tampikara ka ni; ka daa boori ni ba ti kpe beni n-kye ka nyariñu maa firi tanni maa ni n-zaani.

⁴⁰Dizugu ba daa lorigi buntibsa maa m-basi koom maa ni, ka lorigi nyarimpaari la ni ba ti laa m-piili n-duusiri; ka zanji tantibila n-duusi n-tabli nyariñu tooni, ni ka ti gbaai pesinju n-daai ba ka ba kyanji.

⁴¹Amaa ba daa paai ya'aseaa ka kooma daa kyenni n-tuusiri taaba ka labra, ka ba daa burigi n-firi, halli ka nyariñu maa toonni ku sakki n-kyanji bee n-labi, sahanseaa ka kooma maa daa ñmeeri ka nyaanña n-kabri ka.

⁴²Di saha ka langyimadima daa boori ni ba ku dansarika niriba maa, ni, di bu ya'ai ba so nin ti dugi koom m-paai tingbanju n-zaa.

⁴³Amaa ba toondaana daa bu sakki lala, ñon daa boori ni u tuligi Pɔla zugu. U daa yeli, ni, ban mi koom dugbu la, ni, ba kpeem koom puuni n-dugi m-paai tingbanju maa.

⁴⁴Ni, ban kpalim muna - ba gbaam taabudaari, bee, nyariñu dakyera maa, m-mari n-kyanji: ka lala zugu ba zaa naayi paai teeku duuri maa ni alaafaa.

Tuumudima Tuma 28

¹Tɔ; ka tin daa ti paai tinja maa n-tuligi maa, ti daa ti banji, ni, tingbanju maa yuuri boonni la Malita.

²Tinja maa niriba daa sunji ti ni nirilim pam. Ba daa nyoaai bugum n-kye ka ti zaa kye na n-wuusi, saa maa ñon buuri ti zugu, ni waari maa ñon daa niñi ti seem.

³Ka Pɔla daa boori daari na n-niñi bugum maa ni, ka lala saha ka waafu daa be daari maa sunsukkuni n-gbisira, ka bugum maa tuulim daa neaai u, ka u yi na nti dum Pɔla nuu maa.

⁴Tinja maa biisi ñon daa ti nya ka waafu maa kpalim n-kye'ai u nuu maa, ba daa yeli taaba, ni, "Mma! Ninvugkuura n nye u. U tuligi n-yi teeku koom maa ni na, amaa di bu sumni ni u kpalim m-be ni."

⁵Pɔla mun daa kpaasi waafu maa m-basi bugum maa ni, ka kur kpalim m-mari alaafaa.

⁶Niriba maa daa teesi, ni, di ku yuui ka u fuusi, bee, ka u lu tinja ya'abi ka kpi. Ka ba guusiri lala n-yuui, ka seseela bu niñi u, ka ba naayi takki ba teesa n-yeli, ni, wunsɔ n nye u.

⁷Ka dɔsɔ daa be ni ñon daa su tingbanju fukumsi maa, ka u yuuri daa boonni Publiyusi. Don daa su puseesi an daa be tin daa be luginseaa la ni. Ka u daa booli ti ni ti kpe u yiri m-be beni n-niñi daba ata, ka gɔsi ti yela sunjasunja.

- ⁸Di saha maa ka Publiyusi ba maa daa ka alaafɛa n-dɔya - u puu n daa beera ka u niŋŋa zaa bii. Ka Pɔla daa kpɛ u saani n-susi Naawunni ka zaŋŋi u nuusi m-pa u zugu ka tibi u.
- ⁹Ka din daa niŋi lala maa, tingbanŋu maa ninvugseeba ban kpalim ka koŋŋi alaafɛ daa kye na, ni ba ti nya tippu.
- ¹⁰Ba daa ti ti piini pam; ka tin daa nya soori ni ti yi beni maa, ba daa ti ti la bunseelli kam kan daa pɔsigi ti saani.
- ¹¹Tɔ; ti daa niŋi goya ata beni, ka naayi nya nyarinseaa kan daa pun ze tingbanŋu maa lugri n-guri waari saha baasigu. Alekzandiriya nyariŋŋu n daa nye ka, ka ba daa puri ka yuseaa kan nye ba Wungyaasi yuuri.
- ¹²Ti daa du n-loŋŋi m-paai Sairakuusi tiŋŋa n-niŋi daba ata beni;
- ¹³n-yi beni n-kyanŋi n-gyili halli nti paai Regyeoo tiŋŋa. N-neaai beoo ka pesisunŋu daa piili n-zeeri n-yi ti nyaanŋa, ka ti daa gaari yooma n-niŋi daba ayi kyenni ka naayi paai Putiyooli tiŋŋa.
- ¹⁴Beni ka ti daa nya ti nyaandolitaaba, ka ba daa mukki ti ni ti kpalim m-be ba saani n-niŋi daba ayɔpɔi. Dizugu ti daa niŋi lala pɔi, ka naayi gbaai soori ni ti kyanŋi ti Room maa.
- ¹⁵Ka Yisa nyaandoliseeba ban daa be Room maa daa wum ti kyenni na lahabaari, ka daa yi na ni ba ti tuusi ti soori; ka paai ti Apiiya Daa ni na, ka baseeba mun daa paai ti Yirikpeera Ata tiŋŋa na. Ka Pɔla ŋɔn daa ti nya ba maa, u daa puusi Naawunni taari, ka u sufu daa maai.
- ¹⁶Tɔ; ka tin daa ti kpɛ Room timpuuni maa, ba daa ti Pɔla soori ni u bo yiri seaa u mammanŋa n-kpea; see ka ba kye ka langyinsɔ daa kpalim u saani n-guri u.
- ¹⁷Ka Pɔla daa niŋi daba ata beni, ka naayi booli Yehudiyadimseeba ban daa be beni toondaandima maa, ni ba kye u saani na. Ka ban daa ti paai na maa, u daa yeli ba, ni, "M mabiisi, man bu tum taaliseaa n-ti ti butiri, bee, ti yaadima kaya maa; amaa di zaa yori, ba daa gbaai ma Gyerusalem tiŋŋa maa ni, n-lo ma n-niŋi Room dima nuusi ni.
- ¹⁸Room dima mun daa viisi n yela ka daa boori ni ba kye ma m-basi, dama ba daa bu nya taaliseaa n saani kan sumsi ni kum.
- ¹⁹Amaa Yehudiyadima daa bu sakki lala, ka dizugu n daa bu nya soori see ka n ti susi, ni, ba zaŋŋi n yetto'a maa n-zaali NaaTitaari saani na. Di pa la man mari la yetto'aseaa ni n ti galimni n Yehudiyataaba.
- ²⁰Ka dizugu m boonni ya, ni ya kyem na ka ti ti di azama; ka ya nin ti nya ka banŋi din m be seem, ni, Izraeli dima ban mari tama seaa zugu ka n kpalim n-lo kyorimi wa."
- ²¹Ka ba daa labsi n-yeli u, "Ti na bu deaai gbana zaŋŋi n-kyanŋi i yela, Gyuudiiya dima ŋɔn sobi seesi n-ti ti na, ka ti mabisɔ na bu paai ti na ni u ti to'asi yetto'aseaa n-galim i.

²²Amaa ti boori ni ti ti wum din be i saani, dama ti mi, ni, niriba zaa galimni la wɔligri soori wa yela tinsi zaa puuni.”

²³Ka ba daa zaali dabsiri, ka daa kye u yirikpeetiri na ni niriba pampam. Ka Pɔla daa wulisi ba ni nimmoosi zaŋŋi n-kyanŋi Naawunni naam yela. U daa tɔ'asiri Musa sɔppu yela, ni u ti kye ka ba banŋi Yisa yela a puuni n-niŋi u yedda - halli anabidima sɔppu gba ka u daa wulisi ba lala - wuntaŋŋa saha halli nti paai yunŋu.

²⁴Tɔ; ka ba mun seeba daa niŋi u yeligu yedda, baseeba mun daa za'asi yedda niŋbu.

²⁵Ka ban daa ka nangbanyinni ni taaba maa, ba daa doaai ni ba bakki n-kuli; ka Pɔla daa yeli ba yeligu yinni m-paasi, ni, "Yelimaŋni ka Naawunni Sii Kasi daa tɔ'asi ya yela; u daa kye ka anabi Aizaaya yeli ya yaadima,

²⁶ni, Naawunni yeliya :- 'Kyema butiri wa niriba saani n-yeli ba, ni, "Ya nin wum, m-maali n-wum, Amaa ya ku banŋi di gbinni. Ya nin gɔsi m-maali n-gɔsi, Amaa ya ku nya di.”

²⁷Dama n niriba wa muna - Ba sufu ni teesa bu zulima, Ba ligi la ba tuba, Ba mumni ba nini: Dama di yi pa lala Ba nini naa n-nyara, Ba tuba naa n-wumna, Ba sufu ni teesa naa n-neaara, Ka ba ti labi n saani na Nti nya tippu n saani.’

²⁸Tɔ; ya banŋma! Dizugu ba tɔlim tuliginsim wa lahabasuŋŋu n-ti ban pa Yehudiyadima maa; ban nin ti wum ka.”

³⁰Ka Pɔla daa kpalim m-be lala halli n-niŋi yuuma ayi beni. U daa yoori u maŋtoori ligri n-kuuri u bukaata, ka daa deaari sɔkam zaa ban daa kye u saani na.

³¹Ka daa moonni Naawunni naam lahabaari ka wulisiri ti Dugma Yisa Masiya yela ni nimbiri moaa, ka sɔsɔ daa bu za'asi u.

Room Dima

Room Dima 1

- ¹Man Pɔla n sɔbri gbaŋŋu wa n-tiri ya. Mani n nye sɔ Naawunni ŋɔn booli ma ni n ti leebi u tuumu la, ka laa n-gaŋŋi ma n-zaali u lahabasuŋŋu tuntumna.
- ²Lala lahabasuŋŋu wa zugu ka Naawunni daa pun daŋŋi n-tisi noori zaŋŋi n-kyaaŋŋi ka yela, ka kye ka u anabidima daa sɔbi a n-dooli ŋɔn Naawunni Bukku maa puuni n-wulisi ti.
- ³Di nye la lahabaari kan wulisiri u Bii maa yela: ni, ba daa do'ai u NaaDauda naam tuŋŋu za'anɔri ni, ka di zugu u siri nye la ninsaala ni yelimaŋŋi.
- ⁴Zaŋŋi n-kyaaŋŋi u Naawunni Siiya beebu muna - Naawunni daa zaŋŋi u yiiko n-kye ka u neaai kum ni, ka lala ka u daa gaŋŋi u ka ti baŋŋi, ni, u siri nye la Naawunni Biiya. Ti Dugma Yisa Kirisita Masiya nla.
- ⁵Ɖɔn zugu n kye ka Naawunni niŋi bunsuma n-niŋi ti ni, ka laa n-kye ka tirima leebi u tuumu. Ka u tum ti, ni ti ti kye ka tingbana zaa niriba yi niŋi yedda u yuuri zugu ka deaai u noori.
- ⁶Ka ya Room dima gba be la niriba wa ni, ka Naawunni booli ya, ni ya ti leebi Yisa Masiya dinni.
- ⁷Tɔ: yarima ka n sɔbri gbaŋŋu wa n-tiri ya, ya zaa ban be Room tiŋŋa ka Naawunni wuri ya ka booli ya nti kye ka ya leebi u niriba maa. Ti Ba Naawunni, ni ti Dugma Yisa Kirisita, tim ya bunsuma ni alaafe zaa.
- ⁸Tɔ: din daŋŋi tooni nye la: ni, n teaari ya yela m-puusiri Naawunni, Yisa Masiya zugu, dama ya yedda niŋbu yela moonni n-gyinni duniya zaa.
- ⁹N kur gyeemni Naawunni ni n sufu zaa, ka tumni u Bii maa lahabasuŋŋu tuma ni nimbirimooa. Ka ŋɔn Naawunni nin kye ka ya baŋŋi man ŋɔn kpalim n-susiri u n-teaari ya yela seem la saha kam.
- ¹⁰N yi ti be wumpuusigu ni saha kam zaa maa ka n niŋni lala. N susiri Naawunni, ni, u sakkma, ni, n naayi nya soori ni n ti kye ya saani na.
- ¹¹Dama di kur mugsiri ma, ni n ti nya ya; ni n mari piiniseelli kan yi Naawunni Sii maa saani n-ti ya, ka ya nin kpaŋŋi di zugu.
- ¹²Di nye la : ti kpamsiri taaba sufu, man ni yarima zaa, ti zaa ŋɔn niŋni yedda seem zugu.
- ¹³M mabiisi, m boori ni ya baŋŋi, ni, n daa pun gbaai ya saani kyenni na sahaseesi, amaa n koŋŋi la soori halli ni zuna. M boori m mooli lahabasuŋŋu maa ya saani n-nya seeba ban leebi Naawunni niriba, hoo man daa pun nya seem tinseesi ni la - dama n tuma maa antaam nla.

- ¹⁴Ba zaali ma, ni, n sunnma sokam zaa: ban mi beesigu soori maa, ni ban zi soori maa m-paasi; ban mi bukku maa, ni ban zi bukku maa m-paasi :- ba zaa yela doli ma.
- ¹⁵Lala zugu n kye ka m boori nimmoaa ni n kye ya saani na m-mooli Naawunni lahabasunnu maa n-ti ya Room timpuuni dima gba.
- ¹⁶Vi bu mari ma lahabasunnu wa zugu: dama lahabasunnu maa nye la Naawunni yiiko din kye ka sokam zaa non niyi yedda la ti nya tuliginsim; Izraeli dima dangni la tooni, ka ban pa Izraeli dima naayi pa.
- ¹⁷Lahabaari maa wulisi la Naawunni yelimaɓni soori ka di be la yedda zugu ka laa n-taasiri la yedda paasigu ni, ka ba naayi nya taalli kye-m-peɓni. Hoo din sobi seem Naawunni Bukku maa ni, ni, "Yelimaɓni daana nin nya nyovuri u yedda niɓbu zugu."
- ¹⁸Dama Naawunni be la arizana ni, ka u nin ti wulisi u sufu non yisigi seem n-tiri seeba ban mi non Naawunni yelimaɓni maa ka bu boori ni di yi paalu. Ba za'asiri Naawunni ka tumni ba putoo tuma, ni ba tumbeeri tuma.
- ¹⁹Naawunni yela bamsim siri be la ba saani, dama non Naawunni mammaɓa daa kye ka di yi paalu n-ti ba.
- ²⁰Dama soso nini ku toaai n-nya Naawunni yiiko ni u beebu an ka naari maa: amaa di zaa yori, non daa naam duniya maa zugu n kye ka ba baɓni anɓo zaa yela: a bamsim maa daa yi paalu lala saha maa, halli ni zuna. Dizugu niriba wa ka noori ni ba ti yiisi ba mansi ba taalli ni.
- ²¹Halli ban daa mi Naawunni yela maa zaa yori, ba daa za'asi ni, ni, ba ku gyeem u non nye Naawunni zugu, bee, ba puusi u barika di zugu. Ba teesi, ni, ba mari la yem, amaa ba ka; ka lala maa kye ka ba yem maa baligi zaa.
- ²²Ban daa booni ba mansi baɓniiba seem la, ba daa kur leebri la gyera,
- ²³halli ka ba daa ti kye Naawunni gyirima din ka naari maa, n-takki n-gyeemni bunseesi an nmanni la ninsaala, bee, bunyigra, bee, bunkɔbri, bee, bunvuura.
- ²⁴Lala zugu ka Naawunni daa zaɓni ba m-basi ba haliboo tunfiisa maa puuni, ka ba naayi tumni din bu tu n-sa'amni taaba ningbina.
- ²⁵Dama ba za'asi la Naawunni yelimaɓni maa ka boori ziri, ka naayi gyeemni bunnaamna ka kye buna Naamna maa mammaɓa; non Naawunni Naamna sumni la pe'abu saha din ka baasigu; ammi.
- ²⁶Lala zugu ka Naawunni daa kye ba m-basi ba vi korisi tuma ni; halli ka ba po'aba kye doo ni po'a la'anɓu ka takki m-boori ba po'ataaba.
- ²⁷Ka ba dappa gba kye doo ni po'a la'ansunnu ka doli ba sufu ni koribeeri ka kpe zugfa'asim tuma ni ba dabtaaba: ba boori bunseesi an ka soori, ka naayi deaari yelibeeeri an sum ni ba lala tuma.
- ²⁸Ban daa bu sakki ni ba baɓni Naawunni maa zugu n kye ka Naawunni daa zaɓni ba m-basi ba toori teesiyoya ni, nti tumni tunseesi an bu tuusi.

²⁹Lala maa zugu ba yi be la tumpoosa ni, ni tumbeeri ni beem tuma, ni ala'akyi tuma ni; ba yela zaa nye la nyuuri zappu, ni ninvugkuubu; ba boori la zaba, n-yomsiri niriba, m-mari halibeoo, ka zuuri la niriba nyaan̄a;

³⁰ba tuuri la niriba ka yaai Naawunni gba; ka nyari ba mansi, m-mari karimbaani, n-nyuuri bara, ba kur boori la ba maali n-nya yetto'abeeri soƆpaala; ba za'asiri ba ba ni ba ma noori;

³¹ba ka yem, bee yedda, bee wurilim, bee namboo.

³²Ba mi halli, Naawunni ɲon zaali seem zaɲɲi n-kyan̄ɲi lala tuma maa, ni, di sum ni ban tumni lala maa kpi. Amaa di zaa yori, ba sini ka tumni a ni, ka din gaari zaa nye la ba suɲɲi la seeba ni ba gba tumni lala.

Room Dima 2

¹Tɔ; ka dinɲona, n zɔa, i yi zaali zaaligu m-bugsiri niriba yela, i ka soseaa nyin nin zaɲɲi n-wulisi i yelimaɲni. Dama yetto'aseaa zaa ka i ya tɔ'asi n-galim i taraana, lala yetto'a maa zugu ka i galimni i mammaɲa, nyin ɲon bugsiri ba ka na tumni lala tuma maa zugu.

²Ti mun mi, ni, Naawunni ɲon katti sariya ka galimni ban tumni lala tuma maa n-lusiri ba, ni, u sariya karibu wa doli la yelimaɲni.

³Dizugu nyin ninsaala kur bugsiri ban tumni lala tuma yela hoo sarikatta ka galimni ba, ka nyin gba tumni lala. Ammi, i teesi, ni, i nin nyaɲɲi n-yi galinsi ni n-liisi Naawunni sariya karibu di zugu?

⁴Bee, i bu baɲɲi, ni, Naawunni zori i la namboo ni u ti zi i n-taasiri ziseaa ka i ɲmaligi ka kye i tumbeeri ni i teesibeeri yela? Lala zugu ka i zeemni ɲon Naawunni nambɔzoaa, ni u veelim, ni u sugru, an galisi n-tiri i: bee, m ma'ai ni?

⁵Ay! I tuppuwumni zugu ka i ku sakki n-ɲmaligi ka kye i yelibeeeri maa, ka lala ka i la'asiri toom yela n-zaantiri n-tiri i maɲa, zaɲɲi n-kyan̄ɲi Naawunni suuri daari; sahanseaa ka u laa n-nye la ɲon katti sariya ni yelimaɲni ka soƆkam zaa nya.

⁶Di saha maa ka Naawunni nin ti kye ka soƆkam deaai bunseesi an sum ni ɲon daa pun tum seem la.

⁷Baseeba ban kpa n-tum suɲa m-boori veelim, ni gyirima, ni nyovuri din bu sa'amni la ziiya, ban ka Naawunni nin tisi nyovuri kan ka toriga.

⁸Ban mun mari halibeoo n-kur boori ba mansi ka za'asiri yelimaɲni ka doli yelibeeeri, ban ka Naawunni sugyeaa nin kpeesi namsigu ni toom ni.

⁹Nira ɲon tumni tumbeeri zaa nin nya wahala ni sufusa'ayɲu: Izraeli dima nin daɲɲi tooni n-nya, ka ban pa Izraeli dima naayi pa.

¹⁰Amaa veelim, ni gyirima, ni sufumaasim nin be ni n-tiri ban niɲni din tuusi: Izraeli dima nin danɲi tooni n-deaai, ka ban pa Izraeli dima naayi pa.

¹¹Dama Naawunni bu wulisiri ninvuganɲsim.

¹²Bankam ka zaaligu maa, ka tumni ala'akyi, ba nin ti baasi yori ka zaaligu maa nuu ka di ni; ban mun mari zaaligu maa, ka tumni ala'akyi, ban ka ba nin zanɲi zaaligu maa n-kari ba sariya n-lusi ba.

¹³Dama di pa la ban tuba wumni zaaligu maa yeligu la n nin nya yelimaɲni Naawunni saani, amaa ban tumni zaaligu tuma maa ka Naawunni deaai, ni, yelimaɲni dima n nye ba.

¹⁴Yelimaɲni, di pa seem ban pa Izraeli dima la - ban ka Musa zaaligu maa - ba ninvugseeba yi tumni din tu n-doli zaaligu maa soori, ba manɲoori sufu ni teesisuma zugu: di yi be la lala, halli ni ban ka Musa zaaligu maa zaa, ba siri zaali la zaalimaɲni n-ti ba mansi.

¹⁵Dama ba wulisiri, ni, zaaligu maa tunsuma be la ba sufu ni, ka ba sufu yem kye ka lala zaaligu yi paalu, ba mammaɲɲa teesa yi diri sehara n-galimni ba tunseesi ka laa n-sakkri ni aseesi yaasa, ni, ana n tuusi.

¹⁶Tɔ: anɲɔ zaa nin niɲi la dabsiri seaa Naawunni ɲɔn ya kari saalidima yeliso'ara sariya la, ka di yi Kirisita Yisa saani na. Lala ka man kur wulisiri niriba, n lahabasunɲu mooligu maa ni.

¹⁷Tɔ, n zɔa, wumma - i yi ti booli i maɲɲa, ni, Izraeli nira, ka yetti, ni, i zaaziiya nye la Naawunni zaaligu yela, ka nyuuri bara zanɲi n-kpa i Naawunni saani beesigu ziiya.

¹⁸Ka laa n-yetti, ni, i mi Naawunni yuubu ɲɔn nye seem, ka sakki n-ti din veela halli nti yakki zaa, ka pun bamsi zaaligu kariɲɲu n-naai.

¹⁹Ka i laa n-teesi, ni, i nye la ɲɔn datti zoomma, n-nye neesim n-ti ban be zibsim ni la;

²⁰ni, i wulisiri ban koɲɲi yem; ni, biisi karimba n nye i. I niɲni i mammaɲɲa yedda anɲɔ zaa zugu, dama i mari la zaaligu maa, ka yem ni yelimaɲni zaa gbinni be di ni.

²¹Tɔ, nyin ɲɔn wulisiri niriba lala maa, i ku wulisi i maɲɲa? Nyin ɲɔn moonni n-tiri ba, ni, ba di zuura la - i mammaɲɲa zuuri, bee?

²²Nyin yetti, ni, niriba di niɲni zina la, i niɲni zina i mammaɲɲa? Ka yetti, ni, i bu boori buga yela, i zuuri buga duri buna?

²³Halli i mari la zaaligu maa ka nyuuri bara dizugu, i burigri zaaligu maa ni, m-boaari Naawunni gyirima?

²⁴Hoo din sobi n-dooli la, ni, "Yarima zugu ka Naawunni yuuri sa'amni ban pa Izraeli dima saani."

²⁵Zanɲi n-kyanɲi gunibu yela muna - i yi doli zaaligu maa tuma sunɲa, dinɲɔna ka i gunibu mari la anfaani; amaa i yi burigi zaaligu maa ni, i labgi la hoo ban bu guni so la.

²⁶Ban bu guni la mun yi doli zaaligu maa deede, ba ku nya ba la hoo ban guni maa? Ay! - ba nin nya ba lala.

²⁷Ɗon bu guni ka doli zaaligu maa nin galim nyin non mari zaaligu gbanju ka guni ka mun burigi zaaligu maa ni.

²⁸Dama non nye Izraeli nira la paalu ni koka pa la Izraeli nira halaali; ka gunibu manni mun pa la din niɲi ningbina paalu ni koka.

²⁹Ay! U sufu ni ka nira n nye Izraeli nira halaali, ka gunibu manni gba nye la sufu ni yetto'a. Di yi la Naawunni Sii maa ni na, pa gbana soppu saani. Lala nira pe'abu bu yiiri la ninsaala saani, amaa Naawunni saani.

Room Dima 3

¹To, ka dinɲona bo anfaani m be ni n-ti nira non nye Izraeli nira zugu? Bee, bo ka gunibu paasira?

²Ay! Anfaani pam m be ni, walla! Tuuri, Naawunni daa zaɲɲi u yeligu maa n-niɲi la Izraeli dima nuu ni, ni ba ti gura.

³Amaa pampaɲɲo, ba seeba ka yedda: to, ka ba yedda kaalinsi maa wulisi, ni, Naawunni gba ka yedda, bee?

⁴Ay! di pa lala. Naawunni kur kpalim n-ze u yelimaɲni ni, halli ni ninsaala zaa non nye ziri daana. Kaman di pun sobi n-dooli, ni :- "Lala ka i yelimaɲni yi paalu ni, Ni, i yela zaa mari yedda; Ba yi ya kari i sariya I yetto'a nin ze sunja n-nyanji ba."

⁵To, ka lala ka ti tumbeeri yela wulisiri Naawunni yelimaɲni non be seem la; ka ti yetti la wula di zugu? - ni, Naawunni yi ti gye suuri tumbeeri zugu, u bu doli la soori? Ay! di pa lala. Ninsaala yetto'ayona nla. Ya bu nya - Naawunni yi bu doli la soori, u ya niɲi la wula n-kari duniya zaa sariya sunja?

⁷Ni, "N yi ti ma'ai ziri ka n ziri kye ka Naawunni yelimaɲni yiiri paalu, to, m paasira Naawunni pe'abu di zugu. Ka dinɲona bo zugu ka ba galim ma hoo tumbeeri daana?"

⁸Ni, "Dinzugu ya kye ka ti tumbeeri, ka lala ka bunsunju nin yi di ni na." Halli ninvugseeba zuuri n nyaanja n-yetti, ni, man to'asiri n-yetti lala maa zugu. Ninvugseeba ban tuuri ma n-yetti lala maa siri sumni ni tubdarigri.

⁹To: ti yetti la wula? Ti Izraeli dima maa muna - ti yetto'a soa, bee, a bu soa? Ay! ti yela bu soa; dama ti pun wulisiya, ni, sokam zaa be la tumbeeri ni - ban nye Izraeli niriba ni ban pa Izraeli dima zaa.

¹⁰Kaman hoo din sobi n-dooli, ni :- "Soso ka yelimaɲni, Pa yinni koka gba.

¹¹So mun ka ni m-mari yem, Soso bu boori Naawunni ziiya.

¹²Sokam zaa burigri soori ni, Sokam zaa leebi la bunkyo'anju. So n ka ni n-tummi din veela, Pa yinni koka gba."

- 13**Ni :- "Ba loŋgu ŋmanni la gballi noori - Gbaliseaa kan na bu pi: Ba yetto'a zaa nye la yomsigu." Ni :- "Ba mari la gyeriŋga toom n-so'ari ba nangbana ni."
- 14**Ni :- "Ba zulimbeeri toom yiiri ba noya ni na."
- 15**Ka di laa n-so'bi, ni :- "Ba zori n-kyenni soori ni Ni ba ti ku niriba yooma.
- 16**Ba sa'amni la buna n-gaari, N-taasi la sufusa'anŋu beerim m-paasi.
- 17**Ba mun bu mi sugru soori."
- 18**Ni :- "Ba mun bu tiri Naawunni gyirima."
- 19**To; ka ti mi halli, ni, zaaligu so'ppu ŋon yeli seem la, ka yetti n-tiri la zaaligu niriba la - di nye la, Izraeli dima maa. Lala zugu ka ba ku laa n-nya kukori, ka baŋŋi, ni, duniya niriba zaa mari la yetto'a ni ba ti to'asi Naawunni tooni.
- 20**Din laa m-paasi, ninsaala zaa ku to'ai n-doli zaaligu soori ka naayi yi Naawunni sariya karibu ni na, ni, yelimaŋni daana n nye u. Dama zaaligu maa tuma nye la lala: di kur kye ka taalli yela yi paalu.
- 21**Pampaŋŋo muna ka Naawunni wulisi u yelimaŋni soori kan bu doli la zaaligu so'ppu la, halli ka zaaligu gbaŋŋu ni anabidima yela daa pun mooli, ni, di nin niŋi lala.
- 22**Naawunni ŋon tiri yelimaŋni seem wa doli la Yisa Masiiya yedda niŋbu, ka dinŋo nye la lala n-ti sokam zaa ŋon niŋi u yedda gba. Woligri ka ni,
- 23**dama sokam tum la taalli ka koŋŋi soori ni ba paai Naawunni gyirima ziiya.
- 24**Ka Naawunni ŋon tisiri ba piini yori, samni ka ni, la zugu, u yiisi ba taalli ni, ka zaali ba yelimaŋni, Kirisita Yisa ŋon fa ba m-basi zugu.
- 25**Don Yisa muna - Naawunni daa zaŋŋi u n-tisi hoo maaligu, ni u ti nye so ŋon ziim mari kye-m-peŋŋi, ka di mun doli la yedda. Lala zugu Naawunni n wulisiri u mammaŋŋa yelimaŋni ŋon be seem, dama sahanseaa la u daa di sugru zaŋŋi n-kyanŋi ban daa danŋi n-tum taalli.
- 26**U boori la u niŋi lala n-wulisi u yelimaŋni ŋon be seem saha kanŋoa; dizugu u mammaŋŋa nye la yelimaŋni daana, ka laa n-nye so ŋon deaari sokam ŋon niŋi Yisa yedda la gba, ni, yelimaŋni daana.
- 27**To, ka ti nin nyu bara dizugu, bee? Ay! Barinyuubu ka ni. Wula zugu? Dama di zaa bu doli la zaaligu maa doli, aama di doli la so'seaa - di nye la yedda niŋbu soori.
- 28**Dinŋona ti mari teesa, ni, niriba be la yelimaŋni dima ba yedda niŋbu zugu; di pa la zaaligu la tuma zugu ka ba nya yelimaŋni.
- 29**Ammi, Naawunni nye la Izraeli dima koko Naawunni? - ka u ba'a ka ban kpalim la ni? Ay! di pa lala - ban pa Izraeli dima la gba Naawunni n nye u.
- 30**Yelimaŋni u nye la sokam zaa Naawunni, dama Naawunni yinni koko m be ni; u deaari Izraeli dima, ban guni la, ni, yelimaŋni dima ba yedda niŋbu zugu, ka laa n-deaari ban pa Izraeli dima ka bu guni la gba, ni, yelimaŋni dima ba yedda zugu.

³¹Dinḡo zugu, ti kyiisiri, ni, anfaani ka zaaligu la ni, halli beela? - dama ti boori yedda niḡbu yela. Ay! pa lala: ti ya zaḡḡi zaaligu maa n-zaali la suḡḡa di zugu.

Room Dima 4

¹Tɔ: ka Ibrahim muna? - so ḡon nye ti butiri zaa yaaba la: bo ka ti ye n-yeli, ni, ḡona n daa baḡḡi?

²Ka di yi daa nye la tunsuma zugu ka Naawunni daa yeli, ni, u nye la yelimaḡḡi daana, dinḡona u da mari seelli ni u kuuli di zugu, amaa pa Naawunni saani ka u daa kuuli.

³Litaafi yeliya, ni, "Ibrahim daa sakki n-niḡi Naawunni yedda, ka u yedda wa zugu daa kye ka Naawunni daa yeli, ni, u nye la yelimaḡḡi daana." - bee, di pa lala?

⁴Nira ḡon tumni maa, see ka u deaai u yoori: u tuma samni doḡi la u tuma daana la: di pa la ba 'yeli', ni, ba nin zaḡḡi n-ti u piini.

⁵Amaa ḡon be ni u yedda zugu la, ka pa u tuma zugu, dama u niḡni Naawunni yedda, ni, u nye la so ḡon zaḡḡi tumbeeri daana taalli yela zaa m-peḡḡi u, di daama mun yetto'a maa ni ka ba 'yeli, ni, u nye la yelimaḡḡi daana'.

⁶Halli NaaDauda gba daa pun yeli lala nira yela - di nye la : ninvugso Naawunni ḡon yeli, ni, u nye la yelimaḡḡi daana, ka di pa la u tuma zugu. U daa to'asi di daama zugsuḡḡu yela, ni:

⁷"Zugsuḡḡu be ni n-ti ba - Ninvugseeba Naawunni ḡon kye ba taalli m-peḡḡi la, Ka ba tumbeeri laa n-ka teaari u saani.

⁸Zugsuḡḡu gba n-ti seeba Naawunni sariya ḡon bu lusi ba n-yeli, ni, ba galim n-tum la taalli."

⁹Tɔ: ka NaaDauda ḡon daa to'asi zugsunseaa wa nye la ban guni la kɔkɔ dinni? Bee, ban bu guni su ka gba? Ay! - ban bu guni la gba nin mara, dama Litaafi yeliya, ni, "U yedda zugu ka Naawunni daa yeli Ibrahim, ni, u nye la yelimaḡḡi daana."

¹⁰Ka wula saha ka Naawunni daa yeli lala? Di saha maa ka Ibrahim guniya, bee, u daa na bu guni? - Ay! di saha ka u na bu guni.

¹¹Di nyaḡḡa ka ba daa naayi guni u, ka u gunibu wa daa wulisi la, ni, Naawunni pun yeli, ni, u nye la yelimaḡḡi daana u yedda zugu; yedda wa mun ka u daa pun niḡi ka ba daa na bu guni u. Dinzugu ḡon Ibrahim nye la yedda niḡniba zaa ba - baseeba ban niḡi Naawunni yedda ka na bu guni la - ka di nin kye ka Naawunni yetti, ni, ba nye la yelimaḡḡi dima.

¹²Ka u laa n-nye la seeba ban guni la zaa ba m-paasi - baseeba ban pa la ban guni kɔkɔa, amaa ba yedda niḡbu gba doḡi la ti zaa ba, Ibrahim, soori maa, dama ḡon daa niḡi Naawunni yedda poi, ka naayi guni.

- ¹³Naawunni ḡon daa ti u nangbambasiri n-ti 'Ibrahim ni u nyaanḡa' maa, u daa yeli, ni, u nin kye ka u di duniya wa hoo u faari; u daa niḡi lala maa, pa la Ibrahim ḡon daa doli zaaligu la zugu, amaa ḡon daa niḡi ḡon Naawunni yedda la zugu.
- ¹⁴Ka di yi nye la zaaligu zugu ka Naawunni nangbambasiri paari ninvugseeba ban doli ka, dinḡona yedda nye la yori, ka Naawunni nangbambasiri gba nye yori.
- ¹⁵Zaaligu la tumni la sufuyisigri zugu, amaa zaaligu yi ka ni, zaaligu galiḡḡu gba ku be ni.
- ¹⁶Nangbambasiri maa daa kye na la yedda zugu, ka ka ze la deede, ni ka ti leebi piini n-tiri Ibrahim nyaanḡa zaa, pa la seeba ban doli zaaligu la koka, amaa ni seeba ban niḡi yedda hoo Ibrahim gba. Ka ḡon Ibrahim nye la ti zaa ba.
- ¹⁷Litaafi yeliya, ni, "N nin kye ka i leebi bura pam yaaba." - ḡon daa niḡi Naawunni yedda maa zugu nla. U daa niḡi yedda, ni, Naawunni tisiri la nyovuri, ka u yeligu daa kye ka din daa ka ni la yi ti be ni.
- ¹⁸Ibrahim daa niḡi yedda ka mari tama, halli din daa ti paai ni u ti koaai tama maa zaa u daa kpalim m-mari tama, ka di zugu u daa leebi 'bura pam yaaba', dama Litaafi daa pun yeli lala, ni, "Lala ka i nyaanḡa nin ti be ni."
- ¹⁹Halli ḡon daa paai yuunkobga maa zaa yori, u yedda daa bu baligi ḡon daa kurigi la zugu, u ningbina ḡon daa gyaari seem la, ka u p'a Zaraatu gba ningbina gyaari nti kḡḡi puuwa gbaari yaasa.
- ²⁰Ii - anḡo zaa yori u yedda daa bu basi u, ka u daa bu birisi Naawunni nangbambasiri la; u yedda wa daa ti u la yiiko, ka u daa pe'ai Naawunni.
- ²¹U daa maali n-kpamsi u sufu ni yedda, ni, Naawunni ḡon basi u nangbambasiri maa seem la, di siri nin niḡi lala.
- ²²Ka dinḡona, ḡon Ibrahim yedda maa zugu ka 'Naawunni daa yeli, ni, u nye la yelimaḡni daana'.
- ²³Ni, u 'yetti, ni, u nye la yelimaḡni daana' - ba daa bu sobi lala ḡon Ibrahim zugu koka.
- ²⁴Ay! - ba daa sobi di lala maa n-ti la tirima, dama ba nin yeli ti gba lala, ti seeba ban niḡi yedda n-tiri Naawunni, ni, u daa yisigi ti Dugma Yisa kum ni la.
- ²⁵Ti tumbeeri zugu ka ba daa zanḡi ḡon Yisa n-tisi ni u kpi; ka u mun yisigi kum ni, ni ti ti yi na hoo yelimaḡni dima.

Room Dima 5

- ¹To; ka dizugu tin niḡi yedda la zugu kye ka Naawunni deaai ti, ni, yelimaḡni dima. Ka lala kye ka nangbanyinni be ni tin ni Naawunni sunsukkuni, ti Dugma Yisa Kirisita Masiya zugu.

- ²Dama ɲɔn Yisa zugu daa kye ka ti nya yedda niɲbu soori nti kpe n-ze tin be zaazisunseaa wa ni. Di nye la Naawunni ɲɔn daa tum lala tunsuma n-ti ti maa. Dizugu ka ti mari sufupeelli, dama ti mari tama, ni, ti nin nya Naawunni gyirima veelim.
- ³Din paasi maa, ti mari sufupeelli halli ti wahala diibu puuni gba, dama ti mi, ni, wahala diibu paasiri ti sugru ni sufukpeemni.
- ⁴Sugru mun paasiri ti beesisuɲɲu, ka beesisuɲɲu mun paasiri ti tama.
- ⁵Ka tama maa paasigu ku kye ka ti di vi, dama Naawunni zaɲɲi u Siiya n-ti ti ka ti baɲɲi u wurilim ɲɔn zoaai seem di zugu.
- ⁶Kirisita muna - sahanseaa ti daa na ka yaa la, lala saha maa deede ka u daa kpi n-ti tirim tumbeeri dima maa.
- ⁷Ya bu nya? - Di tɔ pam ni sɔ sakki n-kpi n-ti ninvugsoa - halli n-ti yelimaɲni daanso gba. Amaa di bu ya'ai ka nira yi mari sufukpeemni n-sakki n-kpi ninvugsuɲɲu zugu.
- ⁸Amaa Naawunni ɲɔna - ɲɔn daa niɲi seem n-wulisi ti, ni, u wuri ti pam ɲɔa :- tin daa na be tumbeeri ni sahanseaa la, Kirisita daa kpi n-ti ti.
- ⁹Tɔ, ka di yi be lala maa, ka Naawunni pun deaai ti, ni, yelimaɲni dima, Yisa Masiyya ziim maa zugu, dinɲɔna ti mi halli, ni, ɲɔn Yisa zugu ka ti nin laa n-yi Naawunni sugyeaa ni gba.
- ¹⁰Dama tin daa nye Naawunni dindaandima sahanseaa la, u Bii Yisa kum maa zugu daa kye ka Naawunni deaai ti taalli sindaani maa. Di zugu ti mi halli, ni, Yisa nyɔvuri zugu nin kye ka ti nya tuliginsim.
- ¹¹Amaa pa dinɲɔ kɔkɔ gba. See ka ti mari sufupeelli pam Naawunni saani, ka gyeemni u ti Dugma Yisa Kirisita zugu dama ɲɔn Yisa n daa zɔ sindaani n-ti ti ka u Ba deaai.
- ¹²Dinzugu ya teesima Adam yela: ɲɔn nira yinni zugu ka tumbeoo ni ala'akyi daa kpe duniya wa na, ka tumbeoo zugu muna ka kum be ni. Lala zugu ka kum daa pun laai m-paai sɔkam, dama sɔkam zaa tum la tumbeoo.
- ¹³Tumbeoo siri daa pun be la duniya wa puuni pɔi, ka Musa na bu deaai zaaligu maa yela Naawunni saani. Amaa di zaa yɔri, ba daa bu nyaɲɲi n-tɔ'asiri tumbeoo galinsi yela, zaaligu la ɲɔn daa na ka ni la zugu.
- ¹⁴Amaa kum daa pun su ba zaa fukumsi n-yi Adam saha halli nti paai Musa. Sɔkam daa kpi, halli ban daa bu tum tumbeseelli kan ɲmanni Adam dinni la nti za'asi Naawunni noori zaaligu. Dɔn Adam muna - u nye la sɔ ɲɔn danɲi tooni n-wulisiri sɔ ɲɔn nin naayi kye na la yela ɲɔn ti ya be seem.
- ¹⁵Amaa Naawunni piini yiiko bu ɲmanni tumbeoo dinni. Ay! - di gaari lala zugu pam. Ti mi halli, ni, ninvugyinni taalli zugu ka niriba pam daa kpi; amaa Naawunni piini zoaari m-paasiri n-suɲɲni niriba pam, ka lala gba yiiri la ninvugyinni zugu ni na - di nye la : Yisa Kirisita Masiyya zugu.

¹⁶Din laa m-paasi: Naawunni piini siri bu ḡmanni la ninvugyinni maa tumbeoo la yela: dama tumbeoo yinni kɔkɔ zugu ka Naawunni daa kari sɔkam sariya n-lusi ba, amaa Naawunni piini zugu daa kye ka tumbeeri pam yela daa kpiisi, ka ba yiisi niriba maa, ni, ba mari yelimaḡni.

¹⁷Ya bu nya? - Tumbeoo yinni taalli zugu daa kye ka kum su sɔkam fukumsi, ka di daa yi lala tumbedaana yinni maa saani na. Tɔ, ka dinḡona ti mi halli, ni, seeba ban deaai Naawunni yelimaḡni u piinisunḡu pam zugu la nin ti su nyɔvuri naam fukumsi, ka di mun nye la tunsunḡu daana yinni zugu, ḡon nye Yisa Kirisita.

¹⁸Dinḡo zaa kye ka ti baḡḡi, ni, nira yinni tumbeoo zugu kye ka niriba zaa yetto'a lu Naawunni saani, ka ba zaa nya taalli u saani. Lala yaasa ka nira yinni maa tunsunḡu zugu kye ka niriba zaa yi taalli ni, ka ba mari yelimaḡni Naawunni saani nti nya nyɔvuri.

¹⁹Ninvugyinni maa daa za'asi Naawunni noori, ka di zugu niriba pam daa nya taalli, ni, ala'akyi dima n nye ba. Lala yaasa ka ninvugyinni ḡonla daa sakki Naawunni noori, ka di zugu niriba pam daa yi taalli ni, ni, yelimaḡni dima n nye ba.

²⁰Zaaligu muna - ba daa mari ka na ni ba ti kye ka taalli tumpu maali m-paasira. Amaa taalli ḡon maali m-paasiri seem la, Naawunni piini gba daa paasi n-gaari lala zugu.

²¹Tumbeoo zugu n-daa la, dama tumbeoo daa mari kum yiiko n-su niriba fukumsi, amaa lala ka Naawunni piinisunḡu mari yelimaḡni yiiko n-su ba fukumsi, halli ka ba ti nya nyɔvuri kan ka tɔriga, Yisa Kirisita Masiya zugu.

Room Dima 6

¹Tɔ; dinḡona ti ya yeli la wula? Ni, ti kpalimma n-tummi tumbeeri ni ti ti kye ka Naawunni piinisuma zoaari m-paasira?

²Ay! - di pa lala. Ti nye la ninvugseeba ban pun kpi zaḡḡi n-kyaḡḡi Tumbeoo yiiko yela ni. Ka wula zugu ka ti nin laa m-be tumbeeri tumpu ni?

³Bee, ya bu mi kɔsuubu gbinni ḡon nye seem? Tirim ban daa deaai Naawunni kɔsuubu la zaa, dina n wulisi, ni, ti be la Yisa Kirisita ni. Ka di laa n-wulisi, ni, ti paasi la u zugu n-kpi gba.

⁴Din laa m-paasi, ban daa su ti koom ni ti ti paasi Yisa zugu n-kpi maa, ba daa zaḡḡi ti m-paasi u zugu n-sɔ'ai. Ka di gbinni nye la ḡḡa : ni, ti Ba Naawunni gyirima yiiko daa kye ka Yisa doaai kum ni; ka di zugu lala kye ka ti gba doaai nti be beesipaalli.

⁵Dama ti yi ḡmanni la ti Dugma Yisa n-kpi u kum wa taabu, di kpa, ni, ti nin ḡmanni hoo ḡona u kum doaari ni gba.

⁶Ka ti mi, ni, ti beesikura la ka ba daa zaḡḡi n-la'am m-paasi Masiya zugu n-kpaasi n-tabli dɔpulli zugu, ni lala kye ka ti beesikura ningbina nin sa'am m-basi, Tumbeoo ḡon

su a yela zaa maa zugu. Dinɔna ti ningbina ku laa n-nyε seesi Ala'akyi ɔn su hoo ban su daaba seem maa.

⁷Dama ɔn kpi zaa pun yi ala'akyi ni.

⁸Tɔ, ka tirim ɔn pun paasi Kirisita zugu n-kpi maa, dinɔna ti mari la yɛdda, ni, ti nin paasi u zugu m-mari nyɔvuri gba.

⁹Ti mi, ni, Kirisita daa pun yisigi kum ni, ka di zugu u ku laa n-kpi, dama kum laa n-ka yiiko u saani.

¹⁰Ɔn daa kpi maa, u daa kpi yummu zaɔɔi n-kyanɔi Tumbeoo yiiko saani: ka ɔn mari nyɔvuri maa muna, u mari n-ti la Naawunni saani.

¹¹Tɔ, ka dizugu ya gba teesima ya mansi yela lala. Ni, ya gba pun kpi zaɔɔi n-kyanɔi Tumbeoo yiiko ni, ka mari nyɔvuri n-ti Naawunni, yan la'am m-be Kirisita Yisa saani zugu.

¹²Ya ningbina nyε la seesi an kpiira, ka di zugu yan di kyε ka Tumbeoo su a fukumsi nti kyε ka a ɔli Tumbeoo koribeeri yela.

¹³Ya di laa n-zaɔɔi ya ningbina luga zaa n-tiri Tumbeoo, ka a ti leebi Tumbeoo tuma neema. Amaa ya zaɔɔi ya ningbina luga zaa n-tiri Naawunni ka a ti leebi u yelimaɔni tuma neema, dama ya nyε la seeba ban pun neaai kum ni.

¹⁴Dinɔna Ala'akyi ku laa n-nyε ya dugma, dama zaaligu maa bu su ya yela, amaa ka Naawunni piinisuma tuma n su ya.

¹⁵Bɔ yaasa? Zaaligu bu su ti, na'ala Naawunni piini n su ti: ammi, ti tuma tumbeeri lala zugu? - Ay! pa lala.

¹⁶Ya bu mi daaba yela ɔn be seem? Ya yi zaɔɔi ya mansi n-ti sɔ ni ya leebi u daaba ka wumni u noori, ɔnɔ n leebi ya dugma ka ya kur nyε la yan deaai sɔ noori wa daaba. Soya ayi m be ni :- bee, ya nin deaai Tumbeoo noori nti nya kum; bee, Naawunni noori wumpu soori ka ya nin deaai nti paai yelimaɔni zaaziya.

¹⁷Amaa ti puusiri Naawunni barika! Dama ni ya daa be Ala'akyi suulinsi ni n-wumni Tumbeoo yeligu hoo daaba maa zaa, ya daa wum yelimaɔni mooligu la ka doai n-takki ya sufu ni teesa ka sakki n-deaai wulisigu maa.

¹⁸Ka ya daa laa n-yi Ala'akyi suulinsi ni na, ka leebi Yelimaɔni ɔn su seeba.

¹⁹Tɔ, n tɔ'asiri la ninsaala duniya wa puuni beesigu yela n-tiri ya, dama a gbinni bamsim bu tɔ; ka yan be la duniya wa puuni la zugu n kyε ka ya na ka yaa zaɔɔi n-kyanɔi yelizulima yela. Ya daa kyε ka ya ningbina luga zaa leebi hoo daaba n-ti da'ari tuma ni zaaligu za'asigu. Amaa pampanɔ ya zaɔɔi ya ningbina n-leebe la daaba n-ti Naawunni yelimaɔni la, n-tummi tunsuma kasikasi.

²⁰Yan daa be Ala'akyi suulinsi ni hoo daaba sahanseaa la, Yelimaɔni maa daa bu su ya fukumsi.

²¹Ka anfaani bo ka ya daa nya di zugu? Ay, zaalim! Lala tumbeeri maa zugu daa kur kye ka ya di vi, ka yela wa zaa naari nye la kum.

²²Amaa pampaṅṅo ba fa ya m-basi n-yiisi Ala'akyi fukumsi ni na, ni ya leebi Naawunni suulinsi niriba. Dinṅo zugu ka ya nyari anfaani pam ka leebi la Naawunni dinni, din mun naari nye la nyovuri kan ka toriga.

²³Dama Ala'akyi yoori yoori n-tiri ka tuntumniba, ka lala yoori nye la kum. Amaa Naawunni mun tiri la u piini yoriyori, ka lala piini nye la nyovuri kan ka toriga, Kirisita Yisa ti Dugma saani.

Room Dima 7

¹To. M mabiisi, ya kye ka n to'asi n-ti yaseeba ban baṅṅi zaaligu la. Ya na zi zaaligu yela ḡon nye seem deede, bee? Ni, nira ḡon na kpalim m-be u nyovuri ni sahanseaa maa koko ka zaaligu maa doli u: bee bo?

²Ya bu nya? - Zaaligu wulisiya, ni, po'a yi kuli doo, di kpa ni, ni, u sira maa su u yela sahanseaa lala doo maa yi na be u nyovuri ni. Amaa u sira maa kum nyaanṅa, zaaligu basi po'a maa taalli ka u su u maṅṅa, halli ni u nin toaai n-kuli siripaalli. Po'a wa yi bo dso, ka u sira na be u nyovuri ni, ba boonni u, ni, po'agoorli; amaa u sira maa yi kpi, zaaligu maa bu laa n-doli u, ka u pa po'agoorli, ni ḡon kuli siripaalli maa zaa.

⁴To, ka di daa nye la lala n-ti ya, m mabiisi. Ba daa kye ka ya paasi Kirisita ningbina zugu ka ku ya, di zugu ya laa n-ka ni n-ti zaaligu yela. Ka dizugu ya nya soori ni ya ti leebi so dinni, ḡon yisigi kum ni - di nye la Yisa; ni di niṅi anfaani n-ti Naawunni.

⁵Sahanseaa la, ti beesigu daa doli ti ningbinkorisi yela. Di saha ka tumbeeri tumpu boorimma daa doli zaaligu maa n-nya yaa n-tummi ti ningbina luga zaa ni; ka ti daa bu nya anfaani di zugu - ay! kum koko ka ti daa nya.

⁶Amaa pampaṅṅo ti kpiya ni n-ti zaaligu maa, ka di zugu zaaligu wa bu laa n-su ti yela. Lala yi kye ka ti bu laa n-doli sokurigu kan nye zaaligu soppu maa dinni la, amaa soppaalli kan nye Sii maa dinni.

⁷Dinzugu, ti ya yeli la wula? - ni, Naawunni zaaligu maa nye la ala'akyi, bee? Ay! pa lala. Amaa di yi da pa la zaaligu la zugu, n naa n-ku baṅṅi ala'akyi ḡon nye seelli. Dama zaaligu maa yi da bu yeli, ni, "Di kye ka i sufu korisi kpe i kpeaa buna zugu.", n naa n-ku baṅṅi niriba neema boobu yela.

⁸Ala'akyi daa doli zaaligu la n-nya zaazisuṅṅu poi, ka naayi kye ka neema boobu teesibeeri balibu pam kpe n sufu ni. Amaa zaaligu yi ka ni, Ala'akyi mun gba kpi ni.

⁹Sahanseaa la, n daa mari nyovuri, ka na zi zaaligu yela maa. Amaa zaaligu la ḡon daa ti paai ma na, ka daa kye ka Ala'akyi neai ni,

¹⁰ka man kpi. Zaaligu la gbinni nye la nyovuri, amaa man saani ka daa zi la kum na.

- ¹¹Zaaligu maa zugu ka Ala'akyi daa nya soori n-yomsa ma, n-zan̄ni zaaligu maa yela n-kye ka n kpi.
- ¹²Ka di zaa wulisiri, ni, Naawunni zaalikpana maa nye la kasi, ka zaaligu kam zaa yinniyinni nye la bunveelli; a zaa mari la yelimañni kasikasi.
- ¹³Ka bunsun̄nu din̄ɔ n kye ka kum paai ma la, bee wula? - Ay, pa lala! Ala'akyi n nye din ziiri kum na, ka ka daa d̄lisi bunsun̄nu wa n-tum lala maa; ka di zugu ka ti ban̄ni ala'akyi beeri ñon nye seem la. Lala zugu ka zaaligu la kye ka tumbeeri zaa yiiri paalu.
- ¹⁴Ti mi halli, ni, zaaligu la nye la seaa kan d̄lisi ni siiya; amaa man mun nye duniya wa ni ninsaala, ka ba koosiri ma ni hoo daabri n-ti Ala'akyi.
- ¹⁵Halli n ku toaai m-ban̄ni man tumni seelli. Dama m bu tumni man boori tunseesi. Ay! - tunseesi man bu boori la zaa ka n tumna.
- ¹⁶Lala zugu, n yi tum taaliseaa ka yeli, ni, m bu boori lala, n yetto'a wa wulisiya, ni, zaaligu la veela, ka n sakki lala.
- ¹⁷Ka din̄ɔ pa la mani n tumni taalli maa, amaa Ala'akyi m be n saani n-tumna.
- ¹⁸M mi, ni, bunsun̄seelli ka m beesigu ni, halli beela - di nye la n duniya wa ni ningbina la ni beesigu ni. M boori tunsuma tumpu, amaa n koñni la a tumpu.
- ¹⁹M boori la tunsun̄nu tumpu n-koñni, ka laa n-tumni tumbeseelli man bu boori maa.
- ²⁰N yi tum taaliseaa ka yeli, ni, m bu boori lala, din̄ɔ pa la mani n tumni taalli maa, amaa Ala'akyi m be n saani n-tumna.
- ²¹N yi ban̄ni yelimañni ñɔa : ni, n yi kur boori ni n ti tumni din veela, lala saha maa ka tumbeoo tumpu be n saani.
- ²²Dama n sufu ni teesa zaa kur sakkri ni n-tiri Naawunni zaaligu tuma,
- ²³amaa m ban̄niya, ni, zaaliseaa n be n ningbiñnu luga ni. Ka lala zaalibeoo tuusiri toppu n-ñiñni n sufu ni teesa zaalisun̄nu la, ka nyañni ma n-gbaai ma nti kpari n ningbiñnu luga ni teesibeoo ziiya.
- ²⁴Waay, waay, waay! Man wahala daana wa! D̄oni n lee n-ya fa ma m-basi, n-yiisi ma duniya wa ni ningbina beesigu wa ni, din taasiri ma kum ni?
- ²⁵Ay! M pe'ari Naawunni ka puusiri u barika, dama ñon pun fa ma m-basi, Yisa Kirisita Masiya ti Dugma zugu. Ah, to! M mamman̄ña sufu ni teesa puuni ka n d̄li la Naawunni zaaligu sosun̄nu, amaa n duniya wa ni ningbina beesigu puuni ka n na d̄li la Ala'akyi sobeoo.

Room Dima 8

- ¹Din̄ɔna ba ku laa n-toaai n-kari Kirisita Yisa niriba sariya n-lusi ba, halli beela.

- ²Dama zaalipaalli be la Yisa Kirisita saani; Naawunni Sii maa zaaligu n nye ka, ka ka tiri nyovuri. Zaaligu wa n kye ka i yi zaalikurigu la suulinsi ni na - Ala'akyi ngon su zaaliseaa maa nla, kan tiri kum.
- ³Ban daa sobi zaaligu seaa n-dooli la muna, di daa konji yiiko, duniya wa ni ninsaalidima ningbina ngon boori tumbeoo maa zugu. Amaa Naawunni mammaḡa daa zaḡḡi u yiiko n-tumna. U daa kye ka u toori Biiya kye ti saani na nti leebi ngon mari duniya wa ni ningbina, hoo tumbeeri dima ngon mari seem la - halli tumbeeri zugu ka u daa kye na gba. Lala ka Naawunni daa nyaḡḡi n-kari sariya n-lusi Ala'akyi; dama duniya wa ni ningbina maa ni ka tumbeeri be ni n-tumna.
- ⁴Di zaa gbinni nye la nḡa : ni, Naawunni zaaligu ngon ya zaali ti yelimaḡni maa, lala yelimaḡni naayi be ti beesigu ni zaa - tiseeba ban bu doli ningbina koribeeri sokura la, amaa sii maa sosunḡu, bumpaalli, ka ti dola.
- ⁵Dama seeba ban be duniya wa ningbinkorisi ni la, ba zikki zaa be ningbinkorisi yela ni; amaa seeba ban be sii maa beesisunḡu ni la, ban mun zikki kur be sisunḡu yela ni.
- ⁶Ningbinkorisi teesa tiri la kum, amaa sii maa beesigu teesa tisiri la nyovuri ni sufudoaa.
- ⁷Duniya wa ni ningbinkorisi teesa kur zaḡḡi la Naawunni dimni; a bu sakkri n-tiri Naawunni zaaligu - ka mun pun ku toai n-sakki lala.
- ⁸Lala zugu ka ninvugseeba ban beesigu doli ningbinkorisi soori la ku toai n-tigi Naawunni nini.
- ⁹Yarima muna - duniya wa ningbinkorisi bu su ya, amaa Sii maa beesisunḡu ni ka ya be ni. Halli so yi ka Kirisita Siiya, u pa la Yisa dinni gba.
- ¹⁰Ya duniya wa ni ningbina muna - kum su a, tumbeeri zugu. Amaa di zaa yori, Kirisita yi be ya ni, ya siisi mari la nyovuri, Naawunni ngon deaai ya hoo yelimaḡni dima maa zugu.
- ¹¹Naawunni siri daa yisigi Yisa kum ni. Dizugu ngon Naawunni Sii maa yi be ya ni, u nin kye ka ya gba ningbina nin ti yisigi kum ni - halli ni a kpiiri ni gba - hoo ngon daa yisigi Yisa seem la; ka di nye la u Sii maa ngon be ya ni la zugu.
- ¹²Dizugu, m mabiisi, di ḡmanni la hoo ti diri samni seem la. Amaa pa duniya wa ningbiḡḡu samni ka ti di, ni ti ti doli ningbinkorisi beesigu yelibeeri;
- ¹³dama ya yi ti doli ningbina beesibeoo soori ya nin kpi. Amaa ya beesigu yi doli la Sii maa soori, lala yi kye ka ningbinkorisi kpi, ka yarima mun nin neaai.
- ¹⁴Dama sokam ngon doli Sii maa beesigu la nye la Naawunni biiya.
- ¹⁵Yan daa deaai Sii maa fukumsi maa, di pa la siso ngon nin kye ka ya laa n-leebi daaba, ni ya zori dabeem di zugu. Amaa yan daa deaai Sii la zugu, lala yi kye ka ya leebri Naawunni biisi: ka ngon Sii Kasi maa zugu ka ti tasiri n-yetti, "Abba!" - ka di gbinni nye la, "M Ba!"

- 16**Halli Sii maa mammanɗa paasiri la ti toori siisi zugu n-wulisiri, ni, ti siri nye la Naawunni biisi.
- 17**Tɔ, ka ti yi nye la Naawunni biisi, ti laa n-nye la u faari dittiba. Ti nin di faari Naawunni saani, halli tin ni Kirisita nin la'am n-di ka. Tin ni ɗon yi siri ti la'am n-di u wahala, dinɗona ti ya la'amni n-nya u gyirima gba.
- 18**Man ɗon nya seem maa ɗɗa :- pamanɗo namsigu wa ku toaai m-ma'asi ni gyirima veelim seaa ban nin kasigi n-ti ti la.
- 19**Dama Naawunni daa naam duniya zaa, ka ka na be ni n-guusiri sahanseaa ɗon ya yiisi u biisi paalu ni na maa.
- 20**Dama duniya wa zaa ka ba daa zaɗɗi n-kpeesi yetto'ayɗɗu ni, ka di pa la duniya yuubu zugu, amaa Naawunni ɗon daa zaali lala maa zugu. Dama u daa mari tama,
- 21**ni, duniya wa zaa nin nya fa-m-basi ka ku laa m-be sa'ɗɗu suulinsi ni; di saha ka ka nin paai mansuulinsi ni gyirima ziiya, hoo Naawunni biisi zaa ɗon nin ti mari seem la.
- 22**Dama ti mi halli, ni, duniya wa zaa nyuusiri ni ka diri la wahala hoo pɔ'aso ɗon be do'am wahala maa ni ɗon nyuusiri seem la. Ka di be la lala halli ni zuna.
- 23**Ka di pa la duniya wa kɔkɔa, amaa ti mammansi gba, tirim ban daɗɗi n-deaai Sii maa, ti gba nyuusiri ni ti sufu ni n-guusiri sahanseaa Naawunni ɗon nin deaai ti hoo u biisi, ka fa ti ningbina m-basi la.
- 24**Dama ti pun deaai tuliginsim, ka di nye la tin mari lala tama maa ziiya. Tɔ, ka ti nini yi pun nya bunseelli, lala pa la tama marigu; dama sɔsɔ ku laa n-yeli, ni, u mari tama, ka mun pun nya.
- 25**Amaa ti yi mari tama zaɗɗi n-kyanɗi ti nini ɗon bu nyari bunseaa, ti nin guri di la ni sugru.
- 26**Lala ka Sii maa sunɗi ti, tin ka yaa maa zugu. Dama ti bu mi din da sum ni ti susi Naawunni seela, amaa Sii maa zori ti sindaani n-tiri ti ni nimmoaa, halli ka sɔ ku toaai n-yeli u nyuusigu gbinni zaa ɗon nye seem gba.
- 27**Naawunni mun viisiri m-banɗi din be ninsaalidima sufu ni, ka laa m-banɗi din be Sii maa teesa ni, dama Sii maa zori la Naawunni niriba sindaani n-tiri ba, ka ɗon niɗni seem maa do'li la Naawunni yuubu soori.
- 28**Ti mi halli, ni, seelli kam zaa ni, Naawunni sunɗi la ninvugseeba ban wuri u maa - di nye la : baseeba ɗon Naawunni ɗon daa daɗɗi m-pii maa, u yuubu la zugu.
- 29**Dama u siri daa daɗɗi m-mi u niriba, ka laa n-zaali ba, ni ba ti ɗmanni u Bii la. Ka lala kye ka u Bii maa nin nye Zuuwa u babiisi pam saani.
- 30**Ka Naawunni ɗon daa daɗɗi n-zaali seeba lala maa, ban ka u daa yiisi; ka daa yiisi ba, n-deaai ba, ni, yelimaɗni dima. Ka ɗon daa deaai ba lala maa, u daa laa n-ti ba gyirima.

³¹Tɔ, ka dinɔna wula ka ti ya yeli di zugu? Naawunni yi be ti saani, ɔni n nin toaai n-zabri ti? Ay! so ka ni.

³²Ɖona ɔn daa bu za'asi, ni, u toori Bii ku kpi, amaa u daa zaɔɔi u n-tisi ti zaa zugu; ka dinɔna, wula zugu ka u ku ti ti bunsuma kam zaa m-paasi u zugu? - U ku toaai m-mɔɔi.

³³Ɖni n lee n-nya galinsi ni u ti tɔ'asi n-galim Naawunni ninvuggamsa maa? - ay! so ka ni. Dama Naawunni pun deaai ba, ni, yelimaɔni dima.

³⁴Bee, ɔni n nin lee n-kari ba sariya n-lusi ba? Dama di nye la Kirisita ɔn daa kpi, ka din gaari lala, u nye la ɔn yisigi kum ni. Ka ɔn mun ziya Naawunni nudirigu ya'ari la, ka laa n-zɔri ti sindaani Naawunni saani.

³⁵Ka ɔni n nin toaai n-wɔligi tin ni Kirisita wurilim? Daanɔu bee? - bee mugsigu? Ban tumni ti putoo nin niɔi? Kɔm ɔn ti lu, bee, ti ti kɔɔi kyinkyina? Dabeem yela nin niɔi, bee tɔpu?

³⁶- Hoo din pun sobi n-dooli, ni :- "Nyin, Naawunni, zugu ka ba kuuri ti, Beoo kam zaa ka ba kuuri ti. Dizugu ti ɔmanni la peesi - Peesi ban ya kɔri seeba."

³⁷- Ay! Anɔo zaa puuni ti nin nya nyaɔɔni, Yisa ɔn wuri ti maa zugu.

³⁸Dama n niɔi yedda, ni, seelli ku toaai n-wɔligi tin ni Naawunni wurilim :- kum ku toaai n-niɔi, ka nyɔvuri mun bu ya niɔi. Pa malaakadima, pa yiiko daandima. Bunseesi an be duniya wa ni pampaɔo ku toaai n-niɔi lala, halli an naayi ya kye na gba. Bunseesi an be saazugu, bee, bunseesi an be bɔ'azuliɔɔu ni ku toaai. Halli bunseelli kam zaa kan be la duniya wa ni m-paasi - seelli ku toaai n-wɔligi tin ni Naawunni wurilim din be ti Dugma Kirisita Yisa Masiya saani maa.

Room Dima 9

¹Man ɔn ya tɔ'asiri n-tiri ya wa nye la yelimaɔni, man ɔn be Kirisita saani maa zugu; m bu ma'ari ziri, halli Naawunni Sii Kasi kur kye ka n sufu ni teesa wulisiri lala gba.

²Ni, m mari la sufusa'aɔɔu pam, ni beerim din bu naara; ka di zaa nye la m mabiisi, Yehudiyadima maa, zugu. Dama di yi naa n-sunɔi bana, man naa n-sakki, ni, Naawunni ti za'asi ma, ka kari ma Kirisita saani.

⁴Ba nye la Izraeli dima: Naawunni daa deaai ba hoo u biisi ka wulisi ba u gyirima veelim; u daa pɔ noori n-ti ba nangbanyinni zugu, ka daa zaali ba u zaaligu, ni ba wungyeɔɔu soori yela; ka u daa ti ba noori zaɔɔi n-kyanɔi bunsuma tisibu.

⁵Ban su kurimni sa yaadima yela; halli ba butiri maa ni, zaɔɔi n-kyanɔi u ninsaala ningbina yela maa, ka Kirisita Masiya daa yi na. Ka ɔn mun nye la Naawunni, ka u gaari bunseelli kam zaa, ka ba pɛ'ari u ka gyeemni u saha din ka tɔriga. Ammi.

- ⁶Amaa di pa la kaman Naawunni yetto'a luya. Dama di pa la ban nya ba do'am Izraeli ni la zaa n nye Izraeli niriba ni yelimanni.
- ⁷Pa ba zaa n nye Ibrahim biisi, kulla ban yi u butiri la ni zugu. Ay! - ni, "Yisahaaku saani ka i biisi nin yi na."
- ⁸Dinjo n wulisi, ni, di pa la ban do'ai seeba zaa n nye Naawunni biisi maa, amaa ban doli la Naawunni nangbambasiri soori n-do'ai seeba la n nye biisi ni yelimanni.
- ⁹Dama njo ka Naawunni nangbambasiri maa daa yeli :- "Nyama! Di yi ti paai yuumni n nin labi na, ka lala saha maa ka Zaraatu ti ya mari u biiya." - Naawunni yeligu deede nla.
- ¹⁰Ka di pa la lala koka, amaa Rebekka mun daa mari doo yinni puuwa - di nye la : ti yaaba Yisahaaku dinni.
- ¹¹Amaa u daa na bu do'ai u gyeesi maa, ka di zugu u biisi wa na bu tum tunseelli zaa - bunsunju, bee, bumbeoo - ka lala saha ka Naawunni daa yeli, ni, "Bikpeema la nin ti gyeemni u tunzo." U daa niiji lala ni u ti kye ka jon Naawunni yuubu ti ze sunja, dama u boori ni u ninvuggamsa yiiri na, pa ba tuma zugu, amaa jon Naawunni jon booni ba la zugu.
- ¹³Hoo din pun sobi n-dooli, ni :- "Yaakubu ka n daa wura, Iiso mun ka n daa yaai."
- ¹⁴Wula ka ti ya yeli yaasa? Ni, Naawunni daa bu niiji din tuusi, bee? - Ay! di ku toaai m-be lala.
- ¹⁵Dama u daa yeli Musa, ni :- "Mani n mari namboo n-tiri man ya zori seeba namboo la; Ka niiji sufubaalli n-tiri n sufu jon baali n-tiri seeba la."
- ¹⁶Dizugu di zaa pa la ninsaala yuubu, bee, ninsaala jon moori n-tummi seem la zugu, amaa di be la Naawunni nambozoaa maa zugu.
- ¹⁷Dama Litaafi maa yeli n-ti NaaFirawuna, ni, "Mani n kye ka i doaa na ni n ti zanni i n-wulisi n yiiko jon nye seelli maa, ka kye ka n yuuri du duniya wa zaa ni."
- ¹⁸Dinzugu u siri mari namboo n-tiri ninvugseeba, hoo u yuubu jon be seem la; ka laa n-kye ka seeba mari tuppuwumni, ka di gba doli la u yuubu.
- ¹⁹To: di pa seem ya ninvugso nin ti yeli ma, ni, "Ka dinjona, di niiji la wula ka Naawunni kpalim n-nyari ti galinsi? Dama soso ku toaai n-ta'ai jon Naawunni yuubu jon boori seem."
- ²⁰To, ka n ya labsi u, ni, "Eeh, n zaa! Ka nyini n nye joni? Nyin ninsaala nin boosiri Naawunni boosa, bee wula? Dukku ku toaai n-doaai m-boosi jon me ka la, ni, 'Bo zugu ka i me ma lala?': bee m ma'ai ni?"
- ²¹Ammi, dugmeera ka soori ni u zanni ya'ari m-me jon boori a seem, bee? Ay! - u nin toaai n-gbeaai ya'ari maa m-me laveelli, ka laa n-gbeaai beni m-me laseaa ban zanni n-tummi da'ari tuma.

²²Di bu ya'ai ka Naawunni yi boori u ti wulisi u yiiko, ni u sugyeaa, ñon bε seem. Ka dizugu u daa niñi sugru pam n-tiri ninvugseeba ban ñmanni la da'ari tuma laasi, seesi ban daa maali ni a ti sa'am m-basi, ñon Naawunni sugyeaa zugu.

²³Ka di bu laa n-ya'ai ka u boori u ti wulisi u gyirima ñon veeli pam seem. Ka dizugu u daa niñi lala n-tiri ninvugseeba ban ñmanni la veelim tuma laasi la, ka u zo ba namboo, dama u daa ñanji m-maali ba ni ba ti nya gyirima.

²⁴Halli tirima gba ka u daa booli ti, ni ti nya lala gyirima; pa Yehudiyadima la kōkōa, amaa ka ban nye buriseesi niriba la m-paasi.

²⁵Hoo din sobi Hoseaa bukku maa ni, ni :- "Ban daa pa n niriba la, N nin booli ba n niriba. Man daa bu wuri so la, N nin booli u, ni, n wurilim nira.

²⁶Ka ya'aseaa ban daa yeli ba, Ni, 'Ya pa la n niriba.' la, Beni ka ba nin booni ba, Ni, 'Naawunni Nyovuri Daana biisi'. “

²⁷Ka Aizaaya mun daa kaasi n-yeli zanji n-kyanji Izraeli dima yela, ni, "Halli Izraeli niriba yi ti zoaai hoo teekuduuri mo'abisigu gba, di zaa yori, ba beela nin ti kpalim n-nya tuliginsim.

²⁸Dama ti Dugma maa nin kari u sariya m-basi duniya ni na, ka din ya naai la yooma.”

²⁹Hoo Aizaaya ñon daa ñanji n-yeli seem la, ni :- "Naawunni Don Ka Kpeaa yi daa bu kye biisi wa Ni ba kpalim n-ti ti, Di daa naa n-ñiñi ti hoo Sodoom ni Gomora - Tinseesi Naawunni ñon daa sa'am maa.”

³⁰Ka ti ya yeli la wula yaasa? Ni, ban pa Yehudiyadima maa daa bu boori Naawunni yelimañni ziiya, amaa ba daa nya ka. Yedda zugu yelimañni beebu ziiya ka ba daa paai.

³¹Ka Izraeli dima mun daa ñoli zaaligu soori m-bōa, nti gyea.

³²Wula zugu n-daa la? - Dama ba daa bu ñoli yedda soori, amaa zaaligu tuma tumpu dinni ka ba daa ñola. Ba daa tuui n-lu kugri maa zugu,

³³hoo din pun sobi n-dooli seem, ni :- "Ya nyama! N dooni la kugri, Buntitaari, n-ñiñi Zayon tiñña ni. Kugseaa kan nin kye ka niriba tuui n nye ka, Ni tampiia kan kye ka ba lu tiñña. Amaa ñon niñi u yedda muna - ñona n ku di vi, halli beela.”

Room Dima 10

¹M mabiisi, di nye la n sufu yuubu ni n Yehudiyataaba ti nya tuliginsim; lala zugu ka m puusiri Naawunni n-tiri ba sahakam.

²M mi halli, ka yetti ya la yelimañni, ni, ba boori la Naawunni yela ni nimmoosi, amaa ba boobu maa mun bu ñoli bamsim soori.

- ³Dama ba bu mi Naawunni yelimaŋni soori, ka di zugu ba boori la ba zaali ba mammanŋa yelimaŋni soori. Lala zugu ka ba daa za'asi Naawunni soori ka bu paai ya'aseaa Naawunni ŋon naa n-deaai ba, ni, yelimaŋni dima.
- ⁴Kirisita Masiya nye la zaaligu la gbinni, ni kan wa saala gba. U kye ka seeba ban niŋi u yedda maa zaa yi paalu ni, ni, yelimaŋni dima.
- ⁵Musa daa sobi zaaligu la yelimaŋni soori yela n-yeli, ni, ŋonkam tumni zaaligu tuma maa zaasa nin nya nyovuri di zugu.
- ⁶Amaa zaŋŋi n-kyanŋi yelimaŋni din yi yedda niŋbu ni na, ni, "Di birisiri i sufu ni, ni, 'Ɖoni n nin toaai n-du saazugu m-paai arizana ni?', " - di nye la : ni, u du m-paai beni nti zaŋŋi Kirisita n-sigi na –
- ⁷"bee, 'Ɖoni n nin toaai n-sigi n-kpe bo'azuliŋŋu maa ni?'" - di nye la : n-zaŋŋi Kirisita n-duusi n-yi kum ni na.
- ⁸Ka di yeli la wula? - ni :- "Yeligu maa bu wo'a ya saani, Halli ka be la ya noya ni, Ka be la ya sufu ni gba." - di nye la yeligu zaŋŋi n-kyanŋi yedda niŋbu, yeliseaa tirima ŋon moonni maa.
- ⁹Ni, 'ya noya', dama i yaari la i noori n-sakki, ni, Yisa nye la i Dugma; ni, 'ya sufu', dama i niŋni i sufu ni yedda, ni, Naawunni daa neaai Yisa kum ni. Ka anŋo abayi zaa zugu ka ya nin nya tuliginsim.
- ¹⁰Dama nira niŋni yedda u sufu ni, ka di zugu Naawunni deaai u, ni, yelimaŋni daana. Ka u laa n-yaai u noori n-sakki n-wulisi paalu ni, ka nya tuliginsim di zugu.
- ¹¹Dama di sobi n-dooli, ni, "Ɖon niŋi u yedda la muna - ŋona n ku di vi halli beela."
- ¹²Kpa wa ka woliŋri ka ni - Yehudiyadima ku be ba kokoa ka kye Griika dima. Naawunni nye la ba zaa Dugma, ka ŋon mun zaŋŋi bunsunseelli kam n-tiri baseeba ban mi u yuuri n-susiri u maa.
- ¹³Ni, "Ɖonkam mi ti Dugma yuuri ka susiri u la nin nya tuliginsim."
- ¹⁴To, ka dinŋona ba ya niŋi la wula n-toaai n-susiri u, ka bu danŋi n-niŋi u yedda? Bee, ba ya niŋi la wula n-toaai n-niŋi u yedda, ka na bu wum u yela? Ka ba ya niŋi la wula n-toaai n-wum u yela, ka di pa la so pun mooli u lahabaari maa n-ti ba?
- ¹⁵Ban moonni maa muna - ba ku toaai m-mooli, see ka so yi tum ba ni ba ti niŋi lala. Hoo din sobi n-dooli seem la, ni, "Di kur niŋni i la nya'asim ni i ti nya seeba ban mari lahabasunŋu maa n-kyenni na."
- ¹⁶Amaa pa sokam zaa n daa sakki n-ti lahabasunŋu maa; hoo Aizaaya ŋon daa yeli seem la, ni, "Ti Dugma, ŋoni n niŋi ti kukori la yedda? - Ay, so zaa bu niŋi!"
- ¹⁷Dinŋona yedda niŋbu yiiri la mooligu maa wumpu ni, ka mooligu wumpu mun yiiri la Kirisita yeligu ni.

¹⁸Amaa zaŋŋi n-kyanŋi Yehudiyadima maa yela ka m boosiya, ni, "Ba siri daa bu wum, bee bo'a?" - Ay! Dama Litaafi yeliya, ni :- "Ba kukɔya gyili duniya lugri kam zaa, Ka ba yeligu paai tingbanŋu zaa tɔriga."

¹⁹Dizugu n laa n-ya m-boosi, ni, Izraeli dima siri daa bu banŋi? Ay! - Halli Musa daa danŋi n-yeli, ni, ti Dugma yeliya, ni :- "N nin zaŋŋi ban pa butiri ni yelimaŋni n-kye ka ya zabi ba nyuuri: Ka laa n-zaŋŋi ninvugseeba ban koŋŋi yem n-kye ka ya suuri yisigi."

²⁰Ka Aizaaya mun daa niŋi sufukpeemni n-gaari lala, halli ka u daa ti yeli, ni, ti Dugma yeliya, ni :- "Seeba ban daa bu boori n zii la - Ban ka n daa kye ka ba nya ma: Ka daa zaŋŋi m maŋŋa n-wulisi n-ti seeba ban bu boosi n yela la."

²¹Ka tin na kpalim n-viisiri anabi Aizaaya yela maa, u daa laa n-tɔ'asi n-ti Izraeli dima, ni, "Beo kam ka n daa teaai n nuusi n-ti n niriba, amaa ba daa nye tuppuwumni dima ni zabooriba."

Room Dima 11

¹Ka dinŋona m boosiri ya, ni, ammi Naawunni za'asi u niriba m-basi, bee? - Ay! di pa lala. M mammanŋa nye la Izraeli nira, Ibrahim tunŋu ni ka n yi na, halli Bengyamin za'anɔri bii n nye ma.

²Naawunni bu za'asi u niriba, seeba ŋon daa danŋi m-banŋi la. Ammi, ya bu mi Litaafi ŋon yeli Ilaygya yela seem la? - Ni, ŋon Ilaygya daa susiri Naawunni n-tuusiri Izraeli dima seem maa,

³ni, "N Dugma, ba daa ku i anabidima la, ba mun daa sa'am i gyeenŋu ziisi la, ka man kɔkɔ n kpalim, halli ka ba boori ni ba ku ma gba!"

⁴Ka Naawunni daa labsi u la wula? - ni, "N pun kye ka niriba tusa ayɔpɔi n kpalim m-be ni, baseeba na zi n-gbaanni Ba'ali maa."

⁵Tɔ - ka lala gba zugu ka pampanŋo ninvugyiisa kpalimiya - kye-m-peŋŋi piini maa ŋon yiisi ninvugseeba la nla.

⁶Ka di yi nye la piini maa zugu ŋona, di bu laa n-dɔli la tunsuma tumpu. Di yi pa lala, kye-m-peŋŋi piini maa naa n-ku nye piini.

⁷Bɔ yaasa? Izraeli dima daa bu nya ban daa boori bunseelli nimmoaa la, amaa ninvugyiisa maa daa nya di. Ban kpalim maa mun daa mari tuppuwumni,

⁸hoo din daa sɔbi seem la, ni :- "Naawunni daa ti ba sibugsiga - U kye ka ba nini ku nya, U kye ka ba tuba ku wum, Halli nti paai zuna."

⁹Ka NaaDauda gba daa yeli, ni :- "Ba la'amni n-diri diibu pam - Kye ka di leebi la beriga n-gbaasi ba! Di leebi la kye'ariga n-gba ba, Ni bɔ'azuliŋŋu ka ba lu n-sigi ka puuni. - Lala nin yɔ ba samni n-ti ba.

¹⁰Kye ka ba nini zibgi Ka ba ku toaai n-nyari, halli beela! Kye ka ba kuntiri ni n-ziiri zitibsa halli saha kan ka toriga!”

¹¹Dizugu m boosiri ya, ni: ammi, ba tuya ni ba ti lu tinna? - Ay! di pa lala. Amaa di nye la ban burigri la zugu ka fa-m-basi paai ban pa Yehudiyadima la saani na, ka lala nin kye ka ban Yehudiyadima maa ti zabri nyuuri.

¹²Dizugu, ba burigri maa kye ka bunsuma paari la duniya wa dima maa zaa, halli ba posigri zugu ka ban pa Yehudiyadima leebi hoo bundaandima. To, ka di yi be lala, Yehudiyadima zaa non ti la'am m-paasi maa, di ya nihi la wula? - di siri nin veela n-gaari zaa!

¹³To: ka pampaŋŋo n ya to'asiri n-tiri yaseeba ban pa Yehudiyadima la. Ka man non nye la tuumu n-ti yan ban pa Yehudiyadima maa, n nin tum n tuma maa zaa ni nimbirimooa.

¹⁴N teesiri, ni, di pa seem n Yehudiyataaba nin ti zabi nyuuri, ka lala nin kye ka ba ninvugseeba ti nya fa-m-basi.

¹⁵Dama sahanseaa ka Naawunni daa za'asi ba la, lala zugu daa kye ka u ti la'asi duniya dima zaa na. Ka di yi be lala, u yi laa n-deaari ba na, di ya be la wula? - Pa nyovuri n-yi kum ni na nla?

¹⁶Ba yi danŋi n-gbeaai maasibeeri beela nti zanŋi n-tisi Naawunni, lala zugu yi kye ka maasa maa zaa nye la Naawunni dinni. Ba yi zanŋi tinya'ari n-tisi Naawunni, lala zugu yi kye ka timunni maa nye la u dinni.

¹⁷Di nmanni la hoo ban nmaai tiseaa kan wanni wula m-basi ka zanŋi moo ni tiwulli n-tugi n-tabli. Lala ka ba zanŋi i n-kpeesi n-tabli Naawunni niriba sunsukkuni. Ka tiwulipaalli wa deaari la sum ni bunsuma zaa an yiiri tii maa nya'a ni na.

¹⁸Ka di yi be lala, nyin bumpaalli ku toaai n-nyu bara n-zeemni bunkura la. I yi boori i nyu bara, kur teaama, ni, di pa la nyini m-mari tii la nya'a maa, amaa nya'a maa n mari i.

¹⁹Di pa seem i ya yeli, ni, ba daa nmaai wulikura maa m-basi ni ba ti tugi i n-tabli.

²⁰To, yelimaŋni nla. Lala wula maa ka ba daa nmaai m-basi a yedda kaalinsi maa zugu; ka nyini ka ba daa tugi n-tabli, i yedda niŋbu zugu. Dizugu nyin di mari karimbaani, see ka i zori dabeem,

²¹dama Naawunni daa bu nihi sugru n-ti wulimaŋa la, ka u ku ti di sugru n-ti nyini gba.

²²I bu nya Naawunni non zori namboo seem? - ka laa n-darigri tuba gba. U darigri ban lu la tuba, amaa ka zo nyini namboo, i yi ti kpalim m-be u nambozoaa maa ni. Di yi pa lala, u nin nmaai i gba m-basi.

²³Ka banla gba yi ti kye ba yedda za'asigu, ba nin laa n-tugi n-kpeesi yaasa, dama Naawunni mari la yiiko ni u ti nihi lala.

- ²⁴I bu nya? U daa pun zaŋŋi nyini, so ŋon nye moo ni tii maa wulli, ni u ti takki i n-tugi n-kpe tisunŋu ni n-tabli. Tɔ: lala n nye di; ka dinŋona labsim ma: ammi, i teesiri, ni, u ku toaai n-zaŋŋi tisunŋu wulimaŋa la ka laa n-tugi n-tabli? U nin toaai, walla!
- ²⁵M mabiisi, yeliso'ara ŋɔa, amaa m bu boori ni ya koŋŋi a bamsim, ka naayi zaŋŋi ya toori yem m-boori a gbinni. Kulla Izraeli dimseeba daa mari zugkpeenŋu ni tuppuwumni, see ka ban pa Izraeli dima ti kpe na ka ba kaalli maa ti paai.
- ²⁶Ka di naayi kye ka Izraeli dima zaa ti nya tuliginsim hoo din daa sobi n-dooli, ni :- "Tuligra maa nin yi Zayon na; U nin yiisi din bu tuusi zaa m-basi, Ka kye ka Yaakubu dima ti leebi kasi zaa.
- ²⁷Lala ka n ti ba noori, n-zaali nangbanyinni zaaligu n-ti ba: Di saha ka n nin kye ba tumbeeri m-peŋŋi ba."
- ²⁸Ban saani ka di kur be la lala: zaŋŋi n-kyanŋi lahabasunŋu maa yela, ban ni Naawunni mari la dimni, ka di nye la yarima zugu. Zaŋŋi n-kyanŋi Naawunni yiisigu piini zugu muna, ba mari la wurilim, ka di nye la ba yaadima zugu.
- ²⁹Dama Naawunni yi ti ya zaŋŋi u fa-m-basi piini n-tisi seeba, bee, u yi ti booli seeba u saani na, u bu ya takki u lala teesa maa.
- ³⁰Yarima daa bu wum n-ti Naawunni, amaa ka yi nya u namboo pampanŋɔa, ka di nye la ban ŋon bu sakkri Naawunni wumpu zugu.
- ³¹Tɔ, ka dizugu ban bu wumni n-tiri Naawunni pampanŋɔa ka di nye la namboo din kye ya saani na zugu. Ka dinŋona di gbinni nye la : ba gba nin naayi nya nambɔzoaa.
- ³²Dama Naawunni kpeesɔ sokam tuppuwumni zii ni, hoo ban kpatti la tumbeeri dima dansarika duu ni seem la. Ka u niŋi lala ni u ti kye ka sokam zaa naayi nya u nambɔzoaa.
- ³³Naawunni bunsuma n zulima, yee! U katti la sariya ka di gbinni so'aya; u soya zaa mun ka banŋni! Ni:
- ³⁴"Ka ŋoni n na mi m-banŋi Naawunni teesa gbinni? Bee, ŋoni n na mi n-kpaam u?"
- ³⁵Ni :- "Halli ŋoni n-danŋi n-ti Naawunni piini, Ni Naawunni ti labsi n-ti u yaasa?"
- ³⁶Dama bunseelikam zaa yi la u saani na, ka ŋon zugu ka a be ni, ka a laa m-paari u saani. Ɖona n sum ni pe'abu saha din ka toriga. Ammi.

Room Dima 12

- ¹Dizugu n susiri ya ni, m mabiisi, Naawunni nambɔzoaa zugu, ni, ya zaŋŋma ya mansi m-maali sara n-ti Naawunni ka u nini tigi. Di nye la : yan na ne wa, ya nin leebi Naawunni dinni, dama dina n nye gyeenŋu maŋni n-tiri u.
- ²Yan di kye ka duniya wa dima beesigu mugsɔ ya, ni ya gba be la lala; amaa ya kye ka ya beesigu takki n-doli ya nini ŋon neaai n-nya so'paalli la. Ya tumma Naawunni

yuubu tuma nti ban̄ɲi a gbinni, ni, a veela ka laa n-nyɛ bunsuma zaa ka Naawunni nini n tigr̄i a.

³Tɔ; Naawunni ɲɔn pun zaɲɲi u suɲɲsim piini n-ti ma la zugu, n kpaamni ya zaa yinniyinni ɲɔɔa : ni, yan di ɔɔsi ya mammansi yɛla n-teesi, ni, a veela, halli ka ya lala teesa gaari din siri nye yelimaɲni maa. Ay! - Ya kye ka ya teesa doli la yam maɲni, hoo Naawunni ɲɔn zaɲɲi yedda n-ti ya sɔkam yinniyinni seem.

⁴Ya nyama - ningbiɲɲu maa nye la bummunni yinni, amaa tuga pam bɛ ka ni, ka a seelikam zaa mari la ka tumni, ka tumni.

⁵Di nye la lala n-ti ti zaa: ti zoaaya halli, amaa ti nye la hoo ningbimmunni, tin ɲɔn bɛ Yisa Kirisita ni la zugu. Ka ti zaa ɲmanni la u ningbiɲɲu tuga n-suɲɲni taaba.

⁶Ya bu nya? Naawunni pun zaɲɲi u piini n-ti ti zaa, ka a nye la kookooba. Sɔ yi nye anabi, Naawunni piini maa zugu, ɲɔn tɔ'asima u yedda ɲɔn yi ti ti u, ni u ti yeli seem la.

⁷Sɔ mun yi gyeemni la niriba, Naawunni piini zugu, ɲɔn zɛ yummu u lala tuma maa: ka sɔ mun yi tumni karimba tuma, ɲɔn gba tumma ni nimmoaa.

⁸Yaasa, sɔ yi kpamsiri niriba, di sum ni u kpamsiri ba suɲɲa; sɔ mun yi totti tɔra, ɲɔn tumma ni u sufu zaa; sɔ mun yi su toondaana fukumsi, nimmoosi ka u tumni u tuma; halli sɔ yi ya suɲɲi faradima, ɲɔn mari sufupeelli n-suɲɲi ba.

⁹Kye ka ya siri wuri la niriba yelimaɲni ni, ka di yɔmsira. Ya yaama Sintaani yɛla, ka gyi din nye bunsuɲɲu.

¹⁰Zaɲɲi n-kyan̄ɲi mabitirigu wurilim, see ka ya wuri taaba suɲɲa. Zaɲɲi n-kyan̄ɲi gyirima mun tisibu, see ka ya gyeemni taaba nimmoosi.

¹¹Zaɲɲi n-kyan̄ɲi ya tuma ni, yan di mari zinnya'ari; zaɲɲi n-kyan̄ɲi ya sufu ni yɛla, ya kye ka ya nini moaai; ti Dugma ka ya gyeemni sahakam.

¹²Yan mari tama maa zugu, ya kye ka ya sufu maai; yan mun nya namsigu sahanseaa maa, ya kur mari sugru di puuni; ka yan susiri Naawunni maa, ya susima nimbirimooa.

¹³Ya suɲɲma ya nyaandɔlitaaba ban bɛ wahala ni la, ka se'asi n-deaari saamma n-kpeesiri ya yiya ni.

¹⁴Ya susim bunsuma Naawunni saani n-tiri seeba ban mugsiri ya: ii! - ya susim bunsuma, ka pa la bumbeoo n-tiri ba.

¹⁵Baseeba ban mari sufupeelli maa, ya paasima ba zugu m-mari sufupeelli; ban mun sufu sa'am, ya paasima ba zugu sufusa'an̄ɲu ni.

¹⁶Ya la'amma m-be ni taaba ni sugru. Yan di duusi ya mansi amaa ka sakki n-tabli tarimma saani. Yan di boori ya mansi, bee, n-yetti ni, yem daandima n nye ya.

¹⁷Yan di tum tumbeeri n-labsi sɔa, ɲɔn tum tumbeoo n-niɲi ya la zugu. Ay! - ya kpaɲɲma ya mansi n-tumni tunseesi niriba zaa ɲɔn ɔsiri n-yetti, ni, a veela.

- ¹⁸Ya kye ka yan ni sokam mari la nangbanyinni, halli ya yi ti nyaŋŋi lala.
- ¹⁹M mabiwutta, yan di yɔ sɔ tumbeeri samni, amaa ya kye u yoobu yela n-ti la Naawunni, dama ŋɔna n su tubdarigri yela zaa. Dama di sobi n-dooli, ni, ti Dugma yeliya, ni, labsigu n nye u dinni, ni, ŋɔna nin labsi n-yɔa.
- ²⁰N-laa m-paasi, ni, "Kɔm yi mari i dindaana, nyin tim u diibu ka u di; kɔnyuuri mun yi mari u, nyin tim u koom: i yi niŋi nŋɔ di nin ŋmanni la i moaari la bugunsaala n-ziinni u zugu."
- ²¹Di kye ka tumbeoo nyaŋŋi i; see ka i mari tunsuŋŋu n-nyaŋŋi tumbeoo.

Room Dima 13

- ¹Ya kye ka sokam zaa sakki n-ti tinkpamma, ni ban su fukumsi la zaa. Dama kɔpamni ni fukumsi n ka ni m-bu yi Naawunni saani na. Ɖɔn Naawunni pun zaali naam fukumsi dima an be ni zaa.
- ²Ka ŋɔnkam za'asi fukumsi dima, di daama za'asi la Naawunni ŋɔn zaali seela. Ka seeba ban za'asi ba la muna - ba sumsi la tubdarigri.
- ³Yelimaŋni, ŋɔni n zɔri fukumsi dima dabeem? - Di pa la seeba ban tumni tunsuma la, amaa ban tumni tumbeeri la. I yi boori ni i be ni ka ku zɔri fukumsi dima dabeem, nyin tumma tunsuma ka ba nin pe'ai i.
- ⁴Ɖɔn su naam fukumsi la nye la Naawunni tuntumna, i suŋŋsim zugu. Amaa i yi ti tum din bu tuusi, nyin zɔma u, dama u bu mari naam yiiko maa yɔri; dama u nye la Naawunni ŋɔn zaali sɔ ni u ti zaŋŋi ŋɔn Naawunni sufuyisigri n-darigri tumbeeri dima tuba.
- ⁵Dizugu di sum ni ti sakkri n-tiri naam fukumsi dima, pa dabeem zugu kɔkɔa, amaa ti sufu ni teesa ŋɔn mi, ni, lala veela maa zugu.
- ⁶Lala zugu gba ka ya yoori lampoo ni faarigu, dama ban deaari maa tumni n-tiri Naawunni ni nimbirimooa.
- ⁷Halli ya tima sokam zaa din sum ni u deaai seem. Di yi zaani toosigu, ya toosima; ka di yi kpa ya ni ya yɔ lampoo bee faarigu, ya yooma; halli ŋɔnkam sum gyirima tisibu, yan tim u gyirima ni tibsiri.
- ⁸Yan di di sɔ zaa samni. Sanseaa bu doli ya, di yi pa la, ni, ya wuri taaba; dama ŋɔnkam wuri u taraana pun doli la zaaligu zaa.
- ⁹Ya mi zaaligudima la yela: ni, "Di tum zina.", ni, "Di ku ninsaala.", "Di zu.", ni, "Di kye ka i sufu kɔrisi kpe i kpeaa buna zugu." - halli ni an kpalim zaa m-paasi: tɔ, a zaa be la yelli yinni wa puuni, ni, "Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammajja seem la."
- ¹⁰Wurilim daana ku toaai n-sa'am u taraana yela, lala zugu ka wurilim lu n-ti zaaligudima la zaa.

¹¹Tɔ, ya tumma anɔɔa, dama ya mi saha maa ɲɔn paai seem la. Saha paaya: yan neaam goom ni, dama ti tuliginsim saha maa ku laa n-yuui hoo din daa yuui seem tin daa daɲɲi n-niɲi Naawunni yedda sahanseaa la.

¹²Yuɲɲu kyɛnni n-gatta, ka beoo ya neaai. Dizugu ya kyɛ ka ti za'asi tunseesi an tumni zibsim ni la zaa, ka zaɲɲi la neesim ni tuma hoo tobbiisi ɲɔn zaɲɲi ba neema ni ba ti tuusi toppu seem la.

¹³Wuntaɲɲa ni ka ti be ni, dizugu ya kyɛ ka ti beebu dɔli la soori, ka pa la dimaɲɲa ni daam nyuubu, bee, pɔ'agoorilim ni dɔgoorilim ni tumbeeri zaa, bee, zaba ni nyuuri zappu. Ay, ya kyel anɔɔ zaa m-basi,

¹⁴ka zaɲɲi ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya n-niɲi ya beesigu ni, hoo nira ɲɔn yi ye u sutura seem la. Ka yan di dɔli ya ningbinkɔrisi yuubu tumbeeri maa, halli beela.

Room Dima 14

¹Ninvugso yi be ni ka u yedda bu kpeem Naawunni dɔligu ni, yan deaam u ya saani, amaa yan di ɲmɛ u nangbankpeemni zaɲɲi n-kyanɲi u kyisigu yela.

²Dama seeba mari la yedda din kyɛ ka ba diri bunseelikam zaa; seeba mun yedda bu kpeem, ka ba diri la zevaari kɔkɔ di zugu.

³Ninvugso ɲɔn nin toaai n-di bunseelikam zaa la di galim ɲɔn bu diri la, ka ninvugso ɲɔn diri zevaari kɔkɔ la gba di galim ɲɔnla, dama Naawunni deaai di daama gba.

⁴I nye la ɲɔni n-katti so daabri sariya? Di ti nye la ɲɔn su u maa n nin baɲɲi u nyaɲɲiya, bee, u luya. Halli u nin nyaɲɲi n-ze yummu, dama u dugma nin toaai n-kye ka u nyaɲɲi.

⁵M-paasi yaasa, seeba saani dabsiseesi veela n-gaari taaba, ka seeba mun saani ka a zaa nye la yimmu. Sokam zaa zaanma suɲɲa u toori teesa puuni.

⁶So yi gamsiri dabsa, Naawunni yuuri zugu ka u niɲni lala; so mun yi diri seelli zaa, Naawunni yuuri zugu ka u dira, dama u puusiri la Naawunni bundirigu zugu; halli so yi bu sakki n-diri bundiriseesi, Naawunni yuuri ka ɲɔn gba niɲni lala, ka ɲɔn gba puusiri la Naawunni u bundirigu zugu.

⁷Dama ti so ka ni m-be u toori zugu, so mun ka ni n-kpiiri u kɔkɔ zugu.

⁸Ti yi be ni, ti Dugma zugu ka ti be ni; ti mun yi kpi, ti kpi la ti Dugma zugu. Dinzugu ti yi be ni, bee, ti kpi ni, ti Dugma n su ti yela zaa.

⁹Dinɔɔ zugu ka Kirisita daa kpi ka laa n-yisigi kum ni: ni, u leebi ban pun kpi, ni ban na be ni maa zaa, Dugma.

¹⁰I nye la ɲɔni? - nyin ɲɔn galimni i mabiiya n-zeemni u lala? Ti zaa nin ti zaani Naawunni maa tooni ka u kari ti sariya.

- ¹¹Dama di sɔbi n-dooli, ni :- " 'Mani m be ni, ' - Lala ka ti Dugma yeli - 'Ka m pɔ la noori di zugu, ni, Sɔkam zaa nin gbaani n tooni, Sɔkam zaa nin banɲi ka sakki, ni, Mani n nye Naawunni.' "
- ¹²Dizugu ti sɔkam zaa nin tɔ'asi u toori beebu yettɔ'a n-ti Naawunni.
- ¹³Dinzugu ti di laa n-galimni taaba, amaa ya kye ka ti gɔsi tin nin niɲi seem ka ti mabiisi di burigi, bee, n-lu tumbeeri ni.
- ¹⁴Man ɲɔn be Kirisita ni maa kye ka man bu nya ka bundiriseaa kyisiri ka toori; amaa sɔ yi teesi u sufu ni, ni, ka kyisira, dinɲɔna ka siri kyisiri n-ti di daama.
- ¹⁵I yi daamni i mabiya nyin diri seelli zugu, dinɲɔna i bu tumni la wurilim zugu. Kirisita daa kpi u zugu, ka nyin di kye ka i bundirigu diibu zugu ti sa'am u yela.
- ¹⁶Yan di kye ka bunsunseaa yan mari maa ti nya yubeoo.
- ¹⁷Dama Naawunni naam maa pa la diibu, ni nyuubu; amaa naam maa nye la yelimɲni, ni sufudooa, ni nya'asim piiniseaa Naawunni Sii maa ɲɔn tisira.
- ¹⁸Ka sɔ yi dɔli la soori wa n-gyeemni Kirisita, Naawunni nini tigi di daama, ka u yuuri du ninsaaidima saani.
- ¹⁹Lala zugu, ya kye ka ti gɔsiri la bunseesi an nin mari sufudooa ka kye ka ti sunɲni taaba ka kyenni tooni.
- ²⁰Yan di kye ka bundirigu zugu ti sa'am Naawunni ɲɔn maali seelli. Bundiriseelli bu kyisira, amaa di bu veeli ni i di seelli ka di nin kye ka i mabii maa lu tumbeoo ni.
- ²¹Ti yi ɲɔbi numni, bee, n-nyu daam, bee, anɲɔ taabu zaa, ka lala zugu kye ka ti mabii lu tumbeeri ni, dinɲɔna ti di ɲɔbi, bee, n-nyu a, halli fiɲ. Lala n sɔa.
- ²²Kur mari i yedda wa yela sunɲa, nyin ni Naawunni saani. Zugsunɲu nin be ni n-ti ɲɔn banɲi u sufu ni, ni, ɲɔn niɲni seem wa ka galinsi.
- ²³Amaa ɲɔn birisiri ɲɔn di seelli maa zugu, ka naayi di, Naawunni nin galim di daama di zugu, dama u bu dɔli la u yedda soori. Ka seelli zaa din bu dɔli yedda nye la tumbeoo.

Room Dima 15

- ¹Tɔ; ka dizugu di sumsi ni tirima ban mari yaa ti yedda zugu la ti mari sugru n-tiri ban ka yaa la: see ka ti maari ba sufu, ka ti di boori ti maari ti mammansi sufu.
- ²Sɔkam niɲma din nin kye ka u taraana sufu maai ka u tumni tunsuma, ka kyenni tooni Naawunni saani.
- ³Halli Kirisita gba daa bu maai la u mammanɲa sufu, amaa di daa be la hoo din daa sɔbi n-dooli seem, ni, "Ban n daa boori la Naawunni tuubu la daa tu la mani."

⁴Dama an daa pun sobi maa zaa daa sobi la ni di wulisi tirima, ni lala zugu ti kye ka ti diri sugru, ka nya kpamsima Litaafi maa ziiya zugu nti mari tama.

⁵Dama Naawunni siri su sugru ni kpamsigu yela, ka u nin kye ka ya doli Yisa Kirisita ka kpalim m-mari nangbanyinni ni taaba.

⁶Ka ya nin la'am n-zanji nangbanyinni m-pe'ai Naawunni n̄on nye ti Dugma Yisa Kirisita Ba la.

⁷Dinzugu ya deaama taaba hoo Kirisita n̄on pun deaai ya seem la, Naawunni pe'abu zugu.

⁸Dama n yetti ya, ni, Kirisita daa leebi la Yehudiyadima maa daabri ni u ti wulisi Naawunni yelimañni n̄on nye seem, ni u ti zaali nangbambasiri maa deede - nangbambasiseesi n̄on Naawunni n̄on daa pun basi n-ti ti yaadima la.

⁹Ka laa n-kye ka ban pa Yehudiyadima la mun pe'ari Naawunni u nambɔzoaa zugu, hoo din sobi n-dooli seem, ni :- "Dinzugu n nin pe'ai nyin Naawunni, N nin pe'ai i ban pa Yehudiyadima la saani. N nin yuumni n-tiri i yuuri."

¹⁰Ka di laa n-sobi yaasa, ni :- "Ya mari sufupeelli, yan pa Yehudiyadima wa, Ya paasim u niriba zugu m-mara."

¹¹Yaasa, ni :- "Ya pe'ama ti Dugma, yan pa Yehudiyadima wa, Ka kye ka sokam zaa tiri u gyirima."

¹²Ka Aizaaya gba daa yeli, ni :- "Gyesi tun̄u ni dɔsɔ nin ti be ni n-doaai na n-su ban pa Yehudiyadima la naam; Dɔna zugu ka ba nin ti nya tama."

¹³Naawunni siri su tama yela, ka n susiri u, ni, u kye ka sufumaasim ni sufudoaa ti paali ya sufu, yan niñni yedda maa zugu. Ka Sii Kasi la yiiko nin kye ka ya mari tama pam halli nti yakki.

¹⁴M mabiisi, m mi halli, ni, ya mari yelisuma zaa, ka bamsim kur paali ya ni, ka ya nyañni n-kpaamni taaba.

¹⁵Amaa yetto'aseesi ziiya ka n niñi sufukpeemni n-sobi n-ti ya na beela n-teaari ya. Di yi la n yelimañni piini maa ni na, piiniseaa Naawunni n̄on zanji n-ti ma la.

¹⁶U ti ma, ni, n niñi Yisa Kirisita tuntumna ban pa Yehudiyadima maa saani. N tuma mun nye la Naawunni lahabasun̄u tuma, nti kye ka ban pa Yehudiyadima la ti la'asi na ka Naawunni Sii Kasi kye ka Naawunni deaai ba la kasikasi. Ka tuma wa n̄manni la n̄on maanni sara tuma, hoo ban la'asi la puri ni antaam na, m-maali n-ti Naawunni seem la.

¹⁷Dizugu Yisa Kirisita zugu ka m mari soori ni n nyu bara zanji n-kyan̄ji Naawunni yela.

¹⁸Dama n ku ma'asi ni n to'asi seelli di yi pa la Kirisita n̄on zanji ma n-tum tunseesi la; ka laa n-yeli yetto'aseesi la, ni di kye ka ban pa Yehudiyadima maa ti sakki n-ti Naawunni.

¹⁹U zaŋŋi lala tunkara ni alahazibu tuma yiiko n-tum tuma wa n nuu ni, ni Sii Kasi yiiko. Ka di nye la Gyerusalem zaŋŋi n-gyiligi wa'aligu sa, halli nti paai Illirikum tingbaŋŋu ni, ka n mooli Naawunni lahabasuŋŋu maa yela zaa.

²⁰Ya bu nya? - M ba'a kur be la timpaala ni, ni n ti mooli lahabasuŋŋu maa luginseaa niriba ban na bu wum Kirisita yuuri la ni. Lala ka n ku meeri n-tomni so nyeebri zugu.

²¹Amaa di be la hoo din pun sobi n-dooli seem la, ni :- "Ban na zi n-wum u lahabaari la, Ban nin nya ka baŋŋi: Ban na zi n-wum u yela maa, Ban nin baŋŋi di gbinni."

²²Dinŋo zugu ka di yuui ka m boori soori ni n ti kye ya saani na n-guui.

²³Amaa pampanŋo n laa n-ka tunseelli luga wa puuni, ka n yi boori ni n kye ya saani na yuuma seem nŋoa,

²⁴m mari tama, ni, n yi ya gaari n-kyanŋi Sipeen tingbaŋŋu ni, n nin nya ya. Ka n yi ti kaai ya n-niŋi daba ayi poi, ka ti la'am m-maai taaba sufu, ya nin naayi toaai n-zaali ma soori ni ka n kyanŋi n kyenni la.

²⁵Pampanŋo nŋona, n wa la Gyerusalem tinŋa, ni n ti suŋŋi Naawunni niriba beni.

²⁶Dama Masidoonya dima ni Akaaya dima daa gbaai toosigu ni sufupeelli, ni, ba ti toosi n-suŋŋi fara dimseeba ban be Naawunni niriba sunsukkuni, Gyerusalem timpuuni la.

²⁷Ba daa gbaai lala ni sufupeelli, halli Gyerusalem dima samni n doli ba gba. Dama Gyerusalem dima daa zaŋŋi ba Naawunni bunsuma n-tori n-ti ban pa Yehudiyadima maa nti suŋŋi ba siisi, ka lala zugu kye ka di sumsi ni ban ti zaŋŋi ba duniya wa bunsuma n-tori n-ti Yehudiyadima wa n-suŋŋi ba ningbina.

²⁸Dizugu n yi tum dinŋo maa, n-zaŋŋi ban bo seelli maa nti ti Gyerusalem dima maa n-naai, n nin doli ya saani n-gaari n-kyanŋi n Sipeen la.

²⁹M mi halli, ni, n yi kye ya saani na, n ya mari Kirisita bunsuma zaa n-kye na.

³⁰N susiri ya ni, m mabiisi, ti Dugma Yisa Kirisita zugu, ni Sii Kasi wurilim zugu gba, ni, ya suŋŋi ma ka ti susi Naawunni nimmoosi man yela zugu.

³¹Ya susima, ni, n nin yi Gyuudii dimseeba ban bu niŋi yedda la nuusi ni na, ka Gyerusalem puuni Naawunni niriba la nini nin tigi n suŋŋsim maa.

³²Ka lala zugu Naawunni nin ti ma soori ni n kye ya saani na ni sufupeelli, ka man ni yarima nin la'am taaba m-maai taaba sufu.

³³Naawunni siri su sufudoaa yela; nŋon Naawunni be ya zaa saani. Ammi.

Room Dima 16

¹To, ka m boori ni ya ti deaai ti tunzopo'a wa nŋon yuuri boonni Fiibi. U nye la so nŋon tumni Naawunni tuma n-tiri u niriba ban la'amni Kyenkyiriya tinŋa puuni.

- ²Ya deaam u hoo din sumsi ni ya deaai ya mabii seem la, ti Dugma yuuri zugu. U yi ti boori seelli ya saani, ya sunnma u yan nin toaai seem zaa, dama n̄on gba sunni niriba pam halli ni man gba.
- ³Ya puusima Prisila ni Akwila n-ti ma, dama ba n nye n tuntuntaaba la, Kirisita Yisa saani.
- ⁴Ba daa zaŋŋi ba nyovuya m-pa talima man zugu, ka di pa la man k̄oko m pe'ari ba, see ninvugseeba ban pa Yehudiyadima ka la'amni ti Dugma yuuri zugu la gba - ban zaa paasi man zugu m-pe'ara.
- ⁵Ya puusima ban mun la'amni ban Akwila ni Prisila yiri maa puuni n-gyeemni Naawunni maa. Ka puusi n z̄osun̄ŋu Epeenetusi; n̄ona n nye Eseea tingban̄ŋu ni ninvugso n̄on daa dan̄ŋi ba zaa n-leebe Yisa nyaandola la.
- ⁶Ka puusi Mariama, dama u tum pam n-ti ya.
- ⁷Ni Andir̄onikusi ni Gyuniyasi: n do'ariba n nye ba, ka man ni ban n daa la'am m-be dansarika ni. Yisa tuumudima maa tiri ba gyirima, halli ni ba daa dan̄ŋi ma n-leebe Yisa nyaandoliba gba.
- ⁸Ka laa m-puusi Ampiliyatusi n-ti ma, dama n wuri u hoo Naawunni biiya:
- ⁹ni Yuribanusi ti tuntunkpeaa Kirisita Masiya zugu, ni Siteekyusi n z̄osun̄ŋu.
- ¹⁰Apeliisi gba n nye gyirima daana Kirisita yuuri zugu, ya puusima u n-ti ma; n̄on ni Arisit̄obulusi yiri dima la zaa.
- ¹¹Ka puusi n do'ara Heroodiȳoni n-ti ma, ni Naasisusi yiri dima, ban nye ti Dugma niriba la, m-paasi.
- ¹²Tirifeena ni Tirifoosa n nye po'aseeba ban tum tunkara n-ti ti Dugma, ya puusima ba n-ti ma; ka puusi Perisisi man wuri so la - n̄on gba tum tunkara n-ti ti Dugma.
- ¹³Ka puusi Ruufusi dama ti Dugma pun yiisi u: ka laa m-puusi u ma la, n̄on nye man gba ma.
- ¹⁴Ka puusi Asinkyiratusi, ni Fileḡoni, ni Herimiisi, ni Patir̄obaasi, ni Herimaasi, ni ti mabiisi ban be ba saani maa zaa.
- ¹⁵Ka laa m-puusi Fil̄ologusi, ni Gyuliya, ni Neeriyusi ni u tunz̄op̄'a la, ni Olimpaasi ni Yisa nyaandoliba ban be ba saani zaa.
- ¹⁶Ya puusima taaba sun̄ŋasun̄ŋa ti wurilim puusigu ni. Kirisita Masiya nyaandoliba la zaa puusiri ya na.
- ¹⁷N kpaamni ya ni, ni, ya ban̄ŋma seeba ban wulisiri wulisiseesi an sa'amni yan pun bamsi wulisigu la; ba kur taasiri la nangbankpeemni na, ni ba ti lusi ya. Ya yim lala niriba maa yela ni.

¹⁸Dama lala niriba bu gyeemni ti Dugma Kirisita, amaa ba maŋtoori korisi yela ka ba gyeemna. Ka ba zaŋŋi ba yetto'anya'asa ni nangbammalisim la n-yomsiri ninvugseeba ban teesa bu zulima.

¹⁹Yarim muna - sokam mi, ni, ya deaari Naawunni noori, ka dizugu n sufu maasi ya yela zugu. M boori ni ya teesa ti zulima zaŋŋi n-kyanŋi bunsuma, amaa ka laa m-boori ni a ti koŋŋi bumbeeri bamsim, halli fiij.

²⁰Naawunni n su sufudoaa yela zaa, ka di ku yuui ka u nin kye ka ya no n-tom Sintaani zugu n-ŋmirigi u. Ti Dugma Kirisita Masiiya wurilim kpalim m-be ya ni.

²¹Timoti, n tuntunkpeaa la, puusiri ya sunŋa, ni n do'ariba m-paasi - Luusiyusi, ni Gyeesoni ni Soosipata nla.

²²(Man Teritiyusi, ŋon sobri gbanŋu wa n-tiri Pola la, man gba puusiri ya sunŋa ti Dugma yuuri ni.)

²³Gayusi gba puusiri ya ni; n yirikpedaana n nye u, ka laa n-kye ka Yisa niriba la'amni u yiri maa ni. Erasitusi gba puusira - ŋon su ti tinŋa wa ligri yela fukumsi la - ni ti mabii Kuwaatusi m-paasi.

²⁵Ya kye ka ti pe'ari Naawunni! Dɔna nin toaai n-kye ka ya nya yaa, ka di yi la man wulisiri lahabasunŋu maa ni na, ni Yisa Kirisita yela mooligu ni na. Di nye la din wulisi yeliso'ara gbinni n-tiri ya la. Ba daa so'ai yela wa, piiligu ni halli ni zuna,

²⁶amaa pampanŋo ba kasigi a gbinni n-wulisi ti. Hoo anabidima ŋon daa pun sobi n-dooli seem la, lala lahabaari maa ka Naawunni, saha din ka naari la Daana, yetti, ni, ba yiisima na n-wulisiri ya'ari kam, ni duniya zaa niriba ti deaai u noori n-niŋi Yisa yedda.

²⁷Naawunni siri be la u koko m-mari yem; gyirima zaa nye la u dinni halli ni saha din ka toriga. Ti pe'ama u, Yisa Kirisita Masiiya zugu! Ammi.

1 Kōrinti Dima

1 Kōrinti Dima 1

¹Man Pōla n-sōbri gbanju wa n-ti ya, man ni ti mabii Sōsiteniisi. Man nyε so Naawunni n̄n booli ma ni n ti leebi u tuumu, dama lala ka u sufu yuubu daa wulisi.

²N sōbri n-tiri yarima, yaseeba ban la'amni Kōrinti tiŋŋa maa ni n-gyeemni Naawunni: yan be Yisa Kirisita Masiya saani maa zugu n kye ka ya nyε la Naawunni maŋtoori niriba. Lala zugu ka u boonni ya u saani, ka laa m-paasiri ya zugu ninvugseeba ban leebi Naawunni dinni tiŋŋa kam zaa ni, ka ba zaŋŋi la Yisa Kirisita yuuri m-puri ba, dama u nyε la ba Dugma, ni ti gba Dugma.

³Ti Ba Naawunni, ni ti Dugma Yisa Kirisita, zaŋŋma u piinisuma ni alaafe zaa n-tisi ya.

⁴M puusiri Naawunni barika ya zugu sahakam, n̄n daa zaŋŋi u piinisuma n-ti ya la zugu, ka di nyε la Kirisita Yisa saani.

⁵Dama n̄n saani ka ya pun deaai bunsuma pam gba - di nyε la yetto'a zaa, ni bamsim zaa, ziiya.

⁶Lala zugu ka ya beebu kur wulisiri, ni, lahabasuŋŋu zaŋŋi n-kyanŋi Kirisita yela maa nyε la yelimaŋni deede.

⁷Dinzugu ya bu kōŋŋi Naawunni piinisuma, halli yinni gba, ka kpalim n-guusiri ti Dugma Yisa Kirisita Masiya yiibu na saha.

⁸U siri nin mari ya suŋŋa halli nti paai di toriga, ka ya nin zε yummu ti Dugma Yisa dabsiri daari maa ni, galinseelli ka ni.

⁹Naawunni nyε la yedda daana, ka n̄na zugu ka ba daa booli ya, ni ya yi na n-la'amni m-be u Bii Yisa Kirisita ti Dugma saani.

¹⁰Tō: ka n susiri ya, m mabiisi, ti Dugma Yisa Kirisita zugu, ni, ya zaa mari nangbanyinni ni taaba; yan di n̄meeri nangbankpeemni n-wōligri ka kyeri taaba. See ka ya kpamsiri taaba ka mari sufu yinni ni teesiyinni.

¹¹M mabiisi wumma! N wumni ya yela Kloowi yiri dima maa saani, ni, zaba m be ya saani.

¹²Man tō'asiri seem maa nyε la : ni, ya ninvugso n yetti, ni, u doli la man Pōla, ka so yetti, ni, u doli la Apoloosi, so mun gba yetti, ni, Siifasi Piita ka u dola, halli ka so yetti yaasa, ni, "Man mun doli la Kirisita!"

¹³Ammi, ba purigi Kirisita zii bunaasi? Ba daa kpaasi Pōla n-tabli dōpulli zugu ni ya ti nya tuliginsim, bee? - Ay! pa lala. Bee, ba daa su ya Pōla koom? - Ay, halli fiij gba!

¹⁴Di niŋi ma nya'asim Naawunni zugu, ni, n daa bu su ya ninvugso koom, na'ala Krispusi ni Gayusi kōkōa.

- ¹⁵Dama lala zugu ya ku toaai n-yeli, ni, n daa su ya koom m mammantoori yuuri zugu.
- ¹⁶(Ay, n tamna: Sitefanasi ni u yiri dima gba ka n daa su Naawunni koom. M bu laa n-teaari sunḡa : ni, n daa su ninvugso m-paasi ba zugu, bee, n daa bu su.)
- ¹⁷Ya bu nya? - di daa pa la koom suubu yela zugu ka Kirisita daa tum ma ya saani na, amaa lahabasunḡu mooligu zugu; ka m bu zaḡḡi ninsaala yem m-moonna, dama lala kye ka Kirisita dopulli zugu kum yela ti basi yori.
- ¹⁸Dama dopulli maa lahabaari muna - ninvugseeba ban be baasiyori soori ni maa yi ti wum di, ba yetti, ni, gyertilim; amaa tirima mun ban be tuliginsim soori maa ni la saani ka di mari la Naawunni yiiko.
- ¹⁹Dama di sobi n-dooli, ni :- "N nin sa'am yem dima bamsim maa; N nin gbarigi ba miilinsi."
- ²⁰To, ka yem daana la lee? Bamsim daana la lee? Don viisiri m-baḡḡni pampaḡḡo duniya beesigu yela la be la yani? Naawunni n zaḡḡi duniya wa yem n-leebe gyertilim, bee, m ma'ari ni?
- ²¹Naawunni mammaḡḡa yem zugu daa kye ka duniya wa dima daa zaḡḡi ba toori yem ni ba ti baḡḡi u yela n-koḡḡi. Ka u sufu yuubu zugu ka baseeba ban wum lahabaari mooligu din ḡmani hoo gyertilim la n-niḡi yedda la muna - ban nyari fa-m-basi.
- ²²To: Yehudiya dima maa boori la alahazibu tuma nyaabu, ka Griika dima maa mun boori yem yela wumpu;
- ²³amaa tirima ḡon moonni lahabaseaa maa nye la Yisa Kirisita Masiiya yela: ni, ba daa kpaasi u n-tabli dopulli zugu. Ka Yehudiya dima maa yetti, ni, din kyisiri nla; ka Griika dima maa mun yetti, ni, gyertilim n nye di.
- ²⁴Amaa Naawunni ḡon booli seeba la ḡona, u siri nye la Masiiya n-ti ba, ka laa n-nye Naawunni yem ni u yiiko gba - halli ba yi nye Yehudiya dima, ni Griika dima zaa.
- ²⁵Dama Naawunni gyertilim mari yem n-gaari saalidima yem, ka Naawunni bugsim mari yaa n-gaari saalidima yaa.
- ²⁶M mabiisi, ya teesima yan daa be seem ka ba daa booli ya. Ya sunsukkuni ya ka niriba pam ban mari duniya wa yem; ya ka niriba pam ban mari yiiko, bee, n-yi naam zuliya ni.
- ²⁷Amaa Naawunni yiisi la bunseesi an mari gyertilim duniya wa dima saani, ka mari a n-diisiri yem dima maa vi: Naawunni yiisi la an nye bumbugsa duniya wa dima saani, ka mari a n-diisiri yaa dima maa vi.
- ²⁸U yiisi la tarimma, ni niriba ḡon zeemni bunseesi, halli bunseesi an ka ni gba, ka mari a n-kye ka bunseesi an be ni maa ti basi yori.
- ²⁹Ka lala kye ka so ku toaai n-nyu bara ḡon Naawunni saani.

³⁰Ɖɔn Naawunni zugu ka ya be Yisa Kirisita ni; ɲɔna ka Naawunni kye ka u leebi yem n-ti ti, ni yelimaɲni, ka u laa n-kye ka ti leebi Naawunni mammaɲɲa niriba kasi kasi, ka laa n-nya fa-m-basi.

³¹Dizugu - hoo din pun sobi n-dooli - "Ɖɔn ya n-nyu bara zaa, kye ka u nyuuri a ni Naawunni yuuri zugu kɔkɔa."

1 Kɔrinti Dima 2

¹Tɔ: m mabiisi, man daa kye ya saani na maa, ni n ti tɔ'asiri Naawunni yeligu n-tiri ya, ni ya ti baɲɲi Naawunni yeliso'ara - lala saha n daa bu kye na ni n ti zaɲɲi yelinya'asa an mari bamsim n-tɔ'asira.

²Ay! - n daa yeli, ni, man ɲɔn be ya saani la m bu ya sakki m-baɲɲi seelli na'ala Yisa Kirisita Masiya yela kɔkɔ ka n nin baɲɲi - halli ban daa kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu gba.

³N daa be ya saani ka daa kɔɲɲi yaa ni yiiko, ka n daa zɔri dabeem halli nti gyigi di zugu.

⁴N yeligu maa, ni man daa mooli lahabaari la gba, daa pa la yem yetto'anya'asa, amaa a daa wulisiri la Naawunni Sii maa yiiko yela,

⁵ni lala ti kye ka ya yedda niɲbu ku be saalidima yem zugu, amaa Naawunni yiiko zugu.

⁶Yem yela ka ti siri yi tɔ'asiri n-tiri ban gbaai kpamni la saani, amaa di pa la pampaɲɲo saha yem maa, pa din yi ban su pampaɲɲo duniya fukumsi la saani na - ban kur naari yɔri.

⁷Ay! Naawunni yem ka ti tɔ'asira - bunsɔ'arigu din daa bu yi paalu na. Lala yem ka Naawunni daa zaali pɔi ka naayi naam pampaɲɲo duniya wa; ka niɲi lala ni u ti kye ka tirima nin nya gyirima.

⁸Yem wa muna - ban su pampaɲɲo duniya fukumsi la sɔsɔ daa bu baɲɲi di gbinni; halli ba yi daa baɲɲi, ba naa n-ku kpaasi ti Dugma gyirima daana n-tabli dɔpulli zugu.

⁹Ba siri daa bu baɲɲi, hoo din pun sobi n-dooli, ni :- "Bunseesi sɔ nimbiri ɲɔn na bu nya, Bunseesi sɔ tubri ɲɔn na bu wum, Bunseesi ninsaalisɔ sufu ɲɔn na bu teesi a yela - Anɲo ka Naawunni pun maali siri, U nin zaɲɲi a n-ti ban wuri u maa."

¹⁰Tirim muna - ɲɔn Naawunni zaɲɲi anɲo taabu n-wulisi ti; u Sii maa zugu ka u wulisiri a ni, dama Sii maa viisiri la seelikam, halli Naawunni yelizulima gba.

¹¹Ka saalidima saani, ɲɔni m mi u saalitaraana yela deede? - Ay, sɔsɔ bu mi, na'ala di daama maɲtoori sufu ni sii maa m mi u yela. Lala ka sɔ na zi Naawunni yela deede, na'ala Naawunni Siiya.

¹²Pa duniya wa siiya ka ti daa deaai; amaa Siso ŋon yi Naawunni saani na. Ka lala n kye ka ti baŋŋi Naawunni ŋon ti ti piiniseesi la zaa.

¹³Tɔ: lala ka ti wulisira. Di bu yi la duniya wa yem wulisigu ni na, amaa hoo Sii maa ŋon wulisiri ti seem; ka ti mari n-sunŋni Sii maa niriba, ni ba ti baŋŋi u yela.

¹⁴Ninvugseeba ban ka Sii maa bu deaari yeliseesi an yiiri Naawunni Sii maa ni na, dama a nye la gyirilim ba saani. Ba bu baŋŋi a gbinni, dama sɔ ku toaai m-baŋŋi, di yi pa la u doli Sii maa soori n-viisiri a.

¹⁵Nira ŋon mari Sii maa viisiri la seelikam, amaa sɔ mun bu viisiri ŋona.

¹⁶Ni :- "Dama ti Dugma sufu ni teesa muna - Ɔɔni n na mi m-baŋŋi a? Ɔɔni mun ŋmeeri u saawara?" Tirima mun mari la Kirisita Masiiya sufu ni teesa.

1 Kɔrinti Dima 3

¹M mabiisi, n ku toaai n-tɔ'asi n-ti ya hoo ban mi Sii maa yela la, amaa hoo ban mi ninsaala yela la kɔkɔa, dama ya na nye la bileesi zaŋŋi n-kyanŋi Kirisita yela.

²Dizugu n daa mɔ'asiri ya la bisim, pa dikpeema; dama ya daa bu sa'ai ditibsa diibu. Halli ni zuna ya na ku toaai n-deaai ninvugkura diibu,

³dama ya na zi Sii maa yela. Nyuuri zappu ni suuri yisigri ŋon na be ya saani, pa duniya wa saalidima yela ka ya dola?

⁴Ya bu nya? - sɔ yetti, ni, Pola ka u dola; ka sɔ mun yetti, ni, Apɔloosi ka u boora: pa duniya wa ninsaalidima yetto'a ŋɔa?

⁵Apɔloosi nye la ŋoni? Bee, Pola nye la ŋoni? Ti zaa nye la Naawunni tuntumniba, ka di kye ka yarima niŋni yedda dima, amaa bunseelikam yi la Naawunni saani na n-ti ti.

⁶Zaŋŋi n-kyanŋi ya yedda yela, mani n daa buri bumbura la, ka Apɔloosi mun daa yɔ'ai bumbula la koom, amaa Naawunni yiiko zugu ka a zoaai na n-niŋna.

⁷Lala zugu ka ŋon butti la pa seela, ka ŋon yɔ'ari koom la gba pa seela; din kpa la talasi nye la Naawunni tuma, dama ŋona n kye ka di zoaari na n-niŋna.

⁸Ɔɔn butti ni ŋon yɔ'ari koom la zaa tumni la tumni yinni, ka ti Dugma nin yɔ ba zaa hoo ban tumni seem la.

⁹Tirima zaa la'am n-tumni Naawunni tuma: yan mun nye la Naawunni puu ka ti kooraa, ka laa n-nye u yiri ka ti meera.

¹⁰Mani n nye tammeera ni yelimaŋni, hoo man deaai piiniseesi Naawunni saani la, ka n daa nyeebi nyeebri maa; ka sɔ mun deaai m-meeri n-tɔmna: tɔ! see ka sɔkam mari u maŋŋa ka baŋŋi ŋon tumni u meebu tuma seem.

¹¹Ba daa pun nyeebi nyeebri la sunŋa, ka sɔsɔ ku toaai n-nyeebi seaa m-paasi ka zugu - Yisa Kirisita yela ka n tɔ'asiri wa.

- ¹²Amaa sɔ zaŋŋi salima m-me m-pa nyeebri wa zugu, ka sɔ mun zaŋŋi anzulifa m-pa, bee kugveela; ka seeba gba zaŋŋi daari, bee moori ni kika'a m-pa.
- ¹³Amaa sariya karibu daari yi paai na, di nin yiisi sɔkam tuma paalu ni na, n-wulisi an be seem, dama bugum n ya zamsi sɔkam zaa tuma.
- ¹⁴Tɔ; ka bugum yi bu ti nyaŋŋi sɔ tuma, di daama nin deaai u laara sanyoaa.
- ¹⁵Amaa bugum yi di sɔ tuma zaa, di daama nin koŋŋi marigu; u mammaŋŋa ku baasi yori, amaa u nin ŋmanni la hoo ŋon kpeeri bugum ni n-gatta.
- ¹⁶Ya bu baŋŋi, ni, yarima n nye Naawunni Gyeenŋu Duu, bee? Halli Naawunni Siyya be ya ni gba.
- ¹⁷Ninvugso yi sa'am Naawunni gyeenŋu ziiya, Naawunni gba nin sa'am di daama. Naawunni Gyeenŋu Duu nye la u dinni, kan nye bunkasikasi: ka yarim n nye u Gyeenŋu Duu wa.
- ¹⁸Tɔ: yan di kye ka ya sɔ yɔmsi u maŋŋa; ninvugso yi be ya saani ka teesi, ni, u nye la yem daana duniya wa saani, kye ka di daama leebi gyerigu; ka lala zugu nin kye ka u leebi yem daana ni yelimaŋni.
- ¹⁹Dama duniya wa yem nye la gyertilim Naawunni saani. Lala zugu ka di pun sobi n-dooli, ni, "Yem daandima maa muna - Naawunni zaŋŋi ba toori yemgoliŋŋa m-betti n-gbaari ba."
- ²⁰Ka di laa n-sobi, ni, "Ti Dugma m mi yem dima teesa zaa, ka a nye la yori."
- ²¹Dinŋo zugu, di kye ka ya sɔ nyuuri bara ninsaalidima yela zugu. Dama bunseelikam zaa nye la ya dinni.
- ²²Ii! - Pɔla nye la ya dinni, ni Apɔloosi, ni Siifasi Piita; yarima n su beesigu ni kum fukumsi; din be ni pampaŋŋo ni din nin niŋi zaa - aŋŋo zaa nye la ya dinni.
- ²³Ka ya mun nye la Kirisita Masiyya ŋon su ninvugseeba, ka ŋon Kirisita nye la Naawunni dinni.

1 Kɔrinti Dima 4

- ¹Tɔ, ka dinŋona see ka ba nyari ti, ni, Kirisita tuntumniba, ni seeba Naawunni ŋon zaŋŋi u yeliso'ara fukumsi n-niŋi ba nuu ni.
- ²Din kpalim ka ba boori tuntumniba saani nye la, ni, ba ze yummu n-tumna.
- ³Man mun ba'a ka ni, ni, yarima yi katti n sariya, bee ninsaalidima kootu seseelli yi katta; halli m mammaŋŋa gba - man bu katti n yela sariya.
- ⁴M bu nya teesibeeri n sufu ni, amaa lala ku toaai n-kye ka n niŋi yelimaŋni daana; ti Dugma kɔkɔ nin ti kari ma sariya.

⁵Lala zugu yan di danɓi n-kari sariya ka saha maa na bu paai na; halli ni ti Dugma kyenni na. Ɗona nin kye ka din so'ai zibsims ni zaa nin ti yi paalu na, ka wulisi saalidima sufu ni teesa an be seem. Di saha ka sokam zaa nin ti nya pe'abu din sumsi u, Naawunni saani.

⁶M mabiisi, yarima zugu ka n zanɓi man ni Apoloosi yela wa n-wulisiri ya, ni ya banɓi yeligu wa gbinni ɗon nye seem, ni :- "See ka ya ti dooli din sobi n-dooli seem, ka ku yakki Naawunni ɗon zaali seem." Ni, yan di gyeemni so ka laa n-zeemni u taraana.

⁷Bo n wulisi, ni, ya woligiya ni ka kye ya taaba? Bo ka ya mara, di yi pa la ya daa deaai ka la piini? Ka ya yi deaai piini maa, bo n kye ka ya nyuuri bara, hoo yan bu deaai di zaa?

⁸Ni, bundaandima n nye ya, fa! Ni, ya tigiya ka bu koɗi seela. Ni, ya pun di naam ka kye ti. To: ya yi siri di naam, di veela! - dama ti gba naa n-la'am n-di naam maa.

⁹N teesi, ni, Naawunni zanɓi tirima, u tuumudima maa, ka labsi ti yela nyaanɗa. Ti ɗmanni la hoo ninvugseeba ban kari ti sariya n-lusi ti, ni, ti sum la kum; ka ti diri lala wahala ni sokam ti gosira - halli malaakadima ni ninsaalidima zaa gba.

¹⁰Tirima siri nye la gyera, Kirisita zugu; ka yarima mun wulisiri ninneesim Kirisita saani, fa! Bumbugsa n nye ti, ka ya mun mari kpeeɗu. Ya nyari gyirima, ka ti mun nyari fiilinɗu.

¹¹Halli ni zuna ti kpiiri la kom ni koɗuuri, n-ka bunyeera, ka laa n-nyari mugsigu ti gyilinɗu la puuni.

¹²Ti namsiri n-tummi tuma ni ti nuusi. Ka niriba tuuri ti, ka ti mun kaari kasuma n-tiri ba; ba namsiri ti ni, ka ti mun bu za'asiri ba yuubu.

¹³Ba to'asiri yetto'abeeri n-niɗni ti, amaa ti kpaɗi ti manɗa n-sakki n-ti ba baalimm. Ti ɗmanni la duniya zaa sa'ari, hoo ninsaalidima maa sa'atampuuri, halli ni zuna.

¹⁴M bu sobri wa ni n ti diisi ya la vi, amaa n kpaamni ya ni hoo m biwutta.

¹⁵Dama halli ya yi mari ya karimbadima tusa tusa zanɓi n-kpa Kirisita ziiya gba, ya ka badima pam, see yinni koka. Yelimaɗni, mani n nye so ɗon daa do'ai ya zanɓi n-kpa lahabasunɗu beesigu ziiya ka di nye la Kirisita Yisa saani.

¹⁶Lala zugu ka n susiri ya, ni, ya dooli n beesigu soori.

¹⁷Dinɗo zugu ka n tum Timoti ya saani na; u nye la m biwuttigu ni yelimaɗni, ka laa n-nye so ɗon ze yummu ti Dugma yela zugu. Ɗona nin toaai n-teaari ya man Kirisita beesigu soya yela, hoo man ɗon wulisi seem lugri kam man la'amni ni Naawunni niriba zaa.

¹⁸Man na bu kye ya saani na zugu ka ya seeba mari karimbaani.

¹⁹Amaa di siri ku yuui ka n nin kaai ya na, Naawunni yi ti ti ma lala soori. Di saha n nin banɓi karimbaani dima maa gbinni, pa ba yetto'a yela koka, amaa ni ba yiiko ɗon be seem.

²⁰Dama Naawunni naam pa la yetto'a kokoa, amaa yiiko ni gba.

²¹Bo ka ya boora? - N kyem na nti darigi ya tuba? - bee, n zanji Sii maa wurilim ni nirilim n-kye ya saani na?

1 Korinti Dima 5

¹Lahabaari siri yi na, ni, zina m be ya saani - ka ka taabu ka ni, halli ban bu doli Naawunni soori la saani gba: ni, doko n di u ba po'a.

²Ka ya mun nyuuri la bara, fa! Di da bu sum ni ya sufu sa'am di zugu? - ka ya yi da zanji non tumni lala maa n-yiisi ya la'anju ni, di da soa.

³To, halli ni man ka ya saani maa zaa, n siiya be la ya saani, ka m pun kari di daama sariya hoo man be ya saani n-wumni lala doo wa yetto'a seem.

⁴Ya yi ti la'am taaba ti Dugma Yisa yuuri zugu, ka n gba sii be la ya saani, ti Dugma Yisa yiiko kur be la beni.

⁵Di saha ya zanjma lala doo maa n-ti Sintaani ka u sa'am u ningbina, ka di yi pa seem lala nin kye ka u sii maa nin nya tuliginsim, ti Dugma dabsiri daari.

⁶Ay! ya bara nyuubu wa bu veela! Ya bu mi paanu dabina yela - ni, ba zanji a beela n-ninji boroboro zum puuni, ka a nin nyanji n-tum m-pitti paanu n-fuusiri a zaa gba.

⁷To, ka dinjona ya yiisim dabinkura la m-basi, ka ya leebi boroboropaalli, an ka dabina. Halli, ya siri pun be la lala, dama ba pun korigi Kirisita, hoo ti Yakki-n-Gaari pebila maaligu la - pa paanu kan ka dabina n nye Yakki-n-Gaari dinni?

⁸Dizugu ya kye ka ti maali Kyuu wa sunja: ti di mari dabinkura paanu an kyisira, bee, tumbeeri ni putoo buna; amaa bumpaala, an ka dabina, an nye la yedda ni yelimajni dina.

⁹N daa pun sobi n-ti ya n gbanju la ni, ni, yan di la'am m-be ni ni zina dima.

¹⁰To - pa la duniya wa niriba ban tumni zina la yela ka n daa to'asi, bee, beem dima, bee, ban yomsiri n-faari niriba, halli baseeba ban gyeemni buga la gba: di yi da nye la lala, ya naa n-yi la duniya wa ni zaa.

¹¹Amaa man yi sobri n-tiri ya wa, ni, ninvugso yi be ni ka boonni u manja, ni, ya mabiiya Yisa yuuri zugu, ka tumni zina m-mari beem, halli n-gyeemni buga gba, bee, n-zuuri niriba nyaanja, bee n-nyuuri daam m-bugra, bee, n-yomsiri n-faari niriba - lala tataabu daana ka n yetti ya, ni, yan di la'amni ni u n-diri diibu.

¹²Ammi, m ba'a be la ban pa ti niriba yela ni, bee? - ni n ti kari ba sariya. Ay, pa lala! Yan mun katti la ti toori niriba yela, bee m ma'ari ni?

¹³Seeba ban pa ti niriba muna - Naawunni nin kari ba sariya. Ni, "Ya karima putoo daana n-yiisi ya puuni."

1 Kōrinti Dima 6

- ¹Ya sɔ yi mari yetto'a ni u taraana, ka u zaŋŋi lala yetto'a maa n-kyanŋi ban bu gyeemni Naawunni la saani ka kye Naawunni niriba maa - lala mari soori? - Ay! lala ka soori.
- ²Ammi, ya bu mi, ni, Naawunni niriba maa nin ti kari duniya wa zaa sariya? Ka ya yi ya kari duniya wa sariya, ya ku toaai n-kari sarabisi?
- ³Bee, ya bu mi, ni, ti nin kari halli malaakadima sariya gba? Ka ku toaai n-kari saalidima maa yela, fa?
- ⁴Amaa yarima yi mari yetto'a anŋo taabu, ya kyenni seeba saani ni ba kari n-ti ya, ka ba pa la ninvugseeba Naawunni niriba ŋon tiri gyirima.
- ⁵N yetti dinŋo la, ni n ti diisi ya vi. Ammi, sɔ ka ya saani ŋon mari yem n nin toaai m-maali ya yela maa? - halli ninvugu yinni gba?
- ⁶Ka ya ziiri taaba n-kyenni kootu ni, halli seeba ban ka yedda saani.
- ⁷Yan zaŋŋi taaba n-kyenni kootu ni maa kur wulisi, ni, ya pun lu. Ni, ba tum la taalli ya saani; tɔ, ka wula zugu ka ya ku kye taalli maa m-peŋŋi ba? Ni, ba fa ya buna yori; tɔ, ka wula zugu ka ya ku kye di yela m-basi?
- ⁸Amaa yarima n tumni taalli ka faari buna - halli ya taaba saani la gba!
- ⁹Ammi, ya bu mi, ni, ban tumni taalli la ku nya Naawunni naam maa? Yan di yɔmsi ya mansi: see ka ya banŋi, ni, zina dima ku nya Naawunni naam, ka ba'amaanniba gba ku nya, bee gye'amiru dima ni dooppa ban tumni lala, bee ban zaŋŋi ba dootaaba n-doontira;
- ¹⁰ni na'ayigsi, ni beem dima, ni danyuuriba, ni minaafigsi, ni ban yɔmsiri niriba - banŋo sɔsɔ ku nya Naawunni naam; ba nuu ka lala faari maa yela ni, halli beela.
- ¹¹Ya seeba mun daa be la lala. Amaa ya daa nya koom suubu; ba daa kye ka ya leebi Naawunni niriba kasikasi; ba daa deaai ya, ni, yelimaŋni dima, ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya yuuri zugu, ni ti Ba Naawunni Vuusim Kasi la saani.
- ¹²Ni, 'M mari la seelikam yiiko.' - tɔ, amaa pa seelikam zaa m paasiri sunŋsim. Ni, 'M mari la seelikam yiiko' - tɔ, amaa di kye ka seelikam zaa nyanŋi ma.
- ¹³Ni, 'Diibu nye la puuri dinni, ka puuri mun su diibu yela.' - tɔ, amaa Naawunni nin kye ka abayi wa zaa ti baasi yori. Pa zina n su ningbina fukumsi, amaa ti Dugma n su a; ningbina maa Dugma n nye u.
- ¹⁴Naawunni yiiko ka u daa zaŋŋi n-yisigi ti Dugma kum ni, ka u nin yisigi ti gba lala.
- ¹⁵Ya bu mi, ni, ya ningbina nye la Kirisita ningbinluga? Ka n ya niŋi la wula n-zaŋŋi Kirisita ningbinlugri n-la'am n-leebe gye'amiru ningbinŋu lugri? Ay! - lala ka soori.

¹⁶Bee, ya bu mi, ni, ḡḡn la'am n-tabli ni gye'amiru, ni, babayi maa zaa leebi la yummu? Dama di yeliya, ni, "Babayi maa zaa nin la'am m-be ni kaman bunni yinni."

¹⁷ḡḡn mun la'am u maḡḡa ni ti Dugma, ba leebi la sii yinni.

¹⁸Ya zḡma n-yi zina tuma ni; dama tumbeeri zaa pa la nira ningbiḡḡu puuni yetto'a, na'ala zina tuma nye lala; amaa ḡḡn niḡi zina tuma zaa niḡi lala tumbeeri u toori ningbiḡḡu ni.

¹⁹Bee, ya bu mi, ni, ya ningbina maa nye la Sii Kasi gbeebu ziiya? - u Gyeḡḡu Duu. Dama ya daa deaai Sii Kasi maa Naawunni nuu ni, ka u be la ya saani. Ya bu su ya maḡtoori yela;

²⁰ay! - ba daa da ya ni. Dizugu ya zaḡḡma ya ningbina n-tiri Naawunni gyirima.

1 Kḡrinti Dima 7

¹To: ka zaḡḡi n-kyanḡi yetto'aseesi yan daa soḡi a yela la: di veela ni doo be ni ka bu di po'a.

²Amaa zina koḡisi zugu, ya kye ka doo zaa mari u po'a, ka po'a zaa mari u sira.

³Kye ka doo maa tiri u po'a din sumsi u, ka po'a maa gba tiri u sira, hoo din tuusi seem.

⁴Dama po'a maa ningbiḡḡu pa la u toori dinni koḡoa, amaa u sira gba dinni; ka lala doo maa ningbiḡḡu pa la u toori dinni koḡoa, amaa u po'a gba dinni.

⁵Yan di za'asi taaba, ka di yi pa la ya niḡi la nangbanyinni, ni, ya zaḡḡi lala saha maa n-susiri Naawunni; ka laa n-la'am taaba yaasa. Ka di kye ka Sintaani zamsi ya n-nyanḡi, yan ku toaai m-mari ya mansi zugu.

⁶Man yetti la ḡḡoa, di pa la n zaali ya lala zaaligu, amaa ya yi tumni lala, n nin sakki.

⁷Man saani, n da boori la soḡam doḡi la n toori soori. Amaa soḡam mari la u toori soori Naawunni piini zugu: yinni mari la piini kanḡoa, ka so mari la seaa.

⁸To: ka n yetti n-tiri seeba ban na bu di po'a, bee, n-kuli doowa, ni pukḡya gba, ni, ba yi kpalim m-be hoo man be seem wa, di soa.

⁹Amaa ba yi ku toaai n-gbaai ba mansi, ba dim po'aba, bee, n-kuli doḡpa. Ya yi niḡi lala di veela n-gaari ya kye ka po'aba bee doḡpa yela ti mugsu ya.

¹⁰Ban mun mari po'aba, bee, siridima ka n yetti wa - amaa pa mani n-yetta, amaa ti Dugma zaaligu ḡḡoa - ni, po'a di yi u sira yiri:

¹¹amaa u yi yi, ḡḡn di laa n-kuli doḡoa, bee, ḡḡn labma u sira maa yiri. Ka doo mun di yiisi u po'a.

- 12**Ban kpalim muna ka n yetti wa - mani n-yetta, pa ti Dugma zaaligu njoa - ni, Kirisita biso yi mari u po'a ka po'a maa pa la yedda nira amaa u sakki ni u kpalim m-be u saani, to, non di yiisi u po'a maa.
- 13**Ka po'a mun yi mari u sira ka sira maa pa la yedda nira amaa u sakki ni u kpalim m-be u saani, to, non di yi.
- 14**Dama doo non ka yedda maa leebi la Naawunni dinni u po'a la zugu, ka po'a so non ka yedda la gba leebi la Naawunni dinni u sira la zugu: di yi pa lala, ya biisi naa m-pa la Naawunni dinni, amaa ka ba siri nye la u dinni.
- 15**Amaa non ka yedda la yi ya bakki, kye ka u bakki. Yedda daana la ka taalli dinjo ni: Naawunni m booli ti ni ti be sufudoaa ni.
- 16**I bu nya, po'a? - di bu ta'ai ni i fa i sira m-basi. Bee nyini bu nya, doowa? - di bu ta'ai ni i fa i po'a m-basi.
- 17**Di zaa yori, ya kye ka sokam kpalim m-be beesiseaa ti Dugma non daa zaali u, sahanseaa Naawunni non daa booli u maa. N zaaligu n-kur la, man yi be Naawunni niriba la'anju kam zaa ni.
- 18**Doso m be ni ka ba daa guni u poi ka Naawunni naayi booli u? - To, u di kpiisi gunibu maa. So mun be ni ka ba daa bu guni u ka Naawunni booli u? - To, u di laa n-kye ka ba guni u.
- 19**Gunibu bee bu guni zaa nye la yori: din kpa talasi nye la Naawunni zaaligu zaa doligu.
- 20**Kye ka sokam kpalim m-be non daa be seem sahanseaa Naawunni non daa booli u.
- 21**I yi daa nye la daabri i booligu saha maa, nyin di kye ka di mugsu i - amaa i yi ti nya soori ni i ti yi daabtiri maa na, kur dola ka n-yi.
- 22**Yelimañni, non daa nye daabri u booligu maa saha zaa mari la yolisim ti Dugma saani, ka non mun daa su u mañña u booligu maa saha leebi la daabri n-ti Kirisita.
- 23**Ba daa da ya ni n-yoa; dizugu yan di leebi daaba n-ti saalidima.
- 24**Dizugu sokam non daa be seem zaa ka Naawunni daa booli u, u kpalimma m-be lala, Naawunni zugu.
- 25**To; ka ban na bu di po'aba muna, ni po'aseeba ban na bu kuli doppa gba - n ka ti Dugma zaaligu zañni n-kyañni ba yela; amaa man non nye so Naawunni non zo namboo n-ti ma la, ka u kye ka n niñi yedda daana di zugu, m mari la saawara n-ti ba.
- 26**Ni, n teesiya, ni, zuna mugsigu non be seem zugu, ba yi kpalim m-be lala, di soa.
- 27**Ni, i pun di po'a? - to, di yiisi u. I na ka po'a - to, di bo po'a.
- 28**Amaa i yi di po'a, i bu tum taalli; ka po'asariga yi kuli doowa, u gba bu tum taalli. Amaa ban mari po'aba, bee siridima, nin di wahala duniya wa puuni, ka m boori ni n kye ka ya ku di lala wahala.

²⁹Man wulisiri seelli maa nḡa, m mabiisi: saha maa ku yuui. Pampanḡo zanḡi n-wa, see ka ban mari pɔ'aba gba be hoo ban ka.

³⁰Lala yaasa, kye ka ban kumni la be hoo ban bu kumna, ka ban mari sufumaasim be hoo ban mari sufusa'anḡu, halli ban daari neema gba be hoo ban bu su marigu.

³¹M-paasi lala, ban mari duniya buna n-tumna, ba di kye ka ba ba'a zaa be a ni. Dama duniya kanḡo gatti ni maa.

³²M bu boori ni seelli ti mugsu ya. Dakoori ba'a zaa be la ti Dugma yela ni; ni u banḡi ḡon nin niḡi seem ka ti Dugma sufu maai.

³³Pɔ'adaana mun ba'a be la duniya yela ni; ni u banḡi ḡon nin niḡi seem ka u pɔ'a sufu maai;

³⁴ka u ba'a puri buyi. Lala ka pukoori, bee, pɔ'asariga ba'a zaa be la ti Dugma yela ni; ni u banḡi ḡon nin niḡi seem ka be kasi n-ti ti Dugma, u ningbinḡu ni, ni u sii ni gba. Pɔ'a sɔ ḡon mari u sira muna - u ba'a be la duniya yela ni; ni u banḡi ḡon nin niḡi seem ka u sira sufu maai.

³⁵N yetti dinḡo la ya sunḡsim zugu; pa la man ya ta'ari ya yela. N ya wulisiya ya ya nin niḡi seem ka ya teesa ku puri, amaa ka ya tumni din tuusi, ka kur gyeemni ti Dugma la sunḡsasunḡa.

³⁶Tɔ: ka zanḡi n-kyanḡi dɔsɔ ḡon su pɔ'asariga yela maa: pɔ'a maa yuuma yi paai doo kulibu ka dɔsɔ ḡon su u yela maa teesi, ni, u bu tumni din tu seem n-tiri u, kye ka u niḡi u sufu ḡon boori seem: ba yi ti niḡi amriya di ka taalli.

³⁷Amaa lala doo maa yi niḡi u sufu ni yedda, ka sɔ bu mugsiri u, u yi nyanḡi u manḡa ka gbaai gbaari kirikiri - tɔ, u yi kye ka pɔ'a maa kpalim la pɔ'asariga, lala gba veela.

³⁸Dinḡona pɔ'a maa yi ti kuli doowa, lala dɔli la soori amaa u yi bu kuli doowa, di sɔa.

³⁹Pɔ'a sɔ yi kuli doowa, di sum ni u be la u sira maa saani, halli ni doo maa nyɔvuri toriga. Amaa u sira maa yi ti kpi, u mari soori ni u kuli dɔsɔ ḡon boora; amaa see ka doo maa nye la ti Dugma nira.

⁴⁰Di zaa yori, u yi kpalim la pukoori u nin mari sufumaasim n-gaari lala - man teesi seem nḡa, ka m mi, ni, n gba mari Naawunni Siiya.

1 Kɔrinti Dima 8

¹Tɔ; ka zanḡi n-kyanḡi bunseesi ban zanḡi m-maali ba'a la yela: ni, 'Ti zaa mari la bamsim.' - tɔ, ti siri mi lala halli, amaa bamsim lala taabu zugu ka niriba kur duusiri ba mansi; wurilim mun nye la din paasiri niriba beesisunḡu.

²Ka nira ḡon teesi, ni, ḡon mi la seelli la - di daama na ka miilinsi din dɔli soori.

³Amaa nira ḡon wuri Naawunni, Naawunni mi u yela.

⁴Tò: zaŋŋi n-kpa ba'a bundira diibu ziiya, ti mi, ni, ba'ari pa la bunseelli kam duniya wa ni, ka wunni ka ni di yi pa la Naawunni kòkòá.

⁵Ba yi tó'asi ba'a ni wuna yela duniya wa puuni, saazugu bee tingbaŋŋu ni - halli ka ba siri tó'asiri la wuna ni dugmadima pam yela –

⁶di zaa yóri, dama tirima saani ka Naawunni yinni be ni. Ti Ba Naawunni n nye u, ka bunseelli kam yi la u saani na, ka ti gba be ni n-tiri u. Ka ti Dugma yinni gba be ni: Yisa Kirisita n nye u, ka bunseelli kam be ni ñon Yisa zugu, halli ñon zugu ka ti gba be ni.

⁷Yelimaŋni nla: amaa pa sokam zaa m mari bamsim wa. Seeba na kpalim m-miili la ba'a yela, halli ka ba yi ti di lala diibu ba teesiri, ni, ba diri a ni n-tiri ba'ari maa. Lala ka ban bu mi taalli ni din tu la yela galimiya ni.

⁸Pa diibu zugu ka ti potti Naawunni saani na: ti yi bu di, ti ku pòsigi seelli; ti mun yi di, lala ku paasiri ti seelli.

⁹Amaa ya baŋŋma ka ya yuubu niŋbu di kye ka ban yedda bu ze deede la ti burigi n-lu.

¹⁰Ya bu nya? - ñon bu mi taalli ni din tu la yi ti nya ka nyini bamsim daana wa be la ba'a duri ni n-diri diibu, ammi, lala ku kye ka u di ba'a diibu? - Ii, u nin di.

¹¹Ka lala nin kye ka ñon na zi yela suŋŋa wa baasi yóri nyin bamsim maa zugu - halli ni u nye la i mabiiya, ka ñon gba zugu ka Kirisita daa kpi.

¹²Ya yi tum taalli wa taabu n-niŋi ya mabiisi, ka kye ka ba burigi ban na zi soori deede zugu, ya tumni la taalli n-niŋi Kirisita.

¹³Dizugu n numni wa ñoppu yi nin kye ka n taraana burigi, dinŋona n ku laa n-ñobi numni yaasa, dama di nin kye ka n taraana burigi n-lu.

1 Kòrinti Dima 9

¹Man bu su m mammaŋŋa? Pa tuumu n nye ma? Bee, m pun bu nya ti Dugma Yisa? Ay! - n daa nya u ka leebi u tuumu, ka ñona n ti ma yòlisimma: halli n tuma zugu ka yarim gba leebi Naawunni niriba.

²Dizugu n yi pa la tuumu n-ti seeba, n nye la tuumu n-ti yarima - man zugu ka ya nye la Naawunni niriba, ka lala zugu kye ka ba baŋŋi, ni, tuumu n nye ma.

³N labsigu nŋá, n-tiri ban ya boosi ma boosa.

⁴Ammi, tirima ka soori ni ti nya ti bundira ni bunnyuura?

⁵Halli tirima kòkò n ka soori ni ti di pò'a ñon nye yeddaniŋna, ka kye ka u doli ti ti gyiliŋŋu ni, bee? - hoo tuumuseeba la ñon tumni seem, ni ti Dugma tunzoppa la, ni Siifasi gba.

⁶Bee, kulla man ni Baanabasi kɔkɔ n ka soori ni ti ku ti bukaata, see ka ti tumni ti toori nuusi tuma?

⁷Sɔ m be ni m-mari u toori samni n-tumni soogya tuma? - Ay, ba yoori ba zaa! Bee, sɔ be ni n-sa tiisi ka ku di a wala? - Ay, ŋɔn saari zaa n deaari wala! Yaasa, sɔ m be ni n-guri bunkɔbri ka ku nyu ba bisim? - Ay, ba zaa nyuura!

⁸M bu tɔ'asiri lala n toori ninsaala teesa zugu, amaa Naawunni zaaligu gba yetti la lala. - Bee, m ma'ari ni?

⁹Dama di sɔbi n-dooli Musa zaaligu sɔppu ni, ni, "Nigi yi tumni kyi buubu tuma, yan di lɔ ba nɔya." - Tɔ, nigi yela m mugsu Naawunni, bee?

¹⁰Ay! - U yetti dinɔɔ zaa n-ti la tirima, bee wula? Ii! - tirima zugu ka ba daa sɔbi a zaa, ni lala kye ka ŋɔn koora ni ŋɔn buuri kyi zaa nin la'am m-mari tama, ni, ba nin deaai ba tɔra.

¹¹Tɔ; ka tin daa tum ya saani seem la ŋmanni la hoo kyi koobu tuma ka di be la ya siisi ziiya; ka di yi be lala, ammi, ti ka soori ni ti nya anfaani ya saani duniya wa ziiya?

¹²Soori mun yi be ni ka baseeba nyari lala anfaani ya saani ka di bu sum ni tirima gba nya? Amaa di zaa yori, ti daa bu zaŋŋi lala soori maa. Ti daa yɔ ti toori samni zaa, dama ti daa bu boori ni Kirisita lahabasuŋŋu tuma labi nyaanŋa.

¹³M-paasi lala, ya bu mi, ni, ban tumni Naawunni Gyeenŋu Yiri ni maa nyari ba diibu la lala tuma zugu? Ii! - ban deaari bunkɔbri niriba saani m-maanni n-tiri ba kur mari ba tɔra.

¹⁴Lala taabu ka ti Dugma zaali, ni, ban tumni u lahabasuŋŋu tuma maa nin nya lala tuma maa yoori.

¹⁵Soori be ni, amaa man mun daa bu deaai lala anfaani. M bu sɔbri yela wa ni ya ti niŋi lala n-ti ma. Ay! - n yi da kpi di naa n-sɔa! M bu boori ni ba ta'ari m bara nyuubu.

¹⁶Ya bu nya? - n yi mooli lahabasuŋŋu maa yela, lala bu ti ma soori ni n ti nyuuri bara. Yelimaŋni, di nye ma la talasi - halli n yi bu moonna, n nin di wahala.

¹⁷N yi tumni lala tuma maa m mammaŋŋa sufu yuubu zugu, n nyari anfaani di ni; amaa di yi pa la n yuubu zugu, n kur kpalim n-tumni tunseesi ban zaali ma la.

¹⁸Ka n yoori anfaani nye la bɔa? Dinɔɔ kɔkɔa: ni, n yi moonni lahabasuŋŋu maa ka ba deaari yori, man ŋɔn bu boori ligri zugu, anfaani nla n-ti ma.

¹⁹Tɔ: ni man su n toori maa zaa, n sakki, ni, n leebi la daabri n-ti sɔkam, ni lala ti kye ka n nya niriba pam ka ba ti tuligi.

²⁰Yehudiya dima maa saani ka n daa leebi hoo Yehudiya doowa, ni lala nin kye ka n nya ba ka ba ti tuligi; n siri pa la zaaligu ŋɔn su sɔ fukumsi, amaa n leebi la hoo lala nira n-tiri zaaligu ŋɔn su seeba fukumsi la, ka lala ti kye ka zaaligu niriba wa ti nya tuliginsim.

²¹Ban mun ka zaaligu la saani ka n yi leebi ba taraana n-gba koŋŋi zaaligu: n siri pa la so ŋon bu doŋi Naawunni ŋon zaali soori la, dama Kirisita zaaligu su n yela zaa, amaa lala kye ka n nya ban ka zaaligu la ka ba ti tuligi.

²²Halli ban ka yaa la saani n daa sakki n-leebe ŋon gba ka yaa; yelimaŋni, saalidima zaa ŋon be seem man gba daa sakki, ni, n ti leebi lala; ka lala ti kye ka n nyaŋŋi n-fa seeba m-basi.

²³Anŋo zaa ka n niŋna, Naawunni lahabasuŋŋu zugu, ni man gba nin toaai n-la'am n-di ka bunsuma.

²⁴M-paasi, ya bu mi zoaa yela? - ni, ban zori zoaa ni la saani, zozottiba maa zaa zora, amaa yinni koko n yi zo n-di. Dizugu ya kpaŋŋma ya mansi n-zo suŋŋa din nin kye ka ya zo n-di.

²⁵Doŋ ya zo zoaa ni, bee, n-ŋme bola muna - ba zaa yi mugsiri la ba mansi ni nimmoaa m-bamsiri deema maa. Ba niŋni la lala ni ba ti di n-deaai yaanni kan bu yuura; tirima mun ya di seaa kan bu naara.

²⁶Dizugu man mun bu zori zoaa la ni hoo ŋon zori yoriyori; m bu zabri hoo ŋon buuri pesigu.

²⁷Ay! - n mari n toori ningbiŋŋu ka gbaari ka ni nimmoaa, ni lala zugu kye ka m pa la so ŋon yiisi wa'azu n-ti seeba, ka m mammaŋŋa koŋŋi nyaabu.

1 Kōrinti Dima 10

¹M mabiisi, m bu boori ya kpalim ziilinsi ni, see ka ya baŋŋi, ni, ti badima zaa daa la'am m-be sangbaŋŋu la loŋni, ka ba zaa daa la'am n-kpe teeku maa puuni n-loŋŋi.

²To, lala n daa nye di: ka di ŋmanni la hoo ban daa su ba zaa koom n-ti Musa, sangbaŋŋu ni teeku la puuni.

³Ba zaa daa la'am n-di diseebu din daa pa duniya wa diibu,

⁴ka daa nyu bunnyuriseebu bun daa pa duniya wa dinni. Ni, tampii maa daa doŋi ba - pa duniya wa tampii n-daa la - ka koom daa yi ka ni na; ka lala tampii maa daa nye Kirisita Masiya.

⁵Di zaa yori, ba pam n daa nye seeba Naawunni sufu ŋon daa bu maai ba zugu; ka ba daa kpi n-kpalim n-doŋa yoo maa ni.

⁶To, ka anŋo n nye an kpaamni tirima n-wulisiri ti, ni, ti di doŋi koŋibeeri hoo ban daa doŋi seem.

⁷Halli yan di leebi ban maanni ba'a, hoo ban seeba daa maanni la - hoo din pun sobi n-dooli seem, ni, "Niriba maa daa zinni ni ba ti di ka nyu, ka naayi doai na nti deemna."

- ⁸Ti di laa n-niŋi zina tuma, hoo ban seeba ŋɔn daa niŋi seem, ka ba niriba tusa pisi ni ata daa kpi dahinyinni la.
- ⁹Ka ti di zamsiri ti Dugma, hoo ban seeba ŋɔn daa zamsira ka wigi daa ku ba.
- ¹⁰Yaasa, ti di nyurimna, hoo ban seeba ŋɔn daa nyurimni maa ka malaaka kum daana daa kyɛ ka ba baasi yɔri.
- ¹¹Tɔ: anŋɔ zaa daa paai ba na, ka a wulisiri ti yɛla, ka ba daa sɔbi a n-dooli ni ba ti kpaamni ti a zugu - tirima ban kpalim nti nya duniya naari saha paari na.
- ¹²Dizugu, i yi teesi, ni, i zɛ la deede, nyin baŋŋma ka di lu!
- ¹³Yan nya zamsigu seem, di bu yakki n-gaari ninsaaliidima ŋɔn nyari seaa. Yɛdda daana n nye Naawunni, u ku kyɛ ka zamsigu seaa kan gaari ya paai ya. Halli zamsigu yi ti paai ya na, u nin bɔ sɔseaa kan nin kyɛ ka ya nyaŋŋi.
- ¹⁴Dinŋɔna, m mabiwutta, ya zɔm ka yi ba'a ni buga gyeɛŋŋu ni.
- ¹⁵Ya nini n neaai, ka di zugu ka n tɔ'asiri lala n-tiri ya. Ya mammansi kur baŋŋma n yettɔ'a maa gbinni ŋɔn nye seem.
- ¹⁶Ti yi mari bunnyuura kɔbeaa la m-puusi Naawunni barika, pa la tin la'amni n-totti Kirisita ziim la zugu? Ti mun yi zaŋŋi diibu la n-ŋmaari n-tiri taaba, pa la tin la'amni n-totti Kirisita ningbina zugu?
- ¹⁷Tɔ, ka diibu yinni m bɛ ni, ka tirim ban zoaai la'amni n-ŋɔbra, ka ti ti leebe ninvugyinni ningbina, dama ti zaa la'am n-diri diibu yinni.
- ¹⁸Ya bu ya teesi Izraeli dima maa yɛla? Ban nye Izraeli dima duniya wa soori zugu la, niriba zaa ban la'amni m-maanni sara la, ba laa n-la'amni n-totti numni maa n-ŋɔbra.
- ¹⁹Bɔ ka n wulisiri wa? - Ni, ba'ari numni nye seelli? bee, ni, ba'ari nye seelli?
- ²⁰Ay! - amaa ba'amaanniba bu maanni Naawunni, arizimbeeri ka ba maanna. Ka m bu boori ni ya la'amni n-deaari arizimbeeri yɛla tɔra.
- ²¹Yelimaŋŋi, ya ku toaai n-nyu ti Dugma bunnyuura kɔbeaa ni, ka laa n-nyu arizimbeeri dinni m-paasi - lala ka soori. Ya ku toaai n-di ti Dugma laa ni, ka laa n-di arizimbeeri dinni ni - lala gba ka soori.
- ²²Bee, ti ya kyɛ ka ti Dugma nyuuri yisigi? Ammi, ti mari yaa n-gaari u? Ay - ti ka, walla!
- ²³Ni, 'M mari la seelikam yiiko.' - tɔ, amaa pa seelikam zaa m paasiri sunŋsim. Ni, 'M mari la seelikam yiiko.' - tɔ, amaa pa seelikam zaa m paasiri niriba beesisunŋu.
- ²⁴Yan di kyɛ ka sɔkam bɔ u mammaŋŋa yɛla, amaa u taraana yɛla ka u boora.
- ²⁵Ya ŋɔbma nakoosidima numkoosa zaa, amaa di boosiri numseesi yɛla ni ya ti nya galinsi a zugu.
- ²⁶Dama di sɔbiya, ni, "Duniya wa, ni din bɛ ka ni maa - a zaa nye la ti Dugma dinni."

- ²⁷Tɔ. So ŋɔn bu niŋi yedda yi ti zuusi ya u bundirigu ka ya boori kyenni, yan dima ban zaali seelli na zaa; yan di boosiri a yela ni ya ti nya galinsi a zugu.
- ²⁸Amaa so yi ti yeli ya, ni, "Ba'ari numni nɔɔa.", dinɔɔna yan di di, ninvugso ŋɔn yeli ya lala maa zugu, ni yan ku ti galim so sufu ni teesa zugu.
- ²⁹- Tɔ, lala nira maa sufu ni teesa yela ka n tɔ'asiri maa, pa ya mammaŋɔna dina. Mani n su m mammaŋɔna yela, ka dizugu n ku kye ka so zaŋɔni u sufu ni teesa n-galim ma ka di mugsu ma.
- ³⁰N yi puusi Naawunni ka di diibu maa, ba ya niŋi la wula n-galim ma, diibu wa zugu? - dama m pun puusi Naawunni di zugu.
- ³¹Dizugu ya yi diri diibu, bee, n-nyuuri bunnyuura, bee, ya yi niŋni seelli zaa, ya kye ka ya tumni lala n-tiri Naawunni gyirima.
- ³²Yan di kye ka so so burigi n-lu ya yela zugu - pa Izraeli dima, bee ban pa Izraeli niriba, halli Naawunni niriba gba.
- ³³Lala ka man moora, ni n kye ka so kam sufu maai n yela zugu. M bu boori m mammaŋɔna anfaani yela, see din mari anfaani n-tiri so kam - di nye la : ni, ba nya tuliginsim.

1 Kɔrinti Dima 11

- ¹Ya do li n soori maa, hoo man gba do li Kirisita Masiiya soori seem la.
- ²Tɔ: ka m pe'ari ya, dama ya teaari n yela sahakam ka kpalim n-doli wulisigu maa zaa, hoo man daa zaali ya seem la.
- ³Amaa m boori ni ya baŋɔni, ni, do ppa saani so kam zaa zuguraana n nye Kirisita Masiiya, po'a mun zuguraana nye la u sira, hoo Kirisita zuguraana ŋɔn nye Naawunni.
- ⁴Do so ŋɔn pili u zugu ka susiri Naawunni, bee, n-tɔ'asiri anabitiri yetto'a, di daama diisiri u maŋɔna vi.
- ⁵Amaa po'aso ŋɔn mun bu pili u zugu ka susiri Naawunni, bee, n-tɔ'asiri anabitiri yetto'a, lala po'a diisiri u maŋɔna vi. U yi ti niŋi lala, di ŋmanni la hoo ŋɔn laa m-puni u zugu ka do aai ni zugkoaa n-tɔ'asira.
- ⁶Dama po'a yi ku sakki, ni, u bo bi u zugu, dinɔɔna ŋɔn kyeema, bee, m-puni ka do aai n-zaani zugkoaa. Ka lala mun yi nye la vi, dinɔɔna see ka u bo bi u zugu.
- ⁷Doo bu sum ni u pili u zugu, dama Naawunni ŋmaari n nye u, n-tisiri Naawunni gyirima; po'a mun tisiri doo maa gyirima.
- ⁸Dama ba daa bu zaŋɔni po'a m-maali doowa, amaa ba daa naam doowa po'i ka naayi yiisi po'a u saani na.
- ⁹Dizugu pa po'a zugu ka doo daa be ni, amaa doo maa zugu ka ba daa maali po'a maa.

- ¹⁰Dinɗɔna see ka pɔ'a maa bɔbi u zugu sunɗa, ban su u fukumsi zugu, ni malaakadima la zugu.
- ¹¹Ni dinɗɔ zaa, ti Dugma saani pɔ'a pa u kɔkɔa ka kyɛ doowa, ka doo gba pa u kɔkɔa ka kyɛ pɔ'a.
- ¹²Ba daa naam doo ka yiisi pɔ'a u saani na, ka pɔ'a mun yi laa n-dɔ'ari doowa. Ka seelikam yi la Naawunni saani.
- ¹³Ya mammansi teesim din sumsi ni: pɔ'a yi bu pili u zugu ka susiri Naawunni - di mari soori?
- ¹⁴Duniya wa beesigu kaari wulisiri ti lala - ni, doo yi mari zɔbwɔ'ala, di mari la vi.
- ¹⁵Pɔ'a mun yi mari u zɔbwɔ'ala, di mari la gyirima n-ti u. Ba ti u lala zɔbri ni a ti leebi bɔbsunɗu n-ti u.
- ¹⁶Sɔ yi ya laa n-ɗme nangbankpeemni dinɗɔ zugu, kyɛ ka n yeli ya, ni, tirima bu doli lala soori, halli ya'aseelikam Naawunni niriba ɗɔn la'amni n-gyeemna.
- ¹⁷Tɔ: ka man ɗɔn ya tɔ'asi yeliseesi n-ti ya wa, di pa la pe'abu zugu ka n nin tɔ'asi. Dama yan la'am taaba sahanseaa la, di bu kyɛ ka ya yela maa kyenni tooni: ay! - amaa a labri la nyaanɗa.
- ¹⁸Dama, danɗni, n wum ya lahabaari, ni, ya yi la'am taaba ni ya gyeem Naawunni, ya mari la nangbanwala - ka n sakki n sufu ni, ni, di bu ta'ari ni ya be lala.
- ¹⁹Dama see ka nangbanwala be ya ni, ka lala nin kyɛ ka Naawunni nini ɗɔn tigi seeba la yela ti yi paalu ni.
- ²⁰Tɔ, ka dizugu ya yi la'am taaba, di pa la ti Dugma diibu ka ya dira.
- ²¹Dama ya yi diri ni, sokam diri la u mammannɗa diibu n-danɗni u taraana; ka kom mari seeba, halli ka seeba mun nyuuri nti bugra.
- ²²Wula? Ya ka yiya n-nin toaai n-di ka nyu a puuni, bee? Bee, Naawunni niriba gyeenɗu la'anɗu maa ka ya gɔsi yori, halli nti zeemni ban ka, ka diisiri ba vi? Ammi, n nin pe'ai ya di zugu? - Ay! n ku pe'ai ya, walla!
- ²³Dama man daa deaai seelli ti Dugma saani la ka n daa zanɗi n-wulisi ya: ni, yunseaa ban daa figsi ti Dugma Yisa maa, u daa danɗi n-zanɗi diibu la
- ²⁴m-puusi Naawunni pe'abu n-yeli, ni, "N ningbina nɗɔa n-ti yarima; ya niɗma lala ka teaari n yela."
- ²⁵Ka ban daa di n-naai maa, u daa zanɗi kɔbeaa gba lala, ni, "Naawunni nangbanyinni zaalipaalli maa nɗɔa; n ziim nin maali lala zaaligu maa n-ti ya. Ya yi kur ti nyu kanɗo sahanseaa zaa, yan teaama n yela."
- ²⁶Tɔ, ka sahanseaa kam ya yi ti di bundira wa ka nyu kɔbeaa wa bunnyuura, ya moonni la ti Dugma kum yela, halli ni u lappu na.

- ²⁷Dizugu ḡon mi, ni, u bu doli soori, ka laa n-di bundira wa, bee, n-nyu bunnyuura wa, u galimni la ti Dugma ningbina ni u ziim maa.
- ²⁸See ka nira viisi u maḡḡa suḡḡa poi ka naayi di bundira maa ka nyu kobeaa maa bunnyuura.
- ²⁹Dama ḡonkam di ka nyu ka bu baḡḡi di gbinni, ni, ti Dugma ningbina ni u ziim maa ḡḡa, di daama bo la sariya karibu m-basi u maḡḡa zugu.
- ³⁰Lala zugu kye ka ya niriba pam koḡḡi yaa ka beera; halli ya seeba mun pun ka ni.
- ³¹Amaa ti yi viisi ti mansi ka kari ti toori sariya, ba ku ti laa n-kari ti sariya n-lusi ti.
- ³²Amaa ti Dugma yi viisiri ti yela ka kari ti sariya, u wubsiri ti n-zaanni ti soori ni, ni lala ti kye ka ba ku la'am ti ni duniya wa dima n-kari ti sariya n-lusi ti.
- ³³Ka dinḡona, m mabiisi, ya yi la'am taaba ni ya ti di, see ka ya guri taaba.
- ³⁴Kom yi mari soa, ḡon dima u yiri ni poi, ka lala nin kye ka ya yi la'am taaba ya ku nya galinsi di zugu. To: n yi ti kye ya saani na, n nin laa n-wulisi ya din kpalim la zaa.

1 Kɔrinti Dima 12

- ¹To; ka n ya to'asi Sii Kasi piini yela n-tiri ya: m mabiisi, m bu boori ni seelli ti kpalim ka ya bu baḡḡi di.
- ²Ya mi halli, ni, yan daa na bu niḡi tuuba la, ba daa yomsa ya ka ya doli ba'a an bu nyanḡi n-to'asira.
- ³Dizugu n yetti ya, ni, Naawunni Sii ḡon be so saani zaa, di daama ku toaai n-yeli "Yisa baasima yori!" Ka di yi pa Sii Kasi maa zugu, so mun ku toaai n-yeli, ni, "Yisa nye la ti Dugma!"
- ⁴To: ka piini balibubalibu m be ni, amaa Sii yinni maa be ni n-tisira.
- ⁵Gyeenḡu soya balibubalibu m be ni, amaa ti Dugma yinni ka ti gyeemna.
- ⁶Tuma balibubalibu gba be ni, amaa Naawunni yinni maa n tumni a zaa sokam puuni.
- ⁷Sii maa wulisiri u maḡḡa n-tiri sokam zaa, ni di zaa ti maali ka kyanḡi tooni.
- ⁸Sii maa zugu ka ninvugso mari yem yetto'a; ka so mun mari bamsim, lala Sii yinni maa zugu.
- ⁹So yaasa mari la yedda lala Sii maa zugu, ka so mun be ni ka u deaai baaridima tippu, Sii yinni maa zugu.
- ¹⁰Seeba yaasa deaari la alahazibu tuma yiiko, bee, anabitiri yetto'a, bee, m-baḡḡi siisi yela viisigu, bee, n-to'asiri yetto'a balibubalibu, bee, m-baḡḡi lala yetto'a maa gbinni n-wulisira.
- ¹¹Anḡo zaa nye la Sii yinni maa tuma, ka u mari n-tisiri u sufu ḡon boori seem.

¹²Di ŋmani la hoo ninsaala ningbiŋɲu ŋɔn nye seem: ka nye la bunyinni, amaa ka mari la luga pam; ka luga mun zaa, halli ni an zoaai seem maa zaa, a la'amni n-niŋi ningbiŋɲu yinni. Tɔ: ka Kirisita Masiya be la lala.

¹³Sii yinni maa zugu ka ti zaa daa su Naawunni koom, ka di daa kye ka ti la'am n-niŋi ningbiŋɲu yinni; halli ni ti seeba daa nye Yehudiyadima ka seeba mun daa nye Griikadima gba; ka seeba daa nye daaba, seeba mun daa su ba mansi; ti zaa daa la'am n-nyu Sii yinni maa.

¹⁴Tɔ, ka ningbiŋɲu muna - pa lugri yinni kɔkɔ nla, amaa luga pam.

¹⁵Ya bu nya? - So nɔbri yi ti yeli, ni, "Tɔ, m pa la nuu, dizugu m pa ningbiŋɲu maa lugri, halli fiŋ gba!", lala maa ku kye ka ka siri pa ningbiŋɲu maa luginseaa.

¹⁶Bee, so tubri yi ti yeli, ni, "Tɔ, m pa la nimbiri, dizugu m pa ningbiŋɲu lugri kɔtaa!", lala maa ku kye ka ka siri pa ningbiŋɲu maa luginseaa.

¹⁷Ya bu nya? - ningbiŋɲu zaa yi da nye la nimbiri, ba ya niŋi la wula n-wumna? Bee, ka zaa yi da nye la tubri, ba ya niŋi la wula n-wumni nyuu?

¹⁸Amaa din nye seem maa, Naawunni daa niŋi luga maa zaa la a lugri a lugri, hoo ŋɔn Naawunni ŋɔn boori seem.

¹⁹Yelimaŋni, a zaa yi da nya lugri yinni kɔkɔa, yani ka ningbiŋɲu da ya be ni?

²⁰Din nye seem maa, luga maa zoaai ni, amaa a la'amni n-niŋi ningbimmunni.

²¹Nimbiri ku toaai n-yeli nuu, ni, "I ka bukaata man saani!", bee, zugu yeli nɔba, ni, "Ya ka ma bukaata!"

²²Ay! - halli luginseesi an ka yaa mari la bukaata gba.

²³Ka luginseesi tin yetti, ni, an ka gyirima la n nye a, ana ka ti gɔsiri suŋɲa; ka a seesi an bu veela la, ana ka ti mari suŋɲa vi zugu

²⁴- halli ka a bunveela la bu boori lala suŋɲsim. Amaa Naawunni ŋɔn maali ningbiŋɲu seem maa, u zaŋɲi la gyirima n-ti luginseesi an yela bu mugsu pam la.

²⁵Naawunni tum lala ni u ti kye ka nangbankpeemni ni woligri ka ningbiŋɲu maa ni, amaa ka luga maa zaa ti suŋɲni m-mari taaba.

²⁶Lugri yinni yi ti namsi, a zaa yi la'am n-namsi ni; lugri yinni mun yi nya pe'abu, sufu maari n nye di n-tiri a zaa.

²⁷Tɔ: yarima mun n la'am n-nye Kirisita ningbiŋɲu, ka ya zaa yinni yinni n nye u ningbinluga.

²⁸Ka Naawunni daa yiisi u niriba ka ba tumni tuma balibubalibu n-tiri taaba: u daa danɲi n-zaali seeba ni ba ti niŋi u tuumudima maa; ka laa n-zaali seeba m-pa anabidima; nta karimbadiima, m-paasi ban tumni alahazibu tuma, ban tibri baaridima, ban suŋɲni niriba, ni Naawunni niriba toondaandima, ni ban tɔ'asiri yetto'a balibubalibu.

²⁹Sokam zaa nye la tuumu? - Ay! Sokam nye la anabi, bee, karimba? Sokam n toaai n-tumni alahazibu tuma? - Ay! di pa lala.

³⁰M-paasi yaasa: sokam tibri la baaridima? Sokam n toaai n-to'asiri yetto'a balibu? Bee, m-banji lala yetto'a gbinni? - Ay!

³¹To: ka dinɔna ya booma piiniseesi an tibsala. Halli ya kye ka n wulisi ya soseaa kan veeli n-gaari zaa :-

1 Korinti Dima 13

¹N yi nyaŋɔ n-to'asiri ninsaalidima yetto'a kam zaa, halli ni malaakadima yetto'a gba, ka mun ka wurilim, dinɔna n ŋmanni la gbiliŋɔ bee feeŋɔ n-kumni yori.

²N yi niŋi anabitiri, ka laa m-mari bunsɔ'ara zaa bamsim, m-mari yedda halli nti kye ka zɔya vuui m-paai seela, ka mun ka wurilim, dinɔna m pa seelli.

³Halli n yi zaŋɔ n ligri ni n neema zaa n-tɔri fara dima, ka laa n-zaŋɔ n ningbiŋɔ n-kye ka ba nyɔ ka bugum, ka mun ka wurilim, n ka anfaani anɔ zaa zugu.

⁴Wurilim mari la sugru ni nambɔzoaa; wurilim bu zabri nyuuri; ka mun bu nyuuri bara, bee, m-mari karimbaani.

⁵Wurilim bu tumni gyɛrilim; di bu boori di mammaŋɔ yuubu, bee, n-gye suuri yooma: wurilim bu teaari taalli n-guri ni di ti boosi.

⁶Wurilim sufu bu maara ninvugseeba tumbeeri zugu; amaa ka mari la sufumaasim yelimanji zaa zugu.

⁷Wurilim ta'ari ni, m-mari yedda seelikam puuni, ka laa m-mari tama ka diri sugru seelikam puuni.

⁸Wurilim bu naara: amaa anabitiri yela yi be ni, a nin paai a toriga; ka ba yi ti to'asiri yetto'a balibubalibu, ba nin naa n-sini ba noori; bamsim gba nin paai di naari.

⁹Dama ti bamsim maa pa la bamsimunni, ka ti anabitiri gba pa la bummunni.

¹⁰Ka din nye bummunni deede la yi ti paai na, lala saha ka an pa bummuna la nin gaari n-naai.

¹¹Ya bu nya? man daa nye bibila sahanseaa la, n daa mari la biilim n yetto'a puuni, ni n teesa ni n yem yela zaa ni. Amaa man daa leebi bunkurigu maa, n daa zaŋɔ biilim yela maa zaa m-basi.

¹²Dama pampaŋɔ ti nyari liisaliisa hoo mansɔ'asi ni, amaa ka ti nin nya kasi hoo nini ŋɔn kpa taaba, din daari maa. Pampaŋɔ n na bu mi yela zaa suŋɔ, a seesi kɔkɔ ka m mi; amaa din daari maa n nin ti banji di zaa kasi, hoo ban banji ma seem la.

¹³Dizugu an kpalim m-be ni n nye yedda, ni tama, ni wurilim, abata wa; amaa din gaari a zaa nye la wurilim.

1 Kōrinti Dima 14

¹Ka dinḡona ya doli wurilim soya, ka bō Sii maa piini; ka kan danḡi tooni la nye la anabitiri yela piini.

²Dama ḡon tō'asiri yettō'a balibubalibu maa bu tō'asiri n-tiri saalidima, amaa Naawunni ka u tō'asira. Halli sōsō bu banḡni a gbinni, ka u kpalim n-yetti yeliso'ara u siiya puuni.

³Ḋon mun tō'asiri anabitiri yettō'a maa yi tō'asiri n-tiri niriba, di paasiri ba beesigu ka kpamsiri ba.

⁴Ii - ḡon tō'asiri yettō'a balibu maa paasiri u maḡtoori beesigu, ḡon mun yetti anabitiri yela la paasiri Naawunni niriba zaa beesigu.

⁵Tō, n da boori la ni ya zaa toaai n-tō'asiri yettō'a balibubalibu, ka laa m-boori ni ya yetti anabitiri yela, ka lala yi sōa. Anabi gaari ḡon tō'asiri yettō'a balibu, di yi pa la sō be ni n-wulisiri yettō'a balibu maa gbinni ka lala nin paasi Naawunni niriba beesigu.

⁶Tō, m mabiisi: n yi kye ya saani na n-tō'asiri yettō'a balibubalibu, n sunḡni ya la wula? Ay, zaalim! - ka di yi pa la n laa m-mari yeliso'ara kasigri, bee, bamsim yela, bee, anabitiri yela, bee, wulisigu n-ti ya na.

⁷Halli bunseesi an ka nyōvuri saani di kur be la lala: ya bu nya? - bunḡmeera hoo yiiya bee goongyi yi bu ḡme n-gōligi sunḡa, wula ka nira ya banḡi ḡmeebu maa gbinni?

⁸Ka bunseaa ban ḡmeeri m-moonni toppu yela la muna - ka yi bu ḡme n-gōligi, wula ka ba ya banḡi n-niḡi toppu siri?

⁹Ya mammansi yettō'a ni gba, ya yi bu kye ka ya yela yiiri sunḡa, wula ka sō ya niḡi m-banḡi yan yetti seelli maa gbinni? Ay! - lala kur ḡmanni la yan tō'asiri n-tiri pesigu.

¹⁰Yettō'a balibu pam siri be duniya wa puuni, ka a seelikam zaa mari ka gbinni.

¹¹Amaa sō yi ti tō'asi n-ti ma ka m bu wum u yettō'a maa, u nin gōsi ma, ni, tinzunnira, ka man mun gōsiri u gba lala.

¹²Tō: dizugu ya mansi ḡon boori Sii maa piini la, ya kpanḡma n-nya an paasiri la Naawunni niriba beesigu, ka ya zaa ti kyanḡi tooni.

¹³Dinḡona, kye ka ḡon tō'asiri yettō'a balibu zaa la ti susiri Naawunni ni u kye ka u toaai n-wulisiri di gbinni gba.

¹⁴Dama n yi tō'asi yettō'a balibubalibu m-puusi Naawunni, n sii maa puusiri ni, amaa n yem ka anfaani di puuni.

¹⁵Dinḡona - n ya niḡi la wula? N nin zanḡi n sii maa m-puusi Naawunni, ka laa n-zanḡi n yem m-puusi u; n nin zanḡi n sii maa n-yuum yuuma n-ti Naawunni, ka zanḡi n yem n-yuumni m-paasi.

- ¹⁶Bee, i yi puusiri Naawunni i sii puuni, wula ka ninvugso ŋon be beni nin niŋi m-baŋŋi n-niŋi "Ammi!" n-ti i puusigu maa? - dama ŋon bu wumni nyin yetti seelli wa.
- ¹⁷Nyin ŋon puusiri suŋŋa maa zaa yori, di ku toaai m-paasi i taraana beesigu.
- ¹⁸Halli man to'asiri yetto'a balibubalibu n-gaari ya zaa, ka m puusi Naawunni di zugu.
- ¹⁹Ni di zaa yori, n yi be la Naawunni niriba sunsukkuni, m boori ni n zaŋŋi n yem n-to'asi beela ni n ti wulisi n taaba, ka di gaari n yi to'asi pam yetto'azuna ni ka ba bu wumna.
- ²⁰To, m mabiisi: yan di teesiri hoo bibisi: yelibeeru ziiya ka ya siri nin be ni hoo bileesi, amaa yem ziiya see ka ya nin be ni hoo ninvugkura.
- ²¹Di sobiya, Naawunni zaaligu maa ni, ni :- "N nin zaŋŋi yetto'azuna Ni yan bu mi seeba maa yeligu N-to'asi n-ti butiri wa niriba, Ni di zaa ba ku wum n-ti ma. - Lala ka ti Dugma yeli."
- ²²Dinŋona yetto'azuna bulisiri yela n-tiri ban ka yedda la, pa ban mara; anabitiri yela mun bulisiri yela n-tiri ban mari yedda, pa ban ka.
- ²³Ya bu nya? - Naawunni niriba yi la'am n-gyeemna, ka ba zaa to'asiri yetto'a balibubalibu, ka saamma bee ban ka yedda dima kpe na, ba ku yeli, ni, ya kpe la yinyaari?
- ²⁴Amaa ya zaa yi to'asiri anabitiri yela ka lala nira ti kpe na, ya zaa zugu ka u nin ti baŋŋi u taalli ŋon be seem, ni, ba kari u sariya ka lusi u.
- ²⁵Di saha ka u nin yeli u sufu yelisɔ'ara an be seem zaa, ka gbaani tiŋŋa n-gyeem Naawunni ka yeli, ni, "Naawunni siri be ya saani."
- ²⁶Bo n yi kpalim, m mabiisi? - Ya yi la'am taaba, sokam mari u yuumni, bee, u yeliwulisira, bee, u bunsɔ'ara kasigri yela, bee, u to'asiri yetto'a balibu bee n-wulisiri lala yetto'a gbinni. To - ya kpaŋŋma ya mansi n-kye ka anŋo zaa nin paasi Naawunni niriba beesigu.
- ²⁷Seeba yi ya to'asi yetto'a balibu yela, kye ka di nye la babayi-ata kɔkɔa, ka ba to'asi yinniyinni n-deaai taaba; ka laa n-kye ka so be ni n-wulisiri a gbinni ŋon nye seem.
- ²⁸Amaa so yi ka ni n-wulisiri a gbinni, kye ka yetto'a balibu daana sini Naawunni niriba la'aŋŋu ni, ka naayi to'asi n-tiri u maŋŋa ni Naawunni.
- ²⁹Anabidima maa muna - ya kye ka ba gba ti to'asi ba niriba ayi-ata, ka ban kpalim la kpasi ba yetto'a maa.
- ³⁰Ka yetto'a yi kye so ŋon ziya saani na, kye ka ŋon pun to'asiri la ti to'asi n-naai poi, ka ŋonla naayi deaai yetto'a.
- ³¹Dama ya zaa nin toaai n-to'asi ya anabitiri yela n-deaari taaba yinniyinni, ka sokam bamsi ka di kpamsi ba.
- ³²Anabidima maa n su ba mammaŋŋa anabitiri yela fukumsi,

- ³³dama Naawunni pa la ḡon burimna, amaa ḡon maanna. See ka ya doli ban la'amni n-gyeemni Naawunni la zaa kaari,
- ³⁴ka kyε ka pɔ'aba kpalim m-be surimm ya la'aḡḡu maa ni. Ba ka soori ni ba tɔ'asira, see ka ba doli soori hoo zaaligu maa ḡon yeli seem la.
- ³⁵Pɔ'a yi boori ni u baḡḡi yettɔ'aseaa gbinni, see ka ba naayi kuli yiri ni ka u ti boosi u sira. Pɔ'a yi ti tɔ'asiri Naawunni niriba la'aḡḡu ni, di mari la vi.
- ³⁶Wula! Naawunni yeligu daa piili yarima saani, bee? Bee, ya kɔkɔ saani ka di paai?
- ³⁷Sɔ yi yeli, ni, u nyε la anabi, bee, ḡon mi Sii maa yela, di daama nin sakki, ni, man ḡon sobri seelli n-tiri ya wa nyε la ti Dugma zaaligu.
- ³⁸Sɔ mun yi bu wumni n-tiri yeligu wa, yan di wumni n-tiri di daama gba.
- ³⁹Tɔ, ka dinḡona, m mabiisi, ya boom sunḡa anabitiri yela, amaa ka di ta'ari yettɔ'a balibubalibu yela.
- ⁴⁰See ka bunseelikam niḡi sunḡa ka doli soori deede.

1 Kɔrinti Dima 15

- ¹Tɔ, m mabiisi, n ya teaai ya la man ḡon daa mooli lahabasunḡu maa n-ti ya seem. Lahabaari wa ka ya daa deaai, ka lahabaari maa zugu ka ya kpalim n-zε yummu.
- ²Halli lala lahabasunḡu zugu ka ya nya tuliginsim, ya yi kpalim n-dɔla wulisiseaa man daa mooli n-ti ya la sunḡa. Di yi pa lala, ya yedda be la yɔri.
- ³Lahabaari wa ka n daa deaai seeba saani ka laa n-zanḡi n-ti ya, ka di yettɔ'akpanni nḡa : ni, Kirisita Masiya daa kpi ti tumbeeri zugu, hoo Litaafi maa ḡon daa pun wulisi seem.
- ⁴Ka di laa n-wulisi, ni, ba daa sɔ'ai u, ni, dabsa ata daari ka u daa neaai kum ni, hoo Litaafi maa ḡon daa pun wulisi seem.
- ⁵Ni, u daa kyε ka Siifasi Piita nya u poi, ka u nyaandɔliba pii ni ayi gba daa naayi nya u.
- ⁶Di nyaanḡa ka u daa kyε ka ti mabiisi bobgu daa nya u, ka ba daa zoaai n-gaari ninvugkɔbsinu. Niriba wa pam na be ba nyovuya ni, amaa baseeba laa n-ka ni.
- ⁷Ka u daa laa n-kyε ka Gyeemsi nya u, ka u tuumudima zaa gba daa nya u.
- ⁸Anḡɔ zaa nyaanḡa, u daa naayi kyε ka n gba nya u, hoo ban gbirigi n-dɔ'ai sɔa.
- ⁹Dama mani n kpalim tuumudima maa zaa nyaanḡa, halli m bu sum ni ba booli ma Naawunni tuumu gba, dama n daa katti Naawunni niriba n-namsiri ba.

- 10**Amaa Naawunni piini zugu kye ka m be la man be seem; ka lala piini maa bu basi yori, dama n daa tum tuma n-gaari ba zaa - halli di pa la mani n-tumna, amaa Naawunni piini ḡon mari ma n-tumna.
- 11**Tɔ, di yi nye la mani bee bana, lala ka ti moonna, ka lala ka ya daa niḡi yedda.
- 12**Tɔ: ti moonni n-yetti, ni, Kirisita daa neaai kum ni; ka wula ka ya seeba yetti, ni, kum neaari ka ni?
- 13**Kum neaari yi ka ni, dinḡona Kirisita daa bu neaai.
- 14**Kirisita mun yi daa bu neaai kum ni, dinḡona ti moonni la lahabaari maa yori, ka ya yedda niḡbu gba nye la yori.
- 15**M-paasi lala, ba nin nya ti la, ni, zirima'ariba zaḡḡi n-kyanḡi Naawunni yela. Dama ti yetti, ni, Naawunni n daa neaai Kirisita kum ni: amaa ban kpi la yi ku toaai n-neaai kum ni, dinḡona u daa bu neaai u.
- 16**Ii! - ban kpi yi ku toaai n-neaai kum ni, dinḡona Kirisita gba daa bu neaai.
- 17**Kirisita mun yi bu neaai kum ni, dinḡona ya yedda ka gbinni ka ya na kpalim m-be ya tumbeeri ni.
- 18**Ka lala naa n-kye ka Kirisita niriba ban ka ni la gba baasi yori.
- 19**Di yi nye la : ni, ti ka tama Kirisita ni, di yi pa la duniya wa ni kɔkɔa, dinḡona ti wahala gaari sokam zaa dinni.
- 20**Amaa yelimanḡi ka Kirisita daa siri neaai n-yisigi kum ni; u pun danḡi ban kpi la zaa lala - hoo ban danḡi n-kye naara poi ka naayi nya puri antaam maa zaa seem la.
- 21**Ya bu nya? - ninsaalisɔ zugu ka kum daa paai ti zaa na, ka dizugu kum ni neaari gba daa paai ti na ninsaalisɔ zugu.
- 22**Ii! - Adam zugu ka sokam kpiira; Kirisita mun zugu ka sokam nin neaai kum ni.
- 23**Amaa sokam ni u saha: Kirisita danḡi hoo naara ḡon danḡi seem la, ka ban pa nye la Kirisita niriba - ba saha nye la u lappu na dabsiri daari.
- 24**Di nyaanḡa ka di nin naai: Kirisita nin sa'am yiiko dima ni fukumsi dima zaa yela ka kye ka ba baasi yori poi, ka naayi zaḡḡi naam maa yela n-niḡi u Ba Naawunni nuusi ni.
- 25**Dama see ka u di naam halli nti nyaḡḡi u dindaandima zaa.
- 26**Ka u dindaansɔ ḡon ti ya kpalim nyaanḡa ka u sa'am u yela nye la kum.
- 27**Ni, "U zaḡḡi bunseelikam n-kye ka u nyaḡḡi ka su a fukumsi." Tɔ, ka ḡon Naawunni yi ti zaḡḡi 'bunseelikam' n-ti u, di wulisi, ni, di pa la ḡon Naawunni fukumsi ka u su.
- 28**Ka Naawunni Bii maa muna - u yi ti nyaḡḡi n-naai, u mammannḡa gba nin kpe u Ba maasim ni, sɔ ḡon zaḡḡi seelikam n-ti u ni u ti nyaḡḡi; ka lala nin kye ka Naawunni naayi leebi seelikam sokam saani.

- 29Tɔ: ka ba yi yetti, ni, kum ni neaari ka ni, ka ban suuri Naawunni koom n-tiri ban pun kpi la ya ninji la wula? Ban kpi maa yi bu neaari fass, wula zugu ka ba suuri koom n-tiri ba?
- 30Tirima muna - wula zugu ka ti diri wahala sahakam?
- 31N kpiiri ni beoo kam - lala n siri nye di, m mabiisi - hoo man mari sufumaasim n-duusiri m manɲa ya zaa yela zugu seem la, ti Dugma Yisa Kirisita saani la.
- 32Halli n daa be la Efesusi timpuuni n-zabri ni mooni bunkɔbbeeri. Tɔ, di yi nye la kulla ninsaala beesigu wa yela zugu kɔkɔa, n ku nya anfaani di zugu. Ban kpi yi bu neaara, ni, "Ya kye ka ti diri ka nyuura, Dama beoo ti sa nin kpi."
- 33Yan di kye ka ba yɔmsi ya: ni, "Zɔbeoo sa'amni la halli beesisuɲɲu gba soori."
- 34Ya maalima n-teesi yelimanɲi yela, ka di laa n-tumni tumbeeri. Yaseeba be ni m-bu mi Naawunni yela. Ya vi yettɔ'a ka n yetti wa.
- 35Tɔ: di yi pa seem sɔ nin boosi n-yeli, ni, "Kpiimma neaari la wula n-doaari na? Wula, ningbimɔ ka ba ya zaɲɲi n-yisigi?"
- 36Nyin gyerigu wa! I yi buri bumburiseelli, ka ku toaai m-buli na n-ninji di yi pa la ka danɲi n-kpi.
- 37I yi buri, pa kan ya buli n-yi na la ka i butta, kulla bumburli hoo kawanni, bee, kyi bumburiseaa.
- 38Amaa Naawunni n yi tiri ka ningbinseaa ɲɔn boori maa; bumbutiri zaa ni ka u tisiri ka ningbiɲɲu.
- 39Ningbina zaa pa yummu: ninsaala ningbiɲɲu m be ni, ni bunkɔbri dina ɲɔn be ni, niinsi gba dina be a kɔkɔa, ni zimi gba dina.
- 40Saazugu ningbina be ni, ka kye duniya wa ni ningbina, ka a zaa mari a veelim, ka a nye la a kookooba.
- 41Wuntaɲɲa mari ka veelim, ka namboaa mun mari ka dinni, ni saɲmariwuusi gba mara; ka saɲmariwuseaa veelim bu ɲmanni la ka taraana dinni.
- 42Tɔ: ka kum ni neaari nin nye la lala. Ba zaɲɲi bunseesi an sa'amni ni la n-sɔ'ai, ka bunseesi an nin be ni sahakam la nin doaa na.
- 43Ban zeemni seelli la ka ba sɔ'ara, ka ka nin doaa na n-nya gyirima. Bumbugsiri m butti tiɲɲa, bunkpeɲɲu mun nin buli n-doaai na.
- 44Ba zaɲɲi duniya wa ni ningbina n-sɔ'ara; ka ka nin neaai na hoo ningbinseaa Sii maa ɲɔn zaɲɲi nyɔvuri n-tiri ka maa. Duniya wa ni ninsaala ningbina siri be ni, ka ningbina laa m-be ni seesi Sii maa ɲɔn zaɲɲi nyɔvuri n-tisiri maa.
- 45Di sobi n-dooli, ni, "Danɲni nira la, Adam, daa leebi la ninsaala.", sɔ ɲɔn vu la: halli ka Adam sɔ naayi kye na nti leebi siiya n-tiri sɔkam nyɔvurimaɲni.

⁴⁶Amaa sii maa daana daa bu danɗi na: ay! - duniya dinni la n daa danɗi n-kye na ka sii maa daana la naayi pa.

⁴⁷Ba daa zaɗɗi tanni m-maali danɗni ninsaala maa, amaa ɗon mun pa buyi la ɗona, u yi la arizana ni na.

⁴⁸Hoo tanni daana ɗon daa be seem la, lala ka u duniya wa taaba gba be ni; ka arizana niriba mun be la hoo ba mun toondaana, arizana ni doo la.

⁴⁹Dizugu ti pun mi tanni doo wa beesigu beebu, n-ɗmanni hoo ɗona ɗon be seem; ka lala yaasa ti nin ɗmanni hoo arizana doowa nti be u gba beesigu.

⁵⁰M mabiisi, n yetti ya wa, ni, duniya wa ningbina kur nye la numni ni ziim, a ku toaai n-nya Naawunni naam beebu; halli ka kan sa'amni ni la ku toaai n-di faari kan bu naara.

⁵¹Ya wumma! N yetti ya la yeliso'ara yela: pa ti zaasa n nin kpi, amaa ba nin takki ti zaa.

⁵²Ba nin takki ti yoomyooma, hoo nimbiri kamsigu saha. Lala saha ka ba nin kye ka kikkaa ti kum n-wulisi duniya naari saha paari na. Dama ba nin peebe, ka ban kpi la zaa nin doaai ka ku laa n-kpi; ka tirima mun nin takki.

⁵³See ka kan sa'amni la ti deaai beesigu din bu naara, hoo ban deaari sutura n-yeeri seem la. Ka kan kpiiri la nin deaai beesigu din bu kpiira n-yea.

⁵⁴Lala saha maa ka kan sa'amna ka kpiiri la ti deaai kan bu laa n-kpiira n-ye, ka di siri nin niɗi hoo ban daa pun sobi n-dooli seem la, ni :- "Ba voli kum n-nyaɗɗi."

⁵⁵ni :- "Ha! Kum, i nyaɗɗsim be la yani? Ha! Kum, i dumpu yiiko lee?"

⁵⁶Dama dumpu seaa kum ɗon mari n-dumni ti la nye la tumbeeri taalli; ka taalli maa yiiko be la zaaligu la ni.

⁵⁷Dinɗona ti puusiri Naawunni barika! Dama ɗona n kye ka ti nyaɗɗi, ti Dugma Yisa Kirisita Masiya zugu.

⁵⁸Lala zugu, m mabiwutta, see ka ya be yummu deede; yan di be kpa, ka be kpa. Ya zaɗɗma ya mansi zaa n-ti ti Dugma tuma maa sahakam, dama ya mi halli, ni, ya yi tumni pam n-tiri ti Dugma, ya bu tumni la yori.

1 Korinti Dima 16

¹To: zaɗɗi n-kyanɗi toosigu n-ti Naawunni niriba la yela: man daa wulisi Galaseaa dima maa seem la, ya gba niɗma lala.

²Di nye la : ni, bakwai piiligu dabsiri daari zaa, see ka ya sokam yinniyinni yiisiri beela n-zaali m-mara, hoo Naawunni ɗon lorigi u yela seem maa; lala nin kye ka man yi ti kye na sahanseaa la, toosigu yela ku laa m-be ni yaasa.

- ³N yi ti paai na, n nin sobi gbana n-zaŋŋi a n-ti yan yiisi seeba la, ni ya piini la m-paasi, ka tum ba ni ba ti zi a n-kyanŋi Gyerusalem.
- ⁴Di mun yi sum ni man gba kyanŋi, ba nin beeli ma ka ti kyanŋi.
- ⁵N yi doli Masidoonya tingbanŋu n-gaari, n nin kye ya saani na. Ii, n siri ya n-doli Masidoonya poi,
- ⁶ka di bu ya'ai ka n niŋi dabsa ayi ya saani, bee, n nin kpalim ya saani halli ni waari saha ti naai. Lala ka ya nin nyanŋi n-zaali ma soori ni, ni n ti kyanŋi n kyenni maa, di yi nye Gyerusalem bee seela zaa.
- ⁷Dama m bu boori ni n nye ya ka n noba n ze saazugu ka gaari yooma; m boori ni Naawunni yi sakki, ni, n niŋi la dabsa ayi ya saani.
- ⁸Amaa n nin kpalim m-be Efesusi halli ni DaPisinu Daari Pentikoosi Kyuu la saha.
- ⁹Dama ba lorigi soori n-ti ma ni n tum tunsuma pam, amaa ka niriba pam ta'ari ma di ni.
- ¹⁰Timoti yi ti paai ya na, yan kye ka u be ya saani ka dabeem ka u, dama u tumni la ti Dugma tuma maa hoo man gba ŋon tumni seem la.
- ¹¹Ya so di zeem u. Ya zaalima u soori zugu ni sufu maasim, ka u ti labi n saani na. Dama n guri la u kyenni na, ŋon ni ti mabiisi zaa.
- ¹²Ti mabii Apoloosi ŋona - n daa susi u nimbirimooa, ni, u kpanŋma u manŋa n-doli ti mabiisi wa n-kye ya saani na; amaa u daa bu boori ni u kye na pampanŋo, halli fiin: ni, u yi ti nya sahasunŋu, u nin kye na.
- ¹³To: ka dinŋona ya banŋma sunŋa! Ka ze deede ya yedda ni, m-mari sufukpeemni ka kpamsiri ya mansi.
- ¹⁴See ka ya niŋi bunseelli kam wurilim zugu.
- ¹⁵Ma mabiisi, ya pun mi Sitefanasi yela: ni, ŋon ni u yiri dima maa daa niŋi Yisa yedda n-danŋi Akaaya dima zaa; ka ba zikki zaa be la yedda dima la sunŋsim ni. Dizugu ya kpanŋma ya mansi, m mabiisi,
- ¹⁶ni ya wumni n-tiri lala niriba, ni ba nimmoosi tuntuntaaba zaa.
- ¹⁷Sitefanasi ŋon daa paai ma na, ŋon ni Fotunaatusi ni Akaayakusi, n sufu daa maai, dama ba nin ze ya zaazii maa ni, yan ka n saani maa zugu.
- ¹⁸Dama ba daa labsi n sii na, ni ya gba siisi m-paasi. Yan di tam lala niriba yela.
- ¹⁹Ti kpa wa mabiisi m puusiri ya ni - Naawunni niriba ban la'amni m-be ni Eseaa tingbanŋu tinsi ni zaa. Akwila gba puusiri ya na, ni u po'a Prisila, ni ban la'amni ba yiri maa ni n-gyeemni Naawunni la.
- ²⁰Halli ti mabiisi zaa puusira. Ya puusima taaba sunŋasunŋa ti wurilim puusigu ni.
- ²¹Ya nyam soppu wa - man sobri m-puusiri ya n toori nuu ni soppu: Pɔla.

²²So yi bu wuri ti Dugma, mbusu be di daama zugu. Marana ta!, ni, Kyem na, ti Dugma!

²³Ti Dugma Yisa piinisuma be ya saani.

²⁴N wurilim be ya saani, Kirisita Yisa Masiya saani.

2 Korinti Dima 1

¹Man Pola n-sabri gbanju wa - man non nye Yisa Kirisita Masiya tuumu, Naawunni yuubu zugu - man ni ti mabii Timoti: ti sabri n-tiri ya, yan be Korinti tinna n-la'amni n-gyeemni ti Dugma la, ni Naawunni niriba zaa ban be Akaaya tingbanju ni.

²Ti Ba Naawunni, ni ti Dugma Yisa Kirisita, zanjma u piinisuma ni alaafe zaa n-ti ya.

³Kye ka ti pe'ai Naawunni, non nye ti Dugma Yisa Kirisita Ba la, ti Ba Nambzoaa Daana, ka non Naawunni n su sufumaasim n-kpamsiri sokam.

⁴Dona n siri kpamsiri ti sufu ti yelibeeri zaa puuni, ka lala nin kye ka ti gba nin toaai n-kpamsi ban mari yelimugsa zaa sufu, hoo tin gba non daa deaai sufumaasim Naawunni saani seem la.

⁵Hoo tin kur la'am n-diri Kirisita wahala wa, lala ka ti nin la'am n-diri u sufumaasim kpamsigu gba, halli nti yakki.

⁶Ti yi nya toom, di nye la ya sufumaasim ni ya fa-m-basi zugu; ti mun yi ti nya ti sufu kpamsigu, di be la lala ka di nin kye ka ya gba sufu kpamsi, halli ka ya nin bamsi sugru di zugu n-ze yummu, sahanseaa yan nya namsi hoo ti dina wa la.

⁷Dizugu ti mari tama ya zugu ka ka birisigu, dama ti mi halli, ni, yan la'am n-diri ti wahala wa seem la, lala ka ya nin la'am n-nya ti sufumaasim gba.

⁸Dama ti bu boori ni ya kpalim n-zi ti yela, ti mabiisi, tin non daa di wahala Esea tingbanju wa ni seem: ti siri daa namsi ni halli nti yakki, ka ti daa konji tama zaa zanyi n-kyanyi ti beebu gba.

⁹Ti daa teesiya, ni, kum koko n kpalim ti. Amaa dinjo daa niji ti, ni di ti wulisi ti, ni, ti di niji ti mammansi yedda, amaa Naawunni non toaai n-neari ban kpi la.

¹⁰U daa fa ti m-basi yelibeeri anjo taabu ni, ka u nin laa n-fa ti m-basi yaasa. Halli ti niji tama, ni, u nin laa n-yiisi ti yelibeeri ni,

¹¹yan non sunni ti ya wunsusigu zugu la. Lala nin kye ka niriba pam ti puusi Naawunni tirima zugu, dama ba nin nya Naawunni non wum niriba pam wunsusigu seem la ka sunni ti di zugu.

¹²To: ka dinjona tin nyuuri bara yetto'aseaa zugu la nye la : ni, ti sufu ni bamsim wulisiri ti, ni, ti be la beesisunju duniya wa ni. Ni, di pa la duniya wa yamgolunju soori ka ti dola, amaa sosunju ka ti doli n-tiri Naawunni kasikasi. Naawunni non daa sunni ti seem la, lala ka ti be ni, halli yarima saani ka ti beesigu siri daa pun be lala.

- ¹³Ti bu sobri bunseelli yan ku toaai n-karim ka ban̄ɲi di gbinni. Ka m mari tama, ni, ya nin ban̄ɲi di zaa halli ni di toriga,
- ¹⁴dama ya pun ban̄ɲi ti yeliseesi gbinni. Ka lala nin kye ka ya nin toaai n-nyu bara tirima zugu, hoo tin ya n-nyu bara yarima zugu seem wa, ti Dugma Yisa dabsiri daari maa.
- ¹⁵N daa pun niɲi yedda, ni, di be la lala: ka dizugu n daa gbaai gbaari, ni, n ya n-dan̄ɲi n-kye ya saani na poi, ka lala ti kye ka ya nya sufumaasim buyi.
- ¹⁶N daa yeli, ni, n ya n-doli ya saani na n-gaari n-kyan̄ɲi Masidoonya tingban̄ɲu ni, ka laa n-yi beni n-labi ya saani na yaasa, ka ya zaali ma soori ka n kyan̄ɲi Gyuudiiya.
- ¹⁷Tɔ; man ɲon daa yetti lala maa, n daa birisiri n-yomsira, bee? Bee, n daa gbaai n yela hoo duniya wa nira, n-yeli 'Ii!' ka labi n-yeli, 'Ay!'
- ¹⁸Ay! - Naawunni ɲon nye yedda daana zugu ka ti na zi n-yeli ya, 'Ii!' ka labi n-yeli, 'Ayi!'
- ¹⁹Dama Naawunni Bii Yisa Kirisita yela ka ti daa mooli n-ti ya - man ni Sailivanisi ni Timoti - ka ɲon mun Yisa pa la 'Ii!' ni 'Ay!' daana, amaa ka u seelikam kur sakki, ni, 'Ii!'
- ²⁰Dama nangbambasiseesi Naawunni ɲon daa basi la zaa ka ɲon Yisa sakki, ni, 'Ii!' n-zaali a ni. Dizugu ɲon Yisa zugu ka ti niɲi 'Ammi!' la, n-tiri Naawunni gyirima.
- ²¹Tɔ: ka Naawunni n zan̄ɲi tirima ni yarima gba n-zaali deede n-ti Kirisita; ɲona n daa diisi ti naam gba,
- ²²ka laa n-zan̄ɲi u daalimni m-pa ti; ka kye ka u Sii la be ti sufu ni, ni di ti wulisi, ni, di zaaniya ka di siri ya kye na.
- ²³Ay! - di daa pa la birisigu zugu ka n daa bu kye ya saani na. M boonni Naawunni ni u ti di sehara n-ti n sufu yelimaɲni yela: namboo zugu ka n daa bu kye Korinti na, dama n daa bu boori ni ya nya yela.
- ²⁴Pa la ti su la ya yedda yela m-mugsira, amaa tin ni yarima la'amni n-sun̄ɲni la taaba ya sufumaasim zugu; dama yedda zugu ka ya ze deede maa.

2 Kōrinti Dima

2 Kōrinti Dima 2

- ¹Dinzugu n daa teesi n-gbaai n sufu ni, ni, n bu ya kye ya saani na n-laa n-nya sufusa'anḡu yaasa.
- ²Dama man yi ti sa'am ya sufu, ḡoni m be ni n-ya kye ka man mun sufu maai? - ka di pa la man sa'am seeba sufu maa, di nye la yarima.
- ³N daa sobi lala maa, ni n ti kye ka man yi kye ya saani na maa, ya ku sa'am n sufu maa; dama yarima n nye ban sum ni ya kye ka n sufu maai. Ay! - n siri daa mari yedda, ni, ya zaa nin la'am n-nya n sufumaasim maa.
- ⁴Dama sufusa'anḡu ni beerim ni nintam zugu n daa kye ka n sobi n-ti ya maa. Ka di pa la ni n kye ka ya sufu ti sa'am, amaa ni ya ti baḡḡi man wuri ya pam seem.
- ⁵Ninvugso ḡon daa taasi sufusa'anḡu na maa, pa man sufu ka u daa sa'am amaa ya zaa sufu - bee, n to'asiri lala n-yakkri soṣuḡḡu?
- ⁶Ya daadam bobgu ḡon pun darigi u tubri seem la - to di sakkiya!
- ⁷Dinzugu ya kyeri u taalli m-peḡḡi u, ka suḡḡi u ka u ti nya sufumaasim: di yi pa lala, di pa seem sufusa'anḡu nin nyaḡḡi u.
- ⁸Di zugu n kpamsiri ya ni, ni, ya kur kye ka u baḡḡi, ni, ya wuri u ni.
- ⁹Halli din daa kye ka n daa sobi n-ti ya daa nye la : ni, n ti zamsi ya yedda yela, m-baḡḡi ya nin deaai n noori seelikam puuni deede, bee, ya bu ya deaai?
- ¹⁰Ya yi pun kye so taalli m-peḡḡi u, man gba kye di daama taalli m-peḡḡi u: man mun daa kye taaliseaa m-peḡḡi u la - taalli yi siri daa be ni - n daa kye m-peḡḡi yarima zugu, Kirisita Masiiya tooni.
- ¹¹Ka di nin kye ka Sintaani ku nyaḡḡi ti. Dama ti pa la seeba ban zi u teesibeeri yela an nye seem la.
- ¹²To, man ḡon daa kyaḡḡi Tiro'asi tiḡḡa, ni n ti mooli Kirisita lahabasuḡḡu yela maa, n daa nya ka ti Dugma pun yoaai soori n-ti ma.
- ¹³Amaa n daa na kpalim n-ka sufudoaa dama n daa bu nya m mabii Taituusi la beni. Lala zugu ka n daa kyeoosi ba ka gaari n-kyanḡḡi Masidoonya.
- ¹⁴Amaa ti puusiri Naawunni dama u suḡḡi ti sahakam. Ka Kirisita ḡon nyaḡḡi zaa ka kyenni u gyirima gyingaari ni kyenni sahanseaa la, ḡon Naawunni n kye ka ti doḡi la Kirisita nyaanḡa. Halli u kye ka tirima zugu ka ba baḡḡi u bamsim maa seela zaa, hoo nyunya'asiri ḡon kpeeri yiri ya'akam zaa puuni la ka niriba zaa wumna.
- ¹⁵Ii, ti siri ḡmani la hoo Kirisita turaali n-tiri Naawunni, ka di nye la ban nyari tuliginsim maa saani, ni ban boḡrigri la gba saani.

¹⁶Ban mun saani ti ŋmani la kum nyupoosiri, banla saani muna ti ŋmani la nyɔvuri nyunya'asiri. Ka ŋɔni n nin nyanŋi lala tumni maa?

¹⁷Tirim bu ŋmanni daa biisi, ti bu zaŋŋi Naawunni yeligu n-diri daa n-koosiri m-boori ligri di zugu. Ay - ti tɔ'asiri yedda ni yelimaŋni yela: ti tɔ'asiri hoo Naawunni ŋɔn tum seeba la, ka di nye la ŋɔn Naawunni ni Kirisita tooni ka ti tɔ'asira.

2 Kɔrinti Dima 3

¹Ammi, dinŋɔ wulisi la, ni, ti maali n-tibgri ti mansi, bee? Ti nye la seeba ban boori ni ba sobi gbana n-kye ka ya baŋŋi ti, fa? Bee, ya sobri lala gbana n-ti ti gba? - hoo seeba ŋɔn boori a seem la.

²Ay! Ti gbana maa n siri nye yarima: ban sobi gbanseesi n-niŋi ti sufu ni n nye ya. Sokam nin toaai n-karim ti lala gbana maa m-baŋŋi a gbinni ŋɔn nye seem.

³Di kasigi n-wulisi, ni, Yisa Kirisita mammaŋa n sobi lala gbaŋŋu maa, di nye la yarima; ka tirima muna - ba tum ti ni ti mari ka na. Ba bu zaŋŋi inki n-sobi ka, amaa Naawunni Nyɔvuri Daana Sii Kasi la ka ba zaŋŋi n-sobra. Halli ba bu boaai n-sobi ka kuglama ni, hoo Musa zaaligu ŋɔn daa sobi seem la, amaa ninsaalidima sufu ni.

⁴Ti yetti dinŋɔ, dama ti niŋi yedda ka bu birisiri Naawunni tooni, ka di be la Kirisita zugu.

⁵Seelli ka ti ni din nin wulisi, ni, tirim mammaŋa nin toaai n-tumni tuma maa. Din kye ka ti nin toaai n-tumni a maa yi la Naawunni saani na.

⁶Dɔn Naawunni n kye ka ti sa'ai ni ti tum u nangbanyinni zaaligu sɔpaalli tuma wa. Ka ka pa la sɔseaa kan dɔli sɔppu la, amaa Sii maa soori n nye ka. Sɔppu zaaligu soori mari la kum, amaa Sii maa soori tisiri la nyɔvuri.

⁷Tɔ; amaa zaalikurigu la muna - ba daa boaai ka n-sobi n-niŋi kuga ni, ka ka daa mari kum na; amaa ka tuma soori daa mari gyirima pam. Halli di daa kye ka Musa nindaa la daa nya'ari nyain, ka Izraeli dima daa bu nyanŋi n-gɔsira. U nindaa neesim daa baligri ni; amaa di zaa yɔri, gyirima n-daa siri la.

⁸Ka di yi be lala, gyirima pam nin ti dɔli Sii maa zaaligu soori tuma, halli nti yakki: bee, m ma'ai ni?

⁹Daŋŋni soori wa n daa kari niriba sariya n-lusi ba; halli ni di zaa yɔri, ka daa mari gyirima. Ka sɔpaalli la muna - sɔseaa kan deaai ba, ni, yelimaŋni dima - lala soori bu ya mari gyirima pam n-gaari ka? Ay, ka nin mara!

¹⁰Sɔkurigu gyirima bu laa n-ŋmani la gyirimamaŋni, dama sɔpaalli gyirima gaari ka halli nti yakki.

¹¹Daŋŋni soori neesim daa baligri m-basira, halli ka di daa piili ni gyirima; dizugu sɔseaa kan kpalim m-be gyirima ni ka bu naari la mari la gyirima n-gaari ka.

- ¹²Lala zugu tin mari tama kanjo maa zugu, ti gbaari ti mansi n-tumna, ka vi ka ni.
- ¹³Tirima bu nmani la hoo Musa, dama nona n daa zanji saariga n-ligi u nindaa, ni Izraeli niriba di ti nya gyirima neesim la non daa baligri n-naari seem maa.
- ¹⁴Amaa di zaa yori, Izraeli dima maa yem na kpalim n-ligi ni; ba yi kur karimni gbankurigu la, saariga maa na kpalim m-pili la ba yem. Ka bu piligi m-basi, dama Yisa koko n nye ka piligra.
- ¹⁵Halli ni zuna, ba yi ti karimni Musa zaaligu gbanju la, saariga maa na kpalim m-pili la ba yem.
- ¹⁶Amaa ba nin toaai m-basi ka, hoo Litaafi la non yeli Musa yela seem la, ni, "Don daa ti nmaligi n-kpa Naawunni saani maa, di saha ka saariga maa daa piligi."
- ¹⁷To: ti Dugma n nye Sii maa, ka ti Dugma Sii yi be seelli zaa, beni ka sumanja nin be ni.
- ¹⁸Tirima muna - ti ka saariga kan ligi ti nini: ti kur gosiri ti Dugma gyirima maa ka nya'asiri n-labsiri na. Di yiiri la ti Dugma, non nye Sii maa, saani na, ka takkri ti ni ti kyanji tooni n-nmani hoo non mammanja non nye seem; ti siri yiiri la gyirima zii ni, m-paari gyirima din zoaai n-gaari lala.

2 Korinti Dima 4

- ¹Ka di nye la Naawunni namboo zugu ka ti tumni wa, ti ku toaai n-kye tama.
- ²Ay! - di pa lala. Ti za'asi yeliso'ara seesi m mari vi la, ka bu goori n-yomsira, ti mun bu sa'amni Naawunni yeligu la. Amaa tin yetti yelimanni maa paalu ni maa zugu kye ka sokam banji ti yela sunja u sufu teesa ni, zanji n-kpa Naawunni saani.
- ³Halli ni ti lahabasunju maa non ligi la saariga seeba saani maa zaa yori, ban baasiri yori la saani ka ka ligi.
- ⁴Dama Sintaani n kye ka duniya wa dima nya u n-gyeemni u, ni, ba Naawunni. U siri kye ka ban ka yedda la sufu zoomna, ka bu nyari neesimanni: lala neesim maa mun yi la lahabasunju mooligu ni na - lahabaari zanji n-kyanji Kirisita gyirima, ka non Kirisita mun nmani la Naawunni deede.
- ⁵Pa ti mammansi yela ka ti moonna, amaa Yisa Kirisita Masiiya yela, ni, u nye la ti Dugma: ka laa m-moonni, ni, tirima n nye ban gyeemni ya zaa, non Yisa zugu.
- ⁶Naawunni daa yeli, ni, "Kye ka neesim neaai zibsim ni!": to, non Naawunni kye ka u neesim neaai ti sufu ni gba, ni di ti ti ti bamsim zanji n-kyanji Naawunni gyirima din be Yisa Kirisita nindaa ni la.
- ⁷Ti siri mari arizikki anjo zaa, amaa ti saani a be la hoo buna non be sinsi puuni seem. Ka lala zugu nin wulisi yaa din zoaai pam la yela - ni, pa tirima saani ka di yi na, amaa di yi la Naawunni saani m-paai ti na.

- ⁸Di mugsu ti ya'ari kam, amaa ti bu ŋmirigi. Ti burimna, amaa ka bu basi tama.
- ⁹Ba niŋni ti putoo, amaa ti bu basi yori; ba ŋme ti n-lusi, amaa ti bu sa'am zaa.
- ¹⁰Tin kyenni n-goore seem wa, sahakam ka Yisa kum yela kpalim m-be ti ningbina ni, ni lala ti kye ka Yisa nyovuri beesigu gba be ti ningbina ni, ka niriba ti nya.
- ¹¹Ii - tirima ban ne wa, ba kur zaŋŋni ti n-niŋni kum ziiya, Yisa yela zugu; dama lala nin kye ka ŋon Yisa nyovuri beesigu ti yi paalu, halli ti ningbina an kpiiri la puuni gba.
- ¹²To, ka dizugu kum tumni ti puuni, amaa yarima muna - nyovuri tumni ya puuni.
- ¹³Di sobi n-dooli, ni, "N daa niŋi yedda; dizugu ka n daa to'asi." To, ka tirima gba niŋi yedda, ka lala zugu ka ti to'asira.
- ¹⁴Dama ti mi halli, ni, Naawunni daa neaai ti Dugma Yisa kum ni. Ka laa m-mi, ni, ŋona n nye so ŋon nin kye ka ti gba neaai, tin ni Yisa ŋon la'am m-be ni maa, ka nin taasi tin ni yarima zaa m-paai u saani na.
- ¹⁵Anŋo zaa nye la yarima anfaani zugu; di gbinni nye la : ni, niriba pam ŋon deaari Naawunni piinisuma an zoaai nti yakki la, ba nin puusi Naawunni pampam di zugu, ka Naawunni gyirima ti paasira.
- ¹⁶Ka dinŋona ti ku basi tama. Halli ni ti ningbina doŋŋni maa zaa yori, ti mun sufu ni ti maanni n-leebri bumpaala beoo kam.
- ¹⁷Yelimugsa mari ti, amaa a bu tibsaa ka a mun ku yuui. Ka anŋo zaa nin kye ka ti nya tibsaa ni gyirima an gaari zaa ka laa n-ka naari.
- ¹⁸Ti siri bu zaŋŋi ti nini n-kpa la bunseesi an nyari la, amaa an bu nyari maa ka ti gosira. Dama bunseesi an nyari ni nini bu ya n-yuui, amaa an bu nyari muna - anŋo nin ti kpalim m-be ni sahakam.

2 Korinti Dima 5

- ¹To: ka ti baŋŋi ti duniya wa ningbina yela: ni, a ŋmani la hoo suga, bee, tanti leensi; ni, a yi ti wurim m-basi, sokam mari u dusuŋŋu, Naawunni ŋon me seaa n-ti ti, pa ninsaala; ka lala duu maa ze la arizana ni, ka ka nin ti yuui halli saha kan ka naari.
- ²Tin ŋon kpalim m-be kpa wa, ti na nyuusiri ni, dama ti sufu kur boori la ti paai dupaala wa n-kpe a ni, bee, ti nya suturipaala Naawunni saani n-ye a.
- ³Ya bu nya? - ti yi nya sutura n-yea, dinŋo wulisiri, ni, ti ku laa n-kyenni yori.
- ⁴Tin mun na kpalim n-gbeeri kpa wa sugri la ni, ti kur nyuusiri ni ka fabinna; di pa la tin boori la ni ti kyenni yori, amaa tin boori ni ti ye suturiveela, bee, n-kpe ti duseesi an ze arizana ni la. Di saha ka ti bunseesi an kpiiri la nin ti basi zaa, ka nyovuri nin nyaŋŋi a zaa.

- ⁵Halli lala zugu ka Naawunni daa naam ti m-maali ti siri; ka u wulisi ti lala, dama u pun danji n-zanji u Siiya n-ti ti.
- ⁶Tɔ: ka dinɔna ti kpamsiri ti sufu, dama ti mi halli, ni, ti yi na kpalim m-be ningbina wa puuni, di wulisi, ni, ti na ka Naawunni saani.
- ⁷Pampaɲɔ saha ti mari yedda n-kyenna: pa ti nini ka ti mari n-nyari deede.
- ⁸Ii, ti siri kpamsiri ti sufu: tin ɲɔn mun boori ni ti yi ningbina wa ni, ni ti ti be Naawunni saani.
- ⁹Ka dinzugu ti kpaɲɲi ti mansi n-tumni din kye ka ɲɔn Naawunni nini tигра, halli tin be duniya wa ningbina puuni maa, bee, ti ka a ni.
- ¹⁰Dama Kirisita nin ti zi u sariya karibu bimbinni zugu, ni u ti boosi ti zaa boosa zanji n-kyanji ti ningbina wa ni tuma, a yi ti nye bunsuma, bee, bumpoosa. Soori ka ni ni so za'asi: ti sokam zaa nin ze u tooni n-deaai ti laara sanyoaa hoo ti tuma wa ɲɔn sumsi seem.
- ¹¹Ka dinɔna ti mi Naawunni yela ɲɔn mari dabeem seem: lala zugu ka ti kpaɲɲi ti maɲɲa ni ti moonni Naawunni lahabaari n-kye ka niriba ti sakki. Ti beebu bu so'ai Naawunni saani, ka ti laa m-mari tama, ni, di bu so'ai ya gba sufu teesa saani.
- ¹²Di pa la ti maali m-boori ti tibgi ti maɲɲa ya saani yaasa; ay! - ti ya n-ti ya la soori ni ya ti nyuuri bara ti yela zugu. Ka dinɔna, ninvugseeba yi ya nyu bara zanji n-kyanji bunseesi an nyari wa yela, ka pa sufu ni yelimaɲɲi yela, ni ba ti zeem ya - tɔ! yan mun nin nyanji n-labsi ba labsiɲɲu.
- ¹³Ni, yinyaari mari ti - tɔ, di yi be la lala, di nye la Naawunni zugu ka ti koɲɲi yem. Tin mun yi nye ninvugmaɲɲa, di nye la yarima zugu ka ti mari ninneesim.
- ¹⁴Yisa Kirisita Masiya wurilim be ni m-mugsiri ti: ti ku toaai n-yeli seela, na'ala, ninvugyinni ɲɔn daa kpi n-ti sokam la zugu, lala wulisi, ni, sokam mun kpiya.
- ¹⁵Ka ɲɔn daa kpi maa gbinni nye la : ni, ban kpalim m-be ni la, pa ba mammaɲɲa zugu ka ba be ni, amaa ɲɔn Kirisita zugu ka ba be ni, dama u daa kpi n-ti ba ka laa n-yisigi.
- ¹⁶Ka di zugu pampaɲɔ zanji n-kyenna ti ku laa n-gɔsiri niriba hoo duniya wa ninsaadima maa ɲɔn gɔsiri ba seem m-bugsiri ba yela: halli ti yi daa gɔsiri Kirisita mammaɲɲa gɔsibu wa, ti ku laa n-niɲi lala.
- ¹⁷Dinɔna ninvugso yi be Kirisita saani, ba naam u la bumpaalli: u beesikurigu la gaariya, ka bunseelikam leebi la beesipaalli.
- ¹⁸Ka anɲɔ zaa yi la Naawunni saani. U daa kye ka Kirisita zo ti sindaani u saani m-maali yetto'a zaa, ka daa laa n-zanji sindaani zoobu tuma wa n-ti ti ni ti ti tumna.
- ¹⁹Ni, ɲɔn Naawunni daa be la Kirisita saani n-zɔri sindaani, ni u ti maali u yetto'a zaa n-ti duniya wa dima, ni u ku laa n-teesi ba tumbeeri yela halli beela. Ka u zanji sindaani zoobu wa yela n-ti ti ni ti ti moonna.

²⁰Dama Naawunni tum ma, hoo ḡon tum biso ni u ti mari ḡon Naawunni kukori n-kye na n-susira. Lala ka u tum ti zaa gba. Ti susiri niriba nimmoosi Kirisita zugu, ni, ba labi Naawunni saani na n-niḡi nangbanyinni.

²¹Ḍon Kirisita mun daa ka bumbeseelli u ni, ka Naawunni daa zaḡḡi u n-kye ka u ti leebi bumbeoo, ka di daa nye la tirima zugu. Lala ka u daa kye ka tirim tumbeeri dima wa ti leebi yelimaḡni dima n-ti ḡon Naawunni.

2 Kōrinti Dima 6

¹Naawunni tuntuntaaba n nye ti, ka Naawunni pun zaḡḡi u piini n-ti ti, halli ka ti bu sumsi lala; to, ka di zugu ti kpamsiri ya, ni, yan di kye ka Naawunni piini wa basi yori.

²Dama u yeliya, ni :- "Sahasuḡḡu maa deede ka n daa wum n-ti ya, Halli tuliginsim dabsiri daari ka n daa suḡḡi ya." ka mani n yetti ya wa, ni, pampanḡo n nye Naawunni 'sahasuḡḡu' wa, ka 'tuliginsim daari' wa n nye zuna.

³Ti bu ta'ari so soori, ka lala nin kye ka ba ku galim ti tuma soori wa.

⁴Amaa bunseelikam zaa puuni ti ya n-wulisiri, ni, Naawunni tuntumniba n nye ti. Halli di yi nye wahala diibu puuni gba, ti be la lala n-diri sugru, ni toom ni yelimugsa puuni gba.

⁵Ba bu ti, ka kpari ti sarika duri ni; niriba mun daa zabri ti yela zugu; ti daa tumni tunkpeema, ka ganni gogala, ka kpalim m-be kom ni. A zaa puuni ka ti tumni la Naawunni tuma.

⁶Ti kur ze yummu Naawunni saani, m-mari yem, ni sugru, ni nirilim; ti kpalim m-be Naawunni Vuusim Kasi saani, ka wuri niriba ni yelimaḡni.

⁷Ti mari la yelimaḡni yeligu n-tumna, ni Naawunni yiiko; ti mari ti toppu neema an nye la yelimaḡni dina, ka a be la ti nudirigu ni ti nuzaa ni zaa.

⁸Anḡo zaa puuni ka ba pe'ari ti, ka laa n-fiilim ti; ba gyeemni ti ka laa n-zeemni ti; ba yetti, ni, ti yomsira, ka laa n-yetti, ni, ti to'asiri yelimaḡni.

⁹Soso bu mi ti yela, amaa ti yuuri duya; ti nye la hoo ban kpiira, ka kpalim n-nea; ba namsiri ti, amaa ti bu kpi zaa.

¹⁰Halli ti be la sufusa'aḡḡu ni, amaa ka mari sufupeelli sahakam; ti be la fara ni, amaa ka kye ka daadam pam leebi la bundaandima; ti ka seela, amaa ka mari bunseelikam.

¹¹Ya bu nya, ti zodima? - ti to'asi n-ti ya Kōrinti dima wa ka bu moḡḡi ya, halli ti yoaa la ti sufu ni teesa n-ti ya.

¹²Di pa la ni tirima n moḡḡi ya ti wurilim; ay! - amaa yarima n moḡḡi ti ya wurilim.

¹³Dinḡona see ka ya doli soori n-labsi n-ti ma hoo man pun tisi seem - n to'asiri n-tiri ya hoo m biisi la - ka ya gba yoaa ya sufu ni teesa n-ti ma.

¹⁴Yan di kye ka yan ni ban ka yedda la ti la'amni n-tumni hoo na'akoora ḡon tumni seem. Ammi, yelimaḡni ni tuppuwumni la'amni n-suḡḡni taaba? - Ay! Bee, neesim ni zibsim ya niḡi la wula n-la'amna? - a ku toaai, halli beela!

¹⁵Kirisita siri ku toaai n-lo nangbanyinni ni Sintaaani; bee, yedda daana ku toaai n-nye ḡon za'asi yedda niḡbu la taraana.

¹⁶Naawunni Gyeḡḡu Yiri siri bu ḡmanni ba'ari bee bugri ḡon be seela. Amaa tirima n nye gyeḡḡu yiri n-ti Naawunni Nyovuri Daana maa. Hoo ḡon Naawunni daa yeliya :- "N nin kpe ba saani n-gbea; Man ni ban nin kyenni n-gyinna; N nin nye Naawunni n-ti ba Ka ba mun nin nye n niriba."

¹⁷Dinzugu, ni :- " 'Ya yim na ka kye ba, n-woligi ya mansi m-be ya koka.' - Lala ka ti Dugma yetta." Ni :- "Ya di siisi bunda'ariga kan kyisira, Ka n nin deaai ya.

¹⁸Ka n nin leebi ya Ba, Ka yan mun nin leebi m biisi. - Lala ka ti Dugma Yiiko Zaa Daana yetta."

2 Korinti Dima 7

¹Tɔ, m mabiwutta, ba pun basi nangbambasiri wa n-ti ti na, ka di zugu ya kye ka ti leebi Naawunni niriba kasikasi. Ka kye ka da'ari ka ti ni, ti ningbina ni ti siisi zaa; ka laa n-zɔri Naawunni, ni u ti su ti beesigu yela zaa.

²Ya ku deaai ti suḡḡa? Ti bu tum so taalli, ti bu sa'am so soori, ti mun bu yɔmsi so n-fa u.

³Man ḡon yetti lala, di pa la ni n ya n-wulisi, ni, ya pa la niriba: ya siri be la ti sufu ni, halli ni tin ni yan yi la'am n-kpi, bee, ti la'am n-ne gba - ti pun yeli ya lala - bee, ti daa bu yeli?

⁴N siri niḡi ya yedda ka tɔ'asiri pam n-nyuuri bara ya zugu. N nya n sufu maasim zaa di zugu; ni ti wahala diibu zaa yɔri, n sufu peligiya pam.

⁵Dama tin daa paai Masidoonya sahanseaa maa, ti daa bu nya vuusim, ka daa nyari yela pam ya'ari kam zaa. Daadam saani ka ti daa mari zaba, ka ti sufu puuni ka dabeem daa kur be ni.

⁶Amaa ni di zaa yɔri, Naawunni n nye so ḡon ḡsiri ban ka yaa yela n-tiri ba maasim, ka u daa maai ti sufu, ka kye ka Taituusi kye ti saani na.

⁷Ka di pa la u kyenni na maa koka, amaa yan ni ḡona ḡon daa mari sufumaasim ni taaba seem la zugu. U daa yetti yan boori ti yela seem la, ni yan nyari sufusa'ḡḡu seem, taalli maa zugu; m-paasi yan zaḡḡi ya sufu zaa n-niḡni na: ka lala daa kye ka n sufu maai halli nti yakki.

⁸Ni man daa sobi gbaḡḡu ka ya sufu sa'am maa zaa, m bu ya takki n-labi nyaḡḡa. Halli n siri daa boori ni n takki, dama n daa nya ka gbaḡḡu kana daa niḡi ya sufusa'ḡḡu, halli ni di daa bu yuui pam gba.

⁹Pampanjo muna n yi mari la sufupeelli, pa la ya sufusa'anju la zugu, amaa, ni, ya sufusa'anju daa kye ka ya takki ya soberi, ka taasi ya tooni. Naawunni zugu sufusa'anju n-daa la, ka dizugu ya daa bu labi nyaanja ti tuma zugu.

¹⁰Naawunni zugu sufusa'anju wa zugu siri kye ka ti takkri ti soberi nti nya tuliginsim, ni ti sufu ku laa m-miligi; duniya wa sufusa'anju mun taasiri ti kum ni.

¹¹Ya bu nya Naawunni zugu sufusa'anju wa jon sunji ya seem? - ya boori yooma m-maali yetto'a maa, ka bu boori galiñu di zugu. Ya gye la suuri n-niñi tumbetumna la, ka zori tumbeoo la yela dabeem; ya boori nimmoosi ni ya maai yelli maa, ni ya kari yetto'a maa sariya ni yelimañi. Bunseelli kam puuni ya daa wulisi, ni, ya yi yela wa ni, ka ka taalli di zugu.

¹²Man daa sobi n-ti ya na maa gbinni muna, di pa la jon daa niñi taalli la zugu, bee, ban daa tum so taalli la zugu gba. Ay! - n daa sobi ni, ni n ti kye ka ya banji yan boori ti yela nimmoosi maa seem, ka di yi paalu ni, Naawunni tooni.

¹³Dinjo zaa zugu ti sufu kpamsiya. Ka n-zanji m-paasi ti mammanja kpamsigu zugu, ti mari sufupeelli Taituusi yela zugu, dama u sufu daa maaya, yan daa ti u sufudooa la zugu.

¹⁴N daa pun to'asi n-ti u n-nyuuri bara zanji n-kyanji ya yela, ka ya mun daa bu diisi ma vi. Tin daa yeli seelli zaa n-ti ya la daa nye la yelimañi, ka lala ka tin daa nyu bara seesi n-ti Taituusi ya zugu la gba siri daa niñi yelimañi.

¹⁵Din paasiri u wurilim n-ti ya nye la : ni, u teaari la ya zaa jon daa wum n-ti u seem la, ni, ya daa deaai u ka zori dabeem pam tumbeeri la zugu.

¹⁶N nin toaai n-niñi ya yedda zaa seelikam puuni, ka di niñi ma nya'asim pam.

2 Korinti Dima 8

¹To, m mabiisi, m boori la ya banji Naawunni jon daa zanji piiniseaa n-sunji Masidoonya dima maa.

²Ni, u daa kye ka ba ti zaaai zanji n-kyanji ba tisibu ziiya halli nti yakki: ni ba yelimugsa zamsigu maa zaa, ni ban be fara puuni zaa yori, ba pun wulisi ba sufumaasim ni ba nirilim jon nye seem.

³Dama mani njo n-diri sehara, ni, ba daa tisi ban daa nyanji seem - halli n-yakki ba kpeñu toriga. Ba mammanja yuubu ni

⁴ka ba daa belim ti pam, ni, ti kye ka ba la'am n-tumni tunsunju wa.

⁵Ba mun daa bu niñi tin daa teesi seem la, amaa ba daa danji n-zanji ba mansi n-ti la Naawunni, ka naayi ti ti gba, Naawunni yuubu zugu.

⁶To: Taituusi daa pun danji m-piili lala tuma maa, ka dizugu ti daa susi u, ni, u tuma tunveelli wa n-naai yarima gba saani.

- ⁷Ka dinɔna yarima ɔn kur niɔni seelikam sunɔa la zugu - di yi nye yedda ni, bee yetto'a ni, bee yem, bee nimmoosi tumpu ni, bee wurilim ni, yan wuri ti sunɔasunɔa seem la - kur kpaɔɔma ya mansi m-moori n-niɔni sunɔa n-gba tisiri lala piini maa.
- ⁸Di pa la n tiri ya la wadda, amaa m boori la n zamsi ya wurilim ɔn paai seem n-nya, din nin kye ka n zaɔɔi seeba ban wuri nimmoosi maa wurilim m-ma'asiri ya dinni.
- ⁹Dama ya mi ti Dugma Yisa Kirisita tunsunɔu veelim ɔn nye seem maa: ni, u daa su arizikki zaa, amaa yarim zugu ka u daa leebi fara daana, ni lala ti kye ka ya mun leebi bundaandima.
- ¹⁰Ka dinɔna n saawara maa nɔa : ni, yarima n nye seeba ban daa piili lala yetto'a maa yuumni la sa; ka di daa pa la yan daa daɔɔi n-tum la kɔkɔa, amaa ya daa daɔɔi m-piili n-teesi lala tuma maa yela.
- ¹¹To, ka pampaɔɔ see ka ya tum tuma maa halli nti naai; ka lala nin kye ka ya sufu ni teesa zaɔɔi n-kyanɔi tuma maa, ni ya tuma maa gba, nin dole la taaba halli nti naai; ka ya nin tum ya marigu toɔiga.
- ¹²Ya bu nya? - ninvugso yi ti boori ni u tisi, piini maa deaari dole la ɔn mari seem, pa ɔn ka seelli la.
- ¹³Di pa la ni ti kye ka seeba vuusiri ka yarim mun nya mugsigu; ay! amaa ni di ti sa'asi n-ti sokam.
- ¹⁴Pampaɔɔ ya mara, ka seeba mun ka; ka ya nin sunɔi ba ban posigi seela maa. Ban mun yi ti mara, ka ya ka, ba gba nin sunɔi ya: lala ka ya nin sa'asi taaba.
- ¹⁵Hoo din pun sobi n-dooli seem la, ni :- "Ban daa va pam la dina daa bu zoaai n-yakki, ka ban mun daa va beela maa dina n daa bu posigi ba."
- ¹⁶M puusiri Naawunni ɔn daa kye ka Taituusi gba nini moaai zaɔɔi n-kyanɔi ya yela zugu.
- ¹⁷Dama ɔn Taituusi daa wum ti susigu maa ni sufumaasim pam, ka laa n-gbaai u kyenni ya saani na la ni u toori zigizigi boorimma nimmoosi.
- ¹⁸M-paasi u zugu, ti ya kye ka ti mabiso gba ti kye ya saani na. Doona n nye so ɔn tumni lahabasunɔu maa tuma, ka Naawunni niriba ban la'amni lugri kam zaa ni kur pe'ari u di zugu.
- ¹⁹M-paasi lala, ɔna ka ba daa yiisi ni u ti dole ti n-sunɔi ti, tin taasi piini maa sahanseaa la; piini mun tisibu wa wulisiri ti Dugma gyirima paalu ni, ka laa n-wulisi tin boori ti sunɔi niriba nimbirimoaa seem la.
- ²⁰Dama ti bu boori ni so galim ti zaɔɔi n-kyanɔi ligri pam wa yela.
- ²¹Dizugu ti kpaɔɔi la ti mansi n-niɔni din tu, pa la Naawunni tooni kɔkɔa, amaa saalidima tooni gba.

²²Ti laa n-ya tum la ti mabiso m-paasi ba zugu; ti daa pun nya ka doo wa tumni nimmoosi sahakam, ka pampaŋŋo u niŋi ya yedda pam, ka dizugu u ya tum n-gaari lala.

²³Taituusi muna - u nye la n tuntuntaraana ya saani. Ka ti mabiisi wa mun ze la ba taaba zaaziya, ba taaba mun n nye baseeba ban la'amni n-gyeemni Naawunni tinsi zaa puuni; ka ban laa n-nye seeba ban kye ka Naawunni nya pe'abu.

²⁴Dinzugu ya kye ka niriba wa ti baŋŋi ya wurilim ŋon nye seem, ka laa m-baŋŋi din kye ka ti nyuuri bara ya zugu, ka Naawunni niriba zaa ti nya.

2 Kɔrinti Dima 9

¹To: ka ligri toosigu n-tiri Naawunni niriba la yela muna - di pa la yelimugsa man saani ni n sobi di yela n-ti ya.

²Dama m pun mi halli yan boori ni ya suŋŋi lala seem. Halli n pun tibgi ya yuuri Masidoonya dima saani, ni, ya Akaaya tingbaŋŋu dima wa n pun maali ya siri ni ya tisi ka di yuui, halli yuumni la sa. Ka ya zigizigi la yela daa kye ka ba niriba pam gbaai tuma wa m-paasi.

³To, ka dinŋona n tumni la ti mabiisi wa ni ba daŋŋi n tooni n-kye ya saani na, ni tin nyu bariseesi ya yela wa zugu ku basi yori. Ti daa yeli ba, ni, ya daa pun maali ya siri,

⁴ka m bu boori Masidoonya niriba ti doli ma na n-nya ka ya bu niŋi siri zaa. Lala nin diisi tirima vi, ka laa n-diisi ya gba vi, tin daa niŋi ya yedda seem wa zugu.

⁵Lala zugu ka n daa teesi, ni, di kpa la talasi ni n kpamsi ti mabiisi wa ka ba daŋŋi ma na n-suŋŋi ya ni ya ti se'asi ya piiniseesi yan daa pun yeli, ni, ya nin tisi la. Lala nin kye ka a siri nye la wurilim piini, pa ban mugsu ya seesi zugu.

⁶Ya teaama dinŋoa: ŋon butti n-ya'ara ti ya n-ŋmaari ni n-ya'ara; ka ŋon mun n butti n-zoara ti ya n-ŋmaari ni n-zoara.

⁷Amaa see ka sokam ti tisi u sufu ŋon teesi, ni, u tisima seem, pa la mugsigu zugu, dama Naawunni wuri la ŋon tisiri sufupeelim zugu.

⁸Ka ŋon Naawunni nin kye ka u piini zaa paari ya saani na, ni ya ti mari yan boori seelli zaa sahakam, ka laa m-mari m-paasi ni ya ti zaŋŋi n-suŋŋi niriba.

⁹Hoo din pun sobi n-dooli seem zaŋŋi n-kyanŋi ninvugso ŋon tisiri la, ni :- "U zaŋŋi piini n-wurim n-tisi fara dima, Ka kpalim la yelimaŋni daana sahakam."

¹⁰Ka Naawunni n nye so ŋon zaŋŋi bumbura n-tiri ban butti la, ka laa n-tiri bundira ni ba ti di. Ka u siri nin zaŋŋi bumbura n-tisi yarima, ka laa m-paasi ya antaam zaa - di nye la : yelimaŋni puuni beesigu.

¹¹Ya nin be ni hoo seeba bam mara, bunseelikam zaa puuni; ka di nin kye ka ya tisiri ya yuubu sahakam: ka lala nin kye ka ba puusi Naawunni ya tuma wa zugu, tirim mun saani.

¹²To, ka dizugu yan tumni sunnsim wa gbinni pa la, ni, ya nin sunnji Naawunni niriba ban posigi bunseesi zii koka, amaa ka di laa m-mari la wulisigu pam ka naayi paasiri Naawunni puusigu.

¹³Ya yi tum sunnsim tuma wa n-naai, di nin wulisi ya beesisunju beebu yela. Ka niriba nin ti nya; ka pe'ai Naawunni, ni, ya deari non Naawunni noori n-to'asiri n-wulisiri Kirisita lahabasunju yela yelimanni non be seem. Ka din paasi lala zugu, ni, ya yisiri ya sufu yuubu piini n-tiri ba, ni sokam.

¹⁴Ka ba nin laa n-susiri Naawunni n-tiri ya, ka nin boori ya yela ni nimbirimoaa, dama Naawunni ti ya u piinisuma pam gba, halli nti yakki.

¹⁵Pe'abu siri be ni n-ti Naawunni u piini tisibu zugu, halli ni tin ku toai n-wulisi u piini wa zaa non nye seem la.

2 Korinti Dima 10

¹Man, Pola, n-sabri wa: ka n susiri ya, Kirisita sugru zugu, ni u nirilim zugu. Halli ban yetti n yela seem maa yori ka n susiri ya - dama ba yetti, ni, n yi be ya saani n nye la so non zori vi ni dabeem, amaa n yi ka ya saani muna m mari la sufukpeemni ni dablum.

²N susigu wa gbinni nye la : ni, n di kye ya saani na nti niiji sufukpeemni, dama n teesiri, ni, di nin kpa la talasi ni n zanni n sufukpeemni m-boosi ninvugseeba boosa; dama ba yetti, ni, man nye la so non tuusi la toppu hoo duniya wa dima non tuusiri seem maa.

³Ni ti be la duniya wa ni maa zaa yori, ti bu zabri hoo duniya wa toppu non tuusiri seem.

⁴Neenseesi tin mari n-zabra maa pa la duniya wa toppu neema: ay! - a mari la Naawunni yiiko, n-nyanni n-sa'amni kpeenju ziziisi. Ti sa'amni la nangbankpeemni yela gba,

⁵m-paasi bunseelikam zaa kan duusiri kamaɗa ka za'asiri Naawunni yela bamsim. Ti mun zabri ni ti ti gbaasi sufu ni teesa zaa, n-kye ka a zaa ti wum n-ti Kirisita.

⁶Ka ya yi ti sakki wumpu n-naai, ti nin maali siri ni ti darigi ban ku wum la zaa tuba.

⁷Ya nini n gosiri yela ka ya teesiri, ni, a gosibu siri wulisiri la a gbinni zaa non be seem. Ay! - nonkam niiji yedda, ni, u nye la Kirisita nira, see ka u maali n-teesi, ni, tirim gba nye la Kirisita niriba lala.

⁸Di yi pa seem n nin nyu bara zanni n-kyanni ti Dugma non zanni yiikoseaa n-ti ti la, halli nti yakki sosunju gba; non Naawunni siri daa zanni n-ti ti, ni ti ti duusi ya beesigu, pa ti sigsi ka. Amaa vi ku mari ma bara nyuubu wa zugu.

- ⁹M bu boori di n̄manni hoo man s̄bri n gbana wa ni n ti volisiri ya.
- ¹⁰Dama ninvugseeba ban yetti n yela, ni, n gbana n nye buntibsa ka mugsira, amaa m mamman̄a yi ti be ya saani sahanseaa la n nye la ninvugȳori, ningbimbaaliga daana; ni, "Ka u yett̄'a wa muna - a ka yaa halli beela!"
- ¹¹See ka lala niriba ban̄ma, ni, tin nye seem ti gbana s̄ppu maa ni, sahanseaa tin ka ya saani la, lala ka ti nin nye ti tuma maa ni, sahanseaa tin be ni maa.
- ¹²Niriba wa n nyari ba mansi k̄k̄oa, amaa tirima ku toaai n-zan̄ni ba yela m-ma'asi ti mansi, bee n-la'am m-be ba saani. Ba zan̄ni ba mansi yela n-zamsiri taaba; ba zan̄ni ba mansi m-ma'asiri la taaba. Ba siri ka yem halli fiin̄ gba!
- ¹³Tirim mun ku ma'asi ti mansi n-nyu bara n-yakki din mari soori. Ti nin se'ali ti ma'asigu ni zamsigu yela ni ya'aseaa Naawunni n̄n zaali ti - halli nti paai ya saani na gba.
- ¹⁴Ti yi daa bu paai ya na, ti barinyuubu naa n-ku d̄li soori; amaa di pa lala, dama ti siri daa pun dan̄ni ya saani na n-taasi Kirisita lahabasun̄u n-ti ya.
- ¹⁵Ti mun bu yakkri n-gatti ti t̄riga n-nyuuri bara zan̄ni n-kyan̄ni ninvugseeba tuma m-paasi ti man̄toori dina zugu. Amaa ti mari tama, ni, ya yedda nin zoaara, ka lala ka ti tuma zii gba nin yeligi ya saani.
- ¹⁶Halli ni ti nin toaai m-mooli lahabasun̄u maa n-ti ya tooni sa tingbanseesi niriba. Ti bu boori ti kpe s̄o tuma ya'ari ni n-nyuuri bara tunseesi n̄n pun tum n-naai la zugu.
- ¹⁷Ni, "Kye ka n̄n ya nyu bara zaa nyuuri a ti Dugma yela zugu."
- ¹⁸Di siri pa la n̄n pe'ari u man̄a la yuuri ka ba duusira, amaa ti Dugma n̄n pe'ai s̄o la.

2 Korinti Dima 11

- ¹Ay! - Man n̄n t̄'asiri seem wa nye la gyerilim, amaa n susi ya, ni, ya di sugru n-sakki n-wum. Halli ya pun sakki lala gba.
- ²N gosiri ya yela sun̄asun̄a, ka a d̄li la Naawunni soori. Di n̄mani la hoo m bii n nye ya, p̄'asariga, ka m pun basi noori, ni, ya nin kuli sira yinni - di nye la Kirisita. Lala zugu ka m boori la ni ba taasi ya u yiri hoo p̄'asarisun̄u n̄n ka galinsi.
- ³Amaa dabeem mari ma, dama n teaari Hawa yela, ni, waafu daa zan̄ni u put̄oyam n-ȳmsi u n-nyan̄ni u; man mun n z̄ori, ni, di yi pa seem ya nin burigi n-yi yeliman̄ni s̄oseaa yan nin mari n-d̄li Kirisita wa ni.
- ⁴Dama s̄o yi kye na m-moonni Yisa s̄o yela, ka di pa la tirim Yisa wa, ya nin sakki n-deaai lala; bee, yan deaai la sis̄o n̄n pa yan pun deaai Siso wa, bee, lahabasun̄u kan pa yan deaai seaa wa, an̄o zaa ka ya nin sakki n-deaai lala ni nimbirimooa.

- ⁵Ba yenni, ni, tuumudima tibsima daandima n nye ba, amaa m bu teesi man yela, ni, m pɔsigi ka bu paai ban sa'ai seem maa na.
- ⁶Halli ni n yetto'a pa la yetto'azulima maa zaa, man lee m-mari la bamsim. Ti daa pun wulisi anɔ zaa kasi n-ti ya, ka di doli la soya zaa.
- ⁷Ya bu nya? - n daa sigsi m manɔa ni n ti duusi ya, dama n daa mooli Naawunni lahabasunɔ n-ti ya la yori, samni ka ni: to, taalli ka n daa tum maa?
- ⁸N daa fa la Naawunni niriba ban be tinseesi la ni, dama n daa deaai la sunsim ba saani ni n ti sunni ya.
- ⁹Ka man nɔn daa be ya saani nti pɔsigi seelli maa, n daa bu zaɔni n yela m-mugsi ya soa; dama ti mabiseeba ban daa yi Masidoonya na la n daa tiri ma man daa pɔsigi seelli zaa. N daa bu sakki n-kye ka n yela mugsi ya soa, ka n ya kpalim m-be lala.
- ¹⁰Kirisita yelimaɔni nɔn saligi m-be n saani wa nɔna, ya Akaaya tingbanɔni ni so ku toaai n-ta'ai ma bara wa nyuubu ni.
- ¹¹Ka bozugu? - ni, man bu wuri ya zugu, bee? Ay! - Naawunni m mi, ni, n wuri ya!
- ¹²Ka dinɔna n ya kpalim n-tumni la man tumni seem wa. Dama ninvugseeba m be ni ban boori ba nya soori n-zaɔni ba mansi n-wulisi, ni, tin ni ban sa'ai taaba: to, n tuma gbinni nye la : ni, n ti nyaɔni n-ta'ai ba, ba barinyuubu ziiya.
- ¹³Lala niriba nye la ziri tuumudima. Ba tuma zii la muna, yelimaɔni ka di ni. Ba gyinni m-ma'ari ziri, ni, ba nye la Kirisita tuumudima.
- ¹⁴Ka lala ka alahazibu, dama Sintaani mammanɔa gba ma'ari ziri, ni, u nye la malaaka neesim daana.
- ¹⁵Dizugu di ka alahazibu, ni, u nyaandoliba gba yi ma'ari ziri, ni, ba doli la yelimaɔni nyaanɔa. Amaa ba naari nin nye din doli la ba tuma maa.
- ¹⁶N laa n-yetti ya, ni, yan di kye ka ya so nya ma la gyerigu. Di yi pa lala, see ka ya di sugru n-deaai ma hoo gyerigu, ka dinɔna n nin nyu bara beela.
- ¹⁷Nyamanɔa bara wa ziiya, m bu to'asiri an doli la soori ti Dugma saani; n to'asiri gyerilim yetto'a.
- ¹⁸Ni, niriba pam n nyuuri bara ba duniya wa yela zugu: to, lala ka man gba ya n-nyu bara.
- ¹⁹Ya bu nya? - ya diri sugru n-tiri ban koɔni yem, yan mari yem pam maa zugu.
- ²⁰Ninvugso yi ti zaɔni ya hoo u daaba n nye ya, to - ya nin di sugru n-sakki lala: so yi diri ya gba, ya nin sakki, bee, so yi fa ya, bee, so yi ti zaali u manɔa ya tooni, bee, so yi lobi ya tampekka - anɔ zaa puuni ya nin di sugru n-sakki lala.
- ²¹Man muna, n daa ka yaa ni n ti tum anɔ zaa n-niɔi ya - di yi pa seem n yaa pɔsigri wa nin diisi ma vi. Amaa nira nɔn nyaɔni n-nyu bara seelikam zaa zugu la muna - to, man gba nin toaai n-nyu di bara: ya nyama, n siri to'asiri la gyerilim; bee m ma'ai ni?

²²Ni, ba nyɛ la Hibruu niriba? - tɔ, man gba. Ni, ba nyɛ la Izraeli dima? - man gba n nyɛa. Ni, ba nyɛ la Ibrahim ya'ansi? Lala ka man gba n nyɛa.

²³Ni, ba tumni la Kirisita tuma? - ay! mani n gaari lala. Dama man daa tum n-gaari ba, n-kpɛ sarika n-gaari; ba daa bu ma, halli ka n daa ti ya kpi, ka di daa maali m-maali n-niɲi ma n-gaari ba zaa. Tɔ, pa sɔ ɲɔn zugu n labgi yetto'a ɲɔa? - Ay, gyɛrilim n siri nyɛ di!

²⁴Napɔmbunu ka Yɛhudiyaɗima maa daa feebi ma kpaasa pisinaasi yinni ka ni.

²⁵Napɔmbuta muna ka ba daa bu ma daari, ka zaɲɲi kuga n-lobi ma yimmu: napɔmbuta ka n daa bɛ nyarintitaari ni ka ka sa'am n-sim teeku koom ni, halli n daa kpalim m-bɛ teekuzuliɲɲu ni, n-yuui yuɲɲu n-neaai beoo nti paai zaanoori yaasa ka n naayi nya fa-m-basi.

²⁶M bɛ la kyenni zugu sahakam. Bunseelikam zaa ziiya ka yetto'abeeri yela daa ya mugsu ma - n daa loɲɲni mɔ'a ka di daa bɛ la lala; ni fafaariba nuusi ni ka n daa nya lala, ni n toori butiri niriba nuusi ni, ni tinzundima gba nuusi ni; halli n daa bɛ la timpuuni, bee, mooni, bee, teeku zugu gba ka di daa mugsu ma; ninvugseeba daa ma'ai ziri, ni, ba n nyɛ ti Kirisita nyaandɔlitaaba, ka daa vɔlisi ma lala gba.

²⁷N tumni tunkara n-namsira, halli sahaseaa m bu gbisira; kɔm m mari ma, ni kɔnyuuri, ni nangbantoo; waari gba mari ma, ka n kyenni n-gyinni yɔri.

²⁸Kan paasi anɲɔ zaasa, din mugsiri ma pam dabsa zaa la nyɛ la : ni, n teesiri Naawunni niriba zaa yela yetto'a maa.

²⁹Sɔ nin toaai m-bugsi ka man mun bu la'am m-bugsi? - ay, sɔ ka ni! Bunseelli mun nin toaai n-lusi Naawunni nira n-kpeesi u tumbeeri ni ka m bu gye suuri di zugu? - ay! di ku toaai n-niɲi!

³⁰Tɔ, ka dinɲɔna n yi ya nyu bara, see ka n nyu a man ɲɔn bugsi seem la zugu.

³¹Naawunni m mi, ni, m bu ma'ari la ziri, ka u nyɛ la ti Dugma Yisa Ba la, ka su pe'abu sahakam zaa.

³²M-paasi n namsigu la zaa zugu, man ɲɔn daa bɛ Damasikusi tiɲɲa la ka Gɔmna sɔ n daa bɛ ni, ka NaaAretasi daa zaɲɲi tiɲɲa maa fukumsi n-ti u; ka lala Gɔmna maa daa kye ka ba guri tiɲɲa maa soya, ni ba gbaai ma.

³³Amaa ba daa zaɲɲi ma n-kpeesi kpangyɔkku ni, n-lo ka la miisi, n-dɔlisi takoro n-sigsi ma hoo guuga, tiɲɲa maa goomni nyaanɲa. Lala ka ba daa fa ma m-basi Gɔmna wa nuu ni, ka u daa bu nya ma, bee, n-gbaai ma.

2 Kɔrinti Dima 12

¹See ka n kpalim n-nyuuri n bara wa. Ni anfaani seaa ka di ni maa zaa yɔri, n nin tugi m-paai zii nyaabu yela, ni ti Dugma ɲɔn kasigi bunseesi n-ti ma la.

- ²Kirisita ninvugso m be ni ka m mi u yela: di daama ka ba daa taasi n-duusi nti paai arizana zii buta daana ziiya. Di yuuma pii ni anaasi an gaari n-daa la; to - di daa nye la u maṅtoori ningbiṅṅu n daa kyaṅṅi, bee, u daa yi u ningbiṅṅu m-bakki n-kyaṅṅi, n ku toaai m-baṅṅi, kulla Naawunni m mi.
- ³Ka n laa m-mi di daama yela - di daa nye la u maṅtoori ningbiṅṅu n-daa la, bee, u daa yi u ningbiṅṅu m-basi maa, n ku toaai m-baṅṅi, kulla Naawunni m mi –
- ⁴ni, ba daa gbaai u nti du n-kpe Naawunni zisuṅṅu, nti wum yeliseesi an ku toaai n-yeli; soori ka ni ni ninsaala ti to'asi a taabu, halli beela.
- ⁵To: lala doo taabu yela zugu ka n nin nyu bara; n ku nyu bara m mammanna yela zugu, ka di yi pa la n nyu a man ṅon bugsa seem la zugu.
- ⁶Halli n yi ya nyu bara, n ku tumni gyirilim di zugu, dama n ya n-to'asiri la yelimaṅṅi. Amaa n nin kye ni, ni so di teesi n yela pam, n-gaari ba n nin toaai m-baṅṅi a seem, ban gosiri n tuma ka wumni n yeligu la sahanseaa la.
- ⁷Zii ni kasigri yela wa daa nye la alahazibu n-ti ma; dinzugu Naawunni bu boori ni karimbaani mari ma a zugu. Ka di zugu n daa nya Sintaani tuumu tuma n ningbina wa ni nti mugsu ma hoo goaa ṅon yi be ni n-kusiri ma.
- ⁸Napombuta ka n daa susi ti Dugma, ni, u nin kye ka ka yi ka kye ma.
- ⁹Amaa u daa yeli ma, ni, "M piini la be ni, halli nyin bu sumni di la, ka di nin sa'asi n-ti i. Dama n yiiko zoaari m-paari ka toriga n-tiri bugsim daandima maa." Dinzugu n nin maali n-nyu bara man bugsa seem la zugu. Lala nin kye ka Kirisita yiiko nin kpalim m-be n saani sahakam.
- ¹⁰Dinṅo zugu n nin nya sufudoaa man yi bugsa sahanseaa la, ni ban tuuri ma sahanseaa, ni wahala diibu saha gba; ka laa n-nya sufudoaa namsa ni yelimugsa ni, di yi nye Kirisita zugu. Man bukki ni maa, dina ka m mari la yaa.
- ¹¹To: n leebi la gyerigu ka to'asi gyirilim n-naai. Yarim mun kye ka n ninji lala: yan daa yi ze n nyaṅṅa di naa n-saa. Ban boonni seeba, ni, 'tumudima ban gaari zaa' la muna - halli ni man pa seelli maa zaa, m bu posigi ba ni.
- ¹²Bunseesi an wulisiri tuumumaṅṅi yela la ka n daa tumni ya saani, ana ni sugru diibu zaa: an mari alahazibu la, ni makkri yela, ni yiiko tuma nla.
- ¹³Bumbo saani ka ya daa fiilim m-bu paai Naawunni niriba ban be tinseesi la zaa maa ziiya? - ni, man daa bu zaṅṅi n yela m-mugsu ya la zugu? Eeh, m badima, ya kye n taalli kanṅo m-peṅṅi ma!
- ¹⁴Pampaṅṅo n laa n-ninji siri ni n ti kye ya saani na, din paasiri n kyenni buta zugu; ka kyenni wa saha gba n ku zaṅṅi n yela m-mugsu ya. Dama di pa la m boori ya neema, bee, ya ligri, amaa ya mammansi ka m boora. Ya bu nya? - di pa la biisi n ya m-bo n-zaali n-ti ba badima ni ba madima, amaa ba badima ni ba madima nin bo n-zaali n-ti ba.

¹⁵Dizugu n nin di man mari seelli maa zaa, halli ka seelli laa n-kpalim n saani gba, ni n ti sunɗi ya ya beebu ni; lala m mari sufupeelli n-ti ma. Ammi, man ɗɗon wuri ya pam la zugu ka yan mun wuri ma beela? - ay, lala ka soori!

¹⁶Ni, tɔ! halli m bu zaɗɗi n yela m-mugsi ya gba, amaa ni dinɗo zaa yori, man ɗɗon nye yomsa zaa daana wa, n daa yomsa ya n-gbaai ya.

¹⁷Ni, ka dinɗona n daa tum ninvugseeba ya saani na. Tɔ! - ba so n daa fa ya n-ti ma? Ɗoni n-daa la? - Ay, ba so zaa daa bu fa ya!

¹⁸N daa belim la Taituusi, ni, u kye ya saani na, ka daa tum ti mabiso ni u doli u na m-paasi. Tɔ, Taituusi daa fa ya neema? - Ay! u daa bu fa. Pa Sii yinni ni soori yinni maa ka ti dola la - m mammanna ni ban zaa?

¹⁹Ka dinɗona ya yi teesiri, ni, ti tɔ'asiri ti yetto'a wa ni yarima ti kari ti yelli sariya? Ay, di pa lala, n zosuma! Ti be la Kirisita saani ka ti tɔ'asiri Naawunni tooni. Ka tin niɗni seelli zaa nye la din nin kpamsi ya.

²⁰Dama n zori la dabeem, man ɗɗon teesi, ni, di yi pa seem n nin kye na ka ku paai ya hoo man boori yan nye seem la. Ka ya gba ku nya ma yan boori m be seem maa. Ii, dabeem mari ma, ni, nangbankpeemni nin be ni, ni nyuuri zappu, ni nyigbu, ni suuri, ni woligri, ni nyaanzum, ni galagala, ni karimbaani, ni basabasa zaa tuma an bu doli soori.

²¹Dabeem m mari ma yaasa, ni, n yi kye na ka Naawunni nin laa n-sigsi ma ya nini ni yaasa, ka n nin nya sufusa'annu pam ban pun tum tumbeeri la zugu, ka ba ku sakki n-takki n-yi lala yela ni. Ba tumbeeri wa be la hoo da'ari tuma la, ni zina, ni koribeeri tuma an bu doli soori halli zaa.

2 Korinti Dima 13

¹N kyenni kanɗo nin paasi buta: ni, "Yelli kam zaa nin zaani sunɗa, niriba ayi-ata yi di di sehara n-doli la taaba."

²N buyi kyenni maa saha ka n daa pun be ya saani nti danɗi n-yeli n yetto'a wa, ka man ɗɗon ka ya saani pampaɗɗo n ya maali n-yeli yaasa. Ni, n yi labi na n ku kye ban daa pun tum tumbeeri la, ka ku laa n-kye baseeba ban paasi ba zugu la pampaɗɗo.

³Di gbinni nye la : ya daa boori la n wulisi ya ka ya banɗi, ni, Kirisita tɔ'asiri man yetto'a wa puuni. Tɔ: ya banɗma, ni, u pa la bumbusiga n-ti ya: ay! - u siri mari la yiiko ya saani.

⁴U siri daa bukki ni ka ba daa kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu; amaa ni lala maa zaa yori, pampaɗɗo u mari la nyovuri m-be ni Naawunni yiiko zugu. Lala taabu ti gba la'am u saani m-bukki, amaa Naawunni yiiko zugu ti nin be u ni n-tumni n-tiri ya.

⁵Ya viisim ya mansi n-nya yan be la yedda niŋbu maa ni, bee? - Ya zamsima ya mansi. Bee, ya na bu mi, ni, Yisa Kirisita be la ya saani? Ya yi pa la seeba ban lu zamsigu ni, u be ni.

⁶M mari tama, ni, ya nin ti baŋŋi, ni, tirima bu lu zamsigu ni.

⁷To: ti susiri Naawunni, ni, ya ku tum din bu tu. Pa la ni niriba ti nya tirima, ni, ti nyaŋŋi zamsigu maa ni. Ay! - tin boori seem nye la: ni, yarima nin tumni din tu, halli ni tirim be la hoo ban lu zamsigu ni gba.

⁸Dama ti ku toaai n-niŋi seelli n-galim yelimaŋni maa, see ka ti doli la yelimaŋni soori n-tumna.

⁹Ti yi ti bukki ka yan mun kpeem, ti mari sufupeelim di zugu. Ti kur susiri Naawunni, ni, ya nin nyaŋŋi seelikam suŋŋa.

¹⁰Lala zugu ka n sobri anŋo man na ka ya saani maa, ni n yi ti kye na n ku mari kukori nyiim n-zaŋŋi n yiiko m-mugsiri ya. Ti Dugma zaŋŋi yiiko wa n-ti ma, ni m maali ya yela ka a kyaŋŋi tooni ka ku labi nyaŋŋa.

¹¹Yetto'a maa naari, m mabiisi, nye la: ni, ya kpalim suŋŋa. Ya kye ka ya kpaŋŋi ya mansi, kye ka ya sufu kpamsi, ka mari nangbanyinni n-ti taaba, ni sufudoaa zaa. Naawunni siri nye la Sufudoaa ni Wurilim Daana, ka u nin be ya saani.

¹²Ya puusima taaba suŋŋasuŋŋa ti wurilim puusigu ni. Tinŋa wa Naawunni niriba puusiri ya zaa na.

¹³Ti Dugma Yisa Kirisita Masiya piinisuma be ya zaa saani, ni Naawunni wurilim, ni Sii Kasi la suŋŋsim zaa.

Galeseaa Dima

Galeseaa Dima 1

- ¹Man Pɔla n sɔbri gbaŋŋu wa n-tiri ya: mani ka ba booli ma nti leebi tuumu la, ka di daa bu yi ninsaala saani, bee, ninsaala kpaŋmantiri puuni, amaa ka yi la Yisa Kirisita Masiya saani, ni ti Ba Naawunni ŋɔn daa doaai u kum ni saani na.
- ²Man ni ti mabiseeba ban bɛ kpa m-paasi n zugu n-sɔbri n-tiri yarima - ya Naawunni la'aŋŋu dima zaa ban bɛ la Galeseaa tingbaŋŋu ni.
- ³Ti Ba Naawunni ni ti Dugma Yisa Masiya nin ti ya piinsuma ni alaafɛa zaa.
- ⁴Din yɛ n-kyɛ ka ti tuligi n-yi zuna tumbeeri sahabeoo puuni ŋɔa :- ŋɔn Yisa Kirisita daa zaŋŋi u maŋŋa n-tisi, ti tumbeeri zugu; ka di daa dɔli ti Ba Naawunni ŋɔn daa boori seem.
- ⁵Tibgri be la ŋɔn Naawunni saani halli saha din ka tɔriga! Ammi.
- ⁶Di gyeri ma pam ya yela zugu! Dama di na bu yuui ka ya zaa daa ŋmaligi n-za'asi ninvugso ŋɔn daa booli ya u saani na, u piinsuma la zugu, ka ya daa dee n-sakki n-tiri lahabasunseaa.
- ⁷Yelimaŋni, 'lahabasunseaa' laa n-ka ni, amaa n dee n-yetti la lala, dama ninvugseeba be ni n-gyetti ya yem ka kpaŋŋni ba mansi ni ba takki Yisa Kirisita lahabasunŋu maa.
- ⁸Amaa di yi ti nyɛ tirima - bee, halli malaaka ŋɔn yi arizana ni na gba - n yi mooli lahabasunŋu n-ti ya ka ka bɛ ka kɔkɔ ka kye tin daa mooli lahabasunseaa n-ti ya la, ŋɔn sa'amma m-basi bugum puuni halli saha kan ka naari.
- ⁹Ti daa pun yeli lala, ka n laa n-yetti ya wa yaasa: nira kam yi mooli lahabaseaa n-ti ya ka ka bɛ ka kɔkɔ ka kye yan daa pun deaai seaa maa, di daama ŋɔn sa'amma m-basi halli saha kan ka naari!
- ¹⁰Kala, dinŋɔ ŋmani kaman n boori la ni ninsaalidima nini tigi ma? Bee, Naawunni nintigri ka m boora? Ni, n kpaŋŋni n maŋŋa la ni sɔkam ti baŋŋi n yela, fa! Ay! - N da naa m-boori n niŋi lala, n da naa n-ku niŋi Kirisita tuntumna, walla!
- ¹¹Ya kye ka n yeli ya, m mabiisi, ni, lahabasunseaa man daa mooli n-ti ya maa pa la ninsaala dinni.
- ¹²N daa bu deaai ka sɔsɔ saani, bee, sɔ n daa zaŋŋi ka n-wulisi ma. Di daa nyɛ la Yisa Masiya mammaŋŋa ŋɔn daa kasigi ka n-ti ma.
- ¹³Ya daa pun wum sahanseaa man daa na dɔli la Yehudiyadima addiini soori la yela. Ni, n daa kur namsiri la Naawunni la'aŋŋu dima ka daa bu zɔri ba namboo, ka daa laa n-kpaŋŋi m maŋŋa ni n sa'am ba yela zaa.
- ¹⁴N daa bɛ la Yehudiyadima addiini soori ni nimbirimoaa n-gaari n taaba maa, ka kur zaŋŋi saha n-dɔla ti yaadima addiini kaya deede.

- ¹⁵Amaa Naawunni piinisuma zugu, u daa pun yiisi mani poi ka ba daa naayi do'ai ma, ka daa ti booli ma ni n tum n-ti u. Ka sahanseaa ngon daa yi ti boori maa,
- ¹⁶u daa kasigi u Bii n-wulisi ma, din ye n-kye ka n moonni yetto'amaña maa lahabaari n-tisi ban pa Yehudiyadima maa. Lala saha maa n daa bu kyaññi ninsaaliso saani nti deaai noori kpaanñu,
- ¹⁷n mun daa bu kyaññi Gyerusalem nti nya tuumudima ban daa be ni n-daññi n tooni tuumu tuma puuni la. Amaa n daa na'a kyaññi la Arabii tingbanñu la ni, ka naayi labi Damasikusi timpuuni na.
- ¹⁸To: ka di daa niñi yuuma ata nyaanña poi ka n daa kyaññi Gyerusalem nti nya Piita ni ti ti banñi taaba; ka man ni ngon daa be ni hoo dapii ni anu saha.
- ¹⁹N daa bu nya tuumusoo yaasa ka di pa ni Gyeemsi koka, ti Dugma tunzo la.
- ²⁰Man sobi seelli wa nye la yelimañni. Naawunni gba mi, ni, n bu ma'ari ziri!
- ²¹Di nyaanña n daa kyaññi la Siriiya ni Silisii tingbana ya'aseesi.
- ²²Lala saha maa ka Kirisita la'anñu ninvugseeba ban daa be Gyuudiiya tingbanñu ni la daa na zi n-nya ma.
- ²³Ba daa na'a kur wummi la lahabaari, ni, "Doso ngon daa namsiri ti saha din gaari la - ngon ya yi moonni la yedda yela pampañña, halli ngon daa kur kpaññi u mañña ni u sa'am a m-basi la!"
- ²⁴Ka dizugu daa kye ka ba daa pe'ai ka tibgi Naawunni man zugu.

Galeseaa Dima 2

- ¹Yuumpii ni anaasi nyaanña, man ni Baanabasi daa laa n-labi Gyerusalem, ka n daa zaññi Taituusi m-paasi ka ti daa kyaññi.
- ²Din daa kye ka n kyaññi daa nye la Naawunni ngon daa kasigi n-ti ma, ni, n kyema. N daa zaññi n lahabasunñu maa yela n-wulisi ba, Naawunni lahabasunseaa man daa moonni n-tiri ninvugseeba ban pa Yehudiyadima la. N daa wulisi lala lahabaari m mammañña, n-ti baseeba ban daa nye ninvugtibsaa la'anñu dima puuni la koka, dama n daa bu boori man daa pun tum tunseesi la, bee, man daa na tumni tunseesi maa, daa yi leebi tunyoya.
- ³Amaa n dolinkpeaa Taituusi, halli ni ngon daa nye Griika doo maa zaa yori, u daa bu nya mugsii gunibu zugu.
- ⁴Ay! - di daa nye la yomsigu dima maa zugu, baseeba ban daa ma'ai ziri, ni, ba nye la ban niñi yedda: niriba wa daa kpe ti saani na, ni ba ti so'ai m-baññi ti yolisimma yela maa - tin mari yolisinseaa Yisa Masiiya doligu zugu la - dama ba daa boori la ba zaññi ti n-leebi daaba.

- ⁵Amaa ti daa bu kye nini n-ti ba, halli beela, ni ti ti kye ka Naawunni yelimaŋni lahabasuŋŋu maa kpalim m-be ya saani n-ti ya.
- ⁶Amaa ninvugseeba ban daa be ni kaman zuguraandima la muna - man mun ba'a ka ba zuguraantiri yela ni, zaŋŋi n-kyanŋi ban daa nye seem; dama Naawunni bu gamsiri n-tibgri niriba - zuguraandima wa daa bu zaŋŋi yelipaaliseaa m-paasi ma.
- ⁷Amaa ba daa banŋiya, ni, Naawunni daa zaŋŋi la lahabasuŋŋu mooligu n-ti ma, ni n deaai n-zaŋŋi m-moonni n-tiri ban pa Yehudiyadima maa, kaman ŋon daa pun zaŋŋi mooligu wa n-tisi Piita, ni u zaŋŋi m-mooli n-ti Yehudiyadima seem la.
- ⁸Naawunni daa kye ka u yiiko puuni ka Piita daa niŋi tuumu n-ti ban nye Yehudiyadima maa, ka Ŋon daa kye ka man gba daa leebi tuumu lala n-tisi ban pa Yehudiyadima maa.
- ⁹Ba daa banŋiya, ni, Naawunni zaŋŋi la lahabasuŋŋu n-ti ma, u wurilim zugu - di nye la Gyeemsi, ni Siifasi Piita, ni Gyoni, ninvugseeba niriba ŋon gosiri hoo ti la'aŋŋu duu zaantolisi. Ka lala maa zugu ka ba daa gbaai n nuu - man ni Baanabasi zaa - n-wulisi, ni, tin ni ban nye la bunyinni: ka daa sakki, ni, mani ni Baanabasi ye n-tummi n-tiri la ban pa Yehudiyadima, ka ban mun tummi n-tisiri ban nye Yehudiyadima maa.
- ¹⁰Ni, see ka ti teaari ba faradima maa yela, din nye man gba ŋon boori n niŋi seelli la ni nimbirimooa.
- ¹¹Amaa Siifasi ŋon daa ti kye Antiyokku na, n daa galim u pam paalu ni, dama ŋon daa siri kur tummi seem maa daa bu tu.
- ¹²Halli ŋon Siifasi daa la'amni n-diri ni ti mabiseeba ban pa Yehudiyadima maa poi, amaa Gyeemsi ŋon daa tum dōseeba na la, ka ba daa ti paai na, di saha ka u daa zori la dabeem zaŋŋi n-kyanŋi ban daa boori gunibu yela la zugu, ka daa naayi labi nyaanŋa n-woligi u maŋŋa ka kye ti mabiisi wa.
- ¹³Ka lala daa kye ka ti mabiisi ban nye Yehudiyadima maa m-paasi u zugu daa la'am m-be u birikōnsi beebu ni; halli ka Baanabasi gba daa doli ba birikōnsi soori maa.
- ¹⁴Man ŋon daa ti nya ka ba daa bu doli lahabasuŋŋu maa soori ni yelimaŋni, n daa ze la ba zaa tooni nti yeli Siifasi, ni, "Nyin nye la Yehudiya nira, amaa ka i be la ban pa Yehudiyadima maa beesigu, ka bu ŋmani Yehudiyadoowa. Ka di kyanŋi la wula ka i boori i mugsu ban pa Yehudiyadima maa ka ba be ni kaman Yehudiyadima?"
- ¹⁵Tirim muna - ba dō'ai ti la Yehudiyadima, ka pa la ban pa Yehudiyadima, tin boonni seeba, ni, 'ala'akyi dima' la.
- ¹⁶Ti banŋiya, ni, nira m be yelimaŋni daana Naawunni tooni la ŋon kur niŋi Yisa Masiya yedda zugu, ka pa la fukumsi zaalikpana ŋon wulisi seem doligu zugu. Ka dizugu ti niŋi Kirisita Yisa yedda, ni ti leebi la yelimaŋni dima lala yedda zugu, pa zaalikpana doligu zugu: dama soso ku toaai m-be yelimaŋni daana kasikasi, zaalikpana doligu zugu.

¹⁷Tɔ, ka dinɔna ti kpaŋni ti mansi ni ti yi taalli ni Naawunni saani hoo yelimaŋni dima, ka di nye la tin la'am ni Kirisita la zugu; ka di saha ka ti nya m-baŋni, ni, ti nye la ala'akyi dima, kaman ban pun pa Yehudiyadima la ɔn nye seem. Kala, dinɔ wulisiya, ni, Masiya ze la ala'akyi tumpu nyaanɔ? Ay - soori ka ni gba!

¹⁸Ka n yi piili n-ye m-me man daa pun te zaalikpanseesi m-basi la, dinɔna n wulisiri m mammaŋa yela, ni, n nye la ɔn burigi zaaligu.

¹⁹Fukumsi zaaligudima ɔn be ni zugu, n daa kpi n-ti zaaligu wa yela; din ye kye ka n ti be ni n-tiri Naawunni. Man pun la'am n-kpi Kirisita Masiya dɔpulli maa zugu.

²⁰Dinzugu di laa m-pa la mani m be ni, amaa di nye la Kirisita m be ma ni zugu. Nyɔvuriseaa ni man be duniya wa ni pampaŋɔa, Naawunni Bii maa yedda zugu ka m be ni, dama u wuri ma pam ka daa yiisi u nyɔvuri n-tisi man zugu.

²¹Man mun ku sakki, ni, n za'asi Naawunni piini suma wa. Amaa di yi nye la fukumsi zaaligudima zugu ka nira nin toaai n-yi taalli puuni Naawunni saani hoo yelimaŋni daana, dinɔna Kirisita Masiya kum maa daa ka gbinni!

Galeseaa Dima 3

¹Yarim Galeseaa dima wa! Yan gyera dima wa! Ɗoni n lee n-zaŋni u tiima n-kyirim ya wa? Ya mammantoori nini n daa nya m-baŋni Yisa Masiya kum maa yela, ni, ba daa kpaasi u n-tabli dɔpulli zugu!

²Ya yelim ma yelli yinni wa: ammi, ya daa deaai Naawunni Siiya Vuusim Kasi yan daa tum la zaaligudima ɔn wulisi seem tuma zugu, bee, yan daa wum lahabasuŋu la ka daa niŋi ka yedda zugu?

³Wula zugu ka ya lee n-nye gyera lala? Ya daa piili la ni Naawunni Sii Kasi maa; ya boori la ya ti naai ni ya mammantoori yiiko?

⁴Ammi, yan daa di wahala seem wa, di daa ka gbinni halli beela? Di yi ti nye la, ni, di siri daa ka gbinni!

⁵Naawunni ɔn zaŋni u Sii Kasi n-ti ya la, ka tum alahazibu tuntumsa n-ti ya, zaaligudima tumpu zugu n-daa la? bee, yan daa wum la Naawunni lahabasuŋu la ka niŋi ka yedda la zugu?

⁶Ibrahim muna - kaman Litaafi ɔn pun yeli, ni, "U daa sakki n-niŋi ti Dugma yedda, ka u yedda maa zugu daa kye ka Naawunni daa yeli, ni, u nye la yelimaŋni daana."

⁷Dinɔna ya baŋma, ni, Ibrahim ya'ansi ni yelimaŋni n nye ninvugseeba ban mari yedda la.

⁸Litaafi wulisiya, ni, Naawunni nin ti deaai ban pa Yehudiyadima maa hoo yelimaŋni dima ba yedda niŋbu maa zugu. Ka dizugu ka Litaafi daa daŋni m-mooli lahabasuma maa n-tisi Ibrahim, ni, "Nyin zugu ka duniya wa niriba zaa nin nya zugsuŋu".

⁹Ibrahim daa nye yedda daana ka daa nya bunsuma nangbambasiri maa di zugu, ka lala ka ḡon kam zaa niḡi yedda nin ti nya bunsuma la, kaman Ibrahim ḡon daa nya seem maa taabu.

¹⁰Ban kur zaḡḡi ba mansi n-sakki n-tiri zaaligudima tumpu la yela, ban m be la mbusu yela puuni. Dama Litaafi pun yeli, ni, "Ḍon kam bu kpalim n-sakkri n-deaari bunseelli kam din sobi n-dooli zaalikpana gbaḡḡu la puuni n-niḡni a ni, mbusu be di daama zugu."

¹¹Dinḡona di wulisiya, ni, soḡo ku yi taalli Naawunni saani hoo yelimaḡni daana, fukumsi zaaligudima zugu: dama Litaafi yeliya, ni, "Yelimaḡni daana nin nya nyovuri u yedda niḡbu zugu."

¹²Amaa zaaligu yela bu doli la yedda soori; ay! - di nye la hoo Litaafi ḡon pun yeli la, ni, "Ḍon kam zaa tum bunseela zaa zaaligu ḡon wulisi seem maa nin ti vu."

¹³Amaa Kirisita Masiya mammaḡa daa leebi la mbusu tuuri, ni u ti suḡḡi ti ka yiisi ti mbusu galinsi ni na - seesi zaaligu ḡon daa mari ti a puuni la; dama Litaafi yeliya, ni, "Ban zaḡḡi ninvugso zaa n-yuli doo zugu ni u ti kpi la - Naawunni mbusu be la di daama zugu."

¹⁴Ḍon Kirisita daa niḡi lala, ni u kye ka di ti paai ban kam pa Yehudiyadima la - Naawunni zugsuḡḡu bunseesi ḡon daa pun basi nangbambasiri n-tisi Ibrahim la nin paai ba na. Ḍon Yisa Masiya zugu ka ba ti deaai a. Dinzugu ti yedda puuni ti nin toaai n-deaai Vuusim Kasi maa, hoo Naawunni ḡon daa pun basi nangbambasiri maa.

¹⁵M mabiisi, n ye zaḡḡi la ti beoo kam yela n-ḡmansi n-wulisi ya :- to, niriba ayi yi ti zaali yettoḡka ka sakki n-ti taaba, so ku toaai n-kpiisi ka, bee, m-paasi ka seela.

¹⁶To; ka Naawunni daa basi nangbambasiri n-tisi, ni, 'Ibrahim nyaḡḡa'. Litaafi bu to'asiri la nyaḡḡa dima pam yela amaa, ni, 'nyaḡḡa' - ninvugyinni koka. Di nye la : ni, Kirisita Masiya maa.

¹⁷Man ḡon boori n yeli seem la nye la ḡoa :- Naawunni daa pun lo la nangbanyinni yeliseaa n-ti Ibrahim ka daa basi nangbambasiri n-zaali ka. Di nyaḡḡa di daa yuui m-paai yuunkobsinaasi ni pisita poi, ka zaaligu daa yi na. To! Lala zaaligu ku toaai n-nyaḡḡi n-sa'am daḡḡni yelli maa ka kpiisi Naawunni nangbambasiri la.

¹⁸Dama Naawunni piini yi da doli fukumsi zaaligudima maa, dinḡona di daa bu naa n-doli u nangbambasiri maa yaasa. Amaa u nangbambasiri basibu zugu ka Naawunni daa zaḡḡi piini maa n-tisi Ibrahim.

¹⁹To, ka fukumsi zaaligu maa gbinni? Ka daa paasiya, ni ka ye n-wulisi tumbeeri ḡon nye seela, ka laa n-wulisi, ni, ka ye m-be ni n-guusira, halli ka Ibrahim 'nyaḡḡa' la ti yi na, ban daa basi nangbambasiri maa n-ti so la. Malaakadima saani ka lala fukumsi zaaligu maa daa paai na ka di be la sindaanzotta nuu ni.

²⁰To: ka sindaani daana yetto'a pa la ninvugyinni koka saani; Naawunni mun n nye yinni.

- ²¹Kala, di wulisiya, ni, lala fukumsi zaaligudima maa galim la Naawunni nangbambasiri maa? Ay, halli beela! Dama ninsaala yi daa nyaŋŋi n-deaai zaaligu seaa kan mari nyɔvuri, dinŋɔna sɔkam siri da naa n-niŋi yelimaŋni daana, zaaligu maa zugu.
- ²²Amaa Litaafi yeliya, ni, duniya wa zaa be la ala'akyi tumbeeri yiiko suulinsi puuni; ka dizugu kye ka piiniseesi an be nangbambasiri maa puuni, zaŋŋi n-kpa yedda zugu la, nin nye la ninvugseeba ban mari yedda la dina.
- ²³Amaa yedda saha maa ŋɔn daa na bu paai na, fukumsi zaalikpana maa daa kur guri ti kaman dansarika dima, halli ka yedda yela kyenni na ti yi paalu.
- ²⁴Dinzugu zaaligu maa daa su ti yela zaa kyappi, halli ka Kirisita ti paai na, din ti ye kye ka ti yi Naawunni taalli puuni hoo yelimaŋni dima, ti yedda ninbu zugu.
- ²⁵Pampaŋŋɔ yedda saha ŋɔn yi paai na wa, ti bu laa m-boori fukumsi nti su ti n-gura.
- ²⁶Di nye la Kirisita Yisa yedda la zugu ka yarima zaa n nye Naawunni biisi.
- ²⁷Ya ninvugseeba zaa ban daa su Naawunni koom la Yisa Masiya puuni, ya daa zaŋŋi u n-ye hoo ban yeeri sutura la.
- ²⁸Ka dinzugu Yisa saani ka Yehudiyadima ni ban pa Yehudiyadima yela laa n-ka ni, bee, daaba ni ban su ba mansi yela, bee, dappa ni pɔ'aba yela - anŋɔ zaa laa n-ka ni. Ya zaasa nye la bunyinni Kirisita Yisa Masiya puuni.
- ²⁹Ya yi nye la Kirisita ŋɔn su seeba, tɔ, ka dinzugu ya nye la Ibrahim nyaanŋa dima, ka ya nin ti deaai Naawunni ŋɔn daa basi nangbambasiseesi maa.

Galeseaa Dima 4

- ¹Amaa n yetti ya wa, ni, biso yi di u ba faari ka na nye bipɔlli, lala saha maa u yi be la kaman daabri ŋɔn be seem la, halli ŋɔn kur su bunseelli kam maa zaa yɔri.
- ²Ɖɔn yi na nye bipɔlli sahaseaa maa, seeba n yi su u fukumsi ka maanni u yela kam zaa n-tiri u, halli ka u ba maa ŋɔn daa zaali sahaseelli maa yi ti paai.
- ³Lala maa taabu n daa nye di n-tiri tirima, ka ti gba daa be hoo daaba n-tisi siseeba ban su duniya wa fukumsi pɔi, ka ti daa ti zoaai na n-sa'ai m-paai niriba ni yelimaŋni.
- ⁴Amaa nimbirimoaa saha ŋɔn daa ti paai, Naawunni daa tum la u Bii na. U daa kye na kaman ninsaala ka u ma daa do'ai u ni u ti be Yehudiyadima zaalikpana la suulinsi ni.
- ⁵U daa niŋi lala ni u ti sunŋi ban daa be zaalikpana maa suulinsi puuni la, ni di kye ka tirima ti leebe Naawunni biisi.
- ⁶Dinŋɔ n wulisi, ni, ya siri nye la u biisi, ni, Naawunni daa tum u Biiya Sii Kasi na n-kpeesi ti sufu ni. Ɖɔna n nye Siso ŋɔn kaasiri m-boonna, ni, "Abba!", bee 'M Ba, m Ba!'

- ⁷Ka dinzugu pampaṅḡo i laa m-pa la u daabri amaa u biiya. Ka nyin ḡon nye u bii maa zugu, Naawunni nin zaṅṅi ḡon mari bunseela ni u tisi u biisi la n-ti i.
- ⁸Daadaa la ya daa na bu mi Naawunni, ka dizugu ya daa nye la daaba, halli ka ban daa su ya daa pa la Naawummaṅni.
- ⁹Amaa pampaṅḡo, yan yipa baṅṅi Naawunni wa - bee, ḡon Naawunni ḡon baṅṅi ya yela maa - ka di kyaṅṅi la wula ka ya laa m-boori ya maali n-leebi daaba? Ammi, ya ye laa n-labi duniya fukumsi siisi wa saani? - siseeba an ka kpeeṅṅu wa, bumbugsa wa, fa! Bumbo n taasi ka ya laa m-boori lala?
- ¹⁰Ya kur doḡi la kaari sokurigu, zaṅṅi n-kyanṅi kyuusi yela, ka ya tibgri dabseesi, ni ḡriseesi, ni yuunseesi, ni sahaseesi.
- ¹¹Di mugsi ma pam ya zugu! Ni, ammi, di pa seem man ḡon daa tum tunseesi zaa n-ti ya maa basi la yori?
- ¹²M mabiisi, n belimni ya ni, ni, ya be ni hoo man be seem wa, dama man gba daa be la hoo yan be seem maa. Ya bu tum ma taaliseaa zaa.
- ¹³Ya teaama man ḡon daa danṅi m-mooli lahabasuṅṅu maa n-ti ya sahanseaa la; di daa kur nye la dooru ḡon daa mari ma la zugu.
- ¹⁴Halli ni n ningbina yela ḡon daa mugsi ya pam maa zaa yori, ya daa bu yi n nyaanṅa, bee, n-kari ma. Amaa ya daa deaai mani kaman yan nin deaai arizana ni malaakaso seem, bee, hoo yan daa deaai Yisa Masiya seem la.
- ¹⁵Ya daa mari sufupeelli pam! Ka bo n niṅi? Man mammanṅa nin toaai n-yeli, ni, ya yi daa naa n-toaai n-fugsi ya toori nimbiya n-ti ma gba, ya daa naa n-niṅi lala.
- ¹⁶To, ka man yi leebi la ya dindaana, man daa to'asi yelimaṅni maa zugu?
- ¹⁷Ninvugseeba wulisiri la ba wurilim n-ti ya nimmoosi, amaa ka ba sufu ni teesa bea. Ban boori ba niṅi ya seem kur nye la, ni, ba woligi ya ka kye ma, din nin kye ka ya gba wurilim nimmoaa ti leebi ba dinni.
- ¹⁸To, di sumsi ni ya mari wurilim ni nimbirimooa, kan nin mari gbinni din veela: ka mari lala saha kam zaa, ka pa la man ḡon yi ti be ya saani maa koka.
- ¹⁹M bisuma! Kaman po'a ḡon yi be do'am beerima puuni seem la, lala taatabu beerima ni ka m be ni n-tiri ya, ka n guusiri halli ni Kirisita Masiya ti kye ya saani na nti be ya ni.
- ²⁰N daa kur boori la n da be ya saani pampaṅḡo, din da naa n-kye ka n takki man ḡon to'asiri seem n-tiri ya. Di mugsi ma pam ya zugu!
- ²¹Kye ka n boosi yarim ninvugseeba ban boori ba be zaaligu suulinsi ni la: ya daa bu wum fukumsi zaaligudima maa ḡon wulisi seem, bee?
- ²²Dama di sobi n-dooli, ni, Ibrahim daa mari la bidibsi ayi; ka yinni daa nye daabpo'a biiya, ka ḡonla mun daa nye birikyimpo'a biiya.

²³Ba daa kur do'ai u biso ngon daa nye po'adaabri bii maa la hoo po'a ngon kur do'ari bii kam zaa seem maa; amaa u biso ngon daa nye birikyimpo'a la bii maa ngon, ba daa do'ai ngonla Naawunni nangbambasiri basibu puuni.

²⁴Yetto'a wa nye la hoo yetto'anyesa, ka a mari la gbinni n-tiri ya: po'aba ayi wa ze la nangbanyinni loobu yetto'a ayi zaani. Po'aso ngon daa do'ai biisi daabtiri puuni la nye la Hagaara, ngon n ze Sainayi zoori la zaani.

²⁵To: Sainayi zoori wa ze la Arabii tingbanju la ni - Hagaara nla. Ka ka mun ze la Gyerusalem tinja zaani - pampango Gyerusalem la - dama ngon Hagaara daa nye la daabri, ka Gyerusalem wa niriba kur be la daabtiri ni.

²⁶Amaa arizana ni Gyerusalem la su ka manja; ti ma maa nla.

²⁷Dama Litaafi yeliya, ni :- "Nyin po'akundo'ara wa, Na kur mari sufupeelim! Kaasima ka tasiri ni sufumaasim, Nyin ngon na zi n-nya bid'am beerim! Po'aziilinga nin ti mari biisi pam n-gaari po'aso ngon be doo yiri."

²⁸Yarim muna, m mabiisi - ya yi nye la Naawunni biisi nangbambasiri basibu zugu, kaman Yisahaaku gba ngon daa nye Ibrahim biiya seem la.

²⁹Lala saha maa ka biso ban daa do'ai kaman po'a ngon kur do'ari seem maa daa niŋi la alaka n-niŋi biso ban daa do'ai Naawunni Sii nangbambasiri puuni la; ka pampango di kur nye la lala taataabu maa.

³⁰Amaa wula ka Litaafi yetta? - Ka yeliya, ni, "Karim po'adaabri maa ni u bii la m-basi kpanja; dama po'adaabri bii maa bu ti ye la'am birikyimpo'a bii maa saani n-di ba ba maa faari."

³¹Ka dinzugu, m mabiisi, tirim pa la po'adaabri la biisi amaa ti lee n-nye la birikyimpo'a maa biisi.

Galeseaa Dima 5

¹Yolisimma nye la ti dinni, Kirisita Masiya ngon daa yolisi ti ni! Dinzugu ya zaanma kaman birikyindima ban su ba mansi, ka di laa n-zanji ya mansi n-leebe daaba yaasa.

²Ya wumma! Man Pola n yetti ya wa, ni, ya yi sakki ka kye ka ba guni ya, dinjona Kirisita ka bukyi n-ti ya halli beela.

³M-paasi yaasa, man laa n-yetti ya, ni, doo ngon sakki ka kye ka ba guni u, see ka u doli la fukumsi zaalikpana la zaa.

⁴Yarima ban boori ya yiisi ya taalli Naawunni saani zaji n-kyanji fukumsi zaaligudima doligu zugu la, ya woligri ya mansi ka kye Masiya. Ya ku laa n-nya anfaani Naawunni saani.

⁵Amaa tirim ngon, ti mari tama, ni, Naawunni nin yiisi ti taalli u saani; dinjo ka ti guusira ti yedda niŋbu zugu, Naawunni Vuusim Kasi la puuni.

- ⁶Ka tin ni Yisa yi la'am n-niɗi yinni, so yi guni, bee, u bu guni, a zaa ka yaa halli beela; kulla yedda mara, din mun tumni wurilim zugu.
- ⁷Ya daa tumni la din tuusi! Dooni n ta'ai ya ni ya di laa n-wum n-ti yelimaɗni maa?
- ⁸Di siri pa Naawunni ɗon daa booli ya la n-ta'ai ya lala!
- ⁹Ni, "Di kur nye la dabina beela kɔko zugu ka boroboro pitta."
- ¹⁰Amaa man niɗi ya yedda ti Dugma zugu, ni, ya gba nin sakki lala. To: ninvugso ɗon kyirimni ya wa muna - di daama yi nye la so zaa, u tumbeeri taalli nin kpalim n-doli u.
- ¹¹M mabiisi, amaa man ɗona - ni, n na kur kpalim n-gyinni m-moonni, ni, gunibu nye la bunseela din kpa talasi: to, ka di yi be la lala, wula zugu ka n laa m-be galinsi ni wahala puuni? Dama man yi siri moonni lala, Yisa kum dopulli yela ku laa m-be n saani ni ba ti yaai ma di zugu.
- ¹²Ban kyirimni ya muna - man teesa puuni, ba yi boori lala taabu yela, see ka ba foaai ba lana m-basi!
- ¹³M mabiisi, yarima ɗona - ba daa booli ya yolisimma zii na, ka mugsigu zaa ka ya saani. Amaa yan di kye ka mugsigu kaalinsi din be ya saani wa leebi soori n-ti ya, ka ningbina ni koribeeri ti deaai ya beebu zaasa. Amaa ya lee n-kye ka di nye la wurilim zugu ka ya tumni n-tiri taaba.
- ¹⁴Dama fukumsi zaaligudima maa la'am n-niɗi zaalikpanni yinni, ni :- "Wuri i taraana hoo nyin wuri i mammaɗa seem la."
- ¹⁵Amaa ya be ni hoo mooni bunkɔbri, ka dumni taaba m-paari taaba dansi; ya banɗma, miri ka ya ti sa'am taaba n-naai zaa zaa.
- ¹⁶Man ɗon yetti seem ɗɔa :- ya kye ka Sii Kasi maa wulisiri ya ya beebu zaa soori, ka ya ku tum la ninsaala koribeeri boorimma tuma.
- ¹⁷Dama ninsaala koribeeri ɗon za'asiri bunseela ka Siiya Kasi boora, ka Siiya Kasi mun ɗon bu boori bunseelli la ka korisi gba boora. Soya ayi wa mari taaba dimni, ka dinɗo wulisiya, ni, ya ku toaai n-niɗi yan boori seem.
- ¹⁸Ka ya mun yi doli la Sii Kasi maa wulisigu la, dinɗona ya ku laa m-be fukumsi zaaligudima maa suulinsi ni.
- ¹⁹Ninsaala korisi tuma ɗon be seem kur yi paalu ni. Zina da'ari tuma n nye a, ni kyɔ'ansi beebu, ni ban bu mari ba mansi sunɗa tuma zaa:
- ²⁰m-paasi buga gyeenɗu, ni soo, ni tiima tuma. Niriba leebri la dindaandima ka zabri taaba; ba zabri zinyuu, ka kye ka ba suuri yisigra, ka mari tumbeeri teesa ni ba ti duusi ba mansi. Ba laa m-boori woliginsim.
- ²¹Halli ba zabri nyuuri; ka laa n-nyuuri daam m-bugra; ka tumni tunkyo'ama, ni tumbeeri wa taabu baligu kam zaa. N yetti ya ni, kaman man daa pun danɗi n-yeli ya seem la: ni, ban kam zaa be anɗo taataabu beesigu maa ni ku ti di Naawunni naam faari.

²²Amaa Siiya Kasi beebu ni be la hoo tiseaa kan wanni walisuma : wurilim, ni sufupeelim, ni sufudoaa n-nye a, m-paasi sugru, ni nirilim, ni tunsuma tumpu, ni yedda niṅbu.

²³Niriba sigsiri ba mansi, ka mari ba mansi sunṅa. Zaaliseeaa ka ni n-galimni yela wa taataabu.

²⁴Ka ban kam zaa nye la Kirisita Yisa dina pun zaṅṅi ninsaati teesa n-kpaasi n-tabli dɔpulli zugu n-ku - ana ni koribeeri boorimma zaa.

²⁵Siiya Vuusim Kasi maa tiri ti la nyɔvuri; see ka u laa n-su ti nyɔvuya maa soya zaa gba.

²⁶Faasee ka ti kye ti karimbaani m-basi; ka ti di laa n-yisigri taaba sufu, n-zabri nyuuri ni taaba m-paasi.

Galeseea Dima 6

¹M mabiisi, so yi tumni taalli ka ya baṅṅi lala, see ka yarima ban mari Siiya Kasi maa nin zaṅṅi u n-zaali n-wulisi u din tu; amaa faasee ka ya niṅi lala maa baalimm baalimm. Nyin gosim i mammaṅṅa sunṅa, din nin kye ka nyin gba di kpe zamsigu puuni.

²Ya sunṅma n-zi taaba zitibsa, ka ya yi tumni lala, ya nin dolisi Kirisita Masiya zaaligudima zaa.

³So yi teesi, ni, u nye la bunseelli ka mun siri pa bunseelli, di daama kur yomsiri la u mammaṅṅa.

⁴Kye ka sokam zaa zamsi m-baṅṅi u mammaṅṅa tuma an nye seem; an dee n-yi nye la bunsuma, dinṅona u nin toaai n-nyu bara di zugu: ka mun ku zaṅṅi u yela n-ḡmamsi u taraanso gba ḡon tum seela.

⁵Dama sokam zaa ziiri la u mammantoori ziiri.

⁶Ba yi zaṅṅni Naawunni lahabasunṅu maa n-wulisiri soa, ḡon purigma u bunsuma n-tisi u karimba maa.

⁷Yan di yomsiri ya mammansi, ka Naawunni pa la ban niṅni so ansarisi; ka nira yi buri bunseela, ana ka u nin ti kyea.

⁸So yi buri ningbina korisi beesigu bumbura, u nin ti nya sa'ṅṅu antaam di zugu; u mun yi buri la Siiya Kasi bumbura, lala nin kye ka u ti nya nyɔvuriseaa kan ka naari.

⁹Dizugu ti di kye ka ti gye tunsuma tumpu zugu; ka ti yi bu kye tuma maa m-basi, saha kyenni na ka ti nin nya ti antaam.

¹⁰Ka dinzugu, soori ḡon kur yoaai n-ti ti maa zugu, faasee ka ti tumni sunṅa n-tiri sokam zaa, ka di mun di tam la ti yiri dima maa ban nye yedda niṅniba la.

- 11** Kur gɔsima man nɔn zaŋŋi n mammanɔa nuu n-sɔbri bakɔi kɔbkarakara seem n-ti ya na:
- 12** Ninvugseeba ban kur mugsiri ya ya gunibu zugu maa n nyɛ ban kur boori ni ba wulisi ba mansi ka nyu kafuga zaŋŋi n-kyanɔi ningbina yɛla. Ban niɔi seem gbinni kur nyɛ la, ni, din nin kyɛ ka niriba ku namsi ba Kirisita dɔpulli maa zugu.
- 13** Halli ninvugseeba ban guni maa bu wumni n-tiri fukumsi zaaligudima maa; ba boori la ya guni ka ba yi nyu bara, ni, ya daa wum n-ti ba zaŋŋi n-kyanɔi ningbina yetto'a wa yɛla.
- 14** Amaa man nɔna, m bu boori n nyu la bara bunseelli kam zugu, di yi pa la ti Dugma Yisa Masiya dɔpulli la zugu kɔkɔa. U dɔpulli wa zugu ka duniya wa nyɛ la bunkpiinɔu n-ti ma, ka man gba nyɛ bunkpiinɔu n-ti duniya.
- 15** Di pa la mugsigu kaman nira guni, bee, u bu guni; din kur mugsɔ nyɛ la i kur maali n-niɔi bumpaalli.
- 16** Ninvugseeba ban kur dɔli soori wa, alaafɛ ni sufudoaa nin bɛ ba saani: halli ka laa m-bɛ niriba zaa saani ban nyɛ Izraeli dima halaali n-ti Naawunni la!
- 17** Din baasi nyaanɔa: sɔ di laa n-ti ma yelimugsa m-paasi, dama kyisiseesi an bɛ n ningbina ni wa wulisiya, ni, n nyɛ la Yisa Kirisita nira.
- 18** M mabiisi, ti Dugma Yisa Kirisita Masiya zaŋŋma u piinisuma n-niɔi ya zaa sufu ni! Ammi.

Efesusi Dima

Efesusi Dima 1

¹Man Pɔla n sɔbri gbanɲu wa n-tiri ya. Mani n nye Yisa Kirisita Masiya tuumu, Naawunni wurilim zugu. N sɔbri n-tiri yarima, Naawunni niriba, yaseeba ban be Efesusi tinɲa n-niɲi Kirisita Yisa yedda.

²Ti Ba Naawunni ni ti Dugma Yisa Kirisita nin ti ti ya piinisuma, ni sufudoaa zaa.

³Pe'abu be ni n-ti Naawunni, sɔ ɲɔn nye ti Dugma Yisa Kirisita Ba la: ɲɔn Naawunni tiri ti u bunsuma zaa an yi u Sii maa saani arizana puuni na, tirim ɲɔn be Yisa saani maa zugu.

⁴U daa yiisi ti ni, n-niɲi ti u maɲtoori dina pɔi, ka naayi naam duniya wa. U daa yiisi ti lala, ni ti ti leebi u dina, m-be kasi, ka laa n-ka taalli u saani. U wurilim zugu

⁵ka u daa pun daɲɲi n-niɲi din nin kye ka ti leebi u biisi, Yisa Masiya zugu, ka di dɔli la u yuubu maa ɲɔn boori seem la.

⁶Lala zugu ka pe'abu zaa sum la ni ɲɔna, ɲɔn daa zaɲɲi u gyirima piini n-ti ti la zugu, ka daa niɲi lala u Bii maa saani, dama u wuri la u Bii maa pam.

⁷Ɖɔn Naawunni biwuttigu puuni ka ti mari fa-m-basi u ziim la zugu; tumbeeri kye-m-peɲɲi ka ti mara, ka di zaa nye la Naawunni piiniseaa tin bu sum ni ka la, ka u ti ti.

⁸Halli u daa ti ti lala piini maa zaa, ka laa n-ti ti bamsim ni miilinsi zaa.

⁹U daa laa n-wulisi u yuubu yela m-paasi, nti kye ka ti baɲɲi a yeliso'ara zaɲɲi n-kyanɲi u beesisunɲu la. Yela wa zaa ka u daɲɲi n-zaɲɲi n-dɔlisi Kirisita,

¹⁰ka daa maali anɲɔ zaa siri, ni a ti naayi tum n-naai. Lala nin niɲi, a saha yi ti paai la. Ka laa m-maali siri, ni arizana ni tingbanɲu buna zaa ti la'am taaba, ka Yisa naayi su a zaa fukumsi.

¹¹Tɔ: ɲɔn Yisa saani ka ba daa yiisi ti gba, hoo Naawunni ɲɔn daa pun zaali di seem la. Dama u maanni la bunseelikam ni di dɔli u sufu yuubu ɲɔn boori seem.

¹²Ka di nin kye ka tirima nin leebi hoo pe'abu ni gyirima n-ti u - tirim ban daɲɲi m-mari tama Kirisita saani la.

¹³Ka yarima gba daa wum yelimaɲɲi yetto'a, Naawunni yeligu tuliginsim lahabasunɲu la. Ka yan daa niɲi yedda la, ya daa deaai Naawunni Sii Kasi la hoo daalimni din wulisiri, ni, Yisa su ya yela. Halli Naawunni daa pun basi noori, ni, u nin niɲi lala.

¹⁴Lala Sii Kasi maa be la ti saani n-wulisiri, ni, u nin kye ka ti di faari; ni, u nin kye ka ba yɔ ti samni n-fa ti m-basi; ni, u nin kye ka ti yela kye ka pe'abu be ni n-tiri Naawunni.

¹⁵Dinɲɔ zugu man gba bu kye pe'abu ya zugu, man ɲɔn daa wum, ni, ya niɲi ti Dugma Yisa yedda sahanseaa la, halli ni zuna. Ka n laa n-wum yan wuri Naawunni niriba zaa

seem la. Dinzugu n puusiri Naawunni n-tiri ya saha kam, ka teaari ya yela n wunsusigu ni.

¹⁷Ti Ba Gyirima Zaa Daana! - Naawunni n nye u n-ti ti Dugma Yisa Kirisita; ti mun susiri u, ni, u tim ya u Siiya, ka u wulisi ya yem ka kasigi u yelitibsa n-ti ya, ka kye ka ya maali m-banji u yela m-paasi.

¹⁸Ka n laa n-susiri, ni, ya sufu nin nya ninneesim ka ya banji tama seaa zugu non booli ya la, ka ya laa m-banji ya faari non ya zoaai seem m-mari gyirima la, n-tiri yaseeba ban nye non Naawunni dina maa.

¹⁹M-paasi, ya nin banji u yiiko non kpeem seem halli n-ti yakki, n-tiri tiseeba ban niiji u yedda la.

²⁰U lala yiiko wa ka u daa zanji n-tummi tunkpeema n-tiri Kirisita, ka neaai u kum ni. Ka daa laa n-zanji u n-ziili non Naawunni nudirigu zizii maa ni, arizana naam gyirima puuni.

²¹Ka di gaari naam zaa, ni yiiko zaa, ni kamma ni gonmanti zaa fukumsi marigu. Yuseaa ka ni ka ba putti so n-gaari non Yisa yuuri; ka di pa la beesigu kanho ni koka, amaa ni kan na ya kye na la ni gba.

²²Naawunni siri zaji bunseelikam n-niji non Yisa naponi ni, ni u ti noora; ka yiisi u, ni u leebi zuguraana nti su yetto'a zaa fukumsi n-ti baseeba ban la'am n-doli Naawunni la.

²³Ba lala la'anju maa nye la u ningbijju; non Yisa paali la seelikam, ya'ari kam, ka u niriba la'anju maa puuni ka u be ni, ka paali ka zaa.

Efesusi Dima 2

¹Yarim muna - ya galinsi ni ya tumbeeri taalli daa ku ya.

²Anho zaa puuni ka ya daa be ni, yan daa doli duniya wa yela soori maa, n-gyeemni Sibeso non su saazugu ni pesigu fukumsi. Pampanho ka nona na tummi ban bu wummi Naawunni noori la sufu ni.

³Halli tirim zaa gba daa be la ban puuni sahaseaa, n-tummi la ti tumbeeri beesigu non daa boori seem, n-doli ka boorimma ni ka teesa. Hoo banla, duniya wa ala'akyi dima n daa nye ti gba. Seseelli daa bu sumni ti, na'ala Naawunni sugyee ni tubdarigri.

⁴Amaa Naawunni wurilim daa galisi ka u nambozorigu daa zoaai, ka u mari n-ti ti.

⁵Ka lala zugu u daa kye ka ti la'am Masiiya saani n-neaai kum ni, halli ni ti tumbeeri daa ku ti maa zaa yori. Piiniseaa tin bu sumni ka la zugu ka ya nya tuliginsim.

⁶Ka non Naawunni daa kye ka tin ni Kirisita Yisa yisigi, n-zanji ti n-ziili ti, ni tirim ni non zaa zi non Naawunni saani u naam zizii maa ni saazugu.

- ⁷U niŋi lala ni di ti kye ka yuuma an kyenni na la dima nin ti baŋŋi u piiniseesi an ka taabu la yela, ni, ŋon zo ti namboo seem, Kirisita Yisa zugu.
- ⁸Dama piiniseaa tin bu sumni ka la zugu ka ya nya tuliginsim, ya yedda niŋbu zugu. Ka di pa la ya mammantoori yiiko zugu: piini maa yi la Naawunni saani n-ti ya na.
- ⁹Pa ya tuma zugu; dinŋona so di nyu bara dizugu.
- ¹⁰Dama Naawunni nuusi tuma n nye ti, ka u maali ti la Kirisita Yisa saani. U maali ti, ni ti tumni la tunsuma - tunseesi Naawunni ŋon pun daŋŋi n-zaali ni ti ti tumni maa.
- ¹¹Ya teaama, ni, sahanseaa sa ya daa pa la Naawunni niriba, ka ninvugseeba ban boonni ba mansi, ni, 'gunibu dima' daa tuuri ya, ni, 'yokola dima'. Ya ningbiŋŋu yela n-daa la, hoo ba gunibu la gba nye la ninsaala nuusi ŋon guni ba seem la.
- ¹²Ka laa n-teaai, ni, lala saha maa ya daa ka Masiya, ya daa pa Izraeli butiri niriba, ka pa seeba ban daa su faari diibu yela. Faari wa ka Naawunni daa basi noori, ni, u ti ti bana. Ay! - ya daa be la duniya wa ni hoo seeba ban ka tama, ka laa n-konŋi Naawunni.
- ¹³Ya siri daa wa'a ni Naawunni, amaa pampaŋŋo ya be la Kirisita Yisa puuni, pampaŋŋo ya yi potti Naawunni saani na, ŋon Masiya ziim maa zugu.
- ¹⁴Zaŋŋi n-kyanŋi Izraeli dima ni ban pa Izraeli niriba yela muna - ŋon Yisa mammaŋŋa nye la ti sufumaasim ni ti alaafea, ŋona la'asi babayi maa taaba n-niŋi nangbanyinni. U daa sa'am din daa waligi ba ni taaba hoo goomni m-be ba sunsukkuni la, ka zaŋŋi u manŋoori ningbiŋŋu m-maai dimni la.
- ¹⁵U daa zaŋŋi u ningbina n-tum lala ni u ti baasi zaalikurigu maa yori, dama ka daa doli la zaalikpana ni kaya soya. U daa laa n-tum lala ni u ti la'am zuliya buyi wa u saani na, m-maali n-naam ninvugyinni, bumpaalli, ka lala daa zi sufudoaa ni alaafe na.
- ¹⁶Ka lala ningbiŋŋu yinni wa ni ka u daa kpaasi n-tabli dopulli maa zugu, ka daa zo babayi la sindaani Naawunni saani, dama u daa zaŋŋi u mammaŋŋa n-kpiisi dimni maa.
- ¹⁷U siri daa kye na m-mooli lahabasuŋŋu, ni, sufudoaa be ni n-tiri yaseeba ban daa wa'a la, ni ban daa bu wa'a la gba.
- ¹⁸Ɔona n nye soseaa ti bayi zaa ŋon la'amni n-dola m-paari ti Ba Naawunni saani la, ka ŋon Naawunni Siiya nye la Sii yinni ka suŋŋi ti.
- ¹⁹Dizugu ya laa m-pa tinzundima, bee, tinseaa saamma: ay! - ya yi la'am n-nye la Naawunni niriba, halli u yiri dima n nye ya gba.
- ²⁰U yiri wa mun me n-tom nyeebsuŋŋu zugu, di nye la u tuumudima ni anabidima maa; ka ka sunsukkugri kan gbaari ka zaa la nye la Kirisita Yisa mammaŋŋa.
- ²¹Ɔon Yisa zugu ka yiri maa zaa gbaai taaba n-du n-leebe gyeenŋu yiri kasikasi, n-tiri ti Dugma.

²²Ka ḡon saani yaasa ka yarima gba la'amni n-leebri la ya'aseaa Naawunni ḡon nin kpe m-be ni, u Sii Kasi maa zugu.

Efesusi Dima 3

¹Dinḡo zaa zugu ka man Pɔla gbaantiri n-susira - man ḡon be dansarika duu ni Kirisita Yisa zugu. Ka di nye la yaseeba ban pa Yehudiya dima sunḡsim maa zugu ka n susira.

²- N siri mi halli, ni, ya pun wum Naawunni ḡon zaḡḡi tunseaa n-zaali ma, ni, yarima zugu ka u doli la u wurilim soori ka kye ka n sunḡni ya.

³Ka laa m-mi, ni, kana n nye yeliso'ariseaa kan yi paalu n-ti ma, dama m pun sobi lala beela n-ti ya.

⁴Dinḡo nin kye ka ya karim man ḡon daa sobi gbanseaa la, nti baḡḡi man ḡon mari bamsim seem zaḡḡi n-kpa Kirisita yeliso'ara maa.

⁵Yela wa daa bu yi paalu n-ti ninsaalidima saha din gaari la ni; ay! - di daa pa la hoo Naawunni Sii maa ḡon zaḡḡi a pampaḡḡo n-wulisiri n-tiri Naawunni tuumudima ni anabidima seem la.

⁶Yela wa gbinni muna - di nye la : ni, lahabasunḡu maa zugu nin kye ka ban pa Yehudiya dima maa ni Yehudiya dima maa zaa nin la'am n-di faari maa. Ba nin la'am n-labgi ningbiḡḡu yinni, ba nin la'am n-nyari bunsuma, bunseesi Naawunni ḡon basi noori, ni, u nin tisi la zaa.

⁷Lala lahabasunḡu tuma ka man tumna: Naawunni wurilim piini zugu ka n deaai tuma wa ka leebi u tuntumna, pa m mammaḡḡa zugu; ḡon Naawunni n daa zaḡḡi u yiiko n-kpeesi ma, ni n ti tumni lala.

⁸Man muna - halli ni Naawunni niriba zaa ḡon gaari ma zaa yori, u daa zaḡḡi piini wa n-ti ma na, ni n ti moonni lahabasunḡu n-tiri ban pa Yehudiya dima la. Ka lala ka ba ti baḡḡi Kirisita nya'asim ḡon tibsaa seem, halli ni so ku toaai m-baḡḡi di gbinni zaa yori.

⁹Naawunni n daa naam duniya maa zaa, ka yela wa soori daa so'ai u saani sahakam: ka yeliso'ara wa ka n yetti paalu ni, ni ya nini ti neaai.

¹⁰Naawunni daa niḡi lala, ni u ti kye ka pampaḡḡo u yem nin ti doli la u nyaandoliba ban la'amni n-gyeemni u la, m-paai saazugu naama ni yiiko dima.

¹¹Di zaa nye la hoo ḡon Naawunni ḡon daa pun gbaai seem, ka ti Dugma Yisa Kirisita puuni ka u lala sufuyuubu yela yiiri paalu na.

¹²Don Yisa zugu, ni ti yedda ḡon be u ni la zugu, ka ti nya soori ni ti nin toaai m-paai Naawunni saani na ka bu zori dabeem, ka vi ka ti.

¹³Anḡo zaa zugu ka n yetti ya, ni, yan di gbarigri beesigu ni, man ḡon namsiri ya zugu la zugu, dama lala nye la duusigu n-ti ya.

¹⁴- To, ka di nye la anḡo zaa zugu ka n gbaantiri n-susiri ti Ba Naawunni.

- ¹⁵Ti Ba n siri nye u, ka di zugu ba boonni ḡon Naawunni ḡon su sokam zaa maa lala: arizana ni, ni tingbanḡu ni gba, ka ba boonni ba, ni, 'do'am yinni babiitiri'.
- ¹⁶N susiri u ni, ni, u nin kye ka u Sii Kasi maa ti kpamsi ya ya sufu ni, hoo u manḡoori gyirima ḡon tibsaa n-veela seem.
- ¹⁷Ka n laa n-susiri, ni, Kirisita nin be ya sufu ni la, ya yedda ninḡu zugu; ka lala nin kye ka wurilim nin kye ka ya ze yummu, hoo tiya kan mari nya'asuma, bee duu kan mari nyeebkpeema.
- ¹⁸Ni, ya nin mari yiiko, yan ni Naawunni niriba zaa, n nin nyaḡḡi m-banḡi Yisa wurilim ḡon yelima seem, n-wa'a seem, n-du seem, n-zulim seem zaa, halli ni di siri yakki n-gaari ti bamsim zaa zugu gba. Lala bamsim nin kye ka Naawunni beesigu zaa paali ya, ka ya mun beesigu nin wulisi Naawunni yela zaasa.
- ²⁰To: ka dinḡona Naawunni mari yiiko din nin toaai n-tummi n-gaari tin susi seem, bee, tin teesi seem maa zaa, ka u lala yiiko m be ti ni n-tumna.
- ²¹Lala gyirima ni duusigu ka u nyaandoliba la'amni n-tiri u, Yisa Kirisita Masiya puuni, beoo kam, yuumni kam, halli ni saha din ka toriga. Ammi.

Efesusi Dima 4

- ¹Man be sarika ni ti Dugma yela zugu, ka n belimni ya ni, ni, ya mari beesiseaa din sumsi ya, dama ḡon Naawunni booli ya u saani na.
- ²Ya be baalimm n-sigsi ya mansi, m-mari sugru ni taaba, ka kyeri taaba taalli wurilim zugu.
- ³Ya kpanḡma ya mansi m-mari nangebanyinni, hoo Naawunni Sii maa ḡon yi zanḡi u bansi m-ba ya ni taaba.
- ⁴Ti zaa nye la ningbinḡu yinni niriba, sii yinni dima, hoo ban daa booli ya na la ni ya ti mari tama yinni.
- ⁵Ya Dugma yinni ka ya gyeemna, yedda yinni ka ya ninḡa, Naawunni kosuubu yinni ka ba daa su ya.
- ⁶Naawunni yinni mun n nye ti zaa Ba, ka u gaari sokam, ka tummi sokam ni, ka be sokam zaa ni.
- ⁷Amaa ti sokam deaari u piini u piini, hoo Kirisita ḡon putti a n-tisiri seem la.
- ⁸Lala zugu ka di sobi n-dooli, ni :- "Ḍona n daa du saazugu; Di saha ka u daa gbaasi niriba pam, Ka daa zanḡi piini n-tisi niriba."
- ⁹To. Danḡni, ni, 'U daa du saazugu': di gbinni nye la bo'a? - di pa la, ni, u daa danḡi n-sigi la duniya wa tinḡi na gba?

- ¹⁰Ninvugso ḡon daa sigi na maa, di daama n daa nye so ḡon daa laa n-du saazugu n-gaari halli nti kpe arizana puuni la, ni u ti paali ya'ari kam zaa.
- ¹¹Din pa, ni, 'u daa zaḡḡi piini n-tisi': di mun gbinni nye la bo'a? - ni, ḡona n daa ti seeba tuumudima tuma, ka laa n-ti seeba anabi tuma, seeba mun moonni la lahabasuḡḡu maa, seeba yaasa n niḡi kpamma ni karimbadima.
- ¹²Ba deaari la piini wa, ni ba ti se'asi Naawunni niriba ni ba tumna, ka Kirisita ningbiḡḡu maa nin ti me'a.
- ¹³Halli nti paai sahanseaa ti zaa ḡon ti ya niḡi nangbanyinni ti yedda niḡbu maa ni, ka naayi baḡḡi Naawunni Bii maa yela. Lala ka ti nin kye biilim n-la'am n-leebi ninvugkurigu m-be hoo Naawunni ḡon boori zaa, ka naayi ḡmanni la Kirisita ḡon be seem la zaa.
- ¹⁴Ka ti ku laa n-nye bileesi, ti ku laa n-doli wulisigu balibubalibu hoo pesigu ḡon ze ti yoriyori seem; ti ku laa n-kye ka yosimyomsiriba nin ma'ai ti ziri n-yomsiri ti.
- ¹⁵Ay! - Ti nin lee n-yetti yelimaḡḡi, wurilim zugu. Ti nin zoaai na m-paai ḡon Kirisita ḡon sa'ai seem, dama u nye la ti zaa zuguraana.
- ¹⁶Ḍon siri nye zugu maa, ka tirim mun nye la u ningbiḡḡu tuga. Ḍon zugu ka ti zaa la'am n-nye yimmu, dama u siri nye la ti zugu. Ḍon saani ka ti zoaari m-meeri taaba ka nyari yaa ni kpeeḡḡu di zugu. Ningbiḡḡu wa ya'ari ni tugri kam zaa mari yiiko n-tumni ka tuma ḡon nye seem. Ka di zaa nye la lala wurilim zugu.
- ¹⁷N yetti ya la ḡḡoa :- n kukori ka n yetti ni, Naawunni zugu, ni, yan di kye ka ya beesigu na be la hoo ban bu mi Naawunni la ḡon be seem, ba sufu ni teesiyoyi ziilinsi zugu.
- ¹⁸Dama ban bu mi din m be ni; ba be la yela ni, ka na zi Naawunni nyovuri ḡon nye seem, ba ziilinsi ni ba tuppuwumni zugu.
- ¹⁹Ba ba'a laa n-ka ba soori ni, ka yi tuusi, bee, ka bu tuusi? Ba zaḡḡi ba mansi n-ti yelibeeeri balibu kam n-kpalim m-boori m-paasi, dama ba sufu boorimma nla.
- ²⁰Amaa pa lala ka yarima n daa bamsi Kirisita soori maa!
- ²¹Ay! - Yan daa wum u yela ka daa deaai u wulisigu maa, yelimaḡḡi din be Yisa saani la zugu n-daa la.
- ²²Ba daa wulisi ya, ni, yan daa nye ninvugseeba sahanseaa la, lala niriba daa be la baasiyori soori ni, koribeeri ni yomsa zugu; ni, ya zaḡḡma lala ninvugkura beesigu maa m-basi.
- ²³Ni, ka kye ka ya teesa leebe teesipaala.
- ²⁴Ni, ka lala ya nin maali n-naam n-leebe ninvugpaala Naawunni zugu. Halli ya nin leebe ninvugveela, yelimaḡḡi dima kasikasi.
- ²⁵Dinzugu see ka ya kyeli ziri; ni, "sokam yetti yelimaḡḡi n-tiri u taraana", dama ti zaa nye la ningbiḡḡu yinni tuga.

²⁶Ni, "Halli ni ya sufu yi yisigi, yan di tum putoo."; yan di kye ka ya sugyaaa yuui halli ka wuntan̄a ti lu.

²⁷Yan di tiili dariga n-ti Sintaani.

²⁸Ɖon yi zuuri zaa kyeli zuubu ka zaŋŋi u nuusi n-tummi tunsuma: di nin kye ka u mari bunseesi ka u nin toaai n-zaŋŋi n-suŋŋi ban koŋŋni la.

²⁹Yan di to'asiri yetto'abeeri; ya to'asim yetto'asuma an nin suŋŋi yan to'asiri n-tiri seeba maa, ni seelli din nin niŋi ba anfaani.

³⁰Yan di kye ka Naawunni Sii Kasi maa sufu sa'am ya beesiyori zugu, dama ŋon daa daalim ya n-wulisi, ni, ya nye la Naawunni dinni, ni, ya maali la siri nti fa-m-basi dabsiri daari.

³¹Ya yim putoo ni, ni sufu yisigri ni sufugyaaa zaa ni, ni yetto'abeeri ni nyaanzum ni; halli ya kyeli yelibeeri zaa yela.

³²Amaa ka ya wuri taaba, ka mari nirilim ni taaba, n-zori taaba namboo, ka kyeri taaba taalli hoo Naawunni ŋon kye ya taalli m-peŋŋi ya seem la, Kirisita zugu.

Efesusi Dima 5

¹Dizugu ya kye ka ya beebu ma'asiri la Naawunni ŋon be seem la, dama u wuri ya hoo u biisi, ka biwuttigu kam ma'asiri la u ba.

²Ya kye ka ya beesigu zaa kur nye la wurilim, hoo Kirisita ŋon daa wuri ti ka zaŋŋi u maŋŋa m-maali n-tisi Naawunni, nti kye ka ŋon Naawunni daa wum u sara wa nya'asim.

³Amaa yan di kye ka zina be ya ni, bee da'ari tuma bee zinyuu - halli yan di kye ka ba to'asiri m-boonni anŋo taabu yuya ya saani, dama anŋo bu sumni Naawunni niriba.

⁴Ya yetto'a muna - yan di kye ka gyirilim be a ni, bee yetto'abarima, bee deenyoya - anŋo zaa gba bu sumsi ya, amaa pe'abu ni puusigu yela ka ya yetta.

⁵Ya baŋŋma dinŋoa : zinyuu daana n nye so ŋon gyeemni la buga, ka ŋona ni zina nira ni da'ari tuntumna - ba sokam ku la'am n-di faari n-kpe Naawunni naam ni, din nye Kirisita dinni la.

⁶To: ka dinŋona yan di kye ka soso zaŋŋi u yetto'ayoya n-yomsa ya; dama lala zugu ka Naawunni sufuyisigri paari ban bu wummi u noori la.

⁷Dinzugu yan di la'amni lala niriba saani.

⁸Dama ya daa be la zibsim ni saha din gaari la, amaa pampanŋo ya yi be la ti Dugma neesim ni. Ya kye ka ya beesigu nye la neesim dima dinni.

⁹Neesim din be ya ni zugu, ya tummi la din veela, ka din mari la yelimaŋni ka tu la.

¹⁰Ka ya booma m-baŋŋi din peligri ti Dugma sufu.

- 11** Yan di kye ka ya la'am banjo saani n-tumni din taasiri zibsim yeliyoya na la, amaa ya yiisim tuma wa paalu ni n-wulisi a beeri non be seem.
- 12** Dama tunseesi niriba wa non so'ari n-tumni la muna - halli so yi to'asi a yela, di nye la vi.
- 13** Amaa seelli zaa neesim non neaai n-niŋi maa be la paalu ni,
- 14** dama neesim n kye ka ti nyari seelikam. Dizugu ka ba yetti, ni :- "Nyin gogbisira wa, doaama! Neaam kum ni! - Ka Kirisita nin ti neaai na n-ti i."
- 15** Anjo zaa zugu, ya banjma yan be seem sunjasunja; di tumni gyerilim, amaa ka ya tumni yem tuma.
- 16** Zuna muna - dabsibeeri saha nla, ka dizugu yan zanjma ya saha zaa n-niŋi sunja.
- 17** Dizugu yan di leebi gyera, amaa ya banjma ti Dugma non boori seem maa ka tumni lala.
- 18** Yan di nyuuri daam m-bugra, dama galagala yela njoa, amaa ya kye ka Naawunni Siiya paali ya.
- 19** Ya yuumni n-to'asiri n-tiri taaba - Naawunni Litaafi la yuuma, ni pe'abu yuuma, ni yuunseesi Naawunni Siiya non wulisi ya maa ka ya yuumna; ya sufu ni ka ya yuumni lala n-tiri ti Dugma.
- 20** Naawunni nye la ti Ba; ya puusim u 'taari' bunseelikam zugu, ni sahakam, ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya yuuri ni.
- 21** Ya tim Kirisita gyirima, ka wumni n-tiri taaba:
- 22** Po'aba, ya wumni n-tiri ya siridima kpaanjo la, hoo yan wum n-ti ti Dugma seem.
- 23** Kirisita be la u niriba saani hoo zugu non be ningbinjo saani seem la, ka u nye la ningbinjo maa tuligra: lala ka doowa n nye hoo zugu n-ti u po'a.
- 24** Hoo u niriba non wumni n-ti Kirisita seem, lala ka di sumsi ni po'aba gba wumni n-ti ba siridima seelikam puuni.
- 25** Ya doppa muna - ya wuri ya po'aba hoo Kirisita non daa wuri u niriba seem, n-zanjo u manja n-tisi ba zugu.
- 26** U daa niŋi lala ni u ti kye ka ba leebi Naawunni niriba kasikasi, ka su ba koom m-peaai ba, yeligu maa zugu.
- 27** Yaasa, u daa niŋi lala ni u ti zanjo ba n-ti u manja: ba nye la hoo u mantoori po'a, po'aveelli non ka lasim, bee da'ari, bee lala yelibeeo zaa, nti be u dinni ka ka galinjo.
- 28** Lala gba ka di sum ni doppa wuri ba toori po'aba, hoo ba mammanja ningbina. Donkam wuri u po'a wuri la u manja.
- 29** Ya bu nya? - so n ka ni n-yaai u mammanja ningbinjo: ay! - ba yi lee m-mari ka la sunja, hoo Kirisita non mari u niriba sunja seem la.

³⁰Dama tirima, u niriba maa, nye la u ningbinjnu tuga, ni ka ya'a.

³¹Ni, "Dinjo zugu ka doo nin kye u ba, ni u ma, ka di po'a ka ba la'am m-be ni kaman bunni yinni."

³²Dinjo banjini to ni; man mun yetti, ni, di wulisiri la Kirisita ni u niriba yela, ni, ba nye la bunni yinni.

³³Amaa yarim gba, see ka ya sokam zaa wuri u po'a hoo non wuri u mammanja seem la, ka u po'a maa mun nin ti u sira gyirima.

Efesusi Dima 6

¹Biisi, ya wumni n-tiri ya ba ni ya ma dima, ti Dugma zugu; dama dinjo n nye din tu.

²Ni, "Tim i ba ni i ma gyirima." - ya yi dolisi Litaafi zaalikpana n-ti paai kanla, kana n di toonni ka mari nangbambasiri zanni n-kyanji laara yela.

³Dama di laa n-yetti, ni, "Lala ka i nin kpalim i nyovuri ni n-yuui tingbanju maa ni."

⁴Yarim biisi badima muna - yan di galimni ka tuuri ya biisi ka ba ti gye suuri, amaa ya mari ba la sunja n-wulisi ba n-kpaamni ba ti Dugma zugu.

⁵Daaba, ya wumni n-tiri ya duniya wa dugmadima maa, ni gyirima ni ninzoaa. Yan zannma ya sufu zaa n-wumni n-tiri ba, hoo yan nin wum n-ti Kirisita seem la.

⁶Ya gyeemni ba, pa la ban yi gosiri ya koka, hoo ninvugseeba ban boori ni ba nya duusigu ninsaalidima saani, amaa yelimanni ni, hoo daaba ban nye Kirisita dinni; ya tumni la Naawunni tuma ya sufu ni.

⁷Ya tumni nimmoosi, hoo yan tumni n-tiri ti Dugma, pa la saala.

⁸Dama ya mi, ni, ti Dugma nin yo sokam u tunsuma zugu, di daama yi nye la daabri, bee, u pa daabri gba.

⁹Yaseeba ban mari daaba la muna - hoo man yenni, ni, ba tumma n-tiri ya seem la, lala ka ya gba tumni ni n-tiri ba; ya kyeli tulisigu ni mugsigu. Ya banjma, ni, ya gba nye la Kirisita daaba; yan ni ban zaa mari ya dugma yinni: u be la arizana ni, ka nye so non bu ganjini nira ni nira.

¹⁰Di zaa nyaanja, ya kpamsim ya mansi ti Dugma saani, ka kye ka u yiiko titaari be ya saani.

¹¹Ya yeema Naawunni gba'anu ka deaai u toppu neema zaa. Anjo nin kye ka ya nyanji Sintaani yomsigu putoyam zaa.

¹²Dama ti bu moori ni ninsaalidima, amaa saazugu yiiko dima ka ti zabra, ni saazugu naam dima, ni seeba ban su duniya wa fukumsi ka be la zibsim ni la - halli siseeba ban be saazugu m-mari yelibeeri yiiko la zaasa.

- ¹³Dinzugu ya deaam Naawunni tɔppu neema zaa, ka lala nin kye ka ya tuusi dabsibeoo daari tɔppu la n-zε deede; ka di zaa yi ti naai, ya nin nye la ban nin kpalim n-zε ya gbaya zugu.
- ¹⁴Dizugu ya zε deede. Ya looma ya seaa sunɗa - yelimanɗi maa nye la ya lala selooriga; ka zanɗi gba'anu n-ta'ai ya nyaari - ya beesigu ɗɔn tuusi seem la nla.
- ¹⁵Ya pirima mugrikpeema - di nye la : ya maalim siri ni ya mooli sufudoaa lahabasunɗu maa.
- ¹⁶M-paasi, Sintaani nin tɔ ya bugum piima, see ka ya mari bunni n-ta'ai a n-kpiisi a - ya yedda ninbu mun nla.
- ¹⁷Ka laa m-pili soogyadima kutti zupiliga - di nye la : tuliginsim din ta'ari ya; ka zanɗi takoobi n-kyeera - Naawunni yeligu maa ɗmanni la u Sii Kasi suu wa n-ti ya.
- ¹⁸Ya mari wunsusigu sahakam, n-susiri m-belimni Naawunni yan boori seelikam, Sii Kasi maa soori ni. Halli ya galima gɔgala gba, ni ya ti susira; yan belimma u, ka teaai u u manɗoori niriba zaa yela.
- ¹⁹Ya laa n-susiri n-ti ma gba, n-yeli Naawunni ka u ti ma yetto'a, man ɗɔn tɔ'asi saha kam gba, ni n ti zanɗi n sufukpeemni n-wulisi lahabasunɗu maa yeliso'ara ka a ti yi paalu.
- ²⁰Lahabasunɗu maa zugu ka n nye ti Dugma tuumu n-zε u zaani n-tiri niriba, ka ba lo ma la kyɔrimi di zugu. Amaa ya susima n-ti ma, ni, n tɔ'asi paalu ni ka dabeem ka ma, hoo din sumsi ni n tɔ'asi seem.
- ²¹Tikyikusi nye la m mabisunɗu, ka laa n-nye yedda daanso ɗɔn sunɗni ma ti Dugma zugu, ka n wuri u pam. U yi ti paai ya na, u nin yeli ya din be ni maa zaa, ka ya gba banɗi n lahabaari - man ɗɔn nya seem la, ni man tumni seem maa zaa.
- ²²Lala zugu ka n tumni u ya saani na, ni u ti kye ka ya banɗi ti yela, ka kpamsi ya sufu.
- ²³M puusiri ti mabiisi zaa: Naawunni paasim ba alaafaa, ni wurilim ni yedda - anɗo zaa ka ti Ba Naawunni tisira, ni ti Dugma Yisa Kirisita Masiya.
- ²⁴Naawunni paasim u piinisuma n-ti ya zaa ban wuri ti Dugma Yisa Kirisita Masiya ka ya wurilim bu kpiira.

Filipaai Dima

Filipaai Dima 1

- ¹Gbanɔu wa yi la man, Pola, saani na - man ni Timoti gba: tirim mun nye Yisa Kirisita Masiiya daaba, ka ti sobri n-tiri ya Naawunni niriba, yaseeba ban be Filipaai tiɔa ka be ni ni Yisa Kirisita taaba, yan ni ya gyeenɔu kpamma ni ban sunɔni ba zaa.
- ²Ti Ba Naawunni tim ya sufudoaa ni alaafaa, ɔn ni ti Dugma Yisa Kirisita.
- ³N pe'ari la m Ba Naawunni saha kam zaa, n yi ti teaari ya yela sahanseaa maa.
- ⁴Man yi puusi u saha kam, n susiri zaɔni n-kyanɔni ya zaa yela; ka n lala susigu be la ni sufumaasim,
- ⁵yan daa la'am n-sunɔni ma zugu - ya sunɔni ma zaɔni n-kyanɔni Naawunni lahabasunɔu tuma ziiya, piiligu ni halli ni zuna.
- ⁶Dama n niɔi yedda, ni, Naawunni ɔn pun piili tunsunseesi ya saani la, u nin kye ka a na kyenni tooni lala halli ni a naari, Kirisita Masiiya Dabsiri daari saha.
- ⁷Ya be la n sufu ni saha kam, ka di zugu di tuya, ni, n niɔi lala yedda zaɔni n-kyanɔni ya yela. Ya la'amni n-sunɔni ma n-nyari Naawunni piinisuma. Di nye la lala man ɔn lo la kyɔrimi seem ziiya, ni man ɔn gyerigi sarikatta maa tooni ka wulisiri lahabasunɔu maa yelimaɔni ɔn ze seem ziiya m-paasi.
- ⁸Halli Naawunni mammaɔa nin sakki, ni, n sufu siri boori ya yela hoo Yisa Kirisita sufu ɔn boori ya yela nimmoosi seem la.
- ⁹Ka man susiri Naawunni seem maa nɔa: ni, u kur kye ka ya na maali n-wuri sokam pam, ka di doli la ya yem ni ya sufu ni bamsim an zoaai seem maa.
- ¹⁰Lala nin kye ka ya nin toaai m-banɔi din tu, halli nti paai Kirisita Dabsiri daari la; ka lala saha ya nin ti zaani, galinseseelli ka ni.
- ¹¹Di saha ka yelimaɔni tuma zaa nin paali ya, ka a taabu yi la Yisa Kirisita koko saani na: di nin kye ka pe'abu ni tibsime ti be ni n-tiri Naawunni.
- ¹²To: ka dinɔa, m mabiisi, m boori ya banɔi, ni, yetto'aseesi an paai ma na zaa - ay! a naari nye la : ni, lahabasunɔu yela kur kyenni tooni.
- ¹³Dama dinɔo n kye ka sokam banɔi, ni, di nye la Yisa Kirisita zugu ka ba lo ma kyɔrimi lala: halli Naaba Kambonsi maa ni ban kpalim zaa ti banɔi lala.
- ¹⁴Ka ban daa lo ma maa zugu n kye ka ti mabiisi pam maali m-mari sufukpeemni nti moonni Yeligu maa paalu ni, dabeem ka ni: baseeba ban niɔi Yisa yedda pam niɔi lala.
- ¹⁵To, seeba m be ni n-niɔi lala karimbaani ni nyamaɔa zugu, ni ba yuuri ti du n-gaari ba taaba; ka seeba mun moonni Kirisita yela ba sufu ni yelimaɔni ni yedda zugu.

- ¹⁶Ii, lala niriba siri moonni ka la wurilim zugu, dama ba banji, ni, di nye la lahabasuṅṅu zugu ka n zeya wa, ni n ti wulisi di yelimanni ṅon be seem la.
- ¹⁷Banla muna moonni la Kirisita yela nyuuri zappu zugu; ba sufu ni teesa bu doli soori, ka ba yetti, ni, man ṅon kpalim n-lo zugu ba nin kye ka n sufu sa'am.
- ¹⁸Amaa m ba'a ka ba yela maa ni: n nya ka Kirisita yela yi paalu, ni niriba ti wum, ka n sufu maai di zugu. Di yi nye ba sufu ni yomsigu zugu ka ba moonna, bee, ba sufu yelimanni zugu gba, di ka taalli. Ii, n sufu nin maai
- ¹⁹dama m mi, ni, di zaa nin naayi kye ka n nya fa-m-basi, ka di nye la yarim wunsusigu zugu, ni Yisa Kirisita Sii la suṅsim zugu gba.
- ²⁰Ii! - m mari la tama ka bu birisira, ni, n bu ya di vi seelikam zaa puuni. Ni, n nin mari dablīm n-t'asi yeligu maa paalu ni pampaṅṅo, hoo man daa pun t'asi ka sahakam. Ka lala nin kye ka Kirisita yuuri du n yela zugu, di yi ti nye la man na be ni maa zugu, bee, man ka ni la gba zugu.
- ²¹Man saani, n yi ti be n nyovuri ni, Kirisita nla: man mun yi ti kpi, anfaani n nye di n-ti ma.
- ²²Tɔ - n yi ti kpalim m-be n duniya wa ningbina la ni, n nin toaai n-tumni n tuma mpaasi n-nyari tuma maa bukyi. Ay! - n ku toaai m-banji man nin yiisi sosea.
- ²³Sɔya ayi wa n doya, ka di mugi ma ka n ku toaai n-yiisi yinni: m boori n bakki n-kyanji nti be Kirisita saani - lala n soa: bee, m ma'ai ni?
- ²⁴Amaa di mun kpa la talasi ni n kpalim m-be kpa, ka di nye la yarima suṅsim zugu.
- ²⁵Tɔ: n siri mi halli, ni, lala n nye di. Ni, ka di zugu n nin kpalim n-na be ya saani, ni ya ti kyenni tooni n-nyari sufupeelim pam ya yedda niṅbu zugu.
- ²⁶Dama n nin laa m-be ya saani yaasa, ka lala zugu nin kye ka ya sufu maai zaa, ka ya tibgri Kirisita Yisa man yela zugu.
- ²⁷Yetto'a seelikam zaa yori, ya na kpalimma m-be beesisuṅṅu din sumsi Kirisita lahabasuṅṅu niriba la. Di yi be lala, man yi kye ya saani na n-nya yan be seem, bee, n na be wa'aligu ka kur wumni ya damni, di zaa nye la yimmu. Dama n nin banji, ni, ya la'amni m-bari n-zaani Sii maa nangbanyinni ni, n-tumni lahabasuṅṅu yedda tuma ni nimbirimoaa.
- ²⁸Ninvugseeba m be ni m bu boori ya yela halli. Amaa yan di zori ba yela dabeem seelikam zaa zugu. Ba zabboobu wulisiri la ya zaa yela, ni, ban nin baasi yori, yarim mun nin nya tuliginsim, ka di yi la Naawunni saani na.
- ²⁹Ya deaari la piini Kirisita yuuri zugu: di pa la yan niṅi u yedda seem la kɔkɔa, amaa halli yan di wahala u zugu gba n nye piinisuuṅṅu n-ti ya.
- ³⁰Ya bu nya? - yan moori seem la, di nye la yan pun nya ka wumni pampaṅṅo, ni, man gba moori lala.

Filipaai Dima 2

- ¹M mabiisi, ya beebu ḡon be ni Yisa Kirisita zugu seem n kpamsiri ya sufu, ka u wurilim n tisiri ya sufudoaa; yan mun be ni ni taaba Naawunni Vuusim Kasi zugu, halli ya mari nirilim ni namboo n-tiri taaba.
- ²Tɔ: ka anḡo zaa yi siri be lala, dinḡona n susiri ya ni, ni, ya sakkri taaba, ka laa n-wuri taaba, ka ya sufu la'am n-leebe yummu, nti mari nangbanyinni ni taaba: lala nin kye ka n sufu maai zaa.
- ³Yan di kye ka beem bee fugbu be ya saani, amaa ya sigsima ya mansi n-tiri taaba, ka kye ka ya sɔkam ḡosiri u taraana yela, ni, u tibi n-gaari u mammaḡa.
- ⁴Ya kye ka ya sɔkam ba'a be la u taraana bukyi ni, pa la u mammaḡa dinni.
- ⁵Ya laa n-kye ka ya sufu ni teesa doli la ya taaba beebu Kirisita Yisa Masiya saani. Dama ḡon Yisa muna:
- ⁶U kur mari la Naawunni beesigu saha kam, Ka di zugu u bu yeli, ni, u faama lala beesigu Ni u ti sa'ai ni Naawunni beebu.
- ⁷U daa sigsi u maḡa n-kye u toori yuubu yela zaa; U daa zaḡi u maḡa n-labgi daabri, Ka laa n-ḡmanni hoo ninsaaidima. Ka ḡon daa baḡi, ni, u ḡmanni hoo ninsaala,
- ⁸U daa sigsi u maḡa ka daa sakki kum - halli dɔpulli zugu kum gba.
- ⁹Dinzugu Naawunni daa duusi u n-tibgi u zaa, Ka ti u yuuri Ka ka gaari yuya zaa.
- ¹⁰Dinḡo zugu ka sɔkam zaa nin ti gbaani u tooni: Ban be saazugu nin gbaani u tooni, Ban be duniya wa ni gba nin ti gbaani u, Ni ban be tinlḡḡu ni gba m-paasi.
- ¹¹Ka sɔkam zaa nin ti mooli u yuuri Ka sakki, ni, Yisa Kirisita nye la ti Dugma, Ka di kye ka u Ba Naawunni nya gyirima.
- ¹²M mabiisi, di veeli pam yan daa sakki n-ti ma, man ḡon daa be ya saani la, halli ni man laa n-ka ya saani wa gba. Amaa ya kur kpalimma n-kpaḡḡi ya mansi n-tumna, ni ya ti paai ya tuliginsim zaa ni nimmoosi.
- ¹³Dama Naawunni kur kpalim m-be ya saani, ka ḡon la'amni n-tumna, ni ya ti sakki ḡon boori seem ka laa n-nyaḡi n-tum.
- ¹⁴Tɔ; ya kpalimma n-tumna lala ka di kye ka birisigu ni nangbankpeemni ti be ya saani.
- ¹⁵Ka lala zugu nin kye ka galinsi seelli ku paai ya, ka ya nin nye la Naawunni bisuma m-be duniya wa dima sunsukkuni, halli ni ba zaa n nye tumbeeri dima zaa yori. Ya nin ḡmanni hoo saḡmariwuusi ḡon ne seem la, ka ba nin nya.

- ¹⁶Ya nin nmani lala, yan zaɗɗni nyɔvuri lahabaari n-tiri ba sahanseaa la. Ya yi niɗi lala, n sufu nin mari yaa Kirisita Dabsiri maa daari, dama din nin ti wulisi, ni, n kpaɗmaɗni ni n tuma maa zaa daa pa yɔri.
- ¹⁷Di nmani la yan maanni la sara ka man mun nye ka koom ka ba kpaara - di nye la : ya niɗi yedda n-kyenni tooni, halli n kum daari ti paai na. Ni di zaa yɔri, n sufu yi maai ka n sufumaasim wa nin paai ya.
- ¹⁸Lala yaasa, ya gba sufu nin maai ka ya sufumaasim wa nin paai ma na.
- ¹⁹Tɔ: di yi nye ti Dugma Yisa yiiko zugu, m mari tama, ni n nin tum ti mabii Timoti ya saani na pampaɗɗa, ka u nin tiri ma ya lahabaya ka n nin mari sufudoaa.
- ²⁰Ɗɔn kɔkɔ n nye nɔn sunɗni ma n yela kam puuni, ka laa n-nye nɔn gɔsiri ya zugu ni nimbirimooa.
- ²¹Banla zaa ba'a be la ba maɗtoori yela ni, pa Yisa Kirisita yela ni.
- ²²Amaa nɔn Timoti muna, yan mi u beebu nɔn nye seem, ni, u sunɗni ma zaɗɗi n-kyanɗi lahabasunɗu tuma hoo biiya nɔn sunɗni u ba seem la.
- ²³Dinzugu m mari tama, ni, n tum u ya saani na: ka n nin niɗi lala man nɔn mi din kyenni seem n-ti ma sahanseaa.
- ²⁴Halli ni di zaa yɔri, n niɗi Yisa yedda, ni, di ku yuui ka n nin kye ya saani na m mamɗa.
- ²⁵M mabiisi, n nya ka di nye la talasi ni n tum ti mabii Epafroditusi ni u labi ya saani na. U nye la so nɔn la'am ni ma n-tumna, hoo soogyadima ayi nɔn yi sunɗni taaba seem la. Ɗɔna ka ya daa tum n saani na ni u ze ya zaani ni n-sunɗni ma.
- ²⁶N nin tum u lala, dama u sufu zaa be la ya yela ni; ka din paasi lala nye la: u baɗɗiya, ni, ya daa wum u alaafe kaalinsi lahabaari, ka di daa niɗi u sufusa'aɗɗu pam.
- ²⁷U siri daa ka alaafea, ka di daa bu veeli gba - halli ni u ti ya n-kpi gba. Amaa Naawunni daa zo u namboo, halli pa la nɔn kɔkɔ amaa man gba daa nya lala namboo maa. Di yi pa lala n naa n-nya sufusa'aɗɗu m-paasi n sufusa'aɗɗu ni.
- ²⁸Anɗo zaa zugu ka n yeli, ni, see ka n tum u ya saani na yooma. Lala nin kye ka ya nin laa n-nya u ka ya sufu maai di zugu, ka man mun ku laa n-nya sufusa'aɗɗu u yela zugu.
- ²⁹Dinɗona ya deaama u ti Dugma zugu, ka kye ka ya sufu maai u zugu. Halli lala taabu niriba zaa ka ya pun deaari n-tiri ba gyirima.
- ³⁰Dama nɔn Epafroditusi daa tumni n-tiri Kirisita, halli nti pɔri kum; u daa zaɗɗi u nyɔvuri m-pa talima, ka u daa niɗi lala ni u ti ze ya zaani ni n-sunɗni ma, sahanseaa yan daa bu nyanɗi n-kye n saani na la.

Filipaai Dima 3

- ¹Tɔ, m mabiisi, din kpalim nye la : ni, ya mari sufupeelli ti Dugma zugu. M maali n-sɔbri man pun sɔbi seem n-ti ya, amaa lala bu tɔ n saani, ka yarima mun nin nya sunɔsim di zugu, ka yetto'abeoo ku ti paai ya na.
- ²Ya banɔma ninvugseeba ban nmani la baasi la, tumbeeri zaa tumniba la, ban boori ningbina nmaari yela kɔkɔa!
- ³Ya bu nya? Tirim nɔn mari seelli maa nye la gunibu ni yelimaɔni - ni, ti mari Naawunni Sii maa sunɔsim n-gyeemna, ka zaɔni ti sufu zaa n-tibgri Kirisita ni sufumaasim: di pa la ningbina yetto'ari, yedda ninbu n nye di.
- ⁴Halli man nye la sɔ nɔn nin nyaɔni n-zaɔni yedda n-nini ningbina yela maa. Sɔ zaa yi yenni, ni, u mari yedda u ningbina yela zugu, man gaari u.
- ⁵Ii! - Izraeli butiri nira n nye ma, ka ba daa dɔli la soori n-guni ma n dɔ'am dabsa anii daari: Bengyamin za'anɔri bii gba n nye ma, Hibrudoowa halaali zaa, ka n daa dɔli la Farisii dima zaaligu bamsim soori la.
- ⁶Lala soori nimbirimooa yela zugu muna, n daa kari Yisa nyaandɔliba n-namsi ba; ka Yehudiya dima zaaligu dɔligu beesigu ziiya ka n daa bu pɔsigi seelikam.
- ⁷Anɔ zaa daa be la n saani hoo an mari bukyi; amaa di zaa yɔri, pampaɔnɔ m ba'a ka anɔ zaa ni, halli beela, Kirisita yela zugu.
- ⁸M-paasi lala, m ba'a ka bunseelikam zaa ni, di yi pa la man mari bamsim seaa m-banɔni n Dugma Yisa Kirisita la - lala gaari a zaa halli nti yakki. Nɔn Kirisita zugu ka n gɔsiri bunseelikam hoo sa'ari ni bunkyɔ'ama: m bukyi zaa nye la, ni, n nin nya nɔn Kirisita Yisa Masiya,
- ⁹ka n laa n-kpalim m-be u saani. Ka di pa ni m mari m maɔtoori yelimaɔni din yi la n zaaligu soori dɔligu ni na; ay! - n yelimaɔni beebu ni kur yi la n Kirisita yedda ninbu ni na. Naawunni saani yelimaɔni n nye di, yedda ninbu zugu.
- ¹⁰M boori m banɔni u kum yisigri yiiko nɔn be seem, ka laa n-la'am n-diri u wahala diibu, ka naayi leebi nɔn dɔli u soori, halli nti kpi.
- ¹¹Ka dinɔna, di nin kye ka n paai kum yisigri zii la.
- ¹²Tɔ; ka di pa la m pun deaai a; bee, m pun paai anɔ zaa ni na; amaa n kpalim n-kyenni tooni n-katti a nɔba, ni n ti naayi deaai, hoo Kirisita Yisa nɔn pun deaai ma seem maa.
- ¹³Ii, m mabiisi, m mammanɔa bu yetti, ni, m pun deaai a. N ka seela, di yi pa la : ni, n tamni la bunseelikam kan pun gaari, ka kye ka ka kpalim n nyaanɔa, man mun nɔn kyenni la tooni ni n ti paai bunsuma maa ziiya.
- ¹⁴N nmani la hoo ninvugso nɔn zɔri zoaa: m moori n-kyenni tooni ni n ti danɔni m-paai tɔriga maa na n-deaai nɔn danɔni tooni piini maa. Ka di nye la : Naawunni nɔn booli ma ni m paai u saani saazugu na, Kirisita Yisa zugu.

- ¹⁵Ti zaa yi ti kye biilim ni na'akyimni yela ka paai ninvugmaṅni ziiya, lala teesa ka ti zaa nin teesira. Ya so yi bu teesiri lala, anḡo gba ka Naawunni nin kasigi n-wulisi n-ti u.
- ¹⁶Amaa tin pun paai zaaziseaa ni, ya kye ka ti bari n-zaani beni.
- ¹⁷Ka dinḡona ya la'am n-doli beesisunḡu soḡeaa man ḡon pun wulisi ya la, ka laa n-ḡosiri ninvugseeba ban doli lala taabu soori maa.
- ¹⁸Dama m pun yeli ya, ni, niriba pam beebu pa lala: ka n labi n-yetti ya lala yaasa, halli ni sufusa'anḡu gba, ni, niriba wa leebi la Kirisita doḡulli yela dindaandima.
- ¹⁹Ban gyeemni wunso la nye la ba bundira korisi, halli ka ban boonni seelli, ni, 'gyirima' la nye la vi yela, dama ba teesa zaa be la duniya wa buna ni: ba naari nye la baasi yori zaa.
- ²⁰Tirim mun nye arizana timbiisi; ti guusi la ti Tuligra kyenni na, ka u nin yi arizana m-paai na - ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya nla.
- ²¹Don Yisa ti Tuligra mari la yiiko din nin kye ka u su bunseelikam zaa fukumsi, ka u nin zaḡḡi lala yiiko maa n-takki ti ningbinky'o'ama wa n-kye ka a leebi hoo u mammantoori gyirima ningbina taabu.

Filipaai Dima 4

- ¹Lala maa zugu, m mabiisi, n wuri ya pampam, ka n sufu bu maai man bu nyari ya la zugu. Sufumaasim ka ya tiri ma, halli nti kye ka m mari la karimbaani ya zugu gba, hoo n pun di naam ya zugu. Dinzugu, m mabiisi, lala maa n sumni ni ya ze yummu ya beesigu puuni n-ti ti Dugma maa.
- ²To; ka nyin, Yuwodia, ka n susiri i ni, ni nyin, Sintikiyi, gba; n susiri ya ni, ni, ya mari nangbanyinni ni taaba, ti Dugma maa zugu.
- ³Ka nyin gba, n zoḡunḡu, nyin ḡon daa be n saani n-tumni la, n susiri i gba, ni, i sunḡi ba lala. Dama po'aba ayi wa daa sunḡi ma pam zaḡḡi n-kyanḡi lahabasunḡu tuma, ban ni Klemensi ni n tuntuntaaba ban kpalim la m-paasi. Naawunni siri pun sobi ba yuya n-niḡi nyovuri gbanḡu la ni.
- ⁴Ya kye ka sufupeelli be ya saani sahakam, ti Dugma zugu. Ii, m maali n-yetti ya, ni, ya mari sufupeelli.
- ⁵Ya kye ka sokam banḡi ya nirilim ḡon nye seem. Ti Dugma poro ti saani na.
- ⁶Dinḡona yan di kye ka seelli mugsu ya, amaa ya puusim Naawunni ya susigu zaa ni, ka kye ka u banḡi yan boori seelikam zaa, ka laa m-puusi u taari.
- ⁷Naawunni siri tisiri sugru ni sufudoaa ka di gaari ti nin toai m-banḡi seem zaa. U nin kye ka lala sugru ni sufudoaa guri ya sufu yela, ni ya sufu ni teesa zaa, yan be Kirisita Yisa saani zugu.

- ⁸Di naari, m mabiisi, ya kye ka ya teesa zaa paali la ni bunseesi an nye bunsuma, ni an sumni pe'abu - di nye la : bunseesi an nye yelimaɲni, ni bunveela, ni seesi an doli soori, m-paasi niriba ɲon wuri bunseesi n-tibgri a, ni seesi an mari gyirima.
- ⁹Ya zaɲɲma man wulisi ya seem maa n-tumni lala, ka doli yan nya ka wum zaɲɲi n-kyanɲi n tuma soori la. Ka Naawunni nin be ya saani, ka ɲon mun nye ɲon tisiri sufumaasim maa.
- ¹⁰Di daa niɲi ma nya'asim pam ti Dugma zugu, man ɲon daa nya ka ya laa n-teaari n yela maa: halli ya daa pun teaai n yela, amaa ya daa koɲɲi soori.
- ¹¹Di pa la n yetti, ni, n koɲɲi seela, dama n pun bamsi man nin niɲi seem n-kye ka man mari seesi la ti sakki ma.
- ¹²N na mi n-koɲɲi seela, ka laa m-mi m-mari halli nti yakki. Ya'aseaa, bee, sahaseaa, m bamsi yem suɲɲa, ka n nin nyaɲɲi bundira diibu, bee, nangbantoo beebu; n nin nyaɲɲi m-mari pam, bee, m-mari beela; a zaa sakki ma.
- ¹³Yisa Kirisita ti ma yaa, ka di kye ka n nyaɲɲi yela zaa n beesigu puuni.
- ¹⁴Amaa ya daa niɲi suɲɲa pam, yan daa suɲɲi ma n yelimugsa puuni la.
- ¹⁵Ya mi halli, ya Filipaai dima, man ɲon daa daɲɲi n-yi Masidoonya tingbaɲɲu sa m-moonni lahabasuɲɲu yela maa, yan daa suɲɲi ma seem lala saha maa. Ka ya mi, ni, lala piiligu saha maa Yisa nyaandoliba la'aɲɲu seelli daa bu suɲɲi ma zaɲɲi n-kyanɲi tisibu ni deaari yela, na'ala yarima kɔkɔa.
- ¹⁶Ya laa m-mi yaasa, ni, ya daa ti ma suɲɲsim halli man ɲon daa be Tesalonika tinɲa gba, ka di daa pa la yummu.
- ¹⁷Di pa la m boori la piini, amaa n nya ka piini tisibu paasiri ya la nyoori.
- ¹⁸Man mun daa pun deaaya, ka di gaari zaa. N nya man boori seelikam, dama Epafroditusi daa mari ya piini maa zaa na n-ti ma. Ka di niɲi Naawunni nya'asim, hoo turaali nyoobu nyunya'asiri, bee, hoo ban maanni maaligu n-ti u ka u deaai ni sufumaasim.
- ¹⁹M Ba Naawunni mari la buna ni arizikki zaa, ka a be la Kirisita Yisa gyirima ziiya, ka u nin zaɲɲi yan boori seelikam zaa n-ti ya.
- ²⁰Ɔon Naawunni ti Ba maa nin nya pe'abu, saha din ka toriga. Ammi.
- ²¹Ya puusima Naawunni niriba la n-ti ma - ninvugseeba ban nye Yisa Kirisita suulinsi. Ti mabiseeba ban be kpa zaa puusiri ya na.
- ²²Naawunni niriba zaa puusiri ya na, halli ban be NaaTitaari yiri maa ni.
- ²³Ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya piinisuma nin be ya sufu ni sahakam. Ammi.

Kɔloosi Dima

Kɔloosi Dima 1

- ¹Man Pɔla n-sɔbri gbanɲu wa n-tiri ya Kɔloosi dima, man ni m mabii Timoti la; n daa di la Yisa Kirisita Masiya tuumu, Naawunni sufu yuubu zugu. Yarima mun nye la Naawunni niriba ka laa n-nyɛ yedda dima ni ti mabiisi, Kirisita zugu.
- ³Tin ɲɔn susiri Naawunni n-tiri ya sahanseaa zaa, ti teaari ya yɛla ni sufumaasim m-puusiri ɲɔn ti Dugma Yisa Kirisita Ba la ya yɛla zugu.
- ⁴Dama ti wum ya yɛla, ni, ya niɲi Yisa Kirisita yedda ka laa m-mari wurilim n-tiri Naawunni niriba zaa.
- ⁵Ya be lala ya tama zugu, dama ya siri mari tama, ni, ya guusiri ya faari diibu saha, ka di be la arizana ni. Ya daa pun wum di lahabaari maa, yan daa wum yelimaɲni lahabasunɲu maa sahanseaa la.
- ⁶Lahabasunɲu wa siri pun paai ya saani. Ka be la duniya wa lugrikam zaa ni, n-wanni ka wala ka zoaara; ka lala ka ka wanni wala yarim gba saani. Ka daa wanni la lala yan daa daɲɲi n-wum ka yɛla - dabsiseaa yan daa ti baɲɲi Naawunni piini ɲɔn siri nye seem la - halli ni zuna.
- ⁷Lahabaari maa ka ya daa wum Epafraasi saani; ɲɔn Epafraasi nye la ti mabisunɲu ka ti la'amni n-tummi Naawunni tuma. Yedda daana n nye u, ka u tummi n-tiri Kirisita yarim zaa zugu.
- ⁸Ɖɔna n daa teaai ma yan mari wurilim Naawunni Sii Kasi puuni seem.
- ⁹Lala maa zugu, tin daa wum ya yɛla maa halli ni zuna, ti bu kye ti wunsusigu ya zugu. Ti susiri Naawunni, ni, u kye ka ya nya yem ni bamsim din nye Naawunni Sii maa dinni zaa, nti baɲɲi u sufuyuubu yɛla zaa gbinni.
- ¹⁰Ni, lala nin kye ka ya be beesisunɲu din sumsi ti Dugma niriba, ka kyenni tooni n-wanni wala - di nye la : yan tummi tunsuma zaa ka ya Naawunni bamsim gba zoaari sahakam.
- ¹¹Ni, ɲɔn Naawunni nin kye ka ya mari kpeenɲu zaa, dama u gyirima mari la yiiko, ka di zugu u nin kpamsi ya kirikiri. Ni, u kye ka ya maali siri ni ya ze yummu bunseelikam puuni n-di sugru, ka laa m-mari sufupeelli
- ¹²m-puusiri ti Ba Naawunni taari, ɲɔn se'asi ti ni ti la'am ni u niriba zaa n-deaai ti tɔrli, neesim tinɲa maa ni sa.
- ¹³Ii! - u siri daa pun yiisi ti zibsim yiiko ni na, ka zaɲɲi ti n-taasi u Biwuttigu naam ni na.
- ¹⁴Ka ɲɔn Naawunni Bii maa saani ka ti nyari tuliginsim ka deaari ti tumbeeri kye-m-peɲɲi.

- ¹⁵Naawunni Bii wa muna - soso bu nyari Naawunni, amaa u Bii wa ḡmanni u ni; ka ba daa daḡḡi n-dɔ'ai u poi ka naayi naam bunseelikam zaa, ka u nyɛ la bikpeema.
- ¹⁶Dama ḡḡon saani ka bunseelikam daa naam: aseesi an be arizana ni, ni an be duniya wa ni gba; aseesi an nyara, ni an bu nyari gba; naam ziziisi dima ni suulinsi dima ni zuguraandima ni yiiko dima - Naawunni Bii la zugu ka ba zaa daa naam, ni ba ti be u fukumsi ni.
- ¹⁷Ḋona siri daḡḡi a zaa tooni ka buna zaa tugi la taaba m-be ni u zugu.
- ¹⁸U be la u niriba ban la'amni taaba n-dɔli u la saani hoo zugu ḡḡon be ningbiḡḡu saani seem la. Ba toondaana n nyɛ u, so ḡḡon daa daḡḡi ba zaa n-doaai kum ni; lala daa niḡḡi nti kye ka u leebi ba toondaana bunseelikam puuni.
- ¹⁹Di mun daa maai Naawunni sufu, ni u ti kye ka u bunseelikam kpalim m-be u Bii maa ni.
- ²⁰Ka daa laa n-kyɛ ka u Bii wa ti zo sindaani u saani, n-tiri bunseelikam zaa, ni u ti kye sokam taalli m-peḡḡi ba - baseeba ban be duniya wa ni, ni ban be arizana ni gba. Ba daa zaḡḡi ḡḡon Yisa n-kpaasi dɔpulli maa zugu ka u ziim daa yi na ka u kpi - lala ka u leebi sindaanzotta.
- ²¹Yarim muna, sahanseaa la ya gba daa za'asi Naawunni yela ka yaai u, ka di daa nyɛ la ya teesibeeri ni ya tumbeeri zugu.
- ²²Amaa pampanḡḡo Naawunni Bii la daa zo ya sindaani Naawunni saani ka kye ka nangbanyinni maali n-niḡḡi. U daa zaḡḡi u ninsaatiiri ningbiḡḡu n-niḡḡi lala, dama u daa mari ka halli nti kpi. Dinḡḡo zugu ka u mari ya n-taasi Naawunni saani ka kye ka ya ku mari taaliseaa, ka ya leebi Naawunni niriba kasi, ka ka galiḡḡu u saani.
- ²³Ya siri nin kpalim m-be lala, ya yi bari n-zaani kpeḡḡa ya yedda maa ni, ka bu birisira. Ya ze lala, ka kur kpalim m-mari tama. Ya teaama lahabasuḡḡu la yela, yan daa pun wum lahabaseaa maa - ya tama n-siri la. Ba daa tɔ'asi lahabasuḡḡu wa yela n-tisi bunvuya zaa duniya wa puuni, halli ka man, Pɔla, leebi la ḡḡon tumni lahabaari maa tuma.
- ²⁴Tɔ: pampanḡḡo m mari sufumaasim pam man namsiri ya zugu la. Ii - di nyɛ la Naawunni niriba zaa zugu ka n diri wahala n ningbina wa ni: halli Kirisita ḡḡon daa namsi ba zugu gba, man nin naai namsigu din kpalim n-ti ba, dama Naawunni niriba taaba la'aḡḡu nyɛ la Kirisita ningbiḡḡu.
- ²⁵Ka man daa deaai la'aḡḡu maa tuma, dama di nyɛ la Naawunni ḡḡon ti ma tunseaa, u maḡḡoori sufuyuubu zugu. Yarim zugu ka u daa ti ma, ni n ti kye ka ḡḡon Naawunni yeligu zaa paai ya na.
- ²⁶U yeligu yeliso'ara maa nla, ka a na bu yi paalu sahanseaa la, piiligu ni halli ni zuna - duniya wa bura zaa daa bu nya a. Ana ka u naayi yiisi paalu ni n-tiri u toori niriba la.

²⁷Ban muna - ñon Naawunni boori u wulisi yeliso'ara maa tibsım ni gyirima ñon nye seem maa n-ti ba, ka a be la ban pa Yehudiyadima maa saani gba. Ka di gbinni nye la : ni, Kirisita be la ya saani, ka di nye la tama n-tiri ya, ni, ya nin nya gyirima.

²⁸Tɔ, ñon Yisa Kirisita nye la ti lahabaseaa tin moonni maa. Ti kpaamni sɔkam, ka zaŋŋi yem zaa n-wulisiri ba, ni ti ti zaŋŋi ba zaa n-taasi ñon Kirisita saani na, ni ba ti leebi niriba ni yelimaŋni.

²⁹Dinŋo zugu ka n zaŋŋi yiikoseaa ñon Yisa ñon zaŋŋi n-ti ma la n-tumni ni nimbirimoaa zaa.

Kloosi Dima 2

¹Dinŋona m boori la ya baŋŋi man kpaŋŋi m maŋŋa n-tumni n-tiri ya seem, yan ni Leodisii dima, halli ni ya ninvugseeba ban na bu mi ma la zaa.

²N tumni lala ni di ti kye ka ba sufu ti kpamsi, ka ba mari la nangbanyinni ni wurilim ni taaba. Lala ka ba nin ti baŋŋi Naawunni bunsuma zaa, birisigu ka ni, halli nti baŋŋi Naawunni yeliso'ara maa gbinni - din nye Kirisita la.

³Dama ñon Kirisita saani ka yem ni miilinsi zaa sɔ'ai, hoo ninsaalidima ñon sɔ'ari ba arizikki seem la.

⁴N yetti ya lala, ni, sɔ di tɔ'asi yetto'anya'asa n-yɔmsi ya, dama a siri nye la yetto'ayɔya.

⁵Ni n ziiya ñon wa'a ni ya beebu zii maa zaa, n sufu ni teesa, ni n sii maa, be la ya saani. N sufu maaya pam, man nya yan doli soori maa suŋŋa seem, ka laa m-baŋŋi ya Kirisita yedda niŋbu ñon ze yummu seem la zaa.

⁶Yan daa sakki n-ti Kirisita Yisa, ni, u nye la ya Dugma la - dinŋona, ya kye ka ya doli u soori maa.

⁷Ya ŋmani la bumbula m-baari nya'a u tam maa ni; bee ya ŋmani la u duu, m-me suŋŋa n-tɔm u zugu. Dinŋona ya kyem tooni n-kye ka yelimaŋni ni yedda be ya ni, hoo ban daa wulisi ya seem la; ka ya puusiri Naawunni halli nti yakki.

⁸Yan mari ya mansi ka di kye ka sɔ yɔmsi ya, ni, u yetto'a maa mari ninneesim: a zaa nye la yem yori bunkyo'ama an doli la ninsaadima teesa ni ba yem kɔkɔa. A pa la Kirisita yem yela, amaa arizimbeseeba ban su duniya wa yela maa yem nla.

⁹Dɔn Kirisita saani ka Naawunni beebu ñon nye seem zaa deede kpe ninsaala ningbiŋŋu ni m-be ni.

¹⁰Ka yan mun nyari bunseelli kam u saani ka bu kɔŋŋi seela. Dɔna n su yiiko ni suulinsi zaa fukumsi.

¹¹Dɔn Kirisita zugu ka ba daa guni ya, pa la ninsaadima gunibu soori ni, amaa yan daa yeaai ya duniya wa ningbina yelibeeru m-basi - Kirisita gunimaŋni nla.

- ¹²N tɔ'asiri Naawunni koom suubu yela: ban daa su ya koom la, di gbinni nye la : ni, ba daa la'asi ya ŋɔn Kirisita saani n-sɔ'ai ya gballi ni; ka dinŋɔna ya nin laa n-la'am u saani n-yisigi, dama ya niŋi Naawunni yiiko maa yedda, ni, u daa neaai u kum ni.
- ¹³Yan daa na bu guni gunibu wa sahanseaa la, ka daa kpalim m-be ya yelibeeru ni la, lala saha ka Naawunni daa la'asi ya Kirisita saani n-ti ya nyɔvuri. U daa kye ti tumbeeri maa zaa taalli m-peŋŋi ti.
- ¹⁴Ba daa sɔbi ti taalli sama yela n-dooli, ni zaaligu yela zaa an galimni ti: amaa ŋɔn mun daa kpiisi a zaa m-basi. U daa zaŋŋi ti galinŋu gbanŋu wa n-yiisi n-kpaasi n-tabli u dɔpulli zugu.
- ¹⁵Dɔpulli maa zugu ka u daa nyaŋŋi: u daa gbaasi ban su fukumsi ni yiiko n-fa ba tɔppu neema, ka daa sigsi ba n-kye ka ba dɔli u nyaanŋa ka sɔkam nini nya, ka u daa be tooni n-kyenni u nyaŋŋi gyingaari ni la.
- ¹⁶Tɔ: dinŋɔna yan di kye ka sɔ galimni ya zaŋŋi n-kyanŋi bundira yela, bee bunnyuura, bee Kyuusi gɔya ni Vuusim Dabsa yela.
- ¹⁷Anŋɔ zaa daa be ni, ni a ŋmansiri n-wulisiri la din ti ya kye na; amaa a gbinni yelimaŋŋi nye la Kirisita mammanŋa.
- ¹⁸Yan di kye ka ba bugsi ya yela n-yɔmsiri n-yetti, ni, ya lu ni. Ba sigsiri ba mansi n-gyeemni malaakadima; amaa di zaa yɔri, yelimaŋŋi ba dɔli la ba suntoori teesa, ka wulisiri ban nya bunseesi la yela yinniyinni, ka di kpeesiri ba la karimbaani.
- ¹⁹Ba mun bu kpalim n-tugi Kirisita, ŋɔn nye ningbiŋŋu maa zaa zugu. Dama ŋɔna n tiri ningbimmunni zaa yaa, ka di dɔli la tuga ni gyiila maa zaa ka a zaa mari kpeeŋŋu n-tumni ni taaba sunŋa, n-zoari na hoo Naawunni ŋɔn boori seem.
- ²⁰Yarima siri daa la'am Kirisita saani n-kpi. Ya kpiya m-bakki ka kye duniya wa yiiko dima fukumsi: ka wula zugu ka ya na boori ya dɔli la kaya ni kyisa soya? - hoo ban na be duniya wa beebu ni maa ŋɔn dɔli seem la.
- ²¹Ni, "Yan di di dinŋɔa, ya din lam dinŋɔa, yan di siisi dinla!", fa!
- ²²Ay! - kyisa wa zaa nye la ninsaadima zaaligu, ni ba wulisigu zaŋŋi n-kyanŋi duniya wa yela: amaa yela wa zaa baligri ni n-naara.
- ²³Ban tɔ'asiri mangbaari yela, ni mansigsigu, ni ningbina mugsigu yela la, di ŋmani la yelisuma ka ba yetta. Amaa anŋɔ zaa ku toaai m-mari anfaani zaŋŋi n-kyanŋi ningbina koribeeri goaari bee za'asigu.

Kɔloosi Dima 3

- ¹Ka dinŋɔna ya pun la'am Kirisita saani n-yisigi: ka di yi be la lala, see ka ya bo bunseesi an be saazugu, beni ka ŋɔn Kirisita zi u zizii ni, Naawunni nudirigu ziiya.
- ²Ya kye ka ya teesa be saazugu buna wa ni, pa duniya wa buna la ni.

- ³Dama ya kpi ni, ka ya nyɔvuya yi la'amni Kirisita saani n-so'ai Naawunni beebu zii la ni.
- ⁴Halli ya nyɔvuri n nye Kirisita la, ka ŋɔn Kirisita yi ti yiisi u mammanɗa paalu ni, ya gba nin la'am m-be u saani n-yi paalu na ni gyirima.
- ⁵Lala zugu, see ka ya ku ya duniya wa ni kɔrisi yela zaa - zina nla, ni tumpoosa boobu an mari da'ari, ni kɔribeeri, ni ligri ni neema boobu, ka di ŋmani la wuna gyeenɗu la, dama ya boori ana n-gaari ya Naawunni boobu: ya kye ka a zaa basi yɔri.
- ⁶Dama anɗo taabu zaa zugu n kye ka Naawunni sufu yisigra.
- ⁷Sahanseaa la ya daa be la beesikanɗo taabu, ka dɔli lala soya la.
- ⁸Amaa pampanɗo see ka ya za'asi anɗo dima: suuri, ni teesibeeri, ni putoo tuma, halli yan di kye ka ya noya to'asiri yetto'ayɔya n-tuuri Naawunni ni ninsaala gba.
- ⁹Yan di laa m-ma'ari ziri n-tiri taaba: ya bu nya? - ba zaɗɗi ya beesikurigu yela m-basi, ni ka tuma zaa, hoo nira ŋɔn yeaai kparibeoo m-basi seem la;
- ¹⁰ka laa n-ye kparipaalli, bunveelli. Ka beesipaalli wa mari yempaalli ka di yi Naawunni ŋɔn naam ka maa saani na, ka kur ŋmanni la Ɗɔna.
- ¹¹Beesipaalli wa puuni ka woligri ka ka saani zaɗɗi n-kyanɗi Griikadima ni Yehudiyadima, bee ban guni ni ban bu guni saani: di yi ti nye tinzundima ni Sitiya tingbanɗu moo ni niriba, bee daaba ni ban su ba mansi yela - ay! Kirisita nye la bunseelikam n-tiri ba sokam zaa.
- ¹²Naawunni siri yiisi ya, ni ya ti leebi u manɗa niriba; ka laa n-wuri ya. Ka lala zugu ya nin zaɗɗi beesipaalli wa kpariveelli n-yea - di nye la : nambɔzoaa ni kuɗɗa, nirilim, mansigsigu, mangbaari ni sugru.
- ¹³Ya sakkma n-tisi taaba, ka ya so yi ti nya u taraana taalli, see ka di daama kye u taalli maa m-peɗɗi u. Hoo ti Dugma ŋɔn kye ya taalli m-peɗɗi ya seem la, ya gba kye m-peɗɗi ya taaba.
- ¹⁴Anɗo zaa n nye bunsuma, amaa see ka ya zaɗɗi wurilim m-paasi a zugu, ni a zaa ti toɗɗni taaba ka niɗi suɗɗa dede.
- ¹⁵Ya kye ka Kirisita sufudoaa su ya sufu zaa fukumsi, dama di zugu ka ba daa booli ya, ni ya ti leebi hoo ningbiɗɗu yinni. Ka laa n-leebe seeba ban puusiri Naawunni sahakam.
- ¹⁶M-paasi yaasa, ya kye ka Naawunni yeligu be ya ni, ni ka bunsuma zaasa. Ya zaɗɗi bamsim zaa n-wulisiri taaba Naawunni wurilim yela, ka kpamsiri taaba sufu. Ya kur yuumni Litaafi yuuma n-wulisira, ni wungyeenɗu yuuma, ni Sii Kasi yuuma gba; ya yuumni ya sufu ni m-puusiri Naawunni sahakam.
- ¹⁷Ka ya yi ya tumni seelikam, bee, ya to'asi seelikam zaa, ya kye ka ya niɗni a zaa ti Dugma Yisa yuuri zugu. Ya tim ti Ba Naawunni pe'abu ŋɔn Yisa zugu sahakam.

¹⁸Pɔ'aba, ya wumni n-tiri ya siridima kpaan̄ɲu la; dama lala yi sumsi ban be ti Dugma saani maa.

¹⁹Yan mun dɔppa, ya wuri ya pɔ'aba ka di yisigri ya suuri n-niɲni ba.

²⁰Ya biisi la muna - ya wumni n-tiri ya ba ni ya ma dima bunseelikam zaa puuni; dama lala m maari ti Dugma sufu.

²¹Yan mun ninvugkura, yan di kye ka ya biisi beebu tɔ n-ti ba; ka di yi pa lala ya nin daam ba sufu.

²²Daaba, ya wumni n-tiri ya duniya wa dugmadima, ni gyirima ni ninzoaa. Ya gyeemma ba, pa la ban yi gosiri ya kɔkɔa, hoo ninvugseeba ban boori ni ba nya duusigu ninsaalidima saani, amaa ya zan̄ɲi ya sufu zaa n-tummi n-tiri ba sahakam, ka zori Naawunni gba.

²³Bunseelikam zaa yan niɲna, ya niɲma di ni ya sufu zaa n-tiri Naawunni, pa la ninsaalidima.

²⁴Ya mi halli, ni, ya Dugma nin yiisi ya faari na n-yɔ ya. Ya tumba ya daaba tuma la n-tiri ya Dugma Kirisita.

²⁵Ɖɔn yi tummi tumbeeri muna, ba nin niɲi u hoo u tuma wa ɲɔn yi sumsi seem la, dama Naawunni bu gamsira.

Kɔloosi Dima 4

¹Ya ban su daaba la muna, ya dɔli yelimaɲni n-tiri ba, ni an dɔli soori. Ka mi, ni, ya gba mari ya Dugma ka u be arizana ni.

²See ka ya kur pe'ari n-susiri Naawunni ni nimbirimooa; yan di gbisi ka kye puusigu. Ka laa m-puusiri Naawunni barika sahakam.

³Ka ya puusigu wa ni, see ka ya susiri Naawunni n-tiri ti gba: ni, u ti maali soori n-ti ti ni ti ti tɔ'asi u yeligu maa n-tiri niriba, n-toaai n-kasigri u yeliso'ara an be Kirisita ni maa. Di nye la lala yeligu maa zugu ka ba lo ma kyɔrimi ka n na kpalim m-be lala.

⁴Ni, Naawunni nin kye ka n nin yiisiri yeliso'ara wa zaa paalu, hoo din kpa la talasi seem la.

⁵Ya mun kur mari ya mansi ka dɔli yem soori n-tiri ban pa ti niriba la. Yan di kye ka sahasunseaa ti gaari yɔri.

⁶Ya mari azamsuma an nya'asa, hoo zeseesi an mari jaarim ɲɔn nya'asa seem la: ka mi yan sɔsiri seem ni niriba, n-labsiri sun̄ɲa n-tiri sɔkam.

⁷Tɔ. Tikyikusi nin yeli ya n lahabaya zaa. U nye la ti mabisun̄ɲu n-sun̄ɲni ti, ka ti la'amni taaba n-tummi n-tiri ti Dugma.

⁸Lala zugu ka n tumni u ya saani na, ni u ti yeli ya ti lahabaya wa, ka lala ka u nin kpamsiri ya sufu.

⁹Ka n kye ka ɔneesima gba ti doli u n-kye ya saani na: ɛn gba nye la ti mabisuɛɛ, tin mun niɛi u yedda n-wuri u pam gba. Halli u nye la ya timbiya, ka u nin yeli ya ti kpa wa yetto'a zaa.

¹⁰Arisitaakusi gba ka ba paasi n zugu n-kpari sarika duu ni: ɛn gba puusiri ya ni. Maaki gba puusira - ɛn nye Baanabasi tunzo la. ɔn Maaki yela ka ya pun wum, ni, u yi ti paai ya saani na, see ka ya deaai u suɛɛ.

¹¹Yisa so, ban booni so 'Gyasitisi' la - ɛn gba puusiri ya. Ban n nye Yehudiyadima ka ba suɛɛni ma Naawunni naam tuma maa ziiya; ba butiri so zaa laa n-ka ni m-paasi ba zugu; ban mun kpamsiri ma ni sufudoaa.

¹²Ya timbisɔ gba be ni, ɛpafraasi, ka ɛn gba puusiri ya ni. U nye la Kirisita Yisa nyaandolisɛɛ. U moori sahakam n-susiri Naawunni n-tiri ya, ni, ya nin ze yummu Naawunni soori maa ni n-doli Naawunni yuubu zaa sahakam.

¹³N nin toaai n-yeli ya u tuma pam yela, ni, u tumni tunkara n-tiri yarima, ni Leodisii dima, ni Heerapolisi dima gba.

¹⁴Do'ata Luuki gba puusira - ti wuri ɛna pam gba - ɛn ni Diimasi m puusira.

¹⁵Ya puusima ti mabiisi ban be Leodisiiya la, ka yan di tam Nimfa ni ninvugseeba ban la'amni u yiri maa ni n-gyeemna.

¹⁶Ya yi karim gbaɛɛ wa n-naai, ya kpaɛɛ ya mansi n-kye ka Leodisii dima ti deaai n-karim, ka yan mun deaai ba dinni n-karim.

¹⁷Ya yelim Akyipusi, ni, u na teesim tunseaa ban daa zaɛɛ n-zaali u Naawunni zugu la, ni, u tuma n-naai.

¹⁸To, ya nyam soɛɛ wa - man sobri m-puusiri ya n toori nuu ni soɛɛ: Pɔla. Ya teaama man ɛn lo la kyorimi seem. Naawunni piinisuma zaa be ya saani.

1 Tɛsalɔnika Dima

1 Tɛsalɔnika Dima 1

¹Man Pɔla, ni Sailivanisi, ni Timoti n sobri gbaŋɗu wa n-tiri ya Tɛsalɔnika niriba ban la'amni n-gyeemni Yisa, yan nye ti Ba Naawunni ni ti Dugma Yisa Kirisita Masiya ŋɔn su seeba la zugu. Naawunni niŋma yelisuma n-niŋi ya, ka ti ya sufudoaa.

²Ti kur pe'ari Naawunni ya zugu, ka kur susiri Naawunni n-tiri ya zaa.

³Ti Ba Naawunni tooni ka ti teaari ya yela sahakam, zaŋɗi n-kyanɗi ya yedda niŋbu la yela, ni ya wurilim tuma nimmoosi yela, ni yan mari tama seem n-zɛ yummu n-tiri ti Dugma Yisa Masiya.

⁴Ti mabiisi, Naawunni n wuri ya pam. Ti mi, ni, ya nye la Naawunni ŋɔn yiisi seeba n-niŋi u mammanɗa niriba.

⁵Dama lahabasuŋɗu wa'azu seaa tin daa yiisi n-ti ya la daa pa la yetto'a kɔkɔa, amaa di daa nye la yiiko ni. Naawunni Sii Kasi siri daa be di ni, nti kye ka ya niŋi di yedda zaa. Ya pun mi tin daa be seem ya saani; ka laa m-mi, ni, ya suŋsim zugu ka ti daa be lala.

⁶Ka ya daa kye ka ya beesigu ŋmanni la hoo ti dinni - hoo ti Dugma beesigu ŋɔn be seem maa. Halli ni yan daa di wahala pam maa zaa yori, ya daa deaai yeligu la ni sufupeeliseaa din yiiri Vuusim Kasi saani na.

⁷Dizugu ka ya wulisiri beesisuŋɗu ŋɔn be seem n-tiri yeddaniŋniba zaa ban be Masidoonya ni Akaaya tingbana maa ni.

⁸Ti Dugma yeligu ŋɔn daa yi ya saani maa, pa Masidoonya ni Akaaya kɔkɔ ka di paai: amaa ya yedda niŋbu yela pun mooli n-gyili luginseelli kam zaa, dizugu di bu laa n-sum ni tirima yeli seelli m-paasi.

⁹Dama niriba maa zaa pun mi ka to'asiri tin daa kye ya saani na ka ya deaai ti suŋna seem, ni, yan daa ŋmaligi n-kyanɗi Naawunni saani ka kye buga, ni ya ti gyeem Naawummanɗi ŋɔn nye Nyɔvuri Daana wa.

¹⁰Ni, ya laa n-kpalim n-guusiri ŋɔn Naawunni Bii la kyenni na, ni, u nin ti yi arizana ni sahanseaa n-labi na. Lala Bii maa nye Yisa, Naawunni ŋɔn daa neaai so kum ni. U nye la ŋɔn fa ti n-yiisi Naawunni sufuyisigri kan ya n-kye na la ni m-basi.

1 Tɛsalɔnika Dima 2

¹Ti mabiisi, ya mammanɗa mi tin daa kye ya saani na seem la, ni, di daa pa la din kpalim yori.

²Ya pun mi ban daa feebe ti ka diisi ti vi Filipaai tiŋna seem maa poi, ka ti daa naayi ti kye ya saani na. Halli ni ban daa namsiri ti maa zaa yori, Naawunni daa ti ti sufukpeemni ka ti zaŋɗi lahabasuŋɗu m-moori n-wulisiri ya.

- ³Tin tɔ'asiri ya yettɔ'aseesi maa bu yi kyirinɲu bee koribeeri bee yomsigu ni na;
- ⁴amaa ti kur tɔ'asiri la Naawunni ɲɔn boori ni ti tɔ'asi seem, dama Ɗɔna n nyɛ ɲɔn zɛ ti nyaanɲa ka zaɲɲi lahabasunɲu wa n-ninɲi ti nuu ni. Ti bu tumni ni ninsaalidima nini tigi ti, amaa ti boori la Naawunni nini tigi ti, dama Ɗɔna n nyɛ ɲɔn mi ti sufu ni teesa zaa.
- ⁵Ya mi halli, ni, di pa la nangbammalisim yettɔ'a ka ti daa mari n-kyɛ ya saani na; ti mun daa bu zaɲɲi yettɔ'ayɔmsa n-tɔ'asira, ni ti di nyoori ya saani - Naawunni mun ya n-wulisi lala.
- ⁶Ti daa bu boori pe'abu ninsaalisɔ saani, di yi daa nyɛ la ya saani bee seeba saani.
- ⁷Halli ti daa mari soori ni ti toaai n-susi bunseesi ya saani, tin nyɛ Masiya tuumudima la zugu. Amaa ti daa nyɛ la ban be baalimm ya saani, ka mari ya sunɲa hoo pɔ'a ɲɔn dɔ'ai ɲɔn mari u bileaa seem la.
- ⁸Tin boori ya yɛla pam zugu n kye ka ti daa lo, ni, ti purigi tin mari seelli n-ti ya. Pa Naawunni lahabasunɲu la kɔkɔa, amaa zaɲɲi n-tabli ti mammannɲa nyɔvuya gba, ka di nyɛ la tin kur wuri ya maa zugu.
- ⁹Ti mabiisi, ya teaama tin daa tumni seem la yɛla, halli ni ti yaa tɔriga, ni tin daa di wahala seem la. Ti daa kur tumni la wuntanɲa ni yunɲu, ni di kye ka ti yɛla ku mugsɪ ya, ka ti toaai n-yiisi lahabasunɲu kan yi Naawunni saani la n-ti ya na.
- ¹⁰Ya nyɛ la ti seharadima, ka Naawunni gba di ti sehara m-paasi, ti beesigu ɲɔn daa be seem n-tiri ya yeddaniɲniba wa: ni, ti daa dɔli yelimaɲni soori ka tumni din tuusi, ka galinsi ka ni.
- ¹¹Ya mi halli tin daa tumni seem n-tiri ya maa, ni, di daa ɲmanni hoo dɔsɔ ɲɔn ninɲi u mammannɲa bii seem la.
- ¹²Ti daa kpaam ya, ka kpamsi ya, ka zaali ya noori, ni, ya mari beesiseelli din kye ka Naawunni nini tigra, dama u booni ya ni, ni yan ni Ɗɔn ti la'am u naam puuni n-nya u gyirima.
- ¹³Dinɲɔ zugu ka ti pe'ari Naawunni saha kam. Tin daa zaɲɲi Naawunni yeligu na n-ti ya la, ya daa deaai yeligu maa. Ya daa bu deaai ka hoo ninsaala yeligu, amaa hoo Naawunni dinni; ka di siri nyɛ la lala, ka kur tumni ka tuma ya saani - yarima ban nyɛ yeddaniɲniba wa.
- ¹⁴Ti mabiisi, ya daa nya wahala hoo Naawunni niriba ban be Gyuudiiya tingbanɲu ni la ɲɔn daa nya seem la - niriba ban nyɛ Yisa Masiya ɲɔn su seeba la. Ya daa nya wahala ya mammannɲa timbiisi saani, hoo ban gba ɲɔn daa nya wahala ba Izraeli taaba saani seem la.
- ¹⁵Ban Izraeli dima n daa zaɲɲi ti Dugma Yisa n-ku u, ni anabidima gba, ka daa kari ti n-yiisi. Ba kur tumni la din kye ka Naawunni nini bu tigra, ka kur ɲmeeri nangbankpeemni ninsaalidima zaa saani.

¹⁶Halli ba daa kpaŋŋi ba maŋŋa ni ba ta'ai ti ka ti ku toaai m-mooli tuliginsim lahabaari n-ti ban pa Izraeli dima maa. Ba pun tum tumbeeri pam, ka ba ala'akyi tuma wa paasiri tumbeeri anla zugu, ka a paari a toriga. Ka Naawunni sufuyisigri naayi paai ba n-naai.

¹⁷Ti mabiisi, tin daa wɔligi ka kye ya daba ayi la puuni - kulla ti ningbina taaba wɔligri ka n yetti wa, pa ti sufu ni teesa wɔligri. Ti sufu zaa daa be la ya nyaabu ni, ni ti teesa zaa, ni ti ba'aba zaa.

¹⁸Ti siri daa boori ni ti laa n-labi ya saani na. Halli man Pola daa pun kpaŋŋi m maŋŋa ni n kye na - ka di pa la yimmu kɔkɔa - amaa ka Sintaani kur ta'ari ti soori.

¹⁹Tama bo ka ti ya m-mari ti Dugma Yisa saani - pa yarima kɔkɔa? Bee, sufupeelli bo ka ti ya n-nya, u lappu na daari maa ni? - pa yarima kɔkɔa? lala saha yi ti paai, bumbo zugu ka ti nin baŋŋi, ni, ti nyaŋŋi n-naai? - ka laa n-nyuuri bara di zugu. Pa yarima zugu? Ay! - seelli ka ni m-paasi?

²⁰Yelimaŋni yarima zugu ka ti siri nya ti gyirima ni ti sufupeelli.

1 Tesalonika Dima 3

¹Dinzugu tin daa nya ka ti ku toaai n-laa n-guusi yaasa, ti daa sakki ni ti kɔkɔ kpalim m-be Ateensi tinŋa

²ka tum ti mabii Timoti ya saani na, dama u nye la Naawunni tuntumna, ka tin ni ŋona la'am n-tumni Kirisita lahabasuŋŋu mooligu tuma la. Ŋona ka ti daa tum ya saani, ni u ti kpaam ya, ka kpamsi ya yedda.

³Ni, lala ti kye ka so ku yɔmsi ya n-labsi ya nyaŋŋa, wahala wa nyaabu zugu. Ya mammaŋa mi halli, ni, di nye la Naawunni yuubu, ni, ti nya wahala wa tataabu.

⁴Tin daa na be ya saani la, ti daa pun daŋŋi n-yeli ya, ni, ti nin nya wahala; ka ya zaa mi, ni, lala n daa siri niŋi.

⁵Dinzugu man daa nya ka n ku toaai n-laa n-guusi m-paasi zugu ka n daa tum Timoti ya saani na, ni di kye ka n baŋŋi ya yedda ŋon nye seem. Dama n kur teesiri, ni, di pa seem ka Sintaani nya soseaa ni u ti yɔmsi ya, ka lala zugu nin kye ka ti tuma la kpalim yori.

⁶Timoti mun ŋon daa labi na, u daa yeli ti ya yedda ni ya wurilim ŋon nye seem. U yeli ti, ni, ya na kur teesiri ti yela, ka boori ni ya nya ti, hoo ti gba sufu ŋon boori ya nyaabu seem.

⁷Dizugu, ti mabiisi, ti namsigu ni ti wahala diibu puuni, ti nyari kpamsigu ya zugu. Ya yedda niŋbu n kpamsiri ti

⁸dama ya yi ti bari n-zaani ya beebu ni, ti Dugma zugu, di nin kye ka ti leebi ban vu.

⁹Ti ya niŋi la wula m-pe'ai Naawunni ya zugu hoo din sumsi ni ti pe'ai u seem la? Tin mari sufupeeliseaa ya zugu la - ka di nye la ti Dugma Naawunni saani - lala zugu ka ti pe'ari u.

¹⁰Wuntaŋa ni yunŋu zaa ka ti zaŋŋi ti sufu zaa n-susiri u, ni, u kye ka ti laa n-la'am n-nya taaba yaasa; ka ya yedda yi ti posigi ya'aseelli, ti nin toaai n-ti ya bunseelli din nin kpamsi ya yedda maa m-paasi di.

¹¹Ti susiri Naawunni ŋon nya ti Ba la, ni ti Dugma Yisa, ni, u maalima soori n-ti ti, ka ti kye ya saani na.

¹²Ti laa n-susiri ti Dugma, ni, u kye ka ya wuri taaba, halli n-wuri niriba zaa; ka ya wurilim zoaai m-paasiri sahakam hoo tin gba ŋon wuri ya seem la.

¹³Ka dinŋona u nin kpamsi ya, ka kye ka ya bari n-zaani, ni ya ti be kasi ka ka taalli ti Ba Naawunni saani. Ka di nin ti nye la lala, sahanseaa ti Dugma Yisa ŋon ti ya labi na la, ka u toori niriba zaa nin ti doli u na.

1 Tɛsabnika Dima 4

¹Ti mabiisi, din paasi nye la : ya teaama din sum ni ya be seem n-tigi Naawunni nini. Ya pun bamsi lala ti saani, halli lala ka ya daa kur niŋa; ka ti susiri ya ka kpaamni ya ti Dugma Yisa yuuri zugu, ni, ya kur niŋma lala m-paasira.

²Dama ya mi wulisigu seaa tin daa zaŋŋi n-wulisi ya, hoo ti Dugma Yisa ŋon zaali ti seem la.

³Naawunni yuubu ya saani nye la: ya maali n-leebi u niriba ka be kasi, ka di tum zina.

⁴Ya zaasa mi yan nin niŋi seem m-mari ya mansi m-be kasi ka doli gyirima soori,

⁵ka di pa la ya doli ningbiŋu kori soori, hoo ban bu doli Naawunni zaaligu ŋon tumni seem la.

⁶Dinŋo zugu, so di tum u kpeaa din bu tuusi, bee, u fa u kpeaa. Ti Dugma nin ti darigi ban tumni din bu tuusi wa tuba, hoo tin daa pun kpaam ya seem la.

⁷Naawunni daa bu booli ti, ni ti tum la ningbiŋu kori tuma; amaa u daa booli ti, ni ti doli kasitiri beesigu soori.

⁸Dizugu ŋonkam za'asi wulisigu wa, pa ninsaala wulisigu ka u za'asi, amaa Naawunni ŋon ti ti u Sii Kasi la wulisigu ka u za'asi.

⁹Di bu kpa talasi ni n-sobi n-wulisi ya yan nin wuri taaba seem, dama Naawunni pun wulisi ya yan nin wuri ya mabiisi seem, ka ya bamsi lala u saani suŋa.

¹⁰Ka lala ka ya siri wuri ya mabiisi ban be Masidoonya tingbaŋu zaa; amaa, ti mabiisi, ti kpaamni ya, ni, ya kur niŋma lala m-paasira.

- ¹¹Ya kpaŋŋma ya maŋŋa m-be baalimm, ka kyɛ ka ya teesa be ya mammaŋŋa yɛla ni, ka bo ya mammaŋŋa nuu tuma n-tumna, hoo tin daa pun wulisi ya seem la.
- ¹²Ya yi niŋni dinŋoa, lala nin kyɛ ka ban be kpaŋŋa nin ti ya gyirima, ka ya mun ku pɔsigi bunseelli kam.
- ¹³Ti mabiisi, ti bu boori ni ya be ziilinsi ni zaŋŋi n-kyanŋi ninvugseeba ban gbisiri kum ni la yɛla, ka di nin kyɛ ka ya ku fabinna ban kpi la zugu hoo ban ka tama ŋɔn niŋni seem la.
- ¹⁴Dama ti yi niŋi yɛdda, ni, Yisa daa kpiya ka laa n-neaai yaasa, ti laa n-niŋi yɛdda, ni, Naawunni nin ti kyɛ ka Yisa ninvugseeba ban gbisiri kum ni la ti doŋi Yisa n-labi na.
- ¹⁵Ti Dugma yɛligu ŋɔn wulisi seem ka ti yetti ya maa: tiseeba ban ya n-kpalim m-mari nyɔvuri halli nti paai ti Dugma lappu na saha la muna - ti ku ti danŋi ban pun gbisiri kum ni la tooni.
- ¹⁶Dama ba nin tasi pampam, ka niriba nin ti wum malaakadima zuguraana kukɔri ni Naawunni kikaa kunkuma. Di saha ka ti Dugma mammaŋŋa nin ti yi saazugu n-sigi na; ka Kirisita Masiya ninvugseeba ban pun kpi la nin ti danŋi kum ni neaari.
- ¹⁷Ka tiseeba ban kpalim m-mari nyɔvuri m-be duniya wa ni - tin ni ban nin ti la'am n-kyanŋi nti kpɛ sangbana ni, n-tuusi ti Dugma Yisa soori saazugu sa; lala ka ti nin ti kpalim m-be ti Dugma maa saani halli ni saha din ka tɔriga.
- ¹⁸Dizugu ya zaŋŋma yetto'a wa m-maari taaba sufu.

1 Tɛsabnika Dima 5

- ¹Ti mabiisi, di bu laa n-kpa talasi ni ti laa n-sɔbi n-ti ya zaŋŋi n-kyanŋi dabsa ni saha seelli din ti ya n-niŋi.
- ²Dama ya mamansi mi halli, ni, ti Dugma lappu na saha dabsiri maa nin ti kyɛ na hoo ta'ayiga ŋɔn yi kyɛ na yunŋu seem la.
- ³Ni, sahaseaa niriba yi ti yetti, ni, sufudooa ni goom be ni, di saha ka basiyɔri ya m-paai ba na, ka ba ku toaai n-fa ba mansi m-basi. Di nin ti piili katiŋŋa, hoo pɔ'a ŋɔn yi wulisiri, ni, u do'ai ka beerim seelli mari u la.
- ⁴Amaa, ti mabiisi, ya pa la ninvugseeba ban be zibsim ni ka dabsiri maa nin ti libgi ya hoo ta'ayiga ŋɔn libgri niriba seem la.
- ⁵Ya nye la neesim ni wuntaŋŋa ni niriba. Ti pa la yunŋu bee zibsim ni niriba.
- ⁶Dizugu di bu sum ni ti gbisira, hoo ninvugseeba ŋɔn niŋni seem la, amaa ya kyɛ ka ti neaai goom ni ka mari ti mansi sunŋa.
- ⁷Dama yunŋu ka gɔgbisiriba gbisira, ka danyuuriba mun nyuuri m-bugri la yunŋu gba.

- ⁸Amaa tirima n nye wuntaŋa ni niriba: di zugu ya kye ka ti mari ti maŋa. Ya kye ka ti zaŋi yedda ni wurilim n-leebe ti nyota'arigu m-pa ti nyaari zugu, ka zaŋi ti tuliginsim tama n-leebe tobtuusira kutti zupiliga la m-pili.
- ⁹Naawunni daa bu maali ti ni u sufuyisigri tubdarigri ti paai ti na, amaa u zaali ti ni ti nya tuliginsim ti Dugma Yisa Masiya zugu.
- ¹⁰Ɔona n daa kpi ti zugu, ni di kye ka ti zaa ti la'am m-be u saani, di yi nye la ti be la ti nyovuri ni, bee, ti kpi ni.
- ¹¹Dinŋo zugu ya kpamsima taaba sufu ka niŋni din nin suŋi ya taaba ka ba zoaai Naawunni doligu ni: halli ya siri pun niŋni lala pampanŋo gba.
- ¹²Ti mabiisi, ti susiri ya, ni, ya tim ya toondaandima maa gyirima - ban nye ban tumni Naawunni tuma n-tiri ya, ka kpaamni ya suŋa.
- ¹³Ya gyeemni ba ka tiri ba gyirima, ka laa n-wuri ba pam ban tumni seelli la zugu; ka mari nangbanyinni ni taaba.
- ¹⁴Ti mabiisi, ya kpaamni gbinnya'a dima. Ka ban sufu miligi la muna - ya maari ba sufu n-tiri ba: halli ya suŋma ban gbarigi la, ka mari sugru ni sokam zaa.
- ¹⁵So di boosiri u kpeaa beeri, amaa ya niŋma nirilim n-tiri taaba - halli n-tiri sokam zaa.
- ¹⁶Ya mari sufupeelli sahakam;
- ¹⁷ya susima Naawunni sahakam;
- ¹⁸ka pe'ari Naawunni seelikam zaa puuni. Dama lala ka Naawunni boori ni ya niŋni ya beebu ni, Yisa Masiya zugu.
- ¹⁹Yan di kpiisi Naawunni Sii Kasi yela hoo bugum ŋon kpiisiri seem la;
- ²⁰yan di zeem anabitiri yetto'a yela.
- ²¹Amaa ya bugsima bunseelikam m-baŋi di yelimaŋi ŋon nye seem; ka mari din veela suŋasunŋa;
- ²²ka naayi yi bunseelli kam din nye bumbeoo ni.
- ²³Naawunni n tiri sufudoaa: kye ka u maali ya ka ya be kasi zaa, ka mari ya siisi ni ya sufu ni ya ningbina ka a ku ti mari taalli ti Dugma Yisa Kirisita lappu na saha.
- ²⁴Ɔon booli ya maa nye la ŋon nin niŋi di, dama yedda daana n nye u, ka ze yummu.
- ²⁵Ti mabiisi, ya susima Naawunni n-tiri ti gba.
- ²⁶Ya puusima ti mabiisi la zaa mabiitiri puusigu suŋa n-ti ti.
- ²⁷Ya wumma yaa! Ti yetti ya ti Dugma zugu, ni, ya kye ka ba karim gbaŋu wa n-ti ti mabiisi la zaa.
- ²⁸Ti Dugma Yisa Kirisita Masiya piinisuma kpalim m-be ya saani.

2 Tesalonika Dima

2 Tesalonika Dima 1

¹Man Pola, ni Sailivanisi, ni Timoti n sobri gbanju wa n-tiri ya Tesalonika niriba ban la'amni n-gyeemni Yisa maa. Ya nye ti Ba Naawunni ni ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya non su seeba la.

²Naawunni ninma yelisuma n-niji ya, ka ti ya sufudoaa.

³Ti mabiisi, ti kur pe'ari Naawunni ya zugu, ka di sum ni lala, dama ya yedda kur zoaari m-paasira, ka ya wurilim zanji n-kyanji ya taaba saani gba zoaari pam.

⁴Dinzugu ti kur nyuuri la bara n-yetti Naawunni niriba zaa n-wulisiri ba yan ze yummu seem, ni ya yedda ninbu yela, halli ni ya nyari namsigu ka diri wahala zaa.

⁵Dinjo n wulisi, ni, Naawunni sariya karibu tuusiya zaa, ni, ya nye la ban sum ni Naawunni naam, halli ni ya diri wahala u naam la zugu.

⁶Naawunni nin niji din tuusi. U nin kye ka ban namsiri ya la ti nya namsigu.

⁷Ka yarima muna, yan non nya namsigu la, u nin taasi yolisimma na nti ya, ka laa n-zanji n-ti tirima gba. U nin niji lala ti Dugma Yisa ni u malaaka yiikodaandima non yi ti yi arizana ni na sahanseaa.

⁸U nin zanji bugum din dira n-kye na, ni u ti darigi ban bu mi Naawunni maa tuba, ni ban za'asi ti Dugma Yisa lahabasunju maa tuba gba.

⁹Ba nin ti yo ba ba taalli samni m-basi ba yori, saha kan ka naari; ka ba nin kpalim n-ze wa'aligu n-konji ti Dugma gyirima ni u yiiko ni beebu maa.

¹⁰Ti Dugma Yisa nin labi na di daari maa, nti nya gyirima u niriba saani, ni tibgri ban pun niji u yedda saani. Ya gba nin ti be niriba wa sunsukkuni, yan daa deaai lahabaseelli tin daa to'asi n-ti ya la zugu.

¹¹Di zugu ka ti kur susiri Naawunni n-tiri ya. Ti susiri Naawunni, ni, u ti kye ka ya be beesisunju hoo non booli ya ni ya be seem la, ka zanji u yiiko n-sunji ya ka ya tum ya sifu yuubu tuma, ni ya yedda tuma, n-naai; ka bu posigi seela.

¹²Ka ti susiri Naawunni lala, ni, ti Dugma Yisa yuuri nin nya gyirima, ka ya gba nya gyirima u saani, ti Dugma Naawunni ni ti Dugma Yisa Masiiya sunjsim la zugu.

2 Tesalonika Dima 2

¹N ya n-to'asi n-ti ya zanji n-kyanji ti Dugma Yisa Masiiya lappu na, ni tin ti ya la'am n-tuusi u soori la. Ti susiri ya ni, ti mabiisi,

²ni, yan di kyɛ ka ya yem n̄maara, bee, n-gyigra, seeba n̄on yetti, ni, ti Dugma lappu na pun gaari la zugu, halli sɔ yi ti tɔ'asi anabitiri n-yeli lala, bee, sɔ yi tɔ'asi Yɛligu maa yetto'a n-yeli lala, bee, ba yi ti sobi gbaññu, ni, ka yiiri la tirima saani na, n-yeli lala ka puuni.

³Yan di kyɛ ka sɔ yɔmsi ya seelli ni, dama dabsiri maa ku toaai m-paai na, di yi pa la niriba pam daññi n-la'am taaba n-za'asiri Naawunni noori pɔi, ka ninvugso n̄on nye Zaaliguza'asira ni Baasiyori Daana maa naayi yi paalu.

⁴Dɔnɔ nin ti za'asi bunseelikam din zɛ Naawunni zugu, ni Naawunni gyeen̄ñu, ka duusi u mañña n-gaari seelikam. U nin ti kpɛ Naawunni Gyeen̄ñu Duu n-yeli, ni, n̄ona n-nye Naawunni.

⁵Ya bu teaai man n̄on daa bɛ ya saani ka yeli ya seem la?

⁶Ka pampaññu ya pun mi din goaari u, ni, di kyɛ ka u ku ti yi paalu see sahasun̄ñu maa deede.

⁷Yɛliso'ara an nye zaaligu za'asigu yela pun piili a tuma, amaa n̄on goaari a maa kur nin bɛ ni, halli nti paai sahaseaa ban nin yiisi u soori ni.

⁸Di saha ka Zaaliguza'asira maa nin yi paalu. Di saha ka ti Dugma Yisa nin ti zaññi u vuusim pesiññu din yiiri u noori ni na n-ku u, ka u lappu na gyirima nin ti sa'am u yela zaa.

⁹Dɔn Zaaliguza'asira maa kyenni na nin ti dɔlisi la ni Sintaani yiiko soori, nti mari kpeeññu ni alahazibu tuma balibu kam, ni sisa, ka a zaa nye la ziri.

¹⁰Ka u nin ti zaññi ala'akyi tuma n-yɔmsiri ninvugseeba ban baasiri yori. Ba nin baasi yori dama ba za'asiya, ni, ba ku wuri yelimaññi maa ka nya tuliginsim.

¹¹Dinɔ zugu ka Naawunni tum la kyiriññu din mari yiiko nti ba, ka ba niñi ziri maa yedda.

¹²Ka di naari ti ya nye la: ba kari ba sariya n-lusi ba - ninvugseeba ban ku sakki, ni, ba niñi yelimaññi maa yedda, ka ba sufu boorim nye la ba tum ala'akyi.

¹³Amaa tirima muna - di kpa la talasi ni ti pe'ai Naawunni ya zugu, yaseeba ban nye ti mabiisi. Ka ti Dugma wuri ya, dama piiligu ni ka u daa pun yiisi ya, ni ya ti nya tuliginsim Naawunni Sii Kasi tuma puuni, ni yan niñi yelimaññi maa yedda zugu.

¹⁴U daa kye ka ti wulisi ya u lahabasun̄ñu, ka lala ka u daa booli ya ni ya ti nya lala tuliginsim; ni yan ni ti Dugma Yisa Kirisita nin ti la'am n-nya gyirima.

¹⁵Dizugu, m mabiisi, ya zɛ yummu ka mari wulisigu seelli tin daa zaññi n-wulisi ya la, di yi daa nye yetto'a maa ni, bee, ti daa sobi nti ya.

¹⁶Ti Dugma Yisa Masiya mammañña kpamsima ya sufu, n̄on ni Naawunni ti Ba zaa, dama Naawunni wuri ti, halli nti tisi ti sufudoaa din ka naari, ni tama sun̄ñu wa. Ka ti Dugma Yisa ni ti Ba Naawunni nin laa n-kpaññi ya, ya tunsuma ni ya yetto'asuma kam zaa ni.

2 Tesalonika Dima 3

- ¹Ti mabiisi, din kpalim nye la nɔa: ya susim Naawunni n-ti ti, ka lala nin kye ka ti Dugma yeligu moonni n-kyenni tooni yooma, ka ba deaai di ni gyirima, hoo yarima nɔn daa deaai seem la.
- ²Ka laa n-susiri Naawunni n-tiri ti, ni, u yiisi ti putoo dima ni ninvugbeeri nuusi ni, dama pa sokam zaa n-niɔi ti lahabaari maa yedda.
- ³Amaa ti Dugma nye la nɔn ze yummu, ka u nin ti ya yaa, ka ta'ai ya Yelibeeo Daana maa nuusi ni.
- ⁴Halli ti siri niɔi ti Dugma maa yedda zaa, ni, ya tumni hoo tin daa wulisi ya seem la, ka kur nin niɔi lala sahakam.
- ⁵Ti Dugma kye ka ya baɔɔi u wurilim nɔn nye seem, ka ya diri sugru hoo Kirisita Masiiya nɔn diri di seem la zaa.
- ⁶Ti mabiisi, ti kpaamni ya ni, ti Dugma Yisa Masiiya zugu, ni, ya gbaam ya maɔɔa ka kye ya mabiseeba ban nye gbinnya'ari dima, baseeba ban bu doɔi wulisigu seelli tin daa wulisi ba la.
- ⁷Ya mammaɔɔa mi, ni, di sum ni ya niɔi hoo tin daa niɔi seem la. Ti daa pa gbinnya'a dima, tin daa be ya saani sahanseaa la.
- ⁸Ti daa bu di diseelli so saani ka bu yo di samni. Amaa ti daa yi tumni ti tuma halli ka di wum ti; ti daa tumni la sahakam zaa, ni ti di ziili ya zitibsiri.
- ⁹Pa la ti daa ka la soori ni ti deaai sunɔsim ya saani zugu ka ti daa tumni lala maa, amaa ti daa niɔi lala ni ya nya, ka doɔi ti soori maa.
- ¹⁰Tin daa be ya saani, ti daa yi yetti ya ni, ni, "Doɔn za'asi, ni, u ku tum, ba di kye ka u di!"
- ¹¹Ti wumiya, ni, ninvugseeba ban be ya saani n-nye gbinnya'a dima: ba bu boori ni ba tum seelli, ka na'a gyinni n-kpeeri la niriba yela ni.
- ¹²Lala taabu niriba ka ti kpaamni ka susiri ba ti Dugma Yisa Masiiya zugu, ni, ba zinnma baalimm ka tum ba tuma n-gosi ba maɔɔa.
- ¹³Ti mabiisi, yan di gye ya tunsuma tumpu ni.
- ¹⁴Ka so yi bu deaai ti wulisigu seelli tin sobi wa, yan kpasim u ka di laa m-puusiri u; lala nin kye ka vi gbaai u.
- ¹⁵Yan di zaɔɔi u ka u leebi ya dindaana, amaa ya kpaam u hoo ya mabiiya.
- ¹⁶Ti Dugma nye la sufudoaa daana: nɔn mammaɔɔa tim ya sufudoaa sahakam zaa, ni yelikam puuni. Ti Dugma nin be ya zaa saani.

¹⁷Tɔ, nyama sɔppu wa - man sɔbri m-puusiri ya n toori nuu ni sɔppu: Pɔla. Lala ka n daalim n gbanɲu kam. N nuu sɔppu n-siri la.

¹⁸Ti Dugma Yisa Kirisita Masiya wurilim nin be ya zaa saani.

1 Timoti

1 Timoti 1

¹Man Pɔla n sɔbri gbanɲu ɲɔa: Yisa Kirisita Masiya tuumu n nye ma, ka Naawunni ɲɔn nye ti tuligra wa daa zaali ma lala tuma, ɲɔn ni Yisa Masiya ɲɔn nye ti tama la.

²N sɔbri ka n-tiri nyini, Timoti, m bimaɲni ti yedda niɲbu soori maa ni. Ti Ba Naawunni ni ti Dugma Yisa Kirisita nin zo i namboo ka niɲi bunsuma n-niɲi i ni, ka ti i sufudoaa.

³Tɔ, teaama man daa gatti n-kyanɲi Masidoonya ka yeli i seem la. Ni, see ka i kpalim m-be Efesusi timpuuni sa: ni, ninvugseeba m be beni n-wulisiri ziri wulisigu. Ka dizugu m boori ni i yeli ba, ka ba kye lala wulisigu maa.

⁴Ni, ba kyeli daadaa yela bamsigu - lahabaseesi an ka yelimaɲni, ni do'am kpamma yuya kaaligu din ka toriga la. Dama a kur taasiri la nangbankpeemni kɔkɔ na, ka bu wulisiri Naawunni yuubu soori, dama dinɲo nye la yedda niɲbu puuni.

⁵Naawunni yuubu wa daliiri nye la, ni, di kpamsi wurilim; wurilim mun yiiri sufu kasi ni na, ni sufu ni teesa an ka galiɲu, ni yeddamaɲni niɲbu ni na.

⁶Ninvugseeba mun ɲmaligi ni, ka kye anɲɔa zaa; ka boɲigi n-kpalim la yetto'akyo'ama to'asigu ni.

⁷Ba sufu kur yenni, ni, ba leebi Naawunni zaaligu karimbadima, amaa ka bu banɲi ban mari yetto'aseesi n-to'asiri maa gbina: halli ni bunseesi ban to'asiri a yela maa ni nimmoaa - ba bu mi a gba gbina.

⁸Ti mi halli, ni, Naawunni zaaligu maa veela, nira yi doɲi ka, n-tumni kan wulisiri seem.

⁹Ka di kpa la talasi ni ti banɲi, ni, Naawunni bu zaali u zaaligu dima maa ninvugsuma zugu, amaa u zaali a la zaaligu za'asiriba zugu, ni tuppuwumni dima, ni ban bu gyeemni Naawunni, ni ala'akyi dima zugu. U laa n-zaali a la ban beebu bu be kasi ka ba ba'a ka Naawunni yela ni la zugu, ni ban nye ninvugkuuriba n-kuuri ba badima ni ba madima la.

¹⁰Zanɲi n-tabli ban tumni ningbiɲu koɲisi tuma, ni doɲpa ban doontiri doɲpa bee po'aba ban doontiri po'aba, ni ban zanɲi mugsigu n-gbaasiri niriba, ni ziri ma'ariba, ni ban diri ziri sehara - banɲo zaa zugu ka Naawunni na zaali u zaaligu dima wa. A nye la bankam niɲni din kyisiri wulisimaɲni la zugu.

¹¹Wulisigu wa mun be la lahabasunɲu ni ka mari gyirima, lahabaseelli Naawunni ɲɔn nye Alibarika Daana wa ɲɔn zanɲi n-niɲi man nuusi ni, ni m moonni ka.

¹²M puusiri ti Dugma Yisa Kirisita ɲɔn tiri ma yaa ni n tum tuma wa. M puusiri u ɲɔn nya ka yedda daana n nye ma, ka dizugu di sumni ni u ganɲi ma ka zaali ma u tuma wa ni maa.

¹³Halli ni man daa daɗɗi n-yetti u zulima, ka katti u niriba m-mugsiri ba, ka tuuri u la zaa yori, ɗon Naawunni daa zo ma namboo, dama n daa niɗni di la ziilinsi zugu, ni man daa na bu niɗi yedda la zugu.

¹⁴Di saha maa ka ti Dugma daa zaɗɗi u wurilim piinisuma, an galisi nti yakki la, n-ti ma; ka ti ma yedda ni wurilim din be Yisa Masiiya ni la.

¹⁵Yettokku wa nye la yelimaɗni, ka sumni ni nira deaai ka zaa; ni, Yisa Kirisita daa kye duniya wa na ni u ti tuligi tumbeeri dima. Man muna n nye ɗon tum tumbeeri wa n-gaari sokam.

¹⁶Amaa lala zugu daa kye ka Naawunni daa zo ma namboo, ni Yisa Masiiya ɗon yi ti kye n taalli m-peɗɗi ma, halli ni man ɗon tum tumbeeri n-gaari sokam zaa yori. Ka lala nin kye ka niriba zaa ti nya u sugrudiibu zaa ɗon nye seem. Ka di ti daɗɗi n-leebi soseaa din nin kye ka ninvugseeba ban na ye n-niɗi u yedda nin naayi doli ka, ka ba nya nyovuri kan ka toriga la.

¹⁷Naawunni n nye saha kam zaa naaba, ka ɗon koko n nye ɗon kur be saha zaa ka bu kpiira, ka soso ku toaai n-nya u: ti tim u tibsini ni gyirima, saha din ka naari. Ammi!

¹⁸M bii Timoti, n zaɗɗi zaaligu wa n-niɗi i nuusi ni ka di mun doli la anabitiri yetto'a ɗon daa yeli seem zaɗɗi n-kyanɗi i yela: ni, lala ti kye ka i zaɗɗi ana, ni a ti leebe hoo i toppu neema ka i mari a n-tuusi toppu sunɗa.

¹⁹Mari i yedda niɗbu ni i sufu ni teesa kasi, ka galinɗu ka ni. Ninvugseeba mun pun za'asi sufu ni teesa wa taabu ɗon wulisiri seem, ka ba yedda niɗbu zaa baasi yori di zugu.

²⁰Ba puuni seeba n nye Haameneesi ni Alekzanda. Ban ka n zaɗɗi n-niɗi Sintaani nuusi ni, ni di kye ka ba baɗɗi, ni, di bu sum ni ba mo Naawunni.

1 Timoti 2

¹Din daɗɗi tooni ka n kpamsiri sokam nye la ɗɗɔa :- Yan susim Naawunni n-tiri ninsaalidima zaa, ka puusiri u ba zugu, ka zori ba sindaani u saani.

²Ka ya laa m-puusiri u lala n-tiri nadima ni bankam su fukumsi la. Dina nin kye ka ti be baalimm ka yetto'aseaa ka ti, ka ti kpalim n-doli la Naawunni soori n-gyeemni u sunɗasunɗa.

³Dinɗo n veela ka Naawunni nini n tigri di. Ka ɗon Naawunni n nye ti tuligra,

⁴ka boori ni sokam zaa ti tuligi ka baɗɗi yelimaɗni ɗon nye seelli.

⁵Dama Naawunni yinni m be ni, ka sindaantumna yinni koko mun be Naawunni ni ninsaalidima sunsukkuni; ɗona n nye Yisa Kirisita, ka u gba nye la ninsaala.

⁶Don Yisa daa zaɗɗi u maɗɗa m-pa talima sokam zaa zugu, ni u yolisi ba. Dinɗo n daa niɗi sahasunɗu maa deede nti wulisi, ni, di zaa nye la yelimaɗni.

⁷Ka lala zugu ka Naawunni daa gan̄ni ma ka n leebi u tuumu sō ḡon tum ni m moonni di lahabaari n-wulisiri n-tiri ban pa Yehudiyadima maa. U daa niḡi lala ni ba ti ban̄ni yedda ni yelimaḡni soori maa. Yelimaḡni ka n yetti i maa; m bu ma'ari la ziri!

⁸M boori la dōppa ban be lugri kam zaa n nye Naawunni niriba maa ti wukki ba nuusi saazugu m-puusiri Naawunni, ka sufugyeaa bee nangbankpeemni ḡmeebu ka di puuni.

⁹N laa m-boori la pō'aba gba yeeri suturiveela an sumni ba, seesi an ka galinsi, bee, vi - pa la zugri paan̄ḡu, bee salima ni anzulifa nangok̄risi yeebu, bee, kyinkyina an mari ligri pam soobu.

¹⁰Ay! See ka ba zan̄ni tunsuma m-maanni ba mansi: lala ka di sum ni pō'aba ban gyeemni Naawunni be ni.

¹¹Ya kye ka pō'aba maa sini baalimm n-sigsi ba mansi ka bamsira.

¹²M bu ti pō'aba soori ni ba leebi karimbadima, bee, ba su dōppa fukumsi. Di kpa la talasi ni ba sini la baalimm.

¹³Dama Adam ka Naawunni daa dan̄ni n-naam, ka naayi naam Hawa.

¹⁴Ka di pa la Adam ka Sintaani daa yōmsi, amaa Hawa ka u daa yōmsi ka u leebi ḡon burigi Naawunni zaaligu.

¹⁵Amaa pō'aba yi kur kpalim m-mari yedda, ni wurilim, ka be kasi, ka mari ba mansi sun̄ḡa, ba nin nya tuliginsim, biisi dō'am puuni.

1 Timoti 3

¹Yettokku wa nye la yelimaḡni. Ninvugsō sufu yi boori nimmoaa, ni, u leebi Naawunni niriba toondaana, ḡon boori seelli maa nye la tunsun̄ḡu.

²Ka di kpa la talasi ni Naawunni niriba toondaana be la beesisun̄ḡu ka ka galiḡḡu. Di sumni ni u mari la u pō'a yinni, ka laa m-mari u maḡḡa sun̄ḡa, m-mari mangbaari, ka niriba tiri u gyirima. Di sum ni u nye la sō ḡon deaari saamma ka niḡni ba saanni, ka nye ḡon nin toaai n-wulisi niriba sun̄ḡa m-paasi.

³Di bu sumni ni u nye ḡon nyuuri daam m-bugra, bee ḡon nye zabboora; amaa di sumni ni u nye la ḡon be baalimm ka pa ḡon ḡmeeri nangbankpeemni, bee, ḡon sufu wuri ligri nti yakki.

⁴Di kpa la talasi ni u nye la ḡon mari u maḡtoori yiri sun̄ḡa, ka u biisi deaari u noori ka tiri u gyirima bunseelli kam zaa ni.

⁵Dama nira yi bu nyan̄ni m-mari u toori yiri maa, u ya niḡi la wula n-toaai m-mari Naawunni niriba maa n-gōsiri ba yela?

⁶Di mun bu sum ni di daama nye la ḡon na yooli n-niḡi tuuba; di yi pa lala u nin nyu bara n-duusi u maḡḡa ka lala zugu nin kye ka ba kari u sariya n-lusi u, hoo Sintaani ḡon daa lu seem la.

⁷Ka din paasi dinɔ zaa zugu nye la, di kpa la talasi ni u nye la so ɛn yuuri du ban be kpaɲɲa saani: di yi pa lala, u nin ti tum vi tuma, ka Sintaani kye'ariga gbaai u.

⁸Di be la lala gba ban suɲɲi ya toondaandima saani. Di kpa la talasi ka ba mari la beesisuɲɲu ka niriba tiri ba gyirima. Di laa n-sum ni ba ze la yummu ka to'asiri yelimaɲni. Ba di nyuuri daam m-bugra, bee, ba sufu wuri ligri nti yakki.

⁹Di laa n-kpa la talasi ni ba sufu ni teesa be deede, ka ba deaai yetto'azulima an be ti wulisigu puuni la m-mari suɲɲa.

¹⁰Dizugu ya kye ka ba ma'asi lala niriba poi, ka ba beesigu yi wulisi, ni, ba ka galinsi, yan naayi kye ka ba tum toondaandima suɲɲniba tuma maa.

¹¹Ka di laa m-be la lala po'aba saani gba; di kpa la talasi ka ba mari beesisuɲɲu ka niriba tiri ba gyirima. Di bu sum ni ba nye seeba ban zuuri niriba nyaɲɲa, amaa ban gbaari ba mansi suɲɲa ka ze yummu bunseelikam zaa ni.

¹²Di sum ni ɛn suɲɲi ya toondaandima maa mari la po'a yinni, ka nyaɲɲi m-mari u biisi ni u yiri dima suɲɲa.

¹³Ninvugseeba ban tumni tuma wa suɲɲa nin nya yusuma, ka nyaɲɲi m-mari sufukpeemni n-to'asira, ban niɲi Yisa Masiya yedda seem la zugu.

¹⁴M mari tama, ni, di bu ya n-yuui ka n ti kye i saani na nti kaai i. Amaa n sobri anɔ zaa n-tiri i,

¹⁵ni lala kye ka, halli n kyenni na maa yi ti yuui gba n yela wa nin wulisi i Naawunni niriba ɛn sumni ni ba be seem, n-gosiri Naawunni yiri maa yela n-tiri u. Ɖɔn Naawunni n nye nyovuri daana, ka u lala yiri nye la u toori niriba, ka laa n-nye zaantoliga kan mari yelimaɲni maa, ka laa n-nye nyeebri ka ka tomni ka zugu n-ze yummu.

¹⁶So ku toaai n-kyiisi, ni, ti Naawunni soori yeliso'ara wa bu galisi. Dina n nye, ni :-
"U daa leebi ninsaala n-yi paalu, Naawunni Sii Kasi mun daa ze u nyaɲɲa:
Malaakadima gba daa nya u. Ba daa mooli u yela n-tiri bura kam zaa, Ka niriba daa niɲi u yedda duniya wa ni. Naawunni daa ti duusi u saazugu N-taasi gyirima zaa ziiya arizana ni."

1 Timoti 4

¹Naawunni Sii maa daa pun wulisi ti n-yeli, ni, sahanseesi an ti paari nyaɲɲa, ninvugseeba nin ti kye ba yedda niɲbu soori. Ni, ba nin ti doli siseeba ban yomsiri niriba, ni bunseesi arizimbeeri ɛn wulisiri maa.

²Lala wulisigu maa yiiri la ninvugyomsiriba saani na, baseeba ban nye ziri dima, ka ba sufu ni teesa bu laa n-teesiri bunsuma, hoo nira yi ti zaɲɲi kurituulli n-vuuli u ningbina seem.

- ³Niriba wa taabu wulisigu yetti la, ni, di bu tuusi ka nira di pɔ'a, bee, pɔ'a kuli doowa. Ni, bundiriseesi kyisiri n-tiri niriba, ka ba di diri a. Amaa Naawunni mun daa naam bundira maa zaa n-tisi niriba, ni ba ti deaai m-puusi u a zugu, dama ba laa n-niɲi u yedda ka baɲɲi yelimaɲni maa.
- ⁴Naawunni ɲɔn naam bunseelli kam zaa veela. Ka di bu sum ni ti za'asiri a ni; amaa ti puusima Naawunni ka deaari a ni;
- ⁵dama Naawunni yeligu ni wunsusigu nin kye ka a be kasi Naawunni saani.
- ⁶I yi zaɲɲi yela wa zaa n-wulisiri ti mabiisi maa, i nin leebi Kirisita Yisa tuntunsuɲɲu. Lala ɲmanni la hoo nyin diisiri i mammaɲɲa n-kpamsira; nyin ɲɔn daa pun wum yelisuma zaɲɲi n-kyanɲi yedda soori, ka laa n-wum yelimaɲni wulisigu ka dɔli ka.
- ⁷Amaa zɔma n-yi ka kye lahabayɔya ni sɔlinseesi an bu sum ni Naawunni nyaandɔliba. Kur kpaɲɲma i maɲɲa m-bamsi Naawunni soori dɔligu.
- ⁸Dama sɔ yi ti kpaɲɲi u maɲɲa n-kpamsi u ningbiɲɲu, di mari la anfaani beela n-tiri u; amaa u yi ti kpaɲɲi u maɲɲa Naawunni soori dɔligu ziiya, lala mari la anfaani zaa n-tiri u, dama dinɲɔ zugu n kye ka u mi, ni, u nin nya bunsuma pampaɲɲɔa, ka laa n-nya bunsuma sahanseaa din ti ya kye na m-paasi.
- ⁹Yettɔkku wa nye la yelimaɲni, ka sum ni nira deaai ka zaa, ka niɲi ka yedda.
- ¹⁰Dinɲɔa zugu ka ti diri wahala ka tumni ni ti yaa tɔriga, dama ti zaɲɲi ti tama zaa n-niɲi Naawunni Nyɔvuri Daana wa ni. Dɔn Naawunni n nye sɔkam zaa tuligra, halli ni u tuligri ninvugseeba ban niɲi u yedda la zaa, halli nti yakki.
- ¹¹Zaɲɲma anɲɔa zaa n-wulisi ba, ka zaali ba, ni, ba dɔli a.
- ¹²Di kye ka sɔ zeemni i, nyin ɲɔn bu kurigi zaa zugu. Amaa kye ka i yettɔ'a wulisi yeddaniɲniba maa din sum ni ba be seem - i yettɔ'a, ni i beebu, ni i wurilim, ni i yedda niɲbu, ni i tuma kasikasi tumpu la zaa.
- ¹³Kur kpalimma n-karimni Naawunni yeligu maa n-tiri niriba ni nimbirimoaa, ka kpamsiri ba sufu, ka wulisiri ba, halli ni n ti kye na.
- ¹⁴Di tam nyin daa deaai Naawunni piiniseelli la, see ka i kye ka i ba'a be ka ni: ni, ba daa tɔ'asi anabitiri yettɔ'a zaɲɲi n-kyanɲi i yela, ka toondaandima daa zaɲɲi ba nuusi m-pa i zugu ka i daa deaai ka.
- ¹⁵Dɔli anɲɔ zaa ka zaɲɲi i maɲɲa n-tiri a. Dina nin kye ka sɔkam nya ka baɲɲi, ni, i tuma maa kyenni tooni.
- ¹⁶Kur mari i maɲɲa n-gɔsi i beebu ni i wulisigu suɲɲa. Kpalimma n-niɲni anɲɔ dima, dama i yi niɲi lala i nin tuligi i maɲɲa, ni ninvugseeba ban wumni i wulisigu maa gba.

1 Timoti 5

- ¹Di tasi ninvugkurigu n-nyikki u; amaa kpamsim u kaman i ba. Ka laa n-deaai na'akyimbisi la hoo i tunzɔppa,
- ²ka kye ka pɔ'akura la leebi i madima, ka pɔ'asara mun leebi i tunzɔpɔ'aba, halli ka i dɔli sɔsunɔu n-tiri ba.
- ³Gɔsim pukɔya ban siri boori sunɔsim la sunɔ.
- ⁴Amaa pukɔsɔ yi mari biisi bee ya'ansi, nyin kye ka ba banɔi, ni, see ka ba danɔi n-gɔsi ba toori yiri dima sunɔ. Ba yi niɔi lala ba nin labsi n-yɔ sanseaa ba badima ni ba yaadima maa nɔn daa tum tunseelli zaa n-ti ba la. Lala n kye ka Naawunni nini tigra.
- ⁵Amaa pukɔsɔ nɔn be u kɔkɔ ka ka sunɔna nye la nɔn siri boori sunɔsim. Lala pukoori maa zanɔi la u tama zaa n-niɔi Naawunni nuusi ni, ka kur puusiri Naawunni n-susiri u, yunɔu ni wuntanɔna zaa.
- ⁶Pukɔsɔ mun nɔn zanɔi u manɔna n-ti u ningbinkɔrisi tuma la, nɔna pun kpi ni halli ni nɔn na ne maa zaa yɔri.
- ⁷Dizugu zaalima yela wa gba n-tiri niriba, ka ba yi ti dɔli a, sɔsɔ ku galim ba.
- ⁸Ninvugɔ yi bu gɔsiri u dɔ'ariba, halli m-bu gɔsiri u toori yiri dima gba, u kyisiri la u yedda niɔbu soori, halli ni ninvugɔ nɔn pa Yisa nyaandɔla n nye bunsunɔu n-gaari u.
- ⁹Di zanɔi pukɔsɔ n-sɔbi u yuuri m-paasi pukɔya ni, di yi pa la u pun paai u yuuma pisiyoobu, ka kuli doo yinni kɔkɔa.
- ¹⁰See ka sɔkam mi u tunsuma yela - tunsuma wa nye la: u wulisi u biisi sunɔna, n-deaari saamma, n-tummi n-tiri Yisa nyaandɔliba, n-sunɔni ban be wahala ni, ka zanɔi u manɔna zaa n-tum la tunsuma balibu kam.
- ¹¹Di bu laa n-summi ni i zanɔi pukɔya ban na bu kurigi la yuya n-sɔbi m-paasi pukɔya maa ni. Dama ba kɔrisi yi ti be dɔppa kulibu ni, ba nin nmaligi ka kye Kirisita yela;
- ¹²ka lala zugu nin kye ka Naawunni kari ba sariya n-lusi ba, dama ba za'asiri ban daa pun basi nangbambasiseela n-ti Naawunni la.
- ¹³Din paasi dinɔ zugu nye la :- ba bamsiri la gbinnya'ari sɔya, ka sa'amni la ba saha n-gyinni n-kpeeri yiya, ka laa n-zuuri niriba nyaansi, ka kpeeri ba yela ni yɔri, ka tɔ'asiri yettɔ'aseesi an bu summi ni ba tɔ'asi.
- ¹⁴Dinzugu n kpamsiri pukɔya ban na bu kurigi la, ni, ba kulima dɔppa, n-dɔ'ai biisi, n-gɔsiri ba toori yiya. Dinɔ nin kye ka ti dindaandima ku nya soori ni ba tuuri ti.
- ¹⁵Halli seeba pun burigi n-dɔli Sintaani gba.
- ¹⁶Ka pɔ'asɔ nɔn nye Yisa nyaandɔla yi mari pukɔya u yiri puuni, nɔn sunɔma ba, ka di kye ka mugsigu be Yisa niriba zugu; lala nin kye ka ba nin toaai n-sunɔi pukɔseeba ban siri boori sunɔsim la.
- ¹⁷Kpamseeba ban tummi toondaana tuma sunɔna summi la ba nya yoori buyi, ka di siri be la lala n-tiri ban tummi sunɔna n-yiisiri wa'azu ka wulisiri Naawunni yeligu.

¹⁸Dama Naawunni yeligu yeliya, ni, "Di lo na'akoorigu noori, u yi tumni puu tuma sahanseaa." Ni, "Tuntumna zaa sumni u deaai u tuma yoori."

¹⁹So yi galim toondaanso i saani, nyin di deaai yetto'a maa, na'ala niriba ayi bee babata n la'am n-di di sehara.

²⁰Kpaasima ban tumni ala'akyi la zugri paalu ni, ka lala nin kye ka dabeem gbaai ban kpalim la.

²¹N to'asiri wa ni Naawunni ti wumna, ni Yisa Masiiya, ni malaaka seeba ngon gamsi maa m-paasi. N ya zaali i, ni, i doli wulisigu wa ka di danji n-yeli, ni, ninvugso galimiya poi, ka naayi wum u yetto'a; bee, n-ganji so n-wuri, ka kye soa.

²²Di boori yooma ni i zanji i nuusi m-pa so zugu ni u tum Naawunni tuma. I mun di kye ka i nuu be i taaba tumbeeri tumpu ni. Kur mari i manja m-be kasi.

²³I puu ngon beera, ka i ningbina bu tigi alaafe sahaseesi la zugu, di laa n-nyuuri koom kokoa, amaa nyuuma daam beela m-paasira.

²⁴Ninvugseeba tumbeeri yi yi paalu n-danji ba tooni m-paai sariya karibu ziiya; amaa seeba mun dina doli la ba nyaanja.

²⁵Lala ka tunsuma gba yiiri paalu ni, ka halli tunsunseaa yi be ni kan bu yi paalu yooma, ka mun kur ku naayi n-kpalim n-so'ai.

1 Timoti 6

¹Di kpa la talasi ka ninvugseeba ban nye daaba la tisiri ba duniya wa dugmadima gyirima, lala ka ya ku kye ka so to'asiri yetto'aseaa din be n-sa'amni Naawunni yuuri, bee, ti wulisigu wa yuuri.

²Halli daaba ban duniya wa dugmadima ngon nye yeddanijniba maa gba - di sum ni ba tiri ba lala gyirima; ba di zeemni ba, ban nye mabiisi ni taaba zugu. Ay! see ka ba tumni n-tiri ba halli n-gaari ban dugmadima pa yeddanijniba maa ngon gyeemni ba seem la; dama ban diri ba tuma maa anfaani nye la yeddanijniba ban wuri seeba. Wulisima ba ka kpamsi ba ka ba njni anjo dima zaa.

³Ka ngonkam wulisiri wulisigu din be di kokoa, ka bu doli ti Dugma Yisa Kirisita yeligu din mari alaafe la, bee, Naawunni soori wulisigu tin doli seaa la,

⁴di daama nye la karimbaani daana ka na zi bunseela. U naa n-nye la koribeeri daana ngon sufu kur be la nangbankpeemni nmeebu ni, ni zabkyo'ama zappu zugu. Dinjo taasiri la nyuuri zappu na, ni taaba nyaanzum, ni woligri, ni zulisigu.

⁵Niriba wa taabu teesa sa'amiya zaa, ka ba daamni la taaba dizugu; ba konjni la yelimanji zaa gba, ka teesiri, ni, Naawunni soori zugu nin kye ka ba nya arizikki n-niji bundaandima.

- ⁶To: Naawunni soori siri nye la arizikki titaari n-tiri ninvugso ngon nini tigi ngon mari seela.
- ⁷Dama ti daa bu zi bunseelli n-kye duniya wa ni na; ti mun ku laa n-zi bunseelli n-labi.
- ⁸Ka ti yi mari bundirigu ni sutura, dinɔna di sakkiya n-ti ti.
- ⁹Ninvugseeba ban sufu kur boori ni ba leebi bundaandima maa pun zaɔɔi ba mansi n-kpeesi zamsigu ni, hoo kye'ariga ni. Ba laa n-zaɔɔni ba mansi n-kpeesiri la gyertilim ni, ni koriseesi an lusiri daadam ka basiri ba yori.
- ¹⁰Dama ligri boobu nye la bumbeeri kam zaa nya'ari. Ka ninvugseeba ban sufu daa kur be ligri nyaabu zugu daa burigiya ni, ka kye ba yedda halli nti zaɔɔi sufusa'anggu pam n-kusi ba mansi hoo piima la.
- ¹¹Amaa nyin ngon nye Naawunni nira wa, kur gbaam i maɔɔa ka kye anɔɔ zaa. Kpaɔɔma i maɔɔa n-doli yelimaɔɔni soori maa; ka zaɔɔi yedda, ni wurilim, n-gyeemni Naawunni ka laa n-ze yummu m-be baalimm.
- ¹²Kur bari n-zaani m-mo sunɔasunɔa. Gbaam nyovuri kan ka toriga yela gba kirikiri. Naawunni daa booli i, ni i ti mari lala nyovuri maa, ka nyin mun daa to'asi n-wulisi lala paalu ni, ka niriba pam daa wum.
- ¹³Naawunni zaɔɔi nyovuri n-tisiri bunseelli kam zaa; Yisa Masiya mun daa zaani Gomna Pontiyusi Pailiti tooni n-to'asi n-wulisi Naawunni yela paalu ni: dizugu ka man zaantiri zaaligu wa n-tiri i,
- ¹⁴ni, i doli soori maa ni beesikasi ka galiɔɔu ka ni, halli ka ti Dugma Yisa ti yi paalu na.
- ¹⁵Naawunni nin wulisi u n-ti ti na, sahaseelli ngon ti gbaai, ni, sahasunɔu deede nla. Don koko nye la Naawunni Alibarika Daana, ngon su bunseelli kam; u nye la nadima zaa Naaba ni dugmadima zaa Dugma.
- ¹⁶Don koko n laa n-nye ngon bu kpiira, ka be la neesim ni, halli ka soso ku toaai m-pori m-paai u na, neesim maa gyirima zugu. Ninsaalisɔ na zi n-nya u, ka so mun ku toaai nya u. Dona n sumni ni ba gyeemni u, ka u su yiiko halli ni saha din ka toriga. Ammi.
- ¹⁷See ka i kpaam duniya wa bundaandima maa, ni, ba di mari karimbaani, bee, n-zaɔɔi ba tama n-niɔi arizikki din bu ya yuui saha zaa. Amaa ba zaɔɔma ba tama n-niɔi Naawunni ngon tiri ti bunseelli kam din nin nya'asa n-ti ti.
- ¹⁸See ka i kpaam ba yaasa, ni, ba tumba din veela; ka nye bundaandima tunsuma tumpu ziiya. Di nye la : ba putti ban mari bunseela la n-tiri niriba.
- ¹⁹Ba yi ti niɔi lala, ba la'amni la arizikki ni ba zaali ni di ti ku ba bukaata, sahaseaa kan kyenni na maa. Lala nin nmani hoo ban dooli nyeebsunɔu poi ka naayi me ka zugu seem la. Dinɔo nin kye ka ba nyaɔɔi n-nya nyovuri din nye nyovurimaɔɔni la.

²⁰M bii Timoti, mari Naawunni ḡon zaḡḡi bunseelli n-niḡi i nuu ni, ni i guri maa. Dmaligma ka kye yetto'akyo'ama an bu sum ni Naawunni yela ni, ka za'asi nangbankpeemni zaḡḡi n-kyañḡi yetto'aseesi ninvugseeba ḡon kyirimni m-boonni 'bansim' la.

²¹Dama, ninvugseeba ban yetti, ni, ba mari bansim wa burigiya ka kye yedda niḡbu soori. Naawunni piinisuma nin kpalim m-be ya saani.

2 Timoti

2 Timoti 1

¹Mani Pola n sobri gbanju wa n-ti i, man non nye Kirisita Yisa tuumu, ka Naawunni daa yiisi ma ni u ti diisi ma lala kpamni maa. Non Naawunni mun daa pun basi nangbambasiri zanji n-kyanji nyovuri din be Kirisita Yisa saani yela.

²N sobri n-tiri nyini, m biwuttigu Timoti. Ti Ba Naawunni ni ti Dugma Kirisita Yisa nin zanji piinisuma n-ti i ka zo i namboo, ka ti i sufudoaa ni alaafea!

³N gyeemni la Naawunni kaman n yaadima non daa gyeemni u seem la, ka n sufu ni teesa be la u saani ka ka galiñu: ka n pe'ari non Naawunni ka laa n-teari i yela n wunsusigu ni, yunju ni wuntanja zaa.

⁴N yi ti teaai i yela, ni, nyin daa kum nintam seem la, n yi kur boori la n nya i, ka di kye ka n sufu maai.

⁵Dinzugu n teaai nyin non mari yedda seem maa, ka ziri ka di ni. Halli i yaapo'a Loosi daa danji m-mari yedda wa taabu, ni i ma Yuunisi la; ka m mi, ni, nyin gba mara.

⁶Dinjo zugu m boori la n teaai i, Naawunni non daa ti i piiniseaa la yela, ni, i tigsima di n-ninji hoo nira non yi tigi bugum ka di ti diri seem la. Dama ka be i ni halli man daa zanji n nuusi m-pa i zugu sahaseelli la n-kyenna.

⁷Dama Naawunni daa bu zanji la u Siiya n-ti ti, ni u ti kye ka ti zori dabeem; amaa u Sii maa nin kye ka ti mari yiiko ni wurilim, ka mari ti mansi sunja.

⁸Dizugu di kye ka vi mari i, nyin to'asiri ti Dugma yela zugu, bee, man zugu gba, man non be dansarika duu wa ni maa. See ka Naawunni yiiko kye ka man ni nyin la'am n-di wahala lahabasunju maa zugu.

⁹Non Naawunni n daa tuligi ti ka booli ti, ni di kye ka ti be kasi. Di pa la ti tunsuma zugu, amaa di nye la u mammanja non daa pun gbaai seem: dama u daa danji n-yiisi u bunsuma, ni u ya n-zanji n-ti ti Kirisita Yisa zugu poi, ka sahaseelli din daa pun gaari la daa na bu piili.

¹⁰Halli nti paai zuna, ka pampanjo di yi kasigi n-wulisi ti, Kirisita Yisa Masiya, non nye ti Tuligra, kyenni na la zugu. Dona n nye non daa nyanji kum zaa, ka laa n-kye ka ti nini neaai. U lahabasunju puuni u wulisi ti nyovuri yela, nyovuri seaa kum non laa n-ka ni la.

¹¹Lahabasunju wa zugu ka Naawunni daa yiisi ma n-leebe lahabaari maa tuumu, ni n ti moonni ka n-wulisiri n-tiri niriba.

¹²Ka lala zugu ka n diri wahala wa. Amaa vi bu mari ma, dama n mi man non ninji so yedda, ka mi, ni, u nin toaai mari bunseelli man non zanji n-ninji u nuu ni la, halli nti paai Zaadaari.

¹³I pun wum yetto'asuma man saani. Kur kye ka a wulisi i bunseesi an mari alaafe ñon be seem. Ka kpalim m-mari yedda ni wurilim, dama lala ka Kirisita Yisa boori ni ti tumna.

¹⁴Naawunni Sii Kasi ñon be ti ni la pun zaññi yelimañni bunsuññu n-niñi i nuu ni; kur kpalimma n-gura sunñasunña.

¹⁵I mi halli, ni, Faagyilusi ni Hemogyiniisi daa bakki ka kye ma, ban ni ban be Eseaa tingbaññu zaa m-paasi ba zugu.

¹⁶Amaa n susiri ti Dugma Naawunni, ni, u zoma Òneesiforu ni u yiri dima namboo, dama u daa kur nye la ñon kpamsiri n sufu sahakam; ka vi bu mari u ban kpari ma dansarika duu wa zugu.

¹⁷Halli ñon daa paai Room na sahanseaa la, u daa bo n ziiya ni nimmoaa, halli nti nya ma.

¹⁸Ti Dugma kye ka u ti nya namboo ñon ti Dugma saani Zaadaari maa! Ka nyin mun mi ñon daa tum tunsunseesi Efesusi n-sunñi ma.

2 Timoti 2

¹Dinño zugu m biiya, piinisuma m be la Kirisita Yisa ni; kur kye ka a kpamsi i, ni kpeeññu zaa.

²I pun wum Naawunni yetto'asuma man saani, ka niriba pam gba daa la'amni i saani n-wumna. To: ka dinño na zaññma anño n-wulisiri ninvugseeba ban ze yummu ka nye ban gba nin toaai n-zaññi a n-wulisiri ba taaba.

³Nyini n nye Kirisita Yisa tobbiiya ka ze yummu; dizugu kur paasima ti zugu nti diri wahala.

⁴To, ka tobbiso ñon be u toppu tuma ni bu zaññni u nuu n-kpeesiri dabsa zaa yela ni, dama u ba'a ka la bunseelli ni, di yi pa la u tum din kye ka u toppu toondaana maa nini tigra.

⁵Halli ninvugso ñon zori zoaa gba ku deaai zoaa laara na'ala u doli la zoaa maa zaaligu soori ñon wulisi seem la.

⁶Ka pukpaara ñon tumni sunña nye la ñon sumni ni u daññi n-deaai bundiripaala maa seesi n-di.

⁷Teesima man yetti i seem wa yela, dama ti Dugma nin kye ka i baññi seelikam zaa gbinni.

⁸Teaama Yisa Masiya yela :- ni, u daa yi NaaDauda za'anori ni na, ka daa kpi n-neaai kum ni. Lala ka n daa wulisi n-ti i, n lahabasuññu mooligu la yela ni.

⁹Lahabasunñu wa zugu ka n diri wahala, ka ba ba ma bansi kaman tumbetumna n nye ma la. Amaa so ku toaai m-ba Naawunni yeligu bansi, halli beela!

- ¹⁰Dizugu ka n niɲni sugru, wahala yela zaa puuni. N niɲni lala ni n ti suɲɲi ninvugseeba Naawunni ɲɔn daa gamsi la, ni di kye ka ba gba nin toaai n-nya tuliginsim din be Kirisita Yisa saani, ka mari gyirima din ku naai la.
- ¹¹Yetto'a wa nye la yelimaɲni, ni :- "Tin ni ɲɔna yi daa la'am n-kpi, Ti nin ti la'am m-be ni yaasa.
- ¹²Ti yi kpalim n-niɲni sugru, Tin ni ɲɔna nin ti la'am n-di naam. Ti mun yi za'asi u, Ɖɔn gba nin za'asi ti.
- ¹³Ti yi bu zε yummu, Ɖɔn kur zε la yummu, Dama u ku toaai n-za'asi u mammaɲɲa.”
- ¹⁴To'asima n-tiri i niriba la, n-teaari ba anɲɔ zaa yela. See ka i kpaam ba, Naawunni zugu, ni, ba zɔma n-yi yetto'ayɔya ni. A ka bukyi; a laa n-sa'amni la ninvugseeba ban wumni a maa.
- ¹⁵Zaɲɲma i maɲɲa n-ti Naawunni n-wulisiri, ni, i nye la tuntumniso ɲɔn ku di vi u tuma ni, ka tumni suɲɲa n-wulisiri Naawunni yelimaɲni ɲɔn nye seem.
- ¹⁶Zɔma ka kye yetto'akyɔ'ama wa seesi an bu tiri Naawunni gyirima la. A nye la an kyeri ka niriba maali m-burigri ka kyeri Naawunni soori.
- ¹⁷Niriba wa wulisigu maa ɲmanni la nɔriseaa kan diri n-kpeeri ningbiɲɲu ni la. Ba seeba n-nye Haameneesi ni Filituusi,
- ¹⁸ban kye yelimaɲni soori m-burigi: ba yetti, ni, kpiimma kum ni neaari saha pun gaari. Lala ka ba niɲni n-gbarigri seeba yedda.
- ¹⁹Amaa Naawunni pun zaali nyeebri, ka ka zaani suɲɲa. Ba sobi yetto'asuma m-pa ka zugu, ka a nye daalimni: ni, "Ti Dugma mi u niriba ɲɔn nye seeba.", ni "Ɖɔnkam zaa yeli, ni, u ɗoli la ti Dugma, ɲɔn zɔma ka kye tumbeeri.”
- ²⁰I bu nya? - Yirititaari puuni ka laasi balibubalibu be ni: pa salima ni anzulifa buna kɔkɔa, amaa a seesi be ni an nye la ban zaɲɲi daari m-maali, ka seesi mun nye ban zaɲɲi ya'ari m-mɛa. Aseesi ka ba mari n-tumni gyirima tuma, ka mari seesi mun n-tumni din pa gyirima tuma.
- ²¹Ka ninvugso yi mari u sufu kasi, ka yi man pun yeli bumposiseesi zaa yela ni, dinɲɔna u nin leebi hoo laseaa kan mari gyirima, ka maali siri ni ka tum tunsuma. Kana n veela, ka ka yiridaana nin zaɲɲni ka n-tumni u tuma.
- ²²Dizugu gbaam i maɲɲa ni na'akyimbisi kɔribeeri tuma; ka kpaɲɲi i maɲɲa n-ɗoli yelimaɲni soori, ni yedda, ni wurilim, ni sufudoaa. Ka lala nin kye ka i paasi ban ɗoli ti Dugma ka ba sufu ka da'ari la zugu.
- ²³Kur yiisima i nuu ka kye gyerilim zaa, ni boosa boosigu zaɲɲi n-kyanɲi yetto'akyɔ'ama yela. I mi halli, ni, a yi taasiri la nangbankpeemni na.
- ²⁴Ka ti Dugma tuntumna mun bu sum ni u ɲmeeri nangbankpeemni. Di laa n-sumni ni u mari nirilim zaɲɲi kyanɲi sokam zaa saani, ka mi wulisigu suɲɲa, ka nye la ɲɔn diri sugru halli bumbeeri puuni gba.

²⁵Di laa n-sumni ni u be la baalimm n-wulisiri ban nmeeri nangbankpeemni, ni, ba ti banji din tuusi. Dama di pa seelli ka Naawunni ti kye ka ba takki ba teesibeeri ni ba ala'akyi soori nti banji yelimaŋni ŋon nye seelli.

²⁶Sintaani daa pun beri u kye'ariga n-gbaai ba, ka kye ka ba tum u sufu yuubu zaa; amaa di yi pa seem Naawunni nin ti kye ka ba labi n-teesiri teesisuma yaasa.

2 Timoti 3

¹M biiya, kur banjma, ni, duniya wa yi ti ya naai sahanseaa, wahala ni sufusa'anju pam nin be duniya wa ni.

²Niriba nin ti mari beem, ka wuri ligri n-gaari ninsaalidima. Ba nin nyuuri bara n-duusiri ba mansi ka tuuri Naawunni ni niriba. Biisi nin ti za'asi ba badima ni ba madima yeligu ka ba bu ya puusi ban tum tunsuma n-ti ba. Ba nin za'asi Naawunni beesikasi yela.

³Ba bu ti ya boori taaba, bee, n-kye taaba taalli m-peŋŋni. Ba nin zuuri niriba nyaanŋa, amaa ka ku mari ba mansi. Ba nin tumni taaba putoo gba. Ba ku laa m-boori bunsuma halli beela.

⁴Ba nin ti yi taaba nyaanŋa; ba nin luuri n-tumni basabasa; ba nin tibgri ba mansi ba yetto'a ni. Halli ka sokam boori la u sufuyuu bu bunnya'asa ka za'asi Naawunni yela wumpu.

⁵Niriba ti ya n-doli la addiini soori ka niriba ti nya, amaa ka bu doli Naawunni yiiko soori ni yelimaŋni. Zoma lala niriba.

⁶Niriba wa taabu yi kur yomsiri n-kpeeri yiya ni, ni ba ti la'ari po'aseeba ban ka yaa n-gbaasiri ba ni ba ti leebi ba nyaandoliba. Lala po'aba mun doli ba, ba maŋtoori tumbeeri yela zugu, ni ba koribeeri yela zugu m-paasi.

⁷Lala po'aba maa yi kur wumni wulisigu, amaa ba bu ya nyaŋŋi m-paai yelimaŋni yela bamsim.

⁸To, ka niriba wa nmanni la Gyansi ni Gyambirisi, ban daa nye Igyipti dseeba ban daa kyisi Musa yela la; lala ka niriba wa yi kyisiri yelimaŋni maa. Lala niriba zaa mari la teesibeeri, ka koŋŋi yedda soori doligu.

⁹Amaa ba yela ku toai n-kyanŋi tooni. Lala niriba daa kyisi Musa, ka ba gyertilim daa yi paalu ka sokam nya, lala ka sokam nin ti nya niriba wa dinni paalu ni.

¹⁰Nyin mun daa pun doli man ŋon daa wulisi soseelli. I daa pun bamsi n beebu soori, ka mi man ŋon daa gbaai gbaari seem la. I pun mi n yedda yela, ni n sugru diibu yela. I doli la n wurilim soori, ka laa n-ze yummu hoo man daa ze seem la.

¹¹Halli i laa m-mi mugsigu ni wahala seesi an daa paai ma na: i mi n dindaandima ban daa niŋi ma seem Antiyokku tinŋa, ni Aikoonyum ni Lisitira tinsi ni gba. Amaa ka ti Dugma daa yiisi ma a zaa ni.

¹²Yelimaṅni, ninsaala kam ḡon boori ni u doli sɔsunḡu ka gyeemni Kirisita Yisa nin nya namsigu.

¹³Halli ka teesibeeri dima ni ziri dima zaa nin maali n-gbarigi ba tumbeeri zugu. Ba yɔmsiri niriba, ka niriba mun yɔmsiri ba gba.

¹⁴Amaa nyin muna - see ka i kur kpalim n-doli ban daa pun wulisi i bunseesi la, seesi nyin daa pun niḡi a yedda; dama i mi halli ban saani ka i daa bamsi a.

¹⁵Ka laa m-mi, ni, i daa baḡḡi Naawunni yeligu, nyin daa pun nye bibila sahanseaa la. Lala yeligu maa teesa zugu ka i nin ti nya bamsim, ka di zugu i nin niḡi Kirisita Yisa yedda nti nya tuliginsim u zugu.

¹⁶Litaafi yeligu maa sɔppu zaa ka Naawunni vuusim daa ti ti na; a zaa mari yiiko nti wulisi ti, ka kyiisi ziri, ni ti ti baḡḡi tumbeeri ni din bu dɔlisi yela; ka a laa n-wulisiri ti ḡon Naawunni yelimaṅni soori ḡon be seem.

¹⁷Dizugu Naawunni nira nin toaai n-tumni ḡon Naawunni sufuyuubu ka laa m-mari yem ni yiiko ni u ti tum tunsuma zaa.

2 Timoti 4

¹Naawunni zugu ka n ya n-tɔ'asi yettɔ'a wa n-kpaam i, Kirisita Yisa zugu; dama ḡon Yisa nin ti kari ban ne ni ban kpi zaa sariya. Dɔn Yisa Masiiya lappu na zugu, ni u naam diibu la zugu, ka n ya n-yeli i ni, ni, i niḡma nḡaa:

²Moolima Naawunni yeligu; kur yirigma di yela sahasunḡu, halli ni sahaseaa din pa sahasunḡu gba. Se'asim niriba, kpaasim ba zugri ni; kpaamni niriba sunḡa; kur dim sugru n-wulisiri n-wulisiri ba.

³Dama saha kyenni na ka niriba ku ti laa n-deaari yelimaṅni wulisigu, amaa ka nin doli la ba mammaḡa korisi soori. Ba nin bɔ m-bɔ karimbadima bɔbḡu, seeba ban nin wulisiri wulisiseesi an niḡni ba nya'asim m-paasira.

⁴Ba nin za'asi yelimaṅni wumpu, ka zaḡḡi ba ba'aba zaa n-niḡi kurimbu ni sa lahabaya an ka yelimaṅni.

⁵Amaa nyin muna - kur gbaama i maḡḡa yelli kam zaa puuni, m-mari sugru wahala diibu ni; tumni lahabasunḡu mooligu tuma, ka laa n-tum Naawunni ḡon yiisi i, ni i tum tunseaa la.

⁶Man muna - saha maa paaya ni n nyɔvuri leebi hoo sara maaligu: n duniya wa ni yiibu saha potta.

⁷N zabi zabsunḡu n-naai; n pun zɔ nti paai zoaa maa tɔriga; n daa mari n yedda niḡbu sunḡa.

⁸Seela bu laa n-kpalim n-ti ma, di yi pa la n yelimaṅni tuma wa laara deaari. Ti Dugma Yelimaṅni Daana nin ti kari sariya Zaadaari maa, ka ḡon saani ka n nin deaai

ka. Laara n doya n-guri ma, ka di pa la man kɔkɔ ka u ti ya n-zan̄ɔi ka n-tisi, amaa u nin ti zan̄ɔi n-ti bankam zaa sufu boori u lappu na.

⁹Tɔ: ka kpaɔɔma i maɔɔa n-kye n saani na yoomyooma.

¹⁰Dama ba zaa bakki ka kye ma: Diimasi daa kyaɔɔi Tesalonika, ɔɔn wuri duniya wa buna zugu; Kareseensi mun daa kyaɔɔi Galeseaa, ka Taituusi kyaɔɔi Dalimeseaa.

¹¹Luuki kɔkɔ n kur kpalim m-be n saani. Zan̄ɔi Maaki m-paasi i maɔɔa zugu n-kye na, dama u nye la ɔɔn nin toaai n-sun̄ɔni ma sun̄ɔa.

¹²Man mun daa tum la Tikyikusi, ni u kyaɔɔi Efesusi.

¹³Ka i yi ti kyenni na, kpaɔɔma i maɔɔa n-zan̄ɔi m bunyeerigu la - buntibsiseaa man daa kye m-basi Tiro'asi tiɔɔa maa ni la - ka be la Kaapusi saani: zan̄ɔi ka m-mari na. Ka zan̄ɔi litaafidima la gba m-paasi na, an sobi gbansuma la zugu mari la anfaani n-gaari zaa.

¹⁴Alekzanda ɔɔn nye mankyeeri la daa tum ma taalli pam: ti Dugma nin boosi u beeri, n-labsi ɔɔn tum seem maa zugu.

¹⁵See ka nyini gba mari i maɔɔa u saani, dama u daa zabi n-kyiisi ti yeligu la nimbirimooa.

¹⁶Man daa pun dan̄ɔi n-to'asi n yetto'a la kootu ni, amaa so daa bu zaani n nyaan̄ɔa; sokam zaa daa zo ni ka kye ma. Naawunni di zan̄ɔi di taalli n-ziili ba!

¹⁷Amaa ti Dugma daa zaani n nyaan̄ɔa, ka ti ma yaa, nti kye ka lahabasun̄ɔu maa mooligu ti yi paalu, ka ban pa Yehudiyadima maa zaa wum di. Ti Dugma daa yiisi ma gbugimni noori ni na ni alaafaa.

¹⁸Ti Dugma nin yiisi ma yelibeeo kam zaa ni na, ka nin mari ma halli nti paai u arizana naam ni. Ɖɔna n sum ni tibgri halli ni saha kan ka toriga! Ammi!

¹⁹Puusima Prisila ni Akwila ni Ɖneesiforu yiri dima n-ti ma.

²⁰Erasitusi daa kpalim m-be Korinti. Ka n daa kye Tirofimusuni mun Miliitusi timpuuni, ɔɔn daa ka alaafaa zugu.

²¹Kpaɔɔma i maɔɔa n-kye na ka waari saha na bu piili. Yubulusi puusiri i ni, ɔɔn ni Pudensi ni Linusi ni Klodiya, zan̄ɔi n-tabli ti mabiisi ban kpalim la zaa.

²²Ti Dugma kpamsim i sufu! Naawunni piinisuma nin kpalim m-be ya ni!

Taituusi

Taituusi 1

¹Gbanɔŋu wa yi la man Pɔla saani na. Man mun nye daabri n-ti Naawunni, ni tuumu n-ti ti Dugma Yisa Kirisita Masiya. Naawunni n daa ganɔŋi ma ka tum ma ni n-kyanɔŋi nti kpamsi u ninvuggamsa la yedda. U daa laa n-tum ma ni n kyanɔŋi nti kye ka ba banɔŋi yelimaɔŋi zanɔŋi n-kyanɔŋi Naawunni soori ni.

²Naawunni n daa danɔŋi m-basi ti nangbambasiri zanɔŋi n-kyanɔŋi nyɔvuri kan ka baasigu la pɔi ka duniya naayi piili. Ka lala nyɔvuri tama zugu ka ti mari ti yedda ni bamsim maa n-ze yummu.

³Ka saha maa deede ɔɔn daa ti paai, u daa kasigi u yeligu maa n-tiri niriba. Naawunni ɔɔn nye ti tuligra la n daa zanɔŋi lahabasunɔŋu maa n-niɔŋi n nuusi ni, ka m moonni ka: ka lala lahabaari puuni ka u wulisiri u yeligu yela.

⁴N sobri n-tiri la nyini, Taituusi, dama i nye la m bimaɔŋi, ti zaa ɔɔn mari yedda yinni zugu. Ti Ba Naawunni ni Kirisita Yisa nin niɔŋi bunsuma zaa n-niɔŋi i, ka ti i alaafea.

⁵Dinɔɔ zugu ka n daa kye i, ni i kpalim m-be Kyiriti tingbanɔŋu ni, ni i dɔlisi tin daa bu naai tunseesi la ka maali n-zaanni a. N daa laa m-boori la i yiisi niriba n-diisi toondaandima tinkam zaa ni, kaman man ɔɔn daa wulisi i seem maa.

⁶I yi diisi sɔ toondaana, see ka di daama mari la beesisunɔŋu ka ka galiɔŋu. See ka u mari la pɔ'a yinni, ka u biisi n nye seeba ban niɔŋi yedda, ka niriba ku nya taalli ba saani, ni, ba bu gbaari ba mansi sunɔŋa, bee, ba bu deaari ba badima maa noori.

⁷Toondaana ɔɔn su Naawunni yiri dima tuma fukumsi zugu, di niɔŋi la kamaata ka u mari la beesisunɔŋu ka ka galiɔŋu. Di bu sumni ni u nyuuri bara, bee, u sufu yisigi yoomyooma. Di mun bu laa n-sumni ni u nye danyuura, bee, zabboora bee, ɔɔn ba'a zaa be la ligri boobu ni.

⁸See ka u deaari la saamma u yiri ni, ka wuri din veela. Toondaana sumni la u nye yem daana ni yelimaɔŋi daana, ni ninvugso ɔɔn be kasi ka mari u maɔŋa sunɔŋa.

⁹Di laa n-niɔŋi kamaata ka u mari Naawunni yeligu din nye yelimaɔŋi maa kirikiri, hoo ban daa wulisi ti seem la. Lala zugu nin kye ka u nin toaai n-kpamsi u taaba ka wulisi ba yem ni alaafe soya ɔɔn be seem; ka dinɔɔna u nin wulisi ban kyisiri ti yela ba buriginsim ɔɔn nye seelli.

¹⁰Dama niriba pam siri be ni ban mari tuppuwumni ka kur to'asiri yetto'akyo'ama ni ba ti yɔmsiri niriba. Seeba ban na kur dɔli la Yehudiyadima addiini kaya soori maa be la lala halli.

¹¹Ba yetto'a ka soori - see ka i kye ka ba sina, dama ba wulisiri la wuliseelli din da bu sumni ni ba wulisi. Lala wulisigu maa ɔmaari la yiya. Nyoori zugu ka ba niɔŋi lala maa.

¹²Kyiriti dima maa muna - halli ba maṅtoori anabiso gba daa yeli ba yela, ni :- "Kyiriti dima kur nye la ziri dima saha zaa; Ka nye ninvugbeeri, ka nye gbinnya'adima: Beem dima ban wuri bundirigu pam yori."

¹³Yelimaṅni n-kur la. Dinzugu kpaasim ba zugri ni sunṅa. Dinṅo nin kye ka ba yedda maali n-kpaṅṅi sunṅa.

¹⁴I yi niṅi lala, ba ku laa n-wumni solinseesi Yehudiyadima maa ḅon solimni n-tisiri ba maa; bee, ninsaaliidima ban za'asi yelimaṅni soori la ḅon zaali zaaliseesi maa.

¹⁵Bunseelli kam zaa nye la kasi n-ti ninvugseeba ban nye kasi; amaa ban tumni da'ari tuma ka bu niṅni yedda la, bunseelli n ka ni n-nye kasi n-ti ba. Ba sufu, ni ba sufu ni teesa zaa nye la da'ari.

¹⁶Ba yeliya, ni, ba mi Naawunni, amaa ka ba tuma zaa kyisiri u ni. Ba tuma zaa nye la din kyisira, ni noori za'asigu. Dinzugu ba ku nyaṅṅi n-tum tunsunṅu zaa.

Taituusi 2

¹Amaa nyin mun kur wulisima wulisigu seelli din dolisi kan nye yelimaṅni.

²Wulisima ninvugkura la, ni, ba be baalimm, ka ba beebu maa nin sum ni gyirima tisibu. Wulisima ba ka ba mari yeddamaṅni ni wurilimmaṅni, ka kur kpalim n-ze yummu, dama anṅo zaa tisiri alaafea.

³Wulisima po'akura la gba ka ba beebu mari gyirima; amaa ka pa ni ba leebi ban zuuri niriba nyaanṅa, bee, daam ḅon su seeba. Kye ka ba wulisiri la din veela.

⁴Ba yi niṅi lala, ba nin toaai n-wulisi po'aseeba ban na bu kurigi la ka ba wuri ba siridima ni ba biisi.

⁵Ni, m-paasi lala, ni ba mari mangbaari ka be kasi, n-tumni ba yiya tuma sunṅa, ka sigsiri ba mansi n-tiri ba siridima. Dinṅo zaa nin kye ka so ku maali Naawunni yeligu maa ansarisi.

⁶Di sumni, ni, i kpamsi na'akyimbisi la gba ka ba mari mangbaari.

⁷Bunseelli kam zaasa puuni i maṅtoori tunveela nin wulisi ba din sum ni ba be seem. I yi wulisiri ba, nyin zaanma deede; ka kye ka i nini m moaai

⁸ni i yetto'a zaa be sunṅa ka so ku toaai n-galim i. Dinṅo nin kye ka ban bu sakki i yeligu maa di vi, dama ba ku nya yetto'abeoo ni ba ti zaṅṅi n-galim ti beebu soori.

⁹Wulisim daaba la gba ka ba sigsiri ba mansi n-tiri ba dugmadima bunseelikam zaa ni. Wulisim ba ka ba tumni din nin kye ka ba dugmadima nini tigra, ka bu ḅmeeri ba nangbankpeemni.

¹⁰Ka ba di zuuri ba dugmadima neema, amaa ba kye ka ba beebu kasigi n-wulisi, ni, ba nye la yedda dima ka ze yummu ni yelimaṅni. Dina nin kye ka Naawunni ḅon nye ti tuligra maa yela wulisigu la ti nya gyirima, ban n niṅni bunseelikam zaa zugu.

¹¹Dama Naawunni n siri wulisi u wurilim paalu ni, ni, u piinisuma zugu ka sokam nin toaai n-nya tuliginsim.

¹²U wurilim piini wa lahabaari n wulisiri ti, ni, ti za'asima din bu doli Naawunni soori, ni din nye duniya wa koribeeri, amaa ka kur mari mangbaari, ka ze deede, ka laa m-mari beebu seelli din doli la Naawunni soori, saha kanɔna.

¹³Ti niɔma dinɔo ka guusiri ti tama paalu yiibu na - Yisa Masiya ɔon ti ya zaɔɔi u gyirima n-yi paalu ni na nla, ka u nye la ti Naawuntitaari, ni ti Tuligra.

¹⁴Ɖon Yisa n daa zaɔɔi u nyovuri n-tisi, ni u yolisi tirima ni ti ti leebi u toori niriba maa. Ka u laa n-yiisi ti tumbeeri kam zaa ni, ka nyeesi ti ka ti leebi kasi, ka ti sufu kur nin boori la ti tumni din veela.

¹⁵Anɔo n nye bunseesi din sumni ni i wulisiri n-tiri ba. Mari yiiko zaa n-kpamsiri ba, ka kpaasiri ba zugri ni. Nyin mun di kye ka so ɔosi i yori.

Taituusi 3

¹Teaama i niriba n-yetti ba, ni, ba kye ka ba sufu be nadima ni, ni ba tinkpamma ni, ka wumni ba noori yeligu ka tumni tunsuma saha kam zaa.

²Ka i laa n-yeli ba, ni, ba di sa'amni ba kpeaa yuuri, bee, m-boori zaba; amaa ba mari nangbanyinni ni sokam zaa ka sigsiri ba mansi niriba zaa saani.

³Tirima mun gba daa zi Naawunni yela. Ka ti daa niɔni gyirilim, ka daa doli ti mammanna sufu yuubu ni koribeeri, ka burigri n-yi sosunɔu ni. Ti daa za'asi ɔon Naawunni yeligu ka daa sa'amni ti taaba yuya ka laa n-zabri ba nyuuri. Ka niriba daa yaai ti, ka ti mun gba daa bu boori ba yela.

⁴Amaa Naawunni ti tuligra ɔon daa ti wulisi u sufupeelli maa soori, ni u wurilim,

⁵ti daa nya tuliginsim. Di daa pa la ti tunsuma zugu, amaa ɔon Naawunni daa zo ti namboo zugu. U daa zaɔɔi u Sii Kasi maa n-niɔi ti ni, ka zaɔɔi u kosunɔu n-su ti, nti peai ti tumbeeri m-basi, ni ti ti maali n-dɔ'ai n-nya nyovuri paalli.

⁶Ka Naawunni daa kye ka u Sii Kasi kye ti saani na n-sunɔi ti halli, ka daa niɔi lala, Yisa Kirisita ti Tuligra zugu.

⁷U daa niɔi lala ni u ti deai ti hoo yelimaɔni dima u lala wurilim piini la zugu, ka kye ka ti nin mari tama, ni, ti siri nin di nyovuri kan ka toriga hoo ti faari torli.

⁸Yeligu wa nye la yelimaɔni ka i nin toaai n-niɔi ka yedda. M boori la i wulisiri yela wa zaa ni nimbirimoaa. Ka lala zugu nin kye ka ninvugseeba ban pun niɔi Naawunni yedda la kur nin teesiri tunsuma tumpu yela saha kam. Dama lala nin sunɔi niriba ka niɔi sokam zaa anfaani.

⁹Amaa di kye ka i ba'a be yetto'akyo'ama nangbankpeemni wa ni, bee, yaadima yuya dolisigu ni, bee zaba zaŋŋi n-kyanŋi zaaligu kaari soya. Anŋo zaa ka gbinni, ka be la yori.

¹⁰Ninvugso ŋon boori wɔligri muna - kur kpamsim u napɔmbuyi pɔi, ka u yi na za'asira, nyin naayi kyeli u ka di laa m-puusiri u.

¹¹Lala nira maa nye la bungɔliŋŋu ka kur tumni la tumbeeri: u katti la u mammanŋa sariya ka lusi u maŋŋa.

¹²To: ka n gbaai la gbaari, ni, n nin kpalim m-be Nikɔpɔlisi tiŋŋa see ka waari saha ti naai: dizugu n yi ti tum Aritimasi bee Tikyikusi i saani na, nyin kpaŋŋma i maŋŋa ka kyanŋi ni i ti paai ma beni.

¹³Kpaŋŋma i maŋŋa n-suŋŋi Looya Ziinasi ni Apɔloosi ka zaali ba soori, ka di kye ka ba bunseelli ti pɔsigi.

¹⁴Kur kye ka ti niriba maa ti bamsi tunsuma nimmoaa tumpu, ni ba ti ku ba dabsa zaa bukaata ka ku kpalim m-be yori.

¹⁵Baseeba ban be kpa maa puusiri i ni. Ka nyin mun puusima ti zɔdima ban niŋi yedda maa zaa n-ti ma. Naawunni piinisuma be ya zaa saani.

Failiimɔn

Failiimɔn 1

- ¹Man Pɔla, ɛn daa kpe sarika Kirisita Yisa Masiiya yela zugu, ni ti mabii Timoti - ti puusiri i ni. Mani Pɔla n-sɔbri gbanɔu wa n-tiri nyini Failiimɔn, tin la'am n-tumni Kirisita Yisa tuma la zugu.
- ²Ti laa m-puusiri i pɔ'a Siisita Afiiya, ni i bii Akyipusi, ni Yisa nyaandɔliba ban la'amni i yiri puuni la. Akyipusi gba nye la ɛn moori n-dɔla Yisa sunɔa.
- ³Ti Dugma Naawunni ni ti Dugma Yisa sunɔma i ka ti i sufumaasim.
- ⁴Tɔ: m mabii Failiimɔn, man ɛn susiri wunsusigu sahanseaa zaa, n yi puusiri Naawunni pam i zugu.
- ⁵Dama m mabiisi yetti ma, ni, i wuri ti Dugma Yisa pam, ka laa n-niɔni u yedda, ka boori ban nye Yisa nyaandɔliba zaa.
- ⁶N laa n-susiri Naawunni, ni, u kye ka nyin ni ban niɔni yedda ka la'am n-gyeemni Naawunni maa zaa ti mari nangbanyinni. Lala maa nin kye ka i banɔni Naawunni ɛn zaɔni bunsunseesi zaa n-ti ti Kirisita zugu.
- ⁷Nyini Failiimɔn n nye m mabisunɔu, ka i boori la Naawunni nyaandɔliba zaa yela ka kpamsiri ba sufu n-tiri ba. Lala zugu ka man gba nya sufupeelli ni sufudoaa.
- ⁸Tɔ: ka man ɛn su fukumsi seelli Kirisita tuma zugu, m mari soori ni n ti zaali i noori, ni, i tumni din tuusi.
- ⁹Amaa man ɛn wuri i la zugu ka n susiri i ni, ni, i sunɔni ma. Ii: man Pɔla, ɛn nye Kirisita Yisa kpambari la - halli ka pampɔnɔ ba gbaai ma n-kyanɔni nti kpari Yisa yela zugu –
- ¹⁰man Pɔla yi susiri i n-tiri ɔnesima. ɔn daa nye i daabri ka zɔ la zugu ka n sɔbri gbanɔu wa n-tiri i na. N ya yeli i, ni, u wum n yeligu, halli man be la dansarika ni zaa yori, ka yi niɔni Yisa yedda, di zugu u leebi la hoo m biiya.
- ¹¹ɔn ɔnesima yuuri maa gbinni nye la 'anfaani', amaa u daa ka anfaani n-ti i; ɛn mun yi niɔni tuuba wa, u mari la anfaani n-tiri mani ni nyini zaa.
- ¹²Di zugu ka man Pɔla tumni u, ni u labi i saani na, halli ni n wuri u pampam.
- ¹³Halli m boori u kpalim n saani n-tumni Naawunni tuma maa; lala ka u laa n-ze i zaazii ni n-sunɔni ma, ban daa kpari ma lahabasunɔu maa zugu la.
- ¹⁴Amaa m bu boori ni n niɔni seelli, see ka nyin mammɔnɔa banɔni di gbinni. I yi ti banɔni, i nin tum din tuusi i toori sufu yuubu zugu, pa la man zaali i lala maa zugu.
- ¹⁵Di yi pa seem ka lala zugu ka ɛn daa zɔ ka kye i beela maa: ni, u yi ti labi na, i nin mari u halli saha din ka tɔriga.

- ¹⁶Pampanḡo u yi leebi la ti mabiwuttigu, u laa m-pa daabri, ka lala veela n-gaari zaa. U nye la m mabiiya, amaa see ka nyin ni ḡon lo la mabiitiri. N-gaari lala, ti wuri u hoo doṣunḡu, ka laa n-wuri u hoo ti Dugma biiya m-paasi.
- ¹⁷Man ni nyin la'am n-tumni Naawunni tuma. Di zugu deaama u hoo nyin deaai ma seem maa.
- ¹⁸U yi sa'am la i bunseelli kam, bee, u di la i samni, nyin yelima ma ka n yoa.
- ¹⁹I bu nya? - man Pɔla n sobri wa n toori nuu ni: man nin yo u samni. Halli man yeligu ḡon daa kye ka i niḡi Naawunni yedda maa, ka di zugu i pun di n samni i maḡtoori nyovuri zugu.
- ²⁰Di zugu kpanḡma i maḡḡa n-kye ka n nya anfaani dinḡo zugu: kur kye ka n sufu maai, dama ti zaa nye la Yisa nyaandoliba.
- ²¹N sobri gbanḡu wa n-tiri i, dama m banḡiya, ni, i nin wum n noori wa, halli ka tum n-gaari man yetti seem wa.
- ²²Din paasi, n susiri i ni, ni, i maalima duu siri n-zaali ma. Dama m mari tama, ni, Naawunni nin kye ka ba yiisi ma n-ti ya na, dama ya susiri Naawunni n-tiri ma.
- ²³Epafraasi gba puusiri i ni. Doṣn gba ka ba daa kpari duu, Kirisita Yisa zugu.
- ²⁴Maaki, Arisitaakusi, Diimasi, ni Luuki dima zaa puusiri i ni. Man ni ban n la'amni n-tumni Yisa tuma maa.
- ²⁵Ti Dugma Yisa Kirisita Masiya piinisuma be ya sufu zaa ni.

Hibruu Dima

Hibruu Dima 1

¹Sahanseaa din gaari la, Naawunni daa tɔ'asiri n-tiri ti yaadima la; u daa niŋi lala anabidima nɔya ni, dama ba niriba pam daa tɔ'asiri ba saha ba saha, ni zii baligubaligu.

²Amaa zuna sahanseaa din baasi nyaanŋa wa ka u tɔ'asiri n-tiri ti la u Bii maa noori ni. U Bii maa ka u daa ganŋi, ni duniya wa naari saha yi ti paai na, u nin ti leebi bunseelli kam faditta, dama ŋon kɔbri ni gba ka Naawunni daa naam duniya zaa.

³Bii maa n wulisiri Naawunni gyirima ŋon ŋmanni seem la; ka na mari Naawunni mammannɔ beebu, halli ni Naawunni ŋon be seem la, ŋon gba be la lala. U yeligu kan mari yiiko pam maa ka u zanŋni m-mari bunseelli kam. Ɖon daa ti maali soori ni daadam nya ala'akyi kye-m-peŋŋi n-naai, u daa zinni la Naawunni Ɖon Galisi maa nudirigu zizii maa arizana ni.

⁴Dinzugu Naawunni daa zaali u la zaazititaari ni, n-gaari malaakadima; kaman ŋon daa pun ti u yuuri kan gaari ba yuya seem la.

⁵Naawunni daa yeli Yisa, ni :- "Nyini n nye m biiya; Zuna n leebi i ba." m-paasi yaasa: Naawunni daa yeli Yisa, ni :- "N nin leebi i ba, Ka i mun leebi m biiya." - U daa na mi n-yeli malaakasɔ lala? - Ay, halli beela!

⁶Din paasi yaasa, Naawunni ŋon daa ti ye n-tum u bikpeema maa ni u kye duniya wa ni na, u daa yeliya, ni :- "Ya kye ka Naawunni malaakadima zaa ti gyeem u!"

⁷Ka ŋon daa tɔ'asiri malaakadima maa yela maa, u daa yeli la nŋɔ :- "U maali u malaakadima maa la hoo pesiŋŋu, Ka kye ka u tuumudima be hoo bugum peelim."

⁸Zanŋi n-kyanŋi u Bii maa yela muna ka u daa yeli, ni :- "Naawunni, i naam zizii la kpalimna, Ka nin be ni halli ni saha kam. I naam zangbeaa be la i nuu ni - Sɔsunŋu ni yelimanŋi naam zangbeaa!

⁹Nyin wuri din tuusi Ka yaai din bu tuusi. Di zugu ka Naawunni pun diisi i naam - Naawunni ŋon nye i Dugma maa - Ka i sufupeelim gaari i taaba dinni zaa."

¹⁰U naa n-yeli yaasa :- "Piiligu maa ni, n Dugma, Ka nyini n daa nyeebi duniya wa; Sangbana la gba nyin, Naawunni, daa maali.

¹¹Anŋɔ zaa nin ti gaari, Amaa nyin kur ya kpalim m-be ni; A zaa nin ti kpi Hoo sutura ŋon kpiiri seem la.

¹²Ka i nin ti kpabi a hoo kparikurigu la, Ka a takki hoo kparigu ŋon takkri seem maa. Amaa nyin kur nin kpalim m-be lala ka ka takkri, I mun kur ka naari."

¹³Tɔ: ka malaakadima maa ni bandima ka Naawunni daa yeli lala? Bee, n-yeli, ni :- "Ti Dugma daa yeli n-ti n Dugma maa, Ni, 'Kyem n nudirigu zii na n-zinni, Halli ka n zanŋi i dindaandima zaa N-niŋi i nuusi ni.' " Ay! - ba sɔ ka u daa bu yeli lala!

¹⁴Di zugu malaakadima maa yi dee nyɛ la bo'a? - Ba nyɛ la siseeba ban gyeemni Naawunni ka laa n-nyɛ ŋɔn Naawunni ŋɔn tumni seeba ka ba ti sunŋni u niriba - ninvugseeba ban ti ya nya tiliginsim.

Hibruu Dima 2

¹Dinzugu di kpa la talasi ka ti sufu kpalim m-be tin daa pun wum yelimanseelli la sunŋa; din nin kye ka bunseelli ku zaŋŋi ti m-miligi ka kye di.

²Dama yetto'aseesi malaakadima ŋɔn daa to'asi la daa ze la deede ni yelimaŋni, ka ŋɔnkam daa bu do'li a, bee, n-deaai zaaligu la, di daama siri daa nya tubdarigri din sumni u.

³Ka dinŋɔna wula ka tirima nin toaai n-zo n-yi tubdarigri maa ni, ti ba'a yi ka tiliginsim din galisi wa ni? Ti Dugma mammaŋŋa n daa danŋi m-mooli tiliginsim wa yela, ka baseeba ban daa wum lala daa wulisi ti, ni, di siri nyɛ la yelimaŋni.

⁴Ka Naawunni gba daa zaŋŋi makkri tuma ni alahazibu tuntumsa n-di lala sehara, ni alahazibu tuma baligu pam, ka daa to'ri Sii Kasi piini la, hoo u yuubu ŋɔn nyɛ seem.

⁵Pa malaakadima ka Naawunni daa zaŋŋi duniyaseaa kan ti ya kye na suubu fukumsi n-niŋi ba nuusi ni: lala duniya la n nyɛ tin to'asiri seaa yela wa.

⁶Amaa so n daa sobi Naawunni yeligu luginseaa ni, ka yeli, ni :- "Ti Dugma Naawunni, ninsaala nyɛ la bo'a? - Halli ka i teesiri u yela? Bee, daadam bii dee n-nyɛ la bo'a? - Ka i ba'a be u ni?"

⁷I daa naam u ka u gyirima poaai malaakadima gyirima, Ka di niŋi lala saha beela: Amaa ka daa kye ka u mari pe'abu ni gyirima pam,

⁸Ka zaŋŋi bunseelli kam zaa fukumsi n-niŋi u nuusi ni." Ni, Naawunni 'zaŋŋi bunseelli kam zaa' n-niŋi ninsaala 'fukumsi' ni maa; to - u daa bu kye halli bunni yinni din wulisi, ni, ŋɔn ninsaala bu su di. Amaa di zaa yori, ti bu nya ka ninsaala su bunseelli kam zaa fukumsi pampaŋŋoa.

⁹Kulla Yisa ka ti nya, ka u siri daa 'poaai malaakadima' saha beela, ni u ti di wahala n-kpi. Ka ti laa n-nya u, ka u mari gyirima pampaŋŋoa. Dama Naawunni wurilim zugu ka u daa sakki, ni, u ti baŋŋi kum toom ŋɔn nyɛ seem, n-niŋi lala daadam kam zugu.

¹⁰Naawunni n nyɛ so ŋɔn daa naam bunseelli kam, ka u mari bunseelli kam: ka mun daa yenni, ni, u nin zaŋŋi biisi pam ni ba ti la'am n-nya gyirima. Di zugu di daa tuusiya ni u kye ka Yisa be beesikasi zaa ka ka galiŋŋu, wahala diibu puuni. Dama ŋɔn Yisa nyɛ la biisi wa toondaana ŋɔn ziiri ba n-taasiri tiliginsim ziiya.

¹¹Ninvugso ŋɔn kye ka niriba leebi la Naawunni niriba m-be kasi, ŋɔn ni ŋɔn sunŋni seeba lala maa - ba zaa la'am m-mari ba do'am yinni. Di zugu ka Yisa bu zori vi ni u booli ba, ni, u mabiisi.

¹²Dama ḡon daa yeli n-ti Naawunni seem nḡa : "N nin mooli i yuuri maa n-ti m mabiisi maa; Ka yuum yuuma m-pe'ai i, ti la'aḡḡu puuni."

¹³Ka daa laa n-yeli, "N nin zaḡḡi n yedda zaa n-niḡi u ni." Ka laa n-yeli yaasa, ni, "Nnya ma! - Man ni biseeba nyin zaḡḡi n-ti ma la."

¹⁴Ka biisi maa ḡon nye saalidima m-mari ningbiḡḡu ni ziim la zugu, ḡon Yisa gba daa leebi ba taabu, ka ḡon ni ban la'am m-mari ningbiḡḡu yinni. U daa niḡi la lala ni u kum zugu ti kye ka u sa'am Sintaani ḡon mari kum yiiko la.

¹⁵Ka lala ka u daa yiisi daaba maa m-basi - baseeba ban daa kpalim m-be daabtiri ni ba beebu zaa, kum dabeem zugu la.

¹⁶Di pa la malaakadima maa zugu ka u daa niḡi lala, ni u ti suḡḡi bana, amaa Ibrahim ya'ansi ka u daa suḡḡi.

¹⁷Dinḡo zugu ka di daa kpa talasi ni u be kaman u mabiisi ḡon be seem seelikam puuni. Dina n nin kye ka u toaai n-leebi Gyeenḡu Toondaanso ḡon zori niriba namboo, ka ze la yummu u tuma tumpu ni, zaḡḡi n-kyanḡi Naawunni saani; ka naa n-kye ka u zaḡḡi u maḡḡa n-zori sindaani n-kpiisiri niriba tumbeeri taalli ni ba ti nya ala'akyi kye-m-peḡḡi.

¹⁸Ka ḡon mammanḡa ḡon daa di wahala u zamsigu nyaabu puuni zugu, u nin toaai n-suḡḡi ninvugseeba ban nyari zamsigu pampanḡa.

Hibruu Dima 3

¹M mabiisi, ya nye la Naawunni dinni ka nye kasi; ka ya gba ka Naawunni daa booli ka ya sakki. To! - ya teaama so ḡon nye ti toondaana yela - di nye la : so tin sakki u yela, ni, ti tumu n nye u, ni ti gyeenḡu toondaana - Yisa nla.

²U daa zaani yummu n-ti Doḡn yiisi u n-zaali maa, kaman Musa gba ḡon daa zaani yummu u Naawunni gyeenḡu duu puuni tuma ni seem la.

³Amaa Masiiya nye la ḡon sumsi ni u mari gyirima n-gaari Musa, kaman tammeera ḡon mari gyirima n-gaari yiri seaa ḡon me seem la.

⁴Yiri kam mari la ninvugso ḡon me ka, amaa Naawunni n nye ḡon me bunseelli kam zaa.

⁵Doḡn Musa daa zaani yummu hoo kpambari Naawunni yiri maa zaa ni, bee, hoo wuddaana, ni u ti niḡi sehara zaḡḡi n-kyanḡi Naawunni ḡon ya n-to'asi yeliseesi la.

⁶Yisa Masiiya mun be la Naawunni yiri ni hoo yiddaana biiya, ka tirima muna - ti yi ti mari sufukpeemni ni nimbirimoaa - tirima mun nye la hoo yiri dima maa, see ka ti laa n-niḡi tin mari tamaseaa maa yedda, zaḡḡi n-kyanḡi di baasigu.

⁷Dizugu ka Naawunni Sii Vuusim Kasi teaari n-yetta :- "Ya yi wum Naawunni kukori zuna dabsiri wa,

⁸Ya miri ka ya mari tuppuwumni, Kaman ya Izraeli dima ḡon daa mari seem, n-nya galinsi yoo maa ni sahanseaa la, Yan daa zamsi ma la zugu.

⁹Beni ka ya yaadima daa zamsi ma, Halli ni ba daa kur nya man Naawunni tuma maa zaa yori –

¹⁰N tuma ḡon daa nye seem yuumpisinaasi puuni la. Di zugu n daa gye suuri n-niḡi ba zamaani maa ni Halli nti yeli ba yela, ni, 'Ba sufu teesa ni ka ba kur burigri ni, Ka za'asiri n soya doligu!'

¹¹Lala zugu ka n sufu daa yisigi, Ka n daa pɔ noori n-yeli : 'Ba ku ti nya vuusim ziiya man saani!' “

¹²Tɔ: m mabiisi, yan di kye ka ya sɔ mari teesibeeri u sufu ni an birisira ka za'asiri yedda niḡbu; lala nin kye ka u yi Naawunni nyaanḡa - Naawunni sɔ ḡon nye Nyovuri Daana.

¹³Amaa sahanseaa Naawunni Sii Kasi ḡon boonni, ni, 'zuna dabsiri wa' la, ya kpamsima taaba sufu dabsiri kam, ka di kye ka ya sɔsɔ mari tuppuwumni ka doli tumbeeri yɔmsigu yela. –

¹⁴Dama ti yi ti kpalim m-mari tin daa danḡi m-mari tamaseaa la halli nti paai seelikam baasigu maa, lala nin kye ka ti nye la baseeba ban la'am m-be Masiiya saani, ka ti zaa teesa nye yummu. –

¹⁵Hoo tin na pun yeli seem la, ni :- "Ya yi wum Naawunni kukori zuna dabsiri wa, Ya miri ka ya mari tuppuwumni, Kaman ya Izraeli dima ḡon daa mari seem, “

¹⁶Tɔ, ka bandima n-lee n-nye ban 'n daa wum Naawunni kukori' maa ka daa 'mari tuppuwumni'? - Pa Musa ḡon daa zanḡi ninvugseeba n-yi Igyipti tingbanḡu ni na zaa la nla?

¹⁷Ka bandima zugu ka Naawunni daa gye suuri n-niḡi ba, yuumpisinaasi puuni la? - Pa ninvugseeba ban daa tum tumbeeri la nla? - halli ka ba daa kpi m-basi yori, yoo maa ni.

¹⁸Ka bandima ka Naawunni daa pɔ noori n-yeli ba, ni, 'Ba ku ti nya vuusim ziiya man saani.'? - Pa ninvugseeba ban daa mari tuppuwumni maa nla?

¹⁹Tɔ: ka dizugu ti nya ka di nye la ba yedda za'asigu zugu ka ba daa bu kpe lala vuusim zii maa ni.

Hibruu Dima 4

¹Dizugu vuusim ziseaa Naawunni ḡon daa basi ka nangbambasiri maa, lala nangbambasiri maa na kpalim n-zeya: dinḡona ya kye ka ti mari ti mansi ka ti sɔ ku kḡni vuusim zii maa paari na.

- ²Naawunni lahabasuṅṅu maa daa paai tirim gba saani na, kaman di daa paai ban saani seem la. Tɔ, ban daa wum lahabaseaa daa bu ku ba bukyi, dama ban ḡṅṅ daa wum maa, ba daa bu niṅi di yedda.
- ³Amaa tirima ban pun niṅi yedda la kpe vuusim zii maa Naawunni saani. Lala zugu ka u yeliya, ni :- "Lala zugu ka n sufu daa yisigi, Ka n daa pɔ noori n-yeli : 'Ba ku ti nya vuusim ziiya n saani.' " Naawunni n daa yeli lala, halli ḡṅṅ daa pun naam duniya wa, ka naai u tuma maa.
- ⁴Dama dabsaayɔpɔi daari yela ka Naawunni pun yeli, Litaafi puuni ya'aseaa, ni, Naawunni daa vuusi u tuma zaa puuni dabsaayɔpɔi daari.
- ⁵Ka daa laa n-yeli, ni, 'Ba ku ti nya vuusim ziiya n saani.'
- ⁶Di zugu vuusim zii maa nyaabu na kpalim n-guri ninvugseeba ni ba ti vuusi, amaa ban daa tuui n-wum lala lahabasuṅṅu maa daa bu paai vuusim ziiya Naawunni saani, ban daa bu niṅi yedda zugu.
- ⁷Ka Naawunni daa laa n-zaali dabsiseaa kan booni, ni, 'zuna dabsiri wa'; ka di daa yuui pɔi, ka u daa kye ka NaaDaada daa yuum n-yeli - hoo tin na pun yeli seem la - ni :- "Ya yi wum Naawunni kukɔri zuna dabsiri wa, Ya miri ka ya mari tuppuwumni."
- ⁸Gyɔsuuwa yi siri daa kye ka Naawunni niriba nya vuusimaṅni, Naawunni naa n-ku laa n-tɔ'asi 'vuusim dabsiri' yela yaasa.
- ⁹Lala zugu, vuusim dabsiri na kur ze ni n-guri Naawunni niriba ni ba vuusi.
- ¹⁰Ḍɔnkam kpe vuusim ni Naawunni saani pun kye u tuma ka vuusira - hoo Naawunni mammaṅṅa ḡṅṅ daa tum u tuma n-naai ka vuusi seem la.
- ¹¹Dizugu ya kye ka ti kpaṅṅi ti maṅṅa m-paai vuusim ziiya Naawunni saani, ka di kye ka sɔsɔ dɔli la banḡɔ tuppuwumni soori nti kɔṅṅi lala vuusim maa, u yedda kɔṅṅsim zugu.
- ¹²Naawunni yeligu mari la nyɔvuri, ka tumni ka tuma pam. Di ḡmani la suuwa, ka diri n-gaari takoobi kan mari nɔya ayi; ka ḡmaari ni n-wɔligri ninsaala sii ni u ningbiṅṅu ziiya, ka laa m-paari u kɔbtuga ni kɔba kpaam. Lala ka Naawunni yeligu siri viisiri m-banṅni ninsaala sufu boorim ni u sufu ni teesa zaa ḡṅṅ nyɛ seem.
- ¹³Bunseelli ka ni n-nin toaai n-sɔ'ai Naawunni saani, dama duniya yela ni buna kam zaa dɔ la u tooni, ka ti zaa nin ti vii ti beesigu m-bulisi u.
- ¹⁴Tɔ: ka Naawunni Bii Yisa ḡṅṅ nyɛ ti Gyeṅṅu Toondaana la n ya kye ka ti gyi ti yedda tin sakki seaa maa nuusi ayi. Ti Toondaana wa n galisi, ka du arizana n-gaari n-kpea.
- ¹⁵Ti Gyeṅṅu Toondaana wa pa la sɔ ḡṅṅ zi ti tariṅṅu ni ti kyɔ'ansi zaa - Ay! - u nin toaai n-zɔ ti namboo dama u nyɛ la sɔ ḡṅṅ daa nya zamsigu balibu kam zaa, amaa u daa bu tum ala'akyi halli beela!

¹⁶Dizugu ya kye ka ti niŋi sufukpeemni n-vuui m-pori Naawunni naam ziziiya, dama ŋona n nye alibarika daana ka tisiri u piinisuma yori. Lala nin kye ka u zo ti namboo. Ka laa n-niŋi ti alibarika din nin toaai n-suŋŋi ti sahaseaa tin boori suŋŋsim zaa.

Hibruu Dima 5

¹Gyeenŋu Toondaana zaa nye la ban yiisi so u ninsaalidima ni n-diisi, ni u ti gyeemni Naawunni ka zori sindaani ba tumbeeri zugu, ka maanni sara n-korigri bunkobri di zugu.

²U nin toaai m-mari ban bu mi soori, ni ban borigri, la ni sugru, dama u gba nye la so ŋon ka kpeenŋu.

³Dinŋo zugu ka di mugsu ni u maanni la sara tumbeeri zugu n-tiri u niriba maa, ka laa m-maanni u maŋtoori tumbeeri zugu.

⁴So so bu diisiri u maŋŋa lala tuma maa: Naawunni booligu koko n nin toaai n-kye ka nira leebi Gyeenŋu Toondaana - hoo ŋon Naawunni ŋon daa booli Aruuna n-diisi u seem la.

⁵Lala zugu ka Yisa daa bu wukki u maŋŋa ni u leebi Gyeenŋu Toondaana. Amaa di daa nye la Naawunni ŋon daa yeli u, ni :- "I nye la m biiya: Zuna ka n leebi i ba."

⁶Ka laa n-yeli ya'aseaa yaasa, ni :- "I nin di Gyeenŋu Toondaana nti be ni saha kam, Ka di dolisi Melikyizedekka zuliya soori ŋon nye seem."

⁷Don Yisa daa puusiri Naawunni: u duniya wa beebu saha u daa susiri wunsusigu ni kunkuma ni nintam. U daa yetti, ni, Naawunni n nye so ŋon nin toaai n-tuligi u kum ni. Ka Naawunni daa wum n-ti u, dama u daa sigsi u maŋŋa n-ti Naawunni.

⁸U daa nye la Naawunni biiya, amaa di zaa yori, u daa di wahala ka lala daa kye ka u bamsi u Ba noori deaari.

⁹Don daa ti naai seelikam, u daa ti leebi la tiliginsim kan ka naari daana n-ti seeba ban sakki u yeligu la.

¹⁰Naawunni mun daa yiisi u, ni u ti 'di Gyeenŋu Toondaana' n-'dolisi Melikyizedekka zuliya soori ŋon nye seem' la.

¹¹Yela pam ka ti mara ni ti ti to'asi n-ti ya, zaŋŋi n-kyanŋi anŋo zaa yela; amaa di to pam ni ti ti to'asi di gbinni dama ya bu deaari yeligu yooma.

¹²Di yuuya ni: di da sum ka ya nye la karimbadima pampaŋŋo, amaa ya na boori ka so laa n-wulisi ya Naawunni yuubu yela piiligu, ni danŋni yetto'aseesi ban na pun niŋni tuuba la ŋon bamsiri maa. Ya boori la bisim, pa la diibu din tibsaa.

¹³Ya bu nya? - ninvugso ŋon be bisim zugu na bu mi din tuusi, dama u nye la bileaa.

¹⁴Amaa diibu din tibsaa nye la bunkura diibu, ka ban yam banŋi yelisuma ni yelibeeeri n-gamsiri la dinni.

Hibruu Dima 6

¹Dizugu ti kyem tooni ka kyɛ ban daa piili n-wulisi ti yeliseesi zaŋŋi n-kyanŋi Yisa Masiiya yela maa, yeliseesi an bu tɔ la. Ya kyɛ ka ti beebu ŋmanni la bunkura dinni ka bu laa n-dɔli ti yedda piiligu yela, hoo ti beebu takkri, tin daa yi ti yeliyirima sahanseaa la, bee, tin daa daŋŋi n-niŋi Naawunni yedda seem la.

²Lala piiligu yela sunsukkuni bɛ la kpaanŋu din wulisiri tin nin peaa Naawunni koom seem, bee, ban zaŋŋi ba nuusi m-pa ninvugseeba ban niŋi tuuba la zugu seem, zaŋŋi n-kyanŋi niriba ban nin ti yisigi kum ni, ka Naawunni nin ti kari ba sariyaseaa kan ku naai halli saha kan ka naari.

³Tɔ; Naawunni yi ti sakki, ti nin niŋi lala n-kyɛ anŋɔ zaa.

⁴Dama ya teesima ninvugseeba ban pun wum lahabaari maa yela ka ba pun lam m-banŋi Naawunni yiri nya'asim din nyɛ seem, ka yi leebi la seeba ban la'am n-deaai Vuusim Kasi maa Naawunni saani. Ba laa m-banŋi Naawunni yeligu maa nya'asim suŋŋa, ni yiikoseesi an yi la sahaseaa kan kyenni na ni gba. Lala niriba yi ti mi neesim yela wa zaa pɔi ka naayi za'asi Naawunni yedda m-basi, soori ka ni ni ba nin toaai m-maali n-niŋi tuuba yaasa. Ban za'asiri lala maa, ba laa m-maali n-kpaasiri Naawunni Bii n-tabinni dɔpulli zugu yaasa, ka diisiri u vi paalu ni.

⁷Ya bu nya? - saa yi miiri tingbanseaa zugu saha kam, ka ba koori ka ka ba bumbula niŋni suŋŋa n-tiri kukpaariba maa, lala tingbanni nyari la kasuma Naawunni saani.

⁸Amaa puseaa kan wali goosi bee wubligu an ka fa'ari, lala puu ka Naawunni kabeeri bɛ ka ni, ka ka baasigu nyɛ la: bugum di ka.

⁹Ti tɔ'asiri lala zaa yɔri, ti mabiisi, dama ti mi suŋŋa, ni, di pa lala ya saani; amaa yarima n niŋni yedda ni yeliseesi an mari tiliginsim.

¹⁰Dama Naawunni ka putoo din nin kyɛ ka u nini yɔ'ali ya tuma ni ya wurilim ŋɔn nyɛ seem, ni, ya daa gyeemni Naawunni niriba ka suŋŋni ba, halli ka ya na kpalim n-suŋŋni ba yaasa.

¹¹Ti boori ni ya zaa yinniyinni nin kpalim n-tumni pupeelim tuma lala ni nimbirimooa, ka laa m-banŋi tamaseaa tin mara, ka niŋi yedda zaŋŋi n-wa saha naari.

¹²Ya yi ti niŋi lala, ya ku tumni gbinnya'ari. Ay! - ti bu boori lala. Amaa ya nin dɔli ninvugsuma soori, ninvugseeba ban daa niŋi yedda ni sugru, halli nti di faariseaa Naawunni ŋɔn pun pɔ noori, ni, u nin zaŋŋi n-ti ti la.

¹³Tɔ: ka Naawunni ŋɔn daa boori ni u ti pɔ noori m-basi nangbambasiri n-ti Ibrahim, ni, 'u daa pɔ u mammaŋŋa yuuri' - dama sɔsɔ ka ni ka u yuuri galisi n-gaari ŋɔn Naawunni dinni, ni u ti zaŋŋi lala yuuri m-pɔa.

¹⁴M-basi nangbambasiri n-yeli, ni, "N nin zaŋŋi bunsuma zaa n-ti i, ka kyɛ ka i niriba zoaari ni pampam."

¹⁵Ka Ibrahim ñon daa niñi sugru seem maa n daa kye ka u naayi di nangbampori yela maa.

¹⁶Tɔ; ninsaalidima yi ti ñme nangbankpeemni, ba ninvugso yi ti ya pɔ noori, bunseelli kan gaari u ka u nin ti pɔ n-wulisi u yedda, ka lala ka yetto'a maa naaya.

¹⁷Naawunni sufu ñon daa ti be ni, ni, u ti kye ka Ibrahim nyaanña dima maa banñi sunñasunña, ni, u sufu yuubu be la nangbambasiri maa ni, ka di yela ku ti takki halli saha kan ka tariga; dizugu u daa zaññi u nangbampori m-pɔa.

¹⁸Dinñona yela ayi wa m be ni, seesi an ku toaai n-takki, ka Naawunni daa zaññi a n-wulisi ti, yeliseesi Naawunni ku ma'ai ziri a zugu; lala nin kye ka ti mari sufukpeemni ti tama puuni. Dama ti pun zo n-kye duniya yelibeeru maa nti deaai tama zaññi n-kyanñi bunseesi Naawunni ñon zaññi n-zaali ti tooni la.

¹⁹Tama kanño n wulisiri ti nyovuya ñon ku baasi yori seem, ka ka mari yedda ka bu damni halli beela; hoo miseaa ban zaññi n-loori nyariññu miri ka ka damna. Ti tama maa ñmanni la hoo miseaa kan ku lorigi, dama ba zaññi ka n-lɔ luginsunñu ni, hoo dusunseaa kan nye Naawunni Beebu Zikasi la, ka ka ze Yehudiya dima Gyeenñu Zii maa ni, pateesa maa nyaanña sa.

²⁰Ti zugu ka Yisa daa danñi ti n-kpe lala dukasi maa ni. Soori ka ni ni soso ku ti kpe, di yi pa la Gyeenñu Toondaandima; amaa ñon Yisa di la Gyeenñu Toondaana ka ku naai, ka di dolisi Melikyizedekka zuliya soori la.

Hibruu Dima 7

¹Lala Melikyizedekka wa daa nye la Salem tiñña naaba, ka laa n-gyeemni Naawunni Dɔn Ka Kpeaa, ka maanni u maaligu m-paasi. Ka Ibrahim ñon daa tuusi toppu n-nyanñi nadima maa n-naai ka kunna, ñon Melikyizedekka daa yi na n-tuusi u soori ka daa susi Naawunni bunsuma n-ti Ibrahim.

²Din saha ka Ibrahim daa yiisi bunni pii kam zaa puuni bunyinni zakka n-ti u. Melikyizedekka mun yuuri gbinni nye la buyi: u mammañña yuuri gbinni nye la 'Yelimañni Naaba', amaa ba yenni m-paasi, ni, u nye la Salem Naaba, ka di gbinni nye la 'Sufudoaa Naaba'.

³Luginseaa ka ni n-wulisi, ni, ñon Melikyizedekka daa mari u ba, bee u ma, bee u yaadima. Bunseelli mun ka ni n-wulisi u do'am bee u kum yela. Dinzugu u ñmani la Naawunni Bii maa. U kur ya kpalim n-gyeemni Naawunni ka maanni sara halli ni saha din ka tariga.

⁴Ya kur gosim n-nya ñon daa nye ninvugtitaari seem! Halli ti yaaba Ibrahim daa zaññi ñon daa deaai bunseelli kam zaa toppu la ni n-yiisi zakka n-ti Melikyizedekka.

⁵Tɔ; zaaligu wulisiya, ni, Liivai za'anori biisi kɔkɔ nin toaai n-leebe maaligu maanniba. Ban kɔkɔ ka zaaligu wulisi, ni, ba deaari zakka Izraeli dima saani. Izraeli

dima mun nye ba mabiisi, amaa ba yiisiri zakka n-ti ba, halli ni ba zaa yaaba n nye Ibrahim maa yori.

⁶Melikyizedekka daa bu yi Liivai za'anori ni na, amaa u daa deaai zakka Ibrahim saani. Ibrahim mun nye so ngon daa deaai Naawunni nangbambasiri, amaa ngon Melikyizedekka daa susi Naawunni bunsuma n-ti u.

⁷Di ka birisigu, ni, ngon galisi n susiri Naawunni bunsuma n-tiri ninvugso ngon poora.

⁸Liivai za'anori ni maalimaanniba n nye seeba ban kpiira, ka ba deaari zakka. Melikyizedekka mun kum lahabaari ka ni, dinngona u vu. Litaafi ngon yeli seem la nla.

⁹Tɔ; Ibrahim ngon daa yo zakka n-ti Melikyizedekka la, di nye la kaman hoo u bii Liivai gba daa yoa, halli ni ngon ni u biisi n nye ban deaari zakka.

¹⁰Dama Ibrahim ngon daa tuusi Melikyizedekka soori ni sahanseaa la, ba daa na bu do'ai u ya'angha Liivai.

¹¹Tɔ. Liivai maalimaantiri soori maa zugu ka Naawunni daa zaŋŋi zaaligu n-tisi u niriba Izraeli dima. Amaa ba tuma maa yi daa toaai n-kye ka niriba zaani Naawunni tooni ka ka galimni, dinngona di daa bu kpa talasi ni maalimaanniso kye na yaasa. Maalimaanna wa nye la so ngon yi la Melikyizedekka zuliya ni na, pa Aruuna za'anori nira.

¹²Dama maalimaantiri soori yi ti takki, di kpa la talasi ni zaaligu gba takki.

¹³Ban to'asi maalimaanniso yela maa n nye ti Dugma Yisa. Amaa u bu yi Liivai za'anori ni na, Gyuuda za'anori nira n nye u - sokam zaa mi lala. Ka lala za'anori maa ni so mun na zi n-leebi maalimaanna m-maanni sara Naawunni Gyeenŋu Yiri ni. Yelimaŋni Musa ngon daa to'asiri maalimaanniba yela la u daa bu purigi Gyuuda yuuri.

¹⁵Ka maalimaanniso hoo Melikyizedekka yi daa yi paalu na, dinngona tin to'asiri yetto'aseelli maa nin yi kasi ka sokam baŋŋi.

¹⁶Pa ninsaala zaaligu zugu ka lala maalimaanna daa di u maalimaantiri, bee, u yaadima za'anori tunŋu zugu, amaa nyovuri seaa kan ka naari la yiiko zugu.

¹⁷Dama Litaafi yeliya, ni :- "I nin di Gyeenŋu Toondaana nti be ni saha kam, Ka di dolisi Melikyizedekka zuliya soori ngon nye seem."

¹⁸Zaalikurigu la daa ka yaa, ka ku toaai n-ku ninsaala bukyi. Lala zugu ka Naawunni daa kye ka m-basi.

¹⁹Bɔ zugu? - Musa zaaligu maa ngon daa na ku toaai n-kye ka bunseelli leebe kasi ka ka galimni maa zugu. Dinzugu ka Naawunni daa zaŋŋi tamapaalli n-zaali zaalikurigu zaani maa ni. Lala tama maa n ya kye ka ti paari Naawunni saani.

²⁰Din paasi dinngɔ zugu, Naawunni daa po la pori sɔpaalli wa ni. Zaalikurigu soori ni, ba daa bu po pori n-diisiri maalimaanniba.

²¹Amaa Naawunni ስንጋጋ daa ya diisi Yisa maalimaanna, u daa danጎi m-pጋ pጋri. Dama di sጋbi n-dooli, ni :- "Ti Dugma n pጋ pጋri wa, Ni, 'I ya nye la maalimaanna Sahaseaa din ka tጋriga.' U ku laa n-takki u sufu yaasa."

²²Naawunni ስንጋጋ daa pጋ pጋseaa wa zugu ka ti baጎጎi, ni, Yisa ስንጋጋ zaali nangbambasipaaliseaa la gaari zaalikurigu la.

²³Din paasi ስንጋጋ: maalimaanniba wa pam n daa be ni, dama ba daa kpiiri ni. Sጋ daa yi naai la u tuma ka sጋ daa deaai u.

²⁴Yisa mun be la saha din ka tጋriga. Dizugu u pa la sጋ ስንጋጋ bakki ka sጋ zaani u zaanni ni m-maali sara.

²⁵Lala zugu ka u mari yiiko ka di nin toaai n-tuligi bankam paai u ka u zi ba n-kyanጎi Naawunni saani la, pampaጎጋ ni saha zaa. U vu la saha din ka naari n-zጋri Naawunni sindaani ba zugu.

²⁶Yisa ስንጋጋ yi leebi ti Gyeenጎu Toondaana wa - tጋ! lala kጋkጋ ka ti nin ku ti bukaata zaa. U nye la kasi. U ka taaliseaa bee ala'akyi. U beebu ni ka Naawunni wጋligi u n-zaali u kጋkጋ n-kye tumbeeri dima. Halli gba u daa duusi u saazugu n-yakki sangbana zugu.

²⁷U bu ስጠani la Gyeenጎu Toondaandima wa. Dama dabsiri kam ba yi danጎni m-maanni la sara ba mammaጎጋ ala'akyi zugu, ka naayi maali niriba zugu. Amaa Yisa daa maali sara yinni, u daa maali yimmu n-ti ninsaalikam, ስንጋጋ daa zaጎጎi u maጎጋ n-tisi la.

²⁸Musa zaaligu puuni ba daa gaጎጎni la ninsaala dima, baseeba gbarigi ka mari galimni, n-diisiri ba Gyeenጎu Toondaandima. Amaa di nyaጎጎጋ Naawunni daa pጋ la pጋri ka diisi u Bii maa. Dጋna n ka galimni saha din ka baasigu.

Hibruu Dima 8

¹Tin tጋ'asiri seem maa yelikpanni ka n ya n-yeli ya wa: ti mari la ti lala Gyeenጎu Toondaansጋa, ka u pun la'am n-zini Naam ziiya, arizana ni.

²Ka u tumni ti Dugma ziziiya Gyeenጎu Duu ni, Sugri maa puuni - sugseaa ti Dugma mammaጎጋ ስንጋጋ daa ti, ka di pa la saalisጋ ስንጋጋ daa ti la.

³Dama Gyeenጎu Toondaana zaa tumni nye la: u zaጎጎni piini m-maali, ka lala zugu ka di sum ka ti Gyeenጎu Toondaana wa gba mari u bunseelli din nin tisi.

⁴U yi da be duniya wa ni, u da naa n-ku nye halli maalimaanna gba, dama maalimaanniba pun be ni m-maanni maaligu hoo zaaligu maa ስንጋጋ wulisi seem la.

⁵Ban daa mari gyeenጎu ziseaa kan daa kur ስጠani hoo bummaጎseaa Naawunni ስንጋጋ daa wulisi ba la. Lala gyeenጎu Sugri mun be la saazugu, Naawunni saani. Dama Musa ስንጋጋ daa ya n-ti Sugri maa, u daa nya kpaጎጎu, ni, "Gጋsim sunጎጋ ka Sugri maa zaa ti hoo nyin daa nya seem zoori zugu la."

⁶Yisa yi deaai la gyeenju tunseesi an gaari banjo dina. Ka lala maa zugu n kye ka nona n zori sindaani Naawunni saani ni u ti zaali nangbanyinni zaalipaalli, ka u lala zaaligu maa gba gaari ba dinni, ni ka nangbampori la zaa.

⁷Dama zaaligurigu la yi daa ka taalli, di naa n-ku mugsu ni seaa takki.

⁸Naawunni mun daa nya ba taalli, non daa yeli ba, ni :- " 'Dabsa maa kyenni na' - Ti Dugma n yetti lala - 'Ka n nin ti zaali nangbanyinni zaalipaalli, Ka man ni Izraeli dima doli ka, Ni Gyuuda yiri dima gba.

⁹Ka ku ti nmani nangbanyinni zaaliseaa Man daa mari ni ba yaadima maa. Dabsiri seaa ka n daa gbaai ba nuu n-yiisi ba Igyipti tingbanju na la, Lala dabsiri maa ka n daa zaali ka. Amaa ba na bu kpalim n-niji ka yedda Ka dizugu' - ti Dugma daa yeliya - 'n sufu daa ka ba ni.' "

¹⁰Ni :- " 'Dinjo ka n nin basi noori n-ti ba, ni, n nin sunji ba dabsa an kyenni na:' - lala ka ti Dugma daa yeli - 'Ni, "N nin zanji n zaaligu yela n-so'ai ba sufu ni; Di ya n-niji hoo man zanji la bunny n-sobi n-niji a zaa ba sufu ni seem la. N nin leebi ba Naawunni, Ka ba gba leebi n niriba."

¹¹Ba ku laa n-wulisiri taaba, bee, ba yetti taaba, ni, "Banjma ti Dugma la.", Dama ba zaa nin ti mi ma, Ba tarimma zanji m-paai zuguraandima.

¹²Dama n nin kye ba tumbeeri taalli m-penji, Ka ku teaai ba tumbeeri maa yaasa.' "

¹³Don to'asiri nangbanyinni seaa, ni, 'bumpaalli' maa - to, di wulisiya, ni, danjan nangbanyinni la kurigiya ni, ka ku laa n-yuui.

Hibruu Dima 9

¹Danjan nangbanyinni zaaligu la muna - halli kan gba daa mari la kyisa zanji n-kyanji gyeenju soori, ka laa m-mari duniya wa ni wumpuusigu ziiya.

²Dama suga ka ba daa ti, ka ba daa vii pateesa n-kpe sugseaa: ka Sugri wa puuni bunny daa be ni ka ba daa zanji firila ayopoi n-tom ka zugu; beni ka Naawunni boroboro gba daa be ni, ni a teebuli maa. Sugri wa ka ba daa booni 'ziseaa kan tabli Naawunni Beebu Ziiya'.

³Ka pateesa ayi daana daa be ni, ka ba daa vii n-gaari ka nyaanja yaasa, n-kpe Sugseaa. Beni muna ka ba daa booni 'Ti Dugma Beebu Ziiya'.

⁴Sugri wa daa mari salima teebuli, ban daa nyo tikubsim turaali seaa zugu; ni nangbanyinni yela adakka gba, ka ba zanji salima n-tabli ka nyaanja zaa. Adakka wa puuni ka salima dukku kan mari 'Manna' diibu la daa be ni, ni Aruuna zangbeseaa kan daa pusi vaari la; m-paasi kuglama, nangbanyinni yela non daa sobi m-pa seesi ni la - anjo zaa daa be la adakka maa puuni.

⁵Adakka wa zugu ka buna ayi daa tom, ban daa maali seesi ni a ti nmani bunvuseesi ban booni 'Kyeruppa' la, ka a pe'abu gaari zaa; ka a wulisiri, ni, Naawunni gyirima be

ba saani; Kyeruppa wa kpunkpama loŋni ka Naawunni namboo zii daa be ni. Amaa ti ku toaai n-wulisi anŋo zaa gbina yinniyinni ŋon nye seem pampaŋŋo.

⁶Ban daa se'asi lala n-naai, di daa kye ka maalimaanniba kpeeri danɗan sugri la ni, n-tumni ba sahakam tuma.

⁷Amaa sugseaa kan pa abayi la puuni ka Gyeenŋu Toondaana koko n daa naa n-toaai n-kpea; n-kpe beni yimmu yuumni ni. Ka daa ka soori ni u kpe ka bu mari ziim na; ka u yiisi lala ziim n-teaari tumbeeri yela - u mammaŋa ni niriba ŋon bu mi ka tum tumbeseesi la.

⁸Dinŋo zugu ka Vuusim Kasi maa daa wulisiya, ni, soori daa ka ni ka ba daa naa n-doli n-kpeeri ti Dugma maa saani, sahanseaa sugseesi ban daa danŋi n-ti la ŋon daa na kpalim n-zeya maa.

⁹Dinŋo wulisiri zuna yela ŋon be seem la, ni, ba lala maaligu ni ba piini tisibu zaa ku toaai n-kye ka gyeengyeemniba maa sufu ni teesa di galimni ba.

¹⁰Amaa di wulisiri la bundira, ni bunnyuura, ni koom suubu deaari: ningbinŋu bunkyisira anŋo taabu daa zaani halli ka saha ti paai ka yelli kam niŋi suŋa n-naai.

¹¹Amaa Yisa daa kye na hoo Gyeenŋu Toondaana, ka di nye la yelisuma la zugu - yeliseesi an pun be ni la. Dinzugu u daa dolisi Sugri kan gaari suga zaa; Sugri wa pa la ban zaŋŋi nuusi n-ti seaa - halli ka pa la duniya wa dinni, halli beela.

¹²Sugri wa ka u daa doli n-kpe ti Dugma Beebu Ziiya. U mun daa bu mari la buusi bee na'abisi ziim n-kpea, amaa u daa mari la u toori ziim, dama u daa pun nya mansuulinsi n-ti niriba, ka ba ku laa n-leebe daaba yaasa.

¹³Dama ba zaŋŋi buusi ziim ni nigi ziim m-miisi n-niŋi ninvugseeba ban sa'am kyisigu la, ka lala zugu kye ka ba ningbina niŋi kasi.

¹⁴Dinŋona Yisa Kirisita ŋon daa ka galimni ka zaŋŋi u maŋa n-ti Naawunni hoo ban maanni bunkobri seem maa, u lala maaligu gaari ban dinni. Naawunni Siiya daa sakki, ni, u zaŋŋi u maŋa n-tisi; ka u tuma wa kye ka ti sufu ni teesa bu laa n-galimni ti ti tumbeeri zugu, tunseesi an daa kuuri ti la. Ka ti naayi baŋŋi n-gyeemni Naawunni Nyovuri Daana.

¹⁵Dinŋo zugu ka u leebe la nangbanyinni zaalipaalli la sindaanzotta, ni u ti kye ka ban booli seeba la nya nangbampori seaa kan faari m-basira, ka bu naara. Dama kum daa kuya, ka u daa da ba n-ti ba mansuulinsi, ni ba ku laa n-niŋi daaba n-ti tumbeeri an daa be danɗan nangbanyinni zaaligu la ni.

¹⁶Zaŋŋi n-kyanŋi faari diibu, see ka ba nya kum sehara poi ka naayi tisi.

¹⁷Kum nyaanŋa ka ba diri faari; nira yi na bu kpi, faari diibu ku toaai m-be ni.

¹⁸Nangbanyinni zaaligurigu la gba daa bu zaani deede, di yi pa la ba daa yiisi ziim.

¹⁹Dama Musa ŋon daa ti yeli niriba maa nangbanyinni zaaligu maa yela, hoo Litaafi maa ŋon wulisi seem la, u daa zaŋŋi la nigi ni buusi ziim, ni koom, ka zaŋŋi hisoppu

tivaari soo ni gaarizeaa, m-miisi gbanseaa kan m mari zaaligu dima la, ka miisi niriba maa gba.

²⁰Ka yetta, "Ziim wa nye la ban yiisi seebu n-kye ka nangbanyinni zaalipaalli zaani - zaaliseaa Naawunni non ti ya, ni, ya dola."

²¹U daa laa n-zañni ziim maa m-miisi n-niñi Sugri la, ni bunseesi ka ba daa mari n-tumni ka tuma la gba.

²²Yelimañni, zaaligu maa zugu yela pam leebi yelisuma ziim maa zugu, ka ziim maa yi daa bu yiisi, taalli kye-m-peñni daa ka ni Naawunni saani.

²³Dama buna wa ka ba daa maali ni a ti nmani arizana ni buna la. Ka di daa tu ni ba mari a m-maanni a zugu, ni ba ti kye ka a nye kasi. Ka dinnona arizana buna mammansi boori la maaligu kan gaari annona.

²⁴Dama Yisa non daa kpe gyeenñu ziiya halli n-ti paai gyeenñu nimbirimooa zii maa, ka daa pa la ninsaalidima non maali ya'aseaa, ka laa m-pa ban gosi bunseesi an nye la bummaña n-zañni ba nuusi m-maali buna an nin ti nmani lala. Ninsaala non maali bunseaa la n kur wulisiri bummañni non nye seem. Ay! - u daa kpe la arizana ni, ni u zañni u mañña n-wulisi Naawunni ti zugu.

²⁵Di mun pa hoo Gyeenñu Toondaana non tumni seem la. Dama u kpeeri n-kpeeri Naawunni Beebu Ziiya yuumni kam, ka kur mari ziim bun pa u toori ziim. Ay! non Yisa bu kpeeri arizana ni n-zañni u mañña n-yiisiri sara sahakam.

²⁶Dama di yi daa nye lala, u daa naa m-be ni n-kpiiri n-kpiira, duniya piiligu ni zañni m-paai zuna. Amaa din nye seem pampañnona, u kye na yimmu, sahanseaa duniya wa naari non potti na la: u kye na ni u zañni u mañña m-maali maaliseaa kan nin kye ka Naawunni di sugru n-ti ti, ti tumbeeri zugu.

²⁷Ninsaala non kpiiri yummu ka sariya karibu dolisiri seem la,

²⁸lala ka Yisa zañni u mañña m-maali yummu maa. Ka u nin ti labi na yaasa: ka di pa la u kari tumbeeri sariya zugu, amaa ni u tiligi seeba ban ziya n-guusiri u ni nimbirimooa la.

Hibruu Dima 10

¹Izraeli dima zaaligu maa daa be la hoo nmansigu, ka teaari ti yelisuma an kyenni na maa. Ka pa la bunsuma la mammansi. Dama yuumni kam ka ba maanni sara m-maanni sara, amaa ba ya n-niñi la wula n-sunñi ninvugseeba ban kyenni Naawunni saani na maa? Ay! - lala ku toaai n-kye ka ba leebi hoo din sumsi ni ba be seem deede.

²Ya bu nya? - di yi pa lala, ba naa n-ku laa m-maanni a, dama ba sufu da naa n-ku laa n-galim ba tumbeeri zugu. Ba ala'akyi taalli zaa yi siri daa kpiisi m-basi, maaligu balim kam zaa naa n-ku be ni.

³Amaa din nye seem maa, ba maanni la maaligu yuumni kam, ka lala ka ba wulisiri niriba n-teaari ba ba tumbeeri taalli yela.

⁴Dama nigi ni buusi ziim ku toaai n-ti ti tumbeeri taalli kye-m-peŋŋi.

⁵Dinŋo zugu, Yisa ŋon daa ya n-kye duniya wa ni na maa, u daa yeli, ni :- "Nyin, Naawunni, bu boori sara maaligu, I bu laa m-boori koom tisibu: See ninsaala ningbina ka i maali n-ti ma:

⁶Pa bunkɔbri ka ba maali ka bugum di a, Halli sara maaligu ala'akyi zugu gba: - Anŋo zaasa zugu i nini bu tigma.

⁷Di saha ka n yeli :- 'Mani nŋɔa - ni n niŋni nyin boori seem: Ii, mani nŋɔ, m Ba Naawunni - Hoo n yela pun sobi n-dooli seem la, Litaafi gbanŋu maa puuni ka a sobi.'

⁸To: u danŋi n-yeli, ni, 'pa bunkɔbri ka ba maali ka bugum di a', ni, 'halli sara maaligu ala'akyi zugu gba', ni, 'anŋo zaasa zugu' ka Naawunni 'nini bu tigma'. Amaa anŋo taabu zaa doli la zaalikurigu soori.

⁹Ka u naayi yeli, ni, 'Mani nŋɔa - ni n niŋni nyin boori seem, m Ba Naawunni.' Ka di gbinni nye la : ni, u basi an danŋi tooni la ka zanŋi bumpaala an pa nyaanŋa n-zaali a zaaziiya.

¹⁰To, ka Naawunni 'ŋon boori seem' nye la, ni, tirima n yi ti tumbeeri maa ni, n-leebi ŋon Naawunni mammannŋa niriba, Yisa Masiiya ŋon zanŋi u toori ningbiŋŋu n-tisi yimmu la zugu.

¹¹To; ka dinŋona beoo kam zaa ka maalimaanniba kur ze la ba tuma tumpu ni, m-maanni ba sahakam bunkɔbmaaligu, amaa lala maaligu tuma zaa ku toaai n-taasi tumbeeri kye-m-peŋŋi na.

¹²Amaa Yisa Kirisita ŋona, u daa maali maaligu yinni koko tumbeeri zaa taalli zugu: lala maaligu maa mari yiiko saha kam. U daa maali n-naai poi, ka naayi labi n-zinni Naawunni nudirigu ziziiya.

¹³Beni ka u kpalim n-ziya, halli ni Naawunni ti zanŋi u dindaandima zaa n-dooli tinŋa ka u noora.

¹⁴Yelimaŋni, u daa maali maaligu yinni ka tiligi seeba ban be sosuŋŋu ni, ni ba ti paai Naawunni saani.

¹⁵Naawunni Vuusim Kasi la gba wulisiri ti lala. U danŋi n-yeli, ni:

¹⁶"Ti Dugma yeliya, ni, 'Lala ka n daa basi noori n-ti ba, Ni, n nin suŋŋi ba dabsa an kyenni na: Ni, n nin zanŋi n zaaligu yela n-so'ai ba sufu ni; Di ya n-niŋi hoo man zanŋi la bunni n-sobi n-niŋi a zaa ba sufu ni seem la.' "

¹⁷Ni :- "N ku laa n-teaai ba tumbeeri yela, Bee, ba ala'akyi taalli yaasa."

¹⁸To! dinŋona anŋo zaa ka Naawunni tam m-basi, ka dizugu soso bu laa n-sum ni ba maali bunkɔbmaaligu u tumbeeri taalli zugu.

- ¹⁹Dinɔ zugu, m mabiisi, ti mari soori ni ti kpe Dukasi maa, ya'aseela din kyisiri da'ari zaasa; n-kpe ka vi ka ti ni, Yisa kum wa zugu.
- ²⁰U yoaai la sɔpaalli n-ti ti, kan nye la nyɔvuri soori ni yelimaɲni, ni ti ti gaari n-kpea. Ti gaari la pateesiseaa kan daa ta'ai ti ni ti ku paai ya'asuɲɲu wa, Dukasi la puuni. Soori maa mun nye la u maɲtoori ningbiɲɲu.
- ²¹Yaasa m-paasi, ti mari la Gyeenɲu Toondaana, ka u su Naawunni Yiri maa yela.
- ²²Dizugu, ya kye ka ti pɔri na n-kpe Naawunni saani. Ti yi ya kpea, see ka ti sufu ze yummu, ka ti niɲi yedda ni yelimaɲni. Ya kye ka ti sufu nye sufuveela an bu galimni ti, dama ba pun zaɲɲi kɔsuɲɲu n-su ti ningbina zaa, ka di ɲmani la hoo ban zaɲɲi ziim n-niɲi ti, kaman zaalikurigu da'ari peari soori ɲɔn daa nye seem la.
- ²³Ya kye ka ti mari tama wa ni nimbirimooa, dama ti nin toaai n-niɲi Naawunni ni u nangbampɔri la yedda.
- ²⁴Ya kye ka ti sufu be taaba yela ni, n-suɲɲni taaba ni ti zaa kyaɲɲi tooni n-wuri niriba ka tumni tunsuma.
- ²⁵Yan di za'asi taaba la'aɲɲu, hoo seeba ɲɔn za'asiri seem la. Amaa ya kpamsiri taaba sufu. Ka niɲni aɲɔ zaa ni nimbirimooa, dama ya nya ka ti Dugma dabsiri kyenni na saha bu ya n-yuui.
- ²⁶Tɔ, ka dizugu ya bu nya? Ti yi ti mi yelimaɲni seaa ban pun wulisi ti pɔi, ka laa n-kpalim n-tumni tumbeeri, dinɲɔna bunkɔbmaaligu zaɲɲi n-kyanɲi ala'akyi laa n-ka ni n-ti ti.
- ²⁷Ay! - Din kpalim nye la dabeem zaɲɲi n-kyanɲi sariya karibu din kyenni na, ni bugum seelli bun nin di baseeba ban kyisiri Naawunni yela.
- ²⁸Ninvugso ɲɔn daa za'asi Musa zaaligu yela, ka niriba ayi- ata di sehara, ni, ba wum lala - tɔ, lala nira daa yi kpi ni di zugu, ka ba daa bu zo u namboo halli beela.
- ²⁹Tɔ, ka ninvugso yi ti za'asi Naawunni Biiya, bɔ n ya n-niɲi ɲɔna? U tu ɲɔn daa kpi u zugu, ka yenni ni, u Tiligra ziim pa seela - halli ni lala ziim maa kye ka Naawunni basi nangbanyinni nangbambasiri n-ti u gba: ka laa n-zeem Naawunni Sisunɲu.
- ³⁰Dama ti mi Naawunni yela, ni, u yeliya :- "Mani n su labsigu, N nin labsi n-yoa." Ka yeli m-paasi, ni :- "Ti Dugma nin ti kari u niriba sariya."
- ³¹Di siri mari dabeem pam ni Naawunni Nyɔvuri Daana la ti kari i sariya n-lusi i!
- ³²Ya teaama din daa nye seem ya saani dabsa an gaari la. Din saha maa ya daa pun deaai Naawunni neesim maa, ka daa nya namsibalibu pam, amaa a daa bu nyaɲɲi ya.
- ³³Lala saha maa ka ba daa yi namsiri ya ka zeemni ya niriba tooni; bee, ya daa yi ti sakki n-zaɲɲi ya mansi n-ze la ya taaba nyaanɲa, ban pun di namsi aɲɔ taabu sahanseaa la.

³⁴Ya daa teesi dansarika dima yela n-sunji ba; halli niriba ban daa fa ya marigu zaa gba, di daa bu niñi ya sufusa'anñu; dama ya daa mi, ni, ya mari seelli din gaari lala ka mun ka naari.

³⁵Dizugu yan di kye ya sufukpeemni m-basi, dama sufukpeemni nin ti ti ya yoori pam.

³⁶See ka ya mari sugru. Lala nin kye ka ya nin toaai n-tum Naawunni ñon boori seem ka naayi deaai bunsunseesi Ìon daa basi noori, ni, u nin ti ti seem maa.

³⁷Dama di sɔbi n-dooli, ni :- "Di kpalim la beela, Ni ñon kyenni na maa ti kye na; U bu ya n-yuui."

³⁸Ni, "Ninvugso ñon ka galinñu n saani, U niñni ma yedda, Ka dizugu u nin nya nyɔvuri. Amaa, u yi ti labi nyaanña, N sufu ku maai di daama zugu."

³⁹Tirima mun pa la ninvugseeba ban labri nyaanña nti baasi yori, amaa ban niñni yedda nti nya tiliginsim.

Hibruu Dima 11

¹Tɔ: zanji n-kyanji yedda niñbu wa muna - yedda nye la tin na mari seelli tama, ni, ti nin ti nya tin boori seelli maa. Yedda wa daana na bu nya, amaa u siri mi, ni, u nin nya.

²Yedda wa taabu zugu ka ti yaadima yelisuma yi paalu:

³Yedda zugu ka ti banji, ni, Naawunni yeligu n daa kye ka duniya naam, ka tin nya seesi wa zaa an daa ti be ni maa, bunseesi an bu nyara saani ka a daa yi na.

⁴Yedda zugu ka Eebli daa yiisi sara n-ti Naawunni, ka ka anfaani gaari u beeri Kyeen sara. Ka lala daa wulisi, ni, u daa nye yelimañni daana, dama Naawunni daa deaai u piini. Eebli daa kpiya, amaa yedda zugu ka u kpalim n-tɔ'asiri ni.

⁵Yedda zugu ka kum daa bu paai Inɔkyi, dama "Naawunni n daa zanji u, ka ba daa bu laa n-nya u, duniya wa ni." Niriba daa pun danji n-tɔ'asi u yelisuma, ni, ñon daa "mi Naawunni sunjasunja, ka doli u yuubu zaa", ka Naawunni na bu zanji u.

⁶Tɔ: yedda yi ka ni, sɔ ku toaai m-mi Naawunni n-doli u yuubu; di yi pa la nira ñon kye Naawunni saani na niñi yedda, ni, Naawunni be ni, ka laa n-niñi yedda, ni, ñon Naawunni wumni n-tiri ban boori u ziiya.

⁷Yedda zugu ka Nuhu daa sakki Naawunni kpaanñu halli u nini daa na bu nya koom maa gba, ka daa kpaasi nyariñu maa ka ka daa ti tiligi ñon ni u yiri dima maa. Ka di zugu ba daa kari ninvugseeba ban daa bu niñi yedda lala maa sariya yetto'a n-lusi ba, ba yedda kaalinsi zugu. Ka ñon Nuhu daa naayi di faari kan nye la yelimañni yuuri kan yi yedda niñbu ni na.

- ⁸Yedda zugu ka Ibrahim daa sakki, sahaseaa Naawunni ḡon daa booli u n-wulisi tingbanseaa ḡon ya n-zanḡi n-ti u, ka ka ti leebi u faari la. U daa sakki, ka daa doaa n-kyanḡi, ka dinḡo zaa daa niḡni maa ka Ibrahim na bu mi ḡon wa luginseaa maa.
- ⁹Yedda zugu yaasa ka u daa ḡo n-ḡo u faari tingbanḡu maa puuni, hoo saana bee sokyenna: u daa gbeeri la suga ni, ka Yisahaaku ni Yaakubu gba daa goori n-gbeeri lala, halli ni Naawunni daa la'am ba Ibrahim saani m-basi nangbambasiri, ni, u nin ti ba faari maa.
- ¹⁰Ḍon Ibrahim ba'a zaa daa be la tinseaa kan mari nyeebsuma ni, ka Naawunni su ka fukumsi ka laa n-nye ḡon meeri ka.
- ¹¹Yedda zugu gba ka ḡon Ibrahim daa nya yaa ni u ti do'ai biiya, halli ḡon daa kurigi n-gaari do'am maa zaa yori, ka u po'a Zاراatu gba daa koḡi do'am. Dama u daa niḡi yedda, ni, Naawunni daa basi noori lala n-ti u, ka u daa yenni, ni, ḡon Naawunni n nye yedda daana.
- ¹²Lala zugu ka doo yinni wa, ḡon daa yetti, ni, u kpiiri ni, ka u do'am daa zoaai hoo sanmariwuusi ḡon zoaai saazugu seem maa, bee, hoo teekuduuri mo'abisigu ḡon zoaari seem, nti koḡi kaaligu.
- ¹³To: banḡo zaa daa niḡi la yedda, halli ni ba kum. Ba daa bu deaai Naawunni ḡon daa basi noori, ni, u nin ti ba seelli la; ba daa kur nye a ni ka a be la wa'aligu, amaa ba sufu daa gyaari a. Ba daa sakkiya, ni, ba na bu su tingbanḡu maa, amaa ba nye la saamma ni sokyenniba duniya wa puuni.
- ¹⁴Niriba ban to'asiri lala maa wulisiya, ni, ba boori la ba toori tinḡa.
- ¹⁵Ya bu nya? - ba yi daa kpalim n-to'asiri ban daa yi tingbanseaa ni na la yela, ba daa naa n-nya soori n-labi beni.
- ¹⁶Ay! - ba daa boori la tinseaa kan soa: saazugu tinḡa nla. Dizugu ka Naawunni bu nya vi ni ba ti boonni u, ni, ba Naawunni; dama u daa maanni tinḡa siri n-ti ba.
- ¹⁷Yedda zugu yaasa ka Ibrahim daa sakki, sahanseaa Naawunni ḡon daa zamsi u la; u daa maali siri ni u maali u bii Yisahaaku. Ḍon Ibrahim ka Naawunni daa to'asi m-basi noori, ka ḡon gba daa zanḡi u biganḡa ni u ti maali,
- ¹⁸halli ni ḡon Yisahaaku saani ka Naawunni daa po noori ni, u nyaanḡa ni u butiri zaa nin ti yi na.
- ¹⁹Ibrahim mun daa yenni, ni, Naawunni nin toaai n-neaai kpiima kum ni ka ba vu, ka di siri daa ḡmanni la hoo Yisahaaku daa neaai kum ni n-labi vuya ni, ka Ibrahim daa deaai u lala.
- ²⁰Ḍon Yisahaaku muna, yedda zugu ka u daa ka n-niḡi u biisi Yaakubu ni Iisoa, zanḡi n-kyanḡi bunseesi an nin paai ba na.
- ²¹Yedda zugu ka ḡon Yaakubu gba daa ka n-niḡi Yisifu biisi la, ḡon daa ya n-kpi sahanseaa la, ka daa dannu u zangbeaa zugu ka gyeemni Naawunni.

- 22**Yedda zugu ka Yisifu kum saha ñon daa ti potta, u daa to'asi Izraeli dima maa ñon nin ti yi Igyipti tingbanñu ni seem, ka daa laa n-wulisi ba ban nin ti zaññi u koba n-ñiñi a seem.
- 23**Yedda zugu ka Musa ba ni u ma ñon daa do'ai u maa, ba daa nya ka u veela pam ka daa so'ai u ka di paai goya ata, ba mun daa bu zori Naaba zaaligu maa.
- 24**Yedda zugu ka ñon Musa, ñon daa ti sa'ai nira maa, daa bu sakki, ni, ba boonni u, ni, NaaFirawuna bipuñña biiya.
- 25**U daa sakkiya, ni, u ti la'am n-di namsi ni Naawunni niriba la, ka za'asi ala'akyi ñon kye ka beebu nya'asa seem la, halli saha beela.
- 26**Masiya zugu ka u daa sakki, ni, u yi di vi, di soa: u daa kye Igyipti bunsuma, dama u daa gosiri la u dahinseelli yoori.
- 27**Yedda daa laa n-kye ka u daa bu zo NaaFirawuna sufuyisigri ka daa bakki ka kye Igyipti tingbanñu. Dama u daa zaññi u nini n-kpa n-gosi Naawunni, halli ni Naawunni ñon bu nyara gba.
- 28**Yedda zugu muna ka u daa kye ka ba di Yakki-n-Gaari Kyuu la ka daa miisi ziim n-ñiñi maa, ni ñon kuuri Igyipti bikpamma la di siisi Izraeli dima maa biisi.
- 29**U yedda niñbu zugu ka TeekuZeoo koom daa nyuusi, ka Izraeli dima maa daa sigi n-no tankuumni n-gaari; amaa Igyipti niriba la ñon daa ma'asi n-sigi teeku maa ni, koom daa di ba.
- 30**Niriba ñon daa niñi yedda zugu ka Gyelikoo gooma zaa daa lu: ba daa kyanñi n-gyiligi dabsa ayopoi, ka a daa lu.
- 31**Halli Reehabu, gye'amiru la, daa niñi yedda; ka di zugu ba daa bu ku u ban daa ka yedda la saani, dama ninvugseeba ban daa kye na ni ba ti gosi tinña la daa gbe po'a maa saani ka u daa deaai ba sunña.
- 32**To: ka n nin laa n-yeli la wula? N ka saha n nin to'asi Gyidiyon yela, ni Barakku, ni Samsan, ni Gyefita, ni NaaDauda, ni Samuweli, ni anabidima yela maa.
- 33**Ba zaa daa niñi la Naawunni yedda, n-tuusi toppu n-nyanñi nti di naam, ba daa kari sariya ni yelimañni, ka deaai Naawunni ñon daa po noori, ni, u ti tisi seem la; halli n daa ti kpari gbigma noya,
- 34**n-kpiisi bugum zilima yaa; niriba ñon daa zaññi takoobi ni ba ti kye ba, ba daa nya fa-m-basi. Ba daa nye la bumbuga ka laa n-leebi yaa daandima; ba daa nya kpeenñu toppu ni, ka daa ta'ai tinzundima tobbiisi n-labsi ba nyaanña.
- 35**Ba daa kye ka seeba neaai kum ni na, ka labsi ba n-ti ba madima, bee, ba po'aba. Ba mun daa namsi lala niriba seeba ni ba ti za'asi Naawunni, amaa ka ba daa bu sakki n-za'asi ni ba ti yi namsigu maa ni. Ay! - Ba daa boori ni ba ti yisigi kum ni n-nya bunsuma an gaari lala.

³⁶Ba daa diisi baseeba vi, ka feebe ba; ba daa ba baseeba gba bansi n-kp̄ari dansarika duu ni.

³⁷Ba daa lobi seeba kuga n-ku, ka zaŋŋi sooyadima ni takoobidima n-ŋmaai seeba n-ku ba. Lala niriba seeba mun daa ye la peesi ni buusi gbana n-gyinna; fara daa mari ba, ba daa ka seela; niriba daa namsiri ba ka ba daa di wahala zaa.

³⁸Halli ni duniya wa daa bu sum ni lala niriba be ka ni. Ba daa kyenni n-gyinni yoo ni, ni zoya ziisi ni, n-gbeeri tampifeeri ni, ni vɔya an be tiŋŋa.

³⁹Banŋo zaa - yedda zugu ka ba tɔ'asi ba yelisuma yela, amaa ba so daa bu nya nangbampori maa seela.

⁴⁰Di gbinni nye la: ni, Naawunni daa pun danŋi n-gbaai gbaari din nye bunsuŋŋu n-ti tirima: ni, ban ku toaai n-nya ba bunsuma m-maali m-be deede ba kɔkɔa, see ka tirima gba la'am ba saani n-nya.

Hibruu Dima 12

¹Tɔ, ka dinŋona, seharadima wa n zoaai, ka ba zeya n-gyiligi ti. Ka di zugu ya kye ka ti yiisi yelitibsa an vili n-tabli ti la zaasa, ni ala'akyi din kp̄e la yooma n-goai ti kyenni maa. Ka lala nin kye ka ti nya sufukpeemni n-zori n-kyenni tooni n-doli soseaa ban zaali n-ti ti la.

²Ka di zugu ti wukkma ti zugu n-kye ka ti nini kpa la Yisa. Dɔna n nye ti yedda yela piiligu, ka laa n-nye a naari gba. Dɔna n daa di dɔpulli kum wahala ka bu zaŋŋi di ka di nye vi, dama u daa gosiri la sufupeelim seaa din dɔ lala wahala maa tooni la. Ka di zugu pampanŋo ka u paai la u Naawunni nudirigu zizii maa n-ziya.

³Ya siri teaama u yela, ŋon daa morigi n-di wahalaseaa ala'akyi dima ŋon daa yaai u yela seem la. Lala nin kye ka ya yedda ku gbarigi, bee, ya sufu n-kyirim.

⁴Yarima ŋon moori situusi moobu ni ya ti za'asiri ala'akyi yela la, ya na bu mo halli nti paai dansi ni kum nyaabu.

⁵Ammi, ya pun tam Naawunni ŋon zaŋŋi yetto'aseesi n-tɔ'asiri n-tiri ya ni u ti kpamsiri ya sufu? U ya n-kye ka ya banŋi, ni, ya nye la u biisi maa, ka yetti, ni :- "M biiya, ti Dugma yi sa'asi i soori, Di teesi, ni, di nye la gosiyori. Halli u yi ti darigi i tubri gba, Di kye ka i sufu miligi.

⁶Dama ŋon wuri ninvugseeba la ka ti Dugma sa'asiri maa, Ka u feebe ŋon zaŋŋi ninvugso n-leebe u biiya."

⁷Ya deaama lala sa'asigu maa kaman di yi la ya Ba saani na: lala nin bugsi, ni, ya nye la Naawunni biisi. Ka bii ŋoni n lee m-be ni ka u ba bu sa'asiri u? Ay! - so ka ni!

⁸Ya yi bu nya Naawunni sa'asigu kaman u biisi zaa ŋon nyari seem maa, dinŋona di bugsiya, ni, ya pa la u biisi ni yelimaŋni, amaa seegyebisi n kur nye ya.

- ⁹Zaŋŋi n-kyanŋi ti duniya wa beebu puuni ti badima n sa'asiri ti, ka ti tiri ba gyirima ka gyeemni ba. Amaa din gaari lala ka laa n-kpa talasi nye la: ni, ti deaai ti Ba Naawunni sa'asigu; dama u su ti siisi yela fukumsi, ka u nin kye ka ti nya nyovuri.
- ¹⁰Ti duniya ni badima sa'asiri ti saha beela, ka di doli la ba sufu yuubu ŋon wulisiri ba seem. Naawunni mun sa'asiri ti la hoo din sumsi ti, ka di yuui m-paai saha din ka naari; ni tin ni ŋon ti la'am m-be u beebu kasikasi maa ni.
- ¹¹Tubdarigri saha na mari la beerim, ka ba bu nya di anfaani ŋon nye seem; amaa ka di nyaanŋa ban deaai lala sa'asigu maa nin nya di nyoori, ka di nye la sufudoaa ni yelimaŋni beesigu.
- ¹²Dizugu ya kpamsima ya nuusi ni ya duna, dama a ka yaa.
- ¹³Ka kye ka soŋolima maa yi teaai m-maali suŋŋa. Ka lala nin kye ka ban nye wobsi maa ku burigri soori ni, amaa ka laa n-nya tippu.
- ¹⁴Tɔ: ya kpaŋŋma ya maŋŋa ka nangbanyinni be yan ni sokam zaa saani, ka galinsi ku be ni; amaa ya la'amni m-be beebu kasi n-tiri taaba, dama di yi pa lala so ka ni n nin nya ti Dugma maa.
- ¹⁵Ya mari ya mansi ka di kye ka so kɔŋŋi Naawunni bunsuma, miri ka putoo yela kpe na ka taasi galinsi na n-sa'amni niriba pam yela.
- ¹⁶Halli yan di kye ka so tumni zina, bee, u be kaman Iiso ŋon ba'a daa ka Naawunni yetto'a ni, ka daa zaŋŋi u do'am kpamni n-takki sa'aŋmanni yinni la.
- ¹⁷Ka ya mi, ni, di nyaanŋa Iiso daa ti boori ni u ba ka kasuma n-ti u, ka daa bu nya soseelli ni u ti doli n-takki ŋon pun tum seem la, halli u daa yoolim n-kum nintam la yori, soori daa ka ni.
- ¹⁸Tɔ; ka yarima bu paai la luginseelli ban nin toaai n-siisi na, hoo Izraeli dima ŋon daa paai zoori maa seem la, zoseaa bugum ŋon daa dira, ka zibsim ni sangbansabla ni sanzeoo zeebu m be ni,
- ¹⁹ni kikaa kan daa kummi pampam, ni kukori kan daa tasiri ka ka yetto'a mari dabeem, halli ka ban daa wummi maa daa belim Naawunni, ni, u di laa n-kye ka ba wummi ka taabu yaasa.
- ²⁰Ba daa bu nyaŋŋi ban daa zaali ba zaaligu seaa maa, ni, "Halli bunkɔbgu gba yi siisi zoori maa, yan lobma u kuga n-ku."
- ²¹Lala gosibu daa mari dabeem pam, halli ka Musa u mammaŋŋa daa ti fabli, ni, dabeem mari u halli ka u daa gyigra.
- ²²Amaa yarima ŋon paai zoseelli na nye la Zayon zoori; ya paai la Naawunni ŋon nye Nyovuri Daana la tiŋŋa na - di nye la arizana ni Gyerusalem la; ya paai la malaakadima maa saani ka ba tusatusa la'amni la taaba ni sufupeelim pam;
- ²³halli ya paai la bikpamma la'aŋŋu maa na gba, baseeba yuya sobi m-be arizana ni bukku maa ni. Dinŋona ya paai la Naawunni saani na, ka u nye la sokam zaa sarikatta:

ka naayi paai Naawunni niriba ziiya, ya'aseaa ba nin ti kpalimni m-be ni, dama ba daa doli u soori deede n-naai.

²⁴Ya paai la Yisa saani na gba, non nye sindaanzotta zaŋŋi n-kyanŋi nangbanyinni sɔpaalli yela, ka laa m-paai u ziim zii na, dama ba zaŋŋi u ziim m-miisi; ka di wulisiri yeliseesi an mari anfaani n-gaari Eebli yela maa.

²⁵Tɔ, ka dizugu yan di za'asi non tɔ'asiri ya yetto'a wa wumpu. Dama ban Izraeli dima maa daa za'asi ninvugso non be duniya wa puuni la noori, ka daa bu nyanŋi n-tiligi; ka tirima ya niŋi la wula n-tiligi, ti yi ti za'asi non be arizana ni maa noori wumpu?

²⁶Lala saha maa ka Naawunni kukori daa kye ka tingbanŋu dam, amaa pampanŋo u basi la noori, ni, "N ku laa n-kye ka tingbanŋu kɔkɔ n dam, amaa n nin laa m-paasi yummu n-damni saazugu ni sangbana gba."

²⁷Tɔ, ka non daa yeli, ni, 'n-laa m-paasi yummu' la, di wulisiri, ni, bunseesi an bu ze deede nin ti damni m-basi zaa - di nye la : ban daa naam seesi la. Ka bunseesi an ku toaai n-dam ka ze deede la mun nin ti kpalim m-be ni.

²⁸Dizugu ya kye ka ti pe'ari Naawunni, dama u zaŋŋi la naam n-ti ti, ka di ku toaai n-dam. Ka ya laa n-kye ka ti zaŋŋi pe'abu din mari dabeem ni gyirima n-gyeemni u, ka lala nin kye ka u nini tigi,

²⁹dama ti Naawunni siri nye la 'bugum din dira'.

Hibruu Dima 13

¹Ya kye ka ya kpalim n-wuri taaba hoo mabiisi.

²Ya deaama saamma ya yiya ni, dama lala maa taabu zugu ka seeba daa ti deaai malaakadima ka bu mi.

³Ya teaama ban kpari dansarika duu ni la yela, ka kye ka di nmanni hoo yarima ni ban ka ba la'am n-kpari; ka laa n-teaai ban be namsi ni la yela dama ya gba nye la ninsaalidima, ka di pa seem ya gba nin di wahala.

⁴Ya kye ka doo ni u po'a beebu mari gyirima, ka ba la'am m-be ni ni yedda, ka di veela; di kye ka ba goori hoo dogoora bee po'agoora. Naawunni nin kari lala niriba sariya, ni zina zaa tumniba dinni, n-lusi ba.

⁵Yan di kye ka ya sufu zaa ti be ligri ni, amaa ya kye ka ya nini nani yan mari bunseesi la; dama Naawunni yeliya, ni, "N ku bakki ka kye ya, n mun ku za'asi ya."

⁶Dinzugu ti mari sufukpeemni ka yetti, ni :- "Ti Dugma n nye n sunŋna - Dabeem ku mari ma: Bɔ ka ninsaala nin toaai n-niŋi ma?"

⁷Ya teaama ya tooni dima yela, ban daa tɔ'asi Naawunni yeligu n-ti ya la. Ya teesima n-nya ba beebu non daa naayi niŋi seem; ka ma'asiri ba, ya yedda niŋbu puuni.

- ⁸Yisa Kirisita Masiya siri kpalim n-nyε ηon sa nyε seem soosila, n-kpalim n-nyε lala zuna, ka kur nin kpalim n-nyε lala sahakam.
- ⁹Yan di kye ka wulisipaala balibubalibu yomsi ya ka ya borigi. Di tuya ni Naawunni piini kpamsi ti sufu, ka pa la bundira kyisigu yela, an ka bukaata n-ti ban doli a la.
- ¹⁰Dama ti mari maaligu ni ti deaari, ka ban kpalim n-tumni Gyeenju Sugri tuma la ka soori ni ba la'am n-di diibu wa.
- ¹¹Banjo kaari maa ni ka Gyeenju Toondaana maa n yi mari bunkobri ziim n-kpe Naawunni Beebu Ziiya; ka di wulisi, ni, tumbeeri zugu maaligu nla. Amaa bunkobri wa muna - ba daa zanji a n-yiisi ba gbeebu ziiya kpanja sa n-nyoaii bugum n-di a.
- ¹²Lala zugu ka Yisa gba daa di namsi tinja maa za'anori kpanja sa, ni u toori ziim kye ka daadam ti leebi Naawunni niriba.
- ¹³Dinjonu ya kye ka ti doaii tin gbe seela, n-yi kpanja sa m-paai u saani, ka tirima ni jonu la'am n-di vi seesi ηon daa di maa.
- ¹⁴Dama ti ka tinja kan ze deede n-yuui duniya wa ni, na'ala ti boori tinseaa kan kyenni na la.
- ¹⁵Ya kye ka ti maanni pe'abu sara n-tiri Naawunni sahakam, ηon Yisa yuuri zugu - ti nangbana ηon pe'ari u yuuri seem nla.
- ¹⁶Yan di tam tunsuma tumpu yela, ka totti ya marigu ni taaba, dama lala sara maaligu maari Naawunni sufu.
- ¹⁷Ya sakkma n-tiri ya tooni dima, ka wumni ba noori. Ban gosiri ya zugu ni nimmoosi hoo ninvugseeba ban gali gogala, dama ba zuguraandima nin boosi ba boosa zanji n-kyanji ba tuma yela. Ya wumma n-tiri ba; ka ba sufu maasa ba tuma ni, ka yelimugsa ka ni, dama di yi pa lala di ku sunji ya.
- ¹⁸Ya susima Naawunni n-ti ti. Ti niyi yedda ka zilisigu ka ni, ka mari tama, ni, ti beebu zaa nin sum ni gyirima tisibu.
- ¹⁹Din gaari zaa, man kpamsiri ya ni, ni, ya susima Naawunni, ni, di ku yuui ka n nya soori n-labi ya saani na.
- ²⁰Naawunni nyε la Sufudoaa Daana: nangbanyinni zaaligu ziim zugu ka u daa yisigi ηon nyε PeguriZuguraana la kum ni - ηon nyε la ti Dugma Yisa.
- ²¹Don Naawunni ti ya bunni kam zaa kan nin kye ka ya niɲni u sufu yuubu la, n-tumni tunsuma zaa. U nin be ya puuni n-tumni bunseelli kam din nin kye ka u nini tigi, Yisa Kirisita yuuri zugu. Dona n su pe'abu saha kam. Ammi.
- ²²M mabiisi, n kpamsiri ya, ni, ya sakki n-wumni n kpanju wa, dama man ηon sobi gbanseaa n-ti ya wa kur nyε la bumbila fiij.
- ²³M boori ni ya banji, ni, ba basi ti mabii Timoti la. U yi paai na pampanja, man ni ηon nin kye na nti nya ya.

²⁴Ya puusima ya tooni dima maa, ni Naawunni niriba zaa. Italii dima maa puusiri ya na.

²⁵Naawunni tim ya zaa u piinisuma ni alaafaa.

Gyeemsi

Gyeemsi 1

- ¹Mani, Gyeemsi, n sobri wa m-puusiri ya. N sobri n-tiri ya Izraeli za'anoya pii-ni-ayi niriba, yaseeba ban wurim m-be duniya tingbana la zaa. Man Gyeemsi mun nye Naawunni ni ti Dugma Yisa Kirisita daabri la.
- ²M mabiisi, sahaseaa zaa ya yi ti be zamsigu zaa puuni, ya kye ka ya kpalim m-mari sufupeelli;
- ³ka banji, ni, ya yedda zamsigu maa kye ka ya nyari sufukpeemni.
- ⁴Ka ya ze yummu n-kye ka ya sufukpeemni maa kpanji zaa n-naai, ka di zugu ka ya nin doaa na sunja ka ku konji bunseelli kam zaa.
- ⁵Amaa ya so yi ti konji yam, non susim Naawunni ka u nin deaai. Dama Dɔna n tiri sokam ka bu za'asira.
- ⁶Amaa see ka di daama mari yedda n-susira, ka di zulisira, dama nonkam zulisiri nmanni la mo'ari, pebsigu non zeeri ka sahanseaa la, ka ka komiisi laanni n-kyenni ka labri na.
- ⁷Di daama di teesiri, ni, u nin nya bunseelli ti Dugma saani.
- ⁸Teesa ayi daana n nye u, u ku ze yimmu, u laanni ni u yela zaa puuni.
- ⁹Kye ka ya mabitarima mari sufupeelli, dama Naawunni kye ka u yuuri du.
- ¹⁰Ka bundaana gba mari sufupeelli, ba yi ti sigsi u n-labsi u nyaanjan, dama u nin ti kuui m-basi kaman mopuum.
- ¹¹Wuntanjan yi pusi nti bii pam, moori maa kuuri ni ka a puum suui, ka a veelim sa'am; lala ka bundaana gba nin ti suui n-lu u beesigu puuni.
- ¹²Zugsunju be ninvugso non mari sufukpeemni n-ze yummu zamsigu puuni la, dama zamsigu nyaanjan u nin deaai nyovuri piiniseaa ka ti Dugma basi nangbambasiri, ni, u nin zanji n-ti seeba ban wuri u la.
- ¹³So yi ti nya zamsigu, non di yeli, ni, Naawunni n zamsiri u, dama bumbeoo ku toaai n-zamsi Naawunni, u gba mun ku zanji bumbeoo n-zamsi so.
- ¹⁴Ti mammansi ningbinkorisi n kye ka ti nyari zamsigu, sahaseaa ti ningbinkorisi yi ti yomsu ti n-kpeesi zamsigu ni maa.
- ¹⁵Ningbinkorisi mun yi gbaai puuwa, ka do'ari la ala'akyi; ka ala'akyi yi ti zoaai, ka mun do'ari la kum.
- ¹⁶Dinjonan yan di kye ka ba yomsu ya, m mabisuma!
- ¹⁷Piinisunju kan veela zaa yi la saazugu na, n-yiiri ti Ba saani na, So non su bunseesi an neaari saazugu zaa maa. Don mun bu takkra, u bu nmanni la hoo sisiisi an ta'asira.

- ¹⁸Ɗona n daa yeli, ni, u do'ai ti ni, ni ti leebi u yelimaɓni yeligu biisi, ka ti niɗi hoo u puu antaam bundira piiligu.
- ¹⁹M mabisuma, ya kpasim dinɗa: soƙam gbaam wumpu yoomyooma, amaa u di gbaai yetto'a yooma, bee, u di kye ka u sufu yisigi yooma!
- ²⁰Dama ninsaala sufuyisigri bu tiri yelimaɓni beesiseaa Naawunni ɗon boori maa.
- ²¹Dizugu ya basima doƙoorilim ni po'agoorilim, ni yelibeeeri an zoaari pam zuna wa, ka deaai yetto'aseaa ban pun buri i sufu ni la. Kana nin fa ya m-basi.
- ²²Yan di kye ka ya wumni la Naawunni yeligu ka bu tumni hoo din wulisi ya seem: lala maa ya kur yoɓsiri la ya mansi. Ya tumma din yeli seem maa!
- ²³Ɗonkam wumni yeligu maa ka bu tumni din yeli seem maa ɗmanni la hoo doɗo ɗon goosi manso'asi puuni, ni u nya u nindaa,
- ²⁴ka yi goosi ka bakki, u yi tam la yooma u nindaa ɗon be seem.
- ²⁵Amaa doɗo ɗon goosi zaalisunɗu bunsuma soori maa, ni soseaa kan tisiri mansuulinsi, ka kpalimni n-niɗni lala - halli u bu tamni ɗon wum seelli maa amaa ka niɗi lala - di daama nin nya anfaani u tuma ni.
- ²⁶So yi teesi, ni, u nye la zaaligu doɗola amaa ka bu gbaai u zulimni garige sunɗa, u yoɓsiri la u maɗɗa, ka soseaa ɗon doɗa maa ka anfaani.
- ²⁷Ti Ba Naawunni ɗon sakki soseaa, ni, kana n nye bunkasi ka ka lasim nɗa :- ni, ti goosim kpibisi ni pukoya ba wahala ni n-sunɗi ba, ka kye ka ti duniya wa yela di sa'am ti.

Gyeemsi 2

- ¹M mabiisi, ti Dugma Yisa Kirisita Masiiya nye la pe'abu zaa Daana, ka ti mun niɗi u yedda maa; dizugu yan di tibgri niriba n-gamsiri hoo ya nini ɗon nya ba seem maa.
- ²Di pa seem bundaana yi ti piri salima nuntuuwa m-bobi sunɗa n-kye ya la'aɗɗu ni na, ka nondaana gba bobi u neenkyera n-kye na.
- ³Ya yi ti tisi ɗon bobi sunɗa la gyirima, n-yeli u, "M Ba, i ku zinni zizisunɗu wa ni?", ka yeli nondaana la, "Zaanma kpa sa!", bee, "Zinma tiɗɗa, n noba tooni!"
- ⁴Dinɗona, ya tum taalli ya ninvugganɗni la zugu. Halli ya zaɗɗni ya teesibeeri n-katti la sariya ka di ka la yelimaɓni. Di pa lala?
- ⁵N zoɗuma, ya wumma! Naawunni n daa yiisi duniya wa nondaandima ni ba ti niɗi u yedda, ka dizugu ba nye la bundaandima u saani. Ba nin di faari nti su Naawunni naam beebu, hoo ɗon daa basi nangbambasiri n-zaali ban wuri u la seem maa.
- ⁶Di zaa yori, ya na kur zeemni la nondaandima! Yaasa - bandima n namsiri ya ka mari ya n-yiiri sariya kattiba tooni la? Pa bundaandima nla?

- ⁷Ban n tɔ'asiri yettɔ'ayɔya an sa'amni ya Dugma yusunɗu wa!
- ⁸Naawunni Litaafi maa mari la Naaba zaaligu yela, ka di yeliya, ni, "Wura i taraana hoo nyin wuri i mammaɗa seem la!" Tɔ, ya yi niɗni lala maa, di veela.
- ⁹Amaa ya yi tibgri niriba ba bobri zugu ya tumni la taalli, ka zaaligu maa wulisi, ni, ya galimiya.
- ¹⁰Dama ninvugso ɗon doli zaaligudima zaa, amaa ka galim zaaligu yinni kɔkɔa, lala nira galim la zaaligu zaa.
- ¹¹Dama Naawunni daa yeli, ni, "Di tum zina!", ka daa laa n-yeli, ni, "Di ku ninsaala!" Dizugu i yi bu tum zina, amaa ka i ku nira, i bu tum la taalli ka galim zaaligu?
- ¹²Ya kye ka ya yettɔ'a ni ya tuma ɗmanni la ninvugmaɗni dina - ninvugso ban nin ti zaɗɗi zaaligu seaa din tisiri la mansuulinsi la n-kari u sariya, ka u ka taalli kam zaa.
- ¹³Sariya karibu daari, Naawunni ku ti zo namboo n-ti ninvugso ɗon daa bu zori u kpeaa namboo; amaa ka nambozotta nin mari sufupeelli, lala dabsiri maa daari.
- ¹⁴Tɔ, m mabiisi, ninvugso yi ti yeli, ni, u mari la yedda, ka mun bu tumni tunsuma, bo yedda nla? Lala taabu yedda nin toaai n-tiligi soa? - Ay!
- ¹⁵Ya mabiso, doowa bee po'a, yi ti yeli, ni, u ka kparigu bee, bundirigu,
- ¹⁶ka ya ninvugso yi ti yeli u, ni, "Be ni sunɗa ka diri n-tigra; waari mun di wum i!" ka bu ti u ɗon boori seelli maa, sunɗsim bo nla?
- ¹⁷Tɔ: yedda nye la lala: tunsuma yi ka yedda ni, ka kpi ni.
- ¹⁸Di yi pa seem ka ninvugso ya n-yeli, ni, "Tɔ; nyin mari la yedda, ka man mun mari tunsuma. Di zaa nla!" Tɔ! - man nin kye ka n tunsuma wulisi i n yedda maa ɗon nye seem; ka nyin mun ya niɗi la wula n-wulisi ma i yedda ɗon nye seem, halli i yi ka tunsuma?
- ¹⁹Ni, i niɗi yedda, ni, Naawunni yinni m be ni? Di veela! Amaa baɗɗma, ni, arizimbeeri gba mari lala yedda maa - ka di zugu ba gyigri ni, dabeem zugu.
- ²⁰Nyin yam kaalinsi daana wa! Baɗɗma, ni, yedda, ka tunsuma ka ni, nye la yori!
- ²¹I baɗɗiya, ni, ti Ba Ibrahim tunsuma zugu daa kye ka u leebi yelimaɗni daana, ɗon daa zaɗɗi u bii Yisahaaku ni u maali n-tisi Naawunni zugu.
- ²²Beni ka i nin nya yedda ni tunsuma ɗon tumni n-dola taaba seem. U tunsuma zugu daa kye ka u yedda maa daa paai di tariga.
- ²³Litaafi maa ni ka di yeliya, ni, "Ibrahim daa sakki n-niɗi ti Dugma yedda, ka u yedda maa zugu daa kye ka Naawunni daa yeli, ni, u nye la yelimaɗni daana." Lala n kye ka ba booli u, ni, 'Naawunni zaa'.
- ²⁴Ya bu nya? See ka tunsuma paasi ninsaala yedda ni, u ku toaai n-niɗi yelimaɗni nira.

²⁵Lala yaasa ka Reehabu, gye'amiru la, daa deaai saanseeba ban daa kpe na ni ba ti banji tinna maa kpeenju non daa be seem la. U daa wulisi ba sɔseaa ka ba yi Gyerikoo timpuuni n-kuli. Pa u tunsuma zugu ka ba yenni, ni, u nye la yelimaɲni daana?

²⁶Ningbinju maa yi ti wɔligi ka kye siiya, ka kpi ni; ka di be la lala - yedda yi wɔligi ka kye tunsuma maa ka gba kpi ni.

Gyeemsi 3

¹M mabiisi, yan di kye ka ya niriba pam ti leebi karimbadima; dama ya mi, ni, tirima ban tumni lala tuma maa - ti sariya karibu nin ti kpeem pam.

²Yelimaɲni ti ninsaadima zaa burigri la sɔsunju ni ka galimna: amaa ka ninvugso yi be ni m-bu galim u yeligu maa ni, lala nira nye la ninvugsunju kasi, ka nye so non nyaɲni m-mari u maɲna.

³Ya bu nya? Ti yi zaɲni garige n-niji yoofu noori, ti nin nyaɲni u ka u sakki ti yuubu; ti nin mari u n-tumni hoo tin boori seem.

⁴Yelimaɲni, nyarinkara an be teeku ni maa, a yi kur karigi pampam seem, pebsigu m mari a n-kyenni ni kpeenju. Amaa ba mari la bumbila fiin kan nmaligra, ka nyarintitaari wa doli la ninvugso non duusiri maa non gbaari soori seem maa.

⁵Zulimni gba nye la dinɲa: ka n poora pam ningbina ni, ka mari yela pam. M-paasi yaasa - daari yi zaaai pam n-dɔya, bugunsaalli yinni kɔko nin toaai n-kye ka a zaa di.

⁶Yelimaɲni, ninsaala zulimni nmanni la bugum; ka be la u ningbina maa ni kaman duniya yelibeeo n nye ka - bumbeoo halli nti yakki. Ka sa'amni la u ningbina zaa, ka kye ka u be wahala ni sahakam zaa, hoo bugum puuni beesigu non nye seem; halli ka Sintaani bugum ziiya yiiko ni ka zulimni moaari ka dinni.

⁷Bunkɔbri balibu zaa, ni niinsi balibu zaa, ni bunvuura ni koom ni bunni zaa, saala nyaɲni ba zaa, ka ba zaa yiiko be la u nuusi ni.

⁸Amaa zulimni nona, saala ka ka yiiko; ka nye la bumbeoo ka bu vuusira; kan mari lokku seebu n kuura.

⁹Ti zaɲni la kana m-pe'ari ti Ba Naawunni, ka laa m-mari n-tuuri ka galimni ninsaala, halli ka Naawunni daa naam saala ka u nmanni la non Naawunni.

¹⁰Nangbanni yinni maa ni ka yetto'asuma yiiri na, ni yetto'abeeri m-paasi. M mabiisi, lala ka soori halli beela.

¹¹Kɔbuliga nimbiri yinni ka kɔsunju yiiri na, ka kɔbeoo nin laa n-yi ka ni na m-paasi, bee? - Ay!

¹²M mabiisi, kinkaŋa nin toaai n-wali taama? - bee, gaa nin toaai n-wali kinkama? Ay, a ku nyanŋi! Ka dinŋona kobuliga ku toaai n-yiisi kosuŋu ni kobeoo m-paasi saha yinni.

¹³Tɔ; ka ŋoni m be ya sunsukkuni n nye yamdaana ni baŋŋa? - Kye ka di daama ti tumni tunsuma n-sigsiri u maŋa, lala nin kye ka ti nya u yam maa ŋon be seem.

¹⁴Amaa ya yi mari nyuuri bee putoo ni zinyuu din yiiri ya sufu ni na, yan di nyuuri bara di zugu ka leebi ban kyisiri yelimaŋni maa.

¹⁵Dama dinŋo taabu pa la yam seelli din yiiri la arizana ni na, amaa di nye la duniya wa yam, din yi la daadam beesigu ni na; halli Sintaani n su di.

¹⁶Yelimaŋni, nyuuri zappu ni zinyuu ŋon be seela, beni ka kyisigu ni tumbeeri kam tuma gba be ni.

¹⁷Amaa yam din yi arizana ni na nye la halaali; ka din pa dinŋo zugu nye la din kpamsiri sufudoaa ni baalimm beebu. Lala yam kye ka nira deaari wulisigu, ka laa n-nye din kye ka u zori la namboo zaa, ka tumni la tunsuma zaasa. U nin ze yummu n-niŋi yedda daana, ka ka birikonsi halli beela.

¹⁸Ninvugso ŋon be la sindaani zoobu tuma ni ŋmanni la hoo ŋon butti bumbura sufudoaa zugu; lala nira nin ti ŋma u puu maa bundira, ka a nye la taalli kye-m-peŋji Naawunni saani.

Gyeemsi 4

¹Tɔ; Bɔzugu ka zaba ni nangbankpeemni ŋmeebu be ya sunsukkuni? Pa la ya koribeeri zugu, ni teesibeseesi an zabri taaba ya sufu ni?

²Ya boori m-boori ya sufu yuubu, n-gyɛa, ka dizugu ya kuuri niriba. Ya zabri niriba nyuuri, ka dizugu ya ŋmeeri taaba nangbankpeemni n-tuusiri toppu. Amaa ya bu susiri Naawunni ka lala zugu ka ya koŋna.

³Halli ya yi susiri gba, ya bu deaara, dama ya susigu bu doli soori; ya boori bunseesi yan nin zaŋŋi n-di ya maŋtoori korisi nya'asim.

⁴Ya za'asiri Naawunni yedda niŋbu hoo po'agoorli ŋon za'asiri u sira seem. Ammi, ya bu mi, ni, duniya wa zoori loobu nye la Naawunni dimni? N yeliya, ni, sokam zaa ŋon boori duniya wa zoori, ŋona n leebi Naawunni dindaana.

⁵Bee, ya teesiya, ni, Naawunni Soppu la to'asi la yori? Ni, Naawunni kye ka u Siiya be ti saani; ka u ku sakki, ni, ti za'asi u ka wuri soa.

⁶Halli u tumni wurilim tuma n-tiri ti n-gaari lala gba, ka dizugu ba daa sobi n-dooli, ni :- "Naawunni za'asiri karimbaani dima, Ka u tumni la wurilim n-suŋŋni ban sigsi ba mansi."

⁷Dizugu, ya sakkma n-ti Naawunni. Ya za'asim Sintaani ka u nin zo ka kye ya.

⁸Ya vuum m-pɔri Naawunni saani, ka u gba nin ti pɔri ya saani na. Yaseeba ban nye tumbeeri dima, ya peaam ya nuusi da'ari m-basi; yaseeba ban nye biriko'anu dima, ya kye ka ya sufu ze yimmu n-niɲi kasi.

⁹Ya kye ka ya sufu sa'am. Ya kumma ka kaasira: ya takkma ya laari maa ka di leebi kunkuma, ka ya sufumaasim wa leebi sufusa'anɲu!

¹⁰Ya sigsim ya mansi ti Dugma saani, ka u nin wukki ya saazugu.

¹¹M mabiisi, yan di terisiri taaba. Nira yi terisiri u taraansɔ ɲɔn nye Kirisita biiya, bee, u yi kari u sariya, u terisiri Naawunni zaaligu ka katti zaaligu sariya. Tɔ, ka dinɲona i yi ti katti zaaligu sariya, i laa m-pa ninvugɔ ɲɔn deaai zaaligu maa n-tumna, amaa i leebi la di sarikatta.

¹²Naawunni kɔkɔ n tisiri zaaligu, ka laa n-nye sariya katta. Dɔn kɔkɔ n nin toaai n-tuligi nira, bee, u sa'am u yela. Nyin mun teesiya, ni, i nye la ɲɔni, n nin toaai n-kari i ninsaalikpeaa sariya?

¹³Pampaɲɔ, ya wumma man ya n-yeli ya seelli wa: yaseeba ban yetti, ni, "Zuna bee beoo ti ya gɔ ni n-kyanɲi tinyaakaza ni, m-be beni ka di paai yuumni, n-tumni dabiiligu tuma n-nya ligri pam."

¹⁴Halli ya bu mi yan sa ya nya yetto'aseaa beoo gba! Ya ɲmanni la pa'ari din be asuba saha; ka di ku yuui, ka di nin wurimni yooma ka sɔ ku laa n-nya di.

¹⁵Ay! See ka ya yeli ɲɔa: ni, "Di yi siri nye ti Dugma sufuyuuu, ti nin kpalim m-be ni n-tumni ɲɔ, bee, ɲɔa."

¹⁶Amaa din be seem maa, ya mari la karimbaani, ka kuunna; kuula anɲɔ zaa bu veela.

¹⁷Dizugu, ninvugɔ yi mi din tuusi ni u tum, ka bu niɲi di, di daama tumni la tumbeoo.

Gyeemsi 5

¹Pampaɲɔ, ya wumma man ya n-yeli ya seelli wa, yaseeba ban nye bundaandima maa: ya kumma ka kaasira, dama wahala kyenni ya zugu na.

²Ya marigu maa zaa poaai, ka leelisi ɲɔbi ya neema maa zaa n-yoosi.

³Ya salima ni ya anzulifa maa zaa nyamiya, ka a nyaɲɲu maa nin ti wulisi ya galingɲu ɲɔn be seem. Di nin kpe ya ningbina ni n-vuunni n-dira hoo bugum. Ya boori la buna ni nimmoaa n-zaanni a ni, amaa naari dabsa maa pun paai ti na.

⁴Tuntumniba daa tum ya tuma, amaa ya daa nyeri ba; ya wumma! - ya lala tumbeeri damni ɲɔn paai saazugu seem! Ba daa la'asi ya puri antaam n-ti ya na, ka bu deaai seseela: ban kumni seem n-niɲni ya, ya banɲma ka ba kunkuma maa lu la ti Dugma Naawunni Dɔn Ka Kpeaa tuba ni.

- ⁵Duniya wa puuni ya daa be la beesisuṅṅu ka daa diri ya sufu yuubu bundira. Ya diri n-karigri zaṅṅi n-kyanṅi ya kōribu daari.
- ⁶Halli ya daa kari ban ka galiṅṅu sariya n-lusi ba, ka ku ba, ka ba daa bu ta'ai ya sufu ni teesa.
- ⁷Dizugu, m mabiisi, ya mari sugru ka gbaai ya mansi n-guri ti Dugma kyenni saha na. Ya teaam pukpaara tuma soori, ni, u mari sugru n-guri u puu bundira ṅon ya niṅi seem. Ni, u mari saha n-guri siga saa maa, ni u ti buri; ka laa n-guri bundira niṅbu saha saasi maa gba.
- ⁸Lala zugu ya gba mari sugru ka di koaai tama, dama ti Dugma nin kye na, u bu ya yuui.
- ⁹Dizugu yan di fabinni ni taaba zaṅṅi n-kyanṅi yetto'abisibisi. Ya banṅma, ni, ba nin kari ya sariya di zugu. Sariya Katta ni yelimaṅṅi la nin paai ti na - halli u pun be la za'anori ziiya!
- ¹⁰M mabiisi, ya banṅma anabidima ban daa to'asi ti Dugma yuuri zugu la yela. Ba daa ze yummu wahala pam puuni. Lala nin ti wulisi ya sugru ṅon nye seem.
- ¹¹Ya teaama, ni, di nye la seeba ban mari ba maṅṅa maa ka ti yetti, ni, ba nya zugsuṅṅu Naawunni saani. Ya pun wum Ayuuba ṅon daa gbaai u maṅṅa n-di sugru seem maa; ka ya mi halli, ti Dugma Naawunni ṅon daa naayi tum seem n-ti u. Dama ti Dugma Naawunni maa nye la wurilim zaa daana ka zori niriba namboo.
- ¹²Di zaa nyaanṅa, m mabiisi, yan di poori noori: di po arizana, bee, tingbanṅu, bee, seelli kam zaa. Ya kye ka ya 'Ti' nye la 'Ti!' ka ya 'Ay!' nye la 'Ay!': di yi pa lala, ba nin kari ya sariya n-lusi ya.
- ¹³Ya so be mugsima ni, bee? U susim Naawunni! Ya so mari sufumaasim, bee? U yuumma pe'abu yuuma n-ti Naawunni!
- ¹⁴Ya so beera? U boolim Naawunni niriba kamma ka ba susi n-ti u, ka niṅi kpaam n-soosi u zugu, ti Dugma yuuri maa ni.
- ¹⁵Ka wunsusigu yi susi la ni yedda, di nin kye ka dooru daana maa nya alaafea; ti Dugma nin doaai u. Halli u yi tum la tumbeeri, u nin nya kye-m-peṅṅi.
- ¹⁶Dizugu ya yelim yan tum taalli seem yela n-ti taaba, ka susi Naawunni n-ti taaba, ka di nin kye ka ya nya alaafea. Ninvugso ṅon ka taalli ka susi ni nimmoaa, u susigu mari yaa pam ka u nin nya.
- ¹⁷Ilaygya daa kur nye la ninsaala hoo tirima. U daa susi ni sufu yinni, ni, saa di mi, ka saa siri daa bu mi tingbanṅu maa ni, ka di daa niṅi yuuma ata ni purigri.
- ¹⁸Ka u daa laa n-susi ka sangbana daa ti tisi saa na, ka tingbanṅu maa daa yiisi diibu na.
- ¹⁹M mabiisi, di yi pa seem ya so nin ti borigi zaṅṅi n-kyanṅi yelimaṅṅi ziiya, ka u taraanso zi u n-labsi soori ni na.

²⁰Ya kye ka lala nira banɲi dinɲoa: ni, ɲɔnkam nyanɲi n-kye ka ala'akyi daana kye u tumbeeri maa m-basi, u yiisi tumbeeri daana wa kum yela puuni, ka so'ai la tumbeeri pam taalli.

1 Piita

1 Piita 1

- ¹Gbanɗu wa yi la man Piita saani n-tiri ninvugseeba ban yi ba toori tinɗa n-wurigi m-be Pontusi tingbanɗu, ni Galeseaa, ni Kappadosii, ni Eseea, ni Bitinii tingbana m-paasi la.
- ²Yarima ka Naawunni ti Ba daa pun banɗi ya yela, ka yiisi ya, n-kye ka ya leebi u dinni, m-be kasi u Sii Kasi zugu la, ni ya sakki n-ti Yisa Kirisita, ka u ziim zugu ka ya nin niɗi kasi. M puusiri ya zaa sunɗa, ni, Naawunni ti ya alaafe ni sufudoaa zaa.
- ³Kye ka ti pe'ai Naawunni, ɗon nye ti Dugma Yisa Kirisita Ba la, u namboo la zugu. Ɗon daa yisigi Yisa Kirisita kum ni la zugu, u daa yiisi nyɔvuri paalli na n-ti ti. Ka lala zugu ti mari tama, ni, ti ti nya beesigu paalli ti kum nyaanɗa.
- ⁴Lala ka ti nin di faari. Faari wa mun nye la ban zaali seaa arizana ni n-guri ti la. Ka ku toaai n-sa'am, bee, m-baasi, bee, n-suui hoo moori ɗon suuri seem.
- ⁵Dama ya yedda niɗbu nin kye ka Naawunni yiiko mari ya, halli ka tiliginsim din pun maali siri la ti paai ya na, duniya wa naari saha.
- ⁶Di sumni ni ya mari sufupeelli di zugu, halli ni ya yi na kpalim n-nyari namsigu ni wahala beela - ay! di bu ya yuui.
- ⁷Wahala balibubalibu wa nin kye ka ya yedda nin nya zamsigu kaman ban yi zamsiri salima bugum ni seem la. Amaa salima ɗon nin ti naai, ya yedda mun nin zamsi n-yi bummanɗi, ka mari anfaani pam. Di nin ti ti ya pe'abu, ni gyirima, ni tibsım, Yisa Kirisita yi ti yi paalu sahanseaa la.
- ⁸Ya na bu nya u, ka wuri u; halli ni yan bu nyari u zaa yori ya niɗi u yedda, ka nyari sufupeelli pam ni sufumaasim zaa.
- ⁹Dama ya yi nyari la ya yedda nyoori, di nye la ya siisi tiliginsim.
- ¹⁰Tiliginsim dinɗo ka anabidima daa guri la, saha an gaari la ni, ban daa danɗi n-to'asiri Naawunni ɗon ya n-zanɗi u wurilim piini n-ti yarima la yela; dizugu ba daa viisi m-boori di gbinni sunɗa.
- ¹¹Yisa Kirisita Sii Kasi daa be ba ni n-danɗi n-wulisiri ba ɗon Yisa Kirisita wahala yela - ni u gyirima din nin ɗoli nyaanɗa na yela gba. Ka ba daa boori nimmoosi ni ba ti banɗi dinɗo saha, ni din ti ya n-nye seem.
- ¹²Amaa di daa kasigi n-ti ba, ni, ba bu tumni n-tiri la ba mansi, amaa ba tumni n-tiri la yarima. Lala zugu, pampaɗɗo saha wa ka ba tum Sii Kasi ka u yi arizana n-sigi na ni u ti wulisi lahabasunɗu n-ti ya - alahazibu seesi malaakadima ɗon guusiri ni ba nya maa.
- ¹³Anɗo zaa zugu, see ka ya maali siri ya sufu ni, ka mari ya mansi. Ya zanɗama ya sufu ni teesa ba'aba zaa n-niɗi ya tama maa yela ni, zanɗi n-kyanɗi bunsunseesi Naawunni ɗon ya n-zanɗi n-ti ya, Yisa Masiya ɗon ti ya yi paalu na dahinseaa la.

- ¹⁴Ya n nye ban deaai Naawunni noori la hoo u bisuma, ka di zugu yan di kye ka korisi su ya sufu yela, hoo din daa niŋi yan daa na zi seseela sahanseaa la seem maa.
- ¹⁵Dizugu ya beebu zaa puuni, see ka ya be kasi hoo Naawunni ŋon booli ya maa ŋon be kasi seem la.
- ¹⁶Tɔ; di sobi n-dooli Naawunni Bukku ni, ni, Naawunni yeliya, "Ya be kasi dama m be la kasi."
- ¹⁷Ya puusiri Naawunni, ni, ya Ba: ka ŋon Naawunni mun be la so ŋon katti sokam sariya hoo nira maa tuma ŋon nye seem, ka bu deaari so nini. Di yi ti be lala, see ka ya zo dabeem, yan na be duniya wa ni sahanseaa la ka na bu kuli Naawunni saani maa.
- ¹⁸Dama ya mi halli, ni, Naawunni ŋon daa tiligi ya n-yiisi ya ya badima yetto'akyo'ama tuma maa ni, pa anzulifa ka u daa zaŋŋi m-pa talima n-yiisi ya, bee, salima, bee lala bunseelli zaa kan sa'amna.
- ¹⁹Ay! - Yisa Masiiya ziim ka u daa zaŋŋi n-niŋi, hoo ban zaŋŋi pebiliso ŋon bu porisi, bee, m-mari da'ari zaa, m-maali seem. Ka lala ziim mari la anfaani pam; din ka ba daa zaŋŋi m-pa talima n-tiligi ya.
- ²⁰Naawunni daa pun daŋŋi m-pii u poi, ka naayi naam duniya wa. Halli ka ŋon Yisa daa ti yi paalu zemaana baasigu saha wa. Yarima zugu n-daa la.
- ²¹Naawunni daa neaai u kum ni, ka ti u gyirima. Donŋo zugu ka ya niŋni Naawunni yedda, ka ya kur kye ka ya yedda niŋbu ni ya tama zaa be la Naawunni saani.
- ²²Ya pun doli la yelimaŋni soori, ka deaai Naawunni noori n-leebe u dinni. Ka lala yi kye ka ya siri wuri ya mabiisi ka yomsa ka ni. Dizugu ya na wuri ba, ya sufu ni, ni nimmoaa.
- ²³Naawunni yeligu kan mari nyovuri ka ka naari la daa pun maali n-do'ai ya buyi do'am. Lala do'am maa pa la duniya wa do'am, ka i do'ai m-be ni n-yuui beela ka naayi naai; di nye la do'am seebu ka ba do'ai i n-kpe nyovuri kan ka naari.
- ²⁴Di nye la hoo din daa pun sobi n-dooli seem la, ni :- "Ninsaala ŋmanni la moori, Ba mun gyirima zaa ŋmanni la mo'puum. Moori kpiiri ni, Ka a puum maa suui m-basi,
- ²⁵Amaa ya Dugma yeligu ku ti basi, Amaa din nin be ni Halli ni saha din ka naari." Lala 'yeligu' maa nye la lahabasunseaa ban daa moonni na n-ti ya la.

1 Piita 2

- ¹Ya yiisim din bu veela zaa m-basi - yomsa, ni ziri, ni nyuuri, ni nangbammalisim.
- ²Ya nye la hoo bileesi ka ba do'ai ya Naawunni niriba maa ni. Dizugu ya kye ka Naawunni Sii bisim kɔkɔ kom mari ya, dama buna wa n nin suŋŋi ya ka ya zoaai na n-nya tiliginsim.
- ³Pampaŋŋo ya pun nyu bu, ka baŋŋi ti Dugma ŋon veela seem.

- ⁴Ya vuum ya mansi m-pori u. Ɖona n nye hoo kugri, halli ni u ne ni maa - kugseaa niriba non za'asi, amaa kana ka Naawunni yiisi ka u nya ka ka veela.
- ⁵Ka yarima gba nmani la u kuga, ka ya gba n nye seeba ban nea. Ba zaŋŋni ya m-meeri Sii Kasi Gyeenŋu Yiri. Ka ya laa n-nye u gyeenŋu toondaandima la, ka mari maaligu na - bunkasiseesi ban maali n-tiri Naawunni ka u sakki n-deaari a la, Yisa Kirisita zugu.
- ⁶Litaafi yeliya :- "Gosim man non yiisi sunsukka kugri n-ti Zayon, Bunveelli ka n gamsi n-tisi: Ka sokam non niŋi u yedda muna - Ɖona n ku di vi, halli beela."
- ⁷To: ka dinŋo wulisiya, ni, ya yedda dima maa saani, di nin veeli n-ti ya; amaa ban ka yedda dima maa nona, u ye n-nmani la hoo din sobi seem, ni :- "Kugseaa tammeeriba non daa za'asi la - Kana daa leebi kan gbaai nyeebri maa, N-gbaari ka zaa ni kpeenŋu."
- ⁸Ni :- "Kugseaa kan nin kye ka niriba tuui n nye ka, Ni tampiia non kye ka ba lu tiŋa." Ba nin nme ba noba n-tuui ka saani n-lu, dama ba daa bu niŋi yeligu maa yedda. Di daa pun be la lala n-guri ba.
- ⁹Yarima gba ka ba daa sobi ya yela, ni, 'zuliyaseaa ban yiisi maa, naam gyeenŋu toondaandima, Naawunni niriba butiri, ban daa yiisi ninvugseeba n-zaali kpaŋŋa n-ti Naawunni ni ba ti mooli Naawunni gyirima yela' - dama non Naawunni daa booli ya n-yiisi ya zibsim ni, ni ya ti kpe u alahazibu neesim ni la.
- ¹⁰Ya yela gba ka u daa to'asi, ni :- "Sahanseaa sa la ya daa pa u niriba, Amaa pampaŋŋo ya yi nye la Naawunni niriba. Sahanseaa sa maa Naawunni sugru daa ka ya ni, Amaa pampaŋŋo u sugru maa paai ya na."
- ¹¹N kpaamni ya ni, m mabiisi, dama ya kur nye la saamma m-be ya kyenni ni, duniya wa puuni, ni, ya gbaam ya mansi ka kye ningbina kori kan zabri n-sa'amni ya siiya yela.
- ¹²Ka be beesisuŋŋu ban bu doli Naawunni maa saani. Ka halli ba yi danŋi n-tuuri ya m-boonni ya, ni, ninvugbeeri, lala nin kye ka ba nin laa n-nya ya tunsuma ka mari pe'abu n-tiri Naawunni, u kyenni na dabsiri daari maa.
- ¹³Ya zaŋŋma ya mansi n-sakki n-ti fukumsi yiiko kam zaa an be saalidima saani, ti Dugma maa zugu. Di yi nye la Naaba,
- ¹⁴bee, u tuumuseeba non daa tum ni ba darigi ban niŋi taalli la tuba ka pe'ai ban niŋi suŋŋa maa.
- ¹⁵Dama lala n nye Naawunni yuubu: ni, ya ti niŋi suŋŋa ka dizugu ya nin kye ka ban ka bamsim la kpalim la surimm, ka ku laa n-to'asiri ba yetto'ayoya la.
- ¹⁶Ya be ni hoo ban su ba maŋŋa la, amaa yan di zaŋŋi ya mansuulinsi maa n-ligi ya mansi ka tumni tumbeeri. Kur kye ka ya be ni hoo Naawunni tuntumniba.
- ¹⁷Ya tim sokam gyirima hoo din sum ni u seem. Ya yeddaniŋniba maa - ya wuri taaba; ya zom Naawunni; ya gyeemni NaaTitaari maa.

¹⁸Ya seeba ban nye daaba, ya zaŋŋma ya mansi n-wumni n-tiri ya dugudima ni gyirima, pa la ban niŋni ya suŋŋa la kɔkɔa, amaa halli ban mari ya ni putoo la gba.

¹⁹Dama di mari la pe'abu, ninsaala yi bu tum taalli ka deaai putoo tubdarigri ni sugru, ŋɔn mi Naawunni zugu.

²⁰Ya bu nya? - ya yi tum taalli ka ba bu ya di zugu, ya yi deaai di ni sugru, ba nin pe'ai ya di zugu, bee? - Ay, pa lala! Amaa ya yi nya namsigu ya tunsuma zugu ka deaai di ni sugru, dina m mari pe'abu Naawunni saani.

²¹Dinŋɔ zugu ka ba daa booli ya, dama Kirisita daa nya namsigu ya zugu, ka lala u daa kye n-zaali n-wulisiri, ni, ya gba doli u soori maa.

²²Ni :- "Ɔɔna daa bu niŋi taaliseaa, Ka ziri bee yɔmsa mun daa zi n-yi u noori ni na."

²³Ban daa tu u maa, u daa bu tu n-labsi; ban daa namsi u la, u daa bu volisi soa. Amaa u daa zaŋŋi u maŋŋa n-ti la Ɔɔn katti sariya ni yelimaŋni maa.

²⁴U daa deaai ti tumbeeri taalli n-niŋi u saani u kum dɔpulli maa zugu; ni di ti kye ka ti kpi zaŋŋi n-kyanŋi ala'akyi ni, ka laa n-doaai na nti be yelimaŋni soori ni. U dansi maa zugu kye ka ti nya alaafea.

²⁵Ya daa ŋmanni la hoo peesi ban bɔrigi; amaa pampaŋŋɔ ya labi ya pegura saani na, pegurisɔ ŋɔn guri ya nyɔvuya suŋŋa.

1 Piita 3

¹Ya pɔ'aba, di be la lala maa taabu ya saani gba: ya wumma n-ti ya siridima. Ka di yi nye la ba so m bu niŋi Naawunni yeligu maa yedda, u pɔ'a beesigu nin kye ka u niŋi tuuba ka di nin nye la ya beesisuŋŋu zugu, amaa pa la ya yetto'a zugu.

²Dama ba nin nya ya beesisuŋŋu, ni, ya doli la soseesi an mari gyirima ni veelim n-tiri ba.

³Yan di kye ka ya veelim yiiri la ya sutura bɔbri ni, hoo zugu paanŋu bee salima bansi ni nangɔkɔrisi ni kyinkyinveela soobu;

⁴amaa di sum ni di nye la ya sufu ni beesigu bunsɔ'ara zugu, ka ya kpalim n-sigsiri ya maŋŋa baalimm. Lala sufuveelli maa ku toaai n-sa'am, ka nye la din mari gyirima Naawunni saani.

⁵Dama lala taabu ka pɔ'aseeba daa be ni, sahanseaa din gaari la. Ba daa nye kasi ka zaŋŋi ba tama n-niŋi Naawunni ni, ka daa kpalim m-be lala n-wulisiri ba veelim ŋɔn daa nye seem. Ba daa wumni n-tiri ba toori siridima.

⁶Hoo Zaraatu ŋɔn daa wum n-ti Ibrahim, ka boonni u 'n daana' la seem. Ya nin leebi la u bipunsi, ya yi ti tum din sumsi seem ka di kye ka dabeem mari ya.

⁷Ya pɔ'a daandima, see ka ya gba be lala maa taabu: ya teesim pam zaŋŋi n-kyanŋi yan ni ya pɔ'aba beesigu ziiya. Ya niŋni ba hoo ya suŋŋniba ban yaa bu paai, amaa ka

yan ni ban nin la'am n-di nyɔvuri hoo ya faari - di nye la Naawunni piini zaa - Don tiri ya bunseaa u wurilim zugu. Ka lala nin kye ka seelli ku ta'ai ya wunsusigu.

⁸Dinɔ zaa nyaanɔ, ya zaa la'am m-be ni taaba sunɔ. Ya zom taaba namboo. Ya wuri taaba hoo mabiitiri. Ya mari namboo ni taaba ka di duusiri ya mansi.

⁹Yan di zaŋɔ beeri n-yɔ beeri, bee, tuuri n-labsi tuuri; amaa kye ka ya labsigu nye la: ya susi bunsuma n-tiri ba. Dama dinɔ zugu ka ba daa booli ya, ni ya ti di Naawunni bunsuma maa faari.

¹⁰Dama di sobi n-dooli, ni :- "Sokam ɔn nin wuri duniya wa beesigu Ni u ti nya dabsisuma - Di sumni u gbaai la u zilimni ka kye yetto'abeoo, Ka u noori mun di mi ziri yela.

¹¹U yim tumbeeri ni Ka tumni la tunveela; U boom beesisunɔ n-doli ka.

¹²Dama Naawunni nini gosiri la yelimanɔ dima yela, Ka u tuba wumni la ba wunsusigu. Amaa u nindaa ɔmaligi ni Ka kye u kpaari m-basi tumbeeri dima la."

¹³Ya nini yi moai tunsuma tumpu ni, ɔni nin daam ya?

¹⁴Halli ya yi ti nya wahala ya tunsuma maa zugu, ya mari la zugsunɔ. Ni, "Ya di zo dabeem zaŋɔ n-kyanɔ ban ɔn zori bunseesi la zugu; di kye ka ba kpeesi ya dabeem."

¹⁵Ya sufu ni teesa puuni ya tim Kirisita gyirima hoo ya Dugma. Sokam yi ti boosi ya zaŋɔ n-kyanɔ yan mari tama seem maa, ya kye ka ya pun se'asi ni ya labsi n-wulisi lala nira di gbinni ɔn nye seem.

¹⁶Amaa ya to'asim yetto'anya'asa n-ti u baalimm, ka ti u gyirima. Ka di kye ka ya tum taalli ka ya sufu daamni ya; lala nin kye ka ninvugseeba ban zaŋɔ ya Kirisita puuni beesisunɔ n-galimni ya la nin ti di vi dizugu.

¹⁷Ya yi ti tum tunsuma ka ba namsi ya dizugu, Naawunni yuubu yi ti zaali ya lala, di so ni ya tum tumbeeri ka nya namsigu dizugu.

¹⁸Ya bu nya? Kirisita daa kpi yimmu ti tumbeeri zugu, ka a yela naai; ɔna yelimanɔ zaa daana daa kpi tirim halibeoo dima zugu, ni u ti zaŋɔ ti n-taasi Naawunni saani. Ba daa ku u ningbinɔ, amaa u siiya daa doai n-na vu.

¹⁹Ka lala ka u daa kyanɔ nti mooli yeligu n-ti ninvugseeba ban kpari dansarika ni la siisi.

²⁰Ban n nye seeba ban daa za'asi Naawunni noori sahanseaa din gaari la, Nuhu saha maa; halli ni Naawunni daa di sugru n-yuui, Nuhu ɔn daa maanni nyarintitaari maa dahinseesi la. Ka lala nyarinɔ puuni ka niriba beela kɔkɔa - di nye la babanii - daa nya fa m-basi, ka koom maa daa bu di ba.

²¹To, ka lala koom wulisi ya ya Naawunni kɔsuubu yela, din fa ya m-basi seem. Di pa la ya su koom m-peai ya ningbina da'ari m-basi, amaa ya ɔmaligi Naawunni saani ni u ti peai ya sufu ni taalli m-basi. Ka u niɔ lala Yisa Kirisita kum yisigri zugu.

²²Ɔɔn Yisa daa pun paai arizana ni nti be Naawunni nudirigu ziiya, ka u su malaakadima fukumsi, ni naama ni kpamni zaa dinni m-paasi.

1 Piita 4

¹Ti sakkiya, ni, Yisa Kirisita daa namsiya pam, ɔɔn daa be ni hoo ninsaala sahaseaa la: dinɔɔna ya gba se'asim ya mansi n-di namsigu; dama ɔɔnkam sakki n-ti ningbiɔɔnu namsigu pun yiisi u maɔɔa tumbeeri yela ni.

²Lala nin kye ka u tumni Naawunni yuubu halli ni u nyɔvuri naari saha, ka pa la ningbiɔɔnu kɔrisi tuma.

³Ya daa yuui pam, dabsa an gaari la, ka ya beesigu daa ɔɔmani la hoo ban bu mi Naawunni beesigu la, m-be ni ya yuubu zugu, m-mari ningbiɔɔnu kɔribeeri, n-nyuuri daam, n-deemni deenyɔya, ka gyeemni ba'ayuya an bu doli soori.

⁴Di yi niɔi ba alahazibu pam, yan bu laa n-la'amni ba saani m-be ban be beesiseaa ni maa, kan nye bumbeoo zaa maa zugu; ka ba tuuri ya di zugu.

⁵Amaa ba nye la seeba ban nin ti wulisi ba duniya wa beesigu yela ɔɔn daa nye seem n-ti Naawunni, dama u pun maali siri ni u ti kari ninvugvuya ni kpiimma zaa sariya la.

⁶Lala zugu ka ba daa yiisi lahabasunɔɔnu wa'azu n-ti ninvugseeba ban pun kpi la gba. Ban daa be ninsaaidima beebu sahanseaa la, ba daa kari ba sokam duniya wa ni sariya maa, di nye la kum sariya. Amaa Sii Kasi yiiko zugu ba nin ti be nyɔvuri ni Naawunni saani.

⁷Bunseelli kam zaa naari ni maa, dizugu ya mari ya mansi n-guri sunɔɔa, ka susiri Naawunni.

⁸Din gaari a zaa nye la, ya zaɔɔɔma ya sufu zaa n-wuri taaba ni yelimɔɔni, dama wurilim so'ai la tumbeeri pam taalli.

⁹Ya deaam taaba ya yiya ni hoo saamma, ka di fabli di zugu m-mɔɔɔni taaba.

¹⁰Dama Naawunni ɔɔn zaɔɔɔni piiniseesi n-ti ya la, ya sokam zaɔɔɔma ɔɔn deaai piiniseaa n-tumni n-sunɔɔni u taaba - hoo yiri dima ɔɔn sunɔɔni taaba n-tumni ba yiri tuma zaa seem.

¹¹Dinɔɔna ɔɔn to'asiri yetto'a, ɔɔn to'asim Naawunni ɔɔn zaɔɔɔni yetto'aseesi n-ti u la; ka ɔɔn tumni n-sunɔɔni niriba, ɔɔn zaɔɔɔma yaseaa Naawunni ɔɔn zaɔɔɔni n-ti u la n-tumna. Lala zugu ka Naawunni nin nya pe'abu Yisa Kirisita zugu, dama ɔɔn Yisa nye yiiko daana ni gyirima daana, n-su a ni, halli ni saha din ka naari. Ammi.

¹²M mabiwutta, ya yi nyari wahala hoo bugum ɔɔn vuuli ɔɔn paari ya seem la, yan di teesiri, ni, din na zi n-niɔi so n niɔi ya maa.

¹³Amaa ya mari sufupeelli, yan ni Masiya maa ɔɔn la'am n-namsi la zugu, dama ya nin mari sufumaasim pam sahanseaa u gyirima ɔɔn ti yi paalu na la.

¹⁴Ba yi galim ya ka tuuri ya Kirisita yuuri zugu, ya mari la zugsunɗu, dama Naawunni Sii Kasi ni u gyirima be ya ni.

¹⁵Tɔ; amaa ya sɔ di leebi ɗɔn kuuri niriba, bee n-zuura, bee n-tumni tumbeeri zaa, halli yan di kpeeri niriba yela ni gba, ka nya namsigu lala taalli zugu.

¹⁶Amaa nira yi nya namsigu ɗɔn nye Kirisita dinni zugu, ɗɔn di kye ka vi mari u, amaa ɗɔn pe'am Naawunni ba n zaɗɗi Kirisita yuuri m-boonni u la zugu.

¹⁷Saha paaya ni sariya karibu piili. Naawunni niriba mun ya daɗɗi tooni sariya maa ni: tɔ - ka di yi piili ti saani, wula ka di ti ya n-naai ban bu sakki n-wum Naawunni yeligu lahabasunɗu la saani?

¹⁸Di sobi n-dooli, ni :- "Di yi tɔa, ni ban dɔli Naawunni la n-nya tiliginsim: Tɔ, ka ban za'asi u yela, ni ala'akyi dima muna - Di ya n-niɗi ba la wula?"

¹⁹Dinzugu ninvugseeba ban nyari namsigu Naawunni yuubu la zugu. Tɔ - di sumni ni ba kur tumni din tuusi ka zaɗɗi ba nyɔvuri n-niɗi ba Naamna nuusi ni, Sɔ ɗɔn kur ze u nangbambasiri nyaanɗa la.

1 Piita 5

¹N tɔ'asiri n-tiri yaseeba ban nye kpamma Yisa nyaandɔliba la'anɗu puuni, dama man gba nye la kpeema. N nini daa nya Yisa ɗɔn daa namsi seem, ka u gyirima maa yi ti yi paalu ni sahanseaa, man nin mari n tɔrli.

²Ya niɗi hoo bunkɔbguriba n-guri Naawunni peesi n-ti u: ba be la ya saani, dizugu see ka ya guri ba sunɗa hoo Naawunni ɗɔn boori seem, pa la sɔ ɗɔn mugsu ya zugu amaa ya sufu yuubu. Ya tumma ya tuma sunɗa, pa la ligri boobu zugu, amaa ya manɗa ɗɔn boori nimmoosi ka ya tumni zugu.

³Yan di leebi ban diisi ya mansi nadima n-su ba fukumsi, amaa ya kye ka ya beebu maa nye bunveelli, ka ba nin nya ka dɔla.

⁴Ka Bunkɔbgura Zuguraana maa yi ti yi paalu na, u nin zaɗɗi ban nyanɗi la laara piini n-ti ya, ka a ku baasi sahakam.

⁵Ya na'akyimbisi la, ya sakkma n-tisi ban gaari ya la. Ya zaa kye ka mansigsigu be ya saani, ka tumni n-tiri taaba, dama Litaafi ni ka di yeli :- "Naawunni za'asiri karimbaani dima, Ka u tumni la wurilim n-sunɗi ban sigsi ba mansi."

⁶Lala zugu ya sigsim ya mansi Naawunni Yiikodaana tooni, ka u nin ti duusi ya u toori sahasunɗu.

⁷Ya zaɗɗma ya yela zaa n-niɗi u nuu ni, dama u ba'a zaa be la ya yela ni.

⁸Ya gbaam ya mansi sunɗa sahakam, dama Sintaani ɗɔn nye ya dindaana maa kur goori hoo gbigimni la n-kaasiri m-boori sɔ ni u gbaai n-ɗɔbi.

⁹Ya za'asim u yela, ka ze yimmu ya yedda maa puuni. Ya mi halli, ni, di nye la lala n-ti ya nyaandolitaaba maa, duniya wa ni lugri kam zaa.

¹⁰Ka ya yi sakki n-namsi beela, ti Dugma Naawunni nin mari ya sunna n-ti ya yaa, ka seelli ku daam ya. Don Naawunni n nye so non tiri piinisuma zaa maa, ka u daa booli ya ni ya laa n-di u nya'asim din ku naai, Yisa Kirisita zugu.

¹¹Yiiko zaa nye la u dinni sahakam, sahakam. Ammi.

¹²Mani n sobi gbambila wa n-zanngni n-tiri Sailivanisi ni u mari na n-ti ya. U nye la m mabiiya, ka n nihi u yedda. N sobi ka, ni n ti sunni ya ka kpamsi ya, ka kye ka ya banji, ni, Naawunni wurilim yela siri be la lala, ka ana n nye an nin kye ka ya ze yummu.

¹³Yisa nyaandoliseeba ban la'amni la tinna wa puuni, ni, 'Babelon' la, - ba zaa puusiri ya: m bii Maaki gba puusiri ya.

¹⁴Ya puusima taaba sunnasunna, ti wurilim puusigu ni. Sufudoaa ni alaafe be ya saani, ya zaa ban be Yisa puuni.

2 Piita

2 Piita 1

¹Mani Saimoon Piita, Yisa Kirisita Masiya tuumu, ni u daabri - mani n sobri n-tiri ya. Yarima ka Naawunni Yelimaṅni Daana ni ti Tiligra Yisa Kirisita, daa kye ka ya nya soori ni ya niṅi yedda - yedda tibsiri din ṅmanni ti dinni wa.

²Naawunni wurilim piini ni u sufudoaa be ya saani, n-kye ka ya mi ti Dugma Naawunni ni ti Dugma Yisa Masiya yela wa, halli zaa.

³Ɗon Naawunni yiiko tiri ti tin boori seelli zaa zaṅṅi n-kyanṅi ti beesigu ni ti gyeenṅu yela. Dama ti baṅṅi u, ni, u booli ti ni ti ti paai u maṅtoori gyirima ni u veelim saani na.

⁴Ka dizugu ka ti deaai u nangbambasiri la an galisi ka tibsaa zaa. Anṅo zugu ka ya mari torli u beesigu la ni, ka ya za'asi duniya wa koribeeri ni Sintaani yomsa an mari sa'anṅu la.

⁵Lala zugu ya kpaṅṅma ya mansi ka ya zaṅṅi beesisuṅṅu m-paasi ya yedda zugu; ka laa n-zaṅṅi bamsim m-paasi ya beesisuṅṅu wa zugu;

⁶ka mari ya mansi m-paasi bamsim zugu; ka laa m-paasi sugru ni Naawunni gyeenṅu sosuṅṅu anṅo zaa zugu.

⁷M-paasi ya gyeenṅu zugu, ya mari nirilim n-tiri taaba, ka din paasi bunseelli kam zaa nye la wurilim.

⁸Ya yi mari anṅo zaa ka a yi be ya saani n-zoaa, ya ku zi yori n-ka bukaata; ya nin mi ti Dugma Yisa Kirisita ni yelimaṅni.

⁹Ɗonkam zaa bu mi anṅo, u nye la zooma ka u nini bu neaai suṅṅa; ka u laa n-tam, ni, u daa su koom n-yi kasi u tumbeseesi ṅon daa pun tum la puuni.

¹⁰Lala zugu, m mabiisi, ya kpaṅṅma ya mansi sahakam zaa n-sakkri ti Dugma Naawunni booligu, dama ṅona n yiisi ya. Ya kye ka u yela ze suṅṅa ya saani. Ya yi niṅi lala ya ku laa n-labi nyaanṅa.

¹¹Dinṅo nin kye ka ya nin nya soori n-kpe Naawunni yiri naam maa ni, Yisa Kirisita ṅon nye ti Dugma ni ti Tiligra zugu. Ka u mun naam ka naari.

¹²Lala zugu man na kpalim n-teaari ya anṅo yela - halli ni ya mun pun mi a ni, ka kpalim n-ze yummu n-kpamsi yelimaṅni zugu, yelimaṅni seaa yan mari pampaṅṅo la.

¹³N teesiya, ni, di tuya, ni, sahanseaa man ṅon na kpalim m-be n nyovuri ni la, ka be n ningbiṅṅu wa puuni, n nin kpalim n-teaari ya sahakam zaa.

¹⁴M mi halli, ni, di ku yuui ka n nin ti ka ni, hoo ti Dugma Yisa Masiya ṅon wulisi ma seem la.

¹⁵Amaa n nin kpaṅṅi m maṅṅa n-kye ka ya na kur nin nyari teaari zaṅṅi n-kyanṅi yela wa ni - halli n yi ti laa n-ka ni.

¹⁶Ya bu nya? - Ti daa bu doli solinseesi ninsaala non zaŋŋi u putoyam n-to'asi, ni a ti yomsu niriba. Ay! Ti daa yeli ya yelimaŋni lahabaari zaŋŋi n-kyanŋi ti Dugma Yisa Masiiya yiiko, ni u lappu na yela. U gyirima yela ka ti nini daa nya, ka ti mammansi diri la a zaa sehara.

¹⁷Dama u daa deaai gyirima, ni naam tibsims, ti Ba Naawunni saani; kukori la non daa yi Naawunni Yiiko Daana saani m-paai ti na n-yeli, ni, "M Bii nona; n wuri u ni. N nini n tigi u pam."

¹⁸Ka lala kukori daa yi sangbana ni na ka tirima mammanŋa daa wum ka, tin ni nona n daa la'am m-be Naawunni zoori zugu la.

¹⁹Lala ka ti nin toaai m-paasi ti yedda ninbu zaŋŋi n-kyanŋi anabidima yetto'a maa yelimaŋni la. Dizugu ya nin kpanŋi ya mansi ka wum n-ti ba yela - hoo yan yi nya neesim non yi neaai zibsim ni seem la, halli ka beoo ti neaai ka benmariga maa non ya pusi n-neari ya sufu ni la.

²⁰See ka ya danŋi m-banŋi dinnona: Litaafi yetto'azaala gbinni bamsim pa la ninvugyinni koko yetto'a - so ku toaai n-su a.

²¹Dama anabi soso bu zaŋŋi u manoori sufu yuubu n-yiisiri u yetto'azaala maa na; Naawunni saani ka ninsaalidima wa daa deaari yetto'a maa, sahanseaa Naawunni Sii Kasi yiiko non daa wulisiri ba a yela.

2 Piita 2

¹Amaa ziri anabidima daa be Naawunni niriba maa ni lala saha maa. Dizugu di yi pa seem lala ziri karimbadima nin ti be ya gba sunsukkuni. Ba nin zi sa'anŋu na, ni ziri yetto'a an woligri niriba. Ka ba nin kyiisi, ni, ba bu mi ba Daana so non daa fa ba m-basi la, ka za'asi u yela maa. Dizugu ba nin sa'am ba manoori yela m-basi yooma.

²Lala maa zugu, niriba pam gba nin ti doli ba tunyoya maa, ka lala maa zugu nin kye ka seeba nya soori ka ba to'asi yetto'abeeri n-tuuri yaseeba ban doli yelimaŋni soori maa.

³Ba zinyuu maa puuni ka ziri karimbadima wa nin solim ziri solima ni ba ti nya nyoori ya saani; amaa m-mari nti paai zuna, Non ya kari ba sariya gba siri biiya; ka din sa'amni ba maa gba bu gbisira.

⁴Naawunni daa bu kye halli malaakadima galinŋu n-ti ba - baseeba ban daa tum taalli maa - amaa u daa zaŋŋi ba n-niŋi la mugsigu ni, ka ba ba ba zibsim ni. Beni ka u guri ba halli ni ba sariya karibu daari.

⁵M-paasi lala, Naawunni daa bu kye duniyakurigu dima taalli, amaa u daa zi saa koom na ka bu ti di ninvugyoya wa zaa; non daa kye so maa mun daa nye la Nuhu, doso non daa mooli Naawunni yelimaŋni soori la. Nuhu daa tiligi - non ni niriba ayopoi koka, seeba ban daa ze kasi.

- ⁶Naawunni daa laa n-sa'am Sodom ni Gomora tinsi, ka daa zaŋŋi bugum n-nyo a zaa. Lala ka u daa wulisi bunseelli din nin niŋi ninvugseeba ban za'asi u soori maa.
- ⁷Amaa u daa fa Loti m-basi. Bo zugu? Loti daa nye la ninvugsuŋŋu. U daa nyari ninvugseeba ban daa za'asi kaari ni sosuma zaa la, ka nya ba tumbeeri an daa nye seem, ka u sufu daa sa'am di zugu.
- ⁸Ɖosuŋŋu wa daa kur be la ba saani dabsiri kam zaa. U daa be ni n-nyari ba tunkyo'ama ka wumni ba ala'akyi damni, ka di daa diisi u wahala pam.
- ⁹Anjo zaa zugu ka ya ti baŋŋi, ni, ti Dugma siri mi ŋon nin niŋi seem n-fa ninvugsuma m-basi; ka laa m-mi sariya karibu yela, ka kye ka ninvugseeba ban bu doli soori la be wahala puuni halli ni ba sariya karibu daari.
- ¹⁰Ka niriba wa seeba gaari ba zaa - di nye la : baseeba ban zaŋŋi ba zikki zaa n-niŋi ningbiŋŋu korisi ni, ka za'asi kamma noya wumpu. Lala niriba ba'a ka soso yela ni, saazugu gyirima daandima ka ba bu zora, ka laa n-to'asiri yetto'abeeri ka zaŋŋi ba sufukpeemni n-tuuri ba.
- ¹¹Halli malaakadima gba - ka ba mari yaa ni kpeenŋu n-gaari ziri karimbadima wa - malaakadima maa bu tuuri n-figsiri gyirima daandima wa, see ka ba booni ba Naawunni sariya karibu zii na n-fabinni n-wulisiri ba taalli ŋon nye seem.
- ¹²Niriba wa tataabu kur ŋmanni la hoo moo ni bunkobri. Ba do'am ka anfaani see ka niriba nin ti gbaai ba n-kori. Ba nye la ban zeemni n-tuuri bunseesi ban bu mi a gbinni la. Ba nin ti baasi yori.
- ¹³Ba nin ti di wahala, ba n daa niŋi niriba wahala maa zugu. Ba nini ku ti tigi, di yi pa la ba tumni ba ningbiŋŋu korisi tumbeeri paalu ni. Ka halli ba yi paasi ya zugu, ya bundira diibu la'aŋŋu ni, ba laa n-kpalim n-nye da'ari dima ban tumni vi tuma: ka ba sufu maai, ban yomsiri ya la zugu.
- ¹⁴Ba nini kur gosiri niriba po'aba ka boori ba; ba doli la tumbeeri nimbirimoaa. Ba betti ba yela hoo kye'ariga ni ba ti gbaasi ninvugseeba ban bu ze yummu. Ba moori ni ba ti bamsi tumbeeri soya zaa an nye seem. Mbusu be ba zugu!
- ¹⁵Lala niriba pun kye sosuŋŋu m-burigi, ka doli la Beelem soori. Don Beelem daa nye Beoori biiya. Anabi n daa nye u, amaa u daa boori la ligri yoori - bunseaa ka u ya n-deaai taalli tuma zugu.
- ¹⁶Lala zugu ka Naawunni daa kye ka - halli ni buŋŋa bu to'asiri maa zaa yori - u buŋŋa maa daa to'asi n-ti u dirindaari maa. Buŋŋa daa to'asi hoo ninsaala n-ta'ai anabi maa yinyaari tuma.
- ¹⁷Yaasa, lala niriba ŋmanni la hoo kuliseesi an ka koom, bee, hoo sangbanseesi sanzeoo ŋon zeeri ka a kyenni la. Ba gbeebu ziiya pun maali siri ni ka ti deaai ba, zibeseaa kan zibsa libilibi.
- ¹⁸Ba to'asiri la karimbaani yetto'aseesi an mari gyirilim. Ka ba zaŋŋi ba ningbinkorisi tuma n-yomsiri niriba - ninvugseeba ban na yi ziri yela ni n-niŋi tuuba ka di bu yuui.

¹⁹Ba yetti, ni, ba nin wulisi lala niriba suman̄ṅa soori, halli ni ba mammansi bu su ba mansi. Ay! - ba nyɛ la daaba n-tiri yelikyɔ'ama. Yelimaṅni nla, dama bunseelli kam ninvugso ṅon kyɛ ka ka nyaṅṅi u, u nyɛ la kan̄ṅo daabri.

²⁰Ka din̄ṅona, ba nyɛ la seeba ban daa dan̄ṅi n-zɔ n-yi duniya wa yɛla ni, hoo sɔkyenniba ṅon yi pa'ari ni m-paai neesim zii seem maa. Ka ba daa ban̄ṅi ti Dugma Yisa Masiiya, ti Tiligra la, yɛla pɔi, amaa ka naayi labi nyaan̄ṅa ka kyɛ ka duniya yelibeeeri laa n-nyaṅṅi ba. Di yi bɛ lala, ba naari nyɛ la bumbeoo, ka gaari ba piiligu beeri ṅon daa nyɛ seem la.

²¹Ba yi daa bu mi Naawunni sɔseaa kan basiri la taalli ni galin̄ṅu, di naa n-sɔa. Amaa pampaṅṅo ba pun mi soori pɔi, ka laa n-ṅmaligi n-labi ka za'asi zaalisunseaa ban daa deaai Naawunni nuusi ni la.

²²Yelimaṅni ka ti kpamma yeliya, ni :- "Baa tiira, ka laa n-ṅmaligi n-diri di." ka laa n-yetti, ni :- "I yi peaaɪ kurikyuu, u nin labi n-sigi baya'ari ni." Niriba wa yɛla wulisiri ti lala nyɛsa yelimaṅni ṅon nyɛ seem.

2 Piita 3

¹Tɔ, n zɔsuma, gban̄ṅu kan̄ṅo paasi la gbana ayi man pun sɔbi n-ti ya. Gbana maa zaa puuni ka n boori ni ya yam ti neaai yelisuma zaa puuni.

²M boori la ya teaai Naawunni anabisuma maa ṅon daa tɔ'asi yettɔ'aseesi sahanseaa sa la; ka laa n-teaai Naawunni tuumudima maa ṅon daa yeli yeliseesi n-ti ya zaṅṅi n-kyan̄ṅi ti Dugma, ti Tiligra, zaaligu la.

³Tɔ: man ya n-dan̄ṅi n-yeli ya seem n̄ṅɔa : ni, n boori la ya ban̄ṅi, ni, naari dabsa yi ti paai na, ninvugseeba nin yi na ban nin dɔli ba sufu ni teesibeeri n-nin̄ṅi ansarisi ka fiilimni bunsuma.

⁴Ka ba nin boosi, ni, "U daa basi noori, ni, u nin kyɛ na. Ammi, u kyɛ na? Ka u lee? Ti badima pun ka ni, ka seelli kam zaa na kpalim n-nyɛ la hoo din daa pun nyɛ seem duniya piiligu ni la."

⁵Ba mi halli, ka za'asiri di yelimaṅni maa, ni, sahanseaa sa la Naawunni daa yeli la u yeligu ka arizana ni duniya daa naam; koom ka u daa zaṅṅi m-maali lala duniya maa, ka ka yi koom ni na.

⁶Di mun daa nyɛ la koom ni ka lala duniyakurigu maa daa sa'am n-naai.

⁷Amaa sangbana ni duniya seesi an bɛ ni wa muna - Naawunni daa yeli u yeligu yaasa, ni, u ti mari a n-guri ni a ti nyɔ bugum. Ba mari a n-guri la ninvugbeeri maa sariya karibu daari, ni ba kari ba sariya ka sa'am ba.

⁸M mabiisi, yan di tam yelli yinni wa, ni, wɔligri ka ni Naawunni saani: dabsiri yinni ni yuuma tusiri - Ḍon saani a zaa nyɛ la yummu.

- ⁹Ti Dugma Naawunni bu maasi ni u nangbambasiri, hoo seeba ḡon teesiri seem maa. Ay! - u kur mari la sugru n-tiri ya, dama u bu boori so sa'ḡḡu, amaa u boori la sokam zaa ti ḡmaligi ka kye u tumbeeri.
- ¹⁰Amaa ti Dugma dabsiri maa siri ya so'ai ni n-kye na hoo na'ayiga ḡon yi so'ari n-tumni seem la. Lala dabsiri maa ka saazugu nin ti tasi n-niḡi vuuri pam ka gaari; saazugu ni tingbaḡḡu zaa tuga, ni a neema kam zaa, nin ti di bugum ka lakki m-basi. Tinḡa maa, ni buns'o'ara zaa an be ka ni la, nin ti yi paalu.
- ¹¹Dizugu, m mabiisi, a zaa yi ya sa'am lala, n ya m-boosi ya n-nya :- wula niriba ka di sumni ni ya n nyea? Ay! - See ka ya beebu nye kasi ka ya zaḡḡi ya mansi n-ti Naawunni koka!
- ¹²Yan guri ti Dugma Naawunni kyenni dabsiri na maa, ya kpaḡḡma ya mansi ka ka kye na yooma. Di daari maa ka sangbana nin di bugum n-sa'am, ka saazugu ni tingbaḡḡu tuga ni a neema zaa nin nyeligi m-basi.
- ¹³Amaa tirima n guri la Naawunni ḡon basi noori, ni, u ti tisi bunseelli kam zaa maa: ni, sangbampaala ni duniyapaalli ka u nin ti tisi, beni ka yelimaḡḡi nin ti mari ka yiri n-gbeeri sahakam.
- ¹⁴To; ka dinḡona, m mabiwutta, ya mi halli, ni, lala Naawunni dabsiri siri nin kye na. Ka di zugu ya kpaḡḡma ya mansi n-kye ka u nin nya ya yelimaḡḡi beesigu ḡon be seem, ni, di ka taalli bee da'aseesi; m-paasi yan ni ḡon Naawunni nangbanyinni ni beebu la.
- ¹⁵Kur teaama, ni, di nye la ti Dugma ḡon di sugru zugu ka ninsaalidima nin nya tiliginsim. Lala ka ti zoḡḡḡu Pola gba daa pun sobi n-wulisi ya. Ti Dugma zaḡḡi bamsim n-ti u, ka suḡḡi u ni u ti wulisiri yelimaḡḡi yela.
- ¹⁶U sobri anḡo taabu n-niḡi u gbana zaasa puuni. Amaa u gbana maa ni ka ya'aseesi m be ni an bamsim to ni: ninvugseeba ban ka yam ka ku toaai n-ze yummu be ni, ka lala niriba zaḡḡi Pola yela n-takkri n-gyetta - hoo ban takkri Naawunni yeliseesi zaa gba - ka dizugu ba sa'amni ba maḡtoori yela m-basira.
- ¹⁷Yarima muna, m mabiisi - ya pun wum yela wa yelimaḡḡi ḡon nye seem. Dizugu ya mari ya mansi ka di kye ka ninvugbeeri wa daamni ya. Ba za'asiri wumpu, yan di kye ka ba yomsa ya n-lusi ya, ka ya yi ya zaazisuḡḡu ni.
- ¹⁸Ya kye ka ya kur kyenni tooni, yan be ni n-deaari piinisuma ti Dugma ni Tiligra Yisa Kirisita saani sahanseaa la, m-paasiri bamsim zaḡḡi n-kyanḡi u yela gba. Doḡḡo nin mari gyirima Zuna, ni saha din ka toḡiga. Ammi.

1 Gyoni

1 Gyoni 1

¹Ti sobri n-tiri ya la nyovuri yeligu maa zugu. Yeligu maa daa be ni piiligu ni sa. Tin daa wum bunseesi maa ka ti ya n-sobi zaŋŋi n-kyanŋi u yela maa, ni tin daa gosi seesi, ka ti nini nya, ka ti daa zaŋŋi ti nuusi n-siisi.

²Nyovuri maa n daa yi paalu na, ka ti daa nya; di zugu ka ti to'asiri m-moonni lahabaari n-tiri ya. Ti lahabaari nye la nyovuri kan ka naari wa yela, nyovuridaanso ŋon daa be Naawunni ti Ba saani la, ka pampaŋŋo u yi paalu na ka ti nya.

³Tin nya ka wum seelli maa ka ti moonni n-tiri ya gba, ni ti ti kye ka tin ni yan nin la'am m-be ni. Halli ti beebu nin ti be ti Ba saani, ni u Bii Yisa Kirisita Masiya saani.

⁴Ti sobi kanŋo ni ti zaa sufumaasim leebi bummunni zaa.

⁵To; lahabasea tin daa wum Naawunni Bii maa saani ka moonni n-tiri ya ŋɔa :- Naawunni nye la neesim, ka zibsim halli fiij ka u saani.

⁶Dinzugu, ti yi yetti, ni, ti be la u beesigu maa taabu amaa ka na kpalim m-be zibsim ni lala saha maa, ti ma'ari la ziri ti yetto'a maa ni, ni ti beesigu maa ni m-paasi.

⁷Amaa ti yi be neesim ni - hoo Don be neesim ni seem maa - dinŋona tin ni ŋon beesigu maa sakkri n-tiri taaba. Ka Naawunni Bii Yisa ŋon daa kpi n-ti ti maa zugu, u ziim nin ti peari ti n-yiisiri ti tumbeeri zaa taalli ni.

⁸Ti yi ti yeli, ni, ti ka la tumbeeri, ti yomsiri la ti maŋŋa ka yelimaŋni ka ti ni.

⁹Amaa ti yi ti yiisi ti tumbeeri yela n-yeli Naawunni, u nin niŋi hoo ŋon daa pun yeli seem la, ka tum din nye deede; u nin kye ti tumbeeri taalli m-peŋŋi ti, ka nyeesi ti galiŋŋu yela ni a da'ari zaa m-basi.

¹⁰Amaa ti yi yetti, ni, ti bu tum tumbeeri, lala gbinni n nye, ni, Naawunni nye la ziri daana; dizugu ti yi yeli lala di wulisi, ni, u yeligu ka ti ni.

1 Gyoni 2

¹To, m biisi, dinŋo ka n sobri n-tiri ya na, ni ya di tum tumbeeri. Amaa so yi ti tum tumbeeri, u mari la so ŋon zori sindaani u zugu n-tiri Naawunni ti Ba maa - Yisa Kirisita nla, so ŋon tumni yelimaŋni tuma deede.

²Ka ŋon Kirisita leebi la maaligu kan ti ti soori n-kye ka ti nya kye-m-peŋŋi ti tumbeeri zugu. Ka di pa la tirima koko tumbeeri, amaa sokam zaa dina.

³Tin doŋi Naawunni zaaligu zugu nin wulisi, ni, ti siri mi u.

⁴Ninvugso yi yeli, ni, "M mi u.", ka bu doŋi u zaaligu maa, lala nira nye la ziri daana ka yelimaŋni ka u ni.

- ⁵Amaa ñon ðoli u yeligu maa nye la so Naawunni wurilim maa ñon siri paali u zaa. Dinjo nin kye ka ti niñi yedda, ni, ti la'am m-be Naawunni saani.
- ⁶Ðonkam yenni, ni, u la'am m-be la Yisa saani, di sumni ni di daama be la hoo Yisa ñon daa be seem la.
- ⁷N zodima: di pa la n sobri la zaalipaaliseaa n-tiri ya na, amaa n teaari ya la bunkurigu yela, seaa yan daa deaai piiligu ni la. Zaalikurigu wa kur nye la lahabaseaa yan daa pun wum la.
- ⁸Halli zaalipaalli n nye ka gba, ka n tiri ya; dama ka nye la yelimañni Yisa Masiya zugu, ni yelimañni yarima saani gba. Ka nin kpalim m-be lala n-tiri ya gba; dama zibsim la viiri ni, ka yelimañni neesim neaara.
- ⁹Ninvugso yi ti yeli, ni, u be la neesim maa ni, ka yaai u mabiiya, u na kpalim m-be zibsim ni.
- ¹⁰Ðon mun wuri u mabiiya kpalim m-be la neesim maa ni, ka seelli ka u ni kan nin toaai n-kye ka u taraana ti tuui n-tum taalli.
- ¹¹Amaa ñon mun yaai u mabiiya be la zibsim ni n-kyenna. U bu mi ñon kyenni m-paari seela, dama zibsim maa kye ka u nini bu nyara.
- ¹²M biisi, man sobri n-tiri ya wa, yan pun deaai ya tumbeeri kye-m-peñji zugu - ya deaai di Yisa yuuri zugu.
- ¹³M badima, n sobri n-tiri ya gba, Yan mi So ñon daa be ni zugu - duniya piiligu saha ka u daa be ni. Na'akyimbisi, n sobri n-tiri ya gba, yan pun zabi Sintaani n-nyañji u la zugu.
- ¹⁴M-paasi yaasa :- M bibisi, n laa n-sobi n-ti ya, yan mi Naawunni ti Ba la zugu. M badima, n laa n-sobi n-ti ya gba, Yan mi So Ðon Daa Be ni la zugu - duniya piiligu saha ka u daa be ni. Na'akyimbisi, n laa n-sobi n-ti ya gba, yan mari yaa zugu; ka Naawunni yeligu ñon be ya ni zugu, ka yan pun zabi Sintaani n-nyañji u la.
- ¹⁵Ya wumma! Yan di wuri duniya wa, bee, bunseesi an be ka ni la. So ñon boori duniya wa yela, ti Ba Naawunni wurilim ka u ni.
- ¹⁶Dama bunseelli kam kan be duniya wa ni, hoo ningbinkorisi ni bunveela zaa ti nini ñon nya ka boora, ni saalidima ñon gyeemni bunseelli zaa - anjo zaa bu yi la ti Ba Naawunni saani na, amaa duniya buna n nye a, ka yi la duniya wa ni na.
- ¹⁷Ka duniya wa paari ka naari ni, kan ni ka korisi yela zaa. Amaa ban tumni Naawunni ñon boori ni ba tum seem la - lala niriba nin kpalim m-be ni halli saha kan ka naari.
- ¹⁸M biisi, saha maa njoa. Ba daa pun yeli ya, ni, Masiya Dindaana maa nin ti kye na; to, ka u dindaandima pam pun kye na. Dinjo nin kye ka ti bañji, ni, saha maa njoa.

- ¹⁹Ba daa yi ti saani m-bakki, amaa ba daa pa la ti niriba ni yelimaṅni; ba yi siri daa nye ti niriba, ba naa n-kpalim ti saani. Ban yi m-bakki seem la zugu ka ba wulisiri, ni, ba zaa pa la ti niriba.
- ²⁰Amaa yarim zaa pun deaai Naawunni kpaam soosigu, lala zugu ya zaa baṅṅiya.
- ²¹Din kye ka n sobri yela wa n-tiri ya maa, di pa la n teesi, ni, yan ka bamsim zugu. Ay! - n sobri n-tiri ya yan pun mi la zugu, ka ziri ni yelimaṅni ku toaai n-kpe laa yinni ni.
- ²²Ɔni n nye ziri daana? - Pa ṅon kyiisiri, ni, Yisa pa la Masiya maa? Di daama nye la Masiya Dindaana maa; u nye la ninvugso ṅon za'asiri ti Ba Naawunni ni u Bii Yisa zaa yela.
- ²³Ninvugso ṅon za'asiri Naawunni Bii la, u Ba Naawunni gba ka u za'asira. Ɔn mun sakki n-ti Bii maa, u sakkri n-tiri u Ba maa gba.
- ²⁴Ya kye ka yan daa daṅṅi n-wum seem la kpalim m-be ya saani. Yan daa daṅṅi n-wum seela la yi kpalim m-be ya saani, ya gba nin kpalim m-be Bii maa saani, ni u Ba maa gba saani.
- ²⁵Tɔ, dinṅo ka Naawunni daa basi noori n-ti ti maa - nyovuri kan ka naari.
- ²⁶Lala ka n sobri n-tiri ya, ka teesiri la seeba ban boori ba burigi ya la yela.
- ²⁷Yarima muna - ya daa pun deaai Naawunni kpaam soosigu. Lala piini maa nin ti kpalim m-be ya saani. Di zugu di pa la ya boori ninsaalisɔ ni u ti wulisi ya yam yela, dama Naawunni Siiya soosigu wulisiri ya yela kam zaa bamsim ṅon nye seem; ka yetti ya yelimaṅni, ka bu ma'ari ziri. Dinzugu ya kpalimma m-be u saani, hoo ṅon daa wulisi ya seem maa.
- ²⁸Tɔ; ka pampaṅṅo, m biisi, ya kpalimma m-be u saani; ka u yi ti labi n-yi paalu sahanseaa na, ti nin nya soori m-paai u saani na, ka ti ku ti di vi.
- ²⁹Ya mi halli, ni, Ɔna n nye yelimaṅni daana. Lala zugu ya baṅṅma, ni, sokam zaa ṅon tumni yelimaṅni muna - Naawunni nye la u Ba.

1 Gyoni 3

- ¹Ya baṅṅma Naawunni ṅon zaṅṅi wurilim n-ti ti la, ni, din galisi seem! U kye ka ba boonni ti, ni, Naawunni biisi. Ka u biisi n siri nye ti gba. Din kye ka duniya wa na zi ti la nye la: ka daa bu mi Ɔn gba.
- ²N zosuma, pampaṅṅo ti nye la Naawunni biisi, ka ti na bu baṅṅi tin nin nye seem. Amaa tin mi bunseelli ṅṅo: ni, u yi ti yi paalu na, ti nin ti nya u hoo ṅon nye seem ni yelimaṅni, ka dizugu ti nin ṅmanni hoo ṅon be seem maa.
- ³Nira kam ṅon mari lala tama maa maanni la u maṅṅa kasi hoo ṅon Naawunni ṅon nye kasi seem la.

- ⁴Tɔ: ɲɔnkam zaa tumni tumbeeri tuma, u galimni zaaligu maa, dama tumbeeri tumpu ni zaaligu galiɲɲu nyɛ la yummu.
- ⁵Amaa ya mi halli, ni, Kirisita daa yi na nti zaɲɲi ti tumbeeri taalli m-basi. Ka u mammaɲɲa saani ka tumbeeri sɛseelli ka ni.
- ⁶Sɔ ka ni n bɛ u ni ka kpalim n-tumni taalli tuma; ɲɔn mun kpalim n-tumni taalli tuma zaa na zi n-nya u, bee, m-mi u.
- ⁷M biisi, yan di kyɛ ka sɔ yɔmsi ya ka ya burigi. Ɖɔn tumni din tu zaa nyɛ la yelimaɲɲi daana, hoo ɲɔn Naawunni ɲɔn nyɛ seem maa.
- ⁸Ɖɔn mun kpalim n-tumni taalli tuma nyɛ la Sintaani nira, dama ɲɔn Sintaani kur tumni la taalli zaɲɲi n-yi piiligu ni sa na. Lala zugu ka Naawunni Bii maa daa yi na; u daa kyɛ na nti sa'am ɲɔn Sintaani tuma maa.
- ⁹Sɔkam ɲɔn nyɛ Naawunni biiya ku kpalim n-tumni tumbeeri, dama Naawunni nyɔvuri bɛ u ni; u ku toaai n-kpalim n-tumni taalli tuma, dama Naawunni soori ni ka ba dɔ'ai u.
- ¹⁰Dinɲɔ n kyɛ ka ti baɲɲi ban nyɛ Naawunni biisi ni Sintaani biisi : ni, ɲɔn tumni din bu tuusi zaa pa Naawunni biiya, ka ɲɔn bu wuri u taraana gba pa Naawunni biiya.
- ¹¹Dama lahabaari kanɲɔ ka ba daa wulisi ya piiligu ni, ni, ti kyɛ ka ti wuri taaba.
- ¹²Yan di dɔli Kyeen soori - Sintaani ɲɔn daa su sɔ sufu teesa la, ka u daa ku u sunzɔ maa. Wula zugu ka u daa ku u? - U toori tuma n daa nyɛ tumbeeri, ka u sunzɔ mun dina daa nyɛ bunsuma.
- ¹³Ti gba, m mabiisi, ka duniya dima n yaai ti ni; dinɲɔna yan di kyɛ ka di niɲi ya alahazibu.
- ¹⁴Ti wuri ti mabiisi, ka lala kyɛ ka ti mi, ni, ti yisigi la kum ni n-lɔkki n-kpe nyɔvuripaalli puuni. Ninvugɔ ɲɔn za'asiri wurilim la mun kur kpalim m-bɛ kum ni.
- ¹⁵Ɖɔnkam yaai u mabiiya zaa nyɛ la ninvugkuura; ka ya mun mi halli, ni, nyɔvuri kan ka tariga ku kpalim m-bɛ ninvugkuura saani.
- ¹⁶Nɲɔ zugu ka ti baɲɲi wurilim ɲɔn nyɛ seela: ni, tirima zugu ka ɲɔn Yisa daa bu za'asi ka ba ku u. Tirim gba, di sumni ti di za'asi kum ti mabiisi zugu.
- ¹⁷Ninvugɔ yi mari bunseela duniya wa ni, ka u nya ka u mabisɔ bɛ la fara ni, amaa u ku sakki, ni, u zɔ faradaana wa namboo, ka mɔɲɲi, ni, u ku sunɲi u - wula ka Naawunni wurilim bɛ di daama saani? Ay! - di ku bɛ ni.
- ¹⁸M biisi, yan di kyɛ ka ti taaba wurilim bɛ la noori ni yettɔ'a kɔkɔa. Ay! - ya kyɛ ka ti wuri taaba n-tumni tunsuma n-tiri taaba ni yelimaɲɲi.
- ¹⁹Tɔ; lala zugu nin kyɛ ka ti baɲɲi, ni, ti nyɛ la yelimaɲɲi maa niriba, ka ti teesa nya sufudoaa Naawunni saani.

²⁰Dama sahaseaa ti sufu ni teesa ḡon yi ti galimni ti, ti baḡḡi, ni, Naawunni yiiko gaari ti teesa zaa, ka u mi bunseelli kam zaa.

²¹Amaa ti teesa yi bu galimni ti, n zɔdima, dinḡona ti teesa zaa nin be la Naawunni saani, vi ka ni.

²²Di yi ti be lala, ti yi ti susiri seelli zaa u saani, ti nin nya; dama ti doli la u zaaligu yela ka tumni u sufu yuubu ḡon nye seem maa.

²³U lala zaaligu maa ḡoɔ : ni, ti niḡi Naawunni Bii maa yedda, Yisa Kirisita, ka laa n-wuri taaba hoo ḡon Naawunni ḡon wulisi ti seem la.

²⁴Ḍonkam doli u zaaligu yela zaa nye la ḡon be ḡon Naawunni saani, ka Naawunni mun gba be u saani. Din kye ka ti baḡḡi, ni, u kpalim m-be ti saani nye la : ni, ḡon daa zaḡḡi u Siiya n-ti ti maa zugu.

1 Gyoni 4

¹M mabiisi, yan di deaai sokam zaa ḡon yenni, ni, u mari Naawunni Sii maa, n-niḡi u yeligu yedda; amaa ya zamsim di daama n-nya u yeligu yiiko yi la Naawunni Sii maa saani na, bee? - Dama ziri anabidima pam pun yi duniya wa na.

²Yan nin niḡi seem m-baḡḡi yikoseaa din yi la Naawunni Sii ni na, ni din pa Naawunni dinni, ḡoɔ :- ḡonkam zaa sakkri, ni, Yisa Masiya daa leebi ninsaala n-kye na, ḡona n nye so ḡon mari Siso ḡon yi Naawunni saani na.

³So mun yi bu sakki lala, di daama yeligu yiiko bu yi la Naawunni Siiya saani na. U sii maa yiiko yi la Masiya Dindaana la saani na. Ya daa pun wum, ni, lala Dindaana ya kye na; u mun pun be duniya wa puuni.

⁴M biisi, yarima ḡona - Naawunni n su ya; ya mun nyaḡḡi ziri anabidima wa, dama ḡon be ya saani maa mari yiiko n-gaari ḡon be duniya wa dima saani maa.

⁵Ban muna - duniya wa yiiko n su ba yela, ka ba to'asiri la duniya wa yetto'a; di zugu duniya wa dima wumni n-tiri ba.

⁶Tirima ḡona, Naawunni n su ti yela: ḡonkam mi Naawunni wumni n-tiri ti. Ḍon mun pa Naawunni nira ku wum n-ti ti. Dinḡo nin kye ka ti baḡḡi yelimaḡḡi yiiko ni ziri dinni.

⁷To, n zɔdima, ya kye ka ti wuri taaba, dama wurilim yi la Naawunni saani na. Ḍonkam zaa yi mari wurilim, u nye la Naawunni biiya, ka mi Naawunni.

⁸Wurilim yi ka so zaa ni, di daama zi Naawunni, dama Naawunni nye la wurilim.

⁹Dinḡo ka Naawunni daa tum n-wulisi ti u wurilim soori: u daa tum u Bii yinni duniya wa na, ni ti ti nya nyovuri u zugu.

¹⁰Wurilim mun ḡon nye seem nla :- pa la tirima n wuri Naawunni, amaa Ɖona n wuri ti ka tum u Bii la na ni u ti leebi maaligu kan ti ti soori n-kye ka ti nya kye-m-peḡḡi ti tumbeeri zugu.

¹¹N zoda, Naawunni ḡon siri wuri ti lala, dinḡona ya kye ka ti wuri taaba.

¹²Soso na zi n-nya Naawunni; amaa ti yi ti wuri taaba, ḡon Naawunni nin la'am m-be ti ni, ka u wurilim maa zaa siri nin be ti saani.

¹³Ti mi halli, ni, ti la'amni m-be la Naawunni ni, ka ḡon Naawunni mun la'am m-be ti ni, dama u pun zaḡḡi u Sii maa n-ti ti.

¹⁴Ka ti gba nya ka yetti n-wulisiri tin ḡon nya seem maa, ni, ti Ba maa tum la u Bii la na ni u ti leebi duniya wa Tiligra.

¹⁵Ɖonkam zaa yenni, ni, Yisa nye la Naawunni Biiya, di daama la'am m-be ni ni Naawunni, ka Naawunni nin la'am ni u m-be ni.

¹⁶Ka ti mammansi mi wurilim seaa Naawunni ḡon mari n-tiri ti maa, ka ti niḡni lala wurilim yedda. Naawunni nye la wurilim, ka so yi be wurilim beesigu ni, di daama la'am la ni Naawunni m-be ni, ka Naawunni gba la'am ni u m-be ni.

¹⁷Wurilim paari ka tariga ti saani, ka lala nin kye ka ti mari sufukpeemni ka ku ti di vi, sariya karibu daari maa; dama ti duniya wa ni nyovuri ni ti Dugma Yisa dinni nye la yummu.

¹⁸Dabeem ka wurilim ni; wurilim seaa din nye bummaḡni zaa, di katti dabeem zaa m-basira. Tubdarigri zugu ka dabeem be ni, ka ninvugso ḡon zori dabeem maa na ka wurilim ni yelimḡni.

¹⁹Tirim mari la wurilim maa, Naawunni ḡon daḡḡi n-wuri ti la zugu.

²⁰So yi yeli, ni, u wuri Naawunni, ka na yaai u mabiiya - ziri daana n nye u. U nini pun nya u mabiiya ka u bu wuri u, dizugu u ya niḡi la wula n-wuri Naawunni, so u nini ḡon na zi n-nya?

²¹Zaaligu seaa Yisa ḡon daa zaḡḡi n-ti ti maa nye la ḡoa :- ḡonkam zaa wuri Naawunni, di sumni ka u wuri u mabii gba.

1 Gyoni 5

¹To: ḡonkam zaa niḡi yedda, ni, Yisa nye la Masiiya maa, di daama nye la Naawunni biiya. Ka ḡonkam wuri ninvugso, see ka u wuri di daama bii maa gba.

²Dinḡo n kye ka ti baḡḡi, ni, ti wuri Naawunni biisi maa: tin wuri Naawunni ka tumni u zaaligu tuma zugu nla.

³Ti Naawunni wurilim ḡoa : ti yi tumni u zaaligu tuma maa. Ka u zaaligu tuma bu to ni,

⁴dama Naawunni bii zaa nyaṅṅni la duniya wa. Ka lala nyaṅṅni din nyaṅṅi duniya wa nye la bo'a? - Ti yedda niṅbu nla.

⁵Ka ḡoni n nin nyaṅṅi duniya wa? - Pa la ḡon niṅi yedda, ni, Yisa nye la Naawunni Biiya? - Ii, ḡona!

⁶Ḍon Yisa Masiiya Kirisita n nye ḡon daa ḍoli koom soori, ni ziim soori m-paasi, n-kye na. Pa koom kōkō n-daa la, amaa koom ni ziim zaa. Ka Naawunni Sii maa n nye ḡon diri di sehara, dama ḡon Naawunni Sii maa nye la yelimaṅni.

⁷Dizugu sehara dima ata m-be ni:

⁸Naawunni Sii Kasi m be ni, ni koom suubu yela be ni, ni ḡon daa kpi ka u ziim yi na yela m-paasi: ka babata wa sakkri n-tiri la taaba.

⁹Ti deaari ninsaala sehara n-niṅni di yedda; amaa Naawunni sehara gaari lala zaa. Dama Naawunni sehara nla, ḡon di seharaseaa zaṅṅi n-kyanṅi u Bii maa yela.

¹⁰Nira kam ḡon niṅi Naawunni Bii maa yedda mari la lala sehara maa u maṅtoori sufu ni. Ḍon kam mun ku sakki, ni, u niṅi Naawunni yela yedda, di daama n kur yetti, ni, Naawunni nye la ziri daana, dama u bu niṅi Naawunni ḡon di seharaseaa yedda, sehara zaṅṅi n-kyanṅi u Bii maa yela maa.

¹¹Ka sehara maa ḡo'a : Naawunni ti ti la nyovuri kan ka naari, ka lala nyovuri wa be la u Bii maa saani.

¹²Nira kam ḡon mari Naawunni Bii maa mari la nyovuri; ka ḡon mun ka Naawunni Bii maa ka nyovuri.

¹³Tō: n sobri anḡo n-tiri yaseeba ban niṅi Naawunni Bii maa yuuri yedda la, ni ya ti baṅṅi, ni, ya mari nyovuri kan ka naari.

¹⁴Lala sufukpeemni ka ti mari m-paari Naawunni saani, ka vi ka ti: ni, ti yi ti susi bunseelli kam u saani, ka di ḍoli la u yuubu ḡon nye seem, u nin wum n-ti ti.

¹⁵Ka ti yi mi, ni, u wumni ti susigu zaṅṅi n-kyanṅi bunseelli kam zaa, ti laa m-mi, ni, ti nin nya di u saani.

¹⁶Sō yi ti nya ka u mabisō tum tumbeseelli kan ku taasi u kum ni, ḡon susima Naawunni u mabii wa zugu, ka Naawunni nin kye ka tumbeeri daana maa laa n-nya nyovuri. Tumbeseesi m be ni n-taasiri niriba kum ni - pa ana ka n yetti maa.

¹⁷Tunseesi an bu tuusi zaa maa nye la taalli tumbeeri, amaa taalli tumbeseesi m be ni an bu taasiri kum ni.

¹⁸Tō: ti mi halli, ni, ninvugso zaa ḡon nye Naawunni biiya - u bu kpalim n-tumni tumbeeri; dama Yisa, Naawunni ḡon ḍo'ai sō, nin ti ḡosi u yela; ka Sintaani ḡon su tumbeeri fukumsi la ku niṅi u seela.

¹⁹Ti laa m-mi, ni, Naawunni n su ti yela, ka duniya wa zaa mun be la ḡon su tumbeeri fukumsi maa nuusi ni.

²⁰Ti mi, ni, Naawunni Bii maa daa kye na ni u ti ti ti bamsim, ni ti banji Naawummanni maa. Ka ti be la Naawummanni maa saani - di nye la : ti be la u Bii Yisa Kirisita saani. Dɔna n nye Naawummanni, ka laa n-nye nyɔvuri kan ka naari maa.

²¹Tɔ, ka dinɔna, m biisi, ya mari ya mansi ka di gyeem ba'a bee buga.

2 Gyoni

2 Gyoni 1

¹Mani n̄on sobri gban̄u wa - man kpeema maa nla: n sobri n-tiri nyini, m ma: Naawunni pun yiisi i n-nīni u dinni, ni i biisi maa m-paasi i zugu. N wuri ya ni n sufu zaa, yelimāni maa zugu - halli di pa la man k̄ok̄o n wuri ya, amaa seeba zaa ban mi yelimāni la gba wuri ya ni.

²Ti wuri ya lala yelimāni maa zugu; yelimāni maa mun na kur kpalim m-be ti saani saha din ka tariga.

³M puusiri ya zaa, ni, ti Ba Naawunni, n̄on ni Yisa Kirisita u Bii maa zaa, nin sun̄i ti ka zo ti namboo, ka kye ka ti nya sufudooa. An̄o zaa ka ti nin nya, ka kpalim yelimāni ni wurilim puuni.

⁴Di daa nīni ma nya'asim pam, man n̄on daa nya ka i biisi la seeba d̄oli la yelimāni soori maa, kaman ti Ba Naawunni n̄on daa zaali ti seem la.

⁵T̄o, m ma, wumma! Pampān̄o n susiri i, ni, ti kye ka ti wuri taaba. Di pa la n sobri la zaalipaalli n-tiri i, amaa di nye la zaaliseaa tin daa deaai piiligu ni la maa.

⁶Ka wurilim wa nye la: ni, ti d̄oli Naawunni zaaligu yela zaa. Ya daa pun wum lala n-yi piiligu ni, halli ni zuna - ni, zaaligu mun nye la: ni, ti d̄oli wurilim soori.

⁷Dama pampān̄o ka ninvugseeba ban ȳomsiri niriba yiiri la duniya wa na, ba bobgu gba. Ba nye la seeba ban ku sakki, ni, Yisa Masiya daa leebi ninsaala n-kye duniya wa ni na. So n̄on yeli lala zaa nye la n̄on ȳomsira, halli n nye so n̄on nye la Masiya Dindaana maa.

⁸Dizugu ya mari ya mansi sun̄a, ka di zāni yan pun tum tunseesi maa anfaani la m-basi ka ka yi ya nuusi ni; ay! - see ka ya nya a sanyoaa ka bu p̄sigi seela.

⁹Ninvugso n̄on bu d̄oli Yisa wulisigu yela, amaa ka yakkri a maa, di daama ku kpalim m-be Naawunni saani; amaa n̄onkam sakki n-ti Yisa wulisigu ka kpalim m-be lala, di daama mari la ti Ba Naawunni u saani, ni Naawunni Bii maa m-paasi.

¹⁰Dizugu so yi ti kye ya saani na ka bu mari wulisigu wa yela na, yan di sakki ka u kpe ya yiya ni, halli yan di puusi u gba.

¹¹Dama halli ninvugso n̄on gyaari di daama gba, di n̄manni hoo n̄on paasi u zugu ka ba la'am n-tummi tumbeeri maa seem.

¹²T̄o. N na mari yela pam ni n ya yeli n-ti ya, amaa ni lala zaa ȳori, n bu boori n sobi a m-pa gban̄u zugu n-ti ya na. Dama m mari tama, ni, n nin kye ya saani na n-kaai ya, ka ti nini nya taaba ka ti di taaba azama, din̄o nin kye ka ti nya sufupeelli pam.

¹³T̄o: i sunzo be la n saani; n̄on gba ka Naawunni yiisi n-nīni u dinni ka n̄ona ni u biisi gba puusiri i ni sun̄gasun̄a.

3 Gyoni

3 Gyoni 1

¹Mani ɛɔn sobri gbaɲɲu wa - man kpeema maa nla: n sobri n-tiri nyini, Gayusi. N wuri i ni n sufu zaa, yelimaɲni maa zugu.

²N zɔsuɲɲu, m puusiri i ni, ka susiri Naawunni, ni, bunseelli kam zaa niɲi suɲɲa n-ti i, ka i mari alaafɛa, hoo man mi suɲɲa, ni, i sii maa mari alaafɛ zaa seem la.

³Ti Kirisita mabitaaba ɛɔn daa paai na ka yeli ma i yɛdda ɛɔn nyɛ seem, ni, i na dɔli la yelimaɲni zɔsuɲɲu ni nimbirimooa, ka di daa niɲi ma nya'asim pam.

⁴Dama seelli ka ni m-maari n sufu n-gaari n yi wum, ni, m biisi maa bɛ la yelimaɲni beesigu.

⁵N zɔsuɲɲu, i tumni yɛdda tuma n-suɲɲni ti Kirisita mabitaaba la, halli ni ba daa pa ya timbiisi gba.

⁶Ba daa pun tɔ'asi i wurilim yela n-wulisi n-ti ti kpa wa mabiisi maa. Kur kpaɲɲma i maɲɲa n-suɲɲni ba ba kyenni maa ni, hoo Naawunni ɛɔn boori seem.

⁷Dama Yisa yuuri zugu ka ba yi soori, ka dizugu ba ku sakki ni ba deaai sɛseelli ninvugseeba ban bu dɔli Yisa maa saani.

⁸Di sumni ni ti deaai niriba wa taabu ti yiya ni, ka lala nin kyɛ ka ti zaa la'amni taaba n-tumni yelimaɲni maa tuma.

⁹Tɔ: n daa pun sobi gbaɲɲu n-ti ya beni sa niriba ban la'amni n-gyeemni Naawunni la, amaa Diyɔtirifiisi ɛɔn boori u su ba fukumsi maa ku sakki n-deaai n noori.

¹⁰N yi ti kyɛ ya saani na, n nin kyɛ ka u baɲɲi ma zaɲɲi n-kyanɲi ɛɔn niɲi seem maa zaa - halli yelibeseesi ni ziriseesi ɛɔn ma'ari n-tiri ma la. Ni lala maa zaa di na bu sakki u: u ku sakki ni u deaai ti Kirisita mabitaaba ban yi kyenni ya saani na. Halli seeba yi boori ni ba deaai ba, u bu sakkra, ka katti lala niriba n-yiisiri gyeemniba la'aɲɲu maa ni.

¹¹N zɔsuɲɲu, di dɔli ban tumni din bu dɔli soori nyaɲɲa. Ay! - see ka i dɔli ban tumni din tuusi soori maa. Dama ɛɔnkam tumni din tuusi yi la Naawunni saani na, ɛɔn mun tumni din bu tuusi maa na zi n-nya Naawunni.

¹²Sɔkam zaa tɔ'asiri Dimitiriyusi yela, ni, u nyɛ la ninvugsuɲɲu; yelimaɲni maa gba tɔ'asiri u yela la suɲɲa. Tirima gba zaɲɲi tin mi seem m-paasi n-wulisi u veelim ɛɔn bɛ seem, ka i mi, ni, tin yetti seem maa nyɛ la yelimaɲni.

¹³Tɔ. N na mari yela pam ni n ya n-yeli n-ti i, amaa di zaa yɔri, n bu boori n sobi a n-niɲi gbaɲɲu ni n-ti i na.

¹⁴Dama m mari tama, ni, di bu ya n-yuui ka n nin kye i saani na n-kaai i, ka ti nini nya taaba ka ti di taaba azama. Alaafe ni sufudoaa be i saani. I zɔdima m puusiri i ni. Puusima ti zɔdima zaa yinniyinni.

Gyuuda

Gyuuda 1

¹Man Gyuuda, Gyeemsi sunzo la, n sobri gbanju wa n-tiri ya; man non nye so non tumni n-tiri Yisa Kirisita Masiya hoo u daabri la. Yarima ka n sobri gbanju maa n-tiri ya, dama n wuri ya ti Ba Naawunni yela zugu, ka ba pun booli ya Naawunni saani na ka Yisa Kirisita mari ya sunja.

²Ya nin nya namboo Naawunni saani, ni alaafe ni wurilim zaa.

³M mabiisi, n wuri ya pam ka di zugu n da yi boori la n sobi gbanju n-ti ya zanji n-kyanji man ni yan zaa non la'am n-nya tiliginsim seem maa; amaa di kpa la talasi ni n danji n-sobi yetto'a n-susiri ya, ni, ya kpanjma ya mansi n-zanji ya kpejju zaa m-moora, ni ya ti ze yedda yela maa nyaanja - yedda yeliseesi Naawunni non daa pun zaali n-ti u niriba la.

⁴Dama ninvugseeba pun so'ai n-kpe ya saani na, ka za'asiri Naawunni gyejju yela. Halli ba daa pun sobi lala niriba yela, ni, ba nin kari ba sariya n-lusi ba. Ninvugbeeri wa n kur zeemni ti Dugma Naawunni piinisuma, halli nti takki Naawunni yela ka a leebi la da'ari tuma an bu doli soori; ka ba za'asiri ti Dugma Yisa Masiya yela, halli ni non koko non su ti yela zaa gba.

⁵M boori ni n teaai ya zanji n-kyanji Naawunni non daa pun tum seem, halli ni yan pun wum di lahabaari gba: ni, Naawunni daa danji n-tiligi u niriba n-yiisi ba Igyipti tingbanju ni na, amaa di zaa yori, u daa naayi kye ka baseeba ban daa za'asi yedda ninbu la daa ti baasi yori.

⁶Halli malaakadima maa gba - baseeba ban daa bu sakki, ni, ba ti kpalim ba manoori naam fukumsi yela ni, ka daa kye ba beebu ziiya m-bakki la - ban ka Naawunni daa lo la kyorimseesi an ku toaai n-lorigi sahakam, n-kpari zibsim zii maa ni, halli n-guri sariya karibu daari maa.

⁷Lala gba ka Sodoom dima, ni Gomora dima, ni tinseesi an daa gyiligi beni niriba m-paasi daa be ni. Ba daa tumni la zina tuma ka doli la korisi yeliseesi an bu doli soori; ka lala zugu ka Naawunni daa kye ka ba nya tubdarigri saha din ka naari, bugum maa ni; halli ka ba yela ti leebi la wulisigu n-kpamsiri sokam zaa.

⁸To, ka lala deede ka niriba wa zaasiri zaasibeeri, ka di zugu ba sa'amni la ba manoori ningbina, ka za'asiri la fukumsi ka tuuri la gyirima daandima.

⁹Ya bu nya, halli malaakadima zuguraana maa, Maikyeli la, daa bu tu Sintaani gba, Musa non daa kpi ka ba daa mari nangbankpeemni n-ti taaba zanji n-kyanji u ningbinju yela. Ay! - u daa kur yeli u, ni, "Ti Dugma nin boosi i!"

¹⁰Amaa niriba wa muna - ba yi bu banji bunseelli gbinni, kana ka ba tuura. Halli ba yi ti banji bunseesi, ba mari la yam hoo bunkobri non mari seem m-banji a, ka bamsim din bu tuusi wa mun kye ka ba basi la yori.

11Waai, waai, waai! Ba yela basi la yori! Dama ba doli la Kyeen sɔbeoo la. Ba mun sufu kpe Beelem yomsigu yela ni, ka ba nin nya tubdarigri hoo ɲon Beelem ɲon daa nya seem la. Halli ba za'asiri yelimaɲni soori hoo Koora ɲon daa za'asi seem, ka ba nin nya baasiyori hoo ɲona.

12Ya yi ti la'amni n-diri bundirigu wurilim zugu, lala niriba kpeeri na n-sa'amni ya yela, ka vi bu kpe ba di zugu. Ba ɲmanni la peguriseeba ban bu guri peesi maa, amaa ba maɲtoori yela ka ba gosira; bee, sangbana an ka saa ka pesiɲu kur zeeri a ka a kyenni kpa, n-labri kpa; bee, tiseesi an bu wannu wala halli ni waligu saha ɲon paai maa zaa yori - a pun kpi napombuyi, ka ba nin foai a m-basi.

13Ba laa n-ɲmanni la teeku kooma; a damni la komiisi n-tummi la toom n-yiisiri la fufukka - ba vi tuma nla; bee, saɲmariwuusi n nye ba, seesi an goori n-goora, halli ka zibsim din ka naari ti deai ba m-mara.

14Inokyi daa nye la Adam ya'aɲɲa, sɔ ɲon daa yi badima ayɔpɔi Adam nya'aɲɲa ni na: ɲona n daa t'asi anabitiri yetto'a zaɲɲi n-kyanɲi niriba wa yela, ni, "Ya nyama! Naawunni kye na, ɲon ni u nya'aɲɲa - u toori niriba tusatusa la;

15u kye na ni u ti kari sɔkam sariya. U nin darigi ba zaa tubri ba tumbeeri zugu, ni ban daa t'asi yetto'abeeri n-za'asi ɲon Naawunni maa zugu - ala'akyi dima n nye ba ka ba za'asiri Naawunni noori."

16Niriba wa nye la yetto'adɔ'asa daandima, ba kur fabinni la yoriyori; ba doli la ba koribeeri soya, n-t'asiri n-nyuuri bara; ba bu tiri niriba gyirima, amaa ba ya n-yɔmsi ba n-kye ka ba nini tigi ba yela.

17Yarima muna, m mabiseeba man wuri sunɲa wa, ya teaama yetto'aseesi yan daa pun wum la, aseesi ti Dugma Yisa Kirisita tuumudima ɲon daa daɲɲi n-t'asi n-ti ya la.

18Ni, ba daa yeli, "Saha nin ti kye na din nye naari saha ka ninvugseeba nin ti be ni n-ɲiɲni ansarisi, n-doli la ba koribeeri, ka za'asiri Naawunni yela."

19Lala niriba n nye baseeba ban purigi ya ka kye ka ya wɔligi taaba. Ba doli la ba duniya wa yam yela, ka kɔɲɲi Naawunni Sii maa zaa.

20Yarima muna, m mabiisi, ya kpalimma n-ze yummu ya yedda maa ni, dama di zaa nye la Naawunni dinni. Ya puusima Sii Kasi maa yiiko ni,

21ka kur kpalimma Naawunni wurilim la puuni. Ya dim sugru n-guusiri ti Dugma Yisa Kirisita nambozoaa saha la, dama lala saha maa ka ya nin ti nya nyɔvuri kan ka tariga.

22Ya zom namboo n-ti ninvugseeba ban birisira.

23Ninvugseeba muna - ya faama ba m-basi bugum ni na. Seeba yaasa ya zom ba namboo, amaa ka zɔ ba dabeem gba, halli nti kyisi ba bunyeera da'ari siisigu gba, dama ba ningbinkorisi yela sa'amni a ni.

24Naawunni kɔkɔ n nye ti tiligra, ka ɲon nin toai n-guri ya n-kye ka ya kpalim m-be kasi. U nin zaali ya u gyirima zii tooni, ka da'ari ka ni, ka kye ka ya sufu peligi zaa di

zugu. Ya kyε ka ηɔn Naawunni nya gyirima ti Dugma Yisa Kirisita Masiya maa zugu, ka nya duusigu, ni kpeeηu, ni yaa. Ka di daa danji m-be la lala, ka na be la lala zuna, ka di nin kpalim m-be lala saha din ka naari. Ammi.

Kasigri

Kasigri 1

¹Gbanɗu wa lahabaari wulisiri la Naawunni ɗon daa kye ka Yisa Kirisita Masiya ti kasigi n-wulisi n-ti u nyaandoliba la. Di nye la lahabaari zaɗɗi n-kyanɗi duniya yeliseesi an ya n-niɗi pampaɗɗo zaɗɗi n-kyenna. Yela wa zugu ka Masiya maa daa tum u malaakasɔ man Gyoni saani, man ɗon nye u daabri maa.

²Dizugu man Gyoni nini ɗon daa nya yeliseesi maa zaa m-be gbanɗu wa puuni. A zaa nye la Naawunni yelimaɗni yela ka Yisa Masiya daa kasigi a n-dooli paalu ni.

³Dizugu zugsunɗu pam be nira zaa ɗon karim gbanɗu wa n-ti u taaba. Ninvugseeba ban nin wum gbanɗu wa yeligu ka sakki n-ti ka yela gba mari zugsunɗu pam. Dama saha bu ya yuui ka gbanɗu wa puuni yela wa zaa nin yi paalu ka niriba nini nya.

⁴Pampaɗɗo man Gyoni m puusiri yaseeba ban doli Yisa ka la'amni taaba gyeenɗu ziisi ayɔpɔi seesi an be Eseea tingbanɗu ni la. Yetto'a wa ka n ya n-yeli ya: Naawunni daa be ni, ka na be ni, halli u nin be ni sahakam: u nin zo ya zaa namboo ka ti ya sufudoaa, yaseeba ban doli Yisa. Ka u siiya buyɔpɔi be u naam zizii tooni maa, ka ɗon gba nin niɗi lala n-ti ya.

⁵Yisa Kirisita n daa tuui n-neaai kum ni, ka nye yedda daana ni seharaditta maa; ɗon gba nin zo ya namboo ka ti ya sufudoaa. Dama ɗona n nye duniya zaa nadima Naaba. Don Yisa wuri ti pam, ka lala zugu ka u daa kpi n-yiisi ti ti tumbeeri taalli ni.

⁶Ka u laa n-kye ka ti leebi nabiisi ka gyeemni u Ba Naawunni hoo gyeenɗu toondaandima. Gyirima ni yiiko pam be ɗon Yisa Kirisita Masiya saani, halli saha din ka tariga! Ammi.

⁷Ya gosima n-nya! U be sangbana ni n-kyenni na; Di saha ya zaa nini nin nya u - Halli ninvugseeba ban daa kusi u maa gba: Dizugu ninsaala bura zaa niriba Nin kum ka fabli u zugu. Lala n nye di. Ammi.

⁸Ti Dugma Naawunni yeliya: "Mani n nye piiligu, ka n mun nye naari. Mani n nye so ɗon na be ni, ka daa pun be ni, halli n nin ti kye na: Naawunni Don Gaari Zaa."

⁹To: mani n nye ya mabii Gyoni n-sɔbri wa; ka man ni yarima zaa la'amni n-diri wahala ni sugru, Yisa yuuri zugu, ni ti Dugma Naawunni naam la zugu. To, ka n daa be la Patimosi tingbanɗu ni, tingbanseea kan be teeku kooma sunsukkuni. N daa be beni Naawunni yeligu zugu, man daa moonni u yela n-wulisiri niriba maa zugu.

¹⁰Di daari maa daa nye la ti Dugma dabsiri maa, Alahari; ka n Dugma Sii maa daa paali ma ni, halli ka n ti wum kukori n nyaanɗa, ka ka kumni pampam hoo kika ɗon kumni seem.

¹¹Ni, "Sɔbma i nini ɗon nya bunseesi ka i tuba gba wum yetto'aseesi maa zaa. Sɔbma a n-tolim n-ti Yisa niriba maa seeba ban la'amni taaba n-gyeemni Naawunni gyeenɗu ziisi ayɔpɔi, tinsi ayɔpɔi puuni: ka lala tinsi yuya nɗa :- Efesusi, Simeena, Peegamon, Tayatayira, Saadisi, Filadelifiya ni Leoodisiya."

- ¹²Di saha maa n daa gyeaai, ni n ti nya ninvugso ñon to'asiri maa; ka daa nya ka salima buna ayɔpɔi n zeya, ka firiladima tom n-tom a zugu.
- ¹³Ka n daa nya firiladima maa sunsukkuni, ka so n daa zeya n-ñmanni hoo ninsaala, ka ye zalabia ka u selooriga nye salima bunni.
- ¹⁴U zugu ni u zobri daa peligi la hoo gumni, bee, hoo la'apeeliga, ka u nini nya'asiri ni hoo bugunsaala.
- ¹⁵U noba nya'ari hoo wuntaŋŋa, ka u kukori daa ñmanni la hoo kopobra pam damni.
- ¹⁶Di saha maa u daa gyi la saŋmariwuusi ayɔpɔi u nudirigu ni, ka takoobi dittigu yiiri u noori ni na. Ka u nindaa mun kur nya'ari hoo wuntaŋŋa ñon yi bii n-nya'ari seem la.
- ¹⁷Man daa nya u sahanseaa la, n daa lu la tiŋŋa m-pɔbri u toonni hoo man kpi ni la; ka u zaŋŋi u nudirigu m-pa n zugu ka yeli ma, ni, "Di kye ka dabeem mari i, dama mani n nye ñon nye piiligu ni naari!"
- ¹⁸Di saha ka u laa n-yeli, "Mani n nye ñon ne maa! N daa kpi ni, ka neaai nti kpalim saha din ka tariga; di zugu kum ni kpiimma tiŋŋa fukumsi zaa be la n saani.
- ¹⁹Dinzugu sobma yeliseesi i nini ñon nyari wa zaasa, dama a nye la yeliseesi an niŋni pampaŋŋo ni yeliseesi an nin kye na di nyaanŋa.
- ²⁰Nyin ñon nyari saŋmariwuusi ayɔpɔi ni firila tompu ziisi wa - to, a zaa nye la yeliso'ara ka laa m-mari a gbinni, a gbinni: saŋmariwuusi ayɔpɔi maa nye la malaakaseeba ban guri Naawunni niriba ban la'amni n-gyeemni u, tinsi ayɔpɔi maa puuni la. Ka firiladima ayɔpɔi la gba nye la lala Naawunni niriba maa."

Kasigri 2

- ¹Ni, "Sobma dinŋo n-ti malaaka so ñon su fukumsi zaŋŋi n-kyanŋi ban be Efesusi tiŋŋa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Dɔn gyi la saŋmariwuusi ayɔpɔi u nudirigu ni la yeligu nŋɔa; ñon kyenni salima firilatɔmna sunsukkuni maa. Dɔna n yetti ya, ni :-²"M mi ya tuma ñon be seem, ni, ya tumni tunkara ka diri sugru; ka ya bu boori tumbeeri tumniba, halli ninvugseeba ban ma'ari ziri n-yetti, ni, ba nye la Yisa tuumudima: ban ka ya viisiri suŋŋa m-baŋŋi, ni, ba pa la lala.
- ³Ka ya diri sugru, ka zaŋŋi sufukpeemni n-tumni n-tiri ma, ka bu gyeera.
- ⁴Amaa m mari yetto'aseaa n nin yeli n-galim ya, ni, ya daa danŋi n-wuri ma suŋŋa, amaa ya bu laa n-wuri ma lala.
- ⁵Dizugu ya teaama yan daa du saazugu seem ka baŋŋi yan lu n-sigi seem; ka takki ya teesa ni ya beesigu, ka laa m-maali n-tumni hoo yan daa danŋi n-tumni seem maa. Ya yi bu niŋi lala, n nin kye na n-yiisi ya firilatɔmnigu la ka zaazii maa ni m-basi.
- ⁶Halli bunsuŋŋu na kpalim m-be ya saani. Dama ya ku sakki Nikolaati dima yela, hoo man gba ñon ku sakki ba yela seem."

⁷Ɖɔn mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa nɔn yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la: "Sɔkam nɔn nyaŋɔ, n nin kye ka u di nyɔvuri tii maa wala, tiseaa kan ze Naawunni zisunɔu la puuni maa." ' ' “

⁸Ni, "Sɔbma dinɔɔ n-ti malaaka sɔ nɔn su fukumsi zaŋɔ n-kyanɔi ban be Simeena tinɔa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Ɖɔn n nye piiligu ka laa n-nye naari yeligu nɔɔa : u daa kpiya, ka laa n-yisigi n-nea. Ɖɔna n yetti ya, ni:

⁹"M mi ya wahala ni ya fara beesigu nɔn be seem: amaa - ya bu nya? - ya nye la bundaandima. M mi niriba wa nɔn tuuri ya seem maa - ninvugseeba ban yetti, ni, Izraeli dima n nye ba, halli ni ba pa la lala, amaa Sintaani la'aŋɔ duu niriba n nye ba.

¹⁰Yan di zɔ dabeem yan ye n-nya namsigu seem zugu. Ya bu nya? - Sintaani nin kye ka ba gbaasi yaseeba n-kpɔri sarika duu ni n-namsi ya, ka ya nin nya wahala dabsipiiya. Ya kur ze yummu m-mari ya yedda ninbu kirikiri, halli nti paai kum, ka mani nin zaŋɔ piinisuma n-ti ya - di nye la nyɔvuri.”

¹¹Ɖɔn mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa nɔn yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la: "Sɔkam nɔn nyaŋɔ, kum din paasiri buyi maa ku toaai n-ninɔi u seelli." ' ' “

¹²Ni, "Sɔbma dinɔɔ n-ti malaaka sɔ nɔn su fukumsi zaŋɔ n-kyanɔi ban be Peegamon tinɔa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Ɖɔn mari takoobi maa yeligu nɔɔa. Ɖɔna n-yetti ya, ni:

¹³"M mi yan be seela maa, ni, Sintaani naam zizii be la beni. Ya bu nya? - ka halli ni dinɔɔ zaa, ya na mari n yuuri yela sunɔa, ka bu za'asi yan ninɔi ma yedda seem, halli Antipasi saha gba - Antipasi sɔ nɔn daa mooli n yela ka ba daa ku u ya tinɔa maa puuni, kan nye Sintaani nɔn be seela.

¹⁴Amaa m mari yetto'aseesi ni n nin yeli n-galim ya, ni, ninvugseeba be ya saani ban doli la Beelem wulisigu yela. Dama nɔn Beelem daa nye dɔsɔ nɔn daa wulisi NaaBalakku nɔn nin ninɔi seem n-kye ka Izraeli dima tum tumbeeri. Ka lala daa kye ka ba daa burigi soori, n-totti maaligu numni n-dira, ka a daa yi la ziri wuna la sara ni na; ka u daa laa n-kye ka ba tumni zina m-paasi.

¹⁵M-paasi yaasa, ya mari ninvugseeba ban doli Nikolaati dima wulisigu la.

¹⁶Dizugu ya takkma ya teesa ni ya beesigu la! Di yi pa lala, n nin kye ya saani yooma na, n-zaŋɔ n noori ni takoobi maa n-tuusi ya toppu.”

¹⁷Ɖɔn mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa nɔn yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la: "Sɔkam nɔn nyaŋɔ, n nin zaŋɔ 'manna' disɔ'ara n-ti u, ka laa n-ti u kugpeelli, ka ba sobi yupaalli n-ninɔi ka, ka sɔ ku mi lala yuuri maa na'ala nɔn deaai kugri maa." ' ' “

¹⁸Ni, "Ka dinɔɔ ka i sobi n-ti malaaka sɔ nɔn su fukumsi zaŋɔ n-kyanɔi ban be Tayatayira tinɔa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Naawunni Bii yeligu nɔɔa; sɔ nɔn mari u nini hoo bugunsaala maa, ka u nɔba nya'ari hoo wuntaŋɔ. Ɖɔna n-yetti ya, ni:

- ¹⁹"M mi ya tuma ḡon be seem, ni ya wurilim, ni ya yedda maa; m mi yan tumni n-suḡḡni niriba seem, ka ya sufu ḡon laa n-kpeem seem maa. Halli ya naayi tumni tunkara ka a gaari yan daa daḡḡi n-tum seesi la.
- ²⁰Amaa m mari yetto'aseaa n nin yeli n-galim ya, ni, ya kye ka po'a wa, Gyezibela, wulisiri n-yomsiri n niriba la. U ma'ai la ziri n-yetti, ni, po'a-anabi n nye u, ka yomsiri ba ni ba ti tumni zina, ka diri ziri wuna sara.
- ²¹N pun ti u saha ni u takki u teesibeeri ni u beesigu la, amaa u bu sakki, ni, u kye u zina tuma la.
- ²²Dizugu n nin zaḡḡi u m-basi namsigu gadu zugu, ḡon ni ban tumni zina u saani la m-paasi, ka ba yi bu takki ba teesibeeri ni tumbeseesi po'a wa ḡon wulisi ba la zaa, ba nin di wahala pam.
- ²³N nin kye ka u biisi maa ti kpi zaa. Lala saha maa ka ninvugseeba ban la'amni n-gyeemni ma tinsi tinsi puuni maa nin ti baḡḡi, ni, man nye la so ḡon viisiri niriba sufu ni teesa, ka nin ti tisi ya sokam hoo u maḡtoori tuma ḡon sumsi ni u deaai seem maa.
- ²⁴Amaa kye ka n to'asi n-ti ya Tayatayira dimseeba ban kpalim la, yan bu deaai wulisigu wa zaa. Ya bu bamsi ban boonni 'yeliso'ara, bunzulima' la - Sintaani yeliso'ara n kur nye a! To, yarima muna - n ku ziili ya ziseaa m-paasi,
- ²⁵di yi pa la ya kpalim n-gyi yan na mari bunseesi maa, halli ka n ti ya kye ya saani na.
- ²⁶Sokam ḡon nyaḡḡi, sokam ḡon mari n tuma tumpu suḡḡa halli nti paai yela zaa naari maa :- 'N nin zaḡḡi fukumsi n-ti u Ka u nin ti su niriba kam zaa.
- ²⁷U nin guri ba hoo bunkoḡgura, U nin zaḡḡi kutti damni n-guri ba. U yi ti zaḡḡi ka n-ḡmeera, Ba nin ḡma hoo dukku ḡon ḡmaari seem la.'
- ²⁸To: lala fukumsi ka m Ba pun zaḡḡi n-ti ma. Ka n nin zaḡḡi beḡmariga n-ti di daama."
- ²⁹Ḍon mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa ḡon yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la.' "

Kasigri 3

- ¹Ni, "Soḡma dinḡo n-ti malaaka so ḡon su fukumsi zaḡḡi n-kyanḡi ban be Saadisi tinḡa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Ḍon su Naawunni siiya buyoḡo yetto'a, ka u su la saḡmariwuusi ayoḡo gba. Ḍona n yetti ya, ni :- "M mi ya tuma an be seem, ni, ba yetti ya yela, ni, ya neaai ni maa, amaa ya kpi ni.
- ²Ya neaama! ka kpamsi din kpalim ya saani, halli an ya n-kpi gba, dama m bu nya ya tuma maa ka a nya tummuna Naawunni saani.

³Di zugu ya teaama yan daa deaai seelli, ni yan daa wum seelli maa; ya wumsima anḡo zaa ka kye ka ya sufu sa'am ya tumbeeri taalli zugu, ka takki ya beebu di zugu. Dama ya yi ku neaai, n nin kye na hoo na'ayiga ḡon kye na seem, ka ya ku baḡḡi sahaseaa man nin kye ya saani na.

⁴Amaa ya Saadisi dima maa seeba bu sa'am ya situra ni da'ari tuma. Ban nin ti ye situripeela ka man ni ban nin la'am n-kyenna, dama ba sum la lala.

⁵Sokam ḡon nyaḡḡi, ḡon gba nin ti ye situripeela ka man ku kye ka ba nyeesi u yuuri n-yiisi nyovuri bukku maa ni m-basi. N nin di u sehara n-ze u nyaḡḡa m Ba Naawunni saani ni u malaakadima saani.”

⁶Ḍon mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa ḡon yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la.' “

⁷Ni, "Sobma dinḡo n-ti malaaka so ḡon su fukumsi zaḡḡi n-kyanḡi ban be Filadelifiya tiḡḡa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Ḍon n nye Naawunni dinni, yelimaḡḡi daana maa yetto'a ḡḡo. Ḍona m mari la NaaDauda saafibii maa: ka u yi ti yoaa seelli, so n ku toaai n-yoa; ka u mun yi ti yo seelli, so n ku toaai n-yoaa. Ḍona n yetti ya, ni :-⁸"M mi ya tuma ḡon be seem: ya bu nya? - za'anori ka n yoaa m-basi ya la, ka so ku toaai n-yo ka. Dama m mi halli, ni, ya yaa bu zoaa, amaa ya deaari n noori maa ka bu yi n nyaḡḡa.

⁹Sintaani la'aḡḡu duu dima maa muna - baseeba ban yetti, ni, ba nye la Izraeli dima maa, amaa ba ma'ari ni, ba pa lala - n nin kye ka ban nin kye ya saani na n-gbaani ya tooni ka baḡḡi, ni, n wuri ya.

¹⁰Ya daa deaai n noori ka di sugru n-dola, di zugu n nin deaai ya n-guri ya sunḡa, ka wahalaseaa kan ti ya kye na la ku niḡi ya seela - ka nin ti kye na sahaseaa n-zamsi duniya wa ni niriba zaa.

¹¹Pampaḡḡo ka n kyenni na. Ya gbaama yan mari seelli la kpeḡḡa, ka di kye ka so ti fa ya naam zupiliga ya saani.

¹²Sokam ḡon nyaḡḡi, n nin zaḡḡi u n-kye ka u leebi hoo zaantoliga ka ba sa m Ba Naawunni Gyeḡḡu Yiri maa puuni, ka u ku laa n-yi beni na yaasa. N nin sobi m Ba Naawunni yuuri m-pa n-niḡi u, ni ḡon Naawunni timpaalli la yuuri, di nye la Gyerusalem bumpaalli la. Tiḡḡa wa ya n-yi saazugu, m Ba saani, n-sigi na. Ka n nin sobi m mammantoori yupaalli m-pa di daama ni m-paasi.”

¹³Ḍon mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa ḡon yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la.' “

¹⁴Ni, "Sobma dinḡo n-ti malaaka so ḡon su fukumsi zaḡḡi n-kyanḡi ban be Leoodisiya tiḡḡa n-la'amni n-gyeemni ma :- 'Ḍon yuuri boonni, ni, 'Ammi' yetto'a ḡḡo: ḡona n nye yedda ni yelimaḡḡi daana, so ḡon diri sehara sunḡa. Ḍona n daa piili Naawunni ḡon daa naam bunseelli kam, ka su di zaa fukumsi. Ḍona n-yetti ya, ni:

¹⁵"M mi ya tuma ḡon be seem: ni, ya bu maasa, ya mun bu tuula - man da boori ka ya nye la a yinni.

¹⁶Dinɔna yan bu maasa ka mun bu tuula zugu, ka kur kpalim n-nye bunɔmamm, n ya n-ti ya ni n-yiisi n noori ni m-basi.

¹⁷Halli ya yetti, ni, 'Bundaandima n nye ti - ti mari la marigu pam ka bu kɔŋɔ seelli!' - amaa ya bu baŋɔ, ni, ya siri nye la faradima, ka wahala mari ya, ka ya kɔŋɔ bunseelli kam; ya laa n-zoom zaa ka kyenni beelli, situra ka ni.

¹⁸Mani n kpaamni ya, ni, ya kyem n saani na n-da salima - ban zaŋɔ bugum n-kuri seesi ka a ti leebi kasikasi maa - ka ya siri nin leebi bundaandima: ya daama situripeela n-yea, ka lala nin ligi ya beelli kyenni vi maa: halli ka da nini mirigri gba, ka di nin kye ka ya nini neaara.

¹⁹Ya bu nya? - Man ɔn wuri seeba zaa, ban ka n sa'asiri ka kpamsiri, ni ba ti bamsi yam. Dinzugu ya kye ka ya nini moaai ka takki ya teesibeeri ni ya tumbeeri soori.

²⁰Nnya ma! N ze la za'anɔri maa ni n-kpaasiri m-boonna; ka ɔnkam yi wum n kukɔri maa ka yoaa n-ti ma, n nin kpe na n-di diibu u saani, halli man ni ɔna nin ti la'am n-di.

²¹Sɔkam ɔn nyaŋɔ, n nin ti u soori ni u zinni man saani n naam gbana zugu, hoo man gba daa pun nyaŋɔ ka zinni m Ba naam gbana zugu seem la."

²²Ɔn mari tuba n-wumna, kye ka u wum Sii Kasi maa ɔn yetti seela n-tiri ban la'amni tinsi tinsi puuni n-gyeemni Naawunni la.' "

Kasigri 4

¹To: anɔ nyaanɔ ka n daa nya, ka arizana ziiya ka ba yoaa hoo kyeburu: ka n daa wum man ɔn daa pun wum kukɔseaa la, ka ka be hoo kikaa kunkuma maa. Kukɔri maa yetti ɔna :- "Duuma kpa na, ka n nin wulisi i din ti ya niŋi dinɔ nyaanɔ."

²Ka Naawunni Sii Kasi daa paali ma, ka n nya naam ziziiya arizana puuni ka so n ziya.

³Ɔn daa ziya maa gɔsibu daa veela hoo mansɔ'asi kugveela ban boonni 'gyasipa' ni 'Sadiisi kugri' la ɔn veela seem. Ka sasuu veelim daa gyiligi naam zizii maa hoo mansɔ'asi veelim ɔn be seem.

⁴Ka ziziisi pisi ni anaasi gba daa be ni n-gyiligi naam zizii maa, ka kpambaya pisi ni anaasi zi a ni: ba daa ye bunyeeripeela n-ziya, ka pili salima naam zupilisi ba zugri ni.

⁵Ka saa daa nya'asiri ka tasiri m-mari vuuri pam naam zizii maa ni na, ka bugum mɔkpala ayɔpɔi neaari zizii maa tooni - Naawunni siiya buyɔpɔi n kur nye ana.

⁶Ka bunseelli daa dooni naam zizii maa tooni hoo mɔ'ari, ka ka gɔsibu ɔmanni la hoo mansɔ'asi. Ka bunvuya anaasi n daa ze n-gyiligi naam zizii maa sunsukkuni, ka ba lugri kam mari la nini n-gɔsira.

⁷Ka bunvuso ñon danji tooni maa daa ñmanni la gbigimni, ka ñon pa nyaanña ñmanni la na'araa, ka ñon paasi buta mari nindaa hoo ninsaala dinni, ka ñon paasi bunaasi mun ñmanni la wubga n-yikkra.

⁸Ka babanaasi maa zaa daa mari kpunkpama ayooyoobu, ka ba lugri kam mari la nini n-gosira. Ba daa kur yuumni yuma sahakam, wuntanña ni yunju, ni :- "Kasi! kasi! kasi! Ti Dugma Naawunni Ìon Ka Kpeaa Nye la ñon be kasi maa! Ìona n nye ñon daa pun be ni, Ka u kpalim m-be ni pampanña, Halli ñon ya kye na."

⁹Ka bunvuya maa daa yi yuumni lala, n-tibgri Ìon zi naam zizii maa ni, ka tiri u gyirima, ni, u nin be saha din ka naari. Ka lala saha maa

¹⁰ka kpambaya pisi ni anaasi maa gbaantiri la tinja n-tiri Ìon zi naam zii maa, ka be ni saha din ka naari; ka ba zanji ba naam zupilisi m-piligri m-basiri tinja, naam zizii maa tooni. Ka ba yetti, ni:

¹¹"Nyini n nye ti Dugma, Nyini n nye Naawunni, I sumni tibgri ni gyirima, I sumni yiiko marigu! Dama nyini n daa naam bunseelli kam, I yuubu zugu ka a zaa daa naam, I yuubu zugu ka a zaa daa ti be ni."

Kasigri 5

¹Ka n daa gosi nti nya bukkubila, ka So ñon daa zi naam zizii maa ni la daa mari ka u nudirigu ni. Ka soppu daa be ka puuni, ni ka nyaanña m-paasi; ka ba zanji ka n-kpabi, ka tabli buntabinna ayopoi.

²Ka n daa nya malaaka kpeenju daansa, ka u tasiri m-boonni pampam, ni, "Ìoni n sum ni u ti lakki buntabinna maa n-yoai bukku wa?"

³Amaa soso daa ka ni n-nin nyañji n-yoai bukku maa, halli n-gosi ka gba; saazugu so ka ni, tingbanju gba so ka ni, halli tingbanlõju ni gba so ka ni.

⁴Man mun daa kum pam, dama so daa ka ni n-sumsi ni u yoai bukku maa, halli n-gosi ka gba.

⁵Amaa kpambaya pisi ni anaasi so daa yeli ma, ni, "Di kumna! Dama Gbigimni maa nyañjiya, Gyuuda za'anori Gbigimni la; NaaDauda do'am tunju maa Nya'ari gba n nye u. Ìona n nin toai n-lakki buntabinna ayopoi n-yoai bukkubila maa."

⁶Di saha ka n daa nya pebilisoa. U daa zeya naam zizii la puuni, ka bunvuya anaasi ni kpambaya maa daa gyiligi u, ka di daa be la hoo ban pun korigi u seem la. U daa mari yiila ayopoi ni nini ayopoi, an wulisi Naawunni siiya buyopoi la, ka u mari a n-tumni ni a kyanji duniya wa zaa puuni la.

⁷Ka Pebila wa daa kye na n-deai bukku maa, Ìon daa zi naam zizii maa ni saani.

⁸Ka ñon daa deai bukku la sahanseaa maa, bunvuya anaasi la daa gbaani tinja u tooni; ka kpambaya pisi ni anaasi gba daa niñi lala, ka daa mari sokam zaa yinniyinni

u goongyi, ni u salima laa - laasi mun paali ni turaali, di nye la Naawunni niriba wunsusigu.

⁹Ka ba daa yuumni n-yetti, ni :- "Nyin n sumsi ni i deaai bukku maa, I mun sumsi ni i lakki ka buntabinna! Dama nyini ka ba daa pun korigi, Ka i lala kum zugu daa yo sokam samni N-da ba n-ti Naawunni na: Zuliya pam, ni yetto'azuna pam dima, Ni tinsi pam niriba, ni bura pam.

¹⁰I daa kye ka ba di naam Naawunni saani, Ka diisi ba Gyeenju Toondaandima n-ti u - Ban mun nin ti di duniya wa ni naam."

¹¹Di saha ka n daa nya, ka daa wum malaakadima pam damni - malaaka tusatusa, bee miiliyonmiiliyon. Ba daa ze n-gyiligi naam zizii maa, ni bunvuya ni kpambaya maa ziiya.

¹²M-boonni pampam n-yetta :- "Pebila maa sumni seelikam deaari! Ba daa korigi u, ka u sumni anjo zaa : U sum ni u deaai kpeenju ni arizikki, U sum ni u deaai yam ni yaa, U sum ni u deaai pe'abu, ni gyirima, ni yelisuma!"

¹³Di saha ka n daa wum, ka ban daa naam bunseelli kam zaa gba daa to'asira - an be saazugu, ni an be tingbanju ni, ni an be tingbanlonju ni, halli an be teeku ni zaa - n-yetti, ni :- "Pe'abu ka ba zanji n-ti u: Ba tisi Don zi naam zizii maa ni, Pebila maa gba ka ba tisira - Pe'abu, ni gyirima, ni fukumsi Halli ni saha din ka naari."

¹⁴Ka bunvuya anaasi maa daa sakki, ni, "Ammi!"; ka kpambaya maa daa gbaani tinja n-gyeemna.

Kasigri 6

¹N daa nya, ka Pebila maa daa lakki buntabinna ayopoi la yinni; ka n daa ti wum bunvuya anaasi maa yinni non tasiri kaman sataşinja n-yetti, "Kyem na!"

²Ka n daa gosi n-nya wuripeelli, ka non daa ba u maa mari taroo, ka ba zanji naam zupiliga n-ti u, ka u daa yi na ni u ti tuusi toppu n-nyanji.

³N daa laa n-nya, ka Pebila maa daa lakki buntabinni kan paasiri buyi la; ka n daa wum bunvuso non paasi buyi daana la non gba n yetti, "Kyem na!"

⁴Ka wurizeaa daa yi na, ka so non daa ba u maa, ka ba zanji yiiko n-ti u ni u ti fa duniya zaa sugru ni nangbanyinni ba saani, din nin kye ka daadam kuuri taaba. Ka ba zanji takoobi titaari n-niji u nuu ni.

⁵N daa laa n-nya, ka Pebila maa daa lakki buntabinni kan paasiri buta la; ka n daa wum bunvuso non paasi buta la non gba n yetti, "Kyem na!" Ka n daa gosi n-nya wurisabilli, ka non daa ba u maa daa mari gbarigbinni kan ma'asiri kyi u nuu ni.

⁶Ka n daa wum hoo kukori n-tasiri pampam bunvuya anaasi la sunsukkuni, ni, "Kye ka ba tumni dabsimunni n-kur nyari kasuma gbarigbinni yinni, bee, kabeeri gbarigbina ata - a ligri nla! - amaa di sa'am kpaam maa, bee, daam maa!"

⁷N daa laa n-nya, ka Pɛbila maa daa lakki buntabinni kan paasiri bunaasi la; ka n daa wum bunvuso ŋon paasi bunaasi la ŋon gba n yetti, "Kyem na!"

⁸Ka n daa gɔsi n-nya wuripirisiri, ka ŋon daa ba u maa yuuri boonni la 'Kum', ka u taraana 'Kpiimma Tiŋŋa' daa dɔla. Ka ba daa zaŋŋi yiiko n-ti ba zaŋŋi n-kyanŋi duniya purigri bunaasi zugu yinni niriba, ni ba zaŋŋi takoobi fukumsi n-kuuri ba, ni kom fukumsi, ni dooru ni mooni bungbaara dinni m-paasi.

⁹N daa laa n-nya, ka Pɛbila maa daa lakki buntabinni kan paasiri bunu la; ka n daa gɔsi nti nya ninvugseeba ka ba daa pun ku ba, ban daa mooli Naawunni yeligu la zugu, ni ban daa wulisi yeliseesi ban daa nya ka wum Naawunni saani la zugu; banŋo zaa siisi daa be la wungyeenŋu teebuli maa loŋni.

¹⁰Ka ban zaa n daa tasiri kpeenŋakpeenŋa n-yetti, ni "Ti Dugma, nyin kur nye la Yelimaŋni Daana kasikasi! - ka bo saha ka i nin ti kari ti sariya n-ti ti, ka zaali duniya dima samni, ti kum zugu?"

¹¹Di saha ka ba daa zaŋŋi bunyeeripeela n-ti ba zaa, ka daa yeli ba, ni, ba vuusima beela, halli ka ba taaba zaa saha gba ti paai, ba mabiseeba ban gba nye Naawunni daaba maa - seeba duniya niriba ya n-ku m-paasi ba zugu la.

¹²N daa laa n-nya, ka Pɛbila maa daa lakki buntabinni kan paasiri buyoobu la; ka n daa gɔsi nti nya ka tingbanŋu daa dam pampam. Ka wuntanŋa maa daa sobgi libilibi, ka namboaa daa moai zimizimi zaa,

¹³halli sanmariwuusi gba daa luri tingbanŋu ni na, hoo sahanseaa sunzɔpiliŋŋa ŋon zeeri n-zɛ'asiri kinkanŋa ka ka wala luri tiŋŋa ni seem maa.

¹⁴Ka sangbanŋu maa daa kpabi hoo soŋŋu m-bakki, ka tingbanŋu ni zɔya la daa yigsi a beesigu ziiya, ni tingbanseesi an be teeku ni la gba.

¹⁵Di saha ka n daa nya duniya nadima ni ninvugkara ni kpambaya, m-paasi bundaandima ni ban mari kpeenŋu la, ni sokam zaa, daaba ni sumanɗima zaa: ka ba zaa daa zaŋŋi ba mansi n-so'ari la zɔya ni feeri ni tampiisi loŋni.

¹⁶Ka ba daa boonni n-yetti zɔya ni tampiisi maa, ni, "Ya luma ti zugri na n-so'ai ti, ka So ŋon zi naam zizii la di nya ti, halli Pɛbila wa suuri di paai ti na!"

¹⁷Dama ba suuri yisigri dabsiri maa paai ti na, ka soso ku toai n-kpalim n-zɛ ba tooni."

Kasigri 7

¹Tɔ: dinŋo nyaanŋa ka n daa maali n-nya, ka malaakadima anaasi daa zeya: duniya luga anaasi ka ba daa be ni nti gyi pesigu zii bunaasi zaa n-ta'ari ni, ni pesigu zaa di zeeri tingbanŋu maa ni, bee teeku ni; halli ni a di zeeri n-niŋni tiisi gba.

²Di saha ka n daa nya, ka malaakasɔ daa doai wuntampusiri zii ni na, ka u daa mari bunseelli kan nye Naawunni Nyɔvuri Daana dinni, ka ka daalimni ŋon Naawunni

manṭoori buna. Malaaka wa daa tasi pampam n-tiri u taaba babanaasi seeba ban daa mari yiiko ni ba sa'amni tingbanṭu ni teeku maa,

³n-yetti ba, ni, "Ya di sa'am tingbanṭu maa, bee teeku, bee tiisi la, see ka man daalim Naawunni niriba n-niṭi ba gbeeri maa n-naai, ni, Naawunni n su ba."

⁴Di saha ka n daa wum niriba maa kaaligu ḡon daa nye seem: ni, ban daa daalim ninvugseeba zaa maa daa nye niriba tusa kɔbga ni tusa pisinaasi ni tusa anaasi. Ba daa yi Izraēli za'anɔya zaa ni na :

⁵za'anɔri kam zaa niriba tusa pii-ni-ayiyi. Di nye la :- Gyuuda za'anɔri niriba tusa pii-ni-ayi, ni Ruuben za'anɔri lala, ni Gaddi za'anɔri;

⁶Aseeri za'anɔri tusa pii-ni-ayi, ni Naftaali za'anɔri lala, ni Manaasi gba;

⁷Simiyon za'anɔri tusa pii-ni-ayi, ni Liivai za'anɔri lala, ni Isakaari gba;

⁸Zebulon za'anɔri tusa pii-ni-ayi, ni Yisifu za'anɔri lala, ni Bengyamin gba. Banṭo zaa ka ba daa daalim.

⁹Anṭo nyaanṭa ka n daa ḡosi n-nya, ka ninvugbɔbgu daa be naam zizii maa tooni n-zeya, ni Pebila maa tooni. Niriba wa daa nye la bura pam niriba, ni zuliya pam, ni tinsi pam niriba, ni yetto'azuna pam dima, ka ba daa ye situripeela n-zeya, ka daa mari abe tiisi wula ba nuusi ni.

¹⁰Ka ba daa kaasiri pampam n-yetti, ni :- "Naawunni ti Dugma kpalim n-ziya, ka ḡon ni Pebila maa n su tiliginsim yela zaa."

¹¹Di saha ka malaakadima zaa ban daa ze n-gyiligi naam zizii maa daa gbaani tinṭa, ban ni kpambaya maa ni bunvuya anaasi la m-paasi, ka ba zaa daa gyeemni Naawunni

¹²n-yetta :- "Naawunni ti Dugma su la yelisuma, ni gyirima, ni yam, ni puusigu, ni gyeenṭu, ni yiiko, ni yaa; Ka di be la lala halli ni saha din ka tariga. - Ammi, ammi!"

¹³Ka kamma maa ninvugso daa boosi ma n-yeli, ni, "Ninvugseeba ban yeeri situripeela wa - bandima n nye ba? Ni, yani ka ba yi na?"

¹⁴Ka n daa labsi n-yeli u, ni, "M Ba, nyini m mi di." Ka u daa yeli ma, ni, "To; ba nye la ninvugseeba ban yi wahala diibu toom ni na; Pebila maa ziim ka ba daa zanṭi m-peaai ba situra, ni a ti peligi nyain lala.

¹⁵Lala zugu kye ka ba be la Naawunni naam zizii maa tooni, ka ba gyeemni u wuntanṭa ni yunṭu zaa, Naawunni Gyeenṭu Yiri puuni: Ka Naawunni kpalim m-be ba saani n-ziya; U zi la naam zizii maa ni saha kam.

¹⁶Kom ku laa m-mari ba, konyuuri mun ku laa m-mari ba gba: Halli wuntanṭa ku laa m-bii n-niṭi ba, bee, n-kye ka woligu wumni ba.

¹⁷Dama Pebila maa be la naam zizii puuni, ka u nin guri ba sunṭa hoo pegura ḡon guri u peesi seem; U nin kye ka ba doli kosunṭu bulisi n-nya nyovuri, ka u laa n-nyeesiri ba nini nintam n-tiri ba sahakam."

Kasigri 8

- ¹Ka sahanseaa ka Pebila maa daa lakki buntabinni kan paasiri buyɔpɔi la, arizana puuni zaa ka di daa fɔ surimm n-yuui beela.
- ²Di nyaanɲa ka n daa nya malaakadima ayɔpɔi seeba ban zɛ Naawunni tooni maa, ka ba daa zaɲɲi kikaasi ayɔpɔi n-ti ba.
- ³Ka malaakasɔ daa yi n-kyɛ na nti zaani gyeenɲu teebuli maa tooni, m-mari salima turaalinyooriga. Ka ba daa zaɲɲi turaali zum pam n-ti u ni u ti nyɔa, ni, lala ka u nin ti maali Naawunni niriba wunsusigu zaa n-tisi, salima gyeenɲu teebuli maa zugu - kan zɛ naam zizii maa tooni la.
- ⁴Ka turaali la nyoobu nyoosi daa yi malaaka maa nuu ni n-du Naawunni tooni, ni Naawunni niriba maa wunsusigu zaa m-paasi.
- ⁵Ka di nyaanɲa ka malaaka maa daa gbeaai bugum teebuli maa zugu m-paali u bunny, ka zaɲɲi n-lobi tingbanɲu ni na; ka saa daa nya'asi ka tasi m-mari vuuri pam, ka tingbanɲu mun daa dam.
- ⁶Di saha ka malaakadima ayɔpɔi, kikaasi daandima maa, daa niɲi siri ni ba peebe :
- ⁷Malaaka tooni daana maa ɲɔn daa peebe, ka sakuga ni bugum daa gyɛri ni ziim n-kpaari n-luri tingbanɲu ni na. Ka duniya wa daa puri buta, ka purigri yinni daa di bugum, ni ka tiisi, ka duniya mɔmaasa zaa gba daa di bugum.
- ⁸Ka malaaka ɲɔn pa buyi zugu daa peebe, ka bunseelli hoo zɔtitaari kan diri bugum daa lɔbi n-lu teeku koom ni na. Ka teeku maa yi puri buta, ka ka purigri yinni daa leebe ziim;
- ⁹ka teeku koom ni bunvuya purigri buta gba daa kpi, ka nyarima purigri buta daa sa'am.
- ¹⁰Ka malaaka ɲɔn pa buta daa peebe, ka saɲmariwutitaari daa yi sangbana ni n-lu na, ka ka yuuri boonni 'Toom'. Ka daa diri bugum hoo mɔkpalli ɲɔn di bugum seem. Ka kulisi ni kɔbulisi daa puri buta ka a purigri yinni ka 'Toom' daa lu a koom ni, ka bu ti leebe la bun tɔ pam, halli ka niriba pam daa nyu lala koom ka daa kpi di zugu.
- ¹²Ka malaaka ɲɔn pa bunaasi daa peebe, ka wuntaɲɲa purigri buta daa ɲmɛa, ni namboaa gba dinni, ka saɲmariwuusi gba daa puri buta ka a purigri yimmu daa ɲmɛa. Ka wuntaɲɲa saha yi puri buta, ni yunɲu gba, ka a purigri buta yinni yinni daa kɔɲɲi neesim di zugu.
- ¹³Tɔ: ka di saha maa ka n daa gɔsi n-nya, ka wubga daa yigri saazugu agbaa ziiya; ka n daa wum ka u tasiri pampam n-yetti, "Yɛla! Yɛla! Yɛla! Dabeem yela nin paai ban be duniya puuni, sahanseaa malaakadima ata ban kpalim la yi ti peebe ba kikaasi!"

Kasigri 9

- ¹Ka malaaka ḡon pa bunu zugu la daa peebi. Ka n daa nya saḡmariwuseaa: ka ka daa lu n-yi saazugu m-paai tingbaḡḡu ni na, ka daa deaai saafibii kan kparigri bɔ'azuliḡḡu maa noori la.
- ²Ka u daa yoaaɪ bɔ'azuliḡḡu noori maa, ka nyoosi pam daa yi na, halli n-ligi wuntaḡḡa ni saazugu zaa neesim, hoo bugum ḡon diri moo puuni n-yiisiri nyoosi seem.
- ³Ka bunyigra hoo toori daa yi nyoosi maa ni n-sigi na, ka ba daa kye ka toori maa mari yiiko hoo naḡḡa dumpu taabu.
- ⁴Ba daa yeli ba, ni, ba di niḡi moori, bee bumbula, bee tiisi seelli, amaa ninsaaliseeba ban ka Naawunni daalimni ba gbeerɪ ni la ka ba daamna.
- ⁵Toori maa daa ka soori ni ba ku lala niriba maa, amaa ni ba namsi ba gɔya anu. Ba namsigu maa beerim ḡmanni la naḡḡa dumpu beerim.
- ⁶Lala gɔya anu maa puuni ka ba nin bɔ kum ziiya n-kɔḡḡi: ba nin boori ni ba kpi, amaa kum nin zɔ ka kye ba.
- ⁷Toori wa muna - ba daa ḡmanni la wuriseeba ban maanni siri ni ba kyaḡḡi tɔppu ni; ba zugri pili la bunseesi hoo salima naam zupilisi, ka ba nindaasi ḡmanni ninsaala nindaa.
- ⁸Ba zɔbri daa ḡmanni la pɔ'a zɔbwɔ'ala la, ka ba nyina ḡmanni gbigma nyina.
- ⁹Ba nyaari daa ligi la bunseesi an ḡmanni kutti dawɔ'ari, ka ba mari n-ta'ari piima ni kuga toobu ni; ka ba kpunkpama vuuri daa ḡmanni la wuri pam ḡon datti tarɔkudima n-zɔri n-wa tɔppu ni ka a mari vuuri seem la.
- ¹⁰Ba zuya daa ḡmanni la nansi zuya, ka ba dumpu daa ḡmanni la nansi dumpu, halli ba zuya puuni ka ba yiiko daa be ni, ni ba ti daamni niriba maa gɔya anu maa.
- ¹¹Ka ba daa mari la naaba ḡon gɔsiri ba: ḡona n nye malaakasɔ ḡon su bɔ'azuliḡḡu maa fukumsi la. U yuuri Hibruuli yettɔ'a ni boonni, ni, 'Abaddɔn', ka Griiktiri yettɔ'a maa ni, ni, 'Apɔliyon' (di gbinni nye la 'Sa'am-Sa'amna').
- ¹²Tɔ: ka danḡni dabeem yelli maa gaariya; amaa ka nyaanḡa ka dabeem yela ayi n ye n-dɔla.
- ¹³Ka malaaka ḡon pa buyoobu daa peebi, ka n daa wum kukɔri ka ka tɔ'asiri n-yi gyeenḡu teebuli maa luga anaasi maa zaa ni na - salima bunseaa kan ze Naawunni tooni maa nla.
- ¹⁴Ka kukɔri maa daa booli malaaka maa ḡon pa buyoobu zugu ka mari u kika maa; n-yeli u, ni, "Basim malaakadima anaasi ban daa ba seeba n-dooli Yufreetisi mɔ'atitaari la ni la!"
- ¹⁵Ka ba siri daa lorigi malaaka anaasi maa m-basi: dama saha kanḡɔa - zuna dabsiri wa, gɔri kanḡɔa, yuumni wa puuni - saha wa zugu ka ba daa zaali ba ni ba gura. Ba

daa yiisi ba na ni ba ti ku duniya wa niriba - ba yi ti puri niriba zaa zii buta, ka malaakadima wa nin ku ba purigri yimmu.

¹⁶Ba daa mari ba tɔbbiisi, ban daa ba wuri n-tuusira: ba daa zaaai pampam, halli ka ba paai la miiliyɔna ayi - n daa wum ba kaalli, ni, di nye la lala.

¹⁷Ka n zii nyaabu maa ni ka n daa nya wuri ni ban baari ba ɲɔn be seem maa. Niriba maa daa mari kutti buna n-ye n-ta'ari ba nyaari, ka a seesi daa moaai la hoo bugum la, ka seesi sobgi hoo bulu din nya'ara, seesi mun ɲmanni la farinwuta. Wuri maa mun zugri daa ɲmanni la gbigma zugri, ka bugum nyoosi daa yiiri ba noya ni na, ni farinwuta m-paasi.

¹⁸Bugum, ni nyoosi, ni farinwuta an daa yiiri wuri maa noya ni na maa - anɲɔ abata zaa n daa nye an daa ku niriba purigri buta la yimmu.

¹⁹Dama wuri maa yiiko daa be la ba noya ni ba zuya ni. Ba zuya maa ɲmanni la wugi, m-mari zugri: anɲɔ ka ba mari n-daamni niriba maa.

²⁰Di saha maa ka ninsaaliseeba daa kpalim, baseeba yelibeeeri wa daa bu ku ba. Di zaa yɔri ba daa bu takki ba teesibeeri ni ba tumbeeri soya beebu, amaa ba daa kpalim n-gyeemni wunseesi ba mammansi ɲɔn maali la. Ba daa bu kye arizimbeeri gyeenɲu, bee bugseesi ban zaɲɲi salima m-maali la, bee anzulifa, daanya, kuga, bee daari m-maali, halli ni anɲɔ zaa ku toaai n-nyara, bee n-wumna, bee n-kyenna.

²¹Ba mun daa bu takki n-zɔ n-yi ba ninvugkuubu la ni, bee ba tiima ni, bee ba pɔ'agoorilim bee dɔgoorilim ni, bee ba na'ayiga tuma zaa ni.

Kasigri 10

¹Tɔ: ka di saha maa ka n daa nya malaaka kpeenɲu daansaɔa, ka u yi arizana ni n-sigri na. Ka u gɔbi la sangbanɲu hoo kyinkyiŋɔbrigu, ka sasuu daa pili u zugu; u nindaa daa ɲmanni la wuntaɲɲa ka u gbaya ɲmanni langbindaari bugum.

²U daa zali litaafibila fiɲɲ, ka ka yoaai ni m-pa'ai u nuu zugu. Ka u zaɲɲi u noɔba maa n-tɔm duniya wa ni: u nudirigu dinni mun noori teeku zugu, ka seaa la noori tingbankuumni zugu.

³Ka u tasi m-booli kukɔzuliɲɲu, kan zulisim ɲmanni gbigimni nyuriɲɲu. Ka ɲɔn daa booli lala maa, satasinsi buyɔpɔi daa zaɲɲi ba gba kunkuma n-tasi n-sakki.

⁴Ban daa tasi n-naai, n daa ya sobi la ban yeli seem maa, amaa n daa wum kukɔri ɲɔn tɔ'asiri n-yiiri arizana ni na n-yetti, ni, "Satasinsi buyɔpɔi maa ɲɔn yeli seesi maa - a nye la yeliso'ara. Di sobi a n-dooli!"

⁵Ka malaaka sɔ man daa pun nya, sɔ ɲɔn daa ze n-tɔm teeku ni tingbanɲu maa zugu maa - ɲɔna daa 'zaɲɲi u nudirigu n-wukki saazugu

⁶m-pɔ Naawunni, Naawunni ŋɔn nɛ m-bɛ ni saha din ka tariga la', ka daa naam saazugu, ni tingbanɲu, ni teeku, ni bunseelli kam din bɛ a ni zaa. U daa pɔ lala n-yeli, ni, "Guusigu laa n-ka ni!"

⁷See ka malaaka ŋɔn pa buyɔpɔi la yi peebi u kika maa: lala saha ka Naawunni nin tum u tunsɔ'arigu la n-naai hoo ŋɔn daa pun yeli n-ti anabidima maa seem, ban daa nye u tuntumniba maa."

⁸Ka n daa laa n-wum kukɔseaa kan daa tɔ'asi n-yi arizana ni na la, ka ka yetti n-tiri ma yaasa, ni, "Kyema n-zanɲi litaafiseaa kan yoai m-be malaaka maa nuu ni - malaakasɔ ŋɔn tɔm teeku ni tingbanɲu zugu la."

⁹Tɔ, ka n daa kyanɲi nti yeli malaaka maa, ni, u tim ma litaafibila maa. Ka u daa yeli ma, ni, "Deaam n-ŋɔbi! Ka nin leebi bunseaa kan tɔ i puuri ni, halli ni i noori ni ka ka ya m-malisa hoo siiri."

¹⁰Dinɲɔna n daa deai litaafibila maa u nuu ni n-ŋɔbi, ka ka siri daa malisa n noori ni hoo siiri, amaa man daa vɔli n-naai maa, ka daa leebi buntoori n puuri ni.

¹¹Ka ba daa yeli ma, ni, "See ka i laa n-tɔ'asiri anabitiri yela zanɲi n-kyanɲi tinsi pam niriba, ni bura pam, ni yettɔ'azuna pam dima, ni nadima pam."

Kasigri 11

¹Ka ba daa zanɲi kika'ari n-ti ma, ni n ti mari ka m-ma'asira; ni, "Doaama m-ma'asi Naawunni Gyeenɲu Duu wa, ni ka teebuli maa, ni baseeba ban puusiri beni la!"

²Amaa di ma'asi dundɔŋɲu kan bɛ Gyeenɲu Duu maa nyaanɲa la; kyeli ka kpaɲɲa sa! Dama ba zanɲi ka n-ti tinzuna dima, ka ba nin kpe tinkasi maa puuni na n-kyenni n-noori ka n-niɲi gɔya pisinaasi ni ayi.

³N sehara dima ayi la muna - n nin tum ba na n-ti ba soori ni ba ti tɔ'asi m-moonni n anabitiri yela maa; ba nin ye la bootu kpari n-wulisi ba sufusa'anɲu ŋɔn bɛ seem, ka nin tɔ'asiri lala n-niɲi dabsa tusiri ni kɔbsiyi ni pisiyoobu."

⁴Ban n nye ɔlivii kpaam tiisi ayi maa, ni firilatɔmna ayi an zaantiri ti Dugma Dɔn Su Duniya Wa Zaa tooni la.

⁵Ka sɔ yi ti boori u namsi ba, bugum nin yi ba noori ni na n-di ba dindaandima wa; sɔ yi boori ni u namsi ba, di sumni ni di daama kpi lala.

⁶Niriba ayi wa mari yiiko ni ba kpatti sangbana, ka saa ku mi dabsiseesi ban ya tɔ'asiri ti Dugma yela maa. Ba laa m-mari yiiko kulisi zugu, n-nin toaai n-kye ka a koom leebi ziim. Ka ba laa n-toaai n-kye ka dabeem yela balibu kam ti niɲi duniya maa, ka a maali n-niɲi sahaseaa seharadima wa sufu yi boora.

⁷Ka ba yi ti mooli ba anabitiri yela n-naai, bunkɔbsɔ nin yi bɔ'azuliɲu maa ni n-du na nti tuusi ba tɔppu n-nyanɲi ba n-ku ba.

⁸Ba nin kpi n-kpalim n-dɔ tintitaari maa sɔroo la puuni, tinseaa ban daa zaŋŋi sheharadima wa dugma maa n-kpaasi n-tabli dɔpulli zugu ka puuni maa. Tiŋŋa wa niriba tumbeeri zugu ka ba pa ka yupaasi, ni, 'Sɔdoom', bee, 'Igyipti'.

⁹Ka tinsi pam niriba ti gɔsi, ni zuliya pam, ni yetto'azuna pam dima, ni bura pam. Ba gɔsiri ban kpalim n-dɔya seem n-niŋi dabsa ata ni purigri, ka lala saha maa ba ku sakki ni ba sɔ'ai ba.

¹⁰Ka duniya wa niriba sufu yi maai pam ba kum maa zugu. Ba diri la kyuu ka tiri taaba piini, dama anabidima ayi wa daa nye seeba ban daa diisi duniya dima wahala pam.

¹¹Amaa daba ata ni purigri nyaanŋa, Naawunni nyɔvuri vuusim daa kpe ba na, ka ba daa ti doaa n-zaani ba gbaya zugu ka dabeem pam gbaai seeba ban nya ba maa.

¹²Di saha ka anabidima ayi maa daa wum kukɔri ka ka yi arizana ni na n-yeli ba, "Ya duuma kpa na!" ka ba siri daa kpe sangbanŋu ni n-du n-kyanŋi arizana ni; ka ba dindaandima nini daa nya.

¹³Ka di nyaanŋa ka tingbanŋu daa dam, ka tintitaari maa purigri yinni piiya zugu daa lu. Niriba tusa ayɔpɔi daa kpi tingbanŋu dampu maa ni, ka dabeem gbaasi ban kpalim la, ka ba pe'ai Naawunni Arizana Daana maa.

¹⁴Dabeem yelli buyi zugu gaariya, ka din pa buta zugu kyenni na ka bu ya n-yuui.

¹⁵Ka malaaka ŋɔn paasiri buyɔpɔi daa peebe u kikkaa, ka kukɔya daa tasiri n-yiiri arizana ni na n-yetti, ni :- "Duniya zaa naam leebi ti Dugma naam, Ni ŋɔn daa diisi sɔ Masiya, Yisa, dinni. U naam ku ti mari baasigu Halli saha din ka tariga."

¹⁶Ka kpambaya pisi ni anaasi ban be Naawunni tooni n-zi ba gyirima ziziisi ni la - ba zaa daa dooni m-pibli tiŋŋa n-gyeemni Naawunni,

¹⁷n-yetti, ni :- "Ti puusiri i ni, ti Dugma Naawunni, Nyin Naawunni Dɔn Gaari Zaa - Nyin ŋɔn be ni, ka daa pun be ni. I deaari la i yiiko din galisi; Pampanŋɔ ka i di naam.

¹⁸Tinsi niriba suuri yisigiya Amaa nyin gba suuri saha paaya - Sahaseaa nyin zaŋŋi ban kpi la n-kari ba zaa sariya: Sahaseaa nyin zaŋŋi laara ni piinisuma n-tiri anabidima ban daa tum n-ti i la, n-tiri i niriba, ni ban zɔri i yuuri la, n-tiri ba zaa, birikyindima ni tarimma zaa. Saha paaya ni i ti zaŋŋi ban daa sa'am duniya maa n-sa'am ba gba yela zaa."

¹⁹Di saha ka Naawunni arizana puuni Gyeenŋu Duu daa yoaai, ka adakka maa be beni, Naawunni nangbanyinni yela bunny la. Ka saa daa nya'asi ka tasi m-mari vuuri pam, ka tingbanŋu mun daa dam, ka sakuga daa lu na, bunkara ni buntibsa pampam.

Kasigri 12

¹Tɔ: ka bunny kan mari alahazibu pam daa be arizana puuni n-yi na; ka di mari di gbinni, bunsɔ'arigu :- pɔ'a n daa be ni, ka u sɔ la wuntanŋa neesim, ka u gbaya tɔmni

namboaa zugu, ka saɲmariwuusi pii ni ayi n daa gyiligi u zugu n-ɲmanni hoo kubibɔbga.

²Pɔ'a maa daa mari la puuwa, ka u be la dɔ'am wahala ni - dɔ'am beerim n daa mari u, ka u kaasiri di zugu.

³Ka alahazibu yeliseaa yaasa daa be arizana puuni n-yi na, ka bunseelli kan ɲmanni Nyebga m be ni, ka u daa galisi pam; bunzeoo n daa nye u, ka u mari zugri ayɔpɔi ni yiila piiya; ka ba daa zaɲɲi bunveela ayɔpɔi n-vili u zugu hoo kubibɔbsi la.

⁴Ka u zuuri daa daari saɲmariwuusi purigri yimmu buta zugu m-basiri tingbaɲɲu maa na. Ka Nyebga wa ze pɔ'a maa tooni u dɔ'am maa saha, ni, u yi ti dɔ'ai bii maa sahanseaa, ɲɔn nin ɲɔbi u.

⁵Pɔ'a maa daa dɔ'aya: u dɔ'ai la doowa, ka u bii maa n nye so ɲɔn ti ya n-su duniya tinsi zaa naam, ka zaɲɲi u kutti damni n-kari ba sariya. Ka ba daa fa u ya'abi n-taasi Naawunni saani, ɲɔn Naawunni naam zizii maa ya'ari sa.

⁶Ka pɔ'a maa mun daa zo n-kpe yoo ni, seela Naawunni ɲɔn daa pun maali u beebu ziiya siri n-ti u. Beni ka ba nin guri u ka diri dabsa tusiri ni kɔbsiyi ni pisiyoobu la.

⁷Di saha ka tɔppu daa doaa arizana ni, ka Maikyeli ni u malaakadima tuusiri Nyebkarigu wa, ka ɲɔna ni u malaakadima gba daa tuusi ba.

⁸Amaa Nyebga dima maa daa bu nyaɲɲi, halli ka ba daa bu laa n-nya beebu ziiya arizana ni.

⁹Ba daa to Nyebkarigu wa m-basi tiɲɲa; ɲɔna n nye kurilim ni sa Waafu la, ban boonni so 'Yibrisi', bee 'Sintaani' la, ka u yɔmsiri la duniya wa zaa. Ba daa to u m-basi na, ɲɔna ni u malaakadima zaa.

¹⁰Ka n daa wum, ka kukɔri to'asiri arizana puuni, n-yetti, ni :- "Pampaɲɲo tiliginsim nye la Naawunni dinni - Yiiko ni naam nye la u dinni, Fukumsi nye la u Masiya gba dinni! Dama so ɲɔn daa galim ti mabiisi la luya, U daa galimni ba Naawunni saani, Wuntaɲɲa ni yuɲɲu zaa ka u daa galimni ba!

¹¹Pebila ziim la zugu ka ba nyaɲɲi u - Ba nyaɲɲi u Naawunni yela la zugu; Dama ba daa moonni Naawunni yela - ban daa nya ka wum u saani yetto'aseesi la. Ba pa la seeba ban boori ba nyɔvuya Halli ni ba kum ni.

¹²Yan Arizana maa, ya mari sufupeelli, Ya mari sufupeelli, yaseeba ban be beni! Ya mun tingbaɲɲu, ni teeku, ya nya zugbeoo, Dama Sintaani sigi ya saani na; U suuri yi yisigi pampam; Dama u mi, ni, u saha ku laa n-yuui!"

¹³To; ka Nyebga wa ɲɔn daa ti baɲɲi, ni, ba zaɲɲi u m-basi la duniya ni na, u daa kari pɔ'a maa nɔba, pɔ'aso ɲɔn dɔ'ai bidibga maa.

¹⁴Amaa ba daa zaɲɲi wubga kpunkpanyigra ayi n-ti pɔ'a maa, ni u ti yikki saazugu n-kpe yoo ni m-paai u maɲtoori ziiya; ka ba ti guri u beni n-niɲi saha yinni, saha buyi ni purigri, ka Wa'abeoo maa ku ti paai u na.

¹⁵Ka Nyebga wa daa tusiri koom pam n-yiiri u noori ni na hoo mɔ'ari, ka koom maa daa pɔbri n-doli pɔ'a maa nyaanɲa ni bu ti di u.

¹⁶Amaa tingbanɲu daa sunɲi pɔ'a maa, ka daa yaai ka noori n-nyu koom maa, koom bun pɔbri n-yiiri Nyebga la noori ni na maa.

¹⁷Di saha ka Nyebga maa daa gye suuri n-niɲi pɔ'a maa ka daa kyanɲi ni u ti lo toppu n-tuusi u biseeba ban kpalim la zaa, ban doli Naawunni zaaligu zaa deede, ka ze yummu m-moonni Yisa yela maa.

¹⁸Ka u daa ze teekuduuri mɔ'abisigu zugu.

Kasigri 13

¹Ka n daa nya bunkɔbso yaasa, ka u daa yiiri teeku koom maa ni na. U daa mari yiila piiya ni zugri ayɔpɔi, ka bunveela daa vili u yiila maa yinni yinni zaa. Ka yubeeri m be u zugri ni n-tuuri Naawunni.

²Man daa nya bunkɔbso wa daa ɲmanni la kaliya, amaa u nɔba ɲmanni la bunkɔbso nɔbkara an nunyeesi wa'a pam; u noori mun ɲmanni la gbigimni dinni. Nyebkarigu maa daa zanɲi u manɲoori yiiko ni u naam zizii maa n-ti bunkɔbbeo wa, ka zanɲi fukumsi pam n-ti u.

³Tɔ, ka bunkɔbgu wa zugri maa yinni daa be la hoo ban daa pun kɔrigi ka; amaa u kum danɲa maa daa gaari ni, ka lala daa gyeri duniya niriba zaa pam, ka ba daa doli bunkɔbbeo maa nyaanɲa.

⁴Saalidima daa gyeemni Nyebga maa, ɲon daa zanɲi lala yiiko n-ti bunkɔbbeo maa zugu, ka ba daa laa n-gyeem bunkɔbgu maa, ni, "Ɗoni n be ni n-ɲmani hoo bunkɔbgu wa? Sɔsɔ ku toaai n-zabi n-nyanɲi u!"

⁵Ka ba daa kyɛ ka bunkɔbgu wa mari la noori n-tɔ'asiri u sufu yuubu yelibeeeri n-tuuri Naawunni. Ba daa ti u soori ni u ti su fukumsi n-niɲi goya pisinaasi ni ayi.

⁶Ka u daa yaai u noori n-tɔ'asiri yelibeeeri n-tuuri Naawunni, ni u ti sa'am Naawunni yuuri, ka tuuri u beebu ziiya ni seeba ban be arizana ni maa.

⁷Ba daa laa n-ti u soori ni u ti tuusi toppu n-nyanɲi Naawunni niriba, ka u su fukumsi m-mari zuliya pam, ni tinsi pam niriba, ni yettɔ'azuna pam dima, ni bura pam.

⁸Ka sɔkam ɲon be duniya tingbanɲu zugu zaa nin gyeemni u, ɲonkam yuuri bu sɔbi n-dooli nyɔvuri bukku maa ni; lala bukku ka Pebila maa mara, Pebiliso ban daa kɔrigi duniya piiligu ni halli ni zuna.

⁹Ɗon mari tuba n-wumna, ɲon wumma!

¹⁰Ba yi ya n-gbaai sɔ daabri, Ban gbaam di daama! Ba yi ya n-zanɲi takoobi n-ku sɔ, Ban kuum di daama! Dizugu see ka Naawunni niriba mari sufukpeemni, See ka ba ze yummu n-niɲi yedda.

- ¹¹Tɔ; ka n daa laa n-nya bunkɔbso yaasa, ka u yi tingbantɪni n-du na. U daa mari la yiila ayi, kaman pebila, amaa u daa tɔ'asiri kaman Nyebkarigu la.
- ¹²Ka u daa deaai danɲni bunkɔbbeoo maa yiiko, halli nti su u fukumsi tuma zaa n-tumni n-tiri u. Ka ɲon daa deaai u yiiko maa, u daa kye ka duniya ni niriba zaa gyeemni danɲni bunkɔbgu maa, so ɲon daa danɲi n-yi na ka u kum danɲa nya tippu maa.
- ¹³U daa tum makkri tunnyalima pam, halli nti kye ka bugum yi saazugu n-sigi tingbanɲu ni na, ka daadam nya.
- ¹⁴Ka makkri seesi ɲon nya yiiko n-tumni n-tiri danɲni bunkɔbgu la, ana n daa yomsiri duniya dima. Ka u yeli ba, ni, ba maalim bunni ka ka ɲmanni bunkɔbgu la, bunkɔbso ɲon daa nya takoobi danɲa ka laa n-neaai maa.
- ¹⁵Ka ba daa ti u yiiko ni u kye ka ban daa maali bunseaa la ti ne ka vuusira, ka laa n-toaai n-tɔ'asira. Ka kye ka ba ku ninvugseeba ban ku sakki n-gyeem bummaannigu kan ɲmanni bunkɔbgu la zaa.
- ¹⁶Ka laa n-kye ka sokam deaai la daalimni u nudirigu ni, bee, u gbeoo ni; ni, ba zaa deaama - tarimma ni birikyindima, bundaandima ni faradima, ban su ba mansi ni daaba zaa.
- ¹⁷Ni, so ku toaai n-daari neema, bee, n-koosira, na'ala u mari la daalimni maa, di nye la bunkɔbbeoo yuuri la, bee, u yuuri maa kaaligu namba la.
- ¹⁸[Kpa wa n nye yam yelli; kye ka ɲon mari hankali banɲi bunkɔbgu kaaligu namba gbinni: u kaaligu kɔbsiyoo bu ni pisiyoobu ni ayoobu - din wulisiri la ninsaalisɔa yela.]

Kasigri 14

- ¹Di saha ka n daa gɔsi n-nya, ka Pebila maa be ni, n-zeya Zayon zoori zugu. Niriba tusa kɔbga ni tusa pisinaasi ni anaasi daa dɔli u, ka u yuuri daa sobi ba gbeeri ni, ni u Ba yuuri gba.
- ²Ka n daa wum kukɔri ɲon yi arizana ni na, din ɲmanni kɔpɔbrim pam damni, bee saa ɲon tasi pampam; halli man daa wum kukɔseaa la daa ɲmanni la hoo goongyidima ban ɲmeeri ba bunɲmeera.
- ³Ka ba daa yuumni yuumpaalli naam zizii maa tooni, ni bunvuya anaasi ni kpambaya maa tooni. So daa bu nyaɲni m-bamsi lala yuumni maa, na'ala niriba tusa kɔbga ni pisinaasi ni anaasi la, ban daa pun yɔ seeba samni n-tiligi ba duniya wa ni la.
- ⁴Ban n daa nye seeba ban mari ba mansi sunɲa ka bu boori pɔ'aba, ka ba daa bu di pɔ'aba. Ba daa dɔli Pebila maa n-kyanɲi ɲon daa yi wa seelikam zaa. Ninsaalidima zaa sunsukkuni, ban ka ba daa danɲi n-yɔ ba samni n-tiligi n-ti Naawunni ni Pebila maa.
- ⁵Ka ziri ka ba noya ni, dama galinsi ka ba saani halli beela.

⁶Ka n daa laa n-nya malaakasɔ yaasa, ka u yigri sangbana zii ni, m-mari lahabasunɔu ni u mooli n-ti ninvugseeba ban be duniya wa ni, halli n-tiri bura pam, ni zuliya pam, ni yetto'azuna pam dima, ni tinsi pam niriba.

⁷Ka u daa tasi pampam n-yeli, ni, "Ya zɔma Naawunni! Ka ti u gyirima, dama u sariya karibu saha la paaya! Ya gyeemma u, dama u daa naam saazugu ni tingbanɔu, ni teeku, ni kobulisi la zaa!"

⁸Di saha ka malaakasɔ, nɔn paasi buyi la, daa doli na n-yetta, "Luuwa! Babelɔn tintitaari wa luya! Dama duniya wa zaa daa nyu u daam maa - u po'agootiri daam bun mari yaa la."

⁹Di saha ka malaakasɔ, nɔn paasi buta la, daa doli na n-tasiri n-yetta, "So yi gyeem bunkɔbbeoo bummaannigu la, u nin nyu Naawunni sugyaaa daam maa; so yi deaai bunkɔbgu daalimni u gbeoo ni, bee, u nuu ni,

¹⁰nɔn gba nin nyu. Dama Naawunni maanni la u daam bun kpeem pam la, m-boaari n-ninɔni u suyisigri nmanni maa puuni n-tiri ba ni ba nyu. Ba nin laa n-zanɔni ba n-losi farinwuta bugum ni, n-diisi ba wahala pam ka Naawunni malaakasuma nin nya, ni Pebila maa.

¹¹Ka ba wahala bugum la nyoosi duuri la saazugu, zuna ni saha din ka tariga; ba ku mari vuusim, yunɔu bee wuntanɔa. Ban n nye ban gyeemni bunkɔbbeoo maa ni u bummaannigu la, ni ban deaai u yuuri daalimni la."

¹²Kpa wa ka ti nya Naawunni niriba ban ze yummu ka di sugru seem maa: ba kpalim n-doli Naawunni zaaligu yela sunɔa, ka niɔi yedda ni Yisa.

¹³Ka n daa wum ka kukɔri yiiri arizana ni na n-yetta "Sɔbma dinɔa: Zugsunɔu be ni n-ti kpiimma ban kpi ti Dugma zugu pampanɔu zanɔni n-wa!" Ka Sii Kasi maa yeli, "Ii! Zugsunɔu siri be ni n-tiri ba; dama ba vuusiri ba tunkpeema zugu, ka ba tunsuma laara doli ba!"

¹⁴Di saha ka n daa gɔsi n-nya, ka sangbampeelli daa be ni, ka ninvugso zi ka zugu, ka u nmanni la ninsaalimanɔni; ka u pili la salima naam zupiliga, ka gɔriga kan diri pam be u nuu ni.

¹⁵Ka malaakasɔ daa yi Gyeenɔu Duu maa ni na, m-boonni pampam n-yetti n-tiri nɔn zi sangbanɔu ni la, ni "Zanɔma i gɔriga maa m-piili n-nma duniya wa kyi, dama a nmaabu saha la yi paaya, ka duniya bunɔmaara bi sunɔa."

¹⁶Di saha ka nɔn zi sangbanɔu ni maa daa gbaai u gɔriga maa m-piili duniya ni nmaabu, ka u daa nma duniya ni kyi maa zaa n-naai.

¹⁷Ka malaakasɔ laa n-yi arizana Gyeenɔu Duu maa ni na, ka nɔna gba mari la gɔriga kan diri pam.

¹⁸Ka malaaka so yaasa daa yi Gyeenɔu Duu teebuli maa ni na, ka u su bugum fukumsi. Ka u daa tasi m-booli pampam n-yeli nɔn mari gɔriga maa, ni, "Zanɔma i

goriga maa m-piili tiwala la'asigu, tiwaliseesi an be duniya zaa ni, ka a gba saha paaya!"

¹⁹Dizugu malaaka maa daa zaŋŋi u goriga n-gbaai duniya ni tiwala la'asigu. U daa zaŋŋi tiwala maa n-lobi bo'aseaa ban niŋni a ka puuni n-ŋma'asiri n-yiisiri a koom la na ni ba ti maali daam - di nye la Naawunni sugyeaa ziiya.

²⁰Ka ba daa no a n-ŋma'asi tintitaari maa nyaanŋa, ka ziim daa yi daam ŋma'asigu bo'ari maa na m-pobra; halli ka i yi ti doli n-kyanŋi maalisi kobsiyi, di na zulim pam; ka yoofu yi ti ya n-kpe, ziim maa nin paai u noori la ziiya.

Kasigri 15

¹N daa laa n-nya alahazibu yelikarigu yaasa, ka di be la arizana ni: n-nya ka malaakadima ayopoi daa be ni, ka ba mari dabeem yela ayopoi la, seesi an nye baasigu dina, dama Naawunni ya n-zaŋŋi a m-baasi u sugyeaa tuma zaa.

²N daa laa n-nya bunseelli ka di ŋmanni mo'ari ka ka koom ni bugum la'amni m-be ni. Ka niriba n zeya n-tabu beni: ba nye la baseeba ban nyaŋŋi bunkobbeoo la, ni u bummaannigu la, ni u yuuri kaaligu namba. Ba nyaŋŋiya ka daa ze beni, m-mari goongyidima ba nuusi ni, ni ba ti gyeemni Naawunni.

³Ka ba daa yuumni Musa yuumni la, dɔsɔ ŋɔn daa tum Naawunni tuma la yuumni maa, ka laa n-yuumni Pebila maa yuumni la, ni :- "Alahazibu yelikara n nye i tuma maa, Ti Dugma Naawunni Don Gaari Zaa! Yelimaŋni n nye i soya, An tuusi n nye a, Bura bura zaa niriba Naaba!

⁴Ti Dugma, so ka ni n ku zo dabeem Ka pe'ai i yuuri maa. Nyin koko n nye kasi. Bura kam dima nin kye na Ni ba ti gyeemni i tooni. Dama i sariya karibu mari yelimaŋni Ka sokam zaa nya ka banŋi."

⁵Di nyaanŋa ka n daa gosi n-nya, ka ba daa yoai Gyeenŋu Duu kan be arizana ni Gyeenŋu Yiri puuni la, Sugri yiri kan daa wulisiri Naawunni yela la nla.

⁶Ka n nya malaakadima ayopoi maa, ban mari baasigu dabeem yela ayopoi la. Ba daa ye neenpeela faratiti, ka ba zaŋŋi la salima seloorisi n-lo ba seesi.

⁷Di saha ka bunvuya anaasi maa yinni daa zaŋŋi salima laasi ayopoi n-ti malaakadima wa, ka a paali ni Naawunni sugyeaa - ŋɔn Naawunni so ŋɔn be ni saha din ka tariga.

⁸Ka Gyeenŋu Duu maa zaa daa paali ni nyoosi, an be ni Naawunni gyirima ni u yiiko la zugu. Ka so n daa bu nyaŋŋi n-kpe Gyeenŋu Duu maa ni, halli ka dabeem yela ayopoi ti niŋi n-naai, seesi malaakadima maa ŋɔn mara.

Kasigri 16

- ¹Di saha ka n daa wum kukɔri kan tasiri n-yiiri Gyeenɔ Duu maa ni na n-tɔ'asiri n-tiri malaakadima ayɔpɔi maa, n-yetta, "Ya kyema n-zanɔi ya laasi n-kpaai Naawunni sugyaaa m-basi duniya maa ni!"
- ²Ka dizugu malaakasɔ ɔnɔn daɔnɔi tooni maa daa kyaɔnɔi n-zanɔi u laa la n-kpaai m-basi duniya wa ni na. Ka nɔra daa niɔi niriba, m-beera, n-wum ba pam; ninvugseeba nɔra maa ɔnɔn daa niɔi maa daa nye ban daa deaai bunkɔbbeoo la daalimni ka gyeemni ban daa maali bunseelli n-ɔmanni u la maa.
- ³Ka malaakasɔ ɔnɔn pa buyi zugu maa daa zanɔi u laa la n-kpaai m-basi teeku maa ni, ka teeku kooma zaa leebi la ziim hoo kpiima ziim, ka bunvurikam ɔnɔn be teeku koom maa ni daa kpi.
- ⁴Ka malaakasɔ ɔnɔn pa buta zugu maa daa zanɔi u laa la n-kpaai m-basi kulisi ni kɔbulisi zaa ni, ka a gba kooma leebi ziim.
- ⁵Di saha ka n daa wum malaakasɔ ɔnɔn su kooma maa fukumsi ka u yetta :- "Nyini n nye ɔnɔn be ni, Ni ɔnɔn daa pun be ni, Ka nye kasi zaa: Nyin ɔnɔn kari sariya seem wa, Di siri nye la din tuusi.
- ⁶Dama ba daa ku i ninvugsuma maa, Ba daa ku anabidima maa, Ka daa kye ka ba ziim yi na. Dizugu i kye ka ba nyuuri la ziim - Ba siri sum ni lala."
- ⁷Di saha ka n daa wum ka Gyeenɔ Duu puuni teebuli la daa tɔ'asi n-yeli, ni :- "Ii, yelimaɔni, ti Dugma, Naawunni ɔnɔn Gaari Zaa, Nyin ɔnɔn katti sariya seem, Din tuusi ni yelimaɔni n nye di!"
- ⁸Ka malaakasɔ ɔnɔn pa bunaasi zugu maa daa zanɔi u laa la n-kpaai m-basi wuntanɔa la ni, ka kye ka ka biisim diri niriba hoo bugum.
- ⁹Halli ni wuntanɔa maa ɔnɔn daa bii n-diri niriba seem la zaa yɔri, ba daa bu takki ba teesibeeri ni ba ti ti Naawunni gyirima: ay! - ba daa tuuri u yuuri, ɔnɔn daa su dabeem yela wa fukumsi zugu.
- ¹⁰Ka malaakasɔ ɔnɔn pa bunu zugu maa daa zanɔi u laa la n-kpaai m-basi bunkɔbbeoo la zizii maa ni. Ka bunkɔbgu maa naam tinɔa daa zibgi, zimm! Ka u niriba daa ɔnbri ba zulima ba beerim la zugu.
- ¹¹Ka ba daa tuuri Naawunni sɔ ɔnɔn be arizana ni, n-tɔ'asiri u yetto'abeeri ba wahala zugu, ni ba nɔra zugu. Ba daa bu takki ba sufu ni teesa ka kye ba tumbeeri tuma.
- ¹²Ka malaakasɔ ɔnɔn pa buyoobu zugu maa daa zanɔi u laa la n-kpaai m-basi mɔ'atitaari koom maa ni, di nye la Yufreetisi mɔ'ari. Ka koom la zaa daa nyuusi m-basi, m-maali soori siri n-ti naseeba ban ya yi wuntampusiri luga ni na.
- ¹³Di saha ka n daa nya siisi ata ban nye bumbeeri pam, ka ba daa ɔmanni lɔna. Ba daa yiiri la Nyebga la noori ni na, ni bunkɔbbeoo la noori, ni ziri anabi la noori ni na.
- ¹⁴Arizimbeeri siisi n nye ba, ka ba tumni tunnyalima n-gyetti niriba. Ba yiiri n-gyinni duniya wa zaa, ni ba ti la'asi duniya nadima maa taaba. Ba la'asi ba, ni ba ti tuusi toppu di Dabsiri maa - dindahinseaa ka Naawunni ɔnɔn Gaari Zaa zaali n-ti ba la.

¹⁵Ni, "Ya bu nya? N nin kye na hoo na'ayiga ñon kpeeri na seem. Zugsunju be ni n-ti ninvugso ñon bu gbisiri goom, ka kpalim n-ye u kyinkyina la - lala ka u ku kyenni yoriyori ka ba gosiri u n-diisi u vi."

¹⁶Ka ba daa la'asi nadima maa taaba n-kyanji ya'aseaa ban boonni Hibuuli yetto'a maa ni, ni, 'Arimagyeddōn' la.

¹⁷Ka malaakasō ñon pa buyōpoi zugu maa daa zaji u laa la n-kpaai m-basi pesigu maa ni. Di saha ka kukori daa tasi pampam n-yiiri Gyeenju Duu maa ni na, naam zizii la saani, n-yeli, ni, "Di naaya!"

¹⁸Ka saa daa nya'asi ka tasi m-mari vuuri pam, ka tingbanju mun daa dam pampam: tingbandampu wa daa galisiya pam, halli ka tingbanju na bu dam lala, ninsaala ñon daa be duniya wa ni sahaseelli halli ni zuna.

¹⁹Ka tintitaari maa daa bokki m-puri buta, ka tinzundima tinsi lu la zaa. Di saha maa ka Babelon, tintitaari wa, yela daa nya teaari Naawunni saani, ka Naawunni daa kye ka Babelon ti nyu daam u kobeaa puuni, bun nye u sugyaaa ni u sufu yisigri maa.

²⁰Ka tingbanseesi an daa be teeku kooma sunsukkuni maa zaa daa vuui m-bakki, halli zoya daa bu laa n-nyari yaasa.

²¹Ka sakugtibsaa pam daa lu na. A daa yiiri saazugu m-paari niriba zugu na. Ka niriba maa daa tuuri Naawunni, sakuga beerim zugu, dama di daa wum ba halli nti yakki.

Kasigri 17

¹Di saha ka malaakadima ayōpoi yinni - malaakaseeba ban daa mari laasi ayōpoi maa - malaaka yinni maa daa kye n saani na nti yeli ma, ni, n kyem na ka u nin wulisi ma pō'agoorli ñon galisi la yela, pō'aso ñon daa du n-zi n-tom kooma pam zugu la. Ni, u ti wulisi ma ban ya kari u sariya n-lusi u seem.

²Ni, ñona n nye sō duniya nadima zaa ñon daa doontiri u saani la, ka duniya zaa daa bugi u pō'agootiri maa zugu hoo ban nyuuri daam m-bugi seem maa.

³Tō; ka Naawunni Sii daa na mari ma, ka malaaka maa daa zi ma n-kyanji yoo ni. Ka n ti nya pō'aso ka u zi bunkōbzēaa zugu, ka Naawunni tuubu yuya daa sobi n-ñiñi bunkōbgu wa lugri kam, ka u mari u zugri ayōpoi ni yiila piiya.

⁴Ka pō'a maa daa ye situriveela an nye bunzeesi wuyiñ ni bunzeesi zimizimi, ka ba paasi la salima ni mansō'asi kugveeliseesi an ligri zoaai pam, halli bumpeela gba. U daa zali salima kobeaa u nuu ni, ka u tumbeeri daa paali ka, ni u pō'agootiri da'ari yela maa zaa.

⁵Ka yuseaa daa sobi m-pa u gbeoo zugu - ka din daa sobi seem maa njoa : 'Babelon titaari', ni, 'Dōn dō'ari la duniya zaa pō'agootiri ni da'ari yela zaa.' - ka lala yuuri mari la ka gbinni, amaa ka sō'aya.

⁶Ka n daa nya, ka pɔ'a maa nyuuri Naawunni niriba ziim m-bugra, ni ninvugseeba ban daa mooli Yisa yela ban daa nya ka wum seesi maa - ba gba ziim ka u nyuura. Ka man daa nya lala maa ka di niŋi ma alahazibu pam.

⁷Ka malaaka maa daa boosi ma, ni, "Bɔ zugu ka i kye ka di niŋi i alahazibu? N nin wulisi i yeliso'ara maa gbinni ŋɔn nye seem, zaŋŋi n-kyanŋi pɔ'a maa ni bunkɔbsɔ ŋɔn baara, ka u mari u zugri ayɔpɔi ni yiila piiya maa."

⁸Ni, "Nyin nya bunkɔbsɔ maa nye la ŋɔn daa pun be ni, ka laa n-ka ni pampaŋŋɔa, ka u ti ya n-du n-yi bɔ'azuliŋŋu maa ni na. Amaa u kur wa la baasiyɔri ziiya. Ka duniya dimseeba ban yuya pa la an daa pun sobi nyɔvuri bukku maa puuni duniya piiligu saha maa - di nin niŋi ba alahazibu pam, ban gɔsi n-nya bunkɔbbeo maa yela, ni, ŋɔn daa be ni, ka laa n-ka ni, ka mun ya n-kye na.

⁹Tɔ! [Kpa wa ka nira yi zaŋŋi yam m-baŋŋi di gbinni sunŋasunŋa] bunkɔbgu zugri ayɔpɔi la, anŋɔ mun nye kunkuna ayɔpɔi seesi zugu pɔ'a maa ŋɔn ziya maa. Ni nadima ayɔpɔi n nye a gba.

¹⁰Nadima maa mun sunsukkuni, ba niriba anu pun lu, ka ninvugyiinni na be ni, yinni mun na bu paai na, amaa u yi ti paai na sahanseaa u nin yuui beela.

¹¹Ka bunkɔbgu maa muna - sɔ ŋɔn daa pun be ni ka laa n-ka ni la - ŋɔna n nye ŋɔn paasi anii daana, halli ka u nye la nadima ayɔpɔi maa sunsukkuni. Ka u wa la baasiyɔri ziiya.

¹²Nyin nya yiila piiya maa muna - tɔ, a gba nye la nadima piiya. Ba na bu di naam, amaa ba nin ti ti ba yiiko, ka ba di naam m-paasi bunkɔbgu zugu n-niŋi saha beela.

¹³Banŋɔ nin ti niŋi nangbanyinni ni taaba, n-zaŋŋi ba fukumsi ni ba yiiko n-niŋi bunkɔbbeo maa nuu ni.

¹⁴Ka banŋɔ zaa nin ti la'am taaba n-tuusi Pebila maa toppu, amaa ka Pebila maa nin ti nyanŋi ba, dama u nye la dugmadima zaa Dugma ni nadima zaa Naaba. Ka ban be u saani maa nye la ŋɔn booli ninvugseeba maa, ka u yiisi ba ka ba ze yummu u nyaanŋa."

¹⁵Di saha ka malaaka maa daa laa n-yeli ma, ni, "Ammi, i nya kooma wa? - kɔseesi pɔ'agoorli la ŋɔn du n-zi a zugu maa? - tɔ: a nye la tinsi pam niriba, daadam ban la'am n-zoaa pam, ni yettɔ'azuna pam dima, ni bura pam.

¹⁶Ka nyin nya bunkɔbsɔ ni u yiila piiya seem maa, ban nin laa n-yaai pɔ'agoorli maa halli nti sa'am u yela zaa ka kye u yɔriyɔri, ka ba nin toosi u niŋŋa n-ŋɔbi ka naayi zaŋŋi din kpalim n-nyɔ bugum.

¹⁷Naawunni n daa zaŋŋi lala teesa n-niŋi ba zaa sufu ni, ni ba ti tum ŋɔn Naawunni yuubu - ni ba ti niŋi nangbanyinni n-zaŋŋi ba yiiko zaa n-ti bunkɔbbeo maa, halli nti paai sahanseaa Naawunni tuma ŋɔn ti tum n-naai hoo ŋɔn daa pun yeli seem la.

¹⁸Halli ka nyin ŋɔn nya pɔ'aso la nye la tintitaari maa - tinseaa kan su duniya nadima zaa fukumsi ni yiiko la."

Kasigri 18

¹Dinjo nyaan̄a ka n daa nya malaaka soa, ka u yi arizana ni n-sigri na. U daa mari yiiko pam, ka u gyirima veelim daa neaai, halli ka u neesim daa paali duniya wa zaa.

²U daa kaasiya pam, ni :- "Luuwa! Babelon titaari luya! Arizimbeeri n yi mari ka; Siisi bunda'arisi yi be la beni, Niinsi gba, bunda'arisi, yi be beni, Ni ban yaai bunseesi zaa.

³Dama duniya wa zaa daa nyu u daam maa - U po'agootiri daam bun mari yaa la. Duniya nadima daa doontiri u ni, Ka duniya daa biisi daa nya arizikki U po'agootiri ligri zugu."

⁴Ka n daa laa n-wum kukoseaa kan to'asiri n-yi arizana ni na, ni :- "Ya yim na, n niriba! Ya yim u saani na! Yan di la'am n-tumni u tuma - U ala'akyi tumbeeri maa! Yan di kye ka u tubdarigri paai ya na!

⁵Dama u zaŋŋi u tumbeeri tuma n-tom a taaba, Halli ka a ti paai arizana ni. Ka Naawunni teaai u ala'akyi maa yela.

⁶Ya niŋma u hoo ŋon daa niŋi ya seem la! Ya yooma u ŋon daa namsi ya seem la taabu buyi! Ya zaŋŋma u maŋtoori dadukku M-paali u kobeaa; paalima ka daam bun kpeem pam - Boaama bu taabu buyi n-ti u ka u nyu!

⁷U daa gosi u maŋŋa pam, U daa doli la u ningbina korisi ni nimmoaa, Dizugu ya tim u wahala pam, Tim u sufusa'aŋŋu ni nimmoaa gba. Dama u yetti la u maŋŋa saha kam, ni :- 'Kpa ka n ziya, po'a-naaba! M pa la pukoori, n sira bu kpi, N ku baŋŋi wahala ŋon be seem!'

⁸Dinjo zugu dooribeoo nin ti mari u - Dahinyinni ka dooribeeri bobgu nin mari u gba :- U niriba nin kpi, U sufu nin sa'am, U nin koŋŋi bundira, Ka di nyaan̄a ka bugum nin di u. Dama ti Dugma Naawunni kari u sariya - Ti Dugma Naawunni ŋon galisiya ni."

⁹Di zugu ka duniya wa nadima nin ti kum u zugu pampam. Ba daa la'am n-tum u zina tuma ka doli u ningbinkorisi yela, ka pampaŋŋo bugum n diri u. Ba nin ti nya di nyoosi ŋon duuri saazugu seem ka kumni u zugu.

¹⁰Ba nin zaani wa'aligu, dama u wahala maa gosibu nin ti kpeesi ba dabeem. Ba nin yeli, ni :- "Waay, waay, waay! Yelibeeeri! Yelitoosi! Babelon tintitaari wa, Tinkpeen̄u wa! Saha beela puuni Ka ba kari i sariya n-lusi i."

¹¹Duniya wa daa biisi gba nin kum ka fabli n-ti u, dama so bu laa n-daari ba neema yaasa.

¹²So bu laa n-daari ba salima, anzulifa, manso'asi kugnya'ara ni a bumpeela; ba ku daari ba situra - kyinkyina an nye faalafaala, agoo, ni taaru; bee, ba daari ba taabu daseesi an nyuun̄u nya'asa, bee, ba bunveela ban zaŋŋi wobnyina ni taabu veela m-maali seesi la; bee, ba kutti neema, ba daanya neema, bee ba dangalikuga.

13So bu laa n-daari ba bunnyuuma hoo turaali; so bu daari ba daama ni ba kpaama; so bu daari ba boroboro zum ni ba kyi zaa; bee, ba nigi, ba peesi, ba wuri ni ba tarokku dima. Halli ban koosiri daaba gba, ninsaalidima nyovuya, ka soso bu laa m-be ni, ni u ti da.

14Ni :- "Tiwaliseesi zaa nyin daa boora, Ka teesi, ni, a sum la nyin kokoa - Anjo zaa borigiya. Arizikki ni bobri maa zaa - A zaa borigi ka kye i, I ku laa n-nya a yaasa!"

15Daa biisi wa ban daa di Babelon daa maa n-nya arizikki dizugu, ba siri nin zaani wa'aligu, dama ba zori la u tubdarigri maa. Ba nin kum ka fabli,

16ka yeli, ni :- "Waay, waay, waay! Yelibeeeri! Yelitoosi! - Zanji n-ti tintitaari wa! U daa yi bobri la bobsuma - Situriveela zaa. U daa zanji salima nangokorisi n-yea, Ka kpa tukparinya'ara gba.

17Saha beela puuni Ka u kongo arizikki ana zaa!" Duniya wa nyarima dima zaa - ban su a, ni sokam non kpeeri a maa, ni non duusiri maa, bee, n-tummi nyarima tuma teeku maa ni - ban gba daa ze wa'aligu

18ka daa nya nyoosi non duuri saazugu maa, din yiiri bugum non diri Babelon seela maa ni na. Di saha ka ba daa kaasi n-yeli, ni, "Tintitaari wa taabu na zi m-be ni!"

19Ba daa gbeaai tankpoo n-niji ba zugri, sufusa'anju zugu, ka ba kummi ka kaasiri ka fabinna; ni :- "Waay, waay, waay! Yelibeeeri! Yelitoosi! - m-paai tintitaari wa! Nyarindu daandima zaa zugu - Dama ba daa nya arizikki i saani: Ban tummi teeku ni tuma la zaa, Ba daa leebi bundaandima I arizikki maa zugu. Saha beela puuni Ka i kongo bunseelli kam zaa!

20Saazugu arizana, ya wumma! Kye ka ya sufu maai Babelon sa'anju maa zugu. Ya mari sufumaasim, Naawunni niriba, mari sufumaasim, Anabidima ni Naawunni tuumudima zaa! Dama Naawunni kari sariya n-ti ya - U kari Babelon sariya n-lusi u."

21Ka malaaka kpeendu daanso daa zanji kugtitaari hoo neeri taabu n-lobi teeku ni, ka yeli, ni :- "Njo taabu ka ba nin ti lobi u - Ba nin ti lobi tintitaari wa, Babelon. So ku laa n-nya u yaasa.

22Yuuma ni bunmeera zaa - Ba ku laa n-wum anjo i saani; Kikaasi ni yiisi peebgu - Ba ku laa n-wum anjo i saani; Ban mi tuma zaa sunja - Ba ku laa n-nya ba i saani; Ban neemni zum damni - Ba ku laa n-wum dinjo i saani;

23Halli firila bugum - Ba ku laa n-nya di i saani; Doowa ni u po'apaalli yetto'a - Ba ku laa n-wum anjo gba i saani yaasa. Ban daa kyenni i saani na Ni ba ti di daa - Duniya wa zaa zuguraandima n daa nye ba; Dama i daa zanji i tiima n-yomsa ba, Ka daa kye ka tinsi zaa niriba borigra.

24Babelon wa nyari la wahala Dama beni ka ba daa yiisi ninvugsuma ziim; Beni ka ba daa ku anabidima, Ni Naawunni niriba, Ni ban daa ku seeba zaa duniya wa puuni maa."

Kasigri 19

- ¹Dinḡo nyaanḡa n daa wum vuuri pampam; di daa ḡmanni niriba pam ḡḡon tasiri n-kaasiri seem, ka daa be arizana ni n-yetti, ni :- "Alleluuya, ya pe'ama Naawunni! Tiliginsim nye la Naawunni dinni, Naam gba nye la u dinni Ni yiiko yaasa m-paasi!"
- ²U katti la sariya ni yelimaḡni, Ka lasim ka ni. Dama u lusi pɔ'agoorli wa, Pɔ'agoora toondaana wa, So ḡḡon daa sa'amni duniya wa zaa m-basi zaa, u zina tuma zugu. Ka Naawunni lusi u n-darigi u tubri Ḋon daa ku u niriba la zugu."
- ³Ka ba daa laa n-tasi yaasa, ni :- "Alleluuya, ya pe'ama Naawunni! Bugum diri n-diri Babelon, Ka bu nyoosi duuri saazugu Zuna ni saha din ka tariga!"
- ⁴Di saha ka kpambaya pisi ni anaasi maa, ni bunvuya anaasi maa gba, daa gbaani tinḡa n-gyeem Naawunni ḡḡon zi u naam zizii maa zugu. Ba daa yeliya, ni, "Alleluuya, ya pe'ama Naawunni. Ammi!"
- ⁵To: ka kukoseaa yi naam zizii maa ni na n-yetti, ni :- "Ya pe'ama Naawunni, Tin gyeemni so maa! Yaseeba ban gyeemni u la, pe'ama! Yaseeba ban zori u la, pe'ama! - Halli yan poora ni yan galisi maa zaa."
- ⁶Ka n daa wum vuuri din ḡmanni niriba pam kukoya, bee kopɔbrim pam damni, bee saa ḡḡon tasi pampam, n-yetti, ni :- "Alleluuya, ya pe'ama Naawunni! Dama ti Dugma Naawunni di la naam - Tin gyeemni Naawunni maa, Ḋon Gaari Zaa.
- ⁷Ya kye ka ti deem ni sufumaasim, Ya kye ka ti tiri u naam gyirima! Dama Pebila maa amriya saha paai na, Yisa Kirisita ya n-di u pɔ'a maa. U pɔ'a mun maali u siri.
- ⁸Ba zanḡi siturisuma n-yeeli u, Kyinkyinveela an nya'ari nyain." (Situriveela gbinni nye la Naawunni niriba yelimaḡni tunsuma la.)
- ⁹Ka malaaka maa yeli ma, ni, "Soɓma : 'Zugsunḡu daandima n nye ban booli seeba n-zuusi ni ba ti di Pebila amriya kyuu diibu maa!' " Ka u laa n-yeli m-paasi, ni, "Naawunni yetto'amaḡni nḡoa."
- ¹⁰Dinḡo zugu n daa gbaani tinḡa u noba tooni, ni n gyeem u; amaa u daa yeli ma, "Gosima! Di niḡi lala! N gba nye la i taraana. Man ni nyini ni i taaba ban moonni ban nya ka wum bunseesi Yisa saani maa - ti zaa tumni Naawunni tuma. Gyeemni ḡḡon Naawunni!" Ban moonni Yisa yeliseesi maa, ni anabidima yela, a nye la yummu.
- ¹¹To; ka di saha maa n daa nya arizana ka a yoai n-zeya. Ka wuripeelli daa be ni, ka ḡḡon baari u maa yuuri booni la 'Yedda Daana' ni 'Yelimaḡni Daana'; ka u zanḡni yelimaḡni n-katti sariya ka tuusiri tɔppu.
- ¹²U nini ḡmanni la bugum bunnya'ara, ka u zugu vili la bunveela pam an ḡmanni kubibobsi la. U mari yuuri ka ba sobi n-niḡi u ni, ka soɓo na zi u yuuri wa, na'ala u mammaḡna m mi.
- ¹³Ḋon ye kpariseaa maa tari la ziim. Ka u yuuri booni 'Naawunni Yeligu' maa.

¹⁴Ban tuusiri toppu daa doli u nyaan̄a, baseeba ban be arizana ni maa. Ba gba daa ba wuripeela ka ye situriveela bumpeeliseesi an nye kasi.

¹⁵Ka takoobi kan dira yiiri u noori ni na: kana ka u ya n-zan̄ji n-kye tinsi pam niriba; ni, "u nin zan̄ji kutti damni n-guri ba", ni, u nin "tumni Naawunni Ɖon Gaari Zaa daam dugbu ziiya u kɔkɔa, daam maa mun wulisiri la Naawunni suuri yela."

¹⁶Ba sobi yuseaa n-nīji u kparigu, ni u kpiiligu ziiya, ni 'Nadima Naaba, ni Dugmadima Dugma'.

¹⁷Di saha ka n daa nya malaaka ka u ze wuntan̄a puuni ka kaasi m-booli niinsi ban yigri m-be saazugu zaa, ni "Ya kyem na! Ya la'amma na n-di Naawunni bundirigu!

¹⁸Ya nin di nadima kpiima numni, ni soogyadima toondaandima ni ninvugtibsa numni. Ya nin di wuri ni ban baari ba numni, ya nin di niriba kam zaa kpiima numni - ban su ba mansi ni daaba, tarimma ni birikyindima zaa."

¹⁹Ka n daa nya ka bunkɔbbeoo maa, ni duniya wa nadima maa, daa la'am taaba, ban ni ba tɔbbiisi la, ni ba ti tuusi toppu n-zabi ɲon ba yoofu maa ni u tɔbbiisi maa.

²⁰Amaa ba daa gbaai bunkɔbbeoo maa, ni ziri anabi ɲon daa tum alahazibu tuma bunkɔbgu wa yuuri ni maa. Lala alahazibu tuma maa ka u daa zan̄ji n-yɔmsi ninvugseeba ban daa deaai bunkɔbgu maa daalimni la, ni ban daa gyeemni bunseelli ban daa maali n-ɲmanni u la maa. Ba daa zan̄ji babayi zaa, ka ba na be la ba nyɔvuri ni, n-lɔsi farinwuta bugum mɔ'ari maa ni.

²¹Ka ban daa kpalim la muna - ba daa zan̄ji takoobi maa n-ku ba, ɲon baari yoofu maa takoobi maa, kan yi u noori ni na maa. Ka niinsi zaa daa di ba kpiima numni maa n-tigi.

Kasigri 20

¹Di saha ka n daa nya malaaka sɔa, ka u yi arizana ni n-sigri na. U daa mari saafibiiya, saafibiseaa kan kpatti la bɔ'azuliɲu maa noori, ka u zali kyɔrimtitaari u nuu ni.

²U daa gbaai Nyebga maa n-lɔ u, ni u yuui lala n-nīji yuuntusiri; kurilim ni sa Waafu nla, ban booni sɔ 'Yibrisi', bee, 'Sintaani' la.

³U daa zan̄ji u n-lɔsi bɔ'azuliɲu maa puuni, ka ligi ka noori, n-kpari u n-nīji sa; ni lala nin kye ka u ku toaai n-yɔmsi duniya niriba halli ni yuuntusiri wa ti gaari. Yuuma wa nyaan̄a, ba nin yoaa u m-basi ka u nīji u yuubu, amaa lala saha maa ku yuui.

⁴Di nyaan̄a n daa nya naam ziziisi, ka ba daa zi a zugu n-deaai yiiko ni ba ti kari sariya. Ka n daa laa n-nya niriba siisi - ban daa pun fikki seeba zugri la n-ku ba, ban daa mooli Yisa tuma ni Naawunni yela lahabaari la zugu. Ban daa bu gyeem bunkɔbbeoo maa, bee u bummaannigu maa, ka daa bu deaai u daalimni ba gbeeri bee ba nuusi ni. Ban̄ɔ zaa daa doaai kum ni, ka ban ni Yisa daa di naam n-yuui n-nīji yuuma tusiri.

⁵Tɔ, ban daɲɲi n-doaai kum ni la lahabaari nla. Ban daa kpalim la mun daa bu doaa lala saha maa, amaa halli ni yuuntusiri nyaanɲa.

⁶Zugsuɲɲu daana n nye ninvugso ɲɔn la'am m-be beni maa, Naawunni ninvugkasi n-nye u. U be la ban daɲɲi n-doaai kum ni la sunsukkuni. Ka kum din paasiri buyi la ka yiiko lala niriba saani, amaa ba be la niriba tooni n-gyeemni Naawunni ni Kirisita, ka ban ni Yisa nin di naam yuuntusiri.

⁷Tɔ, ka yuuma tusiri wa nyaanɲa ba nin kparigi n-yiisi Sintaani sarika bo'azuliɲɲu maa ni na.

⁸Ka u nin kyaɲɲi n-gyinni duniya wa luga anaasi la zaa n-yɔmsiri niriba ni u ti la'asi ba zaa na - halli Gɔgyi ni Magɔgyi dima gba - ka ba la'am na n-kyanɲi toppu ni. Ka ba zoaai pam, halli ka ba kaalli ɲmanni la mo'abisigu kaalli maa ɲɔn nye seem.

⁹Ka ba kyenni n-kyenni na m-paanni tingbanɲu maa, halli nti gyiligi Naawunni niriba ɲɔn daa gbe seela maa - ni ba tinɲa maa gba, Naawunni ɲɔn wuri tinseaa la. Amaa di saha maa ka bugum yi arizana ni n-sigi na n-di ba zaa.

¹⁰Ka Yɔmsira maa, Yibrisi Sintaani la, so ɲɔn daa kye ka niriba maa bo'rigi la, ɲɔna ka ba daa gbaai n-zanɲi n-losi farinwuta bugum mo'ari maa ni, ya'aseaa ba daa pun losi bunkobbeoo maa, ni u ziri anabi maa. Ka ba zaa be beni n-diri wahala wuntaɲɲa ni yunɲu, saha din ka tariga.

¹¹Tɔ: ka dinɲɔ zaa nyaanɲa ka n daa laa n-nya naam ziziiya, bumpeelli, ka ka daa galisi pam. Ka Naaba zi beni. Tingbanɲu ni saazugu daa zo m-bakki u saani, ka a daa bu laa n-nya beebu ziiya yaasa.

¹²Ka n daa nya kpiimma, birikyindima ni tarimma zaa, ka ba zaa daa be la naam zizii maa tooni n-zeya. Di saha ka ba daa lakki buksi maa; ka daa laa n-lakki bukseaa - kana n nye nyɔvuri bukku la. Niriba tuma yela daa sobi n-dooli buksi maa puuni, kpiimma wa ban daa tum tunseesi zaa la. Ka ba daa kari kpiimma maa sariya zanɲi m-pa ba tuma ɲɔn sobi seem la.

¹³Teeku ni mo'a maa daa yiisi niriba na - seeba an daa di maa. Ka kum ni kpiimma tinɲa gba daa yiisi niriba na - seeba ban daa kpi m-be a fukumsi ni maa zaa. Ka ba daa kari sokam sariya n-doli ban daa tum seem.

¹⁴Halli kum ni kpiimma tinɲa gba ka ba daa zanɲi n-losi farinwuta bugum mo'ari maa ni. Lala bugum mo'ari maa nye la kum din paasiri buyi maa.

¹⁵Don kam yuuri daa bu sobi n-dooli nyɔvuri bukku maa ni, ba daa zanɲi di daama n-losi lala bugum mo'ari maa ni.

Kasigri 21

¹Ka n daa nya arizampaala, ni tingbampaalli; dama arizana ni tingbanɲu seesi an daa pun be ni la daa gaariya. Ka teeku mo'ari daa laa n-ka ni.

²Naawunni tinkasi maa gba ka n daa nya, Gyerusalem, ka ka daa yi arizana ni, Naawunni saani, n-sigri na. Ka maanni la siri hoo po'apaalli non bobi n-guri u sira seem.

³Ka n daa wum kukori arizana ni, ka ka tasi n-yeli pampam, ni, "Pampañño Naawunni beebu zii paai niriba saani na, ka u nin ti be ba saani. Ba nin ti nye u niriba, ka Naawunni mammañña nin be ba saani ka u nin nye Naawunni n-tiri ba.

⁴U nin nyeesi ba nintam zaa; kum ku laa m-be ni, bee sufusa'anñu bee kunkuma, bee toom; dama bunseesi kam an daa danñi m-be ni la gaariya."

⁵Di saha ka non daa zi naam zizii maa ni la daa yeli, ni, "Gosima! M maanni la bunseela zaa bumpaala." Ka laa n-yeli, ni, "Sobma dinño n-dooli! Dama yetto'a anño mari yedda ka nye yelimañni."

⁶Ka u daa laa n-yeli ma, ni, "Di niñiya. Mani n nye piiligu, ka man laa n-nye naari. Konyuuri non mari sokam - mani nin zaññi koseebu bun yi nyovuri kobuliga la ni n-ti u yori, ka samni ka ni.

⁷Sokam non nyanñi maa - anño zaa ka u nin ti di faari, ka man nin nye Naawunni n-tiri u, ka non mun nin nye m biiya.

⁸Amaa dabeem dima, ban ka yedda, ni putoo dima, ni ninvugkuuriba ni ban tumni zina, ni ban tumni tiima ka gyeemni buga ni ziri kam zaa dima - ban zaa ziiya nye la farinwuta bugum mo'ari maa ni. Lala bugum mo'ari maa nye la kum din paasiri buyi maa."

⁹To; ka malaakaso daa paai ma na, ka u daa nye la babayopoi ban daa mari laasi maa yinni, laseesi an mari duniya naari wahala buyopoi maa m-paali zaa la. U daa kye n saani na nti yeli ma, ni, "Kyem na! N nin wulisi i po'apaalli maa, Pebila maa po'a la."

¹⁰Di saha ka Naawunni Sii daa na mari ma, ka malaaka maa daa zi ma m-bakki n-kyanñi m-paai zotitaari kan wo'a n-du pam zugu; ka n daa nya tinkasi maa, Gyerusalem, ka ka daa yi la arizana ni, Naawunni saani, n-sigri na.

¹¹Tiñña maa daa nya'ari Naawunni gyirima veelim zugu. Ka daa nyalisiri hoo gyasipa - manso'asi kugveeliseaa kan ligri zoaai halli nti yakki nla.

¹²Ka daa mari la goonwa'alli kan daa ze n-gyiligi ka zaa, ka goomni maa za'anoya daa paai za'anoya pii ni ayi. N daa nya ka malaakadima pii ni ayi daa ze n-guri za'anoya maa zaa yinniyinni. Izraeli dima do'am za'anoya pii ni ayi yuya daa sobi n-niñi tiñña maa za'anoya ni.

¹³Za'anoya ata n daa be ka wuntampusiri lugri ni, abata daa be nudirigu lugri ni, abata daa be wuntanluri lugri ni, ka abata anla daa be tiñña nuzaa lugri ni.

¹⁴Tiñña maa goomni maa daa mari la ka nyeeba pii ni ayi. Ka ba daa sobi Pebila tuumudima pii ni ayi yuya m-pa a ni.

¹⁵Malaakaso non daa to'asi n-ti ma la daa mari la salima kika'ari kan ma'asiri wa'alim. U daa zaññi ka, ni u ti ma'asi tiñña maa, ni ka za'anoya ni ka gooma.

¹⁶Ba daa boaai tin̄ṅa maa bummokku - ka wa'alim ni ka yelisim daa sa'ai taaba. U daa ma'asi n-nya, ka ka wa'alim ni ka yelisim zaa daa paai maalsi tusiri ni kɔbsinu, ka ka saazugu wa'alim gba daa sa'ai lala.

¹⁷U daa ma'asi ka goomni maa n-nya kan gyigsa seem, ni, nudula kɔbga ni pisinaasi ni anaasi - ninsaalidima ma'asa nla, dama lala ka malaaka maa daa ma'asira.

¹⁸Gyasipa mansɔ'asi kugveela ka ba daa zaṅṅi m-me goomni la, ka tin̄ṅa maa zaa mun nye la salima an veela hoo mansɔ'asi taabu.

¹⁹Ba daa zaṅṅi mansɔ'asi kugveela an ligri zoaai pam m-maali gooma nyeeba maa. A zaa daa nye kookooba. Kan piili maa nye la gyasipapeelli, buyi daana nye la lala kugseaa kan nye bulu, buta nye la bumpirisiri, bunaasi nye la beṅkoom,

²⁰bunu nye la bunzepeelli, buyoobu nye la bunzeoo zimizimi, buyɔpɔi nye la dozum, bunii nye la bunfaasiri, buwai nye la bumpupɔriga, kan pa piiya nye la vamaasa, pii ni yinni nye la zekamvoo, ka kan mun pa pii ni ayi nye la bunzeoo wulawula.

²¹Za'anɔya pii ni ayi maa, seelli kam daa nye kugkpilli yinni, bummunni, kugseesi an peligi wain ka a ligri zoaai. Ka tin̄ṅa maa puuni sɔroo la daa nye salima, ka ṅmanni mansɔ'asi kan gɔsiri m-punna.

²²Tɔ; ka n daa bu nya gyeen̄ṅu yiri tin̄ṅa maa puuni, dama Naawunni Dɔn Gaari Zaa nye la ka gyeen̄ṅu yiri, ni Pɛbila maa gba.

²³Tin̄ṅa maa bu boori wuntan̄ṅa neesim, bee namboaa dinni, dama Naawunni gyirima neesim neaari beni, ka Pɛbila maa nye la ka firila.

²⁴Tinsi zaa niriba be la ka neesim la ni, ka duniya wa nadima zaṅṅi la ba naam gyirima ni veelim m-mari na.

²⁵Beoo kam tin̄ṅa maa za'anɔya kpalim n-yoaaai sun̄ṅa wuntan̄ṅa ni, halli ka yun̄ṅu laa n-ka beni.

²⁶Ka tinsi zaa nya'asim, ni gyirima, ni veelim ka ba nin mari na n-zaali ka puuni.

²⁷Da'ari halli fiin̄ṅ ku kpe tin̄ṅa maa puuni, bee ṅɔn tumni vi bee ziri tuma, na'ala ban yuya be Pɛbila ṅɔn su nyɔvuri bukku maa ni la.

Kasigri 22

¹Ka malaaka maa daa laa n-wulisi ma nyɔvuri koom kuliga, ka bu neaai kasikasi m-pɔbri n-yiiri naam zizii maa ni na, kan nye Naawunni ni Pɛbila maa dinni.

²Kuliga koom maa daa pɔbri n-dɔla tin̄ṅa maa soyelin̄ṅu sunsukkuni. Ka nyɔvuri tiisi daa ze kɔsoori maa ya'a ayi zaa, n-wanni wala balim pii ni ayi, n-wanni gɔri gɔri. Ka tiisi maa vaari daa nye la an tibri tinsi zaa niriba.

³Naawunni ḡon yeli yelibeeo n-niḡi bunseelli kam ku laa m-be beni. Naam zizii maa kan nye Naawunni ni Pebila maa dinni nin be tiḡḡa maa puuni: ka ban gyeemni u maa nin pe'ari u ka tiri u gyirima.

⁴Ka ba nin nya u nindaa, ka u mun yuuri nin pa ba gbeeri ni.

⁵Yuḡḡu ku laa m-be ni. Ba ku laa m-boori firila, halli wuntaḡḡa neesim gba ka ba ku laa m-boora; dama ti Dugma Naawunni nin neaari n-tiri ba. Ka ba nin di naam, saha diḡ ka tariga.

⁶Di saha ka malaaka maa daa yeli ma, ni, "Yetto'a anḡo mari la yedda ka nye yelimaḡḡi. Ti Dugma Naawunni daa su anabidima siisi maa, ka ḡon Naawunni tum u malaaka na, ni u ti wulisi u tuntumniba maa bunseesi an nin niḡi ka bu ya n-yuui la."

⁷Ni, "Nyama! Pampaḡḡo ka n kyenni na." Ni, "Zugsuḡḡu be ni n-ti soḡam zaa ḡon doḡi yetto'a wa, anabitiri yetto'aseesi an sobi bukku wa ni la."

⁸To. Ka man, Gyoni, muna - mani n daa wum ka nya anḡo zaa. Ka man ḡon daa wum ka nya a maa, n daa gbaani tiḡḡi, malaaka maa tooni - malaaka so ḡon daa wulisiri yela wa maa - ni n ti gyeem u.

⁹Amaa u daa yeli ma, ni, "Di niḡi lala! Man gba nye la i taraana, so ḡon gyeemni Naawunni, n-la'amni ni nyini ni i mabiisi, anabidima maa, ni baseeba ban doḡi bukku wa yetto'a maa. Naawunni ka i gyeemna!"

¹⁰Ka u laa n-yeli ma, "Di kpabi bukku wa n-tabli, ni ka anabitiri yetto'a la! Dama a saha maa bu ya yuui.

¹¹Kye ka tumbeeri daana kpalim n-tumni u tumbeeri, kye ka da'ari daana kpalim n-tumni u tunda'arisi, ka kye ka yelimaḡḡi daana mun kpalim n-tumni diḡ tu ni yelimaḡḡi, ka ḡon nye Naawunni nira kpalim n-nye bunkasi n-tiri u."

¹²Ni, "Nyama, pampaḡḡo ka n kyenni na! Man ḡon ya yo ba yoori maa muna, m mari ka n-kyenni na. Soḡam nin deaai u tuma ḡon sumsi seem.

¹³Mani n nye piiligu ka mun laa n-nye naari, man danḡi tooni ka laa n-doḡi nyaanḡa."

¹⁴Ni, "Zugsuḡḡu be ni n-ti baseeba ban peai ba situra nyain; lala ka ba nin su soori ni ba ti paai nyovuri tii maa ni na, ka laa n-nyanḡi n-kpe za'anoya maa ni m-paai tiḡḡa maa puuni.

¹⁵Baasi mun kpalimni m-be kpaḡḡa sa. Ban niḡni tiima, ni zina, ka kuuri niriba nla; ba gyeemni la bunseesi an pa Naawunni."

¹⁶Ti Dugma Yisa yeliya, "Mani, Yisa, tum n malaaka ni u ti ti ya lahabaari wa, ka ban la'amni tinsi tinsi n-gyeemni ma la nin ti wum. Mani n nye NaaDauda do'am tuḡḡu maa Nya'ari: u bii n nye ma gba. Mani n nye beḡmariga ka neaari nyain."

¹⁷Naawunni Sii maa gba, ni Pebila po'apaalli maa m-paasi n yetti, ni, "Kyeḡ na!" Kye ka ḡon wumni gba yeli, ni, "Kyeḡ na!" Konyuuri yi mari so zaa, kye ka u kye na, ka so zaa ḡon boora: ba nin ti nyu nyovuri koom maa yori, ka samni ka ni.

¹⁸Tɔ: ka ya wumiya! N yetti sɔkam zaa ŋɔn wumni bukku wa anabitiri yetto'a maa, ni, yan di zaŋŋi seseelli m-paasi yetto'a wa zugu; sɔ yi ti paasi, Naawunni nin paasi u wahala seesi bukku wa ŋɔn yeli wa.

¹⁹Ka sɔ mun yi yiisi bukku wa yetto'aseesi m-basi, Naawunni nin yiisi u torli m-basi, ka u ku toaai n-nya nyɔvuri tii maa, ni tinŋa kasi la, ban sobi seesi yela bukku wa ni la.

²⁰Sɔ ŋɔn niŋi anŋɔ zaa sehara la yetti, ni, "Ii pampaŋŋɔ ka n kyenni na." Ammi: n Dugma Yisa kyem na!

²¹Tɔ: Ti Dugma Yisa piinisuma be sɔkam saani. Ammi.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil